

КОПНЕЖОТ
НА ВЕКОВИТЕ
Искуството живот

Наслов на оригиналот
THE DESIRE OF AGES
by **Ellen G. White**

Превел
проф. Никола Тасевски

Дизајн и форматирање
Лазар Томовски

Издава
АИК „Знаци на времето“ - Скопје
ул. Влае бр. 42

За издавачот
Михајло Гурев

Печатено во
Аркус дизајн и Маринг

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека „Св. Климент
Охридски“, Скопје

232

ВАЈТ, Елена Г.

Копнежот на вековите : Исусовиот живот / Е. Г. Вајт ; [превел
Никола Тасевски]. - 2. изд. - Скопје : Знаци на времето, 2011. - 784
стр. : илустр. ; 21 см. - (Едиција Космички конфликт ; кн. 3)

Превод на делото: The desire of ages / Ellen G. White. - Регистри

ISBN 978-9989-659-57-7

I. White, Ellen G. види Вајт, Елена Г.

а) Исус Христос

COBISS.MK-ID 87507722

Елена Вајт

КОПНЕЖОТ

НА ВЕКОВИТЕ

Исусовиот живот

Второ издание на македонски јазик

ЕДИЦИЈА „КОСМИЧКИ КОНФЛИКТ“

- КНИГА 3 -

ПРЕДГОВОР

Во срцето на секој човек постои копнеж за она што го нема. Овој копнеж во неговата природа го всади милостивиот Бог. Затоа тој често е незадоволен со своите животни постигања, независно од нивната големина. Бог сака човекот да трага по највозвишеното добро за да ја открие вечната среќа на својата душа.

Сатаната со своето лукавство и со измама го изменил овој копнеж на човечкото срце. Луѓето ги навел да веруваат дека нивниот порив може да се уталожат со сетилни задоволства, со богатство, со удобност, со слава и моќ. Но милијарди луѓе, што ги завел тој, увидуваат дека сето тоа ја губи својата привлечност и во душата остава огромно незадоволство и подлабока празнина од онаа што ја чувствувале порано.

Бог замислил овој порив, овој копнеж на човечкото срце, да се насочи кон Оној кој единствено може да го задоволи - кон Исуса Христа, во кого можат да се исполнат сите наши копнежи.

Иако постојат многу книги насловени како „Исусов живот“, во кои можат да се најдат мноштво податоци за настаните и обичаите од историјата на богатиот и разновиден живот на Исуса од Назарет, може да се каже дека во сите нив „ни половина не е кажано“. Оваа книга, „Копнежот на вековите“, е дело на истакнатиот американски адвентистички автор, Елена Вајт, која живеела и работела во деветнаесеттиот и првата половина на дваесеттиот век. Во текот на својата седумдесетгодишна служба таа напишала околу 25 милиони зборови. Нејзиниот обмен духовен книжевен опус, со своите 26 книги и со над 5000 прилози, ја збогатил светската духовна литература со високо вредни, капитални духовни дела, кои со несмален интензитет се преведуваат, се печатат во огромни тиражи и се читаат од милиони луѓе од сите возрасти на сите јазици во цел свет. „Копнежот на вековите“ зазема челно место во опусот на светското духовно богатство, врвно место во рамките на

светската духовна ризница и почесно место во Американската национална библиотека.

Целта на оваа книга не е да ја прикаже хармонијата на Евангелијата или да даде механички, емпириски хронолошки редослед на важните настани и поуки од Исусовиот живот. Таа прикажува како од Божјето срце блика љубов која се открила во неговиот Син - Божја несебична, насфатлива, чудесна, милна, копнежлива љубов која ги прегрнува сите луѓе на оваа планета. На нејзините страници е прикажана божествената убавина на Христовиот живот - привлечна, посакувана убавина која плени сечие срце. Исус ги привлекувал учениците, и луѓето околу себе, со добрината на својот карактер, со својот допир полн со сочувство и со несебичноста на својата пожртвуваност; ги преобразувал нивните карактери постојано дружејќи се со нив, и од себични, создавал самопрегорни луѓе; од грешни праведни, од тесногради и прости, полни со предрасуди, луѓе со најшироки сознанија и со длабока љубов кон сите народи и раси. Затоа, желба на оваа книга е да го прикаже милостивиот Избавител на начин кој ќе создаде копнеж кај читателот да дојде кај него, лично, лице в лице, своето срце да го соедини со неговото и во него да го најде, како и апостолите во свое време, силниот Исус, „кој може да ги спаси за вечни векови оние кои преку него доаѓаат кај Бога“.

Тешко е да се опише животот на Исуса Христа. Тоа е слично на обидот да се наслика на платно живо виножито, или со црно-бели знаци да се запише најмилната музика.

Сепак, на страниците на ова високо вредно духовно дело, нивниот автор, Елена Вајт, вдахновена личност со длабоко и долго искуство, инспирирано открила и опишала нови убавини од Исусовиот живот. Истакнала многу нови скапоцености од таа ризница на драгоцености. Ги направила достапни богатствата за кои не може ни да се сонува. Од многу познати библиски текстови, чијашто длабина читателот уште порано само ја насетувал, блескоти нова и величествена светлина. Најконцизно кажано, Исус Христос е откриен како полнота на Божеството, бескрајно милостив Спасител на грешниците, Сонце на правдата, милостив Првосвештеник, Исцелител на сите човечки болести, нежен Пријател полн со сочувство, постојан, доследен Другар кој секогаш е готов да помогне, Кнез на Давидовиот дом, Засолниште на својот народ, Кнез на мирот, Цар кој ќе дојде, вечен Отец, врв и исполнување на копнежите и надежите на сите векови.

Како посебен Божји благослов, Христијанската адвентистичка црква, преку својата издавачка куќа „Знаци на времето“, ја издава оваа книга на македонски јазик со желба читателот во неа да се сретне и да оствари заедница со Оној кој со раширени раце го чека да го прегрне, со Исуса Христа кој единствено може да го исполни вековниот копнеж на човечкото срце за ослободување од овој грешен, чемерен и гламносан живот, и да му подари вечен живот, живот без грев, без болест, без солзи, без смрт и гроб...

Издавачот

„БОГ Е СО НАС“

¹⁹ „Ќе го наречат Емануел,... Бог е со нас“. „Славата Божја“ се видела „на лицето на Исуса Христа“ (2. Коринќаните 4,6¹). Господ Исус Христос бил едно со Отецот од вечни времиња; Тој бил „Божји образ“, образ на неговата големина и величество, „сјај на неговата слава“ (Евреите 1,3). Тој дошол на нашиот свет да ја објави таа слава. Дошол на оваа, со грев затемнета земја, да ја открие светлината на Божјата љубов, да биде „Бог со нас“. Затоа за него е пророкувано: „Ќе го наречат Емануел“.

Доаѓајќи да живее меѓу нас, Исус требало да им го открие Бога и на луѓето и на ангелите. Тој бил Божја реч - Божја мисла што можела да се чуе. Во својата молитва за своите ученици Тој рекол: „Им го објавив името твое“ (Јован 17,26) - „милослив и жалослив, бавно се гневи, богат со љубов и со верност“; „љубовта, со која ме милееше мене, да биде во нив, и јас во нив“. Меѓутоа, ова откровение не им е дадено само на неговите деца на земјата. Нашиот малечок свет е учебник за вселената. Божјата прекрасна намера, проникната со милост, тајната на спасоносната љубов - е тема во која „сакаат да проникнат ангелите“

²⁰ и која ќе се проучува низ бесконечните векови. Избавените и безгрешни суштества во Христовиот крст ќе пронајдат своја наука и своја песна. Ќе видат дека славата што блескоти од Христовото лице всушност е славата на неговата самопрегорна љубов. Во светлината од Голгота ќе се види дека законот на таа самопрегорна љубов е закон на животот за земјата и за небото; дека љубовта која „не го бара своето“ има свој извор во Божјето срце; дека во Оној, кој бил кроток и понизен, се открил карактерот на Оној кој живее во светлина кон која ниеден човек не може да пристапи.

¹ Во заградите е наведено местото во Библијата од каде што се цитирани библиските текстови.

Од почеток Бог се открил во своите дела што ги создал. Христос бил тој кој ги распрострел небесата и ги положил темелите на земјата. Неговата рака ги поставила световите во просторот и го обликувала полското цвеќе. „Со својата моќ ја создаде секоја планина“. „Негово е морето, Тој го создаде“ (Псалм 65,6; 95,5). Христос ја наполнил земјата со убавини и воздухот со песни, и пораката на љубовта на Отецот ја напишал на сите дела на земјата, во воздухот и на небото.

Иако сега неговото совршено дело е оштетено со гревот, сепак останува она што е напишано. Дури и денеска, сè што е создадено, ја воспева славата на неговото совршенство. Не постои ништо во вселената - освен себичното човечко срце - што живее само за себе. Нема птица што лета во воздухот, ниту животно што се движи на земјата, да не му служи на некој друг живот! Не постои ниту еден лист во шумата, или скромно тревно клавче, да нема своја служба. Секое дрво, грмушка и лист, излеваат животни состојки без кои ниту човекот ниту животното не би можеле да живеат, а пак, и човекот и животното, се поврзани со животот на дрвото, на грмушката и на листот. Цвеќето точи чудесен мирис и ја открива својата убавина како благослов на овој свет. Сонцето ја лее својата светлина за да развесели илјадници светови. Океанот, иако извор на сите наши извори и кладенци, ги прима реките од секоја земја, но зема за да даде. Маглите што излегуваат од неговите пазуви паѓаат како дожд и ја натопуваат земјата, со цел на неа да може да никнува и да пупи.

21

Славните ангели наоѓаат своја радост во давањето - во давувањето на љубов и во неуморното бдење над душите што паднале и ја загубиле својата светост. Небесните суштества се обидуваат да ги задобијат човечките срца; тие на овој мрачен свет му носат светлина од небесните дворови. Со својата љубезна и стрплива служба тие вршат влијание врз човечкиот дух и така загубените ги водат во заедница со Христа кој им е многу поблизок отколку што самите можат да си претпостават.

Кога ќе се свртиме од сите помалку важни откровенија, тогаш го гледаме Бога во Исуса. Набљудувајќи го Исуса, гледаме дека славата на нашиот Бог лежи во давањето. Јас „ништо не правам сам од себе“, рекол Христос. „Мене ме прати живиот Отец, и јас живеам заради Отецот“. „Јас не барам своја слава“, туку славата на Оној кој ме прати (Јован 8,28; 6,57; 8,50; 7,18). Во овие зборови е изложено големото начело што е закон на животот за вселената. Христос сè примил од Бога, но зел

за да даде. Така во небесните дворови, во неговата служба за сите создадени суштества, животот на Отецот се излева преку саканиот Син врз сите, а потоа истиот, како плима на љубовта, се враќа преку Синот во слава и радосна служба кон големиот Извор на сè. И така преку Христа се затвора кругот на добротинството, претставувајќи го карактерот на големиот Дародавец - законот на животот.

Овој закон е прекршен на небото. Гревот произлегол од себичноста. Луцифер, херувим засолнувач, сакал да биде прв на небото. Тој настојувал да завладе со небесните суштества, да ги одвои од нивниот Творец и нивната верност да ја придобие за себе. Од таа причина Луцифер неточно го прикажувал Бога, 22 припишувајќи му желба за самоизвишување. Своите лоши особини почнал да му ги припишува на Творецот кој е извор на безмерна љубов. Така ги измамил ангелите. Така ги прелагал луѓето, наведувајќи ги да се посомневаат во Божјата реч и да загубат доверба во неговата добрина. Затоа што Бог е Бог на правда и на неспоредливо величество, сатаната ги навел Бога да го сметаат за строг и безмилосен - ги навел да му се придружат во бунтот против него, и на светот се спуштила ноќ на проклетство.

Земјата ја обвинил мрак, зашто Бог е погрешно сфатен. За да се растераат мрачните сенки, за светот да може да се врати кај Бога, измамничката сатанска сила морала да биде скршена. Тоа не можело да се постигне со сила. Насилството е спротивно од начелата на Божјето владеење. Тој сака само служба од љубов, а љубовта не може да се изнуди; таа не може да се задобие со сила или со власт. Само љубовта може да разбуди љубов. Да го познаваме Бога значи да го љубиме. Неговиот карактер мора да се истакне како спротивност на карактерот на сатаната. Ова дело може да го оствари само едно Суштество во целата вселена. Божјата љубов може да ја објави само Оној што ја познава нејзината висина и длабина. Над мрачната ноќ на светот мора да изгрее Сонцето на правдата со здравје „во неговите зраци“ (Малахија 4,2).

Планот за нашето спасение не бил дополнителна мисла, план создаден откако Адам паднал во грев. Со него се открила „тајната скриена од вечноста“ (Римјаните 16,25). Тој е откровение на начелата што биле темел на Божјиот престол уште од вечноста. Уште од почеток Бог-Отецот и Христос знаеле за отпадот на сатаната и за падот на човекот предизвикан со дејствувањето на измамната сила на отпадникот. Бог не е при-

чина за постоењето на гревот, но Тој однапред го видел неговото постоење, обезбедувајќи средство со кое ќе ѝ се противстави на оваа страшна можност. Неговата љубов кон светот била толку голема, што Тој се заветувал дека ќе го даде својот единороден Син „за ниеден кој верува во него да не загина, туку да има живот вечен“ (Јован 3,16).

Луцифер рекол: „Над ѕвездите Божји ќе подигнам свој престол,... ќе се изедначам со Севишниот“ (Исаија 14,13,14). Меѓутоа, Христос „кој, иако имаше божествена природа, сепак не држеше многу до тоа што е еднаков со Бога, туку се откажа од таа еднаквост, земајќи природа на слуга и станувајќи сличен со луѓето“ (Филипјаните 2,6,7).

Тоа била доброволна жртва. Исус можел да остане крај својот Отец. Тој можел да ја задржи небесната слава и почитувањето од ангелите. Меѓутоа, Тој решил да го врати жезолот во рацете на Отецот и да слезе од престолот на вселената за да може да им донесе светлина на оние што се во мрак и живот на оние што гинат. 23

Пред речиси две илјади години, од небото, од Божјиот престол, се слушнал глас со таинствено значење: „Еве, доаѓам“. „Не сакаше ни жртви ни дарови, но ми приготви тело... Еве, доаѓам - за мене е напишано во книгата - да ја исполнам волјата твоја, о Боже“ (Евреите 10,5-7). Со овие зборови е објавено исполнувањето на целта што била скриена од вечни времиња. Христос бил готов да го посети нашиот свет и да се отелотвори. Тој вели: „Но ми приготви тело“. Кога би се појавил во славата што ја имал заедно со Отецот пред создавањето на светот, ние не би можеле да ја поднесеме светлината на неговото присуство. За да можеме да ја гледаме, а да не загинеме, неговата слава била придушена. Неговата божествена природа била обвинена во човечка природа - невидливата слава се јавила во видлива човечка лика.

Оваа голема цел била навестена во слики и симболи. Грмушката што горела, во која Христос му се јавил на Мојсеја, го откривала Бога. Оваа малечка грмушка, навидум непривлечна, била симбол избран да го прикаже Божеството. Таа го криела Бесконечниот. Семилостивиот Бог ја криел својата слава со наједноставна слика за Мојсеј да може да ја гледа и да живее. Така и во столбот од облак дење и во столбот од оган ноќе Бог одржувал врска со Израел, откривајќи им ја на луѓето својата волја и покажувајќи им ја својата милост. Божјата слава била придушена, а неговото величество обвинено со превез за слабиот

вид на ограничените луѓе да може тоа да го гледа. Така Христос требало да дојде во „понижено тело“, „сличен со луѓето“ (Филипјаните 3,21; 2,7). Пред очите на светот Тој немал убавина заради која би го посакале. Сепак, бил отелотворен Бог, небесна и земна светлина. Неговата слава исто така била обвиена со превез. Неговата големина и величество биле скриени за да може да им се приближи на тажните луѓе изложени на искушенија.

Бог му заповедал на Мојсеја за Израел: „Нека ми направат светилиште за да престојувам меѓу нив“ (2. Мојсеева 25,8) - и Бог престојувал во светилиштето, среде својот народ. Во текот на целото нивно заморно талкање низ пустината, симболот на неговото присуство бил со нив. Така Христос својот шатор го поставил среде нашиот човечки логор. Тој својот шатор го подигнал покрај нашите шатори за да може да се насели меѓу нас и да нè запознае со својот божествен карактер и живот. „Речта стана тело кое се всели меѓу нас. И ние ја гледавме неговата слава - славата што ја има како единороден од Отецот - полн со милост и вистина“ (Јован 1,14).

Откако Исус дошол да живее меѓу нас, знаеме дека Бог ги познава нашите искушенија и сочувствува со нас во нашите жалости. Секој Адамов син и ќерка може да сфати дека нашиот Творец е пријател на грешниците, зашто во секоја наука за милоста, во секое ветување за радоста, во секое дело на љубовта, во секоја божествена привлечна сила што се покажала во животот на Спасителот на земјата, ние гледаме дека „Бог е со нас“.

Сатаната Божјиот закон на љубовта го претставува како закон на себичноста. Тој тврди дека ние не можеме да живееме според неговите правила. Го обвинува Творецот за падот на нашите прародители и за сите страдања што настанале, наведувајќи ги луѓето Бога да го сметаат за зачетник на гревот, на страдањата и смртта. Исус требало да ја разоткрие оваа измама. Тој како човек требало да покаже пример на послушност. Заради тоа зел на себе наша, човечка природа, и поминал низ нашите искуства. „Затоа требаше во сè да стане како своите браќа“ (Евреите 2,17). Кога би морале ние да поднесеме макар и една ситница што Исус не ја поднел, сатаната заради таа ситница би тврдел дека Божјата сила е недоволна за нас. Заради тоа Христос „во сè бил искушан како нас“ (Евреите 4,15). Тој поминал низ секое искушение низ кое поминуваме ние и во своја полза не употребил никаква сила што не ни е даржливо понудена и нам.

Како човек се соочил со искушението и го совладал со силата што му била дадена од Бога. Тој вели: „Мило ми е, Господе, да ја извршувам волјата твоја - законот твој го носам длабоко во срцето“ (Псалм 40,8). Додека правел добро и ги лекувал сите што ги ујадил сатаната, Тој на луѓето јасно им укажувал на карактерот на Божјиот закон и на природата на својата служба. Неговиот живот сведочи дека и ние можеме на ист начин да го исполниме Божјиот закон.

Со својата човечка природа Христос го допрел човештвото, а со својата божествена природа бил поврзан со Божјиот престол. Како Син човечки ни дал пример на послушност; како Син Божји ни дава сила да послушаеме. Христос бил тој кој од грмушката на планината Хорив му проговорил на Мојсеја: „ЈАС СУМ ОНОЈ ШТО Е... Вака ќе им кажеш на синовите Израелови: „ЈАС СУМ ме прати кај вас““ (2. Мојсеева 3,14). Тоа било гаранција за ослободување на Израел. Кога дошол „како втор Адам“ (Филипјаните 2,7), Тој се претставил како ЈАС СУМ. Детето од Витлеем, кроткиот и понизен Спасител, е Бог кој се „јави во тело“ (1. Тимотеј 3,16). А нам ни вели: „ЈАС СУМ добар пастир“. „ЈАС СУМ жив леб“. „ЈАС СУМ пат, вистина и живот“. „Дадена ми е сета власт на небото и на земјата“ (Јован 10,11; 6,51; 14,6; Матеј 28,18). ЈАС СУМ сигурност на секое ветување. ЈАС СУМ, не плашете се. „Бог е со нас!“ Тоа е гаранција за нашето ослободување од гревот, сигурност за нашата сила да го послушаеме небесниот закон.

Кога се понизил и зел на себе човечка природа, Христос открил карактер спротивен на карактерот на сатаната. Меѓутоа, Тој слегол уште пониско на патеката на понижувањето. „Се понизи самиот себеси и стана послушен до смрт, дури до смрт на крст“ (Филипјаните 2,8). Како првосвештеникот што ја соблекувал прекрасната првосвештеничка облека и вршел служба во бела ленена облека на обичен свештеник, така и Христос како слуга принел жртва: самиот свештеник, самиот жртва. „Тој беше ранет за нашите престапи, биен за нашите беззаконија; беше казнет заради нашиот мир“ (Исаија 53,5).

Со Христа се постапувало онака како што заслужуваме ние, за со нас да се постапува онака како што заслужува Тој. Тој бил осуден поради нашите гревови во кои немал удел, за ние да можеме да бидеме оправдани со неговата праведност во која немаме удел. Претрпел смрт што била наша, за ние да примиме живот што бил негов. „Со неговата рана ние се исцеливме“. Со својот живот и со својата смрт Христос постиг-

26

нал повеќе отколку само обнова на она што било уништено со гревот. Намера на сатаната била да предизвика вечна разделба меѓу Бога и човекот; но во Христа ние сме стапиле во многу поинтимна заедница со Бога отколку никогаш да не сме паднале. Со тоа што зел наша природа, Спасителот се поврзал со човештвото со врска што никогаш нема да се раскине. Тој е поврзан со нас низ сета вечност. „Бог толку го милее светот, што го даде и својот единороден Син“ (Јован 3,16). Тој својот Син го дал не само да ги понесе нашите гревови и да умре како наша жртва, туку му го подарил на паднатиот род. За да нè увери во непроменливоста на својата одлука за мир, Бог го дал својот единороден Син да стане член на човечкото семејство, засекогаш да ја задржи својата човечка природа. Тоа е залог дека Бог ќе ја исполни својата реч. „Зашто ни се роди Дете, добивме Син, кој има власт на рамото“ (Исаија 9,6). Бог ја усвоил човечката природа во личноста на својот Син и ја пренел во највисокото небо. „Синот човечки“ е тој што го дели престолот на вселената. „Синот човечки“ е тој чиешто име ќе биде „Красен, Советник, Бог силен, Отец вечен, Кнез мироносен“ (Исаија 9,6). ЈАС СУМ е Посредник меѓу Бога и човештвото, положувајќи ги рацете врз обајцата. Тој, кој е „свет, невин, непорочен, одвоен од грешниците“, не се срамува нас да нè нарече браќа (Евреите 7,26; 2,11). Во Христа меѓусебно се поврзани земното и небесното семејство. Прославениот Христос е наш брат. Небото е обвиено со човечка природа, а човечкото почива врз градите на бесконечната Љубов.

Бог за својот народ вели: „Тие ќе блескотат во неговата земја како скапоцено камење во круна. Колку среќен ќе е, колку убав!“ (Захарија 9,16.17). Извишувањето на спасените ќе биде вечно сведоштво за Божјата милост. „Во идните векови“ Тој ќе го покаже „ненадминливото богатство на својата милост во љубезност кон нас во Исуса Христа“. „Многустраната Божја мудрост да им се... објави на началствата и на властите на небесата според вечната цел што ја оствари во нашиот Господ Исус Христос“ (Ефесците 2,7; 3,10.11).

Со својот откуп Христос го оправдал Божјето владеење. Семожниот е објавен како Бог на љубовта. Обвинувањата на сатаната се побиени, а неговиот карактер разоткриен. Не може повторно да се подигне бунт. Никогаш веќе во вселената нема да се појави грев. Низ вечните времиња сите ќе бидат заштитени од отпад. Со самопрегорната Христова љубов жителите на небото и на земјата се поврзани со нераскинливи врски со

својот Творец. Откупувањето ќе биде довршено. Таму каде што изобилувал гревот, Божјата благодат уште повеќе се умножува. Земјата, тоа поле за кое сатаната тврди дека му припаѓа нему, не само што ќе биде избавена, туку ќе биде и извишена. Нашиот малечок свет, под проклетството на гревот, како единствена темна дамка во неговото величествено создавање, ќе биде почитуван повеќе од сите други светови во Божјата вселена. Овде, каде што живеел Божјиот Син во човечка природа, каде што живеел, страдал и умрел Царот на славата, овде - кога ќе создаде сè ново - Божјиот стан ќе биде среде луѓето „и Тој ќе живее со нив; тие ќе бидат негов народ, а Тој, Бог, ќе биде со нив“ (Откровение 21,3). И низ бесконечните векови, додека спасените ќе живеат непосредно во Божјата светлина, ќе го фалат за неговиот неискажлив Дар - за Емануел, „Бог е со нас“.

ОДБРАН НАРОД

27 Повеќе од илјада години еврејскиот народ го очекувал доаѓањето на Спасителот. Со овој настан биле поврзани неговите најсветли надежи. Во песната и во пророштвото, во црковниот обред, во домашната молитва, тој како скапоценост го чувал неговото име. Па сепак, при неговото доаѓање не го препознал. Небесниот Галеник за него бил „како корен од сува земја“. „Не беше строен“, и тој не видел кај него никаква убавина за да го посака. „При своите дојде, но своите не го примија“ (Исаија 53,2; Јован 1,11).

Сепак, Бог го одбрал Израел. Тој го повикал за да ги сочува меѓу луѓето сознанијата за својот закон, за симболите и пророштвата кои укажувале на Спасителот. Тој сакал овој народ да биде извор на спасение за овој свет. Она што бил Аврам за земјата во која престојувал, Јосиф за Египет, а Даниел за вавилонскиот двор, тоа требало да биде еврејскиот народ меѓу народите. Тој требало да им го открие Бога на луѓето.

Кога го повикал Аврама, Господ рекол: „Ќе те благословам... ти ќе бидеш благослов... и во тебе ќе бидат благословени сите народи на земјата“ (1. Мојсеева 12,2.3). Истото учење го повторувале и пророците. Иако Израел бил опустен со војна и со ропство, сепак останало ветувањето што му било дадено: „Тогаш остатокот на Јакова, меѓу многубројните народи, ќе биде како роса што доаѓа од Господа, како ситен дожд на трева кој не зависи од човек ниту е производ на синовите човечки“ (Михеј 5,7). Во врска со храмот во Ерусалим Господ изјавил преку Исаија: „Мојот дом ќе се вика Дом на молитва за сите народи“ (Исаија 56,7).

28 Меѓутоа, Израелците своите надежи ги насочиле кон световна големина. Од времето на нивното влегување во хананската земја, тие се оддалечиле од Божјите заповеди и пошле по патиштата на незнабошците. Попусто Бог им праќал опомену преку своите пророци. Напразно поднесувале казни од

страна на незнабожечките угнетувачи. Секоја реформа била придружувана со уште подлабок отпад.

Кога Израел би му бил верен на Бога, Бог би ја постигнал својата цел така што би го уважувал и извишил. Кога би биле послушни, Тој би ги издигнал „со чест, со име и со слава над сите народи што ги создал“. „И ќе видат сите народи на земјата“, му рекол на Мојсеја, „дека со право се викаш Господов народ, и ќе се плашат од тебе“. „Кога народите ќе слушнат за сите овие закони“, ќе кажат: „Само еден народ е мудар и умен, а тоа е овој голем народ“ (5. Мојсеева 26,19; 28,10; 4,6). Меѓутоа, поради нивното неверство, Божјата намера можела да се оствари само низ постојани страдања и понижувања.

Тие се одведени во вавилонско ропство и расеани низ земјите на незнабошците. За време на неволјите, мнозина ја обновиле својата верност кон неговиот завет. Додека ги качеле своите харфи на врби и плачеле за светиот храм што опустел, од нив зрачела светлина на вистината и меѓу народите се ширело сознанието за Бога. Незнабожечките жртвени системи биле изопачување на оној систем што го воспоставил Бог; многу искрени учесници во незнабожечките обреди учеле од Евреите за значењето на Божјата служба и со вера го прифатиле ветувањето за Откупителот.

Многу изгнаници поднесувале прогонство. Не бил мал бројот на оние што го загубиле животот затоа што одбиле да ја покажат саботата и да ги почитуваат незнабожечките празници. Кога идолопоклониците се дигнале да ја уништат вистината, своите слуги Господ ги довел пред лицето на царевите и владетелите со цел тие и нивниот народ да ја прифатат светлината. Многупати најголемите владетели се доведени во ситуација да ја прогласат надмоќноста на Бога кого го обожавале нивните еврејски робови.

Со вавилонското ропство Израелците делотворно се лекувани од идолопоклонството - од службата пред ракотворени кипови. Во текот на следните векови тие биле угнетувани од незнабожечките непријатели сè додека не станале свесни оти нивниот напредок зависи од послушноста кон Божјиот закон. Меѓутоа, кај мнозина послушноста не произлегла од љубов. Побудата била себична. Му служеле на Бога само со надворешни знаци како средства за постигнување на национална големина. Не станале светлина на светот туку, за да го избегнат искушението од идолопоклонството, тие се затвориле кон светот. Во упатствата дадени на Мојсеја Бог го ограничил нивното

дружење со идолопоклониците, но ова учење било погрешно протолкувано. Негова намера била да ги заштити од прифаќање на незнабожечките обичаи. Но тоа е искористено за подигање на сид на разделба меѓу Израелците и другите народи. Евреите Ерусалим го сметале за свое небо, и навистина биле љубоморни што Господ ја покажува својата милост и кон незнабошците.

По враќањето од Вавилон, големо внимание му било посветено на верското воспитување. Насекаде, низ сета земја, се граделе синагоги во кои свештениците и законците го толкувале законот. Исто така се основани и училишта во кои, заедно со уметноста и науката, се предавале и начелата на правдата. Но овие установи се изопачиле. За време на ропството многу луѓе ги прифатиле незнабожечките поими и обичаи и истите ги внеле во својата верска служба. Во значителна мера тие се прилагодиле кон обичаите на идолопоклониците.

Бидејќи се оддалечиле од Бога, Евреите во голема мера го загубиле од вид учењето за обредната служба. Оваа служба ја воспоставил Христос. Со секој свој дел таа го претставувала него и била полна со животна сила и со духовна убавина. Меѓутоа, Евреите го загубиле духовниот живот што произлегувал од нивните обреди и цврсто се држеле за мртвите форми. Се потпреле исклучиво врз жртвите и обредите, наместо да се потпираат врз Оној на кого укажувале тие жртви. За да го пополнат местото на она што го загубиле, свештениците и рабините ги умножувале своите сопствени барања и, колку биле построги, сè помалку се откривала Божјата љубов. Својата светост ја мереле со мноштво свои обреди, додека нивните срца биле исполнети со горделивост и со лицемерство.

Заедно со сите нивни дребничави и тешки прописи, не било можно да се држи законот. Оние што сакале да му служат на Бога и што се труделе да ги почитуваат рабинските правила, стенкале под тешкото бreme. Нив ги мачела вознемирена совест и немале мир. Така сатаната го обесхрабрувал народот за да не го сфати потполно Божјиот карактер и израелската вера ја изложувал на презир. Тој се надевал дека ќе го докаже тврдењето што го поставил при бунтот на небото - дека Божјите барања се неправедни и дека не можат да се исполнат. „Дури и Израел“, изјавил тој, „не го држи законот“.

30 Иако со желба го очекувале доаѓањето на Месија, Евреите не ја сфатиле правилно неговата мисија. Тие не барале ослободување од гревот, туку ослободување од Римјаните. Очекувале Месија да дојде како освојувач, да ја скрши силата на

угнетувачот и да го издигне Израел до степен на светско царство. Така за нив бил подготвен патот да го отфрлат Спасителот.

Во времето на Христовото раѓање, народот го угнетувале странски господари и го кинеле внатрешни несогласија. На Евреите им било дозволено да задржат еден вид самостојна управа, но сепак, ништо не можело да го прикрие фактот дека биле под римски јарем или дека се помириле со ограничувањето на својата моќ. Римјаните си го присвоиле правото да го именуваат и отповикуваат првосвештеникот и затоа до оваа служба често се доаѓало со измама, со поткупување, па дури и со убиства. На тој начин свештенството станувало сè поизопачено. Наспроти тоа, свештениците сè уште поседувале голема моќ што ја користеле за остварување на своите себични и наемнички цели. Народот бил притиснат од нивните немилосрдни барања, а и Римјаните тешко го оданочувале. Таквата состојба предизвикала силно незадоволство. Народните буни зачестиле. Алчност и насилство, недоверба и духовна рамнодушност го разјадувале срцето на нацијата.

Омразата кон Римјаните и националната и духовната гордост ги навеле Евреите уште построго да се придржуваат кон своите богослужбени форми. Свештениците настојувале да го одржат угледот на својата светост со претерано внимание кон верските обреди. Народот во мрак и под товар, владетелите жедни за власт, копнеее да дојде Оној што ќе ги победи нивните непријатели и ќе го обнови израелското царство. Тие ги проучувале пророштвата, но без духовно да проникнат во нивната суштина. Така ги занемариле деловите на Писмото што укажуваат на Христовото понижување при неговото прво доаѓање, а погрешно ги применувале оние што зборуваат за славата на неговото второ доаѓање. Нивната горделивост ја затемнила нивната визија. Тие пророштвото го толкувале сообразно со своите себични желби.

„КОГА СЕ ИСПОЛНИ ВРЕМЕТО“

31 „А кога се исполни времето, Бог го прати својот Син... за да ги откупи оние кои се под законот, да бидеме посинети“ (Галатите 4,4.5).

Доаѓањето на Спасителот било преткажано во Едем. Кога Адам и Ева првпат го чуле ветувањето, очекувале тоа бргу да се исполни. Тие со радост го поздравиле раѓањето на својот првенец, надевајќи се дека можеби тој ќе биде Избавителот. Меѓутоа, исполнувањето на ветувањето се одолжило. Оние што први го примиле ова ветување умреле, без да го видат неговото исполнување. Почнувајќи од деновите на Еноха, ова ветување го повторувале патријарсите и пророците, одржувајќи ја жива надежта во неговото доаѓање, но Тој уште не доаѓал. Пророштвото на Даниел го открило времето на неговото доаѓање, но сите не ја протолкувале правилно веста. Минувале векови и гласовите на пророците исчезнале. Раката на угнетувачот станувала сè потешка за Израел и мнозина биле готови да извикнат: „Деновите поминуваат, а од пророштвото нема ништо“ (Езекил 12,22).

32 Меѓутоа, како свездите што се движат по одредени патеки низ бесконечните просторства, Божјите намери не познаваат избрзување ниту задоцнување. Со симболи на густа темнина и со печка што чури, Бог на Аврама му го открил израелското ропство во Египет и објавил дека тие таму ќе престојуваат четиристотини години. „Потоа“, рекол Тој, „тие ќе излезат со големо богатство“ (1. Мојсеева 15,14). Против тие зборови напразно се борела сета сила на фараоновото горделиво царство. „Во истиот ден“, кој е одреден во божественото ветување, „излегоа сите Господови војски од египетската земја“ (2. Мојсеева 12,41). Исто така на небесниот совет е одреден часот на Христовото доаѓање. Кога големиот часовник на времето го покажал тој час, Исус се родил во Витлеем.

„Кога се исполни времето, Бог го прати својот Син“. Провидението управувало со движењата на народите и со плимата на човечките побуди и влијанија сè додека светот не созреал за доаѓањето на Избавителот. Народите биле обединети под едно владетелство. Се зборувал еден јазик кој секаде бил признат како книжевен јазик. Евреите, кои биле растурени, се собирале од сите земји во Ерусалим на годишните празници. Враќајќи се во своите места, можеле по цел свет да ја рашират веста за доаѓањето на Месија.

Во тоа време незнабожечките системи ја губеле својата моќ над народот. Луѓето биле уморни од надворешниот сјај и од митовите. Копнееле за вера што би можела да ја задоволи душата. Иако се чинело дека светлината на вистината ги напуштила луѓето, имало души кои ја барале и кои биле збунети и исполнети со тага. Тие биле жедни за сознание за живиот Бог и за некаква сигурност во живот по гробот.

Бидејќи Евреите се оддалечиле од Бога, нивната вера потемнела и надежта речиси престанала да ја осветлува нивната иднина. Зборовите на пророците не се сфаќале. За народните маси смртта била ужасна тајна; од другата страна била неизвесност и темнина. До пророците низ вековите допирале не само лелеците на мајките од Витлеем, туку и плачот на големото срце на човештвото - гласот што се слушнал во Рама: „Плач, пискоти и силни лелеци: Рахела тажи за своите деца - неутешна што ги нема“ (Матеј 2,18). Во областа на „смртната сенка“ луѓето биле неутешени. Со копнеж во очите тие го очекувале доаѓањето на Избавителот, кога темнината ќе се растера и кога ќе се разјасни тајната на иднината.

33

Надвор од еврејскиот народ постоеле луѓе кои преткажувале дека ќе се појави божествен Учител. Овие луѓе ја барале вистината и ним им е даден пророчки Дух. Еден по еден, како ѕвезди на темното небо, се подигнувале такви луѓе. Нивните пророчки зборови запалиле надеж во срцата на илјадници среде незнабожечкиот свет.

Веќе стотици години Библијата била преведена на грчки јазик кој тогаш бил во широка употреба во целата Римска империја. Евреите биле насекаде распрснати, а во извесна мера, заедно со нив, и незнабошците го очекувале Месија. Меѓу оние што Евреите ги сметале за незнабошци имало луѓе кои подобро ги разбирале библиските пророштва за Месија отколку учителите во Израел. Имало такви кои се надевале дека Тој ќе дојде како ослободител од гревот. Филозофите се обидувале

34

да проникнат во тајната на еврејскиот начин на живеење. Меѓутоа, фанатизмот на Евреите го спречувал ширењето на светлината. Живеејќи изолирано од другите народи, тие не сакале да го поделат знаењето што сè уште го имале за симболичката служба. Мора да дојде вистинскиот Толкувач. Нивното значење мора да го објасни Оној кого го прикажувале сите овие симболи.

Бог на овој свет му зборувал преку природата, преку симболи и слики, преку патријарсите и пророците. Човештвото морало да добие поука со човечки јазик. Весникот на заветот мора да зборува. Неговиот глас мора да се чуе во неговиот храм. Христос мора да дојде да изговори зборови што јасно и конечно ќе се разберат. Тој, Творецот на вистината, мора да ја одвои вистината од плевата на човечките умотворби што ја направиле неделотворна. Начелата на Божјето владеење и планот на спасението мора јасно да се одредат. Поуките од Стариот завет мора целосно да им се изложат на луѓето.

Меѓу Евреите уште имало непоколебани души, потомци на онаа света лоза преку која е сочувано сознанието за Бога. Тие уште чекале да се исполни надежта дадена во ветувањето на нивните претци, засилувајќи ја својата вера држејќи се за ветувањето дадено преку Мојсеја: „Господ Бог ќе ви подигне од вашите браќа Пророк како мене; послушајте сè што ќе ви каже Тој“ (Дела 3,22). Тие повторно читале како Бог ќе помага Еден да им јави „добри гласови на кротките“, да ги превие „ранетите во срцето“, да им огласи на „заробените слобода“ и да објави „година на Господовата милост“ (Исаија 61,1.2). Тие читале како Тој ќе „постави суд на земјата“, како островите ќе ја „чекаат неговата наука“, како народите ќе доаѓаат кај неговото видело и царевите кај светлината на неговиот сјај (Исаија 42,4; 60,3).

Зборовите што ги изговорил Јаков пред својата смрт ги исполнувале со надеж: „Нема да се оддалечи жезолот од Јуда ниту палката владеачка од неговите нозе, додека не дојде Оној на кого му припаѓа - на кого ќе му се покоруваат народите“ (1. Мојсеева 49,10). Опаѓањето на моќта на Израел сведочело дека доаѓањето на Месија е близу. Пророштвото на Даниел ја прикажало славата на неговото владеење над царството што ќе ги наследи сите земни царства и кажува дека „тоа ќе постои довека“ (Данило 2,44). Малку имало такви кои ја разбрале природата на Христовата мисија, но затоа големо мноштво очекувало силен кнез кој ќе воспостави свое царство во Израел и кој ќе дојде како ослободител на народите.

Времето се исполнило. Човештвото, понижено со вековните престапи, копнеело за доаѓањето на Откупителот. Сатаната се трудел да го продлаби понорот меѓу земјата и небото и истиот да го стори непремостлив. Со своите лаги тој ги поттикнувал луѓето кон грев. Намера на сатаната била да го исцрпе Божјето трпение и да ја задуши неговата љубов кон човекот за да го на-тера Бога да му го препушти светот нему. 35

Сатаната се обидел да го скрие од луѓето знаењето за Бога, да го пренасочи нивното внимание од Божјиот храм и да воспостави свое царство. Неговата борба за превласт навидум потполно успеала. Всушност, Бог во секое поколение имал свои претставници. Дури и меѓу незнабошците имало луѓе преку кои Христос работел за да го подигне народот од гревот и понижувањата. Меѓутоа, овие луѓе биле презрени и замразени. Мнозина од нив доживеале насилна смрт. Мрачната сенка што ја фрлил сатаната врз светот станувала сè потемна.

Сатаната преку незнабоштвото со векови ги одвраќал луѓето од Бога но, изопачувајќи ја верата на Израел, тој извојувал голема победа. Следејќи и промовирајќи ги своите сфаќања, незнабошците го загубиле знаењето за Бога и станувале сè поизопачени. Така било и со Израел. Начелото дека човекот може да се спаси со своите дела лежи во основата на секоја незнабожечка религија; сега тоа станало начело на еврејската вера. Ова начело го засадил сатаната. Каде и да се прифати тоа, луѓето немаат заштита од гревот. 36

Веста за спасението им е објавена на луѓето преку човечки орудија. Меѓутоа, Евреите настојувале вистината за вечниот живот да остане исклучително во нивна власт. Напластиле жива мана и таа се расипала. Верата што се обиделе да ја задржат само за себе се претворила во соблазна. Тие го лишиле Бога од неговата слава и го измамиле светот со искривоколчено евангелие. Тие не сакале да му се потчинат на Бога за спасение на светот и станале сатански посредници за негово уништување.

Народот што го повикал Бог да биде „столб и тврдина на вистината“ (1. Тимотеј 3,15), станал претставник на сатаната. Извршувал задача што му ја доверил сатаната за со погрешно претставување на Божјиот карактер да го наведе светот Бога да го смета за тиран. И свештениците, кои служеле во храмот, ја загубиле од вид смислата на службата што ја вршеле. Тие престанале во симболите да ја гледаат суштината. Кога ги принесувале жртвените дарови, се однесувале како артисти на сцена. Обредите што ги воспоставил Бог станале средство

за заслепување на умот и за стврднување на срцето. Со овие канали Бог не можел веќе ништо да стори за човекот. Целиот систем морал да се укине.

Измамата на гревот постигнала врв. Биле ставени во движење сите орудија за изопачување на човечките души. Набљудувајќи го светот, Божјиот Син ги гледал страдањата и бедата. Со тага Тој видел како луѓето станале жртви на свирепоста на сатаната. Со сочувство ги набљудувал оние што биле изопачени, уништени и загубени. Тие го избрале владетелот кој како робови ги оковал во вериги за својата кола. Збунети и измамени, се движеле во мрачна поворка кон вечна пропаст - кон смрт во која нема надеж во живот, кон ноќ по која нема утро. Орудијата на сатаната се здружиле со луѓето. Телата на човечките суштества, создадени да бидат живеалишта на Бога, станале стан на демоните. Со сетилата, нервите, нагоните и органите на луѓето, управувале натприродни сили за да ги поттикнат кон прифаќање на најниски страсти. На лицето на луѓето бил втиснат демонски печат, печат на сатанските легиони со кои луѓето биле опседнати. Таква била сцената што ја набљудувал Откупителот на светот. Каква сцена за безмерната Чистота!

37 Гревот станал наука, а порокот посветен дел на религијата. Бунтот пуштил корење длабоко во срцето и непријателството на човекот најсвирепо било вперено против Небото. Пред целата вселена се покажало дека без Бога паднатото човештво не може да се подигне. Оној што го создал светот мора да подари нов елемент на живот и сила.

Со огромно интересирање жителите на световите што не паднале очекувале да го видат Јехова како станува и ги уништува жителите на земјата. Кога Бог би го сторил тоа, сатаната би бил готов да го спроведе својот план, обезбедувајќи си на тој начин поданичка покорност на небесните суштества. Тој изјавил дека начелата на Божјето владеење не овозможуваат проштавање. Кога светот би бил уништен, тој би тврдел дека неговите обвинувања се вистинити. Бил готов вината да ја фрли врз Бога и својот бунт да го прошири и меѓу небесните светови. Меѓутоа, наместо да го уништи светот, Бог го пратил својот Син да го спаси. Иако во секој дел на покорената земја можеле да се видат изопаченост и пркос, обезбеден е начин за нејзино закрепнување. Во мигот на најголемата криза, кога се чинело дека сатаната ќе победи, Божјиот Син дошол како Пратеник на божествената милост. Во сите времиња, во секој миг, на паднатиот човечки род му се покажувала Божјата љубов.

Наспроти изопаченоста на луѓето, постојано се покажувале знаци на милоста. А кога се исполнило времето, Божеството се прославило со излевање на изобилство исцелителна благодат на светот, што никогаш нема да биде спречена или запрена додека не се изврши планот на спасението.

Сатаната ликувал што успеал во човечкиот род да го унижи Божјиот лик. Тогаш Исус дошол да го обнови во човекот ликот на Творецот. Никој друг, освен Христос, не е во состојба повторно да го изгради карактерот што е упропастен со гревот. Тој дошол да ги истера демоните што господареле со волјата, да нè подигне од правот и повторно да ни ја врати сличноста со себеси, забравувајќи ја истата со својата слава. 38

„ДЕНЕСКА ВИ СЕ РОДИ СПАСИТЕЛОТ“

Оваа глава се темели на Лука 2,1-20

43 Царот на славата длабоко се понизил за да земе човечка природа. Неговата земна животна средина била сурова и одбивна. Неговата слава била обвинена со превез со цел, величественоста на неговиот надворешен изглед да не стане предмет на привлечност. Тој одбегнувал секое надворешно расфрлање. Богатствата, честа на овој свет и човечката големина никогаш не можат да ја избават душата од смртта. Исус решил никаква привлечност на земната природа да не ги повика луѓето на негова страна. Само убавината на небесната вистина треба да ги привлече оние што ќе го следат. Карактерот на Месија многу порано е преткажан во пророштво, и Тој сакал луѓето да го прифатат врз основа на сведоштвото на Божјата реч.

Ангелите биле восхитени со величествениот план на откупувањето. Тие набљудувале како Божјиот народ ќе го прифати неговиот Син, облечен во човечка облека. Дошле во земјата на избраниот народ. Другите народи се занимавале со митови и со обожавање на лажни богови. Ангелите дошле во земјата во која била откриена славата на небесниот Бог и во која засветила светлината на пророштвото. Тие невидливо дошле во Ерусалим, кај оние што биле одредени да им ги објаснуваат светите списи на слугите на Божјиот дом. Уште за време на свештеникот Зарија, 44 додека служел пред олтарот, му била објавена близината на Христовото доаѓање. Предвесникот веќе бил роден, а неговата мисија потврдена со чудо и со пророштво. Веста за неговото раѓање и за величественото значење на неговата мисија се ширела на сите страни. Сепак, Ерусалим не се приготвил да го поздрават својот Откупител со добредојде.

Небесните весници вчудовидено ја набљудувале рамнодушност на тој народ што го повикал Бог да му ја открие на светот светлината на светата вистина. Еврејскиот народ бил

сочуван како сведок дека Христос треба да се роди од Аврамовото потомство и од Давидовата лоза, а сепак не знаел дека неговото доаѓање е толку близу. Утринската и вечерната жртва секојдневно во храмот укажувала на Божјето Јагне, но овде немало подготовка за негов пречек. Свештениците и учителите на народот не знаеле дека наскоро треба да се одигра најголемиот настан на сите времиња. Тие ги повторувале своите бесмислени молитви и ги вршеле богослужбените обреди за да ги видат луѓето, но во својата борба за богатство и за световна чест не биле подготвени да го откријат Месија. Во земјата на Израел преовладувала иста рамнодушност. Радоста која со одушевување го исполнувала небото не ги допрела себичните срца обземени со световност. Само неколкумина копнееле да го видат Невидливиот. Небесните весници им се пратени ним.

Ангелите ги придружувале Јосифа и Марија додека патувале од својот дом во Назарет до Давидовиот град. Наредбата на царскиот Рим за попис на сите народи во неговата пространа држава ги опфатила и жителите на галилејските гори. Како во старо време што бил повикан Кир на престолот на светското царство за да може да го ослободи Божјиот народ од ропство, така и цезарот Август станал орудие за исполнување на Божјата намера, Исусовата мајка да ја доведе во Витлеем. Таа потекнува од Давидовата лоза, и Давидовиот Син мора да се роди во Давидовиот град. Од Витлеем, кажува пророкот, „ќе излезе Оној што ќе владее со Израел; неговиот искон е од почеток, од вечни времиња“ (Михеј 5,2).

Меѓутоа, во градот на нивната царска лоза, Јосифа и Марија ниту ги познаваат ниту ги почитуваат. Уморни и без дом, тие поминуваат низ тесна уличка, од градската капија сè до источниот крај на градот, попусто барајќи место за ноќна починка. За нив нема место во преполнетата гостилница. Последно прибежиште нашле во една неугледна просторија што служела како засолниште за добиток, и во неа е роден Откупителот на светот.

Луѓето за тоа не знаеле ништо, но оваа вест небото го исполнила со радост. Светите суштества од царството на светлината се привлечени кон земјата со уште подлабоко и понежно интересирање. Поради неговото присуство, нашиот свет станал посветол. Над витлеемските ритчиња се собрало безбројно мноштво ангели. Тие чекаат знак да му ја објават радосната вест на светот. Кога израелските водачи верно би ја извршиле задачата што им била доверена, тие би можеле да учествуваат

во радоста на објавувањето на Исусовото раѓање. Но сега тоа ги заобиколило.

Бог објавува: „Јас ќе излеам вода врз жедната земја и потоци врз сувата почва“. „На праведниците им свети и во темнина“ (Исаија 44,3; Псалм 112,4). На оние што бараат светлина и што радосно ја прифаќаат, ќе им засветат блескотни зраци од Божиот престол.

На полињата, на кои момчето Давид го пасело своето стадо, пастирите сè уште биле на ноќна стража. Во текот на тие тивки часови разговарале за ветениот Спасител и се молеле за доаѓањето на Царот на Давидовиот престол. „Наеднаш пред нив застана Господов ангел и ги осветли Господова слава од која многу се исплашија. Ангелот, пак, им рече: 'Не бојте се, зашто еве, ви носам добра вест, голема радост, која ќе биде за сите народи: Денес, во Давидовиот град, ви се роди Спасителот, кој е Христос Господ'“.

Кога ги чуле овие зборови, душите на пастирите што слушале ги исполнила славата што произлегувала од видението. На Израел му дошол Ослободител. Со неговото доаѓање е поврзана сила, издигнување, победа. Меѓутоа, ангелот морал да ги приготви својот Спасител да го препознаат во сиромаштво и понижување. „Ова ќе ви биде знак“, рекол, „ќе најдете бебе повиено, како лежи во јасли“.

48 Небесниот весник ги стивнал нивните стравувања. Тој им објаснил како ќе го пронајдат Исуса. Полн со нежен обсир кон нивната човечка слабост, тој им дал време да се привикнат на божествениот сјај. Тогаш радоста и славата не можеле повеќе да се кријат. Цело поле било осветлено со сјајната светлина на Божјите војски. Земјата се смирила, а небото се наведнало да ја слуша песната:

*„Слава на Бога на височините,
на земјата мир,
меѓу луѓето добра волја!“*

О кога денеска човечкото семејство би можело да ја препознае оваа песна! Објавата што е дадена тогаш и мелодијата што се слушнала во таа пригода ќе се разливаат до крајот на времето и ќе се одгласуваат до сите земни краишта. Кога ќе изгрее Сонцето на правдата, со здравје во своите зраци, таа песна ќе добие свој одглас - возврат од гласови на силно мноштво, како бучава на силни води: „Алелуја! Се зацари Господ Бог Седржител“ (Откровение 19,6).

Кога исчезнале ангелите, исчезнала и светлината, а врз витлеемските ритчиња повторно се спуштиле ноќни сенки. Најблескотната сцена што кога и да е ја набљудувале човечки очи пастирите добро ја запаметиле. „Кога си заминаа ангелите од нив на небото, пастирите си рекоа меѓу себе: 'Да појдеме до Витлеем и да го видиме тоа што се случило таму, како што ни кажа Господ.' И веднаш отидоа и ги најдоа Марија и Јосифа со Бебето како лежи во јасли“.

Заминувајќи со голема радост, пастирите го објавиле тоа што го виделе и што го чуле. „И сите што слушнаа, му се восхитуваа на тоа што им го кажаа пастирите. А Марија ги запамети сите тие зборови и размислуваше за нив во своето срце. Потоа пастирите се вратија, славејќи и фалејќи го Бога“.

Оддалеченоста меѓу небото и земјата денеска не е поголема отколку што била кога пастирите ја слушале песната на ангелите. Човечкиот род исто толку е предмет на небесна грижа, како и во времето кога обичните луѓе со скромни занимања среде бел ден ги сретнувале ангелите и разговарале со небесните весници во лозјата и на полињата. Небото може да ни биде мошне близу и нам во нашето секојдневје. Ангелите од небесните дворови ќе ги придружуваат чекорите на оние што живеат според Божјите заповеди.

Историјата од Витлеем е неисцрпна тема. Во неа е скриена „длабината на богатствата, на мудроста и на разумот Божји“ (Римјаните 11,33). Ние ѝ се восхитуваме на жртвата на Спасителот со која Тој небесниот престол го заменил со јасли и придружбата на ангелите што го обожавале со животни во штала. Неговото присуство ја прекорува човечката горделивост и самоувереност. Сепак, ова е само почеток на неговото неспоредливо понижување. За Божјиот Син би било речиси бескрајно понижување кога би зел човечка природа дури и тогаш кога Адам во својата невиност живеел во Едем. Меѓутоа, Исус ја прифатил човечката природа кога човечкиот род веќе четири илјади години бил ослабен со гревот. Како и секое Адамово дете, Тој ги примил на себе резултатите од дејствувањето на големиот закон на наследувањето. Какви биле овие резултати покажано е во историјата на неговите земни претци. Тој дошол со такво наследство да ги дели нашите таги и искушенија и да ни даде пример на безгрешен живот.

Сатаната на небото го мразел Христа поради неговата положба во Божјите дворови. Кога е соборен од неговата положба, уште повеќе го мразел. Тој го мразел Оној што се заветувал дека

ќе го откупи грешниот човечки род. Сепак, Бог му дозволил на својот Син како беспомошно дете, подложно на слабостите на човештвото, да дојде на светот што сатаната го прогласил за свој посед. Му дозволил да ги запознае животните опасности својствени на секоја човечка душа, да води борба што мора да ја води секое човечко дете, изложен на опасност од неуспех и вечна загуба.

Срцето на земниот татко нежно го сака својот син. Тој го набљудува лицето на своето дете и се тресе при помислата на животните опасности. Тој копнее да го заштити своето мило чедо од силата на сатаната и да го сочува од искушенијата и судирите. Бог го дал својот единороден Син да се најде во уште пожесток судир и во многу пострашна опасност, со цел животната патека на нашите деца да биде сигурна - „тоа е љубов“ (1. Јованово 4,10). Чудете се небеса и восхитувај се Земјо!

ПОСВЕТУВАЊЕ

Оваа глава се темели на Лука 2,21-38

Приближно четириесет дена по Христовото раѓање, Јосиф и Марија го одвеле во Ерусалим „за да го покажат пред Господа“ и да принесат жртва. Тоа било според еврејскиот закон, па Христос, како замена за човекот, морал да му се потчинува во секоја подробност. Тој веќе бил подложен на обредот обрезание во знак на послушност на законот.

Законот барал мајката да принесе едногодишно јагне на жртва паленица и млад гулаб или грлица како жртва за грев. Меѓутоа, законот предвидувал сиромашните родители, кои не можеле да донесат јагне, да можат да донесат две грлици или два млади гулаби, едниот за жртва паленица, а другиот за жртва за грев.

Жртвите што му се принесувале на Господа морале да бидат без мана. Овие жртви го претставувале Христа и од нив се гледа дека и Исус немал никаква телесна мана. Тој бил „невино и чисто Јагне“ (1. Петрово 1,19). Неговата телесна конституција не е оштетена со никаква мана; неговото тело било силно и здраво. Во текот на целиот свој живот живеел сообразно со природните закони. И телесно и духовно бил идеал што го замислил Бог за човештвото - идеал што ќе го постигне со послушност на неговите закони.

Посветувањето на првенците потекнува од најстарите времиња. Бог ветил дека ќе го даде небесниот Првенец да го спаси грешникот. Секое домаќинство требало да го усвои овој дар, посветувајќи го својот првенец. Првенецот требало да биде посветен за свештеничка служба, како Христов претставник меѓу луѓето.

При ослободувањето на Израел од Египет, повторно е дадена заповед за посветување на првенците. Додека децата Израелови биле во египетско ропство, Господ го упатил Мојсеја

кај египетскиот цар, фараонот, да му каже: „Вака вели Господ: Израел е мој првенец. Барам од тебе да ми го пуштиш синот за да ми искаже почит. Ако не го пуштиш, јас ќе го убијам твојот првенец“ (2. Мојсеева 4,22.23).

Мојсеј ја пренел оваа порака, но горделивиот цар одговорил: „Кој е тој Господ да го послушам и да ги пуштам Израелците? Јас не го знам тој Господ ниту пак ќе ги пуштам Израелците“ (2. Мојсеева 5,2). Господ работел за својот народ со знаци и чуда, казнувајќи го фараонот со страшни судови. На крај, ангелот на смртта добил налог да го убие секој првенец меѓу Египќаните, од луѓето до добитокот. За да бидат поштедени, Израелците добиле упатства довратниците да ги намачкаат со крв од заклано јагне. Секоја куќа морала да биде обележана, со цел, кога ќе дојде ангелот да ја изврши својата смртоносна задача, да ги заобиколи израелските домови.

По оваа осуда над Египет, Господ му рекол на Мојсеја: „Секој првенец посветете ми го мене! Првенците на мајчинството кај Израелците, и од луѓето и од добитокот, ми припаѓаат мене“. „Оној ден, кога ги побив сите првенци во египетската земја, себеси си ги посветив сите првенци во Израел, и од луѓето и од добитокот. Тие се мои. Јас сум Господ“ (2. Мојсеева 13,2; 4. Мојсеева 3,13). Кога е воспоставена службата во шаторот за состанок, наместо сите првенци на Израел, Господ го избрал Левиевото племе да служи во Светилиштето. Меѓутоа, првенецот сè уште го сметале за Господова сопственост и затоа тој требало да сè откупи.

Така законот за посветување на првенецот станал мошне значаен. Иако бил спомен на Господовото чудесно избавување на децата Израелови, тој го прикажувал уште поголемото ослободување што ќе го извојува единородниот Божји Син. Како крвта, со која биле измачкани довратниците, што ги спасила првенците во Израел, така Христовата крв има моќ да го спаси светот.

52 Колку важно било Христовото посветување! Но свештеникот не видел низ завесата, тој не ја читал тајната зад неа. Посветувањето на децата била вообичаена слика. Од ден на ден свештеникот примал пари за откуп кога децата му се посветувани на Господа. Од ден на ден тој рутински ја вршел својата работа, обрнувајќи малку внимание на родителите или на децата, освен кога забележувал некое навестување на богатство или висока положба на родителите. Јосиф и Марија биле сиромашни; кога дошле со своето дете, свештениците

виделе само маж и жена облечени како Галилејци во најскромна облека. Нивниот изглед не привлекувал никакво внимание и тие принеле дар предвиден за посиромашните слоеви.

Свештеникот го почнал обредот како што било предвидено. Го зел Детето на раце и го држел пред олтарот. Кога ѝ го вратил на мајка му, во книгата на првенците го запишал името „Исус“. Додека го држел Детето на раце, не насетувал дека тоа Дете е небесното Величество, Царот на славата! Свештеникот не помислил дека ова Дете е Оној за кого Мојсеј пишува: „Господ Бог ќе ви подигне од вашите браќа Пророк како мене. Послушајте сè што ќе ви каже Тој“ (Дела 3,22). Тој не мислел дека ова Дете е Оној чијашто слава Мојсеј сакал да ја види. Меѓутоа, на рацете на свештеникот лежел Оној кој е поголем од Мојсеја; и кога го запишал името на Детето, го запишал Оној кој бил темел на целокупниот еврејски начин на живеење. Ова Име ставило крај на сето тоа, зашто системот на жртвите и даровите застарел; симболот речиси ја покажал својата вистинска слика, сенката - својата стварност.

Славата на Божјето присуство го напуштила Светилиштето, но во Детето од Витлеем била засолнета славата пред која се клањаат ангелите. Ова несвесно Дете било ветениот Потомок на кого укажувал првиот олтар подигнат пред вратата на Едем. Тоа бил Месија, Кнезот на мирот. Тоа бил Оној кој му се објавил на Мојсеја: ЈАС СУМ. Тоа бил Оној кој во столбот од облак и оган му бил водач на Израел. Тоа бил Оној за кого уште во старо време пророкувале пророците. Тој бил копнежот на сите народи, коренот и фиданот на Давида и сјајната звезда Деница. Името на ова беспомошно Дете, запишано во книгата на Израел, со што бил прогласен за наш брат, било надеж за паднатиот човечки род. Детето, за кое е платен откуп, било Оној што ќе го плати откупот за гревовите на целиот свет. Тој бил вистинскиот Првосвештеник „над Божјиот дом“, Поглаварот кој „има вечно свештенство“, Посредникот „од десната страна на небесното Величество“ (Евреите 10,21; 7,24; 1,3).

55

Духовното треба духовно да „се разгледа“. Божјиот Син е посветен во храмот за задачата што дошол да ја изврши. Свештеникот го посматрал како што посматрал секое друго дете. Меѓутоа, иако не видел ниту чувствувајќи нешто необично, Божјиот чин во дарувањето на својот Син на светот бил препознат. Оваа прилика не поминала, а некој сепак да не го препознае Христа. „А во Ерусалим живееше човек по име Симеон. Тој човек беше праведен и побожен, кој ја очекуваше утехата

Израелова, а Светиот Дух беше над него. Нему Светиот Дух му кажал дека нема да види смрт додека не го види Господовиот Помазаник“.

Кога Симеон влегол во храмот, видел семејство како прикажува дете пред свештеникот. Нивната надворешност кажувала дека тие се сиромашни, но Симеон го сфатил водството на Духот и бил длабоко осведочен дека Детето што е прикажано пред Господа е утехата Израелова, Оној што сакал да го види. На зачудениот свештеник Симеон му изгледал како занесен човек. Детето ѝ е вратено на Марија, а тој го зема на раце за да го прикаже пред Господа, додека неговата душа ја исполнува радост каква што до тогаш никогаш не почувствувал. Додека го подигнувал малечкиот Спасител кон небото, рекол: „Сега, Господе, го отпушташ својот слуга во мир, според твојот збор, зашто моите очи го видоа твоето спасение, кое го приготви пред лицето на сите луѓе, светлина за откровение на народите и слава на твојот народ, Израел“.

Врз овој Божји човек почивал пророчки дух, и додека Јосиф и Марија стоеле тука крај него, чудејќи се на неговите зборови, тој ги благословил и ѝ рекол на Марија: „Еве, Овој е определен да собори и да подигне мнозина во Израел и е знак против кого ќе се говори. А и тебе меч ќе ти ја прободува душата, за да се откријат мислите на многу срца“.

Исто така влегла и пророчицата Ана, потврдувајќи го сведоштвото на Симеона за Христа. Додека Симеон зборувал, нејзиното лице било озарено со Божја слава и таа ја излевала благодарноста што ја чувствувала во срцето затоа што ѝ било дозволено да го види Господовиот Христос.

Овие понизни почитатели на Бога не ги проучувале пророштвата напразно. Меѓутоа, оние што заземале положби на владетели и свештеници во Израел, иако пред себе ја имале драгоцената порака на пророштвата, не го следеле Господовиот пат и нивните очи не биле отворени да ја видат Светлината на животот.

Така е и денеска. Верските водачи, и оние што служат во Божјиот дом, често не ги разликуваат настаните кон кои е насочено вниманието на целото небо, и тие незабележано поминуваат. Луѓето го признаваат историскиот Христос, но му го вратат грбот на живиот Христос. Христос во својата Реч повикува на самопожртвуваност. Исто така упатува повик преку страдалниците кои бараат помош и преку праведните кои се упатени на сиромаштво, на труд и понижување. Но Тој воопшто денеска

не е прифатен со поголемо одушевување отколку пред осумнаесет векови².

Марија размислувала за отвореното и далекусежно пророштво на Симеона. Додека го гледала Детето во своите прегратки и си спомнувала за зборовите што ги изговориле витлеемските пастири, била исполнета со радост, со благодарност и со блескава надеж. Зборовите на Симеона ја потсетиле на пророчкото кажување на Исаија: „Ќе израсне фиданка од пенот на Есеја, ќе никне изданок од неговиот корен. На него ќе почива Дух Господен, Дух на мудрост и разум, Дух на совет и сила, Дух на знаење и на страв Господен... Тој крстот ќе го опаше со правда и слабините со верност“. „Народот кој одеше во темнина виде силна светлина; на оние што живеела во мрачна земја им изгреа светлина... Зашто ни се роди дете, добивме син; на рамената има власт. Името му е: Красен, Советник, Бог силен, Отец вечен, Кнез на мирот“ (Исаија 11,1-5; 9,2-6).

Сепак, Марија не ја сфатила Христовата мисија. За него Симеон пророкувал како за видело што ќе ги осветли незнабошците, како за слава Израелова. Раѓањето на Спасителот ангелите го објавиле како радосна вест за сите народи. Бог настојувал да го исправи ограниченото еврејско сфаќање за делото на Месија. Тој сака луѓето во него да гледаат не само ослободител на Израел, туку Спасител на светот. Меѓутоа, поминале многу години додека и Исусовата мајка не ја сфатила неговата мисија.

Марија очекувала Месија да владее на Давидовиот престол, но не го видела крштавањето со страдање со кое ќе го добие престолот. Симеон открил дека Месија нема да помине низ овој свет без пречки. Со зборовите упатени до Марија: „А тебе меч ќе ти ја прободат душата“, Бог во својата нежна милост на Исусовата мајка ѝ навестил голема болка што почнала да ја поднесува заради него.

„Еве“, рекол Симеон, „Овој е определен да собори и да подигне мнозина во Израел, и е знак против кого ќе се говори“. Оние што сакаат повторно да се подигнат, ќе мора да паднат. Ние мораме да паднеме врз Карпата и да се скршиме пред да се подигнеме во Христа. Себичноста мора да се собори, горделивоста мора да се понизи ако сакаме да ја запознаеме славата на духовното царство. Евреите не сакале да ја прифатат честа

57

² Оваа книга е напишана во 1898 г.

што е постигната со понижување. Затоа и не можеле да го при-
мат својот Откупител. Тој бил знак на кој му се противеле.

„За да се откријат мислите на многу срца“. Во светлината на животот на Спасителот се откриваат срцата на сите, почнувајќи дури од Творецот, па до кнезот на темнината. Сатаната Бога го прикажал како себичен и суров, како Оној кој полага право на сè, а не дава ништо; кој бара служба од сите свои созданија за сопствена слава, а не поднесува никаква жртва за нивно добро. Меѓутоа, дарувањето на Христа го открива срцето на Отецот. Тоа сведочи дека Божјите мисли за нас се „мисли добри, а не лоши“ (Еремија 29,11). Тоа покажува дека, иако Божјата омраза кон гревот е силна како смртта, неговата љубов кон грешникот е посилна и од смртта. Бидејќи го зел на себе нашето спасение, Тој нема да поштеди ништо - колку и да му е тоа мило - што е неопходно за извршување на неговото дело. Ние не сме лишени од ниедна вистина што е потребна за нашето спасение, не е занемарено ниедно чудо на милоста, не останало неупотребено ниедно божествено средство. Тој постојано покажува наклоност, и без прекин дава дарови. Сета небесна ризница им е отворена на оние што Тој сака да ги спаси. Собирајќи ги сите богатства на вселената и откривајќи ги сите извори на неизмерна сила, Тој сите ги предава во Христови раце и вели: Сево ова е за човекот. Употреби ги овие дарови за да го увериш дека не постои ниту на земјата ниту на небото поголема љубов од мојата. Своја најголема среќа тој ќе најде во љубовта кон мене.

На голготскиот крст се соочиле љубовта и себичноста. Нивната појава овде го достигнала својот врв. Христос живеел за да теши и да благословува, а сатаната, убивајќи го, ја покажал сета опачност на својата омраза кон Бога. Тој јасно потврдил дека вистинската цел на неговиот бунт е симнување на Бога од престолот и уништување на Оној преку кого се излеала Божјата љубов.

Со Христовиот живот и смрт се откриле мислите на луѓето. Од јаслите па до крстот, Христовиот живот бил повик на владеење со себеси и на заедница во страдањата. Тој го симнал превезот од човечките цели. Исус дошол со небесна вистина и сите што го слушале гласот на Светиот Дух биле привлечени кон него. Оние што си служеле себеси му припаѓале на царството на сатаната. Со својот однос кон Христа сите ќе покажат на која страна се наоѓаат. На тој начин секој си изрекува себеси пресуда.

На денот на конечниот суд секоја загубена душа ќе ја сфати природата на своето отфрлање на вистината. Ќе се покаже крстот, а неговото вистинско значење ќе го увиди секој ум што бил заслепен со престапот. Пред сцената на Голгота и на нејзината таинствена Жртва, грешниците ќе стојат осудени. Ќе биде отфрлен секој лажан изговор. Човечкиот отпад ќе се појави со својот ужасен карактер. Луѓето ќе видат што избрале. Секое прашање на вистината или заблудата во долгата борба ќе биде објаснето. Пред судот на вселената Бог ќе стои чист од вината за постоењето или траењето на злото. Ќе се покаже дека гревот не го предизвикале божествените прописи. Во Божјето владеење немало недостаток, немало никаква причина за незадоволство. Кога ќе се откријат помислите на секое срце, тогаш и верните и бунтовниците ќе се обединат во објавувањето: „Праведни и вистинити се патиштата твои, Цару на народите. Кој не ќе се бои од тебе, Господе, и не ќе го прослави твоето име?... зашто се покажаа твоите праведни судови“ (Откровение 15,3.4).

„ЈА ВИДОВМЕ НЕГОВАТА СВЕЗДА“

Оваа глава се темели на Матееј 2 глава

59 „А кога Исус се роди во Витлеем, во Јудеја, во времето на царот Ирод, дојдоа мудреци од исток во Ерусалим и прашаа: 'Каде е новородениот јудејски Цар? Ние ја видовме неговата ѕвезда на исток и дојдовме да му се поклониме“.

Мудреците од исток биле филозофи. Тие му припаѓале на големиот и влијателен општествен слој што ги опфаќал луѓето со благородно потекло и бил носител на богатството и ученоста во нивниот народ. Меѓу нив имало многу такви кои го мамеле лековерниот народ. Други биле чесни луѓе кои ги проучувале знаците на Провидението во природата и биле почитувани поради својата чесност и мудрост. Мудреците што дошле кај Исуса биле луѓе со таков карактер.

60 Среди темнината на незнабоштвото секогаш свети Божја светлина. Додека овие мудреци го проучувале ѕвезденото небо и се обидуваале да проникнат во тајната на неговите сјајни патеки, ја гледале светлината на Творецот. Барајќи појасно сознание, се свртиле кон еврејските свети списи. Во нивната земја се чувале пророчки списи што го преткажувале доаѓањето на божествениот Учител. Валам им припаѓал на магите, иако едно време бил Божји пророк; со Светиот Дух тој преткажал благосостојба во Израел и појавувањето на Месија; а неговите пророштва се пренесувале со преданија од столетие во столетие. Меѓутоа, во Стариот завет многу појасно е откриено доаѓањето на Спасителот. Мудреците со радост утврдиле дека неговото доаѓање е близу и дека земјата ќе се наполни со познавање за славата Господова.

Таа ноќ, кога Божјата слава ги осветлила витлеемските ритчиња, мудреците виделе таинствена светлина на небото. Кога светлината изчезнала, се појавила сјајна ѕвезда која полека се движела по небото. Тоа не била никаква ѕвезда недвижница

ниту некоја планета, па оваа природна појава разбудила мошне живо интересирање. Таа звезда всушност била оддалечена група сјајни ангели, но мудреците тоа не го знаеле. Сепак, биле уверени дека оваа звезда има посебно значење за нив. Тие се советувале со свештениците и филозофите и ги пребарувале книгите на старите записи. Валамовото пророштво објавило: „Од Јакова излегува звезда, од Израел се подига палка“ (4. Мојсеева 24,17). Дали е можно оваа непозната звезда да биде пратена како весник за Ветениот? Мудреците се израдувале за светлината на вистината пратена од небото; сега таа се излевала врз нив со своите сјајни зраци. На сон примиле порака да одат и да го побараат новородениот Цар.

Како Аврам што пошол со вера кога го чул Божјиот повик „не знаејќи каде оди“ (Евреите 11,8), како Израел што го следел со вера столбот од облак до ветената земја, така и овие незнабошци пошле во потрага по ветениот Спасител. Ориенталните земји биле богати со драгоцености и мудреците не тргнале на пат со празни раце. Бил обичај на владетелите и на другите високи личности да им се даваат подароци во знак на почит, и затоа на Оној, во кого требало да бидат благословени сите народи на земјата, му се подарени најскапоцени подароци што можеле да се најдат во нивната земја. Морале да патуваат ноќе за да можат да ја следат звездата; патниците ги скусувале часовите повторувајќи го старото кажување и пророчките изјави за Оној што го барале. При секоја починка тие ги истражувале пророштвата и така сè поцврсто биле уверени дека Бог ги води. Додека пред себе ја имале звездата водилка, биле и внатрешно осведочени со Светиот Дух кој дејствувал на нивните срца и ги вдахнувал со надеж. Патувањето, иако долго, било среќно за нив.

Стигнуваат во израелската земја и слегуваат низ Маслинската гора, гледајќи го пред себе Ерусалим, кога наеднаш звездата што ги водела во текот на целиот макотрпен пат застанува над храмот и по неколку мига исчезнува од видикот. Тие одат понатаму со брзи чекори, очекувајќи со сигурност да видат дека раѓањето на Месија е радосна песна на секој човек. Меѓутоа, попусто се распрашувале. Влегувајќи во светиот град, се упатиле кон храмот. На свое вчудовидување не нашле никого кој би знаел нешто за новородениот Цар. Нивните прашања не предизвикале никаква радост, туку побргу изненадување и страв помешан со презир.

Свештениците го повторувале преданието. Тие ја извишуваат својата вера и својата побожност, а Грците и Римјаните ги прогласуваат за незнабошци и грешници поголеми од другите. Мудреците не се идолопоклоници и во Божјите очи се подобри од овие кои само по име биле во негова служба; па сепак, Евреите нив ги сметаат за незнабошци. Дури и меѓу чуварите на светите списи, нивното ревносно распрашување не наишло на никакво разбирање.

Доаѓањето на мудреците бргу се разгласило низ цел Ерусалим. Нивната необична мисија предизвикала возбуда кај народот која стигнала и до палатата на царот Ирод. Итриот Едомец се вознемирил од навестувањето на можниот соперник. Неговата патека до престолот ја извалкале безбројни убиства. Бидејќи потекнувал од туѓинска крв, народот над кој владеел го мразел. Негова единствена сигурност била наклоноста на Рим. Меѓутоа, овој нов Принц имал поголемо предимство. Бил роден да владее.

Ирод се посомневал во свештениците дека коваат заговор со странците за да предизвикаат бунт кај народот и да го соборат од престолот. Тој ја прикривал својата недоверба, решен со поголема итрина да ги осуети нивните смислени планови.

62 Собирајќи ги свештеничките главари и законици, се распрашувал за учењето на нивните свети книги во врска со местото на раѓањето на Месија.

Ова распрашување на грабачот на престол, поттикнато од барањето на странците, ја повредило гордоста на еврејските учители. Рамнодушноста со која пристапиле кон пророчките книги го разбеснила љубоморниот деспот. Тој мислел дека тие сакаат да ги скријат своите сознанија за овој предмет. Со авторитет, на кој не се осмелиле да му се противстават, им наредил подробно да испитаат и да го објават местото на раѓањето на нивниот очекуван Цар. „Во Витлеем, во Јудеја - му одговорија - зашто така напишал пророкот:

*„И ти, Витлееме, земјо Јудина!
Никако не си помал меѓу црвенциите Јудини,
зашто од тебе ќе излезе Владетелот,
кој ќе го води мојот народ Израел“.*

Потоа Ирод ги повикал мудреците на таен разговор. Во неговото срце беснеела бура од гнев и страв, но надворешно се трудел да изгледа смирен и љубезно ги примил странците. Се распрашувал за времето кога се појавила ѕвездата и се преправал дека радосно го поздравува навестувањето на Христо-

вото раѓање. Ги замолил своите посетители: „Отидете и прашајте се точно за Детето, па кога ќе го најдете, јавете ми за да појдам и јас да му се поклонам“. Потоа ги отпуштил да си одат по својот пат во Витлеем.

Свештениците и старешините во Ерусалим не биле толку неинформирани за Христовото раѓање како што се преправале. Веста за посетата на ангелите на пастирите допрела до Ерусалим, но рабините сметале дека не е достојна да ѝ обрнат внимание. Можеле сами да го најдат Исуса и подготвено да ги одведат мудреците до неговото место на раѓање. Но, наместо тоа, мудреците дошле ним да им обрнат внимание на раѓањето на Месија. „Каде е новородениот јудејски Цар?“ - прашале - „Ние ја видовме неговата ѕвезда на исток и дојдовме да му се поклониме“.

Горделивоста и зависта сега ја затвориле вратата за светлината. Кога свештениците и рабините би покажале доверба кон вестите на пастирите и мудреците, тие би ги довеле во мошне неповолна положба, докажувајќи спротивно на нивното тврдење дека се толкувачи на Божјата вистина. Овие образовани учители не сакале да се понизат и да бидат поучувани од оние што тие ги сметале за незнабошци. Не е можно, си велеле тие, Бог да ги заобиколи нив и веста да им ја објави на неуките пастири и на необрежаните незнабошци. Решиле да покажат презир кон вестите што го вознемирувале царот Ирод и цел Ерусалим. Дури и не посакале да одат до Витлеем и да видат дали е тоа вистина. Луѓето ги убедиле вестите за Исуса да ги прифатат како фанатична возбуда. Тука свештениците и рабините почнале да го отфрлаат Христа. Од тогаш нивната горделивост и тврдоглавост прераснале во длабоко всадена омраза кон Спасителот. Додека Бог ја отворал вратата за незнабошците, еврејските водачи истата сами себеси си ја затворале.

Мудреците сами си заминале од Ерусалим. Додека поминувале низ градската капија, веќе се спуштале ноќните сенки, но на своја голема радост, пак ја виделе ѕвездата што ги повела кон Витлеем. Тие не примиле никакво навестување за скромната состојба на Исуса, како што добиле пастирите. По долгиот пат, биле разочарани со рамнодушноста на еврејските водачи и Ерусалим го напуштиле со помалечка сигурност отколку кога влегле во него. Во Витлеем не нашле царска гарда разместена да го заштити новородениот Цар. Не го посетил ниеден угледен човек. Исус бил ставен во јасли како колекта. Неговите родители, необразовани селани, биле негови единствени чувари.

Дали е можно тоа да е Оној за кого е пишано дека ќе го подигне „племето на Јакова“, дека ќе го врати „остатокот Израелов“, дека ќе биде „светлина на народите“ и дека спасението ќе го однесе „до крајот на земјата“ (Исаија 49,6).

„Кога влегоа во куќата, го видоа Детето со мајка му Марија, паднаа ничкум и му оддадоа чест“. Во сиромашната Исусова појава го препознале присуството на Божеството. Му ги предале своите срца нему како Спасител и тогаш го описале со подароци - со злато, темјан и смирна. Каква силна вера! За мудреците од исток би можело да се каже она што е кажано подоцна за римскиот капетан: „Ни во Израел не најдов толкава вера“ (Матеј 8,10).

Мудреците не проникнале во Иродовите намери кон Исуса. Кога била остварена целта на нивното патување, тие се приготвиле да се вратат во Ерусалим, со намера да го известат за својот успех. Меѓутоа, на сон добиле божествена порака да не одржуваат повеќе никаква врска со него. Заобиколувајќи го Ерусалим, си заминале во својата земја по друг пат.

На сличен начин и Јосиф бил предупреден да бега во Египет со Марија и со Детето. Ангелот рекол: „Остани таму додека не ти јавам, зашто Ирод ќе го бара Детето за да го погуби“. Јосиф без колебање послушал, и за да биде посигурен, пошол на пат ноќе.

Преку мудреците Бог на еврејскиот народ му обрнал внимание на раѓањето на својот Син. Нивното распрашување во Ерусалим, разбуденото интересирање кај народот, па дури и Иродовата љубомора што го привлечла вниманието на свештениците и рабините, ги насочиле умовите кон пророштвата за Месија и кон големиот настан што се одиграл.

Сатаната се трудел да ја засолни божествената светлина пред светот и да ја употреби сета моќ на своето лукавство да го уништи Спасителот. Меѓутоа, Оној што никогаш не дреме и не спие, го чувал својот сакан Син. Оној, кој на Израел му дал мана од небото и го хранел Илија за време на гладот, се погрижил за прибежиште на Марија и за Исуса во незнабожечка земја. Со подароците на мудреците од незнабожечката земја Господ обезбедил средства за пат во Египет и за престој во таа туѓа земја.

Мудреците меѓу првите му посакале добредојде на Откупителот. Тие први го положиле својот подарок пред неговите нозе. Какво предимство да му служат со својот подарок! Бог посебно го цени подарокот на срцето што љуби, правејќи го

најуспешно во службата за него. Ако нашето срце сме му го предале на Исуса, ние ќе му ги донесеме и нашите подароци. Нашето злато и сребро, нашиот најдрагоцен земен имот, нашите најголеми умни и духовни дарови, доброволно ќе му ги посветиме нему кој нè љубел и кој се дал себеси за нас.

Ирод во Ерусалим нестрпливо очекувал да се вратат мудреците. Како времето одминувало а тие не се појавувале, неговите сомневања почнале да растат. Неподготвеноста на рабините да го откријат родното место на Месија како да му укажувала на тоа дека тие проникнале во неговиот план и дека мудреците намерно го одбегнале. Таа мисла го разбеснила. Измамата не успеала, но преостанало друго средство - прибегнување кон сила. Тој ќе им даде поука со ова Дете-Цар. Тие горделиви Евреи треба да видат што можат да очекуваат во своите обиди да устоличат друг владетел.

Веднаш пратил војници во Витлеем со налог да ги убијат сите деца до двегодишна возраст. Тивките домови на Давидовиот град биле сведоци на сцените на ужасот кои уште пред шестотини години му се откриени на пророкот: „Пискотници се слушаат во Рама, лелек и голема тага; Рахела ги оплакува своите деца, неутешна, зашто ги нема веќе“.

Оваа несреќа Евреите сами ја навлекле на себе. Кога верно и понизно би доаѓале пред Бога, Тој на извонреден начин гневот на царот би го сторил безопасен за нив. Но со своите гревови тие се одвоиле од Бога и го отфрлиле Светиот Дух кој бил нивни единствен штит. Писмата не ги проучувале со желба да ја исполнуваат Божјата волја. Трагале по пророштва што можеле да се толкуваат така за самите да се извишат и да покажат како Бог ги презира другите народи. Во својата горделивост се фалеле дека Месија ќе дојде како Цар кој ќе ги победи нивните непријатели и во својот гнев ќе ги изгази незнабошците. На тој начин предизвикале омраза кај своите владетели. Со нивното погрешно прикажување на Христовата мисија, сатаната имал намера да го подготви уништувањето на Спасителот, но истото се урнало врз нивните глави.

Ова свирепо дело било едно од последните што го затемнило владеењето на Ирода. Набргу по убивањето на невините деца и него го снашла судбина што никој не можел да ја отстрани. Умрел со страшна смрт.

Јосиф, кој сè уште бил во Египет, добил налог од Божјиот ангел да се врати во израелската земја. Сметајќи го Исуса за наследник на Давидовиот престол, Јосиф сакал да се настани во

Витлеем. Но кога дознал дека во Јудеја владее Архелај наместо својот татко, се плашел дека синот би можел да ги оствари неговите планови против Христа. Од сите Иродови синови, Архелај со карактерот најмногу му бил сличен. Уште самото негово стапување на престолот било обележано со нереди во Ерусалим и со колеж во кој римската гарда убила илјадници Евреи.

Јосиф повторно е упатен на сигурно место. Се вратил во својот поранешен дом, Назарет, и таму Исус живеел речиси триесет години, „за да се исполни она што го кажале пророците: 'Ќ е се вика Назареќанец'“. Со Галилеја управувал Иродов син, но во неа имало многу повеќе странци отколку во Јудеја. Затоа таму постоело помалечко интересирање за прашањата што исклучиво биле поврзани со Евреите и Исусовите тврдења веројатно би предизвикале помалечка завист кај властодршците.

Така бил пречекан Спасителот кога дошол на земјата. Се чинело дека не постои место за одмор или сигурност за малечкиот Откупител. Бог не можел да им го довери својот Син на луѓето, иако го остварувал своето дело за нивно спасение. Тој им заповедал на ангелите да го придружуваат Исуса и да го штитат додека не ја заврши својата мисија на земјата и додека не умре од рацете на оние за кои дошол да ги спаси.

КАКО ДЕТЕ

Оваа глава се шемели на Лука 2,39.40.

Детството и младоста Исус ги поминал во едно малечко 68
планинско село. На земјата не постои ниту едно место што не
би било почестено со неговото присуство. Царските палати
би уживале предимство да го примат како гостин. Меѓутоа,
Тој ги заобиколил домовите на богатите, царските дворови и
славните центри на науката, за да се настани во зафрлениот и
презрен Назарет.

Исклучително значење има кусиот извештај за неговото
детство: „А Детето растеше и закрепнуваше, напредувајќи
во мудрост, и Божјата благодат беше врз него“. Озарен со на-
клоноста на својот Отец, Исус „напредуваше во мудроста, во
растот и во милоста пред Бога и пред луѓето“ (Лука 2,52). Бил
жив и со прониклив ум, а неговата разборитост и мудрост ги
надминувале неговите години. Неговиот карактер бил урамно-
тежен и хармоничен. Силите на неговиот ум и тело се развивале
постепено во согласност со законите на детството.

Како дете, Исус се одликувал со исклучително привлечна 69
природа. Неговите услужливи раце секогаш биле подготвени да
им послужат на другите. Тој покажувал непоколеблива стрпли-
вост и вистинољубивост која никогаш не би ја жртвувала чес-
носта. Во начелата цврст како карпа, неговиот живот откривал
особина на несечишна љубезност.

Исусовата мајка го следела со будно око развојот на неговите
сили и во неговиот карактер забележала печат на совршенство.
Со радост се трудела да го бодри тој бистар и приемчив ум. Од
Светиот Дух примила мудрост за соработка со небесните сили
во развојот на ова Дете, кое само Бога можело да го смета за
свој татко.

Уште во најраните времиња верните во Израел со големо
внимание ги воспитувале младите. Господ дал упатства според

кои децата мора да се поучуваат уште од најмалечки нозе за неговата доброта и големина, токму онака како што се откриле во неговиот закон и се прикажале во историјата на Израел. Песната, молитвата и поуките од Писмото, морале да бидат прилагодени кон умот што се развива. Татковците и мајките требало да ги поучат своите деца дека Божјиот закон е израз на неговиот карактер и дека со усвојувањето на начелата на законот во срцето, во душевниот свет и ум се втиснувал Божјиот лик. Поголемиот дел од поучувањето бил устен, но младите исто така учеле да ги читаат еврејските списи, а пергаментските книги на старозаветните списи биле отворени за нивно проучување.

Во Христово време градовите што не им давале верско поучување на младите се сметале за проклетни од Бога. Сепак, тоа поучување станало формалистичко. Преданието во голема мера го потиснало Светото писмо. Вистинското воспитување младите би ги водело да го „бараат Господа со цел некако да го напипаат и да го најдат“ (Дела 17,27). Меѓутоа, еврејските учители им посветиле внимание на церемониите. Умот бил исполнет со бесполезно четиво за учениците што нема да биде признато во повисоката школа на небесните дворови. Во овој воспитен систем не нашло место искуството стекнато со лично прифаќање на Божјата реч. Окупирани со толпа церемонијални подробности, учениците немале време за мирни мигови поминати со Бога. Тие не го слушнале неговиот глас кој му зборува на срцето. Во своето трагање по сознанија, тие отстапиле од изворот на мудроста. Занемарена е суштината на службата на Бога. Начелата на законот биле замаглени. Она што се сметало за високо образование, било најголема пречка за вистинскиот развој. Силите на младината биле подзапирани со обуката на рабините. Нивните умови станале стеснети и ограничени.

70 Детето Исус не примало поуки во школите на синагогите. Неговата мајка била негов прв земен учител. Тој небесните вистини ги научил од нејзините усни и од пророчките книги. Истите зборови што самиот му ги изговорил на Мојсеја за Израел, сега ги усвојувал на скутот на својата мајка. Кога преминал од детството во младешка возраст, не ги барал рабинските школи. Нему не му било потребно воспитување стекнато на такви извори, зашто негов учител бил Бог.

Прашањето поставено за време на работата на Спасителот: „Од каде има олку големо знаење - кога никогаш не учел“, не укажува на тоа дека Исус не знаел да чита, туку само дека не примил рабинско образование (Јован 7,15). Бидејќи

стекнал знаење на начин што ни е достапен и нам, неговото добро познавање на Писмото покажува колку трудољубиво ја проучувал Божјата реч во своите рани години. Згора на тоа, пред него била отворена и големата библиотека на делата што ги создал Бог. Тој, кој создал сè, ги проучувал поуците што ги напишала неговата сопствена рака на земјата, на морето и на небото. Одвоен од несветите патишта на светот, Тој собирал научно знаење од природата. Го проучувал животот на растенијата и на животните, а и човековиот живот. Уште од најраните години на животот, сиот бил обземен со една цел: да живее на благослов на другите. За таа цел извор наоѓал во природата; додека го проучувал животот на растенијата и на животните, во неговиот ум би засветиле нови идеи за начинот и за средствата. Постојано се трудел, од она што го видел, да извлече примери со чија помош би ја изнесувал живата Божја реч. Споредбите, со кои за време на својата служба ги изнесувал своите поуки за вистината, покажуваат дека неговиот дух бил отворен за влијанијата на природата и дека собирал духовни поуки од својата секојдневна животна околина.

На тој начин, додека се обидува да ја разбере суштината на работите, на Исуса му се откривало значењето на Божјите зборови и дела. Небесните суштества биле негови придружници, а Тој негувал свети мисли и заедница. Од мигот кога станал свесен за околината, Тој постојано растел и духовно се издигнувал во познавањето на вистината.

Секое дете може да стекне знаење како што го стекнал Исус. Додека се обидуваме да се запознаеме со нашиот небесен Отец со помош на неговата Реч, ангелите ќе ни се придружат, нашиот ум ќе го засилат, нашиот карактер ќе го издигнат и облагородат. Повеќе ќе личиме на Спасителот. Додека го набљудуваме убавото и величественото во природата, нашите чувства ќе се насочат кон Бога. Додека духот е исполнет со восхит, душата закрепнува од допирот со Бесконечниот преку неговите дела. Заедницата со Бога во молитва ги развива умните и моралните способности, а духовната сила зајакнува додека размислуваме за она што е духовно.

Исусовиот живот бил живот во хармонија со Бога. Додека бил дете, мислел и зборувал како дете, но ниту најмалечка трага на грев не го расипувала Божјиот лик во него. Сепак, Тој не бил ослободен од искушенијата. Злобата на жителите на Назарет била пословична. Со прашањето на Натанаил е искажано мислењето за лошиот глас што ги биел. „Може ли од

Назарет да излезе нешто добро?“ (Јован 1,46). Исус е поставен таму каде што ќе се провери неговиот карактер. Било неопходно постојано да биде претпазлив за да ја сочува својата чистота. Бил подложен на сите борби со кои се соочуваме и ние за да може да ни биде пример во детството, во младоста и во зрелоста.

Сатаната бил неуморен во своите напори да го совлада Детето од Назарет. Уште од најраните години Исуса го чувале небесните ангели, па сепак неговиот живот бил долга борба против силите на темнината.

Фактот што на земјата постои живот неизвалкан со злото го навредувал и го збунувал кнезот на темнината. Немало средство со кое не се обидел да го фати Исуса во стапица. Ниту едно дете на човечкиот род нема никогаш да биде повикано да живее свет живот среде толкава жестока борба со искушението, како што било случај со нашиот Спасител.

72 Исусовите родители биле сиромашни и зависеле од секој-дневната макотрпна работа. Бил запознат со сиромаштвото, со самооткажувањето и со скудноста. Ова искуство било негова заштита. Во неговиот трудољубив живот немало мигови на безделничење за да го повикаат искушението. Немало бесцелни часови што би му отвориле врата за порочно дружење. Колку што било можно, Тој му ја затворал вратата на искушувачот. Ниту заработувачката, ниту задоволството, ниту одобрувањето, ниту прекорот не можеле да го наведат да се согласи на лошо дело. Бил мудар да го препознае злото, а силен да му се против-стави.

Христос бил единствено безгрешно суштество што живеело на земјата, иако речиси триесет години живеел меѓу порочните жители на Назарет. Овој факт е укор за оние што мислат дека неизвалканиот живот зависи од местото, од богатството или од напредокот. Искушението, сиромаштвото, несреќите, се вистински систем за обука потребна за развивање на чистота и постојаност.

Исус живеел во селски дом и верно и радосно го носел својот дел од товарот во домаќинството. Тој бил заповедник на небото и ангелите со радост го исполнувале неговиот збор; сега Тој бил ревносен слуга, послушен син полн со љубов. Учел занает и работел со свои раце со Јосифа во дрводелска работилница. Во припроста облека на обичен работник поминувал низ улиците на малечкото место, одејќи и враќајќи се од својата скромна работа. Тој не ја употребил својата божествена моќ да го намали товарот или да си ја олесни својата макотрпна работа.

Исусовиот ум и тело биле развиени бидејќи работел во детството и во младоста. Своите телесни сили не ги трошел лекомислено, туку го чувал здравјето за да може да изврши колку што е можно подобра работа. Дури ни во ракувањето со алатот не сакал да биде несмасен. Бил совршен како работник, како што бил совршен во карактерот. Со својот личен пример покажувал дека сме должни да бидеме трудољубиви, дека нашата работа мора да биде извршена правилно и темелно и дека таквата работа е достоинствена за почит. Вежбата што ги учи рацете да бидат корисни и ги воспитува младите да го носат својот дел од животниот товар, дава телесна сила и развива секоја способност. Сите треба да работат нешто што ќе биде благотворно за нив и помош за другите. Бог работата ја одредил како благослов, и само вредниот работник ужива чест и радост во животот. Над децата и младината, кои радосно го преземаат својот дел од обврските во домот, делејќи го товарот со таткото и мајката, почива Божје одобрување со цврсто ветување полно со љубов. Таквите деца си заминуваат од домот да станат корисни членови на општеството.

Во текот на целиот живот на земјата Исус бил сериозен и истраен работник. Тој очекувал многу, затоа преземал многу. Кога ја почнал својата работа, рекол: „Јас треба да ги извршувам делата на Оној кој ме прати додека е ден. Настапува ноќ кога никој не ќе може да работи“ (Јован 9,4). Исус не ги одбегнувал грижите и одговорноста, како што го прават тоа мнозина кои тврдат дека се негови следбеници. Поради тоа што сакаат да го одбегнат овој облик на воспитување, тие се слаби и неделотворни. Тие можат да имаат драгоцени и привлечни особини, но се слаби и речиси некорисни кога ќе најдат тешкотии или кога треба да се совладаат пречки. Позитивноста и енергијата, темелноста и цврстината на карактерот што ги покажал Христос, треба да се развијат и кај нас со помош на истата дисциплина на која и Тој ѝ бил потчинет. Милоста што ја примил Тој ќе ја примиме и ние.

Сè додека живеел меѓу луѓето, нашиот Спасител ја делел судбината на сиромасите. Тој од искуство ги познавал нивните грижи и тешкотии и затоа можел да ги утеша и да ги охрабри сите скромни работници. Оние што правилно го разбираат учењето на неговиот живот, никогаш нема да прават разлика меѓу општествените слоеви, нема богатите да ги ценат повеќе од чесните сиромаси.

Исус во својата работа внесувал радост и такт. Потребно е големо трпение и духовност за библиската религија да се внесе во животот на домот, во работилницата, за да се поднесе напнатоста на световните работи, а окото да се насочи кон Божјата слава. Во ова Христос бил помошник. Тој никогаш не бил толку окупиран со световна грижа за да нема време за небесните вредности или за размислување за нив. Радоста на своето срце често ја изразуval со пеење на псалми и небесни песни. Жителите на Назарет често го слушале неговиот глас како му упатува на Бога похвала и благодарност. Тој со песна одржувал заедница со Небото, и кога неговите другари би се жалеле на умор од работата, би биле израдувани со некоја пријатна мелодија од неговите усни. Неговиот фалбоспев како да ги терал лошите ангели и како темјан го исполнувал просторот со мирис. Мислите на неговите слушатели се пренасочувале од местото на нивното земно изгнанство кон небесниот дом.

74 Исус бил извор на исцелувачка милост за овој свет; и во текот на сите тие години на повлеченост во Назарет, неговиот живот се излевал во потоци на сочувство и нежност. Луѓето во години, жалосни, оптоварени со грев, децата во игра и во својата невина радост, малечките созданија во шумичките, стрпливите запрежни животни - сето тоа било посреќно во негово присуство. Тој, чијшто збор ги одржувал световите, се наведнувал да ѝ помогне на ранетата птица. Немало ништо што не би го забележал, ништо што не било достоино за него вата служба.

Така, додека се развивал умно и телесно, Исус растел во милоста и пред Бога и пред луѓето. Тој стекнувал симпатии од сите срца, покажувајќи подготвеност да сочувствува со сите. Атмосферата на надеж и храброст што го опкружувала го сторила благослов за секој дом. Често во сабота го повикувале да чита поуки од Пророците во синагогата, и срцата на слушателите би затрепериле од радост кога од познатите зборови на светиот спис засветлувала нова светлина.

Сепак, Исус го одбегнувал расфрлањето. Во текот на сите години на својот престој во Назарет, не ја покажувал својата чудотворна моќ. Не барал високи положби и не присвојувал никакви звања. Неговиот мирен и едноставен живот, како и молчењето на Писмото за неговите рани години, нè учат на важна поука. Колку е помирен и поедноставен животот на едно дете - колку е послободен од вештачки возбуди а повеќе

во хармонија со природата - толку е поповолен за развој на телесните, умните и духовните сили.

Исус е наш пример. Мнозина премногу се интересираат за периодот на неговата јавна служба, а не ги забележуваат поуките од неговото детство. Меѓутоа, токму неговиот живот во домот е пример што треба да го следат децата и младите. Христос го прифатил сиромаштвото, со цел во скромните животни околности да нè поучи колку блиску можеме да одиме со Бога. Тој живеел за да му угоди, да му даде чест и да го прослави својот Отец во обичните животни околности. Неговата задача почнала тогаш кога му се посветил на скромниот позив на занаетчиите кои макотрпно го заработуваат секојдневниот леб. Тој на Бога му служел во иста мера додека работел крај дрводелската тезга колку и тогаш кога правел чуда пред мноштвото. Секој млад човек што го следи Христовиот пример на верност и послушност во својот скромен дом, може да полага право на зборовите што ги изговорил Отецот за него преку Светиот Дух: „Еве го мојот слуга што го поддржувам, мојот избраник, галеникот на мојата душа“ (Исаија 42,1).

ПОСЕТА НА ЕРУСАЛИМ ЗА ВРЕМЕ НА ПРАЗНИКОТ ПАСХА

Оваа глава се темели на Лука 2,41-51

⁷⁵ Дванаесеттата година кај Евреите била преломна година меѓу детството и младоста. Навршувајќи ја таа година, еврејското момче е прогласено за син на законот, а исто така и за Божји син. Дадени му се посебни можности за верска поука, а од него се очекувало да земе удел во светите празници и во обредите. Во согласност со овој обичај, Исус како момче за време на празникот Пасха го посетил Ерусалим. Јосиф и Марија, како и сите верни Израелци, секоја година оделе да присуствуваат на Пасха, а кога Исус ги навршил потребните години, и него го повеле со себе.

Постоеле три годишни празници - Пасха, Педесетница и празникот Сеници - кога сите мажи во Израел биле должни да се појават пред Господа во Ерусалим. Од овие празници, на Пасха присуствувале најмногу. Мнозина доаѓале од сите земји во кои биле расеани Евреите. Од секој дел на Палестина доаѓале во голем број поклоници. Патувањето од Галилеја траело неколку дена и патниците се здружувале во големи групи заради друштво и заштита. По стрмните и каменливи патишта жените и старите лица јавале на волови и на магариња. Посилните луѓе и младите патувале пеш. Празникот Пасха се совпаѓал со крајот на март и со почетокот на април и сета земја била разиграна од цвеќе и радосна од птичји песни. Долж целиот пат се наоѓале бележити места од историјата на израелскиот народ, и татковците и мајките им раскажувале на децата за чудата што ги сторил Бог во старо време за својот народ. Патувањето си го олеснувале со песна и музика, и кога најпосле на повидок се покажувале ерусалимските кули, сите гласови се здружувале во победоносна песна:

*„Ејте, нозетите наши веќе сѝојајѝ
 ѝред ѝвоиѝте ѝорѝи, Ерусалиме!
 Мир нека владее меѓу ѝвоиѝте сугини
 и сѝокојсѝиво во ѝвоиѝте дворови!“*

(Псалм 122,2.7)

Празнувањето на Пасха почнало со настанувањето на еврејскиот народ. Последната ноќ од своето ропство во Египет, кога се чинело дека нема никаков знак за ослободување, Бог наредил да се подготват за брзо ослободување. Тој го предупредил фараонот на конечниот суд над Египќаните и им дал упатства на Евреите семејствата да ги соберат во своите домови. Откако ги намачкале довратниците со крвта на заклано јагне, истото требало да го изедат, печено, со пресен леб и со горчливо зелје. „А јадете го вака“, рекол Тој, „опашани, со обувки на нозете и со стап во раката. Јадете го набрзина; тоа е Господова пасха“ (2. Мојсеева 12,11). На полноќ се убиени сите првенци на Египќаните. Тогаш царот му пратил порака на Израел: „Станете и одете си од мојот народ... Одете! Послужете му на Господа, како што баравте“ (2. Мојсеева 12,31). Евреите излегле од Египет како независен народ. Господ наредил Пасха да се празнува секоја година. „Кога ќе ве прашаат“, рекол Тој, „вашиите деца: 'Што ви значи овој обред?'“, одговорете им: 'Ова е пасхална жртва во чест на Господа кој ги заобиколи куќите на Израелците кога ги убиваше Египќаните, а нашите домови ги поштеди“.

Така од поколение во поколение требало да се повторува историјата за ова величествено избавување.

Кон празникот Пасха бил придружен седумдневен Празник на пресни лебови. Вториот ден од празникот му се принесувале на Господа првите плодови од годишната жетва, еден сноп јачмен. Сите празнични обреди биле слика на Христовата работа. Избавувањето на Израел од Египет било очигледна поука за откупувањето што Пасха требало да го сочува во сеќавање. Закланото јагне, пресниот леб, снопот на првите плодови, го претставувале Спасителот.

Мнозинството луѓе во Христово време празнувањето на овој празник го свеле на формализам. Но какво значење имал овој празник за Божиот Син!

Првпат детето Исус го набљудувало храмот. Ги видел свештениците облечени во бела облека како ја вршат својата свечена служба. Ја гледал жртвата што крвавела како лежи на жртвениот олтар. Додека се издигнувал облак од темјан пред Бога,

Тој се наведнал во молитва со другите поклоници. Бил сведок на впечатливиот обред на пасхалната служба. Од ден на ден, сè појасно го согледувал нивното значење. Секој чин како да бил поврзан со неговиот живот. Во него се буделе нови стремежи. Тивок и задлабочен во мислите, се чинело како да проучува некој голем проблем. На Спасителот му се откривала тајната на неговата мисија.

Окупиран со размислување за овие сцени, не останал покрај своите родители. Сакал да биде сам. Кога завршиле пасхалните служби, и понатаму се задржал во предворјето на храмот, па кога поклониците го напуштиле Ерусалим, Тој останал.

Со оваа посета на Ерусалим родителите сакале да го доведат Исуса во допир со големите учители во Израел. Од една страна, во секоја подробност ѝ бил послушен на Божјата реч, а од друга, не се прилагодил кон рабинските обреди и обичаи. Јосиф и Марија се надевале дека Тој ќе биде поттикнат да покаже повеќе почит кон учените рабини и дека многу поподготвено ќе ги прифати нивните барања. Меѓутоа, Бог во храмот го поучил Исуса. Она што го примил, веднаш почнал и да го дели.

Во тоа време една просторија, поврзана со храмот, била изделена за света школа според примерот на пророчките школи. Тука се собирале водечките рабини со своите ученици, и тука дошло момчето Исус. Заземајќи место крај нозете на овие сериозни, учени луѓе, ги слушал нивните поуки. Како оној што копнее за мудрост, на овие учители им поставувал прашања за пророштвата и за настаните што се одигрувале тогаш и укажувале на доаѓањето на Месија.

Исус се претставил како оној кој е жеден за знаење за Бога. Неговите прашања упатувале на длабоките вистини што долго биле замаглени, а што сепак биле од животна значење за спасението на душите. Секое прашање изнесувало пред нив една божествена поука, а вистината ја ставало во нов однос, покажувајќи колку е плитка и површна мудроста на овие мудри луѓе. Рабините зборувале за чудесниот подем што ќе му го донесе Месија со своето доаѓање на еврејскиот народ, но Исус го изнел пророштвото на Исаија и ги прашал за значењето на тие списи што укажуваат на страдањата и на смртта на Божјето Јагне.

Овие учени луѓе му се обратиле со прашања и биле восхитени со неговите одговори. Со детска понизност ги повторувал зборовите од Писмото, откривајќи им ја длабината на значењето што на овие мудри луѓе никогаш не им дошло на ум. Кога би ги

следеле овие патокази на вистината што ги истакнал Тој, тие би предизвикале реформација во тогашната религија. Би се јавил длабок интерес за духовните вистини и кога Исус би ја почнал својата служба, мнозина би биле подготвени да го прифатат.

Рабините знаеле дека Исус не бил поучуван во нивните школи, а сепак неговото разбирање на пророштвата далеку го надминувало нивното знаење. Тие сфатиле дека ова мисловно галилејско Момче многу ветува. Посакале да го придобијат за свој ученик, да стане учител во Израел. Сакале да го преземат на себе неговото воспитување, чувствувајќи дека толку блескавиот ум мора да го обликуваат лично тие.

Исусовите зборови ги поттикнале нивните срца онака како никогаш што не биле поттикнати со зборови од човечки усни. Бог сакал да им даде светлина на овие водачи во Израел и Тој го употребил единственото средство со кое можел да допре до нив. Нивната горделивост и достоинство не им дозволувале да признаат дека можат да примат поуки од кого било. Кога Исус би се појавил и би се обидел да ги учи, тие горделиво би одбиле да слушаат. Самите себеси си ласкале дека го поучувале него или, во најмала рака, го проверувале неговото познавање на Писмото. Исусовата младешка скромност и милност ги распрскале нивните предрасуди. Несвесно нивните умови се отвориле за Божјата реч и на нивните срца им зборувал Светиот Дух.

Тие морале да увидат дека нивното очекување на Месија не се темели на пророштвата, но не сакале да се откажат од своите теории кои го скокоткале нивното честољубие. Никогаш не би признале дека погрешно ги сфатиле Писмата, сметајќи се за нивни толкувачи. Од еден до друг кружело прашањето: „Од каде има олку големо знаење - кога никогаш не учел?“ Светлината светела во темнина, и „темнината не ја обзеде“ (Јован 1,5).

Во меѓувреме Јосиф и Марија биле мошне збунети и ожалостени. Кога го напуштиле Ерусалим, го загубиле Исуса од вид и не знаеле дека Тој останал. Тогаш земјата била густо населена и карваните од Галилеја биле мошне големи. Кога го напуштале градот, владеел голем метеж.

Нивното внимание било окупирано со задоволство од патувањето со пријателите и со познатите, па на патот, сè до ноќта, не забележале дека Тој исчезнал. Кога застанале да се одморат, им недостигала раката помошничка на нивното Дете. Претпоставувајќи дека се наоѓа со нивното друштво, не се грижеле. Иако бил млад, имале безусловна доверба во него, очекувајќи, кога ќе биде потребно, Тој веднаш да им помогне,

сфаќајќи ги нивните желби, како што го правел тоа секогаш. Меѓутоа, сега ги обзел страв. Напразно го барале низ целото свое друштво. Се стаписале! Си спомнале како Ирод се обидел да го уништи уште додека бил малечко дете. Нивните срца ги исполнувале мрачни претчувства. Горко си префрлале себеси.

81 Враќајќи се во Ерусалим, продолжиле да трагаат. Следниот ден, кога се вмешале во толпата поклоници во храмот, нивното внимание го привлекол еден познат глас. Не можеле да се измамат. Ниеден друг глас не бил сличен со неговиот, толку сериозен и срдечен, а сепак толку милозвучен.

Го нашле Исуса во рабинската школа. Иако биле радосни, не можеле да ја забораваат својата жалост и загриженост. Кога повторно бил со нив, мајка му изговорила зборови што содржеле прекор: „Сине, зошто ни го стори тоа? Еве, татко ти и јас со болка те баравме“.

„Зошто сте ме барале?“, одговорил Исус. „Зар не знаевте дека јас треба да бидам во домот на мојот Отец?“ А бидејќи се чинело дека не ги разбрале неговите зборови, Тој покажал горе. На неговото лице почивала чудесна светлина. Низ човечката природа блеснало Божеството. Кога го нашле во храмот, слушале што се случувало меѓу него и рабините и биле изненадени со неговите прашања и одговори. Неговите зборови поттикнале низа мисли што никогаш нема да бидат заборавени.

Прашањето што им го упатил содржи поука: „Зар не знаевте“, рекол, „дека јас треба да бидам во домот на мојот Отец?“ Исус бил окупиран со мисијата за која дошол да ја изврши на овој свет, но Јосиф и Марија ја занемариле својата задача. Бог им укажал голема чест, доверувајќи им го својот Син. Светите ангели управувале со текот на Јосифовиот живот за да го сочуваат Исусовиот живот. Меѓутоа, тие цел еден ден го загубиле од вид, иако не смееле да го забораваат ниту за миг. Кога е отстранета нивната грижа, не се обвиниле самите себе, туку вината ја фрлиле врз него.

За Исусовите родители било природно Исуса да го сметаат како свое дете. Тој секојдневно бил со нив и неговиот живот во голема мера бил сличен со животот на другите деца, па им било тешко да сфатат дека Тој е Божји Син. Биле во опасност да не го ценат благословот што им е даден во присуство на Откупителот на светот. Болката, предизвикана со одвојувањето од него и благиот укор што го содржеле неговите зборови, биле одредени да ја втиснат во нивната душа светоста на она што им е доверено.

Во одговорот што ѝ го дал на својата мајка, Исус првпат покажал дека го сфаќа својот однос кон Бога. Пред неговото раѓање ангелот ѝ рекол на Марија: „Тој ќе биде голем и ќе се нарече Син на Севишниот. И Господ Бог ќе му го даде престолот на неговиот татко Давид. Тој ќе владее над домот на Јакова до века. И царството негово не ќе има крај“ (Лука 1,32.33). Овие зборови Марија ги сочувала во срцето. Но, иако верувала дека нејзиното Дете ќе биде Месија во Израел, сепак, не ја сфатила неговата мисија. Сега не ги сфаќала неговите зборови, но знаела дека го побивал своето роднинство со Јосифа и себеси се прогласил за Божји Син.

Исус не ја занемарувал врската со своите земни родители. Тој се вратил со нив од Ерусалим дома и им помагал во нивниот напорен живот. Криејќи ја во срцето тајната на својата мисија, понизно го чекал одредениот миг да ја почне својата задача. Откако препознал дека е Божји Син, Тој во текот на следните осумнаесет години ја потврдил својата врска што го поврзувала со домот во Назарет, извршувајќи ја должноста на син, брат, пријател и граѓанин.

Кога во храмот му се открила мисијата, Исус го одбегнувал допирот со мноштвото. Сакал во тишина да се врати од Ерусалим со оние што ја познавале тајната на неговиот живот. Со пасхалната служба Бог сакал својот народ да го одвои од световните грижи и да го потсети на своето прекрасно дело - на избавувањето од Египет. Сакал во ова дело да го согледаат ветувањето за избавување од гревот. Како крвта на закланото јагне што ги штитела домовите на Израелците, така и Христовата крв треба да ги спаси нивните души; тие можат да се спасат само ако со вера во Христа неговиот живот го сторат свој живот. Симболичката служба имала вредност само тогаш кога ги насочувала кон Христа како личен Спасител. Бог сакал да ги воведо во проучување полно со молитва и со размислување за Христовата мисија. Меѓутоа, додека мноштвото го напуштало Ерусалим, нивното внимание често било окупирано со возбудливото патување и дружење, а службата на која присуствувале била заборавена. Спасителот не го привлекувало нивното друштво.

Бидејќи Јосиф и Марија требало да се вратат од Ерусалим сами со Исуса, Тој очекувал нивните мисли да ги насочи кон пророштвата за Спасителот кој ќе страда. На Голгота се обидел да ја олесни нејзината мајчинска болка. И сега мислел на неа. Марија ќе биде сведок на неговата последна претсмртна борба

и Исус сакал таа да ја сфати неговата мисија за да биде засилена да издржи кога душата ќе ѝ ја прободe меч. Како Исус што бил одвоен од неа и како таа ожалостена што го барала три дена, така Тој повторно ќе биде загубен за неа три дена кога ќе биде жртвуван за гревовите на светот. А кога ќе излезе од гробот, ⁸³ нејзината жалост пак ќе се претвори во радост. Колку полесно би ја поднела големата тага на неговата смрт кога би ги сфатила Писмата кон кои Тој сега сакал да ги насочи нејзините мисли.

Кога Јосиф и Марија постојано би го насочувале својот ум кон Бога во размислување и молитва, тие би ја сфатиле светоста на довербата што им е укажана и не би го загубиле Исуса од вид. Со немарноста во еден ден го загубиле Спасителот, но им биле потребни три дена макотрпно трагање да го најдат. Истото тоа се случува и со нас. Со нашите празни разговори, кога озборуваме или ја занемаруваме молитвата, можеме во еден ден да го загубиме присуството на Спасителот, а ќе ни бидат потребни многу денови болно трагање за да го најдеме и повторно да го добиеме мирот што сме го загубиле.

Во нашето меѓусебно дружење мораме да внимаваме да не го заборавиме Исуса и лекомислено да испуштиме Тој да не е со нас. Кога во толкава мера ќе станеме окупирани со световното за да не мислиме на Оној во кого е сосредоточена нашата надеж во вечен живот, ние се одвојуваме од Исуса и од небесните ангели. Овие свети суштества не можат да останат таму каде што не е пожелно присуството на Спасителот и каде што не се забележува неговото отсуство. Тоа е причината за честа појава на обесхрабрувања меѓу божемните Христови следбеници.

Мнозина присуствуваат на богослуженијата и Божјата реч ги освежува и ги утешува, но бидејќи не размислуваат, не се будни и не се молат, го губат благословот и се чувствуваат посиромашни од порано. Често мислат дека Бог свирепо постапил со нив. Не увидуваат дека тоа е нивна грешка. Одвојувајќи се од Исуса, се одвоиле и од светлината на неговото присуство.

За нас би било добро секој ден да поминеме еден час во размислување за Христовиот живот. Треба да го проучуваме во секоја подробност, дозволувајќи ѝ на нашата мечта да ги опфати сите сцени, особено оние што се поврзани со последниот дел од неговиот живот. Ако така се занимаваме со неговата голема жртва за нас, нашата доверба во него ќе стане многу посигурна, нашата љубов ќе оживее и подлабоко ќе нè проникнува неговиот Дух. На крај, ако сакаме да бидеме спасени,

мора да ја научиме поуката за покајанието и за понизноста во подножјето на крстот.

Додека се дружиме меѓусебно, можеме да си бидеме благослов еден на друг. Ако му припаѓаме на Христа, нашите најубави мисли ќе се занимаваат со него. Тогаш ќе ни биде мило да зборуваме за него и, додека разговараме меѓусебно за неговата љубов, нашите срца ќе смекнат од божествените влијанија. Набљудувајќи ја убавината на неговиот карактер, ние „се преобразуваме во истиот тој лик, секогаш сè пославен“ (2. Коринќаните 3,18).

ДЕНОВИ НА БОРБА

84 Уште од своите најрани години, еврејското дете било опкружено со барања на рабините. За секое дело, до најситни подробности во животот, се пропишани строги правила. Под водство на учителите од синагогата младите учеле безброј правила, зашто се очекувало како правоверни Израелци да ги почитуваат. Меѓутоа, Исуса ова не го интересирало. Уште од своето детство дејствувал независно од рабинските закони. Постојано ги проучувал списите на Стариот завет и на неговите усни постојано биле зборовите: „Така кажува Господ!“

Кога почнал појасно да ја сфаќа состојбата на народот, увидел дека барањата на општеството и Божјите барања биле во постојан судир. Луѓето се оддалечувале од Божјата реч, а ги издигнувале теориите што самите си ги измислиле. Ги почитувале традиционалните обреди што немале никаква вредност. Нивната служба се состоела само од низа церемонии; светите вистини што требало таа да ги открие биле скриени од верниците. Тој видел дека во нивната служба, лишена од вера, не наоѓаат мир. Тие не ја познавале слободата на духот што би допрела до нив кога вистински би му служеле на Бога. Исус дошол да ги поучи за значењето на службата на Бога и не можел да го прифати мешањето на човечките барања со божествените прописи. Тој не ги напаѓал прописите или постапките на образованите учители, но кога го укорувале поради неговите едноставни навики, Тој своето однесување го оправдувал со Божјата реч.

Нежно и понизно Исус се обидува да одговори на барањата на оние со кои доаѓал во допир. Бидејќи бил толку љубезен и ненаметлив, законците и старешините претпоставувале дека со своето учење лесно ќе можат да влијаат врз него. Тие барале од него да ги прифати општите начела и преданието што го оставиле старите рабини, но Тој нивната веродостојност ја барал во Светото писмо. Сакал да чуе секој збор што

потекнал од Божјата уста, но не можел да ги прифати човечките измислици. Се чинело дека Исус ги знае Писмата од почеток до крај и истите ги изложувал во нивното вистинско значење. Рабините се срамеле да ги поучува едно дете. Тврделе дека нивна должност е да го објаснуваат Светото писмо, а негова да го прифати нивното толкување. Биле огорчени што ѝ се опира на нивната наука.

Тие знаеле дека во Светото писмо не можат да најдат никаква потврда за своите преданија. Сфатиле дека Исус во духовното разбирање бил далеку пред нив. Сепак, биле лути затоа што не ги слушал нивните наредби. Не успевајќи да го уверат, ги побарале Јосифа и Марија и им се пожалиле што не ги прифаќа нивните прописи. Поради тоа Тој претрпел прекор и осуда. 86

Уште од најраните денови Исус почнал сам да го обликува својот карактер, а дури ни почитувањето и љубовта кон родителите не можеле да го одвратат од послушноста кон Божјата реч. „Пишано е“ - бил негов лозунг за секое дело што отстапувало од семејните обичаи. Меѓутоа, влијанието на рабините му го загорчувало животот. Уште во својата младост морал да учи тешка поука на молчење и на стрплива истрајност.

Неговите браќа, како што се нарекувале Јосифовите синови, биле на страна на рабините. Тие постојано нагласувале дека преданијата мора да се почитуваат, како да се тоа Божји барања. Тие човечките прописи ги сметале за многу повисоки од Божјата реч и во голема мера им пречело Исусовото јасно проникнување во разликувањето на лажното од вистинското. Неговата строга послушност кон Божјиот закон ја осудувале како тврдоглавост. Биле изненадени со знаењето и со мудроста што ги покажувал кога им одговарал на рабините. Знаеле дека не примил никакво образование од мудрите луѓе, но сепак, забележале дека Тој ним им бил учител. Признале дека неговото образование е повозвишено од нивното. Но не сфатиле дека Тој има пристап кон дрвото на животот, кон изворот на знаење што тие не го познавале.

Христос не бил исклучив и фарисеите посебно ги навредил со тоа што во овој поглед се оддалечил од нивните строги правила. Тој наишол на религија, оградена со високи сидови на издвојувања, како премногу света за секојдневниот живот. Тој ги урнал овие сидови на поделби. Во својот допир со луѓето не прашал: „Што е ваше верују? На која црква ѝ припаѓаш?“ Својата сила ја користел за добро на сите на кои им била потребна помош. Наместо да се издели во некоја испосничка ќелија

за да го покаже својот небесен карактер, Тој сериозно работел за човечкиот род. Го истакнувал начелото дека библиската вера не се состои од измачување на телото. Учел дека чистата и неизвалкана вера не е наменета само за одредено време и за одредени прилики. Во секое време и на секое место покажувал интерес за луѓето, полн со љубов и околу себе ширел светлина на радосна побожност. Сето тоа било укор за фарисеите. Тоа покажало дека верата не се состои од себичност и дека нивната мрачна преданост кон личните интереси е далеку од вистинската побожност. Тоа кај нив предизвикало непријателство кон Исуса, така што се обиделе со сила да го потчинат на своите прописи.

87 Исус се трудел да ублажи секое страдање што го видел. Тој имал малку пари за давање, но често се откажувал од храната за да им помогне на оние чиишто потреби му изгледале поголеми од неговите. Неговите браќа чувствуваале дека неговото влијание допира далеку, наспроти нивното. Тој поседувал истенчено разбирање какво што немал никој од нив или не сакал да има. Кога зборувале грубо со сиромашните, понижени суштества, Исус ги барал токму тие лица и им упатувал зборови што охрабруваат. На сите, на кои им било потребно, им подавал чаша студена вода и тивко го ставал својот оброк во нивните раце. Со отстранувањето на нивните страдања, вистините со кои ги поучувал биле поврзани со неговите дела на милосрдие и врежувани во нивното сеќавање.

Сето тоа предизвикало незадоволство кај неговите браќа. Бидејќи биле постари од Исуса, сметале дека Тој треба да ги прифати нивните наредби. Го обвинувале дека себеси се смета за повисок од нив и го укорувале дека се издигнува над нивните учители, над свештениците и народните управители. Често му се заканувале и се обидуваале да го заплашат, но Тој одел напред, прогласувајќи го Светото писмо за свој водач.

88 Исус ги сакал своите браќа и секогаш љубезно се однесувал кон нив, но тие биле љубоморни и покажале најрешителна недоверба и презир кон него. Не можеле да го сфатат неговото однесување. Во Исуса им се откривале големи противречности. Тој бил Божји Син, а сепак беспомошно дете. Творец на световите - земјата била негова своина - па сепак неговото животното искуство на секој чекор го обележувало сиромаштво. Неговото достоинство и особеност наполно се разликувале од земната горделивост и вообразба; Тој не се стремел кон световна големина и бил задоволен дури и со најниска положба. Тоа ги лутело неговите браќа. Тие не можеле да си го објаснат

неговото трајно спокојство во искушението и сиромаштвото. Не знаеле дека станал сиромашен заради нас, за ние да се збогатиме со неговото „сиромаштво“ (2. Коринќаните 8,9). Тајната на неговата мисија не можеле да ја разберат во поголема мера отколку пријателите на Јов при неговото понижување и страдања.

Браката не го сфатиле Исуса затоа што не бил сличен со нив. Неговото мерило не било и нивно мерило. Гледајќи ги луѓето, тие го напуштиле Бога и во нивниот живот не постоела неговата сила.

Верските обреди што ги почитувале не можеле да го преобразат карактерот. Тие давале „десеток од нане, копар и ким“, но го занемариле „најважното во законот: правдата, милоста и верата“ (Матеј 23,23). Исусовиот пример постојано им пречел. Тој на светот мразел само едно - гревот. Не можел да биде сведок на некое лошо дело а да не доживее болка што не можела да се скрие. Постоела јасна разлика меѓу формалистите, чијшто изглед на светост прикривал љубов кон гревот и карактерот во кој ревноста за Божјата слава секогаш била најважна. Затоа што Исусовиот живот го осудувал злото, нему му се противставувале како во домот, така и надвор од него. За неговата несебичност и чесност се зборувало со потсмев. Неговата стрпливост и љубезност се наречени страшливост.

Од горчината што му паѓа во дел на човечкиот род, Исус не избегнувал ниту еден дел. Имало и такви кои се обидувале да му се изнаподбијат поради неговото раѓање, па дури и во детството морал да се сретне со нивните потсмешливи погледи и лоши дошепнувања. Кога би одговорил со нестрплив збор или поглед, кога би им попуштил на своите браќа со една погрешна постапка, Тој не би бил веќе совршен пример. Со тоа Тој би претрпел неуспех во спроведувањето на планот за нашиот откуп. Макар само еднаш да признал дека може да постои оправдување за гревот, сатаната би ликувал, а светот би бил загубен. Затоа искушувачот настојувал неговиот живот да го стори колку што може потешок за да го наведе на грев.

Меѓутоа, на секое искушение Тој одговарал: „Пишано е!“ Ретко укорувал некое лошо дело на своите браќа, но имал да им каже збор од Бога. Често го обвинувале за страшливост кога не сакал да се здружи со нив во некое забрането дело; но Тој одговарал: „Пишано е: „Стравот Божји е мудрост и заобиколувањето на злото е разум““ (Книгата за Јов 28,28).

Имало некои што сакале да бидат во негово друштво, чувствувајќи мир во негово присуство, но мнозина го избегнувале затоа што ги укорувал неговиот беспрекорен живот. Младите другари упорно го наговарале да го прави она што го прават тие. Бил ведар и радосен и тие уживале во негово присуство и ги поздравувале неговите подготвени предлози, но биле нестрпливи кон неговата совесност, прогласувајќи го за ограничен и тесноград. Исус одговарал: „Пишано е: 'Како може млад човек да живее во чистота? - Така што ќе живее според твоите зборови... Во срцето свое ја затворив речта твоја за да не ти грешам'" (Псалм 119,9,11).

Често го прашувале: „Зошто си толку упорен, настојувајќи да бидеш толку посебен, толку различен од сите нас?“ „Пишано е“, велел Тој, „Блазе на оние чијшто пат е неосквернет, кои живеат според законот Господен. Блазе на оние кои живеат според неговите уредби и со сето срце го бараат него. Тие не прават зло, туку одат по неговите патишта“ (Псалм 119,1-3).

Кога го прашувале зошто не учествува во несериозните забави на младите од Назарет, Тој би рекол: „Пишано е: 'По патот на твоите уредби со радост врвам - за големо богатство ги сметам. За твоите правила размислувам и твоите патеки ги проучувам'" (Псалм 119,14-16).

Исус не се борел за своите права. Неговата работа често била непотребно отежнувана затоа што бил пресретлив и не се жалел. Сепак, не потклекнувал ниту се обесхрабрувал. Тој живеел над тешкотиите, во светлина на Божјето лице. Не се одмаздувал кога со него се постапувало грубо, туку навредите ги поднесувал стрпливо.

Постојано го прашувале: „Зошто поднесуваш толку зловни постапки дури и од твоите браќа?“ „Пишано е“, одговарал Тој, „сине мој, не заборавај ги моите поуки, чувај ги во срцето моите заповеди, зашто тие ќе ти го продолжат животот за многу години и среќа ќе ти донесат. Љубовта и верата нека бидат постојано во тебе; носи ги како синцирче околу вратот, впиши ги на листовите на своето срце. Така ќе се здобиеш со углед и со благонаклоност и пред Бога и пред луѓето“ (Мудри изреки 3,1-4).

Од времето кога родителите го нашле Исуса во храмот, неговиот начин на дејствување за нив бил тајна. Тој не сакал со нив да влегува во судир, но сепак неговиот пример бил постојана поука. Тој личел на некого кој бил издвоен. Свои мигови на среќа наоѓал кога бил сам со природата и со Бога. Секогаш кога можел, би ја оставил својата работа и би одел в поле да

размислува во зелените долини, да одржува заедница со Бога на планинските падинки или среде шумските дрвја. Мугрите често го затекнувале на некое осамено место како размислува, го истражува Светото писмо или се моли. Од овие тивки мигови Тој би се враќал во својот дом за повторно да ги преземе должностите и да даде пример на стрпливо поднесување на макотрпната работа.

Христовиот живот бил обележен со почит и со љубов кон мајка си. Марија во своето срце верувала дека нејзиното родено свето Дете е тој долго ветуваниот Месија, но не смеела да ја изрази својата вера. Во текот на целиот свој живот на земјата таа учествувала во неговите страдања. Со жалост ги гледала искушенијата на кои бил изложен во детството и во младоста. Бранејќи го она што знаела дека е правилно во неговото однесување, и самата доаѓала во искушенија. Односите во домот и мајчинската нежна грижа над децата ги сметала за животни важни во обликувањето на карактерот. Јосифовите синови и ќерки го знаеле тоа и, користејќи ја нејзината грижа, се обидуваа да ги Иисусовите постапки да ги сообразат со своето мерило.

Марија често му приговарала на Исуса и барала од него да го прифати рабинскиот начин на постапување. Меѓутоа, него не можел никој да го увери да ги промени своите навик на размислување за Божјите дела и за помагање на луѓето, па дури и на немите животни, да се ослободат од страдањата. Кога свештениците и учителите побарале помош од Марија да го натераат Исуса на послушност, таа многу се вознемирила, но во нејзиното срце владеел мир додека Тој изнесувал факти од Светото писмо што ги поддржувале неговите постапки.

Таа понекогаш се колебала меѓу Исуса и неговите браќа кои не верувале дека тој е Божји пратеник, иако постоеле многу докази дека неговиот карактер бил божествен. Таа видела како се жртвува за добро на другите. Неговото присуство внесувало почиста атмосфера во домот, а неговиот живот бил како квасец кој дејствува во елементите на општеството. Простодушен и невин, се движел меѓу невнимателни, груби, нељубезни, меѓу неправедни цариници, лекомислени растурачи, неправедни Самарјани, меѓу незнабожечки војници, груби селани и мешано мноштво. Тој изговарал зборови на сочувство насекаде каде што видел луѓе уморни, но присилени да носат тешки товари. Го делел нивниот товар и им ги повторувал поуците што ги учел од природата, поуците за љубовта, за милоста и за Божјата доброта.

- 91 Тој ги учел сите себеси да се сметаат за надарени со драгоцени таленти, што можат да им обезбедат вечни богатства само ако правилно се употребат. Искоренувал секое ништожество од животот и со својот личен пример учел дека секој миг на времето има вечни резултати; дека со него треба да се постапува како со богатство што треба да се користи за возвишени цели. Ниедно човечко суштество не го сметал за безвредно, туку на секоја душа ѝ давал спасоносен лек. Во какво било друштво да се нашол, изнесувал поука што била погодна за тоа време и за тие околности. Се трудел да ги вдахнува со надеж најсуровите, кои ништо не ветуваат, уверувајќи ги дека можат да станат беспрекорни и непорочни, дека можат да изградат таков карактер што ќе покаже дека се Божји деца. Често ги сретнувал оние што ѝ се препуштиле на власта на сатаната и кои немале сили да се оттргнат од неговите стапици. На таков обесхрабрен, болен, заведен и паднат човек, Исус му упатувал зборови на најнежно сожалување, зборови што биле потребни и што можеле да се разберат. Сретнувал и други што воделе непосредна борба со непријателот на душите. Овие ги храбрел да издржат, уверувајќи ги дека ќе победат, зашто Божјите ангели се на нивна страна и ќе им дадат победа. Оние на кои им помогнал вака биле уверени дека овде е Оној во кого можат да имаат совршена доверба. Тој нема да ги открие тајните што му ги довериле на неговото сочувствително уво.

Исус бил исцелител и на телото и на душата. Тој се интересирал за секој вид страдање што го забележувал и на секој неволник му донесувал олеснение, а неговите љубезни зборови биле како мелем што ја смирува болката. Никој не можел да каже дека сторил чудо, но од него врз болните и очајните преминувала сила - исцелувачка сила на љубовта. Со тоа Тој уште од самото детство ненаметливо работел за луѓето. Тоа била причината што мнозина, кога ја почнал својата служба, радо го слушале.

Сепак, Исус сам поминувал низ детството, низ младоста и мажевноста. Во својата чистота и верност сам газел во кацата; никој од луѓето немало да му помогне. Носел страшен товар на одговорност за спасението на луѓето. Знаел дека, ако не настапи решителна измена на начелата и на целите на човечкиот род, сè ќе биде загубено. Тоа било бреме на неговата душа и никој не можел да го процени товарот што го притискал. Цврсто решен, ја остварувал својата животна задача самиот да биде светлина на луѓето.

ГЛАС ВО ПУСТИНА

*Оваа глава се ѿемели на Лука 1,5-23.57-80; 3,1-18;
Матѿеј 3,1-12; Марко 1,1-8*

Меѓу верните во Израел, кои долго го очекувале доаѓањето на Месија, се појавил Христов предвесник. Остарениот свештеник Захарија и неговата жена Елисавета „двајцата беа праведни пред Бога“, и во нивниот тих и свет живот светлината на верата засветила како ѕвезда во темнината на тие лоши денови. На оваа богоугодна брачна двојка ѝ е дадено ветување дека ќе добие син кој ќе оди пред лицето Господово и „ќе ги израмни неговите патеки“.

Захарија живеел во „Горна Јудеја“, но отишол во Ерусалим со задача да служи една седмица во храмот. Тоа била должност што се барала од сите свештеници двапати годишно. „Еднаш, кога тој ја вршеше свештеничката служба пред Бога, според свештеничкиот редослед нему му падна ждрепка да влезе во храмот Господен и да кади“.

Тој стоел пред златниот олтар на свето место во Светилиштето. Пред Бога се издигнувал облак од темјан со молитвите на Израел. Одненадеж станал свесен за божествено присуство. „Од десната страна на кадилниот жртвеник стоеше“ Господен ангел. Положбата на ангелот означувала наклоност, но Захарија тоа не го забележал. Со години се молел за доаѓањето на Откупителот; сега Небото пратило свој весник со вест дека овие молитви наскоро ќе бидат примени; Божјата милост му се чинела преголема за да може да поверува. Бил исполнет со страв и со самоосуада.

Меѓутоа, бил поздравен со радосно уверување: „Не плаши се, Захарија! Молитвата ќе ти се исполни. Жена ти, Елисавета, ќе роди син, кому треба да му дадеш име Јован. Ќе се радуваш и ќе се веселиш, и мнозина ќе се зарадуваат на неговото

раѓање, зашто ќе биде голем пред Господа. Тој не ќе пие ни вино ниту опојни пијалаци. Ќе се наполни со Свети Дух... и многу синови Израелови ќе обрати кон нивниот Господ Бог. Тој ќе оди пред него во духот и силата на Илија за да ги обрати срцата на татковците кон децата, а непокорните кон мудроста на праведниците и да приготви народ кој е подготвен за Господа. А Захарија му рече на ангелот: 'Како може да се случи тоа? Јас сум стар, а и жена ми е во поодминати години'."

Захарија добро знаел како на Аврама во староста му е подарено дете, затоа што верувал дека е верен Оној што ветил. Меѓутоа, стариот свештеник за миг својата мисла ја пренасочил кон слабоста на човечкиот род. Тој заборава дека она што Бог го ветил може и да го исполни. Каква спротивност меѓу ова неверување и чистата детска вера на девојката од Назарет, Марија, чијшто одговор на чудесната вест на ангелот бил: „Еве ја слугинката Господова; нека ми биде како што кажа“ (Лука 1,38).

Раѓањето на синот на Захарија, како и раѓањето на Аврамовото дете и Детето на Марија, требало да нè поучи на големата духовна вистина што бавно ја учиме и бргу ја забораваме. Сами сме неспособни да правиме никакво добро; но она што не можеме да го сториме ние, ќе го стори Божјата сила во секоја душа што ќе се потчини и што верува. Со вера е подарено Детето на ветувањето. Со вера се раѓа духовниот живот, а ние се оспособуваме да правиме праведни дела.

На прашањето на Захарија, ангелот одговорил: „Јас сум Гаврил, кој стои пред Бога, а пратен сум да зборувам со тебе и да ти ја донесам оваа радосна вест“. Петстотини години порано, Гаврил му го објавил на Даниела пророчкиот период што ќе трае сè до Христовото доаѓање. Сознанието дека крајот на овој период е близу, го поттикнало Захарија да се моли за доаѓањето на Месија. Сега самиот весник, преку кого е дадено пророштвото, дошол да го најави неговото исполнување.

99 Зборовите на ангелот: „Јас сум Гаврил, кој стои пред Бога“, покажуваат дека тој зазема положба со високи почести во небесните дворови. Тој дошол кај Даниела со вест: „Нема никој јуначки да работи со мене во тоа, освен вашиот Кнез Михаел“ (Даниел 10,21).

За Гаврила Спасителот зборува во Откровението и вели: „Тој му го пренесе и му го објави тоа на својот слуга Јован преку својот ангел“ (Откровение 1,1). На Јована ангелот му објавува: „Јас сум слуга како и ти и твоите браќа, пророците“ (Откровение

22,9). Величествена е мислата - ангел кој во чест стои до Божјиот Син, е избран на грешните луѓе да им ги открие Божјите намери.

Захарија се посомневал во зборовите на ангелот. Тој нема да проговори сè додека тие не се исполнат. „Ете“, рекол ангелот, „ќе онемиш... до денот кога ќе се збидне ова, затоа што не им поверува на моите зборови, што ќе се исполнат кога ќе дојде времето“. Должност на свештеникот при оваа служба била да се моли за проштавање на јавните и на народните гревови и за доаѓањето на Месија; но кога Захарија се обидел да го стори тоа, не можел да изговори ниту еден збор.

Кога излегол да го благослови народот „тој им даваше знаци и остана нем“. Долго чекале и почнале да се плашат дека можеби го погодил Божјиот суд. Кога излегол од светињата, неговото лице светело од Божјата слава „и сфатија дека имал видение во храмот“. Захарија им објаснил што видел и чул „и кога завршија деновите на неговата служба, се врати дома“.

Набргу по раѓањето на ветеното дете, јазикот на таткото се ослободил „и тој прозборе па го благословуваше Бога. При тоа страв ги обзеде сите нивни соседи, а за сето тоа се прикажуваше по целиот планински крај на Јудеја, и сите што слушаа, го примија тоа во своите срца, велејќи: 'Што ќе биде од ова дете?'“ Сето тоа требало да придонесе за насочување на вниманието кон доаѓањето на Месија на кого Јован требало да му го приготви патот. 100

Захарија бил инспириран со Светиот Дух и мисијата на својот син ја преткажал со следните величествени зборови:

*„А ти, дете, ќе бидеш наречено пророк на Севишниниот,
зашто ќе одиш пред Господа, да ги подготвиш неговите
патештија, да му дадеш на неговиот народ да познае спасение
преку проширавањето на нивните гревови,
заради милосрдноста на нашиот Бог,
со која ќе н' посети Зора на висините,
за да ги осветли оние кои седат во темнината
и во смртната сенка,
и да ги ујати нашите нозе во патот на мирот.“*

„А детето растеше и закрепнуваше со духот, и живееше во пустина до денот кога јавно истапи пред Израел“. Пред Јован да се роди, ангелот рекол: „Тој ќе биде голем пред Господа - не ќе пие ни вино ниту опојни пијалаци. Ќе се исполни со Светиот Дух“.

Бог го повикал синот на Захарија за голема задача, за најголемата задача што кога и да е им била доверена на луѓето. За да го изврши ова дело, Бог морал да работи со него. Божјиот Дух ќе биде со него ако ги почитува упатствата на ангелот.

Јован требало да биде весник на Јехова, да им ја носи Божјата светлина на луѓето. Тој ќе им даде нов правец на нивните мисли. Тој на впечатлив начин морал да им ја пренесе светоста на Божјите барања и нивната потреба за неговата совршена праведност. Таквиот весник мора да биде свет. Тој мора да биде храм во кој ќе живее Божјиот Дух. За да ја исполни својата задача, тој мора да има здраво тело, умна и духовна сила. Затоа било неопходно да владее со своите желби и страсти. Тој морал да биде способен да владее со своите сили за да може да стои меѓу луѓето непоколебан од околностите, како карпите и планините в пустина.

Во времето на Јована Крстителот била многу раширена алчноста за богатство, љубовта за раскош и растурање. Сетилните задоволства, гозбите и пијанките, предизвикувале болести на телото и изопаченост, умртвувајќи ја духовната острина и намалувајќи ја чувствителноста кон гревот. Јован ¹⁰¹ требало да стои како реформатор. Со својот воздржлив живот и со својата обична облека требало да ги укори претерувањата на своето време. Поради тоа упатствата дадени на родителите на Јована претставуваат поука за умереноста што ја дал ангелот од небесниот престол.

Во детството и во младоста карактерот е најпогоден да прима впечатоци. Тогаш треба да се стекне моќ на владеење со себеси. Крај огништето и крај семејната трпеза се врши влијание чијшто резултат е траен како вечноста. Повеќе од која било природна дарба, навиките стекнати во детството решаваат дали некој човек ќе биде победник или победен во животната борба. Младоста е време на сеидба. Таа ја одредува природата на жетвата за овој живот и за животот што ќе дојде.

Како пророк, Јован требало „да ги обрати срцата на татковците кон децата, а непокорните кон мудроста на праведниците и да приготви народ кој е подготвен за Госпога“. Во приготвувањето на патот за првото Христово доаѓање тој бил претставник на оние што ќе го приготват народот за второто Христово доаѓање. Светот потонал во своите похотни желби. Врие од заблуди и лаги. Се умножуваат стапиците на сатаната за уништување на душите. Сите што сакаат совршена светост, во Божји страв мора да ја научат поуката за умереност и самосовладување. Повисоките

сили на умот мора да ги потчинат похотните желби и страстите. Основа за стекнување на умни сили и духовна проникливост е таа самодисциплина што ќе ни овозможи да ги разбереме и во живот да ги спроведеме светите вистини на Божјата реч. Поради тоа, умереноста наоѓа свое место во делото на подготовката за второто Христово доаѓање.

Според природниот редослед, синот на Захарија би бил подготвен за свештеничка служба. Меѓутоа, воспитувањето во рабинските школи не би го приготвило за неговото дело. Бог не го пратил кај учителите по теологија да го научат како да ги толкува Писмата. Го повикал в пустина за да може да учи за природата и за Творецот на таа природа.

Свој дом нашол во осамен предел, среде неплодни ритчиња, диви клисури и карпести пештери. Меѓутоа, негов избор бил да се откаже од животните удобности и од раскошот и да ги прифати немилосрдните стеги на пустината. Овде неговата околина создавала навики на едноставност и самооткажување. Непречен од бучавата на светот, овде можел да ги проучува поуците од природата, од откровенијата и провидението. Зборовите што му ги упатил ангелот на Захарија често му ги повторувале на Јована неговите богобојазни родители. Уште од неговото детство тие му укажувале на неговата мисија и тој ја прифатил таа света доверба. Самотијата во пустината за него била добредојдено засолниште од друштвото во кое речиси преовладеале сомневање, неверство и нечистота. Не верувал во својата сила да му се противстави на искушението, избегнувајќи го постојано допирот со гревот за да не го загуби чувството на неговата страшна грешност.

102

Посветен на Бога уште од своето раѓање како назиреј, овој завет го прифатил како свој завет на доживотно посветување. Неговата облека била иста со облеката на старите пророци - облека од камилски влакна, опашан со кожен појас. Тој „јадеше скакулци и див мед“, што ги наоѓал во пустината, и пиел чиста планинска вода.

Меѓутоа, Јован својот живот не го поминал во безделничење, во испосничка стуженост и во себично издвојување. Од време на време одел да се сретне со луѓето; секогаш со интерес го посматрал она што се случувало во светот. Од своето тивко прибежиште го следел развојот на настаните. Со свој поглед, расветлен со божествениот Дух, го проучувал карактерот на луѓето за да пронајде начин како да допре до нивното срце со небесната вест. Врз него почивал товарот на неговата задача.

Во осаменост, со размислување и со молитва, се трудел да ја приготви својата душа за животното дело што било пред него.

Иако в пустина, не бил поштеден од искушенијата. Колку што било можно, затворал секоја патека по која сатаната би можел да дејствува, па сепак, искушувачот го напаѓал. Неговите духовни сфаќања биле јасни; развил силен и решителен карактер, а со помош на Светиот Дух можел да го забележи пристапот на сатаната и да ѝ се противстави на неговата сила.

Во пустината Јован пронашол своја школа и своја светиња. Како и Мојсеј среде Мадијанските планини, бил засолнет со Божје присуство и опкружен со докази на неговата моќ. Тој немал предимство како големиот водач на Израел да престојува среде свечената величественост на планинската самотија, туку пред него се издигнувале врвовите на Моав, отаде реката Јордан, зборувајќи му за Оној кој „ги создал горите“ (Псалм 65,6) и ги опашал со сила. Стушениот и суров изглед на природата во неговиот пустински дом живо ја прикажувал состојбата на Израел. Родното Господово лозје станало необработена пустелија. Меѓутоа, над пустината се распрострело сјајно и прекрасно небо. Облаците што се навлекувале, лунаво темни, биле наткрилени со виножито на ветување. Така, над понижувањето на Израел светела ветената слава на владеењето на Месија. Виножитото на неговата заветна милост ги растерало облаците на гневот.

103 Сам во тивките ноќи го читал Божјето ветување дадено на Аврама за потомство безбројно како ѕвездите. Светлината на зората, позлатувајќи ги моавските планини, му зборувала за Оној што ќе биде како „утринска светлина кога ќе изгрее сонцето, утро без облак“ (2. Самоилова 23,4). А во пладневната светлина го видел раскошот на неговото појавување, кога ќе се јави „славата Господова и ќе ја види секое создание“ (Исаија 40,5).

Со дух полн со страхопочит, но и со радост, ги истражувал пророчките свитоци, откровенијата за доаѓањето на Месија - ветеното Семе што ќе ѝ ја здружи главата на змијата - Шилоха, „Дародавецот на мир“, што требало да се појави пред да исчезне царот на Давидовиот престол. Сега се исполнило времето. Во дворот на гората Сион седел римски владетел. Врз основа на сигурната Божја реч, Христос веќе бил роден.

Одушевените описи на Исаија за славата на Месија биле предмет на негово деноноќно проучување - на таа Шиблинка од пенот на Есеја; на Царот кој ќе владее според правдата,

кој на сиромасите ќе им суди според правдината и кој ќе биде „како засолниште од невреме... како сенка во жедна пустелија“. Израел нема веќе да се нарекува „оставена“ ниту неговата земја „пустош“, туку Господ ќе ја вика „милина моја“, а неговата земја „мажена“ (Исаија 11,4; 32,2; 62,4). Срцето на осамениот изгнаник било исполнето со славно видение. Заборавајќи на себе, тој го набљудувал Царот во неговата убавина. Ја гледал величественоста на светоста, а себеси се сметал за неуспешен и недостоен. Бил готов да појде како небесен весник, не плашејќи се од човечкото, затоа што гледал на Божествениот. Можел да стои простум и бестрашно во присуство на земните владетели затоа што длабоко се клањал пред Царот над царевите.

Јован не ја сфатил потполно природата на царството на Месија. Тој очекувал Израел да биде ослободен од народните непријатели; но доаѓањето на Царот во правда и воспоставувањето на Израел како свет народ била голема цел на неговата надеж. На тој начин верувал дека ќе се исполни пророштвото искажано при неговото раѓање:

*„Да се сејти на својот свет завей,
Да му служиме без сѝрав,
Избавени од рацете на нејријателите,
Во светост и праведност пред него во сити наши дни.“*

Го видел својот народ заведен, самозадоволен и успиен во своите гревоци. Копнеел да го разбуди за посвет живот.

Веста што му ја дал Бог да ја носи била одредена да ги разбуди од успиеноста и да ги натера да затреперат поради својата голема злоба. Пред семето на евангелието да пронајде место, земјиштето на срцето мора да се обработи. Пред да побараат исцелување од Исуса, мора да станат свесни за опасноста од раните на гревот.

Бог не ги праќа весниците да им ласкаат на грешниците. Тој не праќа вест на мир со кобна сигурност да ги успие непосветените. Тој ја оптоварува совеста на престапникот со тешко бреме и ја прострелува душата со стрели на осведочување. Ангелите што служат му ги изнесуваат страшните Божји судови за да разбудат чувство на потреба и да го поттикнат да извикне: „Што треба да правам за да се спасам?“ Тогаш раката што го фрлила во прав, го подига покајникот. Гласот што го укорувал гревот и ги посрамил горделивоста и самољубието прашува со најнежно сочувство: „Што сакаш да ти сторам?“

Кога почнала службата на Јована, народот бил вознемирен и незадоволен, непосредно пред востание. По соборувањето на Архелај, Јудеја потпаднала под непосредна власт на Рим. Свирепото владеење и насилството на римските гувернери и нивните решителни напори да воведат незнабожечки белези и обичаи, предизвикале бунт што бил задушен со крв на илјадници најхрабри Израелци. Сето ова ја засилило омразата на народот кон Рим и копнежот да се ослободат од неговата сила.

Среде неслогата и кавгите се слушнал глас од пустината, потресен и сериозен, а сепак полн со надеж: „Покајте се, зашто се приближи царството небесно“. Тој ги поткренал луѓето со нова, зачудувачка сила. На Христовото доаѓање пророците укажувале како на настан во далечна иднина; но овде постоела објава дека Тој е тука. Самиот изглед на Јована ги потсетувал умовите на неговите слушатели на старите пророци. Со своето однесување и облека бил сличен со пророкот Илија. Со духот и силата на Илија ја обвинувал расипаноста на народот и ги карал поради гревовите што преовладувале. Неговите зборови биле едноставни, непосредни и уверливи. Мнозина верувале дека тој е еден од пророците кој воскреснал од мртвите. Целиот народ бил поткренат. Мноштво се слевало во пустината.

Јован го објавувал доаѓањето на Месија и го повикувал народот на покајание. Во знак на исчистување од гревот, ги крштавал во водите на Јордан. Така со значајна, очигледна поука, објавил дека оние што себеси се прогласувале за Божји избран народ биле извалкани со грев и дека без исчистување на срцето и животот не можат да имаат дел во царството на Месија.

105 Кај пророкот доаѓале да го слушаат кнезови и рабини, војници, цариници и селани. Свечената опомена од Бога ги вознемирувала за извесно време. Мнозина се покајале и го прифатиле крштавањето. Барањата на Крстителот ги прифатиле лица од сите општествени слоеви за да имаат дел во царството што го објавувал.

Многу законици и фарисеи доаѓале исповедајќи ги своите гревови и барајќи крштавање. Тие себеси се издигнувале како подобри од другите луѓе и луѓето ги наведувале да негуваат високо мислење за нивната побожност; сега тајните гревови на нивниот живот биле откриени. Меѓутоа, Светиот Дух му покажал на Јована дека мнозина од овие луѓе немаат вистински поим за гревот. Биле превртливци. Како пријатели на пророкот, се надевале дека ќе најдат милост кај Кнезот што ќе дојде. Со

тоа што биле крстени од раката на овој омилен млад учител, сметале дека ќе го засилат своето влијание меѓу народот.

Јован ги дочекал со остро прашање: „Змиски породе! Кој ве предупреди да бегате од гневот што иде? Затоа, донесете плодови кои одговараат на покајание и не зборувајте во себеси: 'То имаме Аврама за татко.' Зашто ви велам дека Бог може и од овие камења да му подигне деца на Аврама“.

Евреите погрешно го протолкувале Божјето ветување за вечна наклоност кон Израел: „Вака вели Господ, кој дава сонцето да свети дење, а месечината и ѕвездите да светат ноќе, кој го покренува морето да бучат неговите бранови, на кого името му е Господ над војските: 'Ако некогаш се нарушат тие закони пред мене, вели Господ, тогаш и потомството Израелово ќе престане да биде народ пред лицето мое засекогаш.' Вака вели Господ: 'Ако можат да се измерат небесата горе, и да се пребараат темелите на земјата долу, тогаш и јас ќе го отфрлам потомството Израелово поради сè што сторија, вели Господ“ (Еремија 31,35-37).

Евреите сметале дека нивното природно потекло од Аврама им дава право на ова ветување. Меѓутоа, ги превиделе условите што ги одредил Бог. Пред да го даде ветувањето, Тој рекол: „Ќе го ставам мојот закон во нивната душа и ќе го напишам во нивното срце, ќе бидам нивни Бог, а тие ќе бидат мој народ... зашто ќе им го простам нивното беззаконие и нивните гревови нема повеќе да ги споменувам“ (Еремија 31,33.34).

Неговата милост му е обезбедена на народот во чиешто срце е запишан Божјиот закон. Тие се едно со него. Меѓутоа, Евреите сами се одвоиле од Бога. Поради своите гревови страдале под неговите судови. Затоа биле во ропство под незнабожечки народ. Нивните умови биле затемнети со грев, а бидејќи Господ во минатите времиња им бил толку многу наклонет, тие ги оправдувале своите гревови. Си ласкале себеси дека се подобри од другите луѓе и дека тоа им дава право на неговите благослови.

Ова „се напиша како опомена за нас на кои им се приближуваат последните времиња“ (1. Коринќаните 10,11). Колку често погрешно ги толкуваме Божјите благослови и си ласкаме себеси дека поради некоја наша добрина во себе уживаме наклоност! Бог не може да го стори за нас она што сака да го стори. Ние ги употребуваме неговите дарови за да ги задоволиме нашите желби и нашето срце да се стврдне во неверството и во гревот.

107 Јован им објавил на учителите во Израел дека нивната горделивост, себичност и суровост покажуваат оти тие се змиски род, смртно проклетство за народот, а не деца на праведниот и послушен Аврам. Со оглед на светлината што ја примиле од Бога, биле дури полоши од незнабошците од кои се чувствувале многу повисоки. Ја заборавиле Карпата од која биле изделкани и јамата од која се ископани. Во постигнувањето на својата цел Бог не зависел од нив. Како што го повикал Аврама од незнабожечки народ, така можел и други да повика во својата служба. Нивните срца можат да изгледаат безживотни како карпи в пустина, но неговиот Дух може да ги поткрене да ја извршат неговата волја и да ги уживаат благодетите на неговото ветување.

„Веќе“, кажува пророкот, „секирата е поставена при коренот на дрвото. Затоа, секое дрво што не дава добар плод се сече и се фрла во оган“. Вредноста на дрвото не се одредува според неговото име, туку според неговиот плод. Ако дрвото е некорисно, името не може да го спаси од уништување. Јован им објавил на Евреите дека за нивната положба пред Бога решаваат нивниот карактер и нивниот живот. Празното исповедање на верата нема никаква вредност. Ако нивниот живот и карактер не се сообразени со Божјиот закон, тие не се негов народ.

Со зборови што го испитуваат срцето, ги уверил своите слушатели. Тие доаѓале кај него со прашањето: „Што да правиме?“ Добиле одговор: „Кој има две туники, нека му даде една на оној што нема, и кој има храна нека прави така“. Ги предупредил цариниците да не прават неправда, а војниците да не прават насилство.

Сите што ќе станат приврзаници на Христовото царство, рекол, ќе дадат доказ за својата вера и покајание. Во нивниот живот ќе се покажат љубезност, чесност и верност. Ќе им служат на што се во неволја и ќе му носат свои приноси на Бога. Тие ќе ги штитат немоќните и ќе дадат пример на доблест и сомилост. Така Христовите следбеници ќе дадат доказ за преродбенската сила на Светиот Дух. Во секојдневниот живот ќе се видат правда, милосрдие и Божја љубов. Ако не биде така, тие ќе бидат плева што се фрла во оган.

„Јас ве крштавам со вода, за покајание“, зборувал Јован, „но Оној што доаѓа по мене, посилен е од мене. Јас не сум достоин да му ги собујам обувките. Тој ќе ве крсти со Свети Дух и со оган“ (Матеј 3,11). Пророкот Исаија изјавува дека Господ ќе го

исчисти својот народ од неговите гревови „со здивот кој суди и спалува“. Речта Господова упатена до Израел гласела: „Ке ја подадам раката над тебе за да го исчистам твојот троскот, да го отстранам од тебе оловото“ (Исаија 4,4; 1,25).

Каде и да се најде гревот, за него „нашиот Бог е оган кој спалува“ (Евреите 12,29). Кај сите што ќе ја прифатат неговата сила, Божјиот Дух ќе го спали гревот. Но, ако луѓето цврсто се држат за гревот, тие ќе се идентификуваат со него. Тогаш Божјата слава, која го уништува гревот, мора да ги уништи и нив. Откако поминала ноќта на борбата со ангелот, Јаков извикнал: „Бога го видов лице в лице и душата моја се избави“ (1. Мојсеева 32,30). Јаков бил виновен поради големиот грев што го сторил со своето однесување кон Исава, но се покајал. Неговиот престап е простен и гревот исчистен; затоа можел да го поднесе откровението на Божјето присуство. Меѓутоа, секогаш кога луѓето доаѓале пред Бога, а намерно негувале зло, биле уништени. При второто Христово доаѓање грешните ќе бидат уништени „со здивот на неговата уста“ и искоренети со „светлината на неговото доаѓање“ (2. Солуњаните 2,8). Светлината на Божјата слава, што им дава живот на праведниците, ќе ги уништи грешниците.

Во времето на Јована Крстителот Христос требало да се појави токму како Оној што ќе го открие Божјиот карактер. Самата негова појава ќе им го открива на луѓето нивниот грев. Единствено ако бидат готови да се исчистат од гревот, ќе можат да стапат во заедница со него. Само тие што имаат чисто срце ќе можат да живеат во негово присуство.

Така Крстителот му ја објавувал Божјата вест на Израел. Мнозина внимателно ги слушале неговите поуки и жртвувале сè за да послушаат. Овој нов учител насекаде го следело мноштво и не биле малку оние што негувале надеж дека Тој би можел да биде очекуваниот Месија. Кога Јован видел како народот од сите страни се слева кон него, застанал и со сите сили настојувал неговата вера да ја пренасочи кон Оној што ќе дојде.

ИСУС СЕ КРШТАВА

*Оваа глава се џемели на Маџеј 3,13-17;
Марко 1,9-11; Лука 3,21.22*

109 Гласот на пророкот од пустина и неговата возвишена вест се рашириле низ цела Галилеја. Веста допрела до селаните на најзафрлените планински места и до рибарите крај морето, и кај овие едноставни, сериозни срца, наишла на најискрен одзив. Во Назарет таа била пренесена во дрводелската работилница што му припаѓала на Јосифа и Еден го препознал повикот. Неговото време настапило. Напуштајќи ја својата секојдневна напорна работа, се простил од својата мајка и, заедно со своите земјаци, се упатил кон реката Јордан.

Исус и Јован Крстителот биле роднини, блиску поврзани со околностите на своето раѓање, па сепак не се познавале лично еден со друг. Исус живеел во Назарет во Галилеја, а Јован во Јудејската пустина. Во наполно различни услови, живеејќи повлечен живот, немале врска еден со друг. Така одредило Провидението. Не требало да биде дадена никаква можност што би ги обвинувала дека се договарале да си го поддржат тврдењето еден на друг.

110 Јован бил запознат со настаните што го обележувале Исусовото раѓање. Тој чул за Исусовата посета на Ерусалим во неговото детство и за тоа што се случило во рабинската школа. Знаел за неговиот безгрешен живот и верувал дека Тој е Месија, но за тоа немал сигурна гаранција. Фактот што Исус толку години останал непознат, не давајќи никакво особено сведоштво за својата задача, оставал можност за сомневање дали Тој може да биде Ветениот. Меѓутоа, Крстителот чекал со вера, надевајќи се дека Бог во свое време ќе објасни сè. Нему му било откриено дека Месија ќе бара од него да го крсти со свои раце и дека тогаш ќе биде даден знак за неговиот божествен карактер. Така тој ќе може да му го претстави на народот.

Кога Исус дошол да се крсти, Јован во него открил чистота на карактер каква што никогаш порано не забележал ниту кај еден човек. Самата атмосфера на неговото присуство била света и влевала страхопочит. Од мноштвото што се собирало околу него на Јордан, Јован слушал мрачни приказки за злосторства и се среќавал со души свиени под товарот на безбројни гревови; но никогаш не дошол во допир со човечко суштество кое толку многу зрачело божествено влијаније. Сето тоа било во сообразност со она што му било откриено за Месија. Сепак, се притеснувал да го исполни Исусовото барање. Како може тој, грешник, да го крсти Безгрешниот? И зошто Оној, на кого не му е потребно покајание, да се подложи на обредот кој претставува признавање на вина што треба да се испере?

Кога Исус побарал крштавање, Јован се повлекол, извикнувајќи: „Ти треба да ме крстиш мене, а ти доаѓаш кај мене!“ Со решителен, но сепак благороден авторитет, Исус одговорил: „Дозволи го сега ова, зашто вака треба да исполниме секоја правда“. Попуштајќи, Јован влегол со Спасителот во Јордан и го нурнал во водата. Исус „веднаш излезе од водата. Наеднаш се отворија небесата и Тој го виде Божиот Дух како слегува како гулаб и се спушта над него“.

Исус крштавањето не го примил како признавање на некоја своја сопствена вина. Тој се идентификувал со грешниците, правејќи чекор што треба ние да го преземеме и извршувајќи работа што мораме ние да ја свршиме. Неговиот живот, исполнет со страдања и со стрплива истрајност по крштавањето, исто така е пример за нас.

Кога излегол од водата, на брегот на реката Исус ја наведнал главата на молитва. Пред него се отворал нов и значаен период. Тој сега на поширока сцена влегувал во својот животен судир. Иако бил Кнез на мирот, неговото доаѓање мора да прилега на потегане на меч. Царството што Тој дошол да го основе било спротивно на она што го сакале Евреите. Тој, кој бил темел на израелските обреди и уредувања, ќе биде сметан како нивни непријател и рушител. Тој, кој го објавил законот на Синај, ќе биде осуден како престапник. Тој, кој дошол да ја скрши силата на сатаната, ќе биде прогласен за Велзевул. Никој на земјата не го разбирал и во текот на својата служба Тој и понатаму морал да оди сам. Во текот на целиот негов живот, неговата мајка и браќа не ја сфаќале неговата мисија. Дури и неговите ученици не го разбирале. Тој живеел во вечна светлина, еднаков со Бога, но својот живот на земјата морал да го помине во осаменост.

Како човек, еднаков со нас, морал да го носи товарот на нашата вина и несреќа. Безгрешниот морал да го почувствува срамот на гревот. Оној што сакал мир, морал да живее во немир, вистината морала да живее со неvistината, чистотата со нечистотата. Секој грев, секое несогласие, секоја понижувачка жед што ја донел престапот, било мачење за неговиот дух.

Сам морал да ја разгази патеката, сам морал да го носи товарот. Врз него, кој ја оставил својата слава и ги прифатил слабостите на човечкиот род, мора да лежи товарот за откуп на светот. Тој сето тоа го видел и го чувствувал, но неговата цел останала непоколебана. Од неговите мишки зависело спасението на паднатиот род и Тој ја подал својата рака за да ја пофати раката на семојната Љубов.

Додека ја излевал душата во молитва, погледот на Спасителот како да проникнувал во небото. Добро знаел како гревот ги стврднал човечките срца, и колку ќе им биде тешко да ја распознаат неговата мисија и да го прифатат дарот на спасението. Тој го молел Отецот за сила да го победи нивното неверие, да ги скрши оковите со кои сатаната ги оковал и за нивно добро да го победи рушителот. Тој барал доказ дека Бог го прифаќа човечкиот род во личноста на својот Син.

Никогаш порано ангелите не слушале таква молитва. Тие имале топла желба на својот сакан Заповедник да му донесат вест што охрабрува и утеха. Но не - Отецот сам ќе одговори на молбата на својот Син. Непосредно од престолот излегувале зраци на неговата слава. Небесата се отвориле и врз главата на Спасителот слегла најчиста светлина во вид на гулаб - погоден симбол за Оној кој е понизен и кроток.

Меѓу огромното мноштво на Јордан, малкумина имало такви, освен Јован, кои го препознале ова небесно видение. Сепак, врз собраните почивала свечена сериозност на божествено присуство. Народот стоел и во тишина го набљудувал Христа. Тој се капел во светлината што вечно го опкружува Божјиот престол. Неговото подигнато лице било прославно, што никогаш порано не се видело ниту на едно човечко лице. Од отворените небеса се слушнал глас како зборува: „Овој е мојот мил Син, кој ми е по волја“.

Овие потврдни зборови ја засиле верата на сведоците што присуствувале на крштавањето, а и Спасителот за неговата мисија. Иако врз Христа се положени гревовите на светот, иако Тој се понизил, наметнувајќи се со наша падната човечка природа, гласот од небото го потврдил за Син на Вечниот.

Јован бил длабоко трогнат кога го видел Исуса како понизен молител кој со солзи во очите бара потврда од Отецот. Кога го опкружила Божја слава и кога се слушнал глас од небото, Јован го препознал знакот што го ветил Бог. Тој знаел дека Оној што го крстил бил Откупителот на светот. Врз него почивал Светиот Дух и со подадена рака, покажувајќи кон Исуса, рекол: „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“.

Никој од слушателите, па дури ни самиот говорник, не го сфатил значењето на овие зборови: „Јагне Божје“. На гората Морија Аврам го слушнал прашањето на својот син: „Татко,... каде е јагнето за жртва?“ Таткото одговорил: „Синко, Бог ќе се погрижи себеси за жртва“ (1. Мојсеева 22,7.8). Во овенот што го дал Бог наместо Исака, Аврам го видел симболот на Оној што ќе умре за гревовите на луѓето. Прифаќајќи го овој сликовит приказ, Светиот Дух преку Исаија пророкувал за Спасителот: „Го одведоа како јагне на колење, и Господ ги положи врз него сите наши беззаконија“ (Исаија 53,7.6), но израелскиот народ не ја сфатил оваа поука. Мнозина од нив жртвените дарови ги гледале онака како незнабошците што ги гледале своите жртви - како дарови со чија помош самите можат да го смилуваат божеството. Бог сакал да ги поучи дека од неговата љубов произлегува дар кој ги помирува со него.

Зборовите што му се упатени на Исуса на Јордан, „Овој е мојот мил Син, кој ми е по волја“ - го прегрнале целиот човечки род. Бог на Исуса му проговорил како на наш претставник. Покрај сите наши гревови и слабости, ние не сме отфрлени како безвредни. Тој „ни укажа милост (нè прифати) во Саканиот“ (Ефесците 1,6). Славата што почивала врз Христа е залог на Божјата љубов за нас. Таа ни зборува за силата на молитвата - како може човечкиот глас да допре до Божјето уво и нашите молби да бидат прифатени во небесните дворови. Поради гревот земјата е отсечена од небото и отуѓена од неговата заедница; но Исус пак ја поврзал со подрачјето на славата. Неговата љубов го опкружила човекот и достигнала до највисокото небо. Светлината што доаѓала од отворените капии врз главата на Спасителот ќе доаѓа и врз нас додека се молиме за помош да му се противставиме на искушението. Гласот што му зборувал на Исуса ѝ кажува на секоја верна душа: „Овој е мојот мил Син, кој ми е по волја“.

„Љубезни, сега сме Божји деца, и уште не се откри што ќе бидеме. Но знаеме дека кога Тој ќе се појави, ќе бидеме слични со него, зашто ќе го гледаме онаков каков што е“ (1.

Јованово 3,2). Нашиот Откупител го отворил патот и најгрешните, најзагрозените, најугнетените и најпрезрените можат да најдат пристап кон Отецот. Сите можат да имаат дом во домовите што Исус отишол да ги приготви. „Ова го кажува Светиот и Вистинитиот, Оној што го има Давидовиот клуч; Оној што отвора и никој не затвора; Оној што затвора и никој не отвора... Еве, ја отворив пред тебе вратата која никој не може да ја затвори“ (Откровение 3,7.8).

ИСКУШЕНИЕТО

*Оваа глава се темели на Матееј 4,1-11;
Марко 1,12.13; Лука 4,1-13*

„Исус пак, полн со Свети Дух, се врати од Јордан, и Духот го одведе в пустина“. Зборовите на Марко се уште позначајни. Тој вели: „Веднаш потоа Духот го натера да оди в пустина. И остана во пустината четириесет дни и сатаната го искушаваше. Таму беше со диви животни“. „Тие денови не ја деша ништо“.

Кога Исус е одведен в пустина да биде искушаван, него го одвел Божјиот Дух. Тој не барал искушение. Тој отишол во пустината за да биде сам, да размислува за својата мисија и работа. Со пост и со молитва требало да се засили себеси за патеката испрскана со крв по која ќе мора да помине. Меѓутоа, сатаната знаел дека Спасителот отишол в пустина и сметал дека тоа е најдобро време да му се приближи.

Многу важни прашања за светот во судирот меѓу Кнезот на светлината и управителот на царството на темнината се ставени на коцка. По искушението на човекот, со кое го навел на грев, сатаната прогласил дека земјата е негова, нарекувајќи се себеси кнез на овој свет. Бидејќи прататкото и прамајката на нашиот човечки род ги прилагодил кон својата природа, тој планирал да основе свое царство овде. Изјавил дека луѓето него го избрале за свој владетел. Управувајќи со нив, го одржувал своето владеење над светот. Христос дошол да го негира ова тврдење на сатаната. Како Син човечки, Христос ќе му остане предан на Бога. Така ќе се покаже дека сатаната не задобил целосна управа над човечкиот род и дека е неосновано неговото полагање на право над светот. Сите што скале да се ослободат од неговата сила, ќе бидат ослободени. Областа на власта што ја загубил Адам со гревот ќе се поврати.

Откако ѝ е речено на змијата во Едемската градина: „Ставам непријателство меѓу тебе и жената, меѓу твојот род и

нејзиниот род“ (1. Мојсеева 3,15), сатаната знаел дека нема целосна власт над светот. Кај луѓето се видела делотворна сила што ѝ се противставува на неговата власт. Со посебно внимание ги набљудувал жртвите што ги принесувале Адам и неговите синови. Во овие обреди јасно ги согледувал белезите на заедницата меѓу земјата и небото. Решил да се вмеша во оваа врска. Неточно го претставувал Бога и погрешно ги толкувал обредите што укажувале на Спасителот. Луѓето биле наведени да се плашат од Бога како од Оној кој ужива да ги уништува. Жртвите што требало да ја откријат неговата љубов се принесувани само да го ублажат неговиот гнев. Сатаната будел грешни страсти кај луѓето за да ја утврди својата власт над нив. Кога е дадена Божјата пишана Реч (Библијата), сатаната ги проучувал пророштвата за доаѓањето на Спасителот. Од поколение во поколение се трудел да ги заслепи луѓето за овие пророштва за да го отфрлат Христа кога ќе дојде.

При Христовото раѓање сатаната знаел дека дошол - Оној со божествена задача - да ја оспори неговата власт. Се тресел пред ангелската вест што го потврдила авторитетот на новородениот Цар. Сатаната добро знаел каква положба имал Христос на небото како сакан од Отецот. Тоа што Божјиот Син треба да дојде на овој свет како човек го исполнувало со вчудовидување и со страв. Тој не можел да ја долови тајната на оваа голема жртва. Неговата себична душа не можела да ја сфати таквата љубов кон паднатиот род. Небесната слава и мирот и радоста на заедницата со Бога, луѓето магливо ги сфаќале, но на Луцифера, херувимот засолнувач, тие му биле добро познати. Откако го загубил небото, решил да се одмазди, наведувајќи ги и другите да го поделат неговиот пад. Тоа ќе го постигне ако ги наведува да ги потценуваат небесните добра и ако своите срца ги насочат кон она што е земно.

Небесниот Заповедник човечките души за своето царство не ги задобивал без пречки. Од времето кога бил новороденче во Витлеем, Тој бил постојано напаѓан од злосторникот. Во Христа се откривал Божјиот лик, а на советувањата што ги одржувал сатаната е решено Тој да биде победен. Ниедно човечко суштество не дошло на светот без да ја избегне силата на измамникот. Сите здружени сили на злото вешто се поставени на Христовата патека да се вклучат во борбата против него и, ако е можно, да го победат.

При крштавањето на Спасителот сатаната се наоѓал меѓу сведоците. Тој ја видел славата со која Отецот го засенил

својот Син. Тој го слушнал гласот на Јехова како сведочи за Исусовото божество. Од Адамовиот грев човечкиот род ја загубил непосредната заедница со Бога; врската меѓу Небото и земјата се одржувала преку Христа; но сега, кога Исус дошол „во облик на грешно тело“ (Римјаните 8,3), проговорил директно Отецот. Тој порано општел со луѓето преку Христа; сега општи со човечкиот род во Христа. Сатаната се надевал дека Божјето гнасење над злото ќе донесе вечна разделба меѓу Небото и земјата. Меѓутоа, сега се покажало дека врската меѓу Бога и човекот е обновена.

Сатаната увидел дека мора или да победи или ќе биде победен. Спорните прашања на оваа борба биле премногу важни за да им бидат доверени на неговите здружени ангели. Оваа војна мора да ја води лично тој. Сите отпаднички сили повторно се престоироиле против Божјиот Син. Христос станал мета на секое пеколно оружје.

Мнозина сметаат дека оваа борба меѓу Христа и сатаната нема некое особено значење за нивниот живот; за нив таа е нешто споредно. Меѓутоа, во срцето на секое човечко срце оваа борба се повторува. Никогаш човекот не ги напушта редовите на злото за да му служи на Бога, а да не се соочи со напади на сатаната. Искушенијата на кои Христос им се противставил се исти со оние за кои сметаме дека е тешко да им се противставиме. Тие нему му се наметнувале во толку поголема мера, колку што е понадмоќен неговиот карактер од нашиот. Со страшниот товар на гревот на светот врз себе, Христос му се противставил на искушението на апетитот, на љубовта кон светот и на љубовта за расфрлање што води кон горделивост. Тоа биле искушенијата што ги совладале Адама и Ева и што толку лесно нè победуваат и нас.

117

Адамовиот грев сатаната го кристел како доказ дека Божјиот закон е неправеден и дека не може да се послуша. Христос морал да го откупи Адамовиот престап облечен во наша човечка природа. Меѓутоа, кога искушувачот го нападнал Адама, кај него не се виделе последици на грев. Тој стоел во сила на совршена мажевност, со совршено крепок ум и тело. Бил опкружен со славата на Едем и во секојдневна заедница со небесните суштества. Така не било со Исуса кога влегол во пустината да се соочи со сатаната. Во текот на четири илјади години човечкиот род опаѓал во својата телесна сила, во умната моќ и во моралната вредност. Христос ги зел на себе немоќите на човечкиот род ослабен со гревот. Само на тој

начин можел да го спаси човекот од најголемите длабини на неговото понижување.

Мнозина тврдат дека искушението не можело да го победи Христа. Тогаш Тој не би можел да биде ставен во Адамова положба. Тој не би можел да ја извојува победата што ја загубил Адам. Ако во која било смисла имаме многу потешка борба отколку Христос, тогаш Тој не би бил во состојба да ни помогне. Меѓутоа, нашиот Спасител ја зел човечката природа со сите нејзини склоности. Зел човечка природа со можност да попусти во искушението. Ние не треба ништо да носиме што Тој не поднел.

Кај Христа, како и кај светата брачна двојка во Едем, апетитот претставувал основа на првото големо искушение. Токму таму каде што почнал падот, мора да почне и делото на нашиот откуп. Како Адам што паднал попуштајќи му на апетитот, така и Христос морал да победи откажувајќи се од желбите. „И откако постеше четириесет дни и четириесет ноќи, најпосле огладне. Тогаш му пристапи искушувачот и рече: 'Ако навистина си Божји Син, заповедај им на овие камења да станат лебови.' А Исус одговори: 'Напишано е: Човекот не живее само од леб, туку од секој збор што излегува од Божјата уста'“.

Во периодот од Адама до Христа човекот си попуштал самиот себеси и тоа попуштање ја зајакнало силата на желбите и страстите, така што тие речиси неограничено завладеале со него. Така луѓето станале морално понижени и болни и сами од себе не биле во состојба да победат. На местото на човекот победил Христос, издржувајќи најтешки искушенија. Заради нас покажал самосовладување што било посилено од гладот и од смртта. Во оваа прва победа биле опфатени и други прашања што влегуваат во сите наши борби со силите на темнината.

118 Кога Исус влегол во пустината, бил опкружен со славата на Отецот. Проникнат од заедницата со Бога, бил издигнат над човечките слабости. Но славата го напуштила и Тој бил оставен да се бори со искушението. Тоа секој миг се уривало врз него. Неговата човечка природа се повлекла пред борбата што го очекувала. Четириесет дни постел и се молел. Слаб и исцрпен од гладот, премален и измачен од душевен очај - „лицето му беше во толкава мера нечовечки обезобразено, што со својот изглед не личеше повеќе на човек“ (Исаија 52,14). Настапил мигот на сатаната. Сега претпоставувал дека ќе може да го победи Христа.

Како да му носи одговор на неговите молитви, овде му пристапил на Спасителот некој сличен на небесен ангел. Тој

тврдел дека има налог од Бога да објави оти Христовиот пост е завршен. Бог пратил ангел да ја задржи раката на Аврама да не го жртвува Исака, а сега - задоволен со Христовата подготвеност да појде по патеката испрскана со крв - Отецот пратил ангел да го избави и него; таква вест му е донесена на Исуса. Исус бил исцрпен од гладот, чувствувајќи силна желба за храна, кога однадеж му пристапил сатаната. Покажувајќи кон камењето што биле расфрлени во пустината и што личеле на лебови, искушувачот рекол: „Ако навистина си Божји Син, заповедај им на овие камења да станат лебови“.

Иако се појавил како светлосен ангел, овие први зборови го оддале неговиот карактер. „Ако навистина си Божји Син“. Овде лежи навестување на недоверба. Кога Исус би го прифатил предлогот на сатаната, тоа би значело дека се сомнева. Искушувачот имал намера да го совлада Христа со истите средства што биле толку успешни при совладувањето на човечкиот род во почетокот. Колку вешто сатаната ѝ се приближил на Ева во Едем! „Навистина ли Бог ви рекол да не јадете од секое дрво во градината?“ (1. Мојсеева 3,1). До овде зборовите на искушувачот биле вистина, но во начинот на нивното изговарање се наоѓало прикриено омаловажување на Божјите зборови. Имало прикриено негирање, сомневање во божествената вистинитост. Сатаната се обидел во умот на Ева да влее помисла дека Бог нема да постапи онака како што рекол; дека лишувањето од толку прекрасниот плод е во спротивност со неговата љубов и сочувство кон човекот.

Така и сега искушувачот се труди да го вдахне Христа со свои сопствени чувства. „Ако навистина си Божји Син“. Овие зборови со својата горчина му нанеле болка на Христовиот ум. Во тонот на неговиот глас се наоѓа израз на крајна недоверба. Дали Бог ќе постапи така со својот Син? Дали ќе го остави во пустината со диви животни, без храна, осамен, без утеха? Тој навестува дека Бог никогаш не замислил неговиот Син да биде во таква состојба. „Ако навистина си Божји Син“, покажи ја својата сила со тоа што ќе се ослободиш од гладот што те мачи. Нареди овие камења да станат лебови. 119

Зборовите од небото: „Овој е мојот мил Син, кој ми е по волја“ (Матеј 3,17), сè уште одсвонувале во ушите на сатаната. Меѓутоа, тој решил да го натера Христа да не верува во ова сведоштво. Божјиот глас од небото за Христа бил доказ за неговата божествена мисија. Дошол да живее како човек меѓу луѓето, и тој глас ја објавил неговата врска со Небото. Цел на

сатаната била да предизвика кај него сомневање во тој глас. Ако може Христовата доверба во Бога да се разниша, сатаната знаел дека победата во целокупната борба ќе биде негова. Би можел да го победи Исуса. Се надевал дека Христос, под притисок на потиштеноста и преголемиот глад, ќе ја загуби верата во својот Отец и дека ќе стори чудо себеси во прилог. Ако го стори тоа, планот на спасението ќе биде скршен.

Кога сатаната и Божјиот Син првпат се сретнале во борбата, Христос бил заповедник на небесните војски и сатаната, водач на бунтот на небото, бил истеран. Сега нивната состојба очигледно е обратна и сатаната користи најмногу од своето привидно предимство. Еден од најмоќните ангели - кажува сатаната - бил истеран од небото. Исусовата појава во пустината укажува на тоа дека токму Тој е тој паднат ангел, заборавен од Бога, оставен од човекот. Божественото суштество би можело да ги поткрепи своите тврдења со некое чудо. „Ако навистина си Божји Син, заповедај им на овие камења да станат лебови“. Таквиот чин на творечка моќ - му вели искушувачот - би бил убедлив доказ за божествената природа. Тој би ја окончал борбата.

Исус не можел на мир, без внатрешна борба, да го слуша најголемиот измамник. Меѓутоа, Божјиот Син не требало на сатаната да му ја докажува својата божествена природа или да му ја објаснува причината за своето понижување. Со задоволувањето на барањата на бунтовникот ништо нема да се постигне за добро на човекот или да се прослави Бог. Кога Христос би го прифатил предлогот на непријателот, сатаната сè уште би можел да каже: покажи ми знак дека можам да ти поверувам оти си Божји Син. Доказот не би можел да ја скрши силата на бунтот во неговото срце. Христос не требало да ја употреби својата божествена сила за свое сопствено добро. Тој дошол да го поднесе искушението како што мораме да го поднесеме и ние, оставајќи ни пример на вера и понизност. Ниту овде ниту кога и да е подоцна во својот земен живот, Тој не сторил чудо во своја корист. Сите негови величествени дела се сторени за добро на другите. Иако Исус го препознал сатаната уште од почеток, Тој не бил предизвикан да влезе во борба со него. Засилен со сеќавањето на гласот од небото, си починал во љубовта на својот Отец. Тој не сакал да преговара со искушувачот.

Исус го сретнал сатаната со зборовите од Писмото. „Напишано е!“ Во секое искушение оружје на неговото војување

била Божјата реч. Сатаната барал од Христа некое чудо со кое ќе ја докаже својата божествена природа. Меѓутоа, она што е поголемо од сите чуда, цврстото потпирање врз „вака вели Господ Бог“ (Исаија 7,7), било доказ што не можел да се негира. Сè додека Христос стоел врз тоа упориште, искушувачот не можел да оствари предимство.

Во времето на својата најголема слабост, Христос бил изложен на најжестоки искушенија. Сатаната верувал дека така ќе победи. На тој начин извојувал победа над човекот. Кога телото попуштило и силата на волјата ослабела, а верата престанала да се потпира врз Бога, тогаш оние што долго и храбро стоеле на страна на правдата биле победени. За време на четириесетгодишното талкање на Израел низ пустината, кога верата на Мојсеја за миг престанала да се потпира врз бесконечната сила, тој се уморил. Се уморил на границите на ветената земја. Така било и со Илија кога бестрашно стоел пред царот Ахав, и кога се судрил со целиот израелски народ на чело со четиристотини и педесет Валови свештеници. По тој страшен ден на Кармил, кога се убиени лажните пророци и кога народот му ветил своја преданост на Бога, Илија, за да го спаси својот живот, побегнал пред заканувањата на идолопоклоницката царица Езавела. На тој начин сатаната стекнува предимство над слабостите на човечкиот род. Тој и понатаму ќе работи на ист начин. Секогаш кога човекот е опкружен со облаци, збунет со приликите или ујаден со сиромаштво и со болка, сатаната е крај него да го искушава и да го мачи. Тој ги напаѓа слабите точки на нашиот карактер. Сака да ја поколеба нашата доверба во Бога кој дозволува постоење на такви прилики. Ние сме искушавани за да немаме доверба во Бога, за да се посомневаме во неговата љубов. Често искушувачот ни пристапува како што му пристапил на Христа, изнесувајќи ги пред нас нашите слабости и недостатоци. Тој се надева дека ќе ја обесхрабри душата и ќе ја скрши нашата потпора врз Бога. Тогаш е сигурен во својата жртва. Кога би го пречекале како што го пречекал Исус, би избегнале многу поразии. Кога преговараме со непријателот, ние со тоа нему му даваме предимство.

Кога Христос му рекол на искушувачот: „Човекот не живее само од леб, туку од секој збор што излегува од Божјата уста“, Тој ги повторил зборовите што пред повеќе од четиринаесет векови му ги изговорил на Израел: „Припомнувај си за сиот свој пат по кој те водеше твојот Господ Бог низ пустината во текот на овие четириесет години... Те понизи и со глад те

мореше, но пак те хранеше со мана за која не знаеше ни ти ни твоите татковци, за да ти покаже дека човекот не живее само од леб, туку од секој збор што излегува од Божјата уста“ (5. Мојсеева 8,2.3).

Во пустината, кога изневериле сите средства на потпора, Бог на својот народ му пратил мана од небото - доволно и во постојано количество. Оваа грижа требало да ги поучи на тоа дека, додека се надеваат во Бога и одат по неговите патишта, Тој нема да ги заборава. Спасителот сега во дело ја спроведува поуката што му ја дал на Израел. На еврејскиот народ му е дадена поткрепа со Божјата реч, и со истата Реч му е дадена и на Исуса. Тој го очекувал Божјето време што ќе му донесе олеснување. Се наоѓал в пустина од послушност кон Бога и не сакал да дојде до храна прифаќајќи ги предлозите на сатаната. Во присуство на вселената која сведочела, Тој докажал дека е помалечка несреќата да се страда, без оглед што ќе нè снајде, отколку на кој и да е начин да се оддалечиме од Божјата волја.

„Човекот не живее само од леб, туку од секој збор што излегува од Божјата уста“. Христовиот следбеник често потпаѓа во средина каде што не може да му служи на Бога и да продолжи со своите световни потфати. Можеби се чини дека послушноста кон некое јасно Божје барање ќе го лиши човекот од основните средства. Сатаната ќе го наведува да поверува дека мора да го жртвува сведоштвото на својата совест. Но, единствено што постои на овој свет врз што можеме да се потпреме е Божјата реч. „Затоа, барајте го најнапред Божјето царство и неговата праведност, а сето друго ќе ви се додаде“ (Матеј 6,33). Дури и во овој живот не е за наше добро да се одвоиме од волјата на нашиот небесен Отец. Кога ќе ја усвоиме силата на неговата Реч, нема да ги прифаќаме предлозите на сатаната за да добиеме храна или да ги спасиме нашите животи. Наше единствено прашање ќе биде: Што е Божја заповед и какво е неговото ветување? Знаејќи го ова, ние ќе го послушаме првото и ќе имаме доверба во второто.

Во последниот голем судир во борбата со сатаната, оние што ќе му бидат предани на Бога ќе видат дека се лишени од секоја земна потпора. Затоа што одбиваат да го кршат неговиот закон за да им бидат послушни на земните сили, ним ќе им биде забрането да купуваат и да продаваат. На крај ќе биде издадена наредба за нивно уништување (види Откровение 13,11-17). Меѓутоа, на послушните им е дадено ветување: „Тој ќе живее на високи места и тврдините на карпите ќе му бидат

прибежиште. Ќе има доволно леб и постојано ќе му дотечува вода“ (Исаија 33,16). Божјите деца ќе живеат од ова ветување. Тие ќе бидат нахранети кога земјата ќе биде опустена со глад. „Во време на неволји нема да свенат и во денови на глад ќе избилуваат“ (Псалм 37,19). Ова време на неволја пророкот Авакум го гледал пред себе и неговите зборови ја изразуваат верата на Црквата: „Смоквата нема веќе да цути, ниту на лозата ќе има плод; маслинката нема да роди род и полињата нема да дадат храна; овците ќе исчезнат од трлата, во шталите нема да има ниту говеда. Но јас ќе се радувам во Господа и ќе се веселам во мојот Спасител, Бог“ (Авакум 3,17.18).

Од сите поуки што треба да се научат од ова прво големо искушение на нашиот Господ, ни една не е поважна од онаа да вршиме контрола над желбите и страстите. Најголем успех во изопачувањето и понижувањето на човечкиот род во сите времиња имале искушенијата што ја допирале телесната природа. Со неумереноста сатаната настојува да ги уништи умните и моралните сили што му ги дал Бог на човекот како непроценлив дар. Така на луѓето им станува неможно да го ценат она што има вечна вредност. Со попуштањето пред сетилните задоволства сатаната се обидува да избрише од душата секоја трага на сличност со Бога.

Незаузданото попуштање што за последица има болести и понижувања, што постоеле во времето на првото Христово доаѓање, ќе се повтори со посилено изразено зло пред неговото второ доаѓање. Христос објавува дека состојбата на светот ќе биде како во времето пред потопот и како во Содом и Гомор. Секоја помисла на срцето ќе биде постојано лоша. Сега живееме на самиот раб на тоа страшно време и затоа треба да ја усвоиме поуката од постот на Спасителот. Само со неискажливите страдања што ги поднел Христос можеме да го оцениме злото на незаузданото попуштање. Неговиот пример ни зборува за тоа дека ние можеме да се надеваме во вечен живот само тогаш ако нашите желби и страсти ѝ ги потчинуваме на Божјата волја.

Ние не можеме со своја сопствена сила да му се противставиме на бучното негодување на нашата падната природа. Низ овој канал сатаната ќе доведува искушение против нас. Христос знаел дека непријателот ќе дојде кај секое човечко суштество да ги искористи наследните слабости и со своите лажни навестувања да ги фати во стапица сите што немаат доверба во Бога. Со тоа што поминал време на земјата на која мора да живее човекот, нашиот Господ ни го подготвил патот

да победиме. Не е негова волја да се најдеме во неповолна положба во судирот со сатаната. Тој не сака да нè застраши и да нè обесхрабри со нападите на змијата. „Бидете храбри“, вели Тој, - „јас го победив светот“ (Јован 16,33).

Оној што се бори против силата на апетитот, нека го гледа Спасителот во пустината на искушението. Нека го набљудува во неговите смртни маки на крстот како извикнува: „Жеден сум!“ Тој издржал сè што можеме и ние да поднесеме. Неговата победа е наша. Исус се потпирал врз мудроста и силата на својот небесен Отец. Тој објавува: „Господ Бог ми помага, затоа нема да се збунам... и знам дека нема да се осрамотам... Ете, Господ, Господ ми помага“. Укажувајќи на својот сопствен пример, Тој ни вели: „Секој од вас што се бои од Господа... Кој оди во мрак, без трошка светлина, нека се надева во името Господово и нека се потпре врз својот Бог“ (Исаија 50,7-10).

„Се приближува кнезот на овој свет“, вели Исус. „Но тој нема ништо со мене“ (Јован 14,30). Во него немало ништо што би му одговарало на вештото лукавство на сатаната. Тој не се согласил со гревот. Дури ни во мислите не му попуштал на искушението. Така можеме и ние. Христовата човечка природа била соединета со божествената; бил подготвен за борба со помош на Светиот Дух кој живеел во него. Тој дошол да ни помогне нам да имаме „дел во божествената природа“ (2. Петрово 1,4). Сè додека сме соединети со него со вера, гревот нема повеќе власт над нас. Бог ја прифаќа раката на верата во нас да ја насочи цврсто да се фати за Христовото божество, за да можеме да постигнеме совршен карактер.

Христос ни покажал како се постигнува тоа. Со кои средства победил во судирот со сатаната? Со Божјата реч (со Библијата). Само со Речта можел да му се противстави на искушението. „Напишано е“, рекол Тој. И нам ни се „дарувани скапоцени и величествени ветувања со чија помош станувате учесници во Божјата природа ако ја избегнете расипаноста која со опака жед владее во светот“ (2. Петрово 1,4). Секое ветување во Божјата реч е наша своина. Треба да живееме сообразно со „секој збор што излегува од Божјата уста“. Кога ќе нè нагрвалат искушенија, не треба да гледаме на околностите или на личната слабост, туку на силата на Речта. Сета нејзина сила ни припаѓа нам. Христос вели: „Во срцето свое ја затворив Речта твоја за да не ти грешам“ (Псалм 119, 11). „Јас ги прифатив зборовите на твојата уста, ги одбегнував патиштата на насилникот“ (Псалм 17,4).

ПОБЕДА

*Оваа глава се ѓемели на
Маттеј 4,5-11; Марко 1,12.13; Лука 4,5-13*

„Тогаш ѓаволот го одведе во светиот град, го постави на врвот на храмот и му рече: 'Ако навистина си Божји Син, скокни долу, зашто е напишано: Ќе им заповеда на своите ангели за тебе да те носат на раце за да не си ја удриш ногата на камен'“.

Сатаната сега претпоставува дека со Исуса се сретнал на своја почва. Итриот непријател сам ги изнесува зборовите што произлегле од Божјата уста. Тој сè уште се појавува како светлосен ангел и истакнува дека е запознат со Светото писмо и ја разбира смислата на она што е напишано. Како Исус порано што ја користел Божјата реч да ја поткрепи својата вера, искушувачот сега ја користи да ја поткрепи својата измама. Тој тврди дека само ја проверува Христовата верност, а сега ја фали неговата постојаност. Бидејќи Спасителот покажал доверба во Бога, сатаната бара од него да покаже уште некој друг доказ за својата вера.

Меѓутоа, на искушението повторно му претходи навестување на недоверба: „Ако навистина си Божји Син?“ Христос е искушаван да одговори на „ако“, но Тој не подлегнал ниту на најмалечко сомневање. Тој нема да го доведе својот живот во опасност за да му даде доказ на сатаната.

Искушувачот мислел дека ќе оствари предност поради Христовата човечка природа и ќе го наведе на претпоставка дека Бог ќе го сочува. Меѓутоа, иако сатаната може да нè мами на грев, тој не може да нè натера да сториме грев. Му рекол на Исуса: „Скокни долу“, знаејќи дека не може да го фрли долу, зашто Бог би се вмешал да го избави. Сатаната не можел да го присили Христа да скокне долу. Сè додека Христос не би се согласил со искушението, не би можел да биде победен.

Ниту сите земни и пеколни сили не можеле да го натераат и во најмалечка мера да се оддалечи од волјата на својот Отец.

Искушувачот никогаш не може да нè присили да правиме зло. Тој не може да управува со умовите ако не се стават под негова контрола. Пред сатаната да ја примени својата сила врз нас, волјата мора да се согласи, верата мора да се откаже од своето надевање во Христа. Меѓутоа, секоја грешна желба што ја негуваме му овозможува упориште. Секоја точка во која не го постигнуваме божественото мерило претставува отворена врата низ која може да влезе да нè искушава и да нè уништи. Секој пропуст или пораз од наша страна му дава можност да му приговара на Христа.

Кога сатаната го наведувал ветувањето: „Им заповеда на своите ангели за тебе“, ги изоставил зборовите „да те чуваат на сите твои патишта“, односно на сите патишта што ги одбрал Бог. Исус одбил да скршне од патот на послушноста. Покажувајќи совршена доверба во својот Отец, Тој не сакал доброволно да се стави во положба во која би било потребно неговиот Отец да се вмеша за да го спаси од смртта. Тој би го присилил Провидението да дојде на помош и со тоа да пропушти на луѓето да им даде пример на доверба и покорност.

Исус му објавил на сатаната: „Напишано е: 'Не искушавај го својот Господ Бог'“. Овие зборови им ги изговорил Мојсеј на синовите Израелови кога биле жедни во пустината и кога барале Мојсеј да им даде вода, извикнувајќи: „Дали е Господ меѓу нас или не?“ (2. Мојсеева 17,7). Бог за нив дејствувал чудесно, но сега, во неволја, се посомневале во него и барале доказ дека Тој е со нив. Во своето неверство сакале Бога да го стават на проба. Сатаната го присилувал Христа да постапи на ист начин. Бог веќе посведочил дека Исус е негов Син; а сега, да се бара доказ дека Тој е Божји Син, би било проверување на Божјата реч - искушавање на Бога. Така тоа би било кога би се барало она што Бог не го ветил. Тоа јасно би покажало недоверба и навистина би било проверување или искушавање на Бога. Ние нема да му ги изнесуваме нашите молби на Бога за да проверуваме дали ќе ја исполни својата реч, туку затоа што ќе ја исполни; не да проверуваме дали нè сака, туку затоа што нè сака. „А без вера не е можно да му се угоди на Бога, зашто оној што сака да му пристапи на Бога, мора да верува дека постои Бог и дека ги наградува оние што го бараат“ (Евреите 11,6).

Меѓутоа, верата во никоја смисла не е соединета со некаква претпоставка. Само оној што има вистинска вера е заштитен

од претпоставки, или нагаѓања, зашто нагаѓањето е сатанско искривоколчување на верата. Верата полага право на ветувањата и носи плод во послушноста. Претпоставката исто така полага право на ветувањата, но таа ветувањата ги користи како што ги користел сатаната за да го оправда престапот. Верата би им помогнала на нашите прародители да стекнат доверба во Божјата љубов и да ги послушаат неговите заповеди. Претпоставката ги одвела во престап на неговиот закон, верувајќи дека неговата голема љубов ќе ги спаси од последиците на нивниот грев. Верата не полага право на небесна наклоност без исполнување на условите под кои се дава милоста. Вистинската вера има свој темел во ветувањата и во сè друго што ни го дава Писмото.

Често кога не успева кај нас да предизвика недоверба, сатаната успева да нè наведе на претпоставка. Ако може да нè наведе непотребно да заостанеме на патот на искушенијата, тој знае дека победата е негова. Бог ќе ги сочува сите што одат по патеката на послушноста, но да се одвоиме од неа значи да стапиме на сатанска почва. Тука сигурно ќе паднеме. Спасителот ни заповедал: „Бдејте и молете се на Бога за да не паднете во искушение“ (Марко 14,38). Размислувањето и молитвата ќе нè сочуваат од самоволно одење по опасни патишта, со што ќе бидеме сочувани од многу порази.

Сепак, не смееме да ја загубиме храброста кога сме изложени на напади од искушенија. Често кога ќе се најдеме во некоја тешка околност се сомневаме дека нè водел Божјиот Дух. Меѓутоа, Духот го водел и го одвел Христа в пустина за сатаната да го искушава. Кога Бог ќе нè доведе во искушение, Тој сака да оствари некоја намера за наше добро. Исус немал претпоставки за Божјите ветувања така што доброволно пошол во искушение, ниту му паднал духот кога се нашол во искушение. И ние би требало да правиме така. „А Бог е верен и не ќе дозволи да бидете искушавани над вашите сили, туку заедно со искушението ќе ви даде и излез за да можете да го изрждите“ (1. Коринќаните 10,13). Тој вели: „Принесувај му на Бога жртви на благодарност и исполнувај ги своите завети пред Севишниот, па повикај ме во ден на неволја - јас ќе те избавам, а ти да ме прославиш“ (Псалм 50,14.15).

Исус бил победник и во второто искушение и сега сатаната го покажува својот вистински карактер. Меѓутоа, тој не се појавува како страшно чудовиште со канци на нозете и со

крилја како лилјак. Иако паднал, тој е силен ангел. Тој за себе изјавува дека е водач на бунтот и бог на овој свет.

Откако го поставил Исуса на висока планина, сатаната сторил на живописен начин, во сета своја слава, пред него да поминат царствата на овој свет. Врз градовите со храмови, на мермерните дворови, на плодните ниви, на родните лозја, почивала сончева светлина. Трагите на злото биле скриени. Исусовите очи, кои пред малку набљудувале беда и уништување, сега гледале сцена на ненадмината убавина и напредок. Тогаш се слушнал гласот на искушувачот: „Тебе ќе ти ја дадам сета власт над нив и славата што им припаѓа, зашто мене ми е предадена, и му ја давам на кого што сакам јас. Сета ќе ти припадне тебе, ако ми се поклониш“.

Христовата задача можела да се оствари само со страдање. Пред него се наоѓал живот исполнет со жалост, со неволји, со борба и срамна смрт. Тој морал да ги понесе гревовите на целиот свет. Морал да се раздели од љубовта на својот Отец, што било многу болно за него. Сега искушувачот му понудил да му ја врати силата што ја грабнал. Христос можел да се ослободи од страшната иднина со тоа што би ја признал врховната власт на сатаната. Но, да се стори тоа, би значело да се препушти победата во оваа голема борба. Сатаната згрешил на небото затоа што барал да се издигне над Божјиот Син. Во случај тој сега да победи, тоа би била победа на бунтот.

Кога сатаната му објавил на Христа дека царството и славата на овој свет му се предадени нему и дека ќе му ги даде на оној што сака, тој тврдел нешто што само делумно било вистина, и тоа го кажал за да ја постигне својата сопствена измамничка цел. Сатаната своето царство го грабнал од Адама, но Адам бил намесник на Творецот. Неговото владеење не било независно. Земјата е Божја и Тој сè му предал на својот Син. Адам требало да владее потчинет на Христа. Кога Адам ја изневерил довербата и својата власт ја препуштил во рацете на сатаната, Христос сè уште останал законски Цар. Така Господ му рекол на царот Навуходоносор: „Севишниот има власт над човечкото царство и Тој му го дава на кого што сака и го поставува на него најнискиот меѓу луѓето“ (Даниел 4,17). Сатаната може да ја спроведува својата узурпирана власт само колку што му дозволува Бог.

Кога искушувачот му ги понудил на Христа царството и славата на овој свет, предлагал Христос да ја предаде својата вистинска царска положба над светот и да владее потчинет

на сатаната. Тоа било истото царство кон кое биле насочени надежите на Евреите. Тие сакале царство на овој свет. Кога Христос би се согласил и би им понудил такво царство, тие со задоволство би го прифатиле. Меѓутоа, врз тоа царство почивало проклетството на гревот со сите страдања. Христос му изјавил на искушувачот: „Отстапи од мене, сатано, зашто е напишано: 'Поклонувај му се на својот Господ Бог и единствено нему служи му'“.

Оној што се побунил на небото, му ги понудил на Христа царствата на овој свет со цел да го поткупи да ги прифати начелата на злото, но Тој не дозволил да се поткупи; Тој дошол да основе царство на правда и не сакал да ја напушти таа цел. Со истото искушение сатаната им се приближува на луѓето и кај нив има подобар успех отколку кај Христа. На луѓето им го нуди царството на овој свет под услов да ја признаат неговата врховна власт. Бара да ја жртвуваат честа, да ја пренебрегнат совеста, да ѝ попуштат на себичноста. Христос ги повикува прво да го бараат царството Божје и неговата праведност, но сатаната оди кај нив и вели: „Што и да е вистина во врска со вечниот живот, морате да ми служите мене за да постигнете успех во овој свет. Јас ја држам вашата среќа во свои раце. Можам да ви дадам богатство, задоволства, почести и среќа. Послушајте го мојот совет. Не дозволете да ве поведат некакви претстави, необични сфаќања за чесноста и за самопожртвуваноста. Јас ќе ви го подготвам патот“.

Така е измамено големо мноштво. Тие се согласуваат да живеат служејќи си себеси и сатаната е задоволен. Додека ги мами со надеж во световна власт, тој стекнува власт над душата. Меѓутоа, тој нуди нешто што не е негово и што наскоро ќе се одземе од него. Во замена за тоа тој со измама им ги одзема нивните права на наследство како Божји синови.

Сатаната го ставил под сомневање прашањето дали Исус е Божји Син. Кога конечно бил одбиен, имал доказ што не можел да го побие. Низ напатената човечка природа блеснала божествената природа. Сатаната немал сили да ѝ се противстави на наредбата. Грчејќи се од понижување и бес, бил присилен да се повлече од присуството на Откупителот на светот. Со тоа Христовата победа била целосна, како што бил целосен Адамовиот пад.

Така можеме и ние да му се противставиме на искушението и да го присилиме сатаната да се оддалечи од нас. Исус извојувал победа со покорност и со вера во Бога и, преку апостолот Тој

ни вели: „Покорете му се на Бога, а противете му се на ѓаволот и тој ќе побегне од вас. Приближете му се на Бога, па и Тој ќе ви се приближи вам“ (Јаков 4,7.8). Ние сами не можеме да се ослободиме од силата на искушувачот; тој ја победил човечката природа и кога се обидуваме со сопствена сила да му се противставиме, ќе станеме плен на неговите стапици. Но „тврда кула е името Господово; кај него прибегнува праведникот и наоѓа засолниште“ (Мудри изреки 8,10). Сатаната се тресе и бега пред најслабата душа што наоѓа прибежиште во тоа силно име.

Кога непријателот се оддалечил, Исус, смртно блед и премален, паднал на земја. Небесните ангели го набљудувале судирот, гледајќи го својот сакан Заповедник додека поминувал низ неискажливи страдања за да создаде пат на спасение за нас. Тој го издржал испитот, поголем од оној што ние кога и да е ќе бидеме повикани да го издржиме. Ангелите сега му служеле на Божјиот Син додека лежел како оној што умира. Бил закрепнат со храна, утешен со веста дека Отецот го љуби и со уверувањето дека цело небо ја прославува неговата победа. Враќајќи се во живот, неговото големо срце сочувствувало со човекот и Тој поаѓа да го доврши делото што го почнал; да не се одмори додека непријателот не биде победен, а нашиот паднат човечки род откупен.

Цената за нашиот откуп не може да биде сфатена сè додека откупените не застанат со својот Откупител пред Божјиот престол. Додека пред нашите восхитени сетила ќе се развива славата на вечниот дом, ние ќе се сетиме дека Исус сето тоа го оставил заради нас, дека не станал само изгнаник од небесните дворови, туку дека заради нас се изложил на опасност од неуспех и од вечна загуба. Тогаш ќе ги положиме нашите круни пред неговите нозе и ќе запееме: „Достојно е Јагнето кое беше заклано да прими моќ, богатство, мудрост, сила, чест, слава и благослов“ (Откровение 5,12).

„НИЕ ГО НАЈДОВМЕ МЕСИЈА“

Оваа глава се шемели на Јован 1,19-51

Јован Крстителот сега проповедал и крштавал во Витовара, отаде реката Јордан. Недалеку од ова место, додека Израел не преминал преку, Бог ја запрел реката во нејзиниот ток. Малку понатаму тврдината Ерихон ја урнале небесни војски. Во овој миг споменот на тие настани повторно оживеал и поттикнал жив интерес за веста на Крстителот. Нема ли Оној, кој во минатите векови дејствувал толку чудесно, повторно да ја покаже својата сила за ослободување на Израел? Тоа биле мисли што го поттикнувале срцето на народот кој секојдневно се собирал на бреговите на Јордан.

Јовановото проповедање толку длабоко го зафатило народот, што предизвикало внимание кај верските власти. Плашејќи се од востание, Римјаните сомнително набљудувале секое собирање на народот, и сè што укажувало на организирање на народот предизвикувало страв кај еврејските поглавари. Јован не ја признавал власта на Синедрионот и не барал одобрение од нив за својата работа, корејќи ги еднакво поглаварите и народот, фарисеите и садукееите. Па сепак, народот ревно го следел. Интересот за неговата работа постојано растел. Иако не му се приклонувал нему, Синедрионот сметал дека тој како јавен учител бил под негова надлежност.

Ова тело го сочинувале членови бирани од свештенството, од врховните поглавари и од народните учители. Првосвештеникот обично бил претседател. Сите членови требало да бидат луѓе во поодминати години, но не стари, луѓе кои не само што ја познавале еврејската вера и историја, туку да имаат општо знаење. Морале да бидат без телесни мани, женети и татковци, бидејќи се сметало дека така ќе бидат почовечни и попромислени од другите. Нивно место за состаноци била една просторија поврзана со ерусалимскиот храм. За време на

еврејската независност Синедрионот бил највисок народен суд со световна и црковна власт. Иако сега потчинет на римските намесници, тој сè уште имал силно влијание врз граѓанските и верските прилики.

Синедрионот не можел да го одложи истражувањето на Јовановата работа. Поединци си припомнувале за откровението дадено на Захарија во храмот и на пророштвото на татко му кое кажувало дека неговото дете ќе биде весник на Месија. Во метежите и промените што се случиле во текот на триесетте години, ова во голема мера се загубило од вид. Сега пак оживеало во сеќавањето поради возбудата предизвикана со работата на Јована.

Одамна Израел немал пророк, одамна не се видела таква реформа каква што била сега во тек. Барањето за исповедање на гревовите изгледало ново и поттикнувачко. Многу водачи не сакале да одат и да ги слушаат Јовановите повици и јавните обвинувања, зашто тоа би ги открило тајните на нивниот личен живот.

Сепак неговото проповедање било непосредно објавување на Месија. Било добро познато дека седумдесетте седмици од пророштвото на Даниел, што го опфаќале и доаѓањето на Месија, се речиси при крај и сите биле желни да учествуваат во таа ера на народна слава што се очекувала тогаш. Одушевувањето на народот било толку силно што Синедрионот бил присилен да ја прифати или да ја отфрли Јовановата работа. Власта на Синедрионот над народот станувала сè послаба. Станало сериозно прашање како да ја одржи својата положба. Со надеж дека ќе дојде до некаков заклучок, била пратена на Јордан делегација од свештеници и Левити да поразговараат со новиот учител.

Кога се приближиле пратениците, големо мноштво ги слушало неговите зборови. Горделивите рабини дошле со извештачен авторитет пресметан да остави впечаток врз народот и да предизвика попуштање кај пророкот. Мноштвото им направило пат, покажувајќи знаци на почит, речиси со страв. Угледните луѓе, во скапоцени облекувања, горди на својата положба и моќ, застанале пред пророкот од пустината.

„Кој си ти?“, прашале.

Знаејќи какви биле нивните мисли, Јован одговорил:

„Јас не сум Христос“.

„Тогаш кој си? Дали си Илија?“

„Не сум“.

„Дали си очекуваниот пророк?“

„Не сум“.

„Па кој си, за да можеме да им кажеме на оние што нè пратија? Што велиш ти за себеси?“

„Јас сум глас на оној што вика во пустината: 'Израмнете го патот Господен, како што кажа пророк Исаија““.

Зборовите на кои се повикал Јован се однесувале на она прекрасно пророштво на Исаија: „Тешете го, тешете го мојот народ, вели вашиот Бог. Зборувајте му на срцето на Ерусалим, јавете му дека неговото робување е завршено, дека му е простено беззаконието... Вика еден глас: 'Подгответе му го на Господа патот низ пустината, израмнете му ја на нашиот Бог патеката во пустелијата. Нека се издигнат сите долини и нека се спуштат сите брегови и гори. Нека се израмни што е нерамно и стрмнините нека станат рамни. Тогаш ќе се открие славата Господова и ќе ја види секое тело““ (Исаија 40,1-5). 135

Во старо време, кога некој цар патувал низ зафрлените делови на своето царство, група луѓе се упатувани пред царските кочии да ги израмнат стрмните места и да ги пополнат длабнатините за царот без никакви пречки да може безбедно да патува. Овој обичај го искористил пророкот за сликовито да го прикаже делото на евангелието. „Нека се издигнат сите долини и нека се спуштат сите брегови и гори“. Божјиот Дух ја спушта човечката горделивост кога со својата чудесна сила што буди ќе ја допре душата. Тогаш световните задоволства, положбата и власта губат секаква вредност. „Мудрувањата и сè што се крева против познавањето на Бога“ се отфрла, а „плениме секоја мисла за послушност на Христа“ (2. Коринќаните 10,5). Тогаш понизноста и пожртвуваната љубов, толку малку ценети меѓу луѓето, се издигнуваат како единствена вредност. Тоа е дело на евангелието чијшто дел била веста на Јована.

Рабините продолжиле со своите прашања: „Тогаш зошто крштаваш кога навистина не си ни Христос, ни Илија, ни очекуваниот пророк?“ Зборот „пророк“ се однесувал на Мојсеја. Евреите биле склони да веруваат дека Мојсеј ќе воскресне и дека ќе биде земен на небото. Не знаеле дека тој веќе воскреснал. Кога Крстителот ја почнал својата служба, мнозина мислеле дека тој е пророкот Мојсеј подигнат од мртвите, зашто изгледало дека темелно ги познава пророштвата и историјата на Израел.

Исто така се верувало дека Илија лично ќе се појави пред доаѓањето на Месија. Ова очекување Јован го негирал, но неговите зборови имале длабока смисла. Подоцна, повикувајќи

се на Јована, Исус рекол: „Ако сакате да прифатите, тој е Илија кој требаше да дојде“ (Матеј 11,14). Јован дошол во истиот дух и сила на Илија за да ја изврши истата задача што ја извршил Илија. Кога Евреите би го примиле, таа би била извршена за нив. Меѓутоа, не ја примиле неговата вест. За нив тој не бил Илија. Тој за нив не можел да ја исполни мисијата што дошол да ја исполни.

136 Мнозина од собраните на Јордан биле присутни при Исусовото крштавање, но знакот што се покажал тогаш им бил откриен само на неколкумина од нив. Во текот на претходните месеци на службата на Крстителот мнозина не сакале да го послушаат повикот на покајание. Така го стврднале своето срце и го затемниле своето разбирање.

При крштавањето, кога Небото посведочило за Исуса, тие тоа не го забележале. Очите што никогаш не биле со вера насочени кон него кој е невидлив, не го согледале откровението на Божјата слава; ушите што никогаш не го слушале неговиот глас, не ги чуле зборовите на сведоштвото. Така е тоа и сега. Често Христовото присуство и присуството на ангелите што служат се открива на собирите на луѓето, а сепак многу има такви кои не го знаат тоа. Тие не забележале ништо необично. Меѓутоа, на некои им се открило присуството на Спасителот. Нивните срца ги оживуваат мир и радост. Тие се утешени, охрабрани и благословени.

Пратениците од Ерусалим го прашале Јована: „Тогаш зошто крштаваш?“ Очекувале одговор. Одненадеж, додека го посматрал мноштвото, неговите очи засветиле, лицето му се озарило, а целото негово суштество го проникнало длабоко чувство. Со подадена рака извикнал: „Јас крштавам со вода, но меѓу вас стои Еден кого вие не го познавате. Тој е Оној кој доаѓа по мене, на кого јас не сум достоин да му ги одврзам врвците на обувките“ (Јован 1,26.27).

Веста што требало да му ја однесат назад на Синедрионот била јасна и недвосмислена. Зборовите на Јована не можеле да се однесуваат на ниеден друг освен на Оној што одамна бил ветен. Месија се наоѓал меѓу нив. Изненадени, свештениците и главарите гледале околу себе со надеж дека ќе го откријат Оној за кого Јован зборува. Меѓутоа, во мноштвото не било можно Тој да се забележи.

При Исусовото крштавање, кога Јован укажувал на него како на Божје Јагне, делото на Месија го осветлила нова светлина. Умот на пророкот бил насочен кон зборовите на

пророк Исаија: „Го одведеа како јагне на колење“ (Исаија 53,7). Во текот на седмиците што следеле, Јован со нов интерес ги проучувал пророштвата и учењето за жртвената служба. Тој не ги разликувал јасно двата облика на Христовата служба - како жртва што страда и како цар што победува - но видел дека неговото доаѓање има подлабоко значење од она што му го придавале свештениците или народот. Кога во мноштвото го забележал Исуса при неговото враќање од пустината, со доверба очекувал Тој на народот да му даде некаков знак за својот вистински карактер. Нестрпливо очекувал да слушне како Спасителот ја објавува својата мисија; но Тој не изговорил ниту еден збор, не дал ниту еден знак. Исус не одговорил на зборовите со кои го претставил Крстителот, туку се измешал со Јовановите ученици, не давајќи никаков надворешен доказ за своето посебно дело, не преземајќи никакви мерки за да обрне внимание на себе.

Следниот ден Јован го гледа Исуса како доаѓа. Осветлен со светлината на Божјата слава што почивала врз него, пророкот подава рака и објавува: „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот. Овој е Оној за кого ви реков: 'По мене доаѓа Човек кој постоеше пред мене, зашто беше пред мене'... Јас не го познавав. Но, за да му го објавам на Израел, дојдов да крштавам со вода... Го видов Духот како слегува од небото како гулаб, и остана над него. Јас не го препознав, но Оној кој ме прати да крштавам со вода ми рече: 'Врз кого ќе видиш како слегува Духот и останува над него, Тој е Оној кој ќе крштава со Свети Дух.' Јас видов и сведочам дека Овој е Божјиот Син“ (Јован 1,29-34).

Дали е тоа Христос? Со длабока почит и со чудење народот го набљудувал Оној кој штотуку бил прогласен за Божји Син. Тие биле силно поттикнати од зборовите на Јована. Им зборувал во Божје име. Го слушале секој ден додека ги укорувал нивните гревови, а постојано се засилувало нивното уверување дека тој бил пратен од небото. Меѓутоа, кој бил Оној што е поголем од Јована Крстителот? Во неговата облека и во неговото држење немало ништо што би навестувало висока положба. Тој очигледно бил едноставно лице, облечено како и секој од нив во скромна облека на сиромасите. Среди мноштвото имало и такви кои при Христовото крштавање ја посматрале божествената слава и го чуле Божјиот глас. Но од тоа време изгледот на Спасителот значително се изменил. При неговото крштавање виделе преобразба на неговиот лик во

небесна светлина; сега блед, исцрпен и ослабен, го препознал само пророкот Јован.

Но, додека народот го посматрал, видел лице за кое божествената милост кажувала дека располага со моќ. Секој поглед на неговото око, секое обележје на неговата појава дишеле со понизност и со израз на неискажлива љубов. Се чинело како да е опкружен со атмосфера на духовно влијание. Иако начинот на неговото однесување бил благороден и ненаметлив, вршел влијание врз луѓето со чувство на моќ што била скриена, а не можела потполно да се потисне. Дали тоа бил Оној кој Израел толку долго го чекал?

Исус дошол во сиромаштво и во понизност за да може да ни биде пример и откупител. Кога би се појавил во царски сјај, тогаш како би можел да дава поуки за понизноста? Како би можел да ни ги изнесува толку проникливите вистини како на Гората на блаженствата? Каде би била надежта на скромните во животот кога Исус би дошол меѓу луѓето да живее како цар?

Меѓутоа, на мноштвото му се чинело невозможно со нивните возвишени очекувања да биде поврзан Оној што го означил Јован. Затоа мнозина биле разочарани и многу збунети.

Зборовите што свештениците и рабините толку многу сакале да ги слушнат, дека Исус сега ќе го објави царството на Израел, не биле изговорени. Тие очекувале и барале - и биле готови да прифатат таков цар. Но не сакале да го примат Оној кој сакал да воспостави царство на правда и мир во нивните срца.

Следниот ден, додека двајца ученици стоеле во близина, Јован пак го видел Исуса среде народот. Пак лицето на пророкот го осветлувала слава на Невидливиот кога извикнал: „Еве го Јагнето Божје!“ Зборовите ги возбудиле срцата на учениците. Тие не ги разбрале потполно. Што значи името што му го дал Јован - Јагне Божје? Ни Јован не ги објаснил.

Напуштајќи го Јована, учениците заминале да го побараат Исуса. Еден од двајцата бил Андреја, братот на Симона, а другиот евангелистот Јован. Тие биле први Исусови ученици. Поттикнати со силата на која не можеле да ѝ се противстават, го следеле Исуса - жедни да разговараат со него, но сепак полни со страхопочит и тивки, потонати во извонредното значење на мислите, „Дали е тоа Месија?“

Исус знаел дека учениците го следат. Тие биле први плодови на неговата служба, а срцето на божествениот Учител го обзела радост, зашто овие души одговориле на неговата милост.

Сепак, свртувајќи се, само прашал: „Што барате?“ Сакал да им дозволи сами да решат дали ќе се вратат или ќе ја изразат својата желба.

Тие биле свесни само за една цел. Нивните мисли биле наполно обземени само од неговото присуство. Прашале: „Рави (што значи: Учителе), каде живееш?“ Во краткиот разговор крај патот не можеле да го добијат она за што копнееле. Сакале да бидат насамо со Исуса, да седат крај неговите нозе и да ги слушаат неговите зборови.

„Им рече: 'Дојдете и видете'. И така отидоа и видоа каде живее, и останаа со него оној ден“ 139

Кога Јован и Андреја би поседувале дух на неверство како свештениците и поглаварите, не би се нашле како ученици крај Исусовите нозе. Тие би дошле кај него како критичари за да ги осудат неговите зборови. Мнозина на тој начин ја затвораат вратата за најдрагоцените прилики. Овие први ученици не постапиле така. Тие го прифатиле повикот на Светиот Дух преку проповедањето на Јована Крстителот. Сега го препознале гласот на небесниот Учител. За нив Исусовите зборови биле полни со свежина, со вистина и убавина. Учењето на Писмото на Стариот завет било осветлено со божествена светлина. Повеќекратните теми на вистината се појавиле во нова светлина.

Понизноста, верата и љубовта го подготвуваат умот за примање на небесна мудрост. Верата што се покажува низ љубовта е клуч на знаењето и секој што љуби „го познава Бога“ (1. Јованово 4,7).

Ученикот Јован бил човек со искрени и длабоки чувства, ревносен но мисловен. Тој почнал да ја разликува Христовата слава - не световниот раскош и моќ, како што го учеле - туку „славата што ја има како единороден од Отецот - полн со милост и вистина“ (Јован 1,14). Бил проникнат со размислување за оваа чудесна тема.

Андреја сакал да ја подели радоста што ја чувствувал во срцето. Го нашол брата си Симона и извикнал: „Ние го најдовме Месија“. Симон не чекал друг повик. Тој исто така го слушал проповедањето на Јована Крстителот и побрзал кај Спасителот. Христовиот поглед се задржал на него, читајќи го неговиот карактер и историјата на неговиот живот. Неговата пргава природа, неговата љубов, срце што сочувствува, неговото честољубие и самоувереност, историјата на неговиот пад, неговото покајание, неговата макотрпна работа и неговата маченичка смрт - сето

тоа Спасителот го прочитал и рекол: „Ти си Симон, син Јованов; ти ќе се викаш Кифа (што значи камен)“.

„Утредента Исус реши да појде во Галилеја, но го сретна Филипа и му рече: ’Следи ме!’“ Филип го послушал налогот и веднаш станал Христов работник.

Филип го повикал Натанаила. Тој бил среде мноштвото кога Крстителот Исуса го нарекол Јагне Божје. Кога Натанаил го погледнал Исуса, се разочарал. Дали овој човек, што носел знаци на макотрпна работа и сиромаштво, може да биде Месија? Сепак, Натанаил не можел да го отфрли Исуса, зашто веста на Јована донела цврсто уверување во неговото срце.

140 Во времето кога го повикал Филип, Натанаил се повлекол во една тивка градина да размислува за веста на Јована и за пророштвата за Месија. Се молел да му се открие дали Оној што го најавил Јован е Ослободителот, а Светиот Дух се излеал врз него, осведочувајќи го дека Бог е среде својот народ и дека подигнал за него рог на спасение. Филип знаел дека неговиот пријател ги истражува пророштвата и дека Натанаил се молел под една смоква, па тој го открил неговото засолниште. Често заеднички се молеле на ова осамено место скриено среде лисје.

Веста „Го најдовме Оној за кого пишуваше Мојсеј во законот, а исто така и пророците“, на Натанаила му се сторила како непосреден одговор на неговата молитва. Филип сè уште имал колеблива вера. Тој сомничаво додал: „Тоа е Исус, синот на Јосифа од Назарет“. Повторно во срцето на Натанаила се појавила предрасуда. Извикнал: „Може ли од Назарет да излезе нешто добро?“

Филип не се впуштал во никаква расправа. Рекол: „Дојди и види. Исус виде како му се приближува Натанаил, и рече за него: ’Еве вистински Израелец, во кого нема лукавство’“. Изненаден, Натанаил извикнал: „Од каде ме познаваш? Исус му одговори: ’Уште пред да те повика Филип те видов кога беше под смоквата’“.

Тоа било доволно. Божествениот Дух, кој му сведочел на Натанаила во неговата осамена молитва под смоквата, сега му зборувал низ Исусовите зборови. Иако сомничав и склон кон предрасуди, Натанаил дошол кај Христа со искрена желба за вистината, и сега неговата желба е исполнета. Неговата вера ја надминала верата на оној што го довел кај Исуса. Тој одговорил и рекол: „Рави, ти си Син Божји, ти си цар Израелов“.

141 Кога Натанаил би имал доверба во водството на рабините, никогаш не би го нашол Исуса. Тој станал ученик затоа што

сам набљудувал и расудувал. Така е тоа и денеска во животот на мнозина што предрасудите ги задржуваат да го прифатат доброто. Колку различен би бил резултатот кога „би дошле и виделе“!

Никој не ќе ја осознае спасоносната вистина сè додека прифаќа водство на кој и да е човечки авторитет. Како и на Натанаила, и нам ни е потребно да ја проучуваме Божјата реч лично за себе и да се молиме за просветлување со Светиот Дух. Оној што го видел Натанаила под смоквата, ќе нè види и нас на нашето тајно место на молитва. Ангелите од светот на светлината се крај оние кои со понизност бараат божествено водство.

Со повикувањето на Јована, на Андреја, Симона, Филипа и Натанаила, почнува основувањето на христијанската црква. Јован два свои ученика упатил кај Христа. Тогаш еден од нив, Андреја, го нашол својот брат и го повикал кај Спасителот. Потоа е повикан Филип, а тој отишол да го бара Натанаила. Овие примери треба да нè поучат за значењето на личните напори да им упатуваме непосредни повици на нашите роднини, пријатели и соседи. Постојат такви кои цел живот тврдат дека го познаваат Христа, а никогаш не вложиле никаков личен напор да доведат макар една душа кај Спасителот. Тие сета работа му ја препуштаат на проповедникот. Тој може да биде добро оспособен за својот позив, но не може да го стори она што Бог го оставил да го свршат верниците на црквата.

Постојат многу такви на кои им е потребна служба што произлегува од христијански срца полни со љубов. Мнозина пропаднале, а можеле да бидат спасени, кога нивните соседи, обични мажи и жени, би вложиле личен напор за нив. Мнозина чекаат да бидат лично ословени.

Во секое семејство, соседство, град, таму каде што живееме, постои работа што треба да ја свршиме како Христови мисионери. Ако сме христијани, оваа работа ќе биде радост за нас. Штом некој ќе се преобрати, кај него се раѓа желба и другите да ги запознае со тоа каков драгоцен пријател нашол во Исуса. Спасоносната и посветувачка вистина не може да биде затворена во неговото срце.

Сите што му се посветиле на Бога ќе бидат канали на светлината. Бог ќе ги стори свои посредници на другите да им го објават богатството на неговата милост. Неговото ветување: „Нив... ќе ги сторам благослов, и ќе им дадам дожд на време, и тоа ќе биде дожд на благослови“ (Езекил 34,26).

Филип му рекол на Натанаила: „Дојди и види!“ Тој не барал од него да види туѓо сведоштво, туку самиот да го посматра Христа. Сега, кога Исус се вознел на небото, неговите ученици се негови претставници меѓу луѓето, и еден од најделотворните начини за придобивање на души за него е со пример да се покаже неговиот карактер во својот секојдневен живот. Нашето влијание врз другите зависи не толку од тоа што ќе кажеме колку од тоа кои сме. Луѓето можат да ја побиваат и да ја отфрлат нашата логика, тие можат да им се противставуваат на нашите повици, но животот на несебична љубов е доказ што не можат да го побијат. Доследниот живот, обележан со Христова кротост, е сила во овој свет.

Христовото учење било израз на длабоко осведочување и искуство и оние што се учат од него стануваат учители според божествениот пример. Божјата реч што ја изговара оној кој и самиот е посветен со неа, поседува животодавна сила што ја прави привлечна за слушателите и ги осведочува дека таа е жива стварност. Кога човекот ќе ја прими вистината, тој, од љубов кон неа, истата ќе ја открие со убедливоста на своето однесување и со начинот на својот говор. Тој го објавува она што самиот го чул, што го видел и го дознал од Речта на животот, така што и другите можат да имаат заедница со него преку познавањето на Христа. Неговото сведоштво, што произлегува од усните допрени со жив жар од олтарот, е вистина за приемчивото срце која го посветува карактерот.

Оној што настојува да им пренесе светлина на другите, и самиот ќе биде благословен. „Тоа ќе биде дожд на благослови“. „Тој што напојува други, и самиот ќе биде напоен“ (Мудри изреки 11,25). Бог би можел да ја постигне својата цел: да ги спаси грешниците без наша помош; но, за да развиеме карактер сличен на Христовиот, мораме да учествуваме во неговата работа. За да учествуваме во неговата радост - во радоста да ги видиме душите откупени со неговата жртва - мораме да учествуваме во неговите напори за нивниот откуп.

Првиот израз на верата на Натанаила, толку силен, сериозен и искрен, звучел како музика во Исусовите уши. „А Исус во одговор му рече: 'Дали веруваш поради тоа што ти реков дека те видов под смоквата? Ќе видиш и поголеми нешта од тоа'“. Спасителот со радост го очекувал своето дело што се состоело од проповедање на добри вести на кротките, од преврзување на ранетите срца и од објавување на слобода на заробените од сатаната. Имајќи ги на ум драгоцените благослови што им

ги донел на луѓето, Исус додал: „Вистина, вистина ви велам: отсега ќе ги гледате небесата отворени и Божјите ангели како се искачуваат и слегуваат по Синот човечки“.

Всушност овде Христос рекол: На брегот на Јордан небото беше отворено и Духот слезе врз мене како гулаб. Таа сцена потврди дека јас сум Божји Син. Ако ме прифатите како таков, вашата вера ќе оживее. Вие ќе видите дека небесата се отворени и дека никогаш нема да се затворат. Ги отворив за вас. Божјите ангели се качуваат носејќи му ги на Отецот молбите на неволните и ујадените и слегуваат носејќи им благослов, надеж, охрабрување, помош и живот на синовите човечки. 143

Божјите ангели постојано се во движење меѓу земјата и небото и небото и земјата. Христовите чуда за ујадените и измачените биле сторени со Божја сила преку службата на ангелите. Секој благослов од Бога ни доаѓа преку Христа низ службата на неговите небесни весници. Земајќи на себе човечка природа, нашиот Спасител своите интереси ги соединил со интересите на паднатите Адамови синови и ќерки, додека со својата божествена природа се држел за Божјиот престол. На тој начин Христос е посредник меѓу луѓето и Бога и меѓу Бога и луѓето.

НА СВАДБЕНА СВЕЧЕНОСТ

Оваа глава се темели на Јован 2,1-11

144 Исус својата служба не ја почнал со некое големо дело пред Синедрионот во Ерусалим. Тој својата моќ ја открил во семеен круг во едно малечко галилејско село и со тоа ја зголемил радоста на една свадбена свеченост. На овој начин ја покажал својата наклоност кон луѓето и својата желба да им помогне да бидат среќни. Во пустината на искушението Тој сам ја испил чашата на страдањата. Дошол на луѓето да им подаде чаша на благослов и со неа да ги посвети врските на човечкиот живот.

Од Јордан Исус се вратил во Галилеја. Во Кана, малечка населба недалеку од Назарет, требало да се одржи свадба; младенците биле роднини на Јосифа и Марија, па Исус, знаејќи за овој семеен собир, отишол во Кана и со своите ученици бил повикан на свеченоста.

Повторно ја сретнал мајка си од која се разделил за извесно време. Марија чула за откровението на Божјата слава на Јордан при неговото крштавање. Вестите стигнале и до Назарет и во нејзините мисли оживеале сцените што толку години биле скриени во нејзиното срце. Марија, заедно со цел Израел, била силно поттикната со работата на Јована Крстителот. Таа добро се сеќавала за пророштвото дадено при неговото раѓање. Сега неговата поврзаност со Исуса пак ги загреала нејзините надежи. Меѓутоа, до неа исто така допреле и вестите за Исусовото таинствено заминување во пустина, па ја мачеле мрачни претчувства.

145 Од денот кога во домот во Назарет ја слушнала објавата на ангелот, Марија редела во срцето секој доказ дека Исус е Месија. Неговиот мил, несебичен живот ја уверил дека Тој не може да биде никој друг освен Пратеник од Бога. Сепак, таа се соочувала со сомневања и со разочарувања и копнеела за времето кога ќе се открие неговата слава. Смртта ја поделила од Јосифа,

кој со неа ја делел нејзината тајна за Исусовото раѓање. Сега немало повеќе никој на кого би можела да му ги довери своите надежи и стравувања. Двата поминати месеци биле мошне тажни. Била одвоена од Исуса во чиешто сочувство наоѓала утеха; размислувала за зборовите на Симеона: „А тебе меч ќе ти ја прободe душата“ (Лука 2,35); се сетила за тридневните длабоки душевни страдања кога мислела дека засекогаш го загубила Исуса и кога со копнеж го очекувала да се врати.

На свадбената свеченост го сретнала истиот нежен и послушен Син. Сепак, не бил ист. Неговиот лик се изменил. На него се виделе траги од борбата што ја водел во пустината, а новиот израз на достоинство и сила давал доказ за неговата небесна мисија. Со него е група млади луѓе, чиишто очи го следат со почит и кои го викаат Учител. Овие придружници ѝ раскажуваат на Марија за тоа што го виделе и што го слушнале при крштавањето и на други места. Тие заклучуваат: „Го најдовме Оној за кого пишувавше Мојсеј во законот, а исто така и проците“ (Јован 1,45).

Кога се собрале гостите, се чинело дека мнозина се окупирани со некоја мошне интересна тема. Друштвото било проникнато со придушена возбуда. Во групи се водеle живи, но тивки разговори, а повремено кон синот на Марија биле насочувани испитувачки погледи. Кога Марија го слушнала сведочењето на учениците за Исуса, се израдувала што нејзините најтајни надежи не биле напразни. Сепак, таа би била многу повеќе отколку човечко суштество кога со оваа света радост не би се помешала и малку природна горделивост на една нежна мајка. Кога видела многу погледи насочени кон Исуса, копнеела за тоа да го одоброволи да му докаже на ова друштво дека навистина Тој е Почитуваниот од Бога. Се надевала дека можеби ќе му се укаже прилика пред нив да стори некое чудо.

Во тоа време бил обичај свадбените свечености да траат по неколку дена. Овојпат, пред да заврши свеченоста, утврдено е дека се потрошило виното. Ова откритие предизвикало голема тревога и жалост. Било необично при една свеченост да нема вино, зашто тоа би укажувало на недостиг на гостољубивост. Како роднина на младенците, Марија помагала при подготовките на свеченоста и затоа му рекла на Исуса: „Немаат вино“. Со овие зборови таа се обидела да му навести дека Тој можеби би можел да ги задоволи нивните потреби. Меѓутоа, Исус одговорил: „Што имам јас со тебе, жено? Уште не дошол мојот час“.

Овој одговор, иако изгледа остар, не бил студен или нељубезен. Начинот на кој Спасителот ѝ се обратил на својата мајка бил во сообразност со ориенталните обичаи. Таков одговор им се упатувал на лица на кои им се укажувала почит. Секое дело на Христовиот земен живот било сообразено со начелото што самиот го дал: „Почитувај ги таткото и мајката“ (2. Мојсеева 20,12). Во последното дело на нежност кон својата мајка на крстот Исус ѝ се обраќа на ист начин, препорачувајќи ѝ ја на грижа на својот најсакан ученик. И на свадбената свеченост и на крстот, љубовта - изразена во бојата на гласот, во погледот и во однесувањето - била верен толкувач на неговите зборови.

147 Кога бил момче, при посетата на храмот, кога пред неговите очи се открила тајната на неговото животно дело, Христос ѝ рекол на Марија: „Зар не знаевте дека јас морам да бидам во домот на мојот Отец?“ (Лука 2,49). Овие зборови верно го изразуваат неговиот целокупен живот и служба. Сè му било подредено на ова дело, на големото дело на откупувањето што дошол да го изврши на светот. Сега ја повторил поуката. Марија била во опасност да поверува дека нејзиниот однос кон Исуса ѝ дава посебно право над него, во извесна мера да управува со него во неговата работа. Триесет години Тој нејзе ѝ бил син полн со љубов и послушен и неговата љубов не се изменила, но сега морал да мисли на она што му припаѓа на неговиот Отец. Како Син на Највисокиот и Спасител на светот, никакви земни врски не смееле да го одвратат од неговата мисија или да извршат влијание врз неговото однесување. Тој морал да биде слободен за да ја извршува Божјата волја. Ова е поука и за нас. Божјите барања се над човечките врски. Никаква земна привлечна сила не смее да ги одврати нашите нозе од патеката по која Тој нè повикал да одиме.

Единствената надеж за откуп на нашиот паднат човечки род лежи во Христа; Марија можела да најде спасение само во Божјето Јагне. Сама немала никакви заслуги. Нејзината поврзаност со Исуса не ја ставала во поинаква духовна врска со него од кое било друго човечко суштество. Тоа го покажале зборовите на Спасителот. Тој направил јасна разлика меѓу својата врска со неа, како Син човечки и како Божји Син. Нивната роднинска врска неа не ја ставила во рамноправна положба со него.

Зборовите „Уште не е дојден мојот час“ укажуваат на фактот дека секое дело во Христовиот живот на земјата било исполнување на планот што постоел од вечни времиња. Пред да дојде на земјата, Исус го познавал овој план, совршен во сите

подробности. Меѓутоа, додека одел меѓу луѓето, чекор по чекор бил воден со волјата на Отецот. Кога дошол одредениот час, Тој не се колебал да дејствува. Со иста покорност чекал да настапи тоа време.

Со тоа што ѝ рекол на Марија дека неговиот час уште не настапил, Исус одговорил на нејзината неискажана мисла - на очекувањето што го негувала заедно со својот народ. Таа се надевала дека Тој ќе се открие како Месија и ќе го преземе престолот во Израел. Меѓутоа, времето уште не дошло. Не како цар, туку како „човек на болката, свикнат на страдањата“, Исус ја прифатил судбината на човечкиот род.

Иако Марија немала вистинско разбирање за Христовата задача, имала безусловна доверба во него. Исус одговорил на таа вера. Првото чудо го сторил за да ја почести довербата на Марија и да ја засили верата на своите ученици. Учениците ќе се сретнат со многубројни и со силни искушенија што ќе ги водат кон неверство. Без никакво сомневање, ним пророштвата јасно им откриле дека Исус е Месија. Очекувале верските водачи да го примат дури и со поголема доверба од нивната. На народот му ги објавувале Христовите славни дела и својата доверба во неговата задача, но биле зачудени и горко разочарани со неверувањето, со длабоко вкоренетите предрасуди и со непријателството кон Исуса што го покажувале свештениците и рабините. Првите Христови чуда ги засилиле учениците да му се противстават на ова противење.

Ниту малку збунета со Исусовите зборови, Марија им рекла на оние што служеле околу трпезата: „Сè што ќе ви каже, послушајте“. На тој начин сторила сè што можела за да го приготви патот на Христовата работа.

Пред влезот во куќата стоеле шест големи камени садови за вода и Исус им заповедал на слугите да ги наполнат со вода. Тоа било сторено. Тогаш, бидејќи неодољно било потребно вино, Тој рекол: „Сега нацрпете и однесете му на кумот“. Наместо вода, со која биле наполнети садовите, потекло вино. Ниту кумот ниту гостите не забележале дека виното се потрошило. Кога го вкусиле она што го донеле слугите, кумот утврдил дека тоа е подобро од секое вино што го пиел порано, а многу се разликувало од она што било служено на почетокот на свеченоста. Обраќајќи му се на младоженецот, рекол: „Секој човек најпрвин го изнесува доброто вино, а кога луѓето ќе се поднапијат - полошото. Ти досега си го чувал доброто вино“.

Како луѓето прво што го изнесуваат најдоброто вино, а потоа послабо, така прави и светот со своите дарови. Она што го нуди тој може да го задоволи окото и да ги освои сетилата, но тоа нема да ги исполни човековите копнежи. Виното се претвора во горчина, веселбата во тага. Она што почнало со песна и веселба, завршува со умор и мачнина. Меѓутоа, Исусовите дарови секогаш се свежи и нови. Свеченоста што ја приготвува Тој за човекот секогаш дава задоволство и радост. Секој нов дар ја зголемува способноста на примачот да ги цени и да ги ужива Господовите благослови. Од него постојано се излева милост. Изворот на благословите нема да пресуши. Ако останете во него, фактот што денеска примате богат дар обезбедува примање на уште поголем дар утре. Исусовите зборови упатени на Натанаила го изразуваат законот на Божјето постапување кон децата на верата. Со секое ново откривање на својата љубов, Тој му кажува на срцето што прима: „Ако веруваш, ќе видиш и поголеми нешта од тоа“ (Јован 1,50).

Христовиот дар на свадбената свеченост бил знаменитост. Водата го претставувала крштавањето во неговата смрт; виното ¹⁴⁹ - пролевањето на неговата крв за гревовите на светот. Водата со која се наполнети садовите ја донела човечка рака, но само Христовиот збор можел да ѝ даде животодавна сила. Така е и со обредите што укажуваат на смртта на Спасителот. Само со Христовата сила, која дејствува преку верата, тие успешно ја хранат душата.

Христовиот збор обезбедил вино потребно за свеченоста. Така обилно е обезбедена и неговата милост со која се бришат сите човечки беззаконија и со која се обновува и се крепи душата.

На првата свеченост, на која присуствувал со своите ученици, Исус им подал чаша што го претставувала неговото дело за нивното спасение. На последната вечера Тој повторно подал чаша, воспоставувајќи го тој свет обред што требало и понатаму да укажува на неговата смрт „додека не дојде“ (1. Коринќаните 11,26). Жалоста на учениците поради разделбата со својот Господ била ублажена со ветувањето за повторно соединување кога рекол: „Од сега нема да пијам од овој лозов плод сè до оној ден кога со вас ќе пијам нов во царството на мојот Отец“ (Матеј 26,29).

Виното што го создал Христос за свеченоста, како и она што им го дал на учениците како симбол на својата крв, било чист гроздов сок. Пророк Исаија мисли на ова кога зборува

за новото вино „во гроздот“ и кога вели: „Не расипувај го, благослов е во него“ (Исаија 65,8). Христос во Стариот завет го предупредил Израел: „Виното понижува, ракијата скарува: безумник е тој што ним им се предава“ (Мудри изреки 20,1). Тој сам не се погрижил за таков вид пијалак. Сатаната ги искушува луѓето со попуштање што ќе го затемни разумот и ќе ги отапи духовните сетила, додека Исус нè учи да ја држиме под контрола пониската природа. Неговиот целокупен живот бил пример на самооткажување. За да ја скрши моќта на апетитот, Тој за нас издржал најтешко искушение што човечката природа може да го издржи. Христос му наредил на Јован Крстителот да не пие ниту вино ниту жестоки пијалаци. Тој ѝ наложил иста воздржаност и на жената на Маное. Тој изрекол проклетство над оној човек што би ставил шише на усните на својот ближен. Христос не ѝ противречи на својата сопствена наука. Непревриеното вино што го создал на свадбата било здрав и освежителен напиток. Неговото дејствување требало да го сообрази вкусот со здравиот апетит.

Кога гостите на свеченоста го забележале квалитетот на виното, почнале да се распрашуваат, а тоа ги поттикнало слугите да го опишат чудото. Друштвото извесно време било толку зачудено што и не размислило за Оној што го сторил ова чудесно дело. Најпосле, кога го побарале, утврдиле дека Тој нечујно се повлекол, без да го забележат и неговите ученици. 150

Друштвото своето внимание го насочило кон учениците. Тие сега првпат имале можност да ја искажат својата вера во Исуса. Тие раскажале што виделе и што чуле на Јордан, а тоа во многу срца разгорело надеж дека Бог му подигнал Избавител на својот народ. Вестите за чудото се рашириле низ целиот тој крај и стигнале до Ерусалим. Свештениците и старешините со ново интересирање ги истражувале пророштвата што укажувале на Христовото доаѓање. Се појавила топла желба повеќе да се дознае за мисијата на овој нов Учител што на толку ненаметлив начин се појавил среде народот.

Христовата служба била во упадлива спротивност со службата на еврејските старешини. Нивното почитување на преданијата и формализмот уништиле секоја вистинска слобода на мислење и дејствување. Живееле во постојан страв од обесветување. За да го избегнат допирот со „нечистите“, се држеле на растојание не само од незнабошците, туку и од мнозинството на својот сопствен народ, не сакајќи да му помогнат ниту да се спријателат со него. Занимавајќи се постојано со овие прашања,

нивниот ум се спекол и нивниот животен видокруг се стеснил. Нивниот пример потхранувал саможивост и нетрпеливост меѓу сите народни слоеви.

Делото на реформација Исус го почнал со своето присно сочувство со човечкиот род. Покажувајќи најголема почит кон Божјиот закон, ја укорувал лицемерната побожност на фарисеите и се обидел да го ослободи народот од бесмислените правила што ги врзувале. Сакал да ги урне оградите што ги разделувале општествените слоеви за да може да ги собере луѓето како деца на едно семејство. Неговото присуство на свадбената свеченост било осмислен чекор кон остварување на таа цел.

Бог го упатил Јована Крстителот да живее во пустина за да се заштити од влијанието на свештениците и рабините и да се подготви за посебна задача. Меѓутоа, аскетизмот и осаменоста на неговиот живот не биле пример за луѓето. Сам Јован не ги насочувал своите слушатели да ги напуштат своите некогашни должности. Тој им наложил со својата верност кон Бога да дадат доказ за своето покајание на местото на кое ги повикал Бог.

Исус го карал попуштањето на себеси во сите негови облици, но по природа бил друштвен. Тој го прифаќал гостопримството на сите општествени слоеви, посетувајќи домови и на богати и на сиромаси, и на образовани и на необразовани, трудејќи се да ги издигне нивните мисли од секојдневното кон она што е духовно и вечно. Тој не го одобрувал распуштениот живот и врз неговото однесување не паѓала никаква сенка на световна лекоумност; сепак, Тој наоѓал задоволство во сцените на престодушната радост и со своето присуство ги одобрувал општествените собири. Еврејската свадба била впечатлив настан и нејзината радост не предизвикувала незадоволство кај Синот човечки. Присуствувајќи на свеченоста, Исус му укажал почит на бракот како божествена установа.

И во Стариот и во Новиот завет брачната врска ја претставува онаа нежна и света заедница што постои меѓу Христа и неговиот народ. Христовото сфаќање за радоста на свадбените свечености укажува на радоста на оној ден кога Тој ќе ја доведе својата Невеста во домот на Отецот и кога откупените со Откупителот ќе седнат на вечерата на свадбата на Јагнето. Тој вели: „Како што ѝ се радува младоженецот на невестата, твојот Бог ќе ти се радува тебе“: „Нема веќе да те викаат оставена... туку ќе те викаат милина моја... зашто ќе му бидеш мил на Господа“: „Тој ќе се радува со тебе и ќе се весели, ќе ти ја обнови својата љубов, радосно ќе пее над тебе“ (Исаија 62,5.4; Софонија 3,17).

Кога Јован примил видение за небесните настани, напишал: „При тоа чув како глас на силно мноштво, како бучава на силни води, како татнеж на силни громови, кој велеше: 'Алелуја, зашто се зацари нашиот Господ Бог, Седржител. Да се радуваме, да се веселиме и да му оддадеме слава, зашто дојде свадбата на Јагнето и неговата невеста се подготви'“. „Блазе на оние кои се повикани на свадбата на Јагнето“ (Откровение 19,6.7.9).

Кај секој човек Исус видел суштество на кое мора да му се упати повик за неговото царство. Допирал до човечките срца движејќи се меѓу нив како Оној кој им посакува добро. Тој ги барал на градските улици, во домовите, во чамците, во синагогата, на бреговите на езерото и на свадбената свеченост. Ги сретнувал на нивните секојдневни должности, покажувајќи интерес за нивните световни дејности. Во домовите давал упатства, доведувајќи ги семејствата во нивните сопствени домови под влијание на своето божествено присуство. Неговото силно лично сочувство му помагало да ги задобие срцата. Често се повлекувал во планините да се моли во самотија, а тоа била подготовка за неговата работа меѓу луѓето во активниот живот. Потоа се враќал да им помогне на болните, да ги поучува неуките и да ги раскине оковите на заробениците на сатаната.

Исус ги поучувал своите ученици така што бил лично поврзан и се дружел со нив. Седејќи меѓу нив на падините, понекогаш крај морето или одејќи со нив по пат, ги поучувал и им ги откривал тајните на Божјето царство. Тој не држел говори како што прават луѓето денеска. Секаде каде што срцата биле отворени да ја прифатат божествената вест, Тој ги откривал вистините за патот на спасението. Не им наредувал на учениците да го прават ова или она, туку велел: „Ајдете по мене!“ На своите патувања низ селата и градовите ги водел со себе за да можат да видат како ги поучува луѓето. Нивните интереси ги поврзувал со своите, а тие се соединиле со него во работата.

Христовиот пример во поврзувањето со интересите на човештвото треба да го следат сите што ја проповедаат Божјата реч и сите што го примиле евангелието на неговата милост. Не треба да се откажеме од општествените врски. Не треба да се оградиме од другите. За да стигнеме до сите општествени слоеви, мораме да ги најдеме таму каде што се наоѓаат. Тие ретко сами ќе нè побараат. Срцата на луѓето не се трогнати со божествената вистина само од проповедална. Постои едно друго поле за работа, можеби поскумно, но и тоа е многу плодно. Се наоѓа во домот на обичните, како и во раскошните домови

на големите луѓе, крај гостољубивата трпеза и на собираите за прстодушно заедничко уживање.

Како Христови ученици, ние не треба да се мешаеме со светот во неговите задоволства, да се соединиме со нив во бесмислиците. Таквите дружења можат да донесат само штета. Ние не смееме никогаш да го одобруваме гревот со нашите зборови или дела, со нашето молчење или со нашето присуство. Каде и да одиме, треба да го носиме Исуса во себе и да им ја откриеме на другите драгоценоста на нашиот Спасител. Меѓутоа, оние што се обидуваат да ја сочуваат својата вера криејќи се меѓу бетонски сидови, губат драгоцени прилики да прават добро. Со меѓучовечките врски христијанството доаѓа во допир со светот. Секој што примил божествено видело, треба да им го осветлува патот на оние што не ја познаваат Светлината на животот.

Сите треба да станеме Исусови сведоци. Моќта на дружењето, посветена со Христовата милост, мора корисно да се употреби во задобивањето на душите за Спасителот. Да му дозволиме на светот да види дека не сме себично окупирани со нашите лични интереси, туку дека сакаме и другите да ги делат нашите благослови и предимства. Нека видат дека нашата вера не нè прави нечувствителни или строги. Сите што исповедаат дека го нашле Христа, нека служат како што служел Тој - за добро на луѓето.

На светот не треба никогаш да му оставиме лажен впечаток дека христијаните се стусени, несреќни луѓе. Ако нашите очи се насочени кон Исуса, ќе го видиме сочувствителниот

153 Откупител и ќе нè осветли светлината на неговата појава. Секаде каде што е присутен неговиот Дух, тука владее мир. Тука има и радост, зашто постои блага, света доверба во Бога.

Христос е задоволен од своите следбеници кога покажуваат дека, иако се само човечки суштества, учествуваат во божествената природа. Тие не се кипови, туку живи мажи и жени. Нивните срца, освежени со росата на божествената милост, се отвораат и се шират кон Сонцето на правдата. Светлината што ги осветлува се одбива од нив кон другите во делата што блескотат со Христова љубов.

ВО СВОЈОТ ХРАМ

Оваа глава се шемели на Јован 2,12-22

„Потоа слезе во Капернаум Тој, мајка му, неговите браќа и неговите ученици, и останаа таму неколку дена. Наближуваше јудејската Пасха и Исус отиде горе во Ерусалим“.

На овој пат Исус ѝ се придружил на една од најголемите групи што се упатиле во главниот град. Тој сè уште не ја објавил јавно својата мисија и незабележан се помешал меѓу мноштвото. Во тие прилики често се разговарало за доаѓањето на Месија на кое толку многу укажувала службата на Јована. За надежта во национална големина се зборувало со разгорено одушевување. Исус знаел дека оваа надеж нема да се исполни зашто била заснована на погрешно толкување на Светото писмо. Со длабока сериозност ги објаснувал пророштвата, обидувајќи се да ги поттикне луѓето на подлабоко проучување на Божјата реч.

Еврејските водачи го учеле народот дека во Ерусалим ќе добијат поуки за тоа како да му служат на Бога. Тука, за време на пасхалната седмица, се собирале голем број луѓе кои доаѓале од сите делови на Палестина, па дури и од далечните земји. Предворјето на храмот било исполнето со различно мноштво. Мнозина не можеле да ги носат со себе жртвите што требало да ги принесат како симбол на големата Жртва. За да им се помогне, во надворешното двориште на храмот се доведуваа и се продавале животни. Овде се собирале луѓе од сите слоеви да ги купат своите дарови. Тука се менувале сите странски пари за ковани храмски пари.

Секој Евреин требало да плати годишно половина шекел „како откуп за својот живот“, а парите, собрани на тој начин, се користеле за одржување на храмот (2. Мојсеева 30,12-16). Освен тоа, големи суми се донесувани како доброволни дарови и ставани во ризницата на храмот. Се барало сите странски

пари да се заменат за пари што се викале храмски шекел прифатен за служба во Светилиштето. Заменувањето на парите давало можност за измама и грабеж, така што тоа прераснало во срамна трговија што за свештениците било извор на приход.

Трговците барале превисоки цени за животните што ги продавале, а својата добивка ја делеле со свештениците и со поглаварите кои на тој начин се богателе на сметка на народот. Верниците ги учеле дека врз нивните деца и врз нивните ниви нема да почива Божји благослов ако не принесат жртва. Така можела да биде обезбедена висока цена за животните, зашто луѓето што доаѓале од далечните краишта не сакале да се вратат дома а да не ја извршат службата заради која дошле.

Продавањето во храмот било мошне обемно, зашто за време на празникот Пасха се принесувале голем број жртви. Метежот што настанувал тогаш побргу личел на бучен добиточен пазар отколку на свет Божји храм. Овде можело да се слушне гласно погаѓање, мукање на добиток, блеење на овци, гукање на гулаби помешано со свекот на пари и со гневно препирање.

Бркотијата била толку голема што ги вознемирувала верниците, а зборовите упатени кон Севишниот биле заглушени со метежот што го преплавил храмот. Евреите биле мошне горди на својата побожност. Тие се радувале за храмот, а секој збор изговорен против него го сметале за богохулство. Биле мошне строги во извршувањето на обредите во храмот, но љубовта кон парите ги надвладала нивните обсири. Ниту малку не биле свесни колку далеку отишле од првобитната цел на службата што ја воспоставил Бог.

Кога Господ слегол на гората Синај, местото било посветено со неговото присуство. На Мојсеја му било наложено да постави граници околу гората и да ја посвети: „Постави наоколу граница за народот и издај наредба: ’Внимавајте да не се качувате на гората; да не пристапувате ниту кон подножјето! Секој што ќе ја допре гората, ќе умре. Нека не го допре никаква рака, туку нека биде каменуван или со стрела застрелан: било човек или животинче, нека загина““ (2. Мојсеева 19,12,13). Така е дадена поука за секое свето место на кое Бог го открива своето присуство. Подрачјето на Божјиот храм требало да се смета за свето. Меѓутоа, во борбата за добивка сето ова е загубено од вид.

Свештениците и поглаварите што биле повикани да бидат Божји претставници во народот требало да ја исправат злоупотребата во предворјето на храмот, а на народот да му дадат пример на честност и сомилост. Наместо да мислат само на сво-

јата добивка, требало да ги разгледаат приликите и потребите на верниците и да им помогнат на оние што не биле во состојба да ги купат потребните жртви. Меѓутоа, тие тоа не го правеле. Лакомството ги стврднало нивните срца.

На оваа свеченост доаѓале луѓе во неволја, сиромашни и жалосни. Тука имало слепи, улогави, глуви. Некои биле донесени на носила. Доаѓале мнозина толку сиромашни што не можеле да купат ниту најскромна жртва за Господа, дури толку сиромашни што не можеле да си набават храна со која би го задоволиле својот глад. Тие биле длабоко ожалостени од свештениците кои се фалеле со својата побожност, кои тврделе дека се заштитници на народот, но навистина биле без сочувство и милост. Сиромасите, болните, оние што умирале, попусто молеле за помош. Нивните страдања не буделе никакво сожалување во срцата на свештениците.

Влегувајќи во храмот, Исус ја согледал целата таа сцена. Ги видел нечесните работи. Ја видел бедата на сиромасите кои мислеле дека без пролевање на крв нема проштавање на нивните гревови. Го видел надворешното предворје на својот храм претворено во место за несвета трговија. Ограденото свето земјиште станало пространа менувачница.

Христос видел дека нешто мора да се стори. На народот му се наметнати бројни обреди без да биде поучен за нивното значење. Верниците ги принесувале своите жртви, а не разбирале дека тие ја претставувале единствената совршена Жртва. Непознат и непочитуван, меѓу нив стоел Оној кого што го претставувала сета нивна служба. Тој дал упатства за жртвите. Тој ја знаел нивната симболичка вредност, а сега видел дека тие се изопачени и погрешно сфатени. Духовното вршење на службата на Бога бргу исчезнувало. Свештениците и поглаварите не ги поврзувала никаква врска со нивниот Бог. Христовото дело се состоело од воспоставување на едно наполно различно богослужение.

Со испитувачки поглед Христос ја опфатил сцената додека стоел на скалата на предворјето на храмот. Со своето пророчко око гледал во иднината и ги видел не само годините, туку вековите и епохите. Видел како свештениците и поглаварите ќе ги лишат неволниците од нивните права и ќе забранат евангелието да им се проповеда на сиромасите. Видел како Божјата љубов ќе се скрие од грешниците и како луѓето ќе направат трговија од неговата милост. Додека ја набљудувал таа сцена, неговото лице изразуvalo огорченост, власт и сила. Народот своето внимание го насочил кон него. Очите на оние

158 што се занимавале со несвета трговија се запреле на неговото лице. Не можеле да го пренасочат погледот. Чувствувале дека овој Човек ги чита нивните најскриени мисли и ги открива нивните тајни побуди. Некои се обиделе да го скријат своето лице, како на нив да биле напишани неделата што ќе ги прочитаат овие испитувачки очи.

Нередот стивнал. Гласовите од продавањето и пазарењето престанале. Тишината станала мачна. Целиот собир бил проникнат со чувство на страхопочит. Изгледало како да се доведени пред Божји суд да дадат одговор за своите дела. Набљудувајќи го Христа, го виделе Божеството кое блеснало низ човечката облека. Небесното Величество стоело како што ќе стои Судијата во последниот ден - сега уште неопкружен со славата што ќе го придружува тогаш, но со истата моќ да ја чита душата.

Неговите очи преминувале низ мноштвото, уочувајќи секој поединец. Неговата појава со владетелско достоинство се издигнувала над нив, а неговото лице ја осветлувала божествена светлина. Проговорил, а неговиот јасен, свонлив глас - истиот оној кој на Синајската гора го објавил законот што сега го престапуваат свештениците и поглаварите - одсвонувал под сводовите на храмот: „Изнесете го ова одовде! Не правете трговски дуќан од домот на мојот Отец!“

Слегувајќи полека низ скалите и подигнувајќи го камшикот од јаже што го зел влегувајќи внатре, му наредил на трговското друштво да го напушти подрачјето на храмот. Со ревност и со строгост што никогаш порано не ги покажувал, ги испревртил масите на менувачите на пари. Металните пари паѓале, резливо свекотејќи на мермерниот под. Никој не се осмелил да праша за неговата власт. Никој не се осмелил да застане и да ја собере својата нечесна добивка. Исус не ги тепал со камшикот, но во неговата рака тој едноставен камшик изгледал страшно, како огнен меч. Службениците на храмот, дрчните свештеници, препродавачите и трговците на добиток со своите овци и говеда побрзале да го напуштат ова место со една мисла: да побегнат од осудата на неговото присуство.

Среде мноштвото завладеал силен страв што го чувствувале како да ги засенчуvalo неговото Божество. Од усните на стотици побледени лица излегувале извици на ужас и страв. Дури и учениците се треселе. Биле длабоко возбудени со Исусовите зборови и со начинот на постапување што толку се разликувало од неговото вообичаено однесување. Си припомнувале дека за него е напишано: „Ме изеде ревност за твојата

куќа“ (Псалм 69,9). Набргу бучното мноштво со својата стока се нашло далеку од Господовиот храм. Предворјата биле ослободени од несветата трговија и сцената на метежот била заменета со длабок мир и со свечена сериозност. Господовото присуство, кое во старо време ја посветило гората, сега го посветило и храмот подигнат во негова чест. 161

Со чистењето на храмот Исус му ја објавил на народот својата месијанска служба и почетокот на својата работа. Тој храм, подигнат во него да престојува божественото Присуство, бил вообличен како очигледна поука за Израел и за цел свет. Од вечни времиња Божја намера била секое создание, од сјајниот и свет серафим па до човекот, да стане храм во кој ќе живее Творецот. Поради гревот, човечкиот род престанал да биде Божји храм. Затемнетото и со злото обесчестено човечко срце не ја откривало веќе божествената слава. Меѓутоа, со отелотворувањето на Божјиот Син исполнета е целта на Небото. Бог живее во човечкото срце и, со посредство на спасоносната милост, тоа повторно станува негов храм.

Бог одредил ерусалимскиот храм да биде постојано сведоштво за возвишената судбина на секој човек. Но Евреите не го разбрале значењето на градбата што ја гледале со толкава гордост. Не сакале да се предадат себеси и да станат свет храм на Божјиот Дух. Предворјата на ерусалимскиот храм, исполнети со метеж и со несвета трговија, претставувале премногу верна слика на храмот на срцето, обесветен со присуство на страсти и несвети мисли. Со чистењето на храмот од купувачите и продавачите, Исус ја објавил својата мисија на чистење на срцето од нечистотијата на гревот - од световните желби, од себичните склоности, од лошите навикки што ја расипуваат душата. „Одненадеж во својот храм ќе дојде Господ што го барате вие и ангелот на заветот за кого жеднеете. Еве го, веќе доаѓа, вели Господ над војските. Но кој ќе го поднесе денот на неговото доаѓање и кој ќе опстане кога ќе се појави Тој? Зашто Тој е како оган леарски и како средство за белење во рацете на белачот. Тој ќе седне како оној што топи и пречистува сребро. Ќе ги исчисти синовите Левиеви и ќе ги пречисти како злато и сребро“ (Малахија 3,1-3).

„Не знаете ли дека вие сте Божји храм и дека Божјиот Дух живее во вас? Оној што го уништува Божјиот храм, него ќе го уништи Бог, зашто Божјиот храм е свет, а тоа сте вие“ (1. Коринќаните 3,16.17). Ниеден човек не може сам да го истера големото зло што го запоседнало срцето. Само Христос може

да го исчисти храмот на душата. Меѓутоа, Тој не сака да влезе насилно. Тој не доаѓа во срцето како во старо време во храмот, туку вели: „Еве стојам пред врата и тропам. Оној што ќе го чуе мојот глас и што ќе ја отвори вратата, ќе влезам кај него и ќе вечерам со него“ (Откровение 3,20). Тој ќе дојде не само на еден ден, зашто вели: „Ќе живеам во нив... а тие ќе бидат мој народ“. „Сотри ги нашите беззаконија, фрли ги во длабините морски сите наши гревови“ (2. Коринќаните 6,16; Михеј 7,19). Неговото присуство ќе ја исчисти и ќе ја посвети душата за да може таа да стане свет Господов храм и „Божји стан во Духот“ (Ефесците 2,21.22).

Совладани од стравот, свештениците и поглаварите побегнале од предворјата на храмот и од проникливиот поглед што ги читал нивните срца. Во своето бегство сретнувале други што се упатиле во храмот и им наредиле да се вратат, раскажувајќи им за сè што виделе и чуле. Христос со нежно сожалување ги гледал луѓето што бегале, покажувајќи разбирање за нивниот страв и незнаење во врска со вистинското богослужение. Во оваа сцена ја согледал симболиката на расејувањето на целиот еврејски народ поради нивната злоба и окоравеност.

Зошто свештениците побегнале од храмот? Зошто не ѝ се противставиле на Исусовата наредба? Оној што им заповедал да си одат бил син на дрводелец, сиромашен Галилеец, без земна положба и моќ. Зошто не му се противставиле? Зошто ја напуштиле својата неправедно стекната добивка и побегнале на заповедта на Оној чијшто изглед бил толку скромен?

Христос зборувал со царски авторитет и во неговата појава и во тонот на неговиот глас имало нешто на што тие не можеле да му се противстават. Под дејство на заповедта тие, како никогаш порано, ја сфатиле својата вистинска состојба на лицемери и ограбувачи. Низ човечката природа засветило божеството и тие не само што го виделе оправданиот гнев на Христовото лице, туку го сфатиле и значењето на неговите зборови. Тие се чувствувале како да се наоѓаат пред престолот на вечниот Судија, со пресуда изречена за сегашноста и за вечноста. За миг биле уверени дека Христос е пророк, а мнозина во тој час поверувале дека Тој е Месија. Светиот Дух ги потсетил на изјавите на пророците за Христа. Дали ќе го прифатат ова осведочување?

Не сакале да се покаат. Знаеле дека Христос покажал сочувство кон сиромасите. Знаеле дека биле виновни за уценување при работењето со народот. Го мразеле Христа затоа што ги

знаел нивните мисли. Тој јавно ги покарал и тоа значело понижување на нивната гордост и му завидувале што неговото влијание врз народот сè повеќе расте. Решиле да го прашаат за силата со која ги истерал и кој му ја дал таа сила.

Полека и претпазливо, но со омраза во срцето, се вратиле во храмот. Меѓутоа, каква промена настапила за време на нивното отсуство! Кога побегнале, останале сиромасите, и тие сега го посматрале Исуса чиешто лице покажувало љубов и сочувство. Со солзи во очите им зборувал на исплашените луѓе околу себе: Не плаши се, јас ќе те избавам, а ти ќе ме славиш. Јас за тоа дојдов на овој свет.

Народот се тискаше околу Христа, со итни, трогателни повици: Учителие, благослови ме. Неговото уво слушало секој вик. Со сожалување што го надминува сожалувањето на една нежна мајка, Тој се наведнувал над малечките што страдале. На сите им посветувал внимание. Секој бил исцелен без оглед од која болест боледувал. Немите со фалба ги отвориле усните; слепите го гледале лицето на својот Исцелител. Срцата на оние што страдале станале радосни.

Додека свештениците и службениците на храмот го посматрале ова големо дело, какво откровение за нив биле гласовите што ги слушале! Луѓето раскажувале за страдањата што ги поднесувале, за неисполнетите надежи, за болните денови и за бессоните ноќи. Кога изгледало дека згаснала и последната искра на надеж, Христос ги исцелил. „Товарот беше толку тежок“, сведочел еден, „но го најдов Оној што ми помогна. Тој е Христос Божји, и јас ќе го посветам мојот живот во негова служба“. Родителите им велеле на своите деца: „Тој ви го спаси животот, подигнете ги гласовите и славете го него“. Гласовите на децата и младите, на татковците и мајките, на пријателите и посматрачите, се слеале во благодарност и славење. Нивните срца ги исполнувале надеж и радост. Во нивниот ум завладеал мир. Им биле исцелени и душата и телото и тие се вратиле дома објавувајќи ја насекаде неспоредливата Исусова љубов.

При Христовото распнување, оние што доживеале такво исцелување не ѝ се придружиле на толпата што викала: „Расни го, расни го!“ Тие сочувствувале со Исуса, зашто го почувствувале неговото силно сочувство и неговата чудесна сила. Знаеле дека Тој е нивни Спасител, зашто им подарил здравје и на телото и на душата. Го слушале проповедањето на апостолите и Божјата реч, што влегла во нивните срца, им подарила

разбирање. Станале посредници на Божјата милост и орудија на неговото спасение.

Мноштвото што побегнало од предворјето на храмот, по извесно време полека се вратило. Делумно се прибрале од стравот што ги обзел, но лицата сè уште им изразувале нерешителност и плашливост. Тие со восхит ги посматрале Исусовите дела, уверени дека во него се исполниле пророштвата за Месија. Гревот за обесветување на храмот во голема мера почивал врз свештениците. Под нивно влијание предворјето е претворено во пазариште. Во споредба со нив, народот бил невин. Врз него Исусовиот божествен авторитет оставил впечаток, но впечатокот на свештениците и поглаварите бил многу поголем. Тие Исусовата служба ја сметале како новина и му го оспорувале правото да се меша во она што било домен на црковната власт. Биле навредени поради прекинувањето на трговијата и се оглушувале на повиците на Светиот Дух.

Свештениците и поглаварите, пред сите други, требало во Исуса да го препознаат Помазаникот Господов, зашто светите списи што ја опишувале неговата мисија се наоѓале во нивни раце и затоа што знаеле дека исчистувањето на храмот било доказ за нешто поголемо од човечка сила. Иако многу го мразеле Исуса, тие не можеле да се ослободат од помислата дека постои можност Тој да е пророк пратен од Бога, да ја обнови светоста на храмот. Со почит што произлегла од овој страв, дошле кај него со прашањето: „Со каков знак ни докажуваш дека смееш да го правиш ова?“

Исус им покажал знак. Во светлината што засветила во нивните срца и со делата што ги сторил пред нив, а што требало да ги стори Месија, им дал уверливи докази за својот карактер. Сега, кога тие барале знак, Тој им одговорил со споредба, покажувајќи дека ја чита нивната лоша намера и гледа до каде таа ќе ги одведе. „Урнете го овој храм“, рекол, „и за три дена пак ќе го подигнам“.

Овие негови зборови имале двојно значење. Тој не зборувал само за разурнувањето на еврејскиот храм и на богослужението, туку и за својата смрт - за разурнувањето на храмот на своето тело. Евреите за ова веќе ковеле заговор. Кога свештениците и главарите се вратиле во храмот, предложиле да го убијат Исуса и на тој начин да се ослободат од Оној што им создава тешкотии. Сепак, кога ги соочил со нивната сопствена намера, не го разбрале. Сметале дека неговите зборови се однесуваат само на храмот во Ерусалим, и со негодување извикнале: „Овој

храм е граден четириесет и шест години, а ти ќе го подигнеш за три дена?“ Чувствувале дека Исус сега го оправдал нивното неверување и тоа ги утврдило во решеноста да го отфрлат.

Во тоа време Христос не настојувал неверните Евреи, па дури и неговите ученици, да ги разберат неговите зборови. Знаел дека неговите непријатели погрешно ќе ги протолкуваат и дека ќе ги свртат против него. На неговото судење ќе ги изнесат како обвинување, а на Голгота ќе ги изговорат за да му нанесат болка. Меѓутоа, ако ги објасни сега, тоа ќе значи да ги запознае учениците со своите страдања и да им нанесе болка што тие уште не можеле да ја поднесат. А и објаснувањето прерано би открило до каде ќе ги одведат Евреите нивните предрасуди и неверувања. Веќе стапиле на патеката по која упорно ќе одат додека Тој не биде поведен како јагне на клање.

Овие Христови зборови се изговорени заради оние што ќе поверуваат во него. Знаел дека ќе бидат повторени. Бидејќи се изговорени на празникот Пасха, ќе допрат до ушите на илјадници што ќе ги понесат во сите делови на светот. Нивното значење ќе биде разјаснето по неговото воскресение од мртвите. Тие за мнозина ќе станат уверлив доказ за неговата божествена природа.

Дури ни Исусовите ученици често не ги разбирале неговите поуки поради својот духовен мрак. Меѓутоа, настаните што уследиле им разјасниле многу од овие поуки. Кога не одел повеќе со нив, неговите зборови станале потпора на нивните срца.

Зборовите на Спасителот што се однесувале на храмот во Ерусалим: „Урнете го овој храм и за три дена пак ќе го подигнам“, имале подлабока смисла отколку што го насетувале тоа слушателите. Христос бил темел на животот на храмот. Неговите служби биле слика на жртвата на Божјиот Син. Свештеничкото звање е воспоставено за да го прикаже Христовиот посреднички карактер и неговото дело. Целокупниот план на жртвеното богослужение бил претслика на смртта на Спасителот за откуп на светот. Овие жртви не ќе имаат никакво значење кога ќе биде исполнет големиот настан на кој со векови укажувале.

Бидејќи целокупното обредно излагање на вистината симболички укажувало на Христа, тоа без него немало никаква вредност. Кога Евреите го запечатиле своето отфрлање на Христа со тоа што го предале да се погуби, го отфрлиле сето она што му давало значење на храмот и на неговите служби. Исчезнала неговата светост. Тој бил осуден на уништување. Од

тој ден жртвите и службата во врска со нив станале безначајни. Како и жртвата на Каина, тие не изразуваале вера во Спасителот. Со тоа што Христа го предале на смрт, Евреите всушност го разурнале својот храм. Кога Христос е распнат, внатрешната завеса на храмот се раскинала надве, од горе до долу, означувајќи дека е принесена конечната голема Жртва и дека целиот систем на жртвите засекогаш престанал.

166 „За три дена пак ќе го подигнам“. При смртта на Спасителот силите на темнината како да победиле и се радувале заради својата победа. Меѓутоа, од позјамениот Јосифов гроб Исус излегол како победник. „Тој ги разоружа поглаварствата и властите и јавно ги осрамоти и ги победи на него (на крстот)“ (Колошаните 2,15). Со помош на својата смрт и воскресение, Тој станал слуга „на вистинската скинија (црква) што ја направи Господ, а не човек“ (Евреите 8,2). Луѓе го подигнале еврејскиот шатор за состанок, луѓе го изградиле ерусалимскиот храм, но горното светилиште - според чија мостра било направено земното светилиште - не го изградил ниту еден земен архитект. „Еве го човекот на кого името му е Изданок... Тој ќе изгради светилиште Господово и ќе се прослави; ќе седи и ќе владее на престол и ќе биде свештеник на својот престол“ (Захарија 6,12.13).

Службата поврзана со принесување на жртви, што укажувала на Христа, престанала, но човечките очи сега биле насочени кон вистинската Жртва за гревовите на светот. Земната свештеничка служба престанала, но ние го гледаме Исуса, Свештеникот на новиот завет и „крвта за попрскување која зборува подобро од крвта на Авела“. „Сè уште не беше отворен патот кон светињата над светињите, додека сè уште постоеше првиот дел на скинијата... Но кога Христос се јави како првосвештеник на идните добра, поминувајќи низ посовршената скинија, неракотворена... влезе еднаш за секогаш во светињата над светињите... со својата крв и ни обезбеди вечен откуп“ (Евреите 12,24; 9,8-12). „Затоа и може да ги спаси за вечни векови оние што доаѓаат преку него кај Бога, зашто Тој секогаш живее да посредува за нив“ (Евреите 7,25).

Иако службата морала да се премести од земниот во небесниот храм, иако светињата и нашиот голем Првосвештеник ќе бидат невидливи за човечките очи, сепак, учениците нема да претрпат никаква загуба. Тие нема да доживеат никаков прекин на својата заедница ниту намалување на силата поради отсуството на Спасителот. Додека Исус служи во небесното

свителиште, Тој исто така служи и во црквата на земјата преку својот Дух. Тој е скриен од нашите очи, но неговото ветување, дадено при разделбата, се исполнува: „Еве, јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“ (Матеј 28,20). Иако својата сила ја пренесува врз своите слуги, сè уште во неговата црква е неговото присуство кое дава сила.

„Бидејќи имаме голем Првосвештеник... Божјиот Син, Исус, да се држиме цврсто за верата што ја исповедаме. Зашто ние немаме првосвештеник кој не може да сочувствува со нашите слабости, туку таков кој бил искушуван во сè, како нас, но без грев. Затоа слободно да пристапуваме кон престолот на благодатта за да примиме благодат и да најдеме милост за време кога ќе ни затреба помош“ (Евреите 4,14-16).

НИКОДИМ

Оваа глава се темели на Јован 3,1-17

167 Никодим заземал висока и доверлива положба кај еврејскиот народ. Бил високо образован, исклучително надарен и уважуван член на народниот совет. Како и другите, и тој бил поткренат со Исусовото учење. Иако образован и ценет, него необично го привлекувал скромниот Назареќанец. Поуките што доаѓале од усните на Спасителот оставале длабок впечаток врз него и тој посакал да дознае повеќе за овие величествени вистини.

Христовиот авторитет, покажан при чистењето на храмот, предизвикал голема омраза кај свештениците и поглаварите. Се плашеле од силата на овој Странец. Не сакале да ја поднесуваат ваквата храброст на непознатиот Галилеец. Решиле да ѝ стават крај на неговата работа. Меѓутоа, не се согласувале сите со оваа намера. Имало некои што се плашеле да му се противстават на Оној што толку очигледно бил раздвижуван од Божјиот Дух. Си спомнувале како пророците биле убивани поради тоа што ги осудувале гревовите на еврејските водачи. Знаеле дека робувањето на Евреите на некој незнабожечки народ е резултат на нивното упорно отфрлање на Божјите укори. Се плашеле дека свештениците и поглаварите, ковејќи заговор против Исуса, ќе ги следат стапките на своите татковци и дека ќе навлечат нови несреќи врз народот. Никодим ги делел овие чувства. На едно советување на Синедрионот, 168 кога се разгледувало каков став треба да се заземе спрема Исуса, Никодим се залагал за претпазливост и умереност. Упорно истакнувал дека би било опасно да се отфрлат неговите опомени, ако Исус навистина имал власт од Бога. Свештениците не се осмелувале да се оглушат на овој совет и извесно време не преземале ништо против Спасителот.

Откако го чул Исуса, Никодим внимателно ги проучувал пророштвата за Месија и колку повеќе истражувал, сè посилено било неговото уверување дека Тој е Оној што треба да дојде. Заедно со мнозина во Израел, бил длабоко ожалостен со сквернавењето на храмот. Бил сведок на сцената кога Исус ги истерал купувачите и продавачите. Ја посматрал величествената манифестација на божествената сила; го видел Спасителот како ги прифаќа сиромасите и ги лекува болните; ги видел нивните радосни погледи и ги слушнал нивните фалбени зборови; не се сомневал дека Исус од Назарет е пратеник од Бога.

Топло сакал да разговара со Исуса, но се плашел да го побара јавно. За еден еврејски поглавар би било премногу големо понижување јавно да признае дека е наклонет кон еден засега толку малку познат Учител. Ако Синедрионот дознае за оваа посета, ќе навлече на себе нивни презир и прекор. Се решил за таен разговор, правдајќи се со тоа што, ако отиде јавно, можеби и други ќе го следат неговиот пример. Откако подробно се распрашал за местото на починка на Спасителот на Маслинската гора, почекал градот да потоне во сон, па потоа го побарал.

Во Христово присуство Никодим чувствувал некоја чудна бојазливост, што се обидел да ја прикрие под плашт на сталожено и достоинствено однесување. „Рави“, рекол, „знаеме дека ти си учител дојден од Бога, зашто никој не ги прави чудесата што ги правиш ти ако не е Бог со него“. Зборувајќи за посебните дарови што ги имал Христос како учител, како и за неговата необична сила со која ги правел чудата, се надевал дека ќе го приготви патот за овој разговор. Со овие зборови сакал смислено да изрази и да предизвика доверба, но всушност тие изразиле неверство. Тој не го признавал Исуса за Месија, туку само за учител пратен од Бога.

Наместо да го прифати ваквиот поздрав, Исус својот поглед го насочил кон говорникот како да проникнува во длабината на неговата душа. Во својата бесконечна мудрост Тој гледал човек што ја бара вистината. Ја знаел целта на неговата посета и, сакајќи да го засили уверувањето што веќе постоело во умот на неговиот слушател, непосредно, но свечено и љубезно, го истакнал најважното: „Вистина, вистина, ти кажувам, ако некој не се роди озгора, тој не може да го види Божјето царство“ (Јован 3,3).

Никодим дошол кај Господа со желба да размени со него гледишта, но Исус му ги открил темелните начела на вистината. Му рекол на Никодима: Она што ти е потребно, не е

теоретско знаење, туку духовна обнова. Не ти е потребно да го задоволиш своето љубопитство, туку да имаш ново срце. Мора да примиш нов живот озгора, пред да станеш готов да ги цениш небесните вредности. Додека не настапи оваа промена, што обновува сè, разговорот за мојот авторитет и за мојата мисија за тебе нема да има спасоносно значење.

Никодим ги слушал проповедите на Јована Крстителот за покајанието и крштавањето, со чија помош Јован му укажувал на народот на Оној што ќе крштава со Свети Дух. И самиот тој сметал дека на Евреите им недостига духовност и дека во голема мера со нив управуваат лицемерство и жед за световна слава. Се надевал дека со доаѓањето на Месија ќе настане подобра состојба. Сепак, веста на Јована Крстителот, која ги натерала луѓето да го испитуваат срцето, не успеала да го осведочи него (Никодима) за сопствениот грев. Тој бил строг фарисеј и се гордеел со своите добри дела. Бил надалеку почитуван поради својата дарежливост и великодушност кон службата во храмот, чувствувајќи сигурност дека си ја заработил Божјата наклоност. Го вознемирувала мислата за царството кое е толку чисто што тој во својата сегашна состојба не може да го наследи.

Исусовиот сликовит приказ на преродувањето не му бил сосема непознат на Никодима. Обратениците од незнабоштво, кои ја прифаќале израелската вера, често се споредувани со штотуку родени деца. Морал да сфати дека Исусовите зборови не треба да ги толкува буквално. Меѓутоа, врз основа на своето израелско потекло, верувал дека нему му е загарантирано едно место во Божјето царство. Сметал дека нему не му е потребна никаква промена и затоа го изненадиле зборовите на Спасителот. Бил погоден со нивната непосредна примена на него. Фарисејската гордост се борела против искрената желба на човекот што ја барал вистината. Се чудел што Христос разговара со него не почитувајќи ја неговата положба како поглавар во Израел.

Изненаден и не владеејќи со себе, му одговорил на Христа иронично: „Како може човек да се роди кога е стар?“ Како и многумина други, кога пламената вистина ќе допре до совеста, и тој го открил фактот дека телесниот човек не го прима она што е од Божјиот Дух. Кај него не постои ништо што одговара на духовните работи, зашто духовните работи духовно се разгледуваат.

Меѓутоа, Спасителот на доказот не одговорил со доказ. Подигнувајќи ја својата рака со свечено и тивко достоинство, со уште поголема сигурност ја истакнал вистината: „Вистина, вистина, ти кажувам, ако некој не се роди со вода и со Светиот Дух, тој не може да влезе во царството Божје“. Никодим знаел дека Христос зборува за крштавање со вода и за обновување на срцето со Божјиот Дух. Бил уверен дека се наоѓа во присуство на Оној што го преткажал Јован Крстителот.

Исус продолжил: „Роденото од тело, тело е, а роденото од Духот, дух е“. По природа срцето е лошо и „кој ќе го извади чистото од нечисто? Никој“ (Книгата за Јов 14,4).

Никаков човечки изум не може да најде лек за човечката душа. „Стремежот на телото е непријателство против Бога, зашто не му се покорува на Божјиот закон ниту пак може“. „Зашто од срцето произлегуваат лоши мисли, убиства, прељуби, блудство, кражби, лажни сведоштва, пцости“ (Римјаните 8,7; Матеј 15,19). Изворот во срцето мора да биде очистен за да може и потокот да стане чист. Оној што се обидува да стигне на небото со свои сопствени дела, со држење на законот, се обидува да стори нешто што не е можно. Нема сигурност за оној што поседува само легалистичка религија, форма на побожност. Христијанскиот живот не е преправање или крпење на старото, туку преобразба на природата. Тоа значи умирање за своето „јас“ и за гревот и наполно нов живот. Оваа промена може да ја спроведе само Светиот Дух.

Никодим сè уште бил збунет, па Исус, за да ја прикаже својата мисла, ја употребил сликата на ветерот: „Ветерот дува каде што сака. Му го слушаш шумот, но не знаеш ниту од каде доаѓа ниту каде оди. Така е и со секој човек што е роден од Духот“.

Ветерот се слуша во гранките на дрвјата, предизвикувајќи шум на лисјата и цутовите. Но сепак е невидлив и никој не знае од каде доаѓа и каде оди. Така е и со дејствувањето на Светиот Дух во срцето. Новото раѓање не може да се објасни подобро отколку со движењето на ветерот. Некој можеби не може точно да го одреди времето и местото или да ги утврди сите околности во текот на своето преобраќање, но тоа не е доказ дека тој не е преобратен.

Христос постојано работи врз срцето со сила што исто така е невидлива како и ветерот. Малку по малку, можеби несвесно за оној што ги прима, настануваат впечатоци што ја привлекуваат душата кон Христа.

Впечатоците се примаат со размислување за Христа, со читање на Светото писмо или со директно слушање на зборови на жив проповедник. А потоа, наеднаш, кога Духот ќе ѝ упати непосреден повик, душата радосно му се предава на Исуса. Мнозина ова го нарекуваат ненадејно преобраќање, но тоа е резултат на многубројните повици од Божјиот Дух - на стрплив, долготраен процес.

173 Иако невидлив, дејствувањето на ветерот се гледа и се чувствува. Така и дејствувањето на Духот во душата ќе се покаже во секое дело на оној што ја почувствувал неговата спасоносна сила. Кога Божјиот Дух ќе го освои срцето, Тој го преобразува и животот. Грешните мисли се отфрлаат, лошите дела се напуштаат; местото на гневот, зависта и кавгите го заземаат љубов, понизност и мир. Местото на жалоста ја зазема радост и лицето свети со небесна светлина. Никој не ја гледа раката што го зема товарот ниту ја забележува светлината што слегува од небесните дворови. Благослов доаѓа тогаш кога душата со вера му се покорува на Бога. Тогаш силата, невидлива за човечкото око, создава ново создание според Божјиот лик.

На ограничените умови не им е можно да го сфатат делото на откупувањето. Неговата тајна го надминува човечкото сознание; сепак, оној што преминува од смртта во живот сфаќа дека тоа е божествена стварност. Почетокот на откупувањето овде можеме да го дознаеме од лично искуство. Неговиот резултат допира до вечни времиња.

Додека Исус зборувал, умот на овој поглавар делумно бил осветлен со зраците на вистината. Во неговото срце се чувствувало влијанието на Светиот Дух што омекнува и покорува. Сепак, не ги разбирал во целост зборовите на Спасителот. Тој не бил толку опфатен со потребата од ново раѓање колку со начинот како се постигнува тоа. Со чудење рекол: „Како може да биде тоа?“

„Ти си истакнат учител во Израел, и тоа не го разбираш!“ рекол Исус. Секако, на човекот, на кого му е доверено верско поучување на народот, не би смеело да му бидат непознати толку важни вистини. Со тоа Исус на Никодима му упатил поука со цел да не се чувствува повреден со едноставните зборови на вистината, туку да има скромно мислење за себе поради своето духовно незнаење.

Сепак, Христос зборувал со толку свечено достоинство, а погледот и бојата на гласот изразуваале толку сериозна љубов,

што Никодим не се навредил кога ја сфатил својата понижувачка состојба.

Меѓутоа, кога Исус објаснил дека негова задача на земјата е да воспостави духовно, а не привремено царство, неговиот слушател се вознемирил. Гледајќи го тоа, Исус додал: „Ако не ми верувате кога ви кажав земни работи, како ќе ми верувате ако ви зборувам за небесни?“ Ако Никодим не бил во состојба да го прифати Христовото учење што го прикажува делото на милоста во срцето, како ќе ја сфати природата на неговото славно небесно царство? Без разбирање на природата на Христовото дело на земјата, тој не ќе може да го разбере неговото дело на небото.

Евреите што ги истерал Исус од храмот се сметале за Аврамови деца, но побегнале од присуството на Спасителот затоа што не можеле да ја поднесат Божјата слава што се покажувала во него. Со тоа докажале дека не биле приготвени со Божјата милост да учествуваат во светите служби во храмот. Ревно одржувале изглед на светост, но ја занемариле светоста на срцето. Додека биле поборници на словото на законот, постојано го кршеле неговиот дух. Нивна голема потреба била истата таа промена што му ја објаснил Христос на Никодима - ново морално раѓање, исчистување од гревот и обнова на знаењето и светоста. 174

Во врска со обновата не постоело никакво оправдание за слепилото на Израел. Вдахнат со Светиот Дух, Исаија напишал: „Така сите станавме нечисти, и сета наша праведност како извалкана облека“. Давид се молел: „Дај ми, Боже, чисто срце, и обнови го во мене вистинскиот дух“. А преку пророкот Езекил е дадено ветувањето: „Ќе ви дадам ново срце, и нов дух ќе вдахнам во вас. Ќе го извадам каменото срце од вашето тело и ќе ви дадам срце од месо. Свој дух ќе вдахнам во вас да одите по моите уредби...“ (Исаија 64,6; Псалм 51,10; Езекил 36,26,27).

Овие делови од Писмото Никодим ги читал со замаглен ум, но сега почнал да го сфаќа нивното значење. Увидел дека најстрогата послушност само на словото на законот, применувана во надворешниот живот, на ниеден човек не му дава право да влезе во небесното царство. Од човечка гледна точка, неговиот живот бил праведен и чесен, но во Христово присуство чувствувал дека неговото срце е нечисто, а неговиот живот несвет.

Христос го привлечол Никодима. Додека Спасителот му го објаснувал преродувањето, копнеел оваа промена да се изврши во него. Со кои средства можело да се постигне тоа?

Исус одговорил на неизговореното прашање: „Како Мојсеј што подигна змија во пустината, така мора да биде подигнат Синот човечки, за секој што верува во него да има живот вечен“.

Тоа била област што ја познавал Никодим. Символот - подигнатата змија - на Никодима му ја објаснил мисијата на Спасителот. Кога израелскиот народ умирал од каснувањето на отровните змии, Бог му наредил на Мојсеја да направи змија од бакар и да ја постави високо среде логорот. Тогаш во целиот логор е огласено дека сите што ќе ја погледнат змијата - ќе живеат. Народот добро знаел дека змијата во себе нема никаква сила да им помогне. Таа била симбол кој укажувал на Христа. Како симболот, направен во вид на смртоносна змија, што е подигнат заради нивно исцелување, така и Оној, „во облик на грешно тело“, требало да биде нивни Откупител (Римјаните 8,3). Многу Израелци сметале дека службата на жртвите има моќ да ги ослободи од гревот. Бог сакал да ги поучи дека таа нема поголема вредност од бакарната змија. Таа требало нивните мисли да ги насочи кон Спасителот. Тие не можеле да сторат ништо за себе, ниту за исцелување на своите рани, ниту за проштавање на гревовите, туку само да ја покажат својата вера во Божјиот дар. Нивно било да гледаат и да живеат.

Оние што ги каснале змии, можеле да го одложат својот поглед кон бакарниот симбол. Можеле да прашаат каква делотворност постои во тој симбол. Можеби можеле да побараат научно објаснување. Меѓутоа, немало време за никакво објаснување. Морале да ги прифатат Божјите зборови упатени преку Мојсеја. Да не се погледне - значело да се умре.

Умот не се просветлува со расправање и со разговори. Ние мораме да гледаме и да живееме. Никодим примил поука и ја усвоил. Го истражувал Светото писмо на нов начин, не заради теоретски расправи, туку да прими живот за својата душа. Кога го прифатил водството на Светиот Дух, почнал да го гледа небесното царство.

Денеска постојат илјадници луѓе што треба да ја запознаат истата вистина што ја научил Никодим од настаните со подигнатата змија. Тие се потпираат врз својата послушност на Божјиот закон, мислејќи дека со тоа ќе стекнат негова наклоност. Кога се повикани да гледаат на Исуса и да поверуваат дека Тој ги спасува со својата благодат, извикнуваат: „Како може да биде тоа?“

Како и Никодим, и ние мораме да бидеме готови да влеземе во вечен живот на ист начин како и најголемите грешници. Освен Исус, „нема друго име под небото дадено на луѓето со кое можеме ние да се спасиме“ (Дела 4,12). Божјата милост ја примаме со вера, но верата не е наш Спасител. Со неа не се стекнува ништо. Таа е рака со која се фаќаме за Христа и ги присвојуваме неговите заслуги - лекот за гревот. Без помош на Светиот Дух ние дури не можеме да се покаеме. Светото писмо кажува за Христа: „Него Бог го издигна со својата десница за поглавар и Спасител, да му даде на Израел покајание и проштавање на гревот“ (Дела 5,31). Покајанието доаѓа од Христа исто толку сигурно колку и проштавањето.

Тогаш како ќе се спасиме? „Како Мојсеј што подигна змија во пустината“, така е подигнат Синот човечки за секој што е измамен или каснат од змијата да може да погледне и да живее. „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1, 29). Светлината што свети од крстот ја открива Божјата љубов. Неговата љубов нè привлекува кон него. Ако не му се противставиме на ова привлекување, ќе бидеме доведени во подножјето на крстот со покајание за гревовите што го распнале Спасителот. Тогаш Божјиот Дух преку верата создава нов живот во душата. Мислите и желбите ја исполнуваат Христовата волја. Срцето и умот се обновуваат според ликот на Оној што дејствува во нас да си покори сè себеси. Тогаш Божјиот закон е напишан во умот и во срцето и со Христа можеме да кажеме: „Мило ми е да ја творам волјата твоја, Боже мој“ (Псалм 40,8).

Во разговорот со Никодима Исус го отворил планот на спасението и својата мисија за светот. Ниту во еден разговор Тој не го објаснил веќе толку целосно, чекор по чекор, делото што мора да се оствари во срцата на сите што ќе го наследат небесното царство. На самиот почеток на својата служба вистината му ја открил на еден член на Синедрионот, на умот што бил најприемчив и на истакнатиот учител на народот. Меѓутоа, водачите на Израел не ја примиле радо оваа светлина. Никодим ја скрил вистината во своето срце и три години малку имало видлив плод.

Исус добро ја познавал почвата на која го фрлил семето. Зборовите изговорени ноќе пред еден слушател на осамената гора не биле загубени. Извесно време Никодим не го признавал јавно Христа, туку го посматрал неговиот живот и размислувал за неговото учење. На советите на Синедрионот

повеќе пати ги осуетувал плановите на свештениците да го уништат. Кога Исус најпосле бил подигнат на крст, Никодим се сетил на учењето од Маслинската гора: „Како Мојсеј што подигна змија во пустината, така мора да биде подигнат Синот човечки, за секој што верува во него да има живот вечен“.

¹⁷⁷ Светлината на тој таинствен разговор го осветлила крстот на Голгота и Никодим во Исуса го видел Откупителот на светот.

По Господовото вознесение, кога учениците се расеале поради прогонството, Никодим решително истапил напред. Го употребил своето богатство поддржувајќи ја младата Црква за која Евреите очекувале да биде уништена со Христовата смрт. Кога се појавила опасност, тој, кој бил толку претпазлив и сомничав, бил цврст како карпа, храбрејќи ја верата на учениците и давајќи средства за напредок на евангелието. Оние што порано го почитувале, сега го исмевале и го прогонувале. Станал сиромашен во земните добра, но не се поколебал во верата што се родила во него за време на ноќниот разговор со Исуса.

Никодим му предал на Јована извештај за овој разговор и тој со своето перо го забележал за поука на милиони. Вистините што се изнесени тогаш и денеска се исто толку значајни колку што биле онаа свечена ноќ на темната гора, кога еврејскиот поглавар дошол да се распраша за патот на животот кај скромниот Учител од Галилеја.

„ТОЈ ТРЕБА ДА РАСТЕ“

Оваа глава се темели на Јован 3,22-36

Извесно време влијанието на Крстителот врз народот било поголемо од влијанието на поглаварите, свештениците и кнезовите. Кога себеси би се прогласил за Месија и кога би дигнал востание против Рим, свештениците и народот би застанале под неговото знаме. Сатаната бил готов да му наметне на Јована Крстителот мисли што поттикнуваат славољубие на световни освојувачи. Меѓутоа, имајќи пред себе доказ за неговата моќ, тој решително го одбил овој привлечен поткуп. Вниманието што било сосредоточено на него го пренасочил кон Друг.

Сега видел како братот на омиленоста кај народот се пренасочува од него кон Спасителот. Од ден на ден мноштвото околу него се намалувало. Кога Исус дошол од Ерусалим во пределот околу Јордан, се собрало мноштво народ да го чуе. Бројот на неговите ученици секојдневно се зголемувал. Мнозина доаѓале заради крштавање; иако Христос не крштавал, Тој на своите ученици им одобрил да го вршат овој обред. Со тоа ставил печат на мисијата на својот предвесник (преттеча). Меѓутоа, учениците на Јована љубоморно гледале како расте Исусовата популарност. Биле готови да ја критикуваат неговата работа, и не поминало многу време кога за тоа нашле и прилика. Меѓу нив и Евреите се поткренало прашање дали крштавањето може да ја исчисти душата од гревот; тврделе дека Исусовото крштавање значително се разликува од она на Јована. Набргу почнале да се расправаат со Христовите ученици за обликот на зборовите што треба да се изговараат при крштавањето и на крај за правото на овие, последниве, да крштаваат.

Учениците на Јована дошле кај него со свои приговори, велејќи: „Ради, ене, Оној што беше со тебе отаде Јордан, за кого ти сведочеше, Тој крштава, и сите одат кај него“. Со овие

зборови сатаната го искушавал Јована. Иако задачата на Јована очигледно била при крај, тој сè уште би можел да ја попречува Христовата работа. Кога би покажал самосожалување, незадоволство или разочарување поради тоа што е потиснат, би сеел семе на раздор, би поттикнувал завист и љубомора и сериозно би го кочел напредокот на евангелието.

По природа Јован имал мани и слабости вообичаени за човечкиот род, но се преродил во допир со божествената љубов. Тој живеел во средина неизвалкана со себичност и со честољубие, високо над загадената атмосфера на љубомората. Ниту малку не се согласувал со незадоволството на своите ученици, туку покажал дека јасно го сфатил својот однос кон Месија и со задоволство го поздравил со добредојде Оној на кого му го приготвил патот.

Рекол: „Не може човек ништо да прими ако не му е дадено од небото. Вие сами сте мои сведоци дека реков: 'Јас не сум Христос, туку сум пратен пред него.' Оној кој има невеста, тој е младоженец. А пријателот на младоженецот, кој стои и го слуша, од срце се радува штом ќе го чуе гласот на младоженецот“. Јован себеси се претставил како пријател кој дејствува како весник меѓу свршениците, приготвувајќи го патот за венчавањето. Кога младоженецот ја примил својата невеста, задачата на пријателот била завршена. Тој се радува за среќата на оние чиешто соединување го потпомогнувал. Така Јован бил повикан да го насочи народот кон Исуса и се радувал што можел да сведочи за успехот на делото на Спасителот. Рекол: „Оваа моја радост се исполни. Тој треба да расте а јас да се смалувам“.

Гледајќи со вера во Откупителот, Јован се издигнал на висок степен на самооткажување. Не настојувал луѓето да ги привлече кон себе, туку нивните мисли да ги издигне колку што е можно повисоко, сè додека тие не се запрат на Божјето Јагне. Тој бил само глас, вик во пустината. Сега со радост ја прифатил тишината и повлеченоста, со цел очите на сите да можат да се свртат кон Светлината на животот.

Оние што се предани на својот позив како Божји весници нема да бараат почести за себе. Љубовта кон себе ќе исчезне во љубовта кон Христа. Никакво соперништво нема да ја оштети драгоцената цена на евангелието. Тие ќе препознаат дека нивна задача е како Јован Крстителот да објавуваат: „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29). Ќе го издигнат Исуса, а со него ќе се издигне и

човечкиот род. „Вака кажува Севишниот и Возвишениот, кој владее вечно и името му е Свети: ’Владеам во висок и свет стан, но Јас сум и со угнетените и со понижените, да го подигнам духот на понизните, да ги оживеам срцата на скршените“ (Исаија 57,13).

Душата на пророкот, ослободена од своето „јас“, била исполнета со божествена светлина. Додека бил сведок за славата на Спасителот, неговите зборови се совпаѓале со зборовите што ги изговорил Христос во својот разговор со Никодима. Јован рекол: „Кој доаѓа озгора, Тој е над сите; оној кој е од земјата, тој е земен и зборува земно. Кој доаѓа од небото, Тој е над сите... Оној што го прати Бог, зборува Божји зборови, бидејќи Бог не го дава Духот со мера“. Христос можел да каже: „Јас не ја барам мојата волја, туку волјата на Оној кој ме прати“ (Јован 5,30). За него е кажано: „Ја љубеше правдата, а го мразеше беззаконието; затоа Бог, твојот Бог, те помаза со масло на радост како никој од твоите другари“ (Евреите 1,9). Отецот му „даде Дух без мера“.

Така е и со Христовите следбеници. Ние можеме да ја примиме небесната светлина само ако сме готови да се ослободиме од нашето „јас“. Не можеме да го распознаеме Божјиот карактер или да го примиме Христа со вера сè додека не се согласиме секоја наша мисла да ја доведеме во хармонија со Христа. На сите што прават така, Светиот Дух им се дава без мера. Во Христа „во телесен облик живее сета полнота на Божеството, а и вие станавте целосни во него“ (Колошаните 2,9.10). 181

Јовановите ученици изјавиле дека сите луѓе одат кај Христа, но Јован тоа јасно го согледал и рекол: „Никој не го прима неговото сведоштво“. Толку малку имало такви кои биле готови да го прифатат како Спасител од гревот! Но „оној што го примил неговото сведоштво, потврдува дека Бог е вистинит“ (Јован 3,33).

„Кој верува во Синот, има живот вечен“. Нема потреба од расправи дали Христовото или Јовановото крштавање чисти од гревот. Христовата милост ѝ дава живот на душата. Без Христа и крштавањето, како и секоја друга служба, е безживотна форма. „А кој не верува во Синот, нема да види живот“.

За успехот на Христовото дело, што го примил Крстителот со толкава радост, биле известени и властите во Ерусалим. Кога виделе како народот ги напушта синагогите и заминува во пустината, свештениците и рабините љубоморно го следеле влијанието на Јована; но сега овде бил Еден кој имал уште

поголема сила да го привлече мноштвото. Овие водачи во Израел не биле подготвени заедно со Јована да кажат: „Тој треба да расте, а јас да се смалувам“. Се подигнале со нова одлука да му стават крај на делото што ги одвлекувало луѓето од нив.

Исус знаел дека тие нема да штедат напори за да предизвикаат раздор меѓу неговите и Јовановите ученици. Тој знаел дека се приготвува луѓа што ќе однесе еден од најголемите пророци што кога и да е му е подарен на светот. Сакајќи да избегне секоја прилика за погрешно сфаќање или размирица, тивко престанал со својата работа и се повлекол во Галилеја. Ние исто така, останувајќи ѝ верни на вистината, мораме да настојуваме да го избегнеме сè она што може да доведе до неслога и недоразбирање, зашто секаде каде што ќе се појави ова, резултат е загуба на душите. Секогаш кога ќе се појават околности што се закануваат да предизвикаат раздор, треба да го следиме примерот на Исуса и Јована Крстителот.

Јован бил повикан да биде водач на реформа. Поради тоа, неговите ученици биле во опасност своето внимание да го сосредоточат на него, сметајќи дека успехот на работата зависи од неговиот труд, губејќи го од вид фактот дека тој бил само орудие преку кое дејствувал Бог. Меѓутоа, Јовановата работа не била доволна да постави темел на христијанската Црква. Кога ја исполнил својата задача, требало да изврши друга, што неговото сведоштво не можело да ја постигне. Неговите ученици тоа не го сфатиле. Кога го виделе Христа како доаѓа да ја преземе работата, биле љубоморни и незадоволни.

Сè уште постојат истите опасности. Бог повикува некој човек да изврши одредена работа, и кога ќе ја изврши според своите способности, Господ доведува други да ја продолжат и да ја унапредат. Меѓутоа, како и Јовановите ученици, мнозина сметаат дека успехот на работата зависи од првиот работник. Вниманието е насочено кон човечкото, наместо кон божественото, настапува љубомора и на Божјето дело му се нанесува штета. Така незаслужено почитуваниот човек доаѓа во искушение да негува самоувереност. Тој не ја сфаќа својата зависност од Бога. Луѓето се научени да се потпираат врз човечко водство и на тој начин паѓаат во грешка и се одвојуваат од Бога.

Божјето дело не треба да носи човечки печат и натпис. Од време на време Господ ќе воведува разни орудии преку кои најдобро ќе може да се изврши неговата намера. Среќни се оние кои сакаат да се понизат, изговарајќи заедно со Јована Крстителот: „Тој треба да расте, а јас да се смалувам“.

НА БУНАРОТ НА ЈАКОВА

Оваа глава се шемели на Јован 4,1-42

На патот кон Галилеја Исус поминувал низ Самарија. Било ¹⁸³ попладне кога стигнал во убавата Сихемска долина. На влезот во оваа долина се наоѓал бунарот на Јакова. Уморен од патот, седнал да се одмори, додека учениците отишле да купат храна.

Евреите и Самарјаните биле лути непријатели и затоа избегнувале секоја врска едни со други. Во случај на неопходна потреба, трговијата со Самарјаните рабините ја сметале за законски дозволена, но ги осудувале сите општествени врски со нив. Еден Евреин не би позајмил од Самарјанец ниту би примил од него каква и да е љубезност, па дури ниту залак леб ниту чаша вода. Купувајќи храна, учениците постапиле сообразно со обичаите на својот народ. Но, повеќе од тоа не правеле. Дури ни на Христовите ученици не им паѓало на ум да бараат некаква услуга од Самарјаните ниту да се обидат на некој начин да им помогнат.

Исцрпен од глад и жед, Исус седел крај бунарот. Патувањето уште од изутрината било долго, а сега го печело и пладневното сонце. Неговата жед се засилила со мислата за студената, освежувачка вода што била толку близу, но за него сепак недостапна, зашто немал ниту јаже ниту сад, а бунарот бил длабок. Судбината на човечкиот род била и негова судбина, и Тој чекал некој да дојде и да нацрпе вода.

Една жена од Самарија се приближила и, правејќи се како да не го гледа, ја наполнила стомната. Кога се свртила да си оди, Исус ја замолил да му даде вода да пие. Од таква услуга не би ве лишил ниеден ориенталец. На Истокот водата ја викале „Божји дар“. Да се понуди жеден патник се сметало за толку света должност, што Арабијците во пустината свртувале од ¹⁸⁴ својот пат за да го сторат тоа. Омразата меѓу Евреите и Самарјаните ја спречувала жената да му понуди таква услуга на

Исуса. Но Спасителот го барал клучот за ова срце и со истенчено разбирање, произлезено од божествената љубов, Тој не понудил, туку побарал услуга. Понудената услуга би можела да биде отфрлена, но довербата раѓа доверба. Небесниот Цар ѝ пристапил на оваа презрена душа, барајќи услуга од нејзините раце. Тој, кој го создал океанот, кој има власт над водите во големите длабини, кој ги отворил изворите и речните корита на земјата, се одморал крај бунарот на Јакова и зависел од љубезноста на една туѓинка да му ја згасне жедта.

Жената видела дека Исус е Евреин. Изненадена, таа заборавила да ја исполни неговата молба, туку се обидела да го запознае со својата причина. „Како ти“, рекла таа, „Евреин, бараш од мене, Самарјанка, да пиеш?“

Исус одговорил: „Ако знаеш за Божјиот дар и кој е Оној што ти вели: 'Дај да се напијам', ти ќе побараш од него и Тој ќе ти даде жива вода“. Се чудиш што барам толку малечка услуга како што е голтка вода од бунарот крај нашите нозе. Кога би барала од мене, јас би ти дал да пиеш од водата на вечниот живот.

Жената не ги разбрала Исусовите зборови, но го сфатила нивното сериозно значење. Нејзиниот потсмев и нејзиното лекомислено однесување почнале да се менуваат. Претпоставувајќи дека Исус зборува за изворот што бил пред нив, рекла: „Господине, нема со што да нацрпеш, а изворот е длабок. Тогаш од каде имаш жива вода? Зар си ти поголем од нашиот татко Јаков, кој ни го даде овој кладенец? Тој самиот пиеше од него“. Пред себе видела само жеден патник, уморен и прашлив од одењето пеш. Во своите мисли таа го споредила со почитуваниот патријарх Јаков. Негувала толку природно чувство, што ниеден друг извор не можел да се спореди со овој што го ископале нивните татковци. Гледала наназад на претците и во иднина на доаѓањето на Месија. Но, иако „надежта“ на претците, лично Месија, бил крај неа, таа не го препознала.

Денеска има многу жедни души близу до живиот извор, но далеку одат да бараат извори на животот! „Да не речеш во срцето: 'Кој ќе се качи на небото?', што значи, да го симне Христа; или: 'Кој ќе слезе во бездната?', што значи, да го крене Христа од мртвите... Близу ти е речта - во твојата уста и во твоето срце... Ако исповедаш со својата уста дека Исус е Господ и ако во срцето веруваш дека Бог го воскресна од мртвите, ќе бидеш спасен“ (Римјаните 10,6-9).

Исус не одговорил веднаш на прашањето што се однесувало на него, туку со свечена сериозност рекол: „Секој што пие од оваа вода, пак ќе биде жеден. А кој пие од водата што јас ќе му ја дадам, нема да биде жеден довека, туку водата што ќе му ја дадам јас, ќе стане во него извор на вода што тече во живот вечен“.

Оној што бара да ја згасне својата жед на изворите на овој свет, ќе пие и пак ќе биде жеден. Луѓето насекаде се незадоволни. Тие копнеат за нешто што ќе ја задоволи потребата на душата. Само Еден може да ја исполни оваа желба. Потребата на овој свет, „богатството на сите народи“ (Агеј 2,7) е Христос. Божествената милост, што може да ја даде само Тој, е како жива вода; таа ја чисти, ја освежува и ја засилува душата.

Исус не мислел дека само еден зафат од водата на животот ќе биде доволен за оној што ја бара. Оној што ја вкусил Христовата љубов, постојано ќе копнее да прими уште повеќе, зашто тој не се стреми кон ништо друго. Богатствата, честа и задоволствата на овој свет не го привлекуваат. Негова постојана молитва е „Повеќе од Тебе!“ Оној што ѝ ги открива на душата нејзините потреби, чека да го задоволи нејзиниот глад и жед. Сè што може човекот да даде и секоја доверба во него ќе изневерат. Бунарите ќе се испразнат, езерата ќе пресушат, но нашиот Откупител е неисцрпен извор. Ние можеме да пиеме и пак да пиеме, и секогаш да наоѓаме свежа резерва. Оној во кого живее Христос има во себе извор на благослов - „извор на вода што тече во живот вечен“. Од овој извор тој може да црпе сила и милост доволни за сите негови потреби.

Додека Исус зборувал за живата вода, жената го набљудувала со напрегнато внимание. Тој предизвикал кај неа интерес и разбудил желба за дарот за кој зборувал. Таа сфатила дека водата за која зборува не е водата од бунарот на Јакова, зашто неа постојано ја пиела - пиела и повторно жеднеела. „Господине“, рекла таа, „дај ми од таа вода за да не жеднеам и да не доаѓам овде да црпам“.

Исус сега нагло го свртил разговорот. Пред оваа душа да може да го прими дарот што сакал да ѝ го даде, таа мора да биде наведена да ги признае своите гревови и својот Спасител. Ѓ рекол: „Оди, викни го маж ти и врати се овде“. Одговорила: „Немам маж“. Се надевала дека со тоа ќе ги спречи сите натамошни испитувања во тој правец. Меѓутоа, Спасителот продолжил: „Право кажа дека немаш маж; зашто си имала пет-

мина мажи и тој што го имаш сега не ти е маж; вистината ја зборуваш“.

188 Слушателката затреперила. Таинствената рака ги прелистувала страниците на нејзината животна историја, изнесувајќи го на виделина она за што мислела дека ќе остане засекогаш скриено. Кој бил Тој што можел да ги чита тајните на нејзиниот живот? До нејзината совест допреле мисли за вечноста, за идниот суд, кога ќе биде откриено сè што е сега скриено. Во оваа светлина се разбудила нејзината совест.

Не можела ништо да негира, но се трудела да го избегне спомнувањето на тие непријатни теми. Со длабока почит рекла: „Господине, гледам дека си пророк!“ Тогаш, надевајќи се дека ќе го замолкне своето осведочување, разговорот го насочила кон спорните верски точки. Ако тој е пророк, сигурно ќе може да ја поучи за овие теми за кои толку долго се расправало.

Стрпливо Исус ѝ дозволил разговорот да го поведе во саканиот правец. Во меѓувреме чекал прилика повторно да ја приближи вистината до нејзиното срце. „Нашите татковци се молеа на Бога на оваа гора“, рекла таа, „а вие велите дека во Ерусалим е местото каде што треба да се молиме“. Токму пред нивните очи се издигнувала гората Гаризим. Храмот на неа бил урнат, останал само олтарот. Самарјаните и Евреите се препирале околу местото на богослужението. Некои од претците на самарскиот народ некогаш му припаѓале на Израел. Меѓутоа, поради нивните гревови, Господ дозволил да ги победи еден идолопоклонички народ. Во текот на многу поколенија се измешале со идолопоклонците чијашто вера полела ја расипувала нивната вера. Навистина, тие сметале дека нивните идоли само ги потсетуваат на живиот Бог, на Владетелот на вселената, но сепак, народот бил наведен да почитува разни кипови.

Во времето на Ездра, кога е обновуван храмот во Ерусалим, Самарјаните сакале да им се придружат на Евреите заедно да го градат. Биле лишени од ова предимство, и меѓу овие два народа се развило огорчено непријателство. Самарјаните на гората Гаризим подигнале сопернички храм. Овде имале богослуженија сообразно со Мојсеевиот обреден закон, иако не се откажале потполно од идолопоклонството. Меѓутоа, нив ги снашле несреќи; непријателите им го урнале храмот и се чинело како да се под некое проклетство, но сепак се придржувале кон своите преданија и облици на богослуженија.

Храмот во Ерусалим не го признавале како Божји дом, ниту еврејската религија како поважна од својата.

Одговарајќи ѝ на жената, Исус рекол: „Верувај ми, жено, иде часот кога не ќе му се поклонувате на Отецот ниту на оваа гора ниту во Ерусалим. Вие не знаете на што се молите; ние знаеме на што се молиме, зашто спасението доаѓа од Евреите“. Исус покажал дека е слободен од еврејските предрасуди кон Самарјаните. Сега се обидува да ги скрши предрасудите на оваа Самарјанка кон Евреите. Додека се повикувал на фактот оти верата на Самарјаните била расипана со идолопоклонство, објавил дека големите вистини за откупувањето им се доверени на Евреите и дека меѓу нив ќе се појави Месија. Во светите списи го имале јасно прикажан Божјиот карактер и начелата на неговото владеење. Исус себеси се наредил меѓу Евреите на кои Бог им дал знаење за себе.

Мислите на својата слушателка сакал да ги издигне над разговорот за облиците и обредите и над спорните прашања. „Иде часот“, рекол, „и веќе настапи, кога вистинските поклоници ќе му се поклонуваат на Отецот во дух и вистина, зашто Отецот сака такви поклоници. Бог е Дух, и оние кои му се поклонуваат, треба да му се поклонуваат во дух и вистина“.

Овде е објавена истата вистина што му ја открил Исус на Никодима: „Ако некој не се роди озгора, тој не може да го види царството Божје“ (Јован 3,3). Луѓето не стапуваат во заедница со Небото барајќи некоја света гора или храм. Верата не смее да нè ограничи на надворешни облици и обреди. Само верата што доаѓа од Бога води кон Бога. За правилно да му служиме, ние мораме да бидеме родени од божествениот Дух. Тоа ќе го исчисти срцето и ќе го обнови умот, овозможувајќи ни подобро да го запознаеме и повеќе да го сакаме Бога. Тоа ќе ни даде доброволна послушност кон сите негови барања. Тоа е вистинско богослужение. Тоа е плод на дејствувањето на Светиот Дух. Секоја искрена молитва ја обликува Духот и Бог ја прима таа молитва. Секогаш кога душата копнее за Бога, тоа е резултат на дејствувањето на Духот и Бог ќе ѝ се открие на таа душа. Тој бара такви почитатели. Тој чека да ги прими и да ги стори свои синови и ќерки.

Додека жената зборувала со Исуса, неговите зборови силно влијаеле врз неа. Никогаш не слушнала такво мислење од свештениците на својот народ или од Евреите. Кога било ставено пред неа минатото на нејзиниот живот, таа станала свесна за својата голема потреба. Ја сфатила жедта на својата душа

190

која водите од сихарскиот бунар не можат никогаш да ја згаснат. Ништо што дошло до сега во допир со неа не разбудило кај неа толку возвишена потреба. Исус ја осведочил дека ги чита тајните на нејзиниот живот. Сепак чувствувала дека Тој ѝ е пријател што ја сожалува и ја сака. Иако самата чистота на неговото присуство го осудувала нејзиниот грев, Тој не изговорил ниту еден збор на обвинување, туку ѝ зборувал за својата милост што може да ја обнови душата. Почнала да се осведочува во неговиот карактер. Во нејзините мисли настанало прашањето: „Да не е можеби овој долгоочекуваниот Месија?“ Му рекла: „Знам дека ќе дојде Месија, наречен Христос. Кога ќе дојде Тој сè ќе ни објави“. Исус одговорил: „Јас сум тој, кој зборува со тебе“.

Кога жената ги слушнала овие зборови, во нејзиното срце се родила вера. Ја прифатила радосната вест од усните на божествениот Учител.

Оваа жена имала приемчив ум. Била готова да го прими најблагородното откровение, зашто се интересирала за светите списи, а Светиот Дух го приготвил нејзиниот ум за примање на поголема светлина. Го проучувала старозаветното ветување: „Пророк, каков што сум јас, ќе ти подигне твојот Господ Бог од твојата средина, од твоите браќа, него послушајте го“ (5. Мојсеева 18,15). Копнеела да го разбере ова пророштво. Во нејзиниот ум веќе засветила светлина. Во нејзиното срце почнала да извира водата на животот, духовниот живот што ѝ го дава Христос на секоја жедна душа. Во неа работел Господовиот Дух.

Јасното тврдење што ѝ го изложил Христос на жената не би можело да им биде изнесено на самоправедните Евреи. Христос бил многу повоздржлив кога зборувал со нив. Она од што биле лишени Евреите и што подоцна на учениците им е наредено да го држат во тајност, ѝ било откриено нејзе. Исус видел дека таа корисно ќе го употреби своето сознание и дека ќе доведе други да учествуваат во неговата милост.

Кога учениците се вратиле, се изненадиле наоѓајќи го својот Учител во разговор со жена. Тој не ја испил освежителната голтка што ја сакал, но и не застанал да ја јаде храната што ја донеле учениците. Кога жената отишла, учениците го молеле да јаде. Го затекле смирен, потонат во длабоко размислување. Неговото лице блескотело и тие се плашеле да ја прекинат неговата заедница со Небото. Меѓутоа, знаеле дека е слаб и уморен и сметале дека се должни да го потсетат на неговите

телесни потреби. Исус го препознал нивното интересирање полно со љубов и рекол: „Јас имам храна за јадење која вие не ја знаете“.

Учениците се прашувале кој можел да му донесе да јаде; но Тој објаснил: „Моја храна е да ја исполнам волјата на Оној што ме прати и да го извршам неговото дело“ (Јован 4,34). Исус се радувал што со своите зборови ја разбудил совеста на оваа жена. Ја видел како пие од водата на животот, па неговиот глад и жед биле уталожени. Извршувањето на мисијата, за чиешто остварување го напуштил небото, го засилувало Спасителот за неговата работа и го издигнувало над човечките потреби. Да ѝ послужи на душата што е гладна и жедна за вистината за него било многу поважно отколку да јаде и да пие. За него тоа била утеха и освежување. Добročинството било живот за неговата душа.

Нашиот Откупител жеднее да го запознаеме. Тој е гладен за сочувство и љубов од оние што ги откупил со својата крв. Со неискажлива желба копнее да дојдат кај него и да имаат живот. Како мајката што очекува препознатлива насмевка од своето дете, што зборува за будуњето на разумот, така и Христос очекува изрази на благодарна љубов што покажува дека во душата почнал духовен живот.

Додека ги слушала Христовите зборови, жената била исполнета со радост. Величественото откровение речиси ја со-владало. Оставајќи ги стомните, се вратила во градот да им ја однесе веста и на другите. Исус знаел зошто отишла. Оставањето на стомните непогрешно зборувало за дејствувањето на неговите зборови. Со искрена желба во душата да ја добие водата на животот, заборавила зошто дошла на изворот, ја заборавила жедта на Спасителот што сакала да ја угаси. Со срце што врело од радост, брзала по патот да им ја однесе на другите скапоцената светлина што ја примила.

„Дојдете да го видите човекот што ми кажа сè што сум сторила“, им рекла на луѓето во градот. „Да не е тоа Христос?“ Нејзините зборови ги трогнале нивните срца. Нејзиното лице имало нов израз, а целата нејзина појава покажувала промена. Ги интересирало да го видат Исуса. „Излегоа од градот и дојдоа кај него“.

Додека сè уште седел крај бунарот, Исус ги гледал житните полиња што се простирале пред него, чиешто нежно зеленило го милувала златната сончева светлина. Покажувајќи им ја на учениците оваа сцена, се послужил со неа како со симбол: „Не

велите ли вие дека уште четири месеци ќе настапи жетва? Еве, подигнете ги очите и видете ги нивите како се веќе жолти за жетва!“ Додека зборувал, ги набљудувал групите луѓе што пристигнувале на бунарот. До жетвата имало уште четири месеци, но овде узрела жетвата за жетвари.

„Жетварот“, рекол Тој, „прима плата и собира плод за живот вечен, за да се радуваат заедно и сејачот и жетварот. Зашто за ова важи изреката: ‘Еден сее а друг жнее’“. Овде Христос ја истакнал светата служба што се должни да ја извршуваат пред Бога оние кои ќе го примат евангелието. Тие мора да бидат негови живи орудија. Тој бара од нив поединечна служба. Било да сееме или да жнееме, ние работиме за Бога. Еден сее семе; друг го собира плодот; но и сејачот и жетварот примаат плата. Тие заеднички се радуваат на наградата за својот труд.

Исус им рекол на учениците: „Јас ве пратив да жнеете каде што не се трудеите. Други се трудеа, а вие влеговте во нивниот труд“. Спасителот овде однапред ја видел големата жетва на Духовден. Учениците тоа не смееле да го сметаат за своја заслуга. Тие влегле во трудот на другите луѓе. Почнувајќи од Адамовиот пад, семето на речта Христос им го доверувал на своите избрани слуги да го посеат во човечките срца.

Едно невидливо орудие, дури една семожна Сила, работела тивко, но делотворно, да создаде жетва. Росата, дождот и сончевата светлина на Божјата милост се дадени да го освежуваат и да го хранат семето на вистината. Христос ќе го залее семето со својата сопствена крв. Неговите ученици ја имале таа предност да бидат Божји соработници. Тие биле соработници со Христа и со светите луѓе од дамнина. Со излевањето на Светиот Дух на денот Педесетница, илјадници ќе се обратат во еден ден. Тоа било успех на Христовото сеење, жетва на неговиот труд.

Со зборовите изговорени пред жената крај бунарот е посеано добро семе и жетвата мошне бргу настапила. Самарјаните дошле, го слушале Исуса и поверувале во него. Собирајќи се околу него на бунарот, го опсипале со прашања и жедно ги примале неговите објаснувања за она што им било нејасно. Додека слушале, нивната збунетост почнала да исчезнува. Биле слични на народ во голем мрак кој следел ненадеен зрак на светлина додека не нашол ден. Но не им бил доволен овој краток разговор. Сакале да слушнат повеќе и да ги повикаат своите пријатели и тие да го слушаат овој прекрасен Учител. Го пови-

кале во својот град и го молеле да остане со нив. Два дена престојувал во Самарија и мноштво други поверувале во него.

Фарисеите ја презирале Исусовата едноставност. Преминувале преку неговите чуда како да не постоеле и барале знак дека Тој е Божји Син. Меѓутоа, Самарјаните не барале никаков знак и Исус не сторил никакво чудо меѓу нив, освен што ѝ ја открил тајната на животот на жената на бунарот. Сепак, мнозина го примиле. Во својата нова радост ѝ рекле на жената: „Сега не веруваме поради твоето кажување, зашто самите чувме и знаеме дека Овој навистина е Спасител на светот“.

193

Самарјаните верувале дека Месија треба да дојде како Откупител не само на Евреите, туку и на цел свет. Светиот Дух преткажал преку Мојсеја дека Тој ќе биде пророк пратен од Бога. Преку Јакова е објавено дека ќе му се покорат народите, а преку Аврама дека во него ќе бидат благословени сите народи на земјата. На овие текстови од Светото писмо народот на Самарија ја темелел својата вера во Месија. Евреите погрешно ги толкувале подоцнежните пророци, припишувајќи му ја на првото Христово доаѓање славата на неговото второ доаѓање. Тоа ги навело Самарјаните да ги отфрлат сите свети списи, освен оние што се дадени преку Мојсеја. Меѓутоа, бидејќи Спасителот ги отфрлил сите овие погрешни толкувања, мнозина ги прифатиле подоцнежните пророштва и Христовите зборови за Божјето царство.

Исус почнал да го урива сидот што ги разделувал Евреите и незнабошците и да му го проповеда спасението на светот. Иако бил Евреин, слободно се мешал со Самарјаните, занемарувајќи ги фарисејските обичаи во својот народ. Наспроти нивните предрасуди, го прифатил гостопримството на овој презрен народ. Спиел под нивни покриви, јадел со нив на нивните трпези, се служел со храната што ја приготвиле и служеле нивните раце. Учел на нивните улици и постапувал со нив со голема љубезност и доброта.

Во ерусалимскиот храм еден низок сид го делел предворјето од сите други делови на тоа свето здание. На овој сид се наоѓале натписи на разни јазици што предупредувале дека на никој друг, туку само на Евреите им е дозволено да ја преминат оваа граница. Кога некој незнабожец би се осмелил да влезе во внатрешноста на храмот, тој со тоа би го осквернил и престапот би го платил со животот. Меѓутоа, Исус, основачот на храмот и на неговата служба, ги привлекувал незнабошците кон себе со

врски на човечко сочувство, додека неговата божествена милост им донела спасение што Евреите го отфрлиле.

Исусовиот престој во Самарија бил замислен да биде благослов за неговите ученици кои сè уште биле под влијание на еврејскиот фанатизам. Сметале дека приврзаноста кон сопствениот народ бара од нив негување на непријателство кон Самарјаните. Се чуделе на Исусовото однесување. Не можеле да одбијат да го следат неговиот пример и за овие два дена во Самарија нивните предрасуди ги заздувала верноста кон него; но сепак, во срцето не се помириле. Многу полека ¹⁹⁴ учеле дека нивното омаловажување и омраза мора да бидат заменети со сомилост и сочувство. Но по Господовото вознесение, неговите поуки излегле пред нив со ново значење. По излевањето на Светиот Дух си припомнувале за погледот на Спасителот, за неговите зборови, за почитувањето и за нежноста во своето однесување кон овие презрени странци. Кога отишол во Самарија да проповеда, Петар го внесувал истиот дух во својата работа. Кога Јован е повикан во Ефес, во Смирна, си спомнувал за искуството кај Сихем и му бил благодарен на божествениот Учител кој, гледајќи ги однапред тешкотиите со кои ќе мора да се соочат, им помогнал со својот личен пример.

Спасителот ја продолжува истата работа како и тогаш кога на жената од Самарија ѝ ја понудил водата на животот. Оние што се нарекуваат негови следбеници можеби ги презираат и ги одбегнуваат отфрлените, но никакви околности поврзани со раѓањето или со народната припадност, никакви услови на животот, не можат да ја одвратат неговата љубов од луѓето. На секоја душа, колку и да е грешна, Исус ѝ вели: Ако бараш од мене, јас ќе ти дадам жива вода. Повикот на евангелието не смее да се ограничи и да им се изнесува само на одбрани кои, според наше мислење, ќе ни укажат чест ако го прифатат. Веста треба да им се однесе на сите. Секаде каде што срцата се отворени да ја прифатат вистината, Христос е готов да ги поучува. Тој им го открива Отецот и службата што ја прифаќа Оној кој ги чита срцата. За нив Тој не употребува никакви поучни приказки. Ним, како и на жената крај бунарот, им вели: „Јас сум тој, кој зборува со тебе“.

Кога седнал да се одмори крај бунарот на Јакова, Исус доаѓал од Јудеја, каде што неговиот труд имал малку плод. Го отфрлиле свештениците и рабините; па дури и луѓето што тврделе дека се негови ученици не успеале да го сфатат него-

виот божествен карактер. Бил уморен и премален, но сепак не ја занемарил приликата да ѝ проговори на жената која била туѓинка, одвоена од Израел и која живеела во отворен грев.

Спасителот не чекал да се собере мноштво. Своите поуки често ги почнувал само за неколкумина собрани околу себе, но поминувачите, еден по еден застанувале да чујат, сè додека не се насобрало мноштво кое со восхит и со страхопочит ги слушало Божјите зборови на Учителот пратен од Небото. Работникот за Христа не треба да мисли дека не може со иста сериозност да им зборува на неколкумина слушатели како и на поголема група. Можеби тука е присутен само еден што ја слуша веста, но кој може да каже колку далекусежно ќе биде нејзиното влијание? Дури и на неговите ученици им се чинело неважно Спасителот своето време да ѝ го посвети на Самарјанката. Меѓутоа, Тој посериозно и поречито разговарал со неа отколку со царевите, со великодостојниците и со првосвештениците. Поуките што ѝ ги дал на оваа жена се повторуваат до најоддалечените краишта на земјата.

Штом го нашла Спасителот, Самарјанката довела други кај него. Доказала дека е многу поуспешен мисионер од неговите ученици. Учениците не виделе во Самарија ништо што би им покажало дека тоа е поле што ветува. Нивните мисли биле насочени кон големото дело што треба да се изврши во иднина. Не виделе дека токму околу нив се наоѓа жетва што треба да се собере. Меѓутоа, преку жената што ја презирале, цел еден град е доведен да го слуша Спасителот. Таа веднаш светлината им ја однела на своите сонародници.

Оваа жена го претставува дејствувањето на вистинската вера во Христа. Секој вистински ученик се раѓа за Божјето царство како мисионер. Оној што пие од водата станува извор на животот. Примателот станува давател. Христовата милост во душата е како извор в пустина што извира да ги освежи сите, и кај оние што се пред смрт да создаде желба да пијат од водата на животот.

„АКО НЕ ВИДИТЕ ЗНАЦИ И ЧУДА“

Оваа глава се темели на Јован 4,43-54

¹⁹⁶ Галилејците што се враќале од Пасха донеле извештај за Исусовите чудесни дела. Судот што го изрекле над неговите дела великодостојниците во Ерусалим му го отворил патот во Галилеја. Многу луѓе се жалеле поради злоупотребите во храмот и поради ненаситноста и дрскоста на свештениците. Се надевале дека овој човек, кој ги натерал поглаварите во бегство, можеби е очекуваниот Ослободител. Сега до нив допреле вестите што изгледа ги потврдувале нивните најсвети очекувања. Се пронесувал глас дека пророкот себеси се прогласил за Месија.

Меѓутоа, народот од Назарет не верувал во него. Поради тоа Исус на својот пат во Кана не го посетил Назарет. Спасителот им изјавил на своите ученици дека пророкот нема чест во своето родно место. Луѓето карактерот го проценуваат според она што можат да го сфатат. Тесноградите и световни луѓе за Христа судеа според неговото скромно потекло, според неговата скромна облека и секојдневната напорна работа. Не можеле да ја проценат чистотата на тој дух на кој немало ниту една дамка на грев.

Вестите за Христовото враќање во Кана набргу се рашириле низ сета Галилеја, донесувајќи им надеж на неволниците и страдалниците. Во Капернаум вестите го привлекле вниманието на еден еврејски благородник кој бил во царска служба.

¹⁹⁷ Синот на овој службеник боледувал од болест што изгледа била неизлечлива. Лекарите го оставиле да умре, но кога таткото дознал за Исуса, решил да побара помош од него. Детето било наполно истоштено и се стравувало дека нема да преживее до неговото враќање. Сепак, благородникот чувствувал дека лично треба да го образложи случајот. Се надевал дека молбите на еден татко ќе разбудат сожалување кај големиот Лекар.

Кога стигнал во Кана, Исуса го затекол опкружен со мноштво. Со срце полно со страв се протуркал до Спасителот. Но неговата вера се поколебала кога видел само едноставно облечен човек, прашлив и уморен од пат. Се посомневал дека ова лице е во состојба да ја исполни неговата молба; сепак, добивајќи можност да разговара со Исуса, му кажал зошто дошол и го замолил Спасителот да појде со него во неговиот дом. Меѓутоа, неговата жалост веќе му била позната на Исуса. Пред службеникот да го напушти својот дом, Спасителот ја видел неговата неволја. 198

Но Тој исто така знаел дека таткото во својот ум го условил своето верување во Исуса. Ако не ја исполни неговата молба, нема да го прифати како Месија. Додека службеникот чекал измачуван со неизвесноста, Исус рекол: „Ако не видите знаци и чуда, не верувате!“

И покрај сите докази дека Исус бил Христос, молителот решил својата вера да ја услови со исполнување на своето барање. Спасителот ова сомнително неверување ѝ го противставил на верата на Самарјаните кои не барале никакво чудо или знак. Неговиот збор, вечно присутен доказ за неговото божество, имал уверлива моќ што допрела до нивните срца. Христа го болело тоа што неговиот народ, на кого му се доверени светите пророштва, ќе пропушти да го чуе Божјиот глас кој им зборува преку неговиот Син.

Сепак, благородникот имал извесна мера на вера, зашто дошол да го побара она што го сметал за најдрагоцен од сите благослови. Но Исус за него имал поголем дар. Сакал не само да го исцели детето, туку службеникот и неговиот дом да ги стори учесници во благословите на спасението и да запали светлина во Капернаум, кој требало мошне бргу да стане поле на неговата работа. Меѓутоа, пред да ја посака Христовата милост, благородникот морал да ја сфати својата потреба. Тој дворски човек претставувал мнозинство во својот народ. Тие биле заинтересирани за Исуса од себични побуди. Се надевале дека од неговата сила ќе извлечат некоја посебна корист и својата вера ја насочиле кон добивање на оваа привремена помош, а не ја препознале својата духовна болест и не ја виделе својата потреба од божествена милост.

Како блескотна светлина, зборовите на Спасителот, упатени до благородникот, го разоткриле неговото срце. Увидел дека Исуса го бара од себични побуди. Неговата колеблива вера се појавила пред него во својот вистински карактер. Со

длабока болка сфатил дека неговото сомневање би можело да го однесе синот во смрт. Знаел дека се наоѓа во присуство на Оној кој може да ги чита мислите и на кого му е можно сè. Со длабока душевна болка извикнал понизно молејќи: „Господине, слези пред да ми умре детето!“ Неговата вера цврсто се фатила за Христа, како што го сторил тоа и Јаков кога, борејќи се со ангелот, извикнал: „Нема да те пуштам додека не ме благословиш“ (1. Мојсеева 32,26).

Како и Јаков, тој победил. Спасителот не може да се оддалечи од душата која, изнесувајќи ја својата голема потреба, цврсто се држи за него. „Оди си“, рекол, „твојот син е жив“.

199 Благородникот во мир и со радост, што никогаш порано не ги познавал, го напуштил Спасителот. Не само што верувал дека неговиот син ќе оздрави, туку со цврста доверба верувал во Христа како во свој Откупител.

Истиот миг, оние што бдееле во домот во Капернаум крај детето што умираше, забележале ненадејна и таинствена промена. Од лицето на страдалникот е повлечена сенката на смртта. Трескавоста е заменета со руменило на здравјето што се враќало. Испиените очи засветиле со живот и во слабото, премалено тело, повторно се вратила силата. На детето не се забележувале веќе никакви траги на болест. Неговото трескавично тело станало опуштено и влажно и тоа потонало во мирен сон. Треската го напуштила среди најголемата горештина на денот. Семејството било восхитено и настанала голема радост.

Кана не била толку далеку од Капернаум и службеникот можел да се врати дома таа вечер по разговорот со Исуса; но тој не брзал да се врати дома. Какво враќање! Кога отишол да го најде Исуса, неговото срце било преполно со тага. Сончевиот сјај му изгледал свиреп, а песните на птиците потсмев. Сега неговите чувства се наполно поинакви! Целата природа како да има нов изглед! Тој гледа со нови очи. Додека патува во тивкото рано утро, целата природа како да го фали Бога заедно со него. Додека сè уште се наоѓа на извесна далечина од својот дом, слугите му излегуваат во пресрет со желба да го отстранат стравот кој, како што верувале, тој сигурно го чувствува. Тој не бил изненаден со вестите што му ги донеле, но со длабоко интересирање, што тие не можеле да го сфатат, прашал во кој час на детето му било подобро. Одговориле: „Вчера во седум часот го напушти треската“. Истиот миг кога верата на таткото

се фатила за сигурното ветување: „Твојот син е жив“, божествената љубов го допрела детето што умираше.

Таткото побрзал да го поздравува својот син. Го пригрнал на своето срце како оној што е вратен од мртвите и без престан му благодарел на Бога за ова чудесно исцелување. 200

Благородникот копнеел да дознае повеќе за Христа. Подоцна, кога го слушнал неговото учење, тој и сите негови домашни станале Исусови ученици. Нивната несреќа била благословена со преобраќање на целото семејство. Вестите за чудото се ширеле; и во Капернаум, во кој Христос сторил толку силни дела, му бил приготвен патот за лична служба.

Оној што го благословил благородникот од Капернаум, исто толку сака да нè благослови и нас. Меѓутоа, како и ујадениот татко, ние често го бараме Исуса заради некое земно добро, и дури откако ќе се исполни нашето барање, покажуваме доверба во неговата љубов. Спасителот копнее да ни даде поголем благослов од оној што го бараме, одложувајќи го одговорот на нашето барање за да ни го покаже злото на нашите срца и нашата длабока потреба од неговата милост. Тој сака да ја отфрлиме себичноста, а тоа ќе нè наведе да го побараме. Признавајќи ја нашата беспомошност и нашата итна потреба, треба целосно да ѝ се довериме на неговата љубов.

Пред да поверува, благородникот сакал да види дека неговата молитва е исполета, но морал да го прифати Исусовиот збор дека неговата молба е примена и дека му е подарен благослов. Ние исто така треба да ја научиме оваа поука. Не треба да веруваме затоа што гледаме или чувствуваме дека Бог нè слуша. Ние мораме да се потпреме врз неговите ветувања. Кога ќе му пристапиме со вера, секоја наша молба влегува во Божјето срце. Кога сме барале негов благослов, треба да веруваме дека го примаме и да му заблагодариме што сме го примиле. Тогаш треба да ги прифатиме нашите должности, уверени дека благословот ќе го примиме кога ќе ни биде најпотребен. Кога ќе научиме да правиме така, ќе знаеме дека нашите молитви се примени. Бог „може да стори неспоредливо повеќе“, „според богатството на својата слава“ и „според неговата силна моќ“ (Ефесците 3,20.16; 1,19).

ВИТЕЗДА И СИНЕДРИОНОТ

Оваа глава се шемели на Јован 5

201 „Во Ерусалим, кај Овчата Порта, има бања со пет тремови, на еврејски наречена Витезда. Под нив лежеа мнозина болни, слепи, улогави и исушени, кои чекаа да се разбрани водата“.

Во одредено време водите во оваа бања би се заматиле, а постоело општо верување дека тоа се случува под дејство на натприродна сила, па оној што ќе влезе во водата кога таа ќе се замати, ќе оздрави, без разлика од каква болест боледува. Ова место го посетувале стотици болни, но кога водата ќе се заматела, турканицата станувала толку голема што масата, брзајќи напред, ги газела послабите мажи, жени и деца. Мнозина и не можеле да се доближат до бањата. Други, што успеале да се доближат, умирале на нејзиниот раб. Околу ова место биле подигнати засолништа кои ги штителе болните од дневните горештини и од студот ноќе. Имало и такви што ги поминувале ноќите под овие тремови, од ден на ден ползејќи до работ на базенот, попусто надевајќи се дека ќе оздрават.

Исус пак се наоѓал во Ерусалим. Додека одел сам, можело да се види дека размислува и дека се моли. Дошол во бањата. Ги видел несреќните болни како го чекаат она што - според нивно мислење - била единствена можност за оздравување. Сакал да ја покаже својата исцелувачка сила и на секој болен да му го врати здравјето. Но бил саботен ден. Мноштво луѓе оделе во храмот на богослужение, па знаел дека таквото дело на исцелување би поттикнало предрасуди кај Евреите и прерано би ја запрело неговата работа.

Меѓутоа, Спасителот видел сцена на крајна беда. Тука бил случај на еден човек улогав и беспомошен триесет и осум години. Неговата болест во голема мера била резултат на неговиот грев и неа ја гледале како Божја казна. Сам и без пријатели, чувствувајќи дека е исклучен од Божјата милост, овој

болен долги години страдал. Во миговите кога се очекувало водата да се замати, оние што би биле трогнати со неговата беспомошност би го донеле до тремовите. Но, во решавачкиот миг немало никого да му помогне. Го гледал бранувањето на водата, но никогаш не можел да дојде поблизу од работ на базенот. Други, посилни, би се нурнале пред него. Не можел успешно да се бори со себичната толпа што се грабела. Неговите истрајни напори кон единствената цел, неговата грижа и постојаното разочарување бргу го исцрпувале остатокот на неговата сила.

Болниот човек лежел на рогозина и од време на време ја подигал главата да го набљудува базенот, кога наеднаш, едно нежно лице, полно со сочувство, се наведнало над него, а зборовите: „Сакаш ли да бидеш здрав?“, го привлекле неговото внимание. Во неговото срце се родила надеж. Чувствувал дека на некој начин ќе добие помош. Меѓутоа, радоста бргу исчезнала. Се сетил колку пати се обидувајќи да стигне до базенот и дека сега има малку надеж оти ќе преживее додека водата повторно не се замати. Уморно се свртел и рекол: „Да, Господине, но немам човек да ме спушти во бањата кога ќе се замати водата, а додека јас да дојдам, друг слегува пред мене“.

Исус не барал од овој страдалник да покаже вера во него. Едноставно му рекол: „Стани, земи си ја рогозината и оди си“. Меѓутоа, верата на овој човек се фатила за тој збор. Секој нерв и мускул затреперил со нов живот, а низ неговите парализирани органи проструило здравје. Без колебање ја активирал својата волја да ја послуша Исусовата наредба и сите негови мускули одговориле на неа. Скокнувајќи на нозе, утврдил дека станал човек полн со сила. Исус не му дал никакво ветување за божествена помош. Човекот можел да се посомнева и да ја загуби единствената прилика за оздравување. Но му верувал на Христовиот збор и, постапувајќи така, добил сила.

Со истата вера и ние можеме да примиме духовно исцелување. Поради гревот сме се одвоиле од животот во Бога. Нашите души се болни од парализа. Сами не сме во состојба да живееме свет живот повеќе отколку немоќниот човек да оди. Мнозина ја сфаќаат својата беспомошност и копнеат за таков духовен живот што ќе ги доведе во хармонија со Бога, но попусто се трудат да го постигнат. Во очај тие викаат: „Јас несреќен човек! Кој ќе ме избави од ова смртно тело?“ (Римјаните 7,24). Овие безнадежни луѓе што се борат нека погледнат горе. Спасителот се наведува над оние што ги откупил

со својата крв, прашувајќи ги со неискажлива нежност и сожалување: „Сакаш ли да бидеш здрав?“ Тој ве повикува да станете здрави и спокојни. Не чекајте да почувствувате дека сте исцелени. Верувајте му на неговиот збор и Тој ќе се исполни. Својата волја ставете ја на Христова страна. Одлучете да му служите и, живеејќи според неговата Реч, ќе примите сила. Колку и да е лоша навиката и голема страста што со долгото попуштање ги врзала и душата и телото, Христос може да ги одврзе. Тој копнее да ги ослободи. Тој ќе ѝ даде живот на душата која е мртва поради „своите престапи“ (Ефесците 2,1). Тој ќе го ослободи робот што го држат слабостите, несреќите и синцирите на гревот.

Откако бил исцелен, фатениот човек се наведнал да ја подигне постелата, всушност само една простирка и ќебе, а кога се исправил со чувство на восхит, го барал околу себе својот Ослободител, но Исус исчезнал среди мноштвото. Човекот се плашел дека нема да го препознае ако го види повторно. Додека брзал по својот пат, со цврст, слободен чекор, фалејќи го Бога и радувајќи ѝ се на својата нова сила, сретнал некои фарисеи и веднаш им раскажал за своето исцелување. Бил изненаден со студенилото со кое го слушале неговото излагање.

Намрштени го прекинале со прашање зошто својата постела ја носи во саботен ден. Строго го потсетиле дека не е во согласност со законот да носи товар во Господовиот ден. Во својата радост човекот заборавил дека била сабота, па сепак не чувствувал никаква осуда, зашто ја послушал наредбата на Оној што имал таква сила од Бога. Храбро одговорил: „Оној кој ме исцели, ми рече: ”Земи си ја рогозината и оди си“. Го прашале кој го сторил тоа, но тој не можел да одговори. Овие поглавари добро знаеле дека само Еден бил способен да го стори ова чудо; но сакале вистински доказ дека тоа бил Исус, за да можат да го обвинат како прекршител на саботата. Според нивното расудување, Тој не само што го прекршил законот со тоа што го исцелил болниот човек во сабота, туку сторил светогрдие наложувајќи му да ја понесе својата постела.

Евреите во толкава мера го изопачиле законот, што од него направиле ропски јарем. Нивните бесмислени барања станале пословични меѓу другите народи. Особено саботата била оградена со секојдневни бесмислени ограничувања. Таа за нив не била радост, светиња на Господа и славна. Законците и фарисеите од нејзиното празнување создале неподнослив товар. На Евреинот не му било дозволено да запали оган, па

дури ни да запали свеќа во сабота. Според тоа, народот зависел од незнабошците за многу услуги што нивните правила забранувале самите да ги прават во сабота. Не размислувале дека, ако тие дела се грешни, тогаш и оние што бараат други да им сторат услуга исто толку се виновни како самите да ја свршиле таа работа. Сметале дека спасението е ограничено само на Евреите и дека состојбата на сите други, бидејќи е веќе безнадежна, не може да биде полоша. Меѓутоа, Бог не дал ни една заповед што не би можеле да ја послушаат сите. Неговите закони не одобруваат неразумни или себични ограничувања.

Во храмот Исус го сретнал човекот што го излекувал. Тој дошол да принесе жртва за гревот, а и благодарна жртва за големата милост што ја примил. Наоѓајќи го меѓу верниците, Исус му се открил со зборови: „Еве, сега си здрав и не греши повеќе за да не те снајде нешто полошо“.

Излекуваниот човек бил пресрекен кога го сретнал својот Ослободител. Не знаејќи за непријателството кон Исуса, им рекол на фарисеите што го испитувале дека Тој го исцелил. „И затоа Евреите го осудија Исуса бидејќи тоа го стори во сабота“.

Исус бил обвинет и изведен пред Синедрионот да одговара поради наводно кршење на саботата. Кога Евреите во тоа време би биле независен народ, тоа обвинување би го искористиле да ја остварат својата намера - да го убијат. Но тоа не можеле да го сторат затоа што биле под власт на Римјаните. Евреите немале право да досудат смртна казна, а обвинувањата изнесени против Христа не биле полноважни пред римскиот суд. Меѓутоа, тие имале и други цели што сакале да ги постигнат. Наспроти нивните напори да го осуетат неговото дело, Христос, дури и во Ерусалим стекнал поголемо влијание кај народот од нивното. Мноштвото, што не го интересирале сувопарните говори на рабините, било привлечено од неговото учење. Можеле да ги разберат неговите зборови и нивните срца биле загреани и утешени. Бога го претставил не како одмаздлив судија, туку како нежен татко, откривајќи го Божјиот лик онака како што се видел во самиот него. Неговите зборови биле мелем за ранетата душа. Со своите зборови и дела на милосрдие ја кршел суровата моќ на старите традиции и на човечките заповеди и ја изнесувал Божјата љубов во нејзината неисцрпна полнота.

Во едно од најраните пророштва за Христа е запишано: „Царскиот жезол нема да се оддели од Јуда, ниту палката

владачка ќе се оддалечи од неговите нозе додека не дојде Оној на кого му припаѓа - на кого ќе му се поклонат народите“ (1. Мојсеева 49,10).

Народот се собирал околу Христа. Со срце полно со наклоност, мноштвото со поголемо задоволство ги прифатило поуките за љубовта и за добрата волја отколку строгите обреди што ги барале свештениците. Кога свештениците и рабините не би се противставиле, неговото учење би извршило таква реформа, каква што овој свет никогаш не доживеал. Но, за да ја одржат својата сила, овие водачи решиле да го скршат Исусовото влијание. Ако успеат да го изведат пред Синедрионот и ако јавно го осудат неговото учење, тоа ќе им помогне да ја постигнат оваа цел, зашто народот сè уште негувал голема почит кон своите верски водачи. Ако некој имал смелост да ги осуди рабинските барања или да се обиде да го олесни товарот што му го натовариле тие на народот, него го сметале за виновен не само поради богохулство, туку и за предавство. Врз основа на ова, рабините се надевале дека ќе предизвикаат презир кон Христа. Тие Христа го претставиле како човек кој се обидува да ги обори утврдените обичаи и со тоа да предизвика поделби кај народот и да подготви пат за целосно подјармување од страна на Римјаните.

Меѓутоа, плановите што рабините толку ревно се обидувале да ги спроведат во дело потекнувале од еден друг извор, а не од Синедрионот. Бидејќи сатаната не успеал да го совлада Христа во пустината, ги соединил сите сили да му се противстави во неговата служба и, ако е можно, да ја осуети неговата работа. Тоа што не можел да го изврши со непосреден личен напор, решил да го постигне со итрина. Штом се повлекол по судирот во пустината, веднаш на советот со своите заговорници-ангели ги усовршил плановите за натамошно заслепување на умовите на еврејскиот народ за да не го препознаат својот Откупител. Испланирал во верскиот свет да работи преку свои човечки орудија, исполнувајќи ги со своето непријателство кон Поборникот на вистината. Тој ќе ги наведе да го отфрлат Христа и колку што може повеќе да му го загорчуваат животот, надевајќи се дека ќе го обесхрабри во неговата мисија. Водачите на Израел станале сатански средства во борбата против Спасителот. Исус дошол „да го стори законот голем и славен“. Тој не ја намалил неговата возвишеност, туку го издигнал. Писмото вели: „Нема да му здодее ниту ќе се умори додека не постави суд на земјата“ (Исаија 42,21.4). Дошол

да ја ослободи саботата од тешките бремиња што ја сториле проклетство наместо благослов.

Од оваа причина Тој ја избрал саботата да го изврши исцелувањето во Витезда. Болниот човек можел да го излечи и во некој друг ден на седмицата, или можел да го излечи а да не му наложи да ја понесе својата постела. Но тоа не би му ја дало приликата што ја сакал. Во основата на секое дело на Христовиот живот на земјата се наоѓала некоја мудра намера. Сè што правел било важно само по себе и по својата поучност. Меѓу несреќниците во бањата го избрал најтешкот случај врз кого ја искажал својата исцелителска сила и му наредил на човекот да ја понесе својата постела низ градот со цел да го објави големото дело сторено над него. Ова ќе поттикне прашање што е законито да се прави во сабота и ќе му го отвори патот да ги обвини еврејските ограничувања во врска со Господовиот ден и да објави дека нивното предание е ништожно.

Исус им објаснил дека делото на лекување на болните во сабота е во сообразност со законот за саботата. Тоа било во согласност со работата на Божјите ангели што постојано слегуваат и се качуваат меѓу небото и земјата служејќи му на човештвото што страда. „Мојот Отец работи, и јас работам“. Сите денови се Божји во кои треба да се спроведуваат во дело неговите планови за човечкиот род. Ако еврејското толкување на законот било исправно, тогаш греша Јехова чиешто дело оживува и одржува секое суштество откако ги поставил темелите на земјата; тогаш Тој, кој објавил дека неговото дело е добро, и кој ја воспоставил саботата како спомен на создавањето, мора да ја заврши својата работа и да го запре непрекинатиот од на вселената.

Треба ли Бог да му забрани на Сонцето да ја извршува својата должност во сабота, да ги задржи неговите топли зраци да не ја загреваат земјата и да ги хранат растенијата што растат? Дали системот на световите мора да мирува во текот на тој свет ден? Треба ли тој да им нареди на потоците да се воздржат од залевање на полињата и шумите и да им наложи на морските бранови да не создаваат постојано плими и осеки? Мора ли пченицата и пченката да престанат да растат, а зрелиот грозд да го запре руменилото на својата зрелост? Мора ли дрвјата и цутовите да престанат да пупат и да цутат во сабота?

Во тој случај луѓето не би ги добиле плодовите на земјата и благословите што животот го прават посакуван. Природата

мора да го продолжи својот непроменлив ток. Бог не може ниту за миг да ја задржи својата рака, инаку човекот би паднал и би умрел. Во тој ден и човекот има работи што треба да ги извршува. Животните потреби мора да се задоволат, болните мора да се негуваат, скудноста на сиромасите мора да се ублажи. Ќе биде виновен оној што ќе занемари во сабота да му помогне некому кој е во неволја. Божјиот свет одмор е создаден за човекот и делата на милосрдие се во совршена хармонија со неговата цел. Бог не сака неговите созданија ниеден миг да поднесуваат болка што може да се отстрани во сабота или во кој и да е друг ден.

Ние во сабота од Бога бараме многу повеќе отколку во другите денови. Неговиот народ во тоа време ја напушта својата вообичаена работа и времето го поминува во размислување и на богослужение. Тие бараат од Него многу повеќе помош отколку во другите денови. Бараат негово посебно внимание. Понизно и упорно бараат негови посебни благослови. Бог не чека да помине саботата и дури тогаш да ги исполни овие молби. Небесниот труд никогаш не престанува, па ни луѓето никогаш не треба да се одмораат од правење на добро. Саботата не е замислена како време за безделничење. Законот забранува световна работа во Господовиот ден за одмор; напорната работа со која заработуваме за животот мора да престане; никаква работа за световни задоволства и корист во тој ден не е во сообразност со законот; но, како Бог што престанал со својата создателска работа и се одморил во сабота и ја благословил, така и човекот треба да го напушти своето занимање од секојдневниот живот и тие свети часови да ги посвети за здрав одмор, за служба на Бога и за свети дела. Христовото дело на исцелување на болниот било во совршена хармонија со законот. Тоа ѝ оддало почест на саботата. Христос ги истакнал своите еднакви права со Бога во земната работа која била исто толку света и со ист карактер како и работата на неговиот Отец на небото. Меѓутоа, фарисеите уште повеќе се разлутиле. Според нивното сфаќање, Тој не само што го прекршил законот, туку со тоа што Бога го нарекол „свој Татко“, себеси се прогласил за еднаков со Бога (Јован 5,18).

Целиот еврејски народ Бога го нарекувал свој Татко, и тие не би се разгневиле толку кога и Христос би се претставил себеси како стои во ист однос спрема Бога. Го обвиниле поради богохулство, покажувајќи дека го сфаќаат како Оној кој на тоа полага право во највозвишена смисла.

Овие Христови противници немале никакви докази да им се противстават на вистините што ги врежувал Тој во нивната совест. Тие можеле да ги наведуваат само своите обичаи и преданија, а тоа изгледало слабо и безживотно во споредба со доказите што ги црпел Исус од Божјата реч и од непрекинатиот ток на природата. Кога рабините би чувствувале некаква желба да ја примат светлината, би биле осведочени дека Исус ја зборува вистината. Меѓутоа, ги избегнувале фактите за кои зборувал во врска со саботата и се обидуваале да поттикнат гнев против него затоа што тврдел дека е еднаков со Бога. Бесот на поглаварите не знаел за граници. Кога не би се плашеле од народот, свештениците и рабините тој миг би го убиле Исуса. Но народните чувства кон него биле силни. Мнозина во Исуса препознале пријател што ги излечил нивните болести и ги утешил нивните таги, па го оправдувале неговото исцелување на болниот од Витезда. Така за извесно време водачите биле присилени да ја придушваат својата омраза.

Христос го отфрлил обвинувањето за богохулство. Моја власт е, рекол, да го извршувам ова дело за кое ме обвинувате, а тоа доаѓа оттаму што сум јас Божји Син, што имам со него иста природа, иста волја и цел. Во сите негови дела на создавањето и провидението јас соработувам со Бога: „Синот не може ништо да прави сам од себе, ако не гледа што прави Отецот“. Свештениците и рабините Божјиот Син го повикале на одговорност токму поради она дело заради кое бил пратен на светот да го изврши. Со своите гревови тие се одвоиле од Бога и во својата горделивост дејствувале независно од него. Биле самоуверени и не ја сфатиле потребата од повозвишена мудрост што би управувала со нивните дела. Меѓутоа, Божјиот Син ѝ бил потчинет на Божјата волја и бил зависен од неговата сила. Христос потполно бил ослободен од своето „јас“, така што не правел никакви планови за себе. Ги прифатил Божјите планови што му ги одредил и што му ги откривал Отецот секој ден. И ние треба да зависиме од Бога така што нашиот живот едноставно да биде исполнување на неговата волја.

Кога Мојсеј се приготвувал да го гради шаторот за состанок како Божје престојувалиште, добил упатства сите работи да ги направи според мострата што му била покажана на гората. Мојсеј ревносно се дал на работа да ја изврши Божјата задача; најталентираниите, највештите луѓе му биле при рака да ги спроведат неговите предлози. Сепак, секое свонче, секое јаболче, секоја ресичка, секој раб, секоја завеса или кој и да

209 било сад во светилиштето, требало да ги направи наполно сообразно со сликата што му е покажана. Бог го повикал на гората и му ги открил небесните работи. Господ го осветлил со својата слава за да може да ја види мострата според која се направени сите предмети. Така на Израел, во чијашто средина сакал да направи свое престојувалиште, му го открил својот славен идеал на карактерот. Мострата им е покажана на планината, кога е даден законот на Синај и кога Господ, поминувајќи пред Мојсеја, изјавил: „Господ, Господ, Бог милослив, жалослив, бавен на гнев, богат со љубов и со верност, им укажува милост на илјадници, ги проштава беззаконијата, неправдите и гревовите“ (2. Мојсеева 34,6.7).

Израел избрал сопствен пат. Тој не сидал според моделот; но вистинскиот храм за Божје престојувалиште, Христос, обликувал секоја подробност од својот земен живот сообразно со Божјиот идеал. Тој рекол: „Мило ми е, Господе, да ја извршувам волјата твоја, законот твој го носам длабоко во срцето“ (Псалм 40,8). Така нашиот карактер треба да прерасне во Духот во „Божје живеалиште“ (Ефесците 2,22). Мораме да направиме „сè според мострата“ токму на Оној кој „пострада за нас и нам ни остави пример да одиме по неговите стапки“ (Евреите 8,5; 1. Петрово 2,21).

Христовите зборови нè учат себеси да се сметаме за нераскинливо поврзани со нашиот небесен Отец. Каква и да е нашата положба, ние зависиме од Бога кој сите судбини ги држи во свои раце. Тој ни одредил работа и нè надарил со способности и со средства за таа работа. Сè додека ѝ се потчинуваме на Божјата волја и се потпираме врз неговата сила и мудрост, ќе бидеме водени по сигурни патеки за да го исполниме својот дел што ни е одреден во неговиот голем план. Меѓутоа, човек што се потпира врз своја мудрост и сила, се одвојува од Бога. Наместо да работи во единство со Христа, тој ги исполнува целите на непријателот на Бога и на човекот.

Спасителот продолжил: „Она што го прави Отецот го прави и Синот... Како Отецот што воскреснува мртви и ги оживува, така и Синот ги оживува оние кои сака“. Садукеите сметале дека нема воскресение во тело; но Исус им рекол дека едно од најголемите дела на неговиот Отец е воскреснувањето на мртвите и дека и самиот Тој има сила да воскреснува мртви. „Иде часот, и веќе е тука, кога мртвите ќе го чујат гласот на Божјиот Син, и оние што ќе го чујат, ќе оживеат“. Фарисеите верувале во воскресение на мртвите. Христос из-

јавува дека и сега меѓу нив е силата што им дава живот на мртвите, и дека тие ќе го видат нејзиното дејство. Истата сила на воскресение им дава живот на душите што се „мртви поради своите престапи и гревови“ (Ефесците 2,1). Тој дух на животот во Исуса Христа, „силата на неговото воскресение“, ги ослободува луѓето „од законот на грегот и смртта“ (210) (Филипјаните 3,10; Римјаните 8,2). Надмоќта на злото е урната и душата со вера се пази од грегот. Оној што своето срце му го отвора на Христовиот Дух ја користи таа моќна сила што ќе го подигне неговото тело од гробот.

Понизниот Назареќанец го потврдил своето вистинско возвишено потекло. Тој, на кого ангелите му укажувале почит, Божјиот Син, едно со Творецот на вселената, се открил издигнувајќи се над човечката природа и отфрлајќи ја појавата на грегот и срамот. Неговите слушатели биле восхитени. Ниеден човек никогаш не изговарал зборови какви што биле неговите ниту се однесувал со такво царско достоинство. Неговото кажување е јасно и едноставно и во целост ја објавува неговата задача и должност на светот. „Зашто Отецот не му суди никому, туку сиот суд му го отстапи на Синот, за да го почитуваат сите Синот, како што го почитуваат Отецот. Оној што не го почитува Синот, не го почитува ни Отецот кој го прати... Зашто, како Отецот што има живот во себе, така му даде и на Синот да има живот во себе. Му даде и власт да суди, зашто е Син човечки“.

Свештениците и поглаварите се поставиле како судии да ја осудат Христовата работа, но Христос изјавил дека Тој е нивни судија и судија на цела земја. Светот му е доверен на Христа и преку него на паднатиот човечки род му доаѓале сите благослови од Бога. Тој бил Откупител пред и по своето отелотворување. Во мигот кога се појавил грегот, тука бил и Спасителот. Им дал светлина и живот на сите и секому ќе му биде судено според мерката на дадената светлина. Тој, кој дал светлина, кој ја следел душата со најнежни повици, настојувајќи да ја доведе од грегот во светост, истовремено е и Застапник и Судија. Од избувнувањето на големата борба на небото, сатаната своето дело го одржувал со измама, а Христос настојувал да ги обелодени неговите планови и да ја скрши неговата сила. Тој бил Оној што застанал наспроти измамникот и кој низ сите векови сакал да ги оттргне заробените од неговата власт. Тој е Оној ист што ќе му изрече суд на секое суштество.

А Бог „му даде и власт да суди, зашто е Син човечки“. Затоа што го вкусил вистинскиот талог на човечката беда и искушение и затоа што ги сфаќа слабостите и гревовите на луѓето, затоа што храбро им се противставил на сатанските искушенија наместо нас и што ќе постапува праведно и нежно со душите што се спасени со неговата пролеана крв - поради сето ова Синот човечки е одреден да го спроведе судот.

211 Меѓутоа, Христова задача не била да суди, туку да даде спасение. „Бог не го прати својот Син на светот да му суди на светот, туку светот да се спаси преку него“ (Јован 3,17). Пред Синедрионот Исус изјавил: „Кoj ја слуша мојата реч и верува во Оној кој ме прати, има живот вечен и не доаѓа на суд, туку преминал од смртта во живот“ (Јован 5,24).

Повикувајќи ги своите слушатели да не се чудат, Христос пред нив уште пошироко ја открил тајната на иднината. „Иде часот“, рекол Тој, „кога сите што почиваат во гробовите ќе го чујат неговиот глас и ќе излезат од нив: кои правеле добро ќе воскреснат за живот, а кои правеле зло, ќе воскреснат за осуда“ (Јован 5,28.29).

Оваа сигурност во идниот живот Израел долго ја очекувал и се надевал дека ќе ја добие при доаѓањето на Месија. Сега нив ги осветлила единствената светлина што може да ја осветли темнината на гробот. Самоволието е слепо. Исус ги повредил преданијата на рабините и не се обѕирал на нивниот авторитет и затоа тие не сакале да веруваат.

Времето, местото, околностите, силата на чувствата што го обзела собирот - сето тоа се обединило Христовите зборови пред Синедрионот да ги стори уште повлијателни. Највисоката верска власт на целиот народ го барала животот на Оној што се претставил како Обновител на Израел. Господарот на саботата бил изведен пред земен суд, обвинет за кршење на законот за саботата. Кога толку бестрашно ја извршувал својата мисија, неговите судии го набљудувале вчудовидени и бесни; меѓутоа, не можеле да одговорат на неговите зборови.

Тие не можеле да го осудат. Го негирал правото на свештениците и рабините да го сослушуваат или да се мешаат во неговата работа. Тие не добиле такво овластување. Нивните тврдења се темелеле на нивната горделивост и безобѕирност. Тој одбил да ја признае вината за која го обвинувале, ниту пак дозволил тие да го поучаваат за верата.

Наместо да се извини за делото за кое го обвиниле или да ја објаснува причината за својата постапка, Исус им се против-

ставил на поглаварите и обвинетиот станал тужител. Ги укорил поради тврдоста на нивното срце и поради непознавањето на светите списи. Изјавил дека, отфрлајќи го него, кого што го пратил Бог, всушност ја отфрлиле Божјата реч. „Вие ги проучувате Писмата, зашто мислите дека во нив имате живот вечен; и токму тие сведочат за мене“ (Јован 5,39).

Секоја страница на историјата, или на прописите, или на пророштвата на старозаветните списи, била осветлена со славата на Божјиот Син. Толку колку што бил божествена установа, целокупниот систем на јудаизмот бил единствено пророштво на радосната вест. За Христа „сведочат сите пророци“ (Дела 10,43). Од ветувањето дадено на Адама, преку низа патријарси и преку Мојсеевиот закон, величествената небесна светлина ги сторила јасни трагите на стапалките на Откупителот. Пророците ја гледале витлеемската Свезда - Шило (на кого му припаѓа владеачката палка) - што треба да дојде, додека пред нив се одвивале идните настани во својот таинствен ток. Христовата смрт е прикажана во секоја жртва. Во секој облак од темјанот се издигнувала неговата праведност. Секоја труба на прошталната година го огласувала неговото име. Во длабоко впечатливата тајна на светињата над светињите почивала неговата слава.

Евреите ги поседувале светите списи и претпоставувале дека само со формално познавање на нивните зборови имаат вечен живот. Меѓутоа, Исус рекол: „Неговите зборови не остануваат во вас“. Отфрлајќи го Христа во неговата Реч, го отфрлиле и како личност. „Вие не сакате да дојдете кај мене“, рекол Тој, „за да имате живот“.

Еврејските водачи ги проучувале пророчките учења за царството на Месија, но тоа го правеле не со искрена желба да ја дознаат вистината, туку со намера да пронајдат доказ што ќе ги поддржи нивните славољубиви надежи. Кога Христос дошол на начин што бил спротивен на нивните очекувања, не го примиле, а за да се оправдаат себеси, се обиделе да го прикажат како измамник. Кога еднаш стапиле на таа патека, на сатаната му било лесно да го засилува нивното противење против Христа. Истите зборови што требало да бидат примени како доказ за неговото божество, биле протолкувани против него. Така тие Божјата вистина ја претвориле во лага и колку повеќе Спасителот понепосредно им зборувал за своите дела на милоста, сè порешително ја отфрлале таа светлина.

Исус рекол: „Јас слава не примам од луѓе“. Тој не го сакал влијанието на Синедрионот, ниту негово одобрување. Од нивното признавање не можел да прими никаква почест. Бил облечен во небесна чест и власт. Кога би сакал, ангелите би дошле да му оддадат почит; Отецот пак би го посведочил неговото божество. Меѓутоа, заради самите нив, заради народот чишто водачи биле тие, сакал еврејските поглавари да го препознаат неговиот карактер и да ги примат благословиите што им ги донел.

„Јас дојдов во име на мојот Отец, и не ме примате. Ако дојде друг во свое име, него ќе го примите“. Исус дошол со Божје овластување, носејќи го неговиот лик, исполнувајќи ја неговата реч, и барајќи ја неговата слава; па сепак, водачите во Израел не го прифатиле. Меѓутоа, кога би дошле други, присвојувајќи го Христовиот карактер, работејќи по своја волја и барајќи сопствена слава, тие би го примиле. Зошто? Затоа што оној што бара сопствена слава го привлекува желбата за самоизвишување и потврда пред другите. Евреите можеле да прифатат такви повици. Тие би прифатиле лажен учител затоа што тој би ја поттикнувал нивната гордост, одобрувајќи ги нивните мислења и преданија што ги негувале. Но Христовото учење не се совпаѓало со нивните претстави. Тоа било духовно и барало лично жртвување, и затоа не го примиле. Тие не го познавале Бога и Божјиот глас преку Христа бил глас на туѓинец.

Зар истото тоа не се повторува во наше време? Зар нема многу такви, дури и верски водачи, чишто срца толку се стврднале против Светиот Дух, што не можат веќе да го препознаат Божјиот глас? Зар тие не ја отфрлаат Божјата реч за да ги одржат своите сопствени преданија?

„Ако му верувавте на Мојсеја“, рекол Исус, „ќе ми верувавте и мене, зашто тој пишувавше за мене. Но ако не им верувате на неговите списи, како ќе им верувате на моите зборови?“ Исус бил Тој кој на Израел му зборувал преку Мојсеја. Кога би го слушале божествениот глас, кој зборувал преку нивниот голем водач, тие него би го препознале во Христовото учење. Кога би му верувале на Мојсеја, би му верувале и нему, за кого пишувајќи Мојсеј.

Исус знаел дека свештениците и рабините биле решени да му го одземат животот; па сепак, Тој јасно им ја протолкувал својата заедница со Отецот и својот однос спрема светот. Виделе дека нивното противење против него немало никакво

оправдување, а сепак не ја задушиле својата убиствена омраза. Страв ги обзел додека биле сведоци за убедливата сила што ја придружувала неговата работа, но се оглушиле на неговите повици и самите себеси се затвориле во темнина.

Тие доживеале целосен неуспех во поткопувањето на Исусовиот авторитет, а и во настојувањето да го одвратат почитувањето и вниманието на луѓето од кои мнозина биле уверени со неговите зборови. И самите поглавари чувствувале длабока осуда додека Тој ја осведочувал нивната совест за нивната вина. Сепак тоа уште повеќе ги огорчувало против него. Решиле да го убијат. Пратиле весници низ сета земја да го предупредуваат народот против Исуса како измамник. Биле пратени притајувачи да демнат над него и да известуваат за тоа што зборува и што работи. Сега нашиот мил Спасител најсигурно стоел под сенката на крстот.

ЗАТВОРАЊЕТО И СМРТТА НА ЈОВАНА

*Оваа глава се темели на
Матееј 11,1-11; 14,1-11; Марко 6,17-28; Лука 7,19-28*

214 Јован Крстителот прв го објавувал Христовото царство и бил прв што страдал. Од слободата што ја имал во пустината и од мноштвото што ги слушало неговите зборови, се нашол опкружен со сидови на затворска ќелија. Станал заробеник во тврдината на Ирод Антипа. Поголемиот дел од својата служба Јован ја поминал во областа источно од Јордан што била под управа на Антипа. И сам Ирод ги слушал проповедите на Крстителот. Распуштениот цар се тресел слушајќи го повикот на покајание. „Зашто Ирод се плашеше од Јована, знаејќи дека е човек праведен и свет... Кога го слушаше, се збунуваше, но сепак радо го слушаше“. Јован со него постапувал доследно, обвинувајќи ја неговата грешна врска со жената на неговиот брат, Иродијада. За извесно време Ирод немојќно се обидува да ги раскине синцирите на страстите што го притискале, но Иродијада уште поцврсто го фатила во своите стапици, а на Крстителот му се одмаздила така што го навела Ирода да го фрли во темница.

Животот на Јована бил исполнет со трудољубива работа и затоа мракот на затворскиот живот и безделничењето тешко го притискале. Како поминувале седмиците, не донесувајќи никакви промени, во него полека се вовлекувале потиштеност и сомневање. Неговите ученици не го заборавиле. Ним им бил дозволен пристап во затворот, така што можеле да му донесуваат вести за Исусовите дела и да му кажат како народот го следи Исуса. Но поставувале прашање зошто овој нов учител, ако е Месија, не презема ништо за да го ослободи Јована. Како може да дозволи неговиот верен весник да биде лишен од слобода а можеби и од животот.

Овие прашања не биле безначајни. Го наведувале Јована на сомневања што инаку никогаш не би се појавиле. Сатаната се радувал слушајќи ги зборовите на овие ученици и гледајќи како тие ја рануваат душата на Господовиот весник. О колку често оние што себеси се сметаат за пријатели на добриот човек и што копнеат за тоа да му ја покажат својата верност, стануваат негови најопасни непријатели! Колку често нивните зборови го обесхрабруваат и го растажуваат наместо да ја засилуваат неговата вера!

Како и учениците на Спасителот, Јован Крстителот не ја сфатил природата на Христовото царство. Очекувал Исус да го заземе Давидовиот престол, и како времето поминувало, а Спасителот не барал никаква царска власт, Јован се збунил и се вознемирил. Тој му објавувал на народот дека мора да се исполни пророштвото на Исаија за да се приготви патот пред Господа; планините и бреговите мора да се спуштат, кривото да се исправи и нерамните места да се израмнат. Барал да се обрат високите места на човечката горделивост и моќ. Укажувал на Месија како Оној кој во рацете држи лопата и кој темелно ќе го исчисти своето гумно, кој темелно ќе го собере житото во своите амбари и кој ќе ја запали плевата со неугаслив оган. Како и пророкот Илија, во чијшто дух и сила дошол во Израел, Јован очекувал Господ да се открие како Бог кој одговара со оган.

Во својата задача Крстителот постојано и бестрашно ја карал неправдата, како во високите така и во ниските слоеви на народот. Се осмелил царот Ирод јасно да го соочи со укор поради гревот. Својот живот не го сметал толку драгоцен за да не може да ја исполни задачата што му била одредена. И сега, во својата темница очекувал Лавот од племето на Јуда да ја отфрли горделивоста на угнетувачите, да ги ослободи сиромасите и него кој пекал пред небото. Се чинело дека Исус се задоволувал со тоа да собира ученици, да лекува и да го поучува народот. Јадел на трпезите на цариниците, додека секој ден римскиот јарем сè потешко го притискал Израел; царот Ирод и неговата збеснета љубовница покажувале самоволие, а кон небото се издигнувал викот од сиромасите и ујадените.

На пророкот од пустината сето ова му се чинело како тајна што ја надминува неговата моќ на сфаќање. Имало мигови кога неговиот дух го мачеле шепотења од лошите духови, а над него се надвивала сенка на страшна плашливост. Дали е можно уште да не се појавил толку долго очекуваниот Ослобо-

дител? Тогаш што значела веста што чувствувал дека треба да ја објави? Јован бил горко разочаран со резултатот на својата задача. Очекувал веста од Бога да има исто влијание како читањето на законот во времето на Јосија и Ездра (2. Дневникот 34; Немија 8,9); дека ќе настапи дело на длабоко покајание и враќање кај Господа. За успехот на ваквата задача го жртвувал сиот свој живот. Дали тоа било напрално?

Јован се вознемирил кога видел дека неговите ученици од љубов кон него негувале неверство кон Исуса. Дали неговиот труд за нив бил бесплоден? Дали бил неверен во својата задача па сега е оддалечен од работата? Ако ветениот Ослободител се појавил, а Јован е верен во својот позив, зар Исус нема да ја отфрли моќта на угнетувачите и да го ослободи својот весник?

Меѓутоа, Јован не се откажал од својата вера во Христа. Спомнувајќи си за гласот од небото и за слегувањето на гулабот, за неизвалканата Исусова чистота, за силата на Светиот Дух што се излеала врз него кога му се приближил на Спасителот и за сведоштвото на пророчките списи - сето тоа сведочело дека Исус од Назарет е Ветениот.

Јован не сакал да разговара со пријателите за своите грижи и сомневања. Решил да му испрати порака на Исуса и да го праша за тоа. Таа задача им ја доверил на двајца свои ученици, надевајќи се дека разговорот со Спасителот ќе ја утврди нивната вера и ќе им донесе цврста сигурност на нивните браќа. А и тој копнеел за некој Христов збор што ќе му биде упатен непосредно нему.

Учениците дошле кај Исуса со својата вест: „Ти ли си Оној кој треба да дојде, или да очекуваме друг?“

Малку време поминало откако Крстителот укажал на Исуса и изјавил: „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“. „Тој е оној кој доаѓа по мене“ (Јован 1,29,27). А сега поставува прашање: „Ти ли си Оној кој треба да дојде?“ Тоа било необично горко и обесхрабрувачко за човечката природа. Ако верниот преттеча, Јован, не успеал да ја препознае Христовата мисија, што можело да се очекува од себичното мноштво?

Спасителот не одговорил веднаш на прашањето на учениците. Додека стоеле чудејќи се на неговото молчење, кај него доаѓале болни и бедни да ги излечи. Слепи пипајќи оделе по патот низ мноштвото, болни од сите општествени слоеви - некои сами си правеле пат, некои носени од пријателите - упорно се туркале околу Исуса. Гласот на моќниот Исцелител

провирал во глувото уво. Зборовите и допирот на неговите раце ги отворале слепите очи за да ја видат виделината на денот, убавините во природата, лицата на пријателите и лицето на Избавителот. Исус ја укорувал болеста и ја истерувал треската. Неговиот глас допирал до увото на оние што умирале и тие станувале здрави и силни. Фатените што биле опседнати со лоши духови ги послушале неговите зборови, нивната маломумност ги напуштила и тие го обожавале. Додека ги лекувал нивните болести, го учел народот. Сиромашните селани и работниците, кои рабините ги одбегнувале како нечисти, се собирале околу него и Тој им зборувал зборови што водат во вечен живот.

Така поминал денот и Јовановите ученици виделе и чуле сè. Најпосле Исус ги повикал кај себе и им рекол да одат и да му кажат на Јована што виделе, додавајќи: „Блазе на оној кој не ќе се соблазни од мене“ (Лука 7,23). Доказ за неговото божество се видел во прилагодувањето кон потребите на човештвото што страдало. Неговата слава се покажала во неговото прифаќање на нашата понижена положба.

Учениците ја однеле веста и тоа било доволно. Јован си спомнал за пророштвото за Месија: „Зашто ме помаза Господ, ме прати да им донесам радосна вест на сиромашите, да ги исцелам скршените срца; на заробените да им навестам слобода и на затворените ослободување; да прогласам година на Господова милост“ (Исаија 61,1.2). Христовите дела не само што објавувале дека Тој е Месија, туку покажувале на кој начин ќе се воспостави неговото царство. На Јована му е откриена истата вистина што му е дадена на Илија во пустината кога „Пред Господа настана силен виор, толку силен што преполовуваше планини и дробеше карпи, но Господ не беше во лунавиот виор; по лунавиот виор настана потрес, но Господ не беше во потресот; а по потресот дојде оган, но Господ не беше во огнот“, а по огнот Господ му зборувал на пророкот со тивок и „тенок“ глас (1. Царевите 19,11.12). Така Исус требало да ја изврши својата задача, не со свекот на оружје и со уривање на престоли и царства, туку зборувајќи им на човечките срца со својот живот на милосрдие и самопожртвуваност.

Начелото на самооткажување што го застапувал Крстителот било начело на царството на Месија. Јован добро знаел колку сето ова е далеку од начелата и надежите на израелските водачи. Она што за него било уверлив доказ за Христовото божество, нема да биде никаков доказ за нив. Тие очекувале

Месија кој не е ветен. Јован видел дека мисијата на Спасителот кај нив може да предизвика само омраза и осуда. Тој, претгеча, морал да ја пие чаштата што ќе мора да ја испие Христос до дно.

Зборовите на Спасителот: „Блазе на оној кој не ќе се соблазни од мене“ биле благ прекор упатен до Јована. Тоа за него не било напразно. Сфаќајќи ја појасно природата на Христовата мисија, му се потчинил на Бога за живот или за смрт, за најдобро да му послужи на делото што го сакал.

Кога весниците си заминале, Исус на народот му зборувал за Јована. Сочувствителното срце на Спасителот се свртило кон верниот сведок, сега затворен во Иродовата темница. Тој не сакал да дозволи народот да заклучи дека Бог го напуштил Јована и дека неговата вера се поколебала во часот на искушението. „Што излеговте да видите во пустината?“ рекол Исус. „Трска ли, што ветрот ја лулее?“

Високата трска што растела покрај Јордан, повивајќи се на секое ветерче, била верна слика за рабините што стоеле како критичари и судии на задачата на Крстителот. Нив и во еден и во друг правец ги колебале ветриштата на омиленото народно мислење. Не сакале да се понизат и да ја прифатат веста на Крстителот што ги испитува срцата, а сепак, плашејќи се од народот, не се осмелиле отворено да ѝ се противат на неговата работа. Меѓутоа, Божјиот весник не бил толку плашлив. Мноштвото што се собирало околу Христа било сведок за работата на Јована. Ги чуле неговите бестрашни укори упатени против гревот. На самоправедните фарисеи, на садукееите, на царот Ирод и на неговиот двор, на кнезовите и војниците, на цариниците и селаните, Јован им зборувал со еднаква отвореност. Не бил трска што се лулее, повивајќи се на ветриштата на човечкото величење или предрасуди. Во затворот покажал иста верност кон Бога и ревност за правдата како и тогаш кога ја проповедал Божјата вест во пустината. Во својата верност кон начелото бил цврст како карпа.

Исус продолжил: „Што излеговте да видите? Човек облечен во мека облека? Ете, луѓето кои носат сјајна облека и живеат раскошно, се во царски дворци“. Јован бил повикан да ги укори гревовите и неумереноста на своето време, и неговата едноставна облека и живот полн со самооткажување биле сообразени со карактерот на неговата задача. Богатата облека и раскошот на овој живот не се дел на Божјите слуги, туку на оние што живеат „во царски дворци“, на владетелите на овој свет на кои им припаѓа неговата сила и богатство. Исус сакал

вниманието да го насочи кон спротивноста меѓу облеката на Јована и онаа што ја носеле свештениците и поглаварите. Овие големци се облекувале во богата облека со скапоцени украси. Сакале да се расфрлаат, со што се надевале дека ќе го засенчат народот и со тоа ќе изнудат поголемо уважување. Тие повеќе се труделе да предизвикаат восхит кај луѓето отколку да постигнат чистота на срцето што ќе ја одобри Бог. Со тоа покажале дека нивната верност не му припаѓа на Бога туку на царството на овој свет.

„Па тогаш што излеговте да видите?“, прашал Исус. „Пророк ли? Да, ви велам, повеќе и од пророк! Тој е оној за кого е пишано: 'Еве, го праќам мојот гласник пред твоето лице, кој ќе го подготви твојот пат пред тебе!' Ви велам: меѓу родените од жена нема поголем од Јована“. Кога му го објавил Јовановото раѓање на Захарија, ангелот изјавил: „Ќе биде голем пред Господа“ (Лука 1,15). Според небесната оценка, што е тоа што ја сочинува големината? Не она што го смета светот за големина; не богатството или положбата, или благородното потекло или интелектуалните дарби сами по себе. Ако умната големина, сама по себе, без повисоките вредности, е достоинствена за почит, тогаш нашето признание треба да му припадне на сатаната, чијашто умна сила никогаш не ја допрел ниту еден човек. Меѓутоа, колку дарот е поголем, и колку повеќе се злоупотребува за задоволување себеси, тој станува поголемо проклетство. Моралната вредност е она што го цени Бог. Љубовта и чистотата се особини што Тој најмногу ги вреднува. Во Господовите очи Јован бил голем кога пред пратениците на Синедрионот, пред народот и пред своите ученици не побарал почести за себе и кога укажал на тоа дека Исус е Ветениот. Неговата несебична радост во Христовата служба претставува највозвишена благородност што кога и да било е откриена кај еден човек.

Оние што го чуле неговото сведоштво за Исуса, по неговата смрт посведочиле за него: „Јован не направи ни едно чудо, но сè што кажа Јован за овој човек е вистина“ (Јован 10,41). На Јована не му било дадено да повика оган од небото или да подигнува мртви, како што правел Илија, ниту вешто да ракува со силниот Мојсеев стап во Божје име. Бил пратен да ја огласи појавата на Спасителот и да го повика народот да се приготви за неговото доаѓање. Толку верно ја исполнил својата задача, што народот, кога си спомнал како ги учел за Исуса, можел да каже: „Сè што кажа Јован за овој човек е

вистина“. Такво сведоштво за Христа е повикан да даде секој негов ученик.

Како весник на Месија, Јован бил „повеќе од пророк“, зашто пророците од далеку го виделе Христовото доаѓање, а на Јована му било дадено да го види, да го чуе небесното сведоштво за неговото месијанство и да му го претстави на Израел како Испратениот од Бога. Сепак, Исус рекол: „Но најмалиот во Божјето царство е поголем од него“.

Пророкот Јован бил врска меѓу две епохи. Како Божји претставник станал да покаже како законот и Пророците се однесуваат на христијанската епоха. Бил помалечка светлина што требало да биде следена од поголема. Умот на Јована бил расветлен со Светиот Дух за да може да го расветли својот народ, но ни една друга светлина што кога и да е светела, или кога и да е ќе засвети над паднатиот човек, не била толку јасна како онаа што произлегла од Исусовото учење и од неговиот пример. Христос и неговата задача нејасно се сфатени со помош на жртвите што биле само сенка. Дури ни Јован не ја сфатил потполно иднината, бесмртниот живот преку Спасителот.

Освен радоста што ја наоѓал Јован во својата задача, неговиот живот бил живот на болка. Неговиот глас ретко се слушал, освен во пустината. Ја делел судбината на осамениците. Не му било дозволено да го види резултатот на сопствениот труд. Ја немал таа предност да се дружи со Христа и да биде сведок на една манифестација на божествената сила придружувана со уште поголема светлина. Тој не можел да види како на слепите им се враќа видот, како болните оздравуваат и мртвите воскреснуваат. Не ја видел светлината што светела од секој Христов збор, осветлувајќи ги со слава ветените пророштва. Најмалиот ученик што ги видел Христовите силни дела и што ги слушал неговите зборови, во оваа смисла имал многу поголема привилегија од Јована Крстителот и затоа е кажано дека е поголем од него.

Мноштвото луѓе што го слушале Јовановото проповедање, гласот за него го однеле низ сета земја. За резултатот на неговото затворање се чувствувал голем интерес. Сепак, неговиот беспрекорен живот и силната јавна наклоност кон него, наведувале на верување дека против него нема да се преземат никакви насилнички мерки.

Ирод верувал дека Јован е Божји пророк и имал намера да го ослободи. Меѓутоа, се колебал во оваа намера плашејќи се од Иродијада.

Иродијада знаела дека со непосредни мерки никогаш нема да добие согласност од Ирода за смртта на Јована и затоа решила својата цел да ја постигне со итрина. За роденденот на царот требало да приготви забава за државните службеници и за дворските благородници. Ќе има пирување и пијанство, ќе биде невнимателен и тогаш таа по своја желба ќе може да влијае врз него.

Кога настапил големиот ден, и кога царот со своите моќници се оддал на јадење и пиење, Иродијада ја пратила својата ќерка во свечената сала со танцување да ги забавува гостите. Саломе, во првиот цут на својата женственост, со својата септилна убавина ги занела силниците што пирувале. Не било вообичаено на вакви свечености да се појавуваат дворски дами, па на Ирода му се упатени ласкави пофалби кога оваа ќерка на израелските свештеници и кнезови играла за да ги забавува неговите гости.

Царот бил замелушен од виното. Страста завладеала, а разумот бил развластен. Ја видел само салата за забава со гостите што пирувале, свечената трпеза, искричавото вино, блескотната светлина и младата девојка како танцува пред него. Во миг на лекомисленост посакал да стори нешто што би го издигнало пред големите луѓе на неговото царство. Под заклетва ветил дека на ќерката на Иродијада ќе ѝ даде сè што ќе побара, дури тоа да е и половина од неговото царство.

Саломе побрзала кај мајка си да дознае што да бара. Одговорот бил подготвен - главата на Јована Крстителот. Саломе не знаела за жедта на одмаздата во срцето на својата мајка и се повлекла пред ова барање, но преовладала решителноста на Иродијада. Девојката се вратила со страшната молба: „Сакам да ми ја дадеш, сега веднаш, на чинија, главата на Јована Крстителот“ (Марко 6,25).

Ирод се стаписал и се вчудовидел. Разузданата веселба престанала и во салата на пирувањето завладеала кобна тишина. Царот го опфатил ужас при помислата да му го одземе животот на Јована. Сепак, дал свој збор и не сакал да биде несигурен или брзоплет. Цврстото ветување е дадено во чест на неговите гости и кога само еден од нив би рекол некој збор против исполнувањето на ова ветување, тој радо би му го поштедил животот на пророкот. Им дал можност да зборуваат во полза на овој затвореник. Поминувале големи далечини за да го слушаат проповедањето на Јована, знаеле дека е човек без вина и Божји слуга. Меѓутоа, иако погодени со барањето на

222 девојката, биле премногу замелушени со пиењето за да можат да вложат некаков приговор. Не се подигнал ниту еден глас да го спаси животот на небесниот весник. Овие луѓе заземале високи, доверливи положби во народот и врз нив почивале големи одговорности, па сепак се оддале на пирување и на пијанство сè додека нивните сетила не отапиле. Нивните глави биле поматени со вртоглавата сцена на музиката и играта, а совеста успиена. Со своето молчење тие на Божјиот пророк му изрекле смртна пресуда за да ја задоволат одмаздливоста на една развратна жена.

Ирод попусто чекал да биде ослободен од заклетвата и тогаш, преку своја волја, наредил да се погуби пророкот. Набргу пред царот и пред неговите гости е донесена главата на Јована. Засекогаш биле затворени усните што верно го опоменувале Ирода да се одврати од грешниот живот. Никогаш повеќе нема да се слушне тој глас што ги повикувал луѓето на покајание. Пирувањето таа ноќ било платено со животот на еден од најголемите пророци.

О колку често животот на невините е жртвуван поради неумереноста на оние што би требало да бидат чувари на правдата! Оној што принесува кон усните чаша жесток пијалак е одговорен за сета неправда што може да ја стори под дејство на нејзината замелушувачка сила. Кога сетилата ќе се умртват, човекот не може трезно да расудува или јасно да забележи што е правилно, а што погрешно. Тој му ја отвора вратата на сатаната за преку него да ги угнетува и да ги унуштува невините. „Виното понижува, ракијата скарува: безумник е тој што ним им се оддава“. (Мудри изреки 20,1).

Поради тоа „правдата е потисната,... а оној што го избегнува злото, станува плен“ (Исаија 59,14.15). Оние што имаат право да судат над животите на своите ближни, треба да се чувствуваат виновни за злосторството кога ќе ѝ подлегнат на неумереноста. Сите што го спроведуваат законот, треба и самите да го држат законот. Треба да бидат луѓе што владеат сами со себе. Потребно е потполно да господарат со своите телесни, умни и морални сили за да можат да поседуваат умна сила и високо чувство за праведност.

Главата на Јована Крстителот ѝ е однесена на Иродијада којашто ја примила со свирепо задоволство. Ликувала во својата одмазда и вообразувала дека совеста на Ирода нема повеќе да се вознемирува. Но од нејзиниот грев за неа не произлегла никаква среќа. Нејзиното име станало озлогласено и замра-

зено, а сега Ирода повеќе го мачела грижа на совеста отколку тогаш кога го опоменувал пророкот. Влијанието на Јовановото учење не било замолкнато; тоа ќе се протега низ сите поколе- нија до крајот на светот.

На Ирода постојано пред очи му бил гревот што го сторил. ²²³ Постојано барал растоварување од обвинувањата на немирна- та совест. Неговата доверба во Јована била непоколебана. Кога си спомнувал за неговиот живот на самооткажување, за него- вите свечени, сериозни повици, за неговиот здрав суд во совет- тите и за начинот на кој умрел - Ирод не можел да најде мир. Зафатен со државнички работи, примајќи почести од луѓето, покажувал насмеано лице и достоинствено држење, додека го прикривал несопојното срце, постојано оптоварено со страв дека врз него почива проклетство.

Јовановите зборови дека од Бога не може да се скрие ниш- то, оставиле длабок впечаток врз Ирода. Бил убеден дека Бог е присутен на секое место, дека бил сведок на пирувањето во салата за време на приредбата, дека ја чул наредбата да му се пресече на Јована главата, дека го видел ликувањето на Иро- дијада и навредите на пресечената глава на оној што ја карал. И многу од она што го слушал Ирод од усните на пророкот сега ѝ зборувало на неговата совест далеку појасно отколку проповедите во пустината.

Кога Ирод слушал за Христовите дела, многу се возне- мирил. Мислел дека Бог го подигнал Јована од мртвите и го пратил со уште поголема сила да го осуди гревот. Живеел во постојан страв дека Јован ќе ја одмазди својата смрт, осудувајќи го него и неговиот дом. Ирод сега го пожнеал она што Бог рекол дека ќе биде последица на гревот, на грешниот живот: „плашливо срце, потонати очи, мачна душа. Животот ќе ти виси на нишка; ќе се плашиш и дење и ноќе, и нема да бидеш сигурен за својот живот. Од стравот што ќе ти го стега срцето и од сцените што ќе ги гледаат твоите очи, наутро ќе велиш: 'О камо да е веќе вечер!'; а навечер ќе зборуваш: 'О камо да е веќе утро!'“ (5. Мојсеева 28,65-67). Мислите на грешникот се негови тужители, и не постои поголемо мачење од осилото на немирната совест што не му дава мир ни дење ни ноќе.

За многу умови судбината на Јована Крстителот е завит- кана во длабока тајна. Тие поставуваат прашање зошто морал да гние и да умре во затвор. Нашиот човечки поглед не може да проникне во тајната на ова мрачно провидение, но тоа не може никогаш да ја поколеба нашата доверба во Бога кога ќе

се сетиме дека Јован бил само соучесник во Христовите страдања. Сите што го следат Христа ќе носат круна на жртва. Тие сигурно ќе најдат на неразбирање кај себичните луѓе и ќе станат мета на жестоки сатански напади. Неговото царство е основано да го уништи ова начело на самопожртвуваност и сатаната ќе се бори против него секаде каде што ќе се појави тоа.

224 Детството на Јована, неговата младост и мажевен период, биле обележани со постојаност и со морална сила. Кога се слушнал неговиот глас во пустината како зборува: „Подгответе му го патот на Господа и израмнете му ги патеките“ (Матеј 3,3), сатаната се уплашил за безбедноста на своето царство. Грешноста на гревот е откриена на таков начин што луѓето се треселе. Силата на сатаната над мнозина што биле под негова власт била скршена. Бил неуморен во своите настојувања да го отргне Крстителот од животот на безусловно покорување на Бога, но не успеал во тоа. Тој не го совладал ниту Христа. При искушението во пустината, сатаната бил победен и неговиот бес бил силен. Сакал да му нанесе болка на Оној што не можел да го наведе на грев.

Исус не посредувал да го ослободи својот слуга. Знаел дека Јован ќе ја издржи пробата. Спасителот радо би дошол кај Јована со своето присуство да го осветли мракот на затворот. Меѓутоа, Тој немал намера да се стави во рацете на непријателите и да ја доведе во опасност сопствената мисија. Радо би го ослободил својот верен слуга. Но заради илјадници што во идните години ќе мора да појдат од затвор во смрт, Јован требало да ја испие чашата на маченичка смрт. Кога Христовите следбеници ќе чмаат во самици или ќегинат од мечеви, од справи за мачење или од ломачи, привидно напуштени од Бога и оставени од луѓето, каква потпора за нивните срца ќе биде помислата дека Јован Крстителот, за чијашто верност посведочил и сам Христос, поминал низ слично искуство!

На сатаната му било дозволено на Божиот весник да му го одземе земниот живот; но оној живот што е „скриен со Христа во Бога“, уништувачот не можел да го допре (Колошаните 3,3). Ликувал што на Христа му нанесол болка, но не успеал да го победи Јована. Смртта само засекогаш го ставила надвор од досегот на силата на искушението. Во оваа борба сатаната го покажал својот карактер. Пред вселената како сведок, тој го открил своето непријателство кон Бога и кон човекот.

Иако на Јована не му е подарено никакво чудесно избавување, тој не бил заборавен. Секогаш имал друштво на небесните ангели кои му ги отворале пророштвата за Христа и за драгоцените ветувања на Писмото. Тоа за него било потпора, како што ќе биде потпора за Божјиот народ во текот на вековите што ќе настапат. На Јована Крстителот, како и на оние што ќе дојдат по него, им е дадено уверување: „Јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“ (Матеј 28,20).

Бог никогаш не ги води своите деца поинаку отколку самите што би избрале да бидат водени кога би можеле од почеток да го видат крајот и да ја разберат славната намера што ја исполнуваат како негови соработници. Ни Енох, кој е одведен на небото, ни Илија, кој се вознел во огнена кола, не биле поголеми и повеќе почитувани од Јована Крстителот кој умрел сам во затвор. „Вам ви беше дадено заради Христа не само да верувате во него, туку и да страдате заради него“ (Филипјаните 1,29). Од сите дарови што може да им ги даде Небото на луѓето, заедницата со Христа во неговите маки е најголема доверба и најголема почест.

225

„СЕ ПРИБЛИЖИ ЦАРСТВОТО БОЖЈЕ“

231 „Исус дојде во Галилеја и тука го проповедаше Божјето евангелието, зборувајќи: ’Времето се исполни и наближи царството Божје. Покајте се и верувајте во евангелието“ (Марко 1,14.15).

Доаѓањето на Месија најпрво е објавено во Јудеја. Во ерусалимскиот храм, додека служел пред олтарот, на Захарија му е преткажано раѓањето на претечата. На витлеемските ритчиња ангелите го објавиле Христовото раѓање. Мудреците дошле во Ерусалим да го побараат. Во храмот Симеон и Ана сведочеле за неговото божество. „Ерусалим и сета Јудеја“ го слушале проповедањето на Јована Крстителот, а пратениците на Синедрионот, заедно со мноштвото, го чуле неговото сведоштво за Исуса. Во Јудеја Христос ги примил своите први ученици. Овде поминал голем дел од својата прва служба. Блескотот на неговото божество при чистењето на храмот, неговите чуда поврзани со лекувањето и поуците на божествената вистина од неговите усни, сето тоа го објавувало она што по исцелувањето во Витезда го изјавил пред Синедрионот - дека Тој е Син на Вечниот.

Кога водачите во Израел би го примиле Христа, Тој би им укажал почест со тоа што ќе станат негови весници кои ќе му го однесат евангелието на светот. Ним им е дадена предност

232 први да станат весници за царството и за Божјата милост. Меѓутоа, Израел не го препознал своето време. Љубомората и недовербата на еврејските водачи прераснувале во отворена омраза и срцето на народот се одвраќало од Исуса.

Синедрионот ја отфрлил Христовата вест, приготвувајќи се да го убие, и затоа Исус се оддалечил од Ерусалим - од свештениците, од храмот, од еврејските водачи, од народот кој бил поучен на законот - и се свртил кон друга група луѓе да ја објави својата вест и да ги собере оние кои евангелието ќе им го однесат на народите.

Како во Христово време што светлината била отфрлена од духовната власт, така таа била отфрлувана од секое наредно поколение. Секогаш одново се повторувала историјата за Христовото повлекување од Јудеја. Кога реформаторите ја проповедале Божјата реч, не мислеле да се одвојат од веќе постојната Црква, но верските водачи не ја поднесувале светлината, па оние што ја носеле биле присилени да побараат други групи луѓе што копнееле за вистината. Во нашите денови малку има следбеници на реформаторите поттикнати со нивниот дух. Малку има такви што го слушаат Божјиот глас и што се готови да ја прифатат вистината без оглед во каков вид се изнесува. Оние што ги следат стапките на реформаторите, често се присилени да се одвратат од црквите што ги сакаат за да го објават јасното учење на Божјата реч. Многупати оние што ја бараат светлината, поради истото учење се присилени да ја напуштат црквата на своите татковци за да можат да бидат послушни.

Рабините од Ерусалим ги презирале луѓето од Галилеја како груби и необразовани, а сепак тие биле многу попогодно поле за работа на Спасителот. Биле поискрени и почесни, помалку подложени на фанатизмот; нивниот ум бил поотворен за прифаќање на вистината. Заминувајќи во Галилеја, Исус не планирал издвојување или повлекување. Покраината во тоа време била густо населена, повеќенационална, и имала значително поголем број жители отколку Јудеја.

Додека Исус патувал низ Галилеја, учејќи и лекувајќи, кај него се собирало мноштво од градовите и селата. Мнозина доаѓале дури од Јудеја и од соседните покраини. Често бил присилуван да се крие од народот. Одушевувањето толку многу растело, што било потребно да се преземат мерки на претпазливост со цел кај римските власти да не се создаде страв од востание. Никогаш порано за светот не постоел ваков период. Небото им се приближило на луѓето. Гладните и жедните души, кои долго го очекувале избавувањето на Израел, сега уживале во милоста на благиот Спасител.

Суштина на Христовото проповедање била: „Времето се исполни и наближи царството Божје. Покајте се и верувајте во евангелието“. Така веста на евангелието, што ја изнесувал Спасителот, била заснована на пророштвата. „Времето“, за кое Тој најавил дека се исполнило, бил оној период што му го објавил ангелот Гаврил на Даниел: „Седумдесет седмици му се одредени на твојот народ и на твојот свет град да се сврши

престапот, да му се стави печат на гревот, да се исчисти беззаконието, да се воведат вечна правда, да им се стави печат на видението и на пророците и да се помаже Светиот над светите“ (Даниел 9,24). Еден ден во пророштвото претставува една година (види: 4. Мојсеева 14,34; Езекил 4,6). Седумдесет седмици или четиристотини и деведесет дена претставуваат четиристотини и деведесет години. Појдовната точка за овој период е дадена: „Затоа знај и разбери: Од часот кога ќе се издаде заповед Ерусалим повторно да се изгради, до Кнезот Помазаник, ќе поминат седум седмици, а потоа шеесет и две седмици“ - шеесет и девет седмици или четиристотини осумдесет и три години (Данило 9,25). Заповедта да се обнови и да се изгради Ерусалим, како што ја објавил Артаксеркс Лонгиманус (види: Ездра 6,14; 7,1.9), стапила во сила есента 457 година пред Христа. Од овој миг периодот од четиристотини осумдесет и три години се протега сè до есента 27-та година по Христа. Според пророштвото, овој временски период требало да допре до Помазаникот, до Месија. Во 27-та година од н. е. Исус при своето крштавање бил помазан со Светиот Дух и набргу потоа ја почнал својата служба. Тогаш се објавувала веста: „Времето се исполни“.

Потоа ангелот рекол: „Ќе склучи завет со мнозина за една седмица (седум години)“. Прво Христос требало да им го проповеда евангелието на Евреите три и пол години, а потоа три и пол години апостолите - вкупно седум години откако Спасителот ја почнал својата работа. „А во половината на седмицата ќе ја укине жртвата и приносот“ (Даниел 9,27). Пролетта 31-та година од н. е. Христос, вистинската Жртва, е принесена на Голгота. Тогаш завесата во храмот била искината надве, покажувајќи дека поминале светоста и значењето на службата поврзана со принесување на жртвите. Настапило времето да престанат земната жртва и приносот.

Таа една седмица - седум години - завршила 34-та година по Христа. Тогаш, со каменувањето на Стефана, Евреите конечно го запечатиле своето отфрлање на евангелието, а учениците, изложени на прогонство, се расеале низ други земји каде што „поминуваа од еден до друг крај и го проповедаа евангелието“ (Дела 8,4). Набргу потоа се обратил прогонувачот Савле и станал Павле, апостол на незнабошците.

234 Времето на Христовото доаѓање, неговото помазание со Светиот Дух, неговата смрт и изнесувањето на евангелието пред незнабошците, биле точно истакнати. Разбирањето на

овие пророштва и препознавањето на нивното исполнување во Исусовата мисија било предимство на еврејскиот народ. Христос на своите ученици им ја предочил важноста на проучувањето на пророштвата. Повикувајќи се на пророштвото дадено на Даниел за нивното време, Тој рекол: „Кој чита, нека сфати“ (Матеј 24,15).

По своето воскресение, Исус, „почнувајќи од Мојсеја и од сите пророци“, им го објаснил на учениците она „што е пишано за него во Писмото“ (Лука 24,27). Спасителот зборувал преку сите пророци. „Тие (пророците) испитуваа на кого и на какво време посочуваше Христовиот Дух, кој беше во нив, кога однапред навестуваше за Христовите страдања и за идната слава“ (1. Петрово 1,11).

Ангелот Гаврил, кој зазема положба веднаш до Божјиот Син, дошол кај Даниел со божествена вест. Тој бил Божји „ангел“, Гаврил, кого Христос го пратил да му ја открие иднината на саканиот Јован, и преку кого е изречен благослов над сите што читаат, што ги слушаат зборовите на пророштвото и што го извршуваат она што е напишано во него (Откровение 1,3).

„Зашто Господ, Господ, не прави ништо а да не им ги открие своите тајни на своите слуги пророците“. Додека „тајното му припаѓа на нашиот Бог“, „јавното е наше и на нашите синови довека“ (Амос 3,7; 5. Мојсеева 29,29). Бог ни ги дал пророчките списи и ако понизно ги проучуваме со молитва, следи негов благослов.

Како веста за првото Христово доаѓање што го објавувала царството на неговата милост, така и веста за неговото второ доаѓање ќе го објавува царството на неговата слава. А втората вест, како и првата, почива врз пророштвата. Зборовите на ангелот, упатени до Даниел за последните денови, треба да се разберат во последно време. Во тоа време „мнозина ќе истражуваат и знаењето ќе се умножи“. „Безбожниците и понатаму ќе бидат безбожни; грешниците нема да се вразумат, а разумните ќе разберат“ (Даниел 12,4.10).

Лично Спасителот ги дал знаците на своето доаѓање и вели: „Така и вие, кога ќе видите дека ова се збиднува, знајте дека Божјето царство е близу“. „Но, вардете се вашите срца да не бидат обременети со ненаситност, со пијанство и со грижа за животот, за да не ви дојде ненадејно тој ден“. „Бдејте и молете се да имате сила да избегнете од сето тоа што ќе настане и да застанете пред Синот човечки“ (Лука 21,31.34.36).

235 Стигнавме до временскиот период преткажан во овие стихови на Светото писмо. Настапило последното време, пророчките виденија се отпечатени и нивните свечени опомени ни укажуваат дека е близу доаѓањето на нашиот Господ во слава.

Евреите погрешно ја толкувале и ја применувале Божјата реч и не го препознале своето време. Годиците на Христовата служба и на службата на неговите апостоли - драгоцените последни години на милоста за избраниот народ - ги поминале во ковење на заговор за уништување на Господовите весници. Земната жед за слава толку ги окупираше, што попусто до нив допираше понудата на духовното царство. Така и денеска царството на овој свет ги окупира човечките мисли, па тие не го забележуваат брзото исполнување на пророштвата и доказите за скорашното доаѓање на Божјето царство.

„Но вие, браќа, не сте во темнина та тој ден да ве затече како крадец, зашто вие сите сте синови на светлината и синови на денот и не ѝ припаѓаме на ноќта ниту на темнината“. Иако не сме во можност да го знаеме часот на Господовото враќање, ние можеме да ја знаеме неговата близина. „Така да не спиеме како другите, туку да бдееме и да бидеме трезвени“ (1. Солуѓаните 5,4-6).

„НЕ Е ЛИ ОВОЈ СИНОТ НА ДРВОДЕЛЕЦОТ?“

Оваа глава се темели на Лука 4,16-30

Над светлите денови на Христовата работа во Галилеја се надвива сенка. Луѓето од Назарет го отфрлиле, велејќи: „Не е ли овој синот на дрводелецот?“ (Матеј 13,55). 236

За време на своето детство и младост Исус меѓу своите браќа во назаретската синагога учествувал во богослужението. Од почеток на својата работа не бил со нив, но тие знаеле што се случувало со него. Кога повторно се појавил во нивната средина, нивното интересирање и нивните очекувања кулминирале. Тоа биле познати лица од неговото детство. Овде била неговата мајка, неговите браќа и сестри, и кога влегол во синагогата во сабота и го зазел своето место меѓу учесниците на богослужението, сите очи се насочиле кон него.

Во редовната служба тој ден старешината читал од пророците и го храбрел народот сè уште да се надева дека ќе дојде Оној кој ќе воспостави славно владеење и ќе скрши секое насилство. Се обидел да ги охрабри своите слушатели изнесувајќи докази дека доаѓањето на Месија е близу. Ја опишувал славата на неговото доаѓање, истакнувајќи ја мислата дека ќе се појави на чело на војска што ќе го ослободи Израел.

Кога во синагогата бил присутен рабин, од него се очекувало да држи проповед, а од пророците можел да чита кој и да е Израелец. Оваа сабота Исус е замолен да учествува во службата. Тој „стана да чита. Му ја подадоа книгата на пророк Исаија“ (Лука 4,16.17). Според тогашното сфаќање, текстот што го прочитал бил еден од оние што се однесувале на Месија:

„Врз мене почива Духот Господов, зашто ме помаза и ме прати да им донесам радосна вест на бедните; да им навестам ослободување на заробените и враќање вид на слепите; да ги ослободам угнетените и да ја навестам благопријатната година на Господовата милост. Потоа ја затвори книгата, му 237

ја врати на слугата па седна, а очите на сите во синагогата беа насочени кон него... Сите му одобруваа и им се восхитуваа на благодатните зборови што излегуваа од неговата уста“ (Лука 4,18-22).

Исус стоел пред народот како жив толкувач на пророштвата што зборувале за него. Објаснувајќи ги зборовите што ги прочитал, зборувал за Месија како помагач на угнетените, ослободител на заробените, исцелител на болните, како Оној што ќе им го врати видот на слепите и на светот ќе му ја открие светлината на вистината. Неговото влијателно постапување и чудесното значење на неговите зборови ги проникнувале слушателите со таква сила каква што никогаш порано не почувствувале. Плимата на божественото влијание уривала секоја пречка и, како и Мојсеј, го гледале Невидливиот. Бидејќи нивните срца биле поттикнати од Светиот Дух, одговориле со сесрдно „амин“ и со пофалби кон Господа.

Меѓутоа, кога Исус изјавил: „Денеска се исполни ова Писмо што го чувте со вашите уши“, одненадеж биле поттикнати да мислат за себе и за тврдењата на Оној што им се обратил. Тие, Израелци, деца Аврамови, биле прикажани како да се наоѓаат во ропство. Веста им била упатена како на заробеници што чекаат да се ослободат од силата на злото, како оние што се во темнина и на кои им е потребна светлината на вистината. Нивната гордост била повредена, а поттикнати стравувања. Исусовите зборови укажале на тоа дека неговата задача за нив е наполно различна од она што го сакале. Нивните дела можат да бидат испитувани непосредно. И покрај нивната точност во надворешното вршење на обредите, го избегнувале испитувањето на тие бистри, проникливи очи.

Кој е овој Исус? се прашувале. Тој, кој полага право на славата на Месија, бил син на дрводелец и работел занает со својот татко Јосиф. Го гледале како напорно работи, искачувајќи и спуштајќи се низ брекчињата; ги познавале неговите браќа и сестри и неговиот живот и работа. Го посматрале неговиот развоток и премин од детството во младост, и од младоста во мажевен период. Иако неговиот живот бил беспрекорен, не можеле да веруваат дека Тој е Ветениот.

238 Каква спротивност меѓу неговото учење за новото царство и учењата што ги чуле од својот старешина! Исус не рекол ништо за нивното ослободување од Римјаните. Слушнале за неговите чуда и се надевале дека својата сила ќе ја употреби

во нивна корист, но не забележале никакво навестување на таква намера.

Кога му ја отвориле вратата на сомневањето, срцата им се стврднале, иако само за миг им биле смекнати. Сатаната решил слепите очи тој ден да останат затворени и да не се ослободат душите оковани во ропство. Со жестока сила настојувал да ги зацврсти во неверството. Не обрнувале внимание на знакот што веќе им е даден кога биле поттикнати со уверување дека Тој што им се обраќа е нивниот Откупител.

Меѓутоа, Исус им дал доказ за своето божество откривајќи ги нивните тајни мисли. Тогаш им рекол: „Бездруго ќе ми ја кажете поговорката: 'Лекару, исцели се прво сам!' Направи и тука, во својот роден крај, сè што чувме дека си направил во Капернаум! Тогаш им рече: 'Вистина ви велам, ниеден пророк нема чест во својот роден крај'. Исто така, ви велам дека во времето на Илија, кога небото беше затворено три години и шест месеци и кога настапи голем глад по целата земја, во Израел имаше многу вдовици, но Илија не беше пратен кај ниедна од нив, туку само кај вдовицата во Сарепта Сидонска. Исто така, во времето на пророкот Елисеј во Израел имаше многу лепрозни, но ниеден од нив не се исчисти, освен Сириецот Неман“ (Лука 4,23-27).

Со ова посочување на настаните од животот на пророците, Исус одговорил на прашањето на своите слушатели. На слугите што ги избрал Бог за посебно дело не им било дозволено да работат за народот со тврдо и неверно срце. Но, оние што имале срце да чувствуваат и вера да поверуваат, доживеале посебна наклоност со доказите на неговата сила преку пророците. Во времето на Илија Израел се одвоил од Бога. Цврсто се држеле за своите гревови и ги отфрлале опомените на Духот преку Господовите весници. На тој начин сами се отцепиле од каналот низ кој Божјиот благослов можел да допре до нив. Господ ги заобиколил израелските домови и нашол прибежиште за својот слуга во незнабожечка земја, кај една жена што не му припаѓала на избраниот народ. Меѓутоа, оваа жена била удостоена затоа што ја следела светлината што ја примила и нејзиното срце било отворено за поголемата светлина што ѝ ја пратил Бог преку својот пророк.

Од иста причина во времето на Елисеј биле заобиколени лепрозните од Израел. Но, незнабожечкиот благородник, Неман, верно го следел своето уверување во она што е право и чувствувал голема потреба за помош. Се наоѓал во состојба во

која можел да ги прими даровите на Божјата милост. Не само што се исчистил од лепрата, туку бил и благословен со знаење за вистинскиот Бог.

Нашата положба пред Бога не зависи од количеството на светлината што сме ја примиле, туку од тоа како сме го искористиле она што го имаме. На тој начин дури и незнабошците, што ќе го изберат она што е право, колку што можат тоа да го разликуваат, се во поповолна положба од оние што добиле голема светлина и што тврдат дека му служат на Бога, но не обрнуваат внимание на светлината и со својот секојдневен живот го побиваат она што го исповедаат.

Исусовите зборови, упатени до слушателите во синагогата, удриле во коренот на нивната самоувереност, правејќи ги свесни за горчливата вистина дека се оддалечиле од Бога и го загубиле правото да бидат негов народ. Секој збор сечел како нож кога им била изнесена нивната вистинска состојба. Сега ја презирале верата со која Исус ги вдахнал на почетокот. Не сакале да признаат дека Тој, кој потекнал од сиромаштво и од пониските слоеви, бил што и да е друго, освен обичен човек.

Нивното неверство предизвикало злоба. Со нив управувал сатаната кој во својот бес ги повикувал против Спасителот. Се одвратиле од него чијашто задача била да лекува и да обновува; сега покажале својства на уништувачи.

Кога Исус укажал на благословите дадени на незнабошците, кај неговите слушатели била предизвикана жестина на национална гордост и неговите зборови биле задушени од врева на толпата. Овие луѓе се гордееле со држењето на законот, но сега, кога нивните предрасуди биле повредени, биле готови да сторат убиство. Собирот се растурил и, фаќајќи го Исуса, го истуркале од синагогата и од градот. Се чинело дека сите сакале да биде уништен. Го туркале до работ на една провалија со намера да го струполат долу. Воздухот го исполнувале извици и клетви. Некои фрлале камења на него, но однадеж исчезнал меѓу нив. Небесните весници, кои биле крај него во синагогата, биле со него и среде разбеснетото мноштво. Тие го засолниле од неговите непријатели и го одвеле на сигурно место.

Така ангелите го заштитиле и Лота и безбедно го извеле од Содом. Така го заштитиле и Елисеја во малечкиот планински град. Кога околните планини биле полни со коњи, со бојни коли на сирискиот цар и со голема војска на вооружени луѓе, Елисеј видел како блиските планински падини се покриени со

Божји војски - со коњи и со огнени бојни коли насекаде околу Господовиот слуга.

Така во сите векови ангелите биле крај Христовите верни следбеници. Силниот сојуз на злото е нареден во борбени редови против оние што ќе победат, но Христос сака да го видиме она што е невидливо, небесните војски улогорени околу оние што го љубат Бога за да ги ослободат. Никогаш нема да дознаеме од кои опасности, видливи и невидливи, сме биле сочувани со посредување на ангелите сè додека во светлината на вечноста не ги согледаме Божјите провиденија. Тогаш ќе знаеме дека целокупното небесно семејство се интересирало за нас овде долу, и дека весниците од Божјиот престол постојано ги следеле нашите чекори.

Кога Исус во синагогата го читал пророштвото, не го прочитал конечниот опис на работата на Месија. Кога ги прочитал зборовите: „Да ја навестам благопријатната Господова година“, ја изоставил реченицата „и денот на одмазда на нашиот Бог“ (Исаија 61,2). Тоа било исто толку вистинито колку и првиот дел на пророштвото. Со своето премолчување Исус не ја побил вистината. Меѓутоа, неговите слушатели радо се задржувале на последниот израз и сакале тој да се исполни. Ги објавувале судовите против незнабошците, не сфаќајќи дека нивната вина била дури и поголема отколку вината на другите. Ним најитно им била потребна милост од која тие толку подготвено ги лишувале незнабошците. Тој ден во синагогата, кога Исус стоел меѓу нив, имале можност да го прифатат небесниот повик. Тој, на кого му е „мила милоста“ (Михеј 7,18), радо би ги спасил од уништувањето што го заслужувале нивните гревови.

247

Тој не можел да ги напушти без да им упати уште еден повик на покајание. Пред крај на својата работа во Галилеја, повторно го посетил домот на своето детство. Од отфрлањето што го доживеал овде, веста за неговото проповедање и за неговите чуда ја исполнила сета земја. Сега никој не можел да откаже дека Тој поседува сила поголема од човечката. Луѓето од Назарет знаеле дека одел правејќи добро и лекувајќи ги сите што ги угнетувал сатаната. Околу нив постоеле цели села во кои во ни една куќа не се слушало офкање на болни, зашто Тој поминал низ нив и ги исцелил сите нивни болни. Милоста што се откривала во секој потфат на неговиот живот давала доказ за неговото божествено помазание.

Додека ги слушале неговите зборови, Назареќаните пак биле поттикнати со Светиот Дух. Меѓутоа, дури ни сега не

сакале да признаат дека овој Човек, кој пораснал меѓу нив, бил поинаков или поголем од нив. Сè уште ги печело горчливото сеќавање кога ним, додека за себе тврдел оти е Ветениот, им го оспорувал местото во Израел, зашто им покажал дека се помалку достоини за Божјата наклоност од еден незнабожец или незнабожица. Затоа, иако го поставиле прашањето: „Од каде му се на Овој оваа мудрост и моќ?“, тие не го примиле како Божји Христос. Поради нивното неверство, Спасителот не можел меѓу нив да направи многу чуда. За неговите благослови биле отворени само неколку срца и Тој со тешко срце се оддалечил за никогаш повеќе да не се врати.

Со луѓето од Назарет продолжило да владее неверството што го негувале порано. Тоа исто така владеело со Синедрионот и со народот. За свештениците и за народот првото одбивање на силата на Светиот Дух било почеток на крајот. За да докажат дека нивното прво одбивање било исправно, продолжиле дребничаво да ги осудуваат Христовите зборови. Нивното отфрлање на Духот кулминирало на голготскиот крст, во уништувањето на нивниот град и во расејувањето на народот на сите четири страни на светот.

242 О колку Христос копнеел на Израел да му ги открие драгоцените ризници на вистината! Меѓутоа, нивното духовно слепило било такво што не било можно да им се откријат вистините за неговото царство. Цврсто се држеле за своето верују и за своите празни обреди додека небесната вистина чекала да ја примат. Своите пари ги трошеле на ништожни работи, додека лебот на животот им бил при рака. Зошто не ѝ пристапиле на Божјата реч трудољубиво да ја проучуваат за да видат дали биле во заблуда? Списите на Стариот завет јасно изнесувале секоја подробност од Христовата служба, а Тој постојано ги наведувал пророците и изјавувал: „Денес се исполни ова Писмо што го чувте со ваши уши“. Кога искрено би го истражувале Писмото, подложувајќи ги своите теории на проверка на Божјата реч, не би било потребно Исус да плаче над нивната окоравеност. Тој не би морал да изјави: „Еве, вашата куќа ќе ви остане пуста“ (Лука 13,35). Би можеле да го запознаат доказот за неговото месијанство и со тоа да ја избегнат несреќата што го претворила нивниот горд град во урнатини. Меѓутоа, умот на Евреите се спекол со нивниот неразумен фанатизам. Христовите поуки ги откривале недостатоците на нивниот карактер и барале покајание. Кога би ги прифатиле неговите учења, нивниот начин на живот би

морал да се измени и би морале да ги напуштат надежите што ги негувале. За да ги почитува Небото, мораат да го жртвуваат почитувањето на луѓето. За да ги послушаат зборовите на овој нов Рабин, мора да ги отфрлат мислењата на големите мислители и учители на своето време.

Вистината не била омилена во Христово време. Таа не е омилена и во нашето време. Станала неомилена откако сатаната првпат кај човекот предизвикал одвратност кон неа изнесувајќи лаги што воделе кон самоизвишување. Зар не се сретнуваме и ние денеска со теории и со доктрини што немаат основа во Божјата реч? Луѓето цврсто се придржуваат кон нив како и Евреите што се придржувале кон своите преданија.

Еврејските водачи биле исполнети со духовна гордост. Нивната желба за лично прославување се покажувала дури и во службата во светилиштето. Сакале највисоки места во синагогата. Сакале да бидат поздравувани на улица и биле задоволни кога би го слушнале звукот на своите титули од усните на луѓето. Додека вистинската побожност опаѓала, уште пољубоморно се држеле за своите преданија и обреди.

Бидејќи нивниот разум бил затемнет со себични предрасуди, тие не можеле силата на Христовите убедливи зборови да ја сообразат со скромноста на неговиот живот. Не сфатиле дека на вистинската големина не ѝ е потребно надворешно расфрлање. Сиромаштвото на овој Човек е во потполна спротивност со неговото тврдење дека е Месија. Ако е Тој она што тврди дека е, се прашувале тие, тогаш зошто е толку скромен. Ако е задоволен со тоа да биде без вооружена сила, што ќе биде со нивниот народ? Како можат силата и славата, што толку долго ги очекувале, да ги доведат народите во поданство на градот на Евреите? Зар свештениците не учеле дека Израел треба да завладеа со сета земја? Дали е можно големите верски учители да зрешиле?

Меѓутоа, причината што ги навела Евреите да го отфрлат Христа не била само отсуството на надворешна слава во Исусовиот живот. Тој бил олицетворение на чистотата, а тие биле нечисти. Живеел меѓу луѓето како пример на беспрекорна чистота. Неговиот живот без мана ги осветлил нивните срца. Неговата искреност ја откривала нивната неискреност. Таа сторила да се покаже сета превртливост на нивната лицемерна побожност и им го открила беззаконието во сиот негов изопачен карактер. Таквата светлина била непожелна.

Кога Христос би ги истакнувал фарисеите и би го величел нивното знаење и побожност, тие со радост би го поздравиле. Но, кога зборувал за небесното царство како период на милост за сите луѓе, изнесувал еден вид религија што не сакале да ја трпат. Нивниот личен пример и учење никогаш не биле такви за службата на Бога да ја сторат пожелна. Кога го виделе Исуса како им укажува внимание на оние што тие ги мразеле и ги отфрлиле, во нивните горделиви срца се разгореле најлоши страсти. Фалсифицирано се дека „Лавот од племето на Јуда“ (Откровение 5,5) ќе го издигне Израел над сите народи, тие не би можеле да го поднесат разочарувањето во своите славољубиви надежи во поголема мера отколку што можеле да го поднесат Христовиот прекор поради нивните гревови и поради осудата што веќе ја чувствуваа и од самото присуство на неговата чистота.

ПОВИК УПАТЕН КРАЈ БРЕГОТ НА ЕЗЕРОТО

*Оваа глава се шемели на
Матееј 4,18-22; Марко 1,16-20; Лука 5,1-11*

На Галилејското Езеро се раѓал ден. Учениците, уморни од ²⁴⁴ безуспешната ноќна напорна работа, сè уште биле на езерото во своите рибарски чамци. Исус дошол да помине неколку мирни мигови на езерскиот брег. Рано изутрината се надевал дека ќе има малку одмор од мноштвото што секој ден го следело. Меѓутоа, набргу околу него почнал да се собира народ. Нивниот број бргу се зголемувал, така што го притискале од сите страни. Во меѓувреме, учениците стигнале на копно. За да ја избегне турканицата на мноштвото, Исус влегол во чамецот на Петар и го замолил да се оддалечи малку од брегот. Тука Исуса сите можеле подобро да го видат и да го чујат, па од чамецот го учел мноштвото насобрано на брегот.

Каква сцена за ангелите да размислуваат за него! Нивниот главен Заповедник, седејќи во рибарски чамец, лулкан од немирни бранови, ги објавува добрите вести за спасението пред мноштво што го слуша и што се турка сè до работ на водата! Тој, кој бил почитуван на небото, му ги објавува големите вистини за своето царство на обичниот свет под ведро небо. Сепак, не можел да има попогодно место за својата работа. ²⁴⁵ Езерото, планините, широките полиња, сончевата светлина што се растурала на земјата, сето тоа му било материјал за сликовито прикажување на поуците и за врежување на тие поуки во умовите. Ниедна од Исусовите поуки не останала без плод. Секоја порака од неговите усни допирала до некоја душа како збор на вечен живот.

Мноштвото на брегот се зголемувало секој миг. Стари луѓе, потпирајќи се на стапови, силни селани од планините, рибари со својата макотрпна работа на езерото, трговци и рабини, богати и учени, стари и млади, носејќи ги своите болни

и оние што страдале, се туркале да ги слушнат зборовите на божествениот Учител. Сцените, како што е оваа, пророците однапред ги виделе и напишале:

*„Земјо Завулонова и земјо Нефѿалимова,
на ѿиѿ кон морето, оѿиаде Јордан,
безбожна Галилејо;
народоѿ кој седеше во ѿемнина,
виде силна светѿлина;
а на оние кои седеа во ѿемниоѿ предел на смрѿѿта,
ним им блесна светѿлина.“*

Покрај мноштвото на бреговите на Генисарет, Исус во својата проповед крај морето на ум имал и други слушатели. Гледајќи ги вековите што ќе дојдат, ги видел своите верни следбеници во затвори и во судски сали, во искушенија, во осаменост и во страдања. Пред него е јасна секоја сцена на радост, на борба и тешкотија. Истите зборови што им ги изговорил на оние кои се собрале околу него, Тој им ги упатил и на други души и тие ќе допрат до нив како вест на надеж во искушението, како утеха во тагата и како небесна светлина во темнината. Со помош на Светиот Дух, овој глас што зборувал од рибарскиот чамец на Галилејското Море, ќе се чуе како им објавува мир на човечките срца сè до крајот на времето.

Кога ја завршил проповедта, Исус се свртил кон Петар и му рекол да отплови на морето и да ја фрли мрежата. Меѓутоа, Петар бил обесхрабрен. Цела ноќ не уловил ништо. За време на осаменоста размислувал за судбината на Јована Крстителот кој чмаел сам во темница. Размислувал за Исусовата иднина и за иднината на неговите следбеници, за неуспехот на неговото дело во Јудеја и за злобата на свештениците и рабините. Дури и неговото интересирање претрпело неуспех; и додека ги набљудувал празните мрежи, иднината му изгледала мрачна, полна со обесхрабрување. „Учителе“, рекол, „цела ноќ се трудевме и ништо не уловивме, но на твој збор, ќе ја фрлам мрежата“.

246 Ноќта била единствено поволно време за ловење со помош на мрежи во бистрите езерски води. По безуспешниот труд во текот на целата претходна ноќ, се чинело безнадежно да се фрли мрежа дење, но Исус заповедал и љубовта кон Учителот ги поткренала учениците да го послушаат. Симон и неговиот брат заедно ја спуштиле мрежата. Кога се обиделе да

ја извлечат, количеството на риби во неа било толку големо, што почнала да се кине. Биле присилени да ги повикаат Јакова и Јована на помош. Кога ловот бил собран, двата чамца биле толку натоварени, што им се заканувала опасност да потонат.

Меѓутоа, Петар сега не мислел повеќе на чамците или на товарот. Ова чудо, повеќе од секое друго на кое тој бил сведок, за него било израз на Божјата сила. Во Исуса го видел Оној што управува со целата природа. Божественото присуство ја открило неговата лична грешност. Љубовта кон Учителот, срамот поради неверството, благодарноста поради Христовата љубезност, а над сè чувството на лична нечистота во присуство на бесконечната чистота, сосема го совладале. Додека неговите другари ја пребирале содржината на мрежата, Петар паднал пред нозете на Спасителот, извикнувајќи: „Оддалечи се од мене, Господе, зашто сум грешен човек“.

Тоа било истото присуство на божествената светлина што го навела пророкот Даниел да падне како мртов пред Божјиот ангел. Рекол: „Изнемоштив, лицето ми побледи, се изнагрди, силата ме остави“. Така и Исаија, кога ја видел Господовата слава, извикал: „Тешко мене, загинав, зашто сум човек со нечисти усни, и живеам среде народ со нечисти усни“ (Даниел 10,8; Исаија 6,5). Човечката природа со својата слабост и грев е ставена наспроти божественото совршенство, па тој се чувствувал потполно несовршен и несвет. Истото тоа се случувало со сите на кои им е овозможено да ја согледаат Божјата големина и величество.

Петар извикал: „Оддалечи се од мене, Господе, зашто сум грешен човек“, но сепак цврсто се држел за Христовите нозе, чувствувајќи дека не може да се оддели од него. Спасителот одговорил: „Не плаши се! Отсега ќе ловиш луѓе!“ Откако Исаија ја видел Божјата светост и својата сопствена недостојност, му била доверена божествената вест. Откако Петар е поведен во самооткажување и зависност од божествената сила, добил повик да работи за Христа.

До овој миг ниеден од учениците не се соединил со Христа како соработник. Биле сведоци на многу негови чуда и ги слушале неговите поучувања, но не ги напуштиле потполно своите поранешни занимања. Затворањето на Јована Крстителот за сите нив било едно горко разочарување. Ако морал да биде таков резултатот на Јовановата мисија, малку надеж можеле да имаат за својот Учител, против кого се соединиле сите верски водачи. Под овие околности, за нив било олес-

нување извесно време да се вратат на своето рибарење. Меѓутоа, Исус сега ги повикува да го напуштат својот поранешен живот и своите интереси да ги соединат со неговите. Петар го прифатил повикот. Стигнувајќи до брегот, Исус повикал други тројца ученици: „Тргнете по мене и јас ќе ве сторам ловци на луѓе“. Тие веднаш оставиле сè и пошле по него.

Пред да ги повика да ги напуштат своите мрежи и рибарските чамци, Исус ги уверил дека Бог ќе ги задоволи сите нивни потреби. Употребата на Петровиот чамец за делото на евангелието богато се исплатила. Оној кој е „богат за сите кои го повикуваат“, рекол: „Давајте, па ќе ви се даде: добра мера, набиена, протресена и преполнета“ (Римјаните 10,12; Лука 6,38). Со таква мера Тој ја наградил и службата на учениците. Секоја жртва што е принесена во неговата служба ќе биде наградена според „извонредното богатство на неговата милост“ (Ефесците 3,20; 2,7).

За време на таа жална ноќ на езерото, кога биле одвоени од Христа, учениците тешко ги притискало неверство, а и умор од бесплодниот труд. Меѓутоа, неговото присуство ја загреало нивната вера и им донело радост и успех. Така е и со нас; одвоен од Христа, нашиот труд е бесплоден, и лесно ја губиме довербата и мрмориме. Но кога Тој е близу, а ние работиме според неговото упатство, се радуваме за доказите на неговата моќ. Дело на сатаната е да ја обесхрабри душата, а Христово дело е да ја вдахне со вера и со надеж.

Уште подлабоката поука што им ја открило чудото на учениците е поука и за нас - дека Оној, чијшто збор може да ги собере рибите од морето, може да влијае врз човечките срца привлекувајќи ги со врските на својата љубов, така што неговите слуги можат да станат „ловци на луѓе“.

Тие галилејски рибари биле скромни и необразовани луѓе, но Христос, светлината на светот, имал големи можности да ги оспособи за задачата за која ги избрал. Спасителот не го презирал образованието, зашто кога со него управува Божјата љубов и кога тоа ѝ е посветено на неговата служба, тогаш облагородениот ум е благослов. Но Тој ги заобиколил мудрите луѓе на своето време бидејќи тие во толкава мера биле самоуверени, што не можеле да сочувствуваат со човештвото кое страда и да станат соработници со Човекот од Назарет. Во својот фанатизам го сметале за понижување да ги учи Христос. Господ Исус барал соработка со оние што ќе станат

треба да научат сите што ќе станат Божји соработници е поуката за недоверба во себеси; тогаш ќе бидат готови да добијат Христов карактер. Тоа не може да се стекне со воспитувањето во највисоките школи. Тоа е плод на мудроста што може да се добие само од божествениот Учител.

Исус ги избрал необразованите рибари затоа што не биле школувани со преданијата и со погрешните обичаи на своето време. Тие биле луѓе природно надарени, понизни и поучливи, луѓе што Тој можел да ги воспитува за својата работа. Во секојдневниот живот има многу луѓе кои стрпливо извршуваат еднолични макотрпни работи, несвесни дека поседуваат таква моќ што, кога би ја развиле, таа би ги изедначила со најценетите луѓе на светот. Потребен е допир на вешта рака што би ги разбудила тие успиени способности. Тие луѓе Исус ги повикал да бидат негови соработници и им дал предимство да се дружат со него. Никогаш големите луѓе во светот немале таков Учител. Кога ја поминале обуката на Спасителот, учениците не биле повеќе лаици и необразовани. Станале слични со него во умот и во карактерот; луѓето знаеле дека биле со Исуса.

Највозвишена задача на воспитувањето не е само пренесување на знаење, туку всадување на животната сила што се прима при допирот на умот со ум и на душата со душа. Само животот раѓа живот. Какво предимство имале оние што три години биле во секојдневен допир со тој божествен живот од кој потекнал секој животодавен поттик што му донел благослов на светот! Повеќе од своите другари, саканиот ученик, Јован, ја прифатил силата на тој чудесен живот. Тој вели: „Животот се јави, а ние го видовме и сведочиме и ви го објавуваме вечниот Живот, кој беше со Отецот и ни се јави нам“. „Сите ние примивме од неговата полнота благодат врз благодат“ (1. Јованово 1,2; Јован 1,16).

Апостолите на нашиот Господ немале ништо што би им донело слава. Било очигледно дека успехот на нивната работа му припаѓа само на Бога. Животот на овие луѓе, карактерот што го изградиле и силното дело што го сторил Бог преку нив, го потврдуваат она што ќе го стори Тој за сите што се поучливи и послушни.

Оној што најмногу го сака Христа, ќе стори најмногу добра. Нема граници на полезноста за оној што, откажувајќи се од себе, му овозможува на Светиот Дух да дејствува врз неговото срце и живее живот потполно посветен на Бога. Ако

луѓето без мрморење и неуморно ја поднесат на патот неопходната дисциплина, Бог ќе ги поучува секој миг. Тој копнее да ја открие својата милост. Ако неговиот народ сака да ги отстрани пречките, Тој во изобилна мера ќе ја излее водата на спасението низ човечките канали. Кога едноставните луѓе би биле охрабрани да го сторат сето добро што можат да го сторат, кога врз нив не би биле ставени раце што ограничуваат за да ја задушат нивната ревност, тогаш за Христа би имало стотина пратеници таму каде што сега има само еден.

Бог ги зема луѓето такви какви што се, и ако му се потчинат, ги воспитува за својата служба. Божјиот Дух, примен во душата, ќе ги оживее сите нејзини способности. Умот што му е потполно посветен на Бога, под водство на Светиот Дух се развива хармонично, засилен да ги сфати и да ги исполни Божјите барања. Слабиот, колеблив карактер се менува во цврст и постојан. Постојаното посветување воспоставува толку близок однос меѓу Христа и неговите ученици, што христијанинот станува сличен со него во умот и карактерот. Преку врската со Христа тој ќе се здобие со појасни и пошироки согледби. Неговото сфаќање ќе биде попроникливо, неговото расудување поурамнотежено. Оној што копнее да му служи на Христа, е поттикнат со животодавната сила на Сонцето на правдата и ќе донесе многу плод на слава на Бога.

Луѓето со највисоко образование во уметноста и науката научиле драгоцените вистини од животот на едноставните христијани кои светот ги сметал за неуки. Меѓутоа, овие незнаени ученици своето воспитување го стекнале во школата што е повисока од сите други. Седеле крај нозете на Оној што зборувал како „никогаш што не зборувал ниту еден човек“.

ВО КАПЕРНАУМ

Во паузите меѓу своите патувања Христос постојано се навраќал во Капернаум, кој поради тоа е познат како „негов град“. Се наоѓал на бреговите на Галилејското Море, во близината на границата на убавата Генезаретска низина.

Длабоката езерска долина ѝ давала на низината што ги опкржувала нејзините брегови угодна јужна клима. Овде во Христово време успевале палми и маслинки; тука се наоѓале овоштарници и лозја, зелени полиња и цвеќе со раскошни бои, залевани од извори на жива вода што извираше од карпите. На бреговите на езерото и на планините што го опкружувале, на малечка оддалеченост биле сместени многу села и градови. Езерото било прекриено со рибарски чамци. На сите страни се забележувала врева од деловен и активен живот.

Капернаум бил мошне погоден центар за работа на Спасителот. Бидејќи се наоѓал на главниот пат од Дамаск кон Ерусалим и Египет, до Средоземното Море, бил голема прометна артерија. Од многу земји низ градот поминувале или се задржувале во него луѓе да се одморат од своите патувања. Овде Исус можел да се сретне со сите народи и општествени слоеви, со богати и со великани, како и со сиромашни и скромни, а неговите поуки можеле да бидат однесени во други земји и во многубројни домови. На тој начин би било поттикнато истражување на пророштвата, вниманието би било насочено кон Спасителот и неговата мисија би му била откриена на светот. 253

Иако Синедрионот дејствувал против Исуса, народот со желба го очекувал развојот на неговата мисија. Цело небо било раздвижено. Ангелите го подготвиле патот за неговата служба, дејствувајќи врз човечките срца и привлекувајќи ги кон Спасителот.

Сведок на Христовата сила во Капернаум бил синот на еден царски човек што го исцелил Христос. Дворскиот службеник и неговиот дом радосно сведочеле за својата вера. Кога

се дознало дека Учителот е лично меѓу нив, цел град се возбудил. Околу него се собрало мноштво. Во саботата народот ја преполнил синагогата во толкава мера што мноштво луѓе морале да се вратат, немајќи можност да влезат.

Сите што го слушале Спасителот „се одушевија со неговата наука, зашто речта му беше силна“. „Зашто ги учеше како Оној што има власт, а не како нивните законици“ (Лука 4,32; Матеј 7,29). Учењето на закониците и старешините било студено и круто, како лекција научена напамет. За нив Божјата реч немала никаква животна сила. Нејзините учења ги замениле со свои сопствени поими и со предание. Во вообичаениот редослед на службата изјавувале дека го објаснуваат законот, но нивните срца и срцата на нивните слушатели не ги поттикнувало никакво вдахновение од Бога.

Исус немал ништо заедничко со различните теми на расправа меѓу Евреите. Негова цел била да ја изнесе вистината. Неговите зборови фрлале силна светлина врз учењата на патријарсите и пророците, а на луѓето светите списи им изгледале како ново откровение. Никогаш порано неговите слушатели не согледувале таква длабина на значењето на Божјата реч.

Исус луѓето ги сретнувал на нивна почва, како Оној кој ги познава нивните неволји. Тој вистината ја сторил убава со тоа што ја изнесувал на најнепосреден и наједноставен начин. Неговиот јазик бил чист, достоинствен и јасен како река што тече. Неговиот глас бил како музика за оние што ги слушале монотоните гласови на рабините. Меѓутоа, иако неговото учење било едноставно, зборувал како Оној што има власт. Овој белег неговото учење го поставило наспроти учењата на сите други. Рабините зборувале со сомневање и со нерешителност, како да може Светото писмо да се толкува на два начина - да значи едно или сосема спротивно на тоа. Слушателите секојдневно биле доведувани во сè поголема несигурност. Меѓутоа, Исус учењето на Писмото го изложувал сообразно со неговиот непогрешен авторитет. За што и да зборувал, Тој тоа го изнесувал со сила, така што на неговите зборови не можел никој да им се противставува.

254 Настапувал сериозно, но не жестоко. Зборувал како Оној кој пред себе има одредена цел. На луѓето им ја прикажувал стварноста на вечниот свет. Во секоја тема го откривал Бога. Исус се обидува да ја отстрани заслепеноста што ги окупира луѓето со земни цели. Вредностите на овој живот Тој ги поставил во правилен однос: подредени на вечниот интерес;

но не го омаловажувал нивното значење. Учел дека небото и земјата меѓусебно се поврзани и дека познавањето на божествената вистина луѓето ги подготвува подобро да ги извршуваат должностите на секојдневниот живот. Зборувал како Оној кој му е близу на небото, свесен за својата врска со Бога, а сепак признавајќи ја својата заедница со секој член на човечкото семејство.

Пораките на милоста ги сторил разновидни за да одговараат на неговите слушатели. Знаел да му „проговори згоден збор на уморниот“ (Исаија 50,4), зашто од неговите усни течела милост за да може на луѓето на најпривлечен начин да им ги пренесе богатствата на вистината. Бил тактичен во соочувањето со умовите полни со предрасуди, изненадувајќи ги со сликовити споредби што го привлекувале нивното внимание. Со помош на мечтата допирал до срцата. Неговите сликовити прикази биле земени од секојдневниот живот па, иако едноставни, имале чудесна длабина на значењето. Птиците во воздухот, криновите во полето, семето, пастирот и овците - со овие поими Христос ги прикажал вечните вистини; и секојпат кога неговите слушатели потоа имале можност да ги видат овие појави во природата, си спомнувале за неговите зборови. Христовите сликовити прикажувања постојано ги повторувале неговите поуки.

Христос никогаш не им ласкал на луѓето. Никогаш не зборувал за она што би поттикнало кај луѓето склоности кон илузии и вообразба, ниту ги фалел поради нивните остроумни пронајдоци; но длабоките мислителци без предрасуди го прифатиле неговото учење и утврдиле дека тоа ја мери нивната мудрост. Ѓ се восхитувале на духовната вистина изразена со наједноставен јазик. Најобразованите биле восхитени со неговите зборови, а на необразованите секогаш им биле од полза. Имал вест за неучените, па дури и незнабошците ги уверил дека Тој има вест за нив.

Со исцелувачкиот допир неговото нежно сочувство се спуштало врз уморните и ујадени срца. Дури и среде развлстеноста на лутите непријатели бил опкружен со атмосфера на мир. Убавината на неговата појава, милноста на неговиот карактер, а над сè љубовта изразена во погледот и во бојата на гласот, ги привлекувале кон него сите што не биле окоравени со неверство. Кога не би бил благ, со сочувствителен дух што зрачел од секој поглед и збор, Тој не би успеал да привлече толку големо мноштво. Оние што страдале и доаѓале кај него, 255

почувствувале дека својот интерес го поврзал со нивниот како верен и нежен пријател, па сакале да дознаат повеќе за вистините што ги изнесувал Тој. Небото се наведнало над земјата. Копнееле да бидат во негово присуство, со цел утехата на неговата љубов да може постојано да биде со нив.

Исус мошне внимателно ја забележувал промената во изразот на лицата на своите слушатели. Се радувал за сите што покажувале интерес и задоволство. Спасителот бил среќен кога стрелите на вистината допреле до душата, кршејќи ги пречките на себичноста, поттикнувајќи покајание и на крај благодарност. Кога преминувал со погледот низ мноштвото слушатели и ги препознал луѓето што ги видел порано, неговото лице се озарило со радост. Кај нив видел идни следбеници на своето царство. Кога јасно искажаната вистина допрела некој љубоморно чуван идол, забележувал промена на лицето - студен, непривлечен поглед што зборувал дека светлината не е добредојдена. Кога видел дека луѓето ја отфрлаат веста на мирот, срцето му било длабоко рането.

Во синагогата Исус зборувал за царството што дошол да го основе и за својата задача да ги ослободи робовите на сатаната. Бил прекинат со крик на ужас. Еден умоболен истрчал меѓу луѓето извикнувајќи: „Што имаме ние со тебе, Исусе Назаретанецу? Дојде ли да нè погубиш? Знам кој си ти, Божји светец“ (Марко 1,24).

Настанал општ метеж и забуна. Народот го одвратил вниманието од Христа и од неговите зборови. Тоа била целта на сатаната заради која ја довел својата жртва во синагогата. Меѓутоа, Исус го укорил демонот, велејќи: „Молкни и излези од него. И нечистиот дух го стресе, извика со силен глас и излезе од него“.

Сатаната го затемнил умот на овој страдалник, но во Христово присуство, во мракот проникнал зрак на светлина. Кај него се разбудил копнеж за ослободување од власта на сатаната, но лошиот дух ѝ се опирал на Христовата сила. Кога човекот се обидел да му се обрати на Христа за помош, лошиот дух ставил зборови во неговата уста и тој извикнал со длабоко душевно страдање и страв. Опседнатиот од зол дух делумно сфатил дека се наоѓа во присуство на Оној што може да го ослободи, но кога се обидел да ја пофати таа силна рака, го задржала друга волја и зборови на друг нашле свој израз. Судирот меѓу сатанската сила и неговиот личен копнеж за слобода бил страшен.

Оној што го победил сатаната во пустината на искушението, повторно се нашол лице в лице со својот непријател. Лошиот дух ја покажал сета сила за да ја задржи власта над својата жртва. Да се загуби почвата значело да му се препушти победата на Исуса. Се чинело дека измачуваниот човек ќе мора да го загуби животот во борбата со непријателот кој го уништил неговиот мажевен период. Меѓутоа, Спасителот проговорил со авторитет и го ослободил заробеникот. Човекот што бил опседнат сега стоел пред восхитеното мноштво радосен што владее со себе. Дури и лошиот дух посведочил за божествената сила на Спасителот.

Човекот го славел Бога поради своето ослободување. Окото кое до неодамна молскало со жар на лудило, сега сјалело со разум и било полно со солзи благодарници. Народот занемел од восхит. Кога им се вратила моќта на зборување, си довикнале еден на друг: „Што е ова? Нова и силна наука! Им заповеда дури и на нечистите духови и тие му се покоруваат“ (Марко 1,27).

Тајната причина за страдањето кое од овој човек направило застрашувачка појава за пријателите и товар за самиот него, лежела во неговиот живот. Бил пленет од задоволствата на гревот, планирајќи животот да го направи голема забава. И не сонувал дека ќе стане страв и трепет за светот и срам за семејството. Сметал дека своето време може да го троши на невини лудости. Меѓутоа, кога еднаш се нашол на удолниште, нозете бргу се лизгале. Неумереноста и лекомисленоста ги изопачиле благородните особини на неговата природа и сатаната потполно завладеал со него.

Каењето стигнало предоцна. Кога сакал да го жртвува богатството и задоволството за да го поврати своето загубено човечко достоинство, станал беспомошен во рацете на лукавиот. Застанал на непријателска почва и сатаната се добрал до сите негови способности. Искушувачот го намамил со многу волшебни понуди; но кога несреќникот паднал под негова власт, непријателот станал немилосрден во својата свирепост и страшен во жестокоста на своите напади. Така ќе биде со сите што ќе му попуштат на злото; она што почнало со заносно задоволство, ќе заврши во темнина на очај и со лудило на разорената душа.

Истиот зол дух, кој го искушавал Христа во пустината, и кој го држел под своја власт душевниот болен во Капернаум, владеел и со неверните Евреи. Меѓутоа, тој кај нив зел облик

на побожност, сакајќи да ги измами во врска со нивните побуди за отфрлање на Спасителот. Нивната состојба била значително побезнадежна отколку состојбата на опседнатиот од зол дух, зашто не чувствувале никаква потреба од Христа и затоа цврсто се држани под власт на сатаната.

257   Временскиот период на Христовата лична служба меѓу луѓето било време кога силите на царството на темнината најмногу дејствувале. Со векови сатаната со своите лоши ангели се стремел да завладее со телата и со душите на луѓето за да им донесе грев и страдања; а тогаш за сета своја беда го товарел Бога. Исус на луѓето им го откривал Божјиот карактер. Ја кршел сатанската сила и ги ослободувал неговите робови. Човечките срца биле поттикнати со нов живот, со љубов и со сила од небото, и кнезот на злото станал да се бори за надмоќ на своето царство. Сатаната ги собрал сите свои сили и на секој чекор се борел против Христовото дело.

Така ќе биде и во последната голема борба, во судирот меѓу правдата и гревот. Додека врз Христовите ученици слегува нов живот, светлина и сила од небото, оздола извира нов живот и им дава сила на посредниците на сатаната. Жестокост владее со секој земен елемент. Кнезот на злото дејствува престорен, со лукавство стекнато во текот на многувековна борба. Се појавува престорен во светлосен ангел и големо мноштво слуша „лажни духови и науки ѓаволски“ (1. Тимотеј 4,1).

Во Христово време водачите и учителите на Израел биле немоќни да му се противстават на делото на сатаната. Го занемариле единственото средство со кое можеле да им се противстават на лошите духови. Христос го победил лукавиот со Божјата реч. Израелските водачи по име биле толкувачи на Божјата реч, но ја проучувале само за да ги поткрепат своите преданија и да ги наметнат своите човечки обичаи. Со своето толкување ти неа ја претвориле во мислење што Бог никогаш не го дал. Нивното таинствено толкување го сторило нејасно она што Бог го кажал јасно. Расправале за безначајни технички прашања, а всушност ги побивале најосновните вистини. На тој начин се сеело неверство. Божјата реч била лишена од својата сила, а лошите духови спроведувале своја волја.

258   Историјата се повторува. Со отворена Библија пред себе, изјавувајќи дека ги почитуваат нејзините учења, многу верски водачи на нашето време ја уништуваат верата во неа како Божја реч. Се занимаваат со дребничави испитувања на зборовите, ставајќи ги своите мислења над нејзините најјасни учења.

Во нивните раце Божјата реч ја губи силата што обновува. Тоа е причината што беснее неверство, а беззаконието незапирливо се шири.

Кога ја поткопал верата во Библијата, сатаната ги насочил луѓето кон други извори на светлина и сила. Така тој незабежано напредува. Оние што се одвркаат од јасните учења на Светото писмо и од уверливата сила на Божјиот Свети Дух, ја повикуваат управата на демоните. Критицизмот и пресметаното толкување на Светото писмо им отвориле пат на спиритизмот и на теозофијата - на тие современи облици на старото незнабоштво - да стекнат упориште дури и во црквите што тврдат дека му припаѓаат на Господа Исуса Христа.

Напоредно со проповедањето на евангелието, работат и посредници на лажните духови. Многу луѓе од љубопитство тајно соработуваат со нив, но кога ќе видат докази за дејствување на натчовечка сила, сè повеќе се примамени, додека не бидат подвластени на волјата што е посилна од нивната. Тие не можат да се ослободат од нејзината таинствена сила.

Одбраната на душата е скршена. Таа нема никаков браник против гревот. Кога еднаш ќе се отфрлат ограничувањата на Божјата реч и неговиот Дух, никој не знае до кои длабини на понижување може да потоне. Тајниот грев или страста што завледеала со него може да го држи како роб толку беспомошен, како што бил опседнатиот од зол дух во Капернаум. Но сепак, неговата состојба не е безнадежна.

Средството со кое можеме да го совладаме искушувачот е исто она со кое го победил Христос - со силата на Речта. Бог не управува со нашите умови без наша согласност; ако сакаме да ја дознаеме и да ја исполнуваме неговата волја, неговите ветувања стануваат наши: „Ќе ја запознаете вистината и вистината ќе ве ослободи“. „Оној што сака да ја исполнува неговата волја, ќе знае дали ова учење е од Бога“ (Јован 8,32; 7,17). Со вера во овие ветувања, секој човек може да биде ослободен од стапиците на заблудите и од власта на гревот.

Секој човек има слобода да ја избере силата што ќе владее со него. Никој не паднал толку ниско, никој не е толку лош за да не може да најде ослободување во Христа. Опседнатиот од лоши духови, наместо молитва, можел да изговори само зборови на сатаната, па сепак, неискажаната молба на срцето била исполнета. Ниеден вик на душата во неволја, иако не е изразен со зборови, нема да остане невослишен. Оние што ќе се согласат да стапат во заветен однос со небесниот Бог,

не ѝ се препуштени на сатанската сила или на слабостите на сопствената природа. Нив Спасителот ги повикува: „Нека дојде под моја закрила, нека склучи мир со мене; нека склучи мир со мене“ (Исаија 27,5).

Духовите на темнината ќе се борат за душата што порано била под нивна власт, но Божјите ангели ќе се борат за таа душа со сила што ќе победи. Господ вели: „Може ли на јунакот да му се одземе пленот? Може ли на победникот да му побегне заробеникот? Да, вака вели Господ: На јунакот ќе му се одземе пленот, на победникот ќе му побегне заробеникот. Јас ќе се спорам со оние што ќе се спорат со тебе, и јас ќе ги избавам твоите деца“ (Исаија 49,24.25).

Додека собирот во синагогата сè уште бил опфатен со страхопочит, Исус се повлекол во домот на Петар малку да се одмори. Меѓутоа, и тука паднала сенка. Тештата на Петар лежела болна од „треска“. Исус ѝ наредил на болеста да се повлече, и болната станала и им служела на Учителот и на неговите ученици.

Веста за Христовото дело бргу се раширила низ цел Капернаум. Од страв од рабините, народот не се осмелувал да дојде и да побара исцелување додека не помине саботата, но штом Сонцето се спуштило зад хоризонтот, настанала голема турканица. Од домовите, од продавниците, од пазариштата, жителите на градот се слевале кон скромното засолниште во кое се засолнил Исус. Болните ги носеле на носила; други, потпирајќи се на стапови или потпомогнати од пријателите, немоќно тетеравејќи се доаѓале кај Спасителот.

Постојано доаѓале и си заминувале, зашто никој не знаел дали утрешниот ден ќе го затече Исцелителот меѓу нив. Никогаш порано Капернаум не бил сведок на таков ден. Воздухот бил исполнен со гласови на победа и со извици на ослободување. Спасителот бил радосен во радоста што ја разбудил. Додека бил сведок на страдањата на тие што доаѓале кај него, неговото срце било поттикнато со сочувство и се радувал што можел со својата сила да им го поврати здравјето и среќата.

Исус не престанал да работи сè додека и последниот страдалник не бил излекуван. Ноќта веќе поодминала кога мноштвото се повлекло и мир се спуштил врз домот на Симона. Долгиот возбудлив ден поминал и Исус побарал мир. Меѓутоа, додека градот уште бил во сон, Спасителот „изутрината мошне рано стана и излезе, и отиде на осамено место и таму се молеше на Бога“.

Така поминувале деновите на Исусовиот земен живот. Често ги отпуштал своите ученици да ги посетат своите домови и да си починат, да се одморат, но благо се опирал на нивните напори да го одвојат од работата. По цел ден работел напорно, учејќи ги неучените, лекувајќи ги болните, враќајќи им вид на слепите, хранејќи го мноштвото, а навечер или рано наутро се повлекувал во тишините на планините за да разговара со својот Отец. Често поминувал цели ноќи на молитва и во размислување, враќајќи се в зори на својата работа меѓу луѓето. 260

Рано изутрината Петар и неговите другари дошле кај Исуса велејќи му дека народот од Капернаум веќе го бара. Учениците биле горко разочарани со приемот на кој Христос наидува до тогаш. Властите во Ерусалим барале да го убијат; дури и неговите сограѓани се обиделе да му го одземат животот, но во Капернаум е пречекан со радосно одушевување и надежите на учениците повторно оживеале. Можеби меѓу слободољубивите Галилејци било можно да се најдат следбеници на новото царство. Со изненадување ги слушале Христовите зборови: „И на другите градови треба да им го проповедам евангелието за Божјето царство; впрочем, јас сум за тоа дојден“.

Во возбудата што го зафатила тогаш Капернаум постоела опасност целта на неговата мисија да се загуби од вид. Исус не се задоволувал да го привлече вниманието на себе само како чудотворец или исцелител од телесните болести. Се стремел да ги привлече луѓето кон себе како Спасител. Додека народот се стремел кон верување дека дошол како цар да воспостави земно владеење, Тој се трудел нивните мисли да ги пренасочи од земното кон духовното. Само световниот успех би бил пречка за неговото дело.

Восхитувањето на безгрижното мноштво го оптоварувало неговиот дух. Во својот живот Тој ниту малку не се залагал за себе. На Синот човечки му биле туѓи почестите што светот им ги укажува на положбата, на богатството или на надареноста. Исус не употребувал ниедно од средствата со кои луѓето задобивале предност или барале почит. Со векови пред неговото раѓање било преткажано за него: „Тој не вика, не го подига гласот, ниту може да се чуе по улиците. Тој не крши напукната трска ниту гаси фитилче што тлее. Верно Тој носи правда, не се преморува ниту изнемоштува додека не воспостави правда на земјата“ (Исаија 42,2-4). 261

Фарисеите настојувале да се разликуваат со своето крајно совесно придржување кон обредите, со истакнување на своето

богослужение и со своите дела на милосрдие. Ревноста за верата ја докажувале со тоа што ја направиле предмет на дискусија. Расправиите меѓу противничките секти биле гласни и долги и не било необично да се чуе на улиците гласот на жолчните препирања на учените толкувачи на законот.

Иусовиот живот во однос на сето тоа бил сушта спротивност. Во тој живот никогаш не се забележала никаква жолчна расправа, никакво истакнато богослужение, никакво дело со кое би се задобило одобрување. Христос бил скриен во Бога, а Бог се открил во карактерот на својот Син. Исус сакал умовите на луѓето и нивната почит да ги насочи кон тоа откровение.

Сонцето на правдата не го осветлило светот со величествениот сјај со цел Тоа со својата слава да ги засенчи сетилата. За Христа е напишано: „Неговата појава е како утринската зора“ (Осија 6,3). Дневната светлина на земјата се појавува тивко и нечујно, растерувајќи ги сенките на мракот и будејќи го светот во живот. Исто така осамнало Сонцето на правдата со „здравје во зраците“ (Малахија 4,2).

„АКО САКАШ, МОЖЕШ ДА МЕ ИСЧИСТИШ“

*Оваа глава се темели на Матџеј 8,2-4; 9,1-8.32-34;
Марко 1,40-45; 2,1-12; Лука 5,12-28*

Од сите болести на исток лепрата била најстрашна. Нејзината неизлечливост, заразноста и ужасните последици врз жртвите, ги исполнувале со страв и најхрабрите. Таа меѓу Евреите е сметана за осуда поради гревот, и оттаму е нарекувана „удар“, „Божји прст“ (Псалм 39,10; 2. Мојсеева 8,19). Длабоко вкоренета, неумиштлива, смртоносна, лепрата е сметана за знамение на гревот. Обредниот закон лепрозниот го прогласувал за нечист. Како веќе мртов, бил изделуван од човечките населби. Сè што ќе допрел било нечисто. Воздухот бил заразен со неговиот здив. Оној за кого се сомневало дека заболел, морал да им се покаже на свештениците кои го испитувале и решавале за неговиот случај. Ако е прогласен за лепрозен, бил изделуван од семејството, отсечен од заедницата на Израелците и осуден на дружење само со оние што боледувале од истата болест. Законот бил строг во своите барања. Дури ни царевите и владетелите не биле исклучок. Владетелот што заболел од оваа страшна болест морал да го одложи жезолот и да го напушти општеството.

Далеку од своите пријатели и роднини, лепрозниот морал да го носи проклетството на својата болест. Бил присилен да ја објавува својата несреќа, да ја искине својата облека и да огласи тревога, предупредувајќи ги сите да бегаат од неговото заразно присуство. Извикот: „Нечист! Нечист!“ што се јавувал со плачен глас од осамените места на прогонството, бил предупредување што се слушало со страв и ужас.

Во делокругот на Христовата служба имало многу такви страдалници и веста за неговата мисија допирала до нив, поттикнувајќи зрак на надеж. Меѓутоа, од времето на пророкот Елисеј не било познато такво нешто - да се исчисти човек за

кого се прилепила оваа болест. Не се осмелувале од Исуса да очекуваат да го стори за нив она што никогаш не е сторено ниту за еден човек. Но постоел еден во чиешто срце се разбудила вера. А сепак, не знаел како да дојде до Исуса. Лишен од допирот со своите ближни, како може да се појави пред големиот Исцелител? Се прашувал дали Христос ќе сака да го исцели него. Дали ќе се наведне да го забележи човекот за кого се верувало дека страда од Божјиот суд? Дали можеби Тој, како фарисеите, па дури и како лекарите, ќе изрече проклетство над него и ќе го предупреди да го напушти собирот на луѓето? Размислувал за сè што му било кажано за Исуса. Ниеден што барал од него помош не бил одбиен. Кутриот решил да го најде Спасителот. Иако морал да ги одбегнува градовите, можеби ќе може да го сретне на некоја споредна патека долж планинските патишта или ќе го најде надвор од градовите како учи. Тешкотиите изгледале непремостливи, но тоа била негова единствена надеж.

Лепрозниот е поведен кај Спасителот. Исус учи крај езерото и околу него е собран народ. Стоејќи од далеку, лепрозниот разбира неколку зборови од усните на Спасителот. Го гледа како положува раце врз болните. Гледа улогави, слепи, фатени и оние што се на претсмртна постела од различни болести како стануваат здрави, фалејќи го Бога за своето ослободување. Во неговото срце верата се засилува. Тој сè повеќе се приближува кон собраното мноштво. Ограничувањата што му се натурени, безбедноста на луѓето и стравот со кој го посматраат сите - сето тоа е заборавено. Тој мисли само на блажената надеж на исцелувањето.

Неговата појава била ужасна. Болеста е страшно поодмината и неговото тело во распаѓање било ужасно да се погледне. Кога го забележале, луѓето со страв се повлекле. За да го избегнат допирот со него, удриле преку трупа. Некои се обиделе да го спречат да му се приближи на Исуса, но попусто. Тој не ги видел ниту ги чул. Нивните изрази на одвратност не допираат до него. Тој го гледа само Божјиот Син. Тој го слуша само гласот кој им дава живот на оние што умираат. Протуркувајќи се до Исуса, се фрла пред неговите нозе со извикот: „Господе! Ако сакаш, можеш да ме исчистиш!“

Исус одговорил: „Сакам, исчисти се!“, и ставил рака врз него.

Лепрозниот веднаш го зафатила промена. Неговото тело станало здраво, неговите нерви чувствителни, неговите мус-

кули цврсти. Грубата, лушпеста површина, својствена за лепрата, исчезнала, а се појавила мека румена кожа како во здраво дете.

Исус му заповедал на човекот да не го објавува стореното 264 дело туку веднаш да се покаже во храмот со жртва. Ваквата жртва не можела да биде примена сè додека свештениците не го прегледаат човекот и не го прогласат за потполно излечен од болеста. Иако без волја ја извршиле оваа должност, не можеле да го избегнат прегледот и да донесат одлука за овој случај.

Зборовите на Писмото покажуваат со каква решителност Христос му наложил на човекот да молчи и брзо да дејствува. „Внимавај, немој никому да му го кажуваш тоа. Туку оди, покажи му се на свештеникот и принеси го дарот што го пропиша Мојсеј - ним за сведоштво“. Кога свештениците би биле запознати со фактите за исцелувањето на лепрозниот, нивната омраза кон Христа би можела да ги наведе да донесат нечесна одлука. Исус сакал човекот да се покаже во храмот пред какви било гласови за ова чудо да допрат до нив. Така можела да се обезбеди праведна одлука и на исцелениот лепрозен да му се дозволи да се врати во своето семејство и кај пријателите.

Постоеле и други цели што ги имал Христос предвид кога му препорачал на човекот да молчи. Спасителот знаел дека неговите непријатели постојано сакале да ја ограничат неговата работа и да го одвратат народот од него. Знаел дека ако се разгласи исцелувањето на лепрозниот низ околината тоа би ги навело другите болни од оваа страшна болест да се собираат околу него и дека со тоа би се подигнало обвинение како луѓето ќе се заразат во допир со нив. Мнозина од лепрозните дарот на здравјето не би го сториле благослов за себе и за другите. Со собирањето на лепрозните би дал можност за обвинување дека ги крши ограничувањата на обредниот закон. На тој начин неговото дело - проповедањето на евангелието би било спречено.

Настанот ја оправдал Христовата претпазливост. Многу луѓе биле сведоци на исцелувањето на лепрозниот и со желба очекувале да ја дознаат одлуката на свештениците. Кога човекот се вратил кај своите пријатели, настанала голема возбуда. 265 Наспроти Исусовото предупредување, човекот не вложил никаков напор да го притаи фактот за своето исцелување. Иако навистина не било можно да се скрие, лепрозниот сепак го објавувал насекаде. Сметајќи дека ова ограничување му го ставила само Исусовата скромност, одел наоколу објавувајќи

ја моќта на овој голем Исцелител. Не сфаќал дека секое такво објавување свештениците и старешините ги прави порешителни да го уништат Исуса. Исцелениот почувствувал дека благодатта на здравјето е мошне драгоценa. Се радувал за својата полна сила, за враќањето во семејството и во општеството и чувствувал дека не е можно да се воздржи од давање на слава на Лекарот што го исцелил.

Меѓутоа, разгласувањето на овој настан предизвикало пречки во делото на Спасителот. Тоа ги поттикнало луѓето да се собираат околу него во преголем број, што го присилило за извесно време да ја прекине работата.

Секој чин на Христовата служба имал далекусежна цел. Тој содржел многу повеќе отколку што покажувало самото дело. Така тоа било и во случајот со лепрозниот. Додека им служел на сите што доаѓале кај него, Исус копнеел да ги благослови и оние што не му доаѓале. Додека ги привлекувал цариниците, незнабошците и Самарјаните, копнеел да допре до свештениците и учителите кои биле затворени со предрасуди и со преданија. Сторил сè да допре до нив. Праќајќи го исцелениот лепрозен кај свештениците, им дал сведоштво смислено да ги разоружи нивните предрасуди.

Фарисеите тврделе дека Христовото учење било спротивно на законот што го дал Бог преку Мојсеја, но неговото упатство дадено на исцелениот лепрозен да принесе дар според законот го негирало ова обвинување. Тоа било доволно сведоштво за сите што биле подготвени да бидат осведочени.

Водачите во Ерусалим пратиле шпиони да најдат некој повод за да го осудат Христа на смрт. Им одговорил со доказ за својата љубов кон човечкиот род, со почитание кон законот и со својата сила да ослободува од гревот и од смртта. На овој начин им давал сведоштво. „Ми враќаат зло за добро, омраза за мојата љубов“ (Псалм 109,5). Тој, кој на гората го дал правилото: „Љубете ги своите непријатели“, и самиот со пример го потврдил тоа начело, не враќајќи „зло за зло, ни пошт за пошт“ туку благословувал (Матеј 5,44; 1. Петрово 3,9).

Истите свештеници што го осудиле лепрозниот на прогонство, го потврдиле неговото исцелување. Оваа одлука, јавно искажана и забележана, била трајно сведоштво за Христа. А кога исцелениот човек повторно се вратил во собирот Израелов, откако свештениците лично утврдиле дека кај него нема повеќе ниту трага од болеста, тој станал жив сведок за својот Добротинител. Радосно ја принел својата жртва и го величел

Исусовото име. Свештениците биле осведочени во божествената сила на Спасителот. Дадена им е можност да ја запознаат вистината и да ја искористат светлината. Отфрлена, таа би поминала за никогаш да не се врати. Светлината е отфрлена од мнозина, но сепак, не е напразно дадена. Многу срца биле поттикнати што во одреден период не покажувале никаков знак. Во текот на животот на Спасителот изгледало дека неговата мисија предизвикува мал одсив на љубовта кај свештениците и учителите, но по неговото вознесение „многу свештеници ја прифатија верата“ (Дела 6,7).

Христовото исчистувањето на овој лепрозен од страшната болест е слика на неговото исчистување на душата од гревот. Човекот што дошол кај Исуса бил „сиот лепрозен“. Нејзиниот смртоносен отров го проникнал целото негово тело. Учениците сакале да го спречат својот Учител да го допре, зашто оној што ќе допре лепрозен и самиот станува нечист. Меѓутоа, со полагањето на своите раце врз лепрозниот Исус не се осквернил. Неговиот допир пренел животодавна сила. Лепрозниот се исчистил. Истото се случува и со лепрата на гревот, длабоко вкоренета, смртоносна, што не е можно да се исцели со човечка сила. „Сета глава е болна, срцето изнемоштено; од глава до петици никаде здраво место, туку повреди, модрици и гнојливи рани“ (Исаија 1,5.6). Но, доаѓајќи да живее среде човечкиот род, Христос не се осквернил. Неговото присуство има исцелувачка моќ за грешникот. Секој што ќе падне пред неговите нозе барајќи со вера: „Господе, ако сакаш, можеш да ме исчистиш!“, ќе чуе одговор: „Сакам, исчисти се“ (Матеј 8,2.3).

Во некои случаи на исцелување Исус не го подарил веднаш бараниот благослов. Меѓутоа, во случајот на лепрата искажаната молба веднаш е исполнета. Кога се молиме за земни благослови, одговорот на нашата молитва можеби ќе биде одложен или Бог може да ни даде нешто друго што не сме го барале, но така не е кога бараме ослободување од гревот. Негова волја е да нè исчисти од гревот, да нè стори свои деца и да нè оспособи да живееме свет живот. Христос „се даде себеси за нашите гревови да нè избави од сегашниот расипан свет, според волјата на нашиот Бог-Отец“ (Галатите 1,4). „Ние сме сигурни во него, зашто ги прими нашите молитви кога бараме нешто што е по негова волја“ (1. Јованово 5,14.15). „Ако ги признаеме нашите гревови, Тој е верен и праведен да ни ги прости гревовите и да нè исчисти од секоја неправда“ (1. Јованово 1,9).

Со исцелувањето на фатениот во Капернаум Исус пак дал поука за истата вистина. Чудото е сторено за да се открие неговата сила да ги проштава гревовите. Исцелувањето на фатениот исто така сликовито ги прикажува и другите драгоцености на вистината. Тоа е полно со надеж и охрабрување, а за дребничавите фарисеи тоа е поука и опомена.

Овој фатен, како и лепрозниот, загубил секоја надеж дека ќе оздрави. Неговата болест била последица на грешниот живот, а неговите страдања биле загорчени и од грижата на совеста. Одамна им се обраќал на фарисеите и на учените луѓе со надеж дека ќе ги ублажи умните страдања и телесната болка. Меѓутоа, тие студено го прогласиле за неизлечлив и го препуштиле на Божјиот гнев. Фарисеите страдањата ги сметале за доказ на божественото незадоволство и се држеле подалеку од болните и страдалниците. Но често овие што себеси се извишувале како свети, биле многу погрешни од изнамачените што ги осудувале.

Фатениот човек бил наполно беспомошен и, гледајќи дека нема изглед за помош од никаде, паднал во очај. Тогаш слушнал за Исусовите величествени дела. Му кажале дека други што биле исто така грешни и беспомошни како него, се излечени; дури и лепрозните се исчистиле. Пријателите што му го пренеле ова го охрабриле да верува дека и тој може да биде излечен ако биде однесен кај Исуса. Меѓутоа, неговата надеж се поколебала кога се сетил како дошла болеста кај него. Се плашел дека безгрешниот Лекар нема да го поднесе во свое присуство.

Сепак, не сакал толку телесно исцелување колку ослободување од товарот на гревот. Кога би можел да го види Исуса и да добие цврсто ветување за проштавање и за помирување со Небото, би бил задоволен да живее или да умре, сообразно со Божјата волја. Извикот на смртникот гласел: „О кога би можел да дојдам пред Него!“ Немало време за губење; неговото веќе упропастено тело покажувало знаци на распаѓање. Ги преколнувал своите пријатели на постела да го однесат кај Исуса и тие со радост прифатиле да го сторат тоа. Но мноштвото што се собрало во куќата во која се наоѓал Спасителот било толку збиено, што болниот и неговите пријатели не можеле да допрат до него, па дури ни да го чујат неговиот глас.

Исус поучувал во куќата на Петар. Според обичајот, неговите ученици седеле веднаш до него, а „тука седеа фарисеи и

законици кои беа дојдени од сите галилејски и јудејски села и од Ерусалим“. Овие дошле како шпиони да бараат некое обвинување против Исуса. Освен овие службеници, се собрало и најразлично мноштво на ревносни, понизни, сеиршии и неверни. Биле застапени разни народности и сите општествени слоеви. „И силата Господова ги исцелуваше“. Духот на животот се наднел над собирот, но фарисеите и учителите не го препознале неговото присуство. Не чувствуваале никаква потреба, па за нив немало исцелувања. „Гладните ги насити со добра, а богатите ги остави со празни раце“ (Лука 1,53).

Оние што го носеле фатениот се обидуваале да расчистат пат низ мноштвото, но напразно. Болниот гледал наоколу со неискажлива болка. Кога помошта за која копнеел била толку близу, како може да ја напушти надежта? На негов предлог, пријателите го однеле на покривот од куќата и, отворајќи го покривот, го спуштиле крај Исусовите нозе. Проповедањето е прекинато. Спасителот ја посматрал болната појава и ги видел очите што молезливо го гледале. Го сфатил случајот и го привлечол кон себе тој збунет и сомничав дух. Додека фатениот бил уште дома, Спасителот ја осведочил неговата совест. Кога се покајал поради своите гревови и поверувал во Исусовата исцелувачка моќ, животодавната милост на Спасителот најпрво го благословила неговото срце полно со копнеж. Исус го посматрал првиот зрачок на вера како прераснува во цврсто уверување дека Тој е единствен помошник на грешникот и видел како се засилува со секој напор да стигне во негово присуство.

Сега Спасителот изговорил зборови што допреле до увото на овој страдалник како музика: „Синко, ти се проштаваат гревовите“.

Од душата на овој болен човек е симнат товарот на безнадежност; над неговиот дух почива мир кој произлегува од проштавањето, мир кој го осветлува неговото лице. Исчезнале неговите телесни болки и целото негово суштество е преобразено. Беспомошниот улогавец оздравел. На грешникот му е простено!

Со едноставна вера ги примил Исусовите зборови како среќа на новиот живот. Не поставил никакво ново барање, туку лежел во блажена тишина, пресрекен за да го искаже тоа со зборови. Неговото лице го озарила небесна светлина, а народот ја посматрал оваа сцена со страхопочит.

Рабините неспокојно очекувале да видат како ќе постапи Христос во овој случај. Си спомнувале како овој човек им се обраќал ним за помош и како тие го лишиле од надежта и од сочувството. Незадоволни, изјавиле дека тој носи Божје проклетство поради своите гревови. Сето ова оживеало во нивниот ум кога пред себе го виделе болниот човек. Го забележале интересот со кој сите ја посматрале оваа сцена и почувствувале ужасен страв да не го загубат сопственото влијание над народот.

269 Овие достоинственици не разменуваале меѓусебно зборови туку, посматрајќи го лицето еден на друг, ја читале на нив истата мисла дека е потребно да се стори нешто за да се запре поројот на чувствата. Исус изјавил дека гревовите на фатениот се простени. Фарисеите се фатиле за тие зборови како за богохулство, претставувајќи си себеси дека тоа можат да го прикажат како грев што заслужува смрт. Си велеле во своето срце: „Како може овој да зборува вака? Тој хули. Кој може да проштава гревови, освен Бог“ (Марко 2,7).

Насочувајќи го својот поглед кон нив, од кој се засолниле и се повлекле, Исус рекол: „Зошто размислувате така во своите срца? Што е полесно да му се каже на парализираниот: 'Ти се проштаваат гревовите', или да му се каже: 'Стани, земи ја својата постела и оди!' Но да знаете, Синот човечки има власт да ги проштава гревовите на земјата“. Свртувајќи се кон фатениот, рекол: „Стани, земи ја својата постела и оди си дома“.

Тогаш оној што го донеле кај Исуса на носила станал на нозе со еластичност и со сила на момче. Низ неговите вени проструила животодавна крв. Одненадеж почнал да работи секој орган на неговото тело. Бледилото на смртта што се приближувала било заменето со руменило: „Тој стана веднаш, ја зеде постелата, и излезе пред сите, а тие се восхитуваа и го славеа Бога, велејќи: 'Вакво нешто уште никогаш не сме виделе“.

О чудесна Христова љубов, што си се наведнала да ги исцелиш грешните и ујадените! Божество кое жали и ги ублажува несреќите на човештвото што страда! О чудесна сила што така им се покажуваш на синовите човечки! Кој може да се сомнева во веста за спасението? Кој може да го потцени милосрдieto на Откупителот полн со сочувство?

Иста сила, како и при создавањето, била потребна да му се поврати здравјето на тоа тело во распаѓање. Истиот глас што 270 му донел живот на човекот создаден од правот на земјата, му

дал живот и на фатениот што умираше. Истата сила што му дала живот на телото, го обновила и срцето. Тој, кој при создавањето „рече и настана“, кој „заповеда и се покажа“ (Псалм 33,9), со збор ѝ дал живот на душата мртва во престапите и во гревовите. Исцелувањето на телото било доказ за силата што го обновила срцето. Христос му наредил на фатениот да стане и да оди за „да знаете“, рекол Тој, „дека Синот човечки има власт да ги проштава гревовите на земјата“.

Фатениот во Христа нашол исцелување и за духот и за телото. Духовното исцелување било придружено со обновување на телото. Не смееме лекомислено да преминеме преку оваа поука. Денеска постојат илјадници кои страдаат од телесни болести и кои, како фатениот, копнеат да ја слушнат веста: „Ти се проштаваат гревовите!“ Товарот на гревот со својот немир и со незадоволените желби е основа на нивните болести. Тие не можат да најдат олеснение додека не дојдат кај Исцелителот на душата. Мирот што може да го даде само Тој, ќе му даде сила на умот и здравје на телото.

Исус дошол „да ги уништи делата на ѓаволот“. „Во Речта беше животот“, и Тој вели: „Јас дојдов овците да имаат живот и тоа живот во изобилие“. Тој е „Дух кој оживува“ (1. Јованово 3,8; Јован 1,4; 10,10; 1. Коринќаните 15,45). Тој сè уште ја има истата животодавна сила како и тогаш кога на земјата го лекувал болниот и му проштавал на грешникот. Тој „ти ги проштава сите гревови“, Тој „ти ги исцелува сите болести“ (Псалм 103,3).

Исцелувањето на фатениот дејствувало врз луѓето така што се чинело дека небото се отворило и ја открило сета слава на подобриот свет. Додека човекот што бил исцелен поминувал низ мноштвото благословувајќи го Бога на секој чекор и носејќи го својот товар, леглото, што му било лесно како пердув, луѓето отстапувале за да му направат место со лица што оддавале страхопочит и го гледале без здив, тивко шепотејќи меѓу себе: „Денеска се нагледавме чуда!“

Фарисеите биле неми од вчудовиденост и совладани од поразот. Виделе дека не постои можност нивната љубомора да го разјари мноштвото. Величественото дело сторено над човекот што тие му го препуштиле на Божјиот гнев оставило толку силен впечаток врз народот, што рабините за извесно време биле забораваени. Виделе дека Христос поседува сила што тие му ја припишувале само на Бога, но благородното достоинство на неговото држење било во упадлива спротивност со нивното

горделиво однесување. Биле збунети и посрамени препознавајќи, но не признавајќи го присуството на возвишеното Суштество. Колку посилен бил доказот дека Исус има сила да ги проштава гревовите на земјата, сè повеќе се затврднувале во неверството. Од домот на Петар, во кој го виделе фатениот како е исцелен со неговите зборови, отишле да коват планови да го замолкнат Божјиот Син. Телесната болест, колку и да била тешка и длабоко вкоренета, е излечена со Христова сила, но болеста на духот уште посилено завладеала со оние што своите очи ги затвориле пред светлината. Лепрата и парализата не биле толку страшни како фанатизмот и неверството.

Во домот на исцелениот улогавец настанала голема радост кога се вратил во своето семејство, носејќи го со леснотија леглото на кое пред кратко време полека го изнесувале од нивната средина. Се собрале околу него со солзи радоснички, одвај осмелувајќи се да им поверуваат на своите очи. Стоел пред нив во полна сила на својата мажевност. Тие безживотни раце сега биле брзи да ја исполнат неговата волја. Телото што било испиено и имало боја на олово, сега било свежо и румено. Одед со цврст, слободен чекор. На секоја црта на неговото лице биле напишани радост и надеж, а наместо обележјата на гревот и страдањата се појавил израз на чистота и мир. Од тој дом се издигнувала радосна благодарност и Бог се прославил во својот Син кој му ја вратил надежта на безнадежниот и силата на ранетиот. Овој човек и неговото семејство биле готови за Исуса да ги положат своите животи. Никакво сомневање не ја затемнило нивната вера, никакво неверство не ја осуетило нивната ревност кон Оној што внел светлина во нивниот мрачен дом.

ЛЕВИЈ - МАТЕЈ

*Оваа глава се ѓемели на
Маттеј 9,9-17; Марко 2,14-22; Лука 5,27-39*

Од римските службеници во Палестина, цариниците биле најомразени. Давачките наметнати со сила постојано им пречеле на Евреите, потсетувајќи ги дека ја загубиле својата независност. Даночниците не биле само орудија на римското угнетување, туку изнудувачи што се богателе на сметка на народот. Еден Евреин, што би прифатил ваква служба од рацете на Римјаните, е сметан за предавник на честа на својот народ. Презиран е како отпадник и е нареден меѓу најнеугледните припадници на општеството.

На овој општествен слој му припаѓал и Левиј - Матеј, кој ќе биде повикан во Христова служба по четворицата ученици во Генисарет. Фарисеите го проценувале Матеја според неговото занимање, но Исус кај овој човек видел срце отворено за прифаќање на вистината. Матеј го слушал учењето на Спасителот. Кога Божјиот Дух му ја открил неговата грешност, тој копнеел да побара помош од Христа, но навикнат на рабинската исклучивост, не очекувал да го забележи овој голем Учител.

Седејќи еден ден во својата трошаринска куќичка, цариникот го видел Исуса како се приближува. Големо било неговото изненадување кога ги чул зборовите што му се упатени: „Следи ме!“

Матеј „стана и тргна по него“. Немало колебање, двоумење, размислување за доходовната работа што треба да ја замени со сиромаштво и со неволји. За него било доволно што ќе биде со Исуса, што ќе може да ги слуша неговите зборови и што ќе се соедини со него во неговата работа.

Така било и со учениците кои биле повикани порано. Кога Исус побарал од Петар и од неговите другари да го следат, веднаш ги оставиле своите чамци и мрежи. Некои од овие

ученици имале домашни што ги издржувале, но кога го чуле повикот на Спасителот, не се колебале ниту се прашувале: „Како ќе живеам и како ќе го издржувам семејството?“ Го прифатиле повикот, па кога Исус подоцна ги прашал: „Кога ве пратив без кесе и без торба и обувки, дали нешто ви недостигна?“ можеле да одговорат: „Ништо!“ (Лука 22,35).

Матеј со своето богатство, а Андреја и Петар со своето сиромаштво, се ставени пред исто искушение; секој од нив својот живот ѝ го посветил на иста цел. Во миговите на успех, кога мрежите биле полни со риби, а носталгијата за стариот начин на живот најсилни, Исус крај морето побарал од учениците да напуштат сè за делото на евангелието. Така се проверува секоја душа дали е послонна желбата за поминливите добра или желбата за дружење со Христа.

Начелото секогаш многу бара. Ниеден човек не може да успее во службата на Бога ако целото негово срце не е во неа и ако не го смета овој свет за ништожество во споредба со преважното познавање на Христа. Ниеден човек што се притеснува не може да биде Христов ученик, а уште помалку негов соработник. Кога луѓето правилно ќе го сфатат големото спасение, самопожртвуваноста што се гледала во Христовиот живот, ќе се покаже и во нивниот. По кој било пат да ги поведе, ќе се радуваат да го следат.

Повикувањето на Матеја да стане еден од Христовите ученици предизвикало големо негодување. Со изборот на цариник за свој непосреден придружник, верскиот учител ги навредувал верските, општествените и народните обичаи. Повикувајќи се на предрасудите на народот, фарисеите се надевале дека струјата на народните чувства ќе се сврти против Исуса.

Меѓу цариниците настанало широко интересирање. Божествениот Учител ги привлекол нивните срца кон себе. Во радоста на своето ново учеништво, Матеј копнеел да ги доведе кај Исуса своите поранешни другари. Сообразно со тоа, во својот дом приредил гозба и ги повикал сите свои роднини и пријатели. Биле вклучени не само цариниците, туку и многу други што имале сомнителен углед и биле отфрлени од своите соседи кои строго се придржувале кон прописите.

Гозбата е приредена во Исусова чест и Исус не се колебал да ја прифати љубезноста. Добро знаел дека тоа ќе биде соблазна за фарисејската партија и дека ќе го доведе во неприлика во очите на народот. Меѓутоа, врз неговото дејствување не можело да влијае никакво човечко правило. Надворешните белези

за него немале никакво значење. Она што го привлекувало неговото срце било душата жедна за водата на животот.

Исус седел како уважен гостин на трpezата на цариникот, покажувајќи со своето сочувство и друштвеност дека го признава достоинството на човечкиот род, па луѓето копнееле да станат вредни за негова доверба. Врз нивните жедни срца неговите зборови паѓале со благословена животодавна сила. Разбудени се нови поттици и, за овие луѓе, отфрлени од општеството, се отворила можност за нов живот.

На ваквите собири, каков што бил овој, многу луѓе биле под влијание на учењето на Спасителот, но кои го признале дури по вознесението. Кога се излеал Светиот Дух и кога се преобратиле три илјади во еден ден, меѓу нив имало многу од оние што првпат ја чуле вистината крај трpezата на некој цариник, па некои од нив станале весници на евангелието. Лично за Матеја Исусовиот пример на гозбата бил трајна поука. Презрениот цариник станал еден од најпреданите евангелисти кој во својата служба ги следел стапките на својот Учител.

Кога рабините дознале за Исусовото присуство на гозбата кај Матеја, ја искористиле таа пригода да го обвинат. Меѓутоа, избрале да дејствуваат преку учениците. Будејќи ги нивните предрасуди, се надевале дека ќе ги одвојат од нивниот Учител. Нивни начин на постапување бил да го обвинат Христа пред учениците, а учениците пред Христа, насочувајќи ги стрелите таму каде што најверојатно ќе ранат. Тоа е начин на кој сатаната работел уште од мигот на зачетоците на своето незадоволство на небото, а сите што се обидуваат да предизвикаат неслога и отуѓеност, поттикнати се со негов дух.

„Зошто вашиот Учител јаде со цариниците и грешниците?“; прашале зависливите рабини.

Исус не очекувал од своите ученици да одговорот на обвинувањата, туку самиот одговорил: „На здравите не им треба лекар, туку на болните. Одете и научете што значи: ’Милост сакам, а не жртви‘; зашто јас не дојдов да ги повикам праведниците, туку грешниците“. Фарисеите се сметале за духовно здрави и затоа не им треба лекар, додека за цариниците и за незнабошците тврделе дека умираат од болести на душата. Тогаш, зар неговиот труд како лекар не се состоел во тоа да појде токму кај оној општествен слој кому му била потребна неговата помош?

Меѓутоа, иако за себе имале толку високо мислење, фарисеите биле во потешка состојба од оние што ги презирале.

Цариниците биле помалку тесногради и помалку самоуверени па затоа биле повеќе отворени за влијанието на вистината. Исус им рекол на рабините: „Одете и научете што значи: ’Милост сакам, а не жртви‘“. Со тоа покажал дека тие, тврдејќи оти се толкувачи на Божјата реч, всушност ниту малку не го познаваат нејзиниот дух.

Фарисеите за извесно време биле замолкнати, но станале уште порешителни во своето непријателство. Потоа ги побарале учениците на Јована Крстителот и се обиделе да ги свртат против Спасителот. Овие фарисеи не ја прифатиле дејноста на Крстителот. Подбивно укажувале на неговиот трезвен живот, на неговите едноставни навики, на неговата проста облека и го прогласиле за фанатик. Затоа што го откривал нивното лицемерство, им се противставувале на неговите зборови и се обиделе да го подбунат народот против него. Божјиот Дух ги поткренал срцата на овие подбивачи, осведочувајќи ги за гревот, но го отфрлиле Божјиот совет и изјавиле дека Јован е опседнат со ѓавол.

Сега, кога дошол Исус, дружејќи се со народот, јадејќи и пиејќи на нивните трпези, го обвинувале дека е ненаситник и пијаница. Оние што го обвинувале, самите биле виновни. Како Бог што бил погрешно претставен со тоа што сатаната му ги припишал своите сопствени особини, така и овие лоши луѓе лажно ги претставиле Господовите весници.

Фарисеите не сакале да сфатат дека Исус јадел со цариниците и грешниците за да им ја донесе небесната светлина на оние што седат во мрак. Не сакале да видат дека секој збор на божествениот Учител бил живо семе што ќе из’рти и ќе донесе плод на слава на Бога. Решиле да не ја прифатат светлината, па иако ја одбивале работата на Крстителот, сега биле готови да се спријателат со неговите ученици, надевајќи се дека ќе обезбедат нивна соработка против Исуса. Тврделе дека Исус ги уништува старите преданија и ја истакнувале спротивноста меѓу сериозната побожност на Крстителот и Исусовото однесување при гоштавањето со цариниците и грешниците.

Јовановите ученици во тоа време биле во голема жалост. Тоа се случило пред нивната посета на Исуса со пораката на Јована. Нивниот сакан учител бил во затвор и тие деновите ги поминувале во тага. Исус не вложил никаков напор да го ослободи Јована, туку дури се чинело дека го урива угледот на неговото учење. Ако Јован бил пратен од Бога, зошто Исус

и неговите ученици оделе по пат што бил толку различен од неговиот?

Јовановите ученици немале јасна претстава за Христовата работа. Мислеле дека можеби сепак постои некоја основа за фарисејското обвинување. Почитувале многу правила што ги пропишале рабините и дури се надевале дека ќе бидат оправдани со делата на законот. Евреите спроведувале пост како заслуга, а најревните меѓу нив постеле два дена секоја седмица. Фарисеите и Јовановите ученици постеле кога овие, последниве, дошле кај Исуса со прашањето: „Зошто ние и фарисеите постиме често, а твоите ученици не постат?“

Исус им одговорил мошне благо. Не настојувал да го исправи нивното погрешно сфаќање за постот, туку само правилно да ги упати во својата работа. Тоа го сторил користејќи го истиот сликовит израз што го употребил и самиот Крстител во своето сведоштво за Исуса. Јован рекол: „Оној што ја има невестата е младоженец; а пријателот на младоженецот, кој стои и го слуша, од срце се радува штом ќе го чуе гласот на младоженецот. И така, оваа моја радост се исполни“ (Јован 3,29). Јовановите ученици не можеле да не си спомнат за овие зборови на својот учител, кога Исус, земајќи ја истата слика, рекол: „Можат ли сватовите да постат додека младоженецот е со нив?“

Небесниот Господар се наоѓал среде својот народ. На светот му е предаден најголемиот Божји дар. Радост за сиромасите, зашто Христос дошол да ги стори наследници на своето царство. Радост за богатите, зашто ќе ги поучува како да си обезбедат вечно богатство. Радост за неучените, зашто Тој ќе ги вразуми за спасението. Радост за учените, зашто Тој ќе им открие подлабоки тајни отколку што тие кога било досегнале; со мисијата на Спасителот на луѓето ќе им бидат откриени вистините што биле скриени од создавањето на светот.

Јован Крстителот се радувал што го набљудувал Спасителот. Каква можност за радост имале учениците кои уживале посебно право да одат и да разговараат со небесното Величество! Тоа за нив не било време да тажат и да постат. Мора да ги отворат срцата и да ја примат светлината на неговата слава со која ќе можат да ги осветлат оние што седат во мрачниот предел на смртта. Тоа била светла слика што ја создавале Христовите зборови, но над неа лежела тешка сенка што ја разузnavало само неговото око. „Но ќе дојдат дни“, рекол, „кога ќе им се отме Младоженецот и тогаш ќе постат“. Кога

ќе го видат својот Господ предаден и распнат, учениците ќе тагуваат и ќе постат. Со своите последни зборови што им ги упатил во горната соба, Исус им рекол: „Уште малку и веќе не ќе ме гледате, и пак по кратко ќе ме видите. Вистина, вистина, ви велам, вие ќе плачете и ќе тажите, а светот ќе се радува; ќе бидете жалосни, но вашата жалост ќе се претвори во радост“ (Јован 16,19.20).

Кога Исус ќе воскресне од гробот, нивната жалост ќе се претвори во радост. По своето вознесение, Тој како личност ќе биде отсутен, но преку Утешителот сè уште ќе биде со нив и тие времето нема да го поминуваат во тага. Тоа го сакал сатаната. Сакал светот да се здобие со впечаток дека биле измамани и разочарани, но тие требало со вера да гледаат во горното светилиште во кое Исус служел за нив; требало да му ги отворат срцата на неговиот Заменик, на Светиот Дух, и да се радуваат во светлината на неговото присуство. Сепак, ќе дојдат денови на искушение и борба, кога ќе се судрат со владетелите на овој свет и со управителот на царството на темнината; кога Христос не ќе биде лично со нив и кога не ќе можат да го препознаат Утешителот, тогаш за нив ќе настапи време на пост.

Фарисеите се стремеле да се издигнат со строга почит кон формите, додека нивното срце било исполнето со завист и со кавги. „Ете“, кажува Писмото, „вие постите за да се препирате и да се карате и со тупаница да ги биете сиромасите. Не постете веќе како денеска, и ќе се чуе вашиот глас горе. Таков ли е постот што го определив: Човекот да ја мачи својата душа еден ден; да ја наведнува главата надолу како трска и да постила под себе црнина и пепел? Тоа ли ќе го наречеш пост и угоден ден на Господа?“ (Исаија 58,4.5).

Вистинскиот пост не е само надворешна служба. Писмото го опишува постот што го одбрал Бог - „да ги раскинеш оковите на неправдата, да ги скинеш ремените на бремето, да ги пуштиш угнетените и да скршиш секој јарем... да му ја отвориш својата душа на страдалникот, да го нахраниш гладниот“ (Исаија 58,6.10). Овде е прикажан вистинскиот дух и карактер на Христовата работа. Целокупниот негов живот бил жртвување на самиот себе за спасение на светот. Постејќи во пустината на искушението или јадејќи со цариниците на гозбата кај Матеја, Тој го давал својот живот за откуп на загубените. Вистинскиот дух на посветување не се покажува во бесплезното тагување, во понижувањето на телото и во многу-

бројните жртви, туку во прифаќањето на доброволна служба на Бога и на човекот.

Продолжувајќи го својот одговор на Јовановите ученици, Исус изнел една парабола, велeјќи: „Никој не става латица од ново платно, зашто латицата ја цепи облеката и дупката станува поголема“. Веста на Јована Крстителот не требало да биде проникната со предание и со суеверие. Обидот да се спои фарисејската претворливост со Јовановото посветување би создал очигледна пукнатина меѓу нив.

Христовото учење не можело да се спои со фарисејските форми. Христос не требало да ја затвори пукнатината направена со Јовановото учење. Тој посилно ќе ја истакне разликата меѓу старото и новото. Исус понатаму го прикажал овој факт сликовито, зборувајќи: „Никој не става ново вино во стари мевови; зашто мевовите се кинат, виното истекува и мевовите пропаѓаат“. Мевовите што се употребувале за чување на ново вино по извесно време станувале суви и крти и непогодни повторно да послужат за иста цел. Со оваа позната слика Исус ја прикажал состојбата на еврејските водачи. Свештениците, законците и поглаварите биле засадени во вртежот на обредите и преданијата. Нивните срца станале спекнати како исушените вински мевови со кои ги споредил. Додека останувале задоволни со религијата што се потпираше врз законот, не можеле да станат чувари на живата небесна вистина. Сметале дека нивната праведност е сосема доволна и не сакале во нивната религија да се внесе ништо ново. Божјата добра волја кон луѓето не ја прифаќале како нешто одвоено од самите себеси. Тие ја поврзувале со сопствените заслуги за своите добри дела. Верата што дејствува низ љубовта и ја чисти душата не можела да најде допирна точка со фарисејската вера создадена од обреди и човечки наредби. Напорот Исусовото учење да се соедини со воспоставената религија би бил напразен. Божјата животодавна сила, како виното што преврива, би ги уништила старите, гнили мевови на фарисејското предание.

Фарисеите себеси се сметале за премногу мудри за да им биде потребна поука, премногу праведни за да им биде потребно спасение, премногу почитувани за да им биде потребна почит што доаѓа од Христа. Спасителот ги напуштил нив за да најде други кои ќе ја прифатат небесната порака. Кај необразованите рибари, кај цариникот на царинарницата, кај жената Самарјанка, кај обичниот народ што со задоволство го слушал, нашол свои нови мевови за новото вино. Орудилата што ќе се

употребат во делото на евангелието се луѓе кои радо ја прифаќаат светлината пратена од Бога. Тоа се негови претставници кои му ја пренесуваат вистината на овој свет. Ако со Христова милост неговиот народ стане нов мев, тогаш Тој ќе го исполни со ново вино.

Христовото учење, иако претставено со ново вино, не било нова наука, туку откровение на она што се учело од почеток. Меѓутоа, за фарисеите Божјата вистина го загубила своето првобитно значење и убавина. Христовото учење за нив било ново речиси во секој поглед, а било и непризнато и непотврдено.

Исус ја истакнал моќта на лажното учење да го разори почитувањето и копнежот за вистината. „Никој“, рекол Тој, „откако ќе пие старо вино, не сака ново, зашто вели: 'Старото е подобро'“. Целокупната вистина што му била дадена на светот преку патријарсите и пророците засветила со нова убавина во Христовите зборови. Меѓутоа, законците и фарисеите немале никаква желба за новото драгоцено вино. Додека не се испразнат од старите преданија, обичаи и навики, во нивниот ум и срце нема место за Христовото учење. Цврсто се држеле за мртвите форми, а ја напуштиле животодавната вистина и Божјата сила.

280 Тоа се покажало како пропаст за Евреите и истото ќе се покаже како пропаст за многу души во нашето време. Илјадници ја прават истата грешка што ја направиле фарисеите укорени од Христа на гозбата кај Матеја. Мнозина ја одбиваат вистината што излегува од Отецот на светлината, и тоа со поголемо задоволство отколку да отфрлат некоја сакана замисла или да се откажат од некој идол во своето сфаќање. Се потпираат врз себе, врз својата мудрост, не сфаќајќи го своето духовно сиромаштво. Тие упорно настојуваат да бидат спасени на некој начин со кој би можеле да остварат некое значајно дело. Кога ќе увидат дека не постои никаков начин да се вткаат себеси во тоа дело, го отфрлаат понуденото спасение. Законската религија никогаш не може да ги доведе душите кај Христа, зашто тоа е вера без љубов, без Христа. Постот или молитвата, поттикнати од дух на самооправдување, се гад во Божјите очи. Свечениот богослужбен собир, целата низа верски обреди, надворешната понизност и изнудената жртва, покажуваат дека оној што прави така себеси се смета за праведен, за предодреден за небото, но сето тоа е измама.

Нашите сопствени дела никогаш не можат да ни обезбедат спасение.

Како што било во Христово време, така е и денеска; фарисеите не биле свесни за своето духовно сиромаштво. Ним им е упатена веста: „Ти тврдиш: ’Богат сум, се збогатив и ништо не ми треба’, а не знаеш дека си несрекен, беден, сиромав, слеп и гол. Те советувам да купиш од мене злато пречистено во оган, за да се збогатиш; бела облека за да се облечеш - за да не се открие срамот на твојата голотија“ (Откровение 3,17.18). Верата и љубовта се злато пречистено во оган. Меѓутоа, кај мнозина ова злато потемнело и богатата ризница е загубена. Христовата праведност за нив е неносена облека, негибнат извор. Ним им се вели: „Имам нешто против тебе, зашто ја остави својата прва љубов. Спомни си од каде падна, покај се и врши ги делата што ги вршеше на почетокот; инаку, ако не се покаеш, ќе дојдам кај тебе и ќе го отстранам твојот свеќник од неговото место“ (Откровение 2,4.5).

„Жртва за Бога е покајничкиот дух; скршено и понизно срце, Боже, не презираш“ (Псалм 51,17). Човекот мора потполно да се ослободи од самиот себе за да може да биде Исусов верник. Кога ќе се откаже од самиот себе, тогаш Господ од човекот може да направи ново создание. Нови мегови можат да држат ново вино. Христовата љубов ќе го вдахне верникот со нов живот. Кај оној што гледа во Исуса, Авторот и Довршителот на нашата вера, ќе се покаже Христовиот карактер.

САБОТА

281   Саботата е прогласена за света при создавањето. Бидејќи е воспоставена за човекот, таа има свое потекло од времето „кога пееја заедно утринските ѕвезди и кога ликуваа Божјите синови“ (Книгата за Јов 38,7). Над светот почивал мир, зашто земјата била во хармонија со небото. „И виде Бог сè што создаде, и беше мошне добро“, и си починал, радувајќи му се на своето завршено дело (1. Мојсева 1,31).

Затоа што се одморал во сабота, „Бог го благослови седмиот ден и го посвети“, го изделил за света употреба. Тој му ја дал на Адама како ден за одмор. Била спомен на делото на создавањето, а со тоа и знак на Божјата моќ и на неговата љубов. Писмото кажува: „Тој прави чуда што се паметат“. „Навистина, неговите невидливи особини, неговата вечна сила и божество, јасно се согледуваат од создавањето на светот ако се набљудуваат неговите дела“ (1. Мојсева 2,3; Псалм 111,4; Римјаните 1,20).

Светот го создал Божјиот Син. „Од почеток беше Речта, и Речта беше со Бога - и Речта беше Бог.. Сè настанало преку неа и ништо што постои не настанало без неа“ (Јован 1,1-3). Бидејќи саботата е спомен на делото на создавањето, таа е доказ за Христовата љубов и моќ.

282   Саботата ги упатува нашите мисли на природата и нè води во заедница со Творецот. Во песната на птиците, во повивањето на дрвјата, во музиката на морињата сè уште можеме да го чуеме неговиот глас, гласот на Оној кој разговарал со Адама во Едем „кога пиркаше ветерче“. Кога ја набљудуваме неговата сила во природата наоѓаме утеха, зашто Речта што создала сè е таа што ѝ дава живот на душата. Тој, „кој рече светлина да светне од темнината, е Тој кој засвети во нашите срца, за да ги осветли со познавањето на Божјата слава пред Христовото лице“ (2. Коринќаните 4,6).

Оваа мисла ја мотивирала песната:

*„Ме развеселуваи со своите дела, Госјоде;
Со радост ѝ оивам делата на твоите раце!
Колку се величествени твоите дела, Госјоде!
Колку се длабоки твоите промисли!“*

(Псалм 92,4.5)

Светиот Дух преку пророкот Исаија објавува: „Со кого ќе го изедначите Бога? И со каков кип ќе го споредите?... Зар не знаете? Зар не сте чуле? Нели ви е од искон откриено? Зар не сте сфатиле кој ѝ ги поставил темелите на земјата? Тој царува над Земјината топка, пред него жителите се како скакулци. Тој небесата ги распрострел како платно, ги распнал како шатор за стан... Со кого ќе ме споредите, кој е рамен со мене?, вели Светецот. Подигнете ги очите и гледајте: кој го создал тоа? Оној што ја изведува нивната војска на број, и кој сите ги вика по име; заради неговата голема сила и моќ не изостанува ниту едно. Зошто велиш Јакове, и ти, Израеле, зборуваш: 'Патот мој е скриен пред Господа и правдата моја не излегува пред мојот Бог?' Зар не знаеш? Зар не си чул? Господ е вечен Бог, Творец на земните краишта. Тој не се уморува, не изнемоштува, и неговиот ум е неизмерен. На уморниот му ја враќа силата, го крепи немоќниот“. „Не бој се, зашто јас сум со тебе; не плаши се, зашто јас сум Бог твој. Јас те крепам и ти помагам, те поддржувам со победничката десница“. „Обрнете се кон мене да се спасите сите земни краишта, зашто јас сум Господ и нема друг“. Тоа е пораката напишана во природата, а саботата е одредена да ја сочува таа порака во сеќавање. Кога Господ му заповедал на Израел да ги празнува неговите саботи, рекол: „Тие нека бидат знак меѓу мене и вас за да се знае дека јас сум Господ, Бог ваш“ (Исаија 40,18-29; 41,10; 45,22; Езекил 20,20).

283

Саботата била вклучена во законот на Синај; но тогаш не е првпат објавена како ден за одмор. Израелскиот народ тоа го знаел пред Синај. Саботата е празнувана на патот кон Синај. Кога некои ја обесветиле, Господ ги укорил, велејќи: „До кога ќе одбивате да им се покорите на моите заповеди и на моите закони?“ (2. Мојсеева 16,28).

Саботата не била само за Израел, туку за цел свет. Таа му е објавена на човекот во Едем, па како и другите заповеди на Декалогот, непоминливо обврзува. За законот, чијшто дел е четвртата заповед, Христос изјавува: „Додека постојат

небото и земјата, нема да исчезне ниту една цртичка, ниту една титла од законот“. Сè додека постојат небото и земјата, саботата ќе биде знак на моќта на Творецот. Кога на земјата повторно ќе процути Едем, Божјиот свет ден за одмор ќе го почитуваат сите под Сонцето. „Од сабота во сабота“ секој жител на прославлената нова земја ќе доаѓа „да се поклони пред мене, вели Господ“ (Матеј 5,18; Исaiја 66,23).

Ниту една друга установа што им е доверена на Евреите не ги изделувала во толкава мера нив од околните народи како саботата. Бог одредил нејзиното почитување да ги именува како негови почитувачи. Таа требало да биде знак на нивното изделување од идолопоклонството и на нивната врска со вистинскиот Бог. Меѓутоа, за да биде саботата света, луѓето сами мора да бидат свети. Со вера мора да станат учесници во Христовата праведност. Кога му е издадена заповед на Израел: „Секавај се да го празнуваш саботниот ден“, Господ исто така им рекол: „Ќе ми бидете свет народ“ (2. Мојсеева 20,8; 22,31). Само на тој начин саботата можела да ги обележи Израелците како народ кој му служи на Бога.

284 Кога Евреите се одвоиле од Бога, пропуштајќи Христовата праведност со вера да ја сторат своја праведност, саботата за нив го загубила своето значење. Сатаната настојувал да се извиши себеси и да ги одвлече луѓето од Христа, па се трудел да ја изопачи саботата затоа што таа е знак на Христовата моќ. Еврејските водачи ја извршувале волјата на сатаната, опкржувајќи го Божјиот ден за одмор со тешки барања. Во Христово време саботата станала толку изопачена, што нејзиното почитување побргу го одразувало карактерот на себичните и самоволни луѓе отколку карактерот на небесниот Отец полн со љубов. Всушност, рабините Бога го претставувале како Оној кој дал закони што луѓето не можат да ги почитуваат. Народот го наведувале Бога да го смета за тиран и да мисли дека празнувањето на неговата сабота луѓето ги прави тврдокорни и сурови. Христова задача била да ги отстрани овие погрешни сфаќања. Иако рабините го следеле со немилосрдно непријателство, кај него не се видело дека се приклонува кон нивните барања, туку одел право напред, празнувајќи ја саботата сообразно со Божјиот закон.

Еден саботен ден, кога Спасителот со своите ученици се враќал од местото каде што се одржувало богослужение, поминувале низ поле со зрело жито. Исус продолжил со својата работа при што денот поодминал па, поминувајќи низ поли-

њата, учениците почнале да собираат класје и, откако ги истриле со раце, почнале да јадат зрна. Во кој било друг ден овој чин не би предизвикал никаква забелешка, зашто човек, поминувајќи низ житно поле, низ овоштарник или лозје, можел слободно да скине што сакал да јаде (види: 5. Мојсева 23,24,25). Меѓутоа, да се стори тоа во сабота се сметало за чин на обесветување. Кинењето на класје не само што било некој вид жетва, туку и триењето на класјето со раце била еден вид вршидба. Според мислењето на рабините, со тоа е направен двоен грев.

Шпионите веднаш му се пожалиле на Исуса велејќи: „Ете, учениците твои прават нешто што не е дозволено да се прави во сабота“.

Кога бил обвинет за прекршок на саботата во Витезда, Исус се одбранил потврдувајќи дека е Божји Син и изјавувајќи дека работи согласно со Отецот. Сега, кога се нападнати учениците, Тој на обвинителите им наведува примери од Стариот завет, дела што ги вршеле Божјите слуги во сабота. 285

Еврејските учители се гордееле со своето познавање на Писмата, а одговорот на Спасителот содржел прекор поради нивното непознавање на светите списи. „Зар не сте читале“, рекол, „што стори Давид кога огладне со своите придружници, како влезе во Божјиот дом, ги зеде поставените лебови и јадеше, кои никому не му е дозволено да ги јаде освен свештениците, и им даде на оние кои беа со него?“ „И им рече: ’Саботата е создадена заради човекот, а не човекот заради саботата““. „Зар не сте читале во законот дека во саботни денови свештениците во храмот ја кршат саботата и пак не се виновни? Но јас ви вела дека овде е Некој поголем од храмот!“ „Зашто Синот човечки навистина е господар на саботата“ (Лука 6,3,4; Марко 2,27,28; Матеј 12,5,6.8).

Ако било право Давид да го задоволи својот глад јадејќи леб што бил изделен за света употреба, тогаш било во ред апостолите да ги задоволат своите потреби со кинење на класје во текот на светите часови. Уште повеќе, поголемиот дел од службата во храмот свештениците ја извршувале во сабота, а не во другите денови. Истата служба во световните работи би била грешна, но работата на свештениците била служба на Бога. Тие вршеле обреди што укажувале на откупителската Христова моќ и нивната работа била сообразна со целта на саботата. Меѓутоа, сега дошол Христос. Учениците, извршувајќи го Христовото дело, биле вработени во Божјата служба,

и она што е неопходно за извршување на ова дело било исправно да се прави во саботен ден.

Христос сакал да ги поучи своите ученици и своите непријатели дека службата на Бога има апсолутно првенство. Цел на Божјето дело во овој свет е да го откупи човекот и затоа она што е потребно да се стори во сабота заради извршување на ова дело е во сообразност со законот за саботата. Исус својот доказ го крунисал прогласувајќи дека Тој е „господар на саботата“, Тој, кој е над секое прашање и над секој закон. Овој бесконечен Судија ги ослободил своите ученици од вината, повикувајќи се на истите одредби за кои биле обвинувани дека ги кршат.

286 Исус не дозволил ова да помине само со упатување на укор до своите непријатели. Изјавил дека тие во своето слепило погрешно ја сфатиле целта на саботата. Рекол: „Ако знаевте што значи: 'Милост сакам, а не жртва', немаше да ги осудите невините“ (Матеј 12,7). Мноштвото нивни крути обреди не можат да го надоместат недостигот од вистинска чистота и нежна љубов што секогаш ќе го обележуваат вистинскиот обожавател на Бога.

Христос пак ја повторил вистината дека жртвите сами по себе немаат никаква вредност. Тие биле средство, а не цел. Нивна цел била да ги насочат луѓето кон Спасителот и на тој начин да ги доведат во хармонија со Бога. Бог ја цени службата од љубов. Кога недостига ова, голата низа обреди е навреда за него. Така е и со саботата. Таа била одредена да ги доведе луѓето во заедница со Бога, но кога нивниот ум бил обземен со заморните обреди, целта на саботата е осуетена. Тоа единствено нивно надворешно празнување на саботата едноставно било подбив.

Една друга сабота, кога Исус влегол во синагога, видел човек со сува рака. Фарисеите го набљудувале со желба да видат што ќе стори. Спасителот добро знаел дека, ако лекува во сабота, ќе биде сметан за прекршител, но не се колебал да го урне сидот на обичајните барања со кои била опкружена саботата. Исус му наложил на болниот човек да стане и тогаш прашал: „Дали е дозволено во саботен ден да се прави добро или зло? Да се спаси живот, или да се погуби?“ Меѓу Евреите постоело правило според кое, да не се стори добро кога човек има прилика за тоа, значи да се прави зло; а да се пропушти да се спаси живот, значело да се убие. На овој начин Исус се сретнал со рабините на нивна почва. „А тие молчеа. Тогаш

со срдба ги погледна и, натажен заради закоравеноста на нивните срца, му рече на човекот: 'Подај ја раката!' Тој ја подаде и раката му оздраве" (Марко 3,4,5).

Кога го прашале: „Дозволено ли е во сабота да се лекува?“ Исус одговорил: „Кој од вас, ако има една овца, и таа падне во сабота во јама, не ќе ја фати и извади? А колку поскап е човекот од овцата. Затоа, дозволено е да се прави добро во сабота“ (Матеј 12,10-12).

Шпионите не се осмелувале да му одговорат на Христа во присуство на мноштвото од страв да не упаднат во тешкотии. Знаеле дека Тој ја зборува вистината. Побргу би дозволиле да страда човек отколку да ги кршат своите преданија, а животното би го ослободиле поради штетата што би ја претрпил сопственикот. На тој начин за немото животно покажувале повеќе грижа отколку за човекот кој е создаден според Божјиот лик. Ова го прикажува дејствувањето на сите лажни религии. Тие потекнуваат од човечкиот копнеж тој да се издигне над Бога, но конечниот резултат е спуштање на човекот под нивото на животно. Секоја религија што се бори против Божјето влечење го лишува човекот од славата што ја имал при создавањето и која во Христа повторно ќе му се врати. Секоја лажна религија своите следбеници ги учи немарно да се однесуваат кон човечките потреби, страдања и права. Евангелието му дава голема вредност на човечкиот род откупен со Христовата крв и ги учи на нежно уважување на човековите желби и страдања. Господ кажува: „Ќе сторам човекот да вреди повеќе од суво злато, повеќе од злато офирско“ (Исаија 13,12).

287

Кога Исус им се обратил на фарисеите со прашање дали во саботен ден треба да се прави добро или зло, дали е според законот да се спасува живот или да се убива, ги соочил со нивните лоши намери. Со огорчена омраза демнеле над неговиот живот, додека Тој го спасувал животот и на мноштвото му донесувал радост. Дали било подобро да се убива во сабота, како што имале намера да го сторат тоа тие, или да се лекуваат болните, како што правел Тој? Дали било поправедно во текот на Божјиот свет ден да се носи убиство во срцето, отколку да се сакаат сите луѓе, што се покажало во делата на милосрдието?

Со исцелувањето на сувата рака Исус го осудил обичајот на Евреите, а четвртата заповед ја потврдил онака како што ја дал Бог. „Во сабота треба да се прави добро!“, изјавил Тој. Со отфрлањето на бесмислените еврејски ограничувања, Христос

ја издигнал саботата, додека тие што се плачеле од него, го омаловажувале Божјиот свет ден.

Оние што тврдат дека Христос го укинал законот, учат дека Тој ја кршел саботата и ги оправдал своите ученици што го прават истото. На тој начин тие всушност заземаат ист став како и Евреите во својата дребничавост. Со ова тие му противречат на сведоштвото на Христа кој објавува: „Јас ги одржав заповедите на мојот Отец и останувам во неговата љубов“ (Јован 15,10). Ниту Спасителот, а ниту неговите следбеници, не го прекршиле законот за саботата. Христос бил жив претставник на законот. Во неговиот живот не постоел ниту еден прекршок на неговите свети правила. Набљудувајќи го овој народ како сведок, кој барал прилика да го осуди, Тој непредизвикан можел да каже: „Кој од вас ќе ми докаже некој грев?“ (Јован 8,46).

Спасителот не дошол да го отфрли она што го објавиле патријарсите и пророците, зашто Тој зборувал преку овие претставници. Сите вистини на Божјата реч произлегле од него. Меѓутоа, овие непроценливи скапоцености биле ставени во погрешни рамки. Нивниот драгоцен сјај станал слуга на заблудата. Бог сакал да се извадат од рамките на заблудата и да се стават во рамките на вистината. Ова дело може да го изврши само божествената рака. Со својата поврзаност со заблудата, вистината им служела на целите на непријателот на Бога и човекот. Христос дошол да ја постави таму каде што ќе го прославува Бога и ќе дејствува за спасението на човечкиот род.

„Саботата е создадена заради човекот, а не човекот заради саботата“, рекол Исус. Установите што ги воспоставил Бог му користат на човештвото. „Навистина, сето ова се случува заради нас“. „И Павле, и Аполо, и Кифа, и светот, и животот, и смртта, и сегашноста, и иднината - сè ви припаѓа вам, а вие му припаѓате на Христа, а Христос на Бога“ (2. Коринќаните 4,15; 1. Коринќаните 3,22,23). Законот од десет заповеди, чијшто дел е саботата, Бог му го дал како благослов на својот народ. „И ни нареди Господ“, рекол Мојсеј, „да ги извршуваме сите овие уредби со страхопочит кон нашиот Господ Бог за да бидеме секогаш среќни и да живееме“ (5. Мојсеева 6,24). На Израел преку псалмистот му е дадена порака: „Служете му на Господа со радост, пристапете му со весели песни! Запомнете: Господ е вистински Бог. Тој нè создал и ние сме негови; негов народ сме и стадо на неговото пасиште. Влезете со благодарност низ неговите порти, со песни во неговите дворови; благодарете му

и славете го неговото име“ (Псалм 100,2-4). А за сите што ја „почитуваат саботата и не ја сквернат“, изјавува Господ, „нив ќе ги доведам на мојата света гора и ќе ги развеселам во мојот молитвен дом“ (Исаија 56,6.7).

„Господар на саботата е Синот човечки“. Овие зборови се полни со поука и утеха. Затоа што саботата е создадена за човекот, таа е Господен ден. Таа му припаѓа на Христа. Зашто „сè настанало преку неа и ништо што постои не настанало без неа“ (Јован 1,3). Бидејќи Тој создал сè, ја создал и саботата и ја изделил како спомен на делото на создавањето. Таа укажува дека Тој е Творец и Оној кој посветува, огласувајќи дека Христос, кој создал сè на небото и на земјата, и кој одржува сè, е глава на Црквата и дека ние сме помирени со Бога со неговата сила. Зборувајќи за Израел, Тој рекол: „Им ги дадов моите саботи, како знак меѓу мене и нив, за да знаат дека јас сум Господ кој ги посветувам“ - ги правам свети (Езекил 20,12). Значи, саботата е знак на Христовата сила со која нè прави свети. Таа им е дадена на сите што Христос ги прави свети. Како знак на неговата сила која посветува, саботата им е дадена на сите кои преку Христа стануваат дел на Божјиот Израел.

А Господ кажува: „Ако ја задржиш ногата да не ја погазиш саботата, и ако не работиш во мојот свет ден; ако саботата ти е мила и светиот Господен ден славен... тогаш ќе се радуваш во Господа“ (Исаија 58,13.14). За сите што ќе ја прифатат саботата како знак на Христовата творечка и откупителска моќ, таа ќе биде милина. Гледајќи го во неа Христа, и самите имаат милина во него. Саботата им укажува на делата на создавањето како доказ за неговата величествена моќ при откупувањето. Додека нè потсетува на загубениот едемски мир, таа зборува за мирот обновен преку Спасителот. Секое дело во природата го повторува неговиот повик: „Дојдете кај мене сите што сте онемоштени и обременети и јас ќе ви дадам починка“ (Матеј 11,28).

„И ПОСТАВИ ДВАНАЕСЕТМИНА“

Оваа глава се темели на Марко 3,13-19; Лука 6,12-16

290 „Потоа се искачи на гората и ги повика кај себе оние што ги одбра. Тие дојдоа кај него. И тој постави дванаесетмина да го придружуваат, и да ги праќа да проповедаат“.

На една падинка на гората, под дрвјата што засолнувале, недалеку од Галилејското Езеро, дванаесеттемина се повикани во апостолска служба и тука е изговорена и беседа на гората. Полињата и планините биле омилени места каде што се задржувал Исус и значителен дел на неговото учење побргу е искажан под ведро небо отколку во храмот или синагогите. Ниедна синагога не би можела да го прими мноштвото што го следело Христа, но тоа не е единствената причина поради која избрал да поучува во полињата и шумичките. Исус ги сакал сцените од природата. За него секое тивко место било свет храм.

Под дрвјата во Едем првите жители на земјата ја избрале својата светиња. Тука Христос одржувал врска со таткото на човештвото. Кога се истерани од рајот, нашите прародители и понатаму одржувале богослуженија на полињата и во шумичките и тука Христос ги наоѓал со евангелието на својата милост. Христос зборувал со Аврама под дабјето во Мамрија, со Исака кога навечер излегувал в поле да се моли, со Јакова на една падинка на ритчето кај Ветил, со Мојсеја среде мадијанските планини и со момчето Давид додека ги пасел своите стада. Според Христовото упатство, еврејскиот народ петнаесет векови секоја година ги напуштал своите домови една седмица и живеел во сеници направени од зелени гранки „од убави дрвја, палмови гранки и гранки од густы дрвја и поточни врби“ (3. Мојсеева 23,40).

При обучувањето на своите ученици Исус одбрал да се повлече од градската врева во тишината на полињата и рит-

чињата, зашто тоа повеќе одговарало на поуките за самооткажување на кои сакал да ги поучи.

Во текот на својата служба сакал да го собира народот околу себе под сино небо, на некоја падинка обрасната со трева или на брегот крај езерото. Овде, опкружен со делата на своето создавање, можел мислите на своите слушатели да ги пренасочи од вештачкото кон природното. Во растот и развивањето на природата биле откриени начелата на неговото царство. Подигајќи ги очите кон Божјите ритчиња и, набљудувајќи ги прекрасните дела на неговите раце, луѓето можат да ги научат драгоцените поуки за божествената вистина. Христовото учење би им се повторувало во сите подробности на природата. Така е тоа со сите што излегуваат в поле со Христа во своите срца. Тие ќе се чувствуваат опкружени со свето влијание. Подробностите од природата ги преземаат параболите на нашиот Господ и ги повторуваат неговите совети. Во допирот со Бога во природата, умот се издигнува, а срцето наоѓа починка.

Сега требало да се преземе првиот чекор при организирањето на Црквата која по Христовото заминување ќе биде негов претставник на земјата. На располагање немале скапоцен храм, туку Спасителот своите ученици ги повел на своето омилено место на престој, па во нивните умови светите искуства тој ден засекогаш се поврзале со убавината на планините, долините и морињата.

Исус ги повикал учениците за да може да ги прати како свои сведоци, да му го објават на светот она што го виделе и што го чуле од него. Нивната служба била најважна служба во која кога и да е биле повикани човечките суштества, и по важност стоела веднаш зад Христовата служба. Тие требало да станат Божји соработници при спасувањето на светот. Како во Стариот завет што стоеле дванаесет патријарси како претставници на Израел, така требало и дванаесет апостоли да стојат како претставници на евангелската Црква.

Спасителот го познавал карактерот на луѓето што ги избрал; пред него биле откриени сите нивни слабости и грешки; ги знаел и опасностите низ кои ќе мора да поминат, одговорноста што ќе почива врз нив, па неговото срце било полно со нежна љубов кон овие избраници. Сам на планината близу до Галилејското Езеро, Тој цела ноќ поминал на молитва за нив, додека тие спиеле во подножјето на гората. При првите зраци на муграта ги повикал да дојдат кај него, зашто имал нешто важно да им соопшти.

Овие ученици извесно време трудољубиво работеле здружени со Исуса. Јован и Јаков, Андреја и Петар, Филип, Натанаил и Матеј биле поблиски со него отколку другите и биле сведоци на поголем број негови чуда. Петар, Јаков и Јован биле во уште поинтимна врска со него. Биле речиси постојано со него, следејќи ги неговите чуда и слушајќи ги неговите зборови. Јован се протуркал најблизу до Исуса, така што се истакнувал како оној што Исус го сакал. Спасителот ги сакал сите, но Јовановиот дух бил најприемчив. Бил помлад од другите и со детска доверба му го отворил своето срце на Исуса. Така стекнал поголема Христова наклоност, па преку него на неговиот народ му се пренесени најдлабоките духовни учења на Спасителот.

На чело на една од групите на кои апостолите биле поделени стои името на Филипа. Тој бил првиот ученик на кого Исус му упатил јасен повик: „Следи ме!“ Филип бил од Витсаида, од градот на Андреја и Петар. Тој го слушал учењето на Јована Крстителот и чул кога Јован Христа го прогласил за Божје Јагне. Филип искрено ја барал вистината, но имал бавно срце за верување. Иако и самиот му се придружил на Христа, сепак, начинот на кој му го објавил Христа на Натанаила покажува дека не бил потполно убеден во Христовото божество. Иако глас од небото го прогласил Христа за Божји Син, за Филипа Тој бил „Исус, син на Јосифа од Назарет“ (Јован 1,45). Филиповиот недостиг на вера повторно се покажал кога се нахранети пет илјади луѓе. Исус сакал да го провери кога го прашал: „Каде да купиме леб за да се нахранат овие луѓе?“ Филиповиот одговор го открил неговото неверство: „За двесте денари леб не би било доволно секој да добие малку“ (Јован 6,5.7). Исус бил жалосен. Иако Филип ги видел неговите дела и ја почувствувал неговата сила, сепак, немал вера. Кога Грците се распрашувале кај Филипа за Исуса, тој не ја искористил приликата да ги запознае со Спасителот, туку му се обратил на Андреја. Пак, во оние последни мигови пред распнувањето, Филиповите зборови ја обесхрабрувале верата. Кога Тома му рекол на Исуса: „Господе, не знаеме каде одиш. Како можеме да го знаеме патот?“ Спасителот одговорил: „Јас сум пат, вистина и живот... Ако ме познававте мене, ќе го познававте и мојот Отец“. Одговорот на Филипа открил неверување: „Господе, покажи ни го Отецот, и доволно ни е“ (Јован 14,5-8). Ученикот, кој три години бил со Исуса, имал толку бавно срце, толку слаба вера.

Во среќна спротивност со неверството на Филипа била детската доверба на Натанаила. Тој бил човек со мошне искрена природа, човек чијашто вера почивала на невидливата стварност. Сепак, Филип бил ученик во Христовата школа и божествениот Учител стрпливо го поднесувал неговото неверство и неговото бавно сфаќање. Кога се излеал Светиот Дух врз учениците, Филип станал учител според божествениот ред. Знаел за што зборува и поучувал со сигурност што ги осведочувала слушателите.

Додека Исус ги подготвувал учениците за нивното ракоположување, еден, кој не бил повикан, настојувал да им се наметне. Тоа бил Јуда Искариотски, човек кој тврдел дека е Христов следбеник. Тој сега пристапил, барајќи место во овој потесен круг на ученици. Мошне сериозен и со привидна искреност, изјавил: „Учителе, јас ќе те следам каде и да одиш“. Исус ниту го одбил ниту го поздравил со добредојде, туку само ги изговорил овие жални зборови: „Лисиците имаат дувла, небесните птици гнезда, додека Синот човечки нема каде да стави глава“ (Матеј 8,19.20). 294

Јуда верувал дека Исус е Месија и, придружувајќи им се на апостолите, се надевал дека ќе си обезбеди положба во новото царство. Оваа надеж Исус сакал да ја урне со изјавата за своето сиромаштво.

Учениците сакале Јуда да стане дел на нивната група. Имал надворешност што влевала почит, човек остроумен, делотворен, способен, и тие му го препорачале на Исуса како човек што ќе му укаже значителна помош во неговата работа. Биле изненадени кога Исус го примил толку рамнодушно.

Учениците биле мошне разочарани што Исус не се обидува да воспостави соработка со водачите на Израел. Сметале дека згрешил што не го засилил своето дело обезбедувајќи поддршка од страна на овие влијателни луѓе. Кога би го одбил Јуда, тие во своите умови би поставиле прашање за мудроста на својот Учител. Подоцнежната биографија на Јуда ќе им покаже колку е опасно да му се дозволи на какво било световно просудување да влијае врз решавањето за подобноста на луѓето за Божјето дело. Соработката на таквите луѓе што ја сакале учениците би го предала делото во рацете на неговите најголеми непријатели.

Сепак, кога им се придружил на учениците, Јуда не бил нечувствителен кон убавината на Христовиот карактер. Го чувствувал влијанието на таа божествена сила што ги привле-

кувала душите кон Спасителот. Тој, кој не дошол да докрши напукната трска ниту да угаси „фитилче што тлее“, нема да ја одбие оваа душа додека макар и една желба да е насочена кон светлината. Спасителот го читал срцето на Јуда; Тој ја знаел длабината на гревот на кој ќе му подлегне Јуда ако не го ослободи Божјата милост. Поврзувајќи го овој човек со себе, Тој го поставил таму каде што постојано ќе биде во допир со изворот на неговата несобична љубов. Кога би му го отворил срцето на Христа, божествената милост би го истерала демонот на собичноста, па дури и Јуда би можел да стане учесник во Божјето царство.

Бог ги зема луѓето такви какви што се, со основните човечки слабости во карактерот и ги обучува за својата служба ако сакаат да го прифатат неговиот ред и да се учат од него. Тие не се избрани затоа што се совршени туку, наспроти своето несовершенство, преку познавањето и прифаќањето на вистината, со Христовата милост можат да се преобразат, да станат слични со него. Јуда ги имал истите можности како и другите ученици. Ги слушал истите драгоцени поуки. Меѓутоа, спроведувањето на вистината што го барал Христос не се совпаѓало со желбите и целите на Јуда, и тој не сакал да прими мудрост од небото.

Колку нежно постапувал Спасителот со својот иден предавник! Во своето учење Исус се задржувал на начелата на добротинствата што удирале во коренот на алчноста. На Јуда му го изнел гнасниот карактер на лакомството и повеќепати овој ученик разбрал дека е оцртан неговиот карактер и истакнат неговиот грех, но не сакал да ја признае и да ја напушти својата неправда. Бил самоуверен и наместо да му се противстави на искушението, продолжил да ги следи своите нечесни постапки. Христос пред него бил жив пример за она што би станал тој кога би ја појнеал благодатта на божественото посредување и на неговата служба; но Јуда се оглушил на сите тие поуки.

Исус никогаш не му упатил остар укор поради неговото лакомство, туку го поднесувал овој грешен човек со божествено трпение, дури и кога му давал доказ дека го чита неговото срце како отворена книга. Му понудил највозвишени поттици да го прави она што е право, па за отфрлањето на небесната светлина Јуда немал никакво оправдание.

Наместо да оди во светлина, Јуда решил да ги сочува своите мани. Негувал лоши желби, реваншистички страсти, мрачни

и стушени мисли, сè додека сатаната целосно не загосподарил со овој човек. Јуда станал претставник на Христовите непријатели.

Кога се здружил со Исуса, имал некои драгоцени карактерни црти што би можеле да бидат благослов за Црквата. Да сакал да го понесе Христовиот јарем, можел да стане еден од најзначајните апостоли; но кога му е укажано на маните, тој го стврднал срцето, а горделивоста и бунтот развиле кај него себично славољубие, па на тој начин се онеспособил за задачата што би му ја доверил Бог да ја изврши.

Кога Исус ги повикал во својата служба, сите апостоли имале сериозни мани. Дури и Јован, кој стапил во најтесна врска со понизниот и кроток Спасител, по природа не бил понизен и попустлив. Тој и неговиот брат се наречени „синови громовни“. Додека биле со Исуса, секое омаловажување покажано кон нивниот Учител кај нив будело гнев и воинственост. Избувливост, реваншизам, критички дух - сето тоа било застапено кај саканиот ученик. Бил горд, готов да биде прв во Божјето царство. Меѓутоа, од ден на ден, наспроти својот насилнички дух, ја набљудувал Исусовата нежност и благодат и ги слушал неговите поуки за понизноста и стрпливоста. Го отворил срцето за божественото влијание и станал не само слушател, туку и извршител на зборовите на Спасителот. Неговото јас било скриено во Христа. Научил да го носи Христовиот јарем и да го понесе неговото бreme.

296

Исус ги укорувал своите ученици, ги опоменувал и ги предупредувал; но Јован и неговите браќа не го напуштиле; без оглед на прекорите, тие го избрале Исуса. Спасителот не се повлекол од нив поради нивните слабости и грешки. Тие продолжиле до крај да ги делат неговите искушенија и да учат поуки од неговиот живот. Набљудувајќи го Христа, го преобразиле својот карактер.

Апостолите значително се разликувале во навиките и склоностите. Тука биле цариникот Левиј-Матеј и огнениот Зилот Симон, решителен непријател на римската власт; великодушниот и брз Петар и подлецот Јуда; Тома, со искрено срце, но срамежлив и плашлив; Филип, со бавно срце и наклонет кон сомневање, и славољубивите, простодушни Зеведееви синови. Исус ги примил во заедницата со нивните различни мани; сите имале наследни и стекнати сколоности кон злото; но во Христа и преку него требало да живеат во Божјето семејство, учејќи да станат едно во верата, во учењето, во

духот. Ќе доживеат искушенија, жалости, подвоености во мислењето; но сè додека во срцето живеел Христос, не можело да има никакви недоразбирања. Неговата љубов ќе ги поведе во љубов еден кон друг; поуките на Учителот ќе им помогнат да ги усогласат сите разлики, водејќи ги апостолите во единство - во една мисла и во едно расудување. Христос е центарот и тие ќе се приближуваат еден кон друг во иста мера во која му се приближуваат на центарот.

Кога го завршил своето поучување на учениците, Исус ја собрал малечката група околу себе и, клечејќи среде нив и полагајќи ги рацете врз нивните глави, изговорил молитва, посветувајќи ги за неговото свето дело. Така Господовите ученици биле ракоположени за служба на евангелието.

Како свои претставници меѓу луѓето Христос не избрал ангели кои никогаш не згрешиле, туку човечки суштества, луѓе со исти склоности како и оние што сакаат да ги спасат. Христос зел на себе човечка природа за да може да му се приближи на човештвото. На божествената природа ѝ била потребна човечка природа, зашто за спасението на светот биле потребни и божественото и човечкото. На божествената природа ѝ била потребна човечка природа, за човештвото да може да добие канал за врска меѓу Бога и човекот. Така е и со Христовите слуги и весници. На човекот му е потребна сила што е надвор од него и над него за да го прероди, да го обнови Божјиот лик во него и да го подготви за извршување на Божјето дело, но ова не го прави човечкото учество неважно. Човечкиот род се потпира врз божествената сила, Христос живее во срцето со вера, и во соработка со божествените сили, човечките сили стануваат делотворни.

297

Оној што ги повикал галилејските рибари, сè уште ги повикува луѓето во својата служба. Тој сака својата сила во иста мера да ја покаже преку нас како и преку своите први ученици. Колку и да сме несовршени и грешни, Господ го продолжува повикот да се здружиме со него, да се учиме кај Христа. Тој нè повикува да дојдеме на божествено поучување и, соединувајќи се со Христа, да можеме да правиме Божји дела.

„А ова богатство го имаме во земјени садови, та ненадминливото величие на моќта да биде од Бога, а не од нас“ (2. Коринќаните 4,7). Тоа е причината што проповедањето на евангелието им е доверено на грешните луѓе а не на ангелите. Тоа открива дека силата што дејствува преку слабостите на човечката природа е Божја сила, па на тој начин сме охрабрени

да веруваме дека силата што може да им помогне на другите, кои се исто толку слаби како и ние, може да ни помогне и нам. А оние што и самите се „под слабост“, треба да бидат подготвени да пострадаат „со оние кои се во незнаење и се заблудени“ (Евреите 5,2).

Бидејќи и самите се загроени, тие ги познаваат опасностите и тешкотиите на патот и затоа се повикани да ги досегнат другите што се наоѓаат во слична загроеност. Постојат души збунети со сомневање, оптоварени со слабости, слаби во верата и неподготвени да се фатат за Невидливиот; но пријателот што можат да го видат, што доаѓа кај нив наместо Христа, може да стане алка што ќе ја прицврсти нивната колеблива вера за Христа.

Треба да станеме работници, заедно со небесните ангели да му го претставиме Исуса на светот. Со нестрплива желба ангелите очекуваат наша соработка, зашто човек мора да стане канал за врска со човекот. Кога со целосно посветување на срцето ќе му се предадеме себеси на Христа, ангелите се радуваат што можат преку нашите гласови да ја откријат Божјата љубов.

БЕСЕДАТА НА ГОРАТА

Оваа глава се шемели на Маттеј 5, 6, и 7 глава

298 Христос ретко ги собирал учениците насамо за да ги восприемаат неговите зборови. Тој за свои слушатели не ги одбирал само оние што го познавале патот на животот. Негова цел била да допре до мноштвото што живеело во незнаење и заблуда. Своите поуки за вистината ги изнесувал таму каде што можеле да допрат до умовите со затемнето разбирање. Самиот Тој бил вистина, стоејќи со препашани бедра и со раце секогаш подадени да благословува, а со опомени, со сесрдни молби и охрабрувања се стремел да го подигне секого што дошол кај него.

Беседата на гората, иако првенствено наменета за учениците, изговорена е во присуство на мноштво. По ракоположувањето на апостолите, Исус, заедно со нив, пошол на брегот на езерото. Тука народот почнал да се собира уште рано изутрината. Освен вообичаените големи групи од галилејските градови, имало народ од Јудеја, па дури и од Ерусалим, од Переја, од Декаполис, од Идумеја, далеку од југ на Јудеја; од Тир и Сидон, од феникиските градови на бреговите на Средоземното Море. „Кога слушнаа што сè прави“, тие „дојдоа да го чујат и да се исцелат од своите болести... зашто од него излегуваше сила и ги исцелуваше сите“ (Марко 3,8; Лука 6,17-19).

На тесниот брег немало дури ни место за стоење на кое неговиот глас би можел да ги досегне сите што сакале да го чујат, па Исус ги повел назад на падинката на брегот. Стигнувајќи до една рамнинка што нудела пријатно место за собирање на мноштвото, Тој сам седнал на тревата, а учениците и мноштвото го следеле неговиот пример. Местото на учениците секогаш било до Исуса. Народот постојано се туркал околу него, но учениците сфатиле дека не смеат никому да му дозволат да ги оддалечи од неговата близина. Седнале веднаш

до него за да не испуштат ниту еден збор од неговите поуки. Биле внимателни слушатели, жедни да ја разберат вистината што требало да им ја пренесат на сите земји и на сите поколенија.

Со чувство дека ќе чујат нешто несекојдневно, тие се тискале околу својот Учител. Верувале дека наскоро ќе се воспостави царството, а од настаните тоа утро добиле впечаток дека во врска со тоа ќе се објави некој проглас. Мноштвото го обзело чувство на очекување, а живоста на лицето покажувала длабоко интересирање. Додека народот седел на зелената падинка на ритчето, очекувајќи ги зборовите на божествениот Учител, нивниот ум бил исполнет со мисли за идната слава. Имало законици и фарисеи што го очекувале денот кога ќе загосподарат над замразените Римјани и ќе се доберат до богатство и сјај на големо светско царство. Сиромашните селани и рибари се надевале дека ќе чујат цврсто ветување оти нивните бедни куќички, скудната храна, животот исполнет со напорен труд и со страв од немаштија ќе бидат заменети со дворови на изобилство и со денови на безделничење. Наместо грубата облека што дење им била наметка, а ноќе покривка, се надевале дека Христос ќе им ги даде богатите и скапоцени облеку на нивните поробувачи. Сите срца биле возбудени со горда надеж дека Израел наскоро ќе биде почестен пред народите како избран од Господа, а Ерусалим издигнат како глава на едно сеопшто царство.

Христос ја разочарал надежта во светска големина. Во Беседата на гората се обидел да го раскопа делото создадено со погрешното воспитување и на своите слушатели да им даде вистински поим за своето царство и за својот сопствен карактер. Сепак, не ги нападнал непосредно заблудите на народот. Тој ја видел бедата на светот поради гревот, па сепак не ја изнесувал пред нив живата слика на нивната несреќа. Ги поучувал за нешто неспоредливо подобро од она што го познавале тие. Не отстранувајќи ги нивните замисли за Божјето царство, им зборувал за условите под кои можат да влезат во него, дозволувајќи им самите да донесат заклучоци за неговата природа. Вистините што ги изнесувал не се помалку значајни за нас отколку што биле за мноштвото што го следело. Во иста мера и нам ни е потребно да ги научиме основните начела на Божјето царство.

Христовите зборови, упатени до народот на гората, биле зборови на благослов. Среќни се оние, рекол, што го препознаваат своето духовно сиромаштво и што чувствуваат потреба за

откуп. Евангелието треба да им се проповеда на сиромасите. Тоа не им се открива на оние што се духовно горди, на оние што тврдат дека се богати и на кои ништо не им е потребно, туку на оние што се понизни и скршени. За гревот е отворен само еден извор - изворот за сиромашните со дух.

Гордото срце се стреми да го заслужи спасението; но нашето право за небото и нашата подобност за него се темелат на Христовата праведност. Господ не може да стори ништо за обновата на еден човек сè додека тој, осведочен во својата сопствена слабост и ослободен од секоја помисла дека е доволен самиот себеси, не ѝ се потчини на Божјата управа. Тогаш може да го прими дарот што сака Бог да му го подари. Душата што ја чувствува својата потреба не е лишена од ништо. Таа има неограничен пристап кон Него во кого се наоѓа сета полнота. „Зашто вака вели Севишниот и Возвишениот, кој царува вечно и името му е Свет: 'Живеам на високо и свето место, но јас сум и со угнетените и понижените, за да го подигнам духот на понизните и да ги оживеам срцата на скршените“ (Исаија 57,15).

„Блазе на оние што плачат, зашто ќе се утешат“. Со овие зборови Христос не кажува оти плачењето само по себе има моќ да ја отстрани вината на гревот. Тој не ја одобрува престорливоста или смислената понизност. Плачењето за кое зборува овде не се состои од потиштеност и од поплаки. Иако сме жалосни поради гревот, треба да се радуваме за драгоцената предност што сме Божји деца.

Често жалиме затоа што нашите лоши дела ни донесуваат непријатни последици; но тоа не е покајание. Вистинската жалост поради гревот е резултат на дејствувањето на Светиот Дух. Духот ја открива неблагодарноста на срцето што го омаловажувало и жалостело Спасителот и во понизност нè води кон подножјето на крстот. Со секој грев одново го рануваме Исуса и кога ќе го погледнеме него, кого сме го пробале, плачеме поради гревовите што му нанеле страдања. Таквото плачење ќе ни помогне да го отфрлиме гревот.

Световните луѓе можат оваа жалост да ја прогласат за слабост, но таа е сила која покајникот го врзува за Бесконечниот со врски што не можат да се раскинат. Таа покажува дека Божјите ангели ѝ ги враќаат на душата доблестите што ги загубила поради тврдоста на срцето и престапите. Солзите на оној што се кае се само капки дожд што му претходат на сончевиот сјај на светоста. Оваа жалост огласува радост што ќе стане жив извор во душата. „Само признај ја својата вина

дека си се одметнала од својот Господ Бог“. „И нема веќе да се гневи моето лице против вас, вели Господ“ (Еремија 3,13,12). На „жалосните во Сион“ Тој решил да им даде „венец наместо пепел, масло на радост наместо жалосно руво, песна благодарница наместо очаен дух“ (Исаија 61,3).

За оние што плачат, во искушението и жалоста постои утеха. Горчината на жалоста и понижувањето се подобри од попуштањето на гревот. Низ неволјите Бог ни ги открива слабите места во нашиот карактер за да можеме со негова милост да ги победиме нашите слабости. Непознатите поглавја во врска со самите нас ни се откриваат и настапува проверка без оглед дали ќе го прифатиме Божјиот укор и неговиот совет. Кога ќе најде искушение, ние не треба да се гневиме и да се жалиме. Не треба да се буниме или да се трудиме да се извлечеме од Христовите раце. Треба да ја понизиме душата пред Бога. Господовите патишта се нејасни за оној што сака да ги согледа подробностите во светлина што му годи. Тие изгледаат мрачни и тажни за нашата човечка природа.

Меѓутоа, Божјите патишта се патишта на милост и крајот им е спасение. Илија не знаел што прави кога во пустината рекол оти му здодеал животот, молејќи се да умре. Господ во својата милост не го фатил за збор. Сепак, Илија требало да изврши уште едно големо дело, па кога го извршил ова дело, не требало да умре обесхрабрен и осамен в пустина. Него не го очекувало слегување во смртен прав, туку издигнување во слава во поворка на небесни бојни коли до престолот на висините.

Божјата реч за жалосните гласи: „Ги видов патиштата негови. Ќе го исцелам, ќе ги водам и ќе ги утешам оние што тагуваат со него“. „Тагата ќе им ја претворам во радост, ќе ги утешам и ќе ги развеселам по жалоста“ (Исаија 57,18; Еремија 31,13).

„Блазе на кротките“. Тешкотиите со кои се сретнуваме можат значително да се намалат со таа кротост што е скриена во Христа. Ако ја имаме понизноста на нашиот Учител, ќе се издигнеме над презирите, над префрлувањата и неприликите на кои сме секојдневно изложени и тие ќе престанат да го засенчуваат духот со стуженост. Највозвишен доказ за благородноста на еден христијанин е владеењето со себеси. Оној што не може за време на малтретирањето или суровоста да остане прибран, со благ и постојан дух, го лишува Бога од правото да го открие во него совршенството на својот карактер. Понизноста на срцето е сила што им донесува победа на

Христовите следбеници; таа е обележје на нивната врска со горните дворови.

„Навистина е возвишен Господ, но Тој ги гледа понизните“ (Псалм 138,6). Бог нежно ги набљудува оние што го откриваат кроткиот и понизен Христов Дух. Светот може да ги гледа со презир, но во неговите очи тие имаат голема вредност. Пропусница за небесните дворови нема да добијат само мудрите, големите, добротинителите; не само вредните работници, полни со ревност и со неуморна трудољубивост. Не! Ширум отворена врата ќе имаат сиромашните со дух кои копнееле Христос со своето присуство да живее во нив, кои имаат кротко срце, чијшто најдлабок копнеж е да ја извршуваат Божјата волја. Тие ќе бидат во бројот на оние што ја испрале и ја избелиле својата облека во крвта на Јагнето. „Затоа се пред Божјиот престол и му служат дење и ноќе во неговиот храм. А Оној што седи на престолот, ќе слезе и ќе живее меѓу нив“ (Откровение 7,15).

„Блазе на гладните и жедните за праведност“.

Чувството на недостојност ќе стори срцето да чувствува глад и жед за праведност и овој копнеж нема да биде изневерен. Оние што ќе направат место во срцето за Исуса, ќе ја сфатат неговата љубов. Сите што копнеат да бидат слични на Бога во карактерот, ќе го остварат копнежот. Светиот Дух никогаш нема да остави без помош ниту една душа што гледа во Исуса. Тој зема од она што е Христово и ѝ го дава нејзе. Ако нашиот поглед постојано е насочен кон Христа, работата на Духот нема да престане сè додека таа душа не се здобие со негов лик. Чистата љубов ќе ја прошири душата, оспособувајќи ја за повозвишени достигнуања, за зголемено знаење на небесните вредности, така што нема да биде лишена од полнотата. „Блазе на гладните и жедните за праведност, зашто ќе се наситат“.

Милостивите ќе најдат милост, а оние што имаат чисто срце ќе го видат Бога. Секоја нечиста мисла ја обесветува душата, ги ослабува моралните чувства и настојува да го избрише дејствувањето на Светиот Дух. Таа го затемнува духовниот вид за луѓето да не можат да го гледаат Бога. Господ може да прости и му проштава на грешникот што се кае, но иако му е простено, душата е повредена. Оној што сака јасно да ги разликува духовните вистини, мора да избегнува секоја нечистотија во говорот или во мислите.

Меѓутоа, Христовите зборови покриваат повеќе отколку само слобода од сетилната нечистотија, повеќе отколку сло-

бода од церемонијалното сквернавење што Евреите толку строго го избегнувале. Себичноста нè спречува да го гледаме Бога. Себичниот дух Бога потполно го изедначува со себеси. Додека не го отфрлиме тоа, не можеме да го разбереме него кој е љубов. Само несебичното срце, кроткиот дух полн со доверба, ќе го види Бога како „милослив, жалослив, бавен на гнев и богат со милост и со љубов“ (2. Мојсева 34,6).

„Блазе на миротворците“. Вистината раѓа Христов мир. Тој е во хармонија со Бога. Светот е во непријателство со Божјиот закон; грешниците се во непријателство со својот Творец - и како резултат на тоа, тие се во непријателство еден кон друг. Псалмистот изјавува: „Неизмерно спокојство имаат оние кои го љубат твојот закон - тие од ништо нема да се сопнат“ (Псалм 119,165). Луѓето не можат да создадат мир. Човечките планови за исчистување и издигнување на поединците и општеството не успеваат да создадат мир, затоа што не допираат до срцето. Единствена сила што може да создаде и постојано да го одржува вистинскиот мир е Христовата милост. Кога таа е всадена во срцето, ќе бидат отстранети лошите склоности што предизвикуваат кавги и несогласија. „Место трње ќе расте кипарис, место коприва ќе никнува мирта“, а пустината на животот „ќе се весели... и ќе процути како трендафил“ (Исаија 55,13; 35,1).

Мноштвото било восхитено со ова учење кое толку многу се разликувало од правилата и примерот на фарисеите. Луѓето мислеле дека среќата се состои од поседување на световни добра, дека се мошне привлечни човечката слава и чест. Било многу пријатно за некого да се вика „рабин“ и да биде извишуван како мудар и побожен, а своите добродетели да ги покажува пред светот. Тоа се сметало за врвна среќа. Меѓутоа, во присуство на ова мноштво Исус изјавил дека земната добивка и чест ќе бидат сета награда што ќе ја добијат ваквите лица. Зборувал со сигурност и неговите зборови ги придружувала сила на осведочување. Народот притивнал, а над нив се надвиснало чувство на бојазливост. Сомничаво се гледале еден со друг. Кој од нив ќе биде спасен ако е точно учењето на овој Човек? Мнозина биле уверени дека овој извонреден Учител е поттикнат со Божјиот Дух, а мислите што ги изговара се божествени.

Откако објаснил во што се состои вистинската среќа и како може да се постигне, Исус поодредено укажал на должноста на своите ученици како учители избрани од Бога да ги поведат

другите по патеката на правдата и вечниот живот. Знаел дека тие често ќе страдаат од разочарувања и обесхрабрувања, дека ќе се сретнуваат со упорно противење, дека ќе бидат напаѓани и дека нивното сведоштво ќе се отфрла. Добро знаел дека во извршувањето на својата мисија овие понизни луѓе, кои толку внимателно ги слушале неговите зборови, ќе мора да поднесуваат клевети, мачења, затвор и смрт, па продолжил: „Блазе на оние кои се прогонувани заради праведност, бидејќи нивно е царството. Блазе вам кога ве навредуваат, прогонуваат и говорат лажно против вас, со секакви лоши зборови, заради мене. Радувајте се и веселете се, бидејќи голема е вашата награда на небесата, зашто така ги прогонуваа и пророците кои беа пред вас“.

Светот го сака гревот, а ја мрази праведноста, и тоа била причината за неговото непријателство кон Исуса. Сите што ќе ја одбијат неговата бесконечна љубов, христијанството ќе го сметаат за фактор што вознемирува. Христовата светлина ја растерува темнината што ги покрива нивните гревови, создавајќи потреба од реформа. Додека едни, кои му се покоруваат на влијанието на Светиот Дух, почнуваат борба со самите себе, други, кои цврсто се држат за гревот, се борат против вистината и против нејзините носители.

На тој начин се создава раздор и Христовите следбеници ги обвинуваат како внесувачи на немир среде народот. Меѓутоа, пријателството со Бога им донесува непријателство од страна на овој свет. Тие ја носат Христовата срамота. Тие ја следат патеката што ја разгазиле најблагородните на земјата. Радосно, а не со жалост, треба да се соочат со прогонствата. Секое жестоко искушение е Божје средство за нивно облагородување. Секој таков тест ги оспособува за нивната работа како негови соработници. Секој судир има свое место во големата борба за праведност и секој ќе придонесе за радоста на нивната животна победа. Имајќи го ова предвид, тестот на нивната вера и трпение ќе биде радосно прифатен, без страв и одбегнување. Готови да ја исполнат својата обврска кон светот, сосредоточувајќи ја својата желба кон Божјето одобрување, неговите слуги мора да исполнат секоја должност, не осврнувајќи се на стравот или на наклоноста од страна на луѓето.

„Вие сте сол на земјата“, рекол Исус. Немојте да се повлекувате од светот за да го избегнете прогонството. Треба да живеете меѓу луѓето, за вкусот на божествената љубов да може да биде како сол што ќе го сочува светот од расипување.

Срцата што одговараат на влијанието на Светиот Дух се канали низ кои тече Божјиот благослов. Кога би биле отстранети од земјата оние што му служат на Бога, и кога неговиот Дух би се повлекол од луѓето, овој свет би бил препуштен на пusteње и уништување, на плодовите на владеењето на сатаната. Иако грешните тоа не го знаат, тие во овој свет дури и за благословите на овој живот му должат на присуството на Божјиот народ што го омаловажуваат и угнетуваат. Меѓутоа, ако христијаните се христијани само по име, тие се сол што го загубила својот вкус. Тие немаат никакво влијание на добро во светот. Претставувајќи го на тој начин погрешно Бога, тие се полоши од неверниците.

„Вие сте светлина на светот“. Евреите настојувале благодетите на спасението да ги присвојат само за својот народ, но Христос им покажал дека спасението е како сончевата светлина. Таа му припаѓа на цел свет. Религијата на Библијата не може да се затвори меѓу кориците на таа книга, ниту меѓу сидовите на црквата. Таа не треба повремено да се изнесува само заради лична корист, а потоа пак внимателно да се одложи на страна. Таа треба да го посветува секојдневниот живот, да се покаже во секоја деловна спогодба и во сите наши општествени односи.

Вистинскиот карактер не се обликува однадвор за потоа да се облече; тој зрачи однатре. Ако сакаме другите да ги упатиме на патеката на правдата, начелата на правдата како драгоценост мора да бидат чувани во нашите срца. Нашето исповедање на верата може да ја објавува теоријата на религијата, но нашата вистинска побожност ја проповеда речта на вистината. Доследниот живот, светиот разговор, непоколебливата чесност, делотворниот, доброволен дух, примерот на побожноста - тоа се средства со кои светлината му се пренесува на светот.

Исус не се задржувал на обредите на законот, но своите слушатели не ги оставил во уверување дека дошол да ги отфрли неговите барања. Знаел дека шпионите демнат подготвени да го фатат за секој збор што би можел да се искривоколчи за да ја остварат својата цел. Ги знаел предрасудите што постоеле во мислите на многу негови слушатели, и затоа не зборувал ништо што би ја потресло нивната вера во религијата и во установите што им се предадени преку Мојсеја. Христос лично ги дал и моралниот и обредниот закон. Не дошол да ја уништи довербата во сопствените упатства. Бидејќи тој доследно ги почитувал законот и пророците, се обидува да го

обори сидот на барањата на преданијата со кои биле оградени Евреите. Додека го отфрлал нивното погрешно толкување на законот, грижливо ги предупредувал своите ученици да не ги отфрлаат животните вистини што им се доверени на Евреите.

Фарисеите се гордееле со својата послушност кон законот; па сепак, толку малку ги познавале неговите начела во секојдневниот живот, што зборовите на Спасителот им звучеле како ерес. Кога ја исчистил од бесмислиците со кои вистината била затрупана, тие сметале дека Исус ја отфрлил и самата вистина. Си дошепнувале еден на друг дека Тој го омаловажува законот. Ги читал нивните мисли и им одговорил со зборовите: „Немојте да мислите дека јас дојдов да ги укинам Законот и Пророците! Не дојдов да ги укинам туку да ги исполнам“. Со ова Исус ги побил обвинувањата на фарисеите. Негова мисија во светот била да ги одбрани светите барања на законот за кои го обвинувале дека ги крши. Кога Божјиот закон би можел да се промени или да се укине, Христос не би требало да ги сноси последиците на нашите престапи. Тој дошол да го објасни односот на законот спрема човекот и сликовито да ги прикаже неговите правила со својот сопствен живот и послушност.

Бог ни ги дал своите прописи затоа што го сака човечкиот род. За да нè заштити од последиците на престапот, ги открил начелата на правдата. Законот е израз на Божјата милост и кога го прифаќаме во Христа, тој станува наша мисла, издигнувајќи нè над силата на природните желби и склоности, над искушенијата што водат во грев. Бог сака да бидеме среќни и радосни и затоа ни ги дава правилата на законот. При Христовото раѓање, кога ангелите пееле: „Слава на Бога во висините, на земјата мир, меѓу луѓето добра волја“ (Лука 2,14), тие ги објавувале начелата на законот што Тој дошол да го направи голем и славен.

Кога е објавен законот на Синај, Бог на луѓето им ја објавил светоста на својот карактер, со што ја истакнал спротивноста меѓу нив и себе, за да можат да ја видат грешноста на својот карактер. Законот им е даден да ги осведочи за гревот и да им ја открие нивната потреба за Спасителот. Тој тоа би го сторил кога неговите начела би биле применети на срцето со помош на Светиот Дух. Ова дело мора трајно да се извршува. Во Христовиот живот законските начела станале јасни; и додека Божјиот Дух влијае врз срцето, додека Христовата светлина им ја открива на луѓето нивната потреба за неговата крв што чисти и за неговата праведност што оправдува, законот сè

уште е средство што нè води кај Христа за да можеме да бидеме оправдани со вера. „Законот Господен е совршен, ја крепи душата“ (Псалм 19,7).

„Додека постојат небото и земјата“, рекол Исус, „нема да исчезне ниту една цртичка или една титла од законот, додека не се исполни сè“. Сонцето што свети на небото, цврстата земја на која живееме, се Божји сведоци дека неговиот закон е непроменлив и вечен. Иако тие можат да поминат, божествените правила ќе останат. „Полесно ќе биде небото и земјата да поминат, отколку да пропадне една цртичка од законот“ (Лука 16,17). Системот на слики што укажувал на Исуса како Божје Јагне морал да се укине при неговата смрт; но правилата на десетте заповеди се непроменливи како и Божјиот престол.

Бидејќи „законот Господен е совршен“, секое оддалечување од него е зло. Христос ги осудува оние што се непослушни на Божјите заповеди и кои и другите ги учат да прават така. Животот на Спасителот, кој бил живот на послушност, ги исполнувал сите барања на законот; Тој докажал дека со човечката природа може да се држи законот и покажал совршенство на карактер што се развива со послушноста. Сите што се послушни, како и Тој што бил послушен, исто така објавуваат дека законот е „свет и заповедта е света, праведна и добра“ (Римјаните 7,12). Од друга страна, сите што ги кршат Божјите заповеди, го поткрепуваат тврдењето на сатаната дека законот е неправеден и дека не може да се слуша. На тој начин тие ги поддржуваат измамите на големиот противник и го обесчестуваат Бога. Тие се деца на сатаната кој бил прв бунтовник против Божјиот закон. Да им се дозволи ним пристап на небото, би значело повторно да се внесат никулци на неслога и бунт и да се загрози благосостојбата на вселената. Ниеден човек, кој своеволно занемарува едно начело на законот, нема да влезе во небесното царство.

Рабините својата праведност ја сметале како пропусница за небото, но Исус изјавил дека таа е недоволна и безвредна. Фарисејската праведност била сочинета од надворешни обреди и од теоретско знаење на вистината. Рабините тврделе дека се свети во своите лични напори да го одржат законот; но нивните дела ја разделиле праведноста од религијата. Додека во ситници биле точни во почитувањето на обредите, нивниот живот бил неморален и понижен. Со својата божемна праведност не би можеле никогаш да влезат во небесното царство.

Најголема измама на човечкиот дух во Христовите денови било сфаќањето дека правдата едноставно е само согласување со вистината. Во целокупното човечко искуство теоретското знаење на вистината се покажало недоволно за спасение на душата. Тоа не донесува плодови на праведноста. Ревносното почитување на она што се нарекува теолошка вистина често е здружено со омраза кон правата вистина откриена во животот. Најмрачните поглавја во историјата се оптоварени со извештаи за злосторства што ги направиле верските фанатици. Фарисеите тврделе дека се Аврамови деца, фалејќи се дека поседуваат божествени пророштва; сепак, овие предимства нив не ги сочувале од себичност, од злоба, од желба за добивка и од најниско лицемерство. Себеси се сметале за најпобожни на светот, но нивната божемна правоверност ги навела да го распнат Господа на славата.

310 Сè уште постои истата опасност. Мнозина тврдат дека се христијани едноставно затоа што прифатиле некои основни теолошки начела. Меѓутоа, тие не ја вовеле вистината во секојдневниот живот. Не поверувале во неа и не ја засакале, па затоа не ги примиле силата и благодатта што произлегуваат од посветувањето со вистината. Луѓето можат да тврдат дека веруваат во вистината, но ако тоа не ги прави искрени, љубезни, трпеливи и умни, тогаш тоа е проклетство за оние што ја поседуваат, а преку нивното влијание тоа е проклетство и за светот.

Праведноста што ја проповедал Исус претставува хармонија на срцето и животот со откриената Божја волја. Грешните луѓе можат да станат праведни само ако имаат вера во Бога и ако одржуваат жива врска со него. Тогаш вистинската побожност ќе ги издигне мислите и ќе го облагороди животот. Тогаш надворешните форми на религијата ќе се сообразат со внатрешната чистота на христијанинот. Тогаш обредите што ги бара службата на Бога не се безначајни свечености, како оние кај лицемерните фарисеи.

Исус поединечно ги зема заповедите и ја објаснува длабината и ширината на нивните барања. Наместо да отфрли и една цртичка од нивната сила, Тој покажува колку далекусежни се нивните начела и ја открива судбоносната грешка на Евреите со тоа што покажувале надворешна послушност. Тој изјавува дека Божјиот закон се престапува со лоша мисла или со страстен поглед. Човекот што се согласува со најмалечка неправда, го прекршува законот и ја унижува својата морална природа. Убиството прво заживува во мислите. Оној што ѝ

отстапува во срцето место на омразата, нозете ги става на патека на убиец и неговите приноси му се одвратни на Бога.

Евреите одгледувале дух на одмазда. Во својата омраза кон Римјаните изговарале тешки јавни обвинувања со што го радувале лукавиот и ги покажувале неговите својства. На тој начин се обучувале за страшни дела на кои ги наведувал тој. Во верскиот живот на фарисеите не постоело ништо што побожноста би ја направило привлечна за незнабошците. Исус ги повикал да не се лажат самите себеси со мислата дека во срцето можат да станат против своите угнетувачи и да негуваат стремеж да се одмаздат за нивните зла.

Вистина е дека постои гнев што може да се оправда, дури и кај Христовите следбеници. Кога ќе видиме дека Бог се навредува, а неговата служба не се почитува, кога ќе видиме дека невините се угнетувани, тогаш нашата душа ја обзема праведен гнев. Таквиот гнев, произлезен од истенчените морални начела, не е грев. Меѓутоа, оние што при каков било предизвик си земаат слобода да му попуштат на гневот или на омразата, му го отвораат своето срце на сатаната. Ако сакаме да бидеме во хармонија со небото, мораме да ги истераме горчината и непријателството од душата.

Спасителот оди понатаму од ова: Тој вели: „И така, ако принесуваш дар пред олтарот и вчасум се сетиш дека брат ти има нешто против тебе, остави го таму својот дар пред олтарот и оди првин смири се со својот брат, па потем врати се и принеси го дарот“. Мнозина се ревни во верските служби, додека меѓу нив и нивните браќа постојат несредени несогласија што би можеле да се средат. Бог бара од нив да сторат сè што стои во нивна моќ повторно да воспостават слога. Сè додека не го сторат тоа, Тој не може да ја прифати нивната служба. Должноста на христијанинот во тој случај е јасно истакната.

Бог врз сите излева свои благослови. „Тој му заповеда на своето сонце да ги осветлува и лошите и добрите, им дава дожд на праведните и на неправедните“. Тој е „добар кон неблагоприятните и грешните“ (Лука 6,35). Тој ни заповеда да бидеме слични на него. „Љубете ги своите непријатели“, вели Исус, „и молете се за оние што ве прогонуваат, за да бидете синови на вашиот Отец кој е на небесата“. Тоа се начела на законот и извор на животот.

Божјиот идеал за неговите деца е повозвишен од највозвишената мисла што може да ја досегне човечкиот ум. „Бидете совршени како што е совршен вашиот небесен Отец“. Оваа

заповед е и ветување. Планот на спасението подразбира наше целосно ослободување од сатанската сила. Скршената душа Христос секогаш ја изделува од гревот. Тој дошол да ги раскопа делата на ѓаволот и се погрижил Светиот Дух да ѝ биде даруван на секоја душа што се кае за да ја сочува од гревот.

Средството со кое искушувачот нè наведува на зло не смее да се смета како изговор за некое лошо дело. Сатаната се радува кога ќе чуе дека оние што се нарекуваат Христови следбеници ја оправдуваат изобличеноста на својот карактер. Всушност тие оправдувања водат кон грев. За гревот не постои оправдување. Светиот карактер, животот сличен со Исуса, му е достапен на секое Божје дете кое се кае и верува.

Идеал на христијанскиот карактер е сличност со Христа. Како Синот човечки што бил совршен во својот живот, така и неговите следбеници треба да бидат совршени во својот живот. Исус наполно бил еднаков со своите браќа. Тој станал тело, како што сме и ние. Тој бил гладен, жеден и уморен. Својот живот го одржувал со храна и го освежувал со сон. Ја делел човековата судбина, иако бил безгрешен Божји Син. Бил Бог во тело. Неговиот карактер треба да стане наш. Господ кажува за оние што веруваат во него: „Ќе живеам меѓу нив и ќе одам среде нив, и ќе им бидам Бог, а тие ќе бидат мој народ“ (2. Коринќаните 6,16).

312 Скалите што ги видел Јаков, чијшто долни дел се потпирал на земјата, а со врвот допирале до небесните капи, до прагот на славата, всушност тоа е Христос. Кога тие скали само со едно скалило не би успеале да ја допрат земјата, ние би биле загубени. Меѓутоа, Исус слегол до нас таму каде што сме се наоѓале. Тој ја зел нашата природа и победил, за ние, земајќи ја неговата природа, да можеме да победиме. Ставен „во облик на грешно тело“ (Римјаните 8,3), живеел безгрешен живот. Сега со својата божествена природа го држи небесниот престол, а со својата човечка природа допира до нас. Тој бара од нас со вера во него да ја постигнеме славата на Божјиот карактер. Затоа мораме да бидеме совршени, како што е „совршен небесниот Отец“.

Исус покажал во што се состои праведноста и ни укажува на Бога како нејзин извор. Сега се осврнал на практичните должности. Кога давате милостиња, кога се молите и постите, вели Тој, тоа не треба да го правите за да го привлечете вниманието на другите на себе или себеси да се прославите. Да даваме искрено за добро на сиромасите што страдаат. Во

молитвата душата нека биде поврзана со Бога. Во постот да не одиме со наведени глави и со срце исполнето со себе. Срцето на фарисеите е пушта и некорисна земја на која не може да напредува никакво семе на божествениот живот. Оној што безусловно ќе му се потчини на Бога, ќе подари најприфатлива служба. Дружејќи се со Бога, луѓето стануваат негови соработници, откривајќи го во човечката природа неговиот карактер.

Службата извршена со искрено срце има голема награда. „А твојот Отец кој го гледа тоа што е тајно, ќе те награди“. Карактерот се обликува со животот што го живееме со Христовата милост. Во душата почнува да се обновува изворната убавина. Подарени се особините на Христовиот карактер и почнува јасно да свети ликот на Божествениот. Лицата на мажите и жените што одат и работат со Бога покажуваат небесен мир. Опкружени се со небесна атмосфера. За овие души почнало Божјето царство. Тие имаат Христова радост, радост што е благослов за човештвото. Тие уживаат чест - прифатени се да му служат на Учителот; ним им е доверено да ја извршуваат неговата работа во негово име.

„Никој не може да им служи на двајца господари“. Не можеме да му служиме на Бога со поделено срце. Библиската религија не е едно влијание меѓу многуте други; нејзиното влијание треба да биде најсилно, да проникнува и да владее над секое друго влијание. Таа не треба да биде слична на платно на кое на одделни места е нафрлена боја, туку треба да го проникне целиот живот како платно што целосно е потопено во боја, сè додека секоја нишка на ткаенината не ја прими длабоко во себе бојата што не бледнее.

„Ако твоето око е бистро, целото тело ќе ти биде осветлено, но ако окото ти е зло, целото тело ќе ти биде мрачно“. Чистотата и непоколебливата цел се услови за примање на светлина од Бога. Оној што сака да ја запознае вистината, мора да биде готов да прифати сè што таа открива. Тој не може да направи никаква спогодба со гревот. Да се биде колеблив и млак во прифаќањето на вистината значи да се одбере темнината на гревот и сатанската измама. 313

Световните начела на постапување и непроменливите начела на правдата не можат неусетно да преминуваат едно во друго, како што го прават тоа боите на виножитото. Меѓу нив вечниот Бог повлекол широка, јасна црта. Сличноста со Христа толку се разликува од сличноста со сатаната, како што е денот спротивност на ноќта. Затоа само оние што живеат

Христов живот се негови соработници. Ако во душата се негува макар еден грев, или ако во животот се задржува која и да било лоша навика, затруено е целото суштество. Човекот станува орудие на неправдата.

Сите што ја избрале службата на Бога треба да си починат во неговата грижа. Христос покажал на птиците што летаат под небото и на цвеќето во полето и им заповедал на своите слушатели да размислуваат за овие дела на Божјата грижа. „Зар вие не сте многу повредни од нив?“, рекол Тој (Матеј 6,26). Мерката на божественото внимание што му се подарува на секое дело е сразмерна со неговата положба на скалата на постоењето. Провидението бдее над малечкиот, сив врабец. Полското цвеќе, тревата што како килим ја покрива земјата, го делат вниманието и грижата на небесниот Отец. Уметникот над уметниците мислел и на криновите, создавајќи ги толку прекрасни, што ја надминуваат Соломоновата слава. Колку повеќе се грижи за човекот кој е слика и слава Божја! Тој копнее да ги види своите деца како откриваат карактер сличен на неговиот. Како сончевиот зрак што му дава на цвеќето шарени и нежни бои, така и Бог на душата ѝ ја дава убавината на својот карактер.

Сите што ќе го одберат Христовото царство на љубовта, правдата и мирот, правејќи го неговото добро поважно од сè друго, се поврзани со вечниот свет и ги добиваат сите благовести што се потребни за овој живот. Во книгата на Божјето провидение, во книгата на животот, секој од нас има своја страница. Таа страница ги содржи сите подробности на нашата историја; дури и влакната на главата се изброени. Бог секогаш мисли на своите деца.

„Не грижете се за утре“ (Матеј 6,34). Од ден на ден ние треба да го следиме Христа. Бог не ни подарува помош за утре. Тој на своите деца не им ги дава наеднаш сите упатства за нивниот животен пат, за да не се збунат. Тој им кажува само толку колку што можат да запаметат и да извршат. Силата и мудроста што се подаруваат се за сегашните итни потреби.

„Но ако некому од вас му недостига мудрост“ за денеска, „нека ја бара од Бога, кој им дава на сите изобилно и без прекор - и ќе му биде дадена“ (Јаков 1,5).

314 „Не судете за да не ви се суди“. Не сметајте се себеси за подобри од другите луѓе и не поставајте се себеси за нивни судии. Бидејќи не можете да ги разберете побудите, не можете да му судите на другиот. Критикувајќи го него, навлекувате

осуда на себе, зашто покажувате дека сте соучесник на сатаната, на озборувачот на браќата. Господ вели: „Испитувајте се сами себеси дали сте во верата, проверете се сами себе!“ Тоа е наша задача. „Ако се осудуваме сами себеси, нема да ни се суди“ (2. Коринќаните 13,5; 1. Коринќаните 11,31).

Доброто дрво раѓа добри плодови. Ако плодот не е вкусен и не е корисен, дрвото е лошо. Така и плодот што го носи животот дава доказ за состојбата на срцето и за совршенството на карактерот. Добрите дела никогаш нема да го откупат спасението, но тие се доказ за верата што дејствува низ љубовта и ја чисти душата. Па иако вечната награда не се дава поради нашите заслуги, сепак таа ќе биде во сразмера со работата извршена со Христова милост.

На тој начин Христос ги изложил начелата на своето царство и укажал на нив како на големи животни правила. За да ја истакне поука, додал еден сликовит пример. Не е доволно, рекол, само да ги слушате моите зборови. Преку послушноста тие мора да станат темел на вашиот карактер. „Јас“ е само жив песок. Ако сидате на човечки теории и изуми, вашата куќа ќе се урне. Неа ќе ја збришат ветриштата на искушенијата, луѓите на проверката. Меѓутоа, овие начела што ви ги дадов јас ќе преодолеат. Примете ме; сидајте на моите зборови: „Секој што ги слуша овие мои зборови и ги извршува, може да се спореди со мудар човек кој изградил куќа врз карпа. Падна пороен дожд, надојдоа потоци, дувнаа ветрови и се устремија на куќата, но таа не се урна, зашто беше изградена врз карпа“ (Матеј 7,24.25).

РИМСКИОТ КАПЕТАН

Оваа глава се ѿемели на Матѿеј 8,5-13; Лука 7,1-17

315 Христос му рекол на благородникот чијшто син го исцелил: „Ако не видите чудотворни знаци и чуда, не верувате“ (Јован 4,48). Бил ожалостен што неговиот народ бара вакви надворешни знаци за неговото месијанство. Постојано се чудел на нивното неверство. Меѓутоа, ѝ се восхитувал на верата на римскиот капетан кој дошол кај него. Капетанот не се сомневал во Христовата сила. Тој дури не го молел да дојде и лично да направи чудо. „Туку кажи само збор“, рекол, „и мојот слуга ќе оздравее!“

Слугата на капетанот бил парализиран и лежел на претс-мртна постела. Кај Римјаните слугите биле робови, купувани и продавани на пазариштата, и со нив постапувале свирепо и ги измачувале. Но капетанот бил наклонет кон својот слуга па многу сакал тој да оздрави. Верувал дека Исус може да го излекува. Тој не го видел Спасителот, но извештаите што ги чул го вдахнале со вера. Наспроти еврејскиот формализам, овој Римјанин бил осведочен дека нивната религија била посилна од неговата. Веќе ги урнал пречките на националните предрасуди и на омразата што ги разделувале завојувачите и покорениот народ. Покажал почит кон Божјата служба и љубезност кон Евреите како негови почитувачи. Во Христовото учење, како што му било изнесено, го нашол она што ја задоволувало потребата на неговата душа. Сè што било духовно во него ги прифатило зборовите на Спасителот. Меѓутоа, чувствувајќи се недостоен да дојде пред Исуса, им се обратил на еврејските старешини да го замолат за исцелување на неговиот слуга. Тие го познавале големиот Учител, па ќе знаат, си мислел тој, како да му пристапат за да ја задобијат неговата наклоност.

316 Кога Исус влегол во Капернаум, го сретнале пратениците на старешините кои му ја пренеле желбата на капетанот. На-

гласиле: „Заслужува да го сториш тоа за него, зашто го љуби нашиот народ и тој ни изгради синагога“.

Исус веднаш се упатил кон домот на офицерот но, опкружен со мноштво, напредувал полека. Веста за неговото доаѓање стигнала побргу и капетанот, во недостиг на самоувереност, му пратил порака: „Господе, не труди се, зашто не сум достоин да влезеш под мојот покрив“. Меѓутоа, Исус продолжил да се приближува и капетанот, осмелувајќи се најпосле да му пристапи, ја дополнил пораката, велејќи: „Затоа и не се сметав достоин да ти пристапам - туку кажи само збор и мојот слуга ќе оздравее! Зашто исто и јас сум човек потчинет, и имам потчинети војници; и на еден ако му кажам: 'Оди!' тој оди, а на друг: 'Дојди!' доаѓа; а на својот слуга: 'Направи го тоа!' го прави“. Како самиот јас што сум претставник на силата на Рим, и како моите војници што ја признаваат мојата врховна власт, така и ти ја претставуваш силата на бесконечниот Бог, па сè што е создадено му се покорува на твојот збор. Ти можеш да ѝ заповедаш на болеста да исчезне и таа ќе те послуша. Можеш да ги повикаш своите небесни весници и тие ќе дадат исцелителна сила. Кажи само збор и мојот слуга ќе биде излекуван.

„Кога го чу тоа, Исус се восхити и се заврте кон народот што одеше по него и рече: 'Ви велам, толкава вера не најдов ни во Израел'“. На капетанот му рекол: „Оди си, нека биде според твојата вера. И неговиот слуга оздраве во истиот час“.

Еврејските старешини, што му го препорачале капетанот на Христа, покажале колку се оддалечени од духот на евангелието. Не препознале дека наша голема потреба е само потпирање врз Божјата милост. Во својата праведност го препорачувале капетанот поради наклоноста што ја покажал кон „нашиот народ“. Меѓутоа, капетанот за себе рекол: „Не сум достоин“. Неговото срце било допрено со Христовата милост. Ја видел својата недостојност, но не се плашел да бара помош. Не се потпирал врз својата доброта; негов доказ била неговата голема потреба. Верата на капетанот се фатила за Христа, за неговиот вистински карактер. Не верувал во него само како чудотворец, туку како во пријател и Спасител на човечкиот род.

На тој начин секој грешник може да дојде кај Христа. „Спаси нè, не заради праведните дела што сме ги сториле ние, туку по својата милост“ (Тит 3,5). Кога сатаната ти зборува дека си грешник и дека не смееш да се надеваш на Божји благослов, кажи му дека Христос дошол на светот да ги спаси греш-

ниците. Ние немаме ништо што би нè препорачало на Бога; но причина што можеме секогаш да ја изнесуваме е нашата крајно беспомошна состојба за која е неопходна неговата откупителска сила. Откажувајќи се од нашата самоувереност, можеме да гледаме на голготскиот крст и да кажеме: „Рацете мои се празни, се надевам само на твојот крст“.

Евреите уште од своето детство се поучувани за делото на Месија. Ним им припаѓале вдахновените изјави на патријарсите и пророците и симболичната поука од жртвената служба. Меѓутоа, ја потцениле светлината, па во Исуса сега не виделе ништо што би посакале. Но капетанот, по потекло многубожец, воспитуван во идолопоклонството на царскиот Рим, обучуван како војник, привидно лишен од духовниот живот со своето воспитување и со околината, уште повеќе одвоен со лицемерството на Евреите и со презирот на своите сонародници спрема израелскиот народ - ја сфатил вистината за која Аврамовите деца биле слепи. Не чекал да види дали Евреите ќе го прифатат Оној што тврдел дека е нивни Месија. Кога него го осветлила „вистинската Светлина која доаѓаше на светот и која го осветлува секој човек“ (Јован 1,9), тој - иако оддалеку - ја сфатил славата на Божјиот Син.

318 За Исуса ова било важно дело што требало да го изврши евангелието меѓу незнабошците. Со радост однапред го гледал откупувањето на душите од сите народи во неговото царство. Со длабока жалост им го прикажал на Евреите резултатот на нивното отфрлање на неговата милост: „Ви велам, мнозина ќе дојдат од исток и од запад, и ќе прилегнат крај трpezата со Аврам, Исак и Јаков во небесното царство; а синовите на царството ќе бидат фрлени во крајната темнина, каде што ќе има плач и чкртање со заби“. Ах, колку има такви кои сè уште се приготвуваат за истото судбоносно разочарување! Додека душите во темнината на незнабоштвото ја прифаќаат неговата милост, колку многу има такви во христијанските земји над кои светлината свети само за да биде занемарена.

Повеќе од триесет километри од Капернаум, на една рамнина што се издигнувала над пространата, прекрасна израелска низина, лежело селото Наин, кон кое сега се упатил Исус. Многу од неговите ученици, а и други, биле со него и попатно му пристапувале луѓе. Копнеејќи за неговите зборови на љубов и сочувство, носејќи ги своите болни да ги исцели и постојано надевајќи се дека Тој, кој поседува толку чудесна сила, ќе се прогласи себеси за цар на Израел. Голема радосна

придружба се туркала одејќи по неговите стапки и, полна со исчекување, го следела по каменливата патека кон капијата на планинското село.

Додека се приближувале, забележале како од селото излегува погребна поворка. Со бавни, тажни чекори се движела кон местото на закопот. Телото на мртовецот е носено на чело на поворката на отворени носила околу кои се наоѓале тажачки што го исполнувале воздухот со својот лелек. Се чинело дека сите луѓе од ова место се собрале да му ја изразат својата почит на умрениот и своето сочувство на ожалостените.

Тоа била сцена што предизвикувала сожалување. Умрениот бил единец во мајка, а таа била вдовица. Осамената и ужалена жена ја придружувала до гробот својата единствена земна потпора и утеха. „А кога Господ ја виде, се сожали на неа“. Додека се движела заслепена, плачејќи, не забележувајќи го неговото присуство, Тој ѝ пристапил и нежно ѝ рекол: „Не плачи!“ Исус имал намера нејзината жалост да ја претвори во радост, но сепак, не можел да се воздржи од овој израз на нежно сочувство.

„Тогаш се приближи и ги допре носилата“. Него дури ни допирот со мртовецот не можел да го оскверни. Носачите застанале, а плачот на тажачките престанал. Околу носилата се собрале две групи луѓе, надевајќи се, иако немало надеж. Бил присутен Оној што ја отстранувал болеста и на кого му се потчинувале демоните; дали и смртта ѝ се покорува на неговата моќ? Со јасен, заповеднички глас, ги изговорил зборовите: „Момче, тебе ти зборувам, стани!“ Тој глас допира до ушите на мртовецот. Момчето ги отвора очите. Исус го зема за рака и го подига. Неговиот поглед паѓа врз онаа што плаче крај него, и мајката и синот се соединуваат во долга, цврста и радосна преградка. Мноштвото набљудува во тишина како омаено. „Страв ги обзеде сите“. Молчејќи и со страхопочит стоеле извесно време како да се наоѓаат во непосредно Божје присуство. Тогаш „го славеа Бога и велеа: ‘Голем пророк се појави меѓу нас, и Бог го посети својот народ’“. Погребната поворка се вратила во Наин како победничка поворка. „И се разнесе овој глас за него по цела Јудеја и низ сета околина“.

Оној што стоел крај ожалостената мајка пред капиите на Наин, со длабока жалост го набљудува секого што плаче крај некој одар. Тој е трогнат со нашата болка. Неговото срце што сакало и било полно со сожалување, е срце со непроменлива нежност. Неговите зборови, што ги подигнувале мртвите во живот, не се помалку делотворни сега отколку тогаш кога

биле изговорени над момчето во Наин. Тој вели: „Дадена ми е сета власт на небото и на земјата“ (Матеј 28,18). Оваа сила не е намалена со течението на годините, ниту исцрпена со постојаното дејствување на неговата милост. За сите што веруваат во него Тој сè уште е жив Спасител.

320 Исус големата мајчина жалост ја претворил во радост кога ѝ го вратил синот; па сепак, овој младич е повикан само во овој земен живот да ги поднесува неговите жалости, неговиот труд и неговите опасности и пак да дојде под власт на смртта. Меѓутоа, Исус нас нè теши во нашата болка за мртвите со порака на бескрајна надеж: „... Жив сум; бев мртов, и еве, жив сум во сите векови, и ги имам клучевите од гробот и од смртта“. „Бидејќи децата имаат тело и крв, така и Тој зеде учество во тоа, за со смртта да го уништи оној што има власт над смртта, односно ѓаволот, и да ги ослободи сите оние кои, заради стравот од смртта, цел живот беа во ропство“ (Откровение 1,18; Евреите 2,14.15).

Сатаната не може да ги држи мртвите под своја власт кога Божјиот Син ќе ги повика во живот. Тој не може да држи во духовна смрт ни една душа која со вера го прифаќа силниот Христов збор. Бог им кажува на сите што се мртви во гревот: „Стани ти што спиеш, воскресни од мртвите, и Христос ќе те осветли!“ (Ефесците 5,14). Тие зборови се вечен живот. Како што го повикале првиот човек во живот, Божјите зборови сè уште ни даваат живот; како и Христовите зборови: „Момче, тебе ти зборувам, стани“, што му дале живот на младичот од Наин, така и зборовите: „Воскресни од мртвите“, се живот за душата што ги прифаќа. Бог „нè избави од власта на темнината и нè пренесе во царството на својот сакан Син“ (Колошаните 1,13). Сето тоа ни го нудат неговите зборови. Ако ги прифатиме тие зборови, ослободени сме.

„Ако навистина во вас живее Духот на Оној кој го воскресна Исуса од мртвите, Оној кој го воскресна Исуса Христа од мртвите, ќе ги оживее и вашите смртни тела со својот Дух кој живее во вас“. „Зашто сам Господ ќе слезе од небото, на заповед, со глас на архангел и со Божја труба, и мртвите во Христа ќе воскреснат први. Потоа ние живите кои останавме, ќе бидеме земени заедно со нив на облаци, за да го сретнеме Господа во воздухот; и така засекогаш ќе бидеме заедно со Господа“ (Римјаните 8,11; 1. Солуѓаните 4,16.17). Ова се утешни зборови со кои Тој заповеда да се утешуваме еден со друг.

КОИ СЕ МОИ БРАЌА?

Оваа глава се темели на Матееј 12,22-50; Марко 3,20-35

Синовите на Јосифа ни најмалку не биле наклонети кон ³²¹ Исуса во неговото дело. Извештаите што допирале до нив за неговиот живот и дела ги исполнувале со чудење и со страв. Чуле дека цели ноќи поминува на молитва, дека преку ден го следи мноштво луѓе и дека нема време ниту да јаде. Неговите пријатели сметале дека со својата непрекината работа се исцрпува; не можеле да го разберат неговиот став кон фарисеите, а имало и такви кои се плашеле да не е поместен од умот.

Неговите браќа го чуле ова, а исто така и фарисејското обвинување дека ѓаволите ги истерува со сатанска сила. Тешко ги поднесувале прекорите што доаѓале до нив поради нивното роднинство со Исуса. Знаеле каков метеж создале неговите зборови и дела, и не само што биле вознемирени со неговите смели тврдења, туку биле и лути поради тоа што јавно ги обвинил законците и фарисеите. Решиле да го уверат или да го присилат да престане со таков начин на работа, па ја навеле Марија да се здружи со нив, сметајќи дека поради неговата љубов кон неа ќе можат да го наговорот да биде поразумен.

Непосредно пред тоа Исус по вторпат сторил чудо, исцелувајќи опседнат, слеп и нем човек и фарисеите го повториле обвинувањето: „Ѓаволите ги истерува со помош на кнезот на ѓаволите“ (Матееј 9,34). Христос јасно им рекол дека, припишувајќи му го делото на Светиот Дух на сатаната, самите се ³²² изделуваат од изворот на благословите. Оние што зборувале директно против Исуса, не распознавајќи го неговиот божествен карактер, можат да добијат проштавање, зашто со помош на Светиот Дух можат да ја увидат својата заблуда и да се покаат. Без оглед на тоа каков е грехот, ако душата се покае и поверува, вината е испрана со Христовата крв. Но оној што ќе го отфрли дејствувањето на Светиот Дух, се поставува таму

каде што покајанието и верата не можат да допрат до него. Со својот Дух Бог работи врз срцето; кога луѓето намерно ќе го отфрлат Духот и кога ќе изјават дека Тој е од сатаната, го пресекуваат каналот преку кој Бог може да одржува врска со нив. Кога Духот засекогаш ќе се отфрли, тогаш не постои ништо повеќе што би можел Бог да стори за душата.

Фарисеите, на кои Исус им ја упатил оваа опомена, ни самите не верувале во обвинувањето што го изнеле против него. Немало ниту еден од тие достоинственици кој не чувствувал привлечност кон Спасителот. Во своите срца го чуле гласот на Духот кој го прогласувал за помазаник на Израел и кој ги поттикнувал и самите да признаат дека се негови ученици. Во светлината на неговото присуство ја сфатиле својата непосветеност и копнееле за праведност што самите не можеле да ја постигнат. Но, бидејќи го отфрлиле, би било премногу понижувачки да го прифатат како Месија. Бидејќи своите нозе ги поставиле на патеката на неверството, биле премногу горди да ја признаат својата заблуда. За да го избегнат признавањето на вистината, со очајна жестокост се обидуваале да го оспорат учењето на Спасителот. Доказите на неговата моќ и милост ги довеле до очај. Не можеле да го спречат Спасителот да прави чудеса, не можеле да го замолкнат неговото учење; но правеле сè што можеле лажно да го претстават и да ги изопачат неговите зборови. Сепак, ги следел Божјиот Дух кој осведочува, па морале да подигнат многубројни пречки за да ѝ се противстават на неговата сила. Со нив се борела најмоќната движечка сила што можела да го раздвижи човечкото срце, но тие не сакале да ѝ се покорат.

Бог не е тој кој им ги заслепува на луѓето очите или им го скаменува срцето. Тој им праќа светлина за да ги исправи нивните заблуди и да ги поведе по сигурни патеки; дури со отфрлањето на оваа светлина очите ослепуваат, а срцето се стврднува. Често овој ток е постепен и речиси незабележан. Светлината допира до душата преку Божјата реч, преку неговите слуги или со непосредно дејствување на неговиот Дух; но кога ќе се презре макар и еден зрачок на светлината, настанува делумно мртвило на духовните сетила, па следното откривање на светлината многу понејасно се распознава. Така темнината се зголемува, додека не настане ноќ во душата. Истото се случило со овие еврејски водачи. Биле уверени дека Христа го придружува божествена сила, но, за да ѝ се противстават на вистината, работата на Светиот Дух му ја припишувале на сата-

ната. Постапувајќи така, тие доброволно ја избрале измамата; му се покориле на сатаната и од сега биле под власт на таа сила.

Тесно поврзана со Христовата опомена за гревот против Светиот Дух е и опомената против празните и лошите зборови. Зборовите се израз на она што е во срцето. „Зашто од изобилството на срцето зборува устата“. Но зборовите се повеќе отколку израз на карактерот; тие имаат сила да влијаат врз карактерот. Луѓето се под влијание на сопствените зборови. Често во еден миг, поттикнати од сатаната, тие ја изразуваат својата љубомора или лошите претпоставки, изнесувајќи го она во што навистина не веруваат; но зборовите вршат влијание врз мислите. Измамани се со своите зборови и почнуваат да веруваат дека е вистина она што го изговориле поттикнати од сатаната. Бидејќи еднаш изразиле некое мислење или одлука, често премногу се горди да ја повлечат и се обидуваат да докажат дека имаат право, сè додека не поверуваат оти навистина имаат право. Опасно е да се изговори збор на сомневање, опасно е да се стави под сомневање и да се критикува божествената светлина. Навиката на непромислено и потценувачко критикување дејствува врз карактерот така што развива непочитување и неверство. Мнозина, попуштајќи ѝ на оваа навика, оделе сè понатаму, несвесни за опасноста, додека не станале готови да го критикуваат и да го отфрлат делото на Светиот Дух. Христос рекол: „Ви велам дека за секој празен збор што ќе го изговораат луѓето, ќе одговараат на судниот ден; зашто по вашите зборови ќе бидете оправдани, и по вашите зборови ќе бидете осудени“.

Тогаш додал една опомена за оние што биле одушевени со неговите зборови, кои радо го слушале, но не му се предале на Светиот Дух да живее во нив. Душата не бидува уништена само поради опирањето, туку и поради немарноста. „Кога нечистиот дух излегува од човек“, рекол Исус, „минува низ безводни места барајќи одмор, ама не го наоѓа. Тогаш вели: ‘Ќе се вратам во својот дом од каде што излегов.’ И кога ќе дојде, го наоѓа празен, изметен и суреден. Тогаш оди и зема со себе седум други духови, полоши од себе, и тие влегуваат и живеат таму, а последната состојба на тој човек станува полоша од првата“.

Во Христово време, а и денеска, има многу такви над кои, за извесно време, власта на сатаната се чини дека е скршена; со Божја милост ослободени се од лошите духови што господареле со душата. Се радувале во Божјата љубов; но, како слушателите од параболата што се претставени со каменлива-

та почва, тие не останале во неговата љубов. Не му се предавале секојдневно на Бога за Исус да може да живее во срцето, па кога лошиот дух се вратил со „седум други духови, положи од себе“, со нив потполно завладеала силата на злото.

Кога душата ќе му се предаде на Христа, со новото срце загосподарува нова сила, настанува промена што човекот никогаш не може да ја изврши сам за себе. Тоа е натприродно дело што воведува натприроден елемент во човековата природа. Душата што му се потчинува на Христа станува негова тврдина што Тој ја држи во побунетиот свет и настојува во неа да не биде признат ниту еден друг авторитет, освен неговиот. Душата која на тој начин ја држат небесните сили е непреземлива за сатаната. Меѓутоа, ако не ја прифатиме Христовата власт, со нас ќе загосподари лукавиот. Ние мораме да се најдеме под власт или на едната или на другата од овие две големи сили што се во судир за врховна власт во светот. Не мораме доброволно да ја избереме службата на царството на темнината за да паднеме под негова власт. Доволно е само да занемариме да се поврземе со царството на светлината. Ако не соработуваме со небесните сили, сатаната ќе го заземе срцето и ќе го направи свое живеалиште.

Единствена одбрана од злото е Христос кој живее во срцето со вера во неговата праведност. Сè додека не станеме животно поврзани со Бога, нема никогаш да можеме да му се противставиме на обесветувачкото влијание на самољубието, на самоувереноста и на склоноста кон гревот. Ние можеме да напуштиме многу лоши навики, за извесно време можеме да ја прекинеме заедницата со сатаната, но без животна врска со Бога, што се остварува со негово прифаќање секој миг, ќе бидеме поразени. Без лично познанство и постојана заедница со Христа, препуштени сме му на милост и немилост на непријателот и на крај ќе ги спроведуваме неговите налози. „А последната состојба на тој човек станува полоша од првата. Така ќе биде“, вели Исус, „и со ова зло поколение“. Нема потврдокорни луѓе од оние што го презирале повикот на милоста и му пркоселе на Духот на благодатта. Највообичаен израз за гревот против Светиот Дух е упорното омаловажување на небесниот повик на покајание. Секој чекор во отфрлањето на Христа е чекор кон отфрлање на спасението и кон грев против Светиот Дух.

Отфрлајќи го Христа, еврејскиот народ сторил непростлив грев; а со одбивањето на повикот на милоста и ние можеме

да ја направиме истата грешка. Ние го навредуваме Кнезот на животот и го изложуваме на срамотење пред сатанската толпа и пред вселената кога одбиваме да ги слушаме неговите ополномоштени весници и, кога наместо нив, ги слушаме сатанските посредници кои сакаат да ја одвојат душата од Христа. Сè додека некој постапува така, не може да најде надеж или проштавање и на крај ќе загуби секоја желба да се помири со Бога.

Додека Исус уште го поучувал народот, неговите ученици му донеле вест дека надвор се неговата мајка и браќа и дека сакаат да го видат. Знаел што се наоѓа во нивните срца, па „му одговори на оној што му го јави тоа: 'Која е моја мајка и кои се мои браќа?' И ја подаде раката кон своите ученици и рече: 'Еве ја мојата мајка и моите браќа! Секој што ја извршува волјата на мојот небесен Отец, тој ми е брат, и сестра и мајка'“.

Сите што сакале да го примат Христа со вера биле соединети со него со врска што е поинтимна од човечките роднински врски. Тие ќе станат едно со него, како и Тој што бил едно со Отецот. Неговата мајка била поблиска и поспасоносно поврзана со него врз основа на тоа што верувала и во дело ги спроведувала неговите зборови, отколку преку своето природно роднинство. Неговите браќа не би имале никаква корист од својата врска со него сè додека не би го прифатиле како свој личен Спасител.

Колку силна потпора Христос би имал од своите земни роднини кога тие би верувале во него како во небесен Пратеник и кога би соработувале со него во извршувањето на Божјето дело! Нивното неверство фрлило сенка врз Исусовиот земен живот. Тоа претставувало дел на горчината на чашата на болката што Тој ја испил за нас.

Божјиот Син длабоко го чувствувал непријателството распалено во човечкото срце против евангелието и тоа за него било најболно во неговиот дом затоа што неговото срце било полно со љубезност и со љубов и затоа што го ценел нежното внимание во семејните односи. Неговите браќа сакале Тој да ги одобри нивните замисли иако тоа било наполно несообразно со неговата божествена задача. Сметале дека нему му е потребен совет. За него просудувале како луѓе од човечка гледна точка и сметале дека, кога би го зборувал само она што би било прифатливо за законците и фарисеите, би ги избегнал несогласијата и судирите што ги предизвикувале неговите зборови. Го сметале за неразумен кога тврдел оти има

божествен авторитет и кога пред рабините се поставувал како Оној што ги укорува нивните гревови. Знаеле дека фарисеите бараат прилика да го обвинат и чувствуваале дека Тој им дал доволно поводи.

Со своите слаби мерила не можеле да проникнат во мисијата што дошол да ја исполни и затоа не можеле да сочувствуваат со него во неговите искушенија. Нивните груби, потценувачки зборови покажувале дека немаат вистинско разбирање за неговиот карактер и дека не го сфатиле соединувањето на божествената природа со човечката. Често го гледале обземен со болка, но наместо да го тешат, со своите груби зборови само го ранувале неговото срце. Неговата чувствителна природа била изложена на маки, неговите побуди погрешно сфатени, неговата работа непризната.

Неговите браќа често ја изнесувале филозофијата на фарисеите што била неинтересна и застарена и се осмелувале да мислат како тие можат да го учат него кој ја разбрал целокупната вистина и ги познавал сите тајни. Слободно го осудувале она што не можеле да го разберат. Нивните префрлања го погодиле до сржта, а неговата душа била уморна и ујадена. Јавно исповедале вера во Бога и мислеле дека го бранат Бога, но, иако Бог бил со нив во тело, тие не го познавале.

Сето ова ја направило трнлива патеката по која одел. Неразбирањето во сопствениот дом толку го жалостело Христа, што за него било олеснение да оди таму каде што не постоело тоа. Постоел еден дом што сакал да го посетува - домот на Лазара, Марија и Марта; зашто во атмосферата на вера и љубов неговиот дух наоѓал одмор. Па сепак, на земјата немало никој што би можел да ја сфати неговата божествена мисија или да го разбере товарот што го носел за човечкиот род. Често поткрепа можел да најде само во самотија и во разговор со својот небесен Отец.

327 Оние што се повикани да страдаат за Христа, што мора да поднесуваат неразбирање и потценување, дури во сопствениот дом, можат да најдат утеха во помислата дека истото тоа го поднесувал и Исус. Тој сочувствува со нив. Ги повикува во него да најдат заедница и потпора таму каде што го наоѓал Тој, во заедница со Отецот.

Оние што ќе го прифатат Христа како свој личен Спасител, не се оставени како сирачиња, сами да ги сносат животните искушенија. Тој ги прифаќа како членови на небесното семејство и ги повикува неговиот Отец да го викаат свој Татко.

Тие се негови „малечки“, драги на Божјето срце, поврзани со него со најнежни и најтрајни врски. Тој кон нив негува безгранична нежност која во толкава мера го надминува она што го чувствувале нашиот татко или мајка кон нас во нашата беспомошност, колку што е божественото над човечкото.

Во законите што му се дадени на Израел постои еден убав сликовит приказ за неговиот однос кон неговиот народ. Кога еден Евреин поради сиромаштво бил присилен да го напушти своето наследство и себеси да се продаде како роб, должноста да го откупи и него и неговото наследство му припаѓала на оној што бил негов најблизок роднина (види: 3. Мојсеева 25,25.47-49; Рута 2,20). Така и делото на откуп за нас и за нашето наследство, загубено поради гревот, му припаѓа на Оној што ни е „најблизок роднина“. За да нè избави, Тој станал наш роднина. Господ Спасителот е поблизок од таткото, од мајката, од братот, од пријателот или од саканото суштество. „Не бој се“, вели Тој, „зашто јас те откупив; те повикав по име, ти си мој“. „Драгоцен си во моите очи, скапоцен си и јас те сакам. Затоа и давам луѓе за тебе, и народи за твојот живот“ (Исаија 43,1.4).

Христос ги сака небесните суштества што го опкржуваат неговиот престол, но како може да се објасни големата љубов со која нè љуби нас? Ние не можеме да ја сфатиме, но со нашето искуство можеме да знаеме дека таа е вистинска. Ако ја одржуваме нашата роднинска врска со него, со каква нежност ќе се однесуваме кон оние што му се браќа и сестри на нашиот Господ! Зар нема бргу да ги препознаеме барањата на нашето божествено роднинство? Посинети во Божјето семејство, зар не ќе го почитуваме нашиот небесен Татко и нашите роднини?

ПОВИК

Оваа глава се ѓемели на Маѓеј 11,28-30

328 „Дојдете кај мене сите што сте онемоштени и обременети, а јас ќе ви дадам починка“. Овие утешни зборови Исус му ги упатил на мноштвото што го придружувало. Спасителот рекол дека само со негова помош луѓето можат да се здобијат со сознание за Бога. За своите ученици велел дека примиле сознание за небесните големини. Не дозволил никој да се чувствува изделен од неговата грижа и љубов. Сите што се уморни и натоварени можат да дојдат кај него.

Закониците и рабините со своето дребничаво почитување на религиозните форми чувствувале потреба која обредите, поврзани со покајанието, никогаш не можеле да ја задоволат. Цариниците и грешниците можеле да се преправаат дека се задоволни со сетилното и земното, но нивните срца биле исполнети со недоверба и со страв. Исус ги посматрал жалосните и оние чиешто срце било оптоварено, оние што загубиле надеж и што се обидуваале со земни радости да ја смират душата исполнета со копнеж, повикувајќи ги сите во него да најдат одмор.

Нежно ги повикал луѓето што работеле напорно: „Земете го мојот јарем на себе и научете се од мене, зашто јас сум кроток и понизен по срце; а вие ќе најдете починка за своите души“.

Со овие зборови Христос му се обраќа на секое човечко суштество. Без оглед дали го знаат тоа или не, сите се уморни и натоварени. Сите се притиснати со товари што само Христос може да ги отстрани. Најтежок товар што го носиме е товарот на гревот. Кога би биле оставени сами да го носиме овој товар, тој би нè уништил. Меѓутоа, Безгрешниот го зазел нашето место. „А Господ ги натовари на него сите наши беззаконија“ (Исаија 53,6). Тој го понел товарот на нашата вина. Тој ќе го симне товарот од нашите уморни плеќи. Тој ќе ни даде одмор.

Тој ќе го понесе и товарот на грижите и жалостите. Тој нè повикува да ги ставиме сите наши грижи на него, зашто нè носи на срце.

Постариот Брат на нашиот човечки род е крај вечниот престо- тол. Тој посматра секоја душа што го насочува своето лице кон него како кон Спасител. Од искуство ги знае слабостите на човечкиот род, кои се наши потреби и каде почива тежината на нашите искушенија, зашто Тој бил искушан во сè како и ние, само што не згрешил. Тој бдее над тебе, Божје дете, кое се тресеш. Дали си во искушение? Тој ќе те ослободи. Дали си слаб? Тој ќе те засили. Дали не знаеш? Тој ќе те просветли. Дали си ранет? Тој ќе те исцели. Господ „го знае бројот на ѕвездите“, па сепак, „Тој ги исцелува ранетите души и ги преврзува нивните рани“ (Псалм 147,4.3). „Дојдете кај мене“, е неговиот повик. Какви и да се твоите стравувања и искушенија, изнеси го својот случај пред Господа. Твојот дух ќе биде засилен да издржи. Патот ќе биде отворен пред тебе да се ослободиш од понижувањата и од тешкотиите. Колку повеќе си свесен за својата слабост и беспомошност, толку посилен ќе станеш во неговата сила. Колку потешок е твојот товар, толку поблажен ќе биде одморот кога ќе му го довериш на Носачот на бремињата. Одморот што го нуди Христос зависи од условите што се јасно одредени. Овие услови може секој да ги исполни. Тој јасно ни кажува како може да се најде неговиот одмор.

„Земете го мојот јарем на себе“, вели Исус. Јаремот е ору- дие на службата. Добитокот се впрега во јарем за да работи, а јаремот е неопходен за да може успешно да работи. Со овој сликовит приказ Христос нè учи дека сме повикани во служба сè додека трае нашиот живот. Мораме да го земеме на себе неговиот јарем за да можеме да станеме негови соработници.

Јаремот што нè врзува за службата е Божјиот закон. Голем- миот закон на љубовта, откриен во Едем, објавен на Синај, а во Новиот завет напишан во срцето, е она што го врзува човекот кој работи по Божја волја. Кога би биле оставени да ги следиме нашите наклоности, да одиме таму каде што би нè водела нашата волја, ние би застанале во редовите на сатаната и би ги усвоиле неговите особини. Затоа Бог нè врзува за својата љубов која е возвишена, благородна и која издигнува. Тој сака стрпливо и мудро да ги преземеме должностите на службата. И Христос го понел јаремот на службата во човечка природа. Тој рекол: „Мило ми е, Господе, да ја извршувам волјата твоја; законот твој го носам длабоко во срцето“ (Псалм 40,8). „Јас

не слегов од небото за да ја извршувам мојата волја, туку волјата на Оној кој ме прати“ (Јован 6,38). Љубовта кон Бога, ревноста за неговата слава и љубовта кон паднатиот човечки род, го доведе Исуса на земјата да страда и да умре. Тоа била сила што владеела со неговиот живот. Тој ни заповеда да го усвоиме тоа начело.

Има многу такви чиешто срце страда од болка под товарот на грижите затоа што сакаат да постигнат световен идеал. Тие избрале да му служат на светот, ги прифатиле неговите тешкотии, ги усвоиле неговите обичаи. На тој начин нивниот карактер е нарушен, а нивниот живот истоштен. За да ги задоволат славољубието и световните желби, ја повредуваат совеста и врз неа ставаат дополнителен товар на грижа. Постојаната грижа ги исцрпува животните сили. Нашиот Господ сака тие да го отфрлат овој ропски јарем. Тој ги повикува да го прифатат неговиот јарем и вели: „Зашто мојот јарем е поднослив и мојот товар е лесен“. Тој им заповеда најпрво да го бараат Божјето царство и неговата праведност и ветува дека ќе им се додаде сè што им е потребно за овој живот. Грижата е слепа и не може да ја сфати иднината, но Исус од почеток го гледа крајот. Во секоја тешкотија Тој има подготвен свој пат да ни донесе олеснение. Нашиот небесен Отец има илјадници начини да се грижи за нас, за кои ние не знаеме ништо. Оние што ќе го прифатат начелото службата и прославувањето на Бога да ги стават на прво место, ќе сфатат како тешкотиите исчезнуваат и како пред нозете им е израмнета патеката.

„Научете се од мене“, вели Исус, „зашто јас сум кроток и понизен по срце; а вие ќе најдете починка за своите души“. Треба да влеземе во Христовата школа, од него да се научиме на понизност и кротост. Откупувањето е постапка во која душата се приготвува за небото. Оваа подготовка значи познавање на Христа. Тоа подразбира ослободување од замислите, од навиките и постапките што се стекнати во школата на кнезот на темнината. Душата мора да се ослободи од сè што ја одвраќа од Бога.

Во Христовото срце, во кое владеела совршена хармонија со Бога, владеел совршен мир. Никогаш не се извишувал поради пофалбите, ниту се обесхрабрил поради прекорите или разочарувањата. Среди најголемото противставување и најсвирепите постапки, секогаш бил храбар. Меѓутоа, мнозина што тврдат дека се негови следбеници, имаат загрижено и вознемирено срце затоа што се плашат себеси да му се доверат на

Бога. Тие не му се предаваат целосно нему, зашто се плашат од последиците што може да ги донесе таквата преданост. Додека не му се потчинат на Бога, не можат да најдат мир.

Немир донесува љубовта кон себеси. Кога ќе бидеме родени озгора, во нас ќе почива истиот дух што почивал и во Исуса, 337 дух што го довел дотаму да се понизи за да можеме ние да се спасиме. Тогаш нема да бараме највисоки места. Ние ќе копнееме да седиме крај Исусовите нозе и да учиме од него. Ќе сфатиме дека вредноста на нашиот труд не се мери со надворешниот сјај и со бучавата во светот, ниту со тоа што сме вредни и ревни во својата сопствена сила. Вредноста на нашиот труд може да се мери со вредноста на Светиот Дух што сме го примиле. Довербата во Бога му донесува посвети особини на умот, така што со трпението можеме да ја сочуваме својата душа.

Јаремот им се става на воловите за да им помогне во теглењето на товарот, за да им го олесни товарот. Така е исто и со Христовиот јарем. Кога нашата волја се слеала со Божјата волја и кога ние неговите дарови ги употребуваме на благослов на другите, ќе увидиме дека животниот товар ни е лесен. Оној што оди по патот на Божјите заповеди, оди во друштво со Исуса и срцето наоѓа одмор во неговата љубов. Кога Мојсеј се молел: „Покажи ми ги своите патишта за да те сфатам“, Господ му одговорил: „Јас лично ќе појдам со тебе и ќе ти дадам одмор“. И преку пророкот е дадена вест: „Вака рече Господ: ’Застанете на некогашните патишта и распрашајте се за старите патеки кој пат води кон добро? Појдете по него и ќе најдете спокојство за своите души““ (2. Мојсеева 33,13.14; Еремија 6,16). И пак кажува: „О да внимаваше на моите заповеди, мирот твој ќе беше како река, а праведноста твоја како бранови морски“ (Исаија 48,18).

Оние што го држат Христа за збор и ја ставаат својата душа под негова заштита, своите животи под негово водство, ќе најдат мир и спокој. Ништо на светот не може да ги ожалости кога Исус ќе ги израдува со своето присуство. Во совршеното помирување се наоѓа совршен одмор. Господ вели: „На оној што се држи за тебе му даваш мир, зашто се надева во тебе“ (Исаија 26,3). Нашите животи можат да изгледаат замрсени; но ако му се довериме на мудриот, големиот Архитект, Тој ќе изгради модел на живот и карактер што ќе ѝ служи на чест на неговата слава. Тој карактер што ја изразува славата - Христовиот карактер - ќе биде примен во Божјиот рај.

Обновеното човештво ќе оди со него во бела облека, зашто е достоино.

Бидејќи преку Христа влегуваме во одмор, небото почнува овде. Ние одговараме на неговиот повик: „Дојдете и научете се од мене“, и во тоа доаѓање го почнуваме вечниот живот. Небото е постојано приближување кон Бога преку Христа. Колку подолго живееме во небесното блаженство, сè повеќе ќе ни се открива славата; и колку повеќе го познаваме Бога, сè посилна ќе биде нашата среќа. Додека одиме со Исуса во овој живот, можеме да бидеме исполнети со неговата љубов, задоволни со неговото присуство. Сè што може да поднесе човечката природа, можеме да го примиме овде. Но што е тоа кога ќе се спореди со она што ќе настапи потоа? „Затоа се пред Божјиот престол и му служат дење и ноќе во неговиот храм; а Оној кој седи на престолот, ќе го распне својот шатор над нив. Нема веќе да огладнат, ниту да ожеднат, ниту сонцето ќе ги пече, ниту, пак, некаква жега, зашто Јагнето, кое е среде престолот, ќе ги пасе и ќе ги води на извори на жива вода, а Бог ќе избрише секоја солза од нивните очи“ (Откровение 7,15-17).

„СТИВНИ, МОЛКНИ!“

*Оваа глава се ѿемели на
Матѿеј 8,23-34; Марко 4,35-41; 5,1-20; Лука 8,22-39*

Тој ден Исусовиот живот бил преполн со настани. Крај ³³³ Галилејското Езеро ги изговорил своите први споредби, со познати сликовити прикази, повторно објаснувајќи му ја на народот природата на своето царство и начинот на кој тоа треба да биде воспоставено. Својата работа ја поврзал со работата на сејачот, развојот на своето царство со развојот на синаповото семе и со дејствувањето на квасецот во тестото. Големото завршно одвојување на праведните од грешните е прикажано со параболите за пченицата и каколот и за рибарската мрежа. Неспоредливата драгоценост на вистините што ги учел е прикажана со скриеното благо и со скапоцениот бисер, додека со споредбата за домаќинот ги поучил своите ученици како треба да работат како негови претставници.

Цел ден учел и лекувал, а вечерта сè уште околу него се туркало мноштво. Им служел постојано, одвај застанувајќи да земе храна или да се одмори. Злобното критикување и погрешното претставување со кои фарисеите постојано го прогонувале, неговата работа ја сториле значително потешка и помачна; сега, на крајот на денот, бил толку изморен, што решил да побара одмор на некое осамено место отаде езерото.

Источниот брег на Генизарет бил ненаселен, зашто само ³³⁴ наместа покрај езерото се наоѓале градови; сепак, во споредба со западната страна, тоа била пуста област. Жителите претежно биле незнабошци, а помалку Евреи, и со Галилеја одржувале слаби врски. Така овој крај на Исуса му нудел самотија што ја барал, па сега на учениците им наложил да го придружуваат таму.

Кога го отпуштил мноштвото, го зеле, „како што беше“, во лаѓа и бргу отпловиле. Но не успеале да отпловат сами. Тука,

недалеку од брегот, се наоѓале и други рибарски чамци, и тие бргу се наполниле со луѓе што го придружувале Исуса, желни уште да го гледаат и да го слушаат.

Најпосле Спасителот се ослободил од притисокот на мноштвото и, совладан од умор и глад, легнал на крмата и набргу заспал. Вечерта била блага и пријатна и над езерото почивал мир; но одненадеж небото го обвила темнина, низ планинските клисури долж источниот брег почнал да дува ветер и езерото го зафатила свирепа бура.

Сонцето зашло и над разбранетото море се спуштила ноќна темнина. Брановите, бесно гонети од ветриштата што фучеле, жестоко удирале во лаѓата на учениците и се заканувале да ја потопат. Овие цврсти рибари својот живот го поминале на тоа езеро и сигурно ги воделе своите чамци низ многу бури, но сега нивната сила и вештина се покажале беспомошни. Биле немоќни во преградките на таа дива луѓа и нивната надеж исчезнала кога виделе како лаѓата им се полни.

Обземени со напор да се спасат себеси, заборавиле дека во лаѓата е Исус. Сега, увидувајќи дека нивниот труд е напразен, а смртта неизбежна, се сетиле за Оној на чијашто заповед се упатиле преку езерото. Во Исуса лежела нивната единствена надеж. Во својата немоќ и очај повикале: „Господе, Господе!“

Меѓутоа, од нивниот поглед го криел густ мрак. Гласовите им исчезнувале во фучењето на луѓата и немало одговор. Ги обзело сомневање и страв. Дали Исус ги заборавил? Дали Тој, кој ги победил болестите и демоните, па дури и смртта, сега е немоќен да им помогне на своите ученици? Зар ги занемарил во нивната неволја?

Повторно викале, но немало одговор, освен завивањето на дивата луѓа. Нивната лаѓа веќе тоне. Само уште миг и гладните бранови ќе ги проголтаат.

Одненадеж, секавичен молскот ја расцепува темнината и тие го гледаат Исуса како спие, невознемирен од бучавата на луѓата. Зачудени и очајни, повикале: „Учителе, зар тебе не ти е грижа што гинеме?“ Како може толку мирно да се одмора додека тие во опасност се борат со смртта?

335 Нивниот вик го буди Исуса. Додека Исуса го осветлува молња, тие на неговото лице гледаат небесен мир. Во неговиот поглед читаат нежна љубов што заборава на себе и, свртувајќи ги своите срца кон него, извикнуваат: „Господе, спаси нè, изгинавме“.

Никогаш ни една душа не изустила таков извик а тој да останал без одговор. Кога учениците ги грабнале веслата да го вложат и последниот напор, Исус станал. Стоел среди своите ученици и, додека бурата беснеела, додека брановите се разбивале над нив и молњите го осветлувале неговото лице, Тој ја подигнал раката, со која толку често правел дела на милост, и му проговорил на разбеснетото море: „Стивни, молкни!“

Бурата стивнала. Силните бранови молкнале. Облаците се растуриле и исчезнале, а се појавиле ѕвездите. Лаѓата се смирила на тивкото море. Тогаш, свртувајќи се кон учениците, Исус жално прашал: „Зошто толку се плашите? Зар немате вера?“ (Марко 4,40).

Учениците замолкнале. Дури ни Петар не се обидел да ја изрази страхопочитта што го исполнувала неговото срце. Чамците што се упатиле да го придружуваат Исуса биле во иста опасност како и апостолите. И луѓето во чамците ги опфатил страв и безнадежност; но Исусовата заповед во оваа сцена на ужас внесла мир. Жестокоста на луѓата ги приближила чамците еден до друг и сите во нив го виделе ова чудо. Во мирот што настанал го заборавиле стравот. Луѓето шепотеле еден на друг: „Кој е Овој и ветерот и морето да го слушаат?“

Кога го разбудиле да се сретне со луѓата, Исус бил совршено мирен. Немало никаков страв ниту во зборовите ниту во погледот, зашто немало страв во неговото срце. Меѓутоа, Тој не почивал поседувајќи семожна сила. Не почивал во мир како „Господар на земјата, на морето и небото“. Таа сила ја одложил, зашто кажува: „Јас ништо не можам да правам сам од себе“ (Јован 5,30). Тој се потпираше врз моќта на Отецот. Исус почивал во вера - вера во Божјата љубов и грижа - а силата на зборовите што ја замолкнала бурата била Божја сила.

Како Исус што починал со вера во грижата на Отецот, така и ние треба да починеме во грижата на нашиот Спасител. Кога учениците би имале доверба во него, би го сочувале мирот. Нивниот страв за време на опасноста го открил нивното неверство. Во своите напори да се спасат, го заборавиле Исуса, и дури кога се разочарале во себе и кога се свртиле кон него, Тој можел да им помогне.

Колку често искуството на учениците е и наше искуство! Кога наидуваат луѓи на искушенија и кога жестоко молскаат молњи, а преку нас преминуваат бранови, ние со луѓата се бориме сами, заборавајќи дека постои Оној кој може да ни помогне. Се потпираме на наша сила сè додека не загубиме

надеж и речиси не загинеме. Тогаш ќе се сетиме на Исуса, и ако го повикаме него да нè спаси, нашиот извик нема да биде напразен. Иако со жалост го кара нашето неверство и нашата самоувереност, Тој никогаш не пропушта да ни ја укаже помошта што ни е потребна. Било на копно или на море, ако го имаме Спасителот во срцето, ние немаме потреба да се плашиме. Живата вера во Откупителот ќе го смири морето на животот и ќе нè избави од опасностите на начин што Тој го смета за најдобар.

Постои уште една духовна поука од ова чудо на смирување на бурата. Искуството на секој човек сведочи за вистинитоста на зборовите на Писмото: „А безбожниците се слични на разбрането море што не може да се смири... Нема мир за грешниците, вели Бог мој“ (Исаија 57,20.21). Гревот го разорил нашиот мир. Додека „јас“ не се покори, не можеме да најдеме мир. Никаква човечка сила не може да ги заузди страстите што господарат со срцето. Ние овде сме беспомошни како учениците при смирувањето на разбеснетата бура. Меѓутоа, Оној што им наредил на циновските бранови во Галилеја да стивнат, ѝ изговорил збор на мир на секоја душа. Колку и да биде жестока бурата, оние што ќе му се обратат на Исуса со извикот: „Господе, спаси нè, изгинавме“, ќе бидат ослободени. Неговата милост што ја помирува душата со Бога, ја стивнува бурата на човечките страсти и во неговата љубов срцето има мир. „Тој во тивок ветреј бурата ја претвори, замолкнаа морските бранови. А тие на тишината ѝ се зарадуваа, и под негово водство, до саканото пристаниште допатуваа“ (Псалм 107,29.30).

337

„И така, бидејќи сме оправдани преку вера, имаме мир со Бога, преку нашиот Господ Исус Христос“. „Мирот ќе биде дело на правдата, а плод на праведноста - траен спокој и надевање“ (Римјаните 5,1; Исаија 32,17).

Рано изутрината Спасителот и неговите придружници пристигнале на брегот каде што очекувале светлината на Сонцето што се раѓало да ги благословувала со мир и да ги гали морето и земјата. Но штом зачекориле на брегот, нивните очи забележале сцена поужасна од свирепата бура. Од некое засолниште меѓу гробовите, двајца умоболни луѓе се устремиле на нив да ги растргнат. На овие луѓе виселе делови од синцири што ги искинале бегајќи од местото на своето заточение. Телото им било во рани, а испресечените места од острите камења крвавеле. Очите им молскале под долгата разбушавена коса. Изгледа демоните што владееле над нив целосно избри-

шале секоја сличност со човечките суштества, па повеќе личеле на сверови отколку на луѓе.

Учениците и нивните придружници побегнале виадени. Веднаш забележале дека Исус не бил со нив, па се свртиле да го побараат. Стоел таму каде што го оставиле. Тој, кој ја смирил бурата, кој порано го сретнал сатаната и го победил, не побегнал пред овие демони. Кога овие луѓе, чкртајќи со забите и фрлајќи пена од устата, му се приближиле нему, Исус ја подигнал истата рака што ги смирила брановите, и луѓето не можеле да пристапат поблизу. Стоеле пред него бесни, но беспомошни.

Со авторитет им наредил на нечистите духови да излезат од нив. Неговите зборови проникнале во затемнетите умови на овие несреќни луѓе. Нејасно сфатиле дека е близу Оној кој може да ги спаси од демоните што ги мачеле. Паднале пред нозете на Спасителот да му се поклонат; но кога усните се отвориле да го замолат за негова милост, демоните, диво викајќи, проговориле од нив: „Што имаш ти со мене, Исусе, Сине на Севишниот Бог? Те заколнувам во Бога, не мачи ме!“ 338

Исус прашал: „Како се викаш?“ Одговорот гласел: „Името ми е легион, зашто многу нè има“. Користејќи ги несреќните луѓе како посредници за пренесување на пораката, го замолиле Исуса да не ги прати надвор од тој предел. Недалеку од падината на гората пасел голем крдар свињи. Демоните молеле да им се дозволи да влезат во нив, и Исус им дозволил. Наеднаш свињите ги зафатил паничен страв и тие обезглавено појуриле низ стрмнината и во неможност да се запрат на брегот, се фрлиле главечки во езерото и се издавиле.

Во меѓувреме кај опседнатите од демони настапила чудесна промена. Нивните умови ги просветлила светлина. Нивните очи светеле со разборитост. Силуетите, толку долго изобличени во сатански лик, однадеж станале благи, рацете, извалкани со крв, станале мирни, и овие луѓе со радосни гласови го славеле Бога за своето ослободување.

Од ритчето свињарите виделе сè што се случило и побрзале веста да им ја однесат на своите стопани и на целиот народ. Со страв и вчудовиденост се собрало целокупното население да го сретне Исуса. Овие два човека, опседнати со демони, биле страв и трепет за сета околина. Никој не поминувал безбедно крај местото каде што се наоѓале тие, зашто со демонска јарост би се устремиле на секој поминувач. Сега овие луѓе, облечени и со здрав разум, седеле крај Исусовите нозе, ги слушале

неговите зборови и го славеле името на Оној што ги исцелил. Меѓутоа, народот што ја посматрал оваа величествена сцена не се радувал. Загубата на свињите им била поважна отколку ослободувањето на овие двајца робови на сатаната.

Оваа загуба била дозволена од милост кон сопствениците на свињите. Проникнати со земни добивки, тие воопшто не се осврнувале на неспоредливите вредности на духовниот живот. Исус сакал да го раскине влијанието на себичната рамнодушност за да можат да ја примат неговата милост. Меѓутоа, жалоста и гневот поради земната загуба ги заслепиле нивните очи за милоста на Спасителот.

Појавата на натприродната сила разбудила суеверие кај народот и поттикнала страв кај нив. Од престојот на овој Странец меѓу нив можат да следат натамошни несреќи. Насетувале финансиска пропаст и решиле да се ослободат од неговото присуство. Оние што го поминале езерото со Исуса раскажувале за сè што се случило претходната ноќ, за своето страдање во луњата и како ветерот и морето биле смирени. Меѓутоа, нивните зборови не оставиле никаков впечаток. Во страв народот се собирал околу Исуса, преколнувајќи го да ги напушти, и Тој се согласил, влегувајќи веднаш во чамецот да се врати назад.

Луѓето од Гегеса имале пред себе жив доказ за Христовата моќ и милост. Ги виделе луѓето на кои им е вратен разумот, но толку многу се треселе над своите земни интереси, што Оној, кој го победил кнезот на темнината пред нивни очи, е сметан за неповикан гостин, и небесниот Дар бил оддалечен од нивните врати. Ние немаме можност да се свртиме од Христовата личност, како што го сториле тоа Гегесинците; но сè уште мнозина не сакаат да ги послушаат неговите зборови затоа што послушноста би опфатила и жртвување на некое световно добро. Од страв неговото присуство да не предизвика парични загуби, мнозина ја отфрлаат неговата милост и го оддалечуваат од себе неговиот Дух.

Меѓутоа, чувството на луѓето ослободени од демоните било сосема поинакво. Тие го сакале присуството на својот Ослободител. Во негова близина се чувствувале заштитени од демоните што ги мачеле нивните животи и што го упропастиле нивниот најдобар животен период. Кога Исус се подготвувал да влезе во лаѓата, тие му пристапиле, клекнале пред неговите нозе и го молеле да останат крај него за да можат постојано да ги слушаат неговите зборови. Но Исус им заповедал да се

вратат дома и да кажат какви големи работи им направил Господ. Тоа била нивна задача - да одат во незнабожечкиот дом и да зборуваат за благословот што го примиле од Исуса. Им било тешко да бидат одвоени од Спасителот. Сигурно ги очекувале големи тешкотии при дружењето со своите незнабожечки сограѓани. Нивната изолација од општеството како да ги онеспособувала за задачата што им ја доверил Тој. Меѓутоа, штом Исус им укажал на нивната должност, тие биле готови да послушаат. Не само што им зборувале на своите домашни и на соседите за Исуса, туку оделе низ цел Декаполис, објавувајќи ја насекаде неговата моќ да спасува и опишувајќи како ги ослободил од демоните. Во оваа работа можеле да добијат поголем благослов отколку да останеле во негово присуство само заради лична корист. На Спасителот му се приближуваме кога им ја проповедаме радосната вест - евангелието - на другите.

340

Тие двајца луѓе, излечени од демоните, биле први мисионери што ги пратил Исус да го проповедаат евангелието во областа Декаполис. Овие луѓе имале предимство да го слушаат Исусовото учење само неколку мига. До нивните уши никогаш не допрела ниту една проповед од неговите усни. Не можеле да го поучуваат народот како што можеле тоа да го прават учениците кои секојдневно биле со Исуса. Меѓутоа, во себе носеле докази дека Исус бил Месија. Можеле да го кажат она што го знаеле; она што самите го виделе и чуле и го почувствувале од Христовата сила. Тоа е она што може да го стори секој чиешто срце го допрела Божјата милост. Љубезниот апостол Јован напишал: „Она што беше од почеток, што го чувме, што го видовме со свои очи, што го гледавме и што го опипаа нашите раце, за Речта на животот..., она што го видовме и чувме, тоа ви го навестуваме и вам“ (1. Јованово 1,1-3). Како Христови сведоци треба да го кажеме она што го знаеме, она што самите сме го виделе, што сме го чуле или почувствувале. Ако постојано сме го следеле Исуса, ќе имаме нешто одредено да кажеме за начинот на кој нè водел. Можеме да кажеме како сме го провериле неговото ветување и сме утврдиле дека е вистинито. Можеме да посведочиме за она што го знаеме за Христовата милост. За такво сведоштво Господ нè повикува, сведоштво од чијшто недостиг светот гине.

Иако народот од Герега не го примил Исуса, Тој не ги препуштил на темнината што ја избрале. Кога го преколнувале да ги напушти, тие не слушале зборови од него ниту знаеле

што отфрлиле. Затоа Тој повторно им пратил светлина и тоа преку оние што нема да одбијат да ги слушаат.

Намера на сатаната била со уништувањето на свињите да го одврати народот од Спасителот и да го спречи проповедањето на евангелието во таа област. Меѓутоа, токму овој настан ја вознемирил целата област како ништо друго и го насочил вниманието кон Христа. Иако Спасителот лично се оддалечил, луѓето што ги излечил останале како сведоци за неговата сила. Оние што биле посредници на кнезот на темнината, станале канали на светлината, весници на Божјиот Син. Луѓето се восхитувале додека ги слушале чудесните новости. Во целата таа област се отворила вратата за евангелието. Кога Исус се вратил во Декаполис, народот се собирал околу него, и ³⁴¹ три дена, не само жителите на еден град, туку и илјадници од целата околина ја слушале веста за спасението. Дури и силата на лошите духови му е подвластена на нашиот Спасител и дејствувањето на злото се свртило на добро.

Средбата со опседнатите од Геггеса носела поука за учениците. Таа ја покажувала сета длабина на понижувањето во која сатаната сака да го вовлече целиот човечки род и Христовата мисија да ги ослободи луѓето од неговата сила. Овие унесреќени суштества, настанети во гробишта, со кои владееле демони, во ропството на незаузданите сетила и гнасни страсти, го претставуваат она што би станал човечкиот род кога би бил препуштен на власта на сатаната. Сатаната врши постојано влијание врз луѓето да ги умртви сетилата, да завладее со умот на зло и да поттикне насилство и злосторство. Тој го ослабува телото, го затемнува умот и ја понижува душата. Секогаш кога луѓето го отфрлаат повикот на Спасителот, му се потчинуваат на сатаната. Денеска тоа мнозина го прават во секоја сфера на животот: во домот, на работа, па дури и во црквата. Тоа е причината што насилството и злосторството се рашириле по сета земја и морална темнина, како смртен превез, ги покрива човечките населби. Со свои посебни искушенија сатаната ги води луѓето во сè поголемо зло, додека краен резултат не биде порочност и пропаст. Единствена сигурна заштита против неговата сила се наоѓа во Исусовото присуство. Пред луѓето и пред ангелите сатаната се открил како човекот непријател и уништувач; Христос како човекот пријател и ослободител. Христовиот Дух ќе го развие во човекот сè она што ќе го облагороди карактерот и ќе ја издигне личноста. Тој во телото, душата и духот ќе изгради човек на слава на Бога. „Зашто Бог не ни даде

дух на страшливост, туку дух на сила, љубов и воздржливост“ (2. Тимотеј 1,7). Тој нè повикал „да ја добиеме славата“ - карактерот - „на нашиот Господ Исус Христос“; нè повикал да се „сообразиме со ликот на неговиот Син“ (2. Солуѓаните 2,14; Римјаните 8,29).

А душите кои паднале толку ниско и станале орудија на сатаната, со Христовата сила пак се преобразени во весници на правдата кои Божјиот Син ги праќа да кажат „што ти стори Господ и како ти се смилува“.

ДОПИР СО ВЕРА

*Оваа глава се џемели на Матеј 9,18-26;
Марко 5,21-43; Лука 8,40-56*

342 Враќајќи се од Гегеса на западниот брег, Исус затекол мноштво собрано да го пречека и тоа го поздравило со радост. Останал извесно време на брегот учејќи и лекувајќи, а потоа се упатил кон куќата на Левиј-Матеј со цел на гозбата да се сретне со цариниците. Тука го нашол Јаира, старешината на синагогата.

Овој еврејски старешина со голема болка дошол кај Исуса и се фрлил пред неговите нозе извикнувајќи: „Мојата ќерка е на умирање. Дојди и положи ги рацете над неа, за да биде исцелена и да живее!“

Исус веднаш пошол со овој поглавар во неговиот дом. Иако учениците виделе толку многу големи дела на неговата милост, биле изненадени со неговиот одговор на молбата на овој горделив рабин; сепак го придружувале својот Учител, а народот ги следел со нетрпение и исчекување.

Куќата на старешината не била далеку, но Исус и неговата придружба бавно напредувале, зашто од сите страни го туркало мноштво. Загрижениот татко бил нестрплив поради одложувањето, но Исус, сожалувајќи го народот, застанувал попатно да му помогне на некој страдалник и да утеша некое ујадено срце.

Додека оделе патем, еден весник се протуркал низ мноштвото, носејќи му на Јаира вест дека ќерка му е мртва и да не
343 го заморува Учителот понатаму. Зборот допрел до Исусовото уво: „Не плаши се - рекол - само верувај и ќе оживее!“

Јаир се прилепил за Спасителот и заедно брзале кон домот на овој поглавар. Тажачките земени под наем и свирачите на шупелка веќе биле тука, исполнувајќи го воздухот со лелек. Присуството на мноштвото и пискотите го гибале Исусовиот

дух. Се обидел да ги смири велејќи: „Зошто пискате и плачете? Девојчето не е умрено, туку спие!“ Ги лутеле овие зборови на Странецот. Го виделе детето во преграатките на смртта и затоа му се потсмевале. Барајќи сите да ја напуштат куќата, Исус ги повел со себе таткото и мајката на девојчето и тројца ученици - Петар, Јаков и Јован - и сите заедно влегле во собата на умрената.

Исус пристапил кон постелата и, земајќи ја раката на детето во своја рака, нежно, со вообичаениот јазик на нејзиниот дом, ги изговорил зборовите: „Девојче, ти велам, стани!“

Веднаш мртвото тело затреперило. Пулсот на животот пак почнал да работи. На усните се покажала насмевка. Очите ширум се отвориле како да се будат од сон и девојката зачудено ја набљудувала толпата пред себе. Станала а нејзините родители ја прегрнале плачејќи од радост.

На патот кон домот на овој поглавар Исус во мноштвото сретнал една несреќна жена дванаесет години мачена од болест која нејзиниот живот го претворила во товар. Сите свои средства ги потрошила на лекување и лекови за на крај само да биде прогласена за неизлечлива. Меѓутоа, нејзините надежи оживеале кога слушнала за исцелувањата што ги вршел Исус. Била уверена дека, само кога би можела да дојде до него, ќе биде излекувана. Слаба и болна, дошла до брегот каде што Тој учел. Се обидела да се протурка низ мноштвото, но попусто. Повторно го следела од куќата на Левиј-Матеј, но сè уште не можела да го достигне. Почнала да очајува, кога Тој, правејќи пат низ мноштвото, ѝ се приближил.

Златната прилика се појавила. Била во непосредна близина на големиот Лекар! Но среде таа турканица не можела да зборува со него, ниту да го задржи повеќе од миг при неговото поминување. Во страв да не ја загуби единствената шанса за исцелување, се протуркала напред, велејќи си во себе: „Ако се допрам макар и до неговата облека, ќе оздравам“. Додека поминувал, се наведнала напред и успеала да го допре само работ од неговата облека. Тој миг знаела дека била исцелена. Во тој единствен допир била сосредоточена верата на нејзиниот живот и веднаш нејзината болка и слабост се замениле со сила и со совршено здравје.

Со благодарно срце се обидела да се извлече од мноштвото, но однадеж Исус застанал, а и народот заедно со него. Се свртел и, гледајќи наоколу, прашал со глас што јасно се слушнал над вревата на мноштвото: „Кој ме допре?“ Народот

одговорил на ова прашање со вчудовиден поглед. Бидејќи го туркале од сите страни и повремено грубо го притискале, тоа прашање се чинело чудно.

Петар, секогаш подготвен да зборува, рекол: „Учителе, мноштво народ те турка и те притиска“. Исус одговорил: „Некој ме допре, зашто почувствував како од мене излезе сила“. Спасителот можел да го разликува допирот на верата од обичниот допир на невнимателното мноштво. Ваквата доверба не смее да остане незабележана. На оваа понизна жена сакал да ѝ упати зборови на утеха што за неа ќе бидат извор на радост - зборови што ќе бидат благослов за неговите службеници сè до крајот на времето.

347 Гледајќи кон жената, Исус настојувал да дознае кој го допрел. Увидувајќи дека притајувањето е напразно, таа, тресејќи се, истапила напред и се фрлила пред неговите нозе. Со солзи благодарници ги опишала своите страдања и како се исцелила. Исус нежно ѝ рекол: „Охрабри се, ќерко. Твојата вера те исцели. Оди си со мир!“ Не дал можност за суеверие во кое исцелувањето би се сметало за подарено поради самиот чин на допирот на неговата облека. Исцелувањето е постигнато не со самиот допир со него, туку со верата што се фатила за неговата божествена сила.

Зачуденото мноштво што се туркало околу Исуса не препознало никакво струење на животната сила. Меѓутоа, кога болната жена ја протегнала раката и го допрела, верувајќи дека ќе оздрави, почувствувала исцелувачка сила. Така е и во духовниот живот. Да се зборува површно за верата, да се моли без душевен глад и без жива вера, не вреди ништо. Формалната вера во Христа што го прифаќа само како Спасител на светот не може никогаш да ја исцели душата. Верата што спасува не е само согласување на разумот со вистината. Оној што чека да стекне целосно знаење пред да покаже вера, не може да прими благослов од Бога. Не е доволно само да се верува за Христа; ние мораме да веруваме во него. Единствена вера што ќе ни користи е онаа што го прифаќа Христа како личен Спасител, што ги усвојува неговите заслуги. Мнозина сметаат дека верата е одредено мислење. Спасоносната вера е спогодба според која, оние што ќе го примат Христа, сами стапуваат во заветен однос со Бога. Вистинската вера е живот. Живата вера значи зголемување на животната сила, целосна доверба со чијашто помош душата станува победоносна сила.

По исцелувањето на жената, Исус сакал таа да го објави благословот што го примила. Даровите што ги нуди евангелието не смеат да се примаат крадешкум или да се уживаат во тајност. Господ нè повикува да ја признаеме неговата доброта: „Вие сте ми сведоци, вели Господ, а јас сум Бог“ (Исаија 43,12).

Нашето признавање на неговата верност е избрано небесно средство за откривање на Христа пред светот. Ние треба да ја препознаеме неговата милост онака како што ја објавиле светите луѓе во минатото; но најделотворно од сè е сведоштвото на нашето лично искуство. Ние сме Божји сведоци додека во себе го откриваме дејствувањето на божествената сила. Секој поединец има живот што се izdelува од сите други и искуство што суштински се разликува од нивното. Бог сака нашата благодарност да се издигнува кон него обележана со нашата посебност. Тие и таквите драгоцени сведоштва за убавината на неговата милост, поддржани со христијанскиот живот, имаат неодолива сила што дејствува за спасение на душите.

Кога десетте лепрозни дошле кај Исуса да ги излечи, им 348 наложил да одат и да им се покажат на свештениците. Попатно се исчистиле; но само еден од нив се вратил да му даде слава. Другите си заминале, заборавајќи го Оној што ги излекувал. Колку многу има такви кои сè уште постапуваат така! Господ постојано дејствува во полза на човечкиот род. Тој секогаш ги дава своите дарови. Тој ги подига болните изнемоштени на постела, ги ослободува луѓето од опасностите што не ги гледаат, ги праќа небесните ангели да ги сочуваат од несреќи, да ги заштитат од „чума што се притајува во мрак“ и од „епидемија што пушти на пладне“ (Псалм 91,6); но нивните срца остануваат недопрени. Тој ги дал сите небесни богатства да ги откупи, па сепак се рамнодушни кон неговата голема љубов. Со својата неблагодарност ги затвораат срцата пред Божјата милост. Како пустинско трње, тие не чувствуваат кога ќе дојде добро и нивните души населуваат суви места во пустина.

За наше лично добро е живо да си спомнуваме за секој Божји дар. Така верата се засилува да бара и да прима сè повеќе и повеќе. За нас поголемо охрабрување се наоѓа во најмалечкиот благослов што сме го примиле лично од Бога отколку во сите извештаи што можеме да ги читаме за верата и за искуството на другите. Душата што се освива на Божјата милост ќе биде слична на залеана градина. Нејзиното здравје бргу ќе процути; нејзината светлина ќе засвети во темнина и

на неа ќе се види Господовата слава. Тогаш да си спомнеме за големата Божја наклоност и љубов и за богатството на неговата нежна милост. Како и израелскиот народ, да ги поставиме нашите камења за спомен и на нив да ја напишеме драгоцената историја за тоа што сторил Бог за нас. Додека го разгледуваме неговото постапување кон нас на нашето патување низ овој свет, да изјавиме од срце омекнато со благодарност: „Како да му се оддолжам на Господа за сета негова добрина? Чашата на спасението ќе ја кренам и името Господово ќе го призивам. Тоа што му го ветив на Господа, пред сиот негов народ ќе го исполнам!“ (Псалм 116,12-14).

ПРВИТЕ ЕВАНГЕЛИСТИ

Оваа глава се ѓемели на Матѓеј 10; Марко 6,7-11; Лука 9,1-6

Апостолите биле членови на Исусовото семејство што го придружувало додека патувал пеш низ Галилеја. Со него го делеле напорот и тешкотиите низ кои поминувал. Ги слушале неговите излагања, одеде и разговарале со Божјиот Син и од неговите секојдневни поуки научиле како да работат во издигнувањето на човечкиот род. Додека Исус му служел на непрегледното мноштво собрано околу него, неговите ученици биле присутни, подготвени да го извршат неговиот налог и да ја олеснат неговата работа. Помагале при распоредувањето на народот, ги доведувале болните кај Спасителот и создавале удобност за сите. Внимателно ги барале заинтересираните слушатели, им ги објавувале Писмата и на разни начини дејствувале во нивна духовна полза. Го пренесувале она што го научиле од Исуса и секој ден стекнувале богати искуства. Меѓутоа, им било потребно и искуство во самостојна работа. Ним им биле потребни уште многу поуки, големо трпение и нежност. Сега, додека бил лично со нив, да им укаже на нивните грешки, да ги советува и да ги исправува, Спасителот ги пратил како свои претставници.

Додека биле со него, учениците често биле збунети со учењето на свештениците и фарисеите, но со тие свои недоумици тие доаѓале кај Исуса. Наспроти преданието, Тој им ги изнесувал вистините од Писмото. На тој начин ја засилувал нивната доверба во Божјата реч и во голема мера ги ослободил од стравот од рабините и од нивното робување на обичаите. При обучувањето на учениците примерот на животот на Спасителот бил доделотворен од кое и да е чисто доктринално учење. Кога се одвоиле од него, си спомнувале за секој поглед, за начинот на зборувањето и за секој збор. Често, доаѓајќи во судир со непријателите на евангелието, тие би ги повторувале

неговите зборови и, забележувајќи го нивното влијание врз народот, многу се радувале.

Повикувајќи ги дванаесеттемина кај себе, Исус им заповедал да одат двајца по двајца во градовите и селата. Ниеден не е пратен сам, туку се здружиле брат со брат, пријател со пријател. Така можеле да си се помагаат и да се храбрат еден со друг, да се советуваат и да се молат заедно со цел силата на едниот да ги дополнува слабостите на другиот. На ист начин Исус подоцна пратил и седумдесетмина. Намера на Спасителот била весниците на евангелието со тоа да се здружат. Во наше време евангелската работа би била многу поуспешна кога дословно би се спроведувал овој пример.

Веста на учениците била иста со веста на Јована Крстителот и со Христовата вест: „Се приближи царството небесно“. Тие не смееле да расправаат со народот околу тоа дали Исус од Назарет е Месија; но во негово име требало да ги прават истите дела на милост што ги правел Тој. Тој им заповедал: „Исцелувајте болни, воскреснувајте мртви, исчистувајте лепрозни, изгонувајте демони; бесплатно добивте, бесплатно давајте“.

Во текот на својата работа Исус повеќе време посветил на лекување на болни отколку на проповедање. Неговите чуда сведочеле за вистинитоста на неговите зборови дека дошол не да уништи туку да спаси. Неговата праведност одела пред него, а славата Господова била негова задна стража. Каде и да одел, вестите на неговата милост оделе пред него. Таму каде што поминал, сите, над кои покажал сочувство, се радувале здрави и ја проверувале својата сила што ја добиле. Околу нив се собирало мноштво да слуша од нивните усни за делата што ги направил Господ. Неговиот глас бил првиот звук што мнозина кога и да е го чуле, неговото име прв збор што кога и да е го изговориле, неговото лице прво што кога и да е го виделе. Зошто да не го сакаат Исуса и да не му пеат фалбоспев? Кога поминувал низ малечките села и градови, Тој бил како животворна струја, давајќи живот и ширејќи радост секаде каде што одел.

Христовите следбеници треба да работат како што работел Тој. Ние треба да ги нахраниме гладните, да ги облечеме голите и да ги утешиме неволниците и ујадените. Ние треба да им служиме на очајните и да ги вдахнеме со надеж безнадежните. Тогаш и над нас ќе се исполни ветувањето: „Пред тебе ќе оди правдата твоја и славата Господова ќе те придру-

жува“ (Исаија 58,8). Христовата љубов што се покажала во несебичната служба ќе биде поделотворна во менувањето на грешниците отколку мечот или судската сала. Тие се неопходни да ги заплашат прекршителите на законот, но мисионерот, полн со љубов, може да биде поделотворен. Со прекорот срцето често станува потврдо; но ќе смекне под дејство на Христовата љубов. Мисионерот не треба да ги отстранува само болестите на телото, туку тој мора да го поведе грешникот кај големиот Лекар кој може да ја исчисти душата од лепрата на гревот. Бог одредил болните, несреќните, опседнатите со лоши духови, да го чујат неговиот глас преку неговите слуги. Преку своите човечки посредници Тој сака да биде Утешител каков што светот не познава.

На своето прво мисионерско патување учениците требало да одат само „кај загубените овци на домот Израелов“. Кога сега би им го проповедале евангелието на незнабошците и на Самарјаните, би го загубиле влијанието меѓу Евреите. Ако предизвикаат предрасуди кај фарисеите, ќе се вплеткаат во судири што ќе ги обесхрабрат на почетокот на нивната работа. Дури и апостолите бавно сфаќале дека евангелието треба да им се однесе на сите народи. Сè додека самите не можеле да ја сфатат оваа вистина, не биле подготвени да работат за незнабошците. Кога Евреите би го прифатиле евангелието, Господ нив би ги сторил свои весници за незнабошците. Затоа тие први требало да ја чујат веста.

На целото подрачје, покриено со Христовата служба, постоеле души што се разбудиле и ја сфатиле својата потреба - што биле гладни и жедни за вистината. Дошло време на овие срца, проникнати со копнеж, да им се пратат вести за неговата љубов. Учениците требало да појдат кај сите нив како негови претставници. На тој начин верниците би биле поведени нив да ги гледаат како учители именувани од Бога. Така, кога Спасителот ќе биде земен од нив, тие нема да останат без учител.

На ова прво патување учениците треба да појдат само таму каде што Исус бил пред нив, и каде што веќе стекнал пријатели. Нивната подготовка за пат треба да биде наједноставна. Ништо не смее да ги скршне нивните умови од големото дело или на кој и да е начин да предизвика противење и да ја затвори вратата на идната работа. Не треба да ја прифатат облеката на верските учители, ниту да употребат облека со која нивната појава би се разликувала од скромните селани. Не треба да влегуваат во синагогите и да го повикуваат народот

на јавни богослуженија, зашто нивните напори треба да бидат насочени кон работа од куќа до куќа. Не треба да губат време на непотребно поздравување или да одат од куќа во куќа заради забава. Но во секое место треба да го прифатат гостопримството на оние што се достојни, што срдечно ќе ги примат како да го прифаќаат лично Христа. Во домовите треба да влегуваат со прекрасниот поздрав: „Мир во овој дом“ (Лука 10,5). Тој дом би бил благословен со нивните молитви, со нивните фалбоспеви и со тоа што би ги отвориле Светите списи во семејниот круг.

Овие ученици треба да бидат весници на вистината, да го приготват патот за доаѓањето на нивниот Учител. Вест што требало да ја носат била речта на вечниот живот; а судбината на луѓето зависела од тоа дали тие ќе ја прифатат или ќе ја одбијат таа вест. За да можат со нејзината свечена сериозност да остават впечаток врз луѓето, Исус им заповедал на своите ученици: „И ако некој не ве прими, ниту ги послуша вашите зборови, кога ќе излегувате од таа куќа или град, истресете го правот од вашите нозе. Вистина ви велам, полесно ќе им биде на Содом и Гомор во судниот ден, отколку на тој град“.

Сега окоето на Спасителот проникнува во иднината; Тој гледа пошироки полиња на кои учениците, по неговата смрт, ќе мора да сведочат за него. Неговиот пророчки поглед го опфаќа искуството на неговите слуги низ сите векови сè додека не дојде по вторпат. Тој на своите следбеници им укажувал на борбите што ќе мора да ги прифатат; им ја открил природата и планот на борбата; отворено ги изнел пред нив опасностите со кои ќе се соочат, самооткажувањето што ќе биде потребно. Сакал да ја пресметаат цената за непријателот да не ги изненади. Нивната војна не требало да се води против луѓе од месо и крв, туку „против управителите, против властите, против световните мрачни сили на овој свет, против духовните сили на злото кои живеат во небесните простори“ (Ефесците 6,12). Тие ќе мора да се борат со натприродните сили, но на располагање ќе им стои натприродна помош. Во оваа војска се наоѓаат сите небесни духовни суштества. Во овие редови се наоѓа и Некој повисок од ангелите. Застапникот на Заповедникот на Господовите војски, Светиот Дух, слегува за да управува со борбата. Ние можеме да имаме многу слабости, нашите гревови и грешки можат да бидат тешки, но Божјата милост им припаѓа на сите што ја бараат со понизно срце. Силата на Семојниот е предвидена за оние што имаат доверба во Бога.

„Еве“, вели Исус, „ве праќам како овци меѓу волци. Затоа бидете мудри како змии, а простодушни како гулаби“. Христос никогаш не прикривал ниту еден збор на вистината, туку секогаш со љубов го изговарал. Тој во своето однесување со луѓето покажувал истенчено разбирање и грижлива љубов и внимание. Никогаш не бил груб, никогаш не изговорил без потреба остар збор, никогаш не ѝ нанесувал непотребна болка на чувствителната душа. Тој не ги осудувал човечките слабости. Бестрашно ги обвинувал лицемерството, неверството и неправдата, но додека ги изговарал своите остри укори, во неговиот глас се чувствуваале солзи. Плачел над Ерусалим, над градот што го сакал, што одбил да го прими него - Патот, Вистината и Животот. Тие го отфрлиле него, Спасителот, но Тој ги набљудувал со нежно сожалување и со толку длабока жалост, што го скршила неговото срце. Во неговите очи била драгоцена секоја душа.

Иако секогаш се однесувал со божествено достоинство, со најнежна грижа се спуштал до секој член на Божјето семејство. Во сите луѓе видел паднати души што требало да ги спаси со својата служба.

Христовите слуги не смеат да работат според диктатот на своето телесно срце. Ним им е потребна блиска заедница со Бога за да не се подигне нивното сопствено „јас“ оптовареното со предизвици и да не истурат порој непристојни зборови што не се како роса или како ситни дождови што освежуваат оевнати билки. Сатаната сака така да прават, зашто тоа се негови методи. Ламјата е таа што се разгневила; сатанскиот дух се открива во гневот и во обвинувањето. Меѓутоа, Божјите слуги мора да бидат Божји претставници. Тој сака тие да постапуваат сообразно со небесниот начин, сообразно со вистината што го носи неговиот лик и неговиот потпис. Силата со која треба да го победат злото е Христовата сила. Христовата сила е нивна сила. Тие својот поглед треба да го насочат кон неговата љубезност. Тогаш можат да го изнесуваат евангелието со божествен такт и благост. А духот што останува благ и кога е предизвикан, многу поделотворно ќе зборува во корист на вистината отколку секој доказ, колку и да е силен.

Оние што се судриле со непријателите на вистината треба да се сретнат не само со луѓето, туку и со сатаната и со неговите претставници. Нека се сетат на зборовите на Спасителот: „Еве, јас ве праќам како јагниња меѓу волци“ (Лука 10,3). Нека починат во Божјата љубов па духот ќе остане мирен, дури и

кога директно ќе ги исмеваат. Господ ќе ги снабди со комплетно божествено оружје. Неговиот Свети Дух ќе влијае врз разумот и срцето, така што нивните гласови нема да имаат белег на завивање на волци.

354 Продолжувајќи да ги поучува учениците, Исус рекол: „Пазете се од луѓето“. Не смееле потполно да им се доверат на оние што не го познаваат Бога и да им ги изнесуваат своите совети, зашто тоа на сатанските претставници би им дало предност. Човековите изуми често дејствуваат спротивно на Божјите планови. Оние што го сидаат Господовиот храм, треба да го сидаат според мострата покажана на гората - според божествениот модел. Бог се обесчестува и се врши предавство на евангелието кога неговите слуги се потпираат врз совет на луѓе што не ги води Светиот Дух. Световната мудрост е лудост пред Бога. Оние што се потпираат врз неа, сигурно ќе згрешат.

„Зашто ќе ве предаваат на судовите... ќе бидете изведувани пред управители и цареви, заради мене, за да им сведочите ним и на народите“ (Матеј 10,17.18). Прогонството ќе ја рашири светлината. Христовите слуги ќе бидат изведувани пред големите луѓе на овој свет, кои - да не е ова - никогаш не би чуле за евангелието. Вистината погрешно им е претставена на овие луѓе. Тие слушале лажни обвинувања против верата на Христовите ученици. Често единствено средство за запознавање со нејзиниот вистински карактер е сведоштвото на оние што се доведени пред суд заради својата вера. За време на истрагата од нив се бара да одговараат, а од нивните судии да го слушаат нивното сведочење. На неговите слуги ќе им се даде Божја милост за да одговорот на оваа извонредна потреба. „Бидејќи во тој час“, вели Исус, „ќе ви биде дадено што треба да кажете; зашто не сте вие тие кои зборувате, туку Духот на вашиот Отец“. Кога Божјиот Дух ќе ги просвети умовите на неговите слуги, вистината ќе биде изнесена во нејзината божествена сила и во нејзината вистинска драгоценост. Оние што ќе ја отфрлат вистината, ќе станат да ги обвинат и да ги угнетуваат учениците. Меѓутоа, во загубите и страдањата, дури и во смртта, Господовите деца мора да ја откријат кротоста на својот божествен Пример. На тој начин ќе се види разлика меѓу сатанските и Христовите претставници. Спасителот ќе биде издигнат пред владетелите и пред народот.

Учениците не биле надарени со храброст и постојаност на маченици сè додека не им била потребна таква милост. Тогаш се исполнило ветувањето на Спасителот. Кога Петар и Јован

сведочеле пред советот на Синедрионот, луѓето „се восхитуваа, зашто ги препознаа дека беа со Исуса“ (Дела 4,13). За Стефана стои напишано дека „сите кои седеа во Советот втрнчено гледаа во него и видоа дека лицето му беше како на ангел“. Луѓето „не можеа да им се противстават на мудроста и на Духот со кои тој зборуваше“ (Дела 6,15.10).

Пишувајќи за своето судење пред царскиот суд, Павле кажува: „При мојата прва одбрана никој не беше со мене, туку сите ме оставија... Но Господ беше со мене и ми даде сила за да го чујат сите народи; а јас бев избавен од лавовска уста“ (2. Тимотеј 4,16.17). 355

Христовите слуги не требало да приготвуваат посебно составени говори што ќе ги изнесат кога ќе ги доведат на судење. Тие секој ден требало да се подготвуваат собирајќи ги драгоцените вистини на Божјата реч и засилувајќи ја верата со молитва. Кога ќе бидат изведени пред суд, Светиот Дух ќе ги потсети на секоја вистина што ќе биде потребна.

Секојдневниот, сериозен стремеж да се запознае Бог и Исус Христос, кого го пратил Тој, ќе ѝ даде сила и ќе ја оспособи душата. Знаењето стекнато со трудољубиво истражување на Писмото ќе заблескоти низ сеќавањето во вистинско време. Меѓутоа, ако некој занемарил да се запознае со Христовите зборови, ако никогаш во неволја не ја искусил силата на неговата милост, тој не може да очекува Светиот Дух да го потсети на неговите зборови. Секојдневно треба да му служат на Бога со неподелена љубов, и потоа да имаат доверба во него.

Непријателството кон евангелието ќе биде толку жестоко, што ќе се занемарат и најнежните земни врски. Христовите ученици ќе бидат предадени на смрт од страна на членовите на нивните домашни. „Сите ќе ве мразат заради мене“, додал Тој, „но оној што ќе истрае до крај, ќе биде спасен“ (Марко 13,13). Меѓутоа, им рекол да не се изложуваат на прогонство без потреба. Тој често оставал едно поле на работа и одел во друго, за да ги избегне оние што го барале неговиот живот. Кога го отфрлиле во Назарет и кога неговите сограѓани се обиделе да го убијат, слегол во Капернаум каде што народот бил восхитен со неговото учење „зашто неговата беседа беше силна“ (Лука 4,32).

Така неговите слуги не смееле да бидат обесхрабрани со прогонството, туку да побараат место каде сè уште би можеле да работат за спасението на душите.

Слугата не е поголем од својот учител. Кога небесниот Кнез го нарекле Велзевул, и неговите ученици исто така погрешно ќе ги претставуваат. Меѓутоа, каква и да е опасноста, Христовите следбеници мора јавно да ги исповедаат своите начела. Тие мора да го презираат прикривањето. Не можат да останат неопределени додека не се уверат оти се безбедни при исповедањето на вистината. Тие се поставени како стражари да им обрнуваат внимание на луѓето на опасноста што им се заканува. Вистината, примена од Христа, мора да им се објави слободно и отворено на сите. Исус рекол: „Она што ви го говорам во темнина, кажете го на светлина, и она што ќе го чуете на уво, разгласете го од покривите“.

356 Лично Исус никогаш не го купувал мирот со спогодба. Неговото срце се прелевало од љубов за целиот човечки род, но никогаш не бил попустлив кон неговите гревови. Тој бил премногу голем пријател за да молчи кога тие оделе по пат што ќе ги упропасти нивните души - душите што ги откупил со својата крв. Настојувал човекот да стане верен себеси и верен на своето повисоко и вечно добро. Христовите слуги се повикани на истата работа и треба да внимаваат да не ја жртвуваат вистината за да ја спречат неслогата. Тие треба „да се стремат кон она што е за мир“ (Римјаните 14,19), но вистински мир никогаш не може да се обезбеди со компромис. Ниеден човек не може да биде верен на начелата а да не предизвика противење. Децата на непокорноста ќе му се противат на духовното христијанство. Меѓутоа, Исус им заповедал на учениците: „Не плашете се од оние што го убиваат телото, а душата не можат да ја убијат“. Оние што му се верни на Бога немаат причина да се плашат од човечката сила ниту пак од непријателството на сатаната. Во Христа лежи сигурноста на нивниот вечен живот. Тие треба да се плашат само од тоа да не се откажат од вистината и со тоа да ја изневерат довербата со која ги почестил Бог.

Сатаната ги исполнува човечките срца со сомневање. Тој ги наведува Бога да го гледаат како строг судија; ги наведува да згрешат, а потоа себеси да се сметаат за премногу грешни за да му се приближат на небесниот Отец и кај него да поттикнат сочувство. Господ сето тоа го знае. Исус ги уверува своите ученици во Божјето сочувство кон нив во нивните потреби и слабости. Ниедна воздишка не може да се отргне од градите, не може да се почувствува ниедна болка, ниту некаква жалост да ја прободат душата, а да не затрепери срцето на Отецот.

Библијата ни го прикажува Бога на неговото возвишено место не во состојба на безделничење, или во тишина и самотија, туку опкружен со десет илјади по десет илјади и со илјада илјади свети суштества што чекаат да ја извршат неговата волја. Низ канали што ние не можеме да ги препознаеме, Тој одржува жива врска со секоја област на неговото владеење. Меѓутоа, неговото интересирање и интересирањето на целото небо е сосредоточено кон нашиот ситен свет, кон душите за чиешто спасение го дал својот единороден Син. Бог се наведува од својот престол да го чуе повикот на угнетените. На секоја искрена молитва Тој одговара: „Еве ме!“ Тој ги подига жалосните и презрените. Во сите наши таги тој е тажен. Во секое искушение и во секоја напаст ангелот од неговата непосредна близина е тука да избави.

Дури ни врабецот не паѓа на земја без знаење на Отецот. Омразата на сатаната кон Бога води кон омраза на сè што е предмет на грижа на Спасителот. Тој се стреми да го уништи Божјето дело и ужива дури и во уништувањето на немите созданија. Единствено Божјата заштитничка грижа ги чува птиците да не развеселуваат со своите радосни песни. Тој не ги заборава дури ни врапците. „Не плашете се. Вие сте поскапи од многу врапчиња“.

Исус продолжил: Како што ме признавате вие мене пред луѓето, така јас ќе ве признаам вас пред светите ангели. Вие треба да бидете мои сведоци на земјата, канали низ кои ќе може да тече мојата милост за исцелување на светот. На тој начин ќе бидам ваш претставник на небото. Отецот не го гледа вашиот грешен карактер, туку ве гледа облечени во моето совршенство. Јас сум посредник преку кој небесните благослови ќе дојдат до вас. Секој што ќе ме признае мене, земајќи удел во мојата жртва за загубените, ќе биде признат како учесник во славата и во радоста на откупените.

За да може човекот да го признае Христа, Христос мора да живее во него. Тој не може да го пренесе она што не го примил. Учениците можат течно да зборуваат за науката, можат дословно да ги повторуваат Христовите зборови, но ако не поседуваат кротост и љубов слична на Христовата, тие не го признаваат него. Духот, спротивен на Христовиот дух, се откажува од него, независно од тоа како го исповеда со зборови. Луѓето можат да се откажат од Христа зборувајќи зло, со своите бесмислените разговори, со невестинитите или нељубезните зборови. Тие се откажуваат од него кога

одбегнуваат да ги носат животните товари и кога се стремат кон грешно задоволство. Можат да се откажат од него кога се прилагодуваат кон светот, кога се откажуваат од него со своето неучтиво однесување, со љубовта кон сопствените ставови, кога негуваат самооправдување и сомневање, кога предизвикуваат неволји и кога се задржуваат во темнина. На сите тие начини - изјавуваат дека Христос не е во нив. „Кој ќе се откаже од мене пред луѓето“, вели Тој, „јас ќе се откажам од него пред мојот небесен Отец“.

Спасителот ги предупредил своите ученици да не се надеваат оти непријателството на светот кон евангелието ќе се совлада и дека по извесно време неговото противење ќе престане. Тој рекол: „Не дојдов да донесам мир, туку меч“. Ова создавање на раздор не е последица на евангелието, туку резултат на противењето кон евангелието. Од сите прогонства најтешко е да се поднесе неслогата во семејството, отуѓувањето на најмилиите земни пријатели. Меѓутоа, Исус изјавува: „Кој го сака таткото или мајката повеќе од мене, не е достоин за мене. Кој го сака синот или ќерката повеќе од мене, не е достоин за мене. И кој не го зема својот крст и не оди по мене, не е достоин за мене“.

358   Задачата на Христовите слуги е висока почест и света доверба. „Кој ве прима вас“, вели Тој, „ме прима мене; а кој ме прима мене, го прима Оној кој ме прати“. Ниедно љубезно дело што им е сторено на луѓето во негово име нема да остане непризнато и ненаградено. Со истото нежно признание Тој ги опфаќа најслабите и најниските во Божјето семејство: „Кој ќе напои еден од овие малечкиве“ - оние што се како деца во својата вера и во познавањето на Христа - „само со чаша студена вода, во име на ученик, вистина ви велам, никако нема да ја загуби својата награда“.

Така Спасителот го завршил своето поучување. Во Христово име избраните дванаесетмина отишле, како и Тој што дошол „да им ја донесам радосната вест на сиромасите, да им навестам ослободување на заробените и враќање вид на слепите, да ги ослободам угнетените и да прогласам година на Господова милост“ (Лука 4,18.19).

„ДОЈДЕТЕ... И ПОЧИНЕТЕ СИ МАЛКУ“

*Оваа глава се ѓемели на
Маѓеј 14,1.2.12.13; Марко 6,30-32; Лука 9,7-10*

Кога се вратиле од својот мисионерски пат, „апостолите ³⁵⁹ се собраа околу Исуса и го известија за сè што направиле и како поучувале. А тој им рече: 'Дојдете на осамено место и починете си малку!' Зашто мнозина доаѓаа и си заминуваа, а немаа време ни да јадат“.

Учениците дошле кај Исуса и му раскажале сè. Нивната тесна врска со него ги охрабрила да му ги изнесат своите добри и неповторливи искуства, својата радост, набљудувајќи го резултатот на својот труд и својата жалост поради својот неуспех, поради своите грешки и своите слабости. Направиле грешки во својата прва работа како евангелисти, а бидејќи на Христа му зборувале искрено за своите искуства, Тој видел дека треба уште да ги поучува. Тој исто така видел дека се уморни од работата и дека им е потребен одмор.

Меѓутоа, таму каде што се наоѓале тогаш не можеле да го имаат потребниот мир, „зашто мнозина доаѓаа и си заминуваа, а немаа време ни да јадат“. Големи толпи народ го следеле Христа, со желба да ги исцели, страдни да ги чујат неговите зборови. Мнозина чувствуваа дека Тој ги привлекува, зашто им се чинело дека Тој е извор на сите благослови. Мнозина од оние што тогаш се собирале околу Христа да примат драгоцен благослов на здравје, го прифатиле како свој Спасител. Многу други, кои тогаш се плашеле од фарисеите да го признаат, се преобратиле при излевањето на Светиот Дух и пред гневните ³⁶⁰ свештеници и поглавари го признале како Божји Син.

Меѓутоа, сега Исус копнеел за мир за да може да биде со своите ученици, зашто имал многу да им каже. Во својата работа тие поминале низ искуства на судири и се сретнувале со различни противења. До сега за сè се советуваа со Христа,

но извесно време биле сами и понекогаш мачени од недоумица што да прават. Во својата работа се охрабриле, зашто Христос не ги пратил без својот Дух, и со вера во него тие правеле многу чуда; но сега имале потреба да се нахранат со лебот на животот. Им било потребно да одат на некое мирно место на кое, во заедница со Христа, би добиле упатства за навната идна работа.

„Тогаш Исус им рече: ’Дојдете на осамено место и починете си малку!’“ Христос е полн со нежност и сочувство кон сите што се во неговата служба. Сакал да им покаже на своите ученици дека Бог не бара жртва, туку милост. Со сето срце работеле за народот, а тоа ја исцрпувало нивната телесна и умна сила. Нивна должност била да се одморат.

Гледајќи го успехот во својата работа, учениците биле во опасност тоа да си го припишат себеси, во опасност да негуваат духовна горделивост и така да потклекнат под искушенијата на сатаната. Пред нив се наоѓала голема задача, па најпрво морале да научат дека нивната сила не лежи во самите нив, туку во Бога. Како и Мојсеј во Синајската пустина, како и Давид меѓу јудејските ритчиња или Илија кај потокот Хорат, на учениците им било потребно да се одвојат од сцените на својата постојана дејност и да бидат во заедница со Христа, со природата и со своите срца.

Додека учениците биле на мисионерски пат, Исус посетувал други градови и села, проповедајќи го евангелието за царството. Отприлика во тоа време примил вест за смртта на Јована Крстителот. Овој настан го оживеал пред него крајот кон кој биле насочени неговите чекори. На неговата патека се напластувале темни сенки. Свештениците и рабините настојувале со сите сили да го убијат; шпиони го следеле во стапки и на сите страни се умножувале заговори за негово уништување. Веста за проповедањето на апостолите низ сета Галилеја допрела и до Ирода, обрнувајќи го неговото внимание на Исуса и на неговата работа. „Јован Крстителот“, рекол тој, „воскреснал од мртвите“. Изразил желба да го види Исуса. Ирод чувствувал постојан страв од бунт што би избувнал тајно, со цел да го отфрли од престолот и да го скрши римскиот јарем кој му бил наметнат на еврејскиот народ, меѓу кој бил распространет дух на незадоволство и бунт. Било очигледно дека Христовата јавна работа во Галилеја не ќе може уште долго да трае. Сцените на неговите страдања се приближувале и Тој копнеел извесно време да се одвои од бучавата на мноштвото.

Со жалосно срце учениците на Јована го пренеле неговото изнакажено тело и го закопале. Тогаш „дојдоа и го известија Исуса“. Овие ученици биле љубоморни на Христа кога им се чинело дека го одвраќа народот од Јована. Застанале на страна на фарисеите, осудувајќи го кога седел со цариниците на гозбата на Матеја. Се сомневале во неговата божествена мисија затоа што не го ослободил Крстителот. Меѓутоа, сега, кога нивниот учител бил мртов и кога копнееле за утеха во својата голема болка и за водство во својата идна работа, дошле кај Исуса и ги соединиле своите интереси со неговите. Ним исто така им било потребно извесно време на мир за заедница со Спасителот.

Во близината на Витсаида, на северниот дел на езерото, се наоѓал еден осамен предел, кој сега, прекрасен со своето свежо зеленило, им нудел пријатно место за одмор на Исуса и на неговите ученици. Се упатиле со чамец преку водата кон тоа место. Тука тие би биле далеку од прометните патишта и од градската врева и немир. Сцените на природата сами по себе биле одмор, промена добредојдена за сетилата. Тука можеле да ги следат Христовите зборови без слушање на лути упади, одговори и обвинувања од страна на законниците и фарисеите. Тука можеле да уживаат кратко време во драгоцената заедница и во дружење со својот Господ.

Одморот што го зеле Христос и неговите ученици не бил одмор да си угодат себеси. Времето што го поминале повлечени не било посветено на задоволства. Разговарале заедно за Божјето дело и за можностите за негово унапредување. Учениците биле со Христа и можеле да го разберат; ним не им било потребно да им зборува во споредби. Им укажал на нивните грешки и им објаснил како треба да им пристапуваат на луѓето. Тој многу поцелосно им го открил драгоценото богатство на божествената вистина. Биле оживевани со божествената сила и вдахнати со надеж и храброст.

Иако Исус можел да прави чуда, иако и своите ученици ги ополномоштил да прават чуда, сепак, своите премалени слуги ги упатил да се изделат, да одат во природа и да се одморат. Кога зборувал дека жетвата е голема, а дека жетвари има малку, не им наметнал на своите ученици потреба од постојан труд, туку рекол: „Затоа молете го стопанот на жетвата да прати работници за својата жетва“ (Матеј 9,38). Бог на секој човек му одредил задача, според неговите способности (Ефесците

4,11-13), и Тој не сака некои да ги оптовари со одговорности, а други да немаат никаков товар, никаков напор на душата.

Неговите сочувствителни зборови и денеска им се упатени на неговите работници исто толку сигурно како и на неговите ученици. „Дојдете на осамено место и починете си малку!“ Тој им вели на оние што се истоштени и уморни. Не е мудро постојано да се биде под притисок на работата и возбудувањата, дури и во задоволувањето на духовните потреби на луѓето, зашто со тоа се занемарува личната побожност, а умните, душевните и телесните сили се претоваруваат. Од Христовите ученици се бара самооткажување, а жртви мора да се поднесат; но исто така мора да се води сметка поради нивната претерана ревност сатаната да не ја искористи слабоста на човечката природа и да му нанесе штета на Божјето дело.

Според мислењето на рабините, да се биде секогаш активен и зафатен со работа претставувало врв на религијата. За да ја покажат својата повозвишена побожност, тие биле зависни од некои надворешни дејства. Така своите души ги изделувале од Бога и изградувале своја самодоволност. Сè уште постојат истите опасности. Секогаш кога се зголемува дејноста и кога луѓето постигнуваат успех во која било работа за Бога, постои опасност од потпирање врз човечките планови и методи. Тогаш постои склоност помалку да се молиме и да имаме помалку вера. Како и учениците, ние се наоѓаме во опасност да ја загубиме од вид нашата зависност од Бога и се обидуваме од нашите дејности да си создадеме спасител. Потребно е постојано да го гледаме Исуса, сфаќајќи дека неговата сила е таа што ја извршува работата. Додека сериозно работиме врз спасувањето на загубените, мораме да одвоиме време и за размислување, за молитва и за проучување на Божјата реч. Само работата извршена со многу молитви и посветена со Христовата заслуга, на крај ќе се покаже успешна.

Ниеден друг живот не бил во толкава мера исполнет со труд и со одговорност како што бил Исусовиот живот; па сепак, колку често го затекнувале на молитва! Колку постојана била неговата заедница со Бога!

Во историјата на неговиот земен живот постојано се повторуваат забелешките како што се овие: „А изутрината, додека уште беше темно, стана, излезе и отиде на пусто место, и таму се молеше“. „Големо мноштво народ се собираше да го слуша и да се исцелува од своите болести. А Тој се повлекуваше на осамени места и се молеше на Бога“. „Во тоа време отиде Исус

на гора да се моли. Таму помина цела ноќ молејќи го Бога“ (Марко 1,35; Лука 5,15.16; 6,12).

Во животот што исцело му бил посветен за добро на другите, Спасителот сметал дека е неопходно да се повлече од прометните патишта и од мноштвото што постојано го следело. Тој морал да се повлече од животот на постојана работа и допир со човечките потреби, да побара мир и нераскинлива заедница со својот Отец. Како и секој од нас, како учесник во нашите потреби и слабости, бил наполно зависен од Бога и на тајно место во молитва барал божествена сила за да може да појде засилен за должностите и пробите. Во грешниот свет Исус издржал борби и душевни страдања. Во заедница со Бога можел да го симне товарот на болката што го притискал. Тука наоѓал утеха и радост.

Во Христа криците на човечкиот род допреле до Отецот на бесконечната милост. Како човек упатувал молитви кон Божјиот престол, додека неговата човечка природа не се исполнила со струја на небесна сила што треба да го поврзува човечкото и божественото. Со постојана врска примал живот од Бога за да може да му даде живот на светот. Неговото искуство мора да стане и наше искуство.

„Дојдете вие насамо“ - нè повикува Тој. Ако го послушаме, ќе станеме посилни и покорисни. Апостолите го барале Исуса и му раскажале сè, а Тој ги храбрел и ги поучувал. Кога денеска би изделиле време да одиме кај Исуса и да му ги кажеме сите наши потреби, не би биле разочарани; Тој би се нашол на десната страна до нас да ни помогне. Нам ни е потребна повеќе едноставност, повеќе доверба и потпирање врз нашиот Спасител. Тој, чиешто име е „Бог силен, Отец вечен, Кнез мироносен“; Тој, за кого е напишано дека „на рамото носи власт“, е Красен, Советник. Повикани сме да бараме мудрост од него. Тој „на сите им дава изобилно и без прекор“ (Исаија 9,6; Јаков 1,5).

Само тие што ги воспитува Бог мора да откријат живот што не е во сообразност со светот, со неговите обичаи и постапки; и секој треба да има лично искуство со кое се здобива со знаење за Божјата волја. Ние мораме лично да го чуеме Бога како му зборува на срцето. Кога ќе стивне секој друг глас и кога во мир чекаме пред него, тишината на душата Божјиот глас го прави поразбирлив. Тој ни заповеда: „Занемете и познајте дека јас сум Бог“ (Псалм 46,10). Само тука може да се најде вистински спокој. Тоа е најуспешна подготовка за сите што

работат за Бога. Среди раздвиженото мноштво и напорот на силното животно дејствување, душата што се освежила на овој начин ќе биде опкружена со атмосфера на светлина и мир. Животот ќе дише со мирис и ќе ја открива божествената сила што ќе допре до човечките срца.

„ДАЈТЕ ИМ ВИЕ ДА ЈАДАТ“

*Оваа глава се џемели на
Маттеј 14,13-21; Марко 6,32-44; Лука 9,10-17; Јован 6,1-13*

Христос со своите ученици се повлекол на едно осамено 364 место, но и ова ретко време полно со мир набргу е прекинато. Апостолите мислеле дека се повлекле таму каде што не ќе бидат вознемирувани; но штом на мноштвото му недостигал божествениот Учител, се прашале: „Каде е?“ Некој меѓу нив го забележал правецот во кој отишле Христос и неговите апостоли. Мнозина се упатиле по копно да ги најдат, додека други пошле со чамци по езерото. Наближувала Пасха, па од близу и далеку се собирале групи поклоници на пат кон Ерусалим да го видат Исуса. Кон нивниот број се придружувале многу други сè додека не се насобрале пет илјади мажи, освен жени и деца. Пред Христос да стигне на брегот, мноштвото веќе го чекало. Меѓутоа, тој незабележано се оддалечил од нив со цел извесно време да помине насамо со своите ученици.

Од падинката на брекчето го набљудувал мноштвото во движење и неговото срце се исполнило со сочувство. Иако бил лишен од својот одмор, Исус не бил нестрплив. Тој видел голема потреба, што барала негово внимание, додека го набљудувал народот како постојано пристигнува. „И се сожالي над нив, зашто прилегаа на овци без пастир“. Напуштајќи го својот предел за одмор, нашол едно згодно место на кое можел да им служи. Тие не примиле никаква помош од свештениците 365 и поглаварите; но додека го поучувал мноштвото за патот на спасението, од Христа потекле исцелителни реки на живот.

Луѓето ги слушале зборовите на милосрдие што толку слободно течеле од усните на Божјиот Син. Слушале благотворни зборови, толку едноставни, а толку јасни, што за нивните души биле како мелем на рана. Исцелувањето со него-

вата божествена рака им донело радост и живот на оние што умираше и олеснување и здравје на оние што страдале од болести. Денот им се чинел како небото да е на земјата, па воопшто не биле свесни колку долго не вкусиле ништо.

Поголемиот дел од денот веќе поминал. Сонцето се спуштило кон запад, а народот сè уште се двоумел. Исус цел ден работел без храна и одмор. Бил блед од умор и од глад, а учениците го молеле да престане со својата напорна работа. Меѓутоа, Тој не можел да се оддели од мноштвото што се тискало околу него.

На крај учениците дошле до него настојувајќи да го убедат да го распушти народот, зашто тоа е за негово добро. Мнозина дошле од далеку и уште од изутрината ништо не јаделе. Во околните градови и села би можеле да си купат храна. Но Исус им рекол: „Дајте им вие да јадат“, и потоа, обраќајќи му се на Филипа, прашал: „Каде да купиме леб да јадат овие луѓе?“ Тој го рекол ова за да ја испита верата на својот ученик. Филип го погледнал ова море луѓе и си помислил дека не е можно да се набави храна за да се задоволат потребите на толкаво мноштво. Одговорил дека леб за двесте денарии не би бил ни оддалеку доволен на секого да му припадне по едно парченце. Исус се распрашувал колку храна можат да пронајдат меѓу присутните. „Тука има едно момче“, рекол Андреја, „кое има пет јачменови лебови и две риби, ама што е тоа за толку народ?“ Исус им заповедал да му го донесат тоа. Потоа им рекол на учениците народот да седне на тревата во групи од по педесет или сто, за да се сочува редот и сите да можат да се осведочат во она што ќе го стори. Откако народот седнал на тревата, Исус ја зел храната и „погледна кон небото, ги благослови, ги раскрши лебовите и им ги даде на учениците, а учениците на луѓето. И сите јадоа и се наситија, и ги дигнаа преостанатите парчиња, дванаесет полни кошеви“.

366 366 Оној што го поучувал народот како да си обезбеди мир и среќа, исто така се грижел за нивните телесни потреби како и за нивните духовни стремежи. Народот бил уморен и премален. Имало мајки со бебиња на раце и со малечки деца што се држеле за нивниот skut. Мнозина стоеле со часови. Тие во толкава мера биле окупирани со Христовите зборови, што ниту за миг не помислиле да седнат, а мноштвото било толку големо, што се заканувала опасност да газат еден друг. Исус сакал да им даде можност за одмор, па ги повикал да седнат. На тоа место имало многу трева и сите можеле удобно да се одморат.

Христос никогаш не сторил ниту едно чудо ако не требало да се задоволи некоја вистинска потреба, а карактерот на секое чудо ги водел луѓето кон дрвото на животот, чиишто лисја служат за исцелување на народите. Едноставната храна што ја додавале учениците наоколу со свои раце содржела цела ризница поуки. Подарената храна била скромна; рибите и јачменовиот леб биле секојдневна храна на рибарите од околината на Галилејското Езеро. Христос можел да изнесе пред народот богат ручек, но храната подготвена само да го задоволи апетитот, не би дала никаква поука за добро на овие луѓе. Со оваа поука Христос им покажал дека природните Божји дарови за човекот биле изобличени. Никогаш луѓето не уживале толку во раскошните гозби приготвени да го задоволат изопачениот вкус, колку што уживале овие луѓе во одморот и во едноставната храна што им ја обезбедил Исус толку далеку од човечките населби.

Кога луѓето денеска би биле скромни во своите навики и кога би живееле сообразно со природните закони, како што го правеле тоа Адам и Ева во почетокот, би имало изобилство храна за потребите на човечкото семејство. Тогаш би имало помалку неvistински потреби и повеќе можности да се работи на Божји начин. Меѓутоа, себичноста и попуштањето пред неприродниот вкус донеле грев и беда на светот, изобилство на една страна и скудноста на друга.

Исус не сакал да ги привлече луѓето кон себе со тоа што ќе ги задоволи нивните желби за раскош. За тоа мноштво, уморно и гладно по долгиот и возбудлив ден, едноставната храна била потврда не само за неговата сила, туку и за неговата нежна грижа за нив при задоволувањето на нивните секојдневни животни потреби. Спасителот на своите следбеници не им ветил раскош на овој свет; нивната храна може да биде едноставна, па дури и скудна; нивната судбина обележана со сиромаштво, но неговиот збор е залог дека нивните потреби ќе бидат задоволени, зашто ветил нешто што е подобро од световното добро - трајна утеха со своето лично присуство.

Со тоа што нахранил пет илјади луѓе, Исус го тргнал превезот од светот на природата и ја открил силата што постојано дејствува за наше добро. Бог секојдневно прави чуда, создавајќи жетви на земјата. Со природната движечка сила се врши истото дело што се покажало при хранењето на мноштвото. Луѓето ја приготвуваат почвата и го сеат семето, но животот од Бога е тој што прави семето да никне. Божјиот

368

дожд, воздухот и сончевата светлина прават земјата „прво да донесе стебленце, потоа клас и најпосле клас полн со зрна“ (Марко 4,28). Бог е тој кој секој ден храни милиони со жетвите на земните полиња. Луѓето се повикани да соработуваат со Бога, грижејќи се за житото и приготвувајќи го лебот, но при тоа тие ја губат од вид божествената движечка сила. Тие не му ја даваат на Бога славата што му припаѓа на неговото свето име. Дејствувањето на неговата сила им се припишува на природните причини или на човечкото орудие. Наместо Бог, се слави човекот, а Божјите милостиви дарови се предмет на себична употреба и стануваат проклетство наместо благослов. Бог се труди да го измени сето тоа. Тој сака да ги оживее нашите отапани сетила да ја разликуваат неговата милостива доброта и да го прославуваат него поради дејствувањето на неговата сила. Тој сака да го препознаеме во неговите дарови, чијашто намера е тие навистина да ни бидат на благослов. Христовите чуда се направени за да се оствари оваа цел.

Кога мноштвото било нахрането, останала доста храна. Меѓутоа, Тој, кој под своја власт ги има сите извори на бесконечната сила, рекол: „Соберете ги останатите парчиња, за да не пропадне ништо“. Овие зборови значат многу повеќе одошто само ставање на лебот во кошници. Поуката е двојна. Не смее ништо да се растура. Не смееме да дозволиме да ни побегне ниту едно предимство. Ние не треба да занемариме ништо што служи за добро на човечкото суштество. Нека се собере сè што ќе ја намали скудноста на гладните луѓе на земјата. Во духовна смисла мора да се покаже иста грижа. Додека се полнеле кошниците со храна, луѓето мислеле на своите пријатели дома. Сакале и тие да земат удел во лебот што го благословил Христос. Содржината на кошниците е поделена меѓу страдното мноштво и однесена во сите околни краишта. Така учесниците на гозбата требало на другите да им го пренесат лебот што слегува од небото за да го утажат гладот на душата. Требало да го повторат она што го научиле за прекрасните Божји дела. Ништо не смеело да пропадне. Ниту еден збор што се однесувал на нивното вечно спасение не смеел напрасно да падне на земјата.

Чудото со лебовите дава поука за зависноста од Бога. Кога Христос нахранил пет илјади луѓе, храната не била при рака. Очигледно Тој немал никакви средства на располагање. Бил во дивина со пет илјади мажи, освен жени и деца. Тој не го повикал тоа силно мноштво да го следи; дошле без повик или

наредба; но Тој знаел дека по долгото слушање на неговите поуки ќе почувствуваат глад и умор; Тој бил едно со нив во нивната потреба од храна. Биле далеку од домовите и веќе се спуштала ноќ. Мнозина од нив немале средства да набават храна. Тој, кој заради нив постел четириесет дена во пустината, не сакал да дозволи во своите домови да се вратат гладни. Божјето провидение го поставило Исуса таму каде што се наоѓал; и Тој зависел од својот небесен Отец за средствата со кои требало да ја исполни оваа потреба.

Кога ќе се најдеме на тешки места, мораме да се потпреме врз Бога. Ние мораме да покажеме мудрост и расудување во секој животен потфат за да не се доведеме себеси во искушение со непромислени постапки. Ние не смееме да упаѓаме во тешкотии, занемарувајќи ги средствата што ни ги обезбедил Бог и злоупотребувајќи ги способностите што ни ги дал Тој. Христовите работници мора изрично да ги слушаат неговите упатства. Делото е Божје, па ако сакаме на другите да им донесеме благослов, мораме да ги следиме неговите планови. Нашето „јас“ не смееме да го сториме центар; нашето „јас“ не може да прими никаква чест. Ако правиме планови според нашите сопствени замисли, Господ ќе нè препушти на нашите сопствени грешки. Меѓутоа, ако ги следиме неговите упатства и ако тогаш се најдеме на тешки места, Тој ќе нè избави. Ние не смееме да потонеме во обесхрабрување, туку во секоја неприлика треба да бараме помош од него кој има власт над неисцрпните извори. Често ќе бидеме опкружени со тешки околности и тогаш со целосна доверба мораме да се потпреме врз Бога. Тој ќе ја чува секоја душа што упаднала во тешкотии настојувајќи да го следи Господовиот пат.

Христос ни заповеда преку пророкот: „Подели го својот леб со гладните, воведи ги под свој покрив бездомниците, облечи го оној што е гол“ (Исаија 58,7-10). Тој ни дал налог: „Одете по сиот свет и проповедајте му го евангелието на секое создание“ (Марко 16,15). Но колку често срцето ни се обесхрабрува и верата ни исчезнува кога ќе видиме колку е голема потребата а колку се малечки средствата во нашите раце. Како и Андреја, гледајќи ги петте јачменови лебови и двете малечки риби, и ние извикнуваме: „Но што е тоа за толкаво мноштво?“ Често се колебаеме неприготвени да дадеме сè што имаме, плашејќи се да трошиме и да се потрошиме за другите. Меѓутоа, Исус ни заповедал: „Дајте им вие да јадат“. Неговиот налог е и ветување;

а зад него се наоѓа истата сила што го нахранила мноштвото крај морето.

Во Христовото дело при задоволувањето на привремените потреби на гладното мноштво се наоѓа длабока духовна поука за неговите пратеници. Христос примил од Отецот; Тој им поделил на учениците; тие му поделиле на мноштвото; а луѓето едни на други. Така сите што се соединети со Христа ќе примат од него леб на животот, небесна храна, и ќе им ја поделат на другите.

Со целосна доверба во Бога, Исус ја зел малечката резерва лебови; па иако тоа било малечко количество дури и за неговото семејство ученици, не ги повикал да јадат, туку почнал да им дели, повикувајќи ги да го послужат народот. Храната се ³⁷⁰умножувала во неговите раце и, рацете на учениците, подадени кон Христа, кој самиот е леб на животот, никогаш не биле празни. Малечкото количество било доволно за сите. Кога ги исполнил потребите на народот, остатоците биле собрани и Христос и неговите ученици јаделе заедно од таа драгоцена храна добиена од небото.

Учениците биле канали за одржување врска меѓу Христа и неговиот народ. Тоа денеска би требало да биде големо охрабрување за неговите ученици. Христос е голем центар, извор на секоја сила. Неговите ученици мора да примаат од него. Најумните, најдуховните можат да го подарат само она што го примиле. Сами од себе не можат да дадат ништо друго што ѝ е потребно на душата. Ние можеме да го дадеме само она што го примаме од Христа; и можеме да примаме само кога им даваме на другите. Колку даваме, толку ќе примаме; и колку повеќе делиме, сè повеќе ќе примаме. Така можеме постојано да веруваме, да имаме доверба, да примаме и да даваме.

Градењето на Христовото царство ќе напредува, иако неговото напредување изгледа бавно, а неможностите како да сведочат против напредокот. Делото е Божје, па Тој ќе обезбеди средства и ќе прати вистински помошници, ревностни ученици, чиишто раце исто така ќе бидат полни со храна за мноштвото што умира од глад. Бог не е рамнодушен кон оние што работат со љубов, давајќи им ја речта на животот на душите што умираат, кои пак, од своја страна, посегаат по храна за другите гладни души.

Во нашата работа за Бога демне опасност премногу да се потпираме врз она што може да го стори човекот со своите дарби и способности. На тој начин го губиме од вид најголеми-

от Пратеник. Многу често оној што работи за Христа не успева да ја сфати својата лична одговорност. Тој се наоѓа во опасност својот товар да го префрли врз организациите, наместо да се потпре врз Него кој е извор на секоја сила. Голема грешка е да се потпираме врз човечката мудрост или врз бројките во Божјето дело. Успешната работа за Христа не зависи толку од бројките или од надареноста колку од чистотата на намерите, од искрената едноставност и од сериозната вера што се потпира врз Бога. За оние што не го познаваат Христа мора да се вложуваат лични напори, да се носат лични одговорности, да се прифати лична должност. Наместо да ги префрлите своите одговорности на некого што го сметате за многу понадарен од себе, работете според своите способности.

Кога ќе допре до вашето срце прашањето: „Каде да купиме леб да се нахранат овие луѓе?“, вашиот одговор нека не биде одговор на неверство. Кога учениците го чуле упатството на Спасителот: „Дајте им вие да јадат“, во нивните мисли се појавиле рој тешкотии. Тие поставиле прашање: Дали треба да одиме во селата да купиме храна? Така и сега, кога народот го нема лебот на животот, Господовите деца поставуваат прашање: Треба ли да пратиме по некого да дојде од далеку и да го нахрани? Но што кажува Христос? „Нека поседнат лугето“, и Тој тука ги нахранил. Така и вие, кога сте опкружени со души што се во неволја, знајте дека Христос е тука. Одржувајте тесна врска со него. Донесете му ги своите јачменови лебови на Исуса.

Средствата што ги имаме можеби нема да ни изгледаат доволни за работа; но ако тргнеме напред со вера, верувајќи во Божјата сила која е доволна, пред нас ќе се отворат обилни извори. Ако е делото од Бога, Тој сам ќе обезбеди средства за негово извршување. Тој ќе го награди искреното и едноставно потпирање врз него. И она што е незначително, но се користи мудро и штедливо во службата на небесниот Бог, ќе се зголеми во текот на самиот чин на давањето. Во Христовата рака малечкото количество храна останала непотрошена сè додека гладното мноштво не се наситило. Ако одиме кај Изворот на секоја сила да примиме со подадени раце на вера, ќе бидеме поддржани во нашата работа дури и под најнеповолни околности, оспособени на другите да им го дадеме лебот на животот.

Господ вели: „Давајте и ќе ви се даде“ (види Лука 6,38). „Кој сее скудно, скудно и ќе жнее; кој сее штедро, штедро и

ќе жнее... А Бог е способен изобилно да ја излее сета благодат врз вас, па имајќи секогаш доволно сè што е потребно, да имате изобилно за секое добро дело, како што е напишано: 'Раздаваше нашироко, им даваше на сиромашните'. „Оној кој му дава семе на сејачот и леб за храна, ќе го умножи и вашето семе и ќе ја зголеми жетвата на вашата праведност; и ќе бидете збогатени во сè за секаква штедрост, која преку нас предизвикува благодарност кон Бога“ (Лука 6,38; 2. Коринќаните 9,6-11).

НОЌ НА ЕЗЕРОТО

*Оваа глава се темели на Матџеј 14,22-33;
Марко 6,45-52; Јован 6,14-21*

Седејќи на трева во вечерината на пролетната вечер, луѓето се поткрепувале со храната за која се погрижил Христос. Зборовите што ги слушале тој ден им звучеле како Божји глас. Исцелувањата што ги гледале со свои очи можела да ги изврши само божествената сила. Меѓутоа, чудото со лебовите оставило впечаток врз секого во тоа силно мноштво. Сите имале полза од тоа чудо. Во времето на Мојсеја Бог го хранел Израел со мана во пустината; кој е Овој што ги нахранил овој ден ако не Оној за кого пророкувал Мојсеј? Никаква човечка сила не може да создаде од пет јачменови лебови и од две малечки риби доволно храна за да се нахранат илјадници гладни луѓе. Тие си зборувале еден на друг: „Овој навистина е Пророкот кој требаше да дојде на светот“.

Ова уверување се засилувало во текот на целиот ден. Ова крунско дело е гаранција дека долгоочекуваниот Ослободител е меѓу нив. Надежите на народот сè повеќе се загревале. Тој е Оној кој од Јудеја ќе создаде земен рај, земја во која тече мед и млеко. Тој може да исполни секоја желба. Тој може да ја скрши силата на омразените Римјани. Тој може да ги ослободи Јуда и Ерусалим. Тој може да ги исцели војниците ранети во војната. Тој може да снабди цели армии со храна. Тој може да ги освои народите и на Израел да му ја даде долго саканата надмоќ.

Во своето одушевување народот е готов веднаш да го круниса за цар. Увидуваат дека Тој воопшто не се труди да го привлече вниманието на себе или да си осигури себеси чест. Во ова Тој суштински се разликува од свештениците и поглаварите, па се плашеле дека никогаш нема да го бара своето право на Давидовиот престол. Откако заеднички се советувале, се согласиле да го земат и сосила да го прогласат

за цар на Израел. Учениците се здружиле со мноштвото во изјавата дека Давидовиот престол е законско наследство на нивниот Учител. Скромноста, си велеле тие, не му дозволува на Христа да ја прифати таквата почест. Народот нека го издигне својот Ослободител. Горделивите свештеници и поглавари нека бидат присилени да го почитуваат Оној што доаѓа наметнат со власт од Бога.

Ревносно се приготвувале да ги спроведат своите намери; но Исус согледал каков процес е покренат и го сфатил она што тие не можеле да го разберат - каков ќе биде резултатот на таквото движење. Дури и сега свештениците и поглаварите го бараат неговиот живот. Тие го обвинуваат дека го одврка народот од нив. Напорите да го постават на престол ќе бидат придружени со насилство и бунт и дејствувањето на духовното царство ќе биде попречено. Движењето мора да се запре без одлагање. Повикувајќи ги учениците, Исус им заповеда да земат чамец и веднаш да се вратат во Капернаум, препуштајќи му нему да го распушти народот.

Никогаш порано не им се чинело толку тешко да го послушаат Христа. Учениците долго се надевале на некое народно движење што ќе го постави Исуса на престол; тие не можеле да ја поднесат помислата дека ќе биде напрасно сето ова одушевување. Мноштвото што се собирало да прослави Пасха било желно да го види новиот Пророк. На неговите следбеници ова им се сторило златна прилика својот сакан Учител да го постават на престолот Израелов. Во жарот на овој нов стремеж кон слава, тешко им било да одат сами и да го остават Исуса осамен на тој пуст брег. Тие се бунеле против таквиот договор; но Исус сега зборувал со таква власт каква што никогаш порано не покажувал кон нив. Знаеле дека секако нивно натамошно опирање ќе биде напрасно, па во тишина се упатиле кон морето.

Тогаш Исус му наредил на мноштвото да се разотиде. Постапил толку решително, што не се осмелувале да не го послушаат. На нивните усни замреле зборовите на фалба и восхит. Нивните чекори биле запрени при обидот да го фатат, а од нивните лица исчезнал радосниот и ревносен поглед. Во тоа мноштво имало луѓе со силен ум и со цврста решителност; но Исусовото царско држење и неколкуте негови мирни, но заповеднички зборови, ја смириле толпата и ги осуетиле нивните планови. Во него препознале сила што е над сите земни власти и без никакво прашање се покориле.

Останувајќи сам, Исус „се искачи на гората за да се моли насамо“. Со часови продолжил сесрдно да разговара со Бога. Тие молитви не биле лично за него, туку за луѓето. Се молел за сила да им го открие на луѓето божествениот карактер на својата мисија, да не ја затемни сатаната нивната моќ на сфаќање и да не го изопачи нивното расудување. Спасителот знаел дека неговите денови на лична служба на земјата се речиси при крај и дека малку се оние што ќе го прифатат како свој Спасител. Во душевно страдање и болка се молел за своите ученици. Пред нив се страшни искушенија. Нивните долго негувани надежи, засновани на широко раширените заблуди, ќе бидат изневерени на мошне болен и понижувачки начин. Наместо издигнување на Давидовиот престол, тие ќе бидат сведоци на неговото распнување. Тоа навистина требало да биде негово вистинско крунисување. Но тие тоа не го разбрале, па кога ќе ги нагрвалат големи искушенија, тешко ќе ги препознаат како искушенија. Без Светиот Дух, кој ќе им го просветли разумот и ќе им го прошири сфаќањето, верата на учениците би паднала. Исуса го болело тоа што нивните сфаќања за неговото царство во голема мера биле ограничени на световно величење и чест. Врз неговото срце лежел тежок товар поради нив и Тој со тешки душевни маки и солзи ги излевал своите молитви.

Учениците не го напуштиле веднаш копното како што им заповедал Исус. Чекале извесно време со надеж дека ќе им се приближи. Меѓутоа, кога виделе дека бргу се спушта мрак, „влегоа во лаѓата и се упатија преку морето во Капернаум“.³⁸⁰ Го напуштиле Исуса со незадоволство во срцето, лути на него повеќе од кога било порано откако го признале за свој Господ. Мрмореле затоа што не им било дозволено да го прогласат за цар. Се обвинувале себеси што толку лесно ѝ се покориле на неговата заповед. Сметале дека со поголема упорност би можеле да ја постигнат својата цел.

Нивните умови и срца ги опфатило неверство. Честољубието ги заслепило. Знаеле дека фарисеите го мразат Исуса и топло сакале да го видат на висока положба што, според нивно мислење, ја заслужувал. Да се биде соединет со учител што може да прави величествени дела, а сепак да се биде прогласуван за измамник, било искушение што тие тешко го поднесувале. Дали требало секогаш да се сметаат за следбеници на лажен пророк? Зар Христос никогаш нема да ја преземе царската власт? Зошто Тој, кој поседувал таква сила,

не се открил во својот вистински карактер и нивниот пат не го сторил помалку болен? Зошто не го спасил Јована Крстителот од насилна смрт? Учениците размислувале така сè додека не навлекле врз себе голема духовна темнина. Се прашувале дали Исус можеби не е некој измамник, како што тврделе фарисеите?

Учениците тој ден биле сведоци на Христовите величествени дела. Се чинело како небото да слегло на земјата. Сеќавањето на тој величествен, славен ден, требало да ги вдахне со вера и со надеж. Дури и кога површно би разговарале меѓусебно за овој ден, не би дошле во искушение. Меѓутоа, нивното разочарување ги окупираше нивните мисли. Христовите зборови: „Соберете ги останатите парчиња за да не пропадне ништо!“ биле многу значајни. Тоа биле мигови на големи благослови за учениците, но тие сите ги заборавиле. Се наоѓале среде разбранети води. Нивните мисли биле вознемирени и неразумни, а Господ им дал нешто друго што ќе ги потресе нивните души и ќе ги вработи нивните умови. Бог тоа често го прави кога луѓето самите себеси си создаваат товари и неволји. Учениците немале потреба да создаваат неволји. Бргу се приближувала опасност.

Незабележано им се приближувала силна луѓа, а тие не биле приготвени за неа. Тоа била ненадејна спротивност на мошне убавиот ден, и затоа, кога ги зафатила луѓата, тие се исплашиле. Го заборавиле своето незадоволство, своето неверство и своето нетрпение. Сите се труделе да ја сочуваат лаѓата да не потоне. Витсаида не била далеку од местото на кое очекувале да го сретнат Исуса ако се оди по море. При обично време патувањето траело само неколку часови, но сега сè повеќе се оддалечувале од местото кон кое патувале. Се мачеле веслајќи до четвртата ноќна стража. Тогаш уморните луѓе сфатиле дека се загубени. Копнееле за присуство на својот Учител, зашто морето во луѓата и мракот им давало поука за нивната беспомошност.

Исус не ги заборавил. Оној што бдеел на брегот ги видел овие исплашени луѓе како се борат со луѓата. Ниеден миг не ги загубил од вид своите ученици. Со длабока загриженост неговите очи го следеле чамецот со драгоценiot товар со кој се поигрувала бурата, зашто овие луѓе требало да станат светлина на светот. Како мајка која со својата нежна љубов бдее над своето дете, така и милостивиот Учител бдеел над своите ученици. Кога нивните срца се покориле, кога нивното

несвето славољубие стивнало, а тие во понизност се молеле за помош, помошта им стигнала.

Во мигот кога мислеле дека се загубени, зрачок светлина открил таинствена силуета што им се приближува по водата. Меѓутоа, тие не сфаќаат дека тоа е Исус. Оној што им дошол на помош го сметале за непријател. Ги опфатил ужас. Рацете што цврсто ги држеле веслата со мускули како железо, сега ги испуштиле. Чамецот им е препуштен на милост и немилост на брановите; сите очи се насочени кон ова видение на човекот што оди по големите, пенливи бранови на зовриеното море.

Мислејќи дека тоа привидение е предзнак на нивното уништување, повикале во страв. Исус одел како да ќе ги заобиколи, но го препознале и го повикале преколнувајќи го да им помогне. Нивниот сакан Учител се свртил, неговиот глас го стивнал нивниот страв: „Охрабрете се, јас сум, не плашете се“.

Штом го сфатиле овој чудесен факт, Петар бил речиси вон од себе од радост. Како одвај да можел да поверува, извикнал: „Господе, ако си ти, заповедај да дојдам кај тебе по водава. А тој му рече: 'Дојди!'“

Гледајќи во Исуса, Петар одел сигурно. Но, кога самозадоволен се свртил кон своите другари во чамецот, неговите очи се одвоиле од Спасителот. Ветерот бил жесток. Брановите високо се издигнувале и се испречувале токму меѓу него и Учителот, и тој се исплашил. За миг Христос бил скриен од неговиот поглед и неговата вера се поколебала. Почнал да тоне. Но, додека силните бранови застрашувале со смрт, Петар ги подигнал очите над бесните бранови и, насочувајќи ги кон Исуса, извикнал: „Господе, спаси ме!“ Исус веднаш ја фатил подадената рака, велејќи: „МалOVERен, зашто се посомнева?“

Одејќи еден крај друг, додека раката на Петар почивала во раката на Учителот, заедно влегле во чамецот. Меѓутоа, Петар сега бил тивок и мирен. Немал причина да се фали пред своите другари; речиси го загубил животот поради неверството и самоувереноста. Кога го свртил погледот од Исуса, го загубил упориштето под нозете и потонал среде брановите.

Колку често и ние, кога ќе се најдеме во неволја, сме слични на Петар! Ги гледаме брановите, наместо нашите очи втреничено да ги држиме насочени кон Спасителот. Нашите чекори почнуваат да се лизгаат и надојдените води преминуваат преку нашите души. Исус не го повикал Петар да дојде кај него за да загине; Тој нас не нè повикува да го следиме за потоа да нè напушти. „Не бој се“, вели Тој, „зашто те откупив; те повикав

по име: Ти си мој. Кога ќе поминуваш низ води, јас ќе бидам со тебе; или низ реки, нема да те потопат. Кога ќе поминуваш низ оган, нема да изгориш, и нема пламен да те обгори. Зашто јас сум Господ, Бог твој, Светец Израелов, Спасител твој“ (Исаија 43,1-3).

Исус го читал карактерот на своите ученици, знаел колку жестоко ќе биде искушана нивната вера. Во овој случај на морето сакал да му ги открие на Петар неговите сопствени слабости - да му покаже дека неговата сигурност лежи во постојаната зависност од божествената сила. Среди луѓите на искушенијата ќе може сигурно да оди само ако во својата целосна несигурност во себе се потпре врз Спасителот. Во онаа точка во која мислел дека е силен, Петар бил слаб; и сè додека не ја сфатил својата слабост, не можел да ја разбере својата потреба на зависност од Христа. Кога би ја научил поуката што сакал Исус да му ја даде со тоа искуство на морето, не би претрпел неуспех кога го стигнало големото искушение.

Од ден на ден Бог ги поучува своите деца. Со приликите од секојдневниот живот ги приготвува да ја одиграат својата улога на пошироката сцена што ја одредило неговото провидение. Резултатот на секојдневните проби ќе ја одреди нивната победа или пораз во големата животна криза.

Оние што не ќе успеат да ја сфатат својата постојана зависност од Бога, ќе подлегнат во искушението. Ние можеме да претпоставуваме дека нашите нозе сега стојат цврсто и дека никогаш нема да бидеме поместени. Можеме со доверба да кажеме: Знаам кому му верував; ништо не може да ја поколеба мојата вера во Бога и во неговата Реч. Меѓутоа, сатаната се обидува да ги искористи нашите наследени и стекнати црти на карактерот и да ни ги заслепи очите за да не ги видат нашите потреби и мани. Ние можеме да одиме сигурно само ако сме свесни за нашите слабости и ако постојано гледаме во Исуса.

Кога Исус го зазел своето место во чамецот, ветерот престанал „и лагата веднаш се најде на брегот каде што одеа“. По ужасната ноќ, осамнала светлина. Учениците и другите што биле во чамецот паднале пред Исусовите нозе со благодарни срца, велејќи: „Навистина ти си Син Божји!“

ПРЕСВРТНИЦА ВО ГАЛИЛЕЈА

Оваа глава се темели на Јован 6,22-71

Кога го спречил народот да го прогласи за цар, Христос знаел дека настапила пресвртница во неговиот живот. Мноштвото што денеска сакало да го издигне на престол, утре ќе се сврти од него. Разочарувањето на нивното себично славољубие нивната љубов ќе ја пренасочи во омраза и нивното славење во клетви. Иако знаел за ова, не презел ништо да ја спречи кризата. Уште од почеток не им давал на своите следбеници никаква надеж во земни награди. На еден што дошол да стане негов ученик му рекол: „Лисиците имаат дувла, а небесните птици гнезда, додека Синот човечки нема каде да стави глава“ (Матеј 8,20).

Кога луѓето би можеле да ги имаат заедно светот и Христа, мноштвото би му понудило своја преданост; но Тој не можел да прифати таква служба. Мнозина од оние што биле поврзани со него биле привлечени со надеж во световно царство. Овие луѓе не смеат да останат во самоизмама. Длабоката духовна поука од чудото со лебовите не ја разбрале. Таа треба да се објасни. Ова ново откровение ќе донесе со себе уште непосредна проверка.

Чудото со лебовите се прочуло и близу и далеку и следното утро мошне рано во Витсаида се собирал народ да го види Исуса. Доаѓале во голем број по копно и по море. Оние што го напуштиле претходната ноќ се вратиле очекувајќи сè уште да го најдат тука, зашто немало лаѓа со која би можел да премине на другата страна. Но нивното трагање било бесплодно и мнозина, барајќи го, се упатиле во Капернаум.

Во меѓувреме, само по еден ден, стигнал во Генисарет. Штом се дознало дека е тука, народот „го облета сиот оној крај, и почнаа да носат болни на постели таму каде што ќе чуеја дека е Тој“ (Марко 6,55).

По извесно време отишол во синагогата и таму го нашле тие што дошле од Витсаида. Од неговите ученици дознале како преминал преку морето. Жестокоста на луѓата и безбројните часови напразно веслање наспроти неповолните ветришта, Христовата појава што одела по водата, стравот што се појавил тогаш, неговите смирувачки зборови, Петровото доживување и неговиот резултат со ненадејното смирување на луѓата и со истоварувањето од лаѓата - сето тоа верно му е пренесено на восхитеното мноштво. Сè уште незадоволни со ова, мнозина се собирале околу Исуса, прашувајќи: „Учителе, кога дојде ваму?“ Се надевале дека од неговите усни ќе слушнат натамошно опишување на ова чудо.

Исус не го задоволил нивното љубопитство. Со жалост рекол: „Ме барате не затоа што видовте чудотворни знаци, туку затоа што јадовте од лебовите и се наситивте“. Не го барале со некои возвишени побуди, туку затоа што биле нахранети со леб се надевале дека со тоа што се поврзале со него ќе добијат и друга земна корист. Спасителот им заповедал: „Работете не за храна што се расипува, туку за храна што останува за вечен живот“. Не барајте само материјална корист. Главен напор нека не биде грижата за сегашниот живот, туку барајте духовна храна, токму онаа мудрост што ќе остане за вечен живот. Тоа може да го даде само Божиот Син, „зашто него го овласти за тоа Бог-Отецот“.

За миг кај слушателите се разбудило интересирање. Извикнале: „Што да сториме за да правиме дела Божји?“ Тие извршиле многу напорни потфати за да му се препорачаат себеси на Бога и биле готови да чујат некое ново правило со чија помош би можеле да се здобијат со поголема заслуга. Нивното прашање значело: Што треба да правиме за да го заслужиме небото? Која цена се бара за да го добиеме животот што ќе дојде?

„Исус им одговори: 'Ова е дело Божје: Да верувате во Оној што го прати Тој'. Небесната цена е Исус. Патот за небото оди преку верата во „Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29).

Меѓутоа, народот решил да не ја прифати оваа божествена вистина. Исус ја извршувал токму онаа мисија што ја навестило пророштвото дека ќе ја изврши Месија; но тие не виделе ништо повеќе од она што нивните себични надежи го означиле како негова задача. Христос навистина еднаш нахранил мноштво со јачмени лебови; но во Мојсеево време Израел бил хранет

со мана четириесет години, па затоа од Месија се очекувале многу поголеми благослови. Нивните незадоволни срца се прашувале зар Исус не е во состојба, ако веќе може да стори толку чудесни дела што ги гледале со свои очи, да му даде здравје, сила и богатство на целокупниот свој народ, да го ослободи од неговите угнетувачи и да го издигне со моќ и чест? Фактот што Тој тврдел оти е пратен од Бога, а сепак одбивал да биде Израелов цар, била тајна што не можеле да ја доловат. Неговото одбивање погрешно е протолкувано. Мнозина заклучиле дека Тој не се осмелувал да го бара своето право затоа што и самиот се сомневал во божествената природа на својата мисија. На тој начин своите срца му ги отвориле на неверството и семето што го посеал сатаната донело своевиден род - погрешно сфаќање и отпад.

Сега еден рабин потсмешливо прашал: „Каков знак ќе направиш за да видиме и да ти поверуваме? Какво дело ќе извршиш? Нашите татковци јадеа мана во пустината, како што е напишано: 'Им даде да јадат леб од небото'“.

Евреите Мојсеја го почитувале како оној што ја дал маната, припишувајќи му ја славата на орудието, а губејќи го од вид Оној што го извршил тоа дело. Нивните татковци мрмореле против Мојсеја, му ја откажувале и се сомневале во неговата божествена задача. Сега со истиот дух потомците го одбиваат Оној што им ја донел веста од Бога. „Тогаш им рече Исус: 'Вистина, вистина, ви велеам, Мојсеј не ви даде леб од небото'“.

Дарителот на маната стоел меѓу нив. Христос бил тој што ги водел Евреите низ пустината и секојдневно ги хранел со леб од небото. Таа храна била пример на вистинскиот небесен Леб. Животодавниот Дух, произлегувајќи од бесконечната Божја полнота, е вистинска мана. Исус рекол: „Зашто леб Божји е Оној кој слегува од небото и му дава живот на светот“ (Јован 6,33).

Сè уште мислејќи дека Исус зборува за земна храна, некои од неговите слушатели извикнале: „Господе, давај ни го секогаш тој леб!“ Исус отворено рекол: „Јас сум леб на животот“.

Сликвитиот израз што го употребил Христос им бил познат на Евреите. Мојсеј, вдахнат со Светиот Дух, рекол: „Човекот не живее само од леб, туку од сè што излегува од Божјата уста“. „Кога ми дојдоа зборовите твои, јас ги голтав: зборовите твои го восхитија и го израдуваа срцето мое“ (5. Мојсеева 8,3; Еремија 15,16). Рабините тврделе дека јадењето на лебот во духовна смисла значи проучување на законот и

правење на добри дела; често се зборувало за тоа дека, кога ќе дојде Месија, ќе биде нахранет цел Израел. Учењето на пророците ја разјаснило длабоката духовна поука во чудото со лебовите. Оваа поука Христос се обидел да им ја објасни на своите слушатели во синагогата. Кога би ги разбрале светите списи, би ги разбрале неговите зборови кога кажал: „Јас сум леб на животот“. Само еден ден порано изнемоштеното и гладно мноштво било нахрането со лебот што го дал Тој. Како што примиле од тој леб телесна сила и освежување, така од Христа можеле да примат духовна сила за вечен живот. „Оној што доаѓа кај мене“, рекол Тој, „нема да огладни и кој верува во мене, нема никогаш да ожедни“. Но, додал: „Туку ви реков дека - иако ме видовте - не верувате“.

Тие го виделе Христа во сведоштвото на Светиот Дух, а Бог им се открил и на нивните души. Од ден на ден пред нив стоеле живи докази за неговата сила, па сепак барале уште некој знак. И кога би им бил даден и тој знак, тие би останале исто така неверни како што биле и порано. Ако не биле уверени со она што го виделе и што го чуле, би било бесполезно да им се покажуваат уште почудесни дела. Неверството секогаш ќе најде оправдување за сомневање и со причини ќе го негира и најсилниот доказ.

387 Христос пак им упатил повик на тие тврдокорни срца. „А оној кој доаѓа кај мене нема да го истерам“. Сите што го примаат со вера, кажал Тој, ќе имаат живот вечен. Никој не може да биде загубен. Не постои никаква потреба фарисеите и садукееите да расправаат за идниот живот. Не е веќе потребно луѓето да тагуваат со безнадежна болка за своите мртви. „Желба на мојот Отец е, секој што го гледа Синот и верува во него, да добие живот вечен, и јас да го воскреснам во последниот ден“. Меѓутоа, народните водачи биле навредени: „Прашаа: 'Не е ли овој Исус, синот на Јосифа, чиишто татко и мајка ги познаваме? Како може сега да каже: Јас слегов од небото?'“ Се обиделе да создадат предрасуди со тоа што потсмешливо го споменале Исусовото скромно потекло. Со омаловажување укажувале на неговиот живот како галилејски работник и на неговото сиромашно и скромно семејство. Тврдењата на овој необразован дрводелец, велеле тие, не се достоини за наше внимание. На сметка на неговото таинствено раѓање ја подметнале мислата дека Тој има сомнително потекло, прикажувајќи ги човечките околности на неговото раѓање како дамка во неговиот живот.

Исус не се обидел да ја објасни тајната на своето раѓање. Тој не дал никаков одговор на прашањето во врска со своето доаѓање од небото, како што не дал никаков одговор на прашањето во врска со своето преминување преку морето. Не го насочувал вниманието кон чудата што го обележувале неговиот живот. Доброволно себеси се сторил човек без углед, земајќи на себе лик на слуга. Меѓутоа, неговите зборови и дела го откривале неговиот карактер. Сите, чишто срца биле отворени за божественото просветлување, во него го препознале „Единородниот од Отецот“, полн „со милост и со вистина“ (Јован 1,14).

Предрасудата на фарисеите била многу подлабока отколку што го откривале тоа нивните прашања: таа имала свој корен во изопаченоста на нивното срце. Секој Исусов збор и дело кај нив поттикнувале непријателство, зашто духот што го негувале не можел во него да најде никаков одглас.

„Никој не може да дојде кај мене ако не го привлече Отецот кој ме прати, и јас ќе го воскреснам во последниот ден. Кај пророците е напишано: 'Сите ќе бидат научени од Бога. Секој, кој чул од Отецот и научил, доаѓа кај мене'“. Кај Христа нема да дојде никој, освен оние што ќе одговорат на љубовта на Отецот која ги привлекува. Меѓутоа, Бог ги привлекува сите срца кон себе, па затоа кај Христа нема да дојдат само оние што ќе ѝ се противстават на таа негова привлечна сила.

Со зборовите „сите ќе бидат научени од Бога“ Исус се повикува на пророштвото на Исаија: „Сите твои синови ќе бидат научени од Господа, и голема ќе биде среќата на твоите деца“ (Исаија 54,13). Овој дел од светите списи Евреите си ги при- својувале за себе. Се фалеле дека Бог е нивни Учител. Меѓу- тоа, Исус покажал дека ова тврдење е бесполезно, зашто рекол: „Секој што го слуша Отецот и ја прима неговата наука, доаѓа кај мене“. Само преку Христа можат да го запознаат Отецот. Човечката природа не може да ја издржи цената на неговата слава. Оние што дознале за Бога и што го слушале гласот на неговиот Син, во Исуса од Назарет ќе го препознаат Оној што го објавил Отецот преку природата и откровението.

„Вистина, вистина, ви велеам, кој ќе поверува во мене има живот вечен“. Преку саканиот Јован, кој ги слушал овие зборови, Светиот Дух им се обратил на црквите: „А еве го сведоштвото: Бог ни даде вечен живот, и тој живот е во неговиот Син. Кој го има Синот, има живот вечен“ (1. Јованово 5,11.12). А Исус рекол: „Јас ќе го воскреснам во последниот ден“.

Христос станал едно тело со нас, за ние да станеме еден дух со него. Преку ова единство ќе станеме од гробот - не само како израз на Христовата сила, туку затоа што неговиот живот со вера станал наш живот. Оние што го согледуваат Христа во неговиот вистински карактер и го примаат во срцето, имаат вечен живот. Христос живее во нас со Духот, а Божјиот Дух, примен со вера во срцето, е почеток на вечниот живот.

Народот му укажувал на Христа на маната (храната) што ја јаделе нивните татковци во пустината, како таа храна да била поголемо чудо од она што го направил Исус, но Тој покажал колку незначителен бил тој дар кога ќе се спореди со благословите што Тој дошол да ги подари. Маната можела да го одржи само овдешниот живот; таа не го спречувала приближувањето на смртта ниту обезбедувала бесмртност; но Лебот од небото ја храни душата за вечен живот. Спасителот рекол: „Јас сум леб на животот. Вашите татковци јадеа мана во пустината и изумреа. Ова е лебот што слегува од небото. Оној што јаде од овој леб, ќе живее довека“. Со ова сликовито прикажување Христос сега додава уште нешто. Тој само со смртта може да им подари живот на луѓето и со зборовите што следат укажува на својата смрт како средство за спасението. Тој вели: „Лебот што ќе го дадам јас, е моето тело што ќе го предадам за животот на светот“.

Евреите биле зафатени со подготовка за празнување на празникот Пасха во Ерусалим во знак на сеќавање на ноќта на ослободувањето на Израел, кога ангелот уништувач тешко ги погодил египетските домови. Бог сакал во пасхалното јагне да го видат Божјето Јагне и преку овој чин да го прифатат него кој се дал себеси за животот на светот. Меѓутоа, Евреите отишле толку далеку, што чинот го сметале за најважно, додека неговото значење останало незабележано. Тие не го препознале Господовото дело. Истата таа вистина, која сликовито е прикажана во пасхалната служба, била искажана со зборовите на Христовата поука. Но и таа не била препозната.

Сега рабините налутено викале: „Како може овој да ни го даде своето тело да го јадеме?“ Се преправале дека неговите зборови ги разбираат во иста буквална смисла како и Никодим кога прашал: „Како може човек да се роди кога е стар?“ (Јован 3,4). Во извесна мера го сфатиле значењето на Исусовите зборови, но не сакале да го признаат тоа. Толкувајќи ги неговите зборови погрешно, се надевале дека кај народот ќе создадат предрасуди против него.

Христос не го ублажил своето сликовито прикажување. Тој ја повторил вистината со уште посилни зборови: „Вистина, вистина, ви велам: Ако не го јадете телото на Синот човечки и не ја пиете неговата крв, не ќе имате живот во себе. Кој го јаде моето тело и ја пие мојата крв, има вечен живот, и јас ќе го воскреснам во последниот ден. Зашто моето тело е вистинска храна, и мојата крв - вистинска напивка. Кој го јаде моето тело и ја пие мојата крв, останува во мене и јас во него“.

Да се јаде Христовото тело и да се пие Христовата крв значи да се прими Христос како личен Спасител, верувајќи дека Тој ги проштава нашите гревови и дека во него сме совршени. Ние ќе станеме учесници во неговата природа ако ја набљудуваме неговата љубов, ако живееме во неа, ако пиеме од неа. Она што е храната за телото, тоа мора да биде Христос за душата. Храната не може да ни користи ако не ја јадеме, ако таа не стане дел на нашето суштество. Така и Христос нема никаква вредност за нас ако не го запознаеме како личен Спасител. Теоретското знаење нема да ни биде од никаква полза. Мораме да се храниме со него, мораме да го примиме во срцето така што неговиот живот да стане наш. Ние мораме да ја впиваме неговата љубов и неговата милост.

Меѓутоа, дури и овие сликовити прикази не можеле да го искажат предимството на поврзаноста на верникот со Христа. Исус рекол: „Како што ме прати мене живиот Отец, и како што живеам јас заради Отецот, така и оној што ме јаде мене, ќе живее заради мене“. Како Божјиот Син што живеел со вера во Отецот, така и ние треба да живееме со вера во Христа. Тој во толкава мера ѝ се потчинил на Божјата волја, што самиот Отец се открил во неговиот живот. Иако бил искушаван во сè како и ние, пред светот стоел неизвалкан со злото што го опкружувало. И ние треба да победиме така како што победил Христос.

Дали си ти Христов следбеник? Тогаш сè што е напишано во врска со духовниот живот, е напишано за тебе и може да се постигне со твое соединување со Исуса. Дали твојата ревност поткликнала? Дали твојата прва љубов се изладила? Прифати ја повторно понудената Христова љубов! Јади го неговото тело и пиј ја неговата крв и ќе станеш едно со Отецот и со Синот.

Евреите не сакале да видат ништо друго освен најбуквално значење на зборовите на Спасителот. Со обредниот закон ним им било забрането да вкусат крв и сега Христовите зборови ги протолкувале како светогрдие и расправале меѓусебно за

нив. Мнозина дури и меѓу учениците зборувале: „Тешка е оваа беседа! Кој може да ја слуша?“

Спасителот им одговорил: „Зар ова ве соблазнува? А што ќе биде ако го видите Синот човечки да се вознесува горе, каде што бил порано? Духот е оној кој оживува, телото не помага ништо. Зборовите што ви ги реков се дух и живот“.

Христовиот живот, кој му дава живот на светот, се наоѓа во неговата реч. Со својата реч Исус ги лекувал болните и ги истерувал лошите духови; со својата реч го смирил морето и ги подигнувал мртвите; и народот сведочел дека неговата реч имала сила. Тој ја зборувал Божјата реч, како што зборувал преку сите пророци и учители во Стариот завет. Целокупната Библија е Христова објава, и Спасителот сакал верата на своите следбеници да ја насочи кон оваа реч. Кога ќе се повлече неговото видливо присуство, речта мора да биде нивни извор на сила. Како и нивниот Учител, тие ќе мора да живеат „од секој збор што излегува од Божјата уста“ (Матеј 4,4).

Како нашиот телесен живот што се одржува со храната, така и нашиот духовен живот се одржува со Божјата реч. Секоја душа за себе треба да прима живот од Божјата реч. Како што мораме сами за себе да јадеме за да ги примиме хранливите состојки, така мораме да ја примиме речта сами за себе. Ние не би смееле да ја примиме само со посредство на туѓ ум. Мораме внимателно да ја проучуваме Библијата, барајќи од Бога помош на Светиот Дух за да можеме да ја разбереме неговата Реч. Треба да земеме еден библиски стих и умот да го сосредоточиме на мислата што ја ставил Бог за нас во него. Треба да размислуваме за таа мисла сè додека истата не стане наша сопственост и не дознаеме што „кажува Господ“.

Во своите ветувања и опомени Исус мисли на мене. Бог толку го милее светот, што го дал и својот единороден Син, за јас, верувајќи во него, да не загинам, туку да имам живот вечен. Искуствата врзани за Божјата реч мора да бидат мои искуства. Молитвата и ветувањата, правилата и опомените се мои. „Со Христа бев распнат; и јас веќе не живеам, туку Христос живее во мене, а животот што сега го живеам во телото, го живеам преку вера во Божјиот Син, кој ме милее и се предаде себеси за мене“ (Галатите 2,20). Кога верата така ќе ги прими и ќе ги усвои начелата на вистината, таа ќе стане дел на суштеството и движечка сила на животот. Божјата реч, прифатена во душата, ги обликува мислите и учествува во развитокот на карактерот.

Гледајќи постојано со вера во Исуса, ќе станеме посланици. На својот гладен и жеден народ Бог ќе му даде најдрагоцените откровенија. Тој ќе пронајде дека Христос е личен Спасител. Додека се храни со неговата реч, тој ќе открие дека таа е дух и живот. Речта го уништува она што е наследено, земната природа, и дарува нов живот во Исуса Христа. Светиот Дух ѝ доаѓа на душата како Утешител. Со преродбенската сила на неговата милост, Божјиот лик повторно се создава во ученикот и тој станува ново создание. Љубовта го презема местото на омразата и срцето станува слично со Бога. Тоа всушност значи да се живее „од секој збор што излегува од Божјата уста“. Тоа значи да се јаде Лебот што слегува од небото.

Христос изговорил една света, вечна вистина за односот меѓу себе и своите следбеници. Тој го познавал карактерот на оние што тврделе дека се негови ученици и неговите зборови ја провериле нивната вера. Изјавил дека мора да веруваат и да дејствуваат сообразно со неговото учење. Сите што го примиле Христа во срцето, ќе бидат учесници во неговата природа и во хармонија со неговиот карактер. Ова го опфаќало откажувањето од нивните омилени амбиции. Тоа барало нивно целосно потчинување на Исуса. Повикани се да станат самопожртвувани, кротки и понизни во срцето. Тие мора да одат по тесната патека по која одел и Човекот од Голгота, ако сакаат да имаат дел во дарот на животот и во небесната слава.

Проверката била премногу голема. Одушевувањето на оние што сакале со сила да го сторат цар се изладило. Ова излагање во синагогата, изјавиле, им ги отворило очите. Сега се изведени од заблудата. Во нивните умови неговите зборови биле непосредно признавање дека Тој не е Месија и дека нема да уследи никаква земна награда од поврзаноста со него. Неговата сила да прави чуда за нив била добредојдена; сакале да се ослободат од болестите и од страдањата, но не го сакале неговиот самопожртвуван живот. Не им било грижа за таинственото, духовно царство за кое зборувал. Оние неискрени и себични што го барале, не го сакале повеќе. Ако не ја вложи својата сила и влијание за да се ослободат од Римјаните, тие не сакаат да имаат ништо со него.

Исус отворено им рекол: „Но има некои од вас, кои не веруваат“, и додал, „затоа ви реков дека никој не може да дојде кај мене, освен ако не му е дадено од Отецот“. Сакал да разберат дека, ако не бидат привлечени кон него, тоа ќе биде од причина што нивните срца не биле отворени за Светиот Дух.

„Земниот човек не го прима она што е од Божјиот Дух, зашто тоа е безумство за него, и не може да го разбере, бидејќи тоа треба да се расудува на духовен начин“ (1. Коринќаните 2,14).

Со вера душата може да ја набљудува Исусовата слава. Оваа слава е скриена сè додека не се разгори со Светиот Дух вера во душата.

Добивајќи јавен укор за своето неверство, овие ученици уште повеќе се оддалечиле од Исуса. Биле мошне незадоволни и, сакајќи да му зададат болка на Спасителот и да го поддржат реваншизмот на фарисеите, му го свртиле грбот и го напуштиле со презир. Тие избрале - ја зеле формата без дух, лушпата без јатка. Нивната одлука потоа никогаш не е изменета, зашто не оделе повеќе со Исуса.

„Тој држи во раката лопата, и ќе го исчисти своето гумно; ќе го собере своето жито во амбар“ (Матеј 3,12). Тоа било едно од таквите времиња на чистење. Со зборовите на вистината била одвоена плевата од житото. Затоа што биле премногу суетни и уверени во својата праведност за да примат укор, затоа што премногу го сакале светот за да прифатат живот на понизност, мнозина му го свртиле грбот на Исуса. Мнозина сè уште го прават тоа. Душите денеска се тестираат како што се тестирале учениците во синагогата во Капернаум. Кога вистината уверливо ќе му се разјасни на срцето, увидуваат дека нивните желби не се сообразени со Божјата волја. Тие ја гледаат потребата од целосна промена кај себе, но не би сакале да ја прифатат службата полна со самооткажување. Затоа се лутат кога ќе се откријат нивните гревови. Си заминуваат навредени, како и учениците што го напуштиле Исуса мрморејќи: „Тешка е оваа беседа! Кој може да ја слуша?“

Пофалбите и ласкањето би биле пријатни за нивните уши, но вистината не е добредојдена; тие не можат да ја слушаат. Кога го следела толпата, кога е нахрането мноштвото и кога ги чуле победоносните извици, нивните гласови се слевале во величење, но кога Божјиот Дух го открил нивниот грев или им заповедал да го остават, ѝ го свртиле грбот на вистината и не оделе повеќе со Исуса.

Кога овие неверни ученици го напуштиле Исуса, со нив завладеал друг дух. Не можеле да видат никаква привлечност кај Оној кој порано им изгледал толку интересен. Ги побарале неговите непријатели, зашто биле сообразени со нивниот дух и работа. Погрешно ги толкувале неговите зборови, ги искривоколкувале неговите изјави и неточно ги прикажувале

неговите побуди. Го бранеле своето однесување, собирајќи и најмалечка подробност што би можела да се сврти против него; со овие лажни гласови предизвикан е таков гнев, што животот му бил во опасност.

Вестите дека, според сопствено признание Исус од Назарет не е Месија, бргу се ширеле. На тој начин струјата на чувствата на народот во Галилеја се свртила против него, како што се случило тоа една година порано во Јудеја. О Израеле! Го отфрлиле Спасителот затоа што копнееле за освојувач што би им дал земна сила. Сакале јадење што поминува, а не она што трае вечно.

Со жалосно срце Исус ги видел оние што биле негови ученици како го напуштаат него - Животот и Светлината на луѓето. Свеста дека неговото сожалување е потценето, дека неговата љубов останала невозвратена, неговата милост омаловажена, неговото спасение отфрлено, го исполнувала со неискажлива тага. Таквиот развој на настаните, каков што бил овој, го направил Човек на болката кој ја познава тагата.

Не обидувајќи се да ги спречи оние што го напуштале, Исус се свртил кон двенаесеттемина и рекол: „Да не сакате и вие да си отидете?“ Петар одговорил со прашањето: „Господе, кај кого да отидеме? Ти имаш зборови на вечен живот“, и додал, „ние веруваме и знаеме дека ти си светец Божји“.

„Кај кого да отидеме?“ Учителите во Израел биле робови на формализмот. Фарисеите и садукееите постојано се расправале. Да се напушти Исус би значело да се упадне меѓу поборниците на обредите и церемониите и меѓу славољубивите луѓе што се стремеле кон сопствена слава. Учениците нашле повеќе мир и радост откако го прифатиле Христа отколку што имале во целиот поранешен живот. Како можат да се вратат кај оние што го презирале и прогонувале Пријателот на грешниците? Долго го очекувале Месија; сега дошол и тие не можат да се откажат од неговото присуство и да преминат кај оние што сакале да го убијат, а нив ги прогонувале затоа што станале негови следбеници.

„Кај кого да отидеме?“ Не од Христовото учење, од неговите поуки за љубовта и милоста, во темнината на неверството, во пороците на светот. Додека Спасителот го напуштале мнозина што биле сведоци на неговите чудесни дела, Петар ја изразил верата на учениците: „Ти си Христос“. Самата помисла да ја загубат оваа котва на своите души ги исполнувала со

страв и со болка. Да се остане без Спасителот значи да се биде однесен со струјата на мрачното и бурно море.

394 Многу Исусови зборови и дела на ограничените умови им се чинеле таинствени, но секој збор и дело во работата на нашето откупување имале одредена цел; сè било испланирано да ја постигне својата цел. Кога би биле способни да ги разбереме неговите цели, сè би изгледало важно, потполно во хармонија со неговата мисија.

Иако сега не можеме да ги сфатиме Божјите дела и патишта, можеме да ја препознаеме неговата голема љубов која лежи во основата на сите негови постапки кон луѓето. Оној што живее близу до Исуса, во голема мера ќе ја разбере тајната на побожноста. Тој ќе ја препознае милоста што управува со укорот, што го испитува карактерот и ги изнесува на виделина намерите на срцето.

Ставајќи ја вистината на тест кој предизвикал толку многу негови ученици да се вратат назад, Исус знаел каков ќе биде резултатот на неговите зборови; но морал да ја исполни целта на милоста. Однапред видел дека во часот на искушението секој од неговите сакани ученици ќе биде жестоко искушувачан. Неговите смртни маки во Гетсиманија, предавството и распнувањето, за нив ќе бидат најтешко искушение. Кога не би наишло претходно искушение, мнозина со нив би биле поврзани само од себични побуди. Кога нивниот Господ ќе биде осуден во судницата, кога мноштвото што го поздравувало како свој цар ќе вика против него и ќе го исмева, кога толпата што се подбива ќе извикнува: „Распни го, распни го“, кога нивните световни барања ќе бидат разочарани, овие себични луѓе со своето откажување од верноста кон Исуса, на учениците би им нанеле горка и тешка болка што ќе ја зголеми нивната жалост и разочарување поради уривањето на нивните најмили надежи. Во тој час на темнина, примерот на оние што го напуштиле би можел да одвлече и други. Меѓутоа, Исус ја поттикнал оваа криза со цел со своето лично присуство да може уште да ја засилува верата на своите вистински следбеници.

Откупителот, полн со сожалување, знаејќи ја во целост судбината што го очекува, нежно ја израмнувал патеката пред учениците, приготвувајќи ги за нивното најголемо искушение и засилувајќи ги за конечната проверка!

ЗА ПРЕДАНИЈАТА

Оваа глава се темели на Маттеј 15,1-20; Марко 7,1-23

Закониците и фарисеите, очекувајќи да го видат Исуса на Пасха, му приготвиле стапица. Меѓутоа, Исус, знаејќи ја нивната намера, изостанал од овој собир. 395

„Се собраа околу Исуса фарисеи и некои законици“. Бидејќи не отишол кај нив Тој, кај него дошле тие. Во еден миг се чинело дека народот на Галилеја ќе го прифати Исуса како Месија и дека моќта на свештениците во таа област ќе биде скршена. Мисијата на дванаесеттемина која укажувала на продолжување на Христовата работа, и која учениците ги доведувала уште непосредно во судир со рабините, одново предизвикала љубомора кај водачите во Ерусалим. Шпионите кои на почетокот на неговата служба се пратени во Капернаум и кои се обиделе да му припишат вина поради кршење на саботата, биле доведени во забуна, но рабините биле решени да ја спроведат својата намера. Сега пратиле други пратеници да демнат над неговото движење и да пронајдат некое обвинување против него.

Како и порано, причина за негово обвинување било неговото непочитување на обредните преданија што го оптоварувале Божјиот закон. Обредните преданија биле одредени да помогнат при држењето на законот, но нив ги сметале за по-свети дури и од законот. Кога доаѓале во судир со заповедите дадени на Синај, предимство им се давало на рабинските одредби.

Меѓу прописите најревно се применувал оној за обредно чистење. Занемарувањето на формите што требало да се почитуваат пред јадење се сметало за страшен грев што ќе биде казнет и на овој и на оној свет, па затоа уништувањето на престапниците се сметало за добродетел. 396

Постоеле безброј правила за чистење. Цел живот на човекот одвај би бил доволен сите да ги научи. Животот на оние што се обидуваа да се придржуваат кон рабинските барања бил долга борба против обредната нечистотија и бескрајна низа на миење и чистење. Додека луѓето биле окупирани со безначајни ситници и правила што не ги барал Бог, нивното внимание било одвратено од големите начела на неговиот закон.

Христос и неговите ученици не ги почитувале овие обредни миења и шпионите ова занемарување го искористиле како основа да го обвинат. Тие не извршиле непосреден напад врз Христа, туку дошле кај него критикувајќи ги неговите ученици. Во присуство на мноштвото рекле: „Зошто твоите ученици не живеат според традицијата на старите, туку јадат леб со неизмени раце?“

Секогаш кога веста на вистината ќе допре до душите со посебна сила, сатаната ги раздвижува своите претставници да почнат расправи околу некои безначајни прашања. Така тој се обидува да го сврти вниманието од вистинскиот предмет. Секогаш кога ќе почне некое добро дело, постојат ситничари кои се готови да расправаат за формата или за техничките прашања за да ги одвратат мислите од живата вистина. Кога се чини дека Бог на посебен начин работи за својот народ, тој нека не дозволи да биде вовлечен во расправи кои само ќе ги упропастанат душите. Прашањата што имаат најголемо значење за нас гласат: Дали верувам во Божјиот Син со вера што спасува? Дали мојот живот е сообразен со божествениот закон? „Кој верува во Синот, има живот вечен, а кој не верува во Синот, нема да види живот“ . „По тоа знаеме дека го познаваме - ако ги држиме неговите заповеди“ (Јован 3,36; 1. Јованово 2,3).

Исус воопшто не се обидел да се одбрани себеси или своите ученици. Тој не се повикувал на обвинувањата против себе, туку и понатаму го откривал духот што ги поттикнал овие поборници на човечките обреди. Тој им дал пример за нивното секојдневно постапување, за она што го сториле непосредно пред да дојдат кај него. „На убав начин вие ја укинувате Божјата заповед за да ја зачувате вашата традиција. Имено, Мојсеј рече: 'Почитувај ги татка си и мајка си! И кој ќе го навреди таткото и мајката, да биде казнет со смрт!' А вие велите: 'Ако некој им рече на својот татко или на својата мајка: Тоа со што требаше да ти помогнам тебе го дадов на курбан (жртва, на-

менета за Бога)⁴, веќе не го оставате да направи ништо за својот татко и за својата мајка“. Тие ја укинале петтата заповед како да не е значајна, но биле мошне точни при спроведувањето на преданијата на своите старешини. Народот го учеле дека давањето на имотот во храмот е многу посвета должност дури и од помагањето на родителите; дека, колку и да била голема потребата, светоградие е да им се даде на таткото и мајката кој било дел од она што на тој начин е посветено. Било доволно еден немарен потомок да го изговори над својот имот зборот „курбан“, со што истиот му го посветувал на Бога и, иако потоа можел да го задржи во текот на целиот свој живот за своите потреби, по неговата смрт имотот бил пренесуван во служба на храмот. На тој начин бил ослободен од почитување на своите родители и за време на нивниот живот и за време на нивната смрт, мамејќи ги под плаштот на лажна посветеност на Бога.

Никогаш, ниту со збор ниту со дело, Исус не ја намалил обврската на човекот да му дава дарови и приноси на Бога. Христос бил тој што ги давал сите упатства на законот за десетокот и приносот. Кога бил на земјата, ја пофалил онаа сиромашна жена која приложила сè што имала во сандачето на храмот. Меѓутоа, со привидната ревност за Бога, свештениците и рабините создале изговор со кој ја прикривале сопствената желба за самоизвишување. Го измамувале народот. Му натовариле тешки бремиња што Бог не ги наметнал. Дури ни Христовите ученици не биле наполно ослободени од јаремот што им е наметнат со наследените предрасуди и со власта на рабините. Сега, со обелоденувањето на вистинскиот рабински дух, Исус се стремел да ги ослободи од робувањето на преданијата сите што вистински сакале да му служат на Бога.

„Лицемери“, рекол Тој, обрнувајќи им се на лукавите шпиони, „Исаија добро пророкуваше за вас, велејќи: 'Овој народ ме почитува со усните, а нивното срце е далеку од мене. Попусто ми се поклонуваат, изнесувајќи учења кои се човечки повелби““. Христовите зборови биле обвинување против целокупниот фарисејски систем. Изјавил дека со поставувањето на своите барања над божествените правила, рабините се ставаат себеси над Бога.

Пратениците од Ерусалим биле исполнети со бес. Не можеле да го обвинат Христа како прекршител на законот од Синај, зашто зборувал како негов бранител против нивното предање. Големите правила на законот, што ги изнесувал Тој, биле

во уочлива спротивност со дребничавите правила што ги измислиле луѓето.

Исус му објаснил на мноштвото, а потоа многу поисцрпно на своите ученици, дека сквернавењето не доаѓа однадвор, туку однатре. Чистотата и нечистотата се во врска со душата. Човекот го поганат лошите дела, лошите зборови, лошите мисли, прекршувањето на Божјиот закон, а не занемарувањето на надворешните обреди што ги воспоставил човекот.

398 Учениците го забележале бесот на шпионите кога било разобличено нивното лажно учење. Ги виделе намрштените погледи и ги слушале нивните полугласни зборови на незадоволство и одмазда. Заборавајќи колку често Исус покажал дека го чита срцето како отворена книга, му зборувале за влијанието на неговите зборови. Надевајќи се дека Тој ќе може да ги одоброволи разбеснетите пратеници, му рекле на Исуса: „Знаеш ли дека фарисеите се соблазнија кога ги слушнаа тие зборови?“

Тој одговорил: „Ќе се искорне секое дрво што не го посадил мојот Отец“. Обичаите и преданијата што рабините ги вреднувале толку високо биле земни, а не небесни. Иако кај народот уживале голем углед, тие не можеле да ја издржат Божјата проверка. Секој човечки изум што ги заменил Божјите заповеди ќе се покаже безвреден во оној ден кога „Бог ќе ги изнесе на судот сите скриени дела, било добри или лоши“ (Проповедник 12,14).

Заменувањето на Божјите заповеди со човечки правила не престанало. Дури и меѓу христијаните се наоѓаат одредби и обичаи што немаат подобра основа од преданието на татковците. Таквите одредби, што почиваат само врз човечки авторитет, ги истиснале оние што ги воспоставил Бог. Луѓето цврсто се држат за своето предание, ги почитуваат своите обичаи и негуваат омраза кон оние што сакаат да им укажат на нивната грешка. Денеска, кога ни се наложува да го насочиме вниманието кон Божјите заповеди и кон верата Исусова, го гледаме истото непријателство што се покажало и во Христовите денови. За остатокот на Божјиот народ стои напишано: „Тогаш се разгневи ламјата на жената и отиде да војува против останатите од нејзиното потомство, против оние кои ги пазат Божјите заповеди и имаат Исусово сведоштво“ (Откровение 12,17).

Туку „ќе се искорне секое дрво што не го посадил мојот Отец“. Наместо власта на таканаречените црковни отци, Бог

ни заповеда да ја прифатиме Речта на вечниот Отец, на господарот на небото и земјата. Само во неа се наоѓа вистината што не е помешана со заблуда. Давид рекол: „Поумен сум од сите мои учители, зашто размислувам за твоите сведоштва. Поразобен сум и од старците, зашто внимавам на твоите заповеди“ (Псалм 119,99.100). Сите што прифаќаат човечки авторитет, црковните обичаи или преданијата на татковците, нека ги послушаат Христовите зборови: „Напразно ме почитуваат, кога проповедаат учења кои се всушност човечки заповеди“.

УРНАТИ ОГРАДИ

Оваа глава се шемели на Матееј 15,21-28; Марко 7,24-36

399 По судирот со фарисеите, Исус се повлекол од Капернаум и, поминувајќи низ Галилеја, се упатил во планинскиот предел на границите на Феникија. Гледајќи кон запад, можел да види како во долината се рашириле старите градови Тир и Сидон со своите многубожечки храмови, со величествени палати, со трговски центри и со пристаништа полни со бродови. Зад тоа продолжувале сините далечини на Средоземното Море, преку кое весниците на евангелието ќе ги понесат добрите вести во центрите на големата светска империја. Меѓутоа, времето уште не настапило. Непосредна задача што стоела пред него била да ги приготви своите ученици за нивната мисија. Пристигнувајќи во овој крај, се надевал дека ќе најде мир што го немал во Витсаида. Сепак, ова не била негова единствена цел кога се упатил на овој пат.

„И ете, една жена, Хананка, се појави од тие краишта и извика кон него велејќи: 'Смилувај ми се, Господе, Сине Давидов! Мојата ќерка е тешко опседната со демон'" (Матееј 15,22). Народот од оваа област имал хананско потекло. Биле идолопоклоници и затоа презрени и замразени од Евреите. На овој слој им припаѓала и оваа жена што сега дошла кај Исуса. Била незнабожица и затоа најзе ѝ биле недостапни предимствата што секојдневно ги уживале Евреите. Меѓу Феничаните живееле и 400 многу Евреи и вестите за Христовата работа допреле и во овој крај. Некои од овие луѓе ги слушале неговите зборови и биле очевидци на неговите чудесни дела. Оваа жена чула за пророкот кој, како што се зборувало, ги лекувал сите видови болести. Кога чула за неговата моќ, во нејзиното срце се родила надеж. Вдахната со мајчинска љубов, решила да му го изнесе случајот на својата ќерка. Цврсто решила својата несреќа да му ја изнесе на Исуса. Тој мора да го излекува нејзиното дете. Барала помош од паганските богови, но не добила никакво олеснение. По-

некогаш доаѓала во искушение да мисли: Што може да стори овој еврејски учител за мене? Меѓутоа, веста кажувала дека Тој ги лекува сите видови болести, без оглед на тоа дали оние што доаѓаат кај него за помош се богати или сиромашни. Решила да не ја пропушти својата единствена надеж.

Христос ја познавал состојбата на оваа жена. Знаел дека таа копнее да го види и затоа излегол на нејзината патека. Служејќи ѝ во нејзината болка, можел да даде жив приказ за поуката што сакал да ја даде. Заради тоа ги повел своите ученици во оваа област. Сакал да го запознаат незнаењето што владеело во градовите и селата во близината на земјата на Израел. Луѓето, на кои им била дадена секоја можност да ја разберат вистината, не знаеле ништо за потребите на оние што живееле околу нив. Не е вложен никаков напор да им се помогне на душите во темнина. Сидот на разделбите што го подигнала еврејската горделивост ги спречувал дури и учениците да сочувствуваат со незнабожечкиот свет. Меѓутоа, оваа ограда морала да се урне.

Христос не одговорил веднаш на молбата на жената. Тој ја прифатил оваа претставничка на презрениот род на начин како што би го сториле тоа Евреите. Со ова имал намера да им покаже на учениците со какво студенило и бездушност би се однесувале Евреите во таков случај, што го покажал со својот прием на оваа жена, како и сожаливото постапување што Тој сакал да го покажат тие во таква несреќа, а што го открил со своето подоцнежено примање на нејзината молба.

Меѓутоа, иако Исус не одговорил, жената не ја загубила верата. Кога поминал, правејќи се дека не ја чуе, таа го следела, продолжувајќи со своите молби. Бидејќи им здодеала со својата наметливост, учениците барале од Исуса да ја отера. Виделе дека нивниот Учител со неа постапува рамнодушно и затоа мислеле дека ги одобрува еврејските предрасуди кон Хананците. Но тоа бил милостивиот Спасител на кого оваа жена му ја изнела својата молба, па одговарајќи на барањето на учениците, Исус рекол: „Јас сум пратен само кај загубените овци на домот Израелов“. Иако овој одговор се чинело дека е во сообразност со предрасудите на Евреите, тој содржел укор за учениците кои подоцна го сфатиле како потсетник на она што често им го зборувал - дека дошол на светот да ги спаси сите што ќе го прифатат.

Жената го изнесувала својот случај со уште поголема сериозност, паѓајќи пред неговите нозе и викајќи: „Господе, помогни ми!“ Исус, сè уште очигледно отфрлајќи ги нејзините молби во сообразност со бесчувствителните еврејски предрасуди,

одговорил: „Не е убаво да се земе лебот од децата и да им се фрли на кучињата“. Тоа всушност била изјава дека не е праведно благословите, доделени на Божјиот омилен народ, да се растураат и да им се даваат на странците и туѓинците во Израел. Овој одговор потполно би го обесхрабрил некој помалку упорен молител. Меѓутоа, жената увидела дека настапила нејзината прилика. Под очигледното Исусово отфрлање видела сомилост што Тој не можел да ја скрие. „Да, Господе“, одговорила, „но и кучињата јадат од трошките што паѓаат од трpezата на нивните господари“. Додека децата во домот јадат на татковата трпежа, тогаш и кучињата не остануваат ненахранети. Тие имаат право на трошките што обилно паѓаат од трpezите. Затоа, во изобилството благослови, дадени на Израел, зар не постои и еден благослов за неа? Неа ја сметале за куче, па зар тогаш таа нема право како куче на една трошка од неговото изобилство?

Исус пред малку го напуштил своето поле на работа затоа што законичите и фарисеите настојувале да го убијат. Мрмореле и се плачеле. Покажувале неверство и горчина и го одбиле спасението што толку широкоградо им се нудело. Овде Христос сретнал една жена од несреќниот и презрен народ која немала предност да ја прими светлината на Божјата реч; но сепак таа веднаш го прифатила Христовото влијание и покажала цврста вера во неговата способност да ѝ ја прими молбата. Таа молела за трошките што паѓаат од трpezата на Стопанот. Ако може да го добие предимството на едно куче, таа е готова да ја сметаат за куче. Не поседувала народни и верски предрасуди или горделивост што би влијаеле врз нејзиното однесување и веднаш го признала Исуса како Откупител и како Оној што е во состојба да стори сè што бара од него.

Спасителот бил задоволен. Тој ја измерил нејзината вера во себе. Со своето постапување кон неа покажал дека таа, која е отфрлена од Израел, не е повеќе туѓинка, туку дете на Божјето семејство. Како дете има право на даровите на Отецот. Христос сега го исполнува нејзиното барање и ја завршува поуката за учениците. Свртувајќи се кон неа со израз на сожалување и љубов, рекол: „О жено, голема е твојата вера. Нека ти биде како што посакуваш“. Од тој миг нејзината ќерка оздравела. Лошиот дух не ја вознемирувал веќе. Жената се оддалечила, признавајќи го својот Спасител, среќна што е примена нејзината молитва.

Тоа било единствено чудо што го направил Исус додека бил на овој пат. Дошол до границите на Тир и Сидон за да го изврши ова дело. Сакал да ѝ помогне на ујадената жена, истовремено

оставајќи пример со своето дело на милоста кон припадник на презрениот народ за добро на своите ученици кога не ќе биде повеќе со нив. Сакал да ги оттргне од нивната еврејска исклучивост за да ја прифатат работата за другите надвор од нивниот сопствен народ.

Исус копнеел да ги открие длабоките тајни на вистината што биле со векови скриени, според кои незнабошците ќе бидат сонаследници со Евреите „и соучесници во ветувањето во Христа Исуса, преку евангелието“ (Ефесците 3,6). Оваа вистина учениците ја учеле бавно, и божествениот Учител поуките им ги давал постепено. Наградувајќи ја верата на капетанот во Капернаум и проповедајќи им го евангелието на жителите на Сихар, Тој веќе докажал дека не ја дели нетрпеливоста на Евреите. Меѓутоа, Самарјаните имале извесно знаење за Бога; а капетанот покажал љубезност кон Израел. Сега Исус ги довел учениците во допир со една незнабожица за која сметале дека нема никаква посилна причина од кој и да е од својот народ да очекува помош од него. Сакал да им даде пример како треба да постапуваат со таквото лице. Учениците сметале дека премногу дарешливо ги дели даровите на својата милост. Сакал да покаже дека неговата љубов не може да се ограничи на една раса или народ.

Кога рекол: „Јас сум пратен само кај загубените овци на Израеловиот дом“, ја изнел вистината, а со своето дело кон Хананката ја исполнил својата задача. Оваа жена била една од загубените овци што Израел требало да ја спаси. Тоа била нивна одредена задача, задача што ја занемариле, а Христос ја извршил.

Овој чин ја отворил душата на апостолите многу поцелосно кон работата што ги очекувала меѓу незнабошците. Го виделе широкото поле на корисна работа надвор од Јудеја. Ги виделе душите што поднесуваат жалост непозната за оние што се посреќни од нив. Меѓу овие што биле научени да ги презираат имало души кои очекувале помош од силниот Исцелител, кои биле гладни за светлината на вистината што толку изобилно им била дадена на Евреите.

Потоа, кога Евреите многу поупорно се одвраќале од учениците затоа што изјавиле дека Исус е Спасител на светот и кога сидот на разделбите меѓу Евреите и незнабошците бил урнат со Христовата смрт, оваа поука, и другите, слични на неа, што покажувале дека делото на евангелието не е ограничено со обичаите или со националноста, имале силно влијание врз Христовите претставници како насоки во нивната работа.

Посетата на Спасителот на Феникија и чудото што го сторил овде, имале многу подлабока намера. Ова дело не е сторено само за ујадената жена, ниту само за неговите ученици и за оние што ќе ја прифатат нивната работа, туку „за да верувате дека Исус е Месија, Син Божји, и верувајќи да имате живот во него“ (Јован 20,31). Истите сили што ги спречувале луѓето да дојдат кај Христа пред илјада и осумстотини години (напишано 1898, заб. на прев.) дејствуваат и денеска. Духот што го подигнал сидот на разделбите меѓу Евреите и незнабошците сè уште е активен. Горделивоста и предрасудите подигнале посилни сидови на разделби меѓу различни групи во човечкото општество. Христос и неговата мисија погрешно се претставени и големо мноштво луѓе сметале дека всушност се исклучени од службата на евангелието. Меѓутоа, нека не се чувствуваат одвоени од Христа. Не постои никаква пречка што човекот или сатаната можат да ја подигнат а верата да не може да ја совлада.

Феничанката со вера им се противставила на пречките што биле подигнати меѓу Евреите и незнабошците. Наспроти обесхрабрувањето, не гледајќи на околностите што би можеле да ја наведат да се посомнева, таа се потпрела врз љубовта на Спасителот. Христос сака и ние така да се потпреме врз него. Благословите на спасението ѝ припаѓаат на секоја душа. Ништо друго, освен личниот избор, не може да спречи ниту еден човек да стане учесник во Христовите ветувања преку евангелието.

Општествените разлики му се одвратни на Бога. Тој не признава ништо што има таков белег. Во неговите очи душите на сите народи имаат еднаква вредност. Тој „од еден човек ги создаде сите народи за да се населат по целата земја, откако им определи одредени времиња и граници на нивните живеалишта, за да го бараат Бога и некако да го напираат и најдат, бидејќи Тој не е далеку од ниеден од нас“. Без оглед на годините, на општествената положба, на народноста и на верската припадност, сите се повикани да дојдат кај него и да живеат. „Секој што верува во него нема да се разочара“. „Нема веќе ни Евреин ни Грк, нема веќе ни роб ни слободен“. „Пред Господа се еднакви и богатите и бедните; Тој е творец и на едните и на другите“. „Зашто еден ист е Господ на сите, богат за сите кои го повикуваат, бидејќи секој што ќе го повика Господовото име, ќе биде спасен“ (Дела 17,26.27; Галатите 3,28; Мудри изреки Соломонови 22,2; Римјаните 10,11-13).

ВИСТИНСКИ ЗНАК

*Оваа глава се ѿемели на
Матѿеј 15,29-39; 16,1-12; Марко 7,31-37; 8,1-21*

„Напуштајќи ги тирските краишта, дојде преку Сидон на 404
Галилејското Езеро, во подрачјето на Декаполис“ (Марко 7,31).

Жителите на Гертеса, обземени од лоши духови, биле излекувани во областа на Десетте градови. Овде народот, возбуден со уништувањето на свињите, го присилил Исуса да ги напушти. Но ги слушале весниците што ги оставил зад себе и сега сакале да го видат. Кога повторно дошол во оваа област, околу него се собрале многу луѓе и му донеле „човек глувонем“. Според својот обичај, Исус не го исцелил човекот само со збор. Тргувајќи го на страна од мноштвото, ги ставил своите прсти во неговите уши и го допрел неговиот јазик; гледајќи кон небото, воздивнал при помислата на ушите што нема да се отворат за вистината, и на јазиците што не сакале да го признаат Откупителот. Кога ги изговорил зборовите: „Отвори се“, на човекот му се вратила моќта на говорот и тој, занемарувајќи го налогот да не му кажува никому, го објавувал наоколу настанот за своето исцелување.

Исус отишол на една гора и таму околу него се собрало мноштво, донесувајќи и положувајќи ги своите болни и улогави пред неговите нозе. Тој сите ги исцелил; а народот, иако многубожечки, го славел Израеловиот Бог. Три дена продолжиле да се собираат околу Спасителот, спиејќи ноќе на отворено, а преку ден страдно се тискале да ги слушнат Христовите зборови и да ги видат неговите дела. На крајот од овие три дена 405
снемало храна. Исус не сакал да ги отпушти гладни, барал од учениците да им дадат храна. Учениците повторно го откриле своето неверство. Во Витсаида виделе како со Христов благослов нивната малечка резерва била доволна да нахрани мноштво; сепак, сега изнеле сè што имале, очекувајќи неговата сила

да го умножи тоа за гладното мноштво. Уште повеќе, оние што ги нахранил во Витсаида биле Евреи, а овие биле незнабошци и многубошци. Еврејските предрасуди во срцата на учениците сè уште биле силни, па на Исуса му одговориле: „Каде да најдеме во пустинава толку леб за да нахраниме толку народ?“ Меѓутоа, ги послушале неговите зборови и му го донеле она што го имале - седум лебови и две риби. Мноштвото било нахрането и преостанале седум големи кошници. Со тоа биле поткрепени четири илјади мажи, освен жени и деца, и Исус ги отпуштил со радосни и благодарни срца.

Тогаш ја зел лаѓата и со своите ученици испловил на езерото до Магдала, на јужниот дел на Генизаретската низина. На границата меѓу Тир и Сидон неговиот дух се освежил со длабоката доверба на Сирофеничанката. Незнабожечкиот народ од Десетте градови радосно го примил. Сега, кога уште еднаш се истоварил во Галилеја, во која неговата сила се открила на највпечатлив начин, во која направил најмногу дела на милоста и каде што го изнесувал своето учење, бил пречекан со горделиво неверство.

На едно пратеништво на фарисеите му се придружиле претставници на богатите и достоинствените садукееи - партија на свештениците - сомничави народни благородници. Овие две секти биле во луто меѓусебно непријателство. Садукееите ѝ се додворувале на владеачката сила за да ја сочуваат својата положба и углед. Фарисеите, од друга страна, поттикнувале народна омраза кон Римјаните, копнеејќи за денот кога ќе се отфрли јаремот на освојувачот. Меѓутоа, фарисеите и садукееите сега се соединиле против Христа. Сличниот си бара сличен на себе; па злото каде и да постои, се здружува со злото за да се уништи доброто.

406 Сега фарисеите и садукееите дошле кај Христа барајќи знак од небото. Во времето на Исус Навин, кога Израел излегол на бој со Хананците кај Вет-Орон, Сонцето се запрело на заповед на водачот сè додека не е извојувана победа; во нивната историја се покажале многу слични чуда. Некој таков знак барале од Исуса. Меѓутоа, на Евреите не им биле потребни такви знаци. Само надворешниот доказ не би им користел многу. Она што им било потребно ним не било умно просветување, туку духовна обнова.

„Лицемери“, рекол Исус, „навистина знаете да го разликувате изгледот на небото, а знаците на времињата не можете“. Христовите зборови, изговорени во сила на Светиот Дух, што

ги осведочиле за гревот, биле знак што го дал Бог за нивно спасение. Дадени се и знаци непосредно од небото за да се потврди Христовата мисија. Песната на ангелите упатена до пастирите, свездата што ги водела мудреците, гулабот и гласот од небото при неговото крштавање, биле сведоци за него.

„Воздивнувајќи длабоко во духот, Тој рече: ’Зошто ова поколение бара знак?’“ „Но нема да му се даде друг знак, освен знакот на пророкот Јона“. Како Јона што бил три дни и три ноќи во стомакот на китот, Христос ќе помине исто толку време „во утробата на земјата“. Како проповедањето на Јона што било знак за Ниневјаните, така и Христовото проповедање било знак за неговото поколение. Меѓутоа, каква спротивност во прифаќањето на зборовите! Народот на големиот незнабожечки град затреперил кога го слушнал Божјето предупредување. Царевите и благородниците се понизиле; возвишените и ниските заедно плачеле пред небесниот Бог и им била подарена негова милост. „Ниневјаните ќе се дигнат на суд со ова поколение и ќе го осудат, зашто се покајаа од проповедта на Јона, а еве тука е еден поголем од Јона“ (Матеј 12,40.41).

Секое чудо што го сторил Христос било знак за неговото божество. Тој ја извршувал токму онаа работа што е преткажана како работа на Месија. Но за фарисеите овие дела на милосрдие биле изрична соблазна. Израелските водачи човечките страдања ги гледале со бездушна рамнодушност. Во многу случаи нивната себичност и угнетување предизвикале страдања што Христос ги отстранил. Така неговите чуда биле прекор за нив. Она што ги навело Евреите да ја отфрлат службата на Спасителот било највозвишен доказ за неговиот божествен карактер. Најголемото значење на неговите чуда се гледа во фактот што тие биле на благослов на човечкиот род. Неговиот живот го откривал Божјиот карактер и тоа е најголем доказ дека Тој дошол од Бога. Правел Божји дела и зборувал Божји зборови. Таквиот живот е најголемо од сите чуда.

И во наше време, кога се изнесува веста на вистината, мнозина, како и Евреите, викаат: „Покажи ни знак. Направи некое чудо“. Христос не сторил ниту едно чудо по барање на фарисеите. Тој не сторил ни едно чудо во пустината како одговор на поттурањето на сатаната. Тој не ни дава сила да се одбраниме или да ги задоволиме барањата на неверството и горделивоста. Меѓутоа, евангелието не е без знак за своето

божествено потекло. Зар не е чудо што можеме да се оттргнеме од ропството на сатаната? Непријателството кон сатаната не е природно за човечкото срце; тоа е всадено со Божја милост. Кога ќе се ослободи оној што ѝ бил потчинет на упорната, колеблива волја и кога со цело срце ќе ја прифати Божјата привлечна сила, остварено е чудо; истото тоа се случува и кога човекот, кој бил во голема заблуда, ќе ја сфати моралната вистина. Секојпат кога некоја душа ќе се обрати и кога ќе научи да го љуби Бога и да ги држи неговите заповеди, се исполнува Божјето ветување: „Ќе ви дадам ново срце, и нов дух ќе вдахнам во вас“ (Езекил 36,26). Промената на човечкото срце, преобразувањето на човечкиот карактер, е чудо што го открива Спасителот кој секогаш живее и работи врз спасувањето на душите. Доследниот живот во Христа е големо чудо. При проповедањето на Божјата реч, знакот што ќе се покаже сега и секогаш е присуството на Светиот Дух да ја претвори речта во преобразувачка сила за оние што ја слушаат. Тоа е Божји сведок пред светот за божествената мисија на неговиот Син.

Оние што барале знак од Исуса толку многу го стврднале срцето со неверство, што во неговиот карактер не го препознале Божјиот лик. Не сакале да видат дека неговата мисија била исполнување на Писмото. Во параболата за богаташот и за Лазара, Исус им ракол на фарисеите: „Ако не ги слушаат Мојсеја и пророците, нема да веруваат ниту ако некој воскресне од мртвите“ (Лука 16,31). Никаков знак што би можел да им се даде на небото или на земјата не би им бил од полза.

„Воздивнувајќи длабоко во духот“ и напуштајќи ја групата на ситничарите, Исус повторно влегол во лагата со своите ученици. Во мрачна тишина пак преминале преку езерото. Не се вратиле на местото што го напуштиле, туку се упатиле кон Витсаида, во чијашто близина биле нахранети пет илјади луѓе. Кога стигнале на другата страна, Исус рекол: „Внимавајте и чувајте се од фарисејскиот и садудејскиот квасец“.

408 Евреите имале обичај уште од времето на Мојсеја, за време на празникот Пасха, да го отстранат квасецот од своите домови и така биле научени него да го сметаат како знак на гревот. Сепак, учениците не го разбрале Исуса. При своето ненадејно заминување од Магдала, заборавиле да понесат леб, па со себе имале само едно парче. Сфатиле дека Христос се повикува на оваа околност, предупредувајќи ги да не купуваат леб од фарисеите или садудеите. Нивниот недостиг на вера и на

духовна проникливост често ги водела кон слични погрешни сфаќања на неговите зборови. Сега Исус ги прекорил што мислеле дека Тој, кој нахранил илјадници со малку риби и јачменови лебови, во оваа свечена опомена се повикал само на земната храна. Се заканувала опасност лукавото расудување на фарисеите и садукееите неговите ученици да ги проникне со неверство како со квасец, наведувајќи ги лекомислено да размислуваат за Христовите дела.

Учениците биле склони да мислат дека нивниот Учител треба да го исполни барањето за знак од небото. Верувале дека Тој има апсолутна можност да го стори тоа и дека таквиот знак ќе ги замолкне неговите непријатели. Не го сфатиле лицемерството на овие дребничари.

Со месеци потоа, „кога се собраа едночудо луѓе, па се газеа едни со други“, Исус го повторил истото учење. „Тој почна да им зборува на своите ученици: 'Пазете се од фарисејскиот квасец, што е лицемерство!'“ (Лука 12,1).

Квасецот ставен во тестото дејствува неусетно, менувајќи го целото количество сообразно со својата природа. На тој начин, ако му се дозволи на лицемерството да живее во срцето, тоа го проникнува карактерот и животот. Еден упадлив пример на фарисејско лицемерство Христос веќе укорил, обвинувајќи ја примената на „курбанот“ со кој се прикривало занемарувањето на должностите на децата кон родителите со таканаречената дарежливост кон храмот. Законите и фарисеите незабележано поттурале измамни начела. Ја прикривале вистинската намера на своите доктрини и користеле секоја прилика вешто да ги втиснат во мислите на своите слушатели. Кога еднаш ќе се прифатат, овие лажни начела дејствуваат како квасец во тесто, проникнувајќи и менувајќи го карактерот. Ова измамно учење сторило народот толку тешко да ги прифати Христовите зборови.

Истото влијание дејствува и денеска преку оние што се обидуваат Божјиот закон да го објават на таков начин што ќе го сообразат со своите постапки. Овој вид луѓе не го напаѓаат отворено законот, туку воведуваат шпекулативни теории што ги поткопуваат неговите начела. Тие го објаснуваат така што ја уништуваат неговата сила. 409

Лицемерството на фарисеите било производ на себичноста. Цел на нивниот живот била прославување на самите себеси. Тоа ги одвело толку далеку што почнале да го извртуваат и погрешно да го применуваат Писмото и ги заслепило во однос

на целта на Христовата мисија. Дури и Христовите апостоли биле во опасност да го негуваат ова подмолно зло. Оние што се вбројувале меѓу Исусовите следбеници, но не напуштиле сè за да станат негови ученици, во голема мера му подлегнувале на влијанието на фарисејското расудување. Тие често се колебале меѓу верата и неверството и не го препознале богатството на мудроста скриена во Христа. Дури и учениците, иако навидум напуштиле сè заради Исуса, во срцето не престанале да бараат големи работи за себе. Овој дух поттикнал караници околу тоа кој ќе биде најголем. Тој се поставил меѓу нив и Христа, правејќи ги на тој начин малку сочувствителни со неговата мисија на самопожртвуваност и толку бавни да ја сфатат тајната на откупувањето. Како и квасецот, ако се остави да ја доврши својата работа, предизвикувајќи расипување и распаѓање, така и себичниот дух, ако се негува, ќе предизвика сквернавење и уништување на душата.

Во колкава мера меѓу Христовите следбеници денеска, како и во старо време, е раширен овој подмолен, измамлив грев! Колку често нашата служба на Христа и нашата заедница еден со друг се нарушени со тајната желба за издигнување на своето јас! Колку бргу се јавува мисла сами себеси да си честитаме и желба за човечко одобрување! Самољубието, желбата за полесен пат од оној што го одредил Бог, води кон замена на божествените правила со човечки теории и преда- нија. Зборовите на Христовата опомена изговорени им се на неговите ученици: „Пазете се од фарисејскиот квасец“

Христовата вера е чиста искреност. Ревноста за Божјата слава е побуда всадена со Светиот Дух и неа навистина може успешно да ја всади само Духот. Само Божјата сила може да ги отстрани саможивоста и лицемерството. Оваа промена е знак на неговото дејствување. Кога верата што ја прифаќаме ќе ја уништи себичноста и претворливоста, кога нè води да ја бараме Божјата слава а не нашата, можеме да бидеме сигурни дека тоа е вистинскиот пат. „Оче, прослави го своето име“ (Јован 12,28), било основно правило на Христовиот живот и, ако го следиме, тоа ќе биде основно правило на нашиот живот. Исус ни заповеда да живееме „како што живеел Тој,“ и „по тоа знаеме дека го познаваме, ако ги држиме неговите заповеди“ (1. Јованово 2,6.3).

ВО СЕНКАТА НА КРСТОТ

*Оваа глава се ѝемели на
Матѿеј 16,13-28; Марко 8,27-38; Лука 9,18-27*

Христовата служба на земјата бргу се ближела кон крај. ⁴¹⁰ Пред него во жив приказ се ределе сцените кон кои воделе неговите чекори. Дури и пред да земе на себе човечка природа, ја видел целата должина на патеката по која морал да помине за да го спаси она што е загубено. Секоја болка што го кинела неговото срце, секоја тешка навреда што се урнала врз неговата глава, секоја скудноост што морал да ја поднесе, јасно ги видел пред да ја одложи својата круна и царската облека и пред да слезе од престолот за своето божество да го облече во човечка природа. Пред неговите очи се протегала целата патека од јаслите до Голгота. Го познавал страдањето со кое ќе се соочи. Тој сето тоа го знаел, а сепак рекол: „Еве ме, доаѓам - во старите списи сум преткажан - твојата волја сакам да ја извршам, Боже, твојот закон го носам длабоко во срцето“ (Псалм 40,7.8).

Пред своите очи постојано го имал резултатот на својата мисија. Неговиот земен живот, преполн со напорен труд и со самопрегор, бил исполнет со радост, надевајќи се дека сиот труд нема да биде напробен. Давајќи го својот живот за животот на луѓето, Тој ќе го врати светот во преданост кон Бога. Иако прво морал да прими крштавање со крв, иако неговата невина душа тешко ја притискале гревовите на светот, иако врз него лежела сенка на неискажлива болка, сепак, заради радоста што му е изложена, Тој избрал да претрпи крст и да го презре срамот.

Сцените што се наоѓале пред него сè уште биле скриени од избраните соработници во неговата служба, но било близу времето кога ќе мораат да ги гледаат неговите претсмртни ⁴¹¹ маки. Ќе мораат да го гледаат него, кого го сакале и во кого

имале доверба, како ќе им биде предаден на непријателите и прикован на голготскиот крст. Наскоро ќе мора да ги остави без утеха на своето видливо присуство да се соочат со светот. Знаел дека ќе ги прогонува жестока омраза и неверство и сакал да ги приготви за тие искушенија.

Исус и неговите ученици сега стигнале во едно од гратчињата околу Кесарија Филипова. Биле надвор од границите на Галилеја, во област во која преовладувало идолопоклонство. Овде учениците биле изделени од јудаистичкото влијание и доведени во поблизок допир со паганското богослужение. Околу нив биле застапени облиците на суеверието што постоело во сите делови на светот. Исус сакал да ги запознае со ова за да разбуди кај нив одговорност кон незнабошците. За време на својот престој во оваа област настојувал да се повлече од поучувањето на народот и поцелосно да им се посвети на своите ученици.

Имал намера да им зборува за страдањата што го очекуваат. Меѓутоа, прво отишол насамо и се молел нивните срца да бидат приготвени да ги примат неговите зборови. Кога им се придружил, не им го соопштил веднаш она што сакал да им го каже. Пред да го стори ова, им дал можност да ја покажат својата вера во него за да се засилат за искушението што ќе дојде. Прашал: „Што велат луѓето за мене, кој е Синот човечки?“

Учениците со жалост морале да признаат дека Израел не успеал во него да го препознае Месија. Навистина, некои, кога ги виделе неговите чуда, го прогласиле за Давидов син. Мноштвото што било нахрането кај Витсаида сакало да го прогласи за цар над Израел. Мнозина биле готови да го прифатат како пророк, но не верувале дека е Месија.

Исус сега поставил друго прашање што се однесувало на самите ученици: „А вие што велите, кој сум јас?“ Петар одговорил: „Ти си Христос, Син на живиот Бог!“

Петар од почеток верувал дека Исус е Месија. Мнозина други што биле осведочени со проповедањето на Јована Крстителот и го прифатиле Христа, почнале да се сомневаат во Јовановата мисија кога е фрлен во затвор и убиен; тие сега се сомневале дека Исус е Месија што толку долго го очекувале. Мнозина од учениците кои одушевено очекувале Исус да го заземе своето место на Давидовиот престол, го напуштиле кога виделе дека нема таква намера. Меѓутоа, Петар и неговите другари не се поколебале во својата приврзаност кон него.

Непостојаноста на оние што вчера го славеле а денеска го осудувале не ја уништило верата на вистинските следбеници на Спасителот. Петар изјавил: „Ти си Христос, Син на живиот Бог!“ Тој не очекувал неговиот Господ да го крунисаат со царски почести, туку го прифатил во неговото понижување.

Петар ја искажал верата на дванаесеттемина; па сепак, учениците биле сè уште далеку од тоа да ја сфатат Христовата мисија. Противењето на свештениците и поглаварите и нивната неточна претстава не можеле да ги одвратат од Христа, но сè уште во голема мера ги збунувале. Тие не го виделе јасно својот пат. Влијанието на нивното рано воспитување, учењето на рабините, моќта на преданието, сè уште го засолнувале погледот кон вистината. Повремено ги осветлувале драгоцените зраци на Исусовата светлина, но сепак, често, како луѓе, се сонувале во мрак. Меѓутоа, овој ден, пред да се соочат со големиот тест на својата вера, Светиот Дух во изобилство се излеал врз нив. Извесно време нивните очи се одвоиле од она „што е видливо“ за да го видат „она што е невидливо“ (2. Коринќаните 4,18). Под човечката лика ја препознале славата на Божјиот Син.

Исус му одговорил на Петар: „Блазе тебе, Симоне, сине Јонин, зашто тоа тебе не ти го открија телото и крвта, туку мојот небесен Отец“.

Вистината што ја признал Петар претставува темел на верата на христијанството. Тоа е вечен живот - така кажува Христос. Меѓутоа, ова сознание не било причина за самоизвишување. Ова на Петар не му ја открила ниту неговата мудрост ниту неговата добрина. Човечкиот род сам од себе никогаш не може да го досегне познавањето на божественото. „Повисоко е од небото: што уште да сториш? Подлабоко е од гробот: што уште да мудруваш?“ (За Јов 11,8). Единствено Духот што нè посинил може да ни ги открие длабоките Божји дела - „она што око не видело, што уво не чуло, на што човечко срце не помислило“. „А Бог ни го откри тоа нам преку Духот, зашто Духот испитува сè, па дури и Божјите длабини“ (1. Коринќаните 2,9,10). „Присен е Господ со оние кои го страхопочитуваат“, а Петровото препознавање на Христовата слава е доказ дека бил „научен од Бога“ (Псалм 25,14; Јован 6,45). Навистина, „блазе тебе, Симоне, сине Јонин, зашто тоа тебе не ти го открија телото и крвта“.

Исус продолжил: „А јас ти кажувам дека ти си Петар, и на таа карпа ќе ја изградам мојата Црква, и вратата гробна 413

нема да ја победи“. Зборот Петар значи камен - камен што се тркала. Петар не бил карпата врз која е втемелена црквата. Вратата гробна го надвладила кога со клетва се откажал од својот Господ. Црквата е изградена врз Оној што не може да го надвлада гробната врата.

Со векови пред доаѓањето на Спасителот, Мојсеј укажал на Карпата на спасението на Израел. Псалмистот пеел за тоа дека „Тој ми е тврдина“. Исаија напишал: „Еве, поставувам на Сион одбран камен, скапоцен, темелен камен“ (5. Мојсејева 32,4; Псалм 62,7; Исаија 28,16). Сам Петар, пишувајќи под вдахновение, ова пророштво го применува на Исуса. Тој кажува: „Зашто навистина вкусивте дека Господ е добар. Пристапете кон него, кон живиот камен, кој навистина, луѓето го отфрлија, но кој е од Бога избран и скапоцен, па дозволете од самите вас, како живи камења, да се изгради духовна куќа“ (1. Петрово 2,3-5).

„Никој не може да постави друг темел, освен оној што е веќе поставен, а тоа е Исус Христос“ (1. Коринќаните 3,11). „На таа Карпа“, рекол Исус, „ќе ја изградам мојата Црква“. Во присуство на сите небесни духовни суштества, во присуство на невидливата армија на смртта, Христос ја основал својата Црква врз живата Карпа. Таа Карпа е самиот Тој - неговото тело скршено и рането за нас. Црквата што е изградена на овој темел нема да ја надвлее вратата гробна.

Колку слаба изгледала Црквата кога Исус ги изговорил овие зборови! Постоел само грст верници против кои ќе биде насочена сета сила на лошите духови и на лошите луѓе, но сепак, Христовите следбеници не требало да се плашат. Изсидани на Карпата на нивната сила, тие не можат да бидат урнати.

Шест илјади години верата е сидана врз Христа. Шест илјади години виорите на луѓите на сатанскиот бес удираат во Карпата на нашето спасение; но таа неподвижно стои.

Петар ја изнел вистината што го претставува темелот на верата на Црквата и Исус го почестил како претставник на целото тело составено од верници. Тој рекол: „Ќе ти ги дадам клучевите од небесното царство, па сè што ќе сврзеш на земјата, ќе биде сврзано на небото, и што ќе разврзеш на земјата, ќе биде разврзано на небото“.

„Клучевите од небесното царство“ се Христовите зборови. Сите зборови на Светото писмо се негови и опфатени се со ова. Овие зборови имаат сила да го отворат и да го затворат небото. Тие ги објавуваат условите под кои луѓето се примаат

или отфрлаат. Така делото на оние што ја проповедаат Божјата реч е животен мирис за живот или смртен мирис за смрт. Нивната мисија се мери според вечниот резултат.

Спасителот не му го доверил делото на евангелието само лично на Петар. Подоцна, повторувајќи ги зборовите што му се изговорени на Петар, ги применува непосредно на Црквата. Всушност, истото тоа им било изговорено и на дванаесеттемина како претставници на телото на верниците. Кога Христос би му дал некој посебен авторитет на еден од учениците над другите, тогаш не би ги наоѓале толку често како се препираат околу тоа кој е најголем. Тие би ја прифатиле желбата на својот Учител и би го почитувале оној што го избрал Тој.

Наместо да именува еден што ќе биде нивни водач, Христос им рекол на учениците: „Не дозволувајте да ве викаат учителие“. „Исто така не дозволувајте да ве викаат водачи, зашто еден е вашиот Водач, Христос“ (Матеј 23,8.10).

„Христос е глава на секој маж“. Бог, кој положил сè под нозете на Спасителот, „него го даде за глава над сите во Црквата, која е негово тело - полнота на Оној кој исполнува сè во сите“ (1. Коринќаните 11,3; Ефесците 1,22.23). Црквата е изградена врз Христа како свој темел и таа го слуша Христа како своја глава. Таа не смее да зависи од човек или со неа да владее човек. Мнозина тврдат дека доверливата положба во црквата им дава власт да наредуваат што треба другите луѓе да веруваат и да прават. Бог не го одобрува таквото право. Спасителот изјавува: „Вие сте браќа“. Сите се изложени на искушение и подложни на грешки. Не можеме да се потпреме ниту на едно смртно суштество да нè води. Карпа на верата е живото присуство на Христа среде Црквата. Врз неа може да се потпре и најслабиот, а оние што себеси се сметаат за најсилни, ќе се покажат најслаби ако не го сторат Христа своја сила. „Проклет да е човек што се потпира врз човек, и слабото тело го смета за своја сила“. Господ е карпа и „делото му е совршено“. „Блазе на сите што се надеваат во него“ (Еремија 17,5; 5. Мојсеева 32,4; Псалм 2,12).

Откако Петар го дал тоа признание, Исус им наложил на учениците никому да не му кажуваат оти Тој е Христос. Овој налог Тој им го дал поради решителниот отпор на законците и фарисеите. А и повеќе од тоа, народот - па дури и апостолите - имале толку погрешна претстава за Месија, што дури и кога јавно би го прогласиле, тоа не би создало вистински поим за

неговиот карактер и дела. Меѓутоа, од ден на ден Тој им се откривал како Спасител, сакајќи со тоа да им даде вистински поим за себе како Месија.

415 Учениците сè уште очекувале Христос да владее како земен владетел. Иако толку долго ги криел своите намери, верувале дека Тој нема секогаш да остане во сиромаштво и во повлеченост, дека е близу времето кога ќе го основе своето царство. Дека омразата на свештениците и рабините нема никогаш да биде победена, дека Христос ќе биде отфрлен од својот народ, дека ќе биде осуден како измамник и распнат како злосторник - таква мисла апостолите никогаш не одгледувале. Меѓутоа, се приближувал часот на силите на темнината, па Исус морал на своите ученици да им го открие судирот што е пред нив. Бил жалосен зашто однапред го видел искушението. До овој миг се воздржал да им објасни што и да е за своето страдање и смрт. Во својот разговор со Никодима рекол: „Како Мојсеј што подигна змија во пустината, така мора да се подигне Синот човечки, за секој што верува во него да има живот вечен“ (Јован 3,14.15). Меѓутоа, учениците тоа не го чуле, а и да го чуле, не би го разбрале. Но сега биле со Исуса, слушајќи ги неговите зборови и гледајќи ги неговите дела па, без оглед на скромноста на неговите околности и противењето на свештениците и на народот, ќе можат да му се придружат на сведоштвото на Петар: „Ти си Христос, Син на живиот Бог!“ Сега дошло времето да се симне превезот што ја криел иднината. „Од тогаш Исус почна да им кажува на учениците дека мора да замине во Ерусалим и многу да пострада од старешините, од првосвештениците и законците, да биде убиен и третиот ден да воскресне“.

Учениците слушале неми од тага и чудење. Христос ја прифатил изјавата на Петар со која го признал како Божји Син, па сега неговите зборови, со кои им ги навестил своите страдања и смртта, им биле несфатливи. Петар не можел да молчи. Го грабнал својот Учител, како да сакал да го оддалечи од злокобната судбина што се испречила, и извикнал: „Не дај Боже, Госпode; тоа никогаш нема да ти се случи!“

Петар го сакал својот Господ, но Исус не го прифатил затоа што покажал желба да го заштити од страдањата. Тие зборови на Петар не можеле да бидат помош и окрепа за Исуса во големото искушение што го очекувало. Тие не би биле во сообразност со Божјата цел на милоста за загубениот свет, ниту со поуката за самопожртвуваноста што Христос

дошол да ја даде со својот личен пример. Петар не сакал во Христовата служба да види крст. Впечатокот што го предизвикале неговите зборови бил во целосна спротивност со она што сакал Христос да го остави во умот на своите следбеници, па Спасителот бил поттикнат да изговори еден од најсериозните прекори што кога и да е излегол од неговите усни: „Оддалечи се од мене, сатано! Ти си соблазна за мене, зашто твоите мисли не се Божји, туку човечки“.

Сатаната се обидел да го обесхрабри Исуса и да го одврати од неговата мисија, а Петар со својата слепа љубов гласал за искушението. Зачетник на овие мисли бил кнезот на злото. Зад овој пренаглен повик стоел негов поттик. Сатаната во пустината му понудил на Христа владеење над светот под услов да се откаже од патеката на понижување и жртва. Сега му го изнел истото искушение на Христовиот ученик. Сакал погледот на Петар да го задржи на земната слава за да не може да го види крстот кон кој Христос сакал да ги насочи неговите очи. Преку Петар сатаната пак се устремил со искушение врз Исуса. Меѓутоа, Спасителот не се осврнувал на тоа; Тој мислел на својот ученик. Сатаната се поставил меѓу Петар и неговиот Учител со цел срцето на ученикот да не биде трогнато со сцената на Христовото понижување за него. Христовите зборови не му се изговорени на Петар, туку на оној што се обидел да го одвои од неговиот Откупител. „Оддалечи се од мене, сатано!“ Немој веќе да се поставуваш меѓу мене и мојот заблуден слуга. Дозволи ми да бидам со Петар лице в лице за да можам да му ја откријам тајната на мојата љубов.

За Петар тоа била горчлива поука што тој бавно ја учел, дека Христовата патека на земјата води низ длабоки душевни страдања и понижувања. Ученикот се повлекол од учеството во страдањата со својот Господ. Меѓутоа, во огнот на печката за пречистување морал да го запознае нејзиниот благослов. Многу подоцна, кога неговата темпераментна појава веќе била повиена под товарот на годините и трудот, напишал: „Мили мои, не чудете се на огненото испитување што се појави меѓу вас, за да ве испита, небаре ви се случува нешто необично, туку радувајте се што соучествувате во Христовите страдања, за да можете да се радувате и веселите при откривањето на неговата слава“ (1. Петрово 4,12.13).

Исус сега им објаснил на своите ученици дека неговиот живот на самооткажување е пример каков треба да биде нивниот живот. Повикувајќи го околу себе со учениците и

народот, кој се нашол во близината, Тој рекол: „Оној што сака да тргне по мене, нека се откаже од себе, нека го земе својот крст и нека ме следи“. Крстот бил поврзан со силата на Рим. Тој бил средство на најсвиреп и најнавредлив облик на смрт. Од најлошите злосторници се барало да го носат крстот до местото на извршувањето на смртната казна, и често кога го поставувале врз нивниот гроб, тие со очајна сила се противставувале сè додека не биле совладани, а орудието за мачење било приврзано за нив. Меѓутоа, Исус на своите следбеници им заповедал да го земат крстот и да го носат следејќи го него. Неговите зборови, иако нејасно сфатени, на учениците им укажувале на нивното прифаќање на најтешкото понижување - понижување дури до смрт заради Христа. Зборовите на Спасителот не можеле поцелосно да ја опишат самопреданоста. Меѓутоа, Тој сето тоа го прифатил за нив. Исус не го сметал небото за место што би го посакал а ние да бидеме загубени. Тој ги напуштил небесните дворови и прифатил живот на подбив, навреди и понижувачка смрт. Тој, кој имал непроценливо богатство на небото, станал сиромашен, за ние да се збогатиме со неговото сиромаштво. Ние треба да одиме по патеката по која одел Тој.

Љубовта кон душите за кои Христос умрел претставува распнување на своето јас. Секое Божје дете од сега треба себеси да се смета за алка во синсирот подаден да се спаси светот, соединето со Христа во неговиот план на милоста, и да оди со него да ги бара и да ги спаси загубените. Христијанинот треба постојано да го има на ум своето посветување на Бога и обврската да му го открие Христа на светот со својот карактер. Самопожртвуваноста, сочувството и љубовта, покажани во Христовиот живот, треба повторно да се покажат во животот на оние што работат за Бога.

„Оној што сака да го сочува својот живот, ќе го загуби, а оној што ќе го загуби својот живот заради мене, ќе го најде“. Себичноста е смрт. Ниеден орган во телото не би можел да живее ако би ја ограничил својата работа само на себе. Срцето, занемарувајќи да им ја праќа животворната крв на раката или на главата, бргу би ја загубило својата сила. Како нашата животворна крв, така и Христовата љубов се шири во секој дел на неговото духовно тело. Ние сме органи еден на друг и душата што не дава ќе умре. „Каква полза ќе има човекот“, рекол Исус, „ако го добие сиот свет, а го загуби сојот живот? Што може да даде човекот како откупнина за својот живот?“

Зад сегашното сиромаштво и понижување, Тој на учениците им укажал на своето доаѓање во слава, не во сјај на некој земен престол, туку во слава на Бога и на небесната војска. „Тогаш“, рекол, „секому ќе му возвратам според неговите дела“ За да ги охрабри, го дал следното ветување: „Вистина, ви велам, има некои меѓу вас, кои стојат тука, кои нема да вкусат смрт додека не го видат царството Божје“. Меѓутоа, учениците не ги разбрале неговите зборови. Им се чинело дека славата е далеку. Нивните очи биле приковани за она што го виделе близу, за земниот живот на немаштија, на понижување и страдања. Мора ли да го напуштат копнежливото очекување на царството на Месија? Зар својот Господ нема да го видат како седнува на Давидовиот престол? Зар е можно Христос да живее живот на понизен скитник без дом, да биде презрен, отфрлен и погубен? Нивните срца ги тиштела жалост, зашто го сакале својот Господ. Нивните души исто така ги мачело сомневање, зашто не можеле да сфатат дека Божјиот Син ќе биде изложен на толку свирепо понижување. Се прашувале зошто треба доброволно да оди во Ерусалим и да доживее такви постапки што ги најабувал. Како може да ја прифати таквата судбина и да ги остави во поголема темнина од онаа во која го барале патот пред самиот Тој да им се открие?

Во областа на Кесарија Филипова Христос бил надвор од досегот на Ирода и Кајафа, си размислувале учениците. Не требало да се плаши од еврејската омраза или од римската сила. Зошто да не работи овде, далеку од фарисеите? Зошто е потребно сам да ја прифати смртта? Ако треба да умре, тогаш како ќе го основе своето царство толку цврсто за ни гробната врата да не може да го надвлда? За учениците ова навистина било тајна. Токму сега тие патувале по должината на брегот на Галилејското Езеро, кон градот во кој ќе се угаснат сите нивни надежи. Не се осмелувале ништо да проговорат со Христа, туку со тивок жалосен глас разговарале за тоа каква ќе биде иднината. Наспроти своите прашања, кај нив се развила притивната надеж дека некоја непредвидена околност ќе ја отстрани несреќата што можеби го очекувала нивниот Господ. Така шест долги, тажни денови жалеле и се сомневале, се надевале и стравувале.

ИСУСОВОТО ПРЕОБРАЗЕНИЕ

*Оваа глава се темели на
Матѐеј 17,1-8; Марко 9,2-8; Лука 9,28-36*

419 Квечерина. Исус ги повикал кај себе своите тројца ученици - Петар, Јаков и Јован - и ги повел низ поле, далеку по планинска патека до една осамена падина. Спасителот и неговите ученици поминале цел ден во патување и во поучување, па искачувањето на планината уште повеќе ги изморило. Христос ги симнал товарите од душите и од телата на многубројни неволници и им подарил животен трепнеж на нивните ослабени тела. Меѓутоа, бил облечен во човечка природа, па заедно со своите ученици се изморил од качувањето.

Врз овој планински врв сè уште почивала светлина на Сонцето што заоѓало и со својата слава, што полека исчезнувала, ја позлатувала патеката по која одеде. Меѓутоа, набргу светлината ја напуштила планината и долината и Сонцето исчезнало на западниот хоризонт, па осамените падини потонале во темнината на ноќта. Темнината во нивната околина како да била одглас на нивните животи полни со тага, околу кои почнале да се напластуваат и згуснуваат облаци.

Учениците не се осмелувале да го прашаат Христа каде оди и со каква цел. На планини често поминувал цели ноќи на молитва. Тој, чијашто рака ги обликувала планините и долините, ја познавал природата и уживал во нивната тишина. Учениците одеде патем по Христа. Сепак, се прашувале зошто нивниот Учител ги води по оваа напорна и стрмна патека кога се уморни и кога и нему му е потребен одмор.

На крај Христос им рекол дека не треба да одат понатаму. Оддалечувајќи се неколку чекори од нив, Човекот на болката ги излевал своите молитви со силен вик и солзи. Се молел за сила да го издржи искушението за добро на човечкиот род. Тој

сам одново мора да се фати за Семожниот, зашто само на тој начин можел да размислува за иднината. Ги излевал сите желби на своето срце за своите ученици со цел во часот на силите на мракот нивната вера да не се поколеба. Неговата ужалена појава ја прекрила густа роса, но Тој не обрнувал внимание на тоа. Околу него се згуснувале ноќните сенки, но Тој не гледал на нивната темнина. Така часовите бавно поминувале. Од почеток учениците со искрена преданост своите молитви ги соединувале со неговите, но по извесно време, иако се труделе да го сочуваат интересот за оваа сцена, совладани од уморот, заспале. Исус им зборувал за своите страдања. Тој ги повел со себе за да можат да се соединат со него во молитвата. Сега дури се молел за нив. Спасителот ја забележал столченоста на своите ученици, па сакал да им ја олесни болката уверувајќи ги дека нивната вера не била напразна. Дури ни сите меѓу дванаесеттемина не можеле да го примат откровението што сакал да им го даде. Само тројца, што треба да бидат сведоци за неговата голема болка во Гетсиманија, биле избрани да бидат со него на планината. Бремето што го изнел во својата молитва било да им се открие славата што ја имал со Отецот 421 пред создавањето на светот, неговото царство да им се открие на човечките очи и неговите ученици да бидат засилени додека го набљудуваат тоа. Сесрдно се молел да бидат сведоци на откривањето на неговото божество што ќе ги теши во часот на неговите најголеми страдања со сознанието дека Тој навистина е Божји Син, а неговата понижувачка смрт дел на планот на откупувањето.

Неговата молитва е примена. Додека понизно коленичел на каменливата почва, одненадеж небото се отворило, златните капи на Божјиот град се отвориле ширум, а планината ја осветлиле свети зраци и го покриле Спасителот. Низ човечката природа од неговата внатрешност болснала божествената природа која се сретнала со славата што доаѓала озгора. Христос, кој до сега лежел ничкум, станал и се исправил во своето божествено величество. Болката на душата исчезнала. Неговото лице светело „како сонцето“, додека неговата облека била „бела како снег“.

Расонетите ученици го набљудувале излевањето на славата што ја осветлила планината. Со страв и со чудење ја гледале сјајната појава на својот Учител. Кога се привикнале на оваа чудесна светлина, виделе дека Исус не е сам. Крај него биле две небесни суштества, во интимен разговор со него. Тоа биле

Мојсеј, кој разговарал со Бога на Синај, и Илија, на кого му е дадено возвишено предимство, дадено само на уште еден од Адамовите синови, за никогаш да не дојде под власт на смртта.

На планината Фазга, пред петнаесет векови, Мојсеј стоел и ја набљудувал ветената земја. Но поради гревот кај Мерива не можел да влезе во неа. Нему не му припаѓала радоста да ги поведе четите Израелови во наследството на нивните претци. Неговата сесрдна молба: „Дозволи ми да одам таму и да ја видам онаа блажена земја преку Јордан, оној прекрасен горски крај и Ливан“ (5. Мојсеева 3,25), била одбиена. Сега морал да ја напушти надежта што четириесет години му ја осветлувала темнината на пустинските талкања. Гробот во пустината бил крајниот досег на сите оние години на големи напори и грижи што ја притискале душата. Меѓутоа, Оној што „може да направи неспоредливо повеќе, отколку што можеме да бараме или замислиме“ (Ефесците 3,20), одговорил на овој начин на молитвата на својот слуга. Мојсеј преминал во царството на смртта, но не требало да остане во гробот. Сам Христос го повикал назад во живот. Искушувачот, сатаната, сметал дека има право на Мојсеевото тело поради неговиот грев, но Спасителот Христос го повикал да излезе од гробот (Јуда 9).

422 Мојсеј на Гората на преобразението бил сведок на Христовата победа над гревот и смртта. Тој ги претставува оние што ќе станат од гробот при воскресението на праведните. Илија, кој бил земен на небото без да вкуси смрт, ги претставува оние што ќе живеат на земјата при Христовото второ доаѓање и кои „ќе се преобразат, наеднаш, за миг, при последната труба“, кога „ова распадливо тело треба да се облече во нераспадливост и ова смртно тело да се облече во бесмртност“ (1. Коринќаните 15,51-53). Исус бил облечен во небесна светлина, како што ќе биде и тогаш кога ќе се појави по вторпат „не заради грев, туку за спасение“. Зашто Тој ќе дојде „во слава на својот Отец со светите ангели“ (Евреите 9,28; Марко 8,38). Ветувањето на Спасителот дадено на учениците сега се исполнило. На планината во минијатура е претставено идното царство на славата - Христос цар, Мојсеј претставник на воскреснатите свети, а Илија на преобразените.

Учениците сè уште не ја сфатиле сцената, но се радувале што стрпливиот Учител, Кроткиот и Понизниот, кој поминувал низ земјата како беспомошен странец, е почитуван од страна на небесните избраници. Верувале дека Илија дошол да го објави владеењето на Месија и дека наскоро на земјата ќе

се воспостави Христовото царство. Секавањето на стравот и разочарувањето засекогаш ќе го отфрлат. Копнееле да живеат овде, каде што се открила Божјата слава. Петар извикнал: „Господе, убаво ни е тука. Ако сакаш, ќе направам три сеници: една за тебе, една за Мојсеја и една за Илија“⁴. Учениците биле уверени дека Мојсеј и Илија биле пратени да го заштитат нивниот Учител и да ја воспостават неговата царска власт.

Меѓутоа, пред круната мора да дојде крст. Предмет на нивниот разговор со Исуса не било Христовото прогласување за цар, туку смртта што ќе се случи во Ерусалим. Носејќи ги слабостите на човечката природа, оптоварен со болката и гревот, Исус сам чекорел меѓу луѓето. Додека го притискала темнината на претстојното искушение, Тој бил осамен во духот, во светот што не го познавал. Дури и неговите сакани ученици, оптоварени со своите лични сомневања, со жалост и со славољубиви надежи, не ја сфатиле тајната на неговата мисија. Живеел среде небесна љубов и пријателство, но бил осамен на светот што самиот го создал.

Сега Небото пратило свои весници кај Исуса; не ангели, туку луѓе кои претрпеле страдања и жалости и кои можеле да сочувствуваат со Спасителот во искушението на неговиот земен живот. Мојсеј и Илија биле соработници со Христа; тие учествувале во неговиот копнеж да ги спаси луѓето. Мојсеј сесрдно се молел за Израел: „Прости им го тој грев. Ако не сакаш, тогаш избриши ме и мене од својата книга што си ја напишал“ (2. Мојсеева 32,32). Илија ја познавал осаменоста на духот, зашто за три и пол години на гладот го носел товарот на омразата и клетвите на народот. Стоел сам за Бога на кармилската гора. Сам побегнал во пустината разочаран и очаен. Овие луѓе, избрани и почестени како и секој ангел околу престолот, дошле да разговараат со Исуса за неговото страдање и да го утешат уверувајќи го дека небото сочувствува со него. Предмет на нивниот разговор била надежта на светот, спасението на секое човечко суштество.

Совладани од сон, учениците малку чуле од она што се случувало меѓу Христа и небесните весници. Пропуштајќи да бдеат и да се молат, не го примиле она што сакал Бог да им го даде - сознание за Христовите страдања и за славата што ќе настапи потоа. Го загубиле благословот што можеле да го добијат кога би учествувале во неговото самопожртвување. Со бавно срце за верување, овие ученици малку го ценеле богатството со кое Небото сакало да ги збогати.

Сепак, примиле голема светлина. Биле уверени дека целото небо знае за гревот што го сториле Евреите отфрлајќи го Христа. Добиле појасен увид во делото на Откупителот. Со свои очи го виделе и со свои уши го слушале она што го надминувало човечкото сфаќање. Тие „сами биле очевидци на неговото величество“ (2. Петрово 1,16) и сфатиле дека Исус навистина е Месија за кого сведочеле патријарсите и пророците и кого за таков го признава вселената.

Набљудувајќи ја сè уште без здив сцената на планината, „ги засолни сјајен облак и се слушна глас од облакот: 'Овој е мојот возљубен Син, кој е по мојата волја, слушајте го него!'“ Додека го набљудувале сјајниот облак, посјаен од оној што одел пред Израеловите племиња во пустината, додека го слушале Божиот глас кој зборувал со возвишена величественост што ги потресувала планините, учениците испопаѓале на земја. Останале ничкум со скриени лица сè додека Исус не им се приближил и ги допрел, растерувајќи го нивниот страв со својот добро познат глас: „Станете, не плашете се!“ Осмелувајќи се да ги подигнат очите, виделе дека небесната слава поминала, а Мојсеј и Илија исчезнале. Стоеле на планината сами со Исуса.

ВО СЛУЖБА НА ДРУГИТЕ

*Оваа глава се ѝемели на
Маттеј 17,9-21; Марко 9,9-29; Лука 9,37-45*

Исус и неговите ученици ноќта ја поминале на планината, а ⁴²⁶ кога сонцето изгреало, слегле во долината. Длабоко замислени и молчаливи, учениците биле исполнети со страхопочит. Дури ни Петар немал ништо да каже. Радо би останале да живеат на тоа свето место допрено со небесната светлина, на кое Божјиот Син ја открил својата слава, но требало да ја завршат задачата за народот што на сите страни веќе го барал Исуса.

Во подножјето на планината се собрало големо мноштво предводено од другите ученици кои знаеле каде отишол Исус. Слегувајќи, Спасителот им заповедал на тројцата свои придружници да не зборуваат ништо за она што го виделе: „Не кажувајте му никому за ова што го видовте додека Синот човечки не воскресне од мртвите“. За откровението што го добиле учениците требало да размислуваат во своите срца, не објавувајќи го јавно. Пренесувајќи му го на мноштвото, би предизвикале само потсмеј или празно љубопитство. Дури и деветтемина апостоли нема да ја разберат сцената сè до по Христовото воскресение од мртвите. Колку бавно сфаќале дури и овие тројца омилен ученици се гледа од фактот дека, иако Христос им зборувал за она што го очекува, тие меѓусебно се прашувале што би требало да значи „воскресение од мртвите“. Сепак, не барале никакво објаснување од Исуса. ⁴²⁷ Неговите зборови за иднината ги исполнувале со жалост; не барале никакво натамошно откровение за она што сметале дека можеби никогаш нема да се случи.

Кога луѓето во низината го виделе Исуса, му истрчале во пресрет, поздравувајќи го со почит и со радост. Сепак, неговото остро око забележало дека се мошне збунети. Учениците

изгледале збркани. Токму тогаш се случило нешто што им нанело понижување и горко разочарување.

Додека чекале во подножјето на планината, еден татко им го довел својот син да го ослободат од немиот дух што го мачел. Кога Исус ги пратил дванаесеттемина да проповедаат во Галилеја, апостолите добиле власт над нечистите духови да ги истеруваат надвор. Додека оделе силни во верата, лошите духови им се покорувале на нивните зборови. Сега во Христово име му наредиле на духот што ја мачел својата жртва да ја напушти, но лошиот дух само им се потсмевал, расфрлајќи се одново со својата моќ.

Неспособни да го објаснат својот неуспех, учениците почувствувале дека си нанесуваат срам себеси и на својот Учител. Средието мноштвото имало законици кои добро ја искористиле оваа можност да ги понижат. Туркајќи се околу учениците, ги опсипале со прашања, сакајќи да докажат дека тие и нивниот Учител се измамници. Рабините победоносно објавиле дека овде има зол дух кој ни учениците а ни сам Христос не можат да го совладаат. Народот бил склон да премине на страна на закониците и со мноштвото завладеало чувство на презир и подбив.

Меѓутоа, наеднаш обвинувањата престанале. Гледајќи дека се приближуваат Исус и тројцата ученици, народот бргу го променил расположението и се свртел да ги сретне. Ноќната заедница со небесната слава оставила траги врз Спасителот и неговите придружници. Врз нивната појава почивала светлина што со страхопочит ги исполнувала оние што ги гледале. Закониците во страв се повлекле додека народот го поздравил Исуса со добројде.

Како да бил очевидец на сè што се случило, Спасителот дошол до местото на судирот и, насочувајќи го погледот кон закониците, ги прашал: „За што се препирате со нив?“

Гласовите што пред тоа биле толку самоуверени и предизвикувачки, сега стивнале. Средието мноштвото завладеало молк. Сега ујадениот татко се протуркал низ мноштвото и, фрлајќи се пред Исусовите нозе, ја излеал својата неволја и разочарување.

428 „Учителе“, рекол, „го доведов кај тебе син ми што го опседнал нем дух. Кога го фаќа, го кутнува... Им реков на твоите ученици да го истераат, но не можеа“.

Исус погледнал околу себе - занеменото мноштво, кавгациските законици, збунетите ученици. Го читал неверството

во секое срце и со глас полн со жалост извикнал: „О неверно поколение, до кога ќе бидам со вас? До кога ќе ве трпам?“ Тогаш му заповедал на несреќниот татко: „Доведете го кај мен!“

Го довеле момчето и кога погледот на Спасителот се спуштил врз него, лошиот дух го кутнал на земја во грчовна агонија. Лежело валајќи се и фрлајќи пена, сечејќи го воздухот со своите нечовечки извици.

На бојното поле повторно се сретнале Кнезот на животот и кнезот на силите на темнината - Христос во исполнување на својата мисија „да им навестам ослободување на заробените... пуштање на слобода на напатените“ (Лука 4,18), а сатаната со желба својата жртва да ја задржи под своја власт. Ангелите на светлината и четите лоши ангели, невидливи, дошле близу да го набљудуваат судирот. За миг Исус му дозволил на лошиот дух да ја покаже својата сила за да можат присутните да го сфатат ослободувањето.

Мноштвото набљудувало со задржан здив, а таткото во борба меѓу надежта и стравот. Исус прашал: „Колку време има откако му се случува ова?“ Таткото ги опишал долгите години на страдањето и тогаш, како да не можел повеќе да издржи, извикнал: „Но, ако можеш нешто да сториш, смилувај ни се и помогни ни!“ Дури и сега таткото се сомневал во Христовата моќ.

Исус одговорил: „Ако можеш да веруваш, сè му е можно на оној што верува“. На Христа не му недостигала сила; и исцелувањето на синот зависело од верата на таткото. Со солзи што бликнале и сфаќајќи ја сопствената слабост, тој ѝ се препуштил на Христовата милост, извикнувајќи: „Верувам, Господе, помогни му на моето неверие“.

Исус се свртел кон момчето што страдало и рекол: „Духу, кој предизвикуваш немост и глувост, јас ти заповедам, излези од него и повеќе не влегувај во него“. Се слушнал крик и настанала смртна борба. Излегувајќи, лошиот дух како да го однел и животот на својата жртва. Момчето останало лежејќи неподвижно и очигледно без живот. Мноштвото шепотело: „Умре“. Меѓутоа, Исус го зел за рака, го подигнал и со совршено умно и телесно здравје му го предал на таткото. Таткото и синот го славеле името на својот Избавител. Мнозина „се восхитија на Божјето величество“, додека закониците, победени и со наведена глава и нерасположени, се оддалечиле.

„Ако можеш нешто да сториш, смилувај ни се и помогни ни!“ Колку многу, со грев оптоварени души, ја изговарале

оваа молитва! За сите нив одговорот на Спасителот полн со сожалување гласи: „Ако можеш да веруваш, сè му е можно на оној што верува“. Верата е таа што нè поврзува со небото и ни дава сила успешно да се бориме со силите на темнината. Во Христа Бог ни дал средство за совладување на секоја грешна особина и за противставување на секое искушение, без оглед на неговата сила. Меѓутоа, мнозина чувствуваат дека им недостига вера и затоа остануваат одвоени од Христа. Овие души во својата беспомошна недостојност нека се потпрат врз милоста на својот сочувствителен Спасител. Не гледај на себе, туку на Христа! Тој, кој ги лекувал болните и ги истерувал лошите духови додека одел меѓу луѓето, и денеска е ист силен Откупител. Верата доаѓа од Божјата реч. Тогаш фати се за неговото ветување: „А оној кој доаѓа кај мене нема да го истерам“ (Јован 6,37). Фрли се пред неговите нозе со извикот: „Верувам, Господе, помогни му на моето неверие“. Не можеш никогаш да пропаднеш сè додека постапуваш така - никогаш.

Во кратко временско растојание омилените ученици го набљудувале врвот на славата и понижувањето. Ја виделе човечката природа преобразена во Божја лика и унижена до сличност на сатаната. Од планината на која разговарал со небесните весници и каде што гласот од сјајната слава го прогласил за Божји Син, го виделе Исуса како слегува да се сретне со најпотресната и најнеприфатливата сцена, со умоболното момче со искривено лице кое чкртало со забите во грчеви на болка што ни една човечка сила не можела да ја отстрани. Овој силен Откупител, кој само пред неколку часа стоел овенчан со слава пред своите восхитени ученици, се спуштил да ја подигне жртвата на сатаната од земјата на која се валала и со обновен ум и тело да му ја врати на таткото и на нејзиниот дом.

Тоа била очигледна поука за откупувањето - Божеството со славата на Отецот се спушта да ги спаси загубените. Тоа ја претставувало и мисијата на учениците. Животот на Христовите слуги не треба да поминува само на врв на планина со Исуса во мигови на духовно просветлување. Нивниот делокруг е долу во низината. Душите што сатаната ги сторил робови очекуваат збор на вера и молитва да ги ослободи.

Деветтемина ученици сега длабоко размислувале за горчливиот факт на својот неуспех, па кога Исус пак останал насамо со нив, го прашале: „Зошто ние не можевме да го истераме?“

430 Исус им одговорил: „Заради вашето неверие; зашто, вистина ви велам, ако имате вера колку синапово зрно, ќе ѝ речете

на оваа гора: 'Премести се оттука таму', и ќе се премести. Ништо не ќе ви биде невозможно. А овој род не излегува инаку, туку преку молитва и пост". Нивното неверство кое ги одвоило од подлабокото сочувство со Христа и немарноста со која го набљудувале светото дело што им било доверено, го предизвикале нивниот неуспех во судирот со силите на темнината. 437

Христовите зборови што укажувале на неговата смрт им донеле жалост и сомневање. Изборот на тројцата ученици да го придружуваат Исуса на планината предизвикал љубомора кај деветтемина. Наместо да ја засилуваат својата вера со молитва и со размислување за Христовите зборови, се занимавале со обесхрабрувања и со лични навреди. Во таква мрачна состојба го почнале судирот со сатаната.

За да успеат во еден таков судир, морале кон работата да пристапат со поинаков дух. Нивната вера требало да се засили со сесрдна молитва, со пост и со понизност во срцето. Морале да бидат ослободени од себичноста и исполнети со Дух и со Божја сила. Само сериозните, истрајни молитви упатувани кон Бога со вера - вера што води до потполна зависност од Бога и до безрезервно посветување на неговото дело - можат да им помогнат на луѓето да добијат потпора од Светиот Дух во борбата со поглаварите и властите, со управителите на овој мрачен свет, со духовите на пакоста под небото.

„Ако имате вера колку едно синапово зрно“, рекол Исус, „ќе ѝ кажете на оваа гора: 'Премести се оттука таму', и ќе се премести“. Иако синаповото семе е толку ситно, тоа го содржи истиот таинствен принцип на животот што го поттикнува растењето и на најголемото дрво. Кога синаповото зрно ќе се стави во земја, малечкиот нукулец користи секоја состојка што ја предвидил Бог за неговата исхрана и бргу воспоставува постојано растење. Ако имате таква вера, ќе се придржувате кон Божјата реч и кон сите корисни средства што ги одредил Тој. Така ќе се засилува вашата вера и ќе ви доведе на помош сила од небото. Пречките што ги поставил сатаната на вашата патека, иако изгледаат непремостиви како вечни планини, ќе исчезнат пред барањето на верата. „Ништо не ќе ви биде невозможно“.

КОЈ Е НАЈГОЛЕМ?

*Оваа глава се шемели на Маттеј 17,22-27; 18,1-20;
Марко 9,30-50; Лука 9,46-48*

⁴³² Враќајќи се во Капернаум, Исус не отишол на добро познатите места на кои го учел народот, туку со своите ученици тивко побарал куќа што требало да биде нивни привремен дом. За време на остатокот од својот престој во Галилеја, негова намера била да ги поучува учениците, а не да работи за мноштвото.

На патот низ Галилеја Христос пак се обидел да ги приготви мислите на учениците за сцените што го очекувале. Им рекол дека треба да оди во Ерусалим да биде убиен и да воскресне. Додал необична и свечена изјава дека ќе биде предаден во рацете на своите непријатели. Дури ни сега учениците не ги сфатиле неговите зборови. Иако врз нив паднала сенка на голема болка, во нивните срца нашол место дух на соперништво. Меѓу себе расправале за тоа кого би требало да го сметаат за најголем во царството. Имале намера оваа препирка да ја скријат од Исуса и не се тискале како обично покрај него, туку подзастанувале, така што Тој бил пред нив кога оделе во Капернаум. Исус ги читал нивните мисли и копнеел да ги посветува и да ги поучи. Меѓутоа, чекал погоден миг кога нивните срца ќе бидат отворени да ги примат неговите зборови.

⁴³³ Набргу, кога стигнале во градот, собирачот на црковен приход му пристапил на Петар со прашањето: „Зар вашиот Учител не дава дводрахми?“ Овој данок не бил граѓанска обврска, туку верски придонес што морал да го плати секој Евреин годишно за помагање на храмот. Одбивањето да се плати овој данок би се сметало за неверност кон храмот и, според мислењето на рабините, најтежок грев. Ставот на Спасителот кон рабинските закони и неговите јасни укори упатени до бранителите на преданијата, овозможувале изговор за об-

винување дека Тој сака да ја урне службата во храмот. Сега неговите непријатели виделе прилика да го уништат неговиот углед. Во собирачот на данок нашле погоден сојузник.

Петар во прашањето на собирачот видел навестување што ја напаѓало Христовата приврзаност кон храмот. Ревен за честа на својот Учител, но не советувајќи се со него, бргу одговорил дека Исус ќе го плати данокот.

Меѓутоа, Петар само делумно ја сфатил намерата на овој човек што му го поставил прашањето. Постоеле извесни слевеи за кои се сметало дека се ослободени од плаќање на данок. Во времето на Мојсеја, кога Левитите биле издвоени за служба во светилиштето, не добиле никакво наследство меѓу народот. Господ рекол: „Затоа племето Левиево нема дел ниту наследство со своите браќа“ (5. Мојсеева 10,9).

Во Христово време свештениците и Левитите сè уште се сметале за посебно посветени на храмот и од нив не се барало да даваат годишен придонес за неговото потпомагање. Пророците исто така биле ослободени од ова плаќање. Барајќи данок од Исуса, рабините го отфрлиле неговото тврдење дека е пророк или учител, постапувајќи кон него како кон обично секојдневно лице. Неговото одбивање да плати данок би значело непочитување на храмот, а од друга страна, плаќањето би се зело како оправдување што го отфрлиле како пророк.

Само пред малку Петар го признал Исуса за Божји Син, но сега ја пропуштил приликата да го открие карактерот на својот Учител. Со својот одговор на собирачот дека Исус ќе плати данок, тој всушност ја потврдил погрешната претстава за него која свештениците и главарите се обидуваале да ја разгласат.

Кога Петар влегол во куќата, Спасителот не се повикал на она што се случило, туку го прашал: „Што мислиш, Симоне, земните цареви од кого земаат царина или данок, од своите синови или од туѓите?“ Петар одговорил: „Од туѓите!“ Тогаш Исус му рекол: „Значи, синовите се слободни“. Додека народот на некоја земја се оданочува за издржување на својот цар, децата на владетелот се ослободени од тоа. Така и Израел, според сопствената изјава како Божји народ, бил повикан да ја одржува неговата служба. Но Божјиот Син, Исус, немал таква обврска. Ако Левитите биле ослободени поради својата поврзаност со храмот, колку повеќе би требало тоа да биде Оној чијшто храм бил дом на неговиот Отец.

Кога Исус би платил данок без противење, Тој всушност би ја поддржал оправданоста на барањата и со тоа би се отка-

жал од својта божествена природа. Но, додека сметал дека е добро да го исполни барањето, го побил тврдењето врз кое тоа било засновано. Во начинот како го обезбедил плаќањето на данокот, дал доказ за својот божествен карактер. Јасно покажал дека Тој е едно со Бога и поради тоа не е под обврска на данокот како обичен поданик на царството.

„Оди до морето“, му заповедал на Петар, „фрли јадица и земи ја првата риба што ќе ја фатиш, а кога ќе ѝ ја отвориш устата, ќе најдеш статир. Земи го и дај им го за себе и за мене“.

Иако својата божествена природа ја наметнал со човечка природа, со ова чудо ја открил својта слава. Било очигледно дека Тој е Оној кој преку Давида објавил: „Сите шумски животни се мои и стоката по многубројните гори. Ја знам секоја птица по планините, мои се сите полски животни. И да изгладнам - нема да ти кажам, зашто мој е светот и сè што е во него“ (Псалм 50,10-12).

Иако разјаснил дека не подлежи на никаква обврска да плаќа данок, Исус не стапил во никаква расправа со Евреите за овој предмет, зашто тие погрешно би ги протолкувале неговите зборови и би ги свртиле против него. За да не ги соблазни со одбивањето да плати данок, Тој го сторил она што со право од него не можело да се бара. Оваа поука ќе има голема вредност за неговите ученици. Наскоро требало да се случат значајни промени во нивниот однос кон службата во храмот, и Христос ги поучил без потреба да не му се противставуваат на воспоставениот поредок. Колку што е можно, треба да избегнат да даваат повод за погрешно толкување на нивната вера. Христијаните не треба да жртвуваат ниедно начело на вистината, но треба, секогаш кога е тоа можно, да ги избегнат расправиите.

Додека Христос и учениците биле сами во куќата, а Петар отишол на морето, Исус ги повикал другите кај себе и ги прашал: „За што се расправавте патем меѓу себе?“ Исусовото присуство и неговото прашање целиот предмет го ставиле во наполно поинаква светлина од онаа во која им се појавувал додека попатно се расправале. Не проговориле од срам и самоосуда. Исус им рекол дека ќе умре за нив, па нивното себично самољубие се нашло во потполна спротивност со неговата несебична љубов.

Кога им рекол дека ќе биде убиен и дека повторно ќе стане, Исус се обидел да ги воведо во разговор за големиот тест на нивната вера. Кога би биле подготвени да го прифатат она што

сакал да им го објави Тој, би биле поштедени од горчливите страдања и очајувања. Неговите зборови би им донеле утеха во мигот на жалост и разочарување. Меѓутоа, иако зборувал толку отворено за она што го очекува, неговото спомнување на фактот дека наскоро треба да оди во Ерусалим, повторно ја разгорело нивната надеж дека набргу ќе биде воспоставено царството. Ова поттикнувало прашања за тоа кој ќе ги заземе највисоките места. Кога се вратил Петар од морето, учениците му го повториле прашањето на Спасителот, и најпосле еден се осмелил да го праша Исуса: „Кој е, всушност, најголем во небесното царство?“

Спасителот ги собрал учениците околу себе и им рекол: „Кој сака да биде прв, нека биде последен и слуга на сите“. Во овие зборови имало сериозност и влијание што учениците воопшто не можеле да ги разберат. Она што го распознавал Христос тие не можеле да го видат. Не ја сфатиле природата на Христовото царство и ова непознавање било очигледна причина за нивните препирања. Меѓутоа, вистинската причина лежела многу подлабоко. Објаснувајќи ја природата на своето царство, Христос можел привремено да ја задуши нивната расправа, но тоа не би ја допрело причината што лежела многу подлабоко. Дури и кога би добиле најпотполно сознание, секое прашање во врска со првенството можело да ја обнови неволјата. На тој начин, по Христовото заминување, врз Црквата би се навлекло зло. Расправата околу највисокото место претставувало дејствување на истиот дух што се јавил во почетокот на големата борба во горните светови и која го довела Христа од небото да умре. Пред него се појавила визијата за Луцифера, синот на зората, кој со славата ги надминувал сите ангели околу престолот и кој бил поврзан со Божјиот Син со најцврсти врски. Луцифер рекол: „Ќе се изедначам со Севишниот“ (Исаија 14,12.14), па желбата за извишување внесла раздор во небесните дворови и протерала мноштво Божји чети. Кога Луцифер навистина би сакал да биде сличен на Севишниот, никогаш не би го напуштил своето место што го заземал на небото, бидејќи духот на Севишниот јасно се покажува во несебичната служба. Луцифер ја сакал Божјата моќ, но не и неговиот карактер. Сакал за себе највисоко место, и секое создание, поттикнувано со неговиот дух, ќе го стори истото. На тој начин неизбежно настануваат отуѓеност, кавги и неслоги. Власта станува награда за најсилните. Царството на сатаната е царство на принуда; секој поединец другиот го

смета за пречка на својот пат кон напредокот или на скалата по која ќе се искачи на повисоко место.

Додека Луцифер сметал дека она што треба да го постигне - еднаквост со Бога - Возвишениот, Христос, „се лиши од еднаквоста со Бога, земајќи лик на слуга и станувајќи сличен на луѓето. И откако стана сличен на човек, Тој се понизи самиот себеси и стана послушен до смрт, дури до смрт на крст“ (Филипјаните 2,7,8). Сега крстот се наоѓал токму пред него, а неговите ученици во толкава мера биле исполнети со саможивост - со вистинското начело на царството на сатаната - што не можеле да сочувствуваат со својот Господ ниту дури да сфатат додека зборувал за своето понижување за нив.

Мошне нежно, но со свечен нагласок, Исус се обидел да го исправи злото. Тој покажал кое начело владее во небесното царство и во што се состои вистинската големина оценета според мерилата на небесните дворови. Оние што ги поттикнувала горделивост и љубов кон истакнување мислеле на себе и на наградата што ќе ја добијат, а не за тоа како ќе му ги вратат на Бога даровите што ги примиле. Тие нема да имаат никакво место во небесното царство, зашто се наредиле во редовите на сатаната.

На честа ѝ претходи понизност. За да го потполни високото место пред луѓето, Небото бира работник кој, како Јован Крстителот, пред Бога зазема ниско место. Ученикот што најмногу наликува на дете е најуспешен во работата за Бога. Небесните суштества можат да соработуваат со оној што не сака да се издигне себеси туку да ги спасува душите. Оној што најдлабоко ја чувствува својата потреба за божествена помош, ќе се моли за неа, па Светиот Дух ќе му подари дел од Исусовата светлина која ќе ја засили и ќе ја издигне душата. По средбата со Христа ќе појде да работи за оние што умираат во своите гревови. Тој е помазан за својата служба и ќе има успех таму каде што многу учени и умни претрпеле неуспех.

Но, кога луѓето ќе се извишат, сметајќи дека се незаменливи за успех на големиот Божји план, Господ ќе ги остави на страна. Така јасно ќе се покаже дека Господ не зависи од нив. Работата нема да застане затоа што се отстранети од неа, туку ќе оди напред со поголема сила.

437 На Исусовите ученици не им било доволно само да бидат поучени за природата на неговото царство. Им била потребна промена на срцето што би ги довела во хармонија со неговите начела. Повикувајќи кај себе дете, Исус го довел меѓу нив, го

зел нежно во преградки и рекол: „Ако не се преобратите и ако не станете како деца, нема да влезете во небесното царство“. Едноставноста, заборавањето на себе и детската љубов исполнета со доверба - се особини што ги цени Небото. Тоа се особините на вистинската големина.

Исус повторно им објаснил на учениците дека неговото царство не се одликува со земно достоинство и со расфрлање. Крај Исусовите нозе се забораваат сите овие посебни обележја. Богатите и сиромасите, учените и необразованите се сретнуваат не помислувајќи на општествениот слој или на световното првенство. Сите се сретнуваат како души откупени со Христовата крв, еднакво зависни од Оној што ги откупил за Бога.

Искрената, скршена душа, е драгоценост во Божјите очи. Тој става свој печат на луѓето не според општествениот слој, не според нивното богатство, не според нивната умна големина, туку според нивното единство со Христа. Славниот Господ е задоволен со оние што имаат кротко и понизно срце. „Со твојата десница“, рекол Давид, „ме поддржуваш, твојата милост“, како битна составка на човечкиот карактер, „ме извишува“ (Псалм 18,35).

„Кој прима едно вакво дете во мое име“, рекол Исус, „мене ме прима, а кој ме прима мене, не ме прима мене, туку Оној кој ме прати“. „Вака вели Господ: 'Небесата се мој престол, а земјата подножје на моите нозе... Но кого ќе го погледнам? Сиромавиот и оној што е скроман, кој се тресе од моите зборови“ (Исаија 66,1.2).

Зборовите на Спасителот разбудиле кај учениците чувство на недоверливост кон себе. Во одговорот на никого не е посебно укажано, но Јован бил поттикнат да праша дали во еден случај неговата постапка била исправна. Со детски дух тој предмет му го изложил на Исуса. „Учителе“, рекол, „видовме еден кој во твое име изгонуваше демони, а не нè следи, па му забранивме, зашто не оди по нас“.

Спечувајќи го овој човек, Јаков и Јован сметале дека ја бранат честа на својот Господ, но почнале да увидуваат дека биле љубоморни заради самите себе. Ја признале грешката и го прифатиле Христовиот укор: „Не бранете му! Зашто нема никој кој би правел чудо во мое име, а да може веднаш потоа лошо да зборува за мене“. Не смеел да се отфрли никој што на кој било начин покажал пријателство кон Христа. Имало многу такви кои, длабоко поттикнати со Христовиот карактер

и со неговите дела, му ги отворале со вера своите срца нему, па учениците, кои не можеле да ги читаат побудите, морале да бидат внимателни да не ги обесхрабрат овие души. Кога Исус не ќе биде повеќе меѓу нив во тело, и кога делото ќе биде препуштено во нивни раце, не смеат да покажат себичен и исклучив дух, туку да го откријат истото далекусежно сочувство што го виделе кај својот Учител.

Фактот што некој не се сообразува во сè со нашите замисли и сфаќања не е оправдување за тоа што му забрануваме да работи за Бога. Христос е голем учител; ние не треба да судиме ниту да заповедаме, туку сите понизно да седиме крај Исусовите нозе и да се учиме од него. Секоја душа што ја исполнил Бог со ревност претставува канал со чија помош Христос ја открива својата љубов која проштава. Колку повнимателни би требало да бидеме за да не обесхрабриме некого од носителите на Божјата светлина и со тоа да ги пресечеме зраците со кои Тој би го осветлил светот.

Грубоста или студенилото што ги покажуваат некои од учениците кон лицето што го привлекува Христос - таквиот чин, како оној на Јована, кога му забранил на човекот да прави чуда во Христово име - може да ги пренасочи стапалките кон непријателската патека и да предизвика загуба на една душа. За оној што прави така Исус рекол: „Подобро ќе биде да му обесат на вратот воденички камен и да го фрлат во море“. „И ако твојата рака те наведува на грев, отсеци ја. Подобро е да влезеш без рака во животот, отколку со двете раце да отидеш во пеколот. Ако твојата нога те наведува на грев, отсеци ја! Подобро е за тебе да влезеш во животот сакат, отколку со двете нозе да бидеш фрлен во пеколот“ (Марко 9,43-45).

Каква е целта на овој сериозен говор, од кој ниеден друг не може да биде построг? Затоа што „Синот човечки дојде да го бара и да го спаси она што е загубено“. Зар тогаш неговите ученици ќе покажуваат помалку обсири кон душите на своите ближни од обсирот што го покажувало небесното Величество? За секоја душа е платена бесконечна цена и затоа е страшен грев да се одврати една душа од Христа, бидејќи за неа ќе биде напразна љубовта на Спасителот, неговото понижување и неговите смртни маки.

„Тешко му на светот од соблазни! Но неизбежно е да дојдат соблазни“ (Матеј 18,7). Светот, поттикнат од сатаната, сигурно ќе им се противставува на Христовите следбеници и ќе настојува да ја уништи нивната вера, но тешко на оној што го носи

Христовото име, а врши ваква работа. Нашиот Спасител го понижуваат оние што тврдат дека му служат, но погрешно го претставуваат неговиот карактер, а со тоа мнозина се измамени и поведени на погрешни патеки.

Секоја навика или обичај што би воделе во грев, нанесувајќи му срам на Христа, без оглед на жртвата, подобро е да се отфрлат. Она што го обесчестува Бога не може да ѝ користи на душата. Ниеден човек што ги крши вечните начела на правдата не може да очекува небесен благослов. Само еден грев што се прифаќа е доволен да го понижи карактерот и да ги заведе другите. Колку порешителни би требало да бидеме да го отфрлиме гревот што ѝ донесува смрт на душата отколку да ја пресечеме ногата или раката, или дури да го извадиме и окото за да го спасиме телото од смртта!

Во обредната служба на секоја жртва ѝ се додавала сол. Ова, како и принесувањето на темјан, означувало дека само Христовата правда може таа служба да ја стори прифатлива за Бога. Повикувајќи се на оваа постапка, Исус рекол: „Имено, секој ќе биде посолан со оган“. „Имајте сол во себе и имајте мир меѓу себе“. Сите што сакаат да се принесат себеси „како жива и света богоугодна жртва на Бога“ (Римјаните 12,1), мора да ја примат спасоносната сол, правдата на нашиот Спасител. Тогаш тие стануваат „сол на земјата“, и како солта што чува од расипување, така тие го спречуваат злото меѓу луѓето (Матеј 5,13). Меѓутоа, ако солта се отсоли, ако побожноста постои само по име, без Христова љубов, тогаш тука нема никаква сила кон добро. Тој живот не може да изврши никакво спасоносно влијание врз светот. Вашата сила и делотворност при изградувањето на моето царство, вели Исус, зависат од тоа дали ќе го примите мојот Дух. Морате да станете учесници во мојата милост за да станете животен мирис за живот. Тогаш нема да има никакво соперништво, никаква себичност, никаква желба за највисоки положби. Ќе имате таква љубов што не го бара своето, туку доброто на другите.

Грешникот кој се кае нека ги насочи очите кон „Божјето Јагне кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29) и, гледајќи, нека доживее промена. Неговото стравување ќе се претвори во радост, неговите сомневања во надеж. Ќе никне благодарност. Каменото срце е скршено. Во срцето се излева порој на љубов. Христос во него е извор вода што тече во живот вечен. Кога го гледаме Исуса, Човекот на болката, запознат со тагата, како се труди да ги спаси загубените, како го

понижуваат, го презираат, го исмеваат, го прогонуваат од град во град, додека не ја исполнил својата мисија; кога го гледаме во Гетсиманија, со крупни капки крвава пот и како на крстот умира во претсмртни маки - кога го гледаме тоа, нашето јас нема веќе бучно да бара да биде ценето. Гледајќи го Исуса, ќе се посрамиме поради нашето студенило, поради нашата нечувствителност, поради нашата себичност. Ќе бидеме готови да бидеме нешто или ништо, така што ќе можеме од срце да му служиме на Учителот. Ќе се радуваме да го носиме крстот за Исуса, да трпиме искушение, срам или прогонство за него кого што го сакаме.

„Ние, силните, должни сме да ги носиме слабостите на слабите, а не да се однесуваме како нам што ни годи“ (Римјаните 15,1). Ниедна душа што верува во Христа, иако верата може да ѝ биде слаба, а чекорите несигурни како на малечко дете, не смее да се презира. Со сето она што сме го добиле како предимство над другите - било тоа да е образованието или елегантноста, благородниот карактер, христијанското воспитување, верското искуство - должни сме им на оние што имаат помалку можности и - колку што стои до нас - треба да им служиме. Ако сме јаки, мораме да ги потпреме рацете на послабите. Ангелие кои живеат во слава, кои постојано го гледаат лицето на небесниот Отец, се радуваат кога им служат на најмалечките. Тие особено се грижат за душите што се уплашени, што имаат многу непријатни црти во карактерот. Ангелите секогаш се присутни таму каде што се најпотребни, крај оние што имаат најжестока борба со себе и чишто околности се мошне обесхрабрувачки. Во оваа служба ќе соработуваат вистинските Христови следбеници.

Ако некој од овие, малечкиве, би бил победен и би ви сторил некое зло, тогаш ваша задача е да се обидете да го вратите на доброто. Немојте да очекувате од него тој да го направи првиот чекор кон помирување. „Што мислите“, рекол Исус, „ако некој човек има сто овци и една од нив заскита, не ќе ги остави ли деведесет и деветте во планините и не ќе ли ја бара заскитаната? И ако се случи да ја најде, вистина ви велам дека ќе ѝ се радува повеќе отколку на деведесет и деветте што не заскитале. Па така, не е волјата на вашиот Отец кој е на небесата да загине ни едно од малечкиве“.

Со благ дух, „внимавајќи на себе и ти да не бидеш искушан“ (Галатите 6,1), оди кај оној што греша и „искарај го насамо“. Немој да го осрамотиш, изнесувајќи ја неговата вина пред

други, ниту да му нанесуваш срам на Христа објавувајќи го гревот или грешката на оној што го носи неговото име. Често на тој што греша мора јасно да му се изнесе вистината; тој мора да се свести и да ја увиди својата грешка за да може да се поправи. Меѓутоа, ти не треба да судиш или да осудуваш. Немој воопшто да се обидуваш да се оправдаш самиот себе. Сиот твој труд нека биде насочен кон негово обновување. При постапките во врска со раните на душата е потребен најнежен допир, најфина чувствителност. Само љубовта што излегува од Човекот на болката од Голгота овде може да помогне. Брат со брата си нека постапува жалосливо и нежно, па ако успее, тој ќе ја „спаси неговата душа од смрт“ и „ќе покрие многу гревови“ (Јаков 5,20).

Меѓутоа, дури и овој напор може да биде недоволен. Тогаш, 441 рекол Исус: „Земиме со себе уште еден или двајца“. Можно е нивното здружено влијание да преовладеа таму каде што не успеало влијанието на првиот. Бидејќи не биле учесници во таа тешкотија, тие најверојатно ќе дејствуваат непристрасно, па тој факт на нивниот совет ќе му даде поголемо значење кај оној што греша.

Ако сега не ги послуша, тогаш - во никој случај не порано - тоа прашање треба да се изнесе пред целиот собир на верниците. Верниците на црквата, како Христови претставници, нека се соединат во топла молитва и со љубов за да се поправи престапникот. Светиот Дух ќе зборува преку своите слуги, ќе го моли заблудениот да се врати кај Бога. Вдахновениот апостол Павле вели: „Бог ве моли преку нас. Ве молиме во Христово име, помирете се со Бога!“ (2. Коринќаните 5,20). Оној што ќе го отфрли овој заеднички предлог, ја прекинал врската што го поврзува со Христа и со тоа самиот се издвоил од заедницата на верните. Потоа, вели Исус, „нека ти биде како неверник и како даночник“. Меѓутоа, тој не смее да се смета за отсечен од Божјата милост. Нека не биде презрен или занемарен од своите поранешни браќа, туку негуван со нежност и со сочувство, како една од загубените овци што Христос секогаш сака да ја доведе во своето трло.

Христовото упатство за постапување со заблудениот се повторува во многу поодреден облик во учењето дадено на Израел преку Мојсеја: „Немој да го мразиш својот брат во своето срце. Слободно искарај го својот ближен и немој да трпиш грев кај него“ (3. Мојсеева 19,17). Тоа значи, ако некој ја занемари должноста што ја одредил Христос да ги врати оние

што се во заблуда и во грев, тој станува соучесник во гревот. За злото што сме можеле да го запреме исто толку сме одговорни како самите да сме виновни за него.

Меѓутоа, на оној што прави зло треба да му укажеме на злото. Тоа не смееме да го направиме предмет на нашите меѓусебни коментари и критикувања; дури ни по изнесувањето пред црквата, немаме право тоа да им го повторуваме на другите. Сознанието за грешките на христијаните ќе биде само причина за сопка за светот што не верува; а ако размислуваме за ова, можеме да имаме само штета, зашто со набљудувањето и ние се менуваме. Со желба да ги исправиме грешките на некој брат, Христовиот Дух ќе нè води да го штитиме колку што е можно од критикувања дури и од неговите браќа, и уште повеќе, од прекорите на неверниот свет. И самите грешиме и потребна ни е Христова милост и проштавање, па токму онака како што сакаме Тој да постапува со нас, Христос ни заповеда и ние да постапуваме еден со друг.

442 „Сè што ќе сврзете на земјата ќе биде сврзано на небото, и сè што ќе разврзете на земјата, ќе биде разврзано на небото“. Вие дејствувате како небесни пратеници и вашето дело е за вечност.

Меѓутоа, оваа голема одговорност не мораме да ја носиме сами. Секаде каде што се слушаат неговите зборови со искрено срце, тука престојува и Христос. Тој не е присутен само на собирите во црквата, туку и таму каде што се собираат учениците во негово име, без оглед колку се малку. За тоа имаме негова изјава: „Ако двајца од вас на земјата еднодушно молат за нешто, ќе им даде мојот Отец кој е на небесата“.

Со изјавата: „Мојот Отец кој е на небесата“, Исус како да ги потсетува учениците дека Тој, додека е поврзан со својата човечка природа, со нив учествува во нивните искушенија и соучествува со нив во нивните страдања. Тој со својата божествена природа е поврзан со престолот на Бесконечниот. Каква сигурност! Небесните свети суштества се соединуваат со луѓето соучествувајќи и залагајќи се за спасението на оние што се загубени. Сета небесна сила се соединува со човечката способност да ги привлече душите кон Христа.

НА ПРАЗНИКОТ СЕНИЦИ

Оваа глава се темели на Јован 7,1-15.37-39

Три пати годишно се барало од Евреите од верски причини ⁴⁴⁷ да се соберат во Ерусалим. Скриен во столб од облак, невидливиот Израелов Водач дал упатства за овие собири. За време на ропството на Евреите, тие упатства не можеле да се почитуваат, но кога народот се вратил во својата земја, овие спомен-обичаи почнале пак да се практикуваат. Според Божјата замисла, овие годишнини требало да го потсетуваат народот на него. Но, со малку исклучоци, свештениците и народните водачи ја загубиле од вид оваа цел. Оној што ги воспоставил овие народни собири и што го сфаќал нивното значење, бил очевидец на нивната изопаченост.

Празникот Сеници бил последен годишен собир. Бог сакал во ова време народот да размислува за неговата добрина и милост. Цела земја била под негово водство, примајќи го неговиот благослов. Дење и ноќе не престанувала неговата грижа. Сонцето и дождот помогнале земјата да донесе обилно плодородие. Во палестинските долини и низини е собрана летнината. Маслинките биле обрани, а драгоценото масло складирано. Палмата го донела своето изобилство. Румените гроздови биле изгмечени во вински преси.

Празникот траел седум дена и за неговото празнување ⁴⁴⁸ жителите на Палестина, заедно со мнозина од другите земји, ги оставале своите домови и доаѓале во Ерусалим. Народот доаѓал од близу и од далеку носејќи радост во срцето. Стари и млади, богати и сиромаси, сите му носеле дар на благодарност на Оној што ја крунисал годината со својата добрина и нивните стапалки со плодност (Псалм 65,11). Сè што можело да го задоволи окото и да ја зголеми сенародната радост е донесено од планина, па градот личел на прекрасна шума.

Овој празник не бил само израз на благодарност за жетвата, туку и навраќање на Божјата заштитничка грижа за Израел во пустината. Прославувајќи го споменот на животот под шатори, Израелците во текот на овој празник живееле во колиби или сеници од зелени гранки. Нив ги правеле на улиците, во предворјето на храмот или на покривите на куќите. Ритчињата и долините околу Ерусалим биле исто така прошарани со овие престојувалишта од лисја, врвејќи од народ.

Верниците ја прославувале оваа посебна свеченост со свети песни и со благодарност. На овој празник му претходел ден - ден на исчистување - кога народот, откако ги исповедал своите гревови, бил прогласен за помирен со Небото. Со тоа е приготвен патот за радоста на ова празнување. „Фалете го Господа, зашто е добар, зашто е вечна неговата љубов“ (Псалм 106,1). Овие зборови победоносно се издигнувале кон небото, додека заедничкото пеење го придружувала разновидна музика заедно со повиците „Осана“. Храмот бил центар на сеопшта радост, каде што кулминирал сјајот на жртвените обреди. Тука, стоејќи од обете страни на белите мермерни скали на светата градба, хорот на Левитите ја предводел службата со свети песни. Мноштвото верници, мафтајќи со гранчиња од палми и мирти, го прифаќале пеењето, со што до израз доаѓал припевот, за потоа песната да ја прифатат и да ја разнесат гласови што биле близу и далеку сè додека околните ритчиња не возвратиле одглас на фалбоспевот.

Храмот и неговите предворја ноќе биле осветлени. Музиката, мафтањето со палмови гранчиња, радосните извици „Осана“, големото мноштво народ, над кој се распркувала светлината на поставените светилки, свештеничките облеку и величественоста на обредите - се слевале во заедничка сцена што оставала длабок впечаток врз набљудувачите. Меѓутоа, највпечатлив обред на празнувањето, оној што предизвикувал најголема радост, бил обредот што го обновувал споменот на еден настан од пустината.

449 Рано в зори, свештениците би затрубиле со своите сребрени труби од кои се слушал долг продорен звук, а трубите што возвраќале и радосните извици на народот од нивните сеници се одгласувале од планините и долините поздравувајќи го празничниот ден. Потоа свештеникот, од течната вода на потокот Кедрон црпел стомна вода и, подигајќи ја високо, придружуван со труба, со лесни и одмерени чекори се искачувал по широките скали кон храмот, следејќи го тактот на музиката и пееј-

ќи: „Ете, нашите нозе веќе стојат пред твоите порти, Ерусалиме!“ (Псалм 122,2).

Стомната ја донесувал до олтарот што бил сместен среде предворјето за свештениците. Тука се наоѓале два сребрени сада, а покрај секој од нив стоел по еден свештеник. Бардачето со вода е испразнето во еден сад, а бардачето со вино во друг; содржината на двата сада истекувала во заедничка цевка што била поврзана со потокот Кедрон и оттаму во Мртвото Море. Ова истекување на посветената вода го претставува изворот кој, на Божја заповед, потекол од карпата за да ја угаси жедта на децата Израелови. Тогаш би се разлеала радосната песна: „Господ ми е сила и песна“; „со радост ќе црпете вода од изворот на спасението“ (Исаија 12,2.3).

Додека синовите на Јосифа се приготвувале да присуствуваат на празникот Сеници, забележале дека Христос не презема ништо со што би покажал дека има намера да учествува на него. Го набљудувале загрижено. Од исцелувањето во Витезда, Тој не присуствувал на народните собири. За да ги избегне бесполезните средби со водачите во Ерусалим, својата работа ја ограничил на Галилеја. Неговото очигледно занемарување на големите верски собири и непријателството што го покажувале свештениците и рабините кон него, го збунувале народот околу него, дури и неговите ученици и неговите роднини. Во своите поуки ги истакнувал благословите на послушноста кон Божјиот закон, а самиот изгледал рамнодушен кон службата што ја воспоставил Бог. Неговото дружење со цариниците и со другите што ги биел лош глас, неговото непочитување на рабинските прописи и слободата со која ги отфрлил обичајните барања во врска со саботата, сето тоа како да го ставало наспроти верските водачи и поттикнувало многубројни прашања. Неговите браќа сметале дека греша со тоа што се отуѓува од големите и учени луѓе во народот. Чувствувале дека овие луѓе имаат право и оти Исус греша што се става наспроти нив. Меѓутоа, биле сведоци за неговиот непрекорен живот па, иако не се вбројувале меѓу неговите ученици, биле длабоко трогнати со неговите дела. Неговата омиленост во Галилеја го поттикнувала нивното славољубие. Сè уште се надевале дека ќе даде очигледен доказ за својата моќ која фарисеите би ги навела да увидат дека Тој е Оној кој е. Што ако Тој би бил Месија, Царот Израелов! Оваа мисла ја негувале со посебно задоволство.

Тие толку многу го сакале тоа и го поттикнувале Христа да оди во Ерусалим: „Замини оттука“, велеле, „и оди во Јудеја за да ги видат и твоите ученици делата што ги правиш, зашто никој не прави нешто тајно, кога самиот сака да биде познат. Ако веќе ги правиш тие дела, објави му се на светот“. Зборот „ако“ изразува сомневање и неверување. Тие му припишувале страшливост и слабост. Ако знае дека е Месија, тогаш зошто е таа чудна воздржливост и неделотворност? Ако навистина поседува таква сила, тогаш зошто не појде храбро во Ерусалим и не го одбрани своето право? Зошто да не ги стори во Ерусалим оние величествени дела за кои се зборува дека ги правел во Галилеја? Немој да се криеш по зафрлени области, му велеле, и да ги правиш тие силни дела пред неуки селани и рибари. Појави се во главниот град, задоби поддршка од свештениците и поглаварите и обедини го народот воспоставувајќи го новото царство.

451 Исусовите браќа ова го правеле од себични побуди, што толку често се наоѓаат во срцата на оние кои копнеат да се истакнат. Со светот владеел ваков дух. Биле навредени што Христос се прогласил себеси за Леб на животот, наместо да бара земен престол. Биле длабоко разочарани кога го напуштило толкаво мноштво негови ученици. Му го свртиле грбот и го напуштиле него за да го избегнат крстот - да не го препознаат и признаат низ неговите дела дека Тој е Пратеникот од Бога.

„Затоа Исус им рече: 'Моето време сè уште не е втасано, а за вас времето секогаш е згодно. Светот вас не може да ве мрази; тој мене ме мрази, зашто сведочам за него оти неговите дела се зли. Вие појдете горе на празникот. Јас нема да отидам, зашто моето време уште не е исполнето.' Тоа им го рече и остана во Галилеја“. Неговите браќа му зборувале заповеднички, одредувајќи му го патот по кој треба да оди. Им го вратил прекорот, наредувајќи ги не меѓу своите ученици полни со самооткажување, туку меѓу светот. „Светот вас не може да ве мрази“, рекол Тој, „мене ме мрази, зашто јас сведочам за него оти неговите дела се зли“. Светот не ги мрази оние што му се слични по духот; тој нив ги сака како свои.

Светот за Христа не бил место на спокојство и самоизвишување. Тој не чекал можност да ја пригрне неговата моќ и слава. Тој за него немал таква награда. Бил место на кое го пратил неговиот Отец. Тој бил даруван за живот на светот, да го оствари големиот план за откуп. Тој го остварувал своето

дело за паднатиот човечки род. Меѓутоа, не смеел да биде непромислен ниту да брза во опасност, а уште помалку да ја забрзува казната. Секој настан во неговата работа имал свој одреден час. Тој морал стрпливо да чека. Знаел дека треба да прими омраза од светот, знаел дека неговата работа ќе му донесе смрт; но прерано да се изложи на тоа не би била волја на неговиот Отец.

Гласот за Христовите чуда се раширил од Ерусалим насекаде каде што биле расеани Евреите па, иако многу месеци не присуствувал на празниците, интересот за него не се намалил. Мнозина дошле од различни делови на светот на празникот Сеници со надеж дека ќе го видат. На почетокот на празникот мнозина се распрашувале за него. Фарисеите и поглаварите го очекувале да дојде со надеж дека ќе имаат можност да го осудат. Тие загрижено се распрашувале: „Каде е?“ Но никој не знаел. Во сите умови најважна мисла била мислата за него. Плашејќи се од свештениците и поглаварите, никој не се осмелувал да го признае за Месија, но насекаде се воделе тивки 452 сериозни разговори за него. Мнозина го бранеле како Оној што го пратил Бог, додека други го прогласувале за измамник на народот.

Во меѓувреме Исус тивко стигнал во Ерусалим. Избрал една осамена патека по која ќе оди за да ги избегне патниците кои од сите страни се слевале кон градот. Кога би му се придружил на кој и да е карван што патувал на празникот, вниманието на сите при влегувањето во градот би било насочено кон него и манифестацијата на народното расположение кон него би ги поттикнала властите против него. Тоа требало да се избегне, па затоа избрал да патува сам.

За време на свеченоста, кога возбудањето поради него достигнало врв, Тој среде мноштвото влегол во предворјето на храмот. Поради неговото отсуство од градот постоеле тврдења дека не се осмелува да дојде под власт на свештениците и поглаварите. Сите биле изненадени со неговото присуство. Замолкнал секој глас. Сите се восхитувале на достоинството и храброста на неговото држење среде моќните непријатели кои одвај чекале да му го одземат животот.

Стоејќи така во центарот на вниманието на силното мноштво, Исус им се обратил како што не го сторил тоа никогаш ниеден човек. Неговите зборови го откривале познавањето на 453 законот и на Израеловите установи, на жртвените служби и на учењата на пророците, далеку надминувајќи го знаењето на

свештениците и рабините. Тој проникнал низ пречките на формализмот и преданијата. Пред него како да се развиле сцените на идниот живот. Како Оној што го гледа Невидливиот, потполно сигурно зборувал за земното и небесното, за човечкото и божественото. Неговите зборови биле јасни и уверливи, и пак - како во Капернаум - народот бил восхитен со неговото учење: „Зашто неговата беседа беше силна“ (Лука 4,32). Со разни описи ги предупредил своите слушатели на несреќата што ќе ги стигне сите, зашто свесно ги одбиваат благословите што дошол да им ги донесе. Тој им дал секаков можен доказ дека дошол од Бога и вложил секаков напор што можел да ги доведе до покајание. Тој не би бил отфрлен и убиен од својот народ кога би можел да го спаси од вината за тоа дело.

Сите се восхитувале на неговото познавање на законот и пророштвата, а од еден до друг одело прашањето: „Од каде има олку големо знаење - кога никогаш не учел?“ Се сметало дека никој не е подготвен да биде верски учител ако не учел во рабинските школи, па затоа и Исуса и Јована Крстителот ги прогласиле за неучи бидејќи не добиле такво образование. Оние што ги слушале биле изненадени со нивното познавање на Писмата, зашто ниеден од нив „не учел“. Навистина, од луѓето не го стекнале, но небесниот Бог бил нивни Учител и од него го примиле највозвишениот вид на мудрост.

Додека Исус зборувал во предворјето на храмот, луѓето слушале речиси без здив. Истите луѓе што биле негови најжестоки противници, се чувствуваале немоќни да му направат некое зло. За миг заборавиле на сè друго.

Тој неуморно го учел народот сè до „последниот, големиот дена на празникот“. Тој ден изутрината луѓето биле изморени од долгото празнување. Одненадеж, Исус го подигнал својот звонлив глас што се разлевал низ предворјето на храмот: „Оној што е жеден нека дојде кај мене и нека пие. Кој верува во мене, како што е кажано во Писмото, од неговата внатрешност ќе потечат реки на жива вода“. Состојбата на народот овој повик го сторила мошне силен. Тие биле зафатени со постојани сцени на раскош и празнување; нивните очи биле заслепени со светлината и со боите, а нивните уши восхитени со најраскошна музика, но во целокупната низа обреди немало ништо што би ги исполнило потребите на духот, ништо што

Свештеникот тоа утро го извршувал обредот што го обновувал споменот на удирањето на карпата во пустината. Таа карпа била бележит знак што укажувал на него кој со својата смрт ќе стори да потечат живи реки на спасение за сите што се жедни. Христовите зборови биле вода на животот. Таму, во присуство на собраното мноштво, Тој се посветил себеси да биде удрен со цел водата на животот да му потече на светот. Со удирањето на Христа, сатаната мислел дека ќе го уништи Кнезот на животот; но од удрената Карпа потекла жива вода. Додека Исус му зборувал така на народот, нивните срца затрепериле со некоја необична страхопочит и мнозина биле готови да извикнат заедно со жената Самарјанка: „Дај ми од таа вода да не ожеднувам повеќе“ (Јован 4,15).

Исус ги познавал потребите на душата. Сјајот, богатството и честа не можат да го задоволат срцето. „Оној што е жеден, нека дојде кај мене“. Богатите и сиромасите, возвишените и понижените, еднакво се добредојдени. Тој ветува дека ќе ја растовари душата, дека ќе ги утеши жалосните и ќе им подари надеж на духовно обесхрабрените. Мнозина од оние што го слушале Исуса биле жалосни поради неисполнетите надежи, мнозина тајно трпеле, мнозина копнееле да ги задоволат своите неуморни желби за нештата на овој свет и за пофалба од страна на луѓето; но кога го добиле сето тоа, утврдиле дека се труделе само да стигнат до провален извор на кој не можат да ја згаснат својата жед. Среди блескотните, радосни сцени, стоеле незадоволни и жалосни. Тогаш ненадејниот повик „оној што е жеден“ ги тргнал од нивното жалосно размислување и, слушајќи ги зборовите што уследиле, во нивните души се запалила нова надеж. Светиот Дух пред нив ги изнесувал овие вредности сè додека во Него не ја виделе понудата на непроценливиот дар на спасението.

Христовиот повик упатен до жедната душа и денеска се разнесува допирајќи до нас со уште поголема сила од онаа со која се чул во храмот во последниот ден на празникот. Изворот е отворен за сите. На уморните и папсани души им се нуди освежувачка вода на вечен живот. Исус сè уште повикува: „Оној што е жеден, нека дојде кај мене и нека пие“. „Кој е жеден, нека дојде, и кој сака, нека земе дарум од водата на животот“. „А кој пие од водата што јас ќе му ја дадам, нема да биде жеден довека“ (Откровение 22,17; Јован 4,14).

МЕЃУ СТАПИЦИ

Оваа глава се ѓемели на Јован 7,16-36.40-53; 8,1-11

455 За сето време додека бил во Ерусалим во текот на празникот, Исуса го следеле шпиони. Постојано се обидувале да го замолчат. Свештениците и поглаварите демнеле да го фатат во стапица. Настојувале да го спречат со сила. Но тоа не било сè. Сакале да го понижат овој галилејски Учител пред народот.

Првиот ден на неговото присуство на празникот, поглаварите дошле кај него прашувајќи го со чија власт учи. Сакале да го пренасочат вниманието од него кон прашањето за неговото право да учи, а со тоа и на својата сопствена важност и власт.

„Моето учење не е мое“, рекол Исус, „туку на Оној кој ме прати. Ако некој сака да ја исполнува неговата волја, ќе знае дали ова учење е од Бога или јас зборувам сам од себе“ (Јован 7,16.17). На прашањето на овие ситничари Христос не одговорил дребничаво, туку со откривање на вистината што има животно значење за спасението на душата. Разбирањето и уважувањето на вистината, рекол Тој, зависи помалку од умот отколку од срцето. Вистината мора да се прими во душата; таа бара потчинување на волјата. Кога вистината би можела да се подложи само на разумот, горделивоста не би претставувала пречка на патот за нејзино примање. Меѓутоа, таа мора да се прифати преку влијанието на милоста врз срцето, па нејзиното примање зависи од отфрлањето на секој грев што го открива Божјиот Дух. Колку и да се големи човековите предимства за стекнување на знаење за вистината, тие нема да му бидат од
456 никаква полза сè додека срцето не биде отворено за примање на вистината и додека не биде свесно совладана секоја навика и секој обичај што се спротивни на нејзините начела. На оние што така му се потчинуваат на Бога, со чесна желба да ја запознаат неговата волја и да ја извршуваат, вистината им се

открива како Божја сила за нивно спасение. Тие ќе бидат во состојба да направат разлика меѓу оној што зборува од Бога и оној што зборува сам од себе. Фарисеите својата волја не ја ставиле на страна на Божјата волја. Не барале да ја сфатат вистината, туку да најдат некој изговор да ја избегнат, а Христос покажал дека токму тоа било причината зошто не го разбрале неговото учење.

Тој сега го открил испитот со чија помош вистинскиот учител може да се разликува од измамникот: „Кој говори сам од себе, бара своја слава, а кој ја бара славата на Оној кој го пратил, тој е вистинит - во него нема неправедност“ (Јован 7,18). Оној што бара лична слава, зборува сам од себе. Духот на себичноста го покажува своето потекло. Но Христос ја барал Божјата слава. Тој зборувал Божји зборови. Тоа било доказ дека е овластен како Учител на вистината.

Исус на рабините им дал доказ за своето божество со тоа што покажал дека им ги чита срцата. Од исцелувањето во Витезда постојано довеле заговор да го убијат. На тој начин самите го кршеле законот за кој тврделе дека го бранат. „Зар Мојсеј не ви го даде законот?“, рекол Тој. „Но никој од вас не го исполнува законот. Зошто сакате да ме убиете?“

Како секавица овие зборови им ја откриле на рабините провалијата на пропаста во која ќе се струполат. За миг биле исполнети со страв. Виделе дека се во судир со бесконечната Сила. Меѓутоа, не сакале да ја примат опомената. За да го сочуваат своето влијание меѓу народот, морале да ги прикријат своите злосторнички намери.

Избегнувајќи го Исусовото прашање, извикнале: „Ѓавол е во тебе! Кој сака да те убие?“ Вешто наведувале на помисла дека Исусовите величествени дела биле поттикнати од зол дух.

Исус не обрнувал внимание на ова поттурање. Тој продолжил со желба да покаже дека неговото дело на исцелување во Витезда било сообразено со законот за саботата и дека тоа е оправдано со толкувањето што самите Евреи му го дале на тој закон. Рекол: „Вам Мојсеј ви го даде обрезанието... и вие во сабота обрежувате човек“.

Според законот секое дете морало да биде обрежано осмиот ден. Ако ова одредено време паѓало во сабота, обредот морал тогаш да се изврши. Колку повеќе мора да биде во сообразност со духот на законот „што наполно исцелив човек во саботен ден“. Тој ги предупредил: „Не судете по надворешниот изглед, туку судете праведно!“

Поглаварите морале да замолчат и мнозина во народот извикнале: „Не е ли овој човекот кого бараат да го убијат? А ете, зборува и ништо не му велат. Да не се увериле старешините дека тој навистина е Христос?“

Мнозина меѓу Христовите слушатели што биле жители на Ерусалим и на кои не им биле непознати заговорите на поглаварите против него, се чувствуваале привлечени кон него со непреодолива сила. Ги придружувало силно осведочување дека Тој е Божји Син. Меѓутоа, сатаната бил готов да ги наведе на сомневање со веќе приготвениот пат што ги опфаќал нивните погрешни поими за Месија и за неговото доаѓање. Било широко распространето верувањето дека Христос ќе се роди во Витлеем, но по извесно време ќе исчезне, а при второто појавување никој не ќе знае од каде дошол. Не бил мал бројот на оние што сметале дека Месија нема да има никакви природни врски со човечкиот род. Па бидејќи народното сфаќање за слава на Месија не се совпаѓало со Исуса од Назарет, мнозина биле готови да ја прифатат мислата: „Овој го знаеме од каде е, а кога ќе дојде Христос, никој не ќе знае од каде е“.

Додека се колебале меѓу сомневањето и верата, Исус ги разбрал нивните мисли и им одговорил: „И мене ме познавате, а знаете и од каде сум. Не дојдов сам од себе, туку вистинит е Оној кој ме прати, кого вие не го познавате“. Тие тврделе дека го знаат Христовото потекло, но воопшто не го познавале. Кога би живееле во согласност со Божјата волја, би го препознале неговиот Син кога им се открил.

Слушателите не можеле погрешно да ги разберат Христовите зборови. Тие јасно го повторувале она тврдење што го кажал пред Синедрионот со месеци порано, кога себеси се прогласил за Божји Син. Тогаш поглаварите се обиделе да го убијат, а сега барале да го фатат, но биле спречени од онаа невидлива Сила која поставила меѓи на нивниот бес, велејќи им - догде ќе допираш, не понатаму (Книгата за Јов 38,11).

Меѓу народот мнозина му поверувале, велејќи: „Кога ќе дојде Христос, зар ќе направи повеќе чуда од оние што ги направи Овој?“ Водачите на фарисеите, кои со страв го следеле токот на настаните, ги забележале изразите на наклоност кај мноштвото. Побрзале кај првосвештениците и им ги изложило своите планови да го уапсат. Се приготвувале да го фатат кога ќе биде сам, зашто не се осмелувале да го сторат тоа во присуство на народот. Исус пак покажал дека ги чита нивните намери: „Уште малку време сум со вас“, рекол, „потоа

заминувам кај Оној кој ме прати. Ќе ме барате и нема да ме најдете, и каде што сум јас, вие не можете да дојдете“. Наскоро ќе најде засолниште надвор од досегот на нивното подбивање и омраза - ќе се вознесе кај Отецот, за пак да биде обожаван од ангелите и таму неговите убијци никогаш не ќе можат да дојдат.

Подбивајќи се, рабините рекле: „Каде ќе оди Овој, па да не можеме да го најдеме? Да не сака да оди кај расеаните меѓу Грците и да ги поучува Грците?“ Овие ситничари и не сонувале дека со нивните подбивни зборови е опишана Христовата мисија! Цел ден ги подавал рацете кон народот кој не дозволувал да му се каже и кој одговарал противно. Сепак, ќе го најдат оние што не го барале и ќе им се покаже на оние што не прашуваат за него (Римјаните 10,20.21).

Мнозина што биле осведочени дека Исус е Божји Син биле заведени од погрешното расудување на свештениците и рабините. Овие учители мошне влијателно ги повторувале пророштвата што се однесуваат на Месија дека Тој „ќе царува на гората Сион и во Ерусалим, и ќе се прослави пред своите старешини“, и дека ќе владее „од море до море, од големата река - до крајот на земјата“ (Исаија 24,23; Псалм 72,8). Потоа правеле непристојни споредувања меѓу славата што е опишана овде и скромниот Исусов изглед. Зборовите на пророштвото биле искривоколчени за да ја поткрепат заблудата. Кога народот искрено сам би ја проучувал Речта, не би бил заведен. Шеесет и првата глава на Книгата на пророк Исаија сведочи дека Христос треба да ја извршува токму таа работа што ја работел. Педесет и третата глава го изнесува неговото отфрлање и страдањата во светот, а педесет и деветтата глава го опишува карактерот на свештениците и рабините.

Бог не ги присилува луѓето да се откажат од своето неверство. Пред нив се наоѓа светлина и темнина, вистина и заблуда. До нив стои да решат што ќе прифатат. Човековиот ум е надарен со сила да прави разлика меѓу доброто и злото. Бог одредил луѓето да не се одлучуваат според моментното чувство, туку врз основа на вредноста на доказите, врз основа на грижливото меѓусебно споредување на деловите на Писмото. Кога Евреите би ги отфрлиле своите предрасуди и кога би го споредувале пишаното пророштво со фактите што го обележувале Исусовиот живот, би забележале прекрасна хармонија меѓу пророштвата и нивното исполнување во животот и во службата на понизниот Галилеец.

459 И денеска мнозина се измамани на ист начин на кој биле измамани и Евреите. Верските учители ја читаат Библијата во светлината на своите лични сфаќања и преданија, народот не ги истражува Писмата за себе и не просудува сам за себе што е вистина, туку ги прифаќа нивните судови и своите души им ги доверува на своите водачи.

Проповедањето и учењето на неговата Реч е едно од средствата што ги посветил Бог за пренесување на светлината, а учењето на секој човек мораме да го проверуваме со помош на Светото писмо. Секој што ја проучува Библијата со молитва, со желба да ја дознае вистината за да може да ја послуша, ќе прими божествено просветлување. Тој ќе ги разбере Писмата. „Оној што сака да ја исполнува неговата волја, ќе знае...“ (Јован 7,17).

Последниот ден на празникот, слугите што ги пратиле свештениците и поглаварите да го уапшат Исуса се вратиле без нешто. Налутено биле прашани: „Зошто не го доведовте?“ Со свечен израз на лицето одговориле: „Никој никогаш не зборувал така како што зборува овој Човек“.

Неговите зборови ги смекнале нивните тврди срца. Додека зборувал во предворјето на храмот, тие биле во близина за да фатат нешто што би можело да се сврти против него. Меѓутоа, додека слушале, ја заборавиле целта заради која биле пратени. Стоеле како занесени. Христос ѝ се открил себеси на нивната душа. Го виделе она што свештениците и поглаварите не сакале да го видат - човечката природа преплавена со славата на божествената природа. Тие се вратиле во толкава мера исполнети со оваа мисла, толку трогнати со неговите зборови, што на прашањето: „Зошто не го доведовте?“ можеле само да одговорат: „Никој никогаш не зборувал така како што зборува овој Човек“.

Свештениците и поглаварите се здобиле со исто уверување по својот прв допир со Христа. Нивните срца биле длабоко поттикнати и им се наметнувала мислата: „Никогаш ниеден човек не зборувал како овој Човек“. Меѓутоа, осведочувањето на Светиот Дух го задушиле. Сега, налутени што дури и орудијата на законот потпаднале под влијание на замразениот Галилеец, извикнале: „Зар и вие сте заблудени?“ Поверува ли во него некој од старешините или од фарисеите? Туку овој шган што не го знае законот - проклет е.

Луѓето на кои им се изнесува веста на вистината ретко се прашуваат „Дали е тоа вистина“, туку прашуваат „Кој станува во нејзина одбрана“? Мнозинството луѓе веста ја ценат според бројот на оние што ја прифаќаат, па сепак, сè уште се поста-

вува прашањето: „Дали поверува во него некој од учените луѓе или од верските водачи?“ И денеска луѓето не се повеќе наклонети кон вистинската побожност отколку што биле во Христово време. Тие во толкава мера се врзани за земните добра, што ги занемаруваат вечните богатства, и не е никаков доказ против вистината тоа што голем број луѓе не се подготвени да ја прифатат или што не ја прифаќаат големите луѓе во светот па дури ни верските водачи.

Повторно свештениците и поглаварите продолжиле да измислуваат начин како да го фатат Исуса. Се истакнувало дека, ако и понатаму биде оставен на слобода, ќе го одврати народот од поставените водачи и дека единствено сигурно решение е веднаш да го замолчат. Кога расправиите достигнале врв, одненадеж биле запрени. Никодим прашал: „Осудува ли нашиот закон некого ако најнапред не го сослуша и не дознае што прави?“ Собирот го прекрила тишина. Зборовите на Никодима допреле до нивната совест. Не можеле да осудат човек без да го сослушаат. Меѓутоа, горделивите поглавари не замолчале само поради оваа причина, без здив гледајќи го оној што се осмелил да зборува во име на правдата. Биле вчудовидени и разочарани што еден од нивната средина бил во толкава мера под влијание на Исусовиот карактер, што проговорил во негова одбрана. Откако се созеле од изненадувањето, со остра зајадливост му се обратиле на Никодима: „Да не си и ти од Галилеја? Испитај и види дека пророк не се појавил од Галилеја“.

Сепак, протестот ја запрел постапката на Советот. Поглаварите не можеле да ја спроведат својата намера и без сослушување да го осудат Исуса. Поразени за извесно време, „секој се врати дома, а Исус отиде на Маслинската гора“.

Од возбудата и од градската врева, од непредвидливото мноштво, од подмолните рабини, Исус се свртил кон тишината на маслиниците каде што можел да биде сам со Бога. Меѓутоа, рано изутрината се вратил во храмот и кога народот се собрал околу него, седнал и го поучувал.

Набргу бил прекинат. Му се приближувала група фарисеи и законици влечејќи со себе исплашена жена која со груб, јаросен глас, ја обвинувале дека ја прекршила седмата заповед. Туркајќи ја пред Исуса, му рекле со лицемерна почит: „Мојсеј во законот ни нареди таквите жени да ги каменуваме, а ти што велиш?“

Нивното претворливо уважување криело грижливо скриван заговор за негово уништување. Цврсто решиле да ја иско-

461

ристат оваа прилика за да си обезбедат обвинување против него, сметајќи дека, без оглед на одлуката што ќе ја донесе, ќе пронајдат повод да го обвинат. Ако ја ослободи жената, би можеле да го обвинат дека го презира Мојсеевиот закон. Ако изјави дека заслужува смрт, би можеле да го обвинат пред Римјаните дека си ја присвојува власта што само ним им припаѓа.

За миг Исус ја набљудувал оваа сцена - усрамената жртва што се тресела, достоинствениците со сурово лице, лишени дури и од човечко сожалување. Неговиот дух на беспрекорна чистота се згрозил од оваа сцена. Добро знаел со каква цел му е изнесен овој случај. Го читал срцето, го познавал карактерот и текот на животот на секого што се наоѓал пред него. Овие лажни чувари на правдата сами ја навеле својата жртва на грев за да можат да му постават стапица на Исуса. Не покажувајќи никаков знак дека го чул нивното прашање, се наведнал и, гледајќи во земјата, почнал да пишува по правот.

Нестрпливи поради неговото одложување и очигледната рамнодушност, тужителите пристапиле поблизу, свртувајќи го неговото внимание на овој предмет. Меѓутоа, кога нивните очи, следејќи ги Исусовите, погледнале на плочата крај неговите нозе, лицата им се измениле. Тука, пред нив, биле испишани сите тајни гревови на нивниот живот. Луѓето што го набљудувале тоа виделе ненадејна промена во изразот и се туркале напред да откријат што е тоа што го набљудуваат тие со толкава вчудовиденост и срам.

Со сите свои неискрени изјави за почитување на законот и изнесувајќи го обвинувањето против жената, овие рабини се оглушиле за неговите одредби. Нејзиниот маж бил должен да покрене постапка против неа, а и виновниците требало еднакво да се казнат. Постапката на тужителите била наполно незаконита. Исус ги сретнал на нивна почва. Законот налагал во случај на казнување со каменување сведоците први да фрлат камен. Сега, исправувајќи се и насочувајќи го погледот кон старешините што го сковале овој заговор, Исус рекол: „Кој од вас е безгрешен, прв нека фрли камен на неа“. И, наведувајќи се, продолжил да пишува на земјата.

Не го отфрлил законот што е даден преку Мојсеја ниту ја погазил власта на Рим. Тужителите биле победени. Сега, со искинати облеку на лажна побожност, стоеле виновни и осудени во присуство на бесконечната Чистота. Се треселе плашејќи се да не се открие пред мноштвото скриената неправда на нивниот живот, па еден по еден, со наведени глави и со оборени очи, се искрале, оставајќи ја својата жртва со милостивиот Спасител.

Исус се исправил и, откако ја погледнал жената, рекол: „Жено, каде се другите? Ниеден ли не те осуди? 'Ниеден, Господе!' А Исус ѝ рече: 'Ни јас не те осудувам. Оди си и отсега не греша веќе!'“

Жената стоела пред Исуса тресејќи се од страв. Неговите зборови: „Кој од вас е безгрешен, прв нека фрли камен на неа“ допреле до неа како смртна пресуда. Не се осмелувала да погледне во лицето на Спасителот, туку тивко ја чекала својата судбина. Вчудовидена, набљудувала како нејзините тужители без збор и усрамени си заминуваат, а потоа во најзините уши допреле силно надежните зборови: „Ни јас не те осудувам. Оди си и отсега не греша веќе“. Нејзиното срце било трогнато и таа се фрлила пред Исусовите нозе, искажувајќи ја со липање својата благодарност и исповедајќи ги со горки солзи своите гревови.

Тоа за неа било почеток на нов живот, живот на чистота и мир, посветен на служба на Бога. Со подигнувањето на оваа падната душа Исус направил поголемо чудо отколку со лекувањето на најтешките телесни болести; Тој ја исцелил духовната болест што води во вечна смрт. Оваа жена што се покајала станала еден од неговите непоколебливи следбеници. На неговата милост што проштава таа возвратила со самопожртвувана љубов и преданост.

Во чинот на проштавањето на оваа жена и во охрабрувањето да живее подобар живот, Христовиот карактер свети со убавина на совршена правда. Иако не го прикрива гревот, ниту го намалува чувството на вината, Тој сепак не сака да осуди, туку да спаси. Светот за оваа заблудена жена имал само потсмет и презир, но Исус изговорил зборови на утеха и надеж. Безгрешниот имал сочувство кон слабостите на оваа грешница, па ѝ подал рака помошничка. Додека лицемерните фарисеи ја обвинувале, Исус ѝ заповедал: „Оди си и отсега не греша веќе!“

Христов следбеник не е оној што ги одвраќа очите од заблудените, оставајќи ги непречено да одат по патот што ги води сè пониско. Оние што предничат во осудувањето на другите, и што ревнуваат да ги доведат пред суд, често во својот живот се многу погрешни од нив. Луѓето го мразат грешникот, но го сакаат гревот. Исус го мрази гревот, но го сака грешникот. Таков дух ќе имаат сите што го следат. Христијанската љубов е бавна да осуди, брза да го забележи покајанието, готова да прости, да охрабри, оној што талка да го постави на патеката на светоста и да ги одржи неговите стапалки на неа.

„СВЕТЛИНА НА ЖИВОТОТ“

Оваа глава се ѿемели на Јован 8,12-59 и 9-та

⁴⁶³ „Исус повторно им проговори: ’Јас сум светлина на светот. Оној што ме следи мене, сигурно нема да оди во темнина, туку ќе има светлина што води во живот“.

Кога ги изговорил овие зборови во предворјето на храмот, Исус посебно бил поврзан со службите за празникот Сеници. Во средината на ова предворје се издигнувале два високи столба со големи стативи за светилки. По вечерната жртва се палеле сите светилки што ја ширеле својата светлина над Ерусалим. Овој обред ги потсетувал на столбот од оган што го водел Израел низ пустината, а покрај тоа се сметало дека укажувал и на доаѓањето на Месија. Навечер, кога светилките се запалувале, предворјето било сцена на голема радост. Седи луѓе, свештениците во храмот и народните поглавари, се соединувале во празничните игри со звуци на музички инструменти и со песни на Левитите.

Со осветлувањето на Ерусалим народот ја изразува својата надеж дека доаѓањето на Месија ќе го осветли Израел. Меѓутоа, за Исуса оваа сцена имала пошироко значење. Како сјајните светилки во храмот што осветлувале сè околу себе, така и Христос, изворот на духовната светлина, ја осветлува темнината на светот. Сепак, овој симбол бил несовршен. Големото видело што го поставил Тој со своја рака на небото било поверна претстава за славата на неговата мисија.

Било утро. Сонцето се раѓало над Маслинската гора и неговите зраци со заслепувачки сјај се разлевале по мермерните палати, осветлувајќи го златото на ѕидовите на храмот, па Исус, ⁴⁶⁴ покажувајќи кон него, рекол: „Јас сум светлина на светот“.

За оној што ги слушал овие зборови, долго потоа како ехо се враќале во овој возвишен библиски текст: „Во него имаше живот и животот им беше светлина на луѓето. А светлината

свети во темнина, и темнината не ја обзеде“. „Вистинската светлина, која го осветлува секој човек, доаѓаше на свет“ (Јован 1,4.5.9).

Долго по Исусовото вознесување на небото, пишувајќи просветлен со божествениот Дух, Петар исто така си спомнува за бележитостите што ги користел Христос: „Имаме сигурна пророчка Реч и вие добро правите што погледот го насочувате кон неа како во светилка што свети на темно место додека не осамне денот и не болсне ѕвездата Деница во вашите срца“ (2. Петрово 1,19).

Кога Бог му се јавува на својот народ, светлината секогаш е симбол на неговото присуство. Кога била изговорена творечката реч во почетокот, од темнината засветила светлина. Во столбот од облак дење и во столбот од оган ноќе била скриена светлина што ја водела огромната војска на Израел. Околу Господа на гората Синај светела светлина со страшна величественост. Над престолот на милоста во шаторот за состанок почивала светлина. Соломоновиот храм при неговото посветување го исполнувала светлина. Кога ангелите им ја донеле веста за откуп на пастирите кои будно стражареле, над витлеемските ритчиња засветила светлина.

Бог е светлина, и во зборовите „Јас сум светлина на светот“ Христос објавил дека е едно со Бога и дека е поврзан со целото човечко семејство. Тој на почетокот сторил „од темнината да засвети светлина“ (2. Коринќаните 4,6). Тој е светлина на Сонцето, на Месечината и на ѕвездите. Тој бил онаа духовна светлина која во симболот, во сликата и во пророштвото засветила над Израел. Меѓутоа, оваа светлина не му е дадена само на еврејскиот народ. Како сончевите зраци што допираат до најоддалечените катчиња на земјата, така и светлината на Сонцето на правдата осветлува секоја душа.

„Вистинската Светлина, која го осветлува секој човек, доаѓаше на свет“. Светот имал свои големи учители, луѓе со циновски ум и со восхитувачки истражувачки потфати, луѓе чишто изјави поттикнувале мисла и отворале поглед во бескрајните пространства на знаењето; овие луѓе се почитувани како водачи и добротинители на човечкиот род. Меѓутоа, постои Еден кој е повозвишен од нив. „А на сите што го примија, им даде право да станат Божји деца“. „Бога никој никогаш не го видел; единородниот Син - кој е во прегратките на Отецот, тој го објави“ (Јован 1,12.18). Можеме да пронајдеме цела низа големи светски учители сè додека допираат извештаите за

465 човечкиот род, но Светлината била пред нив. Како Месечината и ѕвездите од сончевиот систем што светат од сончевата светлина што се одбива, така - доколку нивното учење е вистинито - големите светски мислители ги одблеснуваат зраците на Сонцето на правдата. Секоја блескотна мисла, секој молскот на умот потекнува од Светлината на светот. Во денешно време многу слушаме за таканаречено „високо образование“. Вистинско „високо образование“ е она што го дава Тој, во кого се „скриени сите богатства на мудроста и знаењето“. „Во неа беше животот и животот им беше светлина на луѓето“ (Колошаните 2,3; Јован 1,4). „Оној што ме следи мене“, рекол Исус, „сигурно нема да оди во темнина, туку ќе има светлина што води во живот“.

Во зборовите „Јас сум светлина на светот“, Исус се објавил себеси како Месија. Стариот Симеон во храмот, каде што Христос сега учел, за него зборувал дека е „светлина да ги осветли незнабошците и слава на својот народ Израел“ (Лука 2,32). Со овие зборови го применил на него пророштвото што му е познато на цел Израел. Светиот Дух преку пророкот Исаија објавил: „Малку е да ми бидеш слуга, да ги подигнеш племињата на Јакова и да го вратиш остатокот Израелов, туку ќе те поставам за светлина на народите, да го однесеш моето спасение до крајот на земјата“ (Исаија 4,9.6). Општо сфаќање било дека ова пророштво зборува за Месија, па кога Исус рекол „Јас сум светлина на светот“, народот не можел да не го препознае неговото тврдење дека Тој е Ветениот.

За фарисеите и поглаварите оваа изјава претставувала дрско тврдење. Не можеле да поднесат човек како нив да се постави себеси во таква положба. Навидум, не осврнувајќи се на неговите зборови, прашале: „Кој си ти?“ Имале намера да го присилат себеси да се објави како Христос. Неговиот изглед и неговата служба биле сушта спротивност со очекувањата на народот, па според тоа, неговите лукави непријатели се надевале дека, ако Тој се објави како Месија, ќе биде отфрлен како измамник.

Меѓутоа, на нивното прашање „Кој си ти“, Исус одговорил: „Што ви го кажувам уште од почеток“ (Јован 8,25). Она што било откриено во неговите зборови, откриено е и во неговиот карактер. Тој бил олицетворение на вистината што ја учел. „Ништо не правам сам од себе“, продолжил, „туку зборувам онака како што ме научи Отецот. Оној што ме прати е со мене. Тој не ме остава сам, зашто секогаш го правам она што

му годи“. Тој не се обидел да го докаже своето тврдење дека е Месија, туку го покажал своето единство со Бога. Кога нивниот ум би бил отворен за Божјата љубов, би го примиле Исуса.

Меѓу неговите слушатели мнозина со вера биле привлечени кон него, па им рекол: „Ако истраете во мојата наука, навистина сте мои ученици; ќе ја запознаете вистината, а вистината ќе ве ослободи“.

Овие зборови ги навредиле фарисеите. Не обзирајќи се на долгата народна потчинетост под туѓ јарем, налутено извикнале: „Ние сме Аврамово потомство и никогаш никому не сме му робувале. Како велиш ти: 'Ќе бидете слободни?'“ Исус ги погледнал овие луѓе, робови на пакоста, чишто мисли биле свртени кон одмазда, и жално одговорил: „Вистина, вистина, ви велам дека секој што прави грев, роб му е на гревот“. Тие се наоѓале во најтежок вид ропство - потчинети на лошиот дух.

Секој што не сака да му се предаде на Бога се наоѓа под власт на другата сила. Тој не е свој господар. Тој може да зборува за слобода, но се наоѓа во најцрно ропство. Нему не му е дозволено да ја согледа убавината на вистината, зашто неговиот ум е под власт на сатаната. Додека самиот себеси си ласка дека ги следи налозите на својот сопствен разум, тој ја исполнува волјата на кнезот на темнината. Христос дошол да ги искине од душата оковите на ропството на гревот. „Ако Синот ве ослободи, навистина ќе бидете слободни“. „Зашто законот на Духот на животот во Христа Исуса ве ослободи од законот на гревот и смртта“ (Римјаните 8,2).

Во делото на откупувањето нема присилување. Не се применува никаква надворешна сила. Под влијание на Божјиот Дух, човекот е слободен да избере кому сака да му служи. Во промената што настанува кога душата ќе му се потчини на Христа се наоѓа највозвишената смисла на слободата. Истериувањето на гревот е дело на самата душа. Навистина, ние немаме сила сами да се ослободиме од власта на сатаната, но кога сакаме да се ослободиме од гревот, и во својата голема потреба безрезервно ќе се обратиме за сила што е надвор и над нас, силите на душата се поврзуваат со божествената сила на Светиот Дух, па сега ја исполнуваат Божјата волја.

Единствениот услов што ја овозможува човековата слобода лежи во единството со Христа. „Вистината ќе ве ослободи“, а Христос е вистина. Гревот може да победи само ако го ослаби умот и ако ја уништи слободата на душата. Потчинувањето

на Бога значи обнова на човековата личност - обнова на вистинската слава и на човековото достоинство. Божествениот закон, на кој му се покоруваме, е „закон на слободата“ (Јаков 2,12).

Фарисеите тврделе дека се Аврамови деца, а Исус им рекол дека ваквото тврдење можат да го докажат само ако прават Аврамови дела. Вистинските Аврамови деца живеат како што живеел тој - живот послушен на Бога. Тие не би се обидуваале да го убијат Оној што ја зборувал вистината пратена од Бога. ⁴⁶⁷ Ковејќи заговор против Христа, рабините не правеле Аврамови дела. Било безвредно тоа што само биле непосредни Аврамови потомци. Без духовна врска со него, што би се открила при посредувањето на истиот дух и при вршењето на истите дела, тие не биле негови деца.

Ова начело има исто значење и за прашањето што долго го потресувало христијанскиот свет - прашањето за наследство на апостолскиот ред. Потеклото од Аврама не се докажува со името или со родословието, туку со сродноста во карактерот. Така и апостолското наследство не почива врз пренесувањето на црковниот авторитет, туку врз духовниот однос. Животот, поттикнат од апостолскиот дух, со верата и со учењето на вистината што ја изнесувале тие, претставува вистински доказ за апостолското наследство. Тоа е она што луѓето ги прави наследници на првите учители на евангелието.

Исус негирал дека Евреите се Аврамови деца. Тој рекол: „Вие ги повторувате делата на својот татко“. Подбивајќи се, тие одговориле: „Ние не сме родени од блудство, имаме еден Татко - Бог“.

Овие зборови, како алузија на околностите на неговото раѓање, имале за цел да му зададат удар на Христа во присуство на оние што почнале да веруваат во него. Исус не обрнал внимание на ова подло навестување, туку рекол: „Ако Бог беше ваш татко, ќе ме љубевте мене, зашто јас излегов и дојдов од Бога“.

Нивните дела сведочеле за нивната врска со оној што бил лажливец и убиец. „Ваш татко е ѓаволот“, рекол Исус, „и сакате да ги исполнувате желбите на вашиот татко. Тој беше човекоубиец од почеток и не остана при вистината, зашто во него нема вистина. ... Мене не ми верувате бидејќи ви ја зборувам вистината“ (Јован 8,44.45). Фактот што Исус ја зборувал вистината, и тоа со сигурност, било причина што еврејските водачи не го прифатиле. Вистината ја открила сета погреш-

ност на заблудата; таа го осудувала нивното учење и нивниот живот, па затоа била непожелна. Тие побргу би ги затвориле очите пред вистината отколку да се понизат и да признаат дека биле во заблуда. Не ја сакале вистината. Не ја сакале, иако била вистина.

„Кој од вас ме обвинува за грев? Ако ја зборувам вистината, зошто не ми верувате?“ Три години непријателите постојано го следеле Христа, обидувајќи се да најдат дамка во неговиот карактер. Сатаната и целиот сојуз на злото се обидувале да го совладаат; но кај него не можеле да најдат ништо што би им дало предимство. Дури и ѓаволите биле присилени да признаат: „Знам кој си ти, Светец Божји!“ (Марко 1,24). Пред очите на небото, пред очите на безгрешните светови и пред очите на грешните луѓе, Исус живеел според законот. Пред ангелите, пред луѓето и пред демоните, Тој изговорил зборови на кои никој не можел да им се противстави и кои од други усни би биле богохулни: „Јас секогаш го правам она што му е нему угодно“.

468

Фактот што Евреите не го примиле Христа иако не можеле да најдат никаков грев кај него докажува дека немале врска со Бога. Тие не го препознале неговиот глас во веста на неговиот Син. Сметале дека изрекуваат пресуда над Христа, но отфрлајќи го него, си изрекле пресуда себеси. „Оној кој е од Бога“, рекол Исус, „ги слуша Божјите зборови, а вие не ги слушате, затоа не сте од Бога“.

Поуката е вистинита за сите времиња. Многу луѓе што наоѓаат задоволство во потсмевет, во критикувањето, во барањето нешто што може во Божјата реч да се стави под сомневање, мислат дека со тоа ја докажуваат својата слобода на мислење и својата остроумност. Тие си замислуваат дека ѝ судат на Библијата, но всушност се осудуваат самите себе. Тие со тоа ја покажуваат својата неспособност да ги проценат вистините што имаат небесно потекло и што ја опфаќаат вечноста. Пред големата планина на Божјата правда, нивниот дух не е исполнет со страхопочит. Тие се занимаваат со безначајни подробности и со тоа ја покажуваат својата ограничена, земна природа, срце што бргу ја губи својата способност да го почитува Бога. Оној, чиешто срце одговорило на божествениот допир, ќе се стреми кон она што ќе го зголеми неговото познавање на Бога и што ќе го облагороди и издигне карактерот. Како цутот што го следи Сонцето, овозможувајќи им на сјајните зраци да го допрат и да го даруваат со прекрасна

колоритска убавина, така и душата ќе го следи Сонцето на правдата за небесната светлина да може да го разубави карактерот со особините на Христовиот карактер.

Исус продолжил, повлекувајќи остра разлика меѓу ставот на Евреите и Аврамовиот став: „Вашиот татко, Аврам, бликаше од радост и желба да го види мојот ден, и го виде и се израдува“.

Аврам жеднеел да го види ветениот Спасител. Тој топло се молел пред својата смрт да го види Месија. И го видел Христа. Му била дадена натприродна светлина и тој го препознал Христовиот божествен карактер. Го видел неговиот ден и се радувал. Нему му е дадено да ја види божествената жртва за гревот. Во своето сопствено искуство имал сликовит приказ за оваа жртва. Добил заповед: „Земи го својот син, својот мил единец, Исак... и принеси го како жртва паленица“ (1. Мојсеева 2,2). На жртвениот олтар го положил ветениот син, синот во когото биле сосредоточени сите негови надежи. Тогаш, додека чекал крај олтарот со подигнат нож да го послуша Бога, слушнал глас од небото како зборува: „Не спуштај ја раката врз момчето и не прави му ништо! Еве, сега знам дека се боиш од Бога, зашто не го поштеди ни својот син, својот единец“ (1. Мојсеева 22,12). Ова страшно искушение го снашло Аврама за да може да го види Христовиот ден и да ја сфати големата Божја љубов кон светот, толку голема што својот единороден Син го предал на најсрамна смрт за да го подигне понижениот свет.

Аврам од Бога ја научил најголемата поука што кога и да е му е дадена на еден смртник. Неговата молитва да го види Христа пред својата смрт е примена. Тој го видел Христа; тој видел сè што може да види еден смртник и да остане жив. Со својата целосна преданост можел да го сфати видението за Христа што му е дадено. Нему му е покажано дека, кога го дал својот единороден Син за спасение на грешникот од вечна пропаст, Бог поднел поголема и повеличествена жртва од онаа што човекот кога било би можел да ја поднесе.

Искуството на Аврама дало одговор на прашањето: „Со што ќе излезам пред Господа? Дали ќе паднам ничкум пред Севишниот Бог? Ќе дојдам ли пред него со жртва паленица, со едногодишни телиња? Дали ќе му бидат мили илјада овнови, милион потоци масло? Треба ли да го принесам првородениот син поради мојот грев?“ (Михеј 6,6.7). Во Аврамовите зборови „Сине, Бог ќе се погрижи за јагне за жртва паленица“ и во

Божјата грижа за жртва наместо Исака, било објавено дека ниеден човек не може да се откупи самиот себеси. Паганскиот систем на жртви Бог воопшто не можел да го прифати. Ниеден татко не смеел да го принесе својот син или ќерка како жртва за гревот. Само Божјиот Син може да ги носи гревовите на светот.

Низ своето сопствено страдање Аврам бил оспособен да ја види мисијата на жртвата на Спасителот. Меѓутоа, Израел не сакал да го сфати она што било толку неприфатливо за неговото горделиво срце. Христовите зборови што се однесувале на Аврама не оставиле подлабок впечаток врз неговите слушатели. Фарисеите во нив виделе само нов повод за дребничавост. Возвратиле со потсмев кога сакале да докажат дека Исус е неурамнотежен: „Уште немаш педесет години, а си го видел Аврама!“

Со сериозно достоинство Исус одговорил: „Вистина, вистина, ви вела: ’ЈАС СУМ уште од пред да се роди Аврам‘“.

Големиот собир замолкнал. Овој галилејски Учител тврдел дека Божјето име, дадено на Мојсеја да го изрази поимот на вечното Божје присуство, всушност е неговото име. Тој се прогласил за Оној кој постои вечно, кој му бил ветен на Израел, „чијшто искон е од почеток, од вечни времиња“ (Михеј 5,2).

470

Повторно свештениците и рабините го направиле Исуса богохулник. Неговата изјава дека е едно со Бога порано ги поттикнувала да го убијат, а неколку месеци подоцна јасно изјавиле: „Не те каменуваме заради добро дело, туку заради богохулство, зашто ти, иако си човек, се правиш Бог“ (Јован 10,33). Затоа што бил и што отворено изјавувал дека е Божји Син, намислиле да го уништат. Сега мнозина од народот, согласувајќи се со свештениците и рабините, зеле камење да фрлат на него. „Но Исус се засолни и излезе од храмот“.

Светлината засветила во темнината, и „темнината не ја обзеде“ (Јован 1,5).

„И кога заминуваше, виде човек, слеп од раѓање. А учениците го прашаа: ’Учителе, кој згреши, тој или неговите родители, та се роди сеп?’ Исус одговори: ’Не згреши ни тој ниту неговите родители, туку да се пројават Божјите дела врз него‘... Штом го рече тоа, плукна наземи, направи кал со плунката и со неа ги намачка неговите очи, па му рече: ’Оди, измиј се во бањата Силоам‘ (што значи Пратен). Тој отиде, се изми и дојде гледајќи“.

471 Меѓу Евреите постоело верување дека гревот се казнува во овој живот. Секоја несреќа се сметала како казна за некое лошо дело што го сторил оној што страда или неговите родители. Вистина е дека сите страдања произлегуваат од престапот на Божјиот закон, но оваа вистина се изопачила. Сатаната, зачетникот на гревот и на сите негови последици, ги наведувал луѓето да мислат дека болеста и смртта доаѓаат од Бога, како казна произволно наметната поради гревот. Затоа човекот што го снашла некоја голема неволја или несреќа носел и додатен товар, зашто бил сметан за голем грешник.

Така е подготвен патот Евреите да го отфрлат Исуса. Евреите сметале дека него, кој „ги понесе нашите болести и ги зеде нашите болки на себе“, „Бог го бие и го понижува“, и затоа го засолнувале своето лице од него (Исаија 53,4,3).

Бог дал поука за да го спречи тоа. Историјата на Јов покажала дека страдањата доаѓаат од сатаната, а Бог ги пренасочува за да ги оствари целите на милоста. Меѓутоа, Израел не ја сфатил поуката. Истата грешка поради која Бог ги карал пријателите на Јов, Евреите ја повторувале кога го отфрлале Христа.

Истото сфаќање на Евреите за односот меѓу гревот и страдањата го застапувале и Христовите ученици. Исправајќи ја нивната заблуда, Исус не ја објаснил причината за страдањето на човекот, туку им рекол каков ќе биде резултатот. Врз него ќе се јават Божјите дела. „Додека сум на светот“, рекол Тој, „светлина сум на светот“. Тогаш ги намачкал очите на слепиот човек и го пратил во Силоамска бања да се измие, и видот на човекот му се вратил. Така Исус на делотворен начин одговорил на прашањето на учениците, како што обично одговарал на прашањата што му се поставувани од љубопитство. Учениците не биле повикани да расправаат за прашањето кој грешел или не грешел, туку да ја сфатат силата на Божјата милост кога му го вратил видот на слепиот. Било очигледно дека исцелителната моќ не лежела ниту во калта ниту во бањата во која бил пратен слепиот човек да се измие, туку дека таа чудотворна моќ се наоѓала во Христа.

Фарисеите не можеле да не бидат зачудени со ова исцелување. Сепак, биле повеќе од кога и да е порано исполнети со омраза, зашто чудото е направено во сабота.

Соседите на овој млад човек и оние што го познавале порано како слеп, си велеле: „Зар овој не е оној што седеше и питаше?“ Го набљудувале со сомневање, зашто, кога неговите

очи прогледале, неговото лице се изменило и се разведрило, па изгледал како друг човек. Прашањето поминувало од еден до друг. Некои велеле: „Тој е“, други: „Не е, но прилега на него“. Меѓутоа, човекот што го примил овој голем благослов го решил ова прашање велеејќи: „Јас сум!“ Тогаш им зборувал за Исуса и за средствата со кои го исцелил, а тие прашале: „Каде е? Им одговори: ’Не знам‘“.

Потоа го одвеле пред советот на фарисеите. Повторно човекот го прашале како му се вратил видот. „Тој им рече: ’Ми стави кал на очите, се измив и гледам.’ Тогаш некои од нив рекоа: ’Овој човек не е од Бога, не ја празнува саботата‘“. Фарисеите се надевале дека Исуса ќе го прикажат како грешник, а таков не може да биде Месија. Не знаеле дека Тој е Оној што ја создал саботата и дека ги познава сите нејзини обврски, Оној што го исцелил слепиот човек. Се преправале дека исклучително ревносно ја празнуваат саботата, а сепак истиот тој ден смислувале убиство. Меѓутоа, мнозина биле силно поттикнати кога чуле за ова чудо и се осведочиле дека Тој, кој му ги отворил очите на слепиот, бил повеќе отколку обичен човек. Одговарајќи на обвинувањата дека Исус е грешник затоа што не ја празнува саботата, рекле: „Како може грешен човек да прави вакви чуда?“ Повторно рабините му се обратиле на слепиот човек: „Што велиш ти за Оној кој ти ги отвори очите? А тој рече: ’Пророк е!’“ Тогаш фарисеите се обиделе да истакнат дека тој не е роден слеп и дека видот му се вратил. Ги повикале неговите родители и ги прашале: „Дали е овој вашиот син, за кого велите дека се родил слеп?“

Тука се наоѓал и исцелениот човек, изјавувајќи дека бил слеп и дека му е вратен видот, но фарисеите полесно би ги побиле доказите примени со своите сопствени сетила отколку да признаат дека биле во заблуда. Толку била силна предрасудата, толку изопачена фарисејската правда!

На фарисеите им останала уште една надеж, да ги заплашат родителите на овој човек. Привидно искрено прашале: „Како гледа сега?“ Родителите се плашеле од неприлики, зашто било објавено дека секој што ќе го признае Исуса за Христа, ќе биде „исклучен од синагогата“ триесет дена. Во текот на тие триесет дни во домот на престапникот не можело да биде обрежано ниедно дете ниту да биде ожален покојник. Ваквата пресуда се сметала за голема несреќа, и ако таа не би произвела покајание, би уследила многу потешка казна. Големото дело, сторено над нивниот син, ги осведочило роди-

473 телите, но сепак тие одговориле: „Знаеме дека овој е нашиот син и дека се роди слеп, а како гледа сега, не знаеме, и кој му ги отворил очите, ние не знаеме. Прашајте го него, тој е возрасен, самиот нека зборува за себе“. На тој начин сета одговорност ја префрлиле од себе врз својот син, зашто не се осмелувале да го признаат Христа.

Недоумицата во која западнале фарисеите, нивното сомневање и нивните предрасуди, нивното неверување во фактите на овој случај, му ги отвориле очите на мноштвото, особено на обичниот народ. Исус често своите чуда ги правел на улица, а неговите дејствија секогаш ги отстранувале страдањата. Прашањето што им се наметнувало на многу умови било: Дали Бог би сторил такви силни дела преку некој измамник, како што настојувале фарисеите да го прикажат Исуса? На двете страни судирот станувал мошне сериозен.

Фарисеите увиделе дека јавно ги истакнуваат активностите што ги извршувал Исус. Не можеле да го оспорат чудото. Слепиот човек бил исполнет со радост и благодарност; ги набљудувал прекрасните дела во природата и се восхитувал гледајќи ја убавината на земјата и небото. Слободно го изнесувал своето искуство, а тие пак се обидувале да го замолчат, велелејќи: „Прослави го Бога! Ние знаеме дека тој човек е грешник“. Тоа значи: Немој повторно да кажеш дека овој човек ти го вратил видот; Бог е тој што го сторил тоа.

Слепиот човек одговорил: „Дали е грешник - не знам, но едно знам: Бев слеп, а сега гледам“.

Тогаш повторно го прашале: „Што ти стори? Како ти ги отвори очите?“ Се обиделе да го збунат со многу зборови со цел самиот себеси да се смета за прелоган. Сатаната и неговите лоши ангели застанале на страна на фарисеите, соединувајќи ги своите сили и своето лукавство со човечкото расудување за да дејствуваат против Христовото влијание. Тие ги отапиле осведочувањата што се продлабочувале во многу умови. Божјите ангели исто така биле присутни за да го засилат човекот на кого му е вратен видот.

474 Фарисеите не сфатиле дека имаат работа со некој Друг, а не со еден необразован човек кој бил слеп од раѓање. Не го знаеле Оној со кого биле во судир. Душата на слепиот човек ја осветлила божествена светлина. Додека овие лицемери се обидувале да го наведат на неверство, Бог му помогнал со силата и со решителноста на своите одговори да покаже дека не сака да биде заведен. Одговорил: „Веќе ви реков, а вие не

слушавте, зошто сакате да чуete повторно? Да не сакате и вие да станете негови ученици? Тие го прекорија и рекоа: „Ти си негов ученик, а ние сме Мојсееви ученици?“

Господ Исус знаел за тешкото искушение низ кое поминува овој човек и затоа му дал милост и сила да зборува, така што станал сведок за Христа. Тој на фарисеите им одговарал со зборови што биле остар укор за оние што му поставувале прашања. Тврделе дека се толкувачи на Писмото, верски водачи на народот, а сепак тука бил Оној што правел чуда, иако очигледно не знаеле за изворот на неговата сила, за неговиот карактер и за неговите права. „Токму тоа е за чудење“, рекол човекот, „што вие не знаете од каде е, а Тој ми ги отвори очите. Знаеме дека Бог не слуша грешници, туку оној кој е богобојазлив и ја врши неговата волја, него го слуша“.

Човекот се сретнал со своите испитувачи на нивна почва. Неговото расудување не можело да се негира. Фарисеите биле вчудовидени и воздржани, восхитени со неговите остри и решителни зборови. Неколку мига владеела тишина. Тогаш, намрштени, свештениците и рабините ги стегнале облеките околу себе, како да се плашат од зараза во допир со него, го истресле правот од нозете и му дофрлиле навреда: „Ти си целиот роден во гревови, ти ли ќе нè учиш нас?“ И го исклучиле.

Исус чул што се случило и кога го нашол набргу потоа, му рекол: „Веруваш ли ти во Божјиот Син?“

За првпат слепиот човек го гледал в лице својот Исцелител. Пред Советот ги видел своите родители ујадени и збунети; ги набљудувал намрштените лица на рабините; сега неговите очи се задржале на љубезното, благо Исусово лице. Тој веќе порано скапо платил за тоа што го признал како Пратеник на божествената сила; сега му е подарено повозвишено откровение.

На прашањето на Спасителот: „Веруваш ли ти во Божјиот Син?“, слепиот човек одговорил со прашање: „А кој е тој, Господине, за да верувам во него?“ Исус му рекол: „Ти веќе го виде, Тој зборува со тебе“. Човекот со страхопочит се фрлил пред Христовите нозе. Не само што му бил вратен природниот вид, туку се отвориле и очите на неговата моќ да сфати. Христос ѝ се открил на оваа душа и таа го примила како Пратеник од Бога.

Недалеку се собрала група фарисеи, па кога го видел тоа, на Исуса на ум му дошла спротивноста што секогаш се покажувала при дејствувањето на неговите зборови и постапки. Рекол: „Јас дојдов на овој свет за суд, за да прогледаат оние кои

не гледаат и за да ослепат оние кои гледаат“. Христос дошол да ги отвори слепите очи, да им даде светлина на оние што седат во темнина. Се објавил себеси како Светлина на светот, а чудото што го сторил пред малку ја потврдило неговата мисија. Луѓето што го гледале Спасителот при неговото доаѓање биле почестени со поцелосно откровение на Божјето присуство од она што светот го доживеал порано. Знаењето за Бога е откриено многу посовршено. Меѓутоа, токму со ова откровение, врз луѓето паднала осуда. Нивниот карактер бил искушан, нивната судбина решена.

Откривањето на божествената сила, која на слепиот човек му дала и природен и духовен вид, ги оставило фарисеите во уште поголема темнина. Некои од неговите слушатели, сметајќи дека Христовите зборови се однесуваат на нив, прашале: „Да не сме и ние слепи?“ Исус одговорил: „Да бевте слепи немаше да имате грев“. Кога Бог не би ви овозможил да ја видите вистината, вашето незнаење не би повлекувало по себе никаква вина. „А сега тврдите дека гледате“. Верувате дека можете да видите, а го отфрлате средството со чија помош единствено можете да добиете вид!

На сите што ја увидуваат својата потреба, Христос им доаѓа со неизмерна помош. Меѓутоа, фарисеите не сакале да признаат никаква потреба, не сакале да дојдат кај Христа и затоа биле оставени во слепило - слепило за кое самите биле виновни. Исус рекол: „Затоа гревот ви останува“.

БОЖЕСТВЕН ПАСТИР

Оваа глава се шемели на Јован 10,1-30

„Јас сум добар пастир. Добриот пастир го дава својот живот за овците“. „Јас сум добар пастир. Ги познавам моите овци и моите овци ме познаваат мене. Како Отецот што ме познава мене и јас го познавам Отецот, и јас го давам својот живот за овците“.

Со слики од секојдневниот живот Исус повторно нашол пристап до умот на своите слушатели. Влијанието на Духот го поврзал со студената, освежувачка вода. Себеси се прикажал како светлина, како извор на животот и радост за природата и за човекот. Сега со прекрасната пастирска слика ја прикажал својата врска со оние што веруваат во него. Ниедна слика не им била позната во толкава мера на неговите слушатели како оваа, и Христовите зборови засекогаш ја поврзале со него. Учениците не можеле веќе да ги гледаат пастирите како се грижат за своите стада а да не си спомнат за поуките на Спасителот. Тие ќе го видат Христа во секој верен пастир, а себеси во секое беспомошно и зависно стадо.

Оваа слика пророкот Исаија ја применил опишувајќи го со утешни зборови делото на Месија: „Сионе, веснику на радосна вест, искачи се на висока гора! Подигни го силно својот глас, веснику на радосна вест, Ерусалиме! Подигни го, не бој се, кажи им на јудејските градови: 'Еве го вашиот Бог!... Како пастир го пасе стадото свое, на раце ги зема јагнињата, ги носи во прегратки“ (Исаија 40,9-11). Давид пеел: „Господ е мој пастир, ништо не ќе ми недостига“ (Псалм 23,1). А Светиот Дух преку Езекил објавил: „Ќе им поставам пастир што ќе ги пасе“. „Ќе ја побарам загубената, ќе ја вратам заталканата, ќе ја преврзам ранетата и ќе ја закрепнам немоќната“. „И ќе склучам со нив сојуз за мир“. „И нема да бидат повеќе плен на

народите... туку ќе живеат мирно и нема никој да ги плаши“ (Езекил 34,23.16.25.28).

Овие пророштва Христос ги применил на себе и ја покажал спротивноста меѓу својот карактер и карактерот на израелските водачи. Фарисеите штотуку отерале еден од трлото, зашто се осмелил да сведочи за Христовата моќ. Тие отерале една душа која вистинскиот Пастир ја привлекувал кон себе. Со ова покажале дека не ја познаваат задачата што им е доверена и дека се недостојни за довербата да се викаат пастири на стадото. Исус сега направил разлика меѓу нив и добриот Пастир и покажал на себе како вистински чувар на Господовото стадо. Па сепак, пред да го стори тоа, зборувал за себе применувајќи друга слика.

Тој рекол: „Оној што не влегува во трлото низ вратата, туку прескокнува на друго место, е крадец и разбојник. Оној што влегува низ вратата, е пастир на овците“. Фарисеите не разбрале дека овие зборови се изговорени против нив. Бидејќи во своите срца просудувале за нивното значење, Исус отворено им рекол: „Јас сум врата. Кој ќе влезе низ мене, ќе биде спасен, ќе влегува и ќе излегува и ќе најде пасиште. Крадецот влегува само да украде, да убие и да погуби. Јас дојдов за да имаат живот и да го имаат во изобилие“.

Христос е врата на Божјето трло. Сите негови деца, од најраните времиња, низ оваа Врата наоѓале влез. Во Христа, како што е прикажано тоа во сликите, како што е навестено во симболите, како што е јасно покажано во пророчките откровенија, како што е откриено во поуките пред неговите ученици и во чудата што ги правел за синовите човечки, го гледале „Божјето Јагне кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29) и низ него се доведени во трлото на неговата милост. Мнозина доаѓале истакнувајќи други цели за верата на светот; воспоставувани се обреди и системи со чија помош луѓето се надевале дека ќе се оправдаат и ќе се помират со Бога, и со тоа ќе најдат пристап во неговото трло. Меѓутоа, Христос претставува единствена врата и сите што воспоставиле нешто што ќе го заземе Христовото место, сите што се обидуваат да влезат во трлото на некој друг начин, се арамии и крадци.

478

Фарисеите не влегле низ таа врата. Тие се вовлекле во трлото по некој друг пат, надвор од Христа, и не служеле како вистински пастир. Свештениците и поглаварите, законците и фарисеите ги уништиле животните пасишта и ги загадиле изворите на водата на животот. Вдахновените зборови верно

ги опишуваат тие лажни пастири: „Немоќните не ги крепите, болните не ги лекувате, ранетите не ги преврзувате, заталканите не ги враќате... туку насилно и свирепо господарите над нив“ (Езекил 34,4).

Низ сите векови филозофите и учителите му давале на овој свет теории со кои сакале да ги задоволат потребите на душата. Секој многубожечки народ имал свои големи учители и верски системи што нуделе некое друго средство за спасение а не Христа, одвраќајќи ги очите на луѓето од лицето на Отецот и полнејќи ги нивните срца со страв од Оној што им давал само благослов. Тие настојувале да го лишат Бога од она што е негово и со создавањето и со откупувањето. Овие лажни учители исто така го лишуваат и човекот. Милиони човечки суштества робуваат на лажни религии во окови на ропски страв, на тапа рамнодушност, мачејќи се како товарни животни, лишени од надежта, од радоста и од вистинското право, живеејќи само со нејасен страв од иднината. Душата може да ја издигне само евангелието на Божјата милост. Размислувањето за Божјата љубов, објавена во неговиот Син, ќе го поттикне срцето и како ништо друго ќе ги издигне душевните сили. Христос дошол да го обнови Божјиот лик во човекот; и оној што ги одвраќа луѓето од Христа, ги одвраќа од изворот на вистинскиот развоток; тој со измама ги лишува од секоја надеж, од целта и од славата на животот. Тој е арамија и крадец.

„А оној што влегува низ вратата, тој е пастир на овците“. Христос е врата и пастир. Тој влегува низ самиот себе. Со својата жртва Тој станал пастир на овците. „Нему вратарот му отвора, а овците го слушаат неговиот глас. Тој ги вика по име и ги изведува. Кога ќе ги изведе, оди пред нив, а овците одат по него, зашто го познаваат неговиот глас“.

Од сите созданија овцата е едно од најплашливите и најбеспомошните, па на Истокот грижата на пастирот за стадото е неуморна и постојана.

Во старо време надвор од утврдените градови имало малку сигурност. Ограбувачите на скитничките погранични племиња или грабливите ѕверови од своите засолништа во карпите чекале во заседа да го пленат стадото. Пастирот будно внимавал на она што му е доверено, знаејќи дека со тоа го изложува својот живот на опасност. Јаков, кој ги чувал стадата на Лавана на хананските пасишта, опишувајќи го својот неуморен, макотрпен труд, рекол: „Дење ме убиваше жегата, а ноќе студ, и сон не ми доаѓаше на очи“ (1. Мојсеева 31,40). Поради тоа и Давид,

пасејќи го стадото на својот татко, голорак се судрил со лав и со мечка, спасувајќи го од нивната челюст грабнатото јагне.

Додека пастирот го води стадото преку карпести брекиња, низ шуми и диви долини, на тревни засолништа крај реки, додека го чува во планините во текот на осамените ноќи, штирејќи го од ограбувачи, нежно грижејќи се за болните и слабите во стадото, неговиот живот станува едно со нивниот. Цврстата и нежна поврзаност го соединува со созданијата за кои се грижи. Колку и да биде големо стадото, пастирот ја познава секоја овца. Секоја има свое име и на повикот на пастирот се освива според своето име.

Како земниот пастир што го познава своето стадо, така и божествениот Пастир го познава своето стадо коешто е расеано низ цел свет. „Ви сте овци мои, овци на моето стадо, а јас сум Бог ваш, вели Господ, Господ“. Исус вели: „Те повикав по име: ти си мој“. „Сум те врежал на дланките“ (Езекил 34,31; Исаија 43,1; 49,16).

Исус нè познава поединечно и трогнат е со чувството на нашата немоќ. Тој нè знае сите по име. Тој ја знае и куќата во која живееме, името на секој нејзин жител. Тој понекогаш им давал упатства на своите слуги да појдат во одредена улица, во одреден град, во таа и таа куќа, и да пронајдат една од неговите овци.

480 Секоја душа Исус совршено ја познава, како таа да е единствена за која Спасителот умрел. Неговото срце го трогнува болката на секоја душа. До неговото уво допира секое преколнување за помош. Тој дошол да ги привлече сите луѓе кон себе. Тој им заповеда: „Следете ме“, а неговиот Дух дејствува врз нивните срца да ги привлече кон него. Мнозина ја одбиваат можноста да бидат привлечени. Исус знае кои се тие. Тој исто така ги знае оние кои со задоволство го слушаат неговиот повик и се готови да дојдат под негова пастирска грижа. Тој вели: „Овците мои го слушаат мојот глас. Јас ги познавам, и тие одат по мене“. Тој се грижи за секоја од нив како да не постои ниту една друга на целата земја.

„Тој ги вика по име и ги изведува... овците одат по него, зашто го познаваат неговиот глас“. Пастирот на Истокот не ги тера овците. Тој не користи сила ниту страв, туку оди пред нив и ги вика. Така прави и Спасителот-Пастир со своите овци. Писмото кажува: „Ти го водеше својот народ како стадо, со помош на раката на Мојсеја и Арона“. Преку пророкот, Исус објавува: „Те љубам со вечна љубов, затоа постојано ти

укажувам милост“. Тој никого не го присилува да го следи. „Ги привлекував“, вели Тој, „со човечки врски, со врски на љубов“ (Псалм 77,20; Еремија 31,3; Осија 11,4).

Стравот од казна или љубовта кон вечна награда не е она што ги наведува Христовите ученици да го следат. Тие ја набљудуваат неспоредливата љубов на Спасителот, откриена низ неговиот престој на земјата, од јаслите во Витлеем до крстот на Голгота, а неговата појава ја привлекува, ја смекнува и ја покорува душата. Во срцето на оние што го набљудуваат се буди љубов. Тие го слушаат неговиот глас и го следат.

Како пастирот што оди пред своите овци, соочувајќи се прв со опасностите на патот, така прави и Христос со својот народ. „Кога ќе ги изведе овците, Тој оди пред нив“. Патот кон небото е посветен со Христовите стапалки. Патеката може да биде стрма и нерамна, но Исус веќе поминал по неа; неговите стапалки ги изгазиле острите трње за да го сторат нашиот пат полесен. Секој товар што сме повикани да го понесеме ние, и самиот Тој го носел.

Иако сега се вознел на небото во Божје присуство, делејќи го престолот на вселената, Исус ништо не загубил од својата сочувствителна природа. Денеска истото нежно, сочувствително срце, е отворено за сите страдања на човештвото. Раката што била прободена, денеска е подадена за многу поизобилно да го благослови неговиот народ кој е на светот. „Никогаш нема да загинат и никој нема да ги отме од мојата рака“. Душата што му се предала на Христа во неговите очи е подрагоцена од цел свет. Спасителот би поминал низ смртни маки на Голгота кога би бил во прашање само еден човек да се спаси за неговото царство. Тој никогаш нема да го напушти човекот за кого што умрел. Ако неговите следбеници не решат да го напуштат, Тој цврсто ги држи.

Во сите наши искушенија имаме сигурен Помошник. Тој нема да нè остави сами да се бориме со искушенијата, да се бориме со злото и на крај да бидеме скршени од товарот и тагата. Иако сега е скриено од очите на смртниците, увото на верата може да го чуе неговиот глас како зборува: Не бој се, јас сум со тебе - „Оној што живее; бев мртов, но еве, живеам во век векови“ (Откровение 1,18).

Јас ги поднесов вашите жалости, ги искусив вашите борби, се сретнував со вашите искушенија. Јас ги познавам вашите солзи, зашто и самиот јас плачев. Ги познавам болките кои се безмерно длабоки и кои не можат да му се доверат на ни-

едно човечко уво. Немојте да мислите дека сте напуштени и оставени. Иако вашата болка не трогнала ниту една чувствителна струна на некое срце на земјата, погледнете во мене и живејте. „Нека се поместат планините и нека се потресат горите, но љубовта моја нема да отстапи од тебе, ниту ќе се поколеба мојот завет на мирот, вели Господ кој ти е милостив“ (Исаија 54,10).

Колку што може пастирот да ги сака своите овци, Тој уште повеќе ги сака своите синови и ќерки. Исус не е само наш пастир, Тој е „Отец вечен“. Тој вели: „Јас ги познавам моите овци и моите овци ме познаваат мене. Како Отецот што ме познава мене и јас го познавам Отецот“ (Јован 10,14.15). Каква изјава - единородниот Син, Тој, кој е во прегратките на Отецот, Тој, кого Бог го објавил како „човек, мој сродник“ (Захарија 13,7) - со заедницата меѓу себе и вечниот Бог ја прикажува заедницата меѓу себе и неговите деца на земјата!

Исус нè сака затоа што сме подарок кој му го подарил неговиот Отец, награда за неговиот труд. Тој нè сака како свои деца. Читателе, Тој те сака. Небото не може да подари ништо поголемо, ништо подобро. Затоа имај доверба.

Исус мислел на душите во цел свет што ги завеле лажните пастири. Оние, за кои Тој копнее да ги собере како овци на своето стадо, се расеани меѓу волци. Затоа Тој рекол: „И други овци имам, кои не се од ова трло; и нив треба да ги доведам. Тие ќе го слушаат мојот глас и ќе биде едно стадо и еден пастир“ (Јован 10,16).

„Отецот ме љуби затоа што јас го давам својот живот за повторно да го земам“. Тоа значи дека мојот Отец толку ве сака вас, што уште повеќе ме сака мене затоа што го дадов животот за да ве спасам. Отецот ме милее мене затоа што станав ваша замена и сигурност, што, давајќи го мојот живот, ги земам вашите обврски, вашите престапи.

„Јас го давам својот живот за повторно да го земам. Никој не ми го одзеде, туку јас го давам сам од себе. Имам власт да го земам пак“. Како член на човечкото семејство бил смртник, а како Бог извор на живот за светот. Тој можел да му се противстави на напливот на смртта и не морал да ѝ се потчини на нејзината власт, но доброволно го положил својот живот за да ги изнесе на виделина животот и бесмртноста. Тој го понел гревот на светот, го поднел неговото проклетство, го положил животот како жртва за луѓето да не мораат да умираат засекогаш. „А Тој ги понесе нашите болести, ги зеде

на себе нашите немоќи... За нашите гревови го прободоа него, беше сотрен за нашите опачности. Врз него падна казната заради нашиот мир, со неговите рани ние се исцеливме. Сите ние талкавме како овци и секој одеше по свој пат. А Господ ги положи врз него беззаконијата на сите нас“ (Исаија 53,4-6).

ПОСЛЕДНО ПАТУВАЊЕ ОД ГАЛИЛЕЈА

Оваа глава се ѿемели на Лука 9,51-56; 10,1-24

485 Како се приближувал крајот на Христовата служба, во неговиот начин на работа настапувала промена. Порано радо ги одбегнувал возбудите и вниманието на јавноста. Не прифаќал почитување од народот и бргу преминувал од место во место кога се чинело дека одушевувањето кај мноштвото за него незауздано се разгорува. Многу пати морал да заповеда да не разгласуваат дека Тој е Христос.

За време на празникот Сеници Тој во Ерусалим патувал брзо и тајно. Кога неговите браќа барале јавно да се прикаже како Месија, негов одговор бил: „Моето време сè уште не е втасано“ (Јован 7,6). Во Ерусалим патувал заобиколно и во градот влегувал незабележан и непочестен од мноштвото. Меѓутоа, така не било при неговото последно патување. Ерусалим го напуштил за извесно време поради лошите намери на свештениците и рабините. Но сега се упатил назад, патувајќи по најпрометниот пат, со таква претходна триумфална најава, каква што никогаш порано не се видела. Одел во пресрет на сцените на својата голема жртва и вниманието на народот морало да биде насочено кон нив.

„Како Мојсеј што подигна змија во пустината, така мора да биде подигнат Синот човечки“ (Јован 3,14). Како очите на цел Израел што биле насочени кон подигнатата змија, симболот одреден за нивно исцелување, така сите очи мора да бидат насочени кон Христа, кон Жртвата која му носи спасение на загубениот свет.

486 Погрешната претстава за службата на Месија и недостигот на доверба во Христовиот божествен карактер ги навеле неговите браќа да го наговараат јавно да му се прикаже на народот на празникот Сеници. Спротивно на ова, сега учениците сакале да го спречат да патува во Ерусалим. Спомнувајќи

си за неговите зборови за тоа што ќе му се случи таму и познавајќи го страшното непријателство на верските водачи, тие настојувале да го одвратат својот Учител од тој пат.

За Христовото срце претставувало тешка задача да го продолжи својот пат наспроти стравувањето, разочарувањето и неверувањето на своите сакани ученици. Било макотрпно да ги води во пресрет на болката и разочарувањето што ги очекувале во Ерусалим. Сатаната бил готов да го искушава Синот човечки. Зошто треба да оди во Ерусалим во сигурна смрт? Насекаде околу него биле души гладни за лебот на животот. На секој чекор се наоѓале страдалници кои го чекале неговиот збор да ги исцели. Делото што требало да се изврши со евангелието на неговата милост штотуку почнало. А Тој бил маж во полна сила. Зошто да не се упати во широките полиња на овој свет со зборовите на својата милост, со допирот на својата исцелителска моќ? Зошто самиот не би се радувал делејќи им светлина и радост на милиони кои биле во темнина и тага? Зошто да им ја препушти жетвата на своите ученици, толку слаби во верата, кои толку тешко сфаќаат, кои толку бавно дејствуваат? Зошто сега да се соочи со смртта и да го остави делото во неговиот повој? Непријателот, кој во пустината се соочил со Христа, сега го напаѓал со жестоки и лукави искушенија. Кога Исус би попуштил само за миг, кога би го променил своето однесување и во најмалечка мера со желба да се спаси себеси, сатанските сили би славеле победа, а светот би бил загубен.

Меѓутоа, Исус „решително се упати во Ерусалим“. Волјата на Отецот била единствен закон на неговиот живот. Уште во своето детство, при посетата на храмот, ѝ рекол на Марија: „Зар не знаевте дека јас морам да бидам во домот на мојот Отец?“ (Лука 2,49). Во Кана, кога Марија сакала Тој да ја открие својата чудотворна сила, негов одговор бил: „Уште не дошол мојот час“. Со исти зборови им одговорил на своите браќа кога го наговарале да оди на празникот. Меѓутоа, во големиот Божји план бил одреден часот на неговото жртвување за грехот на луѓето и тој час наскоро требало да настапи. Тој нема да потклекне ниту да се поколеба. Неговите чекори се насочени кон Ерусалим во кој неговите непријатели долго довеле заговор да му го одземат животот; сега Тој сака да го положи. НепокOLEбливо решил своите чекори да ги насочи кон мачење, кон откажување, кон отфрлање, кон осуда и смрт.

487 Па Тој „прати пред себе весници. Тие заминаа и дојдоа во едно самариско село - да подготват место за него“. Но народот не сакал да го прими затоа што патувал во Ерусалим, сметајќи дека Исус повеќе ги сака Евреите кои тие огорчено ги мразеле. Кога би дошол да го обнови храмот и богослужението на гората Гаризим, тие радо би го прифатиле; но Тој одел во Ерусалим и затоа не сакале да му укажат никакво гостопримство. Тие не сфатиле дека од пред својата врата го отерале најдобриот небесен Дар. Исус ги повикувал луѓето да го примат; Тој барал услуги од нивните раце за да може да им се приближи и да ги опсипе со најбогати благослови. За секоја љубезност што му е укажана, возвратувал со многу подрагоцена милост. Меѓутоа, Самарјаните сето тоа го загубиле поради своите предрасуди и верската тесноградост.

Христовите весници, Јаков и Јован, биле мошне лути поради навредата нанесена на нивниот Господ. Биле исполнети со оправдан гнев затоа што Самарјаните постапиле така грубо со него кој ги почестил со своето присуство. Тие неодамна биле со него на гората на преображението и го виделе прославен од Бога и почитуван од Мојсеја и Илија. Ваквото непочитување, какво што покажале Самарјаните - според нивното мислење - не смее да помине без видлива казна.

Кога дошле кај Исуса, му ги пренеле зборовите на народот, известувајќи го дека го лишиле дури и од преноќиште. Сметале дека му е нанесено големо зло и, гледајќи ја во далечината гората Кармил, на која Илија ги погубил лажните пророци, рекле: „Господе, сакаш ли да заповедаме да слезе оган од небото и да ги истреби?“ Биле изненадени кога виделе дека Исуса го заболеле нивните зборови, и уште повеќе изненадени од неговиот укор што стигнал до нивните уши: „Не знаете со каков дух сте. Синот човечки не дојде да ги уништи човечките животи, туку да ги спаси“. Отишол во друго село.

Во ниеден дел од својата мисија Христос не ги присилувал луѓето да го примат. Сатаната и луѓето, поттикнати со сатански дух, вршат насилство над совеста. Луѓето кои се во сојуз со лошите ангели, со лажна ревност за правда им нанесуваат страдања на своите ближни за да ги задобијат за своите верски замисли; но Христос секогаш покажува милост, секогаш се стреми да задобие откривајќи ја својата љубов. Тој не може да му дозволи пристап кон душата на ниеден соперник ниту пак може да прифати делумна служба; Тој сака само доброволна служба, доброволна преданост на срцето поттикната

од љубов. Не постои поочигледен доказ дека имаме сатански дух од склоноста да ги повредиме и уништиме оние што не го ценат нашиот труд или што дејствуваат спротивно на нашите замисли.

Секое човечко суштество - со телото, со душата или со духот - е Божја своина. Христос умрел да ги откупи сите. Ништо не може да биде повеќе навредливо за Бога отколку кога луѓето во верскиот занес им нанесуваат страдања на оние што се откупени со крвта на Спасителот.

„Исус замина оттаму и дојде во пределите на Јудеја, отаде Јордан; и пак народот му се придружи, а Тој повторно ги поучуваше, според својот обичај“ (Марко 10,1).

Значителен дел од последните месеци на својата служба Христос поминал во Переја, покраина „отаде Јордан“, спроти Јудеја. И овде мноштвото го следело во стапка, како на почетокот на неговата служба во Галилеја, а Тој им го повторувал поголемиот дел од своето поранешно учење.

Како што ги пратил дванаесеттемина, така избрал уште „седумдесетмина други и ги прати, по двајца, пред себе во секој град и во секое место каде што сакаше да појде“ (Лука 10,1). Овие ученици биле извесно време со него, приготвувајќи се за својата работа. Кога дванаесеттемина биле пратени на својата прва самостојна задача, на патот низ Галилеја Исуса го следеле други ученици. На тој начин имале предимство интимно да се дружат со него и непосредно да примаат упатства. Сега овој поголем број ученици исто така требало да појдат на посебна задача.

Упатствата дадени на седумдесеттемина биле слични на оние што им се дадени на дванаесеттемина, но заповедта на дванаесеттемина да не влегуваат во некој незнабожечки или самариски град не им е дадена на седумдесеттемина. Иако Самарјаните пред малку го отфрлиле Исуса, неговата љубов кон нив останала неизменета. Кога седумдесеттемина пошле во негово име, најпрво ги посетиле самариските градови.

Личната посета на Спасителот на Самарија и подоцнежните пофалби на милостивиот Самарјанец, како и благодарната радост на лепрозниот Самарјанец, кој сам од десеттемина се вратил да му заблагодари на Христа, имале големо значење за учениците. Поуката длабоко се врежала во нивните срца. Во својот налог што го дал токму пред своето вознесение, Исус ја споменал Самарија а и Ерусалим и Јудеја како места во кои треба најпрво да го проповедаат евангелието. Неговото поу-

чување ги приготвило за извршување на овој налог. Кога дошле во Самарија во име на својот Учител, нашле народ подготвен да ги прими. Самарјаните чуле за Христовите пофални зборови и за неговите дела на милосрдие кон луѓето од нивниот народ. Увиделе дека, наспроти нивните груби постапки кон него, Тој за нив негувал само мисли полни со љубов и тоа ги задобило нивните срца. По неговото вознесение, со добредојде ги поздравиле весниците на Спасителот и учениците ја собрале драгоцената жетва меѓу оние што некогаш биле нивни најогорчени непријатели. „Тој не крши напукнатата трска, ниту гаси фитилче што тлее; суди верно според правдата“. „А народите ќе се надеваат на неговото име“ (Исаија 42,3; Матеј 12,21).

Праќајќи ги седумдесеттемина, Исус им заповедал, како што им заповедал и на дванаесеттемина, да не се наметнуваат со своето присуство таму каде што не се добредојдени. „Ако пак влезете во некој град и не ве примат“, рекол Тој, „излезете на неговите улици и речете: 'И правот од вашиот град, што се залепил на нашите нозе, ви го истресуваме.' Но знајте го ова - Божјето царство се приближи“. Тоа не треба да го прават огорчени или со повредена чест, туку за да покажат колку е жално да се отфрли Господовата вест или неговите весници. Да се отфрлат Господовите слуги значи да се отфрли лично Христос. „Ви вела“, додал Исус, „полесно ќе му биде на Содом во оној ден, отколку на тој град“. Тогаш неговите мисли се навратиле на галилејските градови во кои поминал значителен дел од својата служба. Извикнал со жалосен глас: „Тешко тебе, Хоразине! Тешко тебе Витсаидо! Зашто, ако во Тир и Сидон беа извршени моќните дела што се случиле кај вас, веќе одамна би се покајале облечени во вреќишта и во пепел. Но на Тир и Сидон полесно ќе им биде на судот, отколку вам. А ти Капернауме, зар ќе се издигнеш до небо? До адот ќе бидеш спуштен“.

На тие прометни градови околу Галилејското Езеро изобилно им биле понудени најбогати небесни благослови. Постојано Кнезот на животот навраќал и си заминувал од нив. Божјата слава, за која копнееле да ја видат пророците и царевите, засветила над мноштвото кое во стапка го следело Спасителот. Сепак го одбиле небесниот Дар.

Со желба да покажат дека се многу умни, рабините го предупредиле народот да не ја прифаќа новата наука што ја учи овој нов Учител, зашто неговите теории и постапки се во спротивност со учењата на нивните татковци. Народот имал

доверба во учењето на свештениците и фарисеите, наместо да се труди сам да ја проучува и да ја разбере Божјата реч. Ги почитувале свештениците и поглаварите наместо да го почитуваат Бога и ја отфрлале вистината за да можат да ги одржат своите преданија. Мнозина биле одушевени со Христовата наука и речиси уверени во нејзината исправност, но не дејствувале според своето осведочување и не се вбројувале меѓу Христовите следбеници. Сатаната напаѓал со своите искушенија сè додека светлината не личела на темнина. На тој начин мнозина ја отфрлиле вистината што би ги спасила.

Верниот Сведок кажува: „Еве стојам пред врата и тропам“ (Откровение 3,20). Секоја опомена, укор и сердна молба во Божјата реч или преку неговите весници претставува тропане на вратата на срцето. Тоа е Исусов глас кој бара да влезе. Со секое тропане на кое не се одговара, наклоноста да се отвори станува послаба. Ако денеска се занемари дејството на Светиот Дух, тоа утре нема да биде толку силно. Срцето станува помалку приемчиво и запаѓа во гибелна несвесност за краткоста на животот и за непоминливата вечност зад тоа. Нашата осуда на судот нема да произлезе од фактот што сме биле во заблуда, туку од фактот дека сме ги занемариле приликите што ни ги праќало Небото да научиме што е вистина.

Како и апостолите, седумдесеттемина примиле натприродни дарови како белези на својата служба. Кога нивната работа била завршена, се вратиле радосно, зборувајќи: „Господе, дури и демоните ни се покоруваа во твое име“. Исус одговорил: „Го гледав сатаната како падна од небото како молња“.

На Исусовиот дух му се прикажани сцените од минатото и од иднината. Прво го видел Луцифера како бил фрлен од небото. Однапред ги набљудувал сцените на своите смртни маки, кога пред сите светови ќе биде откриен карактерот на измамникот. Го чул извикот „Се сврши“ (Јован 19,30), со кој се објавува дека засекогаш е осигурано откупувањето на човечкиот род, дека небото засекогаш е одбрането од обвинувањата, од измамите и од лагите што ги поттикнувал сатаната.

Преку крстот на Голгота, со неговите смртни маки и со неговиот срам, Исус однапред го видел големиот последен ден во кој кнезот на силите на темнината ќе доживее свое уништување на земјата толку долго уназадувана со неговиот бунт. Исус го гледал засекогаш завршеното дело на злото и Божјиот мир што ги исполнува небото и земјата.

Затоа во иднина Христовите следбеници треба да го гледаат сатаната како победен непријател. На крстот Исус требало за нив да извојува победа; оваа победа сакал да ја прифатат како своја лична победа. „Ете“, рекол, „ви давам власт да газите на змии и на скорпии и над секоја непријателска сила, и ништо нема да ви напакости“.

Семожната сила на Светиот Дух претставува одбрана за секоја понизна душа. Ниеден што ќе побара со покајание и со вера негова заштита, Христос нема да дозволи да падне под влијание на силата на непријателот. Спасителот е крај оние што се во искушение и во тешкотии. Со него не постои неуспех, загуба, неможност или пораз; ние можеме сè со него кој ни дава сила. Кога ќе настапат искушенија и неволји, не чекајте да ги совладате сите тешкотии, туку гледајте кон својот Помошник, кон Исуса.

Постојат христијани кои премногу размислуваат и зборуваат за силата на сатаната. Тие размислуваат за својот непријател, се молат за него, зборуваат за него и во нивната мечта тој станува сè поголем. Вистина е дека сатаната е моќно суштество; но, фала на Бога, ние имаме силен Спасител кој го фрлил него од небото. Сатаната е задоволен кога ја величаме неговата сила. Зошто да не зборуваме за Исуса? Зошто да не ја величаме неговата моќ и неговата љубов?

Виножитото на ветувањето што го опкружува престолот на висината е вечно сведоштво за тоа дека „Бог толку го милее светот, што го даде и својот единороден Син, за ниеден кој верува во него да не загине, туку да има живот вечен“ (Јован 3,16). Тоа ѝ сведочи на вселената дека Бог нема никогаш да го напушти својот народ во неговата борба со злото. Тоа е цврсто ветување за нас за постојана сила и заштита.

Исус додал: „Но, не радувајте се на тоа што ви се покоруваат демоните, туку радувајте се што вашите имиња се запишани на небесата“. Не радувајте се на тоа што поседувате сила, бидејќи ви се заканува опасност да ја загубите од вид својата зависност од Бога. Пазете се да не ве зафати претерана самоувереност и да не работите во своја сила, туку во дух и во сила на својот Учител. „Јас“ секогаш е подготвено себеси да си ги припише заслугите и за најмалечкиот успех што се постигнува во работата. „Јас“ прима ласкања и се извишува и на тој начин занемаруваме на другите да им покажеме дека Бог е сè и во сè. Апостол Павле кажува: „Кога сум немоќен, тогаш сум силен“ (2. Коринќаните 12,10). Кога ја сфаќаме нашата слабост, ние

се учиме да зависиме од сила што не е наша. Ништо не може толку силно да изврши влијание врз срцето колку постојаното чувство на одговорност пред Бога. Ништо не допира толку суштински до најдлабоките побуди на нашите постапки како свеста за Христовата љубов што проштава. Ние треба да воспоставиме врска со Бога, зашто тогаш ќе се исполниме со Свети Дух кој ќе нè оспособи да дојдеме во допир со нашите ближни. Тогаш радувајте се што преку Христа сте се поврзале со Бога, што сте станале членови на небесното семејство. Додека гледате над себе, постојано ќе ја чувствувате слабоста на човечката природа. Колку помалку му угодувате на своето „јас“, појасно и поцелосно ќе го сфатите совршенството на својот Спасител. Колку поцврсто ќе се поврзете со изворот на светлината и силата, ќе ве осветли посилна светлина и ќе добиете поголема сила да работите за Бога. Радувајте се што сте едно со Бога, едно со Христа и со целото небесно семејство.

Додека седумдесеттемина ги слушале Христовите зборови, Светиот Дух ја врежувал во нивниот ум живата стварност и ја запишувал вистината на плочите на душата. Иако ги опкружувало мноштво, се чувствувале како да се сами со Бога. 494

Знаејќи дека тој миг примиле вдахновение, „Исус затрепери од радост во Светиот Дух и рече: „Те славам Оче, Господару на небото и земјата, што го скри ова од мудрите и умните, а им го објави на малечките. Да, Оче, зашто таква беша волјата твоја. Сè ми предаде мојот Отец. Никој не знае кој е Синот, освен Отецот, и никој не знае кој е Отецот, освен Синот, и оној на кого Синот сака да му каже“.

Уважените луѓе во светот, таканаречените големи и мудри луѓе, со сета своја фалена мудрост не можат да го сфатат Христовиот карактер. Тие за него суделе според неговиот надворешен изглед, според понижувањето низ кое поминал како човечко суштество. Меѓутоа, на рабините и на цариниците им било дадено да го видат Невидливиот. Дури ни учениците не можеле да разберат сè што сакал Исус да им открие, но со текот на времето, како ѝ се потчинувале на силата на Светиот Дух, нивните умови станале просветени. Сфатиле дека меѓу нив престојувал моќниот Бог облечен во човечки лик. Исус се радувал што ова сознание, кое не го поседувале мудрите и умните, им било откриено на овие скромни луѓе. Додека ги изнесувал учењата на старозаветните списи и ги применувал на себе и на своето дело на помирување, често биле разбудени со неговиот Дух и подигнати во небесна атмосфера. Духовните

вистини, за кои зборувале пророците, тие подобро ги разбрале отколку самите писатели на изворното дело. Подоцна ќе ги читаат списите на Стариот завет, не како наука на законици и фарисеи, не како кажување на мудреци што умреле, туку како ново откровение од Бога. Го гледале Оној „кого светот не може да го прими, зашто не го гледа, ниту го познава. Вие го познавате, зашто Тој престојува со вас и ќе биде во вас“ (Јован 14,17).

Хрстовиот дух нашите срца ги прави нежни и покорни и тоа е единствен начин на кој можеме да стекнеме посовршено разбирање на вистината. Душата мора да биде исчистена од суетата и од горделивоста и ослободена од сè што ја обземало, и во неа мора да се устоличи Христос. Човечката наука премногу е ограничена за да го сфати откупувањето. Планот на откупувањето е толку далекусежен, што филозофијата не
495 може да го објасни. Тој секогаш ќе остане тајна што и најдлабокото размислување не може да ја долови. Науката за спасението не може да се објасни, таа може да се запознае само со лично искуство. Само оној што ја увидува сопствената грешност, може да препознае колку Спасителот е драгоцен.

Поуките што ги изнесувал Христос додека полека одел по патот од Галилеја кон Ерусалим биле полни со упатства. Народот со копнеж ги слушал неговите зборови. Во Переја, како и во Галилеја, народот бил помалку под власт на еврејскиот фанатизам отколку во Јудеја, па неговото учење нашло одглас во нивните срца.

Во текот на овие последни месеци на својата служба Христос изнел многу од своите споредби. Свештениците и рабините сè пожестоко го прогонувале па своите опомени упатени до нив ги засолнил со симболи. Не можеле да погрешат во обидот да проникнат во нивното значење, но сепак во неговите зборови не можеле да најдат ништо на што би засновале некое обвинување против него. Во споредбата за фарисејот и цариникот, самоуверената молитва: „Боже, ти благодарам што не сум како другите луѓе“, стои во остра спротивност со молитвата на покајникот: „Боже, биди ми милостив мене грешен“ (Лука 18,11.13). На тој начин Христос го укорил лицемерството на Евреите. Со сликовитиот приказ за неродната смоква и за големата вечера ја преткажал несреќата што наскоро ќе го снајде непокајаниот народ. Оние што презриво го одбиле повикот на евангелската гозба ги чуле неговите

предупредувачки зборови: „Ви кажувам дека ниту еден од тие што беа повикани нема да ја вкуси мојата вечера“ (Лука 14,24).

Упатството дадено на учениците било мошне драгоцено. Сториите за наметливата вдовица и за пријателот што барал леб на полноќ им дале нова сила на неговите зборови: „Молете се истрајно и ќе ви се даде; барајте и ќе најдете; тропајте и ќе ви се отвори“ (Лука 11,9). Често нивната колеблива вера била засилувана со сеќавањето на Христовите зборови: „Та нема ли Бог да ги заштити своите избраници кои го повикуваат дење и ноќе, и ќе ги остави ли долго да чекаат? Ви велам, брзо ќе ги заштити“ (Лука 18,7.8).

Христос ја повторил онаа прекрасна парабола за загубената овца. Во својата поука одел уште понатаму додека зборувал за загубениот денар и за загубениот син. Тогаш учениците не можеле во целост да ја проценат силата на овие поуки, но по излевањето на Светиот Дух, кога го виделе собирањето на незнабошците и зависливиот гнев на Евреите, подобро ја сфатиле поуката за загубениот син и можеле подобро да проникнат во радоста на Христовите зборови: „Но треба да се веселиме и да се радуваме“, „зашто овој мој син беше мртов и оживе, беше загубен и се најде“ (Лука 15,32.24). Кога тргнале во име на својот Учител, соочувајќи се со подбиви, со сиромаштво и со прогонство, често своите срца ги засилувале повторувајќи го неговиот налог изговорен при ова последно патување: „Не плаши се, мало стадо, зашто вашиот Татко со радост реши да ви го даде царството. Продајте го својот имот и дајте го како милостина! Направете си торби што не излевуваат, неисцрпно богатство на небесата, каде крадец не се приближува, ниту молец изедува, зашто каде што е вашето богатство, таму ќе биде и вашето срце“ (Лука 12,32-34).

МИЛОСТИВИОТ САМАРЈАНЕЦ

Оваа глава се шемели на Лука 10,25-37

497 Во сторијата за милостивиот Самарјанец Христос ја прикажал природата на вистинската вера. Покажал дека таа не се состои од системи, од симболи или од обреди, туку од дела на љубовта, од правење на најголеми добра на другите, од вистинска добрина.

Додека Христос го учел народот, „стана еден толкувач на законот да го искушува и го праша: 'Учителе, што треба да правам за да наследам вечен живот?'“ Со внимание од кое застанува здивот, големиот собир очекувал одговор. Свештениците и рабините очекувале со прашањето што му го поставил овој законик да го фатат Христа во стапица. Меѓутоа, Спасителот не се впуштал во расправање. Побарал одговор од оној што го поставил прашањето. „Што е напишано во законот“, прашал, „што читаш?“ Евреите сè уште го обвинувале Исуса дека лекомислено се однесува кон законот даден на Синај, но Тој прашањето на спасението го насочил кон држењето на Божјите заповеди.

Законикот кажал: „Љуби го својот Господ Бог со сето свое срце, со сета своја душа, со сета своја сила и со сите свои мисли, и својот ближен како самиот себе. Исус му рече: 'Точно одговори. Прави го тоа и ќе живееш'“.

498 Законикот не бил задоволен со гледиштето и со делата на фарисеите. Тој ги проучувал Писмата со желба да се запознае со нивното вистинско значење. Бил животно заинтересиран за тоа и искрено прашал: „Што треба да правам?“ Во својот одговор во врска со барањата на законот тој го заобиколил мноштвото обредни прописи. Ним не им придавал никаква важност, туку ги изнел двете големи начела врз кои почивале Законот и Пророците. Бидејќи Исус го пофалил овој одговор, истиот него го поставил во поволна положба пред рабините.

Не можеле да го осудат зашто дал позитивен одговор во врска со законот.

„Прави го тоа и ќе живееш“, рекол Исус. Тој законот го прикажал како божествена целина и со оваа поука истакнал дека не е можно да се држи една заповед а да се крши друга, зашто сите се проникнати со исто начело. Судбината на човекот ќе биде одредена со неговата послушност кон целокупниот закон. Врвната љубов кон Бога и непристрасната љубов кон човекот се начела што треба да се остварат во животот.

Законикот утврдил дека самиот е престапник на законот. Бил осведочен со Христовите испитувачки зборови. Правдата на законот, за која тврдел дека ја разбира, не ја спроведувал во животот. Не покажувал љубов кон своите ближни. Од него се барало покајание, но наместо да се покае, се обидел да се оправда. Наместо да ја признае вистината, сакал да покаже колку е тешко да се исполни заповедта. На тој начин се надевал дека ќе може да се ослободи од осведочувањето и дека ќе се оправда во очите на народот. Зборовите на Спасителот покажале дека неговото прашање било непотребно, бидејќи и самиот можел да одговори на него. Сепак, законикот поставил уште едно прашање, велејќи: „А кој е мој ближен?“

Ова прашање меѓу Евреите предизвикало бескрајни расправи. Немало сомневање за незнабошците и Самарјаните - тие биле туѓинци и непријатели. Но каде би требало да се прави разлика меѓу луѓето на својот народ и меѓу различните општествени слоеви? Кого свештеникот, рабинот, старешината треба да го смета за свој ближен? Својот живот го поминувале низ низа обреди за да бидат чисти. Сметале дека допирот со неукото и невнимателно мноштво би ги осквернил, што би барало мачни напори да се отстрани нечистотата. Дали „нечистите“ треба да бидат ближни?

Исус пак одбил да биде вовлечен во расправа. Не го осудил верскиот фанатизам на оние што демнеле да го осудат. Меѓутоа, со едноставен приказ пред своите слушатели издигнал таква слика на излевање на љубов која потекнува од небото, што сите срца биле трогнати, а законикот ја признал вистината.

Да ѝ се овозможи на светлината пристап е најдобриот пат за отстранување на темнината. Најдобар начин да се скрши заблудата е да се изнесува вистината. Појавата на Божјата љубов ја открива изопаченоста и гревот на срцето свртено кон себе. 499

„Еден човек“, рекол Исус, „слегувајќи од Ерусалим во Ерихон, налета на разбојници који го соблекоа и го ранија, го

оставија полумртот и си отидоа. А случајно по истиот пат слегуваше еден свештеник и, кога го виде, го одмина“ (Лука 10, 30-32). Тоа не била некоја измислена сцена, туку вистински настан што бил веродостојно претставен. Свештеникот и Левитот што поминале на другата страна се наоѓале меѓу оние што ги слушале Христовите зборови.

Патувајќи од Ерусалим во Ерихон, патникот морал да помине низ еден дел на Јудејската пустина. Патот водел низ една дива, карпеста долина, во која ограбувале разбојници и која често била сцена на насилство. Патникот бил нападат на ова место, му било ограбено сè што било вредно, па ранет и изнатепан бил оставен полумртот крај патот. Додека лежел така, на патот наишол свештеникот, но само фрлил поглед кон ранетиот. Тогаш се појавил Левитот. Љубопитен да види што се случило, застанал и го погледнал страдалникот. Видел што треба да стори, но тоа не била пријатна должност. Најмногу што би сакал било воопшто да не поминал по тој пат за да не го види тој ранет човек. Се уверувал себеси дека за тој случај не му е грижа.

И едниот и другиот човек биле во света служба, сметајќи се себеси за толкувачи на светите списи. Му припаѓале на оној слој посебно надарен да биде Божји претставник пред народот. Морале „да бидат внимателни кон оние што грешат од незнаење“ (Евреите 5,2) за да можат да им помогнат на луѓето да ја сфатат Божјата голема љубов кон човечкиот род. Делото на кое биле повикани било истото она што го опишал Исус како свое кога рекол: „Врз мене почива Духот Господен, зашто ме помаза. Ме прати да им донесам радосна вест на сиромасите, да им навестам ослободување на заробениците и враќање на видот на слепите, да ги ослободам угнетените“ (Лука 4,18).

Небесните ангели ги набљудуваат неволјите на Божјето семејство на земјата и готови се да соработуваат со луѓето во настојувањето да се отстранат угнетувањето и страдањата. Бог во своето провидение ги довел свештеникот и Левитот на патот на кој лежел ранетиот патник за да можат да видат дека му е потребна милост и помош. Цело небо внимавало за да види дали срцата на овие луѓе ќе бидат трогнати со сожалување за човечката несреќа. Спасителот бил тој што ги поучувал Евреите во пустината. Со столбот од облак и оган им давал поука која многу се разликувала од оваа што сега народот ја примал од своите свештеници и учители. Милостивите одредби на законот ги опфаќале дури и животните кои своите

потреби и страдања не можат да ги изразат со зборови. За ова на Мојсеја му се дадени упатства за децата Израелови: „Кога ќе најдеш на заталкано говетче или магаре на својот непријател, мораш да му го доведеш назад. Ако го видиш магарето на оној што те мрази како паднало под својот товар, немој да го оставиш. Заедно со неговиот господар мораш да му помогнеш да се дигне“ (2. Мојсеева 23,4.5). Меѓутоа, во човекот што го раниле разбојниците Исус изнел случај на еден брат во неволја. Со колку поголемо сожалување требало да биде поттикнато нивното срце кон него отколку кон товарното животно! Преку Мојсеја примиле вест дека нивниот Господ Бог „е Бог голем, силен и страшен“, „кој ѝ дава правдина на сиромашката и на вдовицата и кој го сака дојденикот“. Сообразно со тоа, Тој заповедал: „Љубете го и вие дојденикот“. „Љуби го како самиот себе“ (5. Мојсеева 10,17-19; 3. Мојсеева 19,34).

Јов рекол: „Никогаш странец не ноќевал надвор, на патник секогаш сум му отворал врата“. А кога двајца ангели, престојени во луѓе, дошле во Содом, Лот се поклонил со лицето до земја и рекол: „Ве молам, господа, навратете во куќата на својот слуга да ја поминете ноќта и да измиете нозе“ (Книгата за Јов 31,32; 1. Мојсеева 19,2). На свештеникот и на Левитот им биле блиски овие поуки, но не ги спроведувале во секојдневниот живот. Образовани во школата на народниот верски фанатизам, станале себични, ограничени и исклучиви. Кога го погледнале ранетиот човек, не можеле да кажат дали ѝ припаѓа на нивната народност. Си помислиле дека може да биде Самарјанец и се оддалечиле.

Во нивниот чин, како што го опишал Исус, законикот не видел ништо што би му се противело на она што го научил во врска со барањата на законот. Но сега е прикажана друга сцена.

Некој Самарјанец на својот пат дошол до неволникот и кога го видел, му се сожалило за него. Не прашал дали овој странец е Евреин или многубожец. Ако е Евреин, Самарјанецот добро знаел дека во слична ситуација тој човек него би го плукнал в лице и со презир би поминал крај него. Меѓутоа, не се колебал поради тоа. Не се обсираше што и самиот можеби е во опасност од насилство затоа што се задржува на тоа место. Било доволно што тука, пред него се наоѓало човечко суштество во неволја и страдање. Ја соблекол својата облека за да го покрие. Маслото и виното што ги приготвил за своето сопствено патување ги употребил за лекување и за закрепа на ранетиот. Го положил на своето магаре и тргнал полека, со рамномерен

чекор, со цел странецот да не биде потресуван и поради тоа да поднесува поголеми болки. Го довел во една гостилница и бдејќи, нежно се грижел за него во текот на ноќта. Изутрина-та, кога на болниот му било подобро, Самарјанецот се осмелил да го продолжи патот. Меѓутоа, пред да го стори тоа, му го предал на гостилничарот да се грижи за него, ги платил трошоците, оставил паричен влог во негова полза а, незадоволен дури и со ова, се погрижил за секоја натамошна потреба, велејќи му на гостилничарот: „Погрижи се за него, а ако потрошиш нешто повеќе, ќе ти платам на враќање“.

Завршувајќи ја оваа сторија, Исус го насочил погледот кон законикот и, како да ја читал неговата душа, рекол: „Што мислиш, кој од тие тројца му беше ближен на оној кој падна во рацете на разбојниците?“ (Лука 10,36).

Законикот дури ни сега не сакал да го изговори името Самарјанец, туку одговорил: „Оној што му се смилувал“. Исус рекол: „Оди и ти прави така!“

Со тоа, на прашањето „кој е мој ближен“, за сите времиња е даден одговор. Христос укажал дека наш ближен не е само оној што ѝ припаѓа на нашата црква и вера. Тоа нема никаква врска со расата, со бојата или со општествената разлика. Наш ближен е секое лице на кое му е потребна наша помош. Наш ближен е и секоја душа што ја ранил и ја измачил непријателот. Наш ближен е секој што е Божја своина.

Во сторијата за милостивиот Самарјанец Исус се прикажал себеси и својата мисија. Сатаната го измамил, го ограбил, го упропастил човекот и го оставил да загина, но Спасителот се сожалил на нашата беспомошна состојба. Тој ја напуштил својата слава за да дојде да нè избави. Тој нè нашол во смртна состојба и го прифатил нашиот случај. Ги исцелил нашите рани. Нè покрил со својата облека - со облеката на својата праведност. Ни открил сигурно прибежиште и се погрижил за нас поднесувајќи ги сите трошоци. Тој умрел за да нè спаси. Укажувајќи на сопствениот пример, им рекол на своите следбеници: „Ви заповедам да се љубите еден со друг“. „Да се љубите еден со друг како јас што ве љубев вас“ (Јован 15,17; 13,34).

Прашањето на законикот упатено до Исуса гласело: „Што да правам?“ А Исус, сметајќи ја љубовта кон Бога и кон човекот за највисок израз на правдата, рекол: „Прави го тоа и ќе живееш!“ Самарјанецот го послушал налогот на срцето што било милостиво и полно со љубов и со тоа докажал дека е извршител на законот. Христос му заповедал на законикот:

„Оди и ти прави така“. Од Божјите деца се очекува да творат, а не само да зборуваат. „Оној кој вели дека останува во него, треба да живее како што живееше Тој“ (1. Јованово 2,6).

Денеска оваа поука му е исто толку потребна на светот како и во времето кога потекла од Исусовите усни. Себичноста и студениот формализам речиси го згаснале пламенот на љубовта и ги истерале добродетелите што треба да го сторат карактерот мил мирис. Мнозина што го исповедаат неговото име го загубиле од вид фактот дека христијаните треба да го претставуваат Христа. Ако не постои вистински самопрегор за добро на другите во семејниот круг, во соседството, во црквата и секаде каде што се наоѓаме, тогаш, без оглед на тоа што го тврдиме за себе, ние не сме христијани.

Христос своето добро го соединил со доброто на човечиот род и нè повикал да се соединиме со него во спасувањето на човештвото. „Бесплатно добивте“, вели Тој, „бесплатно давајте“ (Матеј 10,8). Гревот е најголемо од сите зла и ние мораме да имаме сочувствително срце и да му помогнеме на грешникот. Има многу луѓе што грешат и што го чувствуваат својот срам и своето безумие. Тие копнеат за зборови што ќе ги охрабрат. Ги набљудуваат своите грешки и заблуди додека безмалку не западнат во очај. Овие души не треба да се занемарат. Ако сме христијани, нема да поминеме покрај нив на другата страна, држејќи се што е можно подалеку од оние на кои им е најпотребна нашата помош. Кога ќе ги видиме човечките суштества во неволја поради ујаденоста или гревот, никогаш не смееме да кажеме: „Тоа не е моја грижа“.

„Вие, кои сте духовни, поправајте го таквиот со дух на кротост“ (Галатите 6,1). Со вера и молитва одбијте ја силата на непријателот. Зборувајте зборови полни со вера и охрабрување што ќе бидат лековит мелем за изнемоштениот и ранет човек. Огромно мнозинство луѓе се обесхрабриле и поколебале во големата борба на животот, додека еден љубезен збор би ги охрабрил и би ги засилил да победат. Никогаш не би смеееле да поминеме покрај некоја душа што страда без да се обидеме да ја утешиме со утехата со која Бог нè утешил нас.

Сето тоа е само исполнување на начелата на законот - начелата што ги прикажал во сторијата за милостивиот Самарјанец - а се покажале во Исусовиот живот. Неговиот карактер го открива вистинското значење на законот и покажува што значи љубовта кон ближните и кон себеси. Кога Божјите деца покажуваат милосрдие, љубезност и љубов кон сите луѓе,

тоа сведочи за карактерот на небесните закони. Тие сведочат за фактот дека „Законот Господен е совршен, ја крепи душата“ (Псалм 19,7). А секој што ќе пропушти да ја открие оваа љубов, го крши законот за кој тврди дека го почитува, зашто духот што го покажуваме кон нашите браќа открива каков е нашиот дух кон Бога. Божјата љубов во срцето е единствен извор на љубовта кон нашиот ближен. „Ако некој рече: 'Го љубам Бога', а го мрази својот брат, лажливец е, зашто кој не го љуби својот брат кого го гледа, не може да го љуби Бога, кого не го видел“. „Љубезни, ако се љубиме еден со друг, Бог е во нас и неговата љубов останува совршена во нас“ (1. Јованово 4,20.12).

ЦАРСТВОТО БОЖЈЕ НЕМА ДА ДОЈДЕ ВИДЛИВО

Оваа глава се темели на Лука 17,20-22

Некои фарисеи дошле кај Исуса со прашање: „Кога ќе дојде царството Божје?“ Поминале повеќе од три години откако Јован Крстителот ја објавил веста што се одгласила како трубен глас низ сета земја: „Наближи небесното царство“ (Матеј 3,2). Овие фарисеи до тогаш не виделе никаков знак за воспоставување на царството. Мнозина од оние што го отфрлиле Јована и на секој чекор му се противставувале на Исуса, навестувале дека неговата мисија претрпела неуспех. Исус одговорил: „Божјето царство не доаѓа тукутака, за да може да се забележи; ниту пак ќе се каже: 'Еве го, тука е, или таму!'“ Божјето царство почнува во срцето. Не барајте овде или онде појавување на земна сила да го одбележи неговото доаѓање.

„Ќе дојдат денови“, им рекол, обраќајќи им се на своите ученици, „кога ќе посакате да видите еден од дните на Синот човечки, ама не ќе видите“. Затоа што не го придружува световен раскош, се наоѓате во опасност да не ја препознаете славата на мојата мисија. Иако облечен во човечко тело, вие не сфаќате колку е големо вашето сегашно предимство што го имате меѓу себе Оној кој е живот и светлина на луѓето. Ќе дојдат денови кога со копнеж ќе си спомнувате за приликите што ги имате сега одејќи и разговарајќи со Божјиот Син.

Поради својата себичност и земните стремежи дури ни Исусовите ученици не можеле да ја сфатат духовната слава што сакал да им ја открие. Дури по Христовото вознесение кај својот Отец и по излевањето на Светиот Дух врз верниците, учениците во потполност го ценеле карактерот и мисијата на Спасителот. Откако биле крстени со Духот, почнале да сфаќа-

ат дека биле во непосредно присуство на славата Господова. Кога си спомнувале за Христовите кажувања, нивниот ум се отворил, па ги разбрале пророштвата и ги сфатиле чудата што ги правел Тој. Пред нив се нижеле чудата од неговиот живот и тие биле како луѓе разбудени од сон. Сфатиле дека „Речта стана тело кое се всели меѓу нас, и ние ја видовме неговата слава, славата што ја има како Единороден од Отецот“ (Јован 1,14). Христос всушност дошол од Бога на грешниот свет да ги спаси Адамовите паднати синови и ќерки. Кога го сфатиле ова, учениците сега сами себеси си изгледале помалку важни. Никогаш не им здодеало да ги повторуваат неговите зборови и дела. Неговите поуки, што само нејасно ги сфаќале, сега допирале до нив како свежо откровение. Светото писмо за нив станало нова книга.

Секогаш кога ги истражувале пророштвата што сведочеле за Христа, учениците се соединувале со Божеството и се учеле од Оној што се вознел на небото да ја заврши работата што ја почнал на земјата. Виделе дека Тој е извор на сознанија што ни едно човечко суштество, ако не му помогне некој божествен посредник, не може да го разбере. Ним им била потребна помош од Оној што го најавиле царевите, пророците и праведните луѓе. Со длабок восхит ги читале и повторно ги читале пророчките описи за неговиот карактер и работа. Колку нејасно ги разбирале пророчките списи! Колку полека ги прифаќале големите вистини што им сведочеле за Христа! Набљудувајќи го во неговото понижување, додека одел како човек меѓу луѓето, не ја сфаќале тајната на неговото отелотворување, двојниот карактер на неговата природа. Нивните очи биле затворени, така што не ја сфатиле во целост божествената во човечката природа. Но, откако биле просветени со Светиот Дух, колку многу копнееле пак да го видат и да седнат крај неговите нозе! Копнееле за можност да дојдат кај него за Тој да им ги објасни светите списи што не можеле да ги разберат! Колку внимателно би ги слушале неговите зборови! Што имал на ум Христос кога рекол: „Имам уште многу да ви кажам, но сега не можете да поднесете“ (Јован 16,12). Колку многу сакале да го знаат сето тоа! Биле жалосни што нивната вера била толку слаба, што нивните замисли биле толку оддалечени од саканата цел, што толку погрешно ја сфаќале стварноста.

508

Бог пратил весник да го објави Христовото доаѓање и да му го обрне вниманието на еврејскиот народ и на светот на неговата мисија за луѓето да можат да се приготват да го

примат. Исклучителната личност што ја најавил Јован била меѓу нив повеќе од триесет години и тие не го запознале суштествено како Пратеник од Бога. Учениците чувствуваа грижа на совеста затоа што дозволиле тоа неверство што преовладувало да го проникне и нивното мислење и да го замагли нивното сфаќање. Светлината на овој мрачен свет светела среде неговата темнина, а тие не сфатиле од каде потекнуваат тие зраци. Се прашувале самите себеси зошто се однесувале така за Христос да ги укурува. Често ги повторувале неговите разговори и кажале: Зошто дозволуваме да нè збунат земните обсири и противставувањата на свештениците и рабините за да не сфатиме дека меѓу нас престојуваше Оној кој е поголем од Мојсеја, и дека нè учеше Помудриот од Соломона? Колку нечувствителни беа нешите уши! Колку слабо беше нашето сфаќање!

Тома не сакал да верува сè додека не ставил свој прст во раната што ја направиле римските војници. Во неговото понижување и отфрленост Петар се откажал од него. Овие болни сеќавања јасно обележани излегувале пред нив. Биле со него, но не го познавале ниту правилно го разбрале. Но колку сето ова ги потресувало нивните срца кога го препознале своето неверство!

Кога свештениците и поглаварите се соединиле против нив, кога се доведени пред властите и фрлени во затвор, Христовите следбеници се радувале „зашто беа удостоени да претрпат понижување заради неговото име“ (Дејана 5,41). Се радувале да докажат пред луѓето и пред ангелите дека ја сфаќаат Христовата слава и дека избрале да го следат по секоја цена.

Денеска исто така е точно, како што било и во времето на апостолите, дека без просветлување со божествениот Дух, човештвото не може да ја распознае Христовата слава. Вистината и Божјето дело не можат да ги ценат оние што го сакаат светот и христијанството што прави отстапки. Следбениците на Учителот не следат пат на изобилство, на земни почести и прилагодби кон светот. Тие предничат на патиштата на трудот, на понижувањето и потсмеот, во првите редови на борбата „против управителите, против властите, против световните мрачни сили на овој свет, против духовните сили на злото под небесата“ (Ефесците 6,12). И денеска, како и во Христово време, тие се погрешно разбрани, презирани и угнетувани од свештениците и фарисеите на своето време.

Царството Божје нема да дојде да се види. Евангелието на Божјата милост, со својот самопрегор, никогаш не може да се сообрази со духот на овој свет. Овие две начела се во судир. „А телесниот човек не го прима она што е од Божјиот Дух, зашто тоа е безумство за него, и не може да го разбере, бидејќи за тоа треба да расудува на духовен начин“ (1. Коринќаните 2,14).

Меѓутоа, денеска во верскиот свет постои мноштво такви кои веруваат и настојуваат да го воспостават Христовото царство како земно, световно владеење. Тие сакаат нашиот Господ да го сторат владетел на царствата на овој свет, владетел на световните судови, над неговите војски, на неговите законодавни сали, на неговите палати и плоштади. Тие од него очекуваат да владее со помош на закони наметнати со човечка власт. Бидејќи Христос лично не се наоѓа овде, тие сами ќе преземаат дејствија наместо него, сами да ги спроведуваат законите на неговото царство. Евреите во Христово време сакале да воспостават такво царство. Тие би го прифатиле Христа кога би бил готов да воспостави световно царство, да го наметне она што тие го сметале за Божји закон и да ги стори толкувачи на својата волја и претставници на својата власт. Меѓутоа, Тој рекол: „Моето царство не е од овој свет“ (Јован 18,36). Тој не сакал да прифати земен престол.

Власта под која Исус живеел била изопачена и сурова; на секој чекор се слушало за злоупотреби - за грабежи, за нетрпеливост и за угнетувачка свирепост. Но сепак, Спасителот не се обидел да изврши никакви општествени реформи. Тој не напаѓал никаква национална злоупотреба ниту ги осудувал непријателите на нацијата. Не се мешал во власта или во администрацијата на оние што биле на власт. Оној, кој бил наш пример, се држел далеку од земните власти. Не затоа што бил рамнодушен кон човечките неволји, туку затоа што лекот не се наоѓал само во човечките и во надворешните мерки. За да биде делотворно, лекувањето мора да го опфати секој поединец и мора да го обнови срцето.

Христовото царство не е воспоставено со одлуки на судовите, на советите, на законодавните собранија ниту под покровителство на големите луѓе на овој свет, туку со всадување на Христовата природа во човечката природа со помош на Светиот Дух. „А на сите што го примија им даде право да станат Божји деца - на оние кои веруваат во неговото име, кои не се родија ниту од крв, ни од телесна похота, ниту од волја на маж, туку од Бога“ (Јован 1,12.13). Еве ја единствената сила

која може да го издигне човечкиот род. Човечкото орудие за извршување на ова дело го претставува проповедањето на Божјата реч и нејзиното спроведување во животот. 510

Кога апостол Павле почнал да работи во Коринт, во тој голем, богат и зол град, извалкан со безбројни пороци на многубоштвото, рекол: „Зашто решив да не знам меѓу вас ништо друго, освен Исуса Христа, и тоа распнатиот“ (1. Коринќаните 2,2). Пишувајќи им подоцна на некои што биле изопачени со најодвратни гревови, можел да каже: „Но, бевте измиени, и бевте осветени, и бевте оправдани во името на нашиот Господ Исус Христос и во Духот на нашиот Бог“. „Постојано му благодарам на мојот Бог за вас, за милоста Божја што ви е дадена во Исуса Христа“ (1. Коринќаните 6,11; 1,4).

Денеска, како и во Христово време, носители на делото на Божјето царство не се луѓето кои бараат признание и поддршка од световните владетели и од човечките закони, туку оние кои во негово име му ги објавуваат на народот духовните вистини што ќе им помогнат да го постигнат искуството на апостол Павле: „Со Христа се распнав, и јас веќе не живеам, туку Христос живее во мене“ (Галатите 2,19.20). Тогаш и тие, како Павле, ќе работат за добро на луѓето. Тој рекол: „Ние вршиме пратеничка служба во Христово име - како Бог да зборува преку нас. Молиме во Христово име: Помирете се со Бога!“ (2. Коринќаните 5,20).

ИСУС ГИ БЛАГОСЛОВУВА ДЕЦАТА

*Оваа глава се темели на
Матееј 19,13-15; Марко 10,13-16; Лука 18,15-17*

511 Исус секогаш ги сакал децата. Ја прифаќал нивната наклоност и нивната искрена, неусилена и ненаметлива љубов. Благодарното величење од нивните чисти усни било музика за неговите уши и освежување за неговиот дух кога бил измачен од допирот со лукавите и лицемерни луѓе. Каде и да одел Спасителот, добродушноста на неговото лице и неговото нежно, љубезно однесување ја задобивале љубовта и довербата на децата.

Меѓу Евреите било вообичаено мајките да ги донесуваат своите деца кај рабинот да ги благослови ставајќи рака врз нив, но учениците на Спасителот сметале дека неговата работа е премногу важна за да се прекинува на тој начин. Кога мајките со своите малечки доаѓале кај него, учениците покажувале незадоволство кон нив. Сметале дека децата се премногу малечки за да можат да имаат некаква полза од посетата кај Исуса и заклучиле дека Тој ќе биде незадоволен поради нивното присуство. Меѓутоа, учениците биле тие со кои Тој не бил задоволен. Спасителот ја разбрал грижата и товарот на мајките кои се труделе своите деца да ги воспитуваат сообразно со Божјата реч. Тој ги чул нивните молитви и сам ги привлечол кон себе.

512 Мајка со дете го напушта својот дом за да го најде Исуса. Попатно за својата намера ѝ раскажува на својата сосетка, па и таа посакува Исус да ѝ ги благослови децата. Така се собира група мајки со своите малечки. Некои од овие деца излегле од периодот на раното детство и стапиле во периодот на младоста. Додека мајките ја изразуваат својата желба, Исус благонаклоно го слуша нивното срамежливо барање придружено со солзи. Меѓутоа, почекува да види како ќе постапат учениците со нив. Кога гледа како ги враќаат мајките, мислејќи дека со

тоа му прават услуга, им укажува на нивната грешка, велејќи: „Оставете ги децата да доаѓаат кај мене и не бранете им, зашто на таквите им припаѓа Божјето царство!“ Ги зел децата во прегратка, ги положил рацете врз нив и им го дал благословот по кој дошле.

Мајките се утешиле. Се вратиле во своите домови засилени и благословени со Христовите зборови. Биле охрабрани со нова радост да го понесат својот товар и со полна надеж да работат за своите деца. Денешните мајки треба да ги прифатат неговите зборови со иста вера. Исус и денеска е исто така наш личен Спасител како што бил додека живеел како човек меѓу луѓето. Тој е исто така помошник на мајките денеска како што бил додека во своите прегратки ги земал малечките во Јудеја. Децата на нашите семејства се исто така откупени со неговата крв како што биле децата во тоа време.

Исус го познава товарот што лежи во срцето на секоја мајка. Тој, чијашто мајка се борела со немаштија и со скудност, сочувствува со секоја мајка во нејзината макотрпна работа. Тој, кој пошол на долг пат за да го ослободи загриженото срце на жената Хананка, ќе го стори истото тоа и за денешните мајки. Тој, кој ѝ го вратил единецот на вдовицата од Наин и кој во своите смртни маки на крстот се сетил на својата мајка, и денеска е трогнат со мајчинската жалост. Во секоја жалост, во секоја потреба, Тој ќе даде утеха и помош.

Мајките нека дојдат кај Исуса со своите тешкотии. Тие ќе најдат милост што ќе биде доволна да им помогне при подигањето на нивните деца. Вратата е отворена за секоја мајка што сака да го положи својот товар пред нозете на Спасителот. Тој, кој вели: „Оставете ги децата и не бранете им да дојдат кај мене“, сè уште ги повикува мајките да ги доведат своите малечки да ги благослови. Дури и новороденчето во прегратките на својата мајка може да престојува во засолништето на Севишниот со верата на мајката која се моли. Јован Крстителот бил исполнет со Свети Дух уште од своето раѓање. Ако сакаме да живееме во заедница со Бога, ние исто така можеме да очекуваме нашите малечки, уште од нивните најрани денови, да ги обликува божествениот Дух.

Во децата што дошле во допир со него Исус видел мажи и жени кои ќе станат наследници на неговата милост и припадници на неговото царство, а некои од нив маченици за него. Тој знаел дека овие деца ќе го слушаат и ќе го прифатат како свој Откупител со многу поголема подготвеност отколку

возрасните луѓе, од кои мнозина имале световна мудрост и тврдо срце. Во своето поучување Тој се спуштил на нивото на нивното разбирање. Тој, небесното Величество, не ги презрел нивните прашања и своите важни поуки ги поедноставил за да одговараат на нивното детско сфаќање. Тој во нивните умови го посеал семето на вистината кое во годините што настапуваат ќе никне и ќе донесе род за вечен живот.

Сè уште е точно дека децата се најприемчиви за поуките од евангелието; нивните срца се отворени за божественото влијание, силни да ги задржат примените поуки. Малечките деца можат да бидат христијани со искуство сообразено со нивните години. Потребно е да се воспитуваат духовно и родителите треба да им дадат секаква можност да го обликуваат карактерот според примерот на Христовиот карактер.

Татковците и мајките своите деца треба да ги сметаат за помлади членови на Господовото семејство што им се доверени да ги одгледуваат за небото. Поуките што сами ги учиме од Христа треба да им ги пренесеме на нашите деца онака како што можат да ги прифатат младите умови, откривајќи им ја малку по малку убавината на небесните начела. На тој начин христијанскиот дом станува училиште во кое родителите се помошни учители, додека Христос е главен учител.

Кога им помагаме на нашите деца да се преобратат не треба да очекуваме силни чувства како основен доказ дека тие се осведочени за гревот. Не е неопходно да се знае ниту точното време кога тие се преобратиле. Треба да ги поучиме своите гревови да му ги донесат на Исуса и од него да побараат прошка, верувајќи дека Тој им проштава и дека ги прифаќа и нив исто како што ги прифаќал децата кога лично бил на земјата.

Кога мајката ги учи децата да ја слушаат затоа што ја сакаат, таа им ги дава и првите поуки од христијанскиот живот. Мајчината љубов за детето ја претставува Христовата љубов, а малечките што имаат доверба во мајката и ја слушаат, учат да имаат доверба и да му бидат послушни на Спасителот.

Исус бил пример за децата и пример за татковците. Тој зборувал како човек кој има власт и неговите зборови имале сила; па сепак, во сите свои постапки кон грубите и незауздани луѓе не покажал ниеден нељубезен или неучтив израз. Христовата милост во срцето ќе всади небесно достоинство и чувство за она што одговара на дадениот миг. Тој ќе ублажи сè што е грубо и ќе покори сè што е невкусно и нељубезно. Тоа ќе ги

поведе и татковците и мајките со своите деца да постапуваат како со разумни суштества, онака како што би сакале да се постапува со нив.

Родители, при воспитувањето на своите деца проучувајте ги поуките што ги дал Бог во природата. Кога би одгледувале некој каранфил, или трендафил, или крин, како би го правеле тоа? Прашајте го градинарот како постигнува секоја гранка и секој лист толку чудесно да расте и да се развива во совршена хармонија и убавина. Тој ќе ви каже дека тоа не е постигнато со груб допир ниту со силни напори, зашто тоа само би ги скршило нежните изданоци. Тоа биле малечки вниманија што често се повторувале. Тој ја залевал почвата и билките што се развивале ги штител од силните ветришта и од жешкото сонце, а Бог сторил да растат и да цутат со прекрасна убавина. Во постапувањето со своите деца следете ја методата на градинарот. Со нежен допир, укажувајќи им љубезна помош, трудете се нивните карактери да ги обликувате според примерот на Христовиот карактер.

Поттикнете израз на љубов кон Бога и еден кон друг. Причината што во светот има толку мажи и жени со тврдо срце лежи во тоа што вистинската љубов се сметала за слабост, што се обесхрабрувала и потиснувала. Благородната природа на овие луѓе била задушувана во детството, и ако светлината на божествената љубов не ја растопи нивната студена себичност, нивната среќа засекогаш ќе биде уништена. Ако сакаме нашите деца да го покажуваат истиот нежен Исусов дух и истата наклоност што ја покажуваат ангелите кон нас, мораме да поттикнуваме побуди на благодарност и љубов што ги носи детството.

Учете ги децата да го видат Христа во природата. Изведете ги надвор, под величествените дрвја, во градина, и учете ги во сите грандиозни дела на создавањето да видат израз на неговата љубов. Поучувајте ги децата дека Тој воспоставил закони што управуваат со сите суштества, дека Тој поставил закони и за нас и дека тие закони се за наша среќа и радост. Немојте да ги заморувате со долги молитви и со здодевни опомени, туку со очигледните поуки од природата научете ги на послушност кон Божјиот закон.

Кога ќе ги задобиете да имаат доверба во вас како Христови следбеници, лесно ќе ги учите за големата љубов со која Тој нè љубел нас. Кога ќе се обидете да ги објасните вистините за спасението и кога ќе им укажете на децата на Христа

како личен Спасител, ангелите ќе бидат покрај вас. Господ на татковците и на мајките ќе им даде милост своите малечки да ги заинтересираат за возвишената историја за Детето од Витлеем кое навистина е надеж на светот.

Кога Исус им кажал на своите ученици да не им бранат на децата да дојдат кај него, Тој им зборувал на своите следбеници на сите векови - на службениците на Црквата, на проповедниците, на помошниците и на сите христијани. Исус ги привлекува децата кон себе и ни заповеда: „Не бранете им да дојдат кај мене“. Со тоа како да кажувате: Тие ќе дојдат ако не ги спречите.

Немојте да дозволите вашиот карактер, кој не е сличен на Христовиот, погрешно да го прикаже Исуса. Немојте да ги оддалечите малечките од него со своето студенило и грубост. Немојте да станете причина за нивното чувство дека небото нема да им биде пријатно место ако сте вие таму. За верата не зборувајте како за нешто што децата не можат да го разберат и не постапувајте така како од нив да не се очекува во детството да го прифатат Христа. Немојте да им пренесете погрешен впечаток дека Христовата вера е мрачна вера и дека со доаѓањето кај Спасителот мора да се откажат од сè што животот го прави радосен.

Кога Светиот Дух ќе ги поттикне срцата на децата, соработувајте во неговата работа. Учете ги дека Спасителот ги повикува, дека ништо не му создава поголема радост од онаа кога му се предаваат во цутот и во свежината на своите години.

Со бескрајна нежност Спасителот ги набљудува душите што ги откупил со својата крв. Тие се негови благодарение на неговата љубов. Тој ги набљудува со неискажлив копнеж. Неговото срце широко е отворено не само за децата со најдобро однесување, туку и за оние што наследиле лоши црти на карактерот. Многу родители не сфаќаат во колкава мера се одговорни за овие недостатоци кај своите деца. Тие ги направиле такви. Со заблудените не постапуваат нежно и мудро. Но Исус ги набљудува овие деца со сожалување. Тој гледа сè, од причината до последиците.

Христијанскиот работник може да стане Христово орудие кога овие деца ги води кај Спасителот. Со мудрост и со истенчено разбирање, тој може да ги приврзе за своето срце, да ги охрабри и да им влее надеж, и со Христова милост да ги види со преобразен карактер, така што за нив може да се каже: „На таквите им припаѓа небесното царство“.

„ЕДНО ТИ НЕДОСТИГА“

*Оваа глава се ѓемели на
Маѓеј 19,16-22; Марко 10,17-22; Лука 18,18-23*

„Кога излегуваше на пат, притрча еден, клекна пред него 518
и го праша: „Добар Учителе, што да правам за да наследам вечен живот?““

Младичот што го поставил ова прашање бил народен поглавар. Имал голем имот и заземал одговорна положба. Ја видел љубовта што ја покажал Христос кон децата што ги довеле кај него; видел како нежно ги прима и ги зема во прегратки и во неговото срце се разгорела љубов кон Спасителот. Посакал да стане негов ученик. Бил длабоко поттикнат и, додека Исус одел патем, потрчал по него, клекнал крај неговите нозе и искрено и сериозно го поставил прашањето што било толку важно за неговата душа, но и за душата на секое човечко суштество: „Добар Учителе, што да правам за да наследам вечен живот?“

„Зошто ме нарекуваш добар?“ рекол Исус, „само еден е добар - Бог“. Исус сакал да ја провери искреноста на поглаварот и да го поттикне да каже на кој начин го смета за добар. Дали сфаќа дека Овој, на кого му зборува, е Божји Син? Кое било вистинското чувство на неговото срце?

Овој поглавар имал високо мислење за својата праведност. Тој и не претпоставувал дека нешто му недостига, па сепак, не бил сосема задоволен. Чувствувал потреба за нешто што го немал. Зар Исус не би можел да го благослови како што ги благословил малечките и да ја задоволи потребата на неговата душа?

Одговарајќи на неговото прашање, Исус рекол дека неопходна е послушност кон Божјите заповеди ако сака да добие вечен живот, и навел некои од заповедите што ја покажуваат човековата должност кон неговите ближни. Одговорот на 519

поглаварот бил потврден: „Сето тоа сум го запазил уште од својата младост. Што треба уште?“

Христос го набљудувал лицето на овој млад човек како да го чита неговиот живот и го испитува неговиот карактер. Го засакал и копнеел да му подари мир, милост и радост што наполно би го измениле неговиот карактер. „Едно ти недостига“, рекол Тој; „оди, продај сè што имаш, и раздај им го на сиромасите, па ќе имаш богатство на небото! Тогаш дојди и следи ме!“

На Христа му бил мил овој младич, зашто знаел дека бил искрен кога рекол: „Сето тоа го почитувам“. Откупителот копнеел да му го отвори умот и да го оспособи да ја увиди потребата од посветување на срцето и од христијанска доброта. Копнеел кај него да види понизно и скршено срце свесно за возвишената љубов што треба да му ја подари на Бога, срце кое својот недостаток ќе го покрие со Христовото совршенство.

Исус во овој поглавар видел помошник што би му бил потребен кога овој младич би станал соработник во делото на спасението. Кога би го прифатил Христовото водство, тој би станал сила за добро.

Поглаварот можел да стане бележит Христов претставник, зашто имал такви особини кои, кога би се соединил со Спасителот, би го оспособиле да стане божествена сила меѓу луѓето. Согледувајќи го неговиот карактер, Христос го засакал. Во срцето на поглаварот се будела љубов кон Христа, зашто љубовта раѓа љубов. Исус копнеел да го види како соработник. Копнеел да го создаде сличен на себе, огледало на кое би се прелевала сличност со Бога. Копнеел да развие совршенство во неговиот карактер и да го посвети на Господовата служба. Кога поглаварот тогаш би му се предал на Христа, би напредувал во атмосферата на неговото присуство. Кога би го прифатил овој избор, колку поинаква би била неговата иднина!

„Едно ти недостига“, рекол Исус. „Ако сакаш да бидеш совршен, оди, продај го својот имот, дај им на сиромашните и ќе имаш богатство на небото, па потоа дојди и следи ме!“ Христос го читал срцето на овој поглавар. Му недостигало само едно, тоа било начело од животна важност.

Во душата му била потребна Божја љубов. Оваа потреба, ако не се задоволи, ќе биде судбоносна за него; целата негова природа ќе стане изопачена. Со попуштањето би се засилила себичноста. За да може да ја прими Божјата љубов, морал да се откаже од големата љубов кон самиот себе.

Христос овој човек го ставил на тест. Го повикал да бира меѓу небесното богатство и световната големина. Кога би решил да го следи Христа, би му било осигурано небесното богатство. Но морал да го потчини своето „јас“; неговата волја морала да ѝ се потчини на Христовата волја. На младиот поглавар му е понудена вистинската Божја светлина. Имал предимство да стане Божји син и со Христа сонаследник на небесното богатство. Меѓутоа, морал да земе крст и да појде по Спасителот по пат на самооткажување. 520

Христовите зборови за поглаварот навистина биле повик: „Изберете денеска на кого ќе му служите“ (Исус Навин 24,15). Изборот му е препуштен нему. Исус копнеел за негово преобратување. Тој му ја покажал слабата точка во неговиот карактер и со длабоко интересирање ја очекувал одлуката додека младичот го проценувал неговото прашање. Ако реши да појде по Христа, ќе мора во целост да ги послуша неговите зборови. Тој мора да ги напушти своите честољубиви намери. Со каков сериозен, грижлив копнеж, со каков глад во душата Спасителот го набљудувал младичот, надевајќи се дека ќе го прифати повикот на Божјиот Дух!

Христос ги одредил единствените услови што би можеле да му помогнат на поглаварот да го усоврши христијанскиот карактер. Неговите зборови биле зборови на мудрост, иако изгледале строги и дека многу бараат. Единствена надеж за спасение на овој поглавар била да ги прифати и да ги послуша. Неговата висока положба и неговиот имот неусетно внесувале зло во неговиот карактер. Ако ги негува, тие ќе го заменат Бога во неговите мисли. Да се закине Бог малку или многу значи да се задржи она што ја намалува неговата морална сила и делотворност; ако грижливо се негува она што е световно, колку и да е несигурно или безвредно, тоа ќе преовладее.

Поглаварот бргу сфатил сè што опфаќале Христовите зборови и станал жалосен. Кога би ја сфатил вредноста на понудениот дар, бргу би му се придружил на Христа како следбеник. Бил еден од членовите на уважениот Совет на Евреите и сатаната го искушувал со ласкави изгледи за иднината. Го сакал небесното богатство, но ги сакал и поминливите предимства што ќе му ги донесе неговото богатство. Му било жал што постоеле такви услови; сакал вечен живот, но не сакал да поднесе жртва. Цената на вечниот живот му се чинела премногу висока, па отишол жалосен, „зашто беше многу богат“.

Неговото тврдење дека го држи Божјиот закон било измама. Покажал дека богатството му било идол. Не можел да ги држи Божјите заповеди додека светот заземал прво место во неговите мисли. Повеќе ги сакал Божјите дарови отколку Дародавецот. Христос му го понудил на младичот своето пријателство. „Следи ме“, рекол. Меѓутоа, Спасителот за него не значел толку колку неговото име меѓу луѓето или неговиот имот. Да се откаже од своето земно богатство што е видливо, заради небесното богатство што е невидливо, било премногу голем ризик. Го одбил понудениот вечен живот и отишол во постојана служба на светот.

523 Илјадници поминуваат низ вакво искушение, бирајќи меѓу Христа и светот; и мнозина го бираат светот. Како и младиот поглавар, тие го напуштаат Христа, велејќи си во своите срца: Не го сакам овој човек за свој водач.

Христовото постапување со младичот ни е прикажано како очигледна поука. Бог ни дал правила на однесување што секој од неговите слуги мора да ги следи. Тоа е послушноста кон неговиот закон - не само формална послушност, туку послушност што го проникнува животот и се открива во карактерот. Бог го воспоставил своето мерило на карактерот за сите што сакаат да станат припадници на неговото царство. Само оние што сакаат да станат соработници со Христа, само оние што ќе кажат - Господе, сè што имам и што сум, ти припаѓа тебе - ќе бидат признати за Божји синови и ќерки. Сите треба да размислат што значи да се сака набото, а сепак да му го свртат грбот поради поставените услови. Размислете за тоа што значи да му се каже на Христа: „Не!“ Поглаварот рекол: „Не, јас не можам да ти дадам сè“. Дали и ние го велíme истото? Спасителот ни нуди со нас да ја дели задачата што ни ја дал да ја извршуваме. Тој нуди средства за да го унапредиме Божјето дело на светот. Само на овој начин Тој може да нè спаси.

Имотот му е доверен на поглаварот за да покаже дека е исправен повереник; овие добра требало да им ги подели на сиромасите. Така Бог и денеска им доверува на луѓето средства, дарови и прилики за да можат да станат негови посредници, да им помагаат на сиромасите и на тие што страдаат. Оној што ги користи доверените дарови како што одредил Бог, станува соработник на Спасителот. Тој ги придобива душите за Христа, зашто е претставник на неговиот карактер.

На оние што се наоѓаат на високи, доверливи положби и имаат голем имот, како и младиот поглавар, може да им изгле-

да премногу голема жртвата на откажување од сè за да го следат Христа. Но тоа е правило што важи за сите кои сакаат да станат негови ученици. Послушност мора да се покаже во сè што се прифаќа. Самооткажувањето е срцевина на Христовата наука. Често се изнесува и се поучува со јазик што изгледа мошне заповеднички затоа што не постои друг начин за човековото спасение освен решително да се отфрли сè она што, ако се негува, ќе го скрши целото суштество.

Кога Христовите следбеници ќе му го вратат на Господа она што е негово, тогаш собираат богатство што ќе им биде дадено кога ќе ги чујат зборовите: „Добро, слуго, добар и верен... влезе во радоста на својот господар“. „Кој поради радоста што беше пред него, го претрпе крстот, презирајќи го срамот, и седна оддесно на Божјиот престол“ (Матеј 25,23; Евреите 12,2). Радоста што ги гледаат откупените души, душите спасени за вечност, е награда за сите што одат по стапките на Оној кој рекол: „Следи ме!“

„ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗИ НАДВОР!“

Оваа глава се ѿемели на Лука 10,38-42; Јован 11,1-34

524 Лазар од Витанија бил меѓу најпостојаните Христови ученици. Уште од првата средба неговата вера во Христа била силна, неговата љубов кон него била длабока, и на Спасителот му бил мошне мил. За Лазара Христос го сторил своето најголемо чудо. Спасителот ги благословувал сите што барале негова помош; Тој го сака целото човечко семејство, но со некои е поврзан со посебни нежни врски. Неговото срце било проникнато со цврсти врски на љубов кон семејството во Витанија, па за еден негов член го сторил своето најчудесно дело.

Во домот на Лазара Исус често наоѓал одмор. Спасителот немал свој дом и зависел од гостопримството на своите пријатели и ученици, па често кога бил уморен и желен за човечко пријателство, му било мило да најде прибежиште во овој мирен дом, далеку од сомневањата и љубомората на гневните фарисеи. Овде наоѓал искрено добредојде и чисто, свето пријателство. Овде можел да зборува едноставно и наполно слободно, знаејќи дека неговите зборови ќе се сфатат и ќе се ценат.

525 Нашиот Спасител го ценел тивкиот дом и внимателните слушатели. Тој копнеел за човечка нежност, љубезност и топлина. Оние што го прифатиле небесното поучување, што Тој секогаш бил готов да го даде, биле обилно благословени. Додека мноштвото го следело Христа низ отворени полиња, Тој им ја откривал убавината на светот на природата. Настојувал да ги отвори очите на нивниот разум за да можат да видат како Божјата рака го одржува светот. За да поттикне желба кон Божјата доброта и кон неговите добротинства, вниманието на своите слушатели го насочил кон росата што нежно паѓа, кон милниот дождец и кон сјајното сонце што им е еднакво подарено и на добрите и на лошите. Сакал луѓето поцелосно да го сфатат вниманието што им го подарува Бог

на човечките орудија што ги создал. Меѓутоа, мноштвото не било подготвено да слуша, па во домот во Витанија Христос наоѓал одмор од исцрпувачкиот судир во јавниот живот. Тука на благодарните слушатели им ја отворал книгата на Провидението. Во овој интимен разговор на своите слушатели им го откривал она што не се обидува да му го каже на тоа разнолико мноштво. Немал потреба на своите пријатели да им зборува низ споредби.

Додека Христос ги изнесувал своите прекрасни поуки, Марија седела крај неговите нозе, како предан слушател полн со почит. Еднаш Марта, зафатена и загрижена со приготвување на ручекот, дошла кај Христа велеејќи: „Господе, зар не те засега тоа што сестра ми ме остави сама да те служам? Речи ѝ да ми помогне!“ Тоа се случило во времето на Христовата прва посета на Витанија. Спасителот и неговите ученици штотуку пристигнале од своето заморно патување од Ерихон. Марта се трудела да им обезбеди удобност и во својата грижа ја заборавила љубезноста што му ја должи на својот гостин. Исус ѝ одговорил со благи и стрпливи зборови: „Марта, Марта, се грижиш и се вознемируваш за многу нешта, а сепак, само едно е потребно. Марија навистина го одбрала најдобриот дел што нема да ѝ се одземе“. Марија во својот ум ги пластела драгоцените зборови што излегувале од усните на Спасителот, зборови што ѝ биле подрагоцени од најскапоцените земни драгоцености.

Тоа „едно“ што ѝ било потребно на Марта е благиот дух на преданоста, подлабока грижа за знаење за идниот бесмртен живот и за особините неопходни за духовно напредување. Требало помалку да се грижи за поминливото, а повеќе за она што ќе трае вечно. Исус сака да ги поучи своите деца да искористат секоја прилика за да се здобијат со ова знаење што ќе ги стори мудри за спасение. На Христовото дело му се потребни промислени, енергични работници. Постои широко поле за мартини со нивната ревност за делотворна верска работа. Меѓутоа, тие најпрво нека седнат заедно со Марија крај Исусовите нозе. Трудољубивоста, точноста и силата нека бидат посветени со Христовата милост, па тогаш животот ќе биде непобедлива сила за добро.

Во мирниот дом, во кој Исус често се одморал, влегла тага. Лазара го погодила ненадејна болест и неговите сестри му нарачале на Спасителот: „Господе, оној што го сакаш - е болен“. Ја виделе силата на болеста што го зафатила нивниот

брат, но знаеле дека Исус може да лекува секој вид болест. Верувале дека ќе сочувствува со нив во нивната жалост и затоа не му упатиле итно барање веднаш да дојде, туку пратиле само доверлива вест: „Оној што го сакаш - е болен“. Мислеле дека Тој веднаш ќе одговори на нивната порака и ќе биде со нив штом ќе може да стигне во Витанија.

Неспокојно очекувале порака од него. Сè додека во нивниот брат горела искра на живот, се молеле и чекале Исус да дојде. Меѓутоа, весникот се вратил без него. Сепак донел вест: „Оваа болест не е за умирачка“, и тоа им влеало надеж дека Лазар ќе живее. Нежно се обидувале да му даваат надеж и да го храбрат речиси бесвесниот страдалник. Кога Лазар умрел, биле горко разочарани, но ја чувствувале Христовата милост што ги поддржувала и тоа ги сочувало да не го обвинуваат Спасителот.

Кога Христос ја чул веста, на учениците им се сторило дека ја примил студено. Не покажал жалост, како што очекувале. Погледнувајќи ги, рекол: „Оваа болест не е за умирачка, туку е одредена за слава Божја - да го прослави Божјиот Син“. Два дена останал во местото каде што се наоѓал. Ова одлагање било тајна за учениците. Каква утеха би било неговото присуство за овој ожалостен дом, си помислиле. Неговата силна љубов кон семејството во Витанија на учениците им била добро позната и биле изненадени што не се освал на таа жална вест: „Оној што го сакаш е болен“.

Во текот на тие два дена се чинело Исус како да ја заборавил оваа вест, зашто не го споменува Лазара. Учениците размислувале за Исусовиот преттеча, за Јована Крстителот. Се прашувале зошто Исус, кој има сила да прави величествени чуда, дозволил Јован да гние во темница и да умре со насилна смрт. Бидејќи имал таква сила, зошто Христос не го спасил животот на Јована? Ова прашање често го поставувале фарисеите кои го изнесувале тоа како сигурен доказ против Христовото тврдење дека е Божји Син. Спасителот ги предупредил учениците на несреќите, на загубите и прогонствата. Дали ќе ги заборава во несреќите? Некои се прашувале дали можеби погрешно ја сфатиле неговата мисија. Сите биле длабоко ожалостени.

По два дена чекање, Исус им рекол на учениците: „Одиме пак во Јудеја!“ Учениците се прашале зошто Исус, ако имал намера да оди во Јудеја, чекал два дена. Меѓутоа, нивните мисли ги обзел страв за Христа и за самите себе. Не можеле

да видат ништо друго освен опасност на патот на кој имал намера да појде. „Учителе“, рекле, „Евреите сега сакаа да те каменуваат, а ти пак одиш онаму? Исус одговори: ’Зар денот нема дванаесет часови?’“ Јас сум под водство на мојот Отец и сè додека ја извршувам неговата волја, мојот живот е сигурен. Дванаесетте часа на мојот ден уште не поминале. Влегов во остатокот на мојот ден, но сè додека преостанува и најмалечок дел, јас сум сигурен.

„Ако некој оди дење“, продолжил, „не се сопина, зашто ја гледа светлината на овој свет“. Оној што ја извршува Божјата волја, што оди по патеката којашто ја означил Бог, не може да се сопне и да падне. Светлината на Божјиот Дух кој води му дава јасна претстава за неговите должности и го води право до завршувањето на неговата работа. „А кој оди ноќе се сопина, зашто нема светлина во себе“. Оној што оди по патека која самиот си ја избрал, на која Бог не го повикал, ќе се сопне. За него денот се претвора во ноќ и, каде и да се наоѓа, не е сигурен.

„Тоа им го рече, а потоа продолжи: ’Нашиот пријател, Лазар, заспа, туку одам да го разбудам‘“. „Нашиот пријател, Лазар, заспа“. Какви трогателни зборови, преполни со сочувство! Мислејќи на опасноста на која ќе се изложи нивниот Учител со одењето во Ерусалим, учениците речиси го забораа ожалостеното семејство во Витанија. Но, не и Христос. Учениците се чувствуваа укорени. Биле разочарани што Христос не одговорил многу побргу на веста. Биле во искушение да помислат дека Тој нема нежна љубов кон Лазара и кон неговите сестри, зашто инаку би побрзал назад со весникот. Но зборовите: „Нашиот пријател, Лазар, заспа“, разбудиле кај нив вистински чувства. Се увериле дека Христос не ги забораа своите пријатели што страдаат.

Тогаш учениците му рекле: „Господе, ако заспал, ќе оздравее.“ Додека Исус зборуваше за неговата смрт, тие мислеа дека зборува за починка во сон“. На своите верни деца Христос смртта им ја претставува како сон. Нивниот живот е скриен со Христа во Бога и додека не затруби последната труба, оние што умираат ќе спијат во него.

„Тогаш Исус им рече јасно: ’Лазар умре; ама се радувам заради вас оти не бев таму, за да поверувате. Ајде да одиме кај него‘“. Тома не можел да види ништо друго освен смрт што го чека неговиот Учител ако појде во Јудеја, но го впрегнал својот дух и им рекол на другите ученици: „Да отидеме и ние за да умреме со него!“ Ја познавал омразата на Евреите кон Христа.

528 Нивна намера била да го убијат, но таа не успеала затоа што му останало уште малку од одреденото време во кое Исуса го чувале небесни ангели. Не можело да му се случи никакво зло. Дури ни во пределите на Јудеја, во која рабините ковеле заговор како да го фатат и да го убијат.

Учениците се зачудиле кога ги слушнале Христовите зборови: „Лазар умре; ама се радувам... оти не бев таму“. Дали Спасителот сам избрал да го избегне домот на своите пријатели што страдале? Навидум, Марија, Марта и Лазар, кој умираше, биле препуштени самите на себе. Но не биле сами. Христос ја гледал целата сцена и по смртта на Лазара. Неговата милост им давала поддршка на ожалостените сестри. Исус ја видел жалоста што ги кинела нивните срца додека нивниот брат се борел со силниот непријател - со смртта. Тој ја чувствувал сета тежина на болката кога им рекол на своите ученици: „Лазар умре“. Меѓутоа, Христос не морал да мисли само на саканите од Витанија; Тој морал да мисли и на поучувањето на своите ученици. Тие треба да станат негови претставници во светот со цел благословот на Отецот да може да ги опфати сите. Заради нив дозволил Лазар да умре. Кога би го исцелил од болеста, не би било сторено чудо што е најочигледен доказ за неговиот божествен карактер.

Кога Христос би се наоѓал во болесничката соба, Лазар не би умрел, зашто сатаната не би имал власт над него. Смртта не би можела да го насочи своето осило кон Лазара во присуство на Дародавецот на животот. Затоа Христос останал на страна. Тој му дозволил на непријателот да ја употреби својата моќ за да може да го потисне како победен непријател. Тој дозволил Лазар да падне под власта на смртта, а жалосните сестри го виделе својот брат положен в гроб. Христос знаел дека, додека ќе го гледаат мртвото лице на својот брат, нивната вера во својот Откупител ќе биде свирепо искушавана. Но знаел дека од борбата низ која сега поминувале нивната вера ќе засвети со уште поголема сила. Тој го поднесувал секој удар на болката што ја издржале тие. Не ги сакал помалку затоа што чекал, но знаел дека ќе извојува победа за нив, за Лазара, за себе лично и за своите ученици.

„Заради вас“, „за да поверувате“. На сите што настојуваат да го почувствуваат водството на Божјата рака, мигот на најголемото обесхрабрување е време кога божествената помош им е најблизу. Тие со благодарност ќе се осврнат на најмрачниот дел од својот пат. „Господ знае како да ги избави побож-

ните од искушенија“ (2. Петрово 2,9). Од секое искушение, од секоја неволја, Тој ќе ги изведе со посилна вера и со збогатено искуство.

Одложувајќи да дојде кај Лазара, Христос имал намера да им покаже милост на оние што не го примиле. Одолжувал со цел со воскресението на Лазара од мртвите на својот тврдокорен, неверен народ да му даде уште еден доказ дека Тој навистина е „воскресение и живот“. Не сакал да се откаже од сеопштата надеж на народот, на сиромасите, на заблудените овци на домот Израелов. Неговото срце се кинело поради нивната окоравеност. Во својата милост имал намера да им даде уште еден доказ повеќе дека Тој е обновител, единствен кој може да ги изнесе на виделина животот и бесмртноста. Тоа требало да биде доказ што свештениците не ќе можат погрешно да го протолкуваат. Тоа била причината за неговото одложување да дојде во Витанија. Ова чудо, подигнувањето на Лазара од мртвите како круна на сè, требало да стави Божји печат на неговата работа и на неговото тврдење дека има божество. На патот до Витанија, Исус, според својот обичај, им служел на болните и неволниците. Кога стигнал во градот, пратил кај сестрите весник со вест дека пристигнал. Христос не влегол веднаш во нивниот дом, туку останал на едно тивко место крај патот.

Нападните сцени што ги правеле Евреите при смртта на пријателите или роднините не биле во сообразност со Христовиот дух. Тој ги слушал одгласите на плачењето на тажачките и не сакал да се сретне со сестрите во таква бркотница. Меѓу ожалостените пријатели се наоѓале и роднините на ова семејство од кои некои заземале високи, одговорни положби во Ерусалим. Меѓу нив биле некои од најогорчените Христови непријатели. Христос ги знаел нивните намери и затоа не се појавил веднаш.

Веста толку тивко ѝ е пренесена на Марта, што другите во просторијата не ја чуле. Скршена со тага, Марија не ги чула тие зборови. Марта веднаш станала и излегла да го сретне својот Господ, а Марија, мислејќи дека Марта отишла на гробот, седела тивко занемена од болка.

Марта побрзала да го сретне Исуса; нејзиното срце го кинеле порои од најразлични чувства. На неговото познато лице ја читала истата нежност и љубов што постоеле тука секогаш. Нејзината доверба во него била непоколебана, но мислела на својот мил брат кого Исус го сакал. Со жалост што

го восколебала нејзиното срце затоа што Христос не дошол порано, а сепак со надеж дека дури и сега ќе стори нешто за да ги утеши, рекла: „Господе, да беше ти овде, мојот брат не ќе умреше“. Среди бркотницата што ја правеле тажачките, сестрите постојано ги повторувале овие зборови.

530 Со човечко и со божествено сожалување Исус го набљудувал нејзиното жалосно и со грижа избрчкано лице. Марта немала склоност да раскажува за она што поминало; сето тоа го искажала со трогателните зборови: „Господе, да беше ти овде, мојот брат не ќе умреше“. Но, гледајќи го лицето полно со љубов, додала: „Но и сега знам дека Бог ќе ти даде сè што ќе побараш од него“.

Исус ја охрабрил нејзината вера со зборовите: „Твојот брат ќе воскресне!“ Неговиот одговор немал за цел да создаде надеж во моментална промена. Тој мислите на Марта ги повел преку сегашното оживување на нејзиниот брат и ги насочил кон воскресението на праведниците. Тој ова го сторил со цел во воскресението на Лазара таа да види залог на воскресението на сите мртви праведници и сигурност дека тоа ќе биде остварено со силата на Спасителот.

Марта одговорила: „Знам дека ќе воскресне при воскресението во последниот ден“.

Сакајќи нејзината вера да ја упати во вистинска насока, Исус изјавил: „Јас сум воскресение и живот“. Во Христа лежи исконски, непозајмен, нестекнат живот. „Кој го има Синот, го има тој живот“ (1. Јованово 5,12). Христовото божество е цврсто ветување за верникот за вечен живот. „Кој верува во мене“, рекол Исус, „и да умре - ќе живее. И секој, кој живее и верува во мене, нема да умре довека. Веруваш ли ти во тоа?“ Христос овде однапред гледа во времето на своето второ доаѓање. Тогаш умрените праведници ќе станат во нераспадливост, а живите праведници ќе се земат на небото без да вкусат смрт. Чудото, што ќе го стори Христос за неколку мига со воскресението на Лазара од мртвите, ќе го претставува воскресението на сите умрени праведници. Со својата реч и со своите дела Тој се прогласил себеси за зачетник на воскресението. Тој, кој и самиот набргу ќе умре на крст, стоел со клучевите на смртта како победник над гробот, покажувајќи го своето право и својата сила да даде вечен живот.

На зборовите на Спасителот: „Веруваш ли ти во тоа?“, Марта одговорила: „Да, Господе, јас цврсто верувам дека ти си Христос, Син Божји, кој дојде на светот“. Таа не го сфатила

потполно значењето на зборовите што ги изговорил Христос, но ја признала својата вера во неговото божество и својата доверба дека Тој може да стори сè што сака да стори.

„Штом го рече тоа, отиде и ја повика сестра си Марија и ѝ рече скришно: ’Учителот е тука и те вика!’“ Веста ѝ ја соопштила колку што можела потивко, зашто свештениците и поглаварите биле готови да го уапсат Исуса кога ќе им се даде можност. Викотниците на тажачките не дозволиле да се чујат нејзините зборови.

Кога ја слушнала веста, Марија веднаш станала и со израз на очекување на лицето ја напуштила просторијата. Мислејќи дека пошла на гробот да плаче, ожалостените ја следеле. Кога стигнала на местото на кое Исус чекал, клекнала крај неговите нозе и со треперливи усни кажала: „Господе, да беше ти овде, брат ми не ќе умреше“. Пискотите на тажачките тешко ги поднесувала, зашто копнеела да измени неколку мирни зборови насамо со Исуса. Меѓутоа, знаела за зLOBата и за љубомората што ги негувале во своите срца некои од присутните, па се воздржала од целосно изразување на својата болка.

„Кога Исус ја виде расплакана, и како плачат Евреите, кои дојдоа со неа, се растажи во духот, и се потресе“. Тој ги читал срцата на сите собрани. Видел дека кај мнозина жалоста што ја покажувале е само преправање. Знаел дека некои од овој собир, кои сега покажуваат лицемерна жалост, набргу ќе планираат смрт не само за моќниот Чудотворец, туку и за оној што ќе биде подигнат од мртвите. Христос можел да го симне од нив плаштот на лажната жалост. Но го задржал својот праведен гнев. Зборовите што можел да ги изговори како израз на целосната вистина не ги изговорил поради она мило лице кое со болка коленичело крај неговите нозе и кое вистински верувало во него.

„Каде го положивте?“ - прашал. „Му рекоа: ’Господе, дојди и види!’“ Заедно се упатиле кон гробот. Тоа била жалосна сцена. Лазар бил мошне омилен и неговите сестри со скршено срце плачеле за него, а неговите пријатели се придружиле кон болката и солзите на ожалостените сестри. Пред таа човечка беда и пред фактот што несреќните пријатели можат да го оплакуваат мртвиот додека Спасителот на светот стои покрај нив - „на Исуса му потекоа солзи“. Иако бил Божји Син, сепак зел човечка природа на себе и бил трогнат со човечката жалост. Неговото нежно, сожаливо срце секогаш е поттикнато

со сочувство кон оние што страдаат. Тој плаче со оние што плачат и се радува со оние што се радуваат.

Меѓутоа, Исус не плачел поттикнат само со човечкото сочувство кон Марија и Марта. Неговите солзи укажувале на болката што била далеку над човечката болка колку небото што е повисоко од земјата. Христос не плачел за Лазара, зашто имал намера да го повика од гробот. Тој плачел затоа што мнозина кои сега плачат за Лазара набргу ќе планираат да го убијат, ќе планираат смрт за Оној кој е воскресение и живот.

⁵³⁴ Колку неподготвени биле неверните Евреи правилно да ги протолкуваат неговите солзи! Некои, кои не можеле да видат како причина за неговата болка ништо друго освен само надворешните околности пред него, нежно рекле: „Гледајте, колку го сакаше“. Други, сакајќи да посеат семе на неверство во срцата на присутните, потсмешливо рекле: „Не можеше ли Овој, кој му ги отвори очите на слепиот, да направи и овој да не умре?“ Ако во Христова моќ било да го спаси Лазара, зошто дозволил да умре?

Со своето пророчко око Христос го видел непријателството на фарисеите и садукееите. Знаел дека тие однапред смислуваат да го убијат. Знаел дека некои од овие, кои навидум се толку сочувствителни, набргу самите себеси ќе си ја затворат вратата на надежта и капијата на Божјиот град. Наскоро треба да биде понижуван и распнат, што ќе резултира со разрушување на Ерусалим, а во тоа време никој нема да ги оплакува мртвите. Одмаздата што треба да се урне врз Ерусалим јасно му е покажана. Го видел Ерусалим опседнат со римски легији. Знаел дека мнозина, кои сега плачат за Лазара, ќе умрат за време на опсадата на градот и дека во нивната смрт нема да има никаква надеж.

Христос не плачел само за сцената што била пред него. Врз него лежел товарот на вековната болка. Ги видел страшните последици на престапот на Божјиот закон. Видел дека во историјата на светот, почнувајќи со смртта на Авела, борбата меѓу доброто и злото не престанала. Гледајќи во идните години, ги видел страдањата и жалоста, солзите и смртта што ќе бидат човечка судбина. Неговото срце било прободено со болката на човечкото семејство на сите векови и на сите земји. Страдањата на грешниот човечки род тешко ја притискале неговата душа, а изворот на неговите солзи потекол кога посакал да ги отстрани сите нивни неволји.

„А Исус пак, длабоко трогнат, дојде до гробот“. Лазара го положила во длабнатина во карпа и пред влезот бил ставен голем камен. „Тргнете го каменот!“ рекол Христос. Мислејќи дека сака само да го погледне умрениот, Марта приговорила, велејќи дека телото веќе четири дена е закопано и дека веќе почнало да се распаѓа. Ова тврдење, изречено пред воскресението на Лазара, не им дало никаква можност на Христовите непријатели да кажат дека е сторена измама. Во минатото фарисеите ширеле лажни тврдења за највеличествените пројави на Божјата сила. Кога Христос ја подигнал во живот ќерката на Јаира, рекол: „Девојчето не е умрено, туку спие!“ (Марко 5,39). Бидејќи било болно само кратко време, а воскресението се случило непосредно по смртта, фарисеите изјавиле дека детето не било мртво, дека сам Христос кажал оти тоа спие. Настојувале да прикажат како Христос не може да ја излекува болеста и дека неговите чуда се измама. Меѓутоа, во овој случај никој не можел да откаже дека Лазар бил мртов.

535

Кога Господ има намера да стори некое дело, сатаната влијае врз некого да му се противстави. „Тргнете го каменот!“ рекол Христос. Колку што е можно, подгответе го патот за моето дело. Меѓутоа, се покажала самоуверената и честољубива природа на Марта. Не била расположена телото што се распаѓа да се изнесе на видело. Човечкото срце бавно ги сфаќа Христовите зборови и верата на Марта не го сфатила вистинското значење на неговото ветување.

Христос ја укорил Марта, но неговите зборови се изговорени мошне благо. „Нели ти реков, ако веруваш, ќе ја видиш Божјата слава?“ Зошто да се сомневаш во мојата сила? Зошто расудуваш спротивно на моите барања? Го имаш мојот збор. Ако веруваш, ќе ја видиш Божјата слава. Природните неможности не можат да го спречат делото на Семожниот. Сомневањето и неверството не се понизност. Безусловното верување во Христовиот збор е вистинска понизност, вистинска лична преданост.

„Тргне го каменот!“ Христос можел да ѝ нареди на плочата да се тргне и таа би го послушала неговиот глас. Тој можел да им наложи на ангелите кои биле во негова непосредна близина да го сторат тоа. На негова заповед, невидливи раце би ја отстраниле плочата. Меѓутоа, неа требало да ја отстранат човечки раце. На тој начин Христос сакал да покаже дека човечкото треба да соработува со божественото. Она што може да го стори човечката сила, божествената сила не е

повикана да го стори. Бог не ја отфрла човечката помош. Тој го засилува човекот, соработува со него кога тој ја користи силата и способностите што му се подарени.

536 Ја послушале Исусовата заповед и го отстраниле каменот. Сè е сторено јавно и со цел. На сите им е дадена можност да видат дека не е во прашање никаква измама. Во гробот во карпата лежело телото на Лазара, студено и мирно во смрт. Извиците на тажачките замолкнале. Изненадена и полна со очекување, толпата стоела околу гробот чекајќи да види што ќе се случи. Христос спокојно стоел пред гробот. Врз присутните почивала свечена сериозност. Христос се приближил до гробот. Подигајќи ги очите кон небото, рекол: „Оче, ти благодарам што ме послуша“. Пред малку Христовите непријатели го обвинувале за хула против Бога и зеле камење да фрлат на него затоа што тврдел дека е Божји Син. Го обвиниле дека прави чуда со сатанска сила. Меѓутоа, овде Христос тврди дека Бог е негов Татко и дека со совршена доверба изјавува оти Тој е Божји Син.

Сè што правел, Христос правел во соработка со својот Отец. Секогаш внимателно покажувал дека не работи независно од него, а своите чуда ги правел со вера и со молитва. Христос сакал сите да знаат за неговиот однос кон неговиот Отец. „Оче“, рекол, „ти благодарам што ме послуша. Јас знаев дека секогаш ме слушаш, но ова го реков заради насобранивe луѓе, за да поверуваат дека ти ме прати“. Овде на учениците и на народот требало да им биде даден најубедливиот доказ за односот што постои меѓу Христа и Бога. Ним требало да им се покаже дека Христовото тврдење не било измама.

„Откако го рече тоа, викна со силен глас: 'Лазаре, излези надвор!'“ Неговиот глас, јасен и силен, допрел до ушите на умрениот. Додека зборувал, низ неговата човечка природа проникнувало божественото. На неговото лице, озарено со Божја слава, народот можел да ја види сигурноста на неговата сила. Секое око било приковано за влезот на вдлабнатината во карпата. Секое уво било наштимано да прими и најмалечок звук. Со голем и внимателен интерес сите го очекувале испитот на Христовото божество, доказ што треба да ја потврди неговата изјава дека е Божји Син или да ја задуши надежта за вечни времиња.

Во тивкиот гроб нешто се поместило, и оној што бил мртов стоел пред влезот на гробот. Неговите движења биле ограничувани од мртвечките повои со кои бил завиткан, па

Христос им рекол на вчудовидените гледачи: „Одмотајте го и пуштете го да оди!“ Повторно е покажано дека човекот-работник треба да соработува со Бога. За луѓето треба да работат луѓе. Лазара го ослободиле и тој стоел пред мноштвото, не како човек испиен од болест, со слаби, треперливи екстремитети, туку како човек во најдобри години, со полна сила на мажевност. Неговите очи светеле со разум и со љубов кон својот Спасител. Со длабока преданост се фрлил пред Исусовите нозе.

Очевидците од почеток стоеле како стаписани. Потоа уследила неописана сцена на радост и благодарност. Сестрите како Божји дар го примиле својот брат, воскреснат од мртвите и, прекинувани со солзи радоснички, му ја изразиле својата благодарност на Спасителот. Меѓутоа, додека братот, сестрите и пријателите се радувале при оваа повторна средба, Исус се повлекол од местото на настанот. Кога го побарале Дародавецот на животот, не можеле да го најдат.

ЗАГОВОР НА СВЕШТЕНИЦИТЕ

Оваа глава се темели на Јован 11,47-54

537 Витанија била толку близу до Ерусалим, што веста за воскресението на Лазара набргу стигнала во градот. Преку шпионите кои биле очевидци на ова чудо, еврејските поглавари бргу во своите раце ги имале фактите. Веднаш е повикан состанок на Синедрионот за да се реши што треба да се прави. Христос сега ја покажал својата власт над смртта и гробот. Ова големо чудо било врвен доказ што им го дал Бог на луѓето дека Тој го пратил својот Син на светот заради нивно спасение. Тоа бил израз на божествената сила доволна да увери секој ум кој е под власт на едно здраво расудување и посветена совест. Мнозина кои биле очевидци на воскресението на Лазара поверувале во Исуса. Меѓутоа, омразата на свештениците кон него се засилила. Ги отфрлиле сите помалечки докази за неговата божествена природа и ова ново чудо само ги разјарило. Умрениот воскреснал среде бел ден и пред толпа сведоци. Никакво лукавство не би можело да го обори таквиот доказ. Од таа причина непријателството на свештениците станало уште пострашно. Повеќе од кога и да е порано решиле да ѝ сторат крај на Христовата служба.

Садукеите, иако не му биле наклонети на Христа, не биле толку зловни кон него како фарисеите. Нивната омраза не била толку жестока. Меѓутоа, сега биле мошне вознемирени. Тие не верувале во воскресение на мртвите. Создавајќи некаква божемна наука, заклучиле дека не е можно мртвото тело да оживее. Но со неколку Христови зборови нивната теорија била оборена. Им покажал дека не ги познаваат ниту Писмата ниту Божјите сили. Не можеле да видат никаква можност за бришење на впечатокот што го оставило чудото врз народот. Како можат луѓето да се откажат од него кој успеал на гробот да му го оттргне неговиот мртовец? Се ширеле

лажни извештаи, но чудото не можело да се откаже, па не знаеле како да го запрат неговото дејство. До тогаш садукеите не го помагале планот за Христовото убиство. Меѓутоа, по воскресението на Лазара, решиле да го убијат, мислејќи дека само со неговата смрт можат да се запрат неговите бестрашни обвинувања против нив.

Фарисеите верувале во воскресение и морале да увидат дека ова чудо е доказ оти меѓу нив е Месија. Но секогаш ѝ се противставувале на Христовата служба. Уште од почеток го мразеле затоа што ги откривал нивните лицемерни барања. Тој го симнал плаштот на строгите обреди под кои се криела нивната морална изопаченост. Чистата вера што ја проповедал Тој го осудила нивното празно исповедање на побожност. Биле жедни за одмазда поради неговите остри укори. Се обиделе да го предизвикаат да каже или да стори нешто што би им дало можност да го осудат. Неколкупати се обиделе да го каме-нуваат, но Тој тивко се повлекол и тие го загубиле од вид.

Чудата што ги правел во сабота биле за олеснение на болните, но фарисеите се обиделе да го осудат како престапник на саботата. Се обиделе да ги насрчат иродовците против него. Го прикажувале како да се стреми кон воспоставување на соперничко царство и се советувале со нив како да го уништат. За да ги предизвикаат Римјаните против него, го прикажале како да се обидува да ја поткопа нивната власт. Се обиделе на разни начини да го спречат да влијае врз народот. Но сè до тогаш нивните обиди биле осуетени. Мноштвото што сведочело за неговите дела на милосрдие и што ги слушало неговите чисти и свети учења знаело дека тоа не се дела и зборови на кршител на саботата или на богохулник. Дури и слугите што ги пратиле фарисеите биле под толку силно влијание на неговите зборови, што не можеле да го фатат. Во очај Евреите на крај издале наредба секој човек што исповеда вера во Христа треба да се исклучи од синагогата.

Свештениците, поглаварите и старешините, собрани на советување, цврсто решиле да го замолчат него кој сторил толку величествени дела на кои им се восхитувале сите луѓе. Фарисеите и садукеите биле поединствени од кога и да е порано. До тогаш поделени, сега станале едно во своето противење против Христа. Никодим и Јосиф при поранешните советувања спречиле Исус да биде осуден и поради тоа не биле повикани. На ова советување биле повикани други влијателни

луѓе кои верувале во Исуса, но нивното влијание не го надвило влијанието на злобните фарисеи.

Сепак, сите членови на овој совет не биле сложни. Синедрионот во тоа време не бил законито собрание. Тој постоел само затоа што го трпеле. Извесен број негови членови поставувале прашање дали е мудро Христос да се осуди на смрт. Се плашеле дека ќе предизвикаат бунт кај народот што ќе ги натера Римјаните да го лишат свештенството од натамошната благонаклоност и да му ја одземат моќта што сè уште ја има. Садукеите биле исти во својата омраза кон Христа, па сепак биле попретпазливи во своите постапки, плашејќи се дека Римјаните ќе ги лишат од нивната висока положба.

На овој совет, свикан да ја приготви Христовата смрт, бил присутен и Сведокот кој ги слушнал фаленичарските зборови на Навуходоносора, кој бил очевидец и на идолопоклоничката гозба на Валтасара и присутен кога Христос во Назарет се прогласил себеси за Помазаник. Овој Сведок им напоменувал на поглаварите какво дело извршуваат. Настајните од Христовиот живот излегувале пред нив со јаснотија што ги плашела. Се сетиле за сцените во храмот кога Исус, тогаш момче од дванаесет години, стоел пред образованите учители на законот поставувајќи им прашања што ги восхитувале. Чудото што пред малку е сторено сведочело дека Исус не е никој друг освен Божји Син. Списите на Стариот завет во врска со Христа засветиле во нивниот ум со сето свое вистинско значење. Поглаварите, збркани и вознемирени, се прашале: „Што да правиме?“ Во Советот настанала поделба. Под дејство на Светиот Дух свештениците и поглаварите не можеле да се ослободат од уверувањето дека се борат против Бога.

Кога Советот бил крајно збунет, станал првосвештеникот Кајафа. Кајафа бил горделив и суров човек, властољубив и нетрпелив. Меѓу неговите роднини имало и садукеи, горделиви, дрски, безобсирни, полни со славољубие и со свирепост што ја криеле под плаштот на лажна праведност. Кајафа ги проучувал пророштвата и, иако не го познавал нивното вистинско значење, зборувал мошне влијателно и сигурно: „Вие не знаете ништо, ниту помислувате дека е подобро за нас да умре еден човек за народот, отколку сиот народ да пропадне“. Дури и кога Исус би бил невин, тврдел првосвештеникот, мора да се отстрани од патот. Тој создава тешкотии, ги привлекува луѓето кон себе и го намалува угледот на поглаварите. Тој е

само еден, па подобро е да умре Тој отколку да биде ослабен авторитетот на поглаварите. Ако луѓето ја загубат довербата во своите поглавари, ќе биде уништена силата на народот.

Кајафа силно докажувал дека по ова чудо Исусовите следбеници најверојатно ќе подигнат бунт. Потоа ќе дојдат Римјаните, велел, ќе ни го затворат храмот, ќе ги укинат нашите закони и ќе нè уништат како народ. Колку вреди животот на овој Галилеец во споредба со животот на народот? Ако тој стои на патот на благосостојбата на Израел, зар не е служба на Бога да се отстрани? Подобро е еден човек да загине отколку да пропадне сиот народ.

Изјавувајќи дека еден човек мора да умре за народот, Кајафа покажал дека има некакво познавање на пророштвата, иако тоа било мошне ограничено. Меѓутоа, Јован во своето прикажување на настаните го разгледува пророштвото и го покажува неговото широко и длабоко значење. Тој вели: „И не само за народот, туку и за да ги собере заедно раштрканите Божји деца“. Според тоа, и без размислување горделивиот Кајафа ја признал мисијата на Спасителот!

На усните на Кајафа оваа толку драгоцената вистина е претворена во лага. Животното начело што го застапувал тој е засновано на начелото позајмено од незнабоштвото. Нејасното сознание дека мора да умре еден за човечкиот род помогнало меѓу незнабошците да се принесуваат човечки жртви. Затоа Кајафа предложил целиот грешен народ да се спаси со жртвувањето на Исуса, но не од престапот, туку во престапот, за и понатаму да продолжи да греша. Со тоа свое расудување тој имал намера да ги замолкне приговорите на оние што би можеле да се осмелат да кажат дека до тој миг на Исуса не е најдено ништо што би заслужувало смрт.

На оваа седница на Советот Христовите непријатели биле длабоко осведочени. Светиот Дух влијаел врз нивниот ум. Но сатаната се трудел да загосподари над нив, свртувајќи го нивното внимание кон штетата што ја претрпеле поради Христа; ги убедувал дека Тој малку ја цени нивната праведност! Исус откривал многу поголема праведност што мора да ја имаат сите кои сакаат да бидат Божји деца. Не обрнувајќи внимание на нивните форми и обреди, грешниците ги поттикнувал директно да појдат кај Бога како кон свој милостив Татко и нему да му ги кажат своите потреби. Со тоа, според нив, Тој го отфрлил свештенството. Одбил да ја признае теологијата на рабинските школи. Разоткривајќи ги лошите постапки на

свештениците, му нанел ненадоместлива штета на нивното влијание. Тој му нанел штета на влијанието на нивните мудри изреки и преданија, изјавувајќи дека со строгото наметнување на обредниот закон го укинале Божјиот закон. Сега сатаната ги потсетувал на сето тоа.

Сатаната им зборувал дека мора да го убијат Исуса ако сакаат да го сочуваат угледот. Го послушале овој совет. Според нив, фактот дека можат да ја загубат моќта што ја имале сега бил доволна причина да се донесе некоја одлука. Со исклучок на неколкумина, кои не се осмелиле да го искажат својот суд, Синедрионот зборовите на Кајафа ги прифатил како Божји зборови. Меѓу членовите на Советот настанало олеснение; неслогата престанала. Решиле да го убијат Христа при првата згодна прилика. Отфрлајќи го доказот за Христовото божество, овие свештеници и поглавари се заклучиле во непробивна темнина. Целосно паднале под власт на сатаната кој бргу ги туркал преку работ на вечната пропаст. Наспроти тоа, нивната измама била таква што биле мошне задоволни самите со себе. Себеси се сметале за родољуби кои бараат спасение на народот.

Меѓутоа, Синедрионот се плашел против Исуса да преземе непретпазливи мерки со цел народот да не се налути и насилството насочено кон него да не се урне врз самите нив. Поради тоа, Советот се колебал да ја изврши пресудата што ја изрекол. Спасителот го разбрал заговорот на свештениците. Тој знаел дека силно сакаат да го отстранат и дека нивната намера наскоро ќе се исполни. Но, негова должност не била да ја забрза кризата и затоа се повлекол од таа област, земајќи ги со себе своите ученици. Така Исус со својот пример повторно го потврдил упатството што им го дал на учениците: „Кога ќе ве прогонуваат во тој град, бегајте во друг“ (Матеј 10,23). Постоело широко поле на кое требало да се работи за спасение на душите. Сè додека преданоста кон Христа не го бара тоа, Господовите слуги не треба да ги изложуваат своите животи на опасност.

До овој миг Исус на светот му посветил три години јавна служба. Пред нив бил неговиот пример на самооткажување и на несебично добротинство. На сите им бил познат неговиот живот на чистота, на страдања и посветување. Сепак, овој краток период од три години бил долг толку колку што можел овој свет да го поднесе присуството на својот Откупител.

Неговиот живот бил живот исполнет со прогонства и навреди. Протеран од Витлеем од љубоморниот цар, отфрлен од

својот народ од Назарет, осуден на смрт без вина во Ерусалим, со неколку свои верни следбеници Исус нашол свое привремено прибежиште во еден туѓ град. Тој, кого секогаш го трогнувале човечките несреќи, кој ги лекувал болните, кој им го враќал видот на слепите, слухот на глувите, говорот на немите, кој ги хранел гладните и ги тешел жалосните - е протеран од луѓето за чиешто спасение се трудел. Тој, кој одел по вознемирените бранови и со еден збор го смирил нивното бесно завивање, кој ги истерувал ѓаволите кои, излегувајќи, го призивале за Божји Син, кој го прекинал сонот на мртвите, кој илјадници држел како занесени со своите мудри зборови, не можел да допре до срцата на оние што биле заслепени со предрасуди и со омраза и кои тврдокорно ја одбивале светлината.

ЗАКОН НА НОВОТО ЦАРСТВО

*Оваа глава се темели на Матџеј 20,20-28;
Марко 10,32-45; Лука 18,31-34*

547 Се приближувало времето на празникот Пасха и Исус повторно се упатил во Ерусалим. Во неговото срце постоел мир на совршена хармонија со волјата на Отецот и со цврсти чекори брзал кон местото каде што ќе биде жртвуван. Учениците ги обзело чувство на таинственост, сомневање и страв. Спасителот „одеше пред нив, а тие беа вчудовидени и го следеа со страв“.

Повторно ги повикал дванаесеттемина кај себе и поодредено од кога и да е порано им го открил предаството и своето страдање. „Еве“, рекол, „одиме горе во Ерусалим и ќе се исполни сè што пишуваа пророците за Синот човечки, зашто ќе биде предаден на неверниците, и ќе му се потсмеваат, и ќе биде измачуван и плукан; и откако ќе биде камшикуван, ќе го убијат, но Тој ќе воскресне во третиот ден. Но тие не разбраа ништо од тоа, зашто истото беше скриено од нив и не го сфатија кажаното“.

Зар тие пред малку не објавуваа насекаде: „Наближи царството небесно?“ Зар не ветил и сам Христос дека мнозина ќе седнат со Аврама, со Исака и со Јакова во Божјето царство? Зар не им ветил на сите што оставиле сè заради него стокатно повеќе во овој живот и дел во неговото царство? Зар не им дал на дванаесеттемина посебно ветување за почесни положби во неговото царство - да седат на престоли и да судат над дванаесетте племиња Израелови? Дури и сега рекол дека сè што е напишано за него во пророците ќе се исполни. Зар пророците не ја најавиле славата на владеењето на Месија? Во светлината на овие мисли, неговите зборови за предаството, за прогонството и за смртта изгледале нејасни и мрачни. Без

оглед на тоа какви тешкотии ќе настапат, тие верувале дека царството набргу ќе се воспостави.

Синот на Зеведеј, Јован, бил еден од првите двајца ученици кои пошле по Исуса. Тој и неговиот брат, Јаков, биле во онаа прва група што напуштила сè заради неговата служба. Радо го напуштиле домот и пријателите за да можат да бидат со него; го следеле и разговарале со него; биле со него во тивкиот дом и на јавните собири. Тој ги стивнал нивните стравувања, ги избавил од опасностите, ги отстранил нивните страдања, ги тешел во нивната жалост и ги поучувал со трпение и нежност сè додека не било очигледно оти нивните срца се поврзале со неговото и додека во љубовта што горела не копнееле да бидат што поблизу до него во неговото царство. Во секоја прилика Јован заземал место до Спасителот, а Јаков копнеел да биде почестен со што потесна врска со него.

Нивната мајка била Христов следбеник и доброволно му служела со својот имот. Со својата мајчинска љубов и често-љубивост за своите деца, сакала за нив најпочесни места во новото царство. Поради тоа ги поттикнувала да го постават своето барање.

Мајката и нејзините синови дошле кај Исуса барајќи да им исполни една молба што ја носеле во своите срца.

„Што сакате да сторам за вас?“ прашал. Мајката одговорила: „Заповедај двајцава мои синови да седнат - едниот десно, а другиот лево од тебе во твоето царство!“

Исус кон нив се однесувал нежно, не укорувајќи ја нивната себичност покажана во барањето на првенство над своите браќа. Тој ги читал нивните срца, ја знаел длабината на нивната приврзаност кон себе. Нивната љубов не е само човечко чувство обесветено со земната природа на својот човечки канал; тоа извира од изворот на неговата откупителска љубов. Тој не сакал да укори, туку да продлаби и да исчисти. Рекол: „Можете ли да ја испиете чашата што ќе ја испијам јас, или да се крстите со крштавањето со кое ќе се крстам јас?“ Се сетиле за неговите загадочни зборови што го навестувале судењето и страдањата, но сепак, самоуверено одговориле: „Можеме“. Го држеле за најголема чест да ја докажат својата приврзаност со тоа што ќе земат удел во она што треба да му се случи на нивниот Господ.

„Ќе ја пиете чашата што ќе ја пијам и ќе бидете крстени со крштавањето со кое ќе се крстам јас“, рекол. Пред него бил крст наместо престол, двајца разбојници, негови придружници, десно и лево од него. Јован и Јаков требало со својот

Учител да учествуваат во страдањата, едниот, прв од браќата да загина од меч, а другиот, најдолго од сите да издржи маки, срам и прогонство.

„Но да седнете десно или лево од мене, за тоа не решавам јас“, продолжил Тој. „Тоа им припаѓа на оние за кои е приготвено“. Во Божјето царство положбата не се добива по наклоност. Таа не се заслужува ниту се прима со произволно давање. Таа е резултат на вредноста на карактерот. Круната и престолот се доказ дека е исполнет условот: победа над самиот себе преку нашиот Господ Исус Христос.

Многу подоцна, кога овој ученик е доведен во ситуација да учествува со Христа во заедницата на неговите маки, Господ му открил на Јована кој е условот за присна заедница во неговото царство. „На оној што победува“, рекол Христос, „ќе му дадам да седне со мене на мојот престол, како и јас што победив и седнав со мојот Отец на неговиот престол“. „Победникот ќе го сторам столб во црквата на мојот Бог од каде што нема да излезе повеќе. На него ќе го напишам името на мојот Бог... и моето ново име“ (Откровение 3,21.12). Апостол Павле додава: „Јас веќе се излеав и времето на моето заминување настапи. Извојував добра борба, го завршив патот, ја запазив верата. А сега натаму ми е подготвен венецот на праведноста, што ќе ми го даде во оној ден Господ, праведниот Судија“ (2. Тимотеј 4,6-8).

Најблизу до Христа ќе стои оној кој на земјата најдлабоко црпел и пиел од духот на неговата самопрегорна љубов - од љубовта која „не се фали, не се превознесува... не го бара своето, не се лути, проштава и го заборава злото“ (1. Коринќаните 13,4.5) - од љубовта што ги води учениците, како што го водела нашиот Господ, да подари сè, да живее и макотрпно да работи, да се жртвува дури до смрт за да го спаси човештвото. Ваков дух се покажал и во животот на Павле. Тој рекол: „За мене живот е Христос“, „а смртта добивка“ - добивка за Христа, бидејќи смртта ќе помогне да се покаже силата на неговата милост и да се соберат душите за него. „Христос ќе е возвишен во моето тело“, кажува тој, „било преку животот или преку смртта“ (Филипјаните 1,21.20).

Кога десеттемина чуле за барањето на Јакова и Јована, станале мошне незадоволни. Највисоко место во царството било токму она што секој од нив го сакал за себе и затоа биле лути што овие двајца ученици стекнале привидно предимство над нив.

Се чинело дека ќе се обнови кавгата околу тоа кој ќе биде најголем кога Исус, откако ги повикал кај себе, им рекол на гневните ученици: „Знаете дека оние што се сметаат за владетели на народите - господарат со нив; дека нивните големци имаат власт над нив. Но меѓу вас да не биде така“.

Во царствата на овој свет положбата значела самоизвишување. Се сметало дека народот постои за корист на владеечките сталежи. Влијанието, богатството, образованието, биле значајни средства за стекнување на власт над народните маси во корист на народните водачи. Повисоките сталежи треба да мислат, да решаваат, да уживаат и да владеат; пониските слоеви треба да слушаат и да служат. Религијата, како и сè друго, била предмет на власта. Од народот се очекувало да верува и да го извршува она што го наредувале претпоставените. Правото на човекот како човек да мисли и да дејствува самиот за себе било потполно непризнато.

Христос царството го воспоставил на поинакви начела. Тој ги повикал луѓето не да владеат туку да служат, посилените да ги носат слабостите на слабите. Оној што има моќ, положба, дарови, образование, има поголема обврска да им служи на своите ближни. Дури и на најскромните Христови ученици им е кажано: „Навистина, сето ова се случува заради вас“ (2. Коринќаните 4,15). „Зашто и Синот човечки не дојде да му служат, туку да служи и да ја даде својата душа за откуп на мнозина!“ Меѓу своите ученици Христос во секоја смисла бил Оној што се грижел и носел товар. Тој го делел нивното сиромаштво, за нив покажувал самооткажување, одел пред нив да ги израмни тешките места и набргу ќе го заврши своето дело на земјата положувајќи го својот живот. Начелото според кое дејствувал Христос треба да ги поттикне членовите на Црквата која е негово тело. Љубовта е план и основа на спасението. Во Христовото царство најголеми се оние кои го следат примерот што го дал Тој и кои дејствуваат како пастири на неговото стадо. Зборовите на Павле го откриваат вистинското достоинство и честа на христијанскиот живот: „Навистина, иако сум слободен од сите, им станав роб на сите“, „не барајќи своја лична корист, туку корист за мнозина, тие да бидат спасени“ (1. Коринќаните 9,19; 10,33).

Во прашањата на совеста човекот мора да остане слободен. Никој не смее да владее со туѓиот ум, да донесува суд наместо друг или да му пропишува должност. Бог на секоја душа ѝ дава слобода на мислење и слобода да ги следи своите убедувања. „И

557 така, секој од нас за себе ќе одговара пред Бога“. Никој нема право да ја слее својата личност во личноста на некој друг. Во сè што е поврзано со начелата, треба „секој да биде наполно уверен во своето мислење“ (Римјаните 14,12.5). Во Христовото царство не постои никакво угнетување од господари, никаква принуда на одредено однесување. Небесните ангели не доаѓаат на земјата за да владеат и да бараат почести, туку како весници на милоста да соработуваат со луѓето во издигнувањето на човештвото.

Начелата и зборовите со кои поучувал Спасителот со сега своја божествена убавина биле всадени во сеќавањето на саканиот ученик. Сè до последните дни на Јована, тежиште на неговото сведоштво за црквите било: „Ова е пораката што ја чувме од почеток: да се љубиме еден со друг“. „Љубовта ја познаваме по тоа што Тој го положи својот живот за нас; и ние сме должни да ги положиме своите животи за браќата“ (1. Јованово 3,11.16).

Со таков дух била проникната првата Црква. По излевањето на Светиот Дух, „народот кој поверува имаше едно срце и една душа, и никој не велеше дека нешто од неговиот имот е негово, туку сè им беше заедничко“. „И никој меѓу нив не беше во скудноста“. „Апостолите сведочеа со голема сила за воскресението на Господа Исуса и изобилна благодат почиваше над сите нив“ (Дела 4,32.34.33).

ЗАХЕЈ

Оваа глава се ѿмели на Лука 19,1-10

На патот кон Ерусалим Исус „влезе во Ерихон и поминуваше низ градот“. На неколку километри од Јордан, на западниот раб на долината што овде се проширила во низина, лежел град среде тропско зеленило и раскошна убавина. Со своите палми и богати градини што ги залевале живи извори, блескотел како смарагд опкружен со варовнички планини и со пусти котлини што се сместиле меѓу Ерусалим и градот во низината.

Низ Ерихон поминувале многу карвани, патувајќи во различни правци за време на празниците. Нивното пристигнување во градот секогаш претставувало време на радост, но сега народот го возбудило подлабоко интересирање. Било познато дека среде мноштвото се наоѓал и галилејскиот Учител кој неодамна го воскреснал Лазара, па иако кружеле гласови за заговор од страна на свештениците, мноштвото сакало да му оддаде почест.

Ерихон е еден од градовите кој во старо време бил одвоен за свештениците, а и сега голем број свештеници имале во него свои живеалишта. Меѓутоа, градот имал мошне разнолико население. Тој бил голем прометен центар и во него живееле многубројни римски службеници и војници, заедно со странци од разни краишта, а собирањето на царина го правело дом на многу цариници.

Старешината на цариниците, Захеј, бил Евреин кого неговите сонародници го мразеле. Неговата положба и богатство биле награда за позивот од кој се гнаसेле и кој бил сметан за симбол на неправдата и изнудувањето. Сепак, иако навидум било така, богатиот царски службеник не бил потполно зако- 553
равен световен човек. Под привидот на световноста и горделивоста се наоѓало срце приемчиво за божественото влијание.

Захеј слушал за Исуса. Извештајот за Оној кој љубезно и внимателно се однесувал кон презрените општествени слоеви се проширил на сите страни. Кај старешината на цариниците се разбудил копнеж за подобар живот. Само неколку километри од Ерихон, Јован Крстителот проповедал на реката Јордан и Захеј го чул повикот на покајание. Повикот упатен до цариниците: „Не земајте ништо повеќе од она што ви е наредено“ (Лука 3,13), иако навидум занемаруван, оставил длабок впечаток врз неговиот ум. Ги познавал Писмата и бил осведочен дека она што го прави е погрешно. Сега, кога ги чул зборовите за кои се тврдело дека потекнуваат од големиот Учител, чувствувал дека е грешник во Божјите очи. Сепак, она што го чул за Исуса разгорело надеж во неговото срце. Дури и кај него било можно покајание и обнова на животот; зар еден од најдоверливите ученици на новиот Учител не е цариник? Захеј веднаш почнал да го следи убедувањето што завладеало со него и да им ја надомести штетата на оние на кои им нанесол неправда.

Веќе почнал да ги исправа своите минати чекори кога низ Ерихон се прочула вест дека во градот влегува Исус. Захеј решил да го види. Почнал да ја сфаќа горчината на плодовите на гревот и сета тежина на патеката на оној што се обидува да се врати од лошиот пат. Тешко било да се поднесува недоразбирањето, средбите со сомневањето и со недовербата во напорите да ги исправи своите грешки. Старешината царинички копнеел да погледне во лицето на Оној чиешто зборови донеле надеж во неговото срце.

Улиците биле затрупани, па Захеј, кој бил малечок по раст, не можел ништо да види преку главите на другите луѓе. Никој не сакал да го пропушти, па така, трчајќи малку пред мноштвото до една разгранета смоква што се надвила над патот, богатиот собирач на данок се качил и седнал меѓу гранките од каде што можел да ја набљудува поворката што поминувала под смоквата. Толпата се приближила и поминувала, а Захеј со страден поглед барал да го препознае ликот на Оној за кого копнеел.

Покрај бучното негодување на свештениците и рабините и извиците на добредојде од страна на мноштвото, оваа неизговорена желба на старешината на цариниците му проговорила на Исусовото срце. Одненадеж, групата застанала токму под смоквата; оние што оделе први и оние што оделе последни се запреле, а погледот на Оној што го читал умот се подигнал

горе. Речиси сомневајќи се во своите сетила, човекот на дрвото ги чул зборовите: „Захеј, слези бргу, денес треба да бидам во твојот дом!“ 554

Мноштвото направило пат и Захеј, одејќи како во сон, се упатил кон својот дом. Меѓутоа, рабините тоа го набљудувале со намрштени лица и мрмореле незадоволни и со потсмев што „отиде на гости во куќа на грешен човек!“

Захеј бил вчудовиден и занемен поради Христовата љубов и љубезност со која се спуштил до него толку недостоен. Сега љубовта и верноста кон новопронајдениот Учител ги отпечатиле неговите усни. Тој јавно ќе го посведочи своето признавање и каење.

Среде мноштвото „Захеј стана и му рече на Господа: 'Еве, Господе, половината од својот имот ќе ја дадам на сиромасите, и ако сум зел од некого нешто несправедливо, ќе вратам четирикратно.' А Исус му рече: 'Денес дојде спасението во овој дом, зашто и тој е син на Аврама'“ 555

Кога богатиот млад поглавар си заминал од Исуса, учениците се вчудовиделе од зборовите на својот Учител: „Колку е тешко да се влезе во Божјето царство! Полесно ѝ е на камилата да се протне низ иглени уши, отколку богат да влезе во Божјето царство!“ А тие си рекле еден на друг: „Тогаш, кој може да биде спасен?“ Сега имале приказ за вистинитоста на Христовите зборови: „Она што е невозможно за луѓето, можно е за Бога“ (Марко 10,24.26; Лука 18,27). Виделе како еден богаташ со Божја милост може да влезе во царството.

Пред да погледне во Христовото лице, Захеј почнал дело со кое покажал дека е вистински покајник. Пред некој да го обвини, го признал својот грев. Го прифатил сведоштвото на Светиот Дух и почнал да ја спроведува поука на зборовите напишани како за стариот Израел така и за нас. Одамна пред тоа Господ рекол: „Ако осирوماши твојот брат и ако не може да ги одржува своите односи со тебе, прими го; и нека живее со тебе како странец или како гостин. Не земај од него ниту лихва ниту камата. Бој се од својот Бог, и твојот брат нека живее со тебе. Немој да му позајмуваш пари со камата ниту со печалба да му даваш храна“. „Никој од вас нека не му нанесува штета на својот сонародник, туку бој се од својот Бог“ (3. Мојсеева 25,35-37.17). Овие зборови ги изговорил лично Христос кога бил скриен во столбот од облак и токму првиот одговор на Захеј на Христовата љубов се состоел од покажување на сомилост кон сиромасите и кон оние што страдаат.

Меѓу цариниците постоел сојуз, така што можеле да го угнетуваат народот и да се поддржуваат еден со друг во своите нечесни дела. Во своето ограбување го спроведувале она што речиси станало сеопшт обичај. Дури и свештениците и рабините, кои ги презирале цариниците, биле виновни за богатење со нечесни постапки под плаштот на својот свет позив. Меѓутоа, штом Захеј го прифатил влијанието на Светиот Дух, отфрлил секоја постапка спротивна на чесноста.

556 Ниедно покајание не е вистинско ако не предизвика промена на животот. Христовата праведност не е наметка со која ќе се покриваат непризнатите и неоставените гревови; тоа е животна начело што го преобразува карактерот и управува со однесувањето. Светоста значи целосна припадност на Бога; тоа е целосно предавање на срцето и животот за стан на небесните начела.

Христијанинот во својот деловен живот треба да му го претстави на светот начинот на кој нашиот Господ би ги водел деловните потфати. Во секоја работа тој треба да покаже дека Бог е негов учител. „Светиња на Господа“ треба да биде напишано на трговските дневници и на главната книга, на договорите, на признаниците и на вредносните хартии. Оние што тврдат дека се Христови следбеници а работат на нечесен начин, се лажни сведоци за карактерот на светиот, праведен и милостив Бог. Секоја обратена душа, како Захеј, ќе го објави влегувањето на Христа во своето срце со тоа што ќе ги напушти неправедните постапки што го обележувале неговиот живот. Како старешината на цариниците, тој ќе даде доказ за својата искреност со тоа што ќе ја надомести нанесената штета. Господ вели: „Ако го врати безбожникот залогот, ако го плати она што го грабнал, и ако почне да живее според законите на животот, не правејќи беззаконија, ... сите негови гревови што ги сторил ќе му бидат заборавени;... ќе живее“ (Езекил 33,15.16).

Ако сме им нанеле на другите неправда со некоја неправедна деловна постапка, ако сме измамиле во трговијата или ако сме му поттуриле на некој човек, дури ако тоа било во рамките на законот, треба да го признаеме нашето лошо дело и да ја надоместиме штетата во најголема можна мера. Право е да не го надоместиме само она што сме го зеле, туку и сè она што со текот на времето би се напластило со правилна и мудра употреба додека тоа било во наша своина.

Спасителот му рекол на Захеја: „Денес дојде спасението во овој дом“. Не бил благословен само Захеј, туку со него и целиот негов дом. Христос дошол во неговиот дом да му даде поуки за вистината и да ги поучи неговите домашни за небесното царство. Тие биле исклучени од синагогите затоа што биле презрени од рабините и верниците; но сега, најпочестениот дом во цел Ерихон се собрал околу божествениот Учител во својата куќа да ги слуша зборовите на животот.

Кога ќе го примиме Христа како личен Спасител, доаѓа спасение за душата. Захеј го примил Исуса не само како поминлив гостин во својот дом, туку како Оној што ќе живее во храмот на душата. Законниците и фарисеите го обвинувале како грешник, мрморејќи против Христа затоа што станал негов гостин, но Господ го препознал како Аврамов син, зашто „Аврамови синови се оние кои се од верата“ (Галатите 3,7).

ГОЗБА ВО ДОМОТ НА СИМОНА

*Оваа глава се ѝемели на Маѿеј 26,6-13;
Марко 14,3-11; Лука 7,36-50; Јован 11,55-57; 12,1-11*

557 Симон од Витанија сметал дека е Исусов ученик. Бил еден од неколкутемина фарисеи кои отворено им се придружиле на Христовите следбеници. Тој го признал Исуса како учител и се надевал дека Исус би можел да биде Месија, но не го прифатил како Спасител. Неговиот карактер не бил преобразен, неговите начела биле неизменети.

Симон бил исцелен од лепра и тоа го привлечло кон Исуса. Сакал да му ја покаже својата благодарност и при последната Христова посета на Витанија им приредил гозба на Спасителот и на неговите ученици. Оваа гозба собрала многу Евреи. Во тоа време во Ерусалим владеела голема возбуда. Христос и неговата мисија привлекувале поголемо внимание од кога и да е порано. Оние што дошле на гозбата будно го следеле неговото движење, а некои од нив тоа го правеле со непријателски поглед.

Спасителот стигнал во Витанија само шест дена пред Пасха, и според својот обичај побарал одмор во домот на Лазара. Многу патници што пристигнувале во градот рашириле вест дека Тој се наоѓа на пат кон Ерусалим и дека преку сабота ќе се одмора во Витанија. Меѓу луѓето владеело големо одушевување. Во Витанија се собрало големо мноштво, некои од наклоност кон Исуса, а други од љубопитство за да го видат човекот кој воскреснал од мртвите.

558 Мнозина очекувале од Лазара да чујат чудесен извештај за сцените чијшто сведок бил по смртта. Биле изненадени што ништо не им рекол. Немал ништо од тоа да им каже. Вдахнованието објавува: „Мртвите не знаат повеќе ништо... исчезнала и нивната љубов, и нивната омраза и нивната завист“ (Проповедник 9,5.6). Меѓутоа, Лазар им изнел прекрасно све-

доштво за Христовата служба. Тој е воскреснат од мртвите со таа цел. Со сигурност и со сила изјавил дека Исус е Божји Син.

Извештаите што ги однеле посетителите на Витанија во Ерусалим ја зголемиле возбудата. Луѓето биле желни да го видат и да го чујат Исуса. Сеопшто прашање било дали Лазар ќе го придружува во Ерусалим и дали Пророкот на празникот Пасха ќе биде крунисан за цар. Свештениците и поглаварите виделе дека нивната моќ среде народот постојано слабее, па нивната омраза кон Исуса станувала уште пожестока. Одвај чекале прилика засекогаш да го отстранат од својот пат. Како времето поминувало, почнале да стравуваат дека Тој можеби нема да дојде во Ерусалим. Си спомнувале како често ги осуетувал нивните убиствени намери, па се плашеле дека Тој и сега проникнал во нивните непријателски намери и дека ќе остане далеку. Не биле во состојба да ја скријат својата збунетост, па меѓусебно се прашувале: „Што мислите, зар нема да дојде на празникот?“

Свикан е Советот на свештениците и фарисеите. Од воскресението на Лазара наклоноста на народот кон Исуса била толку силна, што било опасно јавно да го уапсат. Така властите решиле да го фатат тајно и колку што може потивко да го изведат пред суд. Се надевале дека кога неговата осуда ќе стане позната, непостојаната плима на јавното мислење ќе се смири во нивна корист.

На тој начин имале намера да го уништат Исуса. Но сè додека Лазар живее, свештениците и рабините знаеле дека не се сигурни. Самото постоење на човекот кој бил четири дена во гроб и кој е вратен во живот со Исусовиот збор, порано или подоцна ќе предизвика отпор. Народот би им се одмаздил на своите водачи поради убиството на Оној кој можел да стори такво чудо. Затоа Синедрионот решил и Лазар да умре. Зависта и предрасудите дотаму ги одвеле своите робови. Омразата и неверството на еврејските водачи постојано се зголемувале за да му го одземат животот дури и на оној што бесконечната сила го избавила од гробот.

Додека во Ерусалим напредувал заговорот, Исус и неговите пријатели биле повикани на гозба кај Симона. На едната страна од трpezата седел Спасителот со Симона, кого што го исцелил од страшната болест, а на другата страна Лазар кого што го подигнал од мртвите. Марта служела околу трpezата, додека Марија желно слушала секој збор од Исусовите усни. Во своето милосрдие Исус ѝ ги простил гревовите и го повикал

нејзиниот сакан брат да излезе од гробот, па срцето на Марија било преполно со благодарност. Чула како Исус зборува за својата смрт што се приближува и во својата длабока љубов и жалост копнеела да му искаже почит. По цена на голема лична жртва, таа купила шишенце од алабастер „со скапоцено чисто нардово миро“ за да изврши помазание на неговото тело. Но сега многумина изјавувале дека Тој наскоро ќе биде крунисан за цар. Нејзината болка се претворила во радост, па копнеела да биде прва што ќе му оддаде почест на својот Господ. Го скршила садот со скапоцен мирис чијашто содржина ја излеала врз Исусовата глава и нозе; потоа клекнала и, плачејќи, со своите солзи ги квасела неговите нозе и ги бришела со својата долга бујна коса.

Не сакала никој да ја забележи и нејзините движења можеле да поминат незабележано, но мирисот ја исполнил просторијата и на сите присутни им го објавил нејзиниот чин. Јуда овој чин го набљудувал со големо незадоволство. Наместо да почека и да чуе што ќе каже Христос за тоа, тој почнал на оние околу себе со шепот да им ги пренесува своите забелешки, префрлувајќи му на Христа што трпи такво растурање. Лукаво наведувал на мисла која веројатно ќе предизвика незадоволство.

Јуда бил благајник на учениците, па од нивните незначителни резерви потајно земал за себе, намалувајќи ги со тоа уште повеќе нивните скромни средства. Сакал да стави во кофчежето сè што можел да добие. Парите од кофчежето често се користеле да им се помогне на сиромасите, и кога нешто е купено што според Јуда не било толку важно, тој би рекол: „Зошто толкаво растурање? Зошто таа вредност не се стави во кофчежето што го носам за сиромасите?“ Делото на Марија сега било во толку уочлива спротивност со неговата себичност, што се усрамил и, според својот обичај, се обидел да му припише вредна побуда на својот приговор против нејзиниот дар. Свртувајќи се кон учениците, прашал: „Зошто мирово не се продаде за триста денарии, и не им се раздаде на сиромасите?“ Но тоа не го рече затоа што се грижеше за сиромасите, туку затоа што беше крадец; кај него беше чекмежето со пари и поткрадуваше од она што го пуштаа во него“. Јуда немал срце за сиромасите. Кога мирисот на Марија и би се продал и кога парите би дошле под негова контрола, сиромасите не би имале никаква полза од нив.

Јуда имал високо мислење за својата способност. Како финансиски експерт, себеси се сметал за многу повисок од

другите ученици, а и нив ги наведувал да го гледаат во иста светлина. Стекнул нивна доверба и вршел силно влијание врз нив. Неговото лажно сочувство кон сиромасите ги измамиле и неговото лукаво навестување сториле со недоверба да гледаат на преданоста на Марија. Околу трpezата кружело шепотење: 560 „Зошто вакво растурање? Тој мирис можеше да биде продаден скапо, а сребрениците да им се дадат на сиромасите!“

Марија ги чула тие зборови, таа критика. Срцето ѝ затреперило. Се плашела дека сестра ѝ ќе ја прекори за растурање. Учителот исто така би можел да помисли дека е лекомислена. Без никакво оправдување или извинување, имала намера да се повлече, кога се слушнал гласот на нејзиниот Господ: „Оставете ја! Зошто ѝ создавате непријатности?“ Видел дека била понижена и збунета. Знаел дека со овој чин ја изразила својата благодарност за проштавањето на гревовите кое му донело олеснение на нејзиниот ум. Подигнувајќи го својот глас над критичката врева, рекол: „Таа ми стори добро дело. Сиромаси секогаш ќе имате со себе, а мене ќе ме немате секогаш. Имено, кога таа го излеа овој мирис врз моето тело, тоа го стори за да ме приготви за закоп“.

Миризливиот дар што намислила Марија дарежливо да го потроши врз мртвото тело на Спасителот, го излеала врз неговото живо тело. При закопот неговиот мирис би го исполнил гробот, а сега го развеселувал неговото срце со гаранција за нејзината вера и љубов. Јосиф од Ариматеја и Никодим својот дар на љубовта не му го понудиле на Исуса додека Исус бил жив. Со горчливи солзи ги донеле своите скапоцени мириси за неговото студено, несвесно тело. Жените што ги донеле мирисите на гробот напразно се труделе, зашто Тој воскреснал. Но, излевајќи ја својата љубов врз Спасителот уште додека бил свесен за нејзината преданост, Марија го помазала за закоп. А кога се упатил во темнината на своето големо искушение, го понел со себе и сеќавањето на тоа дело, на залогот на љубовта што вечно ќе му припаѓа од оние што ги откупил.

Мноштво луѓе своите дарови им ги носат на мртвите. Додека стојат крај студеното, неподвижно тело, слободно изговараат зборови со кои покажуваат љубов. Нежност, почитување, преданост, безгранично му се искажуваат на оној што не гледа и не чуе. Колку драгоцен би бил нивниот мирис кога овие зборови би биле изговорени кога на уморниот дух му биле толку потребни, кога увото можело да ги чуе, а срцето да ги почувствува!

Марија не го сфатила наполно значењето на своето дело на љубовта. Таа не можела да им одговори на своите тужители. Не можела да објасни зошто ја избрала таа прилика да го помаже Исуса. Светиот Дух ја приготвил приликата за неа и таа ги послушала неговите поттици. Вдахновението слегува не давајќи објаснување. Невидливото присуство им зборува на умот и на чувствата и го поттикнува срцето да дејствува. Тоа е оправдание само за себе.

563 Христос ѝ го објаснил на Марија значењето на нејзиното дело и со тоа ѝ дал повеќе отколку што примил. „Кога таа го излеа мирисот врз моето тело“, рекол Тој, „ме приготи за закоп“. Како што се скршил садот од алабастер и целата куќа ја исполнил со својот мирис, така и Христос требало да умре, неговото тело требало да се скрши, но Тој ќе стане од гробот и мирисот на неговиот живот треба да ја исполни земјата. Христос „нè милее и се предаде себеси за нас како принос и жртва на Бога, за благопријатен мирис“ (Ефесците 5,2).

„Вистина ви велам“, изјавил Христос, „каде и да се проповеда ова евангелие, по сиот свет, ќе се раскажува што направи таа, во нејзин спомен“. Гледајќи во иднината, Спасителот со сигурност зборувал за своето евангелие. Тоа требало да се проповеда по целиот свет. Сè додека ќе се шири евангелието, дарот на Марија ќе го шири својот мирис и срцата ќе бидат благословени со нејзиното неприготвено дело. Ќе се дигаат и ќе паѓаат царства, ќе бидат заборавени имињата на владетелите и завојувачите, но делото на оваа жена ќе остане бесмртно на страниците на светата историја. Сè до крајот на времето тој скршен сад од алабастер ќе ја раскажува вистината за безмерната Божја љубов за паднатиот човечки род.

Делото на Марија било сушта спротивност со делото што имал намера да го направи Јуда. Каков остар укор би можел Христос да му даде нему кој посеал семе на критика и лоши мисли во умовите на учениците! Колку оправдано обвинителот би можел да биде обвинет! Христос, кој ги чита побудите на секое срце и кој проникнува секое дело, можел да ги отвори пред присутните на гозбата мрачните поглавја од искуството на Јуда. Празното претворање на кое предавникот ги засновал своите зборови можело да биде откриено, зашто наместо да сочувствува со сиромасите, тој ги ограбувал парите што биле наменети за нивна потпора. Против него би можел да се подигне оправдан гнев поради угнетување на вдовиците, сирачињата и надничарите. Меѓутоа, кога Христос би го разоткрил Јуда,

тоа би можело да се наведува како причина за предаството. И кога би бил обвинет како крадец, Јуда би стекнал наклоност дури и меѓу учениците. Спасителот не го укорил и на тој начин избегнал да му даде изговор за предаството.

Меѓутоа, погледот што му го упатил Исус на Јуда го уверил дека Спасителот проникнал во неговото лицемерство и го прочитал неговиот низок и подол карактер. Пофалувајќи го делото на Марија, што е толку остро осудено, Христос го укорил Јуда. Пред ова, Спасителот никогаш не го укорил непосредно. Сега укорот го вознемирил неговото срце. Решил да се одмазди. Од вечерата отишол право во првосвештеничката палата во која го затекол Советот на заседание и им понудил да им го предаде Исуса во раце.

564

Свештениците многу се израдувале. Овие израелски водачи имале предимство да го прифатат Христа како свој Спасител без никакви пари или цена. Но тие не сакале да го примат драгоцениот дар што им е понуден во најнежен дух на љубовта што привлекува кон себе. Не сакале да го прифатат тоа спасение кое вреди повеќе од злато и го купиле својот Господ за триесет сребреници.

Јуда ѝ попуштал на алчноста сè додека таа не задушила секоја добра црта во неговиот карактер. Го предизвикувал дарот што му бил донесен на Исуса. Неговото срце горело од завист што Спасителот примил дар со кој биле почествувани земните владетели. За износ, што бил значително помалечок од цената на едно шише мирис, го предал својот Господ.

Учениците не биле како Јуда. Тие го сакале Спасителот, но не го процениле правилно неговиот возвишен карактер. Кога би сфатиле што сторил за нив, би разбрале дека ништо што му е подарено нему не е потрошено напразно. Мудреците од исток, кои толку малку знаеле за Исуса, укажувале поцелосно уважување кон честа што му припаѓа. Му донеле драгоцени подароци на Спасителот и со страхопочит му се поклониле иако бил новороденче во јасли.

Христос ги цени делата на љубезноста произлезени од срцето. Кога некој ќе му сторел некое дело од љубов, Тој во својата небесна благородност ќе го благословел оној што го сторил тоа. Не го отфрлил ниту наједноставниот цут, скинат со детска рака, што му е понуден со љубов. Тој ги прифаќал подароците од децата и ги благословувал дарителите, запишувајќи ги нивните имиња во Книгата на животот. Помазанието на Марија што го извршила над Исуса се спомнува во Светото

писмо за да се направи разлика меѓу неа и другите Марији. Делата на љубовта и на длабоката почит кон Исуса се доказ за верата во него како Божји Син. Светиот Дух спомнува докази на верност на жени кон Христа: „Ако им миела нозе на светите, ако им помагала на страдалници и ако се посветила на секое добро дело“ (1. Тимотеј 5,10).

Христос се радувал поради сериозната желба на Марија да ја изврши волјата на својот Господ. Го прифатил богатството на чистите чувства што неговите ученици не ги разбрале и не би ги разбрале. Таа желба со која Марија морала да ја изврши оваа служба за својот Господ имала поголема важност од сите скапоцени масла на светот затоа што таа ја изразувала нејзината почит кон Спасителот на светот. Тоа била љубовта Христова што ја гонела. Нејзината душа ја исполнувало неспоредливото совршенство на Христовиот карактер. Тоа миризливо масло било симбол на срцето на дарителот, надворешен израз на љубовта напојувана од небесните потоци сè додека не се излеала.

565 Делото на Марија било токму онаа поука што на учениците требало да им покаже дека на Христа би му бил пријатен показот на нивната љубов. Тој ним им бил сè и тие не разбрале дека наскоро ќе бидат лишени од неговото присуство, дека наскоро не ќе можат да му подарат ниту еден дар на својата благодарност за неговата голема љубов. Христовата осаменост, неговата одвоеност од небесните дворови, тоа што живеел како човек меѓу луѓето, учениците никогаш не го сфатиле или не го ценеле колку што би требало. Често бил ожалостен затоа што учениците не му го давале она што требало да го прими од нив. Знаел дека и тие би сфатиле кога би биле под влијание на небесните ангели кои го придружувале оти никаква жртва, клку и да е голема, не би била толку вредна за да ги покаже духовните чувства на срцето.

Нивното дополнително сознание им дало вистински увид во тоа што сè можеле да сторат за Исуса изразувајќи му ја љубовта и благодарноста на своите срца додека биле крај него. Кога Исус не бил повеќе со нив и кога навистина се чувствувале како овци без пастир, тие почнале да увидуваат како можеле да му покажат внимание што би му донело радост на неговото срце. Не ја обвинувале веќе Марија, туку себеси. Но кога би можеле да ги повлечат своите приговори, своето погрешно мислење според кое дар треба да примат прво сиромасите а

потоа Христос! Чувствувале жесток самопрекор додека го симнувале ранетото тело на својот Господ од крстот.

Истата потреба се гледа денеска и во нашиот свет. Малку се оние што правилно го ценат сè она што е Христос за нив. Кога би постапувале така, тогаш би се покажала големата љубов на Марија, и на Христа би му се подарило изобилно помазание. Скапоценото миризливо масло не би се сметало за пропаднато. Ништо не би се сметало за премногу драгоцено да му се подари на Христа, никакво самооткажување и самопожртвуваност премногу големи за да поднесат за него.

Зборовите изговорени во гнев: „Зошто вакво растурање?“ живо му ја предпочиле на Христа најголемата жртва што кога и да е е принесена - дарот на самиот себе на жртва-помирница за загубениот свет. Господ бил толку дарежлив кон своето човечко семејство, што за него не може да се каже дека можел да стори повеќе. Дарувајќи го Исуса, Бог го подарил целото небо.

Од човечка гледна точка, таквата жртва претставува немилосрдно растурање. Од човечка гледна точка, целокупниот план на спасението претставува растурање на благодатта и на средствата. Насекаде се среќаваме со самооткажување и со сесрдна жртва. Небесната војска навистина може со чудење да го набљудува човечкото семејство што не сака да биде издигнато и збогатено со безграничната љубов покажана во Христа. Тие навистина можат да извикнат: „Зошто олку големо растурање?“

Меѓутоа, откупот за загубениот свет требало да биде полн, изобилен и целосен. Христовиот дар бил толку обилен што стигнал до секоја душа што ја создал Бог. Тој не можел да се ограничи така да не го пречекори бројот на оние што ќе го прифатат големиот Дар. Сите луѓе не се спасени, а сепак планот на спасението не е растурање затоа што не го постигнува сè она што великодушно е обезбедено со него. Мора да има доволно, дури и да престигне.

Домаќинот Симон бил под влијание на приговорот на Јуда кон дарот на Марија и бил изненаден со Исусовото однесување. Неговата фарисејска гордост била повредена. Знаел дека мнозина од неговите гости Христа го гледаат со недоверба и со незадоволство. Симон рекол во своето срце: „Да е овој пророк, би знаел која е и каква е оваа жена што го допира - дека е грешница“.

Исцелувајќи го Симона од лепра, Христос го спасил од еден живот еднаков на смрт. Но Симон сега се прашал дали Спасителот е пророк. Симон паднал во искушение да мисли дека Христос не е пророк затоа што ѝ дозволил на оваа жена да му се приближи, затоа што не ја турнал гневно и презриво како таква чиишто гревови се премногу големи за да бидат простени и затоа што не покажувал дека сфаќа оти поткликнала. Исус ништо не знае за оваа жена која е толку слободна во своето однесување, си помислил тој, инаку не би ѝ дозволил да го допре.

Меѓутоа, Симон не го познавал Бога и Христа и токму тоа непознавање го навело да мисли онака како што мислел. Не сфатил дека Божјиот Син мора да дејствува на божествен начин, со сожалување, со нежност и со милосрдие. Симоновиот начин на мислење се видел во тоа што не обрнувал никакво внимание на покајничката служба на Марија. Нејзиното дело, нејзината љубов искажана со помазанието на Христовите нозе со мирис ја раздрадила неговата бездушност. Си помислил дека Христос, ако е пророк, ќе ги препознае грешниците и ќе ги укори.

На оваа неискажана мисла Спасителот одговорил: „Симоне, имам да ти кажам нешто... Двајца му беа должни на еден заемодавец. Едниот му должеше потстотини денарии, а другиот педесет. Бидејќи немаа да му вратат, тој великодушно им прости на двајцата. Кој од нив ќе го сака повеќе? Симон одговори: 'Мислам оној кому повеќе му прости.' А Тој му рече: 'Право пресуди!'“

Како што постапил Натан со Давида, така и Христос својата поука во домот ја скрил под превезот на оваа приказка. Товарот го ставил врз својот домаќин самиот себеси да си ја изрече пресудата. Симон ја навел на грев оваа жена што сега ја презирал. Таа доживеала голема неправда од него. Симон и оваа жена се претставени со двајцата должници од расказот. Исус немал намера да даде поука за тоа дека овие две лица треба да чувствуваат различен степен на обврска, зашто секој од нив имал долг - благодарност - што никогаш не може да се врати. Меѓутоа, Симон себеси се сметал за поправеден од Марија, па Исус сакал тој да увиди колку всушност била голема неговата вина. Сакал да покаже дека неговиот грев бил поголем од нејзиниот, толку поголем колку што е долгот од петстотини денари поголем од долгот од педесет денари.

Сега Симон почнал да се набљудува себеси во оваа светлина. Видел како ја набљудува Марија Оној кој бил повеќе отколку пророк. Тој увидел дека Христос со своето остро пророчко око го чита нејзиното срце преполно со љубов и преданост. Се усрамил и сфатил дека се наоѓа во присуство на Оној кој е повозвишен од него.

„Влегов во твојот дом“, продолжил Христос, „ти не ми даде ниту вода за нозете“, а Марија со солзи-покајнички, поттикнати од љубов, ми ги изми нозете и ми ги избриша со својата коса. „Ти не ми даде целив, а таа“, што ти ја презираш, „откако влегов не престана да ми ги целива нозете“. Христос ги наброил приликите што ги имал Симон да ја покаже својата љубов кон својот Господ и да искаже признание за она што е сторено за него. Отворено, но со нежна учтивост, Спасителот ги уверувал своите ученици дека неговото срце е жалосно кога неговите деца ќе занемарат да му ја искажат својата благодарност со зборови и со дела чијашто основа е љубов.

Оној што го испитува срцето, ги читал побудите што го инспирирале делото на Марија, а го видел и духот што ги поттикнал зборовите на Симона. „Ја гледаш ли оваа жена“, го прашал. Таа е грешница. „Но, ти велам, простени ѝ се многу гревови, зашто имаше многу љубов; кому малку му се простува - тој малку љуби“.

Студенилото и немарноста на Симона кон Спасителот покажале колку малку ја цени милоста што ја примил. Тој мислел дека го почестил Исуса со тоа што го повикал во својот дом. Но сега се видел себеси навистина каков што бил. Додека мислел дека го чита својот Гостин, неговиот Гостин го читал него. Ја увидел сета точност на Христовиот суд за него. Неговата вера била фарисејска облека. Тој го презирал Исусовото сожалување. Не го препознал како претставник на Бога. Додека Марија била грешница на која ѝ е простено, тој бил грешник кој никогаш не добил проштавање. Строгото правило на правдата што сакал да го насочи против неа, го осудило него.

Симон бил трогнат со Христовата љубезност бидејќи Христос не го укорил јавно пред гостите. Со него не се постапило онака како што сакал тој да се постапи со Марија. Видел дека Исус не сака да ја обелодени неговата вина пред други, туку со вистинското просудување на овој случај сакал да го осведочи неговиот ум и со љубезноста полна со сожалување да го покори неговото срце.

568 Строгото жигосување би сторило Симон да се стврдне за покајание, додека стрпливата опомена го уверила во неговата вина. Ја увидел големината на својот долг кон Господа. Неговата горделивост е стивната, тој се покајал и горделивиот фарисеј станал понизен, самопожртвуван ученик.

Марија ја сметале за голема грешница, но Христос ги позnaval околностите што го обликувале нејзиниот живот. Тој можел да згасне секоја искра на надеж во нејзината душа, но тоа не го сторил. Тој ја подигнал од очајот и пропаста. Седум пати чула како ги укорува лошите духови што владееле со нејзиното срце и ум. Го чула неговиот силен викот упатен кон Отецот за неа. Знаела колку гревот ѝ е одвратен на неговата неизвалкана чистота и со негова сила го победила.

Кога за човечките очи нејзиниот случај изгледал безнадежен, Христос во Марија видел можности да прави добро. Тој ги видел подобрите особини на нејзиниот карактер. Планот на откупувањето му подарил на човечкиот род големи можности, а овие можности се оствариле кај Марија. Со негова милост станала соучесник во божествената природа. Таа, која паднала и чијшто ум бил врталиште на лоши духови, во служба и заедница, со Божја помош, била доведена многу близу до Спасителот. Тоа била Марија која седела крај неговите нозе и учела од него. Тоа била Марија која го излеала скапоценото масло на помазание врз неговата глава и ги квасела неговите нозе со своите солзи. Марија стоела крај крстот и таа Христа го следела до гробот. Марија била прва на гробот по неговото воскресение. Марија била прва која го објавила воскреснатиот Спасител.

Исус ја познава состојбата на секоја душа. Можеш да кажеш: Јас сум грешен, многу грешен. Можеби и си, но, колку што си полош, толку повеќе ти е потребен Исус. Тој не отфрла никого кој плаче и кој се кае. Никому не му кажува сè што би можел да открие кај него, туку на секоја исплашена душа ѝ наложува да се охрабри. Искрено ќе им прости на сите што ќе дојдат кај него барајќи проштавање и обнова.

Христос може да им наложи на небесните ангели да ги излеат чашите на неговиот гнев врз нашиот свет, да ги уништат оние што покажуваат омраза кон Бога. Тој би можел да ја избрише оваа темна дамка од својата вселена, но не го прави тоа. Тој денеска стои крај кадилниот олтар, изнесувајќи ги пред Бога молитвите на оние што бараат негова помош.

Луѓето што му се обраќаат барајќи прибежиште, Исус ги издигнува над обвинувањата и несогласијата. Ниеден човек, ниту лош ангел, не може да ги обвини овие души. Христос ги соединува со својата божествено-човечка природа. Тие стојат пред големиот Носител на гревот во светлината што излегува од Божјиот престол. „Кој ќе ги обвини Божјите избраници? Бог, кој ги оправдува? Кој е тој што ќе ги осуди? Дали Христос Исус, кој умре, и згора на тоа воскресна, кој е од десната страна на Бога и кој се зазема за нас?“ (Римјаните 8,33.34).

„ИДЕ ТВОЈОТ ЦАР“

*Оваа глава се темели на Матѿеј 21,1-11;
Марко 11,1-10; Лука 19,29-44; Јован 12,12-19*

569 „Нека блика радост, ќерко сионска, триумфирај, ќерко ерусалимска! Еве, ти доаѓа твојот цар: праведен е и победоносен, понизно јавна на магаре, на младо магаре“ (Захар. 9,9).

Петстотини години пред Христовото раѓање пророкот Захарија така го преткажал доаѓањето на царот во Израел. Ова пророштво сега треба да се исполни. Тој, кој толку долго ги одбивал царските почести, сега доаѓа во Ерусалим како ветен наследник на Давидовиот престол.

Во првиот ден на седмицата Христос победоносно влегол во Ерусалим. Мноштвото што доаѓало да го види во Витанија сега го придружувало желно да види како ќе биде примен во Ерусалим. Многу народ се упатил во градот да празнува Пасха, па и тие му се придружиле на мноштвото што го придружувало Исуса. Се чинело дека цела природа се радува. Дрвјата биле облечени во зеленило, а нивниот цвет ширел нежен мирис. Луѓето ги исполнувал нов живот и радост. Пак се будела надеж во ново царство.

Со намера јавајќи да влезе во Ерусалим, Исус пратил двајца свои ученици да доведат магарица со нејзиното магаре. При своето раѓање Спасителот зависел од гостољубивоста на странците. Јаслите во кои лежел биле позајмено место за одмор. Сега, иако безбројниот добиток по ритчињата е негов, зависел од љубезноста на еден странец да му даде животно на кое ќе влезе во Ерусалим како цар. Меѓутоа, во исцрпните упатства што им ги дал на своите ученици за оваа посебна задача пак се открило неговото божество. Како што и преткажал, молбата: „Потребни му се на Господа“, веднаш е исполнета. Исус избрал да се послужи со магаре на кое уште ниеден човек не седнал.

Со силно одушевување учениците ја ставиле својата облека на животното и го качиле својот Учител на него. До тогаш Исус секогаш патувал пеш и учениците од почеток се чуделе што овојпат избрал да јава. Меѓутоа, нивните срца ги разведрила надеж со радосна мисла дека Тој набргу ќе влезе во главниот град, ќе се прогласи за цар и ќе ја воспостави својата царска власт. Додека ја извршувале доверената задача, им ги соопштувале на Исусовите пријатели своите топли надежи, и возбудувањето се раширило надалеку, така што очекувањето среде народот го достигнало својот врв.

Христос при своето царско влегување се придржувал кон еврејскиот обичај. Животното на кое јавал било истото животното што го јавале израелските цареви, и пророштвото преткажало дека Месија така ќе дојде во своето царство. Штом го поставиле на магарето, низ воздухот се разнел победоносен извик. Мноштвото го поздравувало како Месија, како свој цар. Сега Исус ги прифатил почестите што порано не ги дозволувал, и учениците тоа го примиле како доказ дека наскоро ќе се остварат нивните радосни надежи, гледајќи го издигнат на престол.

Мноштвото било уверено дека настапил мигот за нивно ослободување. Во мечта ги гледале римските армии протерани од Ерусалим, а Израелците уште еднаш како независен народ. Сите биле среќни и возбудени. Луѓето меѓусебно се натпреварувале кој да му укаже поголема почит. Не можеле да му укажат чест со надворешен раскош и сјај, туку на дар му ја принеле благодарноста на своите среќни срца. Не можеле да го даруваат со скапоцени подароци, туку на неговата патека ги ширеле своите горни облеку како килим, постилајќи го патот со разлистени маслинови и палмови гранки. Победоносната поворка не можеле да ја поведат со никакви царски знамиња, туку сечеле широки палмови гранки, симбол на победата на природата, и со нив мафтале високо, силно радувајќи се и пеејќи фалбоспеви.

Одејќи патем, мноштвото се зголемувало со нови луѓе кои слушнале за Исусовото доаѓање и брзале да ѝ се придружат на поворката.

Набљудувачите постојано се мешале со мноштвото, прашувајќи: „Кој е тој? Што значи оваа мешаница?“ Сите тие чуле за Исуса и очекувале да влезе во Ерусалим; но знаеле дека Тој до сега ги спречувал сите напори да го постават на престол, па биле мошне изненадени кога дознале дека настанала промена

кај него. Се прашувале што предизвикало ваква промена кај Оној кој објавил дека неговото царство не е од овој свет.

571 Нивните прашања се замолкнати од победничките извици кои ревносното мноштво постојано ги повторувало, а народот што бил малку подалеку ги прифаќал и истите се разнесувале низ околните брекчиња и долини. Сега на поворката ѝ се придружило и мноштво од Ерусалим. Од мноштвото што се собрало да присуствува на Пасха, илјадници од нив пошле да го поздрават Исуса со добредојде. Го поздравувале мафтајќи со палмови гранки и со свети песни. Свештениците во храмот со труби ја огласиле вечерната служба, но малку луѓе се освиле, па неспокојните поглавари си велеле едни на други: „Народот тргна по него!“

Никогаш порано во својот земен живот Исус не му дозволил на мноштвото така јавно да го покаже расположението. Тој јасно го предвидел резултатот. Тоа ќе го одведе на крст. Меѓутоа, негова намера била јавно да се претстави како Откупител. Саќал да го сврти вниманието кон жртвата што треба да ја круниса неговата мисија за паднатиот свет. Додека народот се собирал во Ерусалим да празнува Пасха, Тој, вистинското пасхално јагне, доброволно се посветил себеси за жртва. Неговата Црква во сите идни векови ќе мора неговата смрт за гревовите на светот да ја стори предмет на свое најдлабоко размислување и проучување. Секој факт поврзан со ова мора да биде наполно докажан за да се исклучи секое сомневање. Сега било неопходно очите на целиот народ да се насочат кон него, а настаните што ќе ѝ претходат на неговата голема жртва мора да го насочат вниманието кон жртвата. По една таква пројава на јавно расположение, какво што било ова коешто го придружувало при неговото влегување во Ерусалим, сите очи ќе го следат неговото брзо напредување кон последната сцена.

Настаните поврзани со ова победоносно влегување ќе станат предмет на разговори на сите и сите ќе ги наведат да размислуваат за Исуса. По неговото распнување, мнозина ќе си спомнат за овие настани поврзани со неговото судење и со смртта. Тие ќе бидат поттикнати да ги истражуваат пророштвата и ќе бидат осведочени дека Исус е Месија, а бројот на оние што ќе ја прифатат верата ќе се умножи во сите земји.

Во оваа единствена победоносна сцена на својот земен живот, Спасителот можел да се појави во придружба на небесни ангели најавен со Божја труба, но таквото претставување би било спротивно на целта на неговата мисија, спротивно на

законот што владеел со неговиот живот. Ѐ останал верен на скромната положба што ја прифатил. Тој морал да го носи товарот на човештвото сè додека својот живот не го дал за животот на светот.

Овој ден, кој на учениците им изгледал како најубав ден во животот, би бил затемнет со стусени облаци кога би знаеле дека оваа сцена на радост била само увод во страдањата и смртта на нивниот Учител. Иако често им зборувал за својата неизбежна жртва, сепак, во сегашната радосна, победоносна поворка, ги заборавиле неговите жалосни зборови и очекувале негово среќно владеење на Давидовиот престол. 572

Поворката постојано се зголемувала, и со неколку исклучоци, сите што ѝ се придружиле биле понесени од вдахновението на тој миг, придонесувајќи да се рашират фалбоспевите што се разнесувале и повторно се одгласувале од ритчињата и долините. Постојано се разлевале радосните изблици: „Осана на Давидовиот Син! Благословен Оној кој доаѓа во Господово име!“

Никогаш порано светот не видел таква победоносна поворка. Таа не била слична на поворките на прочуените земни освојувачи. Оваа сцена не истакнувала тажна поворка на заробеници како трофеј на царското јунаштво. Но, околу Спасителот биле славните трофеи на неговото дело на љубовта за грешниот човек. Тоа биле робовите што ги избавил Тој од сатанската сила кои го славеле Бога за своето ослободување. Поворката ја воделе слепите на кои им го вратил видот. Немите, на кои им го одврзал јазикот, најгласно извикувале „Осана“. Улогавите што ги излекувал потскокнувале радосни и најтрудољубиво кинеле палмови гранки и најрадосно мафтале со нив пред Спасителот. Вдовиците и сирачињата го извишувале Исусовото име поради неговите милосрдни дела кон нив. Лепрозните што ги исчистил Тој ја ширеле својата чиста облека на неговиот пат и го поздравувале како цар на славата. Оние што неговиот глас ги разбудил од смртниот сон се наоѓале среде ова мноштво. Лазар, чиешто тело веќе почнало да се распаѓа во гробот, но кој сега се радувал во сила и во славна мажевност, го водел животното на кое јавал Спасителот.

Многу фарисеи биле сведоци на оваа сцена и, горејќи од злоба и пакост, се обидуваале да ја пренасочат струјата на чувствата на народот. Со сиот свој авторитет се обиделе да го замолкнат народот, но нивните повици и застрашувања само го зголемиле одушевувањето. Се уплашиле дека ова мнош-

тво, со силата на својата многубројност, ќе го прогласи Исуса за цар. Во последниот обид се протуркале низ мноштвото до Спасителот и му се обратиле со прекорни и заканувачки зборови: „Учителе, прекори ги твоите ученици“. Изјавиле дека таква бучна манифестација на чувствата е противзаконита и дека тоа властите нема да го дозволат. Меѓутоа, биле замолкнати со Христовиот одговор: „Ви велем, ако овие замолчат, камењата ќе извикуваат“. Таа сцена на победничка поворка ја одредил Бог. Неа ја преткажал пророк, и човек бил немоќен да ја измени Божјата намера. Кога луѓето не би го извршиле неговиот план, Тој би им подарил глас на безживотните камења и тие би го поздравиле неговиот Син, искажувајќи му похвала.

575 Кога фарисеите се повлекле замолкнати, стотици гласови ги прифатиле зборовите на Захарија: „Нека блика радост, ќерко сионска, триумфирај, ќерко ерусалимска! Еве, ти доаѓа твојот цар: праведен е и победоносен, понизно јава на магаре, на младо магаре“

Кога поворката стигнала на врвот на ритчето и почнала да се спушта кон градот, Исус застанал, а со него и целото мноштво. Пред нив се простирал Ерусалим во сета своја слава, блескотејќи во сјајот на залезот на сонцето. Храмот ги привлекувал сите очи. Во сјајна величественост се издигнувал над сè друго и изгледало како да покажува кон небото, како да го упатува народот кон единствениот вистински и жив Бог. Храмот долго бил гордост и слава за еврејскиот народ. Римјаните исто така се гордееле со неговата величественост. Царот што го наименувале Римјаните се здружил со Евреите за повторно да го изгради и да го украси, а царот од Рим го обогатил со свои подароци. Неговата моќ, неговото богатство и величественост го сториле едно од светските чуда.

Додека Сонцето заоѓајќи се прелевало и го позлатувало небото, неговиот блескотен сјај го осветлувал чистиот бел мермер на сидовите на храмот и се распрскувал од неговите столбови обложени со злато. Од врвот на ритчето, на кое стоеле Исус и неговите следбеници, имал изглед на цврста градба од снег украсена со златни кули. На влезот во храмот се наоѓала винова лоза од злато и сребро со зелени лисја и со крупни гроздови што ги изработиле највешти уметници. Ова уметничко дело го претставувало Израел како родна лоза. Златото, среброт и природното зеленило со истенчена изработка биле вкусно поставени, додека ова дело нежно се умилкувало околу белите и светликави столбови, држејќи се со

своите сјајни кадрици за златни украси, разгорувајќи го сјајот на сонцето што заогало и светејќи со величественост како да била земена од небото.

Исус без здив ја гледал оваа сцена, а извиците на големото мноштво, понесени со ненадејната сцена на убавината, стивнале. Сите очи биле насочени кон Спасителот, очекувајќи на неговото лице да го видат восхитувањето што самите го чувствувале. Но наместо тоа, виделе облак на тага. Биле изненадени и разочарани кога ги виделе неговите очи полни со солзи и неговото тело што се нишало како дрво пред налет на луња, додека од неговите треперливи усни, како од длабина на скршено срце, се оттргнал лелек на болка. Каква била таа сцена за ангелите! Нивниот сакан заповедник во солзи на длабоко душевно страдање! Каква била таа сцена за радосното мноштво кое со победоносни извици и со мафтање со палмови гранки го следело до славниот град во кој топло сакале да го почне своето владеење. Исус плачел на гробот на Лазара, но тоа била божествена болка на сочувство кон човечката несреќа. Оваа ненадејна жалост била како тажанка во големиот победоносен собир. Среди сцената на радост, во која сите му укажувале почести, Израеловиот Цар бил во солзи, не во тивки солзи радоснички, туку во солзи и липање на незапирливо, длабоко душевно страдање. Одненадеж мноштвото го зафатило тага. Нивните извици стивнале. Мнозина плачеле од сочувство кон болката што не можеле да ја разберат.

576

Исус не плачел поради страдањата што го чекале. Пред него се наоѓала Гетсиманија, каде што наскоро ќе го покрие ужасна темнина. На повидок исто така била овчата врата низ која со векови ги воделе животните за жртва. Наскоро оваа врата ќе се отвори пред него како пред вистинско Јагне на чијашто жртва за гревовите на светот укажувале сите овие жртви. Во близина била Голгота, место на неговите смртни маки што се приближувале.

Сепак, Откупителот не плачел и не липал од душевна болка поради сето она што го потсетувало на неговата сурова смрт. Неговата болка не била себична. Оваа благородна, самопожртвувана душа не ја плашела помислата на сопствената агонија. Исусовото срце го кинел погледот кон Ерусалим - кон Ерусалим кој го отфрлил Божјиот Син и неговата љубов ја изложил на подбив, кој одбил да биде осведочен со неговите моќни чуда и кој се готвел да му го одземе животот. Видел што станал Ерусалим затоа што го отфрлил својот Откупител и

видел што би можел да стане кога би го прифатил него кој единствено можел да ги исцели неговите рани. Тој дошол да го избави, па како можел да се откаже од него?

Израел бил омилен народ. Неговиот храм Бог го сторил свое живеалиште и тој бил како „негова света гора, радост за сета земја“ (Псалм 48,2). Тука се наоѓа извештај за над илјада години заштитничката грижа и нежна љубов што ги негува еден татко кон својот единец син. Во тој храм пророците ги изнесувале своите свечени опомени. Тука се кадилниците од кои кон Бога се издигнувал темјан помешан со молитвите на верниците. Тука течела крвта на животните која била претслика на Христовата крв. Тука Јехова над престолот на милоста ја покажувал својата слава. Тука свештениците ја вршеле својата служба и тука со векови се гледала велелепноста на симболите и на обредната служба. Меѓутоа, сето тоа морало да заврши - да му се стави крај.

Исус ја подигнал раката - таа рака што толку често ги благословувала болните и оние што страдаат - и, покажувајќи со неа кон осудениот град, извикнал во болка со непрекинат глас: „Е, да го знаеше денеска она што ти носи мир!“ Овде Спасителот застанал и не кажал каква би можела да биде положбата на Ерусалим кога би ја прифатил помошта што сакал да му ја даде - дарувајќи му го својот сакан Син. Кога Ерусалим би го знаел она што било негово предимство да го знае и кога би внимавал на светлината што му ја пратило Небото, би можел да се гордее со благосостојба како цар на сите царства, слободен во силата што му ја дал Бог. Пред неговите капи не би стоеле вооружени војници, ниту на неговите сидови би се виореле римски знамиња. Пред Божјиот Син се издигнувала славна судбина што би му донела благослов на Ерусалим кога би го прифатил својот Откупител. Видел дека преку него можел да биде исцелен од својата страшна болест, ослободен од ропството и утврден како моќна светска престолнина. Од неговите сидови би полетал гулаб на мир кон сите народи. Тој би бил славна круна на светот.

Пред погледот на Спасителот исчезнувала сликата на она што би можел да биде Ерусалим. Го гледал под римски јарем, со печат на Божје негодување, осуден да ја поднесува неговата одмаздничка пресуда. Ја продолжил прекинатата нишка на својата тажачка: „Но сега е скриено од твоите очи. Зашто ќе дојдат денови за тебе, кога твоите непријатели ќе те опкружат со ровови, ќе те опколат и ќе те притеснат од сите страни. И ќе

те срамнат со земјата тебе, и твоите деца во тебе; и не ќе остане во тебе ни камен на камен, зашто не го препозна времето кога беше посетен!“

Христос дошол да го спаси Ерусалим и неговите деца, но фарисејската горделивост, нивното лицемерство, љубомора и злоба, го спречиле да ја оствари својата намера. На Исуса му била позната страшната одмазда што ќе се урне врз осудениот град. Го видел Ерусалим опколен со војска, опседнатите жители како умираат од глад, мајките што ги јадат лешевите на своите деца, родителите и децата како си го отимаат последниот залак храна едни од други, природните чувства уништени со разурнувачките чувства на гладот. Видел дека тврдокорноста, откриена во отфрлањето на неговото спасение, ќе ги наведе Евреите да одбијат да ѝ се покорат на освојувачката војска. Ја набљудувал Голгота на која ќе биде распнат, густо покриена со крстови како шума со дрвја. Ги видел кутрите жители како страдаат на справи за мачење и распнати на крст, прекрасните палати разурнати, храмот во урнатини, од чиешто масивни сидови не останал ни камен на камен, додека градот бил преоран како поле. Спасителот навистина морал да липа во душевни маки гледајќи ја таа страшна сцена.

Ерусалим бил негово дете-галениче, и како еден нежен татко што тагува заради загубениот син, така и Исус плачел над саканиот град. Како можам да те дадам? Како можам да те гледам препуштен на пропаст? Морам ли да те пуштам да ја наполниш чашата на своето беззаконие? 578

Една душа има толкава вредност, што во споредба со неа световите стануваат безначајни; но овде требало да биде погубен цел еден народ. Кога сонцето што брзо заогало ќе се загуби од видикот, ќе заврши и денот на милоста за Ерусалим. Додека поворката се задржувала на Маслинската гора, за Ерусалим уште не било предоцна да се покае. И тогаш, ангелот на милоста ги склопил крилјата и слегол од златниот престол за да ѝ го отстапи местото на правдата и на осудата што бргу настапувала.

Меѓутоа, Христовото големо срце на љубовта сè уште се молело за Ерусалим кој ја презирал неговата милост, кој ги омаловажувал неговите опомени и забрзано се готвел своите раце да ги натопа со неговата крв. Само кога Ерусалим би сакал да се покае, сè уште не би било предоцна. Додека храмот и кулите се милувани од последните зраци на сонцето што заогало - нема ли некој добар ангел да го поведе кон љубовта

на Спасителот и да ја спречи неговата пропаст? Прекрасен, но грешен граде, кој ги каменуваше пророците, кој го отфрли Божјиот Син, кој со својата окоравеност самиот себеси се спушти во окови на ропство, твојот ден на милоста речиси е при крај.

Сепак, Божјиот Дух повторно му проговорил на Ерусалим. Пред да помине денот, за Христа е дадено уште едно сведоштво. Се подигнал глас на сведок, одговарајќи на пророчкото минато. Ако Ерусалим го чуе повикот, ако го прифати Спасителот кој влегува низ неговите капи, сè уште може да биде спасен.

До поглаварот стигнала вест дека кон градот се приближува Исус, придружуван од големо мноштво. Но за Божјиот Син тие немале добредојде. Во страв му излегле во пресрет, надевајќи се дека ќе го растераат мноштвото. Кога поворката почнала да слегува од Маслинската гора, поглаварите ѝ го пресекле патот. Се распрашувале за причината на толку бучната радост. Кога прашале: „Кој е Овој?“ учениците, инспирирани од Духот, дале одговор на ова прашање. Со уверлив тон ги повторувале пророштвата што се однесуваат на Христа:

Ќе ви каже Адам: Тоа е потомот на жената кој ќе ѝ застане на главата на змијата.

Прашајте го Аврама, па ќе ви каже: Тој е „Мелхиседек, Салимски“, Царот на мирот (1. Мојсеева 14,18).

Ќе ви каже Јаков: Тоа е Оној на кого му припаѓа „палката владеечка“, „од племето на Јуда“.

Ќе ви каже Исаија: „Емануел“, „Прекрасен, Советник, Бог силен, Отец вечен, Кнез на мирот“ (Исаија 7,14; 9,6).

Ќе ви каже Еремија: Никулецот на Давида, „Господ правда наша“ (Еремија 23,6).

579 Ќе ви каже Даниел: Тој е помазаникот - Месија.

Ќе ви каже Осија: Тој е „Господ Бог над војските - неговото име е Господ“ (Осија 12,6).

Ќе ви каже Јован Крстителот: Тој е „Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29).

Големиот Јехова објавил од својот престол: „Ова е мојот мил Син, кој е по мојата волја“ (Матеј 3,17).

Ние, неговите ученици, изјавуваме: Ова е Исус, Месија, Кнезот на животот, Откупителот на светот.

А го признава и кнезот на силите на темнината, изјавувајќи: „Знам кој си ти, Божји светец“ (Марко 1,24).

ОСУДЕН НАРОД

Оваа глава се џемели на Марко 11,11-14.20.21; Матџеј 21,17-19

Христовото победоносно влегување во Ерусалим било ⁵⁸⁰ бледа претслика на неговото доаѓање на небесните облаци со голема сила и слава среде победоносно славје на ангелите и радост на светите. Тогаш ќе се исполнат Христовите зборови упатени до свештениците и фарисеите: „Ви велам: отсега нема да ме видите додека не речете: ’Благословен е Оној кој доаѓа во Господово име“ (Матеј 23,39). Во пророчкото видение, дадено на Захарија, е прикажан денот на конечната победа, а тој исто така ја видел и судбината на оние што го отфрлиле Христа при неговото прво доаѓање: „Ќе го гледаат Оној што го прободоа; ќе плачат над него како над единец, горко ќе го оплакуваат како првенец“ (Захарија 12,10). Христос однапред ја видел оваа сцена кога го набљудувал градот и плачел над него. Во блиското разурнување на Ерусалим го видел конечното уништување на народот кој бил виновен за крвта на Божјиот Син.

Учениците ја виделе омразата на Евреите кон Христа, но уште не виделе кон што води тоа. Уште не ја разбрале вистинската состојба на Израел, ниту ја сфатиле одмаздата што ќе се урне врз Ерусалим. Христос им го открил ова со значајна и очигледна поука.

Последниот повик упатен до Ерусалим бил напразен. Свештениците и поглаварите го чуле пророчкиот глас од минатото повторен низ ехото на мноштвото во одговорот на прашањето: ⁵⁸¹ Кој е тој?, но не го прифатиле како глас на Вдахновението. Со лутина и со чудење се обиделе да го смират народот. Среде мноштвото имало и римски офицери на кои непријателите Христа им го покажале како водач на бунт. Изјавиле дека тој ќе го заземе храмот и во Ерусалим ќе завладее како цар.

Меѓутоа, смирувачкиот Исусов глас за миг го стивнал бучното мноштво кога повторно објавил дека не дошол да воспостави земна власт, дека наскоро ќе отиде кај својот Отец и дека неговите тужители нема да го видат повеќе сè додека не дојде повторно во слава. Тогаш, предоцна за нивното спасение, тие ќе го признаат. Овие зборови Исус ги изговорил со тага и со голема сила. Римските офицери биле замолкнати и совладани. Нивните срца, иако биле туѓи за божественото влијание, биле поттикнати како никогаш порано. На благото, сериозно Исусово лице читале љубов, доброта и тивко достоинство. Биле поттикнати со изразот на наклоноста што не можеле да ја разберат. Наместо да го уапсат, тие биле склони на Исуса да му изразат своја почит. Свртувајќи се кон свештениците и поглаварите, ги обвинувале дека создаваат немири. Овие водачи, разочарани и поразени, со своите жалби се свртиле кон народот и налутено почнале да се расправаат со него.

Во меѓувреме Исус незабележано стигнал до храмот. Овде било сè тивко, зашто сцената на Маслинската гора го привлекла народот. Кратко Исус се задржал во храмот, набљудувајќи го со жалосен поглед. Потоа се повлекол со своите ученици и се вратил во Витанија. Кога народот го барал да го постави на престол, не можел да го најде.

Цела ноќ Исус поминал на молитва, а изутрината пак дошол во храмот. На својот пат поминал покрај еден овоштарник со смокви. Бил гладен. „Оддалеку виде една смоква, разлистена, па тргна кон неа, не ќе најде ли нешто, а кога втаса, не најде ништо освен лисја, зашто уште не беше време за смокви“.

Уште не било време за зрели смокви, освен на некои места, а за планинскиот крај околу Ерусалим можело навистина да се каже дека „уште не беше време за смокви“. Но во овоштарникот, каде што дошол Исус, едно дрво изгледало понапредно од другите. Тоа веќе било покриено со лисја. За смоквата природно е прво да се појави плод, а потоа лист. Затоа ова дрво, оваа смоква, наполно разлистена, ветувала и добро развиен плод. Но нејзиниот изглед измамувал. Откако ги пребарал нејзините гранки, од најниската до највисоката, Исус на неа „не најде ништо освен лисја“. Таа се состоела претежно од лисја што мамеле, и ништо повеќе.

582 Христос над неа изрекол клетва да се исуши. „Отсега до века никој да не касне плод од тебе!“ рекол. Следното утро, кога Спасителот и неговите ученици пак се наоѓале на пат кон градот, исушените гранки и олабавените лисја го привлекле

нивното внимание. „Учителе“, рекол Петар, „погледни! Се исушила смоквава што ја проколна!“

Христовото проклетство над смоквата ги изненадило учениците. Тоа им се чинело неспоиво со неговите патишта и дела. Често слушале како изјавува дека не дошол да го осуди светот, туку светот да може да се спаси преку него. Си спомнале за неговите зборови: „Синот човечки не дојде да ги уништи човечките животи, туку да ги спаси“ (Лука 9,56). Неговите прекрасни дела се сторени со цел да обноват, а никогаш не да уништат. Учениците го познавале само како обновител, како исцелител. Овој чин бил осамен. „Каква е неговата цел?“, се прашувале.

Бог „ужива да помилува“. „Тврдам јас, вели Господ, Господ, не ми е мило да умре безбожникот“ (Михеј 7,18; Езекил 33,11). За него уништувањето и изречувањето осуда „е необично дело“ (Исаија 28,21). Меѓутоа, во својата милост и љубов Тој го отстранува превезот од иднината и им го открива на луѓето резултатот на грешното живеење.

Проклетството изречено над смоквата било жива поука. Неродното дрво, веејќи се горделиво со своите лисја пред Христовото лице, било симбол на еврејскиот народ. Спасителот сакал да им ја објасни на своите ученици причината и неизбежноста на судбината на Израел. За оваа цел Тој дрвото го надарил со морални особини и го направил толкувач на божествената вистина. Евреите се држеле далеку, разликувајќи се од другите народи, тврдејќи дека му се покоруваат на Бога. Уживале негова посебна наклоност и тврделе дека се поправедни од секој друг народ. Меѓутоа, биле изопачени со љубов кон светот и со алчност за добивка. Се фалеле со знаење, но не ги познавале Божјите барања и биле полни со лицемерство. Како и неродното дрво, тие фаленички ги ширеле своите горделиви гранки, навидум раскошни, прекрасни за око, но немале никаков плод, „освен лисја“. Еврејската вера со својот величествен храм, со своите свети олтари, со своите свештеници во нивните облекувања и со впечатливите обреди, навистина била убава по надворешен изглед, но ѝ недостигала понизност, љубов и човекољубие.

Сите стебла во овоштарникот со смокви немале плодови, но од дрвјата без лисја не се очекувало никаков плод и не предизвикувале никакво разочарување. Овие дрвја ги претставувале незнабошците. Биле лишени од побожноста, како и Евреите, но не тврделе дека му служат на Бога. Не се фалеле

горделиво со својата побожност. Биле слепи за Божјите дела и патишта. Кај нив уште не стигнало времето за смокви. Сè уште го очекувале денот што ќе им донесе светлина и надеж. Евреите, кои примиле поголеми благослови од Бога, се сметале за поодговорни за злоупотребата на овие дарови. Предимствата со кои се фалеле само ја зголемувале нивната вина.

Исус гладен ѝ пристапил на смоквата за да најде храна. Така Тој дошол кај Израел, копнеејќи кај нив да најде плодови на праведноста. Им дал избобилни дарови за да можат да донесат плодови на благослов за светот. Дадена им е секаква можност и предимство, а за возврат од нив барал сочувство и соработка во неговото дело на милоста. Копнеел да види кај нив самопожртвуваност и сомилост, ревност за Бога и длабок копнеж за спасение на нивните ближни. Кога би го држеле Божјиот закон, би го извршиле истото несебично дело што го извршил Христос.

Меѓутоа, љубовта кон Бога и кон човекот била затемнета со горделивост и самоувереност. Навлекле на себе пропаст со тоа што одбиле да им служат на другите. Ризницата на вистината што им ја доверил Бог не му ја дале на светот. Од неродното дрво можеле да го согледаат и својот грев и неговата казна. Овената од проклетството на Спасителот, стоејќи исушена и спржена, сува до корен, смоквата укажувала на тоа што ќе стане еврејскиот народ кога Божјата милост ќе се повлече од него. Одбивајќи да го подели благословот со другите, тој нема повеќе ни да го прими. Господ вели: „Си пропаднал, Израеле“ (Осија 13,9).

584

Оваа опомена важи за сите времиња. Христовиот чин на проколнување на дрвото стои како опомена за сите цркви и христијани. Никој не може да живее според Божјиот закон ако не им служи на другите. Меѓутоа, има многу такви кои не живеат со милосрден, несебичен Христов живот. Некои што себеси се сметаат за одлични христијани, не сфаќаат во што се состои службата на Бога. Тие размислуваат и проучуваат како да си угодат себеси. Времето има вредност за нив само ако можат да собираат за себе. Во сите животни настани ова е нивна цел. Тие не им служат на другите, туку само себеси. Бог ги создал да живеат во свет во кој мора да се покаже несебична служба. Тој одредил на секој можен начин да им помагаат на своите ближни. Меѓутоа, нивното „јас“ е толку големо, што не можат да видат ништо друго. Не се поврзани со човештвото. Тие, кои живеат така само за себе, се слични на смоквата

што имала убав надворешен изглед, но немала плод. Тие се придржуваат кон формата на побожноста, но без покајание и вера. Божјиот закон го почитуваат со зборови, но им недостига послушност. Зборуваат, но не прават. Во проклетството изречено над смоквата, Христос покажал колку е одвратно во неговите очи ова напразно претворање. Тој изјавува дека оној што греши јавно е помалку виновен од оној што му служи на Бога по име, а не раѓа никаков плод на негова слава.

Сторијата за смоквата, што ја изнел Христос пред својата посета на Ерусалим, е поврзана со поука што се наоѓа во проклетството изречено над неродното дрво. Градинарот молел за неродното дрво: Остави ја уште оваа година додека не ископам околу неа и додека не ја наѓубрам; па ако роди, добро, а ако не, ќе ја пресечеш подоцна. На неродното дрво било потребно да му се укаже поголема грижа. Нему требало да му се даде предимство. Меѓутоа, ако остане без плод, ништо нема да го спаси од уништување. Во приказот не е преткажан резултатот на трудот на градинарот. Тој зависел од народот на кој му биле упатени Христовите зборови. Тие биле претставени со неродното дрво и до нив стоело да решат за својата сопствена судбина. Секое предимство што можело да го подари Небото им било дадено, но не ги искористиле своите зголемени благослови. Конечниот резултат е покажан со Христовиот чин на изрекување на проклетство над неродната смоква. Народот сам го одредил своето сопствено уништување.

Повеќе илјади години еврејскиот народ ја злоупотребувал Божјата милост и ги предизвикувал неговите судови, ги отфрлал неговите опомени и ги убивал неговите пророци. Народот во Христово време бил одговорен за истите гревови затоа што одел по ист пат. Вината на тоа поколение лежи во отфрлањето на сегашната вистина и опомена. Оковите што со векови ги ковел овој народ, луѓето во Христовите денови ги прицврстувале на себе.

Во секој период на луѓето им е подарен нивни ден на светлина и предимство, едно време на проверка, во кое можат да се помират со Бога. Но оваа милост има граници. Милоста може со години да повикува, да биде омаловажувана и отфрлана, но тогаш доаѓа време кога милоста го упатува својот последен повик. Срцето станува толку тврдо, што престанува да се освива на Божјиот Дух. Тогаш благиот глас што го задобива грешникот не го преколнува веќе, а карањето и опомените престануваат.

Тој ден дошол за Ерусалим. Исус плачел во тага над осудениот град, но не можел да го спаси. Ги потрошил сите извори. Со отфрлањето на опомените на Божјиот Дух, Израел го отфрлил единственото средство за помош. Не постоела никаква друга сила со која би можел да биде спасен.

Еврејскиот народ е симбол на народите од сите векови што го презирале преколнувањето на бесконечната љубов. Христовите солзи, додека плачел над Ерусалим, биле солзи за гревовите на сите времиња. Во судовите изговорени над Израел, оние што го отфрлаат карањето и опомените на Божјиот Свети Дух, можат да ја читаат својата сопствена осуда.

Во ова поколение постои мноштво што ја гази истата почва по која одеде и неверните Евреи. Тие ја почувствувале Божјата сила, Светиот Дух му зборувал на нивното срце, но тие цврсто се прилепиле за своето неверство и противење. Бог им упатува опомена и карања, но тие не се готови да ги признаат своите гревови, па ја отфрлаат неговата вест и неговиот весник. Истото она средство што го користи Тој за нивно исцелување, им станува карпа на соблазна.

Отпаднатиот Израел ги мразел Божјите пророци затоа што тие ги изнесувале на виделина нивните скриени гревови. Ахав го сметал Илија за свој непријател затоа што пророкот верно ги укорувал тајните беззаконија на царот. Така и денеска Христовиот слуга, кој го укорува гревот, наидува на потсмев и отфрлање.

Библиската вистина, Христовата вера, се бори против силните струи на моралната нечистота. Во срцата на луѓето предрасудата денеска е посилна отколку во Христово време. Христос не ги исполнувал световните очекувања на луѓето; неговиот живот бил укор за нивните гревови, и тие го отфрлиле. Вистината на Божјата реч и денеска не се согласува со постапките на луѓето и со нивните природни склоности, па затоа илјадници ја отфрлаат нејзината светлина. Луѓето, поттикнати од сатаната, се сомневаат во Божјата реч и се одлучуваат за примена на свој независен суд. Тие побргу ја бараат темнината отколку светлината, но тоа го прават на пропаст на своите души. Оние што ги извртувале Христовите зборови, постојано изнаоѓале сè повеќе причини за извртувањето сè додека не се одвратиле од Вистината и од Животот. Така е и денеска. Бог нема намера да отстрани некоја забелешка што телесното срце може да ја изнесе против неговата вистина. За оние што ги добиваат драгоцените зраци на светлината што

би ја расветлиле темнината, тајните на Божјата реч ќе останат такви засекогаш. Вистината е скриена од нив. Тие одат на слепо и не ја познаваат пропаста што е пред нив.

Од врвот на Маслинската гора Христос го набљудувал светот и сите векови и неговите зборови се однесуваат на секоја душа што ги омаловажува повиците на божествената милост. Тој денеска ти се обраќа тебе, кој ја презираш неговата љубов. „Ти, токму ти“, треба да го знаеш она што е потребно за твојот мир. Христос лее горки солзи за тебе кој немаш солзи за себе. Веќе таа злокобна окоравеност на срцето што ги уништила фарисеите, се покажува и во тебе. А секој доказ на Божјата милост, секој зрак на божествената светлина или ја растопува и ја покорува душата, или ја утврдува во нејзиното безнадежно непокајание.

Христос однапред видел дека Ерусалим ќе остане тврдокорен и дека нема да се покае, а сета вина, сите последици на отфрлената милост лежеле пред неговата врата. Така ќе биде и со секоја душа што оди по ист пат. Господ изјавува: „Си пропаднал, Израеле“. „Чуј, земјо! Еве, носам зло на овој народ, плодот на нивниот бунт, зашто тие не ги слушаа моите зборови, го отфрлија мојот закон“ (Осија 13,9; Еремија 6,19).

ПОВТОРНО ЧИСТЕЊЕ НА ХРАМОТ

*Оваа глава се темели на Матееј 21,12-16.23-46;
Марко 11,15-17. 27-33; 12,1-12; Лука 19,45-48; 20,1-19*

589 На почетокот на својата служба Христос ги истерал од храмот оние што го обесветувале со својата несвета трговија и неговата божествена појава влеала страв во срцата на смутливите трговци. На крајот на својата мисија Тој повторно пошол во храмот и го нашол осквернет како и порано. Состојбата била дури потешка отколку порано. Надворешното предворје на храмот личело на огромен добиточен пазар. Мукање, блеење, остар свекот на метални пари - сето тоа се мешало со налутеното препирање на трговците, а меѓу нив се слушале и гласови на луѓето од светата служба. Лично достоинствениците на храмот се занимавале со купување и продавање и со размена на пари. Алчноста за заработка целосно завладеала со нив и тие во Божјите очи не биле подобри од арамии.

Свештениците и поглаварите малку ја сфаќале светоста на задачата што требало да ја извршат. За време на секоја Пасха и на празникот Сеници свештениците колеле илјадници животни, а нивната крв ја собирале и ја излевале врз олтарот. Евреите биле запознати со жртвувањето на крвта и речиси го загубиле од вид фактот дека гревот е причина за пролевањето на животинската крв, но не сфатиле дека таа ја претставува 590 крвта на Божјиот сакан Син што требало да се пролее за животот на светот и дека со принесувањето на жртвите луѓето треба да бидат упатени кон распнатиот Откупител.

Исус ги набљудувал невините жртви и видел како Евреите од овие големи собири направиле сцени на крвопролевање и грубост. Наместо понизно покајание поради гревот, тие го умножувале жртвувањето на животните мислејќи дека Бог може да се почитува со служба без срце. Срцата на свештени-

ците и поглаварите се стврднале во себичноста и лакомството. Од вистинските симболи што укажувале на Божјето Јагне создале средства за богатење. На тој начин во очите на народот светоста на службата поврзана со принесувањето на жртви во голема мера била уништена. Кај Исуса бил предизвикан оправдан гнев. Знаел дека неговата крв, што наскоро ќе се пролее за гревовите на светот, свештениците и старешините ќе ја ценат исто толку малку колку што ја ценат и крвта на животните што постојано ја пролевале. Христос преку пророците зборувал против таквите постапки. Самиот рекол: „Зар на Господа повеќе му се мили жртвите паленици и приносите, отколку да се слуша неговиот глас? Знај, послушноста е поважна и од најдобрата жртва и покорноста е подобра од бравско со лој“. Гледајќи го во пророчко видение отпадот на Евреите, Исаија им се обраќа како на поглавари на Содом и Гомор: „Чујте ја пораката Господова, кнезови содомски, послушај го законот на нашиот Бог, народе гоморски! Зошто ми се вашите безбројни жртви? вели Господ. Сит сум од овнешките паленици и од телешкото со лој. Ми се смачи крвта на биковите, на јагнињата и јарињата. Кога доаѓате да се јавите пред лицето мое, кој бара од вас да газите по моите тремови? Измијте се, исчистете се, отстранете ги од пред моите очи опачните дела, престанете да правите зло. Научете се да правите добро: стремете се кон праведност, помагајте им на угнетените, заштитиувајте ги сираците, бранете ја вдовицата“ (1. Самоилова 15,22; Исаија 1,10-12.16.17).

Тој, кој лично ги дал овие пророштва, сега за последен пат ги повторил опомените. Народот Исуса го прогласил за израелски цар, исполнувајќи го со тоа пророштвото. Тој ги примил нивните почести и го прифатил царското звање. Морал да дејствува како личност во таква положба. Знаел дека ќе бидат напразни неговите напори да го поправи расипаното свештенство, но сепак неговото дело морало да биде извршено и на овој неверен народ да му биде даден доказ за неговата божествена мисија.

Исусовиот прониклив поглед повторно поминал низ обесветеното предворје на храмот. Сите очи биле насочени кон него. Свештеникот и поглаварот, фарисејот и многубожецот, восхитено го набљудувале него кој стоел пред нив во величество на небесен Цар. Низ човечката природа блеснала божествената природа, наметнувајќи го Христа со достоинство и со слава што никогаш порано не ја покажувал. Оние што

стоеле најблизу до него се повлекле толку колку што им дозволувало мноштвото. Освен неколкумина негови ученици, Спасителот стоел сам. Замолкнал секој шум. Длабоката тишина се чинела неподнослива. Христос проговорил со сила што го потресла народот како мокна луѓа: „Стои напишано: ’Мојот дом ќе биде наречен дом на молитва, а вие го направивте разбојничко дувло““. Неговиот глас се разнесувал низ храмот како труба. Негодувањето што се гледало на неговото лице изгледало како оган кој спалува. Со авторитет, кој не поднесувал приговор, Тој заповедал: „Изнесете го тоа одовде!“ (Јован 2,16).

592 Три години порано поглаварите во храмот биле посрамени поради своето бегство пред Исусовата заповед. Од тогаш му се чуделе на својот страв и на својата безусловна послушност на еден скроман човек. Чувствувале дека не е можно да се повтори тоа нивно недостоинствено предавство. Сепак, сега биле повеќе исплашени отколку порано и со поголема брзина ја послушале неговата заповед. Немало никој што би се осмелил да ја оспори неговата власт. Свештениците и трговците побегнале од Исуса, гонејќи го пред себе својот добиток.

На патот од храмот сретнале мноштво што доаѓало со своите болни, распрашувајќи се за големиот Исцелител. Некои од нив се вратиле кога го чуле извештајот на тие што бегале. Се плашеле да се сретнат со Оној кој е толку силен, што само со поглед ги отерал свештениците и поглаварите од своето присуство. Меѓутоа, поголем број се пробивале низ забрзаното мноштво со желба да допрат до него кој бил нивна единствена надеж. Кога мноштвото побегнало од храмот, сепак мнозина останале. Ним сега им се придружиле придојдените. Повторно предворјето на храмот било полно со болни и со оние што умирале и Исус уште еднаш им послужил.

По извесно време свештениците и поглаварите се осмелиле да се вратат во храмот. Кога стравот исчезнал, биле зафатени со силна желба да дознаат кој ќе биде следниот Исусов потфат. Очекувале Тој да го заземе Давидовиот престол. Кога се вратиле тивко во храмот, слушнале гласови на мажи, жени и деца како го фалат Бога. Кога влегле, застаанале вчудовидени пред таа преубава сцена. Виделе исцелени болни, слепи со вратен вид, глуви со обновен слух и куци како скокаат од радост. Децата предводеле при радувањето. Исус ги исцелил нивните болести, ги прегрнал, ги примил нивните благородни бакнежи, а некои од нив и заспале на неговиот

скут додека го учел народот. Со радосни гласови децата сега го славеа. Ги повторувале извиците „Осана“ од претходниот ден и победоносно мафталеле со палмови гранки пред Спасителот. Храмот одсвонувал од нивното радосно славје: „Благословен е Тој кој доаѓа во Господово име!“ „Еве, ти доаѓа твојот Цар: праведен е и победоносен“ (Псалм 118,26; Захарија 9,9). „Осана на Давидовиот Син!“

Звукот на овие среќни, неусилени гласови бил навреда за црковните поглавари. Почнале да ја кочат таквата манифестација на чувствата. Им велеле на луѓето дека Божјиот дом е обесветен со детските стапалки и со нивните радосни извици. Откако се увериле дека нивните зборови не влијаат врз луѓето, поглаварите му се обратиле на Христа: „Слушаш ли што зборуваат овие? А Исус им рече: Да, зар не сте прочитале никогаш: 'Од устата на децата и доенчињата си пригответи себеси пофалба?'“ Пророштвото преткажало дека Христос ќе биде прогласен за цар и тие зборови морало да се исполнат. Израеловите свештеници и поглавари одбиле да ја објават неговата слава, па Бог ги поттикнал децата да станат негови сведоци. Кога би биле замолкнати детските гласови, славата на Спасителот би ја огласиле столбовите на храмот.

593

Фарисеите биле мошне збунети и вознемирени. Оној што не можеле да го застрашат, сега господари. Исус ја зазел својата положба на чувар на храмот. Никогаш порано не зел таква царска власт. Никогаш порано неговите зборови и дела немале толку голема сила. Правел чудесни дела низ цел Ерусалим, но никогаш порано на толку свечен и впечатлив начин. Во присуство на народот, кој бил сведок на неговите прекрасни дела, свештениците и поглаварите не се осмелувале да покажат отворено непријателство кон него. Иако налутени и збунети со неговиот одговор, тој ден не можеле да сторат ништо.

Следното утро Синедрионот пак го разгледувал начинот на постапување со Исуса. Пред три години барале некаков знак за неговото месијанство. Од тоа време тој направил силни дела во сета земја. Лекувал болни, чудесно нахранил илјадници луѓе, одел по бранови и смирил вознемирено море. Во повеќе наврати ги читал човечките срца како отворена книга, ги истерувал лошите духови и дигал мртви. Поглаварите пред себе имале докази за неговото месијанство. Сега решиле да не бараат никаков знак за неговата власт, туку да извлечат некакво признание или изјава врз чијашто основа би можел да биде осуден.

Упатувајќи се кон храмот во кој поучувал, продолжиле да му поставуваат прашања: „Со каква власт го правиш тоа? И кој ти ја даде таа власт?“ Очекувале Тој да тврди дека неговата власт е од Бога. Таквото тврдење имале намера да го негираат. Меѓутоа, Исус ги дочекал со прашање кое очигледно навлегувало во друг предмет и својот одговор им го условил со нивниот одговор на ова прашање. Рекол: „Од каде беше Јовановото крштавање? Од небото или од луѓето?“

Свештениците виделе дека се наоѓаат во недоумица од која никаква мудрост не би можела да ги извлече. Ако кажат дека Јовановото крштавање било од небото, нивната недоследност ќе стане очигледна. Христос би можел да им каже: Тогаш зошто не му верувате? Јован сведочеше за Христа: „Еве го ⁵⁹⁴ Јагнето Божје кое ги зема гревовите на светот“ (Јован 1,29). Ако свештениците верувале во Јовановото сведоштво, како можат да го негираат Христовото месијанство? Ако го објават своето вистинско верување, дека Јовановата служба била од луѓето, тогаш на себе би навлекле бура од негодување, зашто народот сметал дека Јован е пророк.

Со голем интерес мноштвото очекувало одговор. Луѓето знаеле дека свештениците тврдат оти ја прифаќаат Јовановата служба, па без никакво сомневање очекувале да признаат дека Јован е пратен од Бога. Но, по заедничкото, таинствено договарање, свештениците решиле да не се изложуваат на неприлика. Лицемерно признавајќи го незнаењето, рекле: „Не знаеме“. „Ни јас нема да ви кажам“, рекол Христос, „со каква власт го правам ова“.

Закониците, свештениците и поглаварите биле замолкнати. Збунети и разочарани, стоеле намрштени, не осмелувајќи се да му поставуваат на Христа понатаму прашања. Со својата страшливост и нерешителност, во голема мера ја загубиле честа пред народот, кој сега стоел крај нив, набљудувајќи го љубопитно поразот на овие горделиви и самоправедни луѓе.

Сите овие Христови кажувања и дела биле важни и нивното влијание требало да се почувствува во многу поголема мера по неговото распнување и вознесување. Мнозина од овие што грижливо го очекувале резултатот на Исусовото испитување најпосле требало да станат негови ученици, привлечени кон него прво со неговите зборови изговорени тој ден исполнет со настани. Од нивниот ум никогаш не требало да исчезне сцената од предворјето на храмот. Во разговорот меѓу Исуса и првосвештеникот се открила меѓу нив спротивност. Горде-

ливиот црковен великодостојник бил облечен во богата и скапоцена облека. На главата имал сјајна тијара. Држењето му било достоинствено, косата и долгата брановидна брада му биле посребрени со староста. Неговата надворешност влевала страхопочит кај набљудувачите. Пред оваа достоинствена личност стоело небесното Величество без украси или расфрлање. Неговата облека била извалкана од патувањето, лицето му било бледо и изразуvalo стрпливо поднесена тага, па сепак на него се виделo достоинство и добродушност што се разликувале од гордиот, самоуверен и лут првосвештенички израз. Мнозина од оние што биле сведоци на Исусовите зборови и дела во храмот од тој миг во своето срце го прифатиле како Божји пророк. Меѓутоа, додека чувствата на народот се свртиле во негова полза, омразата на свештениците кон Исуса растела. Мудроста со која ги избегнувал стапиците поставени пред неговите нозе била нов доказ за неговата божествена природа и долевала масло на огнот на нивниот бес.

Во расправата со рабините Христова цел не била да ги понижи своите противници. Не се радувал да ги види во тешка положба. Сакал да им даде важна поука. Тој ги понижил своите непријатели со тоа што дозволил да се заплеткаат во мрежата што му ја поставиле нему. Нивното признавање дека не ја знаат природата на Јовановото крштавање му дало можност да зборува, и Тој ја искористил така што им ја изнел нивната вистинска состојба, додавајќи уште една опомена покрај многуте што веќе ги дал. 595

„Што мислите за ова? Еден човек имаше два сина, па отиде кај првиот и му рече: 'Синко, појди на лозје и работи денес таму!' Тој одговори, велејќи: 'Ќе појдам господару', но не отиде. Потоа, дојде кај вториот и му го рече истото. А тој одговори и рече: 'Не одам!'; но потоа се покаја и отиде. Кој од овие двајцата ја исполни волјата на таткото?“

Ова ненадејно прашање неговите слушатели ги сторило непретпазливи. Внимателно го следеле овој приказ и сега веднаш одговориле: „Вториот“. Насочувајќи го својот сериозен поглед кон нив, Исус одговорил со сериозен и свечен глас: „Вистина ви велам, даночниците и блудниците пред вас ќе влезат во Божјето царство. Зашто Јован дојде кај вас по праведен пат и не му поверувавте, а даночниците и блудниците му поверуваа. А вие, иако го видовте тоа, не се покајавте за да му поверувате“.

Свештениците и поглаварите можеле да дадат само правилен одговор на Христовото прашање, па така Тој го добил нивното мислење што одело во прилог на вториот син. Овој син ги претставувал цариниците, оние што фарисеите ги презирале и ги мразеле. Цариниците биле мошне нечесни. Навистина биле престапници на Божјиот закон, потполно опирајќи им се во својот живот на неговите барања. Биле неблагодарни и несвети. Кога им било речено да одат и да работат во Господовото лозје, тоа го одбиле со презир. Меѓутоа, кога дошол Јован, проповедајќи покајание и проштавање, цариниците ја прифатиле неговата вест и се крстиле.

Првиот син ги претставувал водачите на еврејскиот народ. Некои од фарисеите се покајале и го примиле Јовановото крштавање, но водачите не сакале да признаат дека тој дошол од Бога. Неговите опомени и обвинувања не произвеле кај нив обнова. Тие „ја отфрлија Божјата намера за нив и не го примија неговото крштавање“ (Лука 7,30). Неговата вест ја презирале. Како и првиот син кој, одговарајќи на повикот, рекол: „Ќе појдам, господару“, но не отишол, свештениците и поглаварите изјавувале дека се послушни, но на дело покажувале непослушност. Се расфрлале со изјави за побожност, тврделе дека го почитуваат Божјиот закон, но покажувале само лажна послушност. Цариниците биле обвинувани и проколнувани од фарисеите како неверници, но тие со својата вера и дела покажувале дека одат кон небесното царство пред овие лицемерни луѓе кои добиле голема светлина, но чиишто дела не одговараат на нивните изјави за побожноста.

596

Свештениците и поглаварите не сакале да ги поднесуваат овие силни вистини; меѓутоа, останале мирни, надевајќи се дека Исус ќе каже нешто што ќе можат да го свртат против него; но морале да поднесат уште нешто.

„Чујте друга споредба“, рекол Христос. „Беше еден домаќин кој насади лозје, го загради со плот, и ископа во него гмечало за грозје; изгради кула, им го даде под наем на лозарите и си замина на пат. А кога наближи времето за грозјебрање, ги прати своите слуги кај лозарите, за да го приберат родот. А лозарите ги фатија неговите слуги и едниот го натепаа, другиот го убија, а третиот го каменуваа. Тој пак прати други слуги, повеќе од првите, но и со нив постапија исто. Најпосле кај нив го прати својот син, велејќи: 'Ќе се засрамат од мојот син!' Но кога лозарите го видоа синот, си рекоа меѓу себе: 'Овој е наследникот! Ајде да го убиеме и да го присвоиме неговото

наследство!‘ И го фатија, го исфрлија од лозјето и го убија. Кога ќе дојде господарот на лозјето, што ќе им стори на лозарите?’“

Исус им се обратил на сите присутни луѓе, но одговор дале свештениците и поглаварите. „Злосторниците ќе ги погуби за злосторствата“, кажале, „а лозјето ќе им го даде под наем на други лозари, кои ќе му ги даваат плодовите навреме“. Овие говорници од почеток не проникнале во примената на оваа споредба, но сега увиделе дека самите себеси си изрекле осуда. Во споредбата домаќинот го претставува Бога, лозјето еврејскиот народ, а оградата Божјиот закон кој бил нивна заштита. Кулата била величествениот храм. Стопанот на лозјето сторил сè што било потребно тоа да напредува. „Што можев уште да сторам за моето лозје“, вели Тој, „што не сум сторил?“ (Исаија 5,4). Така е прикажана Божјата неуморна грижа за Израел. Како лозарите што биле должни да му вратат на стопанот одреден дел од родот на лозјето, така Божјиот народ требало да го почитува со животот сообразен со нивните свети предимства. Но, како лозарите што ги убиле слугите што ги пратил стопанот кај нив по род, така Евреите ги убивале пророците што ги праќал Бог кај нив за да ги повикаат на покајание. Постојано биле убивани весниците. До овде не можело да се сомнева во примената на споредбата, а и она што следело не било помалку очигледно. Во саканиот син што го пратил стопанот на лозјето кај своите непослушни слуги и што тие го фатиле и го убиле, свештениците и поглаварите ја виделе јасната слика на Исуса и неговата претстојна судбина. Веќе имале намера да го убијат Оној што им го пратил Отецот како последен повик. Во одмаздата досудена на неблагодарните лозари е прикажана судбината на оние што ќе го убијат Христа.

597

Набљудувајќи ги со сожалување, Спасителот продолжил: „Зар не сте прочитале никогаш во Писмата: ‘Каменот што го отфрлија сидарите, стана темелен камен. Од Господа е тоа, и чудесно е во нашите очи? Затоа ви вела дека ќе ви биде одземено Божјето царство и ќе му биде дадено на народ кој ќе ги донесува плодовите на царството. И кој ќе падне врз тој камен - ќе се распарчи, а врз кого ќе падне тој - ќе го смачка“.

Ова пророштво Евреите често го повторувале во синагогите, применувајќи го на Месија кој ќе дојде. Христос бил темелен камен на еврејскиот верски систем и на целокупниот план на спасението. Овој темелен камен еврејските градители, свештениците и поглаварите во Израел, сега го отфрлаат. Спасителот нивното внимание овојпат го насочил кон проро-

штвата кои укажуваат на опасноста што им се заканува. Со сите средства што биле во негова моќ се трудел да им ја објасни природата на делото што се приготвувале да го извршат.

Неговите зборови имале и друга цел. Поставувајќи го прашањето: „Кога ќе дојде господарот на лозјето, што ќе им стори на лозарите?“, Христос сакал фарисеите да одговорат онака како што одговориле. Сакал да се осудат самите себеси. Неговите опомени, што не произвеле кај нив покајание, ќе ја запечатат нивната судбина, па сакал да увидат дека самите навлекле пропаст врз себе. Сакал да им ја покаже Божјата правда со тоа што ќе ги повлече своите предимства од нив како народ, што веќе и почнало и што ќе се заврши не само со уништување на нивниот храм и град, туку и со расејување на народот.

Слушателите ја сфатиле опомената. Но наспроти осудата што самите себеси си ја изрекле, свештениците и поглаварите биле готови да ја надополнат сликата, велејќи: „Овој е наследникот! Ајде да го убиеме“. „И гледаа да го фатат, но се плашеа од народот“, зашто народните чувства биле на Христова страна.

Наведувајќи го пророштвото за отфрлениот камен, Христос се осврнал на еден вистински настан од историјата на Израел. Настанот бил во врска со градењето на првиот храм. Иако имал посебна примена во времето на првото Христово доаѓање и со посебна сила требало да влијае врз Евреите, тој содржи поука и за нас. Кога се градел Соломоновиот храм, огромното камење за сидовите и за темелот биле потполно приготвени во каменоломот. По доставувањето на градилиштето, над нив не смеело да се употреби ни едно орудие; работниците само ги поставувале на одредено место. За потребите на темелот донесен е еден камен со невообичаена големина и со нарочен облик, но работниците не можеле да најдат место за него, па не го прифатиле. Постојано им пречел додека неупотребен лежел на нивниот пат. Долго останал отфрлен камен. Меѓутоа, кога градителите требало да го постават темелниот камен, долго барале да најдат камен доволно голем и јак и со соодветен облик да го заземе тоа посебно место и да го понесе големиот товар што би почивал врз него. Ако направат неправилен избор за ова важно место, ќе биде загрозна сигурноста на целата зграда. Тие мора да најдат камен што ќе може да му преодолее на влијанието на сонцето, на мразот и луњата. Биле одбрани неколку камења во различно време, но под притисокот на огромниот товар тие се скршиле на парчиња. Други не можеле да го издржат испитот на

брзите временски промени. Најпосле вниманието го привлекол каменот што толку долго бил отфрлен. Бил изложен на воздух, на сонце и луња, не покажувајќи ниту најмалечка пукнатина. Градителите го испитале овој камен. Ги издржал сите испитувања, освен едно. Решиле да го прифатат за темелен камен ако може да го поднесе тестот на големиот притисок. Испитот е извршен. Каменот е прифатен, донесен е на одреденото место на кое се покажало дека совршено одговара. Во пророчкото видение на Исаија му е покажано дека овој камен бил симбол на Христа. Тој вели: „Господ над војските - единствено Тој нека ви биде свет; единствено од него бојте се, нека ве проникне страв од него. Тој ќе ви биде стапица и камен-сопка, и карпа-соблазна за двете куќи Израелови, стапица и мрежа за сите Ерусалимци. Мнозина од нив ќе се лизнат, ќе паднат, ќе се скршат, ќе се сплеткаат, ќе се фатат“. Поведен во пророчкото видение до првото доаѓање, пророкот видел дека Христос ќе поднесува испити и проверки што симболички се претставени во постапката со главниот темелен камен во Соломоновиот храм. „Затоа вака вели Господ, Господ: 'Еве, поставувам на Сион камен одбран, драгоцен, темелен камен. Оној што верува во него, нема да пропадне“ (Исаија 8,13-15; 28,16).

Во бесконечната мудрост Бог го бира и сам го поставува темелниот камен. Тој го нарекува „темелен“. Цел свет може да ги стави врз него своите товари и таги. Тој може да издржи сè. Врз него може потполно сигурно да се сида. Христос е „одбран камен“. Оние што се потпираат на него Тој нема никогаш да ги разочара. Поминал низ секаков тест. Тој го издржал притисокот на Адамовата вина и вината на неговото потомство и излегол повеќе отколку победник над силите на злото. Тој ги понел товарите што ги ставил на него секој грешник кој се кае. Во Христа грешното срце нашло олеснение. Тој е сигурен темел. Сите, на кои Христос им е надевање, уживаат совршена сигурност.

Во пророштвото на Исаија Христос е прогласен за сигурен темел и за камен-сопка. Пишувајќи под вдахновение на Светиот Дух, апостол Петар јасно покажува на кого Христос му е темелен камен а на кого карпа-соблазна:

„Зашто вкусивте дека Господ е добар. Пристапите кон него, кон живиот Камен, кој, навистина, луѓето го отфрлија, но кој во Божјите очи е одбран, драгоцен, па дозволете од самите вас, како живи камења, да се изгради духовен дом, свето свештенство, да принесува духовни и на Бога угодни

жртви преку Исуса Христа. Зашто вака стои во Писмото: 'Еве, поставувам на Сион Камен темелник, одбран и скапоцен, и кој верува во него, нема да се засрами.' Според тоа, токму тој 'Камен што го отфрлија сидарите, стана темелен камен' - за вас кои верувате драгоцен, а за оние кои не веруваат камен-сопка, карпа-соблазна. На неа се сопнуваат, зашто не ѝ веруваат на речта и тоа е нивна судбина" (1. Петрово 2,3-8).

За тие што веруваат Христос е сигурен темел. Тоа се оние што паѓаат врз Карпата и се кршат. Овде е прикажана преданоста кон Христа и верата во него. Да паднеме врз Карпата и да се скршиме значи да се откажеме од нашата самоправедност и со детска понизност да дојдеме кај Христа, да се покаеме поради нашите престапи и да веруваме во неговата љубов која проштава. Исто така со вера и со послушност да сидаме на Христа како наш темел.

На овој жив Камен можат да сидаат еднакво и Евреите и незнабошците. Тој е доволно голем за сите и доволно силен да ја поднесе тежината и товарот на цел свет. Поврзани со Христа, со живиот Камен, сите што сидаат на овој темел стануваат живо камење. Многу луѓе со своите лични настојувања се изделкани, измазнети и разубавени, но не можат да станат „живо камење“ затоа што не се поврзани со Христа. Без оваа врска не може да се спаси ниеден човек. Без Христовиот живот во нас не можеме да им се противставиме на луѓите на искушенијата. Нашата вечна сигурност зависи од нашето сидање врз сигурниот темел. Мнозина денеска сидаат врз темели што не се испитани. Кога ќе падне дожд, кога ќе најде дива луѓа и силни порои, нивната куќа ќе падне затоа што не е втемелена на вечната Карпа, на главниот темелен Камен - на Исуса Христа.

600

За оние „што се сопнуваат, зашто не ѝ веруваат на речта“, Христос е карпа-сопка. Но „токму тој 'Камен што го отфрлија сидарите, стана темелен камен'“. Како и отфрлениот камен, Христос во својата земна мисија бил занемаруван и малтретиран. Тој „беше презрен, отфрлен од луѓето, човек на болката, свикнат на страдањата... беше презрен, отфрлен“ (Исаија 53,3). Но се приближило времето на неговото прославување. Со воскресението од мртвите Тој, преку Светиот Дух, е прогласен за „Божји Син“ (Римјаните 1,4). При своето второ доаѓање Тој ќе се открие како Господар на небото и земјата. Оние што сега се приготвувале да го распнат, ќе ја признаат неговата големина. Пред вселената отфрлениот Камен ќе стане главен камен темелник.

„Врз кого ќе падне тој - ќе го смачка“. Луѓето што го отфрлиле Христа наскоро ќе го видат уништувањето на својот град и на својот народ. Нивната слава ќе пропадне и ќе се расее како прав на ветерот. А што е тоа што ги уништило Евреите? Тоа била Карпата која, кога би граделе на неа, би била нивна сигурност. Божјата доброта била презрена, правдата отфрлена, милоста потценета. Луѓето се поставиле наспроти Бога и сè што било за нивно спасение, се свртило кон нивно уништување. Сè што Бог одредил да биде за живот, ним им било за смрт. Во распнувањето на Христа, што го извршиле Евреите, лежи и разурнувањето на Ерусалим. Крвта пролеана на Голгота била товар што им донел пропаст на овој свет и во светот што ќе дојде. Така тоа ќе биде и во големиот последен ден кога ќе биде изречена осуда над сите што ја отфрлиле Божјата милост. Тогаш нивната Карпа-соблазна, Христос, ќе им се стори како планина-одмаздничка. Славата на неговата појава, што за праведниците е живот, за грешните ќе биде оган што уништува. Грешникот ќе биде уништен поради отфрлената љубов, поради презрената милост.

Со многу сликовити споредби и опомени, кои постојано ги повторувал, Исус покажал што ќе доживеат Евреите поради отфрлањето на Божјиот Син. Со овие зборови Тој им се обраќа на сите во сите векови кои одбиваат да го примат него како свој Откупител. Секоја опомена важи за нив. Осквернетиот храм, непослушниот син, неверните лозари, презривите сидари, се слика на искуството на секој грешник. Ако не се покае, судбината што ја навестуваат тие ќе биде негова.

СУДИР

*Оваа глава се темели на Маттеј 22,15-46;
Марко 12,13-40; Лука 20,20-47*

601 Свештениците и поглаварите во тишина ги слушале Христовите решителни прекори. Не можеле да ги оспорат неговите обвинувања. Станале само порешителни да го фатат во стапица, па со таа цел пратиле кај него шпиони „кои се преправаа праведни, за да го фатат за збор и да им го предадат на законот и на власта на управителот“. Не пратиле стари фарисеи, што Исус често ги среќавал, туку млади луѓе кои биле полни со жар и со ревност и кои, како што сметале, Христос не ги познава. Нив ги придружувале некои Иродовци кои треба да ги чујат Христовите зборови за да можат да посведочат против него при судењето. Фарисеите и Иродовците биле огорчени непријатели, но сега се соединиле во своето непријателство кон Христа.

Фарисеите постојано се жестеле поради изнудувањето на данок од страна на Римјаните. Сметале дека плаќањето данок е во спротивност со Божјиот закон. Сега виделе прилика на Исуса да му постават стапица. Шпионите дошле кај него и со привидна искреност, како да сакаат да знаат што е нивна должност, го прашале: „Учителе, знаеме дека право зборуваш и поучуваш; и не гледаш кој е кој, туку навистина поучуваш за Божјиот пат. Дозволено ли е да му даваме данок на цезарот или не?“

602 Кога би биле искрени зборовите „знаеме дека право зборуваш и поучуваш“, тие би биле извонредно признание. Меѓутоа, иако се изговорени да измамат, нивното сведоштво сепак било вистинито. Фарисеите знаеле дека Христос зборува и учи право, па ќе бидат осудени според сопственото сведоштво.

Оние што му го поставиле прашањето на Исуса мислеле дека доволно ја прикриле својата намера, но Исус ги читал

нивните срца како отворена книга и го објавил нивното лицемерство. „Зошто ме искушувате?“ им рекол, давајќи им на тој начин знак што не го барале и покажувајќи им со тоа дека ја чита нивната скриена намера. Уште повеќе ги збунило кога додал: „Донесете ми да видам еден денариј!“ Му донеле, а Тој ги прашал: „Чиј е овој лик и натпис? А тие му одговорија: 'На царот'“. Покажувајќи го натписот на кованите пари, Исус рекол: „Дајте му го царевото на царот, а Божјето на Бога“.

Шпионите очекувале Исус на еден или на друг начин непосредно да одговори на нивното прашање. Кога би рекол: Не е според законот да му се дава данок на цезарот, би го тужеле кај еврејските власти и тие би го затвориле за дигање бунт. А кога би изјавил дека е според законот да се дава данок, би го обвиниле пред народот како оној кој му се противи на Божјиот закон.

Сега се чувствуваале осуетени и поразени. Нивните планови биле нарушени. По ваквиот убедлив одговор на нивното прашање, тие не можеле да кажат ништо повеќе.

Христовиот одговор не бил одбегнување, туку правичен одговор на прашањето. Држејќи во својата рака кована монета на која било втиснато името и ликот на цезарот, изјавил дека, бидејќи живеат под заштита на римската сила, треба да ѝ даваат потпора што ја бара сè додека тоа не се судри со повозвишената обврска. Меѓутоа, додека мирољубиво им се покоруваат на земните закони, тие во сите времиња треба прво да му се покоруваат на Бога.

Зборовите на Спасителот: „Дајте... му го Божјето на Бога“ биле остар укор упатен до итрите Евреи. Кога верно би ги исполнувале своите обврски кон Бога, не би станале сиромашен народ, потчинет на туѓа сила. Над Ерусалим не би се виорело ниедно римско знаме, пред неговите капи не би стоела ниту една римска стража, внатре меѓу неговите сидови не би владеел ниту еден римски намесник. Еврејскиот народ сега ја плаќал казната за својот отпад од Бога.

Кога фарисеите го чуле Христовиот одговор, „се восхитија, го оставија и си заминаа“. Тој го укорил нивното лицемерство и вообразба и, постапувајќи така, го воспоставил големото начело, начелото што јасно ги одредува границите на човековите обврски кон граѓанските власти и неговата должност кон Бога. Во душите на мнозина решено е едно спорно прашање. По оваа средба секогаш се придржувале кон вистинското начело. Па, иако мнозина отишле незадоволни, виделе дека начелото што

лежи во основата на ова прашање е јасно изложено и ѝ се чудеде на далекусежната Христова остроумност.

Штом се замолкнати фарисеите, на сцената истапиле садукееите со своите лукави прашања. Меѓу овие две партии постоело огорчено непријателство. Фарисеите биле строго приврзани кон преданието. Биле прецизни при извршувањето на обредите, трудољубиви при миењето, во постот и долгите молитви, расфрлајќи се при давањето милостина. Меѓутоа, Христос изјавил дека тие го укинувале Божјиот закон, учејќи на човечки заповеди наместо на вистинската наука. Како општествен слој, биле верски занесеници и лицемери, па сепак, меѓу нив имало вистински побожни луѓе кои го прифатиле Христовото учење и станале негови ученици. Садукееите го отфрлиле преданието на фарисеите. Тврделе дека веруваат во поголем дел на Светото писмо и дека го сметаат за правило на своето однесување, но всушност биле сомничави и материјалисти.

604 Садукееите го негирале не само учењето за постоење на ангели, туку и воскресението на мртвите и учењето за идниот живот со неговите награди и казни. Во сите овие точки се разидувале со фарисеите. Воскресението било посебен предмет на расправи меѓу овие две партии. Фарисеите цврсто верувале во воскресение, но во овие расправи нивните погледи за идната состојба станувале нејасни. Смртта за нив станала необјаслива тајна. Нивната неспособност да одговорат на доказите на садукееите предизвикала постојана раздразливост. Расправиите меѓу двете партии обично создавале остри караници што уште повеќе ги раздвојувале.

Бројот на садукееите значително опаднал под бројот на нивните соперници, па немале толку силна потпора среде обичниот народ, но мнозина од нив биле богати и имале влијание што го носи богатството. На нивните редови им припаѓале повеќето свештеници, и првосвештеникот обично се бирал од нивна средина. Ова се правело под изричен услов да не се истакнуваат нивните сомничави ставови. Земајќи го во обсер бројот и омиленоста на фарисеите, било неопходно садукееите, додека се во свештеничка служба, макар привидно да се согласат со нивните учења, а самиот факт дека можеле да бидат бирани во таква служба го засилувал влијанието на нивните заблуди.

Садукееите го отфрлиле Исусовото учење. Тој бил поттикнат со дух чијашто манифестација не сакале да ја признаат;

а неговото учење за Бога и за идниот живот биле во спротивност со нивните теории. Верувале во Бога како во единствено суштество кое е посилено од човекот, но докажувале дека провидението што владее со сè и божественото предзнаење би го лишиле човекот од слободно морално одлучување и би го унизиле до положба на роб. Верувале дека Бог, откако го создал човекот, го препуштил самиот на себе, да биде независен од какво и да е повозвишено влијание. Сметале дека човекот е слободен да управува со сопствениот живот и да ги обликува настаните во светот; дека неговата судбина е во неговите сопствени раце. Побивале дека Божјиот Дух дејствува преку човечките напори или преку природните средства. Сепак, се согласувале дека со правилна употреба на своите природни сили човекот може да стане возвишен и просветлен, дека со Божјите строги и трезни барања неговиот живот може да се исчисти.

Нивните поими за Бога го обликувале нивниот карактер. Според нивното гледиште, бидејќи Тој воопшто не се интересира за човекот, и тие имале малку обсири еден кон друг; меѓу нив имало малку единство. Бидејќи одбивале да го признаат влијанието на Светиот Дух врз човечките активности, во животот им недостигала негова сила. Како и другите Евреи, се фалеле со своето право според раѓањето што го имаат како Аврамови деца и со своето строго почитување на законските барања, но немале вистински дух на законот, дух на Аврамовата вера и доброта. Нивното природно сочувство било сведено во тесни рамки. Верувале дека сите луѓе можат да си обезбедат угодности и благодети во животот, па нивните срца не биле трогнати со потребите и страдањата на другите. Живеее за себе. 605

Со своите зборови и дела Христос сведочел за божествената сила која дава натприродни резултати за идниот живот, за животот што ќе го замени сегашниот; зборувал за Бога како татко на сите луѓе, кој секогаш внимателно ги следи

нивните вистински потреби. Тој укажал на дејствувањето на божествената сила во добротинството и сочувството, што ја укорувала себичната садукејска исклучивост. Учел дека Бог со својот Свети Дух му помага на човекот да има добро срце и во овој живот, но го приготвува и за идниот, вечен живот.

Укажувал на грешката што ја правеле кога се потпирале врз човечка сила за промена на карактерот, што може да се постигне само со Божјиот Дух.

Садукеите цврсто решиле да ја уништат довербата во ова учење. Барајќи да расправаат со Исуса, биле уверени дека ќе го доведат дотаму да го загуби угледот, дури иако не ќе можат да го осудат. Воскресението било предмет за кој избрале да го прашаат. Ако се согласи со нив, Тој ќе им нанесе уште поголема навреда на фарисеите. Во случај да не се согласи со нив, решиле неговото учење да го изложат на потсмев.

Садукеите заклучувале дека, ако телото е составено од иста материја во својата бесмртна, како и во смртната состојба, кога ќе воскресне од мртвите тоа ќе мора да има ткиво и крв и во вечниот свет ќе го продолжи животот што е прекинат на земјата. Во тој случај, си заклучувале тие, земните односи ќе продолжат, мажот и жената повторно ќе се соединат, браковите ќе се одржат и сè ќе продолжи онака како што било пред смртта, а слабостите и страстите на овој живот ќе продолжат во животот што ќе настапи.

Одговарајќи на нивните прашања, Исус го тргнал превезот од идниот живот. „Кога ќе воскреснат од мртвите“, рекол Тој, „ниту ќе се женат, ниту ќе се мажат, туку ќе бидат како ангелите на небото“. Покажал дека садукеите грешат во своето верување. Нивните ставови биле погрешни. „Грешите“, додал, „и не ги разбирате Писмата, ниту Божјата сила“. Не ги обвинувал како што ги обвинувал фарисеите за лицемерство, туку за погрешно верување.

Садукеите си ласкале себеси дека од сите луѓе најстрого се придржуваат кон Светото писмо. Меѓутоа, Исус покажал дека не го знаат неговото вистинско значење. Тоа сознание мора да допре до срцето со просветлување од Светиот Дух. Изјавил дека нивното непознавање на Светото писмо и на Божјата сила е причина за нивната конфузија во верата и за затемнетоста на умот. Се обиделе Божјите тајни да ги сведат во рамките на своето ограничено расудување. Христос ги повикал своите умови да ги отворат пред светите вистини што ќе го прошират и ќе го засилат нивното разбирање. Илјадници умови стануват неверници затоа што нивните ограничени умови не можат да ги сфатат Божјите тајни. Тие не можат да го објаснат чудесното откровение на божествената сила во неговото провидение, па затоа ги отфрлаат доказите на таа сила, припишувајќи им ги истите на природните сили што можат помалку да ги разберат. Единствен клуч за решение на тајните што нè опкружуваат е да го признаеме Божјето присуство и неговата сила во нив. Луѓето треба да го признаат Бога како Творец на

вселената, како Оној кој му заповеда на сè и кој извршува сè. Потребно е да имаат пошироко разбирање за неговиот карактер, како и за тајната на неговата сила.

Христос изјавил пред своите слушатели дека, кога не би имало воскресение на мртвите, Светото писмо, во кое тие тврдат дека веруваат, не би било од никаква полза. Рекол: „А за воскресението на мртвите, не сте читале ли за она што ви кажа Бог, кој вели: 'Јас сум Бог на Аврама, Бог на Исака и Бог на Јакова?' А Бог не е Бог на мртвите, туку на живите!“ „Јас сум она што не постои“, Бог го смета како да постои. Тој го гледа крајот од почеток и го набљудува резултатот на својата работа како сега да е извршена. Драгоцените мртви од Адама сè до последниот посветен човек што ќе умре, ќе го чујат гласот на Божјиот Син и ќе излезат од гробовите во бесмртен живот. Бог ќе биде нивни Бог а тие ќе бидат негов народ.

Меѓу Бога и воскреснатите праведници ќе постои блиска и нежна врска. Оваа состојба, која однапред е опфатена со неговата намера, Тој ја набљудува како веќе да постои. Мртвите за него се живи.

Садукеите биле замолкнати со Христовите зборови. Не можеле да му одговорат. Не бил изговорен ниту еден збор што би им дал и најмалечка можност да го осудат. Неговите непријатели не добиле ништо освен презир од страна на народот.

Меѓутоа, фарисеите не ја загубиле надежта дека ќе го натераат да го каже она што би можеле да го искористат против него. Наговориле еден законик да го праша Исуса која од Десетте заповеди на законот е најважна.

Фарисеите ги издигнувале првите четири заповеди што укажуваат на должноста на човекот кон Творецот, како да имаат многу поголема важност отколку другите шест што ја одредуваат човековата должност кон неговиот ближен. Како резултат на тоа, ним видливо им недостигала побожност на дело. Исус му го покажал на народот нивниот голем недостиг и ги поучувал за потребата од добри дела, изјавувајќи дека дрвото се познава по своите плодови. Затоа го обвинувале дека последните шест заповеди ги издигнува над првите четири.

Законикот му пристапил на Исуса со непосредно прашање: „Која е прва од сите заповеди?“ Христовиот одговор е непосреден и убедлив: „Првата е: 'Слушај, о Израеле: Господ, нашиот Бог, е единствен Господ, и љуби го својот Господ Бог со сето свое срце, со сета своја душа, со сиот свој разум и со сета своја сила!'“ Втората е како и првата, рекол Христос, зашто оваа

произлегува од неа: „Љуби го својот ближен како себеси! На тие две заповеди се потпираат целиот закон и пророците“.

Првите четири од Десетте заповеди концизно се изнесени во една голема заповед: „Љуби го својот Господ Бог со сето свое срце“. Другите шест се содржат во втората: „Љуби го својот ближен како себеси“. Обете овие заповеди претставуваат израз на начелото на љубовта. Првата не може да се држи а втората да се крши, ниту може втората да се држи додека првата се крши. Кога Бог има свое вистинско место на престолот на срцето, вистинско место ќе добие и нашиот ближен. Ние ќе го сакаме како самите себеси. И само ако го љубиме Бога над сè, можно е непристрасно да го сакаме и нашиот ближен.

Бидејќи сите заповеди концизно се опфатени со љубовта кон Бога и кон човекот, тоа значи дека не може да се прекрши ни една заповед без кршење на ова начело. Така Христос ги учел своите слушатели дека Божјиот закон не е составен од многу посебни заповеди, од кои некои имаат поголемо значење, а другите помалечка важност па можат да се омаловажуваат без казнување. Нашиот Господ првите четири и другите шест заповеди ги претставува како божествена целина и учи дека љубовта кон Бога ќе се покаже во послушноста кон сите негови заповеди.

Законикот што му го поставил прашањето на Исуса добро го познавал законот и бил восхитен од Исусовите зборови. Не очекувал Тој да покаже толку длабоко и темелно познавање на Писмото. Стекнул пошироко разбирање за начелата што се наоѓаат во основата на овие свети заповеди. Пред собраните свештеници и поглавари чесно признал дека Христос дал вистинско толкување на законот, велејќи: „Точно, Учителе! Ја кажа вистината дека Бог е еден, и нема друг освен него, и да го љубиш него со сето срце, со сиот разум и со сета сила и да го љубиш ближниот како себеси - тоа е многу повеќе од сите жртви паленици и приноси“.

Мудроста на Христовиот одговор го осведочила законикот. Тој знаел дека еврејската вера се состоела од надворешни обреди, а не од внатрешна побожност. Чувствувал дека само обредните жртви и пролевањето на крвта за откуп на гревовите, што се вршело без вера, се безвредни. Љубовта и послушноста кон Бога и несебичниот обсер кон човекот му изгледале повредни од сите овие обреди. Подготвеноста на овој човек да ја признае исправноста на Христовото расудување и

неговиот решителен и брз одговор пред народот покажале дух што бил сосема поинаков од духот на свештениците и поглаварите. Исус во своето срце чувствувал сожалување кон овој искрен законик кој се осмелил да се соочи со неодобрувањето на свештениците и со заканите на поглаварите и отворено да го изнесе уверувањето на своето срце. „А кога Исус виде дека одговори разумно, му рече: 'Не си далеку од Божјето царство'“.

Законикот бил близу до Божјето царство затоа што признал дека праведните дела се поприфатливи за Бога од жртвите паленици и од другите прилози. Меѓутоа, било потребно да го препознае Христовиот божествен карактер и со вера во него да прими сила да прави праведни дела. Обредната служба немала никаква вредност ако не е поврзана со жива вера во Христа. Дури и моралниот закон не ја исполнува својата цел додека не се сфати во неговата поврзаност со Спасителот. Христос во повеќе наврати покажал дека законот на неговиот Отец има подлабока содржина од самите авторитативни наредби. Во законот е олицетворено истото начело што е откриено во евангелието. Законот укажува на човековата должност и му ја покажува неговата вина. Тој од Христа мора да бара проштавање и сила за да го прави она што го наложува законот.

Додека Исус одговарал на прашањето на законикот, околу него се собрале фарисеите. Сега, пак, Тој ним им поставил прашање: „Што мислите за Христа? Чиј син е Тој?“ Ова прашање било смислено да го испита нивното верување во врска со Месија - да покаже дали го сметаат само за човек или за Божји Син. Одговориле во хор: „Давидов“. Тоа било името што му го дало пророштвото на Месија. Кога Исус ја открил својата божествена природа со своите силни чуда, кога ги лекувал болните и ги подигнувал мртвите, народот се прашувал меѓу себе: „Нели е тоа Синот Давидов?“ Сирофеничанката, слепиот Вартимеј и многу други, барале од него помош: „Смилувај ми се, Господе, Сине Давидов!“ (Матеј 15,22). Додека влегувал во

609

Ерусалим јавајќи на магаре, бил поздравен со радосни извици: „Осана на Давидовиот Син! Благословен е Тој кој доаѓа во Господово име!“ (Матеј 21,9). Овој радосен извик се орел во храмот и од грлата на малечките деца. Меѓутоа, мнозина, кои Исуса го нарекувале син Давидов, не го признавале неговото божество. Тие не разбрале дека Давидовиот Син е и Божји Син.

Одговарајќи на тврдењето дека Христос е Давидов Син, Исус рекол: „Тогаш како Давид, преку Духот, го нарекува Господ, кога вели: 'Му рече Господ на мојот Господ: Седни од

мојата десна страна, додека не ги соборам твоите непријатели под нозете твои.‘ И така, ако Давид го нарекува ’Господ’, како може Тој да му биде Син? И никој не можеше да му одговори ниту збор, ниту пак некој се осмели од тој ден да го праша нешто“.

ИСУС ГИ КОРИ ФАРИСЕИТЕ

*Оваа глава се ѝемели на
Матѿеј 23; Марко 12,41-44; Лука 20,45-47; 21,1-4*

Тоа бил последен ден на Христовото учење во храмот. Во Ерусалим било собрано големо мноштво и вниманието на сите било насочено кон него; народот го преполнил предворјето на храмот, набљудувајќи ја расправата што била во тек и желно впивал секој збор што излегувал од неговите усни. Никогаш порано не се видела ваква сцена. Младиот Галилеец стоел не прифаќајќи земни почести или царски ознаки. Го опкружувале свештеници во својата скапоцена облека, поглавари, чијашто облека и надворешни ознаки ја покажувале нивната висока положба, и законици со свитоци во рацете на кои често се повикувале. Исус со царско достоинство стоел мирно пред нив. Како Оној што бил наметнат со небесна власт, решително ги набљудувал своите противници кои ја отфрлиле и ја презреле неговата наука и се готвеле да го убијат. Мнозина се подигале против него, но нивните планови да го фатат во стапица и да го осудат биле напразни. Постојано ги одбивал предизвиците, изнесувајќи ја чистата, јасна вистина наспроти темнината и заблудите на свештениците и фарисеите. На овие водачи им ја изнел нивната вистинска состојба и казната што сигурно ќе настапи поради упорноста во нивните лоши дела. Опомената е верно предадена. Сепак, на Христа му останало да изврши уште едно дело. Требало да постигне уште една цел.

Интересирането на народот за Христа и за неговото дело постојано се зголемувало. Биле восхитени со неговото учење, но и мошне збунети. Ги почитувале свештениците и рабините поради нивната мудрост и надворешна побожност. Во сите верски прашања секогаш безусловно го прифаќале нивниот авторитет. Сега ги гледале овие луѓе како се обидуваат да го урнат Исусовиот углед, угледот на Учителот чијшто карактер

и знаење појасно засветлувале по секој напад. Ги набљудувале наведнатите лица на свештениците и старешините и на нив виделе пораз и збунетост. Се чуделе што поглаварите не сакаат да веруваат во Исуса, кога неговото учење е толку јасно и едноставно. Самите не знаеле по кој пат да појдат. Со големо неспокојство ги набљудувале движењата на оние чиишто совети секогаш ги уважувале.

Во споредбите што ги изнесувал, Христос настојувал да ги опомене поглаварите и да ги поучи луѓето што сакале да учат. Но било потребно да се зборува уште појасно. Луѓето биле заробени со своето почитување на преданијата и со слепата вера во изопаченото свештенство. Христос морал да ги скрши овие окови. Карактерот на свештениците, на поглаварите и на фарисеите морал уште поцелосно да се разобличи.

„На Мојсеевата столица“, рекол Тој, „седнаа законците и фарисеите и затоа, сè што ќе ви речат извршувајте и внимавајте, но не постапувајте според нивните дела, зашто зборуваат, а не извршуваат“. Законците и фарисеите тврделе дека им е подарена божествена власт слична на Мојсеевата. Тврделе дека го зазеле неговото место како толкувачи на законот и судии во народот. Затоа барале од народот крајна почит и послушност. Исус им заповедал на своите слушатели да го следат учењето на рабините кое е според законот, но да не го следат нивниот пример. Тие сами не го спроведуваат своето учење во дело. Многу од она што го барале било спротивно на Писмото. Исус рекол: „И врзуваат тешки и неподносливи бремиња, и ги ставаат врз плеќите на луѓето, а самите не сакаат ни со прст да ги помрднат“. Фарисеите препорачувале мноштво прописи што имале своја основа во преданието и без причина ја ограничувале личната слобода. Дури и некои делови на законот објаснувале на овој начин, така што врз народот струполиле тешки прописи што самите тајно ги занемарувале, и од кои, кога тоа би служело за постигнување на нивните цели, тврделе дека се ослободени.

Нивна постојана цел била да се расфрлаат со својата побожност. Ништо не го сметале за премногу свето што не би можело да послужи за таа цел. Бог за своите заповеди му рекол на Мојсеја: „Врзи ги на својата рака за знак, и нека ти бидат како запис меѓу очите“ (5. Мојсеева 6,8). Овие зборови имаат длабоко значење. Кога се размислува за Божјата реч и кога истото се спроведува во дело, целиот човек се облагородува. Во праведните и милостиви постапки на рацете како печат ќе се покажат начелата на Божјиот закон. Тие ќе бидат

чисти од мито и од сè што е изопачено и измамно. Тие ќе бидат вредни во делата на љубовта и сочувството. Очите, насочени кон благородната цел, ќе станат ведри и вистинити. Видливата појава, окошто зборува, ќе сведочи за беспрекорниот карактер на оној што ја сака и ја почитува Божјата реч. Но Евреите во Христово време не забележувале ништо од ова. Наредбата дадена на Мојсеја е протолкувана како упатство дека правилата на Писмото треба да се носат на себе. Сообразно со тоа, тие биле напишани на ленти од пергамент и на видлив начин приврзани околу главата и околу зглобовите на рацете. Но тоа не придонесло Божјиот закон посилено да го проникне умот и срцето. Овие пергаменти се носени само како ознаки што го привлекувале вниманието. Се сметало дека на оној што ги носи му даваат изглед на побожност што предизвикувала почит кај народот. Исус му задал удар на ваквото суетно преправање. 613

„Сите свои дела ги прават за да ги забележат луѓето; затоа ги рашируваат своите молитвеници и ги издолжуваат ресите на наметките; ги сакаат челните места по гоштавките, првите места во синагогите, поздравите на јавните места и милуваат луѓето да ги нарекуваат 'Рави'. А вие не нарекувајте се учители, зашто еден е вашиот Учител, а вие сите сте браќа. И никого на земјата не нарекувајте го 'Отец', зашто еден е вашиот Отец кој е на небесата. Не нарекувајте се водачи, зашто еден е вашиот Водач, Христос“. Со вакви зборови Спасителот го открил себичното честољубие што постојано се стреми кон положба и моќ, покажувајќи лажна понизност, додека срцето било исполнето со лакомост и завист. Кога луѓето биле повикувани на некоја гозба, на гостите им се одредувани местата според нивната положба - па оние што добиле најпочесно место, уживале најголемо внимание и посебна чест. Фарисеите секогаш настојувале овие почести да си ги обезбедат за себе. Исус го осудил ваквото однесување.

Исто така Тој ја осудил суетата покажана со жедта за титулата „рабин“ или „учител“. Тој изјавил дека таквата титула не им припаѓа на луѓето, туку на Христа. Свештениците, законниците и поглаварите, толкувачите и извршителите на законот се сите браќа, деца на еден Татко. Исус впечатливо им укажал на луѓето на ниеден човек да не му даваат почесна титула што открива дека тој има власт над нивната совест или вера.

Кога Христос би бил денеска на земјата, опкружен со оние што го носат називот „чесен“ или „пресвет“, зар не би го пов-

торил својот исказ: „А вие не нарекувајте се учители, зашто еден е вашиот Учител“. Светото писмо за Бога изјавува дека „свето и страшно е неговото име“ (Псалм 111,9).

На кое човечко суштество му прилега такво име? Колку малку човекот открива од мудроста и правдата за која тоа зборува! Колку многу има такви што ја прифаќаат ваквата титула и што погрешно го претставуваат Божјето име и неговиот карактер! Ах, колку често световно славољубие, тиранија и најниски гревови биле скриени под извезените одежди на високата и света служба!

Спасителот продолжил: „А најголемиот меѓу вас нека ви биде слуга. Кој се воздига себеси, ќе биде понизен, а кој се понизува себеси, ќе биде возвишен“. Христос често учел дека вистинската големина се мери со моралната вредност. Според небесната проценка, големината на карактерот се состои во живењето за добро на нашите ближни, во делата на љубовта и милосрдие. Христос, царот на славата, му бил слуга на грешниот човек.

„Тешко вам законици и фарисеи, лицемери“, рекол Исус, „кои го затворате небесното царство пред луѓето, зашто самите не влегувате, ниту ги пуштате внатре оние кои сакаат да влезат“. Исопачувајќи ги Писмата, свештениците и закониците го заслепиле разумот на оние што инаку би примиле сознание за Христовото царство и за оној внатрешен, божествен живот што е основа на вистинската побожност.

„Тешко вам законици и фарисеи, лицемери, што ги јадете куќите вдовички и се молите долго. Затоа построго ќе бидете осудени“. Фарисеите имале големо влијание врз народот и го искористувале за свој интерес. Ја придобивале довербата на побожните вдовици и ги учеле дека им е должност своите имоти да ги посветат за верски цели. Ставајќи ги нивните пари под своја управа, овие подли интриганти ги користеле за себе. За да ја скријат својата нечесност, изговарале долги јавни молитви и се расфрлале со својата побожност. Христос изјавил дека ова лицемерство ќе навлече врз нив построга осуда. Истиот укор им е упатен на мнозина кои во наше време се фалат со својата побожност. Нивните животи се извалкани со себичност и алчност, но тие сето тоа го покриваат со облека на привидна чистота и на тој начин за извесно време ги мамат своите ближни. Меѓутоа, тие не можат да го прелажат Бога. Тој чита секоја намера на срцето и ќе му суди на секој човек според неговите дела.

Христос без милост ја осудувал злоупотребата, но бил внимателен да не ги намали обврските. Ја укорувал себичноста што ги изнудувала и ги злоупотребувала даровите на вдовиците. Истовремено ја пофалил вдовицата што го донела својот дар во Божјата благајна. Човековата злоупотреба на дарот не може да го одврати Божјиот благослов од дарителот.

Исус бил во предворјето каде што се наоѓало местото за дарови и внимателно ги набљудувал оние што доаѓале да ги приложат своите дарови. Многу богати носеле големи суми што многу уочливо ги приложувале. Исус ги набљудувал со жал, но не зборувал ништо за нивните великодушни дарови. Набргу неговото лице се разведрило кога видел една сиромашна вдовица како тивко се приближува, плашејќи се да не биде забележана. Додека богатите и горделивите пристапувале да ги положат своите големи дарови, таа понизно се повлекла и останала на страна. Па сепак, копнеела да стори нешто за делото што го сакала без оглед колку тоа било незначително. Го гледала дарот во својата рака. Бил мошне малечок во споредба со даровите на оние што биле околу неа, но тоа било сè што имала. Штом добила прилика, бргу ги пуштила своите две парички (лепти) и веднаш се свртила да си замине. Меѓутоа, додека го правела ова, го забележала Исуса кој внимателно ја набљудувал. 615

Спасителот ги повикал учениците и им укажал на сиромаштвото на вдовицата. Тогаш зборовите на неговата пофалба допреле до нејзиното уво: „Вистина ви велам, беднава вдовица пушти повеќе од сите“.

Нејзините очи се исполниле со солзи радоснички кога почувствувала дека нејзиниот чин е прифатен и ценет. Мнозина би ѝ советувале својот малечок подарок да го задржи за своите потреби, зашто во рацете на добро ухранетите свештеници потполно би се загубил меѓу многуте големи дарови донесени во касата. Но Исус ја разбрал нејзината побуда. Верувала дека службата во храмот ја одредил Бог и сакала да стори најмногу што може за да ја поддржи. Сторила сè што можела и нејзиното дело требало да стане споменик што ќе го сочува сеќавањето на неа низ сите векови, и ќе биде нејзина радост во вечноста. Нејзиното срце одело со нејзиниот дар; неговата вредност е проценета не според вредноста на паричките, туку со љубовта кон Бога и со интересот за неговото дело што го поттикнал овој чин.

За сиромашната вдовица Исус рекол дека „даде повеќе од сите“. Богатите подариле од своето изобилство, а мнозина од нив за луѓето да ги видат и да ги почитуваат. Нивните големи дарови не ги лишиле од никаква удобност или дури од раскош; не барале никаква жртва и затоа според вредноста не можеле да се споредат со лептите на вдовицата.

Побудите им даваат карактер на нашите дела, ставајќи врз нив печат на срам или на висока морална вредност. Бог не ги смета за највредни големите дела што ги гледа секое око и ги фали секој јазик. Малечките должности, извршени радосно, малечките дарови со кои не се расфрламе и кои за човечките очи изгледаат безначајни, често се најголеми во Божјите очи. Срцето полно со вера и со љубов му е помило на Бога од најскапоцениот дар. Сиромашната вдовица го дала она што ѝ било потребно за животот за да го стори она малку што го сторила. Се лишила од храната, давајќи ги тие две лепти за делото што го сакала. Тоа го сторила со вера, со целосна доверба дека нејзиниот небесен Отец нема да ја превиди нејзината голема потреба. Спасителот го пофалил нејзиниот несебичен дух и нејзината детска вера.

Меѓу сиромасите има многу такви кои копнеат да му ја покажат својата благодарност на Бога за неговата милост и вистина. Тие топло сакаат еднакво да учествуваат во потпирањето на неговото дело заедно со своите поимотни браќа. Овие души не треба да се обесхрабруваат. И тие нека ги приложат своите лепти во небесната ризница. Ако се дадени од срце исполнето со љубов кон Бога, овие навидум ситници ќе станат посветени дарови, непроценливи жртви на кои Бог им се радува и ги благословува.

616 Кога рекол за вдовицата дека „даде повеќе од сите“, Исусовите зборови биле вистинити, не само во однос на побудата, туку и во однос на резултатите на нејзиниот дар. „Две лепти, односно еден кодрант“, на Божјата благајна ѝ донеле износ на пари што бил многу поголем од придонесот на сите богати Евреи. Влијанието на тој малечок дар бил како река, малечка на својот почеток, но која се шири и се продлабочува додека тече низ вековите. На илјада начини придонесувал за потпирање на сиромасите и за ширење на евангелието. Нејзиниот пример на самопожртвуваност постојано дејствувал врз илјадници срца во секоја земја и во секое поколение. Тој им се обраќал и на богатите и на сиромасите, па нивните дарови ја зголемиле вредноста на нејзиниот дар. Божјиот благослов

над лептите на вдовицата ги сторил извор на големи успеси. Истото тоа се случува со секој дар што се дава и со секое дело што ќе се изврши со искрена желба да биде на слава на Бога. Тој е поврзан со целите на Семожниот. Неговото влијание на добро не може да го измени ниеден човек.

Спасителот продолжил со своето јавно обвинување против закониците и фарисеите: „Тешко вам, слепи водачи, кои велите: 'Ако некој се заколне во храмот, не е ништо; ако пак се заколне во храмското злато, тогаш го обврзува заклетвата!' Безумни и слепи! Што е поважно: златото или храмот што го осветува златото? И: 'Ако некој се заколне во жртвеникот, не е ништо; а ако се заколне во дарот што е врз него, тогаш го обврзува заклетвата.' Слепци! Што е поважно: Дарот или жртвеникот што го осветува дарот?“ Свештениците ги толкувале Божјите барања според своите лажни и ограничени мерила. Си замислувале дека правилно ја разликуваат големината на вината на различни гревови, лекомислено преминувале преку некои, а други, иако имале помалку последици, ги сметале за непростливи. Со паричен надомест ги ослободувале луѓето од нивните завети. Понекогаш за големи суми пари преминувале преку страшни злосторства. Истовремено во други случаи овие свештеници и поглавари би изрекле остри пресуди за безначајни прекршоци.

„Тешко вам, законици и фарисеи, лицемери, кои давате десеток од нане, од копар и ким, а го запоставувате најважното во законот: правдата, милоста и верноста. Ова требаше да го правите, а она да не го запоставувате!“ Со овие зборови Христос повторно ја осудува злоупотребата на светите обврски. Тој не ја отфрла обврската. Системот на десетоци го воспоставил Бог и тој е почитуван уште од најраните времиња. Таткото на верните, Аврам, дал десеток од сè што имал. Еврејските поглавари ја признавале обврската за давање десеток и тоа било во ред, но не му дозволувале на народот да ја изврши својата должност во согласност со своето осведочување. За секој случај самоволно поставувале правила. Барањата станале толку сложени, што било неможно да се исполнат. Никој не знаел кога ги извршил своите обврски. Системот, како што го дал Бог, бил правичен и разумен, но свештениците и рабините го направиле мачен товар.

Сè што заповеда Бог има своја важност. Христос давањето на десеток го признава како должност, но покажал дека тоа не може да го оправда занемарувањето на другите обврски. Фа-

рисеите биле мошне точни во давањето на десеток од градинарските билки, како што се нането, кимот и копарот; тоа ги чинело малку, а им донесувало углед поради точноста и светоста. Истовремено нивните некорисни ограничувања го угнетувале народот и го уништувале почитувањето кон системот што го пропишал Бог. Ги окупирале умовите на луѓето со безначајни разлики и го одвраќале нивното внимание од основните вистини. Она што било поважно во законот - правдата, милоста и верноста - било занемарено. „Ова“, рекол Христос, „требаше да го правите, а она да не го запоставувате!“

На сличен начин рабините ги изопачиле другите закони. Со упатствата што се дадени преку Мојсеја било забрането да се јаде сè што е нечисто. Употребувањето на свинско месо, како и месо на некои други животни, било забрането, бидејќи внесува во крвта нечисти состојки и го скусува животот. Меѓутоа, овие ограничувања фарисеите не ги прифатиле онака како што ги дал Бог. Одеде во неоправдани крајности. Меѓу другото, од народот се барало да ја цеди сета вода со цел во неа да не се најде ниту еден најмалечок инсект што би можел да се нареди меѓу нечистите животни. Споредувајќи ги овие дребничави барања со големината на нивните вистински гревови, Исус им рекол на фарисеите: „Слепи водачи, вие цедите комарец, а голтате камила“.

„Тешко вам законици и фарисеи, лицемери, кои прилегате на варосани гробови, што однадвор изгледаат убаво, а внатре се полни со мртовечки коски и со секаков гнијез“. Како варосаниот и убаво украсениот гроб што криел остатоци што гнијат, така и надворешната светост на свештениците и поглаварите криела беззаконие. Исус продолжил: „Тешко вам, законици и фарисеи, лицемери, кои им градите гробови на проците и им ги украсувате спомениците на праведните, и велите: 'Ако живеевме во деновите на нашите татковци, не ќе бевме нивни соучесници во крвта на проците.' Така сами сведочите за себе дека сте синови на оние кои ги убија проците“. За да ја покажат својата почит кон умрените пророци, Евреите биле мошне ревни да ги забораваат нивните гробови, но не ги прифатиле нивните учења ниту ги уважувале нивните укори.

Во Христово време луѓето празноверно ги почитувале местата на почивање на мртвите и трошеле големи суми пари за нивно украсување. Во Божјите очи тоа било идолопоклонство. Во своето непотребно почитување на мртвите луѓето

покажувале дека не го сакаат Бога над сè ниту своите ближни како самите себе.

Исто идолопоклонство во голема мера се негува и денеска. Мнозина се виновни затоа што ги занемаруваат вдовиците и сирачињата, болните и сиромасите за да им подигнат скапоцени споменици на мртвите. Времето, парите и трудот, беспштедно се трошат за оваа цел, додека должностите кон живите, за кои Христос ни заповеда да ги извршуваме, остануваат неизвршени.

Фарисеите им сидале гробови на пророците и ги украсувале нивните гробници, велејќи си еден на друг: „Ако живеевме во деновите на нашите татковци, не ќе бевме нивни соучесници во крвта на пророците“. Истовремено планирале да му го одземат животот на Божјиот Син. Тоа треба да биде поука и за нас. Тоа треба да ги отвори нашите очи за сатанската сила со која го измамува умот и го одвраќа од светлината на вистината. Мнозина ги следат фарисејските стапки. Им оддаваат почит на оние што умреле за својата вера. Се чудат за слепилото на Евреите што го покажале отфрлајќи го Христа. Кога би живееле ние во негово време, изјавуваат тие, веднаш би го прифатиле неговото учење и никогаш не би биле соучесници во гревот на оние што го отфрлиле Спасителот.

Меѓутоа, кога послушноста кон Бога бара самооткажување и понизност, истите тие лица ги задушнуваат своите осведочувања и ја одбиваат послушноста. Така покажуваат ист дух како и фарисеите што ги осудил Христос.

Евреите одвај ја сфатиле огромната одговорност поврзана со отфрлањето на Христа. Од времето кога е пролеана првата невина крв, кога праведниот Авел паднал од рацете на Каина, се повторува истата историја со вината што станува сè поголема. Во сите времиња пророците ги подигале своите гласови против гревовите на царевите, владетелите и народот, изнесувајќи го она што им го заповедал Бог и слушајќи ја неговата волја по цена на својот живот. Од поколение во поколение се пластела страшна казна за оние што ја отфрлале светлината и вистината. Сега истото тоа на своја глава го навлекувале Христовите непријатели. Гревот на свештениците и поглаварите бил поголем од гревот на кое и да е претходно поколение. Со своето отфрлање на Спасителот, самите станале одговорни за крвта на сите праведници убиени од Авела до Христа. Наскоро до прелевање ќе се наполни чашата на нивното без-

законие. Наскоро таа ќе се излее врз нивните глави како одмазда на правдата. Исус ги предупредил на тоа:

„Та врз вас да падне сета праведна крв, пролеана на земјата, од крвта на праведниот Авел до крвта на Захарија, синот на Варах, кого го убивте меѓу храмот и жртвеникот. Вистина ви велам, сето тоа ќе падне врз ова поколение“.

Закониците и фарисеите што го слушале Исуса ја познавале вистинитоста на неговите зборови. Знаеле како е убиен пророкот Захарија. Додека зборовите на божествената опомена уште биле на неговите усни, отпаднатиот цар го зафатил сатански бес и по негова заповед е убиен пророкот. Неговата крв ги обележала камењата во предворјето на храмот и не можела да се отстрани; останала како сведоштво против отпаднатиот Израел. Сè додека храмот ќе стои, ќе остане и дамката од праведната крв што бара од Бога да биде одмаздена. Додека Исус потсетувал на овие страшни гревови, низ мноштвото проструил страв.

Гледајќи однапред, Исус изјавил дека окоравеноста на Евреите и нивната нетрпеливост кон Божјите слуги ќе бидат идентични со оние во минатото:

„Затоа, еве, јас ви праќам пророци, мудреци и законици. Од нив едни ќе убиете и распнете, а други ќе камшикувате во вашите синагоги и ќе ги прогонувате од град до град“. Пророците и мудреците, полни со вера и со Свети Дух - Стефан, Јаков и многу други - ќе бидат осудени и убиени. Со рака подигната кон небото и со божествена светлина што ја опкружувала неговата личност, Христос им зборувал како судија на оние што стоеле пред него. Неговиот глас, кој често повикувал толку нежно, сега карал и осудувал. Слушателите затрепери-ле. Впечатокот што го оставиле неговите зборови и неговиот поглед никогаш не можел да се избрише.

Христовиот гнев бил насочен против лицемерството, против големите гревови со кои луѓето ги уништувале своите души, го мамеле народот и го обесчестувале Бога. Во длабокото измамно расудување на свештениците и поглаварите го препознал дејствувањето на сатанските орудија. Неговата осуда на гревот била остра и поттикнувала на преиспитување, но не изговорил ниту еден збор на одмазда. Бил исполнет со свет гнев кон кнезот на темнината, но не покажал никакво раздражливо расположение. Така и христијанинот, кој живее во хармонија со Бога и се одликува со драгоцените особини на љубовта и милоста, ќе биде исполнет со праведен гнев кон

гревот, но нема да биде поттикнат со страст да ги навредува оние што го навредуваат него. Тој во Христа ќе го сочува мирот и власта над себе, дури и тогаш кога ќе се сретне со оние што, поттикнати од силите оздола, ја бранат невиноста.

Додека со бавен поглед го опфаќал храмот и своите слушатели, на лицето на Божјиот Син се видело божествено сожалување. Со глас придрушен со длабока болка и со горки солзи, извикнал: „Ерусалиме, Ерусалиме, што ги убиваш пророците и ги каменуваши оние што ти се пратени! Колкупати сакав да ги соберам твоите деца како квачката што ги собира своите пилиња под крилјата, но вие не сакавте!“ Тоа била борба при разделба. Во Христовото плачење се излевало Божјето срце. Тоа се случило при разделбата на таинственото „збогум“ на Божјата љубов која долго трпи.

И фарисеите и садукееите биле замолкнати. Исус ги собрал своите ученици и се приготвил да го напушти храмот, не како победен кого непријателите го присиле да го напушти, туку како Оној чиешто дело е завршено. Од борбата излегол како победник.

Драгоцените вистини што потекле во тој значаен ден од Христовите усни се сочувани во многу срца. Во нивниот живот се разбудиле нови мисли и нови стремежи, и почнала нова историја. По Христовото распнување и воскресение, овие луѓе решително истапиле и го исполниле божествениот налог со мудрост и ревност сообразени со големината на делото. Ја носеле веста што им се обраќала на човечките срца, поткопувајќи ги старите предрасуди кои долго ограничувале илјадници луѓе. Пред нивното сведоштво човечките теории и филозофии станале празни приказки. Силни биле резултатите што произлегле од зборовите на Спасителот упатени до восхитеното и со страхопочит опфатено мноштво во ерусалимскиот храм.

Меѓутоа, Израел како народ го оставил својот Бог. Природните маслинови гранки се скршиле. Набљудувајќи ја за последен пат внатрешноста на храмот, Исус со длабока болка рекол: „Еве, пуст ви останува вашиот дом! Зашто ви велам: отсега нема да ме видите додека не речете: 'Благословен е Оној кој доаѓа во Господово име!'“ До сега храмот го нарекувал дом на својот Отец, но сега, кога Божјиот Син ќе излезе надвор од тие сидови, Божјата слава засекогаш ќе се повлече од храмот изграден во негова слава. Од сега неговите обреди нема да имаат никаква важност, а неговата служба ќе стане празна.

ВО ПРЕДВОРЈЕТО НА ХРАМОТ

Оваа глава се шемели на Јован 12,20-43

621 „Меѓу поклонниците, кои беа дојдени на празникот, имаше и некои Грци. Тие му пристапија на Филипа, којшто беше од Витсаида Галилејска, и го замолија, велејќи: 'Господине, ние сакаме да го видиме Исуса.' Филип отиде и му кажа на Андреја; потоа Андреј и Филип отидоа и му кажаа на Исуса“.

Во тоа време се чинело дека Христовото дело е жестоко поразено. Тој бил победник во расправиите со свештениците и фарисеите, но било очигледно дека тие никогаш нема да го прифатат како Месија. Настапила конечна разделба. За неговите ученици случајот изгледал безнадежен. Но Хистос се приближувал кон мигот кога неговото дело требало конечно да се заврши. Наскоро ќе се одигра големиот настан што се однесува не само на еврејскиот народ, туку и на целиот свет. Кога Исус ја чул топлата желба: „Ние би сакале да го видиме Исуса“, во која бликнале воплите на цел свет, неговото лице се озарило и Тој рекол: „Дојде часот да се прослави Синот човечки“. Во молбата на Грците видел предзнак на резултатите на својата голема жртва.

622 Овие луѓе дошле од Запад да го најдат Спасителот при крајот на неговиот живот, како на почетокот што дошле мудреците од Исток. Во времето на Христовото раѓање еврејскиот народ бил толку окупиран со своите честољубиви планови, што и не знаел за неговото доаѓање. Мудреците од една незнабожечка земја дошле со свои дарови до јаслите да му се поклонат на Спасителот. Така и Грците, како претставници на народот, на племињата и луѓето на светот, дошле да го видат Исуса. На тој начин крстот на Спасителот ќе ги привлече луѓето од сите земји и од сите векови. Така „мнозина ќе дојдат од исток и од запад, и ќе прилегнат крај трpezата со Аврама, Исака и Јакова во небесното царство“ (Матеј 8,11).

Грците чуле за Христовото победоносно влегување во Ерусалим. Некои претпоставувале и ширеле вести дека ги истерал свештениците и поглаварите од храмот, дека се подготвува да го заземе Давидовиот престол и да завладее како цар во Израел. Грците копнееле да ја дознаат вистината за Христовата мисија. „Ние би сакале да го видиме Исуса“, рекле. Нивната желба била исполнета. Кога бил известен за нивната желба, Исус се наоѓал во оној дел на храмот од кој биле исклучени сите, освен Евреите, но пошол кај Грците во надворешното предворје и лично разговарал со нив.

Настапил часот Христос да се прослави. Стоел во сенката на крстот и распрашувањето на Грците му покажало дека жртвата што ќе ја принесне наскоро ќе доведе кај Бога многу синови и ќерки. Тој знаел дека овие Грци наскоро ќе го видат во положба за која немале никаква претстава. Ќе го видат поставен крај Варава, разбојник и убиец, и побргу ќе го ослободат него отколку Божјиот Син. Ќе го слушаат народот, подбуцнат од свештениците и поглаварите, како се одлучува. А на прашањето: „Што да сторам со Исуса, наречен Христос“, одговорот ќе биде: „Нека се распне“ (Матеј 27,22). Со принесувањето на оваа жртва за гревот на луѓето, Христос знаел дека неговото царство ќе се надополни и ќе се прошири по цел свет. Тој ќе дејствува како Обновител и неговиот Дух ќе надвлее. За миг погледнал во иднината и чул гласови како во сите делови на земјата објавуваат: „Еве го Јагнето Божје кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29). Во овие странци видел залог на големата жртва кога ќе биде урнат сидот што ги разделувал Евреите и незнабошците и кога сите народи, јазици и племиња ќе ја слушнат веста на спасението. Очекувањето на овој миг, исполнувањето на своите надежи, го изразил со зборовите: „Настапи часот да се прослави Синот човечки“. Но начинот на кој мора да се изврши ова прославување никогаш не излегувал од Христовите мисли. Собирањето на незнабошците треба да се случи по неговата смрт што се приближувала. Светот може да се спаси само со неговата смрт. Како и пченичното зрно, Синот човечки требало да биде фрлен во земјата, да умре и да биде скриен од погледите, но повторно ќе оживее.

Христос зборувал за својата иднина, служејќи се со слики од природата за неговите ученици да можат да разберат. Со неговата смрт требало да се оствари вистинскиот резултат на неговата мисија: „Вистина, вистина, ви велам“, рекол Тој. „ако

пченичното зрно не падне во земјата и не умре, останува само, а ако умре, денесува многу плод“. Кога пченичното зрно ќе падне на почвата и ќе умре, тоа никнува и донесува род. Така и Христовата смрт ќе донесе род за Божјето царство. Сообразно со законот на растителното царство, животот треба да биде резултат на неговата смрт.

Оние што ја обработуваат земјата, оваа слика секогаш ја имаат пред себе. Од година во година човекот ја чува својата резерва на пченица со тоа што привидно го фрла најодбраниот дел. Извесно време таа мора да остане скриена под браздата, Господ да ја надгледува. Тогаш се појавува стебленце, па клас, а потоа зрно во класот. Но овој развој не може да се постигне сè додека зрното не се закопа и не се скрие од погледите и додека навидум не биде загубено.

Семето закопано во земјата донесува плод, а овој пак се сее. На тој начин жетвата се умножува. Така и Христовата смрт на крстот на Голгота ќе донесе плод за живот вечен. Тоа длабоко размислување за оваа жртва ќе биде слава за оние кои, како нејзин плод, ќе живеат низ сета вечност.

Пченичното зрно, што го чува својот живот, не може да донесе никаков плод. Тоа останува само. Кога би одбрал да постапи така, Христос би можел да се спаси од смртта. Но, кога би постапил така, Тој би морал да остане сам. Не би можел да му ги доведе на Бога неговите синови и ќерки. Само со откажување од својот живот можел да му даде живот на човечкиот род. Единствено ако падне на земјата и ако умре, ќе може да стане семе за таа голема жетва - за тоа големо мноштво од секое племе, колена, јазик и народ, кои се откупени за Бога.

Со оваа вистина Христос ја поврзува поука за самопожртвуваноста што треба да ја научиме сите: „Кој го љуби својот живот, ќе го загуби, а кој го мрази својот живот на овој свет - ќе го запази за вечен живот“. Сите што ќе донесат род како соработници со Христа, ќе мора најпрво да паднат во земјата и да умрат. Животот мора да се фрли во браздата на потребите на овој свет. Самољубието, саможивоста, мора да умрат. Законот на самопожртвуваноста е закон на самоодржувањето. Земјоделецот ја чува својата пченица со тоа што ја фрла. Така е и со човечкиот живот. Да се дава значи да се живее. Животот што сакаме да го сочуваме е живот што доброволно го даваме во служба на Бога и на човекот. Оние што во овој свет го жртвуваат својот живот заради Христа, ќе го сочуваат за вечен живот.

Животот поминат во служење себеси е како зрното што ќе се изеде. Тоа исчезнува, но не се умножува. Човекот може да собере за себе сè што му е достапно, може да живее, да размислува и да планира за себе, но неговиот живот поминува, а тој останува без ништо. Законот на служењето себеси е закон на самоуништување.

„Оној што ми служи мене“, рекол Исус, „нека ме следи мене, и каде што ќе бидам јас, таму ќе биде и мојот слуга. Оној што ми служи мене, него ќе го почитува Отецот“. Сите што го носеле со Исуса крстот на жртвата, ќе бидат со него учесници во неговата слава. Во своето понижување и во својата болка Христос се радувал што неговите ученици ќе бидат прославени со него. Тие се плод на неговата самопожртвуваност. Негова награда и негова радост низ сета вечност ќе бидат неговиот карактер и неговиот дух остварени во нив. Оваа радост што ја делат со него, како плод на својот труд и жртва, се гледа во срцето и во животот на другите. Тие се Христови соработници и Отецот ќе ги почитува како што го почитува својот Син.

Веста за Грците што го најавувала собирањето на незнабошците го потсетила Исуса на неговата целокупна мисија. Пред очи му се појавило делото на откупувањето од времето кога на небото е направен нацрт, па сè до смртта што сега била толку близу. Божјиот Син како да го обвил таинствен облак. Неговата темнина ја почувствувале оние што му биле близу. Седел длабоко замислен. Најпосле тишината ја прекинал неговиот жалосен глас: „Еве, мојата душа е вознемирена, и што да кажам: Оче, избави ме од овој час?“ Веќе однапред Христос ја испивал чашата на горчината. Неговата човечка природа се повлекла пред часот во кој ќе биде напуштен, кога привидно ќе го остави дури и сам Бог, кога сите ќе го гледаат ранет, биен од Бога и мачен. Затреперил од изложувањето пред јавноста, од тоа што со него ќе се постапува како со најлош престапник, од срамната и нечесна смрт. Насетувањето на судирот со силите на темнината, свеста за страшниот товар на човечките престапи и гневот на Отецот поради гревот, сториле на Исуса да му падне духот и на лицето да му се разлее смртно бледило.

Потоа настапило божествено прифаќање на волјата на Отецот. „Па заради тоа“, рекол Тој, „и дојдов до овој час. Оче, прослави го името свое“. Само со Христовата смрт ќе може да се уништи царството на сатаната. Само на тој начин човекот може да биде откупен, а Бог прославен. Исус ги прифатил смртните маки, Тој ја прифатил жртвата. Небесното Вели-

чество се согласило да страда како носител на гревовите. „Оче, прослави го името свое!“, рекол.

625 Кога Христос ги изговорил овие зборови, од облакот што се наоѓал над неговата глава се чул одговор: „Го прославив и пак ќе го прославам“. Целиот Христов живот, од јаслите до мигот кога се изговорени овие зборови, го прославувал Бога, а и во искушението што ќе настапи, неговите божествено-човечки страдања навистина ќе го прослават името на неговиот Отец.

Кога се слушнал гласот, низ облакот се пробила светлина и го опкружила Христа, и него како да го опфатиле раце на бесконечна сила, слична на пламенен ѕид. Луѓето ја набљудувале оваа сцена со страв и со чудење. Никој не се осмелувал да проговори. Со неми усни и со задржан здив сите стоеле со очи насочени кон Исуса. Откако Отецот го дал ова сведоштво, облакот се подигнал и се растурил под небото. Тогаш видливата врска меѓу Отецот и Синот се прекинала.

„А народот кој стоеше и го чу, рече: ’Згрми!’ - а други рекоа: ’Ангел му проговори!’“ Меѓутоа, Грците што се распрашувале го виделе облакот, го чуле гласот, го сфатиле неговото значење и навистина го препознале Христа; Тој им се открил како Пратеник од Бога.

Божји глас се слушнал при Исусовото крштавање на почетокот на неговата служба и повторно при неговото преобразување на Гората. Сега се чул по третпат на крајот на неговата служба во присуство на голем број луѓе и во посебни околности. Исус штотуку ја кажал најсериозната вистина за состојбата на Евреите. Го упатил својот последен повик и ја објавил неговата судбина. Сега Бог повторно ставил свој печат врз мисијата на својот Син. Го признал Оној што Израел го отфрлил. „Овој глас не дојде заради мене“, рекол Исус, „туку заради вас“. Тоа бил врвен доказ за неговото месијанство, знак од Отецот дека Исус ја зборувал вистината и дека бил Божји Син.

„Сега е судот на овој свет“, продолжил Христос, „сега кнезот на овој свет ќе биде исфрлен надвор. А јас, кога ќе бидам подигнат од земјата, сите луѓе ќе ги привлечам кон себе. Ова го рече за да покаже со каква смрт ќе умре“. Ова е криза на светот. Ако станам жртва за гревот на луѓето, светот ќе се просветли. Власта на сатаната над човечките души ќе биде скршена. Избришаниот Божји лик во човечкиот род ќе се обнови и семејството на светите и верни Божји деца на крај ќе го наследи небесниот дом. Тоа ќе биде плод на Христовата смрт. Спасителот во дух ја набљудувал сцената на победата

што се појавила пред него. Го видел крстот, суровиот срамен крст, со сите придружни стравоти, како блескоти во слава.

Меѓутоа, делото на спасението на луѓето не е сè што е 626 остварено со крстот. Божјата љубов ѝ се открила на вселената. Кнезот на овој свет е истеран. Обвинувањата што ги изнесувал сатаната против Бога се побиеани. Прекорите што му се упатени на Небото засекогаш се отфрлени. Ангелите, како и луѓето, се привлечени кон Откупителот. „А јас, кога ќе бидам подигнат од земјата“, рекол Тој, „сите луѓе ќе ги привлечам кон себе“.

Додека ги изговарал овие зборови, околу Христа се наоѓале многу луѓе, и еден рекол: „Од Писмото имаме слушнато дека Христос треба да остане вечно. Тогаш, како велиш Ти: 'Синот човечки треба да биде воздигнат?' Кој е тој Син човечки? Исус им рече: 'Уште малку време Светлината е меѓу вас. Одете додека ја имате Светлината, за да не ве зафати темнината. Кој оди во темнина, не знае каде оди. Додека ја имате Светлината, верувајте во Светлината, за да бидете синови на Светлината“.

„Иако направи толку чудотворни знаци пред нив, не веруваа во него“. Еднаш го прашале Спасителот: „Каков знак ќе направиш за да видиме и да ти поверуваме?“ (Јован 6,30). Им биле дадени безбројни знаци, но тие ги затвориле очите и ги стврднале срцата. Сега, кога проговорил директно Отецот и кога не можеле повеќе да бараат некој друг знак, пак не сакале да веруваат.

„Сепак, мнозина и од старешините веруваа во него, но поради фарисеите не го признаваа тоа јавно за да не бидат исклучени од синагогата“. Попријатни им биле човечките фалби отколку Божјето одобрување. За да се спасат од прекорите и од срамот, се откажале од Христа и ја отфрлиле понудата за вечен живот. А колку има такви кои низ сите векови постапувале на ист начин! За сите нив важи опомената на Спасителот: „Кој го љуби својот живот, ќе го загуби“. „Кој ме отфрла мене“, рекол Исус, „и не ги прима моите зборови, има свој судија: речта, што ви ја навестував, ќе му суди во последниот ден“ (Јован 12,48).

Тешко на оние што не го знаат своето време! Полека и со жалосно срце Христос засекогаш го напуштил предворјето на храмот.

НА МАСЛИНСКАТА ГОРА

Оваа глава се шемели на Матееј 24; Марко 13; Лука 21,5-38

⁶²⁷ Христовите зборови упатени до свештениците и поглаварите: „Еве, пуст ви останува вашиот дом!“ (Матеј 23,38), предизвикале страв во нивното срце. Се правеле рамнодушни, но постојано размислувале за значењето на овие зборови. Изгледало како да им се заканува некоја невидлива опасност. Дали е можно овој величествен храм, со кој се гордеел целиот народ, наскоро да стане толпа урнатини? И учениците го претчувствувале злото и неспокојно очекувале многу поодреден Исусов исказ. Додека излегувале со Исуса од храмот, му обрнале внимание на неговата стабилност и убавина. Камењето на храмот биле од најчист мермер, совршено бели, а некои од нив со исклучителна големина. Еден дел од ѕидот ѝ преодолеал на опсадата на војската на Навуходносора. Совршено изграден, изгледал како единствен камен, цел изваден од каменолом. Учениците не можеле да сфатат како можат да бидат урнати тие силни ѕидови.

Што можел да мисли Отфрлениот, додека неговото внимание било насочувано кон величественоста на храмот. Сцената пред него навистина била извонредна, но Тој со тага рекол дека сето тоа го гледа. Зградите навистина се величествени. Вие покажувате на овие ѕидови како да се потполно неуништливи, но чујте ги моите зборови: Ќе дојде ден кога „нема да остане тука ниту камен на камен што не ќе биде урнат“.

⁶²⁸ Христовите зборови се изговорени пред голем број слушатели, но кога останал сам и седнал на Маслинската гора, му пристапиле Петар, Јован, Јаков и Андреја и го прашале: „Кажни ни кога ќе биде тоа и кој е знакот на твоето доаѓање и на крајот на светот?“ Исус на своите ученици не им одговорил izdelувајќи го разурнувањето на Ерусалим од големиот ден на своето доаѓање. Описите на овие два настана ги здружил. Кога

на своите ученици би им ги открил идните настани онака како и самиот што ги согледувал, тие не би можеле да ја поднесат таа сцена. Во својата милост кон нив го здружил описот на овие две големи кризи, препуштајќи им на учениците сами да го одредат значењето. Кога зборувал за разурнувањето на Ерусалим, неговите пророчки зборови допирале далеку зад овој настан, до конечното уништување во оној ден кога Господ ќе стане од своето место да го казни светот за неговото беззаконие, кога земјата ќе ја открие својата крв и нема повеќе да ги покрива убиените. Сето ова им е упатено не само на учениците, туку и на оние што ќе живеат во последните сцени од историјата на оваа земја.

Обраќајќи им се на учениците, Христос рекол: „Гледајте да не ве заведе никој, зашто мнозина ќе дојдат во мое име, говорејќи: 'Јас сум Христос', и ќе заведат мнозина“. Ќе се појават многу лажни месији, тврдејќи дека прават чуда и ќе изјавуваат дека настапило времето за ослободување на еврејскиот народ. Тие ќе прелажат мнозина. Христовите зборови се исполниле. Меѓу неговата смрт и опсадата на Ерусалим се појавиле многу лажни месији. Меѓутоа, оваа опомена им е дадена и на оние што живеат и во овој век. Истите измами, што се правеле пред разурнувањето на Ерусалим, се правеле во текот на вековите - и пак ќе се прават.

„Ќе чуete за војни и гласови за војни. Внимавајте да не се уплашите; зашто тоа треба да се случи, но тоа уште не е крајот“. Пред разурнувањето на Ерусалим, луѓето се бореле за врховна власт. Убивани се цареви. Биле убивани оние за кои се претпоставувало дека се најблизу до престолот. Имало војни и гласови за војни. „Зашто тоа треба да се случи“, рекол Исус, „но тоа уште не е крајот. Зашто ќе се дигне народ против народ и царство против царство, и ќе има глад, помор и земјотреси на разни места. Но сето тоа е само почеток на родилните маки“. Христос рекол дека, кога рабините ќе ги видат овие знаци, ќе ги прогласат за Божји суд над народите поради тоа што неговиот избран народ го држат во ропство. Тие ќе изјават дека овие знаци се обележја на доаѓањето на Месија. Немојте да дозволите да ве прелажат; тие се почеток на неговите судови. Луѓето гледале само на себе. Не се покајале и не се обратиле за јас да ги исцелам. Знаците што тие ги толкуваат како обележја на своето ослободување од ропството, се знаци за нивно уништување.

„Тогаш ќе ве предадат на маки и ќе ве убиваат, и сите народи ќе ве замразат заради моето име. Тогаш мнозина ќе се соблазнат, секој ќе предава секого и секој ќе ги мрази другите“. Христијаните го претрпеле сето тоа. Татковците и мајките ги предавале своите деца. Децата ги предавале своите родители. Пријателите му предавале свои пријатели на Синедрионот. Прогонувачите ја остварувале својата намера со убиството на Стефана, на Јакова и на другите христијани.

630 Преку своите слуги Бог му дал на еврејскиот народ последна можност за покајание. Се откривал преку своите сведоци во нивното апсење, во нивното судење и во нивното темнување. Сепак, нивните судии им изрекувале смртни пресуди. Тоа биле луѓе за кои „светот не беше достоин“ и со тоа што ги убивале, Евреите одново го распнувале Божјиот Син. Така тоа ќе биде пак. Властите ќе донесуваат закони што ќе ја ограничуваат верската слобода. Ќе го присвојат правото што му припаѓа само на Бога. Ќе сметаат дека ќе можат да вршат притисок врз совеста, над која само Бог има право. Тие почнуваат уште сега; ова дело ќе продолжат да го спроведуваат сè додека не стигнат до границите преку кои не можат да преминат. Бог ќе посредува за својот верен народ кој ги држи заповедите.

Во секоја прилика, кога ќе настапи прогонство, оние што се очевидци донесуваат одлуки или за Христа или против него. Оние што ќе покажат сочувство кон неправедно осудените, ќе ја покажат својата приврзаност кон Христа. Други се погодени затоа што начелата на вистината непосредно се косат со нивните постапки. Мнозина се сопнуваат и паѓаат, откажувајќи се од верата што некогаш ја застапувале. Оние што ќе отпаднат во времето на искушението за да ја сочуваат својата сигурност, лажно ќе сведочат и ќе ги предаваат своите браќа. Христос предупредил на ова за да не бидеме изненадени со несфатливата, сурова постапка на оние што ја отфрлаат светлината.

Христос на своите ученици им дал знак за уништувањето што ќе го снајде Ерусалим и ги поучил како да се спасат: „А кога ќе видите дека Ерусалим е опколен од војски, знајте оти е близу неговото запустување. Тогаш, оние што се во Јудеја нека бегаат во горите, оние што се во градот нека излезат надвор, а они што се во полето, нека не влегуваат во градот! Зашто тоа се дни на одмазда, за да се исполни сè што е запишано“. Оваа опомена е дадена за да биде прифатена по четириесет години, при разурнувањето на Ерусалим. Христијаните ја послушале

оваа опомена и при заземањето на градот не загинал ниеден христијанин.

„Молете се вашето бегство да не биде во зима или во саботен ден“, рекол Христос. Тој, кој ја создал саботата, не ја укинал приковувајќи ја на крст. Саботата не е укината ниту пониште-на со неговата смрт. Четириесет години по неговото распнување таа и понатаму требало да биде почитувана како света. Четириесет години учениците требало да се молат нивното бегане да не се случи во саботен ден.

Од разурнувањето на Ерусалим, Христос бргу преминал на еден поголем настан, на последната алка од синширот на историјата на оваа земја, на доаѓањето на Божјиот Син во величество и слава. Меѓу овие два настана, пред Христовите очи јасно излегуваат долгите векови на темнина, вековите во кои неговата Црква ќе биде обележана со крв, со солзи и смртни маки. Неговите ученици сега не можеле да поднесат да набљудуваат такви сцени и Исус само накратко ги спомнал. „Зашто тогаш ќе има големо страдање, какво што не било од создавањето на светот досега, ниту пак ќе биде. И ако не се скратат тие дни, не ќе се спаси ниту еден. Но заради избраните, тие дни ќе бидат скратени“. Во текот на повеќе од илјада години Христовите следбеници ќе бидат изложени на такво прогонство какво што на светот никогаш порано не му било познато. Милиони негови сведоци ќе бидат убиени. Кога не би се подала Божјата рака да го сочува својот народ, сите би изгинале. „Но заради избраните“, рекол, „тие дни ќе бидат скратени“.

Со зборови што не можат погрешно да се разберат, нашиот Господ сега зборува за своето второ доаѓање и предупредува на опасностите што ќе му претходат на неговото доаѓање на земјата. „Ако некој ви рече тогаш: ’Еве, Христос е тука‘ или ’таму е‘ - не верувајте, зашто ќе се појават лажни христоси и лажни пророци, и ќе прават големи знаци и чуда, за да ги заведат, ако е можно и избраните. Ете, ви кажав однапред. И така, ако ви речат: ’Ене го во пустината!‘, не излегувајте! ’Ене го во една од внатрешните соби!‘ - не верувајте. Зашто, како молњата што излегува од исток и свети до запад, такво ќе биде и доаѓањето на Синот човечки“. Еве еден од знаците што ќе му претходат на разурнувањето на Ерусалим, а го спомнал Христос: „Ќе излезат многу лажни пророци и ќе прелажат мнозина“. Излегле лажни пророци кои го измамиле народот и мнозина одвеле во пустина. Гледачите и вражарите, тврдејќи

дека поседуваат чудесна сила, го одвлекувале народот во самотија на планините. Меѓутоа, ова пророчство е изговорено и за последните денови. Ова е знак и на второто доаѓање. Дури и денеска лажните христоси и лажните пророци покажуваат знаци и чудеса за да ги заведат неговите ученици. Зар не го слушаме извикот: „Еве го во пустината!“ Зар не излегле во пустина илјадници, надевајќи се дека ќе го најдат Христа? Зар не се слуша и денеска извикот од илјадници собири на кои луѓето тврдат дека одржуваат врска со духовите на умрените: „Еве го во тајни соби?“ Тоа е токму тврдењето што го истакнува спиритизмот. Но што кажува Христос? „Не верувајте. Зашто, како молњата што излегува од исток и свети до запад, такво ќе биде и доаѓањето на Синот човечки“.

632 Спасителот дава знаци за своето доаѓање, а и повеќе од тоа, Тој го утврдува времето кога ќе се појави првиот од овие знаци: „Веднаш по страдањата во тие денови сонцето ќе потемни, месечината нема повеќе да свети, ѕвездите ќе паѓаат од небото и небесните сили ќе се растресат. Тогаш на небото ќе се јави знакот на Синот човечки. Тогаш ќе проплачат сите племиња на земјата и ќе го видат Синот човечки како доаѓа на небесни облаци, со сила и со голема слава. И Тој ќе ги прати своите ангели со силен глас на труба, а тие ќе ги соберат неговите избраници од четирите ветра, од едниот крај на небото до другиот“.

При крајот на големото папско прогонство, изјавил Христос, сонцето ќе се затемни и месечината нема да свети. Потоа од небото ќе паднат ѕвезди. Понатаму продолжува: „А од смоквата научете ја поука! Кога нејзините гранки ќе смекнат и ќе потераат лисја, знаете дека летото е близу. Така и вие, кога ќе го видите сето тоа, знајте дека е близу, на прагот е!“ (Матеј 24,32,33).

Христос дал знаци за своето доаѓање. Тој изјавува дека ние можеме да знаеме кога е близу, непосредно пред врата. Тој зборува за оние што ги гледаат овие знаци: „Ова поколение нема да мине додека не се исполни сето тоа“. Овие знаци се покажале. Сега сигурно знаеме дека Господовото доаѓање е близу. „Небото и земјата ќе поминат“, кажува Тој, „но зборовите мои нема да поминат“.

Христос ќе дојде на облаци и со голема слава. Ќе го придружува мноштво сјајни ангели. Тој ќе дојде да ги воскресне мртвите и да ги преобрази живите свети луѓе од слава во слава. Тој ќе дојде да ги прифати оние што го сакале и што ги држеле

неговите заповеди и да ги земе кај себе. Не ги заборавил ниту нив ниту своето ветување. Алките на семејниот синшир пак ќе се соединат. Додека ги гледаме нашите починати, можеме да размислуваме за утрото кога ќе се огласи Божјата труба, „и мртвите ќе воскреснат нераспадливи, а ние ќе се преобразиме“ (1. Коринќаните 15,52). Уште малку па ќе го видиме Царот во неговата красота. Уште малку и Тој ќе ги избрише сите солзи од нашите очи. Уште малку и Тој ќе нè „постави непорочни пред својата слава со голема радост“ (Јуда 24). Поради тоа, давајќи ги знаците за своето доаѓање, рекол: „А кога ќе почне да се случува тоа, исправете се и поткренете ги главите, зашто приближува вашиот откуп“.

Меѓутоа, денот и часот на своето доаѓање Христос не ги открил. Тој јасно им кажал на своите ученици дека сам не може да го објави денот и часот на своето второ појавување. Кога би бил слободен да им го открие ова, зошто би требало да ги храбри постојано да чекаат? Има такви кои тврдат дека го знаат точниот ден и час на Господовото доаѓање. Тие мошне 633 сериозно ги распоредуваат настаните во иднината. Но Господ ги предупредил да ја напуштат почвата на која стојат. Точното време на второто доаѓање на Синот човечки е Божја тајна.

Христос продолжува опишувајќи ја состојбата на светот пред неговото доаѓање: „Како што беше во Ноевите денови, така ќе биде и при доаѓањето на Синот човечки. Зашто како што во деновите пред потопот јадеа и пиеја, се женеа и мажеа до денот кога Ное влезе во ковчегот, и не сфатија додека не дојде потопот и однесе сè, така ќе биде и при доаѓањето на Синот човечки“. Христос овде не изнесува земен милениум, илјада години, кога сите треба да се приготват за вечноста. Тој ни зборува за тоа дека, пред Синот човечки повторно да дојде, ќе настапи време кое ќе биде исто со времето на Ное.

Какво било времето на Ное? „Господ виде дека човечката расипаност на земјата е голема и дека секоја помисла во неговата памет е секогаш само злоба“ (1. Мојсеева 6,5). Жителите на претпотопниот свет се одвратиле од Јехова, одбивајќи да ја исполнуваат неговата света волја. Ја следеле својата грешна мечта и своите изопачени замисли. Уништени се поради своето беззаконие. А и денеска светот оди по ист пат. Тој не покажува никакви ласкави знаци на илјадагодишна слава. Престапниците на Божјиот закон земјата ја исполнуваат со зло. Нивните облози, нивните коњски трки, нивното коцкање, нивната рас-

пуштеноост, нивниот развратен живот, нивните нескротени страсти, бргу го исполнуваат светот со насилство.

Во пророчството за уништувањето на Ерусалим Христос рекол: „Беззаконието ќе земе замав и љубовта кај мнозина ќе се излади. Но кој ќе издржи до крај, ќе биде спасен. И ова евангелие за царството ќе се проповеда по сиот свет за сведоштво на сите народи, и тогаш ќе дојде крајот“. Ова пророчство повторно ќе се исполни. Силното беззаконие на тоа време потполно одговара на беззаконието во ова поколение. Така е тоа и со пророчството за проповедање на евангелието. Пред паѓањето на Ерусалим, Павле, инспириран со Светиот Дух, објавува дека евангелието „му е објавено на секое создание под небото“ (Колошаните 1,23). Така и сега, пред доаѓањето на Синот човечки, вечното евангелие треба да му се проповеда „на секој народ, племе, јазик и род“ (Откровение 14,6,14). Бог „одредил ден во кој праведно ќе му суди на сиот свет“ (Дела 17,31). Христос ни кажува кога ќе дојде тој ден. Тој не кажува оти цел свет ќе се преобрати, туку дека „ова евангелие за царството ќе се проповеда по сиот свет за сведоштво на сите народи, и тогаш ќе дојде крајот“. До нас стои со објавувањето на евангелието на светот да го забрземе Господовото доаѓање. Ние не треба само да чекаме, туку и да го забрземе доаѓањето на Божјиот ден (2. Петрово 3,12). Кога Христовата црква би ја извршила својата задача што ѝ била одредена како што заповедал Господ, цел свет до сега би бил опоменат и Господ Исус би дошол на нашата земја во сила и слава.

Кога ги опишал знаците на своето доаѓање, Христос рекол: „Така и вие, кога ќе видите дека ова се исполнува, знајте дека е близу царството Божје“. „Бдејте и постојано молете се на Бога“. Бог секогаш ги опоменувал луѓето за судовите што ќе дојдат. Оние што ѝ верувале на неговата вест за своето време и кои живееле според својата вера, послушни на неговите заповеди, ги избегнале осудите што ги стигнале непослушните и неверните. На Ное му дошла порака: „Влези во бродот ти и твоето семејство, зашто увидов дека ти си единствен праведен пред мене во ова време“. Ное послушал и бил спасен. Лот добил вест: „Станете, напуштете го ова место, зашто Господ ќе го уништи овој град“ (1. Мојсеева 7,1; 19,14). Лот се ставил под заштита на небесните весници и бил спасен. Така и Христовите ученици добиле опомена за разурнувањето на Ерусалим. Оние што внимавале на знакот кој укажал на катастрофата го напуштиле градот и го избегнале уништувањето. Така и нам

сега ни е дадена опомена за второто Христово доаѓање и за уништувањето што ќе дојде на светот. Тие што ќе го послушаат предупредувањето, ќе бидат спасени.

Затоа што не го знаеме точното време на неговото доаѓање, сме добиле налог да стражариме. „Блазе на оние слуги кои, кога ќе дојде господарот, ќе ги најде како бдеат“ (Лука 12,37). Тие што внимаваат на Господовото доаѓање, не чекаат напразно. Очекувањето на Христовото доаѓање треба да ги поттикне луѓето да се бојат од Господа и од неговата осуда на престапот. Тоа треба да ги разбуди да знаат колку е голем гревот да се отфрли неговата понуда на милоста. Луѓето што го очекуваат Господа ги чистат своите души со послушност кон вистината. Тие будното стражарење го соединуваат со сериозна работа. Затоа што знаат дека Господ е пред врата, нивната ревност станува делотворна во соработка со божествените сили во настојувањето да се спасат душите. Тоа се верни и мудри слуги кои на Господовиот дом му даваат „храна на време“ (Лука 12,42). Тие ја објавуваат вистината што посебно може да се примени на сегашното време. Како Енох, Ное, Аврам и Мојсеј што ја објавувале вистината за своето време, така сега Христовите слуги ќе му упатат посебна опомена на своето поколение.

Меѓутоа, Христос опишува и друга група. „Ако пак лошиот слуга рече во своето срце: 'Мојот господар ќе се забави долго', па почне да ги тепа своите сослужители, и да јаде и да пие со пијаниците, господарот на тој слуга ќе дојде во ден кога не очекува, и во час што не го знае“.

Лошиот слуга си вели во срцето: „Мојот господар ќе се забави долго“. Тој не вели оти Христос нема да дојде. Тој не ја отфрла мислата за неговото второ доаѓање. Меѓутоа, во срцето, со своите постапки и зборови објавува дека Господовото доаѓање доцни. Тој од умовите на другите го потискува осведочувањето дека Господ бргу доаѓа. Неговото влијание луѓето ги води кон лажно, безгрижно одлагање. Тие се охрабрани во својата световност и нечувствителност. Со умот владеат земни страсти, расипани мисли. Лошиот слуга јаде и пие со пијаниците, се соединува со светот во барањето на задоволства. Тој ги тепа своите содрузари, обвинувајќи и осудувајќи ги оние што му се верни на својот господар. Се меша со светот. Сличниот се изедначува со сличните во престапот. Тоа е страшно изедначување. Со светот тој е фатен во стапица. „Господарот на тој слуга ќе дојде во ден кога не очекува, и во

час што не го знае, па ќе го расчеречи и ќе го стави меѓу лицемерите“.

„Ако не се разбудиш, ќе дојдам како крадец и нема да знаеш во кој час ќе ти дојдам“ (Откровение 3,3). Христовото доаѓање ќе ги изненади лажните учители. Тие велат: „Мир и безбедност“. Како и свештениците и учителите пред паѓањето на Ерусалим, тие се трудат Црквата да ужива земна благосостојба и слава. Знаците на времето ги толкуваат произволно. Но што кажува речта на вдохновението: „Тогаш ненадејно ќе падне погибел врз нив“ (1. Солуѓаните 5,3). Денот Господен ќе дојде како стапица за сите што живеат на земјата, на сите што од овој свет прават свој дом. Тој ќе дојде за нив како крадец што се притајува.

Светот, полн со буни, полн со безгрижни задоволства, спие, спие во телесна сигурност. Луѓето го одлагаат Господовото доаѓање. Им се подбиваат на опомените. Гордо се фалат: „Сè стои така како што е од почетокот на создавањето“. „И утре ќе биде како и денеска, изобилство големо, преголемо“ (2. Петрово 3,4; Исаија 56,12). Уште повеќе ќе се нурнеме во љубовта кон задоволствата. Но Христос вели: „Внимавај, доаѓам како крадец“ (Откровение 16,15). Токму во времето кога светот со потсмев се прашува: „Каде е ветувањето за неговото доаѓање?“, знаците се исполнуваат. Додека викаат: Мир и безбедност“, доаѓа ненадејно уништување. Кога подбивачот и оној што ја отфрла вистината ќе се возгордеат; кога начинот на работење во различните дејности за стекнување пари се спроведува без почитување на начелата; кога студентот копнее за знаење на сè друго само не на Библијата, Христос доаѓа како крадец.

636 На овој свет сè е во движење. Знаците на времето се кобни. Настаните што доаѓаат веќе ги покажуваат своите сенки. Божјиот Дух се повлекува од земјата и постојано се нижат несреќи на море и на копно. Се подигаат виори, земјотреси, пожари, поплави и убиства на секој чекор. Кој може да ја чита иднината? Каде е сигурноста? Нема сигурност во ништо што е човечко или земно. Луѓето бргу се редат под знамето што го избрале. Возбудено ги чекаат и ги набљудуваат сигналите на своите водачи. Има и такви кои чекаат, стражарат и работат за доаѓањето на нашиот Господ. Мал е бројот на оние што со срце и душа веруваат дека мораме да го избегнеме гробот, а да го задобиеме небото.

Постепено ни се притајува криза. Сонцето свети на небото, патувајќи по својата вообичаена патека, а небесата сè уште ја кажуваат Божјата слава. Луѓето сè уште јадат и пијат, садат и сидаат, се женат и се мажат. Трговците сè уште купуваат и продаваат. Луѓето меѓусебно се судираат во борбата за највисоки места. Поклониците на задоволствата сè уште се тискаат по театрите, на коњските трки и во коцкарниците. Насекаде преовладува најголемо восхитување, а часот на проверка бргу се завршува и секој случај набргу ќе биде решен за вечност. Сатаната гледа дека неговото време е кратко. Тој ги ставил во движење сите свои сили со цел луѓето да ги измами, да ги заведе, да ги задржи во својата служба и да ги занесе, додека денот на проверка не помине и вратата на милоста не се затвори засекогаш.

Опомената на нашиот Господ од Маслинската гора свечено допира низ сите векови до нас денеска: „Туку, вардете се, вашите срца да не бидат обременети со ненаситност, со пијанство и со грижи за животот, за да не ви дојде ненадејно тој ден“. „Бдејте и молете се да имате сила да избегнете од сето тоа што ќе настане, и да застанете пред Синот човечки“.

„НА ЕДЕН ОД ОВИЕ МОИ НАЈМАЛИ БРАЌА“

Оваа глава се ѿмели на Матѿеј 25,31-46

637 „Кога ќе дојде Синот човечки во својата слава, во придружба на сите ангели, ќе седне на престолот на својата слава. Тогаш пред него ќе се соберат сите народи, а Тој ќе ги оддели едни од други“. Вака Христос на Маслинската гора им ја опишал на своите ученици сцената на големиот суден ден. Истакнал дека одлуката на овој суд ќе се донесе врз основа на една подробност. Кога народите ќе се соберат пред него, ќе постојат само две групи луѓе, а нивната вечна судбина ќе биде одредена со она што го сториле или што занемариле да го сторат за него во личноста на сиромашните и настраданите.

Тој ден Христос нема да им го прикаже на луѓето големото дело што Тој го извршил за нив давајќи го својот живот за нивниот откуп. Ќе го прикаже делото што тие верно го извршиле за него. На оние што ги поставил себеси од десна страна ќе им каже: „Дојдете, благословени од мојот Отец, наследете го царството кое ви е подготвено уште од создавањето на светот! Зашто огладнев и ми дадовте да јадам; ожеднев и ме напоивте; бев туѓинец и ме примивте; бев гол и ме облековте; бев болен и ме посетивте; бев во зандана и дојдовте кај мене“. Меѓутоа, оние што ги пофалува Исус не знаат дека му служеле нему. На нивните прашања полни со чудење Тој одговара вака: „Вистина ви вела, доколку му направивте така на еден од овие мои најмали браќа, мене ми направивте“.

Исус им рекол на своите ученици дека нив ќе ги замразат сите луѓе, дека ќе бидат прогонети и мачени. Мнозина ќе бидат истерани од своите домови и препуштени на сиромаштво. 638 Мнозина ќе бидат ујадени со болест и скудноста. Мнозина ќе бидат фрлени во затвор. На сите што ги напуштаат пријателите или својот дом заради него, Тој им ветил стократно повеќе во овој живот. Сега им ветил посебен благослов на

сите што ќе им служат на своите браќа. Во сите што страдаат заради моето име, вели Исус, треба да ме препознаете мене. Како што би ми послужиле мене, така треба да им послужите ним. Тоа е доказ дека сте мои ученици.

Сите што се родени во небесното семејство, во посебна смисла му се браќа на нашиот Господ. Христовата љубов ги поврзува во заедница членовите на неговото семејство и секаде каде што ќе се покаже таа, се открива божественото сродство. „Секој кој љуби од Бога е роден и го познава Бога“ (1. Јованово 4,7).

Оние што ги пофалува Христос на судот можеби малку ја познавале теологијата, но ги негувале неговите начела. Под влијание на божествениот Дух тие биле благослов за луѓето околу себе. Дури и меѓу незнабошците има такви кои негувале дух на љубезност; пред зборовите на животот да допрат до нив, пријателски ги примиле мисионерите и им служеле дури и по цена на својот живот. Меѓу незнабошците има такви кои не знаејќи го обожаваат Бога, такви до кои светлината никогаш не допрела преку човечки орудија. Тие нема да пропаднат. Иако не го познаваат Божјиот пишан закон, го чуле неговиот глас како им зборува во природата и постапувале според законот. Нивните дела потврдуваат дека Светиот Дух ги трогнал нивните срца и Бог ги препознал како свои деца.

Колку ќе се изненадат и радуваат најмалечките меѓу народите и меѓу незнабошците кога од усните на Спасителот ќе чујат: „Доколку му направивте така на еден од овие мои најмали браќа, мене ми направивте“. Колку радосно ќе е срцето на бесконечната Љубов кога неговите следбеници ќе бидат изненадени од неговата пофалба и кога со радост ќе го подигнат погледот.

Меѓутоа, Христовата љубов не опфаќа само некоја одредена група луѓе. Тој се идентификува со секое дете на човечкото семејство. За да можеме да станеме членови на небесното семејство, Тој станал член на земното семејство. Тој е Син човечки и затоа брат на секој Адамов син и ќерка. Неговите следбеници не треба да се исклучат од светот што пропаѓа околу нив. Тие се дел на големиот мозаик на човечкиот род и Небото нив ги смета како браќа на грешниците, а исто така и како свети луѓе. Христовата љубов ги привлекува кон себе паднатите, заблудените и грешните и секое дело на љубезност сторено да се подигне некоја потклекната душа, секое дело на милосрдие, се прифаќа како да му е сторено нему.

Небесните ангели се пратени да им служат на оние што ќе го наследат спасението. Сега уште не знаеме кои се тие, уште не е покажано кој ќе победи и кој ќе учествува во наследството на светите во светлината, но небесните ангели поминуваат насекаде низ земјата, барајќи да ги утешат жалосните, да ги заштитат оние што се во опасност, да ги придобијат човечките срца за Христа. Тие никого не го занемаруваат ниту го заобиколуваат. Бог не гледа кој е кој, туку еднакво се грижи за сите души што ги создал.

Кога ќе им ја отворите вратата на Христовите претставници кои се во неволја и кои страдаат, ги примате со добредојде небесните ангели. Повикувате друштво на небесните суштества. Тие му донесуваат на светот атмосфера на радост и мир. Тие доаѓаат со фалба на усните, а на небото се слуша песна што одговара. Секое дело на милосрдие, на небото создава музика. Отецот на својот престол несебичните работници ги реди во своето најдрагоценно благо.

Оние од левата страна на Христа, оние што го занемариле во личноста на сиромасите и на оние што страдаат, не биле свесни за својата вина. Сатаната ги заслепил; не сфатиле што им должат на своите браќа. Биле окупирани самите со себе и не се грижеле за потребите на другите.

На богатите Бог им дал богатство за да ги отстранат и ублажат страдањата на неговите деца, но мошне често тие се рамнодушни кон потребите на другите. Се чувствуваат повиоци од своите сиромашни браќа. Тие не стапуваат во опинците на сиромавиот. Не ги сфаќаат искушенијата и борбите на сиромасите и во нивното срце умира сомилоста. Во скапоцени живеалишта и во раскошни цркви, богатите се изделуваат од сиромасите. Парите што ги дал Бог за да ги благослови неволниците се трошат за потхранување на горделивоста и себичноста. Сиромасите секојдневно се лишуваат од сознанието што би требало да го имаат за нежната Божја милост, зашто Тој дал обилни дарови за да можат да бидат задоволени нивните животни потреби. Присилени се да го почувствуваат сиромаштвото што го стеснува животот, па често доаѓаат во искушение да станат зависливи, љубоморни и полни со лоши претчувства. Оние што не го почувствувале притисокот на скудноста, мошне често кон сиромасите постапуваат со омаловажување и прават овие да се чувствуваат уште победно.

Меѓутоа, Христос сето тоа го набљудува и кажува дека бил гладен и жеден, дека бил странец, дека бил болен, дека бил во

затвор. Додека вие се гоштевавте крај својата преполна трпеза, јас гладував во колиба или на пушта улица. Додека уживавте во својот раскошен дом, јас немав каде да засолнам глава. Додека своите гардероби ги полневте со скапоцена облека, јас живеев во сиромаштво. Додека уживавте во своите задоволства, јас гниев во затвор. 640

Кога им дадовте малку леб на гладните сиромаси, кога им дадовте некоја износена облека да ги заштити од лутата зима, дали се сетивте дека му давате на Господа на славата? Секој ден во вашиот живот бев близу до вас во личноста на овие бедници, но не ме баравте. Не го сакавте моето друштво. Јас не ве познавам.

Мнозина го сметаат за големо предимство да ги посетат местата на Христовиот живот на земјата, да одат по патеките по кои поминал Тој, да го набљудуваат езерото крај кое сакал да поучува, како и планините и долините на кои често почивал неговиот поглед. Но ние не мораме да појдеме во Назарет, во Капернаум или во Витанија за да одиме по Исусовите стапки. Неговите стапки ќе ги најдеме крај постелата на болните, во бедните колиби, на преполните улици на големиот град и на секое место на кое се наоѓаат човечки срца гладни за утеха. Ќе одиме по неговите стапки ако го правиме она што го правел Тој додека бил на земјата.

Сите можат нешто да сторат. „Сиромаси секогаш ќе имате крај себе“ (Јован 12,8), рекол Исус, и никој не би требало да мисли дека не постои место на кое не може да работи за него. Милиони човечки души, ограничени со оковите на незнаењето и гревот и кои никогаш не чуле за Христовата љубов кон нив, стојат на работ на пропаста. Кога би биле ние на нивно место, што би сакале тие да сторат за нас? Имаме најсвета обврска да сториме за нив сè што е во наша моќ. Христовото правило на животот, според кое секој од нас ќе стои или ќе падне на судот, гласи: „Сè што сакате да ви прават луѓето вам, правете им и вие ним“ (Матеј 7,12).

Спасителот го дал својот драгоцен живот за да ја основе Црквата која ќе биде способна да се грижи за жалосните души што се во искушение. Заедницата на верните може да биде сиромашна, необразована и непозната, но во Христа тие можат да извршуваат работа во домот, во соседството, во црквата, па дури и во „други краишта“, чијшто резултат ќе биде далеку-сежен како вечноста.

Затоа што оваа работа се занемарува, мноштво млади ученици никогаш не напредуваат понатаму од суштата абецеда на христијанското искуство. Светлината што пламтела во нивното срце додека Исус им зборувал - Ти се проштаваат гревовите - можеле да ја сочуваат помагајќи им на оние што се наоѓаат во неволја.

641 Неуморната сила, што толку често е извор на опасност за младите, може да се насочи во канали низ кои би потекла во река на благослови. „Јас“ би било заборавено во сериозната работа за добро на другите. Големiot Пастир ќе им служи на оние што им служат на другите. Тие ќе пијат од реката на животот и ќе ја угаснат жедта. Нема да се стремат кон возбудливи забави или кон некоја промена во својот живот. Најважен предмет на нивно интересирање ќе биде како да ги спасат душите што се наоѓаат пред пропаст. Нивните општествени допири ќе бидат корисни. Љубовта на Откупителот ќе ги привлече и ќе ги соедини срцата.

Кога ќе сфатиме дека сме Божји соработници, неговите ветувања нема да ги објавуваме рамнодушно. Тие ќе горат во нашите срца и ќе се распалат на нашите усни. Кога бил повикан да му служи на неукитот, недисциплиниран и бунтовен народ, Бог на Мојсеја му дал ветување: „Лично јас ќе појдам со тебе и ќе ти дадам одмор“. Рекол и: „Јас ќе бидам со тебе“ (2. Мојсеева 33,14; 3,12). Ова ветување е за сите што работат наместо Христа за сиромасите и за измачените луѓе.

Љубовта кон човекот е земен израз на љубовта кон Бога. Царот на славата станал едно со нас за да ни ја всади оваа љубов, за да нè стори деца на едно семејство. Кога ќе се исполнат неговите проштални зборови: „Да се љубите еден со друг како јас што ве љубев вас“ (Јован 15,12), кога ќе го сакаме овој свет како што го сакал Тој, тогаш е остварена неговата мисија за нас. Пригответени сме за небото, зашто небото го имаме во своето срце.

„Спасувај ги оние кои се завлечени во смртта, задржи ги тие кои се на пат кон гибелта. Ако речеш: 'Ама, видете, ние не знаевме за тоа!', зар не видел Тој што и мислите ги знае? Зар не знае Тој што и душата ти ја чува? Тој на секого ќе му плати според делата!“ (Мудри изреки 24,11.12). Во големiot суден ден, оние што не работеле за Христа, што поминале низ животот мислејќи на себе, грижејќи се за себе, Судијата на сета земја ќе ги постави заедно со оние што прават зло. Над нив ќе се изрече иста осуда.

На секоја душа нешто ѝ е доверено. Големиот Пастир од секого ќе бара: „Каде ти е стадото што ти е доверено, твоите славни овци?“ И, „што ќе кажеш кога ќе се сретнеш со него?“ (Еремија 13,20.21).

СЛУГА НА СЛУГИТЕ

Оваа глава се штемели на Лука 22,7-18.24; Јован 13,1-17

642 Во таканаречената „Горна соба“ на една куќа во Ерусалим, Христос со своите ученици седел на трпеза. Се собрале да празнуваат Пасха. Спасителот сакал со дванаесеттемина да го прослави овој празник. Знаел дека се приближил неговиот час; самиот Тој бил вистинското пасхално Јагне и требало да биде жртвуван на денот кога се јадела пасхата. Набргу требало да ја испие чашата на гневот, да го прими последното страдално крштавање. Меѓутоа, му преостанале уште неколку мирни часови и нив требало да ги помине за добро на своите сакани ученици.

Целокупниот Христов живот бил живот на несебична служба. Не „да му служат, туку да служи“ (Матеј 20,28), била поуката на секое негово дело. Но учениците уште не ја научиле оваа поука. На оваа последна пасхална вечера Исус го повторил своето учење со сликовит приказ што засекогаш го врежал во нивните умови и срца.

Разговорите меѓу Исуса и неговите ученици обично биле време на тивка радост што сите тие многу ги ценеле. Пасхалните вечери биле посебно значајни сцени; но овојпат Исус бил потиштен. Неговото срце било притиснато со товар и врз 643 неговото лице почивала сенка. Кога се состанал со учениците во Горната соба, забележале дека нешто тешко ја притиска неговата душа, па, иако не ја знаеле причината, сочувствувале во неговата болка.

Кога се собрале околу трпезата, со тажен глас рекол: „Имав желба да ја јадам оваа пасха со вас пред да напрадам, зашто ви вела, нема веќе да ја јадам додека не се исплни во Божјето царство. И ја крена чашата, се заблагодари и рече: „Земете ја и поделете ја меѓу себе, зашто ви вела, нема да пијам од лозовиот плод додека не дојде Божјето царство!““

Христос знаел дека настапило времето да премине од овој свет кај Отецот. Колку ги сакал своите што биле на светот, до крај ги сакал! Сега се наоѓал во сенката на крстот и неговото срце го притискала болка. Знаел дека ќе биде напуштен во мигот на предавството. Знаел дека ќе биде убиен во најголемо понижување, онака како што се убиваат злосторниците. Знаел за неблагодарноста и за суровоста на оние што дошол да ги спаси. Ја знаел големината на жртвата што мора да ја поднесе и како за мнозина таа ќе биде напразна. Знаејќи што сè му претстои, природно е што можел да биде совладан со мислата за своето понижување и страдање. Но ги набљудувал дванаесеттемина што биле со него како негови најродени, кои, по неговото понижување, по жалоста и болното искуство, ќе бидат оставени сами да се борат во светот. Неговите мисли за сопствените страдања секогаш биле поврзани со неговите ученици. Не мислел на себе. Во неговите мисли грижата за нив била најважна.

Исус имал многу да каже оваа последна вечер што ја поминавал со своите ученици. Кога би биле подготвени да го примат она што сакал Тој да им го даде, би биле сочувани од болката што го раскинувала срцето, од разочарувањата и од неверството.

Меѓутоа, Исус видел дека тие не можат да го поднесат она што требало да им го каже. Додека ги набљудувал нивните лица, зборовите на опомена и утеха се задржале на неговите усни. Миговите поминувале во тишина. Се чинело дека Исус нешто очекува. На учениците им било неугодно. Сочувството и нежноста поттикнати со Христовата болка како да исчезнале. Неговите зборови, полни со тага, што укажувале на неговите страдања, останале незабележани. Погледите што си ги упатувале едни на други откривале љубомора и борба за првенство.

„Настана и расправија меѓу нив за тоа кој од нив е поголем“. Ова препирање, продолжено и во Христово присуство, го ожалостило и го ранило. Учениците се придржувале кон своите омилени замисли дека Исус ќе воспостави своја власт и ќе ја заземе положбата на Давидовиот престол. Секој од нив сè уште во своето срце копнеел за највисокото место во тоа царство. Се прецениле себеси и другите и наместо своите браќа да ги сметаат за подостојни, на прво место се ставале себеси. Барањето на Јакова и Јована да седнат од десната и левата страна на Христовиот престол кај другите поттикнало гнев.

Тоа што овие двајца браќа се осмелиле да бараат највисока положба во толкава мера ги возбудило другите десетмина, што им се заканил расцеп. Чувствувале дека за нив погрешно се расудувало, дека нивната верност и нивните дарови не се доволно ценети. Јуда бил најстар спрема Јакова и Јована.

Кога учениците влегле во салата за вечера, нивните срца биле исполнети со чувство на навреда. Јуда се протуркал до Христа од левата страна, а Јован седнал од десната. Ако постоело некое повисоко место, Јуда бил готов да го заземе, а се сметало дека тоа место е крај Христа. А Јуда бил предавник.

Се појавила уште една причина за расправа. На празниците било вообичаено слугата да им ги измие нозете на гостите, па во оваа пригода за тоа биле извршени подготовки. Стомната, мијалникот и крпата биле подготвени за миење на нозете; но бидејќи немало слуга, на учениците им паднало во дел да го сторат тоа.

Меѓутоа, секој ученик, попуштајќи ѝ на повредената суета, решил да не презема должност на слуга. Сите покажале ладнокрвна небрежност, навидум несвесни дека мораат да сторат нешто. Со своето молчење ја одбиле можноста да се понизат.

Како да ги поведе Христос овие кутри души таму каде што сатаната нема да извојува над нив решавачка победа? Како да им покаже дека самото звање ученици не ги прави ученици и не им обезбедува место во неговото царство? Како да им покаже дека вистинската големина се гледа во службата на љубовта и во вистинската понизност? Како да запали љубов во нивните срца и да ги приготви да го сфатат она што сака да им го каже?

Учениците не дале никаков знак дека ќе си послужат еден на друг. Исус чекал извесно време да види што ќе сторат тие. Тогаш Тој, божествениот Учител, станал од трpezата. Соблекувајќи ја горната облека што би му пречела, ја зел крпата и се препашал. Вчудовидени, учениците го набљудувале сето тоа и во тишина чекале да видат што ќе се случи. „Потоа наlea вода во садот за миeње и почна да им ги мие нозете на учениците и да ги брише со крпата со која беше опашан“. Оваа постапка им ги отворила очите на учениците. Срцето им се исполнило со горчлив срам и понижување. Го сфатиле неизговорениот укор и себеси се согледале во сосема нова светлина.

Така Христос ја покажал својата љубов кон своите ученици. Нивниот себичен дух му нанесувал болка, но не се впуштил во никаква расправа со нив за оваа нивна тешкотија. Наместо

тоа, им дал пример што никогаш нема да го заборават. Неговата љубов кон нив не можела лесно да се помати или да се угасне. Знаел дека Отецот сè му предал во раце, дека доаѓа од Бога и се враќа кај Бога. Бил наполно свесен за својата божествена природа, но ја оставил својата царска круна и владетелска облека и зел лик на слуга. Едно од последните дела на неговиот живот на земјата било да се препаше како слуга и да изврши должност на слуга.

Пред празникот Пасха Јуда по вторпат се состанал со свештениците и закониците и склучил спогодба да им го предаде Исуса во раце. Сепак, потоа се помешал со учениците како потполно да е невин и божем е заинтересиран околу подготовката на празникот. За намерата на Јуда учениците не знаеле ништо. Само Исус можел да ја прочита неговата тајна, но не го разоткрил. Исус копнеел за неговата душа. За него чувствувал ист товар како и за Ерусалим кога плачел над овој град осуден на уништување. Неговото срце пекало: „Како да те дадам?“ Силата на таа љубов ја почувствувал и Јуда. Додека рацете на Спасителот ги миеле тие извалкани нозе и додека ги бришел со крпата, срцето на Јуда било поттикнато сега да го признае својот грев. Но не сакал да се понизи. Неговото срце се стврднало за покајание и старите побуди, отстранети за миг, повторно загосподариле со него. Јуда сега се навредувал поради Христовиот чин на миене на нозете на учениците. Ако Исус може толку да се понизи, си мислел, тогаш Тој не може да биде цар на Израел. Сите надежи во световна чест во земно царство биле уништени. Јуда бил уверен дека не може ништо да добие ако го следи Христа. Според негово мислење, кога видел дека Исус самиот себеси се потценува, бил решителен во својата намера да се откаже од него и да признае дека е измамен. Опфатен со лош дух, решил да го изврши делото што го прифатил, да го предаде својот Господ.

Бирајќи положба крај трpezата, Јуда се обидел да го заземе првото место, па Христос како слуга прво му послужил нему. Јован, кон кого Јуда чувствувал толку многу горчина, бил оставен да биде последен. Јован тоа не го сметал ниту за укор ниту за понижување. Учениците биле мошне трогнати додека го набљудувале Христовото дело. Кога дошол ред на Петар, тој зачудено извикнал: „Господе, ти ли ќе ми ги миеш нозете?“ Христовата понизност му го скршила срцето. Го опфатил срам при мислата што оваа служба не ја извршува некој од учениците. „Ти сега не знаеш што правам јас“, рекол Христос,

646 „но подоцна ќе разбереш“. Петар не можел да поднесе да го види својот Господ, за кого верувал дека е Божји Син, како извршува должност на слуга. Со сета душа се побунил против таквото понижување. Не сфатил дека Христос затоа дошол на светот. Решително извикнал: „Не, ти никогаш нема да ми ги измиеш нозете!“

Христос сериозно му одговорил на Петар: „Ако не те измијам, немаш дел со мене“. Чинот што го одбил Петар бил еден вид повозвишено исчистување. Христос дошол да го измие срцето од дамките на гревот. Одбивајќи да му дозволи на Христа да му ги измие нозете, Петар го одбил повозвишеното исчистување што било опфатено со пониското. Тој всушност го отфрлил својот Господ. За Учителот не е понижување ако му дозволиме да нè исчисти. Вистинската понизност значи со благодарно срце да се прими сè што се прави за нас и сериозно да се работи за Христа.

Кога ги слушнал зборовите: „Ако не те измијам, немаш дел со мене“, Петар се откажал од својата гордост и самоволие. Не можел да ја поднесе помислата да биде одвоен од Христа; тоа за него би значело смрт. „Измиј ми ги не само нозете“, рекол, „туку и рацете и главата. Исус му одговори: ’На измиениот треба да му се измијат само нозете, зашто целиот е чист‘“.

Овие зборови значат повеќе од телесна чистота. Христос сè уште зборува за повозвишеното исчистување што сликовито е прикажано со пониското. Оној што доаѓа од капење е чист, но нозете во сандали бргу се запрашуваат, па потребно е да се измијат. Така Петар и неговите браќа биле испрани на големиот Извор отворен за гревот и за нечистотијата. Христос ги признавал за свои. Меѓутоа, искушението ги навело на зло и ним сè уште им била потребна неговата милост што исчистува. Кога Исус се опашал со крпата да им го измие правот од нозете, Тој сакал со истиот чин и од нивните срца да ја испере неслогата, љубомората и гордоста. Тоа имало многу поголемо значење отколку самото миење на нивните прашливи нозе. Со духот што го поседувале тогаш, ниеден од нив не бил готов за заедница со Христа. Сè додека не се доведени во состојба на понизност и љубов, не биле подготвени да учествуваат на пасхалната вечера или да земат учество во службата за спомен што Исус имал намера да ја воспостави. Нивните срца мора да се исчистат. Гордоста и самољубието создаваат неслога и омраза, но Исус сето тоа го испрал миејќи им ги нозете. Настанала промена на чувствата. Набљудувајќи ги сега, Исус

можел да каже: „Вие сте чисти“. Сега постоело единство во срцата и меѓусебна љубов. Станале кротки и готови да ја прифатат поуката. Освен Јуда, сите биле готови највисокото место да му го отстапат на друг. Сега со покорно и благодарно срце можеле да ги примат Христовите зборови.

Како Петар и неговите браќа, и ние сме изменили со Христовата крв, но сепак, често во допир со злото чистото срце се валка. Ние мораме да дојдеме кај Христа и да ја примиме неговата милост која исчистува. Петар се притеснувал да му дозволи на својот Господ и Учител со свои раце да ги пофати неговите прашливи нозе. Колку често ние ги доведуваме нашите грешни, извалкани срца во допир со Христовото срце! Колку го жалостат нашите лоши куди, нашата суета и нашата гордост! Па сепак, мораме да му ги донесеме сите наши слабости и сета наша нечистотија. Само Тој може да измие и да исчисти. Ние не сме подготвени за заедница со него ако не сме исчистени со неговото успешно дејствување. 649

Исус им рекол на своите ученици: „Вие сте чисти, но не сите“. Тој ги измил нозете на Јуда, но срцето не му се покорило. Тоа не било исчистено. Јуда не му се потчинил на Христа.

Кога им ги измил нозете на учениците, Христос ја зел својата облека, повторно седнал и им рекол: „Сфативте ли што ви сторив? Вие ме нарекувате мене Учител и Господ, и право велите зашто тоа сум. И така, ако јас, Господ и Учител, ви ги измив нозете вам, и вие сте должни да си ги миете нозете еден на друг; зашто ви дадов пример и вие да правите онака како што ви направив јас. Вистина, вистина, ви велам: слугата не е поголем од својот господар, ниту пратеникот е поголем од оној што го праќа“.

Христос сакал неговите ученици да разберат дека тоа што им ги измил нозете ниту малку не го намалило неговото достоинство. „Вие ме нарекувате Учител и Господ, и право велите, зашто тоа сум“. Затоа што бил толку бескрајно возвишен, на оваа служба ѝ дал чест и значење. Никој не бил толку издигнат како Христос, па сепак прифатил најпонижна должност. Со цел неговиот народ да не биде заведен од себичноста што се наоѓа во телесното срце и што се засилува со самозадоволствата, сам Христос дал пример за понизноста. Не сакал оваа важна поука да ѝ ја препушти на човековата грижа. И придавал толку големо значење, што лично Тој, Тој кој е еднаков со Бога, постапувал како слуга со своите ученици. Додека расправале околу најпочесното место, Тој, пред кого треба да се превитка

секоје колена, Тој, на кого му служат славните ангели, и тоа го сметаат за чест, се наведнал да им ги измие нозете на оние што го викале Господ. Тој му ги измил нозете на својот предавник.

Во својот живот и во поуките, Христос дал совршен пример на несебична служба што има свое потекло во Бога. Бог не живее за себе. Со создавањето на светот и со одржувањето на она што го создал, постојано им служи на другите. „Тој му заповеда на своето сонце и тоа ги осветлува и лошите и добрите и им дава дожд на праведните и на неправедните“ (Матеј 5,45). Овој идеал на служење Бог му го доверил на својот Син. На Исуса му било дадено да стои на чело на човечкиот род за да може со својот пример да подучи што значи да се служи. Целокупниот негов живот му бил потчинет на законот и на службата. Тој им служел на сите, им помагал на сите. Така со животот го исполнил Божјиот закон и со својот пример покажал како да го послушаме.

650 Исус постојано се трудел да го воспостави ова начело меѓу своите ученици. Кога Јаков и Јован побарале првенство, Тој рекол: „Оној што сака да биде најголем меѓу вас, нека ви служи“ (Матеј 20,26). Во моето царство начелото на првенство и премоќ нема место. Понизноста е единствената вистинска големина. Единствена разлика се гледа во преданоста кон службата на другите.

Сега, откако им ги измил нозете на учениците, им рекол: „Јас ви дадов пример и вие да правите онака како што ви направив јас“. Со овие зборови Исус не заповедал само покажување на гостољубивост. Тоа значело многу повеќе отколку само миене на нозете на гостите извалкани со правот од патувањето. Христос овде воспоставил една верска служба. Со делото на нашиот Господ овој свечен чин на понизност е претворен во свет обред. Учениците треба да го почитуваат за секогаш да можат да ги имаат на ум неговите поуки за понизноста и службата.

Овој обред е подготовка што ја одредил Христос за службата Светата вечера. Сè додека се негува гордост, непријателство и борба за првенство, срцето не може да стапи во заедница со Христа. Не сме подготвени да земеме заедничко учество во неговото тело и во неговата крв. Затоа Христос одредил прво да се почитува споменот на неговата понизност.

Додека пристапуваат кон овој обред, Божјите деца треба да си спомнуваат за зборовите на славниот и жив Господ: „Сфативте ли што ви сторив? Вие ме нарекувате Учител и Господ, и

право велите, зашто тоа сум. И така, ако јас, Господ и Учител, ви ги измив нозете, и вие сте должни да си ги миете нозете еден на друг; зашто ви дадов пример и вие да правите онака како што ви направив јас. Вистина, вистина ви велам: слугата не е поголем од својот господар, ниту пратеникот е поголем од оној што го праќа. Кога ги знаете овие работи, блажени сте ако ги исполнувате“.

Кај човекот постои склоност себеси повеќе да се цени отколку својот брат, да работи за себе, да бара највисоко место; ова често раѓа лоши предрасуди и горчина на духот. Обредот што ѝ претходи на Господовата вечера треба да ги отстрани овие недоразбирања, да го ослободи човекот од неговата себичност, да го симне од гигалите на неговото самоизвишување до понизност на срцето што ќе го поведе да му служи на својот брат.

На оваа свеченост е присутен свет небесен Набљудувач и истата ја прави миг за испитување на душата, за осведочување за гревот и за блажена сигурност дека гревовите се простени. Тука се наоѓа Христос во полнота на својата милост да го измени токот на мислите што текле по себични канали. Светиот Дух ја оживува чувствителноста на оние што го следат примерот на својот Господ. Кога си спомнуваме за понизноста на Спасителот, се нижат мисли - се јавува цела низа спомени, спомени на Божјата голема доброта и љубов и на нежноста на земните пријатели. Во мислите се ројат забораените благослови, злоупотребената милост, омаловажената љубезност. Се откриваат корените на горчината што ја задушиле драгоцената билка на љубовта. Си спомнуваме за маните на карактерот, за занемарените должности, за неблагодарноста кон Бога, за студенилото кон нашите браќа. Гревот се гледа во светлината во која го гледа Бог. Нашите мисли не се мисли на самодопаѓање, туку мисли на остра самоосуда и на понизност. Умот е засилен да урне секоја пречка што предизвикала разидувања. Растерани се лошите мисли и лошите зборови. Гревовите се признаваат, простени се. Христовата милост што покорува влегува во душата, а Христовата љубов ги поврзува срцата во благословено единство.

Кога вака се учи поуката за подготвителната служба, се буди желба за повозвишен духовен живот. Божествениот Сведок ќе одговори на оваа желба. Душата ќе биде издигната. Ние можеме да учествуваме во обредот Света вечера со свест дека гревовите ни се простени. Сонцето на Христовата праведност

ќе ги исполни сите катчиња на умот и храмот на душата. Ќе го набљудуваме „Божјето Јагне кое ги зема на себе гревовите на светот“ (Јован 1,29).

За оние што го прифаќаат духот на оваа служба, таа никогаш не може да стане само свечен обред. Нејзина постојана поука ќе биде: „Служете си еден на друг со љубов“ (Галатите 5,13). Со тоа што им ги измил нозете на своите ученици, Христос покажал дека би извршил секоја служба, колку и да била скромна, што би ги сторила наследници со него во вечното небесно богатство. Неговите ученици, вршејќи го истиот обред, свечено се заветуваат дека на ист начин им служат на своите браќа. Секогаш кога овој обред правилно се извршува, Божјите деца стапуваат во света врска за да си помогнат и да се благословат едни со други. Се заветуваат дека животот ќе го посветат на несебична служба, но не само еден за друг. Нивното поле на работа е исто толку пространо колку што било полето за работа на нивниот Учител. Светот е полн со такви на кои им е потребна нашата служба. На секој чекор се наоѓаат сиромаси, беспомошни, ненаучени. Оние што имале заедница со Христа во Горната соба, ќе се упатат да служат како што служел Тој.

Исус, на кого му служеле сите, дошол да им биде слуга на сите. Бидејќи им служел на сите, нему пак ќе му служат сите и сите ќе го слават. Оние што ќе земат удел во неговите божествени особини, и со него ќе ја делат радоста што ги гледаат откупените души, мора да го следат неговиот пример на несебична служба.

Сето ова се наоѓа во Исусовите зборови: „Јас ви дадов пример и вие да правите онака како што ви направив Јас“. Тоа била целта на службата што ја воспоставил Исус. Тој рекол: „Кога го знаете тоа“, ако ја знаете целта на овие поуки, „блажени сте ако ги исполнувате“.

„ЗА МОЈ СПОМЕН“

Оваа глава се џемели на

Маџеј 26,20-29; Марко 14,17-25; Лука 22,14-23; Јован 13,18-30

„Господ Исус онаа ноќ во која беше предаден, го зеде лебот ⁶⁵² и, откако заблагодари, го скрши и рече: ’Ова е телото мое кое е за вас. Правете го ова за мој спомен.’ Исто така по вечерата ја зеде чашата и рече: ’Оваа чаша е новиот завет во мојата крв. Правете го ова, секогаш кога ја пиете, за мој спомен. Зашто секогаш, кога го јадете овој леб и ја пиете оваа чаша, ја навестувате смртта Господова додека Тој не дојде“ (1. Коринќаните 11,23-26).

Христос стоел на превалецот меѓу две епохи и меѓу нивните два големи празника. Тој, Божје Јагне без мана, наскоро требало себеси да се принесе како жртва за гревот и со тоа да му стави крај на системот на симболите и обредите што четири илјади години укажувале на неговата смрт. Додека јадел пасха (пасхално јагне) со своите ученици, наместо неа воспоставил обред што требало да стане спомен на неговата голема жртва. Еврејскиот народен празник требало засекогаш да ја загуби важноста. Обредот што го воспоставил Христос требало да го празнуваат неговите следбеници во сите земји и низ сите векови.

Пасха е воспоставена како сеќавање на ослободувањето на Израел од египетското ропство. Бог заповедал историјата да се повторува секоја година со цел децата да прашуваат за значењето на оваа установа. Така во мислите на сите требало да се сочува свежо величественото ослободување. Установата „Госоподова вечера“ е дадена како сеќавање на големото ⁶⁵³ ослободување извршено со Христовата смрт. Оваа установа треба да се празнува сè додека Тој не дојде по вторпат во сила и слава. Ова средство ни помага секогаш да се сеќаваме на ова големо дело.

Во времето на ослободувањето од Египет Израелците јаделе пасхална вечера простум, со препашани бедра и со стап во рацете, подготвени за патување. Начинот на кој ја празнувале оваа установа бил во сообразност со нивната состојба; штотуку се приготвувале за своето излегување од Египет, стоејќи пред мачно и тешко патување низ пустина. Но во Христово време состојбата се изменила. Сега не морале да излезат од некоја туѓа земја, туку населувале своја земја. Во сообразност со одморот што им е даден, народот во полулежечка положба учествувал во пасхалната вечера. Околу трpezата биле поставени простирки и гостите се сместувале на нив, потпирајќи се на левата рака, додека десната им била слободна да се служат при јадењето. Во таа положба гостинот можел да ја потпре главата на градите на оној што бил до него, а нозете биле испружени кон надворешната страна и нив можел да ги мие човек што одел надвор од кругот.

Христос сè уште е на трpezата на која е поставена пасхалната вечера. Пред него се наоѓаат пресни лебови. На трpezата стои и пасхално непревриено вино. Со овие знаменитости Христос ја прикажува својата чиста жртва. Ништо што е расипано со вриење, со симболот на гревот и смртта, не може да го претставува „простодушното и пречисто Јагне“ (1. Петрово 1,19).

„А кога јадеа, Исус зеде леб, го благослови, го скрши, им го раздаде на учениците, и рече: „Земете, јадете, ова е моето тело.“ Потоа ја зеде чашата, заблагодари, им ја даде и рече: „Пијте сите од неа, зашто ова е мојата крв на заветот, која се пролева за мнозина, за проштavanje на гревовите. Но, ви велам, отсега нема да пијам од овој лозов плод сè до оној ден кога со вас ќе пијам нов во царството на мојот Отец“.

Предавникот Јуда учествувал во обредот Света вечера. Тој ги примил од Исуса знаменитостите на неговото скршено тело и на неговата пролеана крв. Ги чул зборовите: „Правете го ова за мој спомен“. Седејќи непосредно до Божјето Јагне, предавникот премислувал за своите мрачни цели и им давал мав на своите злокобни и реваншистички мисли.

При миењето на нозете Христос уверливо докажал дека го познава карактерот на Јуда. „Не сте сите чисти!“ (Јован 13,11), рекол Тој. Овие зборови го увериле лажниот ученик дека Христос проникнал во неговата тајна намера. Сега Христос зборувал многу поотворено. Додека седеле на трpezата, рекол, набљудувајќи ги учениците: „Не зборувам за сите вас. Ги знам

оние што ги избрав; но треба да се исполни Писмото: 'Оној што го јаде мојот леб, ја крева својата пета против мене“.

Дури и сега учениците не се посомневале во Јуда. Меѓутоа, ја забележале длабоката Христова жалост. Над сите се надвил облак како претчувство на страшна несреќа чијашто природа не ја разбирале. Додека јаделе во тишина, Исус рекол: „Вистина, вистина, ви велам дека еден од вас ќе ме предаде“. Овие зборови предизвикале вчудовидување и ужас. Не можеле да сфатат дека некој меѓу нив може да биде предавник на божествениот Учител. Поради што би можеле да го предадат? И кому? Во чие срце би можел да се роди таков план? Секако, некој меѓу омилените дванаесетмина кои, слушајќи ги неговите поуки, имале предност над сите други, кои ја делеле неговата величествена љубов и кон кои покажувал толку многу обсир со тоа што ги довел во толку тесна заедница со себе!

Кога го сфатиле значењето на неговите зборови и си спомнале колку вистинити биле неговите изјави, ги опфатил страв и недоверба кон самите себеси. Почнале да ги испитуваат своите срца за да видат дали во нив не се крие некоја мисла против Учителот. Со болка, еден по друг прашале: „Да не сум јас тој, Господе?“ Но Јуда седел молчејќи. Мошне возбуден, Јован на крај прашал: „Господе, кој е тој?“ Исус одговорил: „Оној што ќе макне со мене во чинијата, тој ќе ме предаде. Без сомнение, Синот човечки си заминува како што е пишано за него; но тешко на оној човек што ќе го предаде Синот човечки! Подобро би му било да не се родил“. Учениците внимателно го испитувале лицето еден на друг додека прашувале: „Да не сум јас тој, Господе?“ Молчаливоста на Јуда сега ги привлела сите погледи. Во забуната, предизвикана со прашањата и со изразите на чудење, Јуда не го слушнал Исусовиот одговор на Јовановото прашање. Меѓутоа, за да ги избегне испитувачките погледи на учениците, прашал како и тие: „Да не сум јас тој, Господе?“ Исус сериозно одговорил: „Ти кажа!“

Изненаден и збунет затоа што е откриена неговата намера, Јуда станал и бргу ја напуштил просторијата. „Исус, пак, му рече: 'Што ќе правиш, прави побргу!...' Тогаш, штом го прими залакот, Јуда веднаш излезе, а беше ноќ“. За предавникот била ноќ кога го напуштил Христа и отишол во темнина.

Сè до овој чекор, Јуда не ја преминал границата на можноста да се покае. Но кога го напуштил својот Господ и своите пријатели, учениците, паднала конечната одлука. Ја преминал 655 граничната линија!

Чудесно било Исусовото трпение во постапувањето со оваа душа што се наоѓала во искушение. Не пропуштил да стори сè што можело да се стори за спасението на Јуда. Иако веќе двапати ветил дека ќе го предаде својот Господ, Исус сè уште му давал можност за покајание. Читајќи ги тајните намери на срцето на предавникот, Христос му дал на Јуда конечен, уверлив доказ за своето божество. За лажниот ученик тоа бил последен повик на покајание. Не бил лишен од ниеден повик што можело да го упати божествено-човечкото Христово срце. Брановите на милоста што се одбивале од тврдокорната горделивост се враќале како плима на љубовта што победува. Иако изненаден и уплашен со откривањето на неговата вина, Јуда станал уште порешителен. Од Светата вечера излегол да го доврши своето дело во предавството.

Изговарајќи проклетство над Јуда, Христос покажал љубов кон своите ученици. На тој начин им дал врвен доказ за своето месијанство. „Тоа ви го кажувам сега, пред да се случи“, рекол, „за да верувате кога ќе се случи, дека Јас Сум“. Кога Исус би молчел и кога би покажал дека не знае што ќе го снајде, учениците би можеле да си помислат дека нивниот Учител не поседува божествено предзнаење, дека бил изненаден и така предаден во рацете на убиствено настроениот иган. Една година порано, Исус им рекол на учениците дека избрал дванаесетмина, но дека еден е ѓавол. Сега неговите зборови, упатени до Јуда, покажале дека неговото предавство потполно му е познато на Учителот, а имале за цел да ја засилат верата на вистинските Христови следбеници во времето на неговото понижување. Кога Јуда ќе го доживее својот страшен крај, тие ќе се сетат за проклетството што го изрекол Исус над предавникот.

Спасителот имал уште една цел. Не го лишил од својата служба оној за кого знаел дека е предавник. Учениците не ги разбрале неговите зборови што ги изговорил при миењето на нозете „Не сте сите чисти“ дури ни тогаш кога на трpezата изјавил: „Оној кој го јаде мојот леб, ја крева својата пета против мене“ (Јован 13,11.18). Но подоцна, кога значењето станало јасно, имале причина да размислуваат за Божјето трпение и за неговата милост кон најголемиот грешник.

Иако од почеток го знаел Јуда, Исус сепак му ги измил нозете. И предавникот имал предимство да се соедини со Христа учествувајќи во Светата вечера. Стрпливиот Спасител го поттикнувал грешникот да го прими, да се покае и да биде

измиен од нечистотијата на гревот. Тоа е пример и за нас. Кога ќе си претпоставиме дека некој е во заблуда или во грев, не смееме да се одвоиме од него. Со никакво лекомислено одвојување не смееме да го препуштиме како плен на искушението и да го турнеме на сатанското бојно поле. Тоа не е Христова метода. Тој на учениците им ги измил нозете затоа што биле во заблуда и грешни и со тоа сите, освен еден од дванаесеттемина, се доведени до покајание.

Христовиот пример забранува исклучување од Господовата вечера. Вистина, јавниот грев го исклучува виновникот. Тоа Светиот Дух јасно го кажува (1. Коринќаните 5,11). Но, освен ова, никој не смее да изрече суд. Бог не им препуштил на луѓето да решат кој ќе учествува во ваквите прилики, зашто кој може да ги чита срцата? Кој може да го разликува каколот од житото? „Но, секој нека се испита себеси, па потоа нека јаде од лебот и нека пие од чашата“. Зашто „секој што недостојно го јаде овој леб или недостојно ја пие оваа чаша Господова, ќе биде одговорен за телото и за крвта Господова“. „Бидејќи оној што јаде и пие, а правилно не го разликува Господовото тело, јаде и пие за своја осуда“ (1. Коринќаните 11,28.27.29).

Кога верниците ќе се соберат да го одржат овој обред, присутни се весници невидливи за човечките очи. Можно е на собирот да се најде и некој Јуда, па ако е така, тука се и пратениците на кнезот на темнината, зашто тие ги придружуваат сите што не го прифаќаат водството на Светиот Дух. Исто така се присутни и небесните ангели. Во секоја таква пригода се присутни и овие невидливи посетители. Во заедницата можат да дојдат лица кои во срцето не ѝ служат на вистината и светоста, но кои можеби сакаат да земат учество во обредот. Ним тоа не треба да им се забрани. Тука се сведоците што биле присутни кога Исус им ги измил нозете на учениците и на Јуда. Оваа сцена не ја набљудуваат само човечки очи.

Христос со Светиот Дух е присутен за да стави печат на својот обред. Тој е тука да ги осведочи и да ги смекне срцата. Ниеден поглед, ниедна понизна мисла не може да се скрие од неговото внимание. Тој го чека оној што се кае и што е со скршено срце. Сè е подготвено за прифаќање на таквата душа. Тој, кој му ги измил нозете на Јуда, копнее да измие секое срце од дамките на гревот.

Никој не смее да се исклучи себеси од Светата вечера затоа што можеби се присутни оние што не се достоини. Секој

ученик е повикан јавно да земе удел и со тоа да посведочи дека го прифаќа Христа како личен Спасител.

На овие состаноци што самиот ги утврдил, Христос се состанува со својот народ и го засилува со своето присуство. Во овој обред можат да служат недостојни срца и раце, но Христос е тука да им служи на своите деца. Сите што доаѓаат со вера сосредоточена кон него, ќе добијат голем благослов. Сите што го занемаруваат она време на божествено предимство, ќе претрпат загуба. За нив би одговарале зборовите: „Не сте сите чисти!“

Земајќи со своите ученици удел во лебот и во чашата, ⁶⁵⁹ Христос се обврзал да им биде Откупител. Им го доверил новиот завет со кој сите што ќе го прифатат стануваат Божји деца и сонаследници со Христа. Со овој завет секој благослов што може да го подари Небото за овој живот и за животот што ќе дојде, им припаѓал ним. Делото на овој завет морало да биде потврдено со Христовата крв. Обредот Вечера Господова требало постојано да ги потсетува учениците на бесконечната жртва што е принесена за секого од нив поединечно како член на паднатото човечко семејство.

Службата поврзана со Господовата вечера не треба да биде време на тага. Тоа не е нејзина цел. Кога Господовите ученици ќе се соберат околу неговата трпеза, не треба да се сеќаваат и да ги оплакуваат своите недостатоци. Тие не треба да се задржуваат на своето минато верско искуство, без оглед дали тоа било охрабрувачко или не. Исто така не треба да се сеќаваат на своите меѓусебни несогласија. Подготвителната служба го отстранила сето ова. Самоиспитувањето, исповедувањето на гревот, измирувањето на несогласијата - сето тоа е остварено. Сега доаѓаат да се сретнат со Христа. Тие не треба да стојат во сенката на крстот, туку во неговата спасоносна светлина. Тие треба да им ја отворат душата на сјајните зраци на Сонцето на правдата. Со срца исчистени со Христовата драгоценна крв, наполно свесни за неговото присуство, иако невидлив, треба да ги чујат неговите зборови: „Ви оставам мир, ви го давам мојот мир. Не ви го давам како што го дава светот“ (Јован 14,27).

Нашиот Господ кажува: Осведочени во својот грев, спомнете си дека сум умрел за вас. Кога сте угнетувани, прогонувани и ожалостени заради мене и заради евангелието, спомнете си за мојата љубов која е толку голема што за вас го дадов својот живот. Кога должностите ви изгледаат неумоливи и

свирепи, а вашите товари премногу тешки, сетете се дека јас за вас поднесов крст, не држејќи до срамот. Кога срцето ви се стега од тешко искушение, сетете се дека вашиот Откупител живее за да посредува за вас.

Господовата вечера укажува на второто Христово доаѓање. Таа е одредена да ја сочува оваа надеж жива во мислите на учениците. Секогаш кога ќе се собираат да го оживеат споменот на неговата смрт, ќе си спомнуваат како „ја зеде чашата, заблагодри, им ја даде и рече: 'Пијте сите од неа, зашто ова е мојата крв на заветот, која се пролева за мнозина, за проштатавање на гревовите. Но, ви велам, отсега нема да пијам од овој лозов плод сè до оној ден кога со вас ќе пијам нов во царството на мојот Отец“. Во своите страдања наоѓале утеха надевајќи се во повторното доаѓање на својот Господ. Неискажливо мила им била мислата: „Секогаш кога го јадете овој леб и ја пиете оваа чаша, ја навестувате смртта Господова додека Тој не дојде“ (1. Коринќаните 11,26).

Тоа никогаш не смееме да го заборавиме. Исусовата љубов, која нè поттикнува со својата сила, треба да се одржи свежа во нас. Христос ја воспоставил оваа служба со цел на нашите чувства да им зборува за Божјата љубов што се покажала кон нас. Меѓу нашите души и Бога не може да постои заедница, освен преку Христа. Взаемната заедница и љубов меѓу браќата мора да биде утврдена и трајна со помош на Христовата љубов. Само Христовата смрт можела неговата љубов да ја стори делотворна за нас. Благодарение единствено на неговата смрт, ние можеме радосно да го очекуваме неговото второ доаѓање. Неговата жртва е центар на нашата надеж. Нашата вера мора да ја втемелиме врз неа.

Обредите што потсетуваат на понижувањето и на страдањето на нашиот Господ, мошне често се прифаќаат само како форма. Тие се засновани со одредена цел. Потребно е нашите чувства да оживеат за да ја сфатиме тајната на побожноста. Предимство на сите е да ги сфатат - многу повеќе отколку што ги сфаќаат сега - Христовите страдања што донесуваат откуп. „Како Мојсеј што подигна змија во пустината“, така треба да се подигне Синот човечки, „за секој што верува во него да има живот вечен“ (Јован 3,14.15). Мораме да погледнеме на голготскиот крст на кој умрел Спасителот. Нашето вечно добро бара да покажеме вера во Христа.

Нашиот Господ рекол: „Ако не го јадете телото на Синот човечки и не ја пиете неговата крв, не ќе имате живот во

себе... Телото мое е вистинско јадење и крвта моја е вистинска напивка“ (Јован 6,53-55).

Тоа е вистината за нашата телесна природа. На Христовата смрт ѝ го должиме дури и нашиот оваземен живот. Лебот што го јадеме е откупен со неговото скршено тело. Водата што ја пиеме е купена со пролеаната крв. Никогаш никој, свет или грешен, не се храни со својата секојдневна храна, туку се храни со Христовото тело и крв. Во секој леб е втиснат голготскиот крст. Тој се гледа во секој воден извор. Христос го истакнал сето ова воспоставувајќи го симболот на својата голема жртва. Светлината што блескоти од службата на Светата вечера во Горната соба ја посветува храната на нашиот секојдневен живот. Семејната трпеза станува Господова трпеза, а секој оброк - обред.

Колку вистинити се Христовите зборови за нашата духовна природа! Тој изјавува: „Кој го јаде моето тело и ја пие мојата крв, има живот вечен“. Ние можеме да живееме свет живот ако го прифатиме животот што е жртвуван за нас на голготскиот крст. Тој живот го примаме кога ја прифаќаме неговата реч, кога го извршуваме она што го заповедал Тој. Така стануваме едно со него. „Кој го јаде моето тело“, кажува Тој, „и ја пие мојата крв, останува во мене и јас во него. Како што ме прати мене живиот Отец, и како што живеам јас заради Отецот, така и оној што ме јаде мене, ќе живее заради мене“ (Јован 6,54.56.57). Овие стихови посебно се однесуваат на Господовата вечера. Кога верата се задлабочува во големата жртва на нашиот Господ, душата го прима Христовиот духовен живот. Таквата душа на секоја Господова вечера ќе прими духовна сила. Оваа сила воспоставува жива врска со која верникот е поврзан со Христа, па така и со Отецот. Во посебна смисла таа воспоставува врска меѓу зависните човечки суштества и Бога.

Додека го примаме лебот и виното што го претставуваат Христовото скршено тело и неговата пролеана крв, во мислите ѝ се придружуваме на сцената на Светата вечера во Горната соба. Ни се чини дека поминуваме низ градината посветена на претсмртните маки на Оној што ги понел гревовите на светот. Стануваме очевидци на борбата што ни донела измирување со Бога. Меѓу нас се издигнува распнатиот Христос.

Гледајќи го распнатиот Откупител, подобро ја сфаќаме големината и значењето на жртвата што ја поднело небесното Величество за нас. Пред нас се прославува планот на спасението, а помислата на Голгота во нашето срце буди живи и свети

чувства. Во нашето срце и на нашите усни се појавува благодарност кон Бога и Јагнето; во душата што живо си спомнува за сцените од Голгота не може да вирее горделивост и себичност.

Оној што ја набљудува неспоредливата љубов на Спасителот, ќе се издигне во мислите, ќе го исчисти срцето и ќе го преобрази карактерот. Ќе излезе да биде светлина на светот и од него делумно ќе зрачи оваа чудесна љубов. Колку повеќе го набљудуваме Христовиот крст, сè поцелосно го усвојуваме јазикот на апостолот кој рекол: „А јас далеку од тоа да се гордеам со нешто друго, освен со крстот на нашиот Господ Исус Христос, на кој за мене е распнат светот и јас за светот“ (Галатите 6,14).

„ДА НЕ СЕ ВОЗНЕМИРУВА ВАШЕТО СРЦЕ!“

*Оваа глава се темели на
Јован 13,31-38; 14-та до 17-та глава*

662 Гледајќи ги своите ученици со божествена љубов и со најнежно сочувство, Христос рекол: „Сега се прослави Синот човечки, и Бог се прослави во него“. Јуда ја напуштил Горната соба, па Христос останал сам со единаесеттемина. Пред да почне да зборува за својата блиска разделба со нив, зборувал за големата цел на својата мисија. Таа цел постојано ја имал пред себе. Се радувал што ќе го прослави името на Отецот со сите свои понижувања и страдања. Тој прво мислите на своите ученици ги насочил кон ова.

Потоа, обраќајќи им се како близок пријател со изразот „чеда“, продолжил: „Уште малку сум со вас; ќе ме барате и, како што им реков на Евреите, таму каде што одам јас, вие не можете да дојдете“.

Учениците не можеле да се радуваат кога го чуле ова. Ги опфатил страв. Се тискале околу Спасителот. Нивниот Водач и Господ, нивниот сакан Учител и Пријател, им бил помил и од животот. Во сите свои тешкотии, таги и разочарувања, очекувале помош и утеха од него. Сега требало да ги остави сами - осамени и зависни. Мрачни биле претчувствата што го исполнувале нивното срце.

Но Спасителот им упатил зборови полни со надеж. Знаел дека непријателот ќе ги напаѓа, а сатаната е најуспешен кај оние што се притиснати со тешкотии. Затоа ги одвратил од она што „е видливо“ и ги насочил кон она што „е невидливо“ (2. Коринќаните 4,18). Нивните мисли ги пренасочил од земното изгнанство кон небесниот дом.

663 „Да не се вознемирува вашето срце“, рекол, „верувајте во Бога и верувајте во мене! Во домот на мојот Отец има многу места за живеење. Ако не беше така, јас ќе ви кажев. Но одам

да ви приготвам место. А кога ќе отидам и ви приготвам место, пак ќе дојдам и ќе ве земам кај себе, за да бидете и вие таму каде што сум јас, а патот за онаму каде што одам, го знаете“. Заради вас дојдов на овој свет. Јас работам за вас. Кога ќе отидам, јас сè уште истрајно ќе работам за вас. Дојдов на овој свет да ви се откријам себеси, да можете да верувате. Одам кај Отецот да соработувам со него за вас. Целта на Христовото заминување била спротивна на она од што учениците се плашеле. Таа не значела конечна разделба. Отишол да им приготви место за да може повторно да дојде и да ги земе кај себе. Додека ќе им приготвува станови, тие треба да го изградат карактерот според божествениот пример.

Учениците сè уште биле збунети. Тома, секогаш мачен од сомневања, рекол: „Господе, не знаеме каде одиш. Како можеме да го знаеме патот? Исус му одговори: ’Јас сум пат, вистина и живот. Никој не доаѓа кај Отецот освен преку мене. Ако мене ме познававте, ќе го познававте и мојот Отец. А отсега го познавате и сте го виделе!“

Нема многу патишта што водат кон небото. Не може секој да одбере свој пат. Христос кажува: „Јас сум пат... никој не доаѓа кај Отецот освен преку мене“. Од првата евангелска проповед, кога во Едем е објавено дека потомокот на жената ќе ѝ застане на змијата на глава, Христос бил издигнат како пат, вистина и живот. Тој бил пат кога живеел Адам, кога Авел му принел жртва на Бога, крв на заклано јагне што ја претставувала крвта на Откупителот. Христос бил пат на спасение за патријарсите и пророците. Тој е единствен пат по кој можеме да дојдеме кај Бога.

„Ако мене ме познававте“, рекол Христос, „ќе го познававте и мојот Отец. А отсега го познавте и сте го виделе!“ Но учениците уште не разбрале. „Господе, покажи ни го Отецот“, извикнал Филип, „и доволно ќе ни биде“.

Зачуден со неговото слабо разбирање, Христос, болно изненаден, прашал: „Толку време сум со вас и не ме позна ли, Филипе?“ Зар е можно да не го гледаш Отецот во делата што ги прави преку мене? Зар не веруваш дека јас сум дојден да сведочам за Отецот? „Тогаш како велиш ти: ’Покажи ни го Отецот!““ „Кој ме видел мене, го видел и Отецот“. Христос не престанал да биде Бог кога станал човек. Иако се понизил земајќи човечка природа, нему сè уште му припаѓало божеството. Само Христос може на човечкиот род да му го претста-

ви Отецот, а учениците имале предимство ова претставување да го набљудуваат повеќе од три години.

„Верувајте ми дека јас сум во Отецот и Отецот е во мене. Ако не инаку, верувајте по делата“. Нивната вера можела сигурно да почива врз доказите дадени во Христовите дела, во делата што ниеден човек сам од себе никогаш не ги сторил, ниту кога и да е ќе може да ги стори. Христовото дело сведочело за неговото божество. Преку него се открил Отецот.

Кога учениците би верувале во оваа жива врска меѓу Отецот и Синот, нивната вера не би се поколебала кога ги виделе Христовите страдања и неговата смрт за спасение на светот што гинел. Христос сакал да ги поведе од нивната слаба вера во искуството што би го стекнале кога навистина би го сфатиле она што Тој бил - Бог во човечко тело. Сакал да увидат како нивната вера мора да ги доведе до Бога и тука да ги уковат. Со колкава сериозност и истрајност нашиот сочувствителен Спасител сакал да ги приготви своите ученици за луѓата на искушенијата што наскоро ќе се урне врз нив! Сакал со него да бидат скриени во Бога.

Додека ги изговарал овие зборови, од Христовото лице блескотела Божја слава и сите присутни, додека будно ги слушале неговите зборови, чувствувале света страхопочит. Нивните срца биле уште посилено привлечени кон него, а кога со поголема љубов биле привлечени кон Христа, биле привлечени и едни кон други. Чувствувале дека Небото е мошне близу и дека зборовите што ги слушале им биле порака од нивниот небесен Отец.

„Вистина, вистина, ви велам“, продолжил Христос, „кој верува во мене, делата што ги правам јас ќе ги прави и тој“. Спасителот имал голема желба неговите ученици да ја сфатат причината поради која својата божествена природа ја соединил со човечката. Дошол на светот за да ја покаже Божјата слава којашто човекот го издигнува и го обновува. Бог се открил во него за Тој да се открие во нив. Исус не открил никакви особини, ниту покажал сила што на луѓето не би им биле достапни со вера во него. Сите негови следбеници можат да ја имаат неговата совршена човечка природа, ако му се покорат на Бога како што го сторил тоа Тој.

„Ќе прави и поголеми од нив, зашто јас одам кај Отецот“. Христос со ова не сакал да каже дека работата на учениците ќе има повозвишен карактер од неговата, туку дека ќе биде раширена на поголемо пространство. Не зборувал само за

правење чуда, туку за сè што ќе се случува под дејство на Светиот Дух.

По Господовото вознесение, учениците го сфатиле исполнувањето на неговото ветување. Сцените поврзани со Христовото распнување, со неговото воскресение и вознесение, за нив биле жива стварност. Виделе дека пророштвата буквално се исполниле. Го истражувале Писмото и со вера и сигурност, што порано им биле непознати, го следеле неговото учење. Знаеле дека божествениот Учител бил сè што тврдел дека е. Додека го раскажувале своето искуство и ја извишувале Божјата љубов, човечките срца биле смекнати и совладани и мнозина поверувале во Исуса.

Ветувањето на Спасителот, дадено на учениците, е ветување дадено на неговата Црква до крајот на времето. Бог не замислил неговиот величествен нацрт за откуп на луѓето да постигне само незначителни резултати. Сите што ќе ја прифатат работата, не потпирајќи се врз она што самите можат да го сторат, туку врз она што може да го стори Бог во нив и преку нив, сигурно ќе го сфатат исполнувањето на неговото ветување: „Ќе прави и поголеми од нив“, изјавува Тој, „зашто јас одам кај Отецот“.

До тогаш учениците не ги познавале неограничените извори на моќта и силата на Спасителот. Им рекол: „Досега ништо не баравте во мое име“ (Јован 16,24). Објаснил дека тајната на нивниот успех лежи во барањето сила и благодат во негово име. Тој ќе биде присутен пред Отецот да се моли за нив. Молитвата на понизниот молител Тој ја претставува како своја лична желба за таа душа. Секоја искрена молитва стигнува на небото. Можеби нема да биде течно изразена, но ако е од срце, ќе се издигне до светињата во која Исус служи, и Тој ќе му ја принесе на Отецот со совршени зборови, красна и миризлива од темјанот на неговото сопствено совршенство.

Патеката на искреноста и чесноста не е патека без пречки, но затоа во секоја тешкотија треба да видиме повик на молитва. Не постои ниту едно суштество кое има некоја моќ што не ја примило од Бога, и дека изворот од кој таа потекува му е достапен и на најслабото човечко суштество. „Што и да побарате во мое име“, кажува Исус, „ќе го сторам за да се прослави Отецот во Синот. Што и да посакаете во мое име, јас тоа ќе го сторам“.

Со налогот „Во мое име“ Христос им покажал на своите ученици како да се молат. Неговите следбеници треба да стојат

пред Бога во Христово име. Во Господовите очи тие имаат вредност со вредноста на жртвата што е дадена за нив. Тие се драгоцени поради Христовата праведност што им е засметана. Заради Христа Господ им проштава на оние што се бојат од него. Тој во нив не ја гледа злобата на грешникот. Во нив ја препознава сличноста со својот Син во кого што веруваат.

668 Господ е разочаран кога неговите деца малку се ценат. Тој сака неговото избрано наследство да се цени себеси според цената со која ги проценил Тој. Бог ги сакал, инаку не би го пратил својот Син да ги откупи со толку скап потфат. Тој има одредена задача за нив и мошне е задоволен кога од него бараат највисоки предимства со желба да го прослават неговото име. Тие можат да очекуваат многу ако имаат вера во неговите ветувања.

Меѓутоа, да се молиме во Христово име значи многу. Тоа значи дека мораме да го усвоиме неговиот карактер, да го покажеме неговиот дух и да ги правиме неговите дела. Ветувањето на Спасителот е дадено условно. „Ако ме љубите“, кажува Тој, „ќе ги држите моите заповеди“. Тој ги спасува луѓето не во гревот, туку од гревот, а оние што го сакаат него, ќе ја покажат својата љубов со послушноста.

Секоја вистинска послушност доаѓа од срцето. Тоа значи да се работи со Христа со цело срце. Ако сакаме, Тој ќе се изедначи со нашите мисли и цели, нашите срца и умови ќе ги доведе во хармонија со својата волја и ние, слушајќи го него, всушност постапуваме според нашите природни поттици. Волјата, исчистена и посветена, ќе најде свое највозвишено задоволство во неговата служба. Кога ќе го запознаеме Бога онака како што имаме предимство да го запознаеме, ќе живееме живот во постојана послушност. Со почитување на Христовиот карактер и со заедница со Бога, гревот ќе ни стане одвратен.

Како Христос што живеел според законот во својата човечка природа, така можеме да сториме и ние ако се фатиме за Силниот и ако побараме сила. Не смееме да ја пренесеме одговорноста врз други и да чекаме тие да ни кажат што би требало да правиме. Не смееме да зависиме од човечки совети. Господ ќе нè поучи на нашите должности исто толку подготвено како што би поучил некој друг. Ако му пристапиме со вера, Тој лично ќе ни ги довери своите тајни. Нашето срце често ќе гори во нас кога ќе се приближи да разговара со нас како што го правел тоа со Еноха. Оние што ќе решат да не прават ништо што на кој и да е начин би го навредувало

Бога, ќе знаат, откако ќе му го изнесат својот случај, по кој пат треба да одат. Тие ќе добијат не само мудрост, туку и сила. Силата за послушност, за служба, ќе им биде подарена онака како што ветил Христос. Сè што му е дадено на Христа - сè што е потребно да се задоволат потребите на паднатите луѓе - дадено му е нему како поглавар и претставник на човечкиот род. „Што и да побараме од него, добиваме затоа што ги пазиме неговите заповеди и го правиме тоа што му е нему по волја“ (1. Јованово 3,22).

Пред да се принесе себеси како жртва, Христос сакал на своите следбеници да им го подари најважниот и најцелосниот дар, дарот што ќе им ги приближи неисцрпните извори на милоста. „Јас ќе го молам Отецот“, рекол, „па ќе ви даде друг Утешител кој ќе остане со вас засекогаш: Духот на вистината, кого светот не може да го прими, зашто не го гледа, ниту го познава. Вие го познавате, зашто Тој живее со вас и ќе биде во вас. Нема да ве оставам сираци, ќе дојдам кај вас“ (Јован 14,6-18).

Пред ова Духот бил на светот; уште од почеток на делото на откупувањето Тој дејствувал врз човечките срца. Но, додека Христос бил на земјата, учениците не сакале никаков друг помошник. Дури кога ќе бидат без него, ќе почувствуваат потреба од Духот и тогаш Тој ќе дојде.

Светиот Дух е Христов претставник, но не во човечки лик, независен од тој лик. Затоа што носел човечка природа, Христос не можел да биде лично на секое место. Заради тоа, за нив било подобро Тој да си замине кај Отецот и да им го прати Духот да биде негов наследник на земјата. Тогаш никој не ќе има никакво предимство што му го донесува местото на живеење или личниот допир со Христа. Со посредство на Духот сите ќе можат да му пристапат на Спасителот. Во оваа смисла Тој ќе им биде поблизок отколку да не се вознел на небото.

„Кој ме љуби мене, него ќе го љуби мојот Отец, и јас ќе го љубам и самиот ќе му се објавам“. Исус ја читал иднината на своите ученици. Еден од нив видел одведен на губилиште, друг на крст, трет во изгнанство меѓу осамени морски карпи, други во прогонство и смрт. Ги охрабрил со ветувањето дека ќе биде со нив во секое искушение. Ова ветување не загубило ништо од својата сила. Господ знае сè за своите верни слуги кои заради него се во затвори или прогнани на осамени острови. Тој ги теши со своето присуство. Кога верникот заради вистината

ќе седне на обвинителна клупа на неправедни судови, Христос стои крај него. Сите обвинувања што паѓаат врз него, паѓаат врз Христа. Христос уште еднаш се осудува во личноста на својот ученик. Кога некој е заробен меѓу затворски сидишта, Христос го исполнува неговото срце со својата љубов. Ако некој претрпи смрт заради него, Христос кажува: „Јас сум Оној што живее. Бев мртов, но, еве, живеам во век века и ги имам клучевите од гробот и од смртта“ (Откровение 1,18). Животот што е жртвуван за мене е сочуван за вечна слава.

Во сите времиња и на секое место, во сите таги и во сите неволји, кога изгледите се мрачни, а иднината неизвесна, кога се чувствуваме беспомошни и осамени, Утешителот ќе биде пратен како одговор на молитвата проникната со вера. Околностите можат да нè одвојат од секој земен пријател, но никаква околност, никаква оддалеченост не може да нè одвои од небесниот Утешител. Каде и да се наоѓаме, каде и да одиме, Тој секогаш ни е од десната страна да нè потпре, да нè подигне, да ни помогне и да нè закрепне.

Учениците уште не успевале во духовна смисла да ги сфатат Христовите зборови, па Тој повторно им го објаснил нивното значење. Рекол дека ќе им се открие преку Духот. „Утешителот, Светиот Дух, што ќе ви го прати мојот Отец заради мене, ќе ве научи на сè“. Нема веќе да кажете: Јас не можам да сфатам. Нема веќе да гледате како низ стакло, нејасно, туку ќе можете „да сфатите со сите свети колкава е ширината, должината, височината и длабочината, и да ја познаете Христовата љубов, која надминува секое знаење“ (Ефесците 3,18.19).

Учениците требало да сведочат за Христовиот живот и работа. Тој преку нивните зборови ќе им се обраќа на сите луѓе на цел свет. Но Христовото понижување и смрт ќе им донесат големо искушение и разочарување. По ова искуство, за нивните зборови да биде вистинити, Исус ветил дека Утешителот ќе ги потсети „на сè што ви реков“.

„Имам уште многу да ви кажам“, продолжил, „но сега не можете да поднесете. А кога ќе дојде Тој, Духот на вистината, ќе ве упати во сета вистина, зашто нема да зборува сам од себе, туку ќе зборува за она што го слуша, и ќе ви навести за нештата што ќе дојдат. Тој ќе ме прослави мене, зашто ќе земе од моето и ќе ви го објави вам“. Исус пред своите ученици отворил широко подрачје на вистината. Но за нив било мошне тешко неговите поуки да ги држат изделено од преданијата и од книжевничките и фарисејските правила и однесување. Биле

воспитани учењето на рабините да го прифатат како Божји глас и тоа сè уште владеело во нивните умови и ги обликувало нивните мислења. Световните идеи и поминливоста сè уште заземале значајно место во нивните мисли. Тие не ја сфаќале духовната природа на Христовото царство што толку често им ја објаснувал. Настанала збрка во нивните умови. Не ја сфаќале вредноста на Писмото што им ја откривал Христос. Се чинело дека многу од неговите поуки речиси и не допираат до нив. Исус видел дека не го сфаќаат вистинското значење на неговите зборови. Милостиво ветил дека Светиот Дух ќе ги потсети на сè што им зборувал. Тој не им рекол многу подробности, зашто учениците не би можеле да ги сфатат. Нив ќе им ги открие Светиот Дух. Духот треба да го оживее нивното разбирање за да можат да ги ценат небесните вистини. „А кога ќе дојде Тој, Духот на вистината“, рекол Исус, „ќе ве упати во сета вистина“.

671

Утешителот е наречен „Дух на вистината“. Негова задача е да ја дефинира и да ја одржи вистината. Тој прво се настанува во срцето како Дух на вистината и така станува Утешител. Утеха и мир се наоѓаат во вистината, зашто вистински мир и утеха не можат да се најдат во заблудата. Сатаната го заробува умот со лажни теории и преданија. Насочувајќи ги луѓето кон лажни мерила, тој го расипува карактерот. Светиот Дух му зборува на умот преку Светото писмо и ја врежува вистината во срцето. Така Тој ја открива заблудата и ја истерува од душата. Со Духот на вистината, кој дејствува преку Божјата реч, Христос го задобива својот избран народ.

Опишувајќи им ја на своите ученици службата на Светиот Дух, Исус сакал да ги вдахне со радоста и со надежта што го вдахнувале и неговото срце. Се радувал за таа обилна помош што ѝ ја обезбедил на својата Црква. Светиот Дух бил најголем од сите дарови што можел да го измоли од својот Отец за издигнување на својот народ. Светиот Дух треба да им биде подарен како сила што преродува, зашто без неа Христовата жртва би била безвредна. Силата на злото со векови се зајакнувала и луѓето со вчудовидена покорност го прифаќале сатанското ропство. Човекот може да му се противстави и да го победи гревот само со моќното дејствување на третото лице на Божеството што ќе дојде со неизменета сила во полнота на божествената моќ. Духот го прави делотворно она што го извојувал Откупителот на светот. Светиот Дух го чисти срцето. Со посредство на Духот верникот станува учесник

во божествената природа. Христос го подарил својот Дух како божествена сила при совладувањето на сите наследени и стекнати склоности кон злото и Црквата да прими печат на неговиот карактер.

Христос рекол за Духот: „Тој ќе ме прослави мене“. Како Спасителот што дошол да го прослави Отецот, откривајќи ја неговата љубов, така и Духот треба да го прослави Христа откривајќи му ја на светот неговата милост. Во човештвото треба да се обнови Божјиот лик. Божјата чест и Христовата чест се поврзани со совршенството на карактерот на неговиот народ.

672 „А кога ќе дојде Тој (Духот на вистината), ќе го увери светот за гревот, за праведноста и за судот“. Проповедањето на евангелието без постојано присуство и помош од Светиот Дух би било некорисно. Тој е единствен успешен Учител на божествената вистина. Само кога Духот ќе ја придружува вистината до срцето, таа ќе ја разбуди совеста и ќе го преобрази животот. Човекот може да биде подготвен да го изнесе словото на Божјата реч, тој може да биде запознат со сите нејзини заповеди и ветувања, но ако Светиот Дух не ја всади вистината, ни една душа нема да падне врз Карпата и да се скрши. Никакво образование, никакви предимства, колку и да се големи, не можат без соработка со Божјиот Дух да го сторат човекот канал на светлината. Сеењето на евангелското семе нема да биде успешно ако животот во семето не го поттикне небесна роса. Пред да биде напишана која било книга на Новиот завет, пред да биде изречена која и да било проповед по Христовото вознесение, Светиот Дух се излеал врз апостолите кои се молеле. Тогаш сведоштвото на нивните непријатели гласело: „Вие го исполнивте Ерусалим со своето учење“ (Дејла 5,28).

Христос на својата Црква ѝ ветил дар - Светиот Дух - и тоа ветување ни припаѓа и нам колку и на првите ученици. Има многу такви кои веруваат и тврдат дека имаат право на Господовото ветување; тие зборуваат за Христа и за Светиот Дух, но од тоа немаат никаква корист. Тие не им ја покоруваат својата душа на божествените сили да ја водат и да управуваат со неа. Ние не можеме да го употребуваме Светиот Дух. Духот треба нас да нè употреби. Бог му помага на својот народ со својот Дух за да живее „според неговата волја“ (Филипјаните 2,13).

Но мнозина не сакаат да го прифатат ова. Тие сакаат да управуваат сами со себе. Тоа е причината што не го примаат

овој небесен дар. Духот им се дава само на оние што понизно го чекаат Бога, што очекуваат негово водство и милост. Божјата сила очекува од нив барање и прифаќање. Овој ветен благослов, што го бараме со вера, носи со себе други благослови. Тој се дава според богатството на Христовата милост и Бог е готов да ѝ го даде на секоја душа според мерката со која може да го прими.

Во својот говор пред учениците Исус не изнел никакво тажно навестување за своите страдања и смрт. Последно завештание за нив било завештанието за мир. Рекол: „Ви оставам мир, ви го давам мојот мир. Не ви го давам како што го дава светот. Нека не се вознемирува вашето срце и нека не се плаши“.

Пред да ја напушти Горната соба, Спасителот своите ученици ги повел во фалбена песна. Неговиот глас не бил зачинет со тага, туку со радосни тонови на пасхален фалбоспев:

*„Фалетиѐ го Госѝодо, сииѐ народи,
Возвишувајѝе го, сииѐ ѝлемиња!
Зашѝо неговатиѝа верна ѝубов кон нас е неизмерна,
Верносѝа Госѝодова е вечна!
Слава на Госѝода!“*

(Псалм 117)

По химната излегле. Се пробивале низ затрупаните улици ⁶⁷³ и, поминувајќи низ градската капија, се упатиле кон Маслинската гора. Одеде полека, секој потонат во свои мисли. Кога почнале да се спуштаат кон гората, Исус рекол со глас полн со длабока болка: „Сите вие, оваа ноќ ќе се соблазните заради мене, зашто е пишано: ’Ќе го убијам пастирот, а овците од стадото ќе се разбегаат““ (Матеј 26,31). Учениците слушале со болка и со чудење. Се сетиле како во Капернаум мнозина во синагогата се соблазнили и го напуштиле Исуса кога зборувал за себе како за леб на животот. Меѓутоа, овие дванаесетмина не се покажале како неверни. Тогаш Петар, зборувајќи во име на своите браќа, му ја изразил својата преданост на Христа. При тоа Спасителот рекол: „Зар не ве избрав јас дванаесетмина, и сепак еден од вас е ѝавол?“ (Јован 6,70). Во Горната соба Исус рекол дека еден од дванаесеттемина ќе го предаде, а Петар ќе се откаже од него. Но сега неговите зборови се однесувале на сите.

Сега го слушнал гласот на Петар како огорчено се противи: „Ако навистина сите се поколебаат, сепак, јас нема да се поколеbam“. Во Горната соба изјавил: „Својот живот ќе го дадам за Тебе“. Исус го предупредил дека истата ноќ ќе се откаже од својот Спасител. Сега Христос ја повторува опомената: „Вистина ти велеам денес, ноќеска, пред петелот да запее двапати, ти трипати ќе се откажеш од мене“. Но Петар „уште поупорно зборуваше: ‘Ако треба и да умрам со тебе, нема да се откажам од тебе““ (Марко 14,29-31). Во својата самоувереност го негирале повторното тврдење на Оној кој знаел. Биле неподготвени за тестот; кога искушението ќе ги совлада, ќе ја сфатат сопствената слабост.

Кога Петар рекол дека ќе го следи својот Господ и во затвор и во смрт, тој навистина така мислел; но не се познавал себеси. Во неговото срце биле скриени елементи на зло што околностите ќе ги оживеат. Ако не ја сфати опасноста, тоа ќе се покаже како негова вечна пропаст. Спасителот кај него видел самољубие и самоувереност што ќе ја совладаат дури и неговата љубов кон Христа. Во неговото искуство се откриле многу слабости, несовладан грев, безгрижен дух, непосветен темперамент, непромислено влегување во искушенија. Христовата свечена опомена била повик на преиспитување на срцето. Било неопходно Петар помалку да верува во себе, а да покаже подлабока вера во Христа. Кога понизно би го прифатил предупредувањето, тој би го замолил Пастирот на стадото да ги чува своите овци. На Галилејското езеро, кога речиси потонал, извикнал: „Господе, спаси ме!“ (Матеј 14,30). Тогаш Христос ја подал својата рака да ја фати неговата.

⁶⁷⁴ Така и сега, кога би повикал кон Христа: „Спаси ме од самиот мене“, би бил сочуван. Меѓутоа, Петар чувствувал дека не му се верува и си помислил дека тоа е мошне свирепо. Веќе бил навреден, па станал уште поупорен во својата самоувереност.

Исус со сочувство ги набљудувал учениците. Тој не можел да ги спаси од искушенијата, но не ги оставил без утеха. Ги уверувал дека ќе ги раскове оковите на гробот и дека неговата љубов кон нив нема да престане. „А кога ќе воскреснам“, рекол, „пред вас ќе отидам во Галилеја“ (Матеј 26,32). Пред да се откажат, добиле уверување за проштавање. По неговата смрт и воскресение знаеле дека им е простено и дека му се мили на Христовото срце.

Исус и учениците се наоѓале на пат кон Гетсиманија, кон едно осамено место за размислување и за молитва во под-

ножјето на Маслинската гора кое Тој често го посетувал. Спасителот на учениците им ја објаснил својата мисија за светот и духовната врска што мора да ја одржуваат со него. Сега сликовито им ја прикажувал оваа поука. Месечината јасно светела и му откривала една родна лоза. Насочувајќи го вниманието на учениците кон неа, Тој ја претставил како симбол.

„Јас сум вистинска лоза“, рекол. Наместо стројната палма, величествениот кеदार или силниот даб, Исус ја одбрал разгранетата лоза за да се претстави себеси. Палмата, кедарот и дабот стојат сами. Ним не им е потребен никаков потпор. Но лозата се обвиткува околу колјето и така се искачува кон небото. Така и Христос во својата човечка природа зависел од божествената сила. „Јас ништо не можам да правам сам од себе“, изјавил (Јован 5,30). 675

„Јас сум вистинска лоза“. Евреите секогаш виновата лоза ја сметале за најблагородна билка, слика на сè што е моќно, возвишено и плодно. Израел бил претставен со лоза што Бог ја засадил во ветената земја. Евреите својата надеж во спасение ја засновале врз фактот што се поврзани со Израел. Но Исус вели: „Јас сум вистинска лоза“. Немојте да мислите дека преку врската со Израел ќе можете да станете учесници во животот од Бога и наследници на неговите ветувања. Само преку мене можете да примите духовен живот.

„Јас сум вистинска лоза и мојот Отец е лозар“. На ритчињата на Палестина нашиот небесен Отец ја засадил оваа благородна Лоза, а самиот Тој бил лозар. Мнозина ги привлекувала убавината на оваа Лоза и затоа го објавувале нејзиното небесно потекло. Но, на водачите на Израел Таа им изгледала како корен од сува земја. Ја ископачиле Шиблинката, ја отфрлиле и ја згазиле со своите несвети нозе. Имале намера засекогаш да ја уништат. Меѓутоа, небесниот Лозар никогаш не ја загубил од вид својата садница. Кога луѓето мислеле дека ја уништиле, Тој ја зел и ја засадил од другата страна на сидот. Лозата не требало повеќе да биде видлива. Била скриена од грубите напади на луѓето. Но прачките на оваа Лоза израснале преку сидот. Требало да ја претставуваат Лозата. Преку нив калемите сè уште можеле да се соединат со Лозата. Донесувале плод. Тој плод го береле поминувачите.

„Јас сум лоза а вие сте прачки“, им рекол Христос на своите ученици. Иако наскоро требало да се земе од нив, нивното духовно единство со него требало да остане непроменето.

Врската меѓу прачката и лозата, рекол Тој, ја претставува врската што треба да ја одржувате вие со мене. Калемот се калемени на жива прачка и влакно по влакно, жилка по жилка зараснува со лозата. Животот на лозата станува живот на прачката.

Така и душата, мртва во престапите и гревовите, добива живот преку врската со Христа. Таа врска се воспоставува со вера во него како жив Спасител. Грешникот својата слабост ја соединува со Христовата сила, својата празнина со Христовата полнота, својата непостојаност со Христовата постојана сила. Тогаш тој има Христов ум. Христовата човечка природа ја допрела нашата човечка природа, а нашата човечка природа ја допрела божествената природа. Така со силата на Светиот Дух човекот станува учесник во божествената природа. Тој е прифатен во Саканиот.

676 Таа заедница со Христа, еднаш воспоставена, мора да се одржува. Христос вели: „Останете во мене и јас ќе останам во вас. Како прачката што не може да роди плод сама од себе ако не биде на лозата, така ни вие, ако не останете во мене“. Тоа не е никаков случаен допир, никакава повремена врска. Прачката станува дел на живата лоза. Пренесувањето на животот, на силата и родноста од лозата на прачката е непречено и постојано. Прачката не може да живее одвоено од лозата. Така и вие, вели Исус, не можете да живеете без мене. Животот што сте го примиле од мене може да се сочува само со непрекинатата заедница. Без мене не можете да совладате ниту еден грев ниту да му се противставите на кое и да е искушение.

„Останете во мене и јас во вас“. Да се биде во Христа значи постојано да се прима неговиот Дух, значи да се живее исцело предаден на неговата служба. Каналите што го поврзуваат човекот и неговиот Бог мора да бидат постојано отворени. Како прачката што постојано црпе сок од животодавната лоза, така и ние треба цврсто да се држиме за Исуса и со вера да примаме од него сила и совршенството на неговиот карактер.

Коренот праќа храна преку прачката до најоддалечените гранчиња. Така и Христос ги пренесува реките на духовната сила до секој верник. Додека душата е соединета со Христа, не постои опасност да овене или да пропадне.

Животот на лозата ќе се покаже во прекрасниот плод на прачките. „Кој останува во мене и јас во него, ќе донесе многу плод“, рекол Исус, „зашто без мене не можете да сторите ништо“. Ако живееме со вера во Божјиот Син, во нашиот

живот ќе се покажат плодови на Духот и ниеден нема да недостига.

„Мојот Отец е лозар. Тој сече секоја прачка на мене што не дава плод“. Додека калемот само надворешно е поврзан со прачката, не може да постои животна врска. Во тој случај нема растење ниту плодност. Така може да постои само привидна врска со Христа, без вистинска заедница со него преку вера. Исповедањето на верата ги доведува луѓето во црквата, но карактерот и однесувањето покажуваат дали тие се поврзани со Христа. Ако не донесуваат никаков плод, тие се неродни прачки. Нивното одвојување од Христа подразбира нивна целосна пропаст што е прикажана со исушената прачка. „Оној што не ќе остане во мене“, вели Христос, „ќе биде исфрлен како лозинка и ќе се исуши, а лозинките ги собираат, ги фрлаат во оган и ги горат“. „А ја обрежува секоја што дава плод, за да даде повеќе род“.

Од одбраните дванаесетмина што го придружувале Исуса, ⁶⁷⁷ наскоро еден требало да се отстрани како исушена прачка, а другите ќе мора да поминат под калемарски нож на горчливи искушенија. Со свечена нежност Исус ја објаснил намерата на лозарот. Обрежувањето ќе предизвика болка, но Отецот е тој што го употребува ножот. Тој не работи со немилостива рака ниту со рамнодушно срце. Постојат прачки што се влечат по земјата и затоа тие треба да се одвојат од земниот потпор за кој се фатиле со своите кадрици. Тие треба да се насочат кон небото и да пронајдат своја потпора во Бога. Излишните лисја што го извлекуваат животниот сок од плодот мора да се отстранат. Бујно израснатите делови на билката мора да се пресечат за да се овозможи навлегување на зраците на Сонцето на правдата. Лозарот ги сече штетните изданоци за плодот да биде побогат и пообилен.

„Мојот Отец се прославува со тоа“, рекол Христос, „што давате многу род и покажувате дека сте мои ученици“. Бог сака преку нас да ја покаже светлината, добротата и милоста на својот карактер. Сепак, Спасителот не им наложува на апостолите напорно да работат за да донесат род.

Ги повикува да останат во него и им вели: „Ако останете во мене, и ако моите зборови останат во вас, барајте сè што сакате, и ќе ви биде дадено“. Христос живее во своите следбеници преку својата реч. Ова е истата животна заедница што е прикажана со јадењето на неговото тело и со пиењето на неговата крв. Христовите зборови се дух и живот. Прифаќајќи ги

нив, го примате животот на Лозата. Вие живеете „од секој збор што излегува од Божјата уста“ (Матеј 4,4). Христовиот живот во вас донесува ист плод како во него. Ако живеете во Христа, ако сте му предани на Христа, ако Христос ве поддржува, ако црпете храна од Христа, ќе донесете род сличен на Христовиот.

На последната средба со своите ученици Христос изразил голема желба да се сакаат еден со друг како што ги сакал Тој нив. Често зборувал за ова. „Ова е моја заповед“, повторно рекол, „да се љубите еден со друг“. Првиот налог што им го упатил во Горната соба додека биле сами гласел: „Ви давам нова заповед: 'Да се љубите еден со друг; како јас што ве љубев вас, така и вие да се љубите еден со друг'“. За учениците оваа заповед била нова, зашто меѓусебно не се сакале како што ги сакал Христос. Видел дека меѓу нив мора да завладеат нови мисли и побуди, дека во животот треба да спроведуваат нови начела; преку неговиот живот и смрт требало да примат нов поим за љубовта. Во светлината на неговото самопожртвување заповедта да се љубат еден со друг добила ново значење.

678 Целокупното дело на милоста е постојана служба од љубов, служба на самооткажување и самопрегор. Во секој миг на Христовиот престој на земјата, од него како незапирлива река се излежала Божјата љубов. Сите што се исполнети со неговиот Дух, ќе сакаат онака како што сакал Тој. Со истото начело што го движело Христа, ќе бидат вдахнати и тие во сите свои меѓусебни односи.

Оваа љубов е доказ за нивното учеништво. „По ова сите ќе познаат дека сте мои ученици“, рекол Исус, „ако имате љубов меѓу себе!“ Кога луѓето се поврзани меѓусебно, не со сила или со лични интереси, туку со љубов, покажуваат дека дејствува едно влијание што е повозвишено од секое човечко влијание. Таму каде што постои такво единство, тоа е доказ дека во човечкиот род е обновен Божјиот лик и дека им е всадено ново животнo начело. Тоа покажува дека во божествената природа постои сила што може да им се противстави на природните сили на злото и дека Божјата милост ја победува себичноста својствена на природата на човечкото срце.

Оваа љубов, покажана во Црквата, сигурно ќе предизвика бес кај сатаната. Христос не покажал лесна патека за своите ученици. „Ако светот ве мрази вас“, рекол, „знајте дека мене ме мразеше уште пред вас. Да бевте од овој свет, светот би ги љубел своите; но бидејќи не сте од светот, туку јас ве избрав од светот, затоа светот ве мрази. Помнете ги зборовите што ви

ги реков: 'Слугата не е поголем од својот господар.' Ако ме прогонуваа мене, ќе ве прогонуваат и вас; ако ги пазеа моите зборови, ќе ги пазат и вашите. Туку, сето ова ќе ви го прават заради моето име, затоа што не го познаваат Оној кој ме прати'. Евангелието треба незапирливо да напредува среде противења, опасности, загуби и страдања. Меѓутоа, оние што ја извршуваат оваа работа, само ги следат стапките на својот Учител.

Како Откупител на светот, Христос постојано бил соочен со привиден неуспех. Тој, Весник на милоста за нашиот свет, како да извршил малку од работата што копнеел да ја изврши подигајќи и спасувајќи. Сатанските влијанија постојано дејствувале создавајќи пречки на неговиот пат. Но Тој не се обесхрабрувал. Низ пророштвото на Исаија Тој објавува: „Залудно се мачев и напразно ја потрошив мојата сила. Сепак, кај Господа е моето право, и кај мојот Бог мојата награда... Ако Израел и не се собере, пак ќе се прославам пред Господа, и Бог мој ќе биде сила моја“. На Христа му е дадено ветување: „Вака му вели Господ, Откупителот Израелов, Светецот негов, на Оној што го презираат и што го отфрлаат народите... Вака вели Господ... Те создадов и те поставив за завет на народот, да ја подигнам земјата, повторно да го разделам опустеното наследство, да им кажеш на затворениците: 'Излезете!' а на оние што се во мрак: 'Дојдете на светлина!'... Нема повеќе да гладуваат ниту да жеднеат, нема да ги мачи жегата ни сонце, зашто ќе ги води Оној што им се смилувал, ќе ги доведе на извори водни“ (Исаија 49,4.5.7-10). 679

Христос се потпирал врз овие зборови и не се повлекувал пред сатаната. Пред последните мигови на Христовото понижување, кога неговата душа ја обземала најдлабока тага, им рекол на учениците: „Се приближува кнезот на овој свет. Тој нема ништо со мене“. „Кнезот на овој свет е осуден“. „Сега тој ќе биде истеран“ (Јован 14,30; 16,11; 12,31). Со своето пророчко око Христос преминувал преку сцените што ќе се случат во неговиот последен голем судир. Знаел дека целото небо ќе слави победа кога ќе извикне: „Се сврши!“ До неговото уво допирала музиката и победничките извици од небесните дворови. Знаел дека тогаш ќе се одгласи посмртното своно на сатанското царство, а Христовото име ќе се објави низ целата вселена на сите светови.

Христос се радувал што може за своите следбеници да стори повеќе отколку што можат да бараат или да замислат.

Зборувал со цврста сигурност, знаејќи дека величествената одлука е донесена уште пред создавањето на светот. Знаел дека вистината, вооружена со семоќната сила на Светиот Дух, ќе победи во борбата со злото и дека над неговите следбеници ќе се завиори со крв извалканото знаме. Знаел дека животот на неговите верни ученици ќе биде сличен на неговата низа постојани победи што овде не се ценеле, но кои ќе бидат препознати во славната иднина.

„Ова ви го реков за да имате мир во мене. Во светот ќе имате неволја, но бидете храбри - јас го победив светот“. Христос не претрпел неуспех ниту бил обесхрабрен, па неговите следбеници треба да покажуваат иста постојана и истрајна вера. Тие треба да живеат како што живеел Тој и да работат како што работел Тој, затоа што тие зависат од него, од големиот Предработник. Мора да имаат храброст, сила и истрајност. Иако очигледните неможности ќе го запречат нивниот пат, со негова милост мораат да одат напред. Наместо да се жалат на тешкотиите, повикани се да ги совладаат. Не треба да очајуваат за ништо, а да се надеваат на сè. Со златниот синцир на својата неспоредлива љубов, Христос ги поврзал со Божјиот престол. Негова намера е да имаат највисоко влијание во вселената што произлегува од Изворот на секоја сила. Тие треба да имаат сила да му се противстават на злото, сила што нема да ја совлада ни земјата, ни смртта, ни гробот, сила што ќе ги оспособи да победат како што победил Христос.

Христос замислил во неговата Црква на земјата да се покажат небесен ред, небесен нацрт на управување, небесна божествена хармонија. Така Тој ќе се прослави во својот народ. Преку нив на овој свет ќе засвети Сонцето на правдата со непоматен сјај. Христос на својата Црква ѝ дал изобилни дарови, дарови за да може да ја прими големата добивка на славата од својата избавена, откупена сопственост. Тој на својот народ му подарил можности и благослови за да може да го претстави Оној што има сè во полнота. Црквата, надарена со Христовата праведност, е негова ризница во која во целост и во конечниот приказ треба да се појават богатствата на неговата милост, на неговата благодат и на неговата љубов. Во чистотата и во совршенството на својот народ, Христос гледа награда за своето понижување и додаток на својата слава - Христос, голем центар, од кој зрачи сета слава.

Своите упатства Спасителот ги завршил со силни зборови полни со надеж. Потоа во молитва за своите ученици го излеал

товарот на својата душа. Подигајќи ги очите кон небото, рекол: „Оче, дојде часот! Прослави го својот Син, за да те прослави Синот тебе; и како што си му дал власт над секој еден, на сите што си му ги дал, да им даде вечен живот. А ова е вечен живот: да те познаат тебе, единствениот вистинит Бог, и Исус Христос, кого го прати“.

Христос го завршил делото што му било доверено. Тој го прославил Бога на земјата. Го објавил името на Отецот. Ги собрал оние што ќе го продолжат неговото дело меѓу луѓето. Рекол: „Јас се прославив во нив. И не сум повеќе во светот, туку тие се во светот, а јас одам кај тебе. Оче свети, запази ги оние што ми ги даде, да бидат едно, како што сме и ние“. „Но не барам само за нив, туку и за оние кои преку нивните зборови ќе поверуваат во мене, за да бидат сите едно... Јас во нив, а ти во мене, за да се усовршат во единство, за светот да знае дека ти ме прати, и дека ги љубеше нив како што ме љубеше мене“.

Така Христос со човечки јазик, кој има божествен авторитет, својата избрана Црква ја ставил во преградките на Отецот. Како посветен првосвештеник Тој посредува за својот народ. Како верен пастир Тој го собира своето стадо во сенката на Семожниот, во цврсто и сигурно прибежиште. Сега нему му претстои конечна битка со сатаната и Тој оди да ја прифати.

ГЕТСИМАНИЈА

*Оваа глава се темели на Матџеј 26,36-56;
Марко 14,32-50; Лука 22,39-53; Јован 18,1-12*

685 Во друштво со своите ученици Спасителот полека одел кон гетсиманската градина. За време на празникот Пасха секогаш од небото светела полна месечина без ниеден облак. Градот, преполн со поклонички шатори, потонал во тишина.

Исус сериозно разговарал со своите ученици и ги поучувал, но кога се приближил до Гетсиманија, станал необично молчалив. Ова место често го посетувал да размислува и да се моли, но никогаш со срце толку полно со болка како оваа ноќ на неговата последна претсмртна борба. Во текот на целиот свој живот на земјата одел во светлината на Божјето присуство. Кога дошол и се судрил со луѓето опфатени со вистински сатански дух, можел да каже: „Оној кој ме прати со мене е, не ме остави сам, зашто секогаш го правам она што му годи“ (Јован 8,29). Но, се чинело дека не го придружува повеќе божествената светлина. Сега и Тој се нашол меѓу престапниците. Морал да ја понесе вината на паднатото човештво. Врз него, кој не знаел за грев, морало да се стави беззаконието на сите нас. Гревот му изгледал многу страшен, а тежината на вината што морал да ја понесе премногу голема, и затоа бил во искушение да помисли дека тоа засекогаш ќе го одвои од љубовта на Отецот. Знаејќи колку е страшен Божјиот гнев кон престапот, извикнал: „Душата ми е длабоко нажалена, до смрт“.

686 Додека се приближувале кон градината, учениците забележале промена кај својот Учител. Никогаш порано не го виделе толку длабоко ожалостен и молчалив. Колку што одел понатаму, оваа необична тага станувала сè подлабока, но не се осмелувале да го прашаат за причината. Поткликнувал како да ќе се урне на земја. Кога стигнале во градината, учениците

грижливо го барале неговото вообичаено место за одмор, за да може нивниот Учител да си почине. Секој чекор го правел со мачен напор. Гласно офкал како да го притиска страшен товар. Кога неговите придружници не би го придржале двапати, би паднал на земја.

Близу до влезот на градината Исус ги оставил сите свои ученици, освен тројца, наложувајќи им да се молат за себе и за него. Со Петар, Јаков и Јован дошол на засолнето место во градината. Овие тројца ученици биле најблиски Христови придружници. Ја набљудувале неговата слава на гората на преобразувањето, ги виделе Мојсеја и Илија како зборуваат со него; слушнале глас од небото; а сега во неговата голема борба Христос сакал да бидат покрај него. На ова осамено место често поминувале ноќи заедно со него. Во тие пригоди, по бдењето и молитвата, тие мирно би спиеле во близина на својот Учител, додека Тој изутрина не би ги разбудил повторно да тргнат на работа. Но сега сакал ноќта да ја поминат со него во молитва. Сепак, не можел да поднесе да бидат сведоци на претсмртната борба што требало да ја претрпи.

„Останете тука“, рекол, „и бдејте со мене“.

Отишол малку подалеку од нив, не толку далеку за да не можат да го видат и да го чујат, и паднал ничкум на земја. Чувствувал дека гревот го одвоил од неговиот Отец. Понорот бил толку широк, толку мрачен, толку длабок, што неговиот дух се стресол пред него. Не смеел да ја употреби својата божествена сила за да го избегне ова големо душевно страдање. Последиците на човековиот грев морал да ги поднесе како човек. Како човек морал да го издржи гневот на Отецот поради престапот.

Сега Христос бил во положба во која никогаш порано не се наоѓал. Неговото страдање најдобро може да се опише со зборовите на пророкот: „Разбуди се, мечу, против мојот пастир, против човекот, мојот близок, вели Господ над војските“ (Захарија 13,7). Како замена и гаранција за грешниот човек, Христос страдал под божествената правда. Увидел што значи правдата. До тогаш бил посредник за другите; сега копнеел и самиот да има посредник.

Бидејќи чувствувал дека неговата заедница со Отецот е прекината, Христос се плашел дали неговата човечка природа ќе може да издржи во судирот што настапува со силите на темнината. Во пустината на искушението се решавала судбината на човечкиот род. Тогаш Христос бил победник. Сега

687 искушувачот стапил во последен страшен судир. За ова се приготвувал во текот на Христовата тригодишна служба. Сега во тоа вложил сè. Ако овде претрпи неуспех, неговата надеж да биде господар ќе биде загубена; земните царства на крај ќе станат Христови; а самиот тој ќе биде исфрлен и протеран. Меѓутоа, кога Христос би можел да биде победен, земјата би станала царство на сатаната, а човечкиот род засекогаш би останал под негова власт. Знаејќи ја суштината на судирот што го очекувал, Христовата душа била исполнета со страшна закана дека ќе биде одвоен од Бога. Сатаната му рекол дека одвојувањето ќе биде вечно ако Тој стане гаранција за грешниот свет. Ќе се идентификува со сатанското царство и никогаш веќе нема да биде едно со Бога.

Што ќе се добие со оваа жртва? Колку безнадежни изгледале вината и неблагодарноста на луѓето! Сатаната го оптоварувал Откупителот со најсурово прикажани прилики: те отфрли народот кој тврди дека е над сите други народи, уживајќи земни и духовни предимства; тој сака да те уништи тебе, темелот, центарот и печатот на ветувањата што му се дадени како на посебен народ. Еден од твоите ученици, кој ги слушаше твоите поуки и беше меѓу првите во црковните дејности, ќе те предаде. Ќе се откаже од тебе еден од твоите најревни следбеници. Сите ќе те напуштат. - При таа помисла целото Христово суштество затреперило од ужас. Оние кои настојувал да ги спаси, што толку силно ги сакал, ќе се соединат во заговорот со сатаната - тоа му го проболо душата. Тоа била страшна борба. Таа се мерела со вината на неговиот народ, со вината на неговите тужители и предавници, со вината на светот што лежел во зло. Човечките гревови тешко го притискале Христа, а чувството на Божјиот гнев против гревот го разурнувало неговиот живот.

Набљудувајте го како размислува за цената што треба да се плати за човечката душа. Во својата длабока душевна борба се фрлил на студената почва, како да ќе спречи со тоа да не биде уште повеќе оддалечен од Бога. Врз неговото тело, додека лежело ничкум, паѓала студена ноќна роса, но Тој на тоа не обрнувал внимание. Од неговите бледи усни се оттргнал болен извик: „Оче мој! Ако е можно, нека ме одмине оваа чаша“. Сепак, и сега додал: „Но не како што сакам јас, туку како што сакаш ти!“

Кога страда, човечкото срце копнее за сочувство. Овој копнеж Христос го чувствувал во длабината на своето суш-

тество. Во најдлабоката душевна болка дошол кај своите ученици со голема желба да чуе некој утешен збор од оние што толку често ги благословувал, ги тешел и ги штител во жалоста и во неволјата. Оној што секогаш имал зборови на сочувство за нив, поднесувал натчовечки душевни страдања и копнеел да знае дали се молат за него и за себе. Колку мрачна била злобата на гревот! Бил во страшно искушение човечкиот род да го препушти на последиците на сопствената вина, а Тој да остане невин пред Бога. Тој би бил закрепнат само кога би можел да знае дека тоа неговите ученици го разбираат и го ценат. 688

Станувајќи со болен напор, потклекнувал до местото на кое ги оставил своите придружници. Но, „ги најде како спијат“. Кога би ги нашол како се молат, би почувствувал олеснение. Кога би барале прибежиште во Бога, за да не ги совладаат сатанските сили, би бил утешен со нивната постојана вера. Меѓутоа, не обрнале внимание на неговата повторена опомена: „Бдејте и молете се“. Од почеток биле мошне загрижени кога го виделе својот Учител, кој обично бил толку мирен и достоинствен, како се бори со тага што ја надминува моќта на сфаќањето. Се молеле кога го чуле силниот извик на Страдалникот. Немале намера да го напуштат својот Господ, но изгледале парализирани со заспаноста што можеле да ја растераат кога би продолжиле да се молат на Бога. Не ја сфатиле потребата од стражарење и од сериозна молитва за да му се противстават на искушението.

Пред да се упати кон градината, Исус им рекол на своите ученици: „Сите ќе се поколебате“. Своевремено му дале најцврсто ветување дека со него би оделе и во затвор и во смрт. А кутриот, самоуверен Петар, додал: „Ако навистина сите се поколебаат, сепак, јас нема да се поколеbam“ (Марко 14,27,29). Учениците биле самоувверени. Не го подигнале погледот кон моќниот Помошник, како што им советува Христос. Така, кога Спасителот имал најголема потреба од нивно сочувство и молитви, ги нашол како спијат. Дури и Петар спиел. 689

И Јован, саканиот ученик, кој лежел на Христовите гради, спиел. Секако, љубовта кон Учителот требало Јована да го држи во будна состојба. Неговите сериозни молитви требало да се соединат со молитвите на саканиот Спасител во мигот на неговата најголема болка. Откупителот поминувал цели ноќи молејќи се за своите ученици нивната вера да не престане. Сега, кога Исус би им го поставил на Јакова и Јована прашање-

то што веќе еднаш им го поставил: „Можете ли да ја испиете чашата што ја пијам јас и да се крстите со крштавањето со кое се крштавам јас?“, тие не би се осмелиле да дадат одговор: „Можеме!“ (Матеј 20,22).

Учениците се разбудиле кога го слушнале Исусовиот глас, но одвај го препознале, зашто болката потполно го изменила неговото лице. Обраќајќи му се на Петар, Исус рекол: „Симоне, спиеш ли? Не можете ли да бдеете еден час? Бдејте и молете се, за да не паднете во искушение! Духот е бодар, но телото е немоќно“. Слабоста на учениците разбудила кај Исуса сожалување. Се плашел дека не ќе можат да го издржат искушението што ќе се урне врз нив поради неговото предавство и неговата смрт. Не ги укорил, туку рекол: „Бдејте и молете се, за да не паднете во искушение!“ Дури и во својата голема душевна болка се трудел да ја оправда нивната слабост. „Духот е бодар“, рекол, „но телото е немоќно“.

Повторно Божјиот Син го опфатиле натчовечки страдања и, папсан и премален, потклекнувајќи се вратил на своето поранешно место да ја продолжи борбата. Неговите страдања станале дури и поголеми. Кога го опфатила голема душевна болка, „потта му прилегаше на капки крв што паѓаа на земјата“. Чемпресите и палмите биле неми сведоци за неговата голема душевна болка. Од нивните лисести гранки паѓале крупни капки роса врз неговото премалено тело. И природата како да плачела над својот Творец кој сам се борел со силите на темнината.

Само малку пред тоа Исус стоел како силен кедар, противставувајќи ѝ се на луѓата на противења што беснеела над него. Со упорна волја и со срце исполнето со злоба и итрина, попусто се труделе да го збунат и да го совладаат. Стоел непоколебливо во божественото величество како Божји Син. Сега бил сличен на трска што ја шиба и ја повива силна луња. Задобивајќи на секој чекор победа над силите на темнината, победнички се приближувал кон крајот на своето дело. Како Оној што веќе е прославен, полагал право да биде едно со Бога. Со решителен глас ги изразил своите фалбоспеви. На своите ученици им зборувал со охрабрувачки и со нежни зборови. Сега настапил часот на силите на темнината. Сега во тивката вечер неговиот глас не звучел победоносно, туку бил исполнет со човечка болка. До ушите на заспаните ученици допирале зборовите на Спасителот: „Оче мој! Ако не е можно да ме одмине оваа чаша да не ја пијам, нека биде волјата твоја“.

Учениците најпрво сакале да појдат со него, но Тој им заповедал да останат и да бдеат во молитва. Кога дошол кај нив, Исус ги нашол како сè уште спијат. Пак почувствувал потреба од друштво на своите ученици, да ги чуе нивните зборови што би му донеле олеснение и би ја растерале темнината што го притискала. Но нивните очи натежнале „и не знаеја што да му одговорат“. Неговото присуство ги разбудило. Го виделе неговото лице обележано со крвава пот на душевна мака и тоа ги исплашило. Не можеле да ја сфатат неговата голема душевна болка. „Толку грдо беше лицето негово, што со изгледот не наликуваше повеќе на човек“ (Исаија 52,14).

Свртувајќи се, Исус пак го побарал своето тивко место и паднал ничкум совладан од ужасот на длабоката темнина. Човечката природа на Божјиот Син затреперила во тој час на искушение. Сега не се молел за своите ученици нивната вера да не падне, туку за својата душа која била во искушение и среде големо страдање. Настапил страшниот миг - решавачкиот миг за судбината на светот. Судбината на човештвото треперела на мерилата. Христос дури и сега можел да ја одбие чашата доделена на грешниот човек. Уште не било предоцна. Можел да ја избрише крвавата пот од своето чело и да го остави човекот да загина во своето беззаконие. Можел да каже: Престапникот нека ја прими казната за својот грев, а јас се враќам кај мојот Отец. Дали Божјиот Син ќе ја испие горчливата чаша на понижувањето и агонијата? Дали Невиниот ќе ги сноси последиците на проклетството на гревот за да го спаси виновникот? Бледите Исусови усни со треперлив глас ги изговориле зборовите: „Оче мој! Ако не е можно да ме одмине оваа чаша да не ја пијам, нека биде волјата твоја“.

Трипати ја изустил оваа молитва. Трипати човечката природа се повлекла пред последната, најголема жртва. Но сега пред Откупителот на светот се појавила историјата на човечкиот род. Видел дека прекршителите на законот ќе мора да загинат ако бидат препуштени сами на себе. Ја видел силата на гревот. Пред него се појавувале несреќите и жалостите на осудениот свет. Ја видел човековата беспомошност. Ја гледал неговата зла судбина што го очекува и - донел одлука. 693 Ќе го спаси човекот по секоја цена. Го прифатил своето крштавање со крв за милиони што се осудени на смрт да можат преку него да добијат живот вечен. Ги напуштил небесните дворови во кои е сè чисто, среќно и славно, за да спаси една загубена овца, еден свет кој паднал поради престапот. Тој нема да ја напушти

својата мисија. Ќе стане жртва-помирница за човечкиот род кој решил да згреши. Неговата молитва сега дише со послушност: „Ако не е можно да ме одмине оваа чаша да не ја пијам, нека биде волјата твоја“.

Кога решил, паднал како мртов на земјата од која делумно се подигнал. Каде биле сега неговите ученици нежно да ја придржат главата на својот премален Учител и да го измијат тоа чело кое навистина било наполно обезличено? Спасителот сам газел во кацата и ниеден човек не бил со него.

Но Бог страдал со својот Син. Ангелите ги набљудувале претсмртните маки на Спасителот. Го виделе својот Господ опкружен со легиони сатански сили, неговата природа оптоварена со ужасен, таинствен товар. На небото владеела нема тишина. Не е гибната ниту една харфа. Кога смртниците би можеле да ја видат вчудовиденоста на ангелските чети кои со тивка болка набљудуваат како Отецот својот сакан Син го лишува од зраците на светлината, од љубовта и славата, подобро би сфатиле колку е одвратен гревот во неговите очи.

Безгрешните светови и небесните ангели со големо интересирање го очекувале резултатот на овој судир. Сатаната и неговиот сојуз на злото, припадниците на отпаднатите легиони внимателно ја набљудувале оваа голема криза во делото на откупувањето. Силите на доброто и злото чекале да видат каков одговор ќе дојде на трипати повторената Христова молитва. Ангелите копнееле да ги олеснат страдањата на божественото Суштество што страда, но тоа не било можно. Не е пронајден никаков пат за избавување на Божјиот Син. Во оваа страшна криза, кога сè стоело пред таа одлука, кога во раката на Човекот на болката треперела таинствената чаша, се отворило небото, среде црната темнина на овој критичен час засветила светлина и пред Христа дошол и застанал силниот ангел кој стои во Божје присуство и ја заема положбата од која паднал сатаната. Ангелот дошол не да ја земе чашата од Христовата рака, туку да го засили да ја испие, уверувајќи го во љубовта на Отецот. Дошол да му подари сила на божествено-човечкиот Молител. Му го покажал отвореното небо, зборувајќи му за душите што ќе бидат спасени со неговите страдања. Го уверувал дека неговиот Отец е поголем и посилен од сатаната, дека неговата смрт ќе му нанесе целосен пораз на сатаната и дека царството на овој свет ќе им биде предадено на светците на Севишниот. Му рекол дека ќе го види трудот

на својата душа и ќе биде задоволен, зашто ќе види мноштво припадници на човечкиот род спасени за сета вечност.

Христовите големи душевни страдања не престанале, но исчезнале премаленоста и обесхрабрувањето. Бурата не стивнувала, но Тој, врз кого таа се урнала, бил засилен да ѝ се противстави на нејзината жестокост. Излегол тивок и мирен. На неговото лице, извалкано со крв, почивал небесен мир. Го поднел она што ниедно човечко суштество не би можело да го поднесе, зашто вкусил претсмртни страдања за секој човек.

Заспаните ученици одненадеж ги разбудила светлината што го опкружувала Спасителот. Го виделе ангелот наведнат над Учителот кој бил на земја. Го виделе како ја подига главата на Спасителот на своите гради и покажува кон небото. Го чуле неговиот глас, како најслатка музика, како изговара зборови на утеха и надеж. Учениците се сетиле за сцената од Гората на преобразувањето. Се сетиле за славата што го опкружувала Исуса во храмот и за Божјиот глас кој зборувал од облакот. Сега повторно се открила истата слава и не се плашеле повеќе за својот Учител. Тој бил под Божја грижа; пратен е силен ангел да го заштити. Учениците повторно во својот умор ѝ подлегнале на необичната сонливост што ги совладувала. Исус пак ги нашол како спијат.

Гледајќи ги со тага, рекол: „Сè уште ли спиете и почивате. Еве, се приближи часот кога Синот човечки ќе биде предаден во рацете на грешниците“.

Уште додека ги изговарал овие зборови, ги слушнал чекорите на иганот што го барал, па продолжил: „Станете, да си одиме! Ете, приближи мојот предавник“.

Кога истапил да го пречека својот предавник, на Исуса не се виделе траги од неговата неодамнешна душевна борба. Стоејќи пред својот ученик, рекол: „Кого го барате?“ Одговориле: „Исуса Назареќанецот“. Исус одговорил: „Јас сум“. Кога ги изговорил овие зборови, ангелот, кој до пред малку му служел на Исуса, застанал меѓу него и толпата. Лицето на Спасителот го осветлила божествена светлина и над него се покажала силуета во вид на гулаб. Во присуство на оваа божествена слава, злосторнички настроената светина (иганот, толпата) не можела да стои ниту еден миг. Се повлекле. Свештениците, старешините, војниците, па дури и Јуда, паднале како мртви на земја.

Ангелот се повлекол и светлината исчезнала. Исус имал прилика да побегне, но останал мирен и присебен. Прославен

стоел среде таа закоравена толпа што сега беспомошно лежела крај неговите нозе. Учениците набљудувале занемени од чудење и страв.

695 Меѓутоа, сцената бргу се изменила. Толпата се прибрала. Римските војници, свештениците и Јуда се собрале околу Христа. Изгледале усрамени од својата слабост и уплашени да не им побегне. Откупителот пак поставил прашање: „Кого го барате?“ Имале докази дека Оној што стои пред нив е Божји Син, но не го прифатиле осведочувањето. На прашањето „Кого го барате?“; пак одговориле: „Исуса Назареќанецот“. Тогаш Спасителот рекол покажувајќи кон учениците: „Ви реков дека јас сум; и затоа, ако ме барате мене, пуштете ги овие да си одат!“ Знаел дека верата им била слаба, па настојувал да ги заштити од искушението и неволјата. Бил готов да се жртвува за нив.

Предавникот Јуда не ја заборавил улогата што требало да ја одигра. Кога толпата влегла во градината, тој им бил водач, а него непосредно го придружувал првосвештеникот. На Исусовите прогонувачи им дал знак велејќи: „Оној што ќе го бакнам - тој е, држете го!“ Сега се однесувал како да нема никаква врска со нив. Пристапувајќи му на Исуса, го зел за рака како близок пријател. Ословувајќи го: „Здраво, Учителе!“; го бакнал Исуса повеќепати и, како да плачел, се преправал дека го сожалува поради опасноста во која се наоѓа.

696 Исус му рекол: „Пријателе, зошто дојде?“ Неговиот глас треперел од жалост кога додал: „Јуда, зар со бакнеж го предаваш Синот човечки?“ Овој повик требало да ја разбуди совеста на предавникот и да го трогне неговото закоравено срце; но честа, верноста и човечката нежност го напуштиле. Стоел дрско и предизвикувачки, не покажувајќи никаква подготвеност да попусти. Му се предал на сатаната и немал повеќе сили да му се противстави. Исус не го одбил бакнежот на предавникот.

Толпата се охрабрила кога видеа како Јуда го допира лицето кое само пред неколку мига било прославно пред нивните очи. Го фатиле Исуса и почнале да му ги врзуваат тие благородни раце што секогаш правеле само добро.

Учениците мислеле дека нивниот Учител нема да дозволи да го фатат. Истата сила која сторила овие луѓе да испопаѓаат како мртви можела и понатаму да ги држи немоќни сè додека Исус и неговите придружници не побегнат. Биле разочарани и огорчени кога ги виделе јажињата со кои почнале да ги

врзуваат рацете на Оној што го сакале. Разлутениот Петар бргу го извадил мечот и се обидел да го брани својот Учител, но му го пресекол само увото на слугата на првосвештеникот. Исус видел што се случило, ги ослободил рацете, иако римските војници цврсто ги држеле, и рекол: „Престанете!“ Тогаш го допрел ранетото уво и тоа веднаш оздравело. А потоа му рекол на Петар: „Врати го мечот на неговото место, зашто сите што се фаќаат за меч - од меч ќе загинат. Или мислиш дека јас не можам да го помолам мојот Отец да ми прати веднаш повеќе од дванаесет легии ангели?“ За секој ученик - една легија! О зошто, си мислеле учениците, не се спасува себеси и нас? Одговарајќи на нивната неискажана мисла, Тој додал: „Но како инаку би се исполниле Писмата, кои велат дека вака треба да биде?“ „Зар да не ја испијам чашата што ми ја даде Отецот?“

Достоинството на звањето на еврејските водачи не ги спречувало да им се придружат на Исусовите прогонувачи. Неговото фаќање било премногу важно за да им го доверат на потчинетите. Итрите свештеници и старешини им се придружиле на чуварите на редот во храмот и на толпата што го придружувала Јуда до Гетсиманија. Какво друштво било тоа за тие достоинственици соединети со иганот што копнеел за возбуди и бил вооружен со секакво оружје, како да гони диво животно!

Свртувајќи се кон свештениците и старешините, Христос ги гледал со прониклив поглед. Зборовите што ги изговорил ќе ги паметат сè додека се живи. Биле како остри стрели на Семожниот. Достоинствено рекол: „Нагрваливте со мечови и стапови, небаре сум разбојник! Кога бев секој ден во храмот, не крнавте рака на мене. Но, ова е ваш час и власт на темнината!“

Учениците се исплашиле кога виделе како Исус дозволува да го фатат и да го врзат. Биле навредени што морал да го поднесе ова свое и нивно понижување. Не можеле да го разберат неговото однесување и го обвинувале што ѝ се потчинил на светината. Во својата огорченост и страв, Петар предложил сами да се спасуваат. Прифаќајќи го овој предлог, „сите го оставија и побегнаа“. Но Христос го преткажал ова напуштање. „Еве“, рекол, „иде часот, и веќе нстапи, за да се раштркате секој на своја страна и да ме оставите сам; но сепак, не сум сам, зашто Отецот е со мене“ (Јован 16,32).

ПРЕД АНА И КАЈАФА

*Оваа глава се шемели на Маттеј 26,57-75;
Марко 14,53-72; 15,1; Лука 22,54-71; Јован 18,13-27*

⁶⁹⁸ Исуса го туркале преку потокот Кедрон, покрај бавчите и маслиновите градини и низ стивнатите улици на сонливиот град. Полноќ поминала и повиците на бучната светина што го следела се разнесувале низ ноќниот мир. Спасителот бил врзан и добро чуван и секое движење му нанесувало болка. Оние што го фатиле со нетрпение и бргу се упатиле со него кон дворот на бившиот првосвештеник Ана.

Ана бил глава на семејството што вршело свештеничка служба, а народот, почитувајќи ја неговата старост, го препознавал како првосвештеник. Барале негов совет и го прифаќале како Божји глас. Тој прв морал да го види Исуса како заробенник на свештеничката моќ. Морал да биде присутен при испитувањето на затвореникот, плашејќи се дека помалку искусниот Кајафа нема да ја постигне целта врз која работеле. Во оваа пригода по секоја цена Христа треба да го осудат и затоа е неопходно неговото лукавство, неговата снаодливост и остроумност.

На Христа званично требало да му биде судено пред Синедрионот, но пред Ана бил подложен на претходно испитување. Според римскиот закон, Синедрионот не можел да изрече смртна пресуда. Тие можеле само да го испитаат затвореникот и да донесат пресуда што ја прогласувале за полноважна римските власти. Затоа било потребно против Христа ⁶⁹⁹ да се подигнат обвинувања што Римјаните ги сметале за најтешки. Исто така требало да се пронајде обвинување што ќе го прогласи виновен во очите на Евреите. Меѓу свештениците и поглаварите имало доста такви кои биле уверени во исправноста на Христовото учење и само стравот да не бидат исклучени од синагогата ги спречувал да го признаат. Свештениците

добро го запаметиле прашањето на Никодима: „Осудува ли нашиот закон неког ако најнапред не го сослуша и не дознае што прави?“ (Јован 7,51). Ова прашање за извесно време го разединило Советот и ги осуетило нивните намери. Јосиф од Ариматеја и Никодим сега не биле повикани, но имало други што можеби се осмелиле да зборуваат во корист на правдата. Истрагата морала да биде така водена за сите членови на Синедрионот да ги соедини против Христа. Постоеле две обвинувања што свештениците сакале да ги утврдат. Кога за Христа би можело да се докаже дека хулел на Бога, тогаш би го осудиле Евреите. Ако би го прогласиле за виновен за бунт, би обезбедиле осуда од страна на Римјаните. Ана се обидел најпрво да го зацврсти второто обвинување. Го испрашувал Исуса за неговите ученици и за неговата наука, надевајќи се дека Затвореникот ќе каже нешто што ќе му даде факти кои би ги користел понатаму. Настојувал да извлече некое тврдење што би докажало дека Тој се стреми да основе тајно друштво со цел да воспостави ново царство. Тогаш свештениците би можеле да им го предадат на Римјаните како лице што го нарушува мирот и предизвикува бунт.

Како во отворена книга Христос ја читал намерата на свештеникот. Како да го чита најскриениот дел на душата на својот иследник. Негирал дека меѓу него и неговите следбеници постои каков и да е таен сојуз и дека ги собирал тајно или во мрак, криејќи ги на тој начин своите намери. Тој не ги криел своите цели ниту науката. „Јас му зборував на светот јавно“, одговорил. „Секогаш поучував во синагогите и во храмот, каде што се собираат сите Евреи, и ништо не говорев тајно“.

Спасителот својот начин на работа го ставил наспроти методите на своите тужители. Со месеци го гонеле, настојувајќи да го фатат во стапица и да го доведат пред таен суд, на кој со лажно сведочење би можеле да го постигнат она што не било можно да го постигнат со чесни средства. Сега ги остварувале своите намери. Полноќното апсење, исмевањето и навредите од страна на светината пред да биде осуден, па дури и обвинувањата, биле нивни начин на работа а не негов. Нивното дело претставувало кршење на законот. Според нивните прописи, со секој човек требало да се постапува како со невин сè додека не се докаже оти е виновен. Свештениците биле осудени со сопствените прописи.

Обраќајќи му се на својот иследник, Исус рекол: „Зошто ме испрашуваш мене?“ Зар свештениците и поглаварите не

пракале шпиони да го следат неговото движење и да известуваат за секој негов збор? Зар овие не биле присутни на секој народен собир и зар на свештениците не им донесувале извештаи за сите негови зборови и дела? „Прашај ги оние кои слушаа што им зборував“, одговорил Исус. „Тие знаат што им зборував“.

Ана бил замолкнат со решителниот одговор. Плашејќи се Христос да не каже нешто за неговиот начин на работа што тој внимателно го чувал во тајност, овојпат не рекол ништо повеќе. Еден од неговите службеници се разгневил кога видел дека Ана бил замолкнат и му удрил на Исуса шлаканица, велејќи: „Така ли му одговараш на првосвештеникот?“

Христос благо одговорил: „Ако реков лошо, докажи дека е лошо, а ако реков добро, зошто ме удираш?“ Не изговорил остри реваншистички зборови. Неговиот благ одговор произлегол од безгрешното, стрпливо и нежно срце што не можело да биде предизвикано.

Навредите и подбивањата на Христа му нанесувале големи страдања. Од рацете на суштествата што ги создал и за кои поднесувал бескрајна жртва примил секаков срам. Страдал сразмерно на совршенството на својата светост и на омразата кон гревот. Му суделе луѓе кои дејствувале како злосторници и тоа за него претставувало постојана жртва. За него било страшно да се најде опкружен со човечки суштества под власт на сатаната.

Знаел дека само за миг, само со еден блесок на својата божествена сила, можел да ги положи своите свирепи мачители во прав. Истрагата тоа му го правела уште потешко.

Евреите очекувале Месија што ќе се открие со надворешен сјај. Очекувале со еден блесок на семоќната волја да го измени токот на човечките мисли и да ги присили да ја признаат неговата врховна власт. Верувале дека со тоа ќе си обезбедат свое издигнување и ќе ги задоволат своите славољубиви надежи. Додека го презирале, Христос бил во големо искушение да го открие својот божествен карактер. Со еден збор, со еден поглед, можел своите прогонувачи да ги присили да признаат дека Тој е Господ над царевите и поглаварите, над свештениците и храмот. Тешка била задачата да ја задржи положбата што ја избрал кога се изедначил со човечкиот род.

Небесните ангели биле сведоци за секое дело сторено против нивниот сакан Заповедник. Топло сакале да го ослободат Христа. Под Божја управа ангелите се семоќни. Слу-

шајќи ја Христовата заповед, една ноќ ја уништиле асирската војска од сто осумдесет и пет илјади луѓе. Со каква леснотија ангелите, набљудувајќи ги срамните сцени на Христовото судење, би можеле своето негодување да го покажат со уништување на Божјите непријатели! Но не им е заповедано да сторат така. Оној што би можел да ги осуди своите непријатели на смрт, ја поднесувал нивната свирепост. Неговата љубов кон Отецот и неговото свечено ветување дадено од создавањето на светот, дека ќе стане носител на гревот, го повеле без мрморење да ја поднесе суровата постапка на оние што дошол да ги спаси. Дел на неговата мисија било во својата човечка природа да поднесе подбивање и малтретирање со кои луѓето можеле да го опсипат. Единствената надеж на човечкиот род лежела во тоа Христос да го прифати сè она што морал да го прифати од човечките раце и срца.

Христос не рекол ништо што би можело да им даде некакво предимство на неговите тужители, но сепак бил врзан за да се покаже дека го сметаат за виновен. Секако, морало да постои привидна правда. Било неопходно да постои форма на законитото судење. Властите решиле тоа да го забрзаат. Знаеле колку народот го цени Исуса, па се плашеле некој да не се обиде да го ослободи ако се разнесе вест за апсењето. Исто така, ако пресудата и нејзиното извршување не се остварат веднаш, би морале да се одложат една седмица поради празникот Пасха. Тоа би можело да ги осуети нивните намери. За да издејствуваат пресуда за Исуса, во голема мера зависеле од викотот на мноштвото што претежно го сочинувал цганот од Ерусалим. Ако би настапило одложување од една седмица, возбудувањето би стивнало, а тоа веројатно би предизвикало противење. Подобриот дел на народот би бил поттикнат да застане на Христова страна; мнозина би истапиле сведочејќи во негова одбрана, изнесувајќи ги на виделина славните дела што ги сторил. Тоа би поттикнало народен гнев против Синедрионот. Нивните постапки би биле осудени, а Исус ослободен да прими нова почит од мноштвото. Затоа, пред да се дознае за нивната намера, свештениците и поглаварите решиле Исус да биде предаден во рацете на Римјаните.

Но пред сè мора да се пронајде обвинување. До сега не пронашле ништо. Ана наредил Исус да се одведе кај Кајафа. Кајафа им припаѓал на садукееите, од кои некои биле најлути Исусови непријатели. Самиот тој, иако со слаб карактер, бил исто така свиреп, бездушен и безобсирен како и Ана. Тој

нема да бира средства да го уништи Исуса. Сега веќе било рано утро и мошне мрачно; со светлина на факли и светилки вооружената толпа со својот Заробеник се движела кон дворот на поглаварот свештенички. Овде, додека се собирале членовите на Синедрионот, Ана и Кајафа повторно го испитувале Исуса, но без успех.

Кога советот се собрал во судницата, Кајафа го зазел своето место на претседавач. И од едната и од другата страна биле судии и оние што посебно се интересирале за судењето. Римските војници стоеле на платформата под престолот. Во 704 подножјето на престолот стоел Исус. Погледите на целото мноштво биле насочени кон него. Сите биле мошне возбудени. Од целото ова мноштво само Тој бил мирен и прибран. Самата атмосфера што го опкржувала како да била исполнета со свето влијание.

Кајафа во Исуса видел свој соперник. Подготвеноста на народот да го слуша Спасителот и видливата готовност да ги прифати неговите учења, предизвикале горка завист кај поглаварот свештенички. Но, додека го набљудувал Затвореникот, Кајафа му се восхитувал на неговото благородно и достоинствено држење. Го проникнало осведочување дека овој човек навистина бил сличен на Бога. Следниот миг со презир 705 ја отфрлил таа мисла. Со подбивен и горделив глас барал од Исуса веднаш пред нив да стори некое од своите силни чуда. Меѓутоа, неговите зборови како да не допирале до ушите на Спасителот. Присутните го споредувале возбуденото и злобно држење на Ана и Кајафа со благото и достоинствено Исусово однесување. Дури и во мислите на ова закоравено мноштво воскреснало прашањето: Зар овој човек со божествена појава ќе биде осуден како злосторник?

Забележувајќи го влијанието што преовладало, Кајафа го забрзувал судењето. Исусовите непријатели ги зафатила голема бркотија. Решиле да издејствуваат пресуда за него, но не знаеле како да го постигнат тоа. Членовите на Советот биле поделени на фарисеи и садукее. Меѓу нив владеела жестока омраза и судир; не се осмелувале да се приближат кон некои спорни точки од страв да не се скараат. Со неколку зборови Исус можел да ги поттикне нивните меѓусебни предрасуди и со тоа да го одврати нивниот гнев од себе. Кајафа го знаел тоа, па сакал да ги избегне судирите. Постоело мноштво сведоци што можеле да потврдат дека Христос ги обвинувал свештениците и законците, дека ги нарекувал лицемери и

убијци; но ваквото сведоштво не било погодно за изнесување. Со истиот јазик се служеле садукеите во своите остри расправи со фарисеите. Таквото сведоштво не би имало никаква вредност за Римјаните кои и самите чувствувале одвратност од преправањето на фарисеите. Постоело мноштво докази дека Исус не се осврнувал на еврејските преданија и дека со непочитување зборувал за многу нивни уредби, но во врска со преданијата фарисеите и садукеите биле во остро непријателство, па и овој доказ не би имал никаква вредност за Римјаните. Христовите непријатели не се осмелувале да го обвинат за прекршување на саботата, зашто истрагата би го открила карактерот на неговото дело. Кога би се зборувало за неговите чуда на исцелување, вистинската цел на свештениците би била осуетена.

Поткупени се лажни сведоци да го обвинат Исуса за поттикнување на бунт за воспоставување на независно владеење. Меѓутоа, нивното сведочење се покажало несигурно и противречно. При истрагата ги побивале своите сопствени тврдења.

Христос на почетокот од својата служба рекол: „Урнете го овој храм, и за три дена пак ќе го подигнам“. Со сликовит пророчки јазик Тој така ја преткажал својата сопствена смрт и своето воскресение. „Но Тој зборуваше за храмот на своето тело“ (Јован 2,19,21). Овие зборови Евреите ги сфатиле во буквална смисла, како да се однесуваат на храмот во Ерусалим. Од сето она што го зборувал Христос, свештениците не можеле да пронајдат ништо што би можеле како ова да го искористат против него. Со лажно толкување на овие зборови се надевале дека ќе стекнат некакво предимство. Римјаните се вклучиле во повторното изградување и разубавување на храмот, па со тоа многу се гордееле; секое презирање кон него ќе предизвика и нивно негодување. Овде можеле да се согласат Римјаните и Евреите, фарисеите и садукеите, зашто сите многу го почитувале храмот. За ова пронашле двајца сведоци чиешто сведоштво не било толку противречно како што било сведочењето на другите. Едниот од нив, што го поткупиле да го обвини Исуса, изјавил: „Овој рече: 'Можам да го урнам Божјиот храм и пак да го изградам за три дена'“. На тој начин Христовите зборови погрешно се прикажани. Кога би биле прикажани точно онака као што ги изговорил Тој, тогаш не би можел да биде осуден дури ни од Синедрионот. Кога Исус би бил само човек, како што тврделе Евреите, неговата изјава би означила само неразумен, фаленички дух, но не би можела

да биде претворена во богохулење. Иако лажните сведоци наполно погрешно ги прикажале неговите зборови, тие не содржеле ништо што Римјаните би го сметале за злосторство кое заслужува смрт.

Исус стрпливо ги слушал противречните сведочења. Не изустил ниту еден збор во своја одбрана. Најпосле неговите тужители станале збунети, посрамени и разјарени. Судието никако не напредувало; се чинело дека нивниот заговор ќе доживее неуспех. Кајафа бил очаен. Му останала последната можност; Христос треба да се присили самиот себеси да се осуди. Првосвештеникот станал од судската столица со лице избличено од гнев, додека гласот и однесувањето покажувале дека би го уништил Затвореникот што стоел пред него, кога тоа би било во негова моќ. „Ништо ли не одговараш?“, извикнал. „Што сведочат овие против тебе?“

Исус го сочувал својот мир. „Го малтретираа, а Тој дозволуваше, и не ја отвори својата уста. Го одведоа како јагне на колење; како овца, нема пред оние што ја стрижат, не ја отвори својата уста“ (Исаија 53,7).

На крај, подигајќи ја својата десница кон небото, Кајафа во вид на свечена заклетва му се обратил на Исуса: „Те заколнувам во живиот Бог да ни кажеш дали си ти Христос, Син Божји?“

На ова барање Исус не можел да молчи. Имало време кога требало да молчи, а и време кога требало да зборува. Додека не му било непосредно поставено прашање, Тој не зборувал. Знаел дека ако сега одговори, неговата смрт ќе биде сигурна.

Меѓутоа, повикот го упатил највисокиот признат претставник на власта на народот и во име на Севишниот. Христос не сакал да се покаже непокорен кон законот. Уште повеќе, го поставил прашањето на неговиот однос со Отецот. Тој јасно мора да го објави својот карактер и својата мисија. Исус им рекол на своите ученици: „Секој што ќе ме признае мене пред луѓето, ќе го признаам и јас него пред мојот небесен Отец“ (Матеј 10,32). Со својот личен пример сега ја повторил оваа поука.

Секое уво било приготвено да слуша и секое око без да трепне го набљудувало неговото лице кога одговорил: „Ти кажа“. Како небесна светлина да го осветлила неговото бледо лице кога додал: „Но јас ви кажувам дека отсега ќе го гледате Синот човечки како седи од десната страна на Семожниот и како доаѓа на небесните облаци“.

За миг низ неговата човечка природа блеснало Христовото божество. Првосвештеникот се тресел пред проникливиот поглед на Спасителот. Тој поглед како да ги читал неговите скриени мисли и како да го палел неговото срце. Никогаш во својот подоцнежн живот не го заборавил тој прониклив поглед на прогонетиот Божји Син.

„Отсега ќе го гледате“, рекол Исус, „Синот човечки како седи од десната страна на Семожниот и како доаѓа на небесните облаци“. Со овие зборови Христос прикажал спротивна сцена на онаа што се одигрувала. Тој, Господар на животот и славата, ќе седи од десната страна на Бога. Тој ќе биде судија на сета земја, а против неговата одлука не ќе има жалба. Тогаш секоја тајна ќе биде расветлена со Божјата појава и секому ќе му биде пресудено според неговите дела.

708

Христовите зборови го исплашиле првосвештеникот. Помислата дека мртвите ќе воскреснат и дека ќе застанат пред Бога да примат награда според своите дела, го проникнала Кајафа со ужас. Не сакал да верува дека во иднина ќе прими осуда според своите дела. Како во некоја панорама низ неговите мисли поминувале сцените на последниот суд. За миг ја видел страшната сцена како гробовите ги враќаат своите мртвовци со тајните за кои сметале дека ќе бидат вечно скриени. За миг се чувствувал како да стои пред вечниот Судија, чишто очи гледаат сè, ја читаат неговата душа и ги изнесуваат на виделина тајните што ги сметал за скриени заедно со мртвите.

Пред очите на првосвештеникот сцената исчезнала. Него, како садужеј, Христовите зборови остро го засегнале. Кајафа ја негирал науката за воскресението, за судот и за идниот живот. Сега го опфатил сатански гнев. Зар овој Човек, Затвореник, пред него да ги напаѓа неговите најомилени теории? Искинувајќи ја својата облека, за народот да го види неговото лажно згрозување, барал без натамошни испитувања Затвореникот да се осуди за хула против Бога. „Зошто ни се потребни уште сведоци?“, рекол. „Еве, сега ја чувте неговата хула? Што мислите?“ И сите го осудиле.

Уверувањето, помешано со гнев, го навело Кајафа да го стори она што го сторил. Бил лут на самиот себе што им поверувал на Христовите зборови па, наместо да го искине своето срце и длабоко да ја доживее вистината, и да признае дека Исус е Месија, тој ја искинал својата свештеничка облека со решително противење. Овој чин имал длабоко значење. Кајафа не го насетувал тоа. Со овој чин, извршен за да се

влијае врз судиите и да се издејствува Христова пресуда, првосвештеникот си пресудил самиот себеси. Според Божјиот закон бил исклучен од свештеничката служба. Самиот себеси си изрекол смртна пресуда.

Првосвештеникот не смеел да ја кине својата облека. Левитскиот закон го забранувал тоа под закана на смртна казна. Под никакви услови, во никакви околности, свештеникот не смеел да ја искине својата облека. Меѓу Евреите постоел обичај при смртта на некој пријател да ја искинат својата облека, но свештениците не смееа да го следат овој обичај. За ова Христос му издал на Мојсеја изрична заповед (3. Мојсеева 10,6).

Сè што носеле свештениците требало да биде цело и без никаква мана. Со тие сјајни свилени облекувања е прикажан карактерот на големиот Пример, Исус Христос. Бог не можел да прифати ништо друго освен совршенство во облекувањето и однесувањето, во зборовите и во духот. Тој е свет и неговата слава и совршенство мора да бидат претставени во земната служба. Ништо, освен совршенство, не може правилно да ја претстави светоста на небесната служба. Смртниот човек може да го искине своето срце, покажувајќи скршен и понизен дух. Бог тоа го прифаќа. Но на свештеничката облека не смеела да се направи никаква цепнатина, зашто тоа би го нарушило прикажувањето на небесните вредности. Првосвештеникот, кој би се осмелил во искинатата облека да се појави во света служба и да учествува во службата во Светилиштето, го гледале како човек кој самиот се одвоил од Бога. Искинувајќи ја својата облека, самиот себеси си го одзел карактерот на претставник. Бог не го прифаќал веќе како свештеник што може да врши служба. Начинот на постапување што го открил Кајафа ја покажал човечката страст, човечкото несовершенство.

Искинувајќи ја својата облека, Кајафа го погазил Божјиот закон за да го следи човечкото предание. Според законот што го поставиле луѓето било можно во случај на хула против Бога свештеникот да ја искине својата облека, згрозувајќи се над гревот, и поради тоа да не биде виновен. На тој начин со човечките закони е укинат Божјиот закон.

Народот со интерес следел секоја постапка на првосвештеникот и Кајафа мислел дека со тоа што ја покажува својата побожност ќе остави добар впечаток. Меѓутоа, со ова дело, вообличено при обвинувањето против Христа, го навредувал Оној за кого Бог рекол: „Во него е моето име“ (2. Мојсеева

23,21). Самиот тој похулил на Бога. Му изрекол пресуда на Христа како богохулник, а сам бил под Божја осуда.

Додека Кајафа ја кинел својата облека, неговиот чин го обележил местото што ќе го заземе еврејскиот народ пред Бога. Некогаш саканиот Божји народ се одвоил од него и бргу станувал народ кого што Јехова не го признавал за свој. Кога Христос извикнал на крстот: „Се сврши!“ (Јован 19,30) и кога завесата во храмот се искинала на два дела, светиот Чувар прогласил дека еврејскиот народ го отфрлил него кој бил претслика на сите нивни симболи, срцевина на сите нивни слики. Израел се одвоил од Бога. Кајафа сега можел да ја искине својата свештеничка облека што го означувала неговото полагање на право да биде претставник на големиот Првосвештеник, зашто ниту за него, ниту за народот таа немала повеќе никакво значење. Првосвештеникот можел да ја искине својата облека згрозувајќи се над себе и над народот.

Синедрионот прогласил дека Исус заслужува смрт. Меѓутоа, да се испитува затвореник ноќе било спротивно на еврејскиот закон. Званична пресуда можела да се донесе само при дневна светлина и во полн состав на Советот. Наспроти тоа, спрема Спасителот постапувале како спрема осуден злосторник и го предале да го малтретираат најниските и најлошите меѓу луѓето. Дворот на првосвештеникот бил опкружен со отворено двориште во кое се собрале војници и многу други. Низ ова двориште Исуса го воделе до просторијата за стражарите, додека од сите страни му се потсмевале поради изјавата дека е Божји Син. Подбивајќи се, ги повторувале неговите зборови дека ќе седи „од десната страна на Семожниот“ и дека „доаѓа со небесни облаци“. Додека бил во просторијата на стражарите, очекувајќи го судскиот претрес, не бил заштитен. Простата светина ја забележала свирепоста со која во Советот постапувале со него, па поради тоа и тие си го дозволиле себеси правото да ги покажат сите сатански елементи на својата природа. Христовата вистинска благородност и божествено држење предизвикале кај нив бес. Неговата кротост, неговата невиност, неговото величествено трпение, ги исполнувале со сатанска омраза. Погазени се милоста и правдата. Ниту со еден злосторник никогаш не се постапувало толку нечовечки како со Божјиот Син.

Меѓутоа, Исусовото срце ја кинела многу подлабока болка; ударот што предизвикал најдлабока болка не можела да му го зададе раката на непријателот. Додека бил изложен на подби-

вање и испитување пред Кајафа, од Христа се откажал еден од неговите ученици.

Откако го напуштиле својот Господ во градината, двајца ученици се осмелиле на извесна далечина да ја следат толпата што го водела Исуса. Тие ученици биле Петар и Јован. Свештениците го препознале Јована како познат Исусов ученик и му дозволиле пристап во судницата, надевајќи се дека, кога ќе го види понижувањето на својот Водач, ќе ја презре помислата дека тоа суштество е Божји Син. Јован барал и добил дозвола и Петар да влезе.

Во двориштето запалиле оган, зашто тогаш бил најстудениот дел на ноќта, непосредно пред осамнувањето. Околу огнот се собрало друштво и Петар самоуверено зазел место меѓу нив. Не сакал да го препознаат како Исусов ученик. Помешувајќи се небрежно со мноштвото, се надевал дека ќе го сметаат како еден од оние што го довеле Исуса во судницата.

711 Меѓутоа, кога светлината го осветлила Петровото лице, една жена, што била пред вратата, испитувачки го погледнала. Забележала дека дошол со Јована, го видела изразот на обесхрабреност на неговото лице и си помислила дека и тој би можел да биде Исусов ученик. Била една од љубопитните слугинки во домот на Кајафа. Му рекла на Петар: „Да не си и ти од неговите ученици?“ Петар се уплашил и се збунил; погледите на луѓето на овој собир веднаш се приковале за него. Се преправал дека не ја разбира, но била упорна и продолжила да им зборува на оние околу себе дека овој човек бил со Исуса. Петар чувствувал дека мора да ѝ одговори, па налутено рекол: „Жено, не го познавам“. Тоа било прво откажување и веднаш запеал петел. О Петре, зар толку бргу се посрами од својот Учител! Зар толку бргу се откажа од својот Господ!

712 Влегувајќи во судската сала, апостол Јован не се обидува да прикрие дека е Исусов следбеник. Не се помешал со грубата толпа што го навредувала неговиот Учител. Нему не му поставувале прашања затоа што не се претставувал лажно за да се направи сомнителен. Побарал едно засолнето ќоше во кое толпата не би можела да го забележи, но да биде што поблизу до Исуса. Овде можел да види и да чуе сè што се случувало на судењето на неговиот Господ.

Петар не сакал да го препознаат. Правејќи се рамнодушен, стапил на непријателска почва и станал лесен плен на искушението. Кога би бил повикан да се бори за својот Учител, тој би бил храбар војник; но кога кон него е насочен прст на

презир, се покажал како кукавица. Мнозина што не се повлекуваат во активната борба за својот Господ, се откажуваат од својата вера кога се изложени на потсмев. Дружејќи се со оние што би требало да ги избегнуваат, стапуваат на патеката на искушението. Го повикуваат непријателот да ги искушува, па се наведени да кажат и да го сторат она што во други околности никогаш не би го сториле. Христовиот ученик, кој во наше време ја прикрива својата вера од страв од страдања или срам, се откажува од својот Господ исто толку вистинито колку и Петар во предворјето на судот.

Петар се трудел да не покаже никаков интерес за судењето на својот Учител, но неговото срце се грчело од болка кога го чул суровото подбивање и малтретирање што го поднесувал Тој. Повеќе од тоа, бил изненаден и лут што Исус, поднесувајќи такво постапување, се понижувал себеси и своите следбеници. За да ги прикрие своите вистински чувства, настојувал да им се придружи на Исусовите прогонувачи во нивните непристојни шеги. Но неговата појава не била природна. Лажно се претставувал па, иако се преправал дека тоа не го интересира, не бил во состојба да го совлада гневот поради малтретирањето на кое бил изложен неговиот Учител. Кон него по вторпат е свртено вниманието и повторно си помислиле за него дека е Исусов следбеник. Сега со клетва изјавил: „Не го познавам тој човек“. Дадена му е уште една прилика. По еден час, слугата на првосвештеникот, роднина на човекот на кого Петар му го пресекол увото, го прашал: „Не те видов ли јас во градината со него?“ „Навистина си еден од нив, зашто и ти си Галилеец“. Сега Петар се налутил. Исусовите ученици биле забележани по чистотата на својот говор, па Петар, за потполно да ги заведе оние што го испитувале и да ја оправда улогата што ја презел, сега со клетва и преколнување се откажал од својот Учител. Петелот пак запеал. Тогаш Петар го чул и се сетил за Христовите зборови: „Ноќеска, пред петелот да запее двапати, ти трипати ќе се откажеш од мене“ (Марко 14,30).

Додека понижувачките заклетви уште биле на усните на Петар и кукуригањето на петелот сè уште се одгласувало во неговите уши, Спасителот се свртил од намрштените судии и погледнал директно во својот кутар ученик. Истовремено Петар го насочил погледот кон својот Учител. На тоа благо лице читал длабоко сожалување и болка, но на него немало никаква лутина. Изгледот на тоа бледо, измачено лице, на тие треперливи усни, тој поглед, полн со сожалување и прошта-

вање, го пробале неговото срце како со стрела. Сове­ста се разбудила. Памтењето заживеало. Петар се сетил како само пред неколку часа ветил дека со својот Господ ќе појде во затвор и во смрт. Се сетил за својата жалост кога во Горната соба Спасителот му рекол дека истата таа ноќ ќе се откаже трипати. Петар штотуку изјавувал дека не го познава Исуса, но сега, длабоко ожалостен, сфатил колку неговиот Господ добро го познавал и колку правилно го читал неговото срце, чијашто измамност и самиот не ја познавал. Него го зафатила плима на спомените. Се сетил за нежната милост на Спасителот, за неговата љубезност и за неговото долго трпение, за неговата нежност и стрпливост кон заблудените ученици. Се сетил на опомената: „Симоне, Симоне, ете, сатаната побара да ве просее како пченица, но јас се молев за тебе да не се намали твојата вера“ (Лука 22,31.32). Со ужас размислувал за својата неблагодарност, за својата дволичност, за своето кривоклетство. Уште еднаш го погледнал својот Учител и видел една злосторничка рака подигната да му удри шлаканица. Не можејќи и понатаму да ја поднесува таа сцена, со скршено срце истрчал од судницата.

Брзал во самотија и во темнината, не знаејќи и не грижејќи се каде. Најпосле се нашол во Гетсиманија. Во неговите мисли оживеала сцената од пред неколку часа. Пред него се појавило измаченото лице на неговиот Господ извалкано со крвава пот и згрчено од болка. Со горко каење се сетил како Исус плачел и бил на молитва сам во големи душевни маки, додека тие, кои требало да се соединат со него во тој час на искушение, спиеле. Се сетил за неговата свечена опомена: „Бдејте и молете се за да не паднете во искушение“ (Матеј 26,41). Пак станал очевидец на сцените во судската сала. За неговото рането срце вистинско мачење било сознанието дека додал најтешко бreme кон понижувањето и болката на Спасителот. На истото место, на кое Исус на својот Отец му ја излевал својата душа во претсмртна борба, Петар паднал на своето лице и посакал да умре.

714 Спиејќи кога Исус му заповедал да бдее и да се моли, Петар го подготвил патот за својот голем грев. Сите ученици претрпеле голема загуба затоа што спиеле во тој критичен час. Христос го знаел тешкото искушение низ кое требало да поминат. Знаел колку сатаната се труди да ги умртви нивните чувства за да останат неподготвени за искушението. Затоа ги опоменувал. Кога тие часови во градината би биле поминати

во бдење и во молитва, Петар не би се потпрел врз својата слаба сила. Не би се откажал од својот Господ. Кога учениците би бдееле со Христа во неговата претсмртна борба, би биле подготвени да бидат очевидци на неговото страдање на крстот. Би ја разбрале донекаде природата на неговите неспоредливи страдања. Би можеле да се сетат на неговите зборови што ги преткажувале неговите страдања, неговата смрт и неговото воскресение. Среди мрачниот миг на најголемото искушение некои зраци на надеж би ја расветлиле темнината и би ја засиле нивната вера.

Штом осамнал денот, Синедрионот пак се состанал и Христос повторно е воведен во салата за заседанија. Тој се прогласил себеси за Божји Син, па овие негови зборови се употребени како обвинение против него. Но не можеле да го осудат поради тоа, зашто мнозина од нив не биле присутни на ноќното заседание и не ги чуле неговите зборови. Знаеле дека римскиот суд во нив нема да најде ништо што би заслужувало смрт. Меѓутоа, кога сите би можеле да ги чујат тие зборови од неговите усни, би ја постигнале целта. Неговото тврдење за месијанство би можеле да го протолкуваат како бунтовно политичко тврдење.

„Ако си ти навистина Христос“, си зборувале, „кажи ни“. Но Христос молчел. Продолжиле да го опсипуваат со прашања. На крај со свечен глас, полн со тага, одговорил: „Ако ви кажам, нема да поверувате. Ако ве прашам, нема да одговорите“. Но, за да немаат никаков изговор, ја додал следната свечена опомена: „Но отсега Синот човечки ќе седи од десната страна на Семожниот Бог“. „Значи, ти си Божји Син?“ го прашале едногласно. Им рекол: „Јас сум“. Повикале: „Какво сведоштво уште ни е потребно? Самите чувме од неговата уста“. Така, по третпат осуден од страна на еврејските власти, Исус требало да умре. Сè што било сега потребно, си мислеле, било Римјаните да ја потврдат оваа пресуда и да го предадат во нивни раце.

Тогаш настапила третата сцена на малтретирање и подбивање, многу полоша од онаа што ја доживеал од простиот иган. Тоа се одигрувало во присуство и во согласност со свештениците и поглаварите. Од нивното срце исчезнало секое чувство на сожалување и човечност. Ако нивните докази биле слаби и не успеале да го замолкнат неговиот глас, имале и други оружја, такви какви што се употребувани во сите векови да ги замолкнат еретиците - страдања, насилство и смрт.

Кога судиите ја изрекле пресудата над Исуса, народот го зафатил сатански бес. Викале како диви ѕверови. Цганот се стрчал кон Исуса, викајќи: „Тој е виновен, убијте го!“ Кога не би биле римските војници, Исус не би доживел да биде прикован на Голгота на крст. Би бил парчосан пред своите судии кога римските власти не би му се противставиле на насилството на светината со силата на оружјето.

Незнабошците биле разлутени со свирепото постапување со Оној против кого ништо не е докажано. Римските офицери изјавиле дека Евреите, донесувајќи пресуда над Исуса, го прекршиле правото на римската власт и дека дури е во спротивност и со еврејскиот закон да се осуди човек на смрт врз основа на неговиот личен исказ. Оваа постапка довела до моментален застој во процесот, но еврејските водачи биле мртви и за сомилост и за срам.

Навредувајќи го Божјиот Син со срамни изрази, свештениците и поглаварите заборавиле на достоинството на својот позив. Му се подбивале на неговото потекло. Изјавиле дека тоа што себеси лажно се прогласува за Месија заслужува најсрамна смрт. Во срамното малтретирање на Спасителот се здружиле најнеобузданите луѓе. Мачителите му префрлиле преку глава стара облека и го удирале по лицето велејќи: „Проречи ни Христе кој те удри?“ Кога му ја симнале облеката, еден безочник го плукнал в лице.

Божјите ангели верно забележале секој навредлив поглед, секој збор и дело сторено против нивниот сакан Заповедник. Еден ден тие нечесни луѓе што го исмевале и го плукале Христовото благо, бледо лице, ќе го видат истото тоа лице во слава како блескоти посилно од Сонцето.

ЈУДА

Историјата на Јуда прикажува жалосен крај на еден живот што може да биде полн со чест пред Бога. Кога Јуда би умрел пред своето последно патување во Ерусалим, би се сметал за човек достоин за место меѓу дванаесеттемина и за човек кој многу би им недостигал. Одвратноста со која луѓето со векови го гледале него не би постоела кога не би биле особините што се откриле при крајот од неговиот живот. Постои причина зошто неговиот карактер му е откриен на целиот свет. Тоа требало да биде опомена за сите кои, како и тој, би ја изневериле светата доверба. 716

Непосредно пред празникот Пасха, Јуда го обновил својот договор со свештениците да им го предаде Исуса во раце. Тогаш било договорено Спасителот да биде фатен на едно од местата каде што се засолнувал да размислува и да се моли. Од гозбата во куќата на Симона Јуда имал можност да размислува за делото за кое се обврзал да го изврши, но не ја променил својата намера. За триесет сребреници - за цена на еден роб - го продал Господа, изложувајќи го на срам и смрт.

Јуда по природа ги сакал парите, но не бил секогаш толку алчен да стори такво дело какво што е ова. Негувал лош дух на скржавштина сè додека тој дух не станал владеечка побуда во неговиот живот. Љубовта кон богатството, на кое ропски му служел, ја победила неговата љубов кон Христа. Станувајќи роб на еден порок, му се предал на сатаната потполно да го вовлече во гревот.

Јуда им се придружил на учениците додека Христа го следело мноштво народ. Учењето на Спасителот ги поттикнало нивните срца додека восхитено ги слушале неговите зборови што ги изговарал во синагогата, крај морскиот брег или на гората. Јуда ги видел болните, улогавите, слепите како од сите градови и села доаѓаат кај Христа. Ги видел оние што умираат положени крај неговите нозе. Бил сведок на величествените 717

дела на Спасителот во исцелувањето на болните, во истерувањето на ѓаволите и во воскреснувањето на мртвите. Лично го почувствувал доказот на Христовата сила. Христовото учење го препознал како повозвишено од сите што кога и да е ги чул. Го сакал големиот Учител и сакал да биде со него. Копнеел да го измени карактерот и животот и се надевал дека тоа ќе го искуси ако се поврзе со Исуса. Спасителот не го одбил Јуда. Му дал место меѓу дванаесеттемина. Му доверил да врши дело на еден евангелист. Го надарил со сила да лекува болни и да истерува ѓаволи. Но Јуда не му се предал потполно на Христа. Не се откажал од своето световно честољубие или од љубовта кон парите. Иако ја прифатил положбата на Христов слуга, не дозволил да го преобрази божествената сила. Сметал дека може да ги задржи своите сопствени судови и мислења, негувајќи дух на критика и осуда.

Уживал голем углед меѓу учениците и имал силно влијание врз нив. Имал високо мислење за своите способности, а своите браќа ги гледал како пониски од себе во расудувањето и способностите. Тие не ги гледаат своите можности, си мислел тој, и не ги користат околностите. Црквата нема никогаш да напредува ако за водачи има такви кратковиди луѓе. Петар бил брз и дејствувал без размислување. Јована, кој како скапоценост ги чувал вистините што излегувале од Христовите усни, Јуда го сметал за слаб деловен човек. Матеја, воспитан да биде точен во сè, особено грижлив во поглед на чесноста, кој постојано размислувал за Христовите зборови и бил обземен со нив, Јуда го сметал за неспособен за каква и да е остроумна и далекусежна работа. Така Јуда бргу ги проценил сите ученици и си ласкал себеси дека, лишена од неговите способности на вешто управување, Црквата често ќе биде доведувана во тешкотии и понижувања. Јуда себеси се сметал за способен човек што никој не може да го надмине. Според неговото сопствено мислење, тој бил чест за Делото и секогаш така се прикажувал.

Јуда бил слеп за своите карактерни слабости и Христос го поставил таму каде што ќе има можност да ги увиди и исправи. Како благајник на учениците, бил повикан да се грижи за потребите на оваа малечка група и за потребите на сиромасите. На празникот Пасха во Горната соба, кога Исус му рекол: „Што ќе правиш, прави побргу“ (Јован 13,27), учениците мислеле дека му заповедал да купи што е потребно за празникот или да им даде нешто на сиромасите. Служејќи им

на другите, Јуда можел да развие дух на несебичност. Меѓутоа, додека од ден на ден ги слушал Христовите поуки и бил очевидец на неговиот несебичен живот, Јуда ѝ попуштал на својата алчна природа. Малечките суми што пристигнувале во неговите раце претставувале постојано искушение. Кога би му направил некоја малечка услуга на Христа или би посветил време за верски цели, често си наплатувал себеси од таа скудна резерва. За него тоа биле изговори со кои ја правдал таквата постапка, но во Божјите очи бил арамија.

Христовото често повторувано тврдење дека неговото царство не е од овој свет го соблазнувало Јуда. Ја означил насоката и очекувал Христос да работи според неа. Направил план според кој Јован Крстителот мора да се ослободи од затвор. Но однадеж Јован е погубен. Наместо да го потврди своето царско право и да ја одмазди смртта на Јована, Исус се повлекол со своите ученици во едно место во внатрешноста. Јуда сакал значително поостри судири. Сметал дека делото би било многу поуспешно кога Исус не би ги спречувал учениците при спроведувањето на нивните замисли. Го забележал зголеменото непријателство на еврејските водачи и уочил дека Христос не одговорил на нивниот предизвик кога барале знак од небото. Неговото срце било отворено за неверство, па непријателот му влевал мисли на сомневање и бунт. Зошто Исус толку долго се задржува на она што обесхрабрува? Зошто себеси и на своите ученици им преткажува искушение и прогонство? Изгледите да добие некое високо место во новото царство го навеле Јуда да му се придружи на Христовото дело. Зар да бидат изневерени неговите надежи? Иако уште не откажал дека Исус е Божји Син, Јуда почнал да се сомнева и сакал да најде некое објаснение за неговите силни дела.

Наспроти учењето на Спасителот, Јуда постојано ја истакнувал мислата дека Христос ќе владее во Ерусалим. Кога Христос нахранил пет илјади луѓе, се обидел да го оствари тоа. Во оваа пригода Јуда помогнал при делењето на храната на гладното мноштво. Имал прилика да види каков благослов се крие во неговата моќ да им дава на другите. Го чувствувал задоволството што секогаш се јавува во службата на Бога. Им помагал на болните и унесрекените од мноштвото да дојдат кај Христа. Видел какво олеснение, каква радост и каква среќа настануваат во човечките срца со животодавната сила на божествениот Исцелител. Можел да го сфати Христовиот начин на работа, но бил заслепен со своите себични

719 желби. Меѓутоа, Јуда бил прв што го искористил одушевувањето предизвикано со чудото со лебовите. Бил иницијатор на замислата Христос со сила да се прогласи за цар. Надежите му биле големи. Разочарувањето било горко.

Христовиот јавен говор во синагогата за лебот на животот претставувал пресвртница во историјата на животот на Јуда. Ги чул зборовите: „Ако не го јадете телото на Синот човечки и не ја пиете неговата крв, не ќе имате живот во себе“ (Јован 6,53). Видел дека Христос нуди духовни, а не световни добра. Се сметал за далекувид и способен да согледа дека Исус не ќе има никаква чест и дека не ќе може да им подари високи положби на своите следбеници. Решил да не се поврзува толку блиску со Христа за да не може да се повлече. Решил да набљудува. И набљудувал.

Од тоа време изразувајќи сомневања што ги збунувале учениците. Поттикнувал расправи и непријатни чувства, повторувајќи ги доказите што ги изнесувале законите и фарисеите против Христовите тврдења. Сите малечки и големи тешкотии и неволји, незгоди и очигледни пречки во напредувањето на евангелието, Јуда ги толкувал како докази дека тоа не е вистинито. Изнесувал такви текстови од Писмото, кои немале никаква врска со вистините што ги објавувал Исус. Овие текстови, изделени од целината, ги збунувале учениците и го зголемувале обесхрабрувањето што постојано ги притискало. Сепак, Јуда сето ова го правел така за да изгледа дека е мошне совесен. И додека учениците барале докази да ги потврдат зборовите на големиот Учител, Јуда речиси неусетно би ги повел на друга патека. Така на привидно побожен и мудар начин ги прикажувал вистините во поинаква светлина од онаа во која ги изнесувал Христос и на неговите зборови им припишувал значење што Тој не им го давал. Мислите што им ги наметнувал предизвикувале славољубиви желби за земни почести, свртувајќи ги на тој начин учениците од она што е важно а со што би требало да се занимаваат. Препирањата околу тоа кој е најголем меѓу нив обично ги почнувал Јуда.

Кога Исус на богатиот младич му ги прикажал условите под кои може да стане негов ученик, Јуда бил незадоволен. Сметал дека е направена грешка. Кога тие луѓе, како овој поглавар, би можеле да бидат поврзани со верниците, би го поддржувале Христовото дело. Само кога тој, Јуда, би бил прифатен за советник, си мислел, би можел да предложи многу планови за унапредување на оваа малечка црква. Неговите

начела и методи би се разликувале малку од Христовите, но во тоа себеси се сметал за помудар од Христа.

Во сè што им кажал Христос на своите ученици, имало нешто со што Јуда во своето срце не се согласувал. Под негово влијание квасецот на незадоволство бргу дејствувал. Учениците во сето тоа не го виделе поттикнувачот, но Исус видел дека сатаната своите својства ги пренесува врз Јуда и со тоа отвора канал низ кој може да влијае врз другите ученици. Една година пред предавството, Христос го објавил ова: „Зар не ве избрав јас дванаесетмина, и сепак, еден од вас е ѓавол?“ (Јован 6,70).

Секако, Јуда не се противел отворено, ниту пак изгледало дека се сомнева во поуките на Спасителот. Не мрморел отворено сè до мигот на гозбата во куќата на Симона. Кога Марија ги помазала нозете на Спасителот, Јуда ја покажал својата дрчна природа. Исусовиот укор длабоко го огорчил. Повредената гордост и желба за одмазда ги урнале браните и со него завладеала алчноста на која толку долго ѝ попуштал. Тоа ќе стане искуство на секого што ќе истрае во играта на гревот. Основните облици на вродените склоности кон гревот на кои не им се противставуваме и кои не ги победуваме, подлегнуваат на сатанско искушение и тој по своја волја ја заробува душата.

Но Јуда не закоравел потполно. Иако дури двапати ветил дека ќе го предаде Спасителот, постоела можност за покајание. На пасхалната вечера Исус дал доказ за своето божество со тоа што ја открил намерата на предавникот. Нежно и Јуда го ставил во службата што ја извршил за учениците. Меѓутоа, последниот повик на љубовта останал без одговор. Тогаш е запечатен случајот на Јуда и нозете што ги измил Исус отишле да го извршат предавничкото дело.

Ако Исус треба да биде распнат, си размислувал Јуда, тоа мора да се случи. Неговиот чин на предавство на Спасителот нема да го измени конечниот резултат. Ако Исус не треба да умре, тоа само би го принудило да се ослободи. Од сите настани Јуда со предавството би стекнал некоја корист. Сметал дека со предавството на својот Господ договорил одлична работа.

Сепак, Јуда не верувал дека Христос ќе дозволи да биде фатен. Имал намера со своето предавство да му даде на Исуса поука. Прифатил улога што ќе го присили Спасителот во иднина да постапува кон него со должна почит. Но Јуда не знаел дека Христа го предава на смрт. Колкупати законците

и фарисеите, додека Исус ги изнесувал своите поуки низ споредби, биле возбудени со неговите неочекувани сликовити прикази! Колкупати си изрекувале пресуда самите себеси!

Често, кога вистината ги осведочувала нивните срца, тие
721 разбеснети земале камења да фрлат на него; но секојпат Тој им побегнувал. Бидејќи избегнал толку стапици, си мислел Јуда, секако, нема да дозволи да биде фатен.

Јуда решил сето тоа да го провери. Ако Исус навистина е Месија, народот, на кој Тој му сторил толку многу добра, ќе се собере околу него и ќе го прогласи за цар. Тоа засекогаш ќе ги определи оние што до сега биле нерешителни. На Јуда би му се припишувале заслугите што го довел Царот на Давидовиот престол. Ова дело би му обезбедило прво место во новото царство, веднаш до Христа.

Лажниот ученик ја одиграл својата улога во предавството на Исуса. Во градината, кога на водачите на цганот им рекол: „Оној што ќе го бакнам, тој е, фатете го“ (Матеј 26,48), бил наполно уверен дека Христос ќе се избави од нивните раце. Тогаш, ако тие го укорат, би можел да им каже: „Зар не ви реков цврсто да го држите?“

Јуда ги набљудувал оние што го фатиле Христа како, постапувајќи според неговите упатства, цврсто го врзуваат. Вчудовиден, видел како Спасителот дозволува да го одведат. Загрижено го следел од градината сè до судењето пред еврејските поглавари. При секој негов чекор очекувал да ги изненади своите непријатели со тоа што пред нив ќе се појави како Божји Син и ќе ги уништи сите нивни заговори и нивната сила. Но како поминувале часовите а Исус ги поднесувал сите малтретирања што ги вршеле над него, предавникот го обзел ужасен страв мачен од мислата да не го предал на смрт својот Учител.

Како судењето се ближело кон крај, Јуда сè помалку можел да го издржи мачењето на својата немирна совест. Одненадеж низ салата се разнел засипнат глас исполнувајќи ги со ужас сите срца: „Тој е невин; поштедете го, о Кајафа!“

Ја виделе високата силуета на Јуда како се пробива низ зачуденото мноштво. Неговото лице било бледо и исплашено, а неговото чело оросено со крупни капки пот. Дотрчувајќи до судскиот престол, ги фрлил пред првосвештеникот сребрениците што биле цена за предавството на неговиот Господ.
722 Цврсто фаќајќи го Кајафа за облеката, го преколнувал да го ослободи Исуса, изјавувајќи дека Тој не сторил ништо што

заслужува смрт. Кајафа налутено го турнал, но останал збунет, не знаејќи што да каже. Се открило лукавството на свештениците. Било очигледно дека го поткупиле ученикот да го предаде својот Учител.

„Згрешив“, повторно извикнал Јуда, „зашто предадов невина крв“. Меѓутоа, првосвештеникот, прибирајќи се, презриво одговорил: „Што ни е грижа нам за тоа? Твој проблем!“ (Матеј 27,4). Свештениците биле готови од Јуда да направат свое орудие, но ја презирале неговата нискост. Кога им се обратил со признавање, го одбиле со понижување.

Сега Јуда се фатил за Исусовите нозе, признавајќи го за Божји Син и преколнувајќи го да се ослободи. Спасителот не го корел својот предавник. Знаел дека Јуда не се кае; неговото признавање од душата оптоварена со вина било поттикнато од силата на страшното чувство на проклетството и од очекувањето на судот, а во никој случај не од чувство на длабока болка што го раскинува срцето затоа што го предал пречистиот Божји Син и се откажал од Светецот Израелов. Сепак, Исус не изговорил ниту еден збор на осуда. Со жалост го погледнал Јуда и рекол: „Но, заради ова дојдов во овој час“.

Среде собирот настанала врева од изненадување. Со чудење ја набљудувале Христовата благост кон својот предавник. Повторно биле осведочени дека овој Човек бил повеќе отколку обичен смртник. Меѓутоа, ако е Божји Син, се прашувале зошто не се ослободи од своите окови и не ги победи своите тужители?

Јуда видел дека неговото преколнување е напрасно, па истрчал од собата викајќи: „Предоцна, предоцна!“ Чувствувал дека не може да издржи да го види Исуса распнат, па очаен отишол и се обесил.

Подоцна, истиот ден, на патот од Пилатовата судница до Голгота, стивнале повиците и подбивањата на порочното мноштво што го водело Исуса на местото за распнување. Додека поминувале покрај едно засолнето место, под едно суво дрво го виделе телото на Јуда. Тоа била ужасна сцена. Тежината на телото го скинала јажето со кое се обесил на дрвото. При паѓањето неговото тело било страшно обезличено и сега го раскинувале кучиња. Неговите останки веднаш се закопани и засолнети од погледите; но мноштвото помалку се подбивало, а бледилото на многу лица ги откривало внатрешните мисли. Се чинело дека казната веќе ги стигнува оние што биле виновни за Исусовата крв.

ВО СУДНИЦАТА НА ПИЛАТА

*Оваа глава се ѓемели на Маѿеј 27,2.11-31; Марко 15,1-20;
Лука 23,1-25; Јован 18,28-40; 19,1-60*

723 Христос стоел врзан како затвореник во судската сала на римскиот намесник, Пилат. Бил опкружен со стража, а судската сала бргу се полнела со набљудувачи. Надвор, веднаш до влезот, се наоѓале судиите од Синедрионот, свештениците, поглаварите, старешините и цганот.

Откако го осудил Исуса, Синедрионот дошол кај Пилата да бара потврда за пресудата и нејзино извршување. Но овие еврејски службеници не сакале да влезат во римската судница. Според нивниот обреден закон со тоа би се оскверниле и би биле спречени да земат учество во празнувањето на празникот Пасха. Во своето слепило не ја увиделе таа убиствена омраза што ги сквернавела нивните срца. Не виделе дека Христос е вистинското пасхално Јагне и дека поради тоа што го отфрлиле него, големиот празник го загубил своето значење за нив.

724 Кога Спасителот го вовеле во судската сала, Пилат не го набљудувал со пријателски поглед. Римскиот намесник итно го повикале од неговата спална и затоа решил што побргу да ја заврши оваа работа. Бил подготвен строго да постапува со затвореникот. Со најстрог израз на лицето се свртил да види каков човек треба да испита поради кој толку рано морал да го прекине својот одмор. Знаел дека тоа мора да биде некој кој по желба на еврејските старешини мора да биде итно сослушан и казнет.

Пилат ги погледнал луѓето што го товареле Исуса и тогаш неговиот испитувачки поглед запрел на Исуса. Имал работа со различни злосторници, но никогаш пред него не е изведен човек што носел обележје на таква доброта и благородност. На неговото лице немало ниту трага од вина, никаков израз на страв, никаква дрскост или пакост. Видел човек со благо и

достоинствено држење, чиешто лице не носело обележје на злосторник, туку небесно обележје.

Христовиот изглед поволно влијаел врз Пилата. Се разбудило она што било најдобро во него. Чул за Исуса и за неговите дела. Неговата жена му раскажувала нешто за величествените дела на галилејскиот Пророк кој лекувал болни и подигал мртви. Сега ова во умот на Пилата повторно оживеало како сон. Си спомнувал за гласовите што ги чул од разни страни. Решил од Евреите да побара образложение за вината на овој Затвореник.

Кој е овој човек и зошто сте го довеле?, прашал. Какво обвинување изнесувате против него? Евреите биле збунети. Знаејќи дека не можат да ги докажат своите обвинувања против Христа, не сакале јавно сослушување. Одговориле дека Тој е измамник наречен Исус од Назарет.

Пилат повторно прашал: „Какво обвинение поднесувате против овој Човек?“ Првосвештениците не одговориле на неговото прашање, туку со зборови што го покажувале нивното незадоволство, кажале: „Ако Овој не беше злосторник, немаше да ти го предадеме“. Кога членовите на Синедрионот, народните челници, доведуваат човек за кого сметаат дека заслужува смрт, зар е потребно да прашаш за обвиненијата против него? Се надевале дека ќе останат впечаток врз Пилата со свеста за својата важност, наведувајќи го со тоа да го прифати нивното барање без претходни сослушувања. Топло сакале да се потврди нивната пресуда, зашто знаеле дека народот како сведок на Христовите чудесни дела би можел да раскаже нешто сосема поинаку од измислиците што сега повторно ги изнесувале.

Свештениците сметале дека со помош на слабиот и колеблив Пилат без никакви тешкотии ќе можат да ги спроведат своите намери. Пред ова тој набрзина потпишувал смртни пресуди осудувајќи луѓе за кои знаеле дека не заслужуваат смрт. Според неговата процена, животот на затвореникот малку вредел; неговата невиност или вина немале некое посебно значење. Свештениците се надевале дека Пилат без сослушување ќе му пресуди на Исуса смртна казна. Тоа го барале како израз на наклоност за нивниот голем народен празник.

Меѓутоа, кај овој затвореник постоело нешто што го задржувало Пилата да постапи така. Не се осмелувал да го стори тоа. Проникнал во намерите на свештениците. Си спомнал како Исус неодамна го подигнал Лазара од мртвите, човек кој

бил мртов четири дена, па решил, пред да потпише смртна пресуда, да дознае кои се обвинувањата против него и дали тие можат да се докажат.

Ако вашиот суд е доволен, рекол, зошто затвореникот сте го довеле кај мене? „Земете го вие и судете му според вашиот закон“. Вака присилени, свештениците признале дека веќе го осудиле, но дека ќе мораат да имаат и Пилатова пресуда за нивната да стане правосилна.

Каква е вашата пресуда?, прашал Пилат. Смртна казна, одговориле, но според законот не смееме да погубиме ниеден човек. Барале од Пилата да го прифати нивниот збор за неговата вина и да ја одобри нивната пресуда. Тие ќе ја преземат одговорноста за резултатот.

Пилат не бил праведен ниту совесен судија; но колку и да бил морално слаб, одбил да го задоволи нивното барање. Тој нема да го осуди Исуса додека не се изнесе обвинение против него.

Свештениците се збуниле. Виделе дека своето лицемерство мора уште повешто да го скријат. Не смеат да дозволат да се види дека Христос е уапсен од верски причини. Кога би било изнесено ова како причина, нивните обвиненија кај Пилата не би имале никаква важност. Мораат сè да прикажат така за да изгледа дека Исус работел против општите закони; тогаш може да биде казнет како политички виновник. Меѓу Евреите постојано избивале нереди и буни против римските власти. Задушвајќи ги таквите буни, Римјаните постапувале мошне строго и биле секогаш готови да скршат сè што би можело да предизвика бунт.

Само неколку дена пред ова фарисеите се обиделе да го фатат Исуса во стапица со прашањето: „Дозволено ли е да му даваме данок на цезарот или не?“ Но Христос го разоткрил нивното лицемерство. Присутните Римјани го виделе целосното промашување на овие заговорници и нивниот пораз кога им одговорил: „Дајте му го цезаровото на цезарот, а Божјето на Бога“ (Лука 20,22-25).

726 Сега свештениците сметале дека треба да прикажат нешто што, според нивно мислење, Христос требало да изнесе, а што ним би им одговарало. Во својата безобсирност повикале на помош лажни сведоци кои „почнаа да го обвинуваат велејќи: ’Го најдовме Овој како го заведува нашиот народ и забранува да се дава данок на цезарот, а за себе вели дека е Христос, цар“.

Три обвинувања и секое од нив без основа. Свештениците го

знаеле тоа, но биле готови да се послужат со кривоклетство само да ја постигнат својата цел.

Пилат ги сфатил нивните намери. Не верувал дека Затвореникот ковел заговор против власта. Неговата блага и скромна појава била во целосна несообразност со обвинувањата. Пилат бил уверен дека е скован длабок заговор да се уништи еден невин човек кој им застанал на пат на еврејските достоинственици. Свртувајќи се кон Исуса, прашал: „Ти ли си цар на Евреите?“ Спасителот одговорил: „Ти тоа го велиш“. И додека зборувал, неговото лице засветило како да го осветлил споп на сончева светлина.

Кога го чуле неговиот одговор, Кајафа и неговите придружници го повикале Пилата да посведочи дека Исус го признал злосторството за кое е обвинет. Со бучни повици свештениците, законниците и поглаварите барале Тој да биде осуден на смрт. Повиците ги прифатила масата и настанала заглушна бучава. Пилат бил збунет. Гледајќи дека Исус не им одговара на своите тужители, Пилат му рекол: „Ништо ли не одговараш? Гледај за колку многу работи те обвинуваат! Но Исус веќе ништо не одговараше“.

Стојејќи зад Пилата, видливо за сите во судницата, Христос ги чул навредите, но на сите лажни обвиненија не одговорил ниту еден збор. Неговото држење јасно покажувало дека е невин. Постојано стоел пред жестината на брановите што удирале околу него. Силните бранови на гневот изгледало како да се издигнуваат сè повисоко и повисоко, како бранови на бесен океан, и се разбиваат околу него, но не го допираат. Стоел молкома, но неговото молчење било речито. Било како светлина што свети од внатрешноста на човекот и ја осветлува сета личност.

Пилат бил изненаден со неговото држење. Дали овој Човек не обрнува внимание на судската постапка затоа што не му е грижа да го спаси својот живот? се прашал самиот себе. Додека го набљудувал Исуса како без возврат ги поднесува навредите и исмевањата, почувствувал дека Исус не може да биде толку неправеден и нечесен како што биле тоа бучните свештеници.

Надевајќи се дека од него ќе ја дознае вистината и ќе ја избегне бркотијата на толпата, Пилат Исуса го повел на страна и го прашал: „Ти ли си Цар на Евреите?“

Исус не одговорил директно на ова прашање. Знаел дека Светиот Дух се бори со Пилата, па му дал можност да го изрази 727

своето уверување. „Го зборувааш тоа сам од себе или други ти кажаа за мене?“ прашал. Тоа значи, дали ова прашање на Пилата го поттикнале обвинувањата на свештениците или желбата да прими светлина од Христа. Пилат го разбрал Христовото навестување, но во неговото срце се појавила гордост. Не сакал да го признае осведочувањето што го оптоварувало. „Јас Евреин ли сум?“ рекол. „Твојот народ и првосвештениците те предадоа во мои раце. Што си сторил?“

Златната прилика за Пилата поминала. Па сепак, Исус не го оставил без уште поголема светлина. Иако не одговорил директно на прашањето на Пилата, јасно ја изнел својата задача. Отворено му рекол на Пилата дека Тој не сака земен престол.

„Ако моето царство беше од овој свет, моите приврзаници ќе се бореа да не им бидам предаден на Евреите, но моето царство не е тукашно. Пилат на тоа му рече: ’Значи, цар си?’ Исус одговори: ’Ти велиш дека сум цар. Јас се родив за тоа и за тоа дојдов на светот, за да сведочам за вистината. Секој кој е од вистината, го слуша мојот глас“.

Христос потврдил дека неговата реч сама по себе е клуч што ќе ја отвори тајната за оние кои се подготвени да ја прифатат. Таа во себе има сила и тоа е тајната на ширењето на неговото царство на вистината. Сакал Пилат да сфати дека само ако ја прими и ако ја усвои вистината, неговата упропастена природа може да се обнови.

Пилат сакал да ја дознае вистината. Во неговиот ум владеела бркотија. Жедно ги прифатил зборовите на Спасителот и неговото срце било поттикнато со голема желба да сознае што е вистина и како може да ја долови. „Што е вистина?“ прашал, но не го почекал одговорот. Гневните гласови што се чуле однадвор го потсетиле на обврските во тој час, зашто свештениците бучно барале брзо дејствување. Излегувајќи пред Евреите, решително објавил: „Јас не наоѓам никаква вина во него“.

Овие зборови на незнабожечкиот судија се остар укор за лукавството и за лицемерството на израелските поглавари кои го обвинувале Спасителот. Кога го чуле тоа свештениците и старешините од Пилата, нивното разочарување и бес станале бескрајни. Одамна ковеле заговор и ја чекале оваа прилика. Кога виделе дека Исус би можел да биде ослободен, биле подготвени да го раскинат на парчиња. Гласно го обвинувале

728 Пилата и му се заканувале дека ќе го тужат кај римската влада.

Го обвинувале дека одбива да го осуди Исуса кој, според нивното тврдење, се дигнал против цезарот.

Острите гласови кажувале дека Исусовото „бунтовно влијание“ добро е познато во целата земја. Свештениците изјавиле: „Тој го бунтува народот, зашто поучува по цела Јудеја, почнувајќи од Галилеја па доврде“.

Во тој час Пилат не помислувал да го осуди Исуса. Знаел дека Евреите го обвиниле од омраза и од предрасуди. Знаел што му е должност. Правдата барала Христос веднаш да се ослободи. Но Пилат се плашел од лошото настроение на народот. Ако одбие да им го предаде Исуса во раце, ќе се дигне бунт, а тој се плашел да се соочи со него. Кога слушнал дека Христос е од Галилеја, решил да го прати кај Ирода, управителот на таа покраина, кој тогаш се наоѓал во Ерусалим. Со оваа постапка Пилат мислел одговорноста за судењето да ја префрли од себе на Ирода. Ова исто така го сметал за добра прилика да среди една караница со Ирода. Така и се случило. Двајцата намесници се спријателиле преку судењето на Спасителот.

Пилат повторно им го предал Исуса на војниците кои, низ поплатно подбивање и навреди од страна на толпата, итно го одвеле во судската сала на Ирода. „А кога Ирод го виде, многу се зарадува“. Никогаш порано не го сретнал Спасителот, но „одамна имаше желба да го види, зашто беше чул за него и се надеваше дека ќе види некое чудо што ќе го направи Тој“. Тоа бил оној Ирод чиешто раце биле извалкани со крвта на Јована Крстителот. Кога Ирод првпат чул за Исуса, обземен со ужас, рекол: „Јован, кому јас му ја отсеков главата, станал од мртвите“, „и затоа прави чуда“ (Марко 6,16; Матеј 14,2). Но сепак, Ирод сакал да го види Исуса. Сега на царот му се дала можност да му го спаси животот на овој пророк, па се надевал дека засекогаш ќе го истера од своите мисли сеќавањето на онаа крвава глава што е изнесена пред него на послужавник. Исто така сакал да го задоволи своето љубопитство па мислел дека Христос би сторил сè што се бара од него ако му се понуди некаква можност за ослободување.

Голема група свештеници и старешини го следеле Христа до Ирода. Кога Спасителот е воведен, сите достоинственици, зборувајќи возбудено, ги изнесувале своите обвинувања против него. Меѓутоа, Ирод не се осврнувал на нивните обвинувања. Наредил да биде тишина, зашто сакал да го испита Исуса. Заповедал да му се симнат оковите на Христа, истовре-

мено обвинувајќи ги неговите непријатели што грубо постапуваат со него. Набљудувајќи го со сочувство мирното лице на Спасителот на светот, на него читал само мудрост и чистота. Тој, како и Пилат, бил задоволен што Христос е обвинет од злоба и завист.

На Христа Ирод му поставил многу прашања, но Спасителот за сето тоа време чувствувал длабок мир. На царева заповед воведени се немоќни и болни и на Христа му е заповедано сите свои тврдења да ги докаже со тоа што ќе стори чудо. Ирод рекол: Луѓето велат дека ти можеш да исцелиш болни. Сакам да проверам дека не ја превозвишиле твојата слава. Исус не одговорил, па Ирод и понатаму упорно настојувал: Ако можеш да правиш чуда за другите, направи ги сега за себе па ќе ти биде навистина добро. Повторно заповедал: Покажи ни еден знак дека имаш сила што ти ја припишуваат тие гласишта. Меѓутоа, Христос бил сличен на оној што ништо не чуе и не види. Божјиот Син зел на себе човечка природа. Тој мора да дејствува онака како што мора да се однесува човек во такви околности. Затоа не сакал да направи никакво чудо за да се избави од болките и понижувањата што човекот мора да ги поднесе кога ќе се најде во слична положба.

Ирод му ветил на Христа дека ќе биде ослободен ако направи пред него некое чудо. Христовите тужители со сопствени очи виделе чудесни дела направени со негова сила. Го чуле како му заповеда на гробот да го врати својот мртовец. Го виделе мртовецот како излегува покорувајќи му се на неговиот глас. Ги обзел страв да не стори и сега некое чудо. Најмногу од сè се плашеле од манифестацијата на неговата сила. Таквиот доказ би им задал смртен удар на нивните планови и можеби тоа би го платиле со животот. Повторно загрижените свештеници и поглавари вршеле притисок со своите обвинувања против него. Подигајќи ги своите гласови, изјавувале: Тој е предавник, богохулник. Тој своите чуда ги прави со силата на Велзевул, кнезот ѓаволски. Во судската сала завладеала бркотија. Едни викале едно, а други друго.

Сега совеста на Ирода била многу понечувствителна одошто кога со ужас го слушал барањето на Иродијада за главата на Јована Крстителот. Извесно време го чувствувал осилото на грижата на совеста поради своето страшно дело; но, поради распуштениот живот, неговата морална совест тонела во сè подлабоко понижување. Неговото срце толку закоравело што сега дури се фалел со казната што му ја досудил на Јована

поради тоа што се осмелил да го укори. Сега му се заканувал на Исуса, повторувајќи дека има власт да го ослободи или да го осуди. Меѓутоа, со ниеден знак Исус не покажал дека чул некој збор.

Ирода го гневело ова молчење. Навидум тоа значело потполна рамнодушност кон неговиот авторитет. За суетниот и горделив цар отворениот укор би бил помалку навредлив отколку такво неуважување на неговата личност. Повторно налутено му се заканил на Исуса кој сè уште стоел неподвижен и молчалив.

Да задоволи бесполезно љубопитство не било Христова задача на овој свет. Тој дошол да ги исцели ранетите во срцето. Тој не би молчел кога би можел да изговори макар и еден збор со кој би ги излекувал раните на душите заболени од гревот. Но немал ниту еден збор за оние што би ја погазиле вистината со своите несвети нозе.

Христос можел да му каже на Ирода такви зборови што би ги пробиле ушите на овој закоравен цар. Можел да го исполни со страв и со трепет прикажувајќи му ги сите беззаконија на неговиот живот и стравотијата на казната што му се приближувала. Но со своето молчење Христос му упатил најстрог укор. Ирод ја отфрлил вистината што ја изложил најголемиот меѓу пророците и затоа не требало да добие никаква друга вест. Небесното Величество за него немало ниеден збор. Тоа уво, кое секогаш било готово да ги слуша човечките неволји, не ги слушало наредбите на Ирода. Тие очи, кои секогаш гледале со љубов полна со сожалување и со проштavanje на грешникот кој се кае, ниту со еден поглед не се запреле на Ирода. Тие усни, кои изговарале највпечатливи вистини, кои со најнежен глас на преколнување се заземале за најгрешните и најотфрлените, биле затворени за најгорделивиот цар кој не чувствувал потреба за Спасителот.

Лицето на Ирода потемнело од гнев. Обрнувајќи му се на мноштвото, налутено го прогласил Исуса за измамник. Потоа му рекол на Христа: Ако не докажеш дека си она што го тврдиш, ќе те предадам на војниците и на народот. Тие можеби ќе успеат да те натераат да зборуваш. Ако си измамник, смртта од нивните раце е единственото што го заслужуваш; ако си Божји Син, ослободи се така што ќе направиш некое чудо. 731

Штом ги изговорил овие зборови, толпата се устремила на Христа. Како диви ѕверови се нафрлиле на пленот. Исуса го влекле на сите страни, а Ирод му се придружил на иганот

сакајќи да го понижи Божјиот Син. Кога римските војници не би посредувале и не би ја одбиле гневната толпа, Спасителот би го раскинале на парчиња.

„Тогаш Ирод, со своите војници, откако покажа презир и му се изнаруга, го облече во раскошна облека“. Римските војници се придружиле кон ова малтретирање. Сè што можеле да смислат овие лоши, расипани војници, потпомогнати од Ирода и од еврејските достоинственици, му сториле на Спасителот. Но неговото божествено трпение не премалело.

Христовите прогонувачи се обиделе неговиот „лош карактер“ да го проценат според својот сопствен карактер; го прикажувале толку лош какви што се сметале самите тие. Но зад она што можело да се види, се појавувала друга сцена - сцената што тие ќе ја видат еден ден во сета нејзина слава. Имало некои што се треселе во Христово присуство. Додека суровиот иган се клањал пред него исмевајќи го, некои што дошле со иста цел се враќале исплашени и замолкнати. Ирод бил осведочен. Неговото срце, стврднато со грев, го осветлувале последните зраци на милоста. Чувствувал дека тоа не е обичен човек, зашто низ човечката природа засветила божествената природа. Во часот додека Христос бил опкружен со исмевачи, со прелубници и убијци, Ирод чувствувал дека го набљудува Бога на неговиот престол.

Окоравен, каков што бил, не се осмелил да ја потврди Христовата пресуда. Сакал да се ослободи од страшната одговорност и Исуса го пратил назад во римската судница.

Пилат бил разочаран и многу незадоволен. Кога Евреите се вратиле со својот Затвореник, нестрпливо ги прашал што сакаат од него. Ги потсетил дека веќе го сослушал Исуса и дека не нашол никаква вина кај него; им рекол дека ги изнеле обвинувањата против него, но дека не можеле да докажат ниту едно единствено. Го пратил Исуса кај Ирода, тетрархот на Галилеја, кај еден кој бил припадник на нивниот народ, но ниту тој не нашол кај него ништо што заслужува смрт. „Затоа ќе го казнам“, рекол Пилат, „а потоа ќе го ослободам“.

732 Овде Пилат ја покажал својата слабост. Изјавил дека Исус е невин, но сепак бил готов да го изнатепа за да ги смири неговите тужители. Бил готов да ја жртвува правдата и начелото за да се спогоди со иганот. Тоа го довело во неповолна положба. Толпата се потпрела врз неговата нерешителност и уште по-неуморно го барала животот на Заробеникот. Кога Пилат веднаш решително би застанал, одбивајќи да го осуди Човекот

за кого установил дека е невин, би го прекинал судбоносниот синцир што ќе го држи окован во грижа на совеста и оптоварен со вина сè додека ќе биде жив. Кога би го спровел во дело она што сметал дека е право, Евреите не би се осмелиле да му наложуваат што да прави. Христос би бил убиен, но вината не би почивала врз Пилата. Меѓутоа, Пилат сè повеќе се оглушувал за гласот на својата совест. Нашол изговор да не суди според правдата и правдината, па сега се нашол речиси беспомошен во рацете на свештениците и поглаварите. Ова колебање и нерешителност ја потврдиле неговата пропаст.

Дури и сега Пилат не е оставен слепо да дејствува. Божествената вест го одвркала да не го стори делото за кое се определил. Како одговор на Христовата молитва, на жената на Пилата ѝ се јавил ангел од небото и таа на сон го видела Спасителот и разговарала со него. Жената на Пилата не била Еврејка, но додека на сонот го набљудувала Исуса, ниту малку не се посомневала во неговиот карактер или мисија. Знаела дека Тој е небесен Кнез. Го видела на судењето во судската сала. Му ги видела рацете цврсто врзани слично на рацете на некој злосторник. Го видела Ирода и неговите војници како го извршуваат своето страшно дело. Ги чула свештениците и поглаварите, исполнети со завист и злоба, како бесно го обвинуваат. Ги чула зборовите: „Ние имаме закон и според законот Тој треба да умре“. Го видела Пилата како го предава Исуса да го шибаат, иако изјавил: „Јас не наоѓам никаква вина во него“. Ја слушнала пресудата што ја изрекол Пилат и видела како Христа им го предава на неговите убијци. Го видела крстот подигнат на Голгота. Ја видела земјата обвинена во темнина и го чула таинствениот извик. „Се сврши!“ На нејзиниот поглед му се наметнала уште една сцена. Го видела Христа како седи на голем бел облак, додека земјата се лула во просторот и неговите убијци како бегаат од неговата слава. Се разбудила со извик на ужас и веднаш му напишала на Пилата писмо со опомена.

Додека Пилат се колебал што да стори, весникот се протуркал низ толпата и му го предал во раце писмото на неговата жена во кое пишувало: „Не прави му ништо на тој Праведник, зашто денес на сон многу настрадав заради него!“

Пилат преледел. Бил збунет со своите противречни чувства. Во неговата нерешителност свештениците и поглаварите уште повеќе го распалувале народот. Пилат бил присилен да дејствува. Сега се сетил за еден обичај што би можел да

послужи Христос да биде ослободен. Бил обичај на овој празник да се ослободи еден затвореник што ќе го избере народот. Овој обичај имал незнабожечко потекло; во него немало ниту трошка праведност, но Евреите многу го ценеле. Во тоа време римските власти држеле еден затвореник осуден на смрт кој се викал Варава. Овој човек се преправал дека е Месија. Тврдел дека има власт на светот да воспостави нов поредок, да го насочи во добар правец. Под сатанска измама тврдел дека му припаѓа сè што може да задобие со кражба и со грабеж. Правел чудесни дела со сатанска сила, кај народот стекнал многу истомисленици и предизвикал бунт против римската власт. Под плаштот на верското одушевување се наоѓал закоравен и опасен злосторник, склон кон бунт и насилство.

Давајќи му на народот да избере меѓу овој човек и невиниот Спасител, Пилат се надевал дека ќе поттикне чувство за правда. Се надевал дека ќе ја задобие нивната наклоност спрема Христа наспроти свештениците и поглаварите. Затоа, свртувајќи се кон мноштвото, мошне сериозно рекол: „Кого сакате да ви го пуштам? Варава или Исуса, наречен Христос?“

Одговорот на иганот одекнал како рикање на диви сверови: „Пушти ни го Варава!“ Извикот „Варава! Варава!“ станувал сè погласен. Мислејќи дека народот не го разбрал неговото прашање, Пилат прашал: „Сакате ли да ви го ослободам царот на Евреите?“ Меѓутоа, тие повторно повикале: „Земи го овој, а пушти ни го Варава!“ „А што да сторам тогаш со Исуса наречен Христос?“ прашал Пилат. Повторно разбранетото мноштво почнало да завива слично на лоши духови. Средието на мноштвото се наоѓале вистински демони престорени во луѓе, и што можело да се очекува друго освен одговорот: „Да се распне!“

Пилат бил вознемирен. И не помислувал дека ќе дојде до ова. Се повлекол пред израчувањето на овој невин човек и го предал на најсрамна и најсвирепа смрт што може да се досуди. Кога завивањето престанало, се свртил кон народот и рекол: „Какво зло сторил?“ Но случајот отишол премногу далеку за да се уважат доказите. Она што го сакале не било доказ за Христовата невиност, туку негова осуда.

Сè уште Пилат настојувал да го спаси. „А тој по третпат им рече: 'Та какво зло сторил? Јас не најдов во него ништо што заслужува смрт. Затоа ќе го ослободам откако ќе го изнатепам'“. Веќе самото навестување за неговото ослободување десеткратно го зголемило гневот на народот. „Распни го!

Распни!“ викале. Бурата, предизвикана со нерешителноста на Пилата, станувала сè посилна.

Исуса, премален од умор и покриен со рани, јавно го камшикувале. „Војниците го одведоа во дворот, односно во преторијата и повикаа цела чета. Му облекоа пурпурна наметка, сплетоа и му ставија венец од трње, и почнаа да го поздравуваат: ’Биди поздравен, цару еврејски!’... Го плукаа и, паѓајќи на колена, му метанисуваа“. Повремено некоја лоша рака би ја грабнала трската што му била ставена во рака и го удирала со неа по трнливата круна, забодувајќи ги на тој начин трњето во неговите слепоочници, додека низ неговото лице и брада се слевале капки крв.

Чудете се, небеса, ваши се земјо! Гледајте го мачителот и Мачениот! Разбеснетиот иган го опколил Спасителот на светот. Подбивањето и исмевањето се мешаат со непристојни пцости и хули. Неосетливиот иган му се потсмева на неговото скромно потекло и на неговиот едноставен живот. Му се подбиваат на неговото тврдење дека е Божји Син, а од уста до уста преминуваат простачки шеги и навредливи подбивања.

Сатаната го предводи свирепиот иган при малтретирањето на Спасителот. Имал намера, ако биде можно, да го наведе да се одмазди или да го натера со чудо да се ослободи и со тоа да го урне планот на спасението. Само едно петно во неговиот човечки живот, еден неуспешен обид на неговата човечка природа да го поднесе тоа страшно искушение, па Божјето Јагне би било несовершена жртва, а човековиот откуп промашен. Меѓутоа, Тој, кој можел да заповеда да му дојдат на помош небесните војски - Тој, кој можел да го отера иганот застрашен со сјајот на неговото божествено величество - со совршен мир ги прифатил најсуровите подбиви и навреди.

Христовите непријатели барале чудо како доказ за неговото божество. Имале неспоредливо поголем доказ од кој и да е што го барале. Како свирепоста што ги спуштила неговите мачители под човечкото достоинство и ги сторила слични на сатаната, така кротоста и трпението го издигнале Исуса над човечкото и го докажале неговото сродство со Бога. Неговото понижување било гаранција за неговото извишување. Капките крв, што во претсмртните маки течеле од неговите ранети слепоочници низ лицето и брадата, биле гаранција за неговото помазание „со масло на радост“ (Евреите 1,9) како наш голем Поглавар свештенички.

735 Бесот на сатаната бил голем кога видел дека сите малтретирања на кои бил изложен Спасителот не изнудиле ниту најмалечко мрморење од неговите усни. Иако зел човечка природа на себе, бил засилен со божествената сила и во ништо не се оддалечил од волјата на својот Отец.

Кога Пилат го предал Исуса да биде камшикуван и навредуван, мислел дека ќе предизвика сожалување кај мноштвото. Се надевал дека народот тоа ќе го смета за доволна казна. Сметал дека ќе биде задоволена дури и злобата на свештениците. Но проникливите Евреи ја забележале слабоста во казнувањето на Човекот кој бил прогласен за невин. Знаеле дека Пилат се обидува да му го спаси животот на Заробеникот, па решиле Исус во никој случај да не биде ослободен. За да ни угоди и да нè задоволи, Пилат го изнатепа, си мислеле, па ако вршине притисок сè до решавачкиот миг, сигурно ќе ја постигнеме целта.

Сега Пилат пратил да го доведат Варава во судницата. Потоа еден до друг ги извел пред народот двајцата затвореници и, укажувајќи на Спасителот, рекол со свечен глас: „Еве го Човекот!“ „Еве, го изведувам пред вас, за да знаете дека не наоѓам никаква вина во него“.

Тука стоел Божјиот Син, носејќи подбивна облека и трнов венец. Соблечен до појас, неговите плеќи биле покриени со страшни модрици од кои постојано течела крв. На окрвавеното лице се видела премаленост и болка. Неговиот изглед никогаш не бил поубав одошто тогаш. Лицето на Спасителот не било изменето пред неговите непријатели. Со секоја црта изразувајќи благо спокојство и најнежна сомилост кон своите сурови непријатели. Во неговото однесување немало кукавичка слабост, туку сила и достоинство на долго трпение. Затвореникот крај него бил сушта спротивност. Секоја црта на лицето на Варава оддавала закоравен разбојник каков што навистина и бил. Спротивноста му зборувала на секој набљудувач. Некои од присутните плачеле. Додека го гледале Исуса, нивните срца биле исполнети со сочувство. Дури и свештениците и поглаварите биле осведочени дека навистина е она што го тврдел за себе.

Римските војници што го опкружувале Христа не биле сите толку тврдокорни; некои сериозно го набљудувале неговото лице, барајќи доказ дали навистина е злосторник или опасен виновник. Повремено би се сврatile и со презир би го погледнале Варава.

Не била потребна некоја голема набљудувачка дарба за потполно да го проникнат. Повторно се свртиле кон Оној што се наоѓал на судот. Го гледале божествениот Страдалник со чувство на длабоко сожалување. Христовата тивка покорност втиснала во нивните мисли сцена што никогаш нема да се избрише сè додека не го признаат како Христос или ќе го отфрлат и со тоа ќе ја решат својата судбина.

Пилат бил восхитен со трпението на Спасителот без офкање. Не се сомневал дека изгледот на овој Човек, наспроти Варава, кај Евреите ќе разбуди сочувство. Меѓутоа, не ја сфатил фанатичната омраза на свештениците кон него кој, како Светлина на светот, сторил да излезе на виделина нивното мракобесие и нивната заблуда. Го разјариле иганот, па свештениците, поглаварите и народот повторно го подигнале својот глас со овој страшен извик: „Распни го, распни!“ Најпосле, губејќи секако трпение поради нивната неразумна свирепост, Пилат очајно извикал: „Земете го вие и распнете го, зашто јас не наоѓам вина во него“.

Римскиот намесник, иако навикнат на свирепи сцени, чувствувал сочувство кон измачениот Затвореник, кој, иако осуден и камшикуван, со крваво чело и со изранети плеќи, сè уште се држел како цар на престол. Меѓутоа, свештениците изјавиле: „Ние имаме закон и според законот Тој мора да умре, зашто се правеше Божји Син“.

Пилат бил вцашен. Немал вистинска претстава за Христа и за неговата мисија; но имал нејасна вера во Бога и во суштества повозвишени од човечкиот род. Мислата што порано поминала низ неговиот ум сега добила поодреден облик. Се прашал дали пред него можеби не стои божествено суштество, облечено во подбивна пурпурна облека и крунисано со трнов венец.

Повторно отишол во судската сала и го прашал Исуса: „Од каде си?“ Но Исус не му одговорил. Спасителот слободно му зборувал на Пилата, објаснувајќи му ја својата задача што ја имал како сведок за вистината. Пилат ја презрел светлината. Ја злоупотребил високата судска положба подложувајќи ги своите начела и својата власт на барањата на иганот. Исус за него немал повеќе светлина. Огорчен со неговото молчење, Пилат горделиво рекол:

„Мене ли не ми одговараш? Не знаеш ли дека имам власт да те ослободам и дека имам власт да те распнам?“

Исус одговорил: „Ти не ќе имаше никаква власт над мене ако не ти беше дадена озгора; затоа поголем грев има оној кој ме предаде тебе“.

Така милостивиот Спасител, среде најголемите страдања и болки, колку што било можно го оправдал делото на римскиот намесник кој го предал да биде распнат. Каква е таа сцена што треба да му се остави на светот за сите времиња! Како го осветлува таа карактерот на Оној кој е судија на целата земја!

737 „Поголем грев има оној“, рекол Исус, „кој ме предаде тебе“. Со ова Христос мислел на Кајафа кој, како првосвештеник, го претставувал еврејскиот народ. Тие ги знаеле начелата според кои се управува римската власт, имале светлина во пророштвата што сведочеле за Христа, за неговата наука и за неговите чуда. Еврејските судии добиле непогрешни докази за божеството на Оној што го осудиле на смрт. Ним ќе им биде судено според светлината што ја добиле.

Најголемата вина и најтешката одговорност им припаѓа на оние што заземале највисоки места во народот, на чуварите на светите залози што сега толку нечесно ги предавале. Пилат, Ирод и римските војници главно малку знаеле за Исуса. Мислеле дека им угаѓаат на свештениците и поглаварите со тоа што го малтретираат. Немале светлина што еврејскиот народ толку обилно ја примил. Кога би им била дадена светлина на војниците, тие не би постапувале толку сурово со Христа.

Пилат пак предложил да го ослободи Спасителот. „А Евреите викаа: 'Ако го ослободиш овој, не си пријател на цезарот'“. На тој начин овие лицемери се преправале дека се загрижени за власта на цезарот. Од сите противници на римското владеење, Евреите биле најогорчени. Кога биле сигурни, најсвирепо ги спроведувале своите народни и верски барања; но кога сакале да остварат некоја сурова намера, ја издигнувале моќта на цезарот. За да постигнат Христово уништување, се покажувале лојални кон туѓинското владеење што го мразеле.

„Секој кој се прави цар“, продолжиле, „противник му е на цезарот!“ Тоа го гибнало најчувствителното место на Пилата. Римската влада се сомневала во него и знаел дека таквиот извештај би предизвикал негова пропаст. Знаел дека гневот на Евреите би се свртил против него ако им се противстави. Тие ќе сторат сè што можат додека не ја извршат својата одмазда. Пред себе имал пример на упорност со која го барале животот на Оној што без причина го мразеле.

Тогаш Пилат го зазел своето место на судската столица и повторно му го претставил Исуса на народот велејќи: „Еве ви го царот!“ Повторно се слушнал бесен извик: „Убиј го, убиј го, распни го!“ Со глас што далеку се чул, Пилат прашал: „Ваши-

от цар ли да го распнам?“ Но нечистите и богохулни усни ги изговориле зборовите: „Ние немаме друг цар освен цезарот“.

Со изборот на незнабожечкиот владетел, еврејскиот народ се оддалечил од Божјето владеење. Го отфрлиле Бога како свој цар. Од сега натаму немаат веќе Ослободител. Немаат цар освен цезарот. Народот на ова го навеле свештениците и учителите. Тие биле одговорни за ова и за сите страшни последици што уследиле. Верските водачи биле виновни за гревот и за пропаста на народот.

„А Пилат штом виде дека ништо не помага, туку викотницата станува сè поголема, зеде вода и си ги изми рацете пред народот и рече: 'Невин сум за крвта на овој Праведник! Мислете му вие!'“ Во страв и самоосуда, Пилат го набљудувал Исуса. Среди широкото море издигнати лица, единствено неговото лице било мирно. Околу неговата глава како да блескотела блага светлина. Пилат во своето срце рекол: Тој е Бог. Обраќајќи му се на мноштвото, изјавил: Јас сум чист од неговата крв. Земете го вие и распнете го. Но знајте, свештеници и поглавари, јас го прогласувам за праведен човек. Оној, за кого Тој тврди дека е негов Отец, за денешното дело нека ви суди вам, а не мене. Тогаш му рекол на Исуса: Прости ми за ова. Јас не можам да те спасам. Откако повторно го изнатепап Исуса, го предал да се распне.

Пилат копнеел да го ослободи Исуса. Меѓутоа, увидел дека тоа не може да го стори и да ја сочува својата положба и чест. Побргу избрал да жртвува еден невин живот отколку да ја загуби својата световна моќ. Колку многу има такви кои, за да ја избегнат штетата или страдањата, на сличен начин го жртвуваат начелото. Совеста и должноста укажуваат на еден пат, а личната корист на друг. Струјата силно се движи во погрешен правец, и оној што склучува спогодби со злото, пропаѓа во густата темнина на вината.

Пилат попуштил пред барањата на цганот. Побргу го предал Исуса да биде распнат отколку да се изложи на опасност да ја загуби својата положба. Но, наспроти неговата претпазливост, подоцна го снашло токму она од што се плашел. Одземени му се почестите, бил симнат од својата висока положба и, измачуван од грижата на совеста и со повредена гордост, набргу по распнувањето го окончал својот живот. Така сите што прават отстапки пред гревот, ќе добијат само жалост и пропаст. „Има патишта кои на некои луѓе им изгледаат прави, но нивниот крај во смрт води“ (Мудри изреки 14,12).

Кога Пилат изјавил дека е невин од Христовата крв, Кајафа пркосно одговорил: „Крвта негова нека падне врз нас и врз нашите деца“. Овие страшни зборови ги прифатиле свештениците и поглаварите и тие среде мноштвото одекнувале како нечовечки рик. Сето мноштво одговорило велејќи: „Крвта негова нека падне врз нас и врз нашите деца“.

⁷³⁹ Израелскиот народ го направил својот избор. Покажувајќи на Исуса, велеле: „Не овој, туку Варава“. Варава, разбојник и убиец, бил сатански претставник. Христос бил Божји претставник. Христос бил отфрлен; Варава избран. Варава и ќе го добијат. Правејќи го тој избор, го прифатиле оној кој од почеток бил лажливец и убиец. Сатаната бил нивни водач. Како народ ќе работат по негова наредба. Ќе прават негови дела. Ќе мора да го поднесуваат неговото владеење. Тој народ, кој го избрал Варава наместо Христа, ќе ја чувствува свирепоста на Варава сè додека ќе има време.

Набљудувајќи го изнатебаното Божје Јагне, Евреите викале: „Крвта негова нека падне врз нас и врз нашите деца“. Тој страшен извик се издигнал до Божјиот престол. Таа пресуда, што самите себеси си ја изрекле, била запишана на небото. Таа молитва е примена. Крвта на Божјиот Син почивала на нивните деца, на децата на нивните деца, како постојана клетва.

Таа клетва грозно се обвистинила во разурнувањето на Ерусалим. Страшно се искажала во состојбата на еврејскиот народ во текот на илјада и осумстотини години (напишано кон крајот на деветнаесеттиот век) - во гранката одвоена од лозата, во изумрената неродна прачка што треба да се собере и да се запали. Од земја во земја, низ цел свет, од век во век, мртви, мртви во престапите и гревовите!

Таа молитва ќе биде страшно исполнета во големиот суден ден. Кога Христос повторно ќе дојде на земјата, луѓето нема да го видат како затвореник опкружен со цган. Тогаш ќе го видат како небесен Цар. Христос ќе дојде во својата слава, во славата на својот Отец и во славата на небесните ангели. Десет илјади по десет илјади и илјада илјади ангели, прекрасни и победнички Божји синови, во ненадмината убавина и слава, ќе го придружуваат на овој пат. Тогаш Тој ќе седи на престолот на својата слава, а пред него ќе бидат собрани сите народи. Тогаш ќе го види секое око, па и оние што го проболеле. Наместо трнов венец, ќе носи славна круна - круна во круна. Наместо онаа стара пурпурна царска облека, ќе биде облечен во најсјајна бела облека „како што ниедно белило на земјата не може да ја

избели“ (Марко 9,3). На неговата облека и на неговите бедра ќе биде напишано името: „Цар над царевите и Господар над господарите“ (Откровение 19,16). Тука ќе бидат и оние што го исмевале и што го тепале. Свештениците и поглаварите повторно ќе ја видат сцената во судската сала. Пред нив ќе се појави секоја подробност како да е испишана со пламени букви. Тогаш оние што барале: „Крвта негова нека падне врз нас и врз нашите деца“, ќе примат одговор на своето барање. Тогаш цел свет ќе сфати и ќе разбере. Тие ќе сфатат против кого и против што се бореле - тие бедни, слаби и смртни суштества. Во страшни душевни маки и ужас ќе ги повикаат планините и карпите: „Паднете врз нас и скријте нè од лицето на Оној кој седи на престолот и од гневот на Јагнето, зашто дојде великиот Ден на нивниот гнев, и кој може да се одржи?“ (Откровение 6,16.17). 740

ГОЛГОТА

*Оваа глава се ѿемели на Маѿеј 27,31-53; Марко 15,20-38;
Лука 23,26-46; Јован 19,16-31*

741 „Кога дојдоа на местото наречено Черепница, таму го распнаа него“.

„За да го освети народот со својата крв“, Христос „настрада надвор од градската порта“ (Евреите 13,12). Поради прекршувањето на Божјиот закон, Адам и Ева морале да го напуштат Едем. Нашата Замена, Христос, требало да страда надвор од меѓите на Ерусалим. Тој умрел надвор од градските капии, на местото на кое се погубувани злосторниците и убијците. Следните зборови имаат полно значење: „Христос нè откупи од проклетството на законот, откако стана проклетство за нас“ (Галатите 3,13).

Од судницата до Голгота Исуса го следело големо мноштво. Веста за неговата пресуда се раширила низ цел Ерусалим и луѓето од сите општествени слоеви и положби во групи се слевале кон местото на распнувањето. Свештениците и поглаварите се обврзале ветувајќи дека нема да ги малтретираат Христовите следбеници ако Тој им биде предаден, па учениците и верните од градот и од околината му се придружиле на мноштвото што го следело Спасителот.

742 Кога Исус поминал низ капијата на Пилатовиот двор, крстот што бил приготвен за Варава е положен врз неговите ранети и крвави плеќи. Заедно со Исуса требало да бидат погубени двајца другари на Варава, па и врз нив се положени крстови. За слабиот и премален Спасител овој товар бил премногу тежок. Од пасхалната вечера со своите ученици ништо ниту јадел ниту пиел. Бил изложен на претсмртни маки борејќи се со сатанските сили во Гетсиманската градина. Ја поднел болката на предаството и ги видел учениците како го напуштаат

и бегаат. Бил воден кај Ана, потоа кај Кајафа а после кај Пилата. Од Пилата бил испратен кај Ирода, а потоа вратен кај Пилата.

Постојано поднесувал навреди и исмевања; двапати бил шибан - цела таа ноќ се ределе сцени со таква природа што до крајни граници ја испушавале човековата душа. Христос не попуштил. Не изговорил ниту еден збор што не би бил на слава на Бога. Во текот на целокупната срамна судска фарса се држел решително и достоинствено. Но, по второто шибане, кога врз него е положен крст, човечката природа не можела повеќе да издржи. Онесвестен паднал под товарот.

Толпата што го придружувала Спасителот ги видела неговите слаби и тетерави чекори, но не покажала сочувство. Го исмевале и го навредувале затоа што не можел да го носи тој тежок крст. Повторно товарот е ставен врз него и повторно паднал онесвестен на земја. Неговите мачители сфатиле дека не ќе може понатаму да го носи својот товар. Биле загрижени барајќи некој што би го понел тоа понижувачко бреме. Евреите тука не можеле да помогнат, затоа што сквернавењето би ги спречило да празнуваат Пасха. Дури ни од иганот што го придружувал никој не сакал да се наведне и да го понесе крстот.

Во тоа време некој странец, Симон од Кирина, враќајќи се од поле, го сретнал мноштвото. Го слушнал исмевањето и простачките навреди од толпата; го чул повторувањето на презривите зборови: Направете премин за еврејскиот цар! Застанал чудејќи се на оваа сцена, и бидејќи покажал сочувство, го грабнале и го ставиле крстот врз неговите плеќи.

Симон слушал за Исуса. Неговите синови поверувале во Спасителот, но самиот тој не бил ученик. Носењето на крстот до Голгота било благослов за Симона и тој секогаш потоа бил благодарен за ова провидение. Тоа го повело доброволно да го избере Христовиот крст и секогаш радосно да стои под неговиот товар.

Среде мноштвото се наоѓале многу жени кои го придружувале Оној што не заслужил сурова смрт. Нивното внимание било сосредоточено на Христа. Некои од нив го виделе порано. Некои кај него ги воделе своите болни и јадосани. Некои и од нив биле исцелени. Ги прераскажувале сцените што се случувале. Ы се чуделе на омразата на мноштвото кон него за кого нивните срца биле трогнати и скршени. Наспроти однесувањето на разјарениот иган и лутите зборови на свештениците и поглаварите, овие жени го изразиле своето сочувство.

Кога Христос паднал под крстот онесвесен, тие почнале тажно да редат.

Единствено ова го привлело Христовото внимание. Иако измачен со товарот на гревот на светот, не бил рамнодушен и ја прифатил нивната болка. Со нежно сочувство ги погледнал овие жени. Тие не верувале во него; знаел дека не го оплакуваат како пратеник од Бога, туку тоа го прават поттикнути со чувство на човечка сомилост. Не го презрел нивното сочувство, туку тоа во неговото срце разбудило уште подлабоко сожалување кон нив. „Ќерки ерусалимски“, рекол, „не плачете за мене, туку плачете за себеси и за своите деца“. Од сегашната сцена Христос гледал во иднината, во времето на разурнувањето на Ерусалим. Во оваа страшна сцена, многу од оние што сега плачат за него ќе загинат заедно со своите деца.

Од пропаста на Ерусалим Исусовите мисли се насочиле кон еден уште позначаен суд. Во уништувањето на непокајаниот град ги видел знаците на конечното уништување што ќе дојде на светот. Рекол: „Тогаш ќе почнат да им зборуваат на планините: 'Паднете врз нас!' и на ридиштата: 'Покријте нè!' Зашто, ако се постапува вака со зеленото дрво, што ќе биде со сувото?“ Со живото зелено дрво Исус се прикажал себеси, невиниот Откупител. Бог дозволил неговиот гнев поради престапот да падне врз неговиот сакан Син. Поради човечките гревови Исус требало да биде распнат. Тогаш какви страдања ќе мора да сноси грешникот кој и понатаму ќе продолжи да греша? Сите непокајани и неверни ќе искушат таква жалост и беда, какви што јазикот не може да ги опише.

Мнозина од мноштвото што го придружувало Спасителот до Голгота го дочекале со радосни фалбоспеви и мафтале со палмови гранки кога свечено јавајќи на магаре влегол во Ерусалим. Но од многу усни, кои тогаш одушевено го славеле, зашто тоа го правеле сите, сега се разлевал извикот: „Распни го, распни!“ Кога Исус влегол во Ерусалим јавајќи, надежите на учениците го постигнале својот врв. Се собирале околу својот Учител, сметајќи ја за голема чест поврзаноста со него. Сега, во неговото понижување, го следеле од далеку. Биле обземени со болка и скршени во своите изневерени надежи. Како се обистиниле Исусовите зборови: „Сите вие оваа ноќ ќе се соблазните заради мене, зашто е пишано: 'Ќе го убијам пастирот, а овците од стадото ќе се разбегаат'“ (Матеј 26,31).

744 Кога стигнале на губилиштето, заробениците ги врзале на орудијата за мачење. Двајцата разбојници се обидуваа да

се истргнат од рацете на оние што ги положувале на крст; но Исус не се опирал. Исусовата мајка, потпирајќи се на саканиот ученик, Јован, одела по стапките на својот Син до Голгота. Го видела како се онесвестил под тежината на крстот и копнела да ја придржи неговата ранета глава и да го избрише тоа чело кое некогаш се потпирало на нејзините гради. Но не ѝ било дадено ова тажно предимство. Заедно со учениците, сè уште негувала надеж дека Исус ќе ја покаже својата сила и ќе се ослободи од своите непријатели. Со обесхрабрено срце си спомнувала за неговите зборови со кои преткажал секоја од сцените што се одигрувале сега. Гледајќи ги разбојниците што ги врзувале на крст, со длабока болка се прашала: Зар Оној, кој на мртвите им даваше живот, ќе дозволи да го распнат? Зар Божјиот Син ќе дозволи да биде така сурово убиен? Дали мора да се откаже од својата вера дека Исус е Месија? Мора ли да биде очевидец на неговиот срам и болка, немајќи дури ни предност да му послужи во неговата мака? Ги видела неговите раце испружени на крст; донеле чекан и клинови и, додека острите врвови го пробивале нежното тело, ујадените ученици Исусовата мајка ја повеле подалеку од оваа свирепа сцена речиси онесвестена.

На Спасителот не му се оттргнала ниту една воздишка. Неговото лице останало мирно и прибрано, но челото му било оросено со крупни капки пот. Немало милостива рака да ја избрише смртната пот од неговото лице, ниту зборови на сочувство и непоколеблива преданост што би застанала крај неговото човечко срце. Додека војниците ја извршувале својата свирепа задача, Исус се молел за своите непријатели: „Оче, прости им, зашто не знаат што прават!“ Неговите мисли преминувале од сопствените страдања на гревовите на неговите мачители и на страшната одмазда што ќе ги стигне. Никаква клетва не им упатил на војниците кои со него постапувале грубо. Никаква одмазда не повикувал врз свештениците и поглаварите кои се насладувале остварувајќи ја својата намера. Христос ги сожалувал поради нивното незнаење и вина. Благо ја прошепотил само молитвата да им се прости „зашто не знаат што прават“.

Кога би знаеле дека го мачат Оној што дошол да го спаси грешниот човечки род од вечна пропаст, би ги обзела грижа на совеста и ужас. Меѓутоа, нивното незнаење не ја отстранило нивната вина, зашто имале предимство да го запознаат и да го прифатат Исуса како свој Спасител. Некои од нив еден ден ќе

го увидат својот грев, ќе се покаат и ќе се преобратат. Некои со својата окоравеност оневозможиле Христовата молитва за нив да биде примена. Сепак, и покрај сето тоа, Божјиот план ја постигнал својата цел. Исус стекнал право да стане застапник на луѓето пред Божјето лице.

Таа Христова молитва за неговите непријатели го опфатила овој свет. Таа го прима секој грешник кој живеел или кој ќе живее од почетокот на светот до крајот на времето. Врз сите нив почива вината за распнувањето на Божјиот Син. На сите бесплатно им се нуди проштатавање. „Секој што сака“ може да има мир со Бога и да наследи вечен живот.

Кога Исуса го приковале, силни луѓе го подигнале крстот и со голема сила го всадиле на местото што било приготвено за тоа порано. Тоа кај Божјиот Син предизвикало неискажливи болки. Тогаш на крстот над Исусовата глава Пилат ставил натпис на еврејски, грчки и латински. Тој гласел: „Исус Назареќанец, цар еврејски“. Овој натпис ги разлутил Евреите. Во Пилатовата судница викале: „Расни го!“ „Ние немаме друг цар, освен цезарот“ (Јован 19,15). Изјавиле дека секој што признава некој друг цар е предавник. Пилат го напишал чувството што му го изразиле. Не е спомнат никаков престап, освен дека Исус е еврејски цар. Натписот всушност бил признавање на поданичката покорност на Евреите кон римската сила. Тој прогласувал дека тие ќе го осудат на смрт секого што би се осмелил да се нарече цар Израелов. Свештениците се измамиле.

Кога ковеле заговор како да го убијат Христа, Кајафа изјавил дека е добро еден човек да умре за да се спаси народот. Сега е откриено нивното лицемерство. За да го уништат Христа, биле готови да го жртвуваат дури и опстанокот на својот народ.

Свештениците увиделе што сториле, па го замолиле Пилата да го промени натписот. Рекле: „Не пишувај: ‚Цар еврејски‘, туку дека Тој рече: ‚Јас сум цар еврејски‘“. Меѓутоа, Пилат, лут на самиот себе поради поранешната слабост, потполно ги презрел љубоморните и препредени свештеници и водачи. Студено одговорил: „Тоа што го напишав, го напишав“.

Со поставувањето на овој натпис над Исусовата глава управувала една сила повисока од Пилата или од Евреите. Според Божјето провидение, тој требало да ги разбуди луѓето да размислуваат и да го истражуваат Светото писмо. Местото на кое Исус бил распнат било во близина на градот. Во тоа време илјадници луѓе од сите земји се наоѓале во Ерусалим па нат-

писот со кој Исус од Назарет е прогласен за Месија го привлекувал нивното внимание. Тоа била жива вистина напишана со рака што ја водел Бог.

Во Христовите страдања на крстот се исполнило пророштвото. Со векови пред распнувањето, Спасителот преткажал како ќе се постапува со него. Рекол: „Глутница од кучиња ме опколи, толпа злодејци ме сардисаа: рацете и нозете ми ги прободоа. Коските можам да си ги избројам, а луѓето сурат во мене и злобно ме гледаат. Алиштата мои меѓу себе ги делат, за мојата облека ждрепка фрлаат“ (Псалм 22,16-18). Пророштвото што се однесувало на неговата облека се исполнило без совет или вплеткување на пријателите или непријателите на Распнатиот. Неговата облека им е дадена на војниците што го положиле на крст. Христос го слушнал препирањето на луѓето додека меѓу себе ја делеле облеката. Неговата долама била исткаена без ниеден шев и затоа рекле: „Да не ја кинеме, туку да фрлиме ждрепка за неа кому да му припадне!“

Во едно друго пророштво Спасителот изјавил: „Подбивањата ми го кинат срцето и се чувствувам безнадежно; чекав некој над мене да се сожале - но никој не се појави; никој не се најде да ме утеша. Со пелин ме хранеа и со оцет жедта ми ја гаснеа!“ (Псалм 69,20.21). На оние што умираше на крст им давале некое опојно средство за да го умртви чувството на болката. Тоа му е понудено и на Исуса, но кога вкусил, Тој тоа го одбил. Не сакал да прифати ништо што би можело да го затемни неговиот ум. Неговата вера мора и понатаму цврсто да се потпира врз Бога. Тоа била негова единствена сила. Да се затемнат неговите сетила значело да му се даде предимство на сатаната.

Исусовите непријатели го излевале својот гнев врз него додека висел на крстот. Свештениците, поглаварите и законниците му се придружиле на шганот подбивајќи му се на Спасителот кој умираше. При крштавањето и при преобразувањето се слушнал глас со кој Бог објавил дека Христос е негов Син. Повторно, непосредно пред Христовото предавство, Отецот проговорил потврдувајќи го неговото божество. Но сега гласот од небото молчел. Не се слушнало ниту едно сведоштво во Христова полза. Тој сам го поднесувал малтретирањето и подбивањето на грешните луѓе.

„Ако си Божји Син“, си велеле тие, „слези од крстот“. „Ако Тој навистина е Христос, избраник Божји, нека се спаси себеси“. Во пустината на искушението сатаната изјавил: „Ако

749

навистина си Божји Син, заповедај им на овие камења да станат лебови“. „Ако си Божји Син, фрли се долу“, од врвот на храмот (Матеј 4,3.6). Сатаната со своите ангели престорени во луѓе бил присутен крај крстот. Сатаната со своите војски соработувал со свештениците и со поглаварите. Учителите на народот го поттикнувале неукиот цган да изрече суд над Оној кого мнозина од нив никогаш не го виделе сè додека не биле наговорени да сведочат против него. Свештениците, поглаварите, фарисеите и окоравениот цган се соединиле во сатанската избекуменост. Верските поглавари се соединиле со сатаната и со неговите ангели. Ги извршувале неговите налози.

Исус, кој страдал и умирал, чул секој збор што го изговориле свештениците: „Спасуваше други, а себеси не може да се спаси! Христос - Царот на Израел! Нека слезе сега од крстот, да видиме и да поверуваме!“ Христос можел да слезе од крстот, но затоа што не сакал да се спаси, грешникот има надеж дека гревот ќе му биде простен.

Потсмевајќи му се на Спасителот, луѓето што се сметале за толкувачи на пророштвата ги повторувале токму оние зборови за кои Вдахновението преткажало дека ќе ги изговараат во оваа пригода. Сепак, во своето слепило не виделе дека го исполнуваат пророштвото. Оние кои ги изговарале зборовите: „Тој се надеваше на Бога, нека го избави сега, штом толку го љуби, зашто рече: ’Божји Син сум!’“ и не претпоставувале дека нивното сведоштво ќе се разнесе низ вековите. Меѓутоа, иако потсмешливо изговорени, овие зборови ги поттикнуале луѓето да го истражуваат Писмото како никогаш порано. Мудрите луѓе чуле, истражувале, размислувале и се молеле. Имало и такви кои немале мир сè додека, споредувајќи ги текстовите на Писмото, не го согледале значењето на Христовата мисија. Никогаш порано не се распространило толку широко знаењето за Исуса како во мигот кога висел на крстот. Во срцата на мнозина што ја набљудувале сцената на распнувањето и ги чуле Христовите зборови, засветила светлината на вистината.

Исуса во неговата агонија на крстот го осветлил зрачец на утеха. Тоа била молбата на разбојникот што се каел. Двајцата распнати со Исуса во почетокот го навредувале, а еден во своите страдања станувал уште повеќе очаен и пркосен. Но неговиот другар бил поинаков. Овој човек не бил закоравен злосторник; се нашол на лош пат заведен од лошо друштво; бил помалку виновен од мнозина што стоеле крај крстот и го навредувале Спасителот. Го видел и го чул Исуса и бил осве-

дочен со неговото учење, но свештениците и поглаварите го одвратиле од него. Сакајќи да го задуши осведочувањето, тонел сè подлабоко во гревот, додека не е фатен, обвинет како злосторник и осуден да умре на крст. Во судницата и на патот кон Голгота бил во Исусова близина. Чул како Пилат објавил: „Јас не наоѓам никаква вина на него“ (Јован 19,4). Го забележал неговото божествено држење и неговото милостиво проштанање на неговите мачители. Од крстот видел како мнозина кои се правеле побожни, му се подбивале и го исмевале Господа Исуса. Видел како презриво мафтаат со главите. Чул како неговиот содругар во вината ги прифаќа зборовите на осуда: „Зар не си ти Христос? Спаси се себеси и нас“. Чул како мнозина меѓу поминувачите го бранат Исуса. Ги чул како ги повторуваат неговите зборови и зборуваат за неговите дела. Во него повторно се појавило осведочување дека овој е Христос. Обраќајќи му се на другиот злосторник, рекол: „Зар немаш страв од Бога, кога и ти исто така си осуден?“ Злосторниците пред смртта не морале повеќе да се плашат од човек. Меѓутоа, едниот го проникнувало осведочување дека постои Бог од кого треба да се бои, иднина што го натерала да се тресе. А сега, неговата животна историја, сета извалкана со грев, само што не завршила. „Ние сме праведно осудени“, воздивнувал, „зашто примаме плата што сме ја заслужиле за нашите дела. Но овој не сторил никакво зло“.

Сега нема повеќе прашања. Нема сомневање, ниту прекор. Кога е осуден за своето злосторство, овој престапник паднал во очај и безнадежност; но сега се разбудиле необични, благородни мисли. Си спомнувал за сè што чул за Исуса - како исцелувал болни и проштавал гревови. Ги слушал зборовите на оние што верувале во Исуса и што плачејќи го следеле. Го видел и го прочитал натписот над главата на Спасителот. Чул како поминувачите го повторуваат, некои во жалост со треперливи усни, а други во шега и со потсмев. Светиот Дух го расветлил неговиот ум и малку по малку доказите се соединиле. Во Исуса, ранет, исмеван и распнат, го видел Божјето Јагне кое ги зело гревовите на светот. Кога оваа беспомошна душа што умирала му се предала на Спасителот кој умирал, во нејзиниот глас била помешана надеж со болка. „Исусе“, извикнал, „сети се за мене кога ќе дојдеш во твоето царство“.

Одговорот бргу стигнал. Гласот бил благ и милозвучен, а зборовите полни со љубов, со сожалување и сила: „Вистина ти велам денес, ќе бидеш со мене во рајот“.

Во текот на долгите часови на претсмртните маки до Исусовите уши допирале подбиви и исмевања. Додека висел на крстот, до него сè уште допирале гласови полни со подбиви и пцости. Со копнеж во срцето очекувал некој израз на вера од своите ученици. Ги слушнал само жалосните зборови: „А ние се надевавме дека Тој е оној што ќе го ослободи Израел“. Колку благодарен бил Спасителот за изразот на верата и љубовта на овој разбојник што умирал! Додека водачите на Евреите се откажувале од него, па дури и учениците се сомневале во неговото божество, кутриот разбојник, на работ на вечноста го нарекол Исуса Господ. Мнозина биле готови да го наречат Господ додека правел чуда и откако станал од гробот, но никој, освен разбојникот што се покајал и бил спасен во единаесет часот, не го признавал додека висел и умирал на крстот.

751 Набљудувачите чуле кога разбојникот Исуса го нарекол Господ. Бојата на гласот на човекот што се каел го привлечла нивното внимание. Оние што во подножјето на крстот се карале околу Христовата облека и што фрлале ждрепка за неговата долама, застанале за да слушнат. Стивнале нивните лути гласови. Со запрен здив го гледале Христа и очекувале одговор од тие усни што умирале.

Додека го изговарал ветувањето, низ темниот облак што го обвил крстот се пробила сјајна и незапирлива светлина. Разбојникот што се каел доживеал совршен мир и сигурност дека Бог го прифаќа. Во своето понижување Христос бил прославен. Тој, кој во очите на сите изгледал како да е победен, бил победник. Бил признат како Оној што ги понел гревовите. Луѓето можат да го мачат неговото човечко тело. Тие можат да ги ранат неговите слепоочници со трнов венец. Можат да му ја соблечат облеката и да се препираат околу неа. Но не можат да му ја одземат силата да ги проштава гревовите. Со умирањето дал сведоштво за својата божествена природа и за славата на Отецот. Неговото уво не отежнало за да не може да чуе, ниту неговата рака се скусила за да не може да спаси. Негово царско право е да ги спаси до последен сите кои преку него доаѓаат кај Бога.

„Навистина ти кажувам денеска, ќе бидеш со мене во рајот“. Христос не ветил дека разбојникот тој ден ќе биде со него во рајот. Тој ден Исус не отишол во рајот. Спиел во гробот, а во муграта на воскресението рекол: „Зашто сè уште не сум појден горе кај Отецот“ (Јован 20,17). Меѓутоа, на денот на распувањето, на денот на привидниот пораз и темнина,

дадено е ветувањето: „Денеска!“ Додека умира на крст како злосторник, Христос уверува еден грешник: „Ќе бидеш со мене во рајот“.

Разбојниците што се распнати со Исуса се поставени од едната и од другата страна, а Исус во средината. Тоа е сторено по упатство на свештениците и поглаварите. Христовата положба меѓу разбојници требало да покаже дека Тој е најголем злосторник меѓу овие тројца. Така се исполнило Писмото: „Беше ставен меѓу злосторници“ (Исаија 53,12). Меѓутоа, целосната смисла на своето дело свештениците не ја виделе. Како Исус што е распнат со разбојници и ставен „во средина“, така и неговиот крст е поставен среде светот кој лежи во грев. Просталните зборови упатени до разбојникот кој се кае запалиле светлина што ќе свети до најдалечените краишта на земјата.

Ангелите со восхит ја набљудувале бесконечната љубов на Исуса кој, поднесувајќи најголеми претсмртни маки на умот и телото, мислел само на другите и ја издигнувал верата на душата која се кае. Во своето понижување, како пророк им се обратил на ќерките ерусалимски; како свештеник и застапник го молел Отецот да им прости на неговите убијци; како Спасител, полн со љубов, му ги простил гревовите на разбојникот кој се каел. 752

Додека го гледал мноштвото што го опкружувало, Исусовото внимание го привлечла една силуета. Во подножјето на крстот стоела неговата мајка којашто ја придружувал ученикот Јован. Не можела да поднесе да биде оддалечена од својот син, и Јован, знаејќи дека се приближува крајот, повторно ја привел кон крстот. Во претсмртниот час Христос се сетил за својата мајка.

Гледајќи го нејзиното болно измачено лице, а потоа Јована, ѝ рекол: „Жено, ете ти син!“; а потоа на Јована: „Ете ти мајка!“ Јован ги сфатил Христовите зборови и ја прифатил доверената задача. Веднаш ја повел Марија во својот дом и од тој час нежно се грижел за неа. Милостивиот Спасител, полн со љубов, среде сите свои телесни болки и душевни страдања, нежно се грижел за својата мајка. Немал пари со кои би ја обезбедил, но бидејќи Јован Христа го чувал во своето срце како скапоценост, Тој му ја предал својата мајка како драгоцен залог. Така се погрижил за она што најмногу ѝ било потребно - за нежно сочувство на човекот кој ја сакал затоа што таа го сакала Исуса. Примајќи ја како свето завештание, Јован примил голем благослов. Таа

постојано го потсетувала на саканиот Учител. Совршениот пример на Христовата синовска љубов блескоти со несмален сјај низ маглата на вековите. Речиси триесет години Исус со својот секојдневен труд помагал при носењето на товарот во домот. А сега, дури и во своите последни, претсмртни маки, се сетил за потребите на својата мајка, ујадена вдовица. Истиот дух ќе се види кај секој ученик на нашиот Господ. Оние што го следат Христа, ќе сметаат дека е дел на нивната вера да ги почитуваат и да се грижат за родителите. Во едно срце, во кое се негува неговата љубов, секогаш ќе постои грижа и нежно сочувство кон родителите.

Славниот Господ сега умира како откуп за човечкиот род. Положувајќи го својот скапоцен живот, Христос не добил поддршка со победоносна радост. Сите ги притискала тешка темнина. Него не го оптоварувал страв пред смртта. Неговото неискажливо душевно страдање не го предизвикале болката и срамот на крстот. Христос бил кнез на оние што страдаат, но неговите страдања произлегувале од свеста за опачноста на гревот, сознанието дека човекот со својата тесна врска со злото станал слеп за неговата стравотија. Христос видел колку е цврсто упориштето на гревот во човечкото срце и колку малку има такви кои се готови да се одвојат од неговата сила. Знаел дека без Божја помош човечкиот род мора да загине и видел мноштво како гинат и покрај избобилната помош.

Врз Христа како наша замена и гаранција е положено беззаконието на сите нас. Тој се вброил меѓу престапниците за нас да нè откупи од осудата на законот. Неговото срце го оптоварувала вината на секој Адамов потомок. Божјиот гнев кон гревот, страшниот израз на неговото незадоволство кон неправдата, ја исполнувале со ужас душата на неговиот Син. Во текот на целиот свој живот Христос на паднатиот свет му ги објавувал добрите вести за милоста и љубовта на Отецот која проштава.

Често зборувал за спасението на најголемите грешници. Меѓутоа, сега, со страшниот товар на вината што ја носел, не можел да го види милостивото лице на Отецот. Повлекувањето на божественото лице од Спасителот во овој час на најголеми страдања го проболо неговото срце со таква болка која човекот никогаш не може потполно да ја сфати. Неговите душевни страдања биле толку силни што одвај ги чувствувал своите телесни болки.

Со жестоки искушенија сатаната го нагрвалувал Исусовото срце. Спасителот не можел да види преку гробот. Надежта не му покажувала дека ќе излезе од гробот како победник ниту му зборувала за тоа дека Отецот ја прифатил неговата жртва. Се плашел дека гробот му е толку одвратен на Бога, што нивната разделба ќе биде вечна. Христос го чувствувал страдањето што ќе го чувствува грешникот кога милоста нема повеќе да се зазема за грешниот човечки род. Чувството на гробот, кој предизвикал гнев кај Отецот, а кој се урнал врз него како замена за човекот, ја загорчило чашата што ја пиел и го скршило срцето на Божјиот Син.

Вашени, ангелите биле очевидци на ужасната агонија на Спасителот. Небесните војски го засолниле своето лице од страшната сцена. Мртвата природа го изразила своето сочувство кон навредениот Творец кој умираше. Сонцето го засолнило својот поглед од оваа страшна сцена. Неговите сјајни зраци ја осветлувале земјата на пладне, а наеднаш потоа како да исчезнале. Крстот го обвила потполна темнина како мртвовечки покрив. „Сета земја ја покри темнина до девет часот“. Немало никакво затемнување или некоја друга причина за оваа темнина толку длабока како полноќ кога нема месечина и ѕвезди. Тоа било натприродно сведоштво што го дал Бог за да ја утврди верата на идните поколенија.

Во тој густ мрак било скриено Божјето присуство. Од мракот си создал себеси засолниште и ја скрил својата слава од човечките очи. Бог и неговите свети ангели биле крај крстот. Отецот бил со својот Син. Сепак, неговото присуство не било откриено. Кога би засветила од облакот, неговата слава би го уништила секој набљудувач. Во тој ужасен час Христос не можел да биде утешен со присуство на Отецот. Сам газел во кацата и никого немало од луѓето крај него. 754

Со овој густ мрак Бог ја засолнил последната човечка претсмртна мака на својот Син. Сите што ги виделе Христовите страдања биле осведочени во неговото божество. Кога луѓето еднаш го виделе тоа лице, никогаш не можеле да го забораваат. Како лицето на Каина што носело траги од злосторството, така Христовото лице откривало невиност, мир и доброта - Божјиот лик. Но неговите тужители не се осврнувале на овој небесен печат. Подбивното мноштво го набљудувало Христа во текот на долгите часови на претсмртната борба. Сега бил милостиво скриен со Божји плашт.

Се чинело како да се спуштила гробна тишина. Мноштвото собрано околу крстот ги опфатил неискажлив страв. На нивните усни замреле хулните зборови и навреди. Мажите, жените и децата попаѓале на земја. Од облакот повремено би болснале остри молњи откривајќи го крстот и распнатиот Откупител. Свештениците, поглаварите, законниците, крвниците и шганот - сите мислеле дека настапил миг на одмазда. По извесно време некои прошепотиле дека Христос ќе слезе од крстот. Некои, пипајќи, се обиделе да го побараат патот кон градот, удирајќи се во градите и пискајќи од страв.

Во девет часот народот не го обвивала повеќе темнина, но сè уште останала околу Спасителот. Тоа било знаменитост на неговите претсмртни маки и на ужасот што го притискал неговото срце. Ниедно око не можело да се пробие низ темнината што го обвивала крстот, и никој не можел да проникне низ уште подлабоката темнина што ги покривала страдањата на Христовата душа. Острите молњи како да биле насочени кон него додека висел на крстот. Тогаш „Исус повика со силен глас: 'Елои, Елои, лама савахтани?'“ „Боже мој, Боже мој, зошто ме напушти?“ Кога се згуснал околу Спасителот најдлабок мрак, мнозина извикнале: Небото му се одмаздува. Врз него се урнаа громови на Божјиот гнев затоа што тврдеше дека е Божји Син. Мнозина што верувале во него го чуле неговиот очаен извик. Ја загубиле надежта. Ако Бог го напуштил Исуса, во што можат да имаат доверба неговите следбеници?

755 Кога се повлекла темнината од Христовиот потиштен дух, повторно оживеале телесните страдања и затоа рекол: „Жеден сум“. Еден од римските војници, поттикнат со сочувство додека ги гледал сувите усни, ставил сунѓер на прачка од исоп, го натопил во сад со оцет и му понудил на Исуса. Свештениците се подбивале на неговите претсмртни маки. Додека земјата ја покривал мрак, нив ги обземал ужасен страв; сега, кога мракот попуштил, повторно се исплашиле дека Исус можеби ќе им побегне. Погрешно ги протолкувале неговите зборови: „Елои, Елои, лама савахтани?“ Со презир и потсмев си велеле: „Овој го вика Илија“. Не ја искористиле последната прилика да му ги олеснат страдањата. „Остави го“, рекле, „да видиме дали ќе дојде Илија да го спаси“.

Безгрешниот Божји Син висел на крст. Неговото тело било обезобразено од камшикувањето; тие раце, што толку често биле подадени да благословат, сега се приковани на дрво; тие нозе, толку неуморни во службата на љубовта, се

приковани на дрво; царската глава е ранета со круна од трње; од треперливите усни се оттргнувал извик на болка. Сè што претрпел - капките крв што течеле од неговата глава, од неговите раце и од неговите нозе, претсмртните маки што го кршеле неговото тело и неискажливата болка што ја исполнувала неговата душа затоа што Отецот го скрил своето лице - јасно зборува објавувајќи му на секое дете на човечкото семејство: За тебе Божјиот Син се согласил да го носи тој товар на вината; поради тебе го раскопал царството на смртта и ја отворил вратата на рајот. Тој, кој смирил силни бранови и одел по немирно море, кој сторил ѓаволите да се тресат, а болеста да бега, кој им отворал очи на слепите и воскреснувал мртви - се принел себеси како жртва на крст, а сето тоа од љубов кон тебе. Тој, кој ги понел гревовите, кој го издржал гневот на божествената правда, заради тебе е сторен грев. 756

Замолкнатите набљудувачи очекувале крај на оваа ужасна сцена. Сонцето повторно изгреало, но крстот сè уште бил обвинен со темнина. Свештениците и поглаварите погледнале надвор од Ерусалим и виделе како над градот и над низините на Јудеја се спуштил густ облак. Сонцето на правдата, Светлината на светот, го лишило некогаш омилиот град Ерусалим од своите зраци. Кон осудениот град биле насочени жестоки молњи на Божјиот гнев.

Одненадеж темнината се повлекла од крстот и Исус со јасен глас, сличен на труба, кој како да се одгласувал од сè што е создадено, извикал: „Се сврши!“ „Оче, во твои раце го предавам мојот дух“. Крстот го опкружила светлина, а лицето на Спасителот го огреала слава како Сонце. Ја приклонил главата на градите и умрел.

Среде ужасниот мрак, привидно напуштен од Бога, Христос ја испил до дно чашата на човечката болка. Во тие ужасни мигови се потпирал врз дотогаш дадените докази дека Отецот го прифаќа. Го познавал карактерот на својот Отец; ја сфатил неговата правда, неговата милост и неговата голема љубов. Со вера се потпирал врз Оној кого секогаш со радост го слушал. А кога исцело му се предал на Бога, се повлекло чувството на загуба на наклоноста на Отецот. Христос со вера извојувал победа.

Никогаш порано земјата не била сведок на таква сцена. Стаписано, мноштвото без здив го набљудувало Спасителот. На земјата повторно се спуштила темнина и се слушнал подмолен татнеж, како тежок грмеж. Се почувствувал силен земјо-

трес. Од потресот луѓето испопаѓале едни врз други. Настанала страшна бркотија и вчудовидување. Од околните гори скршени карпи со страшен татнеж се уривале во долините. Гробници се отворале и мртви станувале од своите гробови. Изгледало како цел свет да ќе се здроби во атоми. Свештениците, поглаварите, војниците, крвниците и народот, неми од ужас, лежеле на земја.

757 Кога од Христовите усни се оттргна гласниот извик „Се сврши“, свештениците вршеле служба во храмот. Тогаш било време за вечерна жртва. Јагнето што го претставувало Христа доведено е да биде заклано. Облечен во својата симболичка и убава облека, свештеникот стоел со подигнат нож, како Аврам кога се подготвувал да го жртвува својот син. Народот внимателно набљудувал. Но земјата се тресела затоа што се приближувал сам Господ. Со звук на цепење невидлива рака ја искинала внатрешната завеса на храмот од горе до долу, изложувајќи го пред очите на мноштвото местото кое некогаш било исполнето со Божје присуство. На ова место се наоѓала Шекина. Овде Бог ја откривал својата слава над престолот на милоста. Никој, освен првосвештеникот, никогаш не ја подигнал завесата што го одделувала ова одделение од остатокот на храмот. Тој овде влегувал еднаш годишно за да изврши чистење на народните гревови. Но, ете, оваа завеса е раскината на два дела. Најсветото место на земното Светилиште ја загубило својата светост.

Настапил страв и бркотија. Свештеникот се приготвувал да ја заколе жртвата, но ножот испаднал од неговата изнемоштена рака и јагнето побегнало. Претсликата се исполнила во смртта на Божјиот Син. Принесена е големата Жртва. Патот кон светињата над светињите бил отворен. За сите е приготвен нов и животодавен пат. Грешниот, ујаден човечки род не морал повеќе да го чека доаѓањето на првосвештеникот. Од сега Спасителот ќе врши служба на свештеник и застапник на небото над небесата. Се чинело како жив глас да им проговорил на верните: Сега им дојде крај на сите жртви за гревот. Божјиот Син дојде според своите зборови: „Еве, доаѓам - во книгата е напишано за мене - да ја исполнам волјата твоја о Боже“. „Влезе еднаш засекогаш во светињата над светињите... со својата сопствена крв и ни прибави вечен откуп“ (Евреите 10,7; 9,12).

„СЕ СВРШИ!“

Христос не го предал својот живот додека не го завршил делото што дошол да го изврши и додека со здивот што го напуштал не извикнал: „Се сврши!“ (Јован 19,30). Битката е извојувана. Неговата десница и света рака му донела победа. Како победник, Тој го поставил своето знаме на вечните висини. Зар меѓу ангелите немало радост? Цело небо ја прославувало победата на Спасителот. Сатаната бил победен и знаел дека неговото царство пропаднало.

За ангелите и за безгрешните светови извикот „Се сврши“ имал длабоко значење. И за нив и за нас е извршено тоа големо дело на откупување. Тие со нас ги делат плодовите на Христовата победа.

Сè до Христовата смрт на ангелите и на безгрешните светови не им е јасно откриен карактерот на сатаната. Праотпадникот во толкава мера се наметнал со измама, што дури ни светите суштества не ги сфатиле неговите начела. Не ја согледале јасно природата на неговиот бунт.

Против Бога се побунило суштество со исклучителна моќ и слава. Господ кажал за Луцифера: „Ти беше печат на совршенството, полн со мудрост и чудесно убав“ (Езекил 28,12). Луцифер бил херувим засолнувач. Стоел во светлината на Божјето присуство. Бил највозвишен од сите создадени суштества и најистакнат во откривањето на Божјите намери пред вселената. Откако згрешил, неговата сила да измами станала уште поголема, а разоткривањето на карактерот значително потешко поради возвишената положба што ја заземал пред Отецот.

Бог можел да го уништи сатаната и неговите истомисленици исто толку лесно како човекот кога фрла каменче на земјата, но не го сторил тоа. Бунтот не требало да се совлада со сила. Принуда постои само под сатанска власт. Господовите начела не му припаѓаат на таков поредок. Неговата власт почива врз доброта, милост и љубов, а нивната примена е

средство со кое Тој се служи. Божјето владеење е морално, а вистината и љубовта треба да бидат сила што преовладува.

Божја намера била сè да постави врз вечниот темел на сигурноста, па на небесните совети е решено на сатаната да му се даде време да ги развие начелата што претставуваат основа на неговиот систем на владеење. Тврдел дека тие се повозвишени од Божјите начела. За да може вселената да ги согледа, на сатанските начела им е дадено време за дејствување.

Сатаната ги навел луѓето на грев, па планот на спасението станал делотворен. Четири илјади години Христос се трудел да го издигне човекот, а сатаната да го понижи и да го упропасти. Сето тоа го следела целата вселена.

Кога Исус дошол на светот, сатанската сила била насочена против него. Од времето кога се појавил како новороденче во Витлеем, узурпаторот се трудел да го уништи. Со сите сили се обидува да го спречи Исуса да развие совршено детство, безгрешна зрелост, света служба и жртва без мана. Но доживеал пораз. Не успеал Исуса да го наведе на грев. Не можел да го обесхрабри ниту да го одвои од делото што дошол да го изврши на земјата. Од пустината, па сè до Голгота, го шибила луѓата на сатанскиот бес, но колку таа станувала понемилосрдна, Божјиот Син сè поцврсто се држел за раката на својот Отец и брзал по патеката испрскана со крв. Сите сатански напори да го совлада и да го победи, сè појасно го откривале неговиот беспрекорен карактер.

760 Цело небо, и световите што не паднале, биле сведоци на оваа борба. Со голем интерес ги следеле завршните сцени на овој судир. Го набљудувале Спасителот како влегува во Гетсиманската градина, неговата душа притисната со ужасот на големата темнина. Го чуле неговиот болен извик: „Оче мој! Ако е можно, нека ме одмине оваа чаша“ (Матеј 26,39). Кога Отецот се повлекол од неговата близина, го виделе жалосен во горчина на болка што ја надминувала онаа од последната голема борба со смртта. Од неговите пори избивала и капела на земјата крвава пот. Од неговите усни трипати се оттргнала молитва за ослободување. Небото не можело повеќе да ја поднесува оваа сцена и на Божјиот Син му е пратен весник да го утеши.

Небото го набљудувало преземањето на Жртвата од страна на убиствениот цган и малтретирањето од еден до друг суд придружено со исмевање и насилство. Слушнало кога неговите прогонувачи му се подбивале за неговото ниско потекло. Го слушнало откажувањето со клетва и со преколнување

на еден од неговите најсакани ученици. Го видело гневното дело на сатаната и неговата моќ над човечките срца. Каква страшна сцена! Спасителот, фатен на полноќ во Гетсиманија, влечен насекаде од палатата до судницата, изведуван двапати пред свештениците, двапати пред Синедрионот, двапати пред Пилата и еднаш пред Ирода, исмеван, шибан, осуден и изведен да биде распнат, носејќи тежок крст среде тажење и редење на ерусалимските ќерки и подбивање на цганот.

Небото со болка и со восхит го набљудувало Христа како виси на крст, како тече крв од неговите ранети слепоочници и како крупни капки пот, обоена со крв, се тркалаат на неговото чело. Од неговите раце и нозе капела крв на карпата издлабена за подножје на крстот. Се ширеле раните направени со клиновите, зашто сега тежината на неговото тело почивала врз рацете. Неговото отежнато дишење станувало сè позабрзано, бидејќи неговата душа се тресела под товарот на гревот на светот. Цело небо било исполнето со восхит кога Христос среде ужасните страдања ја искажал својата молитва: „Оче, прости им, зашто не знаат што прават“ (Лука 23,34). Па сепак, тука стоеле луѓе, создадени според Божјиот лик, кои се здружиле да го уништат животот на неговиот единороден Син. Каква сцена за вселената!

Управителите и властите на темнината биле собрани околу крстот, фрлајќи пеколна сенка на неверство во срцата на луѓето. Кога Господ ги создал овие суштества да стојат пред неговиот престол, биле прекрасни и славни. Нивната убавина и светост биле во хармонија со нивната највозвишена положба. Биле збогатени со Божја мудрост и опремени со сето небесно оружје. Тие биле слуги на живиот Бог. Но кој можел да го препознае меѓу паднатите ангели славниот серафим кој некогаш служел во небесните дворови?

Сатанските сили се обединиле со грешните луѓе поттикнувајќи го народот да поверува дека Христос е најголем грешник и дека поради тоа треба да се презира. Оние што го исмевале Христа додека висел на крстот биле исполнети со духот на првиот голем бунтовник. Тој ги исполнил со лоши и одвратни зборови и ги поттикнувал да го навредуваат. Но со сето тоа не постигнал ништо.

Кога би се нашол каков и да е грев кај Христа, кога во што и да е би му подлегнал на сатаната со желба да го избегне страшното мачење, Божјиот и човеков непријател би славел победа. Христос ја приклонил главата и умрел, но цврсто се држел за

својата вера и за својата послушност кон Бога. „Чув силен глас на небото како зборува: Сега настапи спасението, силата и царството на нашиот Бог и власта на неговиот Христос, зашто е исфрлен клеветникот на нашите браќа кој ги клеветеше ден и ноќ пред нашиот Бог“ (Откровение 12,10).

Сатаната увидел дека неговата лага е разобличена. Пред безгрешните ангели и пред вселената е откриено неговото владеење. Се открил себеси како убиец. Пролевајќи ја крвта на Божјиот Син, загубил секаква наклоност кај небесните суштества. Од сега неговото дејствување е ограничено. Без оглед на држењето што би го покажал, тој не можел повеќе да ги дочекува ангелите додека доаѓаат од небесните дворови и пред нив да ги обвинува Христовите браќа како оние што се облечени во извалкани и осквернети со грев облеку. Така се прекинала последната алка на наклоност меѓу сатаната и небесниот свет.

Па сепак, сатаната тогаш не е уништен. Ниту тогаш ангелите не сфатиле што сè е опфатено со оваа голема борба. Начелата што биле во прашање требало многу појасно да се откријат. Заради човекот постоењето на сатаната морало да се продолжи. Човекот, како и ангелите, мора да ја уочат разликата меѓу Кнезот на светлината и кнезот на темнината. Тој мора да избере кому ќе му служи.

На почетокот на оваа голема борба сатаната изјавил дека Божјиот закон не може да се држи, дека правдата не е во согласност со милоста и дека грешникот, во случај да го прекрши Божјиот закон, не ќе може да добие проштавање. Секој грев мора да биде казнет, истакнувал сатаната, па ако Бог ја проштава казната поради гревот, тој не е Бог на вистината и правдата. Додека луѓето го кршеле Божјиот закон и ја сквернавеле неговата волја, сатаната се радувал. Изјавил дека е докажано оти законот не може да се почитува и дека на човекот не може да му се прости. Поради тоа што по својот бунт е протеран од небото, сатаната тврдел дека човечкиот род засекогаш мора да биде лишен од Божјата наклоност. Тврдел дека Бог не може да му укаже милост на грешникот и да биде праведен.

Иако бил грешник, човекот се наоѓал во поинаква положба од положбата на сатаната. Луцифер згрешил на небото во светлината на Божјата слава. Нему, како на ниедно друго создадено суштество, му била откриена Божјата љубов. Сфаќајќи го Божјиот карактер и познавајќи ја неговата доброта, сатаната се определил да ја следи својата себична, независна волја. Овој

избор бил конечен. Не постоело ништо повеќе што би можел Бог да стори за да го спаси. Меѓутоа, човекот е измамен, а неговиот ум затемнет со сатанските лукавства. Немал можност да ја запознае вистината и длабината на Божјата љубов. Само во познавањето на Божјата љубов за него имало надеж. Кај Бога би можел да се врати ако го набљудува неговиот карактер.

Божјата љубов им се објавила на луѓето преку Исуса, но милоста не ја укинала правдата. Законот ги открива особините на Божјиот карактер и ни една цртичка или титла од него не може да се промени за да се прилагоди кон човекот во неговата падната состојба. Бог не го променил својот закон, туку заради човековиот откуп се жртвувал себеси во Христа. „Бог го миреше светот со себе во Христа“ (2. Коринќаните 5,19).

Законот бара праведност - праведен живот, совршен карактер, а ова човекот не може да го исполни. Тој не може да ги исполни барањата на Божјиот свет закон. Но Христос, доаѓајќи на земјата како човек, живеел свет живот и развил совршен карактер. Тој ова како бесплатен дар им го нуди на сите што сакаат да го прифатат. Неговиот живот е замена за човечкиот живот. На тој начин луѓето со Божјето трпение добиваат проштавање за минатите гревови. Повеќе од тоа, Христос ги исполнува луѓето со Божји особини. Тој го изградува човечкиот карактер според примерот на божествениот карактер, усогласувајќи ја духовната сила и убавина. Така во оној што верува во Христа се исполнува правдата на законот. Бог може да биде „праведен и да го оправдува оној што верува во Исуса“ (Римјаните 3,26).

Божјата љубов се покажува во неговата правда исто толку колку и во неговата милост. Правдата е основа на неговиот престол и плод на неговата љубов. Сатаната сакал да ја одвои милоста од вистината и правдата. Сакал да докаже дека правичноста на Божјиот закон е непријател на мирот. Меѓутоа, Христос покажал дека тие во Божјиот план се неразделно поврзани и дека едното не може да постои без другото. „Љубовта и верноста во пресрет ќе си појдат, правдата и мирот ќе се бакнат“ (Псалм 85,10).

Со својот живот и со својата смрт, Христос покажал дека Божјата правда не ја уништува неговата милост, дека гревот може да се прости, дека законот е праведен и дека во целост може да се држи. Така биле отфрлени сатанските обвинувања. Бог на човекот му дал необорлив доказ за својата љубов.

Почнала да се шири една друга измама. Сатаната изјавил дека милоста ја уништила правдата, дека Христовата смрт го

763 укинала законот на Отецот. Кога би било можно да се промени или да се укине законот, Христос не би морал да умре. Меѓутоа, укинувањето на законот би значело овековечување на престапот, а светот да се стави под сатанска власт. Христос бил подигнат на крст само затоа што законот е непроменлив, затоа што човекот може да се спаси само со послушноста на неговите одредби. Тие средства, со чија помош Христос го воспоставил законот, сатаната ги прикажал како средства што го поништуваат. На тоа подрачје ќе се води последната голема борба меѓу Христа и сатаната.

Сатаната сега тврди дека законот што го објавил Бог со својот глас е погрешен, а некои уредби се укинати. Тоа е последна голема измама што ќе се појави во светот. Не е потребно да го нападне целиот закон; тој ја постигнал својата цел ако ги наведе луѓето да не почитуваат едно начело. Зашто „оној што го држи целиот закон, а ќе згреши само во едно, виновен е за сè“ (Јаков 2,10). Луѓето потпаѓаат под сатанска власт прифаќајќи да престапат една заповед. Заменувајќи го Божјиот закон со човечки закони, сатаната ќе се обиде да завладе со светот. Ова дело е преткажано со пророштво. За големата отпадничка сила, која е претставник на сатаната, се вели: „Тој ќе хули на Севишниот, ќе ги сотира светците на Севишниот, ќе помислува да ги измени времињата и законот, и светците ќе бидат предадени во негови раце“ (Данило 7,25).

Луѓето сигурно ќе воспостават свои закони да дејствуваат наспроти Божјиот закон. Тие ќе прибегнуваат кон насилство над совеста на другите и во својата ревност да ги наметнат овие закони ќе ги угнетуваат своите ближни.

Борбата против Божјиот закон, што почнала на небото, ќе продолжи до крајот на времето. Секој човек ќе биде испитан. Послушноста и непослушноста се прашање за кое треба да реши цел свет. Сите ќе бидат повикани да изберат меѓу Божјиот закон и човечките закони. Тука ќе биде повлечена линија на поделба. Ќе постојат само два вида. Секој карактер ќе биде потполно развиен и сите ќе покажат дали се определиле за послушноста или за бунт.

Тогаш ќе дојде крајот. Бог ќе го одбрани својот закон и ќе го ослободи својот народ. Сатаната и сите што му се придружиле во бунтот ќе бидат уништени. Грвот и грешниците ќе исчезнат, и коренот и гранките (Малахија 4,1) - сатаната корен, а неговите следбеници гранки. Ќе се исполнат зборовите за кнезот на злото: „Своето срце го изедначи со Божјето... те

истргнав, херувиме, заштитниче од среде огненото камење. ...Зашто ти стана страшило, исчезна засекогаш“. Потоа, „за кусо време - и злобникот ќе го снема: местото ќе му го бараш, но, нема да го најдеш“. „Ќе биде како никогаш да ги немало“ (Езекил 28,6-19; Псалм 37,10; Авдија 16).

Тоа не е чин на некакво Божје самоволие. Оние што ја отфрлиле неговата милост, го жнеат тоа што го посеале. Бог е извор на животот и кога човекот ќе избере да му служи на гревот, се одвојува од Бога и на тој начин самиот се лишува од животот. Тој е оддалечен „од Божјиот живот“. Христос вели: „Кој мене ме мрази - смртта ја љуби!“ (Ефесците 4,18; Мудри изреки 8,36). Бог за извесно време им дава живот за да можат да го развијат својот карактер и да ги откријат своите начела. Кога ова ќе се доврши, ќе ги примат плодовите на сопствениот избор. Со својот бунтовен живот, сатаната и сите што се соединуваат со него се поставуваат во таква несообразност со Бога, што веќе и самото негово присуство за нив е оган кој запалува. Славата на Оној кој е љубов ќе ги уништи.

На почетокот на големата борба ангелите ова не го разбрале. Кога на сатаната и на неговата војска би им било препуштено да ги пожнеат плодовите на својот грев, тие би загинале, но небесните суштества не би сфатиле дека тоа е неизбежна последица на гревот. Во нивниот ум би останало сомневање во Божјата доброта како семе на зло што би донело свој смртоносен плод на гревот и проклетството.

Но тоа нема да биде така кога ќе се заврши големата борба. Тогаш, бидејќи е довршен планот на спасението, Божјиот карактер ќе им се открие на сите разумни суштества. Одредбите на неговиот закон ќе бидат сметани за совршени и непроменливи. Тогаш гревот ќе ја покаже својата природа, сатаната својот карактер. Тогаш искоренувањето на гревот ќе ја оправда Божјата љубов и ќе ја издигне неговата чест пред сите суштества во вселената кои со радост ја слушаат неговата волја и во чиешто срце се наоѓа неговиот закон.

Во такви пригоди ангелите можеле да се радуваат набљудувајќи го крстот на Спасителот, зашто, иако тогаш не разбрале сè, знаеле дека уништувањето на гревот и на сатаната засекогаш станало сигурно, дека откупувањето на човекот било обезбедено, а вселената станала вечно безбедна. Христос во целост го сфатил резултатот на таа жртва што е принесена на Голгота. Сето ова го гледал пред себе кога на крстот извикнал: „Се сврши!“

НА ГРОБОТ НА ЈОСИФА

769 Најпосле Исус починал. Долгиот ден на срам и мачење е завршен. Додека последните зраци на сонцето при залез објавувале дека настапува сабота, Божјиот Син мирно почивал во гробот на Јосифа. Со довршено дело и со раце прекрстени во мир, се одморал во светите часови на саботниот ден.

Во почетокот, по своето дело на создавањето, Отецот и Синот се одморале во сабота. Кога „се доврши небото и земјата и сета нивна војска“ (1. Мојсеева 2,1), Творецот и сите небесни суштества се радувале набљудувајќи ја славната сцена. Тогаш „пееше заедно утринските ѕвезди и триумфираа сите Божји синови“ (Книгата за Јов 38,7). Сега Исус се одморал од делото на откупувањето па, иако владеела жалост меѓу оние што го сакале на земјата, на небото се орела радост. Славно било ветувањето за иднината во очите на небесните суштества. Обновеното создавање, откупувањето на човечкиот род, кој го победил гревот и кој никогаш повеќе не може да падне - тоа го виделе Бог и ангелите како плод на Христовото дело. Со оваа сцена засекогаш е поврзан денот на Исусовиот одмор. Зашто неговото „дело е совршено“ и „сè што прави Бог е конечно“ (5. Мојсеева 32,4; Проповедник 3,14). „До времето кога ќе биде обновено сè, за кое Бог зборуваше од дамнина преку устата на своите свети пророци“ (Дела 3,21), саботата на создавањето, денот кога Бог лежел и се одморал во гробот на Јосифа, сè уште ќе биде ден за одмор и радост. Небото и земјата ќе се соединат во славењето „од сабота до сабота“ (Исаија 66,23), а мноштвото спасени во радосно обожавање ќе му се поклонуваат на Бога и на Јагнето.

770 Во завршните настани во денот на распнувањето даден е нов доказ за исполнување на пророштвото, ново сведоштво за Христовото божество. Кога мракот се повлекол од крстот и кога на Спасителот му се отргнал смртниот извик, веднаш се

слушал друг глас како зборува: „Навистина овој беше Божји Син“ (Матеј 27,54).

Овие зборови не биле изговорени со шепот. Сите се свртеле да видат од каде тие доаѓаат. Кој ги изговорил? Тоа бил капетан, римски војник. Божественото трпение на Спасителот и неговата ненадејна смрт со извик на победа на усните, оставиле длабок впечаток врз овој незнабожец. Во ранетото, скршено тело што висело на крстот, капетанот го препознал ликот на Божјиот Син.

Не можел да се воздржи да не ја изрази јавно својата вера. Така повторно е потврдено дека нашиот Откупител ќе го види трудот на својата душа. Дента, кога Исус умрел, тројца луѓе, кои многу се разликувале еден од друг, ја изразиле својата вера - командирот на римската стража, оној што му го носел крстот на Спасителот и оној што умираше на крст крај него.

Додека се приближувала квечерината, над Голгота почивала натприродна тишина. Мноштвото почнало да се разотидува и мнозина се вратиле во Ерусалим со значително изменет дух од оној што го покажале тоа утро. Мнозина од љубопитство, а не од омраза кон Христа, дошле да го набљудуваат распнувањето. Сè уште им верувале на обвинувањата на свештениците, а Христа го гледале како злосторник. Му се подбивале зафатени од неприродната возбуда и понесени од цганот. Но кога земјата ја обвила темнина, застанале обвинети од сопствената совест, чувствувајќи се виновни за големото зло. Средиште таа ужасна темнина не се слушнала никаква шега ниту потсмев, а кога се подигнала, во свечена тишина пошле во своите домови. Биле уверени дека обвинувањата на свештениците биле лажни, дека Исус не бил измамник, а неколку седмици подоцна, кога Петар проповедал на денот Педесетница, се наоѓале меѓу оние илјадници што го прифатиле Христа.

Меѓутоа, еврејските водачи останале неизменети со настаните за кои биле сведоци. Нивната омраза кон Исуса не се намалила. Темнината што ја обвила земјата при распнувањето не била погуста од онаа што сè уште ги обземала умовите на свештениците и поглаварите. Кога се родил, Христа го препознала звезда и ги повела мудреците до јаслите во кои лежел. Небесните војски го познавале и му пееле фалбоспев над витлеемските полјанки. Морето го познавало неговиот глас и ја послушало неговата заповед. Болеста и смртта ја препознале неговата власт и му го вратиле својот плен. Сонцето го познавало и, гледајќи ги неговите претсмртни маки, го скрило свое-

то светло лице. Карпите го познавале и се кршеле при неговиот извик. Мртвата природа го познавала Христа и сведочела за неговата божествена природа. Меѓутоа, свештениците и поглаварите во Израел не го познавале Божјиот Син.

Сепак, свештениците и поглаварите немале мир. Ја постигнале целта со тоа што го убиле Христа, но тие не го доживеале чувството на победа што го очекувале. Дури и во мигот на нивната очигледна победа, ги мачела неизвесност што ќе се случи потоа. Го чуле извикот „Се сврши!“ „Оче, во рацете твои го предавам мојот дух“ (Јован 19,30; Лука 23,46). Неспokoјни и загрижени виделе како се кршат карпите и го почувствувале силниот земјотрес.

Додека бил жив, му завидувале на Христа за влијанието што го имал среде народот, а му завидувале дури и во смртта. Повеќе се плашеле од Христа мртов, многу повеќе отколку што кога и да е се плашеле од него жив. Се плашеле дека вниманието на народот премногу го насочиле кон настаните што го придружувале Христовото распнување. Се плашеле од последиците на она што го сториле тој ден. Во никој случај не сакале неговото тело да остане на крстот во текот на саботата. Саботата се приближувала, а телата што виселе на крст би ја осквернувале нејзината светост. Така, користејќи го ова како изговор, еврејските водачи барале од Пилата да се забрза смртта на овие жртви и нивните тела да се симнат пред да зајде сонцето.

Пилат не бил расположен, како ни тие, Исусовото тело да остане на крстот. Кога добиле негова согласност, војниците им ги скршиле нозете на двајцата разбојници за да ја забрзаат нивната смрт, но, како што утврдиле, Исус веќе бил мртов. Суровите војници биле трогнати од она што го чуле и што го виделе од Христа и затоа се воздржале - не ги скршиле неговите нозе. Така во жртвувањето на Божјето Јагне се исполнил пасхалниот закон: „Нека не кршат ниту една коска на неа. Нека ја слават според прописите за Пасха“ (4. Мојсеева 9,12).

Свештениците и поглаварите се изненадиле кога утврдиле дека Христос е мртов. Умирањето на крст траело долго; тешко било да се одреди кога животот престанал. Никогаш не се чуло човек да умре шест часа по распнувањето. Свештениците сакале да бидат сигурни дека Исус умрел и по нивни совет еден војник го пробол Христа со копје меѓу ребрата. Од раната што била создадена потекле два обилни и различни млаза - едниот крв, а другиот вода.

Тоа го забележале сите набљудувачи и Јован мошне сигурно го опишува овој настан. Тој вели: „Еден од војниците го прободо со копје меѓу ребрата, и веднаш потече крв и вода. Оној што сè виде, посведочи, а неговото сведоштво е веродостојно и тој знае дека ја зборува вистината, за и вие да поверувате. Имено, сето ова се случи за да се исполни Писмото: 'Негова коска нема да биде скршена.' А на друго место Писмото вели: 'Ќе гледаат на Оној кого го прободоа'" (Јован 19,34-37).

По воскресението свештениците и поглаварите пронесуваа глас дека Христос не умрел на крстот, дека само се онесвестил и потоа оживеал. Друга вест тврдела дека телото што е положено в гроб не било вистинско тело од месо и коски, туку само нешто слично на тело.

Постапката на римските војници ги побива овие неvistини. Тие не ги скршиле неговите нозе затоа што веќе бил мртов. За да ги задоволат свештениците, му ги прободо ребрата. Кога животот веќе не би бил згаснат, оваа рана би предизвикала моментална смрт.

Исусовата смрт не била предизвикана ниту од прободувањето со копје ниту од маките на крстот. Тој извик, изговорен „со силен глас“ (Матеј 27,50; Лука 23,46) во мигот на смртта, и млазот крв и вода што потекол од пределот на ребрата, покажуваат дека Тој умрел затоа што му препукнало срцето. Неговото срце препукнало од душевна болка. Го убил гревот на овој свет.

Со Христовата смрт згаснале надежите на неговите ученици. Со неопишана болка ги набљудувале неговите затворени очи и неговата наведена глава, неговата коса слепена со крв, неговите прободени раце и нозе. До последен миг не верувале дека ќе умре и затоа одвај можеле да поверуваат дека навистина е мртов.

Столчени со тага, ги заборавиле неговите зборови што ја преткажувале токму оваа сцена. Ништо што зборувал не можело сега да ги утеша. Го виделе само крстот и Жртвата како крвави на него. Иднината изгледала темна и безнадежна. Нивната вера во Исуса исчезнала, но никогаш како сега не го сакале во толкава мера својот Господ. Никогаш порано не ја чувствувале во толкава мера неговата важност и својата потреба од негово присуство.

Дури и во смртта Христовото тело било мошне драгоценост за неговите ученици. Копнеее достоинствено да го закопаат, но не знаеле како да го остварат тоа. Исус бил осуден како бун-

товник против римската власт, а луѓето погубени поради таков прекршок биле закопувани на гробишта посебно одредени за такви злосторници. Ученикот Јован со жените од Галилеја останал крај крстот. Не можеле да им го препуштат телото на својот Господ на бесчувствителните војници да го закопаат на толку срамни гробишта. Сепак, тоа не можеле да го спречат. Не можеле да добијат никакво одобрение од еврејските власти, а врз Пилата немале никакво влијание.

Во оваа неприлика на учениците им дошле на помош Јосиф од Ариматеја и Никодим. Обајцата го познавале Пилата и биле членови на Синедрионот. Обајцата биле богати и влијателни луѓе. Тие решиле да помогнат Христовото тело да се закопа со почести.

Јосиф смело отишол кај Пилата и го замолил за Исусовото тело. Пилат дури сега првпат слушнал оти Исус веќе е мртов. До него допреле противречни вести за настаните што го придружувале распнувањето, но сознанието за Христовата смрт намерно е криено од него. Свештениците и поглаварите му обрнале внимание на Пилата дека Христовите ученици би можеле да изведат измама со неговото тело. Откако го чул барањето на Јосифа, го повикал капетанот кој бил на должност крај крстот и дознал дека Исус навистина умрел. Се потрудил да добие извештај од него за сцените на Голгота кој го потврдил сведоштвото на Јосифа.

Барањето на Јосифа е задоволено. Додека Јован чекал вознемирен поради закопот на својот Учител, Јосиф се вратил со налог од Пилата за Христовото тело; Никодим стигнал донесувајќи околу сто литри помешана смирна и алој за негово помазание. На најпочитуваниот во цел Ерусалим не би можело да му се укаже поголема почест за време на смртта. Учениците биле мошне изненадени кога ги виделе овие богати поглавари кои исто толку биле заинтересирани за закопот на нивниот Господ како и самите тие.

Ни Јосиф ни Никодим не го прифатиле отворено Спасителот додека бил жив. Знаеле дека таквиот чекор би ги исклучил од Синедрионот, а се надевале дека со своето влијание ќе го заштитат на неговите заседанија. Се чинело дека за извесно време успевале. Но, забележувајќи ја нивната наклоност кон Христа, подмолните свештеници ги осуетиле нивните планови. Во нивно отсуство Исус бил осуден и предаден да се распне. Сега, кога бил мртов, не криеле веќе да покажат колку му се приврзани. Додека учениците се плашеле јавно да се покажат

како негови следбеници, Јосиф и Никодим храбро му прискокнале на помош. Помошта на овие богати почитувани луѓе во овој миг била мошне потребна. Тие за својот мртов Учител можеле да го сторат она што не можеле да го сторат сиромашните ученици; нивното богатство и влијание во голема мера ги штителе од злобните свештеници и поглавари.

Нежно и со почит со свои раце го симнале Исусовото тело од крстот. Од нивните очи бргу капеле солзи на сочувство додека го гледале неговото изранавено и измачено тело. Јосиф имал нов гроб издлабен во карпа. Го чувал за себе, но бидејќи бил близу до Голгота, сега го приготвил за Исуса. Телото, заедно со мирисите што ги донел Никодим, грижливо е завиткано во ленен чаршаф и Спасителот е пренесен до гробот. Тука овие тројца ученици ги исправиле повредените нозе и ги прекрстиле ранетите раце на неподвижните гради. Жените Галилејки дошле да видат дали е сторено сè што можело да се стори за мртвото тело на нивниот сакан Учител. Го виделе тешкиот камен потпрен на влезот на гробот во кој е положен Спасителот да почива. Жените биле последни крај крстот и последни на Христовиот гроб. Додека се спуштале вечерните сенки, Марија Магдалена, и другата Марија, се задржале околу местото на почивање на нивниот Господ, леејќи солзи жалоснички над судбината на Оној што го сакале. „Потоа се вратија... а во саботата си почиваа според заповедта“ (Лука 23,56).

Тоа била сабота што нема никогаш да ја забораваат ожалостените ученици, а исто така и свештениците, поглаварите, законците и народот. Кога сонцето заогало, при крајот на денот за подготовка, се огласиле трубите, означувајќи дека саботата почнала. Пасха е празнувана онака како што се празнувала со векови, додека Оној, на кого таа укажувала, лежел во Јосифовиот гроб убиен од рацете на злосторниците. Предворјата на храмот во саботата биле исполнети со верници. Првосвештеникот од Голгота бил тука, облечен во сјајна свештеничка облека. Свештениците со бели капи, потполно окупирани, ги извршувале своите должности. Меѓутоа, некои од присутните не биле мирни додека за гревот била принесувана крвта на јунците и јарците. Не биле свесни дека симболите се исполниле, дека за гревовите на светот е принесена бесконечната Жртва. Не знаеле дека обредната служба немала повеќе никаква важност. Но никогаш порано на таа служба не присуствувале со толку противречни чувства. Трубите, музичките инструменти и гласовите на пеачите биле гласни

775 и јасни како и обично. Меѓутоа, сите чувствувале дека се случува нешто необично. Еден по еден се распрашувале за несекојдневниот настан што се одиграл. До тогаш светињата над светињите неприкосновено е чувана од сите што не смееле да влезат во неа. Но сега била отворена за сите очи. Тешката извезена завеса, направена од чист лен и богато украсена со злато и пурпур, била раскината од горе до долу. Местото на кое Господ се состанувал со првосвештеникот да ја објави својата слава, местото што било света Божја сала за прием, било отворено за секое око - место што Господ не го признавал повеќе. Свештениците стусено служеле пред олтарот. Оголеноста на светињата над светињите ги исполнувала со ужас на несреќата што настапувала.

Многу умови биле окупирани со мисли предизвикани со сцените на Голгота. Од распнувањето, сè до воскресението, многу будни очи постојано ги истражувале пророштвата, некои да најдат докази дека Исус не бил она што тврдел, а други со болно срце трагале по докази дека Тој навистина е вистинскиот Месија. Иако истражувале со различни цели, сите биле осведочени во истата вистина - дека пророштвото се исполнило во настаните на неколкуте минати денови и дека Распнатиот е Откупител на светот. Мнозина што учествувале тогаш во службата, никогаш повеќе не учествувале во пасхалните обреди. Дури и многу свештеници биле осведочени во вистинскиот Исусов карактер. Нивното истражување на пророштвата не било напразно, зашто по неговото воскресение го признале за Божји Син.

Кога го видел Исуса подигнат на крст, Никодим се сетил за неговите зборови изговорени ноќта на Маслинската гора: „Како Мојсеј што подигна змија во пустината, така мора да биде подигнат Синот човечки, за секој што верува во него да има живот вечен“ (Јован 3,14.15). Таа сабота, додека Христос лежел в гроб, Никодим имал можност да размислува. Сега неговиот ум го осветлила појасна светлина, па зборовите што му ги изговорил Исус не биле повеќе таинствени. Чувствувал дека многу загубил што не се поврзал со Спасителот во текот на неговиот живот. Сега си спомнувал за настаните од Голгота. Христовата молитва за оние што го распнале и неговиот одговор на молбата на разбојникот што умираше му зборувале на срцето на овој учен советник. Повторно го набљудувал Спасителот во неговата агонија и пак го чул тој последен извик „Се сврши“, изговорен како извик на победник. Повторно ја

набљудувал земјата како се лула, затемнетото небо, раскинатата завеса, скршените карпи, и неговата вера засекогаш се утврдила. Истиот настан, што ги уништил надежите на учениците, ги осведочил Јосифа и Никодима во Исусовото божество. Нивните стравувања ги совладала храброста на нивната цврста и непоколеблива вера.

Никогаш Христос не го привлекол во толкава мера вниманието на мноштвото како сега кога е положен в гроб. Луѓето, како и обично, ги доведувале своите болни и неволници во предворјето на храмот, распрашувајќи се: Кој може да ни каже нешто за Исуса од Назарет? Мнозина дошле од далеку да го најдат Оној што ги лекувал болните и ги воскреснувал мртвите. Од сите страни се слушал извикот: Го бараме Христа Исцелителот! Свештениците во оваа пригода ги прегледале оние за кои се мислело дека покажуваат знаци на лепра. Мнозина морале да чујат дека нивните мажи, жени или деца се прогласени за лепрозни и осудени да ја напуштат сигурноста на својот дом и наклоноста на своите пријатели, за од далеку да ги предупредуваат поминувачите со болниот извик: „Нечист, нечист!“ Пријателските раце на Исуса од Назарет, кои никогаш не одбивале со допир да ја исцелат одвратната лепра, сега биле прекрстени на неговите гради. Усните, кои на неговата молба одговарале со утешните зборови: „Сакам, исчисти се!“ (Матеј 8,3), сега биле неми. Мнозина напразно им се обраќале на првосвештениците и поглаварите за сочувство и олеснение. Било очигледно дека решително сакале пак да го имаат Христа жив во својата средина. Упорно и ревно се распрашувале за него. Не сакале да си одат. Меѓутоа, ги истерале од предворјето на храмот и на капиите поставиле војници да го враќаат мноштвото што барало да влезе со своите болни и со оние што умираат.

Неволниците што дошле Спасителот да ги исцели се разочарале и се обесхрабриле. Улиците биле исполнети со лелеци. Болните умирале поради недостиг од исцелувачкиот допир на Исуса. Напразно барале совет од лекарите; никој немал таква сила како Оној што лежел во гробот на Јосифа.

Тажните извици на страдалниците уверливо им сведочеле на илјадници дека исчезнала голема светлина од овој свет. Без Христа земјата станала мрак и темнина. Мнозина, чиишто гласови се слеале со извикот: „Распни го, распни!“ сега ја сфатиле несреќата што се урнала врз нив, па кога Тој би бил уште жив, исто толку ревно би викале: Пушти ни го Исуса!

777 Кога луѓето дознале дека свештениците го погубиле Исуса, се распрашувале за неговата смрт. Подробностите за неговото судење се држани во најдлабока тајност, но за време додека се наоѓал во гробот, неговото име не слегувало од илјадници усни, а извештаите за неговото срамно судење и за нечовечноста на свештениците и поглаварите кружеле насекаде. Умните луѓе ги повикале овие свештеници и поглавари да ги објаснат пророштвата на Стариот завет за Месија, и додека тие се обидува- ле да смислат некоја лага како одговор, се збуниле. Не можеле да ги објаснат пророштвата што укажувале на Христовите страдања и смрт, па мнозина од оние што се распрашувале се осведочиле дека светите списи се исполниле.

Одмаздата за која свештениците мислеле дека ќе биде слат- ка, им станала мошне горчлива. Знаеле дека се соочиле со остро народно неодобрување; знаеле дека токму оние што ги поттикнале против Христа, сега биле вцашени со нивното срамно дело. Овие свештеници се обидува- ле да веруваат дека Исус е измамник, но било напразно. Некои од нив стоеле крај гробот на Лазара и виделе како мртовецот се враќа во живот. Се треселе од страв дека Христос сам ќе се дигне од мртвите и дека повторно ќе се појави пред нив. Тие го чуле како изјавува дека има власт да го положи својот живот и повторно да го земе. Се сетиле и како рекол: „Урнете го овој храм и за три дена пак ќе го подигнам“ (Јован 2,19). Јуда им ги пренел збо- ровите што им ги упатил Исус на своите ученици за време на последното патување во Ерусалим: „Еве влегуваме во Еруса- лим, каде што Синот човечки ќе им биде предаден на главари- те свештенички и на законците, и тие ќе го осудат на смрт и ќе им го предадат на паганите да му се изнаподбиваат, да го камшикуваат и да го распнат. Но Тој ќе воскресне третиот ден“ (Матеј 20,18.19). Кога ги слушнале овие зборови, се потсмева- ле и се подбивале. Но сега се сетиле дека досега се исполниле сите Христови преткажувања. Рекол дека третиот ден повторно ќе стане, и кој би можел да каже дека и ова нема да се исполни. Се обиделе да се ослободат од овие мисли, но никако не може- ле. Како и нивниот татко, Ѓаволот, верувале и се треселе.

Сега, кога престанало возбудувањето, на нивните умови им се наметнал Христовиот лик. Го гледале како стои мирен и достоинствен пред своите непријатели, поднесувајќи ги без никакво мрmoreње нивните подбиви и малтретирања. Сите настани од неговото судење и распнување повторно се враќале со непреодоливо осведочување дека Тој е Божји Син.

Чувствувале дека во секое време може да се појави меѓу нив како Обвинет, но кој станал Тужител, осуден, но сега Судија, Убиен, но како Оној кој бара правда за својата смрт од страна на своите убијци.

Во саботата имале малку одмор. Иако никогаш не би го престапиле прагот на незнабошците, плашејќи се да не се осквернат, сепак одржале советување за Христовото тело. 778
 Смртта и гробот мора да го задржат Оној што тие го распнале. „Следниот ден, по денот за подготовка, првосвештениците и фарисеите се собраа кај Пилата и му рекоа: ‘Господару, се сетивме дека оној измамник, уште додека беше жив рече: ‘Ќе воскреснам по три дни.’ Затоа, заповедај да биде чуван гробот до третиот ден за да не дојдат неговите ученици и да го украдат, па да му кажат на народот: ‘Воскресна од мртвите’, та последната измама да биде полоша од првата. А Пилат им рече: ‘Еве ви стража. Појдете и чувајте го како што знаете’“ (Матеј 27,62-65).

Свештениците дале упатства за обезбедување на гробот. Пред отворот е поставен голем камен. Преку овој камен поставиле јаже, прицврстувајќи ги краиштата за карпата и запечатувајќи ги со римски печат. Каменот не можел да се помести без да се скрши печатот. Стражата од стотина војници, поставена околу гробот, лесно можела да спречи секој непознат да се матка околу него. Свештениците сториле сè што можеле да го задржат Христовото тело таму каде што било положено. Тој бил толку сигурно запечатен во својот гроб, како да требало тука да остане за сите времиња.

Така се советувале и планирале слабите луѓе. Овие убијци воопшто не ја сфатиле залудноста на своите напори. Но Бог се прославил со нивното дејствување. Токму овие напори, вложени да се спречи Христовото воскресение, се најуверливи докази што го потврдуваат. Колку поголем бил бројот на војниците поставени околу гробот, толку посилено ќе биде сведоштвото дека Тој воскреснал. Стотици години пред Христовата смрт, Светиот Дух објавил преку псалмистот: „Зошто беснеат паганските народи, племиња коват залудни заговори? Цареви по земјата се креваат и владетели се здружуваат против Господа и против неговиот Помазаник... а Господ им се потсмева, се смее Тој што на небото царува“ (Псалм 2,1-4). Римските стражари и римското оружје биле немоќни да го задржат во гробот Господарот на животот. Се приближувал часот на неговото ослободување.

„ГОСПОД СТАНА“

Оваа глава се темели на Матееј 28,2-4.11-15

779 Ноќта на првиот ден од седмицата полека поминувала. Настапил најмрачниот миг што му претходи на осамнувањето. Христос сè уште бил заробеник во својот тесен гроб. Големиот камен бил на своето место, римскиот печат нескршен, римските чувари стоеле на стража. Тука се наоѓале и невидливи стражари. Околу ова место биле собрани војските на лошите ангели. Кога би било можно, кнезот на темнината со својата отпадната војска засекогаш би го сочувал запечатен гробот кој го држел Божјиот Син. Меѓутоа, гробницата ја опкружувала небесна војска. Ангели „силни и јаки“ го чувале гробот и чекале да го поздрават со добредојде Кнезот на животот.

„Наеднаш земјата се затресе силно, зашто слезе Господен ангел од небото“. Облечен во сето Божје оружје, од небесните дворови излегол ангел. Пред него оделе и му го осветлувале патот сјајни зраци на Божјата слава. „Лицето му светеше како молња, а облеката му беше бела како снег. Од страв пред него стражарите се преплашија и паднаа како мртви“.

А сега, свештеници и поглавари, каде е силата на вашата стража? Храбрите војници, кои никогаш не се плашеле од човечка сила, сега биле заробени без меч и копје. Лицето што 780 го гледале сега не е лице на некој смртен борец, туку лицето на најмоќниот во Господовата војска. Овој весник ја заземал положбата од која паднал сатаната. Тој е оној што го објавил Христовото раѓање на витлеемските ритчиња. При неговото приближување земјата се тресе, војските на темнината бегаат и додека тој го трга каменот, се чини како небото да се симнало на земјата. Војниците го гледаат како го отстранува каменот како некое каменче и го слушаат како извикнува: „Сине Божји, те вика твојот Отец, стани!“ Го гледаат Исуса како излегува од гробот и ја слушаат неговата објава над разурнатиот гроб:

„Јас сум воскресение и живот!“ Додека излегува во величество и слава, ангелските војски длабоко се поклонуваат пред Откупителот и го поздравуваат со добредојде со песна и фалба.

Земјотрес го означил часот кога Христос го положил својот живот, а друг го посведочил мигот кога победнички повторно го зел. Тој, кој ја победил смртта и гробот, со победнички чекор излегол од гробот среде земјотрес, молскање на молњи и грмежи. Кога повторно ќе дојде на земјата, Тој ќе ја потресе „не само земјата, туку и небото“. „земјата ќе се тетерави како пијан човек, ќе се ниша како колиба“. „Небесата се свиткаа како книга“, „состојките ќе бидат уништени и земјата ќе изгори со сите нејзини дала“. Но „Господ е прибежиште на својот народ и заштита на синовите Израелови“ (Евреите 12,26; Исаија 24,20; 34,4; 2. Петрово 3,10; Јоил 3,16).

При Исусовата смрт војниците среде бел ден ја виделе земјата обвина во темнина, при воскресението го виделе сјајот на ангелот како ја осветлува ноќта и чуле како небесните жители со голема радост победносно пеат: Ти го победи сатаната и силите на темнината; Ти ја победи, ја надвладае смртта!

Христос излегол од гробот прославен додека го набљудувале римските стражари. Нивните очи биле приковани за лицето на Оној кого неодамна го исмевале и на кого му се подбивале. Во ова прославно Суштество го набљудувале Заробеникот што го виделе во судската сала, на кого му исплеле трнов венец. Тоа бил Оној кој без опирање стоел пред Пилата и Ирода, Оној чиешто тело било измачено со свирепост и шибање. Тоа бил Оној кој е прикован на крст и пред кого свештениците и поглаварите, полни со самозадоволство, мафтале со главата велејќи: „Спасува други, а самиот себе не може да се спаси“ (Матеј 27,42). Тоа бил Оној кој е положен во новиот гроб на Јосифа. Со небесна одлука Затвореникот е ослободен. Кога и горите и планините би го затвориле неговиот гроб, не би можеле да го спречат неговото излегување.

781

Кога се појавил ангелот и прославениот Спасител, римските стражари се обесхрабриле и паднале како мртви. Кога исчезнала небесната придружба од нивниот поглед, станале и бргу, колку што ги носеле треперливите нозе, пошле кон капијата на градината. Тетеравејќи се како пијани, се упатиле во градот, објавувајќи им ја прекрасната новост на сите со кои се сретнувале. Пошле кај Пилата, но нивниот извештај стигнал до еврејските власти, па првосвештениците и поглаварите пратиле да ги доведат прво кај нив. Овие војници изгледале

чудно. Тресејќи се од страв, со бледи лица, посведочиле за Христовото воскресение. Војниците раскажале сè, токму онака како што виделе; немале време да мислат или да раскажат ништо друго освен вистината. Со болен израз кажал: Оној што беше распнат на крст беше Божји Син. Го чувме ангелот кој го прогласи за небесно Величество, за Цар на славата.

Лицата на свештениците биле како лица на мртовци. Кајафа се обидел да зборува. Усните му се движеле, но не изустиле ниту еден збор. Војниците се приготвувале да ја напуштат судницата, кога еден глас ги запрел. Кајафа најпосле успеал да проговори. Чекајте, чекајте - рекол. Немојте никому да му зборувате за она што сте го виделе.

782 Тогаш на војниците им е речено да шират лажен извештај. „Кажете“, велеле свештениците, „дојдоа неговите ученици ноќе и го украдоа додека ние спиевме“. Овде свештениците се измамиле. Како можат војниците да кажат дека учениците го украде телото додека спиеле? Кога би спиеле, како би можеле да го знаат тоа? А кога би се докажала кражбата на Христовото тело, зар свештениците не би биле први што би ги осудиле? Или, ако стражата спиела крај гробот, зар свештениците не би биле први да ги обвинат кај Пилата?

Војниците се вшашувале при помислата да бидат обвинети дека спиеле на должност. Тоа бил прекршок што се казнувал со смрт. Дали лажно ќе сведочат, мамејќи го народот и доведувајќи ги своите животи во опасност? Зар не биле будни на својата заморна стража? Како можат да поднесат суд и лажно да се заколнат дури и од љубов кон парите?

За да го замолкнат сведоштвото од кое се плашеле, свештениците им ветиле на стражарите дека ќе ги заштитат, истакнувајќи дека ниту Пилат, ниту тие, не би сакале да кружи таков извештај. Римските војници својата чесност им ја продале на Евреите за пари. Дошле пред свештениците донесувајќи ја најпотресната вест на вистината; отишле натоварени со пари и со лажен извештај на усните што за нив го измислиле свештениците.

Во меѓувреме извештајот за Христовото воскресение стигнал и до Пилата. Иако Пилат бил одговорен што Христа го осудил на смрт, тој главно бил рамнодушен. Иако го осудил Спасителот против своја волја и со чувство на сожалување, до тој миг не чувствувал вистинска грижа на совеста. Преплашен, сега се затворил во својата куќа, решен да не види повеќе никого. Меѓутоа, свештениците се протуркале до него, му ја

раскажале приказката што самите ја измислиле и упорно го молеле да им го прости на стражарите занемарувањето на должноста. Пред да се согласи со тоа, стражарите ги испитал лично за себе. Плашејќи се за својата сигурност, тие не се осмелувале ништо да скријат и Пилат од нив дознал сè што се случило. Не се распрашувал повеќе за тоа, но од тогаш немал повеќе мир.

Кога Исус е положен во гроб, сатаната ликувал. Се осмелил да се надева дека Спасителот нема повеќе да го земе својот живот. Тврдел дека полага право на Господовото тело и поставил своја стража околу гробот, сакајќи да го задржи Христа како заробеник. Бил мошне лут кога неговите ангели побегнале пред небесниот весник. Кога го видел Христа како излегува како победник, знаел дека неговото царство ќе заврши и дека на крај и самиот ќе мора да умре.

Со тоа што го убиле Христа, свештениците себеси се сториле сатанско орудие. Сега биле потполно во негова власт. Заплеткани во неговата стапица, не виделе никакво ослободување освен само борба против Христа. Кога го чуле извештајот за неговото воскресение, се исплашиле од гневот на народот. Чувствувале дека животите им се во опасност. Нивна единствена надеж била да докажат дека Христос е измамник со тоа што ќе негираат дека воскреснал. Ги поткупиле војниците и обезбедиле молчење од страна на Пилата. Насекаде ги ширеле своите лажни извештаи. Но имало сведоци што не можеле да ги замолкнат. Мнозина го чуле сведоштвото на војниците за Христовото воскресение. А некои од умерените воскреснале со Христа и се појавиле пред мнозина изјавувајќи дека Тој станал. Оние што ги виделе овие воскреснати и што го чуле нивното сведоштво, им однеле извештај на свештениците. Свештениците и поглаварите живееле во постојан страв - одејќи низ улиците и дома да не се сретнат лице в лице со Христа. Чувствувале дека за нив нема никаква сигурност. Резите и бравите биле слаба заштита од Божјиот Син. Дење и ноќе пред очи им се појавувала онаа страшна сцена од судницата кога викале: „Крвта негова нека падне врз нас и врз нашите деца“ (Матеј 27,25). Никогаш нема да избледи од нивното сеќавање таа сцена. Никогаш повеќе нема да падне мирен сон на нивната перница.

Кога се слушнал гласот на моќниот ангел крај Христовиот гроб како зборува: „Те вика твојот Отец“, Спасителот излегол од гробот со животот што се наоѓал во самиот него. Сега

е докажана вистинитоста на неговите зборови: „Јас го давам својот живот за повторно да го земам... Имам власт да го дадам, имам власт пак да го земам“. Сега се исполнило пророштвото што го кажал пред свештениците и поглаварите: „Урнете го овој храм и за три дена пак ќе го подигнам“ (Јован 10,17.18; 2,19).

Над разурнатата гробница на Јосифа, Христос победоносно објавил: „Јас сум воскресение и живот“. Овие зборови можело да ги изговори само Божеството. Сите создадени суштества живеат со Божја волја и сила. Тие се зависни примачи на животот од Бога. Од највозвишениот серафим до најскромното живо суштество, сите одново примаат сила од Изворот на животот. Само Оној кој е едно со Бога може да каже: Имам власт да го дадам животот и имам власт да го земам. Во својата божествена природа Христос поседувал сила да ги скрши оковите на смртта.

Христос станал од мртвите како првина на оние што спијат. На него укажувал снопот како жртва-приказница и неговото воскресение се случило токму оној ден кога пред Господа ⁷⁸⁶ требало да се принесе тој сноп. Повеќе од илјада години се вршел овој симболички обред. Од нивите се собирали првите класје зрело жито и кога народот одел во Ерусалим на Пасха, снопот на првината се прикажувал како жртва-благодарница пред Господа. Сè додека не било извршено ова, не почнувал срд да жнее и житото да се собира во снопови. Снопот посветен на Бога ја претставувал жетвата. Така и првината, Христос, ја претставувал големата духовна жетва што ќе се собере за Божјето царство. Неговото воскресение е слика и залог за воскресението на сите праведници што умреле. „Зашто, ако веруваме дека Исус умре и воскресна, така и оние кои умреле во Исуса, Бог ќе ги земе со него“ (1. Солуњаните 4,14).

Кога станал, Христос од гробот извел многу заробеници. Земјотресот при неговата смрт ги отворил нивните гробови и кога Тој станал и тие излегле со него. Тоа биле Божји соработници кои и по цена на својот живот сведочеле за вистината. Сега требало да бидат сведоци за Оној што ги подигнал од мртвите. За време на својата служба Исус дигал мртви во живот. Тој го воскреснал синот на вдовицата од Наин, ќерката на поглаварот и Лазара. Но тие не биле облечени во бесмртност. Иако воскреснале, сè уште биле подложни на смртта. Но оние што излегле од гробот при Христовото воскресение, станале во вечен живот. Тие се вознеле со него како знак на неговата победа над смртта и гробот. Овие, рекол Христос,

не се повеќе заробеници на сатаната. Јас ги откупив. Јас ги изведов од гробот како првина на мојата сила, да бидат со мене каде што сум јас, за никогаш повеќе да не видат смрт или да вкушат болка.

Овие отишле во градот и им се покажале на мнозина објавувајќи: Христос воскресна од мртвите и ние воскреснавме со него. Така е овековечена светата вистина за воскресението. Воскреснатите свети сведочеле за вистинитоста на зборовите: „Ќе оживеат твоите мртви, ќе воскреснат мртвите тела“. Нивното воскресение било сликовит приказ за исполнување на пророштвото: „Разбудете се и триумфирајте вие, жители на правот! Зашто... земјата ќе ги исфрли мртвците“ (Исаија 26,19).

Христос за верниците е воскресение и живот. Во нашиот Спасител е обновен животот што е загубен поради гревот; Тој во себе има живот да го оживее оној кого што сака. Нему му е дадено правото да дарува бесмртност. Животот што го положил во човечка природа, Тој повторно го зема и му го дава на човечкиот род. „Јас дојдов“, рекол Тој, „за да имаат живот и да го имаат во изобилие“. „А кој пие од водата што јас ќе му ја дадам, нема да биде жеден довека, туку водата што јас ќе му ја дадам ќе стане во него извор на вода која извира во вечен живот“. „Кој го јаде телото мое и ја пие крвта моја, има живот вечен, и јас ќе го воскреснам во последниот ден“ (Јован 10,10; 4,14; 6,54). 787

За верникот смртта не значи многу. Христос за неа зборува како да има мала важност. „Оној што ќе ја одржи мојата реч, нема да види смрт довека“, „нема да вкуси смрт довека“.

За христијанинот смртта е само сон, миг на тишина и темнина. Животот е скриен со Христа во Бога и „кога ќе се јави Христос, нашиот живот, тогаш и вие ќе се јавите со него во слава“ (Јован 8,51.52; Колошаните 3,4).

Гласот на крстот „Се сврши“ се чул меѓу мртвите. Тој продрел низ сидовите на гробниците и ги повикал умрените да станат. Така ќе биде кога од небото ќе се слушне Христовиот глас. Тој глас ќе продре во гробниците и ќе ги отвори могилиците и мртвите во Христа ќе воскреснат. При воскресението на Спасителот се отвориле неколку гробови, но при неговото второ доаѓање сите драгоцени мртви ќе го чујат неговиот глас и ќе излезат во славен бесмртен живот. Истата сила што го подигнала Христа од мртвите, ќе ја подигне и неговата Црква и ќе ја прослави со него, над сите господства, над сите сили, над секое име што се спомнува, не само на овој свет, туку и во светот што ќе дојде.

„ЗОШТО ПЛАЧЕШ?“

*Оваа глава се ѿемели на Матѿеј 28,1.5-8; Марко 16,1-8;
Лука 24,1-12; Јован 20,1-18*

788 Жените што стоеле крај Христовиот крст будно бдееле и чекале да помине саботата. Првиот ден во седмицата, мошне рано, се упатиле кон гробот, носејќи драгоцени мириси за да извршат помазание на телото на Спасителот. Не помислувале на неговото воскресение од мртвите. Сонцето на нивното надевање зашло и во нивните срца се настанила ноќ. Додека одеа патем, си прикажувале за Христовите дела на милосрдие и за неговите утешни зборови. Меѓутоа, не се сетиле за неговите зборови: „Но пак ќе ве видам“ (Јован 16,22).

Не знаејќи што се случува, се приближувале кон градината, велејќи: „Кој ќе ни го помести каменот од влезот на гробот?“ Знаеле дека не можат да го поместат каменот, а сепак го продолжиле патот. Одненадеж небото засветило со слава која не доаѓала од сонцето што се раѓало. Земјата се тресела. Виделе дека големиот камен е тргнат. Гробот бил празен.

789 Сите жени не дошле од ист правец на гробот. Марија Магдалена прва стигнала на местото; гледајќи дека каменот е отстранет, побрзала да им каже на учениците. Во меѓувреме пристигнале и другите жени. Околу гробот светела светлина, но во него го немало Христовото тело. Додека жените се задржувале тука, одненадеж забележале дека не се сами. Младич, облечен во сјајна облека, седел крај гробот. Тоа бил ангелот што го отстранил каменот. Тој се престорил во човек за да не ги исплаши Исусовите пријатели. Сепак, околу него сè уште светела светлина на небесната слава и жените се исплашиле. Се свртиле да побегнат, но ангелот ги запрел со зборовите: „Не плашете се, зашто знам дека го барате Исуса распнатиот. Не е тука, зашто воскресна, како што кажа. Дојдете и видете

го местото каде што лежеше, и отидете бргу и кажете им на неговите ученици дека воскресна од мртвите“. Повторно погледнале во гробот и повторно ја чуле таа прекрасна вест. Тука се наоѓал друг ангел во човечка лика кој рекол: „Зошто го барате живиот меѓу мртвите? Тој не е овде. Воскресна! Спомнете си како ви зборуваше додека уште беше во Галилеја: ’Синот човечки треба да биде предаден во рацете на грешниците, дека ќе биде распнат и дека ќе воскресне третиот ден“.

Тој станал! Тој станал! Жените постојано ги повторувале овие зборови. Мирисите за помазание не биле веќе потребни. Спасителот е жив, не мртов! Сега се сетиле дека, зборувајќи за својата смрт, рекол оти повторно ќе стане. Колку прекрасен бил овој ден за светот! Жените бргу се оддалечиле од гробницата и „со страв и со голема радост отрчаа да им соопштат на неговите ученици“.

Марија не ја чула добрата вест. Отишла кај Петар и Јован со жалосна вест: „Го зеле Господа од гробот и не знаеме каде го положиле“. Учениците побрзале на гробот и го нашле како што кажала Марија. Ги виделе покривката и крпата, но не го нашле својот Господ. Сепак, дури и овде се наоѓало сведоштво дека станал. Мртовечката облека не е отфрлена немарно, туку внимателно сложена и ставена на свое место. Јован „виде и поверува“. Тој уште не ги разбрал зборовите на Писмото дека Христос мора да стане од мртвите, но сега си спомнал за зборовите на Спасителот со кои го преткажал своето воскресение.

Христос сам, мошне грижливо ја оставил мртовечката облека. Кога крај гробот слегол силен ангел, нему му се придружил и друг кој, заедно со други, бдеел над Господовото тело. Кога небесниот ангел го тргнал каменот, друг ангел влегол во гробот и ги одврзал завоите на Исусовото тело. Меѓутоа, раката на Спасителот ги сложила сите поединечно и ги ставила на одредено место. Во очите на Оној што управува и со свездата и со атомот нема ништо неважно. Во сите негови дела се гледа ред и совршенство.

Марија ги следела Јована и Петар до гробот, а кога тие се вратиле во Ерусалим, таа останала. Додека гледала во празниот гроб, нејзиното срце го исполнила жалост. Погледнувајќи внатре, видела два ангела, еден крај главата, а друг крај нозете на местото на кое лежел Исус. „Жено, зошто плачеш?“, ја прашале. „Затоа што го зеле мојот Господ“, одговорила, „и не знам каде го положиле“.

Тогаш се оддалечила дури и од ангелите, мислејќи дека мора да најде некого кој би можел да ѝ каже што е сторено со Исусовото тело. Во тој миг ѝ се обратил еден друг глас: „Жено, зошто плачеш? Кого го бараш?“ Со очи замаглени од солзи, Марија видела лик на некој човек и, мислејќи дека тој е градинарот, рекла: „Господине, ако си го однел ти, кажи ми каде си го положил и јас ќе го земам“. Ако гробницата на овој богаташ е премногу почесно место за Исусовиот закоп, таа сама ќе се погрижи да пронајде место за него. Постоел гроб што Исус го испразнил со својот глас, гробот во кој лежел Лазар. Зар таму не би можела да пронајде место за закоп на својот Господ? Чувствувала дека во нејзината болка грижата за неговото драгоцено, распнато тело би ѝ донела голема утеха.

Меѓутоа, сега Исус со својот добро познат глас ѝ рекол: „Марија!“ Веднаш знаела дека Тој што ја ословил не бил странец и, свртувајќи се, го видела пред себе Христа жив. Во својата радост заборавила дека бил распнат. Потрчувајќи кон него, како да сакала да му ги прегрне нозете, рекла: „Рави!“ Но Христос ја подигнал раката, велејќи: Не задржувај ме, „зашто сè уште не сум појден горе кај Отецот. Туку оди кај моите браќа и кажи им: ‘Се враќам кај мојот Отец и вашиот Отец, кај мојот Бог и вашиот Бог‘“. Марија отишла кај учениците со радосната вест.

Исус одбил да прими почест од својот народ додека не добил гаранција дека Отецот ја прифаќа неговата жртва. Тој се вознел во небесните дворови и лично од Бога добил уверување дека неговата жртва на помирување за гревовите на луѓето е доволна, дека со неговата крв сите ќе можат да добијат вечен живот. Отецот го потврдил заветот што му го дал на Христа дека ќе ги прифати луѓето што се каат и што се послушни и дека ќе ги сака онака како што го сака својот Син. Христос требало да го заврши своето дело и да го исполни својот завет „човекот да вреди повеќе од претопено злато, повеќе од злато офирско“ (Исаија 13,12). Сета власт и на небото и на земјата му е дадена на Кнезот на животот, а Тој се вратил кај своите следбеници во светот на гревот за да може да им ја подари својата сила и слава.

Додека Спасителот бил во Божје присуство, примајќи дарови за својата Црква, учениците размислувале за неговиот празен гроб, тагувале и плачеле. Денот, кој за целото небо бил ден на радост, за учениците бил ден на неизвесност, ден на збрка и забуна. Нивната недоверба кон сведоштвото на

жените покажува колку ниско паднала нивната вера. Вестите за Христовото воскресение толку се разликувале од она што го очекувале, што во тоа не можеле да веруваат. Биле премногу добри за да бидат вистинити, си мислеле тие. Слушале толку многу доктрини и самонаречени научни теории на садукееите, што впечатокот кој го примиле за воскресението бил маглив. Одвај знаеле што би можело да значи воскресение од мртвите. Биле неспособни да ја сфатат оваа голема вистина.

„Одете“, им рекле ангелите на жените, „и кажете им на неговите ученици, и на Петар, ’Тој оди пред вас во Галилеја. Таму ќе го видите, како што ви кажа““. Овие ангели биле со Христа како ангели чувари во текот на неговиот живот на земјата. Биле сведоци за неговото судење и распнување. Ги чуле неговите зборови упатени на учениците. Тоа се покажало во нивната вест упатена до учениците и истото требало да ги осведочи во нејзината вистинитост. Такви зборови можеле да потекнат само од весник на нивниот воскреснат Господ.

„Кажете им на неговите ученици, и на Петар“, рекле ангелите. Од Христовата смрт Петар бил притиснат со грижа на совеста. Неговото срамно откажување и погледот на Спасителот полн со љубов и болка, постојано биле пред него. Од сите ученици најмногу страдал. Дадено му е уверување дека неговото покајание е прифатено, а неговиот грев простен. Бил спомнат по име.

„Кажете им на неговите ученици, и на Петар. Тој оди пред вас во Галилеја. Таму ќе го видите“. Сите ученици го напуштиле Исуса и повикот повторно да се сретнат со него ги опфатил сите. Тој не ги отфрлил. Кога Марија Магдалена им кажала дека го видела Господа, го повторила повикот за средба во Галилеја. И третпат им е пратена оваа вест. Откако се појавил пред Отецот, Исус им се јавил на другите жени велејќи: „Бидете поздравени! А тие пристапија кон него, му ги прегрнаа нозете и му се поклонија. Тогаш Исус им рече: ’Не плашете се! Одете и јавете им на моите браќа да појдат во Галилеја. Таму ќе ме видат““.

Прва Христова задача на земјата по воскресението била да ги осведочи своите ученици во својата ненамалена љубов и нежна грижа за нив. За да ги увери дека Тој е нивниот жив Спасител, дека ги скршил оковите на гробот и дека непријателот - смртта - не можела подолго да го задржи; за да им открие дека има исто срце полно со љубов, како и тогаш кога бил со нив како нивни сакан Учител, често им се јавувал.

Сакал уште повеќе да ги стегне со врските на љубовта. Одете, кажете им на моите браќа, рекол Тој, да се сретнат со мене во Галилеја.

794 Кога слушнале за оваа средба, толку сигурно закажана, учениците почнале да размислуваат за Христовите зборови со кои го преткажал своето воскресение. Но сè уште не се радувале. Не можеле да се ослободат од своите сомневања и од збунетоста. Дури и кога жените изјавиле дека го виделе Господа, учениците не сакале да поверуваат. Сметале дека тие се измамани.

Како да се напластувале сè нови и нови неволји. Шестиот ден во седмицата виделе како нивниот Учител умрел; првиот ден следната седмица биле без неговото тело, обвинети дека го украде за да го измамаат народот. Ја загубиле надежта дека кога и да е ќе се исправат лошите впечатоци што сè повеќе се зацврстувале против нив. Се плашеле од непријателството на свештениците и од гневот на народот. Копнееле за присуството на Исуса кој им помагал во секоја неволја.

Често ги повторувале зборовите: „А ние се надевавме дека Тој е Оној што ќе го избави Израел“. Осамени и со тажни срца, си спомнувале за неговите зборови: „Ако се постапува вака со зеленото дрво, што ќе биде со сувото?“ (Лука 24,21; 23,31). Се состанале во Горната соба, се затвориле и ја обезбедиле вратата, свесни дека судбината на нивниот сакан Учител во секое време може да стане и нивна.

А за сето ова време можеле да се радуваат на сознанието дека Спасителот воскреснал. Марија стоела во градината и плачела додека Исус бил токму крај неа. Очите ѝ биле толку замаглени со солзи, што не можела да го препознае. А и срцата на учениците во толкава мера биле исполнети со болка, што не ѝ верувале на веста на ангелите или непосредно на Христовите зборови.

Колку денеска има такви кои сè уште постапуваат онака како што постапувале учениците! Колку многу има такви кои како Марија очајно извикнуваат: „Го зеле мојот Господ... и не знам каде го положиле!“ На колкумина би можеле да им бидат упатени зборовите на Спасителот: „Зошто плачеш? Кого го бараш?“ Стоел крај нив, но нивните очи, замаглени со солзи, не го распознаваат. Тој им зборува, но тие не разбираат.

О, кога наведената глава би можела да се исправи, кога очите би можеле да се отворат да го набљудуваат, кога ушите би можеле да го слушнат неговиот глас! „Одете бргу и кажете

им на неговите ученици: 'Воскресна од мртвите'". Наложете им да не го гледаат новиот гроб на Јосифа кој беше затворен со голем камен и запечатен со римски печат. Христос не е таму. Нека не го гледаат празниот гроб. Нека не тагуваат како луѓе што се без надеж и помош. Исус живее, и затоа што Тој живее, и ние ќе живееме. Од благодарните срца, од усните допрени со свет оган, нека одекне радосната песна: Христос воскресна! Тој живее за да посредува за нас. Фати се за оваа надеж и таа ќе ја држи душата како сигурна, проверена котва. Верувај и ќе ја видиш славата Божја!

НА ПАТОТ КОН ЕМАУС

Оваа глава се шемели на Лука 24,13-33

795 Доцна попладнето на денот на воскресението двајца ученици патувале по патот кон Емаус, малечко гратче оддалечено околу тринаесет километри од Ерусалим. Овие ученици не заземале истакнато место во Христовото дело, но тие вистински верувале во него. Дошле во градот да го прослават празникот Пасха и биле мошне збунети со настаните што се одиграле неодамна. Тоа утро ги чуле вестите за исчезнувањето на Христовото тело од гробот, како и извештајот на жените што ги виделе ангелите и го сретнале Исуса. Сега се враќале дома за да размислуваат и да се молат. Таа вечер жалосни чекореле по патот, оживувајќи ги во разговорот сцените од судењето и од распнувањето. Никогаш порано не биле толку длабоко разочарани. Без надеж и вера оделе во сенката на крстот.

На патот не отишле далеку, кога им се придружил некој странец; но тие биле толку потонати во својата тага и разочарување, што не го загледале добро. Го продолжиле разговорот, изразувајќи ги мислите на своето срце. Размислувале за поуките што ги давал Христос, но како да не биле способни да ги сфатат. Додека разговарале за настаните што се случиле, Исус копнеел да ги утеши. Ја видел нивната тага; ги разбрал тие противречни, збунувачки замисли што во нивните умови ја воведувале мислата: Може ли тој човек, кој дозволил толку
796 да го понижат, да биде Христос? Плачеле, зашто не можеле да ја совладаат својата болка. Исус знаел дека нивните срца се поврзани со него со љубов, па копнеел да ги избрише нивните солзи и да ги исполни со радост и веселба. Но најпрво мора да им даде поуки што нема никогаш да ги заборават.

„А Тој ги праша: 'Каков е тој разговор што го водите меѓу себе патем?' А тие застапаа гледајќи нажалено. Едниот од нив,

по име Клеопа, му одговори: 'Дали си ти единствениот туѓинец во Ерусалим кој не знае што се случи во него овие денови?'“ Му раскажале за своето разочарување поради својот Учител „кој беше пророк, силен на дело и на збор, пред Бога и пред сиот народ“, но „нашите првосвештеници и старешини“, рекле тие, „го предадоа да биде осуден на смрт и го распнаа“. Со стегнато срце од разочарување и со треперливи усни, додале: „А ние се надевавме дека Тој е Оној што ќе го избави Израел. И... веќе е трет ден како се случи тоа“.

Необично е тоа што учениците не се сетиле на Христовите зборови и не сфатиле дека Тој ги преткажал настаните што ќе се одиграат! Не сфатиле дека последниот дел од неговото откровение ќе се исполни исто толку сигурно колку и неговиот прв дел, дека третиот ден ќе стане. Тоа е оној дел што не смееле да го заборават. Свештениците и поглаварите тоа не го заборавиле. „Следниот ден, по денот за подготовка, првосвештениците и фарисеите се собраа кај Пилата и му рекоа: 'Господару, се сетивме дека оној измамник, уште додека беше жив, рече: По три дена ќе воскреснам'“ (Матеј 27,62.63). Но учениците не се сеќавале на овие зборови.

„Тој им рече: 'О неразумни и бавни во сфаќањето на сето она што го рекоа пророците! Не требаше ли Христос да го претрпи тоа и да влезе во својата слава?'“

Учениците се прашувале кој би можел да биде овој страец, кој проникнал во самата нивна душа и кој зборува со таква сериозност, со таква нежност и сочувство и со толку силна надеж! Првпат откако Христос е предаден, почнале да се закрепнуваат со надеж. Често сериозно го погледнувале својот сопатник и помислиле дека неговите зборови се токму оние зборови што ги изговорил Христос. Биле исполнети со восхит и нивните срца почнале да чукаат во радосно очекување.

Почнувајќи од Мојсеја, вистинскиот почеток на библиската историја, Христос од целото Писмо го изложувал она што се однесувало на него. Кога би им се открил веднаш, нивните срца би биле задоволни. Во полнината на својата радост тие кон ништо веќе не би се стремеле. Меѓутоа, било неопходно да го сфатат сè она што се однесувало на него во сликите и во сведоштвата на Стариот завет. На тоа треба да биде заснована нивната вера. Христос не сторил никакво чудо за да ги осведочи, зашто негова прва задача била да го објасни Писмото. Неговата смрт ја сметале за уништување на сите

свои надежи. Сега од пророците им покажал дека токму тоа е најсилен доказ за нивната вера.

Поучувајќи ги овие ученици, Исус ја покажал важноста на Стариот завет како сведоштво за неговата мисија. Мнозина што себеси се нарекуваат христијани, денеска го отфрлаат Стариот завет, тврдејќи дека тој нема повеќе никаква важност. Но тоа не е Христово учење. Тој толку многу ја ценел неговата вредност, што еднаш рекол: „Ако не ги слушаат Мојсеја и пророците, нема да му веруваат ниту на оној кој би воскреснал од мртвите“ (Лука 16,31).

Од Адамовите денови, па сè до завршните сцени во ова време, Христовиот глас зборува преку патријарсите и пророците. Спасителот е откриен во Стариот исто толку јасно колку и во Новиот завет. Светлината од пророчкото минато го истакнува Христовиот живот и учење на Новиот завет јасно и убаво. Христовите чуда се доказ за неговото божество, но посилен доказ дека Тој е Откупител на светот се наоѓа во споредувањата на пророштвата на Стариот со историјата на Новиот завет.

Образложувајќи ги пророштвата, Христос на своите ученици им дал вистинско сознание за тоа зошто дошол меѓу луѓето. Нивните очекувања на Месија кој треба да заземе престол и царска власт во согласност со желбите на луѓето биле погрешни. Тоа не би се сообразило со правилното сфаќање на неговото спуштање од највисоката на најниска положба што може да се заземе. Христос сакал поимите на неговите ученици во секоја подробност да бидат чисти и вистинити. Тие во целост мора да ја сфатат чашата на страдањата што му била доделена. Им покажал дека страшниот судир, кој сега уште не можеле да го разберат, бил исполнување на заветот даден пред да бидат положени темелите на светот. Христос мора да умре како што мора да умре секој престапник на законот кога продолжува да греши. Сето ова мора да се исполни, но не треба да заврши со пораз, туку со славна, вечна победа. Исус им рекол дека е неопходно да се вложат максимални напори за светот да се спаси од гревот. Неговите следбеници мора да живеат и истрајно да работат како што живеел и работел Тој.

800 Христос вака разговарал со своите ученици, отворајќи им го умот да го сфатат Писмото. Учениците биле уморни, но разговорот не престанувал. Од усните на Спасителот излегувале зборови што даваат живот и сигурност. Но очите сè уште им биле затворени. Додека им зборувал за разурнувањето на Ерусалим, го набљудувале осудениот град со солзи.

Меѓутоа, сè уште и не насетувале кој е овој нивни сопатник. И не помислувале дека крај нив чекори најважната личност на нивниот разговор, зашто Христос на себе укажувал како на некое друго лице. Мислеле дека Тој е еден од оние што учествувале на големиот празник и кој сега се враќа дома. Одел исто толку внимателно како и тие преку грубите камења, застанувајќи повремено заедно со нив за малку да се одмори. Така напредувале на планинската патека, а покрај нив одел Оној кој можел да каже: „Ми се даде секоја власт на небото и на земјата“ и кој набргу ќе заземе положба од десната страна на Бога (Матеј 28,18).

Додека патувале така, сонцето се спуштило пред залез и, пред патниците да стигнат до своето родно место, работниците на полињата веќе ја напуштале својата работа. Кога учениците се готвеле да влезат во својот дом, странецот како да најавувал дека сака да го продолжи патот. Меѓутоа, учениците чувствувале дека Тој ги привлекува. Нивните души копнееле да слушнат уште повеќе од него. „Остани со нас“, му рекле. Се чинело дека не го прифатил повикот, но тие упорно инсистирале: „Ноќта приближува, а денот веќе превали“. Христос попуштил пред нивното преколнување „и влезе за да останат со нив“.

Кога учениците не би биле упорни во својот повик, не би дознале дека нивниот сопатник бил воскреснатиот Господ. Христос никогаш никому не му го натура своето друштво. Тој се интересира за сите на кои им е потребен. Радо ќе влезе во најскромниот дом и ќе го израдува најпонизното срце. Но ако луѓето премногу се рамнодушни кон небесниот Гостин или не го бараат да остане со нив, Тој ќе продолжи понатаму. На тој начин мнозина се соочуваат со голема загуба. Тие Христа нема да го запознаат во поголема мера одошто учениците додека оделе со него по патот.

Набргу бил приготвен едноставен вечерен оброк од леб. Ставен е пред Гостинот кој зазел челно место на трpezата. Ги подал рацете да ја благослови храната. Учениците се тргнале од изненадување. Нивниот сопатник ги подава рацете потполно на ист начин како што го правел тоа нивниот Учител. Повторно погледнале и, кога, на неговите раце забележуваат траги од клинови. Наеднаш обајцата извикнале: Тоа е Господ Исус! Тој воскреснал од мртвите!

Станале да се фрлат пред неговите нозе и да му служат, но Тој исчезнал од нивниот поглед. Погледнале на местото што

го заземал Оној чиешто тело неодамна е положено в гроб и си рекле еден на друг: „Не гореа ли нашите срца во нас, кога ни зборуваше по пат и ни ги толкуваше Писмата?“

Со оваа голема вест што требало да ја соопштат не можеле да седат и да си прикажуваат. Уморот и гладот исчезнале. Оставајќи го својот оброк негибнат, полни со радост, веднаш пак се упатиле по патот по кој дошле, брзајќи да им ја соопштат радосната вест на учениците во градот. На некои делови патот не бил безбеден, но се искачувале низ стрмни места, лизгајќи се на мазните карпи. Не виделе и не знаеле дека имаат заштита од Оној што патувал на овој пат со нив. Со патнички стап во раката, оделе бргу, сакајќи да одат побргу отколку што можеле. Ја загубиле патеката и повторно ја нашле. Наместа трчале, наместа се сопинале, оделе напред со својот невидлив Сопатник кој ги придружувал во текот на целиот пат.

Ноќта била мрачна, но ги осветлувало Сонцето на правдата. Срцата сакале да им изрипаат од радост. Им се чинело како да се во нов свет. Христос е жив Спасител. Тие за него не тагуваат повеќе како за мртов. Христос станал - повторувале постојано. Тоа била веста што им ја носеле на жалосните. Морале да им го раскажат прекрасниот настан од патот за Емаус. Морале да раскажат кој им се придружил попатно. Тие ја носеле најголемата вест што кога и да е му е дадена на светот, радосната вест врз која се потпираат надежите на човечкото семејство за време и за вечноста.

„МИР ВАМ“

Оваа глава се ѿемели на Лука 24,33-48; Јован 20,19-29

Кога стигнале во Ерусалим, двајцата ученици поминале 802 низ источната капија која за време на празникот е отворена ноќе. Куќите потонале во мрак и тишина, но патниците оделе низ тесните улици осветлени со светлината на месечината што изгревала. Се упатиле во Горната соба во која Исус ги поминал миговите на последната вечера пред својата смрт. Знаеле дека овде ќе ги најдат своите браќа. Иако било доцна, знаеле дека учениците нема да заспијат додека сигурно не дознаат што се случило со телото на нивниот Господ. Вратата на собата била цврсто заклучена. Тропале за да ги пуштат, но немало одговор. Сè било мирно. Тогаш ги кажале своите имиња. Вратата внимателно е отклучена. Влегле, но со нив влегол уште еден невидлив. Потоа вратата повторно е заклучена за да не влезат шпиони.

Патниците ги затекле сите присутни изненадени и возбудени. Гласовите на оние во просторијата бргу се слеале во заедничка благодарност и славење, велејќи: „Навистина Господ воскресна и му се јави на Симона“. Тогаш двајцата патници, задишени од брзото одење, изнеле восхитувачки извештај за тоа како Исус им се открил. Штотуку завршиле а некои рекле дека не можат да поверуваат во тоа, зашто премногу е убаво за да биде вистинито, кога, наеднаш, пред нив застанува едно друго лице. Секое око било приковано за Странецот. Никој не тропнал да влезе. Не се слушнале никакви чекори. Учениците 803 биле изненадени и се прашувале што значи тоа. Тогаш слушнале глас што можел да биде само гласот на нивниот Учител. Јасно и разбирливо од неговите усни излегле зборовите: „Мир вам!“

„А тие, збунети и уплашени, мислеа дека гледаат дух. А Тој им рече: ”Зошто сте збунети и зошто се јавуваат сомнежи

во вашите срца? Погледнете ги моите раце и моите нозе - Јас сум истиот! Допрете ме и уверете се, зашто дух нема месо и коски а, како што гледате, јас имам.“ А кога го рече тоа, им ги покажа рацете и стапалата“.

Ги набљудувале рацете и нозете сурово повредени со грубите клинови. Го препознале неговиот глас кој не бил сличен на ниеден друг што кога и да е го чуле. „А бидејќи тие од радост уште не веруваа, туку се чудеа, им рече: ’Имате ли тука нешто за јадење?’ И му дадоа парче печена риба. Тој ја зеде и ја јадеше пред нив“. „Учениците се израдуваа кога го видоа Господа“. Неверството се заменило со вера, со радост и со длабоки чувства што не можат да се искажат со зборови, и го признале својот воскреснат Спасител.

При Исусовото раѓање ангелот објавил: „Мир на земјата и меѓу луѓето добра волја“. А сега, при неговата прва појава меѓу учениците по воскресението, Спасителот им се обратил со благословените зборови: „Мир вам!“ Исус секогаш е готов да повика мир за душите што се оптоварени со сомневања и страв. Тој чека да му ја отвориме вратата на срцето и да кажеме: Остани со нас. Тој вели: „Еве, стојам пред вратата и тропам; ако некој го чуе мојот глас и ја отвори вратата, ќе влезам кај него и ќе вечерам со него, и тој со мене“ (Откровение 3,20).

Исусовото воскресение било слика на конечното воскресение на сите што починале во него. Ликот на воскреснатиот Спасител, неговото однесување, неговиот говор, сето тоа им било познато на учениците. Како Исус што станал од мртвите, така и оние што спијат во него повторно ќе станат. Ние ќе ги знаеме нашите пријатели онака како што го познавале учениците Исуса. Тие можат да бидат изобличени, болни или обезобразени во овој земен живот, но ќе станат со совршено здравје и убавина. Сепак, во прославеното тело совршено ќе се сочува особеноста на нивната личност. Тогаш ќе познаеме како и ние што сме познати (1. Коринќаните 13,12). Во лицето што ќе блескоти со светлина која зрачи од Исусовото лице, ќе ги препознаеме цртите на лицата на оние што ги сакаме.

Кога се сретнал со своите ученици, Исус ги потсетил на зборовите што им ги зборувал пред својата смрт, дека сè што е пишано за него во Мојсеевиот закон, во Пророците и во Псалмите, мора да се исполни. „Тогаш им го отвори умот за да ги разберат Писмата, и им рече: ’Напишано е дека Христос треба да настрада и да воскресне од мртвите во третиот ден, и да биде навестувано во негово име покајание и проштavanje

804

805

на гревовите на сите народи, почнувајќи од Ерусалим. ‘Виe сте сведоци на тоа‘.

Учениците почнале да ја сфаќаат природата и обемот на своето дело. Требало да му ги објават на светот прекрасните вистини што им ги доверил Исус. Настаните од неговиот живот, неговата смрт и воскресението, пророштвата што укажувале на овие настани, светоста на Божјиот закон, тајните на планот на спасението, Исусовата моќ да ги проштава гревовите - за сето ова биле сведоци па истото требало да му го објават на светот. Требало да го објават евангелието на мирот и спасението што се добива со покајание и со силата на Спасителот.

„Кога им го кажа ова, дувна на нив и им рече: ‘Примете Свети Дух! На оние на кои ќе им ги простите гревовите, простени им се; на кои ќе им ги задржите, задржани им се‘“. Светиот Дух уште не се покажал потполно, зашто Христос уште не бил прославен. Поизобилно давање на Духот настапило дури по Христовото вознесение. Сè додека не го примиле ова, учениците не можеле да го исполнат налогот да му го проповедаат евангелието на светот. Сега Духот го примиле со одредена цел. Учениците не можеле да ги исполнуваат доверените должности во Црквата сè додека Христос не ги вдахнал со својот Дух. Им го доверил најсветото завештание и сакал да увидат дека ова дело не може да се изврши без Светиот Дух.

Светиот Дух е здив на духовниот живот во душата. Давањето на Духот е давање на Христовиот живот. Тој го исполнува примачот со Христови особини. Само оние што се така поучени од Бога, во кои дејствува Светиот Дух и во чијшто живот се покажува Христовиот живот, треба да стојат како претставници пред луѓето и да служат за добро на Црквата.

„На кои ќе им ги простите гревовите“, рекол Христос, „простени им се; на кои ќе им ги задржите, задржани им се“. Христос овде не му дава никаква слобода на ниеден човек да изрекува суд над другите. Во беседата на гората Тој го забранил тоа. Тоа право му припаѓа само на Бога. Меѓутоа, на организираната Црква Тој ѝ дава одговорност за секој верник. Оние што ќе паднат во грев, Црквата е должна да ги опоменува, да ги поучува и, ако е можно, да ги обновува. „Укорувај, предупредувај, охрабрувај“, кажува Господ, „со големо трпение и поука“ (2. Тимотеј 4,2). Постапувај верно со оние што грешат. Опоменувај секоја душа која е во опасност. Не дозволи никој да се лаже самиот себеси. Гревот наречи го со неговото вистинско име. Објави што рекол Господ за лажењето, за

кршењето на саботата, за кражбата, за идолопоклонството и за секое друго зло. „Оние што прават такви работи нема да го наследат царството Божје“ (Галатите 5,21). Ако упорно останат во гревот, осудата што сте им ја изнеле од Божјата реч Небото ќе ја прогласи над нив. Определувајќи се за гревот, тие се откажуваат од Христа. Црквата мора да покаже дека не ги одобрува нивните дела или и самата ќе го обесчести својот Господ. Таа за гревот мора да каже што зборува Бог за него. Таа со нив мора да постапи според Божјето упатство и нејзиното дејствување ќе биде потврдено на Небото. Оној што го презира авторитетот на Црквата, го презира и директно Христовиот авторитет.

Меѓутоа, постои и посветла страна на сликата. „На кои ќе им ги простите гревовите, простени им се“. Оваа мисла секогаш нека ни биде на ум. Во работата за заблудените секое око нека биде насочено кон Христа. Пастирите нежно нека се грижат за стадото на Господовото пасиште. На оние што грешат нека им зборуваат за милоста на Спасителот која проштава. Нека го храбрат грешникот да се покае и да верува во Оној што може да прости. Врз основа на Божјата реч нека изјават: „Ако ги признаеме нашите гревови, Тој е верен и праведен - ќе ни ги прости гревовите и ќе нè исчисти од секоја неправда“ (1. Јованово 1,9).

Сите што ќе се покаат имаат цврсто ветување: „Тој пак ќе ни се смилува, под нозе ќе ги стави нашите беззаконија. Сите наши гревови ти ќе ги фрлиш во длабините морски“ (Михеј 7,19).

Црквата со благодарно срце нека го прими покајанието на грешниците. Оној што се кае нека се изведе од мракот на неверството во светлината на верата и правдата. Неговата треперлива рака нека се стави во раката на Исусовата љубов. Таквото проштавање го потврдува Небото.

Само во оваа смисла Црквата има власт да му проштава на грешникот. Проштавање на гревот може да се добие само со Христовите заслуги. На ниеден човек, на ниедна група луѓе, не им е дадена власт да ја ослободат душата од вината. Христос ги задолжил своите ученици на сите народи да им проповедаат проштавање на гревот во негово име, но самите тие не биле овластени да отстранат ниту една дамка на гревот. Исусовото име е единствено, „и нема спасение во ниеден друг, ниту има друго име под небото дадено на луѓето преку кое можеме да се спасиме“ (Дела 4,12).

Кога Исус првпат се сретнал со учениците во Горната соба, Тома не бил со нив. Тој ја чул веста од другите и добил мноштво докази дека Исус станал, но неговото срце било столчено и исполнето со неверство. Кога слушнал како учениците зборуваат за восхитувачкото јавување на воскреснатиот Спасител, тоа само го фрлило во уште подлабок очај. Ако Исус навистина станал од мртвите, тогаш не може да има повеќе надеж во вистинско земно царство. А и помислата дека неговиот Учител им се јавил на сите ученици освен нему, ја навредувала неговата суета. Решил да не верува и цела седмица го мачела потиштеност која се чинела сè помрачна наспроти надежта и верата на неговите браќа.

За сето ова време постојано изјавувал: „Додека не ги видам раните од клинците на неговите раце и не го ставам мојот прст во раните од клинците и не ја ставам мојата рака меѓу неговите ребра, нема да поверувам“. Не сакал да гледа со очите на своите браќа или да покаже вера што би зависела од нивното сведоштво. Сесрдно го сакал својот Господ, но дозволил со неговиот ум и срце да завладеат љубомора и неверство.

Извесен број ученици од познатата Горна соба направиле свој привремен дом и навечер сите, освен Тома, се собирале тука. Една вечер Тома решил да се состане со другите. И покрај своето неверство, имал неодредена надеж дека тие добри вести се вистинити. Додека вечеравале, учениците раскажувале за доказите што им ги изнел Христос од пророштвата. „Додека вратата беше затворена, дојде Исус, застапа сред нив и рече: 'Мир вам!'“

Свртувајќи се кон Тома, рекол: „Дај го твојот прст ваму и види ми ги рацете, и дај ја твојата рака и стави ја во моите ребра, и не биди неверен туку верен!“ Овие зборови покажуваат дека Тој ги познавал мислите и зборовите на Тома. Сомничавиот ученик знаел дека ниеден од неговите другари не го видел Исуса една седмица. Не можеле да му раскажат на Учителот за неговото неверување. Во Оној што стоел пред него го препознал својот Господ. Не сакал никакви натамошни докази. Срцето се обидуvalo да му изрипа од радост па се фрлил пред Исусовите нозе со извикот: „Господ мој и Бог мој!“

Исус го прифатил неговото признавање, но нежно го укорил неговото неверување: „Поверува бидејќи ме виде. Блазе на оние кои не виделе - а веруваат“. Верата на Тома на Христа би му била многу помила кога тој би бил готов да поверува во сведоштвото на своите браќа. Кога светот сега би го следел

примерот на Тома, никој не би верувал во спасението, зашто сите што ќе го примат Христа мора да го сторат тоа врз основа на сведоштвата на други.

Мнозина што се сомневаат се правдаат тврдејќи дека би верувале кога би имале таков доказ каков што имал Тома од своите другари. Тие не сфаќаат дека имаат многу повеќе од еден таков доказ. Мнозина кои како Тома чекаат да се отстранат сите причини за сомневање, нема никогаш да ја остварат својата желба. Постепено се зацврстуваат во неверството. Оние што се воспитуваат да ја набљудуваат мрачната страна, да мрморат и да се жалат, не знаат што прават. Тие сеат семе на сомневање и ќе мораат да ја жнеат жетвата на сомневањето. Во времето кога верата и довербата се најнеопходни, мнозина ќе се најдат немоќни да се надеваат и да веруваат.

Со своето постапување со Тома, Исус им дал поука на своите следбеници. Тој пример покажува како треба да постапуваме со оние чијашто вера е слаба и кои покажуваат сомневање. Исус не го засипал Тома со прекори ниту стапил во расправи со него. Сам му се открил нему кој се сомневал. Тома бил мошне неразумен кога ги одредувал условите на својата вера, но Исус, со својата великодушна љубов и обсир, ги урнал сите пречки. Неверувањето ретко се победува со препирање. Тогаш тоа преминува во самоодбрана, наоѓајќи нови причини да се оправда. Но нека се открие Исус во својата љубов и милост како распнат Спасител, па од многу усни, што се противеле, ќе се чуе признавањето на Тома: „Господ мој и Бог мој!“

УШТЕ ЕДНАШ КРАЈ МОРЕТО

Оваа глава се шемели на Јован 21,1-22

Исус одредил да се сретне со своите ученици во Галилеја ⁸⁰⁹ и набргу по пасхалната седмица тие се упатиле таму. Нивното отсуство од Ерусалим за време на празникот би се толкувало како неверство и како ерес и затоа останале до крај; но штом празникот поминал, радосно се вратиле во родното место според упатството на Спасителот да се сретнат со него.

Во друштво биле седум ученици. Биле облечени во скромна рибарска облека; сиромашни во световни добра, биле богати во познавањето и во применувањето на вистината, што во очите на Небото им давало највисока положба како учители. Тие не биле ученици во пророчките школи, но три години ги поучувал највисокиот Воспитувач за кого светот кога и да е знаел. Со неговите поуки станале благородни, разумни и издигнати, орудија преку кои луѓето можеле да се запознаат со вистината.

Христос многу време од својата служба поминувал крај Галилејското Море (езеро). Кога учениците се собрале на местото на кое веројатно нема да бидат вознемирувани, сфатиле дека ги опкружуваат спомените на Исуса и на неговите моќни дела. На ова море Исус одел по огромни бранови да ги спаси кога нивните срца биле исполнети со страв, кога жестоката бура брзала да ги уништи. Овде луѓата е смирена со негов збор. Пред нив се простирал брегот на кој нахранил повеќе од десет илјади лица со неколку малечки лебови и риби. Недалеку бил Капернаум, местото на неброени чуда. Додека учениците ја гледале оваа сцена, нивните умови се исполнувале со зборовите ⁸¹⁰ и со делата на Спасителот.

Квечерината била пријатна, а Петар, кој сè уште ги сакал чамците и риболовот, предложил да отпловат на морето и

да ги фрлат мрежите. Сите биле готови да ја прифатат оваа замисла. Им недостигала храна и облека, па во тоа би им помогнал успешниот ноќен риболов. Отпловиле со својот чамец но ништо не уловиле. Цела ноќ работеле напорно, но без успех. Во текот на тие заморни часови разговарале за својот отсутен Господ и си спомнувале за красните настани од неговата служба крај морето за кои биле сведоци. Расправале за својата иднина и се ожалостиле поради изгледите што биле пред нив.

Сето време еден осамен Набљудувач на брегот ги следел со својот поглед, додека самиот останал невидлив. Најпосле осамнала зора. Чамецот со учениците бил малку оддалечен од брегот и тие виделе некој Странец кој им се обратил со прашањето: „Деца, уловивте ли нешто?“ „Не!“ одговориле: Тогаш Тој им рекол: „Фрлете ја мрежата на десната страна на чамецот и ќе фатите. Така, ја фрлија, и веќе не можеа да ја извлечат од мноштво риби“.

Јован го препознал Странецот и му рекол на Петар: „Тоа е Господ“. Петар бил толку восхитен и толку радосен, што во својата ревност скокнал во водата и набргу стоел крај својот Учител. Другите ученици дошле во чамецот, влечејќи ја мрежата со риби. „Кога излегоа на брегот, видоа леб, разгорен жар и на него риба“.

Биле премногу изненадени за да прашаат од каде потекнуваат огнот и храната. „Донесете од рибите што ги уловивте сега!“ Петар побрзал до мрежата што ја фрлил и им помогнал на своите браќа да ја извлечат на брегот. Кога ја завршиле работата и извршиле подготовка, Исус ги повикал учениците да дојдат и да јадат. Додека им ја приготвувал и им ја делел храната, сите седуммина го препознале и го признале. Во нивниот ум се обновило чудото кога на падините на брегот нахранил пет илјади луѓе; но ги обзела страхопочит, па во тишина, втречено го гледале својот воскреснат Спасител.

Живо си спомнувале за сцените крај морето кога Исус ги повикал да го следат. Си спомнувале како на негова заповед отпловиле на морската широчина и ја фрлиле мрежата, па уловот бил толку богат, што мрежата дури и се кинела. Тогаш Исус ги повикал да ги напуштат своите рибарски чамци и им ветил дека ќе ги стори ловци на луѓе. Пак сторил чудо со цел оваа сцена да ја освежи во нивниот ум и да го продлаби нејзиното значење. Неговата постапка била обнова на налогот што им го дал на учениците. Им покажал дека смртта на Учителот

не ја намалила обврската да ја извршуваат задачата што им ја одредил. Иако биле лишени од неговото лично друштво и од средствата за живот од поранешното занимање, воскреснатиот Спасител постојано ќе се грижи за нив. Додека ја работат неговата работа, Тој ќе ги задоволува нивните потреби. Исус имал цел кога им заповедал мрежата да ја фрлат од десната страна на чамецот. На таа страна стоел Тој на брегот. Тоа била страната на верата. Ако работат во заедница со него, соединувајќи ги своите човечки напори со неговата божествена сила, успехот не може да изостане.

Исус морал да даде уште една поука што се однесувала особено на Петар. Тоа што Петар се откажал од својот Господ било во срамна спротивност со неговите поранешни изјави за преданост. Го осрамотил Христа и предизвикал недоверба кај своите браќа. Сметале дека нема да му биде дозволено пак да ја заземе меѓу нив поранешната положба, а и самиот тој чувствувал дека ја проиграл својата доверба. Пред да биде повикан повторно да ја преземе својата апостолска служба, тој пред сите ќе мора да го докаже своето покајание. Без ова, неговиот грев, иако за него се покајал, би можел да го уништи неговото влијание како Христов слуга. Спасителот му дал можност повторно да стекне доверба кај своите браќа и колку што било можно, да го отстрани срамот што му го нанел на евангелието.

Оваа поука им е упатена на сите Христови следбеници. Евангелието не се погаѓа со гревот. Тоа не може да го оправда гревот. Тајните гревови во тајност треба да му се исповедаат на Бога; но за јавниот грев се бара јавно признавање. Срамот поради гревот што го сторил ученикот се префрла на Христа. Тој предизвикува ликување кај сатаната и сопинање кај колебаливите души. Давајќи доказ за покајанието, ученикот - колку што тоа лежи во неговата моќ - треба да го отстрани овој срам.

Додека Христос и учениците заедно јаделе на брегот, Спасителот, покажувајќи му ги неговите браќа, му рекол на Петар: „Симоне, сине Јованов, ме љубиш ли повеќе отколку другиве?“ Петар еднаш изјавил: „Ако сите се соблазнат заради тебе, јас никогаш нема да се соблазнам“ (Матеј 26,33). Меѓутоа, сега дал верна оценка за себе. „Да, Господе“, рекол, „ти знаеш дека те сакам“. Не давал огнено уверување дека неговата љубов е поголема од љубовта на неговите браќа. Не го истакнувал своето мислење за својата преданост. Тој го повикува Оној што може да ги чита сите побуди да ја просуди неговата искреност:

„Ти знаеш дека те сакам“. Исус му заповеда: „Паси ги моите јагниња“.

812 Пак Исус го искушува Петар повторувајќи ги своите поранешни зборови: „Симоне, сине Јованов, ме љубиш ли?“ Овојпат не го прашал Петар дали го сака повеќе отколку неговите браќа. Вториот одговор бил како и првиот, ослободен од претерано уверување: „Да, Господе, ти знаеш дека те сакам“. Исус му рекол: „Паси ги моите овци“. Уште еднаш Исус го поставува тоа болно прашање: „Симоне, сине Јованов, ме љубиш ли?“ Петар се ожалостил, помислувајќи дека Исус се сомнева во неговата љубов. Знаел дека неговиот Господ има причина да не му верува, па со болка во срцето одговорил: „Господе, ти знаеш сè. Ти знаеш дека те сакам“. Исус пак му рекол: „Паси ги моите овци“.

Трипати Петар јавно се откажал од својот Господ и трипати Исус добил од него цврсто уверување за неговата љубов и приврзаност, упатувајќи му го тоа остро прашање како остра стрела на неговото рането срце. Пред собраните ученици Исус го открил длабокото покајание на Петар и покажал како коренито се понизил некогаш фаленичарскиот ученик.

Петар по природа бил брз и нагол па сатаната ги искористил овие особини да го обори. Непосредно пред паѓањето на Петар, Исус му рекол: „Ете, сатаната бара да ве просее како пченица, но јас се молев да не се намали твојата вера. А ти, кога еднаш ќе се обратиш, зацврсти ги своите браќа“ (Лука 22,31.32). Тоа време дошло и Петровата преродба била очигледна. Господовите непосредни прашања не предизвикале ниеден брз, самоуверен одговор, па поради својата понизност и покајание, Петар бил подобро од кога и да е приготвен да дејствува како пастир на стадото.

Прва работа што Христос му ја доверил на Петар, враќајќи го во таа служба, била да ги пасе јагнињата. Тоа била работа за која Петар имал малку искуство. Таа ќе бара голема грижа и нежност, многу трпение и истрајност. Бил повикан да им служи на оние што биле млади во верата, да ги поучува неуките, да им ги отвора Светите списи и да ги воспитува да бидат корисни во Христовата служба. До тогаш Петар не бил погоден да го прави тоа, па дури и да ја сфати неговата важност. Меѓутоа, сега Исус го повикал на ваква задача. Неговото лично искуство, како резултат на страдањето и покајанието, го приготвило за ова дело.

Пред својот пад, Петар секогаш зборувал непромислено, според моментните побуди. Секогаш бил готов да ги коригира другите и да го каже своето мислење пред јасно да се сфати себеси или она што треба да го каже. Меѓутоа, преобратениот Петар бил сосем поинаков. Тој го сочувал својот поранешен жар, но Христовата благодат ја контролирала неговата ревност. Не бил веќе експресивен, самоуверен и вообразен, туку благ, прибран и готов да учи. Тогаш можел да ги пасе јагнињата како и овците на Христовото стадо. 815

Начинот на постапување на Спасителот со Петар содржел поука за него и за неговите браќа. Тој ги поучувал со престапникот да постапуваат стрпливо, со сочувство и со љубов што проштава. Иако Петар се откажал од својот Господ, љубовта со која Исус се однесувал кон него никогаш не се поколебала. Токму таква љубов треба да чувствува и потпастирот кон овците и јагнињата што му се доверени на грижа. Припомнувајќи си за своите слабости и за својот пад, Петар со своето стадо требало да постапува исто толку нежно како Христос што постапувал со него.

Прашањето што му го поставил Христос на Петар било значајно. Рекол: „Ме љубиш ли?“ и тоа го спомнал како единствен услов за учеништвото и за службата. Тоа е најосновниот услов. Иако Петар можел да поседува сè друго, сепак, без Христовата љубов не би можел да биде верен пастир на Господовото стадо. Знаењето, доброволноста, речитоста, благодарноста и ревноста - сето ова може добро да помогне во работата, но без Исусова љубов во срцето, работата на христијанскиот проповедник е промашување.

Исус одел сам со Петар, зашто постоело нешто што сакал да му го каже само нему. Пред својата смрт, Исус му рекол: „Таму каде што одам јас, ти сега не можеш да дојдеш со мене, но подоцна ќе дојдеш“. При тоа Петар одговорил: „Господе, зошто не можам да дојдам по тебе сега? Животот ќе го дадам за тебе“ (Јован 13,36.37). Кога го кажал ова, не знаел до каква височина и длабина ќе ги поведе овој пат Христовите нозе. Петар паднал кога дошло искушение, но пак добил можност да ја докаже својата љубов кон Христа. За да го засили за последниот испит на верата, Спасителот му ја открил неговата иднина. Му кажал дека по своето активно живеење, кога годините на животот ќе ја потрошат неговата сила, навистина ќе го следи својот Господ. Исус рекол: „Кога беше помлад се опашуваше сам и одеше каде што сакаше, но кога ќе остарееш, ќе ги рашириш

рацете и друг ќе те опашува и ќе те води каде што не сакаш. А ова го рече назначувајќи со каква смрт ќе го прослави Бога“.

Така Исус го запознал Петар со начинот на кој ќе умре; го преткажал дури и ширењето на неговите раце на крст. Повторно му заповедал на својот ученик: „Следи ме!“ Петар не се обесхрабрил со ова откровение. Се чувствувал подготвен да претрпи секаква смрт за својот Господ.

До тогаш Петар го знаел Христа по тело, како мнозина денеска што го знаат; но не требало да биде и понатаму така ограничен. Тој не го познавал ниту малку повеќе отколку што 816 го познавал порано, дружејќи се со него како со човек. Го сакал како човек, како учител пратен од Небото. Сега го сакал како Бог. Ја учел поуката дека Христос за него е сè во сè. Сега бил приготвен со својот Господ да учествува во неговата служба на жртвата. На крај, кога е доведен до крстот, на свое барање е распнат со главата надолу. Го сметал за премногу голема чест да страда на ист начин како и неговиот Учител.

Зборовите „Следи ме!“ за Петар биле полни со поука. Поуката се однесувала не само на неговата смрт, туку и на секој чекор во неговиот живот. До тогаш Петар бил склон да работи независно. Се обидува да прави планови за Божјето дело, наместо да чека и да го следи Божјиот план. Меѓутоа, не добил ништо со тоа што брзал пред Господа. Исус му заповедал: „Следи ме!“ Немој да трчаш пред мене. Тогаш не ќе мораш сам да се судриш со војската на сатаната. Дозволи ми мене да одам пред тебе и непријателот нема да те победи.

Додека Петар одел крај Исуса, го видел Јована како го следи. Се јавила желба да ја дознае неговата иднина и „го праша Исуса: ‘Господе, а што е со овој?’ Исус му одговори: ‘Ако сакам тој да остане додека не дојдам, што те засега тоа тебе? Ти следи ме!’“ Петар требало да има на ум дека неговиот Господ ќе му открие сè што би било најдобро за него да го знае. Секој е должен да го следи Христа и да не се грижи за работата што им е одредена на другите. Зборувајќи за Јована „Ако сакам тој да остане додека не дојдам“, Исус не дал никакво цврсто ветување дека овој ученик ќе живее сè до второто Христово доаѓање. Тој само ја потврдил својата врховна власт и кога Тој навистина би сакал тоа да биде така, тоа воопшто не би влијаело врз работата на Петар. Иднината и на Јована и на Петар била во рацете на нивниот Господ. Нивна поединечна должност била да му бидат послушни и да го следат.

Колку денеска има такви кои се слични на Петар! Тие се интересираат за работата на другите, желни да ја запознаат нивната должност, додека самите се во опасност да ја занемарат својата.

Наша задача е да гледаме на Христа и да го следиме. Ние ќе ги видиме грешките во животот на другите и маните на нивниот карактер. Човечкиот род е подложен на слабости. Но во Христа ќе најдеме совршенство. Набљудувајќи го него, ќе бидеме преобразени.

Јован доживеал длабока старост. Бил сведок на разурнувањето на Ерусалим; го видел уништувањето на велелепниот храм и ги посматрал знаците на конечното уништување на светот. Сè до своите позни денови Јован го следел својот Господ. Суштина на неговото сведоштво упатено до црквите била: „Драги мои, да се сакаме еден со друг“; „оној кој останува во љубовта, останува во Бога и Бог останува во него“ (1. Јованово 4,7.16).

Петар е вратен во апостолство, но честа и власта што ги примил од Христа не му дале право да господари над своите браќа. Христос тоа го објаснил кога одговорил на прашањето на Петар: „А што е со овој?“ Му рекол: „Што те засега тоа тебе? Ти следи ме!“ На Петар не му е дадена чест да биде глава на Црквата. Склоноста што ја покажал Христос кон Петар проштавајќи му го откажувањето и доверувајќи му да го пасе стадото, и неговата лична верност во следењето на Христа, му помогнале тој да се здобие со доверба кај неговите браќа. Имал големо влијание во Црквата. Меѓутоа, поука што му ја дал Христос крај Галилејското Море, Петар ја понел во текот на целиот живот. Пишувајќи им на црквите, воден од Светиот Дух, рекол: „Затоа старешините меѓу вас ги поттикнувам јас, кој сум и самиот старешина и сведок на Христовите страдања и учесник во славата која ќе се открие: Пасете го Божјето стадо, кое е меѓу вас, и надгледувајте го, не со принуда, туку доброволно, како што Бог сака; не со желба за нечесна печалба, туку со искрено срце; и не како да господарите над такви кои ви се доверени, туку бидете му пример на стадото. А кога ќе се појави врховниот Пастир, ќе примите венец на слава што не вене“ (1. Петрово 5,1-4)

„ОДЕТЕ И СИТЕ НАРОДИ СТОРЕТЕ ГИ МОИ УЧЕНИЦИ“

Оваа глава се темели на Матееј 28,16-20

818 Оддалечен само еден чекор од својот небесен престол, Христос им дал налог на своите ученици: „Дадена ми е сета власт на небото и на земјата“. „Одете и сите народи сторете ги мои ученици“. „Одете по целиот свет и проповедајте му го евангелието на секое создание“ (Марко 16,15). Овие зборови често се повторувани за учениците да можат да го сфатат нивното значење. Небесната светлина требало да засвети со јасни, светли и топли зраци над сите жители на земјата - над возвишените и понижените, над богатите и сиромасите. Учениците требало да соработуваат со својот Откупител во неговото дело, а негово дело е да го спаси светот.

Налогот им е даден на дванаесеттемина кога Христос се состанал со нив во Горната соба, но сега треба да му се пренесе на еден поголем број. Сите верници што можеле да бидат повикани се состанале на една гора во Галилеја. Сам Христос пред својата смрт го одредил времето и местото на овој состанок. Ангелот на гробот ги потсетил учениците на неговото ветување дека ќе се сретне со нив во Галилеја. Ветувањето им е повторено на верниците што се собрале во Ерусалим во текот на пасхалната седмица, а преку нив стигнало до многу осамени поединци што ја оплакувале смртта на својот Господ. Со големо интересирање сите однапред се радувале за овој разговор. По заобиколни патишта, за да не предизвикаат сомневање кај недоверливите Евреи, пристигнувале од сите правци на местото за средба. Дошле зачудени, ревносно разговарајќи за новостите што допреле до нив за Христа.

Во одредено време околу петстотини верници се собрале во малечки групи на падината на гората со желба да дознаат

сè што можело да се дознае од оние што го виделе Христа по неговото воскресение. Учениците оделе од група до група, раскажувајќи сè што виделе и чуле за Исуса, објаснувајќи го од Писмото сè она што им го објаснувал Тој. Тома повторно им ја раскажувал историјата на своето неверување и им зборувал како се отстранети неговите сомневања.

Одненадеж, меѓу нив застанал Исус. Никој не можел да каже од каде и како дошол. Мнозина меѓу оние што биле присутни никогаш порано не го виделе, но ги набљудувале лузните од распнувањето на неговите раце и нозе; неговото лице било како Божје лице и кога го виделе, му се поклониле со длабока почит.

Но некои се сомневале. Така ќе биде секогаш. Има такви кои сметаат дека е тешко да се покаже вера и се сомневаат. Тие многу губат поради своето неверство.

Тоа бил единствен разговор што го имал Исус со мноштво верници по своето воскресение. Дошол и им рекол: „Дадена ми е сета власт на небото и на земјата“. Учениците му се поклониле пред да проговори, но неговите зборови, излегувајќи од усните што биле затворени за време на смртта, ги проникнале со посебна сила. Тој сега бил воскреснат Спасител. Мнозина меѓу нив го виделе како ја покажува својата сила лекувајќи ги болните и потчинувајќи ги сатанските орудија. Верувале дека има сила да го воспостави своето царство во Ерусалим, сила да скрши секој отпор, моќ над силите на природата. Тој ги смирил разбеснетите бранови. Одед по запенавеното море; воскреснувал мртви. Сега изјавил дека му е дадена „сета власт“. Неговите зборови ги издигнувале мислите на неговите слушатели над земното и поминливото кон она што е небесно и вечно. Биле издигнати до највисок степен на сфаќање на неговото достоинство и слава.

Христовите зборови, изговорени на падините на планината, неговата жртва за човекот ја прогласиле за целосна и совршена. Условите на помирување биле исполнети; делото за кое дошол на овој свет е извршено. Бил на пат кон Божјиот престол да го слават ангелите, властите и силите. Го почнал своето посредничко дело. Облечен во безграничен авторитет, им дал налог на учениците: „Одете и сите народи сторете ги мои ученици“, „крштавајќи ги во име на Отецот, Синот и Светиот Дух, учејќи ги да држат сè што сум ви заповедал; и еве, јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“ (Матеј 28,19,20).

Еврејскиот народ станал чувар на светата историја, но фари-
 820 ^{сејската} наука го сторила најисклучив и верски најзанесен
 народ во човечкиот род. Сè што се однесувало на свештени-
 ците и поглаварите - нивната облека, обичаите, обредите, пре-
 данијата - ги сторило непогодни да бидат светлина на светот.
 Еврејскиот народ мислел дека цел свет се врти околу него.
 Меѓутоа, Христос им заповедал на учениците да ја објават ве-
 рата и службата на Бога која нема да има во себе ништо што
 е врзано за општествените слоеви или за земјата, вера што ќе
 биде прилагодена кон сите народи, кон сите племиња и кон
 сите општествени слоеви.

Пред да ги напушти учениците, Христос јасно ја прикажал
 природата на своето царство. Ги потсетил на она што им го
 зборувајќи порано за него. Изјавил дека негова намера не била
 на овој свет да воспостави земно, туку духовно царство. Тој
 не требало да владее како земен цар на Давидовиот престол.
 Пак им ги отворил Светите списи, укажувајќи дека сè она низ
 што поминал, било одредено на небесниот совет меѓу Отецот
 и него. Сето тоа го преткажале луѓето вдахнати со Светиот
 Дух. Рекол: Гледате оти се исполни сè што ви го открил дека
 ќе ме отфрлат како Месија. Се обвистини сè што кажав за по-
 низувањата што морав да ги претрпам и за смртта со која ќе
 умрам. Третиот ден повторно станав. Истражувајте ги Писмата
 многу потрудољубиво па ќе видите дека во целост се исполни
 она што го откриваат пророштвата за мене.

Христос им заповедал на своите ученици, почнувајќи од
 Ерусалим, да ја извршат задачата што им ја предал. Ерусалим
 бил сцена на која се одиграло неговото восхитувачко пони-
 жување за човечкиот род. Тука Тој страдал, бил отфрлен и
 осуден. Јудеја била негов роден крај. Тука, облечен во човечка
 природа, Исус одел меѓу луѓето, а малку имало такви кои забеле-
 жувале колку Небото било близу до земјата додека Исус бил
 меѓу нив. Делото на апостолите морало да почне во Ерусалим.

Со оглед на сè што претрпел Христос во него и работата
 што ја извршил, а која не била ценета, учениците можеле
 да бараат поле што повеќе ветува; но тие тоа не го барале.
 Истото земјиште на кое Тој го посеал семето на вистината,
 требало да го обработуваат, а тоа семе ќе никне и ќе донесе
 обилна жетва. Во својата работа учениците ќе се сретнат со
 прогонства поттикнати од љубомората и омразата на Евре-
 ите, но истото го поднесувал и нивниот Учител, па ни тие не

требало да бегеат од тоа. Милоста прво мора да им се понуди на убијците на Спасителот.

Во Ерусалим исто така имало многу такви кои тајно верувале во Исуса и многу такви кои биле заведени од страна на свештениците и поглаварите. На овие исто така требало да им се проповеда евангелието. И тие требало да се повикаат на покајание. Требало јасно да се изнесе прекрасната вистина дека само преку Христа може да се добие проштавање на гревовите. Затоа што цел Ерусалим бил поткренат со возбудливите настани од неколкуте минати седмици, проповедањето на евангелието ќе остави најдлабок впечаток. 827

Меѓутоа, делото не требало да запре тука. Тоа требало да се прошири до најоддалечените граници на земјата. Христос им рекол на своите ученици: Вие бевте сведоци на мојот самопрегорен живот за овој свет. Вие сте сведоци на мојот напорен труд за Израел. Иако не сакаа да дојдат кај мене за да имаат живот, иако свештениците и поглаварите сторија со мене што сакаа, иако ме отфрлија како што преткажа Писмото, сè уште имаат можност да го прифатат Божјиот Син. Видовте дека безусловно ги примам сите кои, признавајќи ги своите гревови, дојдоа кај мене. Оној што ќе дојде кај мене, нема да го истерам надвор. Сите што сакаат, можат да се помират со Бога и да добијат вечен живот. Вам, мои ученици, ви ја доверувам оваа вест на милоста. Таа треба да му се однесе прво на Израел, а потоа на сите племиња, јазици, народи. Таа треба да им се изнесе и на Евреите и на незнабошците. Сите што веруваат, треба да бидат собрани во една Црква.

Со дарот на Светиот Дух учениците ќе примат извонредна сила. Нивното сведоштво требало да биде потврдено со знаци и со чуда. Чуда ќе прават не само апостолите, туку и оние што ќе ја прифатат нивната вест. Исус рекол: „Оние што ќе поверуваат, ќе ги придружуваат чуда: во мое име ќе истеруваат демони, ќе зборуваат нови јазици, ќе фаќаат змии, дури и ако испијат нешто смртоносно - нема да им наштети: ќе полагаат раце на болни и тие ќе оздравуваат“ (Марко 16,17.18).

Труењето во тоа време била честа појава. Несовесните луѓе не се двоумеле на овој начин да ги отстранат оние што стоеле на патот на нивното властољубие. Исус знаел дека со тоа ќе биде загрозен животот на неговите ученици. Мнозина ќе сметаат дека на Бога му вршат служба ако ги убијат неговите сведоци. Затоа Тој им ветил заштита од оваа опасност.

Учениците ќе ја имаат истата сила што ја имал Исус да лекуваат „секаква болест и секаква немош меѓу народот“. Со лекувањето на болестите на телото во негово име ќе сведочат за неговата сила да ја лекува душата (Матеј 4,23; 9,26). Сега им е ветен еден нов дар. Требало да проповедаат меѓу други народи, па затоа ќе добијат сила да зборуваат други јазици. Апостолите и нивните помошници биле необразовани луѓе, но со излевањето на Духот на денот Педесетница нивниот говор, било мајчин или странски, станал чист, едноставен и правилен како во изразот така и во изговорот.

822 Така Христос на своите ученици им дал налог. Тој извршил целосна подготовка за продолжување на делото и лично ја презел одговорноста за неговиот успех. Сè додека ја слушаат неговата реч и работат поврзано со него, тие не можат да доживеат неуспех. Одете кај сите народи, им заповедал. Одете до најоддалечените краишта на земјата, и знајте дека таму ќе бидам со вас. Работете со вера и со доверба, зашто никогаш нема да ве напуштам.

Налогот на Спасителот ги опфаќа сите верници. Тој до крајот на времето ги опфаќа сите што веруваат во Христа. Судбоносна е грешката да се мисли дека делото на спасувањето на душите зависи само од ракоположениот проповедник. Евангелието им е доверено на сите што ќе добијат вдахновение од Небото. Сите што го примаат Христовиот живот се одредени да работат врз спасувањето на своите ближни. Црквата е основана за таква работа и сите што преземаат врз себе свет завет се обврзуваат да станат Христови соработници.

„Духот и невестата велат: ’Дојди!’ И кој ќе чуе, нека каже: ’Дојди!’“ (Откровение 22,17). Секој што ќе чуе треба да го повторува овој повик. Без оглед каков е човековиот позив во животот, негова прва задача треба да биде задобивање на души за Христа. Тој можеби нема да биде способен да зборува на собири, но може да работи за поединци. Ним може да им ги пренесува поуците што ги примил од својот Господ. Проповедничката служба не се состои само од проповедање. Проповедничка служба вршат оние што им ги олеснуваат страдањата на болните и неволниците, помагајќи им на ујадените, тешејќи ги потиштените и маловерните. Близу и далеку се наоѓаат души оптоварени со чувство на вина. Човечкиот род не го понижуваат неволјите, макотрпната работа и сиромаштвото. Него го понижува вината и злото што го прави. Тоа

донесува немир и незадоволство. Христос сака неговите слуги да им служат на душите што заболеле од грев.

Учениците биле повикани да го почнат своето дело таму каде што се наоѓале. Не смееле да го заобиколат најтврдото поле како и она што најмалку ветувало. Исто така и секој од Христовите работници треба да почне да работи таму каде што се наоѓа. Можеби во нашите сопствени семејства се наоѓаат души што жеднеат за сочувство, умирајќи од глад во недостиг од леб на животот. Можеби постојат деца што треба да се одгледуваат за Христа. Постојат незнабошци крај самите наши врати. Да ја извршуваме верно работата што ни е најблиска. Потоа нашите напори нека се прошират сè дотаму додека нè води Божјата рака. Работата на мнозина може да се чини ограничена со околностите; но без оглед каде се врши, ако се врши со вера и трудољубиво, таа ќе се почувствува до најоддалечените делови на светот. Христовото дело на земјата се чинело како да е ограничено на едно тесно подрачје, но мноштво од сите земји ја слушнале неговата вест. Бог често употребува наједноставни средства да постигне најголеми резултати. Негов план е секој дел на неговата работа да зависи од секој друг дел, како во тркалото кое дејствува хармонично. Најпонижниот работник, поттикнат од Светиот Дух, ќе ги допре невидливите струни чиишто треперења ќе се одгласуваат до сите земни краишта и ќе се слеат во песна низ вечните времиња.

823

Но налогот: „Одете по сиот свет“ не смее да се загуби од вид. Повикани сме да го подигнеме погледот кон пределите на другата страна. Христос го урнал ѕидот на разделбите, ги урнал предрасудите за поделби меѓу народите и упатил кон љубов спрема целото човечко семејство. Тој ги подига луѓето од тесниот круг што ја одредува нивната себичност. Тој ги укинува сите огради и вештачки разлики во општеството. Тој не прави никаква разлика меѓу соседите и странците, меѓу пријателите и непријателите. Тој нè учи секоја душа што е во неволја да ја сметаме за свој брат, а светот за свое поле на работа.

Кога Спасителот рекол: „Одете и сите народи сторете ги мои ученици“, Тој додал: „Оние што ќе поверуваат, ќе ги придружуваат чуда: во мое име ќе истеруваат демони, ќе зборуваат нови јазици, ќе фаќаат змии, дури и ако испијат нешто смртоносно - нема да им наштети: ќе полагаат раце на болни и тие ќе оздравуваат“. Ветувањето било исто толку далекусежно колку и налогот. Не му се даваат сите дарови на секој верник.

Духот „му разделува секому како што сака“ (1. Коринќаните 12,11). Но даровите на Духот му се ветени на секој верник според неговата потреба во Господовото дело. Ветувањето е исто толку цврсто и сигурно денеска како што било во времето на апостолите. „Оние што ќе поверуваат ќе ги придружуваат чуда“. Тоа е предимство за Божјите деца и верата треба да се зацврсти во сè што е можно да се прими со вера.

„Ќе полагаат раце на болни и тие ќе оздравуваат“. Овој свет е пространа болница, но Христос дошол да ги лекува болните, да им објави слобода на робовите на сатаната. Во него имало здравје и сила. Тој им го давал својот живот на болните, на неволниците, на оние со кои владееле лошите духови. Не вратил ниеден што дошол да прими негова исцелувачка сила. Знаел дека тие што го молеле за помош самите на себе ја навлекле болеста; но сепак, не одбил да ги исцели. А кога чудотворната сила влегла во овие несреќни души, тие станале осведочени за гревот и многу од нив биле излекувани од своите духовни, како и од телесните болести. Евангелието сè уште ја поседува истата сила, па тогаш зошто денеска не сме сведоци на исти резултати?

Христос го чувствува јадот на секој неволник. Христос го чувствува проклетството кога лошите духови раскинуваат некое човечко тело. Тој чувствува смртни маки кога болеста ја исцрпува животната сила. И денеска Тој е исто толку подготвен да го исцели болниот како и тогаш кога бил лично на земјата. Христовите слуги се негови претставници, канали на неговото дело. Тој сака преку нив да ја употреби својата исцелувачка сила.

Во начинот на исцелување на Спасителот се наоѓала поука за неговите ученици. Еднаш му ги измачкал со кал очите на еден слеп човек и му заповедал: „Оди измиј се во Силоамската бања... Слепецот отиде, се изми и се врати гледајќи“ (Јован 9,7). Исцелувањето можело да се изврши само со силата на големиот Исцелител, но Христос сепак користел едноставни средства од природата. Иако не го поддржувал лекувањето со лекови, Тој одобрил да се употребуваат едноставни и природни лекови.

На многу болни што биле исцелени, Христос им рекол: „Не греша повеќе, за да не те снајде нешто полошо“ (Јован 5,14). На тој начин дал поука дека болеста е последица на кршењето на Божјиот закон, како природниот така и духовниот. Кога луѓето

би живееле во согласност со планот на Творецот, во светот не би постоела големата беда.

Христос му бил водач и учител на стариот Израел и Тој го поучувал дека здравјето е награда за послушноста кон Божјите закони. Големиот Лекар, кој ги исцелил болните во Палестина, му зборувал на својот народ од столб од облак, учејќи го што мора да стори тој и што сака Бог да стори за нив. „Ако сесрдно го слушаш гласот на својот Господ Бог, правејќи што е право во неговите очи; ако го насочуваш увото кон неговите заповеди и ако ги држиш неговите закони, нема да ви пуштам ниту една болест од болестите што ги пуштив на Египќаните; зашто јас сум Господ, кој те лекува“ (2. Мојсеева 15,26).

Христос му дал на Израел подробни упатства за неговиот секојдневен живот и свечено им ветил: „Господ ќе отстрани од тебе секоја болест“ (5. Мојсеева 7,15). Кога ги исполниле условите, ветувањето им е потврдено: „Во нивните племиња немаше болни“ (Псалм 105,37).

Овие поуки се однесуваат и на нас. Постојат услови што треба да ги исполнат сите што сакаат да го сочуваат здравјето. Сите треба да ги запознаат тие услови. Господ не е задоволен со непознавањето на неговите закони, било природните или духовните. Во заедница со Бога треба да настојваме да го обновиме здравјето на телото и душата.

Ние треба да ги поучуваме другите како треба да го сочуваат или да го повратат здравјето. За болните треба да употребуваме лекови што ги обезбедил Бог во природата и да ги насочиме кон Оној кој единствено може да ги излекува. Наша задача е во прегратките на нашата вера да му ги предадеме болните и оние што страдаат заради него. Ние треба да ги поучиме да веруваат во големиот Исцелител. Треба да се потпреме врз неговите ветувања и да го молиме за манифестација на неговата сила. Обновувањето е вистинска суштина на евангелието и Спасителот сака на болните, на безнадежните и несреќните да им кажеме да се држат за неговата сила. 825

Во целокупното Христово дело се открива силата на љубовта и само ако со вера учествуваме во таа љубов, ќе бидеме орудија на неговото дело. Ако занемариме да се поврземе со божествената врска со Христа, струјата на животодавната сила не може во изобилни токови да тече од нас кон светот. Имало места во кои Спасителот, поради нивното неверство, не можел да стори многу и силни дела. Така и денеска неверството ја одделува Црквата од нејзиниот божествен Помошник. Таа

слабо се придржува кон вечните стварности. Поради нејзиниот недостиг од вера Бог е разочаран и лишен од својата слава.

Само тогаш ако ја извршува задачата што ја поставил Христос пред неа, Црквата има ветување за негово присуство. Одете и научете ги сите народи, рекол Тој, „и еве, јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“. Еден од првите услови за примање на неговата сила е земањето на неговиот јарем. Животот на Црквата зависи од нејзината верност во исполнувањето на Господовиот налог. Ако ја занемариме оваа задача, ние се изложуваме на духовните слабости и на пропаст. Таму каде што нема активна служба за другите, љубовта исчезнува а верата потемнува.

Христос сака неговите проповедници да бидат воспитувачи на Црквата во делото на евангелието. Тие треба да ги поучуваат луѓето како да ги бараат и да ги спасат загубените. Но дали тие прават така? О колку малку има такви кои се трудат да разгорат искра на живот во Црквата која е готова да умре! За колку цркви, како болни јагниња, се грижат оние што би требало да ги бараат загубените овци! А истовремено милиони и милиони гинат без Христа.

Божествената љубов се раздвижила до своите недоловливи длабини заради луѓето, и ангелите се чудат набљудувајќи ја површната благодарност на оние што ја примаат толку големата љубов. Ангелите се чудат кога гледаат колку е слаба човековата почит кон таа божествена љубов. Небото негодува поради немарноста што се покажува кон душите на луѓето. Дали сакаме да дознаеме како гледа Христос на тоа? Како би се чувствувале таткото и мајката кога би знаеле дека нивното дете, загубено на мраз и снег, го заобиколиле и го оставиле да умре оние што можеле да го спасат? Зар не би биле длабоко ожалостени и мошне лути? Зар не би ги обвинувале тие убијци со гнев толку жежок како што се нивните солзи, со силен, колку што е нивната љубов? Страдањата на секој човек се страдања на Божје дете и оние што не му подаваат рака помошничка на својот ближен кој гине, предизвикуваат негов праведен гнев. Тоа е гневот на Јагнето. За оние што тврдат дека имаат заедница со Христа, а сепак се рамнодушни кон потребите на своите ближни, Тој ќе изјави на големиот суден ден: „Не знам од каде сте! Отстапете од мене сите вие што вршите неправда“ (Лука 13,27).

826 Во налогот што им го дал на учениците Христос не само што го опишал делото што тие ќе го извршуваат, туку им

предал и вест што ќе ја проповедаат: „Учете ги“, рекол, „да држат сè што сум ви заповедал“ (Матеј 28,20). Учениците добиле задача да ги учат луѓето на она што го зборувал и што го учел лично Тој. Во тоа е содржано и сè што рекол преку пророците и учителите на Стариот завет. Човечката наука е исклучена. Овде нема место за преданијата, за човечките теории и заклучоци или за црковното законодавство. Во овој налог не е содржан ниеден од законите што ги издале црковните власти. Христовите слуги не треба да проповедаат ништо од тоа. „Законот и Пророците“, во кои се запишани неговата Реч и неговите дела, прават ризница од која неговите ученици треба да црпат наука што треба да му ја дадат на светот. Христовото име е нивна лозинка, нивни знак на распознавање, нивна врска на единството, овластување за нивниот начин на дејствување и извор на нивниот успех. Ништо што не носи негов натпис не може да се признае во неговото царство.

Евангелието не треба да се изнесува како некоја безживотна теорија, туку како жива сила што го менува животот. Бог сака оние што ја примаат неговата милост да бидат сведоци за најзината моќ. Тој радо ги прифаќа оние чијшто живот најмногу го навредувал; кога ќе се покаат, им дава божествен Дух, ги поставува на најдоверливи положби и ги праќа кај неверните да им ја објават неговата безгранична милост. Тој сака неговите слуги да дадат сведоштво за фактот дека со неговата милост луѓето можат да поседуваат карактер сличен на Христовиот и да се радуваат на цврстото ветување на неговата голема љубов. Би сакал да дадеме сведоштво за фактот дека Тој не може да биде задоволен сè додека на човечкиот род не му бидат вратени светите предимства како негови синови и ќерки.

Во Христа се наоѓа нежност на пастир, љубов на родител и неспоредлива милост на Спасител полн со сочувство. Своите благослови ги дава под најприфатливи услови. Не е задоволен само да ги објави овие благослови; Тој ги изнесува на најпривлечен начин за да разбуди желба да ги поседуваме. Така неговите слуги треба да го изнесуваат богатството на славата на тој неискажлив Дар.

Христовата прекрасна љубов ќе ги смекне и ќе ги потчини срцата, додека само со повторување на учењето не може ништо да се постигне. „Тешете го, тешете го мојот народ, вели вашиот Бог“. „Качи се на висока гора, Сионе, весниче на радосната вест! Подигни го силно својот глас, Ерусалиме, весни-

че на радосната вест! Подигни се, не бој се, кажи им на градовите јудејски: 'Еве го вашиот Бог... Како пастир го пасе своето стадо, на раце ги зема јагнињата, ги носи во прегратки“ (Исаија 40,1.9-11).

827 Зборувајте му на народот за Оној кој е „барјактар меѓу илјадници“ и за Оној кој е „сиот мил“ (Песна над песните 5,10.16). Само со зборови не може да се изрази тоа. Треба да се одрази во карактерот и да се покаже во животот. Христос сака неговиот лик да се наслика во секој ученик. Секого Бог го предодредил да биде еднаков со „ликот на неговиот Син“ (Римјаните 8,29). Во секого од нив треба јасно да му се покаже на светот Христовата љубов која долго трпи, неговата светост, кротост, милост и вистина.

Првите ученици тргнале да ја проповедаат речта. Го откривале Христа со својот живот. А и Господ работел со нив, „ја помагаше и ја потврдуваше нивната реч со чудотворни знаци коишто ја следеа“ (Марко 16,20). Овие ученици се приготвувале за својата работа. Пред денот Педесетница се состанале и ги отстраниле сите недоразбирања. Биле еднодушни. Верувале во Христовото ветување дека ќе им се даде благослов, па се молеле со вера. Не го барале благословот само за себе; нив ги притискал товар за спасување на душите. Евангелието требало да се однесе до најоддалечените краишта на земјата, и затоа го барале дарот, силата што ја ветил Христос. Тогаш се излеал Светиот Дух и илјадници се обратиле во еден ден.

Истото тоа може да се случи и денеска. Наместо човечки размислувања, нека се проповеда Божјата реч. Христијаните нека ги отфрлат своите несогласија и нека му се предадат на Бога за спасување на загубените. Со вера нека го бараат благословот и тој ќе дојде. Излевањето на Духот во времето на апостолите било „ран дожд“ и успехот бил славен. Но „позниот дожд ќе биде многу пообилен“ (Јоил 2,23).

Сите што ќе му ги посветат душата, телото и духот на Бога, постојано ќе добиваат нови дарови на телесна и умна сила. На располагање им стојат неисцрпните небесни извори. Христос им дава здив од својот дух, живот од својот живот. Светиот Дух ги дава своите најдобри сили да работат во срцето и во умот. Божјата милост ги проширува и ги умножува нивните способности и во делото на спасувањето на човечките суштества им се придружува сето совршенство на божествената природа. Сороботувајќи со Христа, тие се совршени во него

и оспособени во својата човечка слабост да прават дела на Семожниот.

Спасителот копнее да ја открие својата милост кон светот и да го проникне со својот карактер. Тој е негова откупена сопственост и сака луѓето да ги направи слободни, чисти и свети. Иако сатаната настојува да ја спречи оваа намера, сепак, со крвта пролеана за светот ќе се извојуваат многу победи што ќе му донесат слава на Бога и на Јагнето. Христос нема да биде задоволен сè додека победата не биде целосна и додека не „се насити со нејзиното спознание“ (Исаија 53,11). Сите народи 828 на земјата треба да го чујат евангелието за неговата милост. Нема сите да ја примат неговата милост, „но потомството ќе му служи, и за Господа ќе им се кажува на идните поколенија“ (Псалм 22,30). „А царството, власта и величеството под небесата ќе му се дадат на народот на светите на Севишниот“, зашто „земјата ќе биде полна со знаење за Господа како морето што е полно со вода“. „До запад ќе се бојат од името Господово, и од славата негова до сончевиот изгрев“ (Даниел 7,27; Исаија 11,9; 59,19).

„Колку се красни на горите нозете на оној што носи радосни гласови, кој огласува мир; на оној што носи добри вести, кој навестува спасение; на оној што му вели на Сион: ’Бог твој царува... Радувајте се, ликувајте, урнатини... зашто Господ го утеши својот народ... Ја засука Господ својата света мишка пред очите на сите народи, за сите земни краишта да го видат спасението на нашиот Бог““ (Исаија 52,7-10).

„КАЈ МОЈОТ ОТЕЦ И КАЈ ВАШИОТ ОТЕЦ“

Оваа глава се шемели на Лука 24,54-53; Дела 1,9-12

829 Дошло време Христос да се вознесе до престолот на Отецот. Како божествен победник, се приготвувал да се врати во небесните дворови со знаменитостите на својата победа. Пред својата смрт му изјавил на својот Отец: „Ја свршив работата што ми ја даде да ја свршам“ (Јован 17,4). По своето воскресение извесно време останал на земјата за неговите ученици да можат да се запознаат со него во неговото воскреснато и прославлено тело. Сега бил готов за разделба. Ја докажал веродостојноста на фактот дека Тој е жив Спасител. Неговите ученици немаат повеќе потреба да го поврзуваат со гробот. Тие за него можат да мислат како за прославлен пред целата вселена.

Како место за своето вознесение Исус го избрал местото што често било посветено со неговото присуство додека престојувал меѓу луѓето. Со тоа не требало да биде почестена гората Сион, местото на Давидовиот град, ниту гората Морија, на која се наоѓал храмот. Овде Христа го исмевале и го отфрлиле. Овде брановите на милоста, враќајќи се во многу посилна плима на љубов, се одбивале од срцата што биле тврди како карпа. Оттаму Исус, уморен и со тешко срце, отишол понатаму да бара одмор на Маслинската гора. Светата шекина, напуштајќи го првиот храм, стоела на источната гора како да се колебала да го напушти избраниот град; така и Христос стоел на Маслинската гора, со копнеж во срцето, и го набљудувал Ерусалим. Шумичките и долините на оваа гора биле посветени со неговите молитви и солзи. Од нејзините брегови се одгласувале победоносните извици на мноштвото што го прогласило за цар. На нејзините коси падини нашол дом кај Лазара во Витанија. Во Гетсиманската градина, на нејзиното подножје, сам се молел и страдал. Од оваа гора требало да се

вознесе на небото. Нејзиниот врв ќе ја допре неговата нога кога повторно ќе се врати. Не како човек на болката, туку како славен и победнички цар ќе стои на Маслинската гора, додека еврејските извици „Алилуја“ ќе се мешаат со незнабожечкото „Осана“, и гласовите на спасените како силни војски ќе се слеат во извикот: Крунисајте го Господарот над господарите!

Сега Исус со единаесеттемина ученици се упатил кон гората. Додека поминувале низ ерусалимската капија, многу зачудени погледи го набљудувале малечкото друштво предводено од Оној кој пред неколку седмици поглаварите го осудиле и го распнале. Учениците не знаеле дека тоа била нивна последна средба со Учителот. Исус го поминувал времето во разговор со нив, повторувајќи ги своите поранешни упатства. Кога се приближиле до Гетсиманија, се запрел за да можат да се сетат за поуците што им ги дал ноќта пред својата претсмртна борба. Повторно ги погледнал лозата и прачката со чија помош тогаш го прикажал единството на својата Црква со себе и со својот Отец; пак ги повторил вистините што им ги изнесувал тогаш. Насекаде околу него се наоѓале докази што потсетувале на неговата невозвратена љубов. Дури и учениците, кои му биле толку мили, во мигот на неговото понижување го осрамотиле и го напуштиле.

Христос престојувал на овој свет триесет и три години. Тој од него поднел презир, навреди и потсмев; бил отфрлен и распнат. Сега, кога се приготвувал да се вознесе на својот славен престол - разгледувајќи ја неблагодарноста на народот што дошол да го спаси - дали ќе го повлече од нив своето сочувство и љубов? Дали неговата љубов ќе се сосредоточи на она царство во кое го ценат и во кое безгрешните ангели чекаат да го извршат неговиот налог? Не, неговото ветување, дадено на оние што ги сака и што ги остава на земјата, гласи: „Јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“ (Матеј 28,20).

Кога стигнале на Маслинската гора, Исус пошол по патот преку нејзиниот врв кон Витанија. Овде застанал, а учениците се собрале околу него. Додека ги набљудувал со љубов, од неговото лице како да светеле зраци на светлина. Не ги осудувал за нивните грешки и промашувања, туку последните зборови што потекле од усните на нивниот Господ до нивните уши биле зборови на најдлабока нежност. Со рацете подадени да благословат и како да ги уверува во својата заштитничка грижа, полека се издигнувал меѓу нив, привлечен кон небото со сила појака од која и да е земна привлечна сила. Додека се издиг-

нувал, учениците, проникнати со страхопочит, гледале напрегајќи ги очите да ја фатат последната сцена на Господа кој се вознесувал. Од нивниот поглед го засолнил славен облак и, додека го прифаќала ангелска кочија слична на облак, до нив допирале зборовите: „Еве, јас сум со вас во сите дни до крајот на светот“. Истовремено до нив допирала најмилна и најрадосна музика на ангелски хор.

832 Додека учениците сè уште зачудено гледале горе, слушнале гласови што звучеле како најраскошна музика. Се свртиле и виделе двајца ангели во човечка лика кои им проговориле: „Луѓе Галилејци, зошто стоите и гледате во небото? Овој Исус, кој од вас се вознесе на небото, ќе дојде така како што го видовте да оди на небото“.

Овие ангели му припаѓале на друштвото кое чекало во сјајниот облак да го придружува Исуса до неговиот небесен дом. Овие двајца ангели биле највозвишени во ангелското мноштво. Тие дошле на гробот при Христовото воскресение и биле со него во текот на целокупниот негов живот на земјата. Со топла желба цело небо го очекувало крајот на неговото задржување на светот понижен со проклетството на гревот. Настапило времето сега вселената да го прими својот Цар. Зар овие двајца ангели не копнееле да му се придружат на мноштвото што го поздравувало Исуса со добредојде? Но во своето сочувство и љубов кон учениците што Тој ги оставил, тие почекале да ги утешат. „Не се ли сите тие прислужнички духови пратени да им служат на оние кои ќе наследат спасение?“ (Евреите 1,14).

Христос се вознел на небото во човечка лика. Учениците го виделе облакот што го прифатил. Истиот Исус кој одел, зборувал и се молел со нив, кој кршел леб со нив, кој бил со нив во нивните чамци на езерото и кој истиот тој ден се мачел со нив искачувајќи се до врвот на Маслинската гора - истиот тој Исус сега отишол да го дели престолот со својот Отец. Ангелите ги уверувале дека истиот Оној што го виделе како си заминува на небото, исто така ќе дојде повторно како што се вознел. Тој ќе дојде „во придружба на облаци и ќе го види секое око“. „Зашто сам Господ ќе слезе од небото, на заповед, со глас на архангел и со Божја труба, и мртвите во Христа ќе воскреснат први“. „Кога Синот човечки ќе дојде во својата слава и сите ангели со него, тогаш ќе седне на престолот на славата“ (Откровение 1,7; 1. Солуѓаните 4,16; Матеј 25,31). Така ќе се исполни Господовото ветување што им го дал на

своите ученици: „А кога ќе отидам и ви приготвам место, пак ќе дојдам и ќе ве земам кај себе, за да бидете и вие таму каде што сум јас“ (Јован 14,3). Учениците навистина можеле да се радуваат со надеж дека нивниот Господ повторно ќе дојде.

Кога учениците се вратиле во Ерусалим, луѓето ги набљудувале со чудење. По Христовото судење и распнување, се сметало дека тие ќе бидат столчени и усрамени. Нивните непријатели очекувале на нивното лице да видат израз на жалост и пораз. Наместо тоа, се видела радост и победа. Нивните лица биле озарени од среќа не со земно потекло. Не тагувале над неостварените надежи, туку во полнота го славеле и му благодареле на Бога. Со радост раскажувале за величествениот настан, за Христовото воскресение и за неговото вознесение на небото, а нивното сведоштво мнозина го прифатиле.

Учениците не гледале веќе во иднината со недоверба. Знаеле дека Исус е на небесата и дека неговата наклоност е насочена кон нив. Знаеле дека имаат Пријател пред Божјиот престој и топло сакале своите барања пред Отецот да ги изнесат во Исусово име. Со свечена страхопочит се поклонице во молитва, повторувајќи го цврсто ветувањето: „Што и да побарате од Отецот во мое име, ќе ви даде. Досега ништо не баравте во мое име; барајте и ќе добиете, за вашата радост да биде целосна“ (Јован 16,23.24). Ја подавале раката со вера сè повисоко, цврсто уверени: „Исус Христос умре, но и воскресна, кој е од десната страна на Бога и кој се зазема за нас“ (Римјаните 8,34). Педесетница им донела полнота на радост во појавата на Утешителот токму онака како што ветил Христос.

Цело небо чекало да го поздрават Спасителот со добредојде во небесните дворови. Додека се вознесувал, одел напред, а по него мноштво заробеници ослободени при неговото воскресение. Радосната поворка ја придружувала небесна војска со триумфални извици на слава и со небесни песни.

Кога се приближиле до Божјиот град, ангелите од придружбата пратиле повик:

*„Портии, иодигнитее ги наовраќајниците свои!
Враќајте исконски, иодигнете се,
Царој на славајта да влезе!“*

Радосно одговорила стражата што чекала:

„Кој е тој Цар на славајта?“

Ова го кажале не затоа што не знаеле кој е Тој, туку затоа што сакале да го чујат одговорот на возвишената фалба:

*„Тоа е Госџоо - силен и моќен,
Госџоо моќен во бојоџ!
Порџџи, џодиѓнеџе џи наоѓраџџнициџе своџ!
Враџџи исконски, џодиѓнеџе се,
Цароџџ на славаџџа оа влезе!“*

Повторно се слушнал повикот: „Кој е тој Цар на славата“, затоа што ангелите никогаш не се уморуваат кога слушаат како се возвишува неговото име. Ангелите од придружбата одговориле:

*„Госџоо Семоќниоџџ -
Тој е Цароџџ на славаџџа.“
(Псалм 24,7-10)*

Тогаш вратата на Божџиот град се отворила ширум и мноштвото ангели поминало низ портата придружувано со звуци на величествена музика.

834 Тука е престолот натсводен со виножито на Божџата милост. Тука се херувимите и серафимите. Тука се заповедниците на небесната војска и Божџите синови, претставници на безгрешните светови. Небесниот совет, пред кој Луцифер го обвинил Бога и неговиот Син, претставници на оние безгрешни царства над кои сатаната планирал да го основе своето владеење - сите се наоѓале овде да го поздрават Откупителот со добредојде. Тие се желни да ја прослават неговата победа и да го издигнат како свој Цар.

Но ги задржал, давајќи им знак со рака. Уште не. Тој сега не може да прими славен венец и царска облека. Тој излегува пред својот Отец. Ја покажува својата ранета глава, прободените ребра, ранетите нозе; ги подига рацете на кои се наоѓаат лузни од клиновите - ги покажува доказите на својата победа. Му го претставува на Бога снопот како жртва-приказница, оние што воскреснале со него како претставници на големото мноштво што ќе излезе од гробовите при неговото второ доаѓање. Пристапува кон Отецот кој се радува кога некој грешник ќе се покае - кој за еден се радува пеејќи. Пред да бидат поставени темелите на земјата, Отецот и Синот си дале заеднички завет дека ќе го откупат човекот ако сата-

ната го победи. Си ги стегнале рацете и свечено се заветувале дека Христос ќе стане гаранција за човечкиот род. Христос го исполнил ова свечено ветување. Кога на крстот извикнал: „Се сврши“, му се обратил на Отецот. Спогодбата во целост е исполнета. Сега изјавил: Оче, свршено е. Ја исполнив твојата волја, Боже мој. Го извршив откупот. Ако е твојата праведност задоволена, „сакам оние што ми ги даде да бидат со мене каде што сум јас“ (Јован 19,30; 17,24).

Се слушнал Божиот глас како објавува дека правдата е задоволена. Сатаната е победен. Христовите следбеници, кои се мачеле и се бореле на земјата, се прифатени во „Возљубениот“ (Ефесците 1,6). Пред небесните ангели и пред претставниците на безгрешните светови се прогласени за оправдани. Таму каде што е Тој, ќе биде и неговата Црква. „Љубовта и верноста во пресрет ќе си појдат, правдата и мирот ќе се бакнат“ (Псалм 85,10). Рацете на Отецот го прегрнале Синот и издадена е заповед „да му се поклонат сите Божји ангели“ (Евреите 1,6).

Со неискажлива радост кнезовите, поглаварите и силите ја признале врховната власт на Кнезот на животот. Небесните војски паднале ничкум пред него, додека низ небесните дворови се ореле триумфални извици: „Достојно е Јагнето, кое беше заклано, да прими моќ, богатство, мудрост, сила, чест, слава и благослов“ (Откровение 5,12).

Кон музиката на ангелските харфи се придружиле победнички песни така што се чинело дека небото е прелеано со радост и похвала. Љубовта победила. Загубениот е најден. Небото одзвонува од гласови на возвишени песни што објавуваат: „На Оној, кој седи на престолот, и на Јагнето, благослов, чест, слава и власт за вечни векови“ (Откровение 5,13).

Од оваа сцена на небесна радост, нам на земјата ни се враќаат како одглас прекрасните Христови зборови: „Се враќам кај мојот Отец и кај вашиот Отец, кај мојот Бог и вашиот Бог“ (Јован 20,17). Небесното и земното семејство се едно. Нашиот Господ се вознел за нас и живее за нас. „Затоа и може да ги спасува за вечни векови оние кои преку него доаѓаат кај Бога, зашто Тој секогаш живее за да ги застапува нив“ (Евреите 7,25).

ПОПИС НА БИБЛИСКИТЕ СТИХОВИ

(Броевите од левата страна на колоните ги означуваат главата и стиховите во соодветната книга на Библијата, а броевите десно ги означуваат оригиналните страници каде што е употребен тој библиски текст во оваа книга. Оригиналниите страници се дадени странично од текстот на книгата.)

1. Мојсеева

1,31.....	281
2,1.....	769
2,3.....	281
3,1.....	118
3,15.....	115
6,5.....	633
7,1.....	634
12,2.3.....	27
14,18.....	578
15,14.....	32
19,2.....	500
19,14.....	634
22,2.....	468
22,7.8.....	112
22,8.....	469
31,40.....	479
32,26.....	198
32,30.....	107
49,10.....	34,205

2. Мојсеева

3,12.....	641
3,14.....	24
4,22.23.....	51
5,2.....	51
12,11.31.....	77
12,41.....	32
13,2.....	51

15,26.....	824
16,28.....	283
17,7.....	126
19,12.13.....	156
20,8.....	283
20,12.....	146
22,31.....	283
23,4.5.....	500
23,21.....	709
25,8.....	23
30,12-16.....	155
32,32.....	422
33,13.14.....	331
33,14.....	641
34,6.....	302
34,6.7.....	209

3. Мојсеева

10,6.....	709
19,17.....	441
19,34.....	500
23,40.....	291
25,17.35-37.....	555
25,25.47-49.....	327

4. Мојсеева

3,13.....	51
9,12.....	771
14,34.....	233

24,17.....	60
------------	----

5. Мојсеева

3,25.....	421
4,6.....	28
6,8.....	612
6,24.....	288
7,15.....	824
8,2.3.....	121
8,3.....	386
10,9.....	433
10,17-19.....	500
18,15.....	190
23,24.25.....	284
26,19.....	28
28,10.....	28
28,65-67.....	223
29,29.....	234
32,4.....	413,414,769

Исус Навин

24,15.....	520
------------	-----

Рута

2,20.....	327
-----------	-----

1. Самоилова

15,22.....	590
------------	-----

2. Самоилова

23,4 103

1. Царевите

19,11.12 217

2. Дневникот

34 216

Ездра

6,14 233

7,1.9 233

Немија

8 216

9 216

За Јов

11,8 412

14,4 172

28,28 89

31,32 500

38,7 281,769

Псалми

2,1-4 778

2,12 414

17,4 123

18,35 437

19,7 308,505

22,16-18 746

22,30 828

23,1 477

24,7-10 833

25,14 412

33,9 270

37,10 763

37,19 122

40,7.8 410

40,8 24,176,209,329

46,10 363

48,2 576

50,10-12 434

50,14.15 129

51,10 174

51,17 280

62,7 413

65,6 20

69,9 158

69,20.21 746

72,8 458

77,20 480

85,10 762,834

91,6 348

92,4.5 282

95,5 20

100,2-4 288

103,3 270

105,37 824

106,1 448

107,29.30 337

109,5 265

111,4 281

111,9 613

112,4 47

116,12-14 348

117 672

118,26 592

119,1-3.9.11 89

119,11 123

119,14-16 89

119,99.100 398

119,165 305

122,2 449

122,2-7 76

138,6 301

147,3.4 329

Мудри изреки

3,1-4 89

8,36 764

11,25 142

14,12 738

18,10 131

20,1 149,222

22,2 403

24,11.12 641

Проповедник

3,14 769

9,5.6 558

12,14 398

Песна над песните

5,10.16 827

Исаија

1,5.6 266

1,10-12.16.17 590

1,25 107

4,4 107

5,4 596

6,5 246

7,14 578

8,13-15 598

9,2-6 56

9,6 25,363,578

11,1-5 56

11,4 103

11,9 828

12,2.3 449

13,12 287,790

14,12.14 435

14,13.14 22

24,20 780

24,23 458

26,3 331

26,19 786

27,5 259

28,16 413,598

28,21 582

32,2 103

32,17 337

33,16 122

34,4 780

35,1 305

40,1-5 135

40,1.9-11 826

40,5 103

40,9-11 476

40,18-29 283

41,10 283

42,1 74

42,2-4 261

42,3 489

42,4 34

42,4.21 206

43,1 479

43,1-3 382

43,1.4 327

43,12 347

44,3 47

45,22 283

48,18 331

49,4.5.7-10 679

49,6 63,465

49,16.....	479
49,24.25.....	259
50,4.....	254
50,7-10.....	123
52,7-10.....	828
52,14.....	118,690
53,2.....	27
53,3.....	600
53,3.4.....	471
53,4-6.....	484
53,5.....	25
53,6.....	329
53,6.7.....	113
53,7.....	136,706
53,11.....	828
53,12.....	751
54,10.....	483
54,13.....	387
55,3.4.....	471
5,13.....	305
56,6.7.....	288
56,7.....	27
56,12.....	635
57,15.....	180,300
57,18.....	301
57,20.21.....	336
58,4-6.10.....	278
58,7-10.....	369
58,8.....	350
58,13.14.....	289
59,14.15.....	222
59,19.....	828
60,3.....	34
61,1.2.....	34,217
61,2.....	240
61,3.....	301
62,4.....	103
62,4.5.....	151
64,6.....	174
65,8.....	149
66,1.2.....	437
66,23.....	283,770

Еремија

3,12.13.....	300
6,16.....	331
6,19.....	588
13,20.21.....	641
15,16.....	386
17,5.....	414

23,6.....	578
29,11.....	57
31,3.....	480
31,13.....	301
31,33-37.....	106

Езекил

4,6.....	233
12,22.....	31
20,12.....	288
20,20.....	283
28,6-19.....	763
28,12.....	758
33,11.....	582
33,15.16.....	556
34,4.....	478
34,16.23.25.28.....	477
4,26.....	141
4,31.....	479
6,26.....	407
6,26.27.....	174

Даниел

2,44.....	34
4,17.....	130
7,25.....	763
7,27.....	828
9,24.25.27.....	233
10,8.....	246
10,21.....	99
12,4.10.....	234

Осија

6,3.....	261
11,4.....	480
12,5.....	579
13,9.....	583,588

Јоил

2,23.....	827
3,16.....	780

Амос

3,7.....	234
----------	-----

Авдија

16.....	763
---------	-----

Михеј

5,2.....	44,470
5,7.....	27
6,6.7.....	469
7,18.....	241,582
7,19.....	162,806

Авакум

3,17.18.....	122
--------------	-----

Софонија

3,17.....	151
-----------	-----

Захарија

6,12.13.....	166
9,9.....	569,592
9,16.17.....	26
12,10.....	580
13,7.....	483,686

Малахија

3,1-3.....	161
4,1.....	763
4,2.....	22,261

Матеј

2.....	59
2,18.....	32
3,1-12.....	97
3,2.....	506
3,3.....	224
3,11.....	107
3,12.....	392
3,13-17.....	109
3,17.....	119,579
4,1-11.....	114
4,3.6.....	746
4,4.....	390,677
4,5-11.....	124
4,18-22.....	244
4,23.....	821
5.....	298
5,13.....	439
5,18.....	283
5,44.....	265
5,45.....	649
6.....	298
6,33.....	121

7	298	18,7	438	28,18	25,319,800
7,12	640	19,13-15	511	28,19.20	819
7,24.25	314	19,16-22	518	28,20	166,224,830
7,29	253	20,18.19	777	Марко	
8,2.3	266	20,20-28	547	1,1-8	97
8,2-4	262	20,22	689	1,9-11	109
8,3	263,776	20,26	650	1,12.13	114,124
8,5-13	315	20,28	642	1,14.15	231
8,10	64	21,1-11	569	1,16-20	244
8,11	622	21,12-16	589	1,24	467,579
8,19.20	294	21,23-46	589	1,27	256
8,20	383	21,9	609	1,35	362
8,23-34	333	21,17-19	580	1,40-45	262
9,1-8.32-34	262	22,15-46	601	2,1-12	262
9,6	821	23	610	2,7	262
9,9-17	272	23,8.10	414	2,14-22	272
9,18-26	342	23,23	88	2,27.28	285
9,34	321	23,38	627	3,4.5	286
9,38	361	23,39	580	3,8	298
10	349	24	627	3,13-19	290
10,8	504	24,15	234	3,20-35	321
10,17.18	354	24,32.33	632	4,28	367
10,23	541	25,23	523	4,35-41	333
10,32	707	25,31	832	4,40	335
11,1-11	214	5,31-46	637	5,1-20	333
11,14	135	26,6-13	557	5,21-43	342
11,28	289	26,20-29	652	5,39	534
11,28-30	328	26,29	149	6,7-11	349
12,5-7	285	26,31	673,743	6,16	729
12,10-12	286	26,32	674	6,17-28	214
12,21	489	26,33	811	6,25	221
12,22-50	321	26,36-56	685	6,30-32	359
12,40.41	406	26,39	759	6,32-44	364
14,1-11	214	26,41	713	6,45-52	377
14,1.2.12.13	359	26,48	695,721	6,55	384
14,2	729	26,57-75	698	7,1-23	395
14,13-21	364	27,1	698	7,24-36	399
14,22-33	377	27,2.11-31	723	7,31-37	404
14,30	673	27,4	722	8,1-21	404
15,1-20	395	27,22	622	8,27-38	410
15,19	172	27,25	785	8,38	422
15,21-28	399	27,31-53	741	9,2-8	419
15,22	399,608	27,42	780	9,3	739
15,29-39	404	27,50	772	9,9-29	426
16,1-12	404	27,54	770	9,30-50	432
16,13-28	410	27,62.63	796	9,43-45	438
17,1-8	419	27,62-65	778	10,1	488
17,9-21	426	28,1.5-8	788	10,13-16	511
17,22-27	432	28,2-4.11-15	779	10,17-22	518
18,1-20	432	28,16-20	818		

1,27	136	6,54	787	13,34	504
1,27.29	216	6,54.56.57	661	13,36.37	815
1,29	176,180, 385, 439,477, 579, 594,622,651	6,57	21	14	662
1,29-34	137	6,70	673,720	14,3	832
1,45	145,292	7,1-15.37-39	447	14,5-8	293
1,46	71	7,6	485	14,6	25
1,50	148	7,15	70	14,16-18	669
2,1-11	144	7,16.17	455	14,17	494
2,4	486	7,16-36	455	14,27	659
2,12-22	154	7,40-53	455	14,30	123,679
2,16	591	7,17	258,459	15	662
2,19	777,785	7,18	21,456	15,10	287
2,19.21	705	7,51	699	15,12	641
3,1-17	167	8,1-11	455	15,17	504
3,3	168,189	8,12-59	463	16	662
3,4	389	8,25	465	16,11	679
3,4	389	8,28	21	16,12	507
3,14	485	8,29	685	16,19.20	277
3,14.15	415,660,775	8,32	258	16,22	788
3,16	22,25,493	8,44.45	467	16,23.24	833
3,17	211	8,46	287	16,24	667
3,22-36	178	8,50	21	16,32	697
3,29	277	8,51.52	787	16,33	123
3,33	181	9	463	17	662
3,36	396	9,4	73	17,4	829
4,1-42	183	9,7	824	17,24	834
4,14	454,787	10,1-30	476	18,1-12	685
4,34	190	10,10	270,787	18,13-27	698
4,43-54	196	10,11	25	18,28-40	723
4,48	315	10,14.15	483	18,36	509
5	201	10,16	483	19,1-16	723
5,14	824	10,17.18	785	19,4	749
5,18	207	10,33	470	19,15	745
5,24	211	10,41	219	19,16-30	741
5,28.29	211	11,1-44	524	19,30	490,709, 758,771,834
5,30	180,336,675	11,47-54	537	19,34-37	772
5,39	211	11,55-57	557	20,1-18	788
6,1-13	364	12,1-11	557	20,17	751,835
6,5.7	293	12,8	640	20,19-29	802
6,14-21	377	12,12-19	569	20,31	403
6,22-71	383	12,20-43	621	21,1-22	809
6,30	626	12,28	409		
6,33	386	12,31	679		
6,37	429	12,48	626		
6,38	330	13,1-17	642		
6,45	412	13,11	653		
6,51	25	13,11.18	655		
6,53	719	13,18-30	652		
6,53-55	660	13,27	717		
		13,31-38	662		

Дела

1,9-12	829
3,21	769
3,22	34,52
4,12	175,806
4,13	354
4,32-34	551

5,28	672
5,31	175
5,41	508
6,7	266
6,10.15	354
8,4	233
10,43	211
17,26.27	403
17,27	69
17,31	633

Римјаните

1,4	600
1,20	281
3,26	762
5,1	337
7,12	309
7,24	203
8,2	210,466
8,3	116,175,312
8,7	172
8,11	320
8,29	341,827
8,33.34	568
8,34	833
10,6-9	184
10,11-13	403
10,12	249
10,20.21	458
11,33	48
12,1	439
14,5.12	550
14,19	356
15,1	440
16,25	22

1. Коринќаните

1,4	510
2,2	510
2,9.10	412
2,14	392,509
3,11	413
3,16.17	161
3,22.23	288
5,11	656
6,11	510
9,19	550
10,11	106
10,13	129

10,33	550
11,3	414
11,26	149,659
11,23-26	652
11,27-29	656
11,31	314
12,11	823
13,4.5	549
13,12	804
15,45	270
15,51-53	422
15,52	632

2. Коринќаните

3,18	83
4,6	282,464
4,7	297
4,15	288,550
4,18	412,662
5,19	762
5,20	441,510
6,16	162,311
8,9	88
9,6-11	371
10,5	135
12,10	493
13,5	314

Галатите

1,4	266
2,20	391,510
3,7	556
3,13	741
3,28	403
4,4.5	31
5,13	651
5,21	806
6,1	440,504
6,14	661

Ефесците

1,6	113,834
1,19	200
1,22.23	414
2,1	203,209
2,7	26,249
2,21.22	162
2,22	209
3,6	402

3,10.11	26
3,16.20	200
3,18.19	670
3,20	249,421
4,11-13	362
4,18	764
5,2	563
5,14	320
6,12	352,508

Филипјаните

1,20.21	549
1,29	225
2,6.7	22
2,7.8	436
2,8	25
2,13	672
3,10	210
3,21	23

Колошаните

1,13	320
1,23	633
2,3	465
2,9.10	181
2,15	165
3,3	224
3,4	787

1. Солуѓаните

4,14	786
4,16	832
4,16.17	320
5,3	635
5,4-6	235

2. Солуѓаните

2,8	108
2,14	341

1. Тимотеј

3,16	24
4,1	257
5,10	564

2. Тимотеј

1,7	341
4,2	805

4,6-8	549
4,16,17	355

Тит

3,5	317
-----------	-----

Евреите

1,3	55
1,6	834
1,9	180,734
1,14	832
2,11	25
2,14,15	320
2,17	24
4,14-16	166
4,15	24
5,2	297,499
7,24	55
7,25	166,835
7,26	25
8,2	166
8,5	209
9,8-12	166
9,12	757
9,28	422
10,5-7	23
10,7	757
10,21	55
11,6	126
11,8	60
12,2	523
12,24	166
12,26	780
12,29	107
13,12	741

Яков

1,5	313,363
-----------	---------

2,10	763
2,12	466
4,7,8	131
5,20	440

1. Петрово

1,11	234
1,19	50,653
2,3-5	413
2,3-8	599
2,21	209
3,9	265
4,12,13	416
5,1-4	817

2. Петрово

1,4	123
1,16	425
1,19	464
2,9	528
3,4	635
3,10	780
3,12	633

1. Јованово

1,1-3	340
1,2	250
1,9	266,806
2,3	396
2,3,6	409
2,6	504
3,2	113
3,8	270
3,11,16	551
3,22	668
4,7	139,638
4,7,16	816
4,12,20	505

5,11,12	388
5,12	530
5,14,15	266

Јуда

9	421
24	632

Откровение

1,1	99
1,3	234
1,7	832
1,18	320,484,669
2,4,5	280
3,3	635
3,7,8	113
3,12,21	549
3,17,18	280
3,20	161,489,804
5,5	243
5,12	131,834
5,13	835
6,16,17	740
7,15	302
7,15-17	332
12,10	761
12,17	398
13,11-17	122
14,6,14	633
15,3,4	58
16,15	635
19,6	48
19,6,7,9	151
19,16	739
22,9	99
22,17	454,822

ИНДЕКС

(Текстовите во индексот се наведени според оригиналните страници кои се дадени странично од текстот на книгата)

A

- АВРАМ** Божјата цел кога го повикал 27
неговата вера и раѓањето на Исака 98
неговото природно потомство се разликува од неговата духовна врска 106, 107, 466, 467
однапред го видел Христа 112, 113, 468, 469
откриено му е ропството во Египет 32
- АДАМ** го очекувал Месија 31
и Ева се состанувале со Христа пред и по изгнанството од рајот 290
неговото искушение споредено со Христовото 116-118
се молел во полињата и на горите 290
- „АЈДЕ ПО МЕНЕ“** налог даден на Петар 815, 816
- АЛКА** - во синџирот подаден да го спаси светот, секој христијанин 417
- АНА** сведок за Христа 55
- АНА** првосвештеник, Христовото судење пред него 698-703
утврдувањето на две Христови кривици 699
- АНГЕЛИТЕ** бдеат над Христовото раѓање 43, 44
благодатта на крстот за нив 20, 26, 626, 758, 761, 764
влегуваат во нашите домови со сиромасите 639
во служба на неволниците 500
ги водат оние што ја бараат вистината 71, 141, 224
ги придружуваат луѓето во секојдневниот живот 48
ги тешат учениците по Христовото вознесение 831, 832
ги штитат сите Христови следбеници 240, 348, 356, 473
го заштитиле Лота, Елисеја, Христа 240
го придружувале Исуса до Божјиот град 833
донесуваат благослов 142, 143
и мудреците 60
и пастирите 47

им испраќаат вест на учениците и на Петар 793
 им служат на оние што се во искушение 440, 639
 крај Христовиот гроб 779-781, 788-790
 Луцифер ги прелагал 22, 758, 759
 му служат на Исуса 67, 71, 81, 112, 131, 240, 528, 693, 694
 му служат на Јована Крстителот 224
 нивната моќ 700
 нивната самопожртвуваност 21
 нивното сочувство во Христовите претсмртни маки и во неговата смрт 693, 700-715, 753, 756, 759, 760
 осведочуваат за гревот 104, 300
 ослободуваат од лошите духови 259
 паднатите ангели, нивната поранешна слава 760
 присутни се при Господовата вечера 656
 се интересираат за откупените 19, 37, 759, 760, 764
 се радуваат за Христовата победа 769
 соработуваат со луѓето при проповедањето на евангелието 297, 442
 соработуваат со родителите при подучувањето на нивните деца 517

АПОСТОЛИТЕ се Христови претставници 349, 352, 354, 357, 358
 вториот улов откако им е повторен налогот 810, 811
 да сведочат пред судовите 354, 355
 зошто за апостоли се избрани необразовани луѓе 249, 250
 (види: Воспитување)
 зошто им се испратени само на Евреите 351
 на гората на вознесението 830
 на патот кон Голгота 743
 нивната вера во Христа 393, 411
 нивната задача како Христови помошници 349, 350
 нивната надеж, збунетост, нивното разочарување поради судбината на Јована Крстителот 245, 246, 526
 нивната неспособност да го сфатат и да го вреднуваат Христовиот карактер 506-508, 565
 нивното дружење со Исуса 151, 152, 292, 299, 349, 350, 359-361, 809
 нивното посредување при хранењето на пет илјади луѓе 369
 нивното поучување 352-358
 нивното разочарување кога Христос најавил дека ќе страда 411, 415, 417, 418, 547, 548
 нивното разочарување кога Христос не се освал веднаш на повикот да оди кај Лазара 526
 нивното разочарување кога Христос одбил да го сторат цар 377-380
 нивното разочарување при предавството 696, 697
 опасноста од духовната горделивост 360, 493
 по вознесението 506-508, 832
 по неговата смрт 772
 повик упатен до четворица крај Галилејското Езеро 249
 под Гората на благословите 299
 подготовка за прво мисионерско патување 349-351
 препирка околу тоа кој ќе биде најголем 432, 435-437, 549, 550, 643, 646, 719
 работа од куќа до куќа 351

различноста на нивниот карактер 296
 ракоположението на дванаесеттемина 290, 291, 293, 296
 се враќаат од мисионерскиот пат 359, 360
 седуммина на Галилејското Езеро 809, 811
 тројца при преобразението 418-425
 упатствата во Горната соба и на патот кон Голгота 662-680, 804, 805

АПОСТОЛСКО наследство 467

АРХЕЛАЈ неговиот карактер 66

Б

БЕСЕДАТА на гората, целта 298, 299

БИБЛИЈАТА како да се проучува 390-391

БЛАГОДАРНОСТА благослов во искажувањето 347, 348
 угодна на Исуса 564, 565, 567

БЛАГОДАРНОСТА на Јована Крстителот, највозвишен вид 219

БЛАГОРОДНИКОТ и неговиот дом станале ученици 200
 сведок за Христа 253
 Христос бара од него вера 198, 200
 Христос му го исцелил синот 197-199

БЛАЖЕНСТВАТА - 299-306

БЛИЖЕН кој е мој ближен 498, 500, 503

БОГ неговата грижа за нас 313, 357 (Види: Љубовта)
 неговото владеење и неговото провидение 356

БОГАТИТЕ ги занемаруваат сиромасите 639, 640

БОГАТИОТ МЛАДИЧ прашува за условите за вечен живот 518-520
 Христовиот одговор даден на богатиот младич го навредува Јуда 719

БОГОСЛУЖЕНИЕ вистинско - што е тоа 189

БОГОХУЛСТВО да се зборува против Храмот 155, 156
 обвинение подигнато против Христа 205, 208, 269, 470, 708, 709
 против рабинските закони 205

БОЖЈАТА РЕЧ доказ за Христовото божество 198

дух и живот 390

живо семе 192

како да се проучува и да се усвојува 139, 140, 390

нејзината сила при воскреснувањето на синот на вдовицата 318

објаснувањето на капетанот 316

одбрана од лошите духови 257, 258

ползата од нејзиното усвојување 390, 391

резултатот од нејзиното отфрлање 587, 588

сила со која Христос победил 123, 124

сите да ја проучуваат за себе 141, 390, 458, 459

темел на верата и изградувањето на карактерот 126, 314

Христос ги поттикнува луѓето да ја проучуваат 154

Христовата реч - дух и живот 390

човекот треба да живее од неа 121, 122

БОЖИОТ ГЛАС во Храмот 624

објавува дека сме прифатени преку Христа 113
 преку Христа за Евреите како глас на некој странец 213
 при преобразението 425
 при Христовото крштавање 112, 116

БОЛЕСТА Евреите ја сметале за казна поради гревот 267, 470, 471

причината и исцелувањето 270, 824, 825
 Христовата моќ да лекува - неизменета 270, 823

БОЛНИТЕ и бедните ја оплакуваат Христовата смрт 775-777

БОРБАТА во овој свет 114-116

во текот на Христовиот живот 115-117, 257, 758-761
 меѓу Христа и сатаната, почетокот 22
 повторена во срцата на луѓето 117
 последниот судир 122, 762-764
 резултатите 25, 26, 57, 58, 625, 758, 761, 764
 Христовите следбеници учествуваат во неа 352

БОРБА И РАЗДОР цел на сатаната 396

Христос ги учел учениците да ги избегнуваат 350
 Христос се обидел да ги избегне 181, 253, 434, 498

БРАЌА христијаните се браќа на грешниците и на светите 638

БУРАТА на искушенијата 336

на страстите 336, 337
 Христос ја стивнува на морето 334, 335
 Христос оди по разбрането море 381

В

БАВИЛОН еврејското ропство во Вавилон 28, 29

БАЛАМОВОТО ПРОРОШТВО за Исуса им е познато на мудреците 59, 60

ВАРАВА бирајќи го него, Евреите го избрале сатаната 739

лажен месија 733
 спротивност на Христа 735

ВЕНЕЦ НА ЖРТВАТА - 223

ВЕРАТА дава сила 347

допирот на верата се разликува од случајниот допир 347
 им донесува исцелување на душата и телото 202, 268-270
 клуч на знаењето 139
 нејзиниот тест 409
 пат кон небото 385
 повеќе отколку интелектуална согласност 347
 почива врз Божјите ветувања 126, 200
 сè е можно со неа 428
 се откажува од независноста 317, 336
 се потпира врз Христовото божество 123, 176
 се разликува од претпоставката 126

Христос живеел со неа како наш пример 336, 389
Христос победил со вера, така и ние 122, 123, 679, 680, 756

ВЕРАТА - примери:

благородникот, неопходна за исцелување на синот 198, 200
губавецот 263
капетанот 315, 316
која произлегува од држењето на Законот 172, 279
мудреците 60, 61
немоќниот човек 202, 203
откако нахранил пет илјади луѓе 368-370
Петар кога оди по морето 382
поука дадена на Захарија при раѓањето на Јована 98, 99
разбојникот на крстот 749, 750
Сирофеничанката 400-403
споредена со синапово зрно 430, 431
таткото на опседнатото момче 428
улогавецот 268-270
Христовата вера смирува бура 335, 336

ВЕРСКАТА ПРИПАДНОСТ недоволна за спасение 309, 310

ВЕТУВАЊЕ од Бога во секоја заповед 311, 369

ВИНОТО и водата, симболи 148

на гозбата и на Господовата вечера непревриено 149, 653
на свадбата 148
ново во нови мемови, споредба 278-280

ВИНОЖИТО околу Божиот престол 493

ВИСТИНАТА нејзиното разбирање зависи од отфрлувањето на
гевот 302, 455, 456, 494

опасноста од нејзиното омаловажување 490
ослободува 466

помешана со заблуда придонесува за служба на сатаната 287

ВИТАВАРА Јован Крстителот во 132

ВИТАНИЈА Христовите посети 524, 525, 529, 557

ВИТЕЗДА заматувањето на водата во бањата 201

Христовото чудо на исцелување 202, 203

ВИТЛЕЕМ Јосиф и Марија во него 44-48

посетата на мудреците 63

ВИТЛЕЕМСКАТА СВЕЗДА ангели 60

ВИТСАИДА ја посетуваат Христос и учениците 361, 364

со Капернаум и со Хоразин го отфрла Христа 489

ВЛИЈАНИЕТО зависи од она што сме 142, 306

ВОДА на животот, Христос извор 187, 454

Христос оди по неа 381

ВОЗНЕСЕНИЕТО ХРИСТОВО го придружувала слава 833

како застапник на неговата Црква 663, 790, 834

на денот на воскресението 790
по четириесет дена 829

ВОЛЈАТА Божја, закон на животот 329

во служба на Бога 668
во сфаќањето на вистината 455, 456
ослободување на волјата при преобратувањето 466
средство на телесно исцелување и преобратување 202, 203

ВОСКРЕСЕНИЕТО духовно и буквално со Христова сила 209-211, 318-320, 387, 388, 530, 632, 786, 787

мнозина воскреснале при Христовото 785, 786
Мојсеј и Илија на гората на преобразението ги претставуваат оние што први ќе воскреснат 421, 422
препознавање на пријателите во таа прилика 804
со прифаќање на Христовиот живот овде 388
Христос ги поучува садукееите за него 605, 606

ВОСКРЕСЕНИЕТО НА ЛАЗАРА врвен доказ за Христовата божествена природа 537

залог на воскреснувањето на праведните 530

ВОСКРЕСЕНИЕТО ХРИСОВО го претставува воскреснувањето на праведниците 804

јавено на свештениците и на Пилата 781, 782
на денот на принесувањето на снопови 785, 786
со негова сила 785

ВОСПИТУВАЊЕ важноста на раното воспитување 100-103

вистинско „вишо“ 465, 478
во Христово време 69, 84
Господови упатства 69
дава животна сила 250
кога е благослов 249
меѓу Евреите по ропството 29
на Исуса како дете 69-72, 75-78, 84, 89, 90, 453
на Јована Крстителот 100-103
на учениците од страна на Христа (Види: Природата) 151, 152, 249, 295, 349
на Црквата во делото на евангелието 826 (Види: Светиот Дух)

ВРАПЧИЊАТА Божјата грижа за нив 313, 356, 357

трудољубивоста Христов пример 72, 73

ВТОРОТО ХРИСОВО ДОАЃАЊЕ ветување дадено на учениците 417, 663

во свадбата и во Господовата вечера 149, 151, 659, 660
да се чека 634
за кого е крадец и стапица 635, 636
знаците 631-633
можеме да го забрзаеме 633, 634
наша утеха 320, 632
негова слава 739
при вознесувањето 831, 832
пророштвата за него да се сфатат 234, 235
точното време не е откриено 632

Г

- ГАВРИЛ** му се јавува на Захарија 98
на Даниел и на ученикот Јован 99, 234
по ранг до Христа 99
- ГАЛИЛЕЈА** Исусов дом во детството 66
како го прифатила Христа 196
негово последно заминување од неа 485
противењето во неа 360, 361
се одвратила од Исуса 393
средба на брегот 674, 793, 818, 819
стравот на апостолите во 486
центар на неговата работа 231, 232
- ГАЛИЛЕЈСКОТО ЕЗЕРО** Исус учи покрај него 244, 245, 333, 342, 811-816
населението на источниот брег 333, 334
смирувањето на бурата 334, 335
учениците се враќаат на езерото по Христовото воскресение 809
Христос оди по него 381
- ГАРИЗИМ** гора, самарскиот храм и богослужението во него 188
- ГЕРГЕСА** доказ за Христовата откупителска моќ 341
излекуваниот опседнат, прв мисионер во неа 340
Исус исцелува опседнати од лоши духови 337, 338
резултатот на нивниот труд 340, 404
Христос истеран од неа 339
- ГЕТСИМАНИЈА** молитвата на Петар и неговото покајание во неа 713
Христовите душевни страдања во неа 685-694
Христово прибежиште за молитва 674, 685, 686
- ГЛАС** ангелите копнеат да го користиме нашиот глас за Христа 297
- ГЛЕДАЊЕТО ВО ХРИСТА** менува 439
- ГНЕВ** оправдан 310, 619, 620
- ГНЕВОТ НА ЈАГНЕТО** поради занемарувањето на душите што гинат 825
- ГОЛГОТА** нејзиното значење, надвор од ерусалимската капија 741
- ГОЛЕМИНАТА** вистинска 219, 225, 436, 437, 550, 649, 650
на Јована Крстителот 100, 219, 220
- ГОЛЕМИТЕ УЧИТЕЛИ** сета нивна светлина од Христа 464, 465
- ГОНЕЊЕТО** во последниот судир 122, 628-630, 763
да не се избегнува со компромис 355, 356
за време на големите неволји 630, 631
на апостолите, преткажано 354
на Евреите за време на вавилонското ропство 28
на Христа во детството 86, 88
на христијаните пред разурнувањето на Ерусалим 629
не треба без потреба да се изложуваме на гонење 355, 451, 541
подготовка за царството 354, 355, 678-680
причините и последиците 305, 306, 354, 357

- ГОРНАТА СОБА** место за состанок на Христа и учениците 642, 802, 806, 807
- ГОСПОДОВАТА ВЕЧЕРА** благословите ако ја примаме 656-661
грешка ако некој се исклучи од неа 655, 656
залог на заветот на откупувањето 656, 659
- ГОСТОПРИМСТВО** за сиромасите и за оние што страдаат 358, 638, 639
за Христовите слуги 351, 352, 357
- ГРАДИНАРОТ** поука при воспитувањето на децата 515, 516
- ГРАЃАНСКИТЕ И ВЕРСКИТЕ ОБВРСКИ** нивните граници 602
- ГРЕВОТ** го спречува сфаќањето на вистината 302, 455
за него нема оправдување 311
опасноста од негово негување 439
ропството 466
- ГРМУШКАТА** што гори - симбол на отелотворувањето 23
- ГРОВОБИТЕ НА МРТВИТЕ** растурливото украсување е идолопоклонство 618
- ГРЦИ** го посетуваат Исуса 621-625
- ГРЧКИОТ ЈАЗИК** владеел во времето на првото Христово доаѓање 32, 33

Д

- ДАВАЊЕТО** закон на природата 20, 21
на милостина 107, 312, 519, 523
радост за Бога и за ангелите 21
со вистинска побуда 312
услов за примање 369, 370
- ДАНОК** баран од Христа 432, 433
на Римјаните, Христос го потврдил давањето 601, 602, 725
некои слоеви ослободени 433
Христос дава причина за 434
целта на Евреите при барањето 432, 433
- ДАНИЕЛ** во ропство им го открил на незнабошците Бога 27
да се разберат неговите пророштва 234
неговото пророштво за Месија 31, 34, 99, 233, 234
- ДАРОВИТЕ НА ДУХОТ** ветување за нив 821, 823-825
ДАРОТ го претставува Божјиот дар за нас 565, 566
на Марија од Витанија 559, 560
на мудреците за Исуса 63, 564
- ДАР НА ЛУБОВТА** двете лепти на вдовицата 614, 616
му е мил на Исуса 564, 565
на мртвите, да се дава додека се живи 560
на сиромасите не треба да се одбие 615, 616
угоден на Бога 615
- ДЕКАПОЛИС** излекуваните го проповедаат Христа 339, 340
Христос примен во 340, 341, 404, 405
Христос храни мноштво во 404, 405

ДЕЛАТА испит на карактерот и основа за награда
106, 107, 314, 466, 467, 637, 641
на милосрдие, се очекуваат од Божјите деца 350, 351, 504, 640, 641
не можат да дадат спасение 280, 314
Христовите ученици ќе прават поголеми од него 664, 667

ДЕМОНИТЕ престорени во луѓе крај крстот 746, 760
при Христовото судење 733

ДЕСЕТОК - 397, 616, 617

ДЕТЕ Христовите ученици да бидат како него 437

ДЕЦА (Види: Воспитување, Природата)
доведени кај Исуса 511, 517
неговата нежност кон виновните 517
нивните дарови мили на Исуса 564
нивното славење го укоруваат фарисеите 592
со Христа во Храмот 529
Христовиот пример 68, 71-74, 80-82, 89, 90

ДОБРОВОЛНАТА СЛУЖБА единствено прифатлива за Бога 487

ДОБРОЧИНСТВО Христовиот живот - начело на Законот 190, 191, 311

ДРВОДЕЛЕЦОТ Исус 72
презрен 237, 238

ДРВОТО се познава по неговите родови 107, 314

ДУХОВДЕН (ДУХОВИ) преобратувањето на овој ден резултат на
Христовиот труд 192, 266, 274, 359, 360, 620, 770, 775
подготовката на апостолиите 827, 833

ДУХОВНА ГОРДОСТ апостолиите во опасност 360

ДУХОВНОТО СЛЕПИЛО на фарисеите 475

ДУШЕВНИТЕ МАКИ Христови - победа над нив 624, 625, 693, 756
нивната причина 575-578, 624, 686-690, 752-756

Е

ЕВАНГЕЛИСТИТЕ работа од куќа до куќа 351
работат двајца по двајца (Види: Работници за Христа) 350

ЕВАНГЕЛСКАТА ВЕСТ нема место за традиции, за човечки теории, за
црковно законодавство 826

ЕВАНГЕЛСКА СИЛА за преродување 826

ЕВАНГЕЛСКИОТ НАЛОГ даден на апостолиите 291, 349-358
даден на сите христијани 822, 823
обновен по Христовото воскреснување 805, 810, 811, 818, 822

ЕВАНГЕЛСКИОТ ПОВИК мора да им се упати на сите пред второто
Христово доаѓање 633, 821, 822
на целиот човечки род 194, 328, 329, 403

ЕВРЕИТЕ Божја намера да ги издигне 28
го отфрлиле Христа:

затоа што Божјата реч ја замениле со рабинско учење 489, 737, 738
 затоа што ја зборувал вистината 467, 468
 затоа што одбил да го сторат цар 391
 затоа што тврдел дека е едно со Бога 207, 208, 457, 469, 470
 поради понизноста и страдањата 137, 138, 237, 238, 241, 470, 471
 поради чистотата 243

затоа што го отфрлиле Христа виновни се за крвта на пророците 618, 619
 избрани да бидат светлоноски 27, 188, 189

„крвта негова нека падне врз нас“ 739, 740

нивното незадоволство под Римјаните 30, 62, 63, 104, 310
 отпад 28, 193

претставени со неродна смоква 581-584

расипаноста на свештенството 30

ропство 28, 29

спасение со потпирање врз свои дела 29, 36, 113, 155, 278-280, 362

тврделе дека потекнуваат од Аврама 106, 466, 467

формализам, фанатизам, сетилност 29, 30, 35, 36, 100

Христовото доаѓање објавено на 231, 351

чувари на вистинската вера 188, 189

ЕДИНСТВО како се постигнува 296

на црквата, доказ за единството со Христа 678

ЕДНОСТАВНОСТА во чудото со лебовите 366, 367

дадена поука за неа во првото чудо 144

на Христовото детство 74

ЕМАУС се враќаат во Ерусалим 801, 802

Христос поучува на патот кон 795-800

ЕРИХОН - 132

опис на Христовата посета на 552

патот меѓу него и Ерусалим 499

ЕРУСАЛИМ - (Види: Јудеја)

неговата слава кога би го прифатил Христа 597

по вознесението работата на апостолите треба да почне во 820, 821

уништувањето на (Види: Уништувањето)

Христовото победоносно влегување во 569-575

Христос плаче над 575-578, 580, 587

Ж

ЖЕЛБАТА ЗА ЈАДЕЊЕ повод за големото искушение 117

последниците од попуштањето 100, 117, 118, 122

Христос ја победил 118, 122, 123, 149

Христос не обезбедил никаква луксузна храна 366, 367

ЖЕНАТА излекувана од крвавење 343, 344

ЖЕНИТЕ од Галилеја на гробот 774, 788-790

од Ерусалим го оплакуваат Христа 742, 743

ЖИВА ВОДА Христос ја дава 184, 187, 453, 454

- ЖИТОТО** ја прикажува Христовата смрт и неговото воскресение 622, 623
 поука за самопожртвуваноста 623, 624
 учениците тргаат во сабота 284
- ЖРТВАТА** за Христа од страна на Матеја и на првите четворица апостоли 273
 како е наградена жртвата на Петар 249
 на Марија од Витанија 564, 565
 предмет на размислување 83, 661
 проба за сите Христови следбеници 273
 Христовата за нас 129, 131, 686-688, 690, 693, 752-755, 759-761
- ЖРТВЕНИОТ СИСТЕМ** пророштво на евангелието 165, 211, 212
- ЖРТВИТЕ** Евреите сами ја уништиле нивната делотворност 165
 заедница меѓу Бога и човекот 115
 искривоколчено претставени од страна на сатаната 29, 30, 115
 искривоколчено сфатени од Евреите 113, 155, 157
 на Марија и Јосифа при Христовото посветување 50
 на незнабошците, изопачување на вистинските 28
 овен наместо Исака 112, 469
 продавање во двориштето на Храмот 154, 155, 589
 сами по себе без вредност 286
 симбол на Божјата љубов во Христа 29, 113
 целта на еврејските 286, 469
 човечките забранети 469

3

- ЗАБЛУДЕНИОТ** Јуда како пример 655, 656
 исто така и Петар 815
 сожалување и охрабрување 504, 505, 517
 Христовото милосрдие кон нив 568
 Христовото правило за постапување со нив 440, 441, 805, 806
- ЗАВЕСАТА** во Храмот раскината 165, 233, 709, 756
- ЗАВЕТОТ НА ОТКУПУВАЊЕТО** потврден при Христовото вознесение
 790, 833, 834
- ЗАГУБЕНАТА ОВЦА** овој свет 693
- ЗАГУБЕНОТО ДЕТЕ** го прикажува занемарувањето на душите 825
- ЗАЕДНИЦАТА** со Христа во страдањата, најголема чест 225
- ЗАКЛЕТВАТА** во судницата Христов одговор 706, 707
- ЗАКОНИТЕ НА ЗДРАВЈЕТО** Јован Крстителот 100, 101
 се барало од Израелците да ги почитуваат 824
 сите христијани треба да ги почитуваат 824
 услови за телесно здравување 824, 825
 Христос ги почитувал 50, 72
- ЗАКОНИТЕ ПРИРОДНИ** Божји закон 824
 законикот, најголема заповд 606-608
 го прашува Исуса за условите на вечниот живот 497
- ЗАКОНОТ (ДЕКАЛОГОТ)**, божествена целина 498, 606, 607

- ги води луѓето кон Христа 308
 да биде благослов 288
 зошто е објавен на Синај 308
 изопачен со преданието 29 (Види: Преданието)
 испит на карактерот 106, 763
 испит на љубовта 668
 исто начело како евангелието 308, 608
 како се извршува 311, 497-505, 606-608
 љубов, несебичност 24, 29, 30
 непроменлив 308, 762, 763
 неточно претставен од страна на сатаната 24, 29, 30, 117, 761, 762
 образец за изградување на карактерот 208, 209
 послушноста кон него, плод на верата 126
 потврден со Христовата смрт 307, 763
 престапен во мислите или со погледот 310
 ќе предизвика прогонство 122, 763
 услов за вечен живот 497, 518
 Христос го држел и го оправдал 24, 84-86, 89, 209, 307-309, 762
 Христос негов давател 307
- ЗАКОНОТ** природен, упатува на духовното 516
- ЗАКОПОТ ИСУСОВ** - 772-774
- ЗАХАРИЈА** во Храмот, средба со ангел 97-99
 неговото неверување 98
 спореден со Аврама и со Марија 98
- ЗАХАРИЈА** пророк, неговото убиство 619
- ЗАХЕЈ** доказ за покајанието 554, 555
 почнува обнова 553-555
 средба со Исуса 553
 цариникот, убеден со учењето на Јована Крстителот 553
- ЗБОРОВИТЕ** празни и лоши влијаат врз мислите и карактерот 323
- ЗЕЛЕНОТО** и сувото дрво ги претставуваат Христа и непокајаниот грешник 743
- ЗЕМЈОТРЕСОТ** при Христовата смрт 756
 при Христовото воскресение и при второто доаѓање 780
- ЗДРАВЈЕ** се добива кога ќе се помириме со Бога 270
 Христово 50
- ЗНАК** „на пророкот Јона“ 406
 делувањето на Светиот Дух 409
- ЗНАК ЗА ХРИСТОВОТО БОЖЕСТВО** барал благородникот во Кана 197, 198, 200, 315
 барале рабините, фарисеите и садукееите 192, 385, 405, 406
 вистински 164, 165, 217, 238, 406, 407
 во Храмот 624, 625
 на крстот 746, 749
 неговата кротост при навредите и мачењето 726, 734, 735
 неговата Реч постојано присутна 198

од свештениците и старешините при чистењето на Храмот 164
 поголем од чудата 120, 407, 462
 при крштавањето 110, 112, 136
 при преобразувањето 420, 421, 425
 Самарјаните не барале 192
 сатаната барал 119
 читање на мислите 164, 456, 653, 655

ЗНАЦИ да ги придружуваат оние што веруваат 821, 823-825
 на второто доаѓање 631-633
 на разурнувањето на Ерусалим 630

И

ИЗЛЕГУВАЊЕТО во преткажаното време 31, 32

ИЛИЈА во пустината, молитва 310
 Евреите го очекувале како Христов предвесник 135
 испратен кај вдовицата во Сарепта 238
 на гората на преобразението 421, 422

ИМИЊАТА запишани на небото 493

ИРОД АНТИПА грижа на совеста и страв 223, 360
 наведен од Иродијада да го затвори и да го погуби Јована Крстителот
 214, 220-222
 неговото почитување на пророците 200
 осведочен со проповедањето на Јована Крстителот 214
 последна опомена на милоста упатена нему 731
 при судењето на Христа 729-731

ИРОД ПРВИ и мудреците 61-64

ИРОДИЈАДА нејзината омраза кон Јована Крстителот 214
 смислува одмазда 220, 221

ИРОДОВЦИТЕ се соединуваат со фарисеите против Христа 601

ИСКЛУЧИВОСТА на Евреите 29, 33, 86, 400, 498, 500, 819, 820
 милостивиот Самарјанец 503
 нејзиниот резултат 35-37, 150
 при Господовата вечера 656
 примерот на Јована Крстителот 102
 Христос се противставува 86, 150, 151, 193, 243, 273, 274, 306, 402, 498-
 503, 820, 822, 823

ИСКЛУЧУВАЊЕ - 472

ИСКРЕНОСТА цел на нашата службата на Бога 312, 313, 330

ИСКУШУВАЊЕ НА БОГА Израелов грев 125, 126

ИСКУШЕНИЕТО благослов 126, 224, 225, 301-306

во мигот на најголема слабост 120
 во Гетсиманија 686, 687, 690
 во пустината 114
 да ја покаже божествената моќ 119, 700
 да се засака световната моќ 129, 130, 416

изложување на опасност со попуштањето 101, 102, 114, 126, 711, 712
 Илија во пустината, пример 301
 како да му се противставиме 24, 102, 121-123, 126, 130, 131, 362, 363, 428, 429, 490, 493
 кога е најтешко, Божјата помош е најблизу 528
 можност за попуштање 49, 88, 117, 131, 362, 363
 навестување на недоверба 118, 119, 124
 на крстот 753
 на љубовта кон расфрлање што води кон вообразба 117, 125, 700
 на последното патување од Галилеја 486
 обрнување кон апетитот 117, 118
 слични искушенија на човекот 121, 122, 126, 130, 415, 416
 споредено:
   со она на Адама и Ева 117, 118
   со она на Мојсеја и Илија 120
 Христовото во детството 71, 116, 759
 целта Божја 72, 126, 129

ИСКУШЕНИЕ НА ПОЕДИНЦИ како се завршува 321, 322, 324, 587

ИСУС (Види: Христос)

ИСЦЕЛУВАЊЕ ветување 821, 823-825
 молитва за исцелување и користење на лекови 824
 телесното, го претставува духовното 203, 266, 267, 270, 344, 347, 821
 Христос поминувал многу време исцелувајќи 350
 целта 366

J

ЈАДЕЊЕТО НА ЛЕБОТ слика што ја користеле рабините 386
 Христос исто така ја користел таа слика 386-391

ЈАДЕЊЕТО НА ХРИСТОВОТО ТЕЛО прифаќање на Христа со вера 389, 660

ЈАЗИЦИТЕ дар, за добро на учениците 821

ЈАИР воскреснувањето на неговата ќерка 342, 343

ЈАКОВ го видел Бога 107
 скалите, Христос 311, 312

ЈОВ неговиот живот поука 471

ЈОВАН (апостол) и Јаков му забрануваат на еден човек да истерува ѓаволи 437, 438
 бара да падне оган врз Самарјаните 487
 го следи Исуса 138, 139
 ја прифаќа Христовата сила на обликување 250, 295, 296
 карактерот на 139, 292, 295, 296, 645
 на последната Пасха и во градината 644, 645, 654, 688, 689
 најмлад меѓу апостолите 292
 при Христовото судење, на крстот, на гробот 710, 711, 752, 772-774, 789
 седи крај Христа во неговото царство, желба 548, 549

ЈОВАН КРСТИТЕЛОТ алчноста и сетилноста на неговото време 100

вест на утеха 216-218
 влијанието на неговата служба 105, 108, 109, 132, 133, 178, 223, 224
 ги кара превртливците 105, 106
 ги претставува оние што го објавуваат второто Христово доаѓање 101
 големината на 100, 218-220
 затворен 214
 зошто е дозволена неговата смрт 223, 224
 избледена омиленост 178
 на пратениците на Синедрионот 133-136
 неговата вера во Месија 103, 136, 137, 215-217, 220
 неговата недоумица за Исуса 215, 216
 неговата средба со Христа 109-111
 недоволен за поставување на црковен темел 181
 потребни особини 100, 101
 почетокот на неговата служба 104, 105
 прорochtвото за неговото раѓање 97-100
 самооткажувањето и храброста на 101-103, 108, 180, 215, 218, 223, 224
 сведок за Христа 112-136, 137, 179, 180, 219, 220, 224
 смртта на 222, 360
 спореден со Еноха 225
 со Илија 104, 135, 217, 225

ЈОНА знак како Христос 406

ЈОСИФ И МАРИЈА во Египет 64

на Пасха и назад 75-82
 нивното патување во Витлеем 44
 рабините ги повикуваат против Исуса 86, 90 (Види: Марија)
 смртта на Јосифа 145
 целта на водењето на Исуса на Пасха 75, 78

ЈУДА ги критикува апостолите 717, 718

Христа 718-720
 го одбива прекорот 298, 717, 720
 го продава Христа за цена на роб 716
 зошто е прифатен за апостол 293, 294, 717
 на гозбата кај Симона 559-563, 720
 на последната Пасха, миењето на нозе и Господовата вечера 644-649,
 653, 655, 717, 718, 720
 неговата појава и карактер 294-295, 559
 неговите први искуства во врската со Христа 716, 717
 неговото влијание врз учениците 719
 неговото исповедање и неговата смрт 721, 722
 неговото разочарување при смртта на Јована 718
 поттикнувач на планот Христос да се прогласи за цар 718
 пресвртница во животот 719

ЈУДЕЈА место на Христовото прво појавување и на неговата служба 60, 61,
 63, 64, 231

се одвратила од Христа 164, 181, 213, 232

К

КАЗНА сечење на глава 204, 698

КАЈАФА ја искинал свештеничката облека, значењето 708, 709

карактерот на 539, 540, 703

повеќе виновен од Пилата и Ирода 736, 737

пред Пилата бара осуда за Христа 726, 739

презриво ја отфрла исповедта на Јуда 722

садукеј 703, 708

совет еден да умре за целиот народ 539, 540

советува Христос да се убие 539-541

страв по распнувањето 771

по воскресението 781

уверен во Христовото божество 704, 705

Христос доведен пред него 703

КАМЕН ТЕМЕЛЕН Соломоновиот храм, симбол на Христа 597-600

КАМЕНУВАЊЕ Евреите се обиделе да го каменуваат Христа 470

сведоците први фрлаат 461

КАНА Христос двапати ја посетува 144, 196

КАПЕРНАУМ зошто Христос не останал во него 260, 261

исцелува душевно болен во синагогата 255, 256

исцелува мноштво 259, 260

подоцнежни посети 267, 316, 342, 383, 384, 432

проповед за лебот на животот 384-390

Хоразин и Витсаида, плаче над нив 489

Христос отфрлен во 383, 391-393, 489

центар на Христовата служба во Галилеја 252, 253, 259

КАПЕТАНОТ крај крстот 770

КАПЕТАНОТ од Капернаум 315, 316

КАРАКТЕРОТ делата доказ за карактерот 107, 309, 310

изградба, Христовиот пример 208, 209

нашиот го одредува влијанието врз другите 306

резултат на животот 312

упропастен со гревот, Христос го обновува 37, 38

КАРАЊЕТО вистинското, потврдено на небото 805, 806

Јуда го отфрла 195, 720

кривицата 441

на гревот и Божјата љубов 104

Христовото го прифаќаат учениците 296

Христос кара без гнев 352, 353, 619, 620

КАРМИЛСКАТА ГОРА апостолите гледаат на неа со желба оган да ги запали Самарјаните 487

КАРПА Христовото учење 314

КВАСЕЦ влијанието на оние што го одбиваат Божјиот закон 408, 409

во опасност да го негуваме 408

на фарисејското лицемерство и себичност 408, 409

символ на гревот 407, 408

КЕДРОН поток во времето на празникот Сеници од каде што
црпеле вода 448, 449

КЛЕТВАТА изречена над Капернаум, Хоразин и Витсаида 489
изречена над фарисеите 614-620

КЛУЧЕВИТЕ на небесното царство - нивното значење 414
не му се дадени на Петар 414

КНИГА НА БОЖЈЕТО ПРОВИДЕНИЕ - 313

КОЛИБИТЕ на празникот Сеници 290, 291, 448

КОРВАН - 396, 397

КРИНОВИ - 313

КРИТИКУВАЊЕТО ја затвора вратата на знаењето 139, 587, 588
како се однесувал Христос кон 455
на божествената наука - опасност 323
на грешките на другите 441
себеси се осудува 468

КРОТОСТА донесува одмор 330, 331
залог на врската со Христа 301
на Христовите сведоци сведоштво за него 353, 354
Христов доказ за божеството 734

КРСТОТ заштита од отпад 26, 490, 625
љубовта и себичноста откриени со него 57
меѓу два разбојника 751
надвор од ерусалимските капи - значењето 741
наука и песна на вселената 20
срамот на 416, 417
Христовите страдања на него 746, 749, 752-756
Христос паѓа под него 741, 742
Христос прикован на него 743, 744

КРШТАВАЊЕТО без Христа безвредно 181
Јовановото 104
Јовановото, од небото или од луѓето? Христс ги
прашува свештениците и рабините 593
расправа меѓу Христовите и Јовановите ученици 178
сатаната сведок 116
со Светиот Дух и со оган 107
Христово 111, 112

Л

ЛАЖНИТЕ ВЕРИ потекнуваат од самоизвишувањето и се претвораат во
суровост и понижување 286, 287, 478

ЛАЖНИТЕ УЧИТЕЛИ бараат сопствена плата 456
желба за самоизвишување 212, 213
разбојници и ограбувачи 478

- ЛАЗАР** го придружува Христа при победоносното влегување во Ерусалим 572
заговор на Евреите да го убијат 558
зошто Христос одложувал да го посети додека бил болен 527-529, 534
неговата соработка со Бога 535, 536
неговиот дом - Христов дом 326, 524, 525
неговото воскресение 535, 536
- ЛЕБОВИТЕ И РИБИТЕ** духовна поука 366-370, 386
остатоците луѓето ги понеле во своите домови 368
се умножува во Христовите раце 369, 370, 371
чудо 365, 404, 405
- ЛЕБОТ** неговото значење 386-391
јадењето, слика што ја користеле рабините 386
лебот на животот примен за да се даде 369, 370
Христос е вистинскиот 386
- ЛЕПРАТА** и улогавоста споредени со фанатизмот и неверството 271
нејзината природа и нејзините последици 262, 263
- ЛЕПРОЗНИОТ** влијанието на чудото врз свештениците 266
чистењето - слика на духовното чистење 263, 266
- ЛЕПРОЗНИТЕ** неблагодарноста на деветтемина 347, 348
нивната жалост по Христовата смрт 775, 776
нивното izdelување 262
- ЛИКОТ БОЖЈИ И ХРИСТОВ** треба да се обнови во човечкиот род 37, 38, 827
- ЛИЦЕТО** на него се гледа убавината на карактерот 312, 612
Христовото, неговата убавина 137, 138, 145, 254, 294, 704, 705, 724, 735, 753
- ЛИЧНАТА ОДГОВОРНОСТ** во христијанската служба 370
- ЛИЧНИОТ НАПОР** благослов за работникот 141, 142, 640, 641
во христијанската служба 141, 152, 638, 640, 822, 825
израз на личното искуство 142, 340
кај апостолите во службата од куќа до куќа 351
- УЛОВОТ** второ чудо, обнова на налогот даден на учениците 810, 811
- ЛОЗА** Израел 675
Христос е вистинската 675-677
- ЛОШИТЕ ДУХОВИ** Божјата реч наша одбрана од нив 257
истерани, пак се враќаат 323
- ЛУЦИФЕР** бунтот почнал со себичноста 22, 435 (Види: Сатаната)
зошто тој не е опфатен со Божјиот откуп 761, 762
и здружените ангели, нивната слава на небото 758, 760
разлика во однос на Христа 22, 25, 436

Љ

ЉУБОВТА Божја покажана во дарувањето на Исуса 37, 49, 57, 58

во исцелувањето 92, 825
 во науката 91, 205, 254
 во страдањата на крстот 755
 да се поттикнува нејзино искажување 327, 515, 516, 827
 кон Бога покажана во љубовта кон ближниот 505
 начело на Божјето владеење 19-22, 353, 469, 759
 невозвратена, болката поради тоа 393, 688, 752
 сила што ги привлекува неговите следбеници 480
 услов и доказ за службата и апостолството 285, 286, 487, 678, 815
 Христова, кон Ерусалим 576, 620
 кон нас 327

ЉУБОПИТНОСТА Христос не ја одобрува 384, 471, 730

М

МАЈКА и браќа Христинови - кои се? 325

МАЈКИТЕ нивниот напор при преобратувањето на децата 512, 515
 Христос нивни помагач 511, 512

МАНАТА поука за верата 121
 симбол на Христа 386, 388
 Христос е нејзин давател 386

МАРИЈА домашниот живот, тешкотиите 86, 89, 90, 321
 Исусовата мајка, нејзиното сиромаштво 44, 50, 52
 не ја сфаќа неговата задача 56, 82, 90, 147
 нејзината вера во Христовото раѓање 98
 нејзината духовна врска со Христа 147
 нејзините надежи на свадбената свеченост 145
 сознанието за Јовановата мисија, за Христовото крштавање
 и за неговото заминување во пустина 144
 учесник во неговите страдања 56, 90, 145, 744
 Христовата последна грижа за неа 751, 752
 Христов прв земен учител 70

МАРИЈА И МАРТА од Витанија, потребни се нивните одлики 525
 Марија, нејзиниот пад и подем 566-568
 на гробот на Спасителот 788, 790, 793
 нејзиниот подарок на Исуса 559, 560, 564, 565

МАСЛИНСКАТА ГОРА место на вознесението и на
 второто доаѓање 829, 830
 Христос учел на неа 168, 628
 Христово прибежиште за молитва 674

МАТЕЈ Види: Глава 69, страна 627-636

МАТЕЈ, Левие
 неговата гозба за Исуса 273, 274, 342
 неговото влијание врз цариниците 273
 повикот упатен до него 272, 273

МЕЃУСЕБНИТЕ ОДНОСИ - 83, 152, 153

- влијанието 152, 193, 194, 274
 Христовиот пример 89, 91, 150, 151, 183, 184, 193, 194, 274, 276
- МЕСИЈА** го отфрлаат 618-620, 737, 739, 745 (Види: Евреите, исто така Свештениците и Рабините)
 го очекувале:
 Евреите 27, 34
 Јован Крстителот 103, 136, 137
 незнабошците 33
 патријарсите 31
 Самарјаните 192, 193
 влегува во Ерусалим 569-572
 влегува во синагога во Назарет 237
 го чисти Храмот 161, 590
 неговиот карактер, како што е откриен во пророштвата 237
 неговото прогласување за 47, 61, 64, 65, 104, 105, 112, 136-138, 231-233
 непознавање на пророштвата за 44, 52-56
 погрешни толкувања од страна на свештениците и рабините 29, 30, 79, 80, 82, 138, 154, 193, 212, 235-238, 242, 243, 385, 457, 458
 подготовка за доаѓањето на Месија: народите се обединети, верата среде незнабоштвото опаѓа 32
 потребен е Месија при судирот со расипаноста на светот 34-36
 пророштвата за него 31-34, 55, 56, 59, 60, 103, 135, 136, 161, 166, 189, 190, 192, 193, 205, 206, 231-235, 236, 245, 261, 489, 569, 579, 580, 597, 598, 600, 609, 678, 679
 светлина на светот 55, 463-465
 учениците ги повторуваат пророштвата при победоносното влегување во Ерусалим 578, 579
- МИЕЊЕТО** церемонијално, учениците обвинети дека го занемаруваат 396
- МИЕЊЕТО НА НОЗЕ** влијаело врз Јуда 645
 врз Петар и врз неговите браќа 645, 646
 пример и обред 649-651
 слика на духовно чистење 646, 649
 Христос им ги мие нозете на учениците 644-646
- МИЕЊЕТО НА РАЦЕ** обред 396
- МИЛЕНИУМ** пред Христовото доаѓање, грешка 633
- МИЛОСТА** Божја доследна правда 761, 762
 времето на милоста, ограничено 587
- МИР ВИСТИНСКИ** како се стекнува 302, 305, 330, 331, 335-337
 не со ставање на вистината на коцка 355, 356
- МИР ХРИСТОВ** за време на бурите 335, 336
 изговорен на бурата 355
 на нашите срца 336, 337
 на опседнатиот со лоши духови од Гегеса 337, 338
 првиот поздрав изговорен на апостолите по воскресението 803
 Христово последно завештание 672
- МИСЛАТА** зборовите делуваат врз неа 323

последница на нечистотата 302

Христос не му подлегнал на искушението ниту во мислите 123

МИСИОНЕРИТЕ за Христа, исцелувале опседнати од
лоши духови 339, 340

сите можат да станат 194, 195, 341, 822, 826

МЛАДОЖЕНЕЦ Христос спореден со него 179, 180, 276, 277

МОЈСЕЈ Јована Крстителот го сметале за Мојсеја 135

кога Евреите би го прифатиле него, би го прифатиле и Христа 213

Мојсеј и Илија, сличност со Христа во карактерот и искуството 120, 422,
425

неговата смрт, неговото воскресение, неговото присуство на гората на
преобразението 421, 423

„тој пророк“ 135

МОЛИТВАТА вистинска, изговорена со Светиот Дух 189

во градината 687-693

во Христово име значи послушност 668

голема потреба од неа 668

за истерување на лошите духови 351, 430

за исцелување на болните 824

за Светиот Дух при проучување на Библијата 140, 141, 390

за своите убијци 744, 745

за совет и сила 668

зошто доцни одговорот на неа 198, 200

молитва и бдеење, резултатите од нејзиното занемарување 672, 688,
689, 696, 697, 713, 714

на Илија во пустината 301

на Натанаила 139-141

на патот кон Гетсиманија 680

на разбојникот кој се каел 749, 750

на учениците по вознесението 832, 833

неизговорена, се вослишува 258

по одбивањето на Исуса да го сторат цар 378, 379

пред воскресението на Лазара 535, 536

пред да им каже на учениците за своите страдања 411

пред преобразението 419, 420

пред ракополагањето 419, 420

пред ракополагањето на апостолите 291

при Христовото крштавање 111, 112

со вера примаме 200

Христовиот пример 362, 363

Христос ги изнесува нашите како свои 667

МОЌТА на контролата на совеста - спротивна на начелото на Божјето
владеење 22, 352, 353, 466, 759

МРЕЖА фрлена десно од чамецот - значењето 811

МРМОРЕЊЕ поради сомневањето и неверството 807, 808

учениците мрморат поради неволјите што самите ги предизвикале 380

МРТВИТЕ еврејскиот обичај на тажење и закоп 318, 342, 343, 529

подароците - да им ги дадеме додека луѓето се живи 560

МУДРЕЦИТЕ го познавале Месија - од еврејските свети списи и од директно откровение 59, 60
од преданијата 59, 60
не се идолопоклоници 59, 61
нивната положба, образование, богатство 59
нивната посета на Ерусалим 61-65
на Витлеем 63, 64

МУЗИКАТА меѓу Евреите 76, 448, 449, 463 (Види: Пеење)

Н

НАГРАДА за службата на Бога 312
на неговите следбеници 624
на Христовата жртва 624, 680

НАДОМЕСТ за покајанието 556

НАЗАРЕТ Исусов дом 66, 68
карактерот на неговите жители 71
неверството на неговите жители 196, 237, 238
обид да го убијат Исуса 240
Христовата последна посета 241
Христос во синагогата 74, 236

НАИН воскресението на синот на вдовицата 318

НАСЛЕДСТВО Исус и законот за наследство 48, 117

НАТАНАИЛ неговиот карактер и повикот што му е упатен 139, 140, 293

НАТПИС - на крстот 745

НАТПРИРОДНА СИЛА при преобратувањето 323, 324
семожна помош против натприродните непријатели 352

НАТПРИРОДНИ НЕПРИЈАТЕЛИ - 352

НАТПРИРОДНИ СИЛИ при преобратувањето 323

НАУКА гревот станал наука во времето на првото Христово доаѓање 37
и песна на вечноста - крстот 19, 20
науката на спасението, позната само од искуство 494, 495

НАУЧНОТО ЗНАЕЊЕ Христос го стекнал од природата 70

НЕБОТО постојано прибежиште во Бога 331

НЕВЕРСТВО некои примери, критизерство 257, 258
неспособност да се сфатат божествените тајни 605
последниците на 241, 242

НЕВОЛЈИТЕ како што ги сфаќале Евреите 267, 268, 470, 471

НЕЗНАБОШЦИТЕ вдахновени учители меѓу нив 33, 35
застапувани кога Грците го посетиле Исуса 622-624
знаеле и го очекувале првото Христово доаѓање 33
зошто евангелието не им е прво проповедано ним 351
некои спасени се научени од природата и од Светиот Дух 638

некои се спасени со помош на ропството на Евреите 28

собирањето на 317, 318

Христовата напомена во синагогата во Назарет 238, 240

Христовото постапување со нив 402, 404, 411

НЕМАН зошто имал предимство пред лепрозните од Израел 238, 239

НЕМИТЕ ЖИВОТНИ Божјата милост за нив 313, 356, 357, 500

Христовиот пример со нив 74

НЕУМЕРНОСТА ги замелушува законодавците и судиите 222

нејзините последици во времето на Јована Крстителот 100

предизвикала убиство на Јована Крстителот 221, 222

НИКОДИМ го брани Христа пред Синедрионот 167, 168, 176, 460

и Јосиф од Ариматеја исклучени од подоцнежните совети 538, 539, 699

Јосиф ѝ служи на Црквата по Христовото вознесение 176, 177

Никодим му ја соопштува на Јована својата прва посета на Исуса 177

неговата вера утврдена со Христовото распнување 775

неговата ноќна посета на Христа 168-176

неговата служба при Христовиот закоп 773, 774

неговиот карактер и положба 167, 171

неговото фарисејство 171

сведок на Христовите чуда 168

слушател на Јована Крстителот 171

НОВА ЗАПОВЕД - 677

НОЕ неговото време го претставува времето пред второто Христово

доаѓање 633

О

ОБЛАК од ангели го прифатил Христа при вознесението 830, 831

на слава при преобразението 425

столбот во пустината, Христос 447

ОБЛЕКАТА на апостолите при првата мисија 351

разликата меѓу рабинската и онаа на Јована Крстителот 219

Христовата 197, 610

Христовата и онаа на првосвештеникот 594

ОДМАЗДА да се прави разлика меѓу неа и праведниот гнев 310, 352, 353,

619, 620

ОДМОР во Божјата грижа 313

во заедницата со Бога 362, 363

не во барање на задоволства 361

потреба од телесен и умствен 359, 361, 362

Христос ќе го даде 328, 329

ОДУШЕВУВАЊЕТО на народот за Христа 232

ОПРАВДУВАЊЕТО СО ДЕЛА начело на незнабоштвото и на паднатиот

јудаизам 36, 279, 280, 385

плодовите на 37

ОПСЕДНАТИ СО ЛОШИ ДУХОВИ двајца од Гергеса 337, 338

исцелениот во Капернаум 255, 256

ОПСЕДНАТО МОМЧЕ неможнoста на учениците да
го излекуваат 427-430
Христос го излекувал 427-430

ОПШТЕСТВЕНИТЕ РАЗЛИКИ немаат место меѓу учениците 437
(Види: Исклучивоста)
одвратни на Бога 403
Христовиот труд да ги отстрани 402

ОСКВЕРНУВАЊЕ одвнатре 397

ОСУДУВАЊЕ НА ДРУГИТЕ - 314, 805

ОСУДУВАЊЕТО сатанска метода 275, 353

ОТЕЛОТВОРЕНИЕТО неговите симболи 23
целта на 23, 312, 363

ОТКАЖУВАЊЕ ОД ХРИСТА - 357

ОТКУПОТ го надминува уништувањето што го направил гревот 25, 565,
566

го оправдува Божјиот закон 24, 25, 761-763

за ангелите 20, 26, 625, 758-761, 764

заветот на откуп потврден со Христовото вознесение 790, 834

зошто за човекот, а не за Луцифера 761, 762

ја вклучува сета земја 26, 490

наука и песна на вечнoста 20

не е дополнителна мисла 22, 147, 410, 834

негова поука од откупот на еврејскиот роб 327

прикажан во дарот на Марија 565, 566

прикажан во исцелувањето на опседнатиот со лоши духови 430

целта и резултатот од откупот за човекот 22-26, 622, 623, 625, 761

цената, ќе се види во вечнoста 131

„ОТЦИТЕ“ не наместо Божјата реч 398

учењата на отците прифатени од Евреите наместо Христовото 489

П

ПАРАБОЛИ за двата должника 566

за двата сина 595

за лозјето и за лошите лозари 596, 597

за отфрлениот камен 597

за подоцнежната служба 495, 496

за сејачот 333

искажани со делата на природата 291

истераниот зол дух пак се враќа 323

нови закрпи на стара облека, ново вино во стари мевови 278, 279

„Урнете ја оваа црква“ 164

„ПАСИ ГИ ЈАГНИЊАТА МОИ“ - 811, 812

ПАСТИР Христос добар пастир 476-484

ПАСТИРИТЕ витлеемски 47, 48

од Исток и стадото 478-480

ПАСХА вечера Господова 652, 653
на последната 642, 652
расправа меѓу учениците 643, 644
Христос не доаѓа на 364, 395
Христовата прва посета на 75, 78

ПАСХА Евреите ја загубиле од вид 77, 82, 389, 723
значењето на 51, 52, 77, 82
празникот, потеклото и празнувањето 51, 75-77, 154, 652, 653

ПЕЕЊЕ Исусово во младоста 73
кај Евреите 69, 76, 448, 449, 571
при последната Пасха 672 (Види: Песната)

ПЕРЕЈА Јовановата служба во неа 214
Христовата служба во неа 488, 495

ПЕСНА ВО ВЕЧНОСТА - крстот 20
песна на спасените 131

ПЕСНАТА влегува во нашиот дом со сиромасите 639
за творечката моќ 282
на ангелите при Христовото раѓање 47, 48
на птиците, Божји глас 281, 282
при богослужението 288
при воскресението и вознесението 780, 831, 833, 834
при создавањето 281
Христос нејзин творец 20

ПЕТАР во Гетсиманија 686, 688, 689, 696, 697
во уловот на рибите откриено Христовото божество 246, 810, 811
доаѓа кај Христа 139
карактерот на 139, 382, 673, 812, 815
на гробот 789
не бил подготвен да го види крстот во Христовата служба 415, 416
не е темел и глава на Црквата 412, 413, 817
неговото духовно познанство со Христа 815, 816
оди по море 381
посебен повик да се сретне со Христа во Галилеја 793
преобразбата на карактерот на 812
преткажана неговата смрт 815
при Христовото судење 710, 713
трикратна проверка на 811, 812
увереност во понизноста 246
Христова опомена дека ќе се откаже 673
Христовите зборови „Бегај од мене, сатано“ не му се упатени нему 416
Христовото користење на чамецот се исплатило 249

ПИЛАТ впечатокот од средбата со Христа; Христа го познава од кажување
724, 726
гризење на совеста по Христовото воскресение 782
неговата жена го опоменува 724, 732

неговата нерешителност, себичност 731, 732, 735, 735-738

неговата смрт 738

неговиот карактер како судија 724, 725

неговото осведочување при судењето на Христа 726, 727, 738

ПИСМАТА (Стариот завет) - верата во нив уништена со рабинското учење 253, 257, 258, 458, 489

го откриваат Христа 211, 212, 799

зошто Евреите погрешно ги толкувале 212, 213, 242, 243

(Види: Пророштвото)

Исус им ги објаснува Писмата на учениците 139, 349, 494, 632, 796, 799, 820

како ги гледале Самарјаните 192, 193

на грчки широко распространети 33

нивното познавање и потпирање врз нив 70, 84-92, 120, 123, 287, 453

со погрешно толкување се сее семе на неверство и верата се уништува 242, 257, 258

сомневање создадено со начинот на кој ги толкувал Јуда 719

учениците ги разбираат Писмата 494

Христовото учење засновано врз нив 154, 174, 211, 212, 232-234, 237, 253, 284, 285, 307, 397, 406, 468, 494, 497, 518, 547, 592, 597, 605-607, 609

ПИСМАТА како „челник меѓу очите“, „белег на раката“ 612

ПОБЕДА Христовата 410, 490, 622, 625, 679, 827, 828

ПОБЕДОНОСНО влегување во Ерусалим 569-579

предмет на разговор 571

претслика на второто Христово доаѓање 580

учениците ги повторуваат пророштвата за Христа 578, 579

ПОВИКОТ на апостолите крај Галилејското Море 246, 249

ПОЗНАВАЊЕТО НА ВИСТИНАТА зависи од отфрлувањето на гревот 455, 456, 494, 495

ПОКАЈАНИЕ вистинско 300

Јован Крстителот повикува на 104, 105

неговото одложување грев против Светиот Дух 324

плодовите на 300, 301, 555, 556

ПОКОРНОСТА на апостолите 519-523

на Христа, мир 330, 331

услов за противставување на искушението 389

ПОМИРУВАЊЕ со браќата 310, 311, 440, 442

ПОМОШ за сите што бараат 313

ПОНИЗНОСТА плод на Светиот Дух 135

пред почеста 436

при согледувањето на божествената светлина 246

Христова, причина за неговото отфрлање 138, 242, 243

ПОПУЛАРНОСТА не е мерило на вистината 242, 459

ПОПУШТАЊЕ во начелата 355

ПОРОКОТ посветен како религија 37

- ПОСВЕТУВАЊЕТО НА БОГА** стекнување на телесна и умна сила со негова помош 250, 251, 827
- ПОСЛУШНОСТА** кон Бога 24, 84, 86, 89, 90, 111, 117, 121, 123, 125, 147, 190, 191, 208, 329, 330, 624, 690, 693
 кон Бога за неше добро во овој живот 121, 122, 307, 308
 мора да произлезе од срцето 668
 Христов пример кон родителите 72, 82, 90
- ПОСТ** вистински 278, 280, 312
 и молитва за исцелување 430
 на фарисеите и на учениците на Јована 276-280
 не за учениците додека Христос бил со нив 276, 277
 Христос во пустината 114
- ПРАВДАТА** живот не теорија 309, 310
 за сите 302
 плод на љубовта, покажана во милоста 762
 хармонија со Божјата волја 310
 Христова, услов за небото 300
- ПРАЗНИКОТ СЕНИЦИ** - 447, 448
 заговорот на рабините 455, 457, 459
 празнувањето на 290, 291, 448, 449, 463
 Христовото патување на 450-452, 485
 Христовото учење на тој ден 452-458
- ПРАЗНИЦИТЕ** кај Евреите, обичаи 613, 644
 свети 75-77, 447
 Христос не доаѓа (Види: Пасха и празникот Сеници) 450
- ПРВЕНЦИТЕ** дар на мајката 50
 Левиевото племе замена за првенците 51
 откуп на 51
 посветени за свештеничка служба 51
 спасени израелските во Египет 51, 52, 76, 77
- ПРВИТЕ ПЛОДОВИ** жртва по Пасха 77
 симболи 785, 786, 834
- ПРВОСВЕШТЕНИКОТ** валкани средства за добивање на звања 30
 еврејски, именуван од Римјаните 30
 неговата облека го претставува Христовиот карактер 709
 спротивноста меѓу него и Христа 594, 704, 705 (Види: Ана, исто така Кајафа)
- ПРЕДАВСТВО** осуда на рабинските закони 205
 против римските власти, обвинување против Христа 772
- ПРЕДАНИЕТО** не може да се спои со веста на евангелието 278, 279
 обичаите, барањата, издигнати над Божјиот закон 395
 обожавање на преданието во наше време 398
 учениците ослободени од неговата моќ 349
 Христос го отфрлил 84-86, 90, 206, 276, 282, 284, 286, 395-398, 540
- ПРЕЉУБА** осуда на 460

рабините неовластено правеле 461

ПРЕОБРАЗЕНИЕТО на учениците забрането да зборуваат за него 426
патот до местото на преобразението 418
преткажано 417
приказ на царството на славата 421, 422
Христос и учениците слегуваат од гората 419

ПРЕРОДУВАЊЕТО битна подготовка за служба на Бога 171, 189
влијанието на Светиот Дух при неговото раѓање споредено со ветерот 172, 173

израз применуван на еврејските прозелити 171

како се врши 175, 176

поука од подигнатата змија 174, 175

резултатите на 172, 173, 176, 189

самооткажувањето услов за 280

Стариот завет учи за него 174

услов за влегување во небесното царство 168, 171

ПРЕТПОСТАВКАТА искривоколчување на верата 126

„ПРЕЧЕСЕН“ ословување 613

ПРИВЛЕЧНОСТА причина за Христовата осуда на смрт 539, 540

ПРИЗНАВАЊЕ на гревот, јавно и тајно 811

Петар ја признава Христовата божествена природа 393, 411, 412

ПРИЗНАВАЊЕ НА ХРИСТА 357 (Види: Сведоштвото за Христа)

ПРИРОДАТА ги повторува Христовите споредби 291

го познавала Христа, а свештениците и рабините не 753, 770, 771

други илустрации од неа 27, 97, 103, 105-107, 111, 112, 142, 262, 266, 300, 305, 306, 314, 336, 353, 390-392, 298, 468

знаците на второто Христово доаѓање 631, 632

знаците на првото Христово доаѓање 60

користа од престојувањето во неа 291, 360, 361

неа ја проучувале мудреците и Јован Крстителот 59, 101-103

нејзината светлина во незнабожечките земји ги довела душите кај Бога 638
поука за:

Божјата грижа за неговите дела 311, 313, 356

дејствувањето на милоста 191, 192

начинот на Христовото прво доаѓање во човечка природа 261

неговото непрекинато дејствување, поука за

празнување на саботата 207

неговата чудотворна сила 367

непроменливоста на Божјиот закон 308

работата и сигурноста на Христовото провидение 31

родителите и за децата од неа 515, 516

саботата која укажува на неа 281-283, 288, 289

самопожртвувањето 20, 21, 622, 623

се применува на Христа 27, 50, 56, 68, 74, 77, 103, 112, 125, 253, 264, 365, 388, 389, 689

симбол на отелотворението земен од природата 23

Христовата љубов кон неа 70, 90, 290, 291, 419

Христос ја користел во своето учење 168-175, 184, 187, 190-192, 206, 207, 218, 244, 245, 254, 290, 291, 308, 311, 314, 333, 356, 357, 386-388, 406-408, 412, 413, 430, 431, 437-440, 453, 454, 463-465, 475, 476-484, 495, 496, 525, 581-584, 596-599, 622, 623, 675-677, 743, 811-815

Христос се сретнувал со патријарсите во неа 290

ПОВЕРЕНИК - 523

ПРОПОВЕДНИЦИТЕ НА ЕВАНГЕЛИЕТО должност да ја воспитуваат црквата да стане работник за Христа 825

ПРОРОШТВОТО важно е да се разбере 634-636

го знаеле Симеон, Ана, Марија, мудреците 55, 56, 59, 60
го проучувал сатаната 115

за второто доаѓање 234, 235, 630-633

зошто Евреите погрешно го сфатиле 30, 56, 65, 212, 242

исполнето со излегувањето на Израел од Мисир 31, 32

Јован Крстителот го проучувал 103, 136, 137

користа од неговото сфаќање 82, 83, 242, 630

мнозина го сфатиле по распнувањето 749, 775

на крстот 485, 745, 746, 749, 771, 772, 777, 778

објаснето од ангелот Гаврил 98, 234

пастирите витлеемски го знаеле 47

со првото Христово доаѓање, исполнето 32 (Види: Месија - пророштвата за него)

со разурнувањето на Ерусалим, исполнето 627-630

Христос го објаснува 79, 80, 154, 231-235, 237, 242, 628, 796, 799

ПРОШТАВАЊЕТО вистинско 805, 806

ПРОШТАВАЊЕТО НА ГРЕВОТ поврзано со Божјата правда 37, 761, 762

Христовата моќ да проштава покажана во исцелувањето на фатениот 268, 270

ПУБЛИЦИТЕТ зошто Христос го одбегнувал 260, 261, 264, 265, 485

Р

РАБИНСКИТЕ ЗАКОНИ осудата значи богохулство и предавство 205
последниците од учењето на 29, 30, 36, 84, 88

РАБОТА И ВЕРА Христијанинот треба да го претставува Христа 556

Христовиот пример 73

РАБОТНИЦИТЕ ЗА ХРИСТА алка меѓу Христа и луѓето 296, 297, 369

во допир со Бога, во допир со луѓето 493

горделивите - отфрлени 436

да бидат секогаш мирни 353

да ги придобијат децата за Исуса 517

да им служат на болните и на сиромасите 350, 351, 822

да ја проучуваат Божјата реч и да бараат нејзин совет 354, 355

да не бараат совет од неверните 354

да почнат таму каде што се наоѓаат 822

- да сведочат за Христа на судовите 354
 должност да му го носат евангелието на светот 821, 823
 јавно да ги исповедаат начелата 355, 357
 колку послични со дете, толку поуспешни 436
 наградата на 312, 623, 624
 не ангелите, туку луѓето 296, 297
 никој не смее да се обесхрабри 437, 438
 особините на 249-251, 279, 362, 363, 370
 примаат благослов - како го даваат 369, 370
 проповедниците треба да ги учат верниците да бидат 825
 сета небесна сила и милост 250, 442, 664, 667, 671, 672, 679, 680, 827
 сите можат да станат 250, 251, 340, 341, 430, 438, 822, 823
 соработници Божји, ученици Христови 297
 соработници со ангелите 297
- РАДОСТ** во врската со Бога 493
 христијанска должност 152, 153, 300, 517
- РАДОСТА ХРИСТОВА** 190, 191, 410, 749-751
 ние треба да ја делиме 624
- РАЗБОЈНИКОТ** ветувањето што му е дадено нему 751
 заведен од свештениците и поглаварите 749
 кој се кае, неговата вера 749, 751
 неговата вера, радост за Христа 749, 751
 неговото поранешно сознание за Христа 749
 Христовото проштавање, доказ за неговото божество 751
- РАЗГОВОР** - 83, 323, 380, 493
- РАЗГОВОР** на децата 512, 515
 натприроден 323, 324, 407
 постепен 172
 преобразување по пат на разговор 439 (Види: Преродување)
 слободната волја во него 466
- РАЗМИСЛУВАЊЕ** за Христовиот живот 83
 и молитва, Христовиот пример 89, 90, 114, 118, 260
 користа од 82, 83, 126, 362, 363, 661
- РАЗУМОТ** моќ да се прави разлика меѓу доброто и злото 458
- РАКАТА** и ногата, кои соблазнуваат, да се пресечат 438, 439
- РАКОПИС ХРИСТОВ** во природата 20, 21, 70
- РАСПНУВАЊЕ** на самиот себе 417
 неговото влијание:
 врз апостолите 772
 врз посматрачите 754, 756, 770
- РЕВНОСТА ЗА БОЖЈАТА СЛАВА** всадена со Светиот Дух 409
- РЕД** Христовиот пример 789
- РЕФОРМАТОРИТЕ** нивното izdelување од постојната црква, исто во наше време 232
- РИБАРИ** зошто се избрани за апостоли 249, 250, 809

РИБИ чудесен лов 245, 246, 810, 811

РИМСКАТА СТРАЖА при Христовото воскресение 780, 781

РИМСКИТЕ ОФИЦЕРИ И ВОЈНИЦИ сочувствуваат со Христа 581, 714, 715, 735, 754, 771

РОДИТЕЛИ Христовиот пример за нив 72, 80, 82, 515, 751, 752

РОДОЉУБИ Евреите се сметале за родољуби затоа што го убиле Христа 541

С

САБОТАТА Божје дело и дело на природата 207

вечна обврска 283

вистинско празнување на 207, 281, 285, 288, 89

Господар на 211, 285, 288

Евреите ја ограничувале 204, 283-286

ја празнувале еврејските робови 28

ја празнувале учениците во времето на разурнувањето на Ерусалим 630

објавена на Синај 283

оправдана со законот на обрезанието 456

празнувана при создавањето 281

празнувањето ги изделува Евреите 283

сцените во сабота по распнувањето 774-778

ќе ја празнуваат спасените 769

Христов доказ за Давида и за свештениците 285

Христос и учениците обвинети за кршење на 204, 284, 286, 471-474

Христос ја почитувал 207, 284, 287

Христос ја создал 281, 288

Христос лекувал во сабота - целта 206

Христос се одморал при создавањето, а и во гробот на Јосифа 769

целта на 281, 286, 288, 289

САДУКЕИТЕ во непријателство со фарисеите, соединети со нив против

Исуса 405, 406, 537, 538, 603

го прашуваат Христа за воскресението 605, 606

наука, членови, став 209, 537, 538, 603-605

на Христовото судење 705

САЛОМА ќерка на Иродијада, на Иродовата гозба 221

САМАРИСКИ ГРАДОВИ седумдесетмина пратени во нив 488

САМАРИСКО СЕЛО не го нагостило Христа 487

САМАРЈАНЕЦОТ милостив, парабола - вистински настан 499

ја претставува Христовата мисија 503, 504

САМАРЈАНИТЕ нивната вера и историја 188, 189

нивното верување во Месија 192, 193

нивното непријателство со Евреите 183, 188

работата на апостолите меѓу нив, по Христовото вознесение 193, 488

ученици праќани кај нив 487, 488

Христовиот пример во личната служба 193

САМАРЈАНКАТА мисионерка за Христа 190, 191, 195

мудроста и тактот во Христовото постапување со неа 183-190
трагач по вистината 190

САМОЗАДОВОЛСТВО - 493

САМОИЗВИШУВАЊЕТО ги онеспособува луѓето за Христовото дело 436
го довело сатаната до пад 22, 435, 436
и небесното царство 437
сите лажни религии потекнуваат од него 286

САМООТКАЖУВАЊЕТО услов за примање на Светиот Дух 180
услов за примање на Христа 280, 300
услов за работа со Христа 416, 417 (Види: Покорноста)

САМОПОЖРТВУВАНАТА ЛЉУБОВ закон на животот 20

САМОПОЖРТВУВАЊЕТО Бог е извор 20, 57

на ангелите 21
на Јована Крстителот 178-180, 223
најголема чест 225
начелото секогаш бара 273
неговиот венец 223
прикажано во природата 20, 21
сатаната се бори против него 223, 224
услов за пристапување кон Христа 549
Христова радост во тоа 410
Христовото 19-26, 57, 129, 439
Христовото, сатаната не може да го сфати 115, 116

САМОСОВЛАДУВАЊЕТО најголем доказ за благородноста на
карактерот 301
се стекнува во детството 100, 101

САРЕПТА вдовицата, зошто е посебно повластена 238

САТАНАТА владее со луѓето преку незнабоштвото и преку јудаизмот 35, 36
ги искушава сите луѓе 116
да го обесхрабри, да го победи и да го уништи Исуса 116, 257, 416, 734,
746, 758-761
да го спречи неговото воскресение 779, 782
да го уништи Божјиот закон (Види: Законот) во последно време 257, 258,
763
му се одмаздува на Христа предизвикувајќи помор меѓу животните 356,
357
настојува погрешно да го претстави Бога 22, 37, 57, 115, 356, 758, 759
предизвикува злосторство, лудило, смрт 341
предизвикува несогласија 274, 275
предизвикува смрт на Јована Крстителот 224
предизвикува сомневање, обесхрабрување 356
во Капернаум 255, 256
во синагогата во Назарет 238-240

САТАНАТА неговото постоење - зошто е допуштено 759-761
во човечка лика 733, 746
ги цитира Писмата 124

ги познава пророштвата и жртвите што укажувале на Христа 115
 го прекинал поранешниот пристап кон ангелите, по Христовата смрт 761
 како светлосен ангел 118, 119, 124
 не може да нè натера да грешиме 125, 224
 неговата омраза кон Христа 49, 224, 356
 неговиот изглед и неговата умна моќ 129, 219
 неговиот пад од небото и неговото уништување 490, 763
 се советува со отпаднатите ангели 116, 205, 206
 тврди дека има право на овој свет 114, 129
 христијаните премногу зборуваат за него 493
 Христос го укорува
     во пустината 130
     во Кесарија Филипова 415, 416
 Христос наша одбрана 131, 323, 324, 341, 490, 493

СВАДБА Христос го почитувал венчавањето 151

СВАДБЕНАТА СВЕЧЕНОСТ на спасените со Спасителот 151

Христовите роднини 144
 целта на неговото присуствување на 144, 150, 151

СВЕДОШТВОТО за Христа благослов за нас 348

лично искуство 141, 142, 339, 340, 347, 348, 357, 363
 на Јована Крстителот 219
 сите треба да станат 347, 357

СВЕТАТА ВЕЧЕРА отворена 656

СВЕТИЛИШТЕТО еврејско 35

симбол на Христа 23, 24
 слика на небесното Светилиште 166

СВЕТИОТ ДУХ брани секоја скршена душа 490, 493

ги дава даровите ветени во евангелието 821, 823
 ги оживува сите способности 250, 251, 478
 ги оспособува учениците за должностите во Црквата 805
 ги открива длабоките Божји вистини 412
 го открива Христа во неговите следбеници 671
 го преобразува карактерот 172, 173, 176, 189, 671
 дава здрав ум 341
 издигнува и облагородува 341
 им помага на сите што го бараат Исуса 302, 671, 672
 им помага на учениците во судирот со сатанските сили и тогаш кога
     одговараат за својата вера 354
 нè користи нас 672
 негова задача - вдахнува вистинско богослужение 189
 неговото излевање бара подготовка 827, 832, 833
 потсетува на вистината 355, 670
 сета сила се прима преку него 827
 соработува при проповедањето на Речта 671, 672
 спречен со неверството и со неактивноста на Црквата 825

СВЕТИОТ ДУХ грев против него 322, 323

опомена за нас 587, 589

последниците ако го занемариме 223, 324, 490
 последниците за еврејскиот народ затоа што го отфрлиле 241, 584, 587
 презирањето повикува на покајание 323, 324

СВЕТИОТ ДУХ оган кој запалува 107, 108
 почеток на вечниот живот 388
 спореден со ветерот 172, 173
 средство за преродување 107, 172, 671
 Утешител, Дух на вистината 670, 671
 Христов најголем подарок на следбениците 668, 669
 Христов претставник 352, 669

СВЕТИОТ ДУХ се јавува на:

Захарија 100
 Исусовата мајка 69
 Јована Крстителот 102
 мудреците 61
 Натанаила 139, 140
 Никодима 173
 Пилата и Ирода 726, 731
 Самарјанката 190
 седумдесеттемина 494
 Симеон и на Ана 55
 Советот кој сковал заговор да го убие Христа 540
 учениците пред Христовото вознесение 805

СВЕТЛИНАТА слика на Божјето присуство 464

„**СВЕТЛИНА НА СВЕТОТ**“ Христос 463, 475
 учениците 306

СВЕТЛИНАТА ОД БОГА битна за работниците за Бога 279
 благословите од нејзиното прифаќање 238, 239
 последниците од нејзиното одбивање 322, 489, 584-588, 763, 737
 светлината и темнината, луѓето слободно можат да бираат 458
 услов за примање на 190

СВЕТОВНАТА ПОЛИТИКА праведните начела, не заедница 313
 световните амбиции и обичаи - ропски јарем 330

СВЕТОТ загубена овца 693
 нашиот ќе биде почитуван повеќе од сите други светови 26
 учебник за вселената 19
 центар на интересирање на цело небо 356

СВЕШТЕНИЦИТЕ И ЛЕВИТИТЕ требало да ја претставуваат Божјата
 милост 499

СВЕШТЕНИЦИТЕ И РАБИНИТЕ верските водачи сега ги повторуваат
 нивните грешки 56, 213, 232, 242, 258
 вистинска спротивност:
 со Јована Крстителот 218
 со Христа 594, 610, 705
 во своето последно јавно учење и во чудата 537, 601-609, 610-620, 696, 697
 го запечатуваат гробот 778

го обвинуваат Христа 204
 го осудуваат Христа, се осудиле самите себеси 468
 го отфрлиле Христа 63, 80, 85, 138, 212, 213, 232
 заговор против Христа 164, 165, 167, 205, 213, 455, 457, 460, 470,
 538-541, 558
 кај римските офицери 580, 581
 карактерот на 29, 30, 155-157, 212, 213, 218, 242, 243, 249, 267, 269, 275,
 276, 279, 280, 286, 406, 499, 500, 776
 крај крстот, ехо на сатанското подбивање 746
 љубоморни на:
 Јована Крстителот 181
 на мудреците 62, 63
 на Христа 181, 204, 205, 231, 232, 771
 на гозбата кај Матеја 274, 275
 нивниот страв и осведоченост по Христовата смрт 771, 775, 777, 778
 нивното мислење го одвраќало народот од Христа 458, 489, 610-612
 нивното учење спротивно на Христовото 204, 205, 243, 253, 258
 очистениот лепрозен и улогавецот 265, 266, 268, 271
 по воскресението 781, 782, 785
 последиците што ги доживеале со отфрлањето на Христа 242, 618, 619,
 737-740
 пред Пилата и Ирода 724-730, 736-738
 причини за отфрлањето 242, 243, 540
 сатаната, зачетник 206
 споредени со артисти на театарска претстава 36
 убедени во Христовото божество 80, 162, 322, 453, 456, 459, 704, 705, 735
 Христос ги опоменал
 лично како дете 78-80
 преку мудреците 64, 65
 преку Никодима 176, 177

СВИНСКОТО МЕСО зошто е забрането како храна 617

СВИЊИТЕ уништени во Гегреса 338-340

„СЕ СВРШИ“ зборови упатени на Отецот 490, 755, 756, 758, 764, 834
 нивното влијание врз капетанот крај крстот 770

СЕБИЧНОСТА Божјиот закон го заменува со предание 409

води кон лицемерство 408, 409
 го спречува знаењето за Бога 302
 е смрт 417

ја истерува Христовата љубов 239, 440

СЕДУМДЕСЕТТЕ СЕДМИЦИ од Даниел 9, 24, 232-235

СЕДУМДЕСЕТТЕ УЧЕНИЦИ - 490

СЕИДБАТА И ЖЕТВАТА симбол на евангелската работа 191, 192

СЕКОЈДНЕВНИОТ ЖИВОТ вежба за повозвишени должности 382

СЕМЕЈСВОТО врските не се пречка да работиме за Бога 147

доказ за сродството 638
 љубовта и љубезноста во 515

небесното и земното, едно во Христа 25, 26, 327, 493, 833, 834
 односите во 327
 прво поле за христијанска работа 822
 христијанското, Христова школа 515
 Христос како член на земното 638

СЕМЕТО поука за евангелието 191, 192, 367, 623

СИМЕОН сведок за Христа 55, 465

СИМОН ОД ВИТАНИЈА - 557

го критикува Христа, неговото фарисејство кон Марија 566-568
 приредува гозба во чест на Христа 557, 558
 Христос нежно постапува со него 567, 568

СИМОН ОД КИРИНА го носи Христовиот крст 742

СИНАГОГА богослужението во 29, 236, 237

Христос се придружува кон 74, 236, 237

СИНАЈ светлината при давањето на Законот споредена со онаа во Храмот 156

СИНЕДРИОНОТ во отсуство на Никодима планира Христова смрт 538-541

го крши сопствениот закон при судењето на Христа 699, 710

ја испитува работата на Јована Крстителот 132-137

со заговорите против Христа му се противставува на Никодима 167, 168, 460

убеден во Христовото божество 539

Христос доведен пред него 204, 210, 211, 703-708, 714, 715

членовите, службата, својството и власта на 133, 698

СИРОМАСИ СО ДУХ - 299-302

СИРОМАСИТЕ нивната беда, верниците крај Храмот 155-157

сам Христос се споредил со нив 637-640

служејќи им ним, им служиме на ангелите 639

угнетени во Јудеја 30

Христовиот налог: „Дајте им да јадат“ 369

СИРОФЕНИЧАНКАТА зошто Христос ја одбил 400

СЛЕПИОТ И НЕМИОТ неговото исцелување 321

пред фарисеите 471-474

слепиот питач 470, 471, 824

Христос им се открил ним 474, 475

СЛОБОДА само во Христа 466, 478

СЛУЖБАТА благослов 329

благослов за работниците 640, 641, 650, 651

доказ за врската со Христа 439, 440, 550, 551, 637, 638, 642, 644-651

закон - на животот 20, 21, 312

на Христовото царство 550, 551

исцелувањето на опседнатото момче, поука 430

нејзиното влијание врз болните и бедните 350, 822, 823

нејзиното потекло во Бога 649, 650

резултатот на Христовата, видлив по неговата смрт 163, 165, 176, 192, 266

Христовиот пример 503-505, 640, 649-651 (Види: Самопожртвувањето)
црквата основана за служба 640, 822

СМОКВАТА неродна, проклетство 581-584
споредбата со неа 584

СМРТТА незнаењето на Евреите 32
само сон 527, 557, 787
Христос ослободува од природната и од духовната 320

СМРТТА ХРИСТОВА во времето на вечерната жртва жртвеното јагне
побегнало 756, 757
го исполнила Ерусалим со тага 775, 776
настапила поради скршеност на срцето 772
прикажана со пченично зрно 662, 623
човекот живее преку неа 388, 389

СМРТТА ХРИСТОВА заговорот на еврејските поглавари 164, 167, 208, 456,
457, 470, 472
затоа што тврдел дека е Бог 207, 208, 469, 670
по воскресението на Лазара 538-541, 551

СНОПОТ вртен Христос; исто така и воскреснат при неговото воскресение
785, 786, 834

СОВЕСТА ниеден човек не смее да управува со туѓата 550
сатаната врши притисок 487

СОВЕТ апостолите бараат од Христа 349, 350, 359
да го прифатиме Божјиот, а не човечки 668
од неверните не треба да се бара 354

СОВЕТ НА НЕБОТО - 758, 759
на сатаната и на отпаднатите ангели 116, 205, 206

СОВЕТОТ НА ФАРИСЕИТЕ и излекуваниот слеп човек 471-474
коват заговор за смрт на Исуса и Лазара 558 (Види: Синедрионот)

СОВРШЕНСТВО Бог во нас го гледа Христа 357, 664, 667
како да се постигне 123, 311, 312
на Законот 307-309
на карактерот - Христос мерило 311

„СОЛ НА ЗЕМЈАТА“ - 306, 439

СОЛТА додавана кон жртвените приноси 439

СОМНЕВАЊЕТО носи темнина 380
опасност од покажување на 323

СОМНИЧАВИТЕ Христов пример за постапување со нив 808

СОРАБОТКА на човекот со Бога 296, 297
поука од воскресението на Лазара 535, 536
со Христа - силата што се прима од неа 827

СПАСЕНИЕТО со вера 385

СПИРИТИЗМОТ И ТЕОЗОФИЈАТА - 258

СПОМЕНИЦИТЕ на мртвите 618

СТРАВОТ резултат на неверството 336

СТРАЖАРЕЊЕ И МОЛИТВА за второто Христово доаѓање 634
учениците загубиле затоа што занемриле да 420, 425, 713, 714

СУВАТА РАКА нејзиното исцелување 286

СУДОТ Божјата правда оправдана 58
испитување на судот 637, 638
осуда поради занемарувањето на вистината 450
Христовото дело на судот 210
човекот си изречува себеси 57, 58, 468

СУДСКАТА ПОСТАПКА НАД ХРИСТА барање да се распне 733, 734, 738
воден кај Ирода 728
да се утврди неговата вина 699, 714
изутрината 714
кривицата отфрлена од Пилата, прифатена од Евреите 738, 739
(Види: Пилат)
лажно сведоштво 725
ослободен Варава 733, 735, 736
Пилат збунет 726-728
пред Ана 698-703
пред Ирода 728, 729
бара чудо 729, 730 (Види: Ирод Антипа)
пред Кајафа и пред Синедрионот, ноќе 703-709
пред Пилата, присуствувал и Синедрионот 723
противречни сведоштва на сведоците 705, 706 (Види: Кајафа)
свештениците во недоумица 724, 725
спротивноста меѓу Обвинетиот и тужителите 726
судењето го забрзуваат - причина 703
Христос двапати камшикуван 733, 734, 738

T

ТАГУВАЊЕТО вистинско, не меланхолија 300
на учениците, по Христовото воскресение 793, 794

ТВРДИНА преобратената душа е Христова тврдина 323, 324

ТЕМНИНАТА ОКОЛУ КРСТОТ го криела Божјето присуство 753
ја обвиткувала Христовата претсмртна борба 753, 754
симбол на темнината што го обвиткувала народот 755
симбол на темнината што ја обвиткувала неговата душа 754

ТЕОКРАТИЈА Евреите ја отфрлаат со отфрлањето на Христа 738

ТИР И СИДОН Христос во нивната околина 399

ТОМА како Христос постапува со неговото неверство 805-808

ТРУДОЉУБИВОСТА Христов пример 72, 73

ТРУЕЊЕ ветена заштита од него 821

ТУЖИТЕЛИТЕ нивната ревност, за да ја скријат својата кривица 460, 462

Ќ

ЌЕСАРИЈА ФИЛИПОВА ги повикува учениците во 411-417
Христовите причини за посета на 411, 418

У

УБИСТВО - омраза 310

УМЕРЕНОСТ поука од:

животот на Јована Крстителот 100, 101
Христовото одбивање да прими напиток на крстот 746
чудото со лебовите и рибите 366, 367

УНИШТУВАЊЕТО го претставува уништувањето на светот 743
(Види: Второто Христово доаѓање)

знаците на 630-633
на грешните, не со судска моќ 107, 108, 763, 764
на Ерусалим преткажано 577, 620
претставено конечното уништување на Евреите 580
уништувањето на Ерусалим и крајот на светот, испреплетени
пророштва 628

УЧЕБНИК нашиот свет за вселената 19

УЧЕНИЦИТЕ влијанието, на Јуда врз нив 559, 719, 720

на фарисеите 408, 409
го сфатиле Христа со помош на Светиот Дух 494
двајца на патот кон Емаус 795
налог на гората во Галилеја 818-822
нивните надежи при свеченото влегување во Ерусалим 570, 743
нивното неверство кога нахранил пет илјади луѓе 292, 293, 365, 404, 405
нивното погрешно мислење за Месија 799
по разговорот за лебот на животот 391, 392
по Христовото воскресение 790-794
првите петмина го следат Христа 138-140
рабините погрешно го сфаќаат Месија 412
сите проверени 273, 391
седумдесетмина со Христа кога се пратени дванаесеттемина 488
ќе прават поголеми дела од Христа 664 (Види: Апостолите)
Христовиот пример и неговото учење против преданијата 349

Ф

ФАРИСЕИТЕ барале од Христа знак 405, 406

ги ограбувале вдовиците 614
го изопачиле системот на десетокот 617
го искушавале Христа - треба ли на цезарот да му се дава данок 601, 602
горди што потекнуваат од Аврама 105, 106, 466, 467
додека ги почитувале мртвите пророци, го отфрлиле Христа 618, 619
ја отфрлиле вистината поради формализмот и преданијата 279, 280
мнозина ги следат нивните стапки 280, 587, 588, 613
најголема заповед 606-608

- не верувале во своите обвинувања против Христа 322
 негувале лажна праведност 309
 негувале омраза кон Рим 405
 нивната бездушност кон несреќните и отфрлените 267, 406
 нивните закони во врска со нечистата храна 617
 од богослужението создале ропски јарем 204, 612
 покажале завист кон Христа при свеченото влегување 572, 580
 правоверност што го распнала Христа 309
 сакале да се фалат на гозбите, со молитвите, со носење на ознаки итн.
 261, 612-614
 саможивоста, лицемерството на 408, 409
 се соединиле со Иродовците против Христа 601
 Христос ги замолкнал 608, 609 (Види: Садукеите)
- ФАТЕНИОТ** неговото влијание врз народот и врз фарисеите 270
 неговото исцелување ја покажува Христовата моќ да ги проштава
 гревовите 267, 269, 270
- ФАТЕНИОТ ВО ВИТЕЗДА** - 201, 203
- ФЕНИКИЈА** целта на Христовата посета 399, 400, 402, 403
- ФИЗИЧКАТА РАБОТА** - 72
- ФИЛИП** неговата колеблива вера 140, 292, 293, 663
 станал учител според божествениот налог 293
 ученик на Јована Крстителот 292
 Христос го повикал, а тој го вика Натанаила 139, 140

X

- ХРАМОТ** Божје сведоштво за Христа во него 624, 625
 болните и неволниците по Христовата смрт истерани од него 775, 776
 величественоста на 575, 576, 627
 во него децата го слават Христа 592
 го претставува очистувањето на срцето 161
 Грците го посетуваат Христа во храмот 621, 622, 625
 завесата се искинала надве и жртвеното јагне при Христовата смрт
 побегнало 756, 774
 сид на разделба меѓу Евреите и незнабошците 193
 сидувањето и службата во него уништени од Евреите 165
 исцелувањето во него 162, 163, 592
 крај на Христовото учење во него 610, 619, 620
 неговото осветлување за време на празникот Сеници 463
 обвинувањето против Христа при судењето 706
 предворјето, менувачница и добиточен пазар 154, 155, 589
 преткажано неговото уништување 577, 627
 светлина 576
 спореден со Синајската гора 156
 „Ке станам“ - како се исполнило 165, 166
 „Урнете го и Јас пак ќе го подигнам“ - двојно значење 164, 165
 Христос го чисти 157-161, 590, 591
 Христос конечно заминува од него 626

ХРАМОТ НА САМАРЈАНИТЕ - 188

ХРАНИ ПЕТ ИЛЈАДИ Христова грижа 365, 366

со ова се разгорело народното очекување 377

се открила силата што предизвикала природна жетва 367

поука за:

едноставноста 366, 367

зависноста од Бога 368-371

штедењето, телесно и духовно 368

службата на сиромасите 369

личната одговорност 370

проповедањето на евангелието - давајќи примаме 369, 370

службата 369, 370

ХРИСТИЈАНИНОТ алка во синцирот на спасувањето на светот 417

ХРИСЛОВИТЕ титули, звања, имиња

Безгрешен 111, 123, 462, 467, 468, 724

Бог силен 25, 588

Божествен Учител, најголем Воспитувач 138, 194, 245, 250, 273, 291, 292, 667, 809

Божествено суштество 430

Величество небесно 52, 158, 277

Весник - заветен 34, 161

Ветен 60, 241

Вистина 34

Вистинска жртва 157

Вистинска лоза 675

Водач на Израел 52, 121, 386, 447, 500

Возвишен 436

Војсковожател на Господовите војски 352

Воскресение 530

Воскресение и живот 530, 785, 786

Воскреснат Спасител 819

Врата на трлото 477

Вредност што ни ја дарува Бог 667

Галилеец 458, 610

Галилејски рабин 455, 470, 522

Господар на животот и славата 650, 707, 752, 778

Господар на правдата 578

Господар на саботата 211, 285, 288

Градител на мир 111

Грижлив и носител на бремиња 68, 72, 80, 550

Давидов син 44, 608

Давидова гранка 578

Дар Божји 175

Дарител на маната (храна во пустината) 386

Дете од Витлеем 52

Дете од Назарет 71

Добар пастир 62, 476-480, 641, 680

Единороден Син 25, 52, 469, 483
 Емануел 19, 578
 Жив Спасител 793, 801
 Жива карпа 413
 Жртва 25, 58
 Замена и сигурност 50, 753
 Заповедник на ангелите 112, 131, 244, 575
 Заповедник - небесен 116
 Засолниште од луња 103
 Застапник и Судија 210
 Израелов Избавител, Откупител на светот 56
 Искупител на светот 33, 34, 112
 Исцелител 259, 263, 270, 402, 592, 776, 163, 474
 Јагне Божје 44, 112, 136, 439, 571, 579, 612, 652, 706, 734, 739, 750
 Јас сум 24, 25, 52, 469
 Карпа на верата 412-414
 Кнез на животот 428, 454, 579
 Кнез на мирот 111, 578
 Кнез на светлината 114, 761
 Кнез на страдањата 752
 Кнез - небесен 277, 355
 Копнеж на сите народи 52, 187
 Корен и род Давидов и сјајна Свезда Деница 52
 Кроток и Понизен 20, 80, 112, 295, 330, 706, 710, 731, 734
 Леб - жив 388
 Лик - Божји 19
 Личен Спасител 327, 389, 556
 Миленик небесен 27
 Миленик на Отецот 115
 Младоженец 179, 277
 Надеж на татковците 27, 31, 184
 Назареќанец 249
 Наш вечен Отец 483, 578
 Наша замена и сигурност 50, 753
 Небесен Дар 489
 Небесен Цар 739
 Обојаван од ангелите 458
 Оној што ги испитува срцата 567
 Оној што ги носи гревовите 568, 623, 753, 755
 Оној што го носи нашето бreme 329
 Оној што посветува 288
 Ослободител 33, 47, 341, 377
 Отфрлен камен-сопка, сигурен темел 598-600
 Пат, вистина и живот 24, 298, 663
 Победник 758, 829
 Победник над гробот 530
 Помазаник 111, 112, 233, 237, 539, 734
 Помошник 163, 483

Посредник 25
 Постар брат 329
 Почитуван на небото 244
 Праведен Цар на светот 129
 Пратен од Бога 145, 168, 385, 475
 Првина 786
 Првороденик - небесен 51
 Првосвештеник 25, 52, 166, 680, 734, 757
 Прекрасен Утешител 363, 578
 Пријател на грешниците 393
 Пророк 52, 196, 377, 752
 Светец Израелов 722
 Светлина на животот 56
 Светлина на луѓето 92
 Светлина на незнабошците 55
 Светлина на светот 463-465, 475
 Свештеник 25, 752
 Семе женино 578
 Сенка на голема карпа во сува земја 103
 Син човечки, наш брат 24, 25, 52, 638
 Слава Израелова 55
 Слуга на сите 651
 Служи во вистинското Светилиште 166
 Служи во црквата 166
 Сонце на правдата 22, 48, 464, 677, 680, 756, 801
 Спасител на светот 402
 Страдалник од Голгота 440
 Судија на целата земја 210, 285, 637, 708
 Творец 20, 70, 74, 270, 281, 288, 291, 753
 Темел на еврејската власт 52, 111
 Толкувач 34, 154
 Утеха Израелова 55
 Учител 145, 554, 646, 650
 Учител и Господ, Учител и Пријател 662
 Учител од Галилеја 177
 Христос Божји 163
 Цар кој владее во правда 103
 Цар на славата 43, 52, 614, 641
 Човек на болката 147, 439
 Шиблинка од коренот на Есеја 103
 Шило - кој дава мир 52, 578

ХРИСТОС во детството и во семејниот живот
 во рабинската школа 78-80
 како занаетчија 72, 82
 не ги почитува рабинските закони и преданија 78, 84-87, 90
 (Види: Писмата, Свештениците и Рабините)
 не го разбирале - браќата 87, 88, 111, 325, 326, 449-451, 486
 неговата мисија, неговото сфаќање 78, 82

неговата служба 68, 72-74, 80, 83, 87, 91, 92
 неговите постари браќа 87
 неговото здравје 50, 72
 неговото обрезање и посветување 50, 52
 неговото раѓање 44
 нивното неверување во повикот да присуствува на празникот Сеници 450
 обид на неговите браќа да го ограничат и да господарат со него 86, 87, 90, 321
 послушен на родителите 82, 86, 90, 147
 постепен развој 68, 70
 почеток на негово отфрлање од страна на свештениците и рабините 63, 80
 смислени алузии на сметка на неговото раѓање 88, 387, 467, 715, 760
 со мајка си 69, 80-83, 90, 91, 144-148, 744, 751, 752
 со младите другари 89
 убавината на неговиот карактер 68, 72, 74, 80, 85

ХРИСТОС во својата служба

би умрел и за една душа 480
 ги опоменал и ги тешел првите ученици 415, 432-435, 662-674
 ги открива сите срца 57, 58
 ги повикува сите да дојдат кај него 151, 194, 328, 329, 403, 568
 ги проверил лажните ученици 391-394
 го обновува Божиот лик во човекот 37, 38
 го открил Бога за да можеме ние да го откриеме него 664
 го разочарал народното исчекување 299, 377, 378, 383
 го соединува Бога со човекот 116, 143, 311, 312, 442
 да биде прославен во својата црква 680
 жеднее за прифаќање на неговата љубов 191
 жртвувал сè за нас 49, 117
 им го открива Бога на луѓето и на ангелите 19-26, 57, 261, 311, 312, 387, 625, 758-764
 ја открил славата на гората, го исцелил опседнатиот во долината - поука 429, 430
 му станал мил на Бога со својата жртва за нас 483
 нашето лично познанство, наша одбрана против сатаната 324
 нè знае нас поединечно 479
 неговото доаѓање споредено со зората 261
 неговото царско право и моќ да ги проштава гревовите 751
 несфатен, од световните мудреци 494
 и од учениците 506-508, 565
 ни го отвора небото 113, 142, 143
 одбил да стане цар 377, 378, 383
 отфрлен од еврејскиот народ 138, 162, 181, 212, 213, 232, 541
 плодовите на неговата победа - спасен народ на новата Земја 26, 769, 827, 828 (Види: Судот, Смртта, Законот, Воскресението)
 со вера победник 687, 697, 756, 758
 со нас на секое место со својот Дух 669, 670
 спаси други, не може да се спаси себеси 749

Христова школа 330
за семејството 515

ХРИСТОС ГОЛЕМ ЛЕКАР (Види: Чудата) 162, 163, 216, 217, 232, 241, 259, 260, 350, 359, 365

моќта и готовноста да лекува непроменети 270, 823
на душата 203, 266, 267, 270, 274, 275, 823, 824
по неговата смрт го барале болни и страдалници 775, 776
посветил повеќе време на лекување отколку на учење 350
упатства дадени на стариот Израел за законите на здравјето 824
употребата на лекови 824

ХРИСТОС ГОЛЕМ УЧИТЕЛ авторитет во владеењето со народот 378

беседа, на гората 298-314
за лебот на животот 384-391
на празникот Сеници 452-458
пред да ги прати апостолите 349-358
по Светата вечера 662-680
влијание да го привлече народот 194, 204, 232, 298, 299, 359, 364
влијанието врз римските офицери 581
влијанието на неговите последни зборови во Храмот 620
влијанието на неговото учење врз службениците на Храмот испратени да го уапсат 459
во младоста 73, 74, 78-80, 90, 91
во подоцнежната служба 138, 139, 149-152, 168-177, 184, 189, 193-195, 204, 205, 365, 463-465
во синагогата во Назарет 237-239
ги избегнувал несогласијата 181, 253
ги поучувал учениците 151, 152, 249-251, 298, 299, 249, 359-361
ги урнал класните разлики 403 (Види: Исклучивоста)
зборовите упатени на Пилата 727
ја зборувал вистината со љубов 254, 352, 353, 515, 567-578, 620
на народот во сите времиња 245
не ги напаѓал заблудите, туку ја изнесувал вистината 299, 455
не само на учениците 298
не учел нова наука 279, 390
неговите карактеристики као учител 151, 152, 183, 184, 187-189, 253-255, 274, 291, 299, 305, 400, 402, 452-454, 465, 466, 476, 524, 826
неговото учење 139, 142
Писмата како ново откровение 253, 279
пред неколкумина зборувал како и пред мноштво 194
примерот на Отецот 515
пророштвата, негова тема 232, 233, 796, 799
разговор по исцелувањето во Витезда 201-213
резултатите од учењето се покажале по неговата смрт 193, 194, 266, 274, 359, 360
се интересирал за мајките и за децата 511, 512
учениците треба да го учат она што го учел Тој 826

ХРИСТОС едно со Бога 19, 23, 24, 111, 207, 208, 210, 311, 465, 483, 663, 664
божествената и човечката природа соединети во него,

- а така и во нас 123, 296, 442
 божествената природа засветила низ човечката 130, 158, 162, 421, 459, 590, 707, 731
 едно со човекот 25, 26, 41, 312, 325, 327, 329, 336, 363
 својата божествена сила не ја покажал за лично да се оправда 119, 120, 700, 703, 729, 734
- ХРИСТОС**, карактер, безгрешен живот 123, 467, 468, 727, 723, 735
 во сиромаштво и во понизност 23, 25, 43, 49, 50, 52, 68, 72, 74, 86-88, 137, 237, 242, 243
 ги ценел љубовта и љубезноста 364, 365
 избегнувал истакнување 43, 74, 261
 и расправи 181, 253, 434, 498
 имал цел во секое дело 147, 206, 393, 394, 451, 486, 572
 копнеел за сочувство кога страдал 687, 688
 не влегувал без потреба во опасност 355, 451, 541
 не правел никакви планови за себе 208
 неговата вера и храброст пред привидниот неуспех 330, 678
 неговата доброволна жртва 23, 483
 неговата друштвена љубезност 150, 151, 274
 неговата зависност од Бога 123, 335, 336, 363, 368
 неговата зависност од Божјата реч како сила за победа 123
 неговата милост кон Јуда 295, 563, 645, 655, 695, 696, 722
 неговата неуморна трудољубивост 72, 260
 неговата послушност кон Божјата волја и кон Законот 24, 84, 85, 89, 90, 117, 123, 125, 146, 147, 190, 329, 330, 486, 624, 690, 693, 734, 735
 неговата сомилост 327
 неговиот лик, држење, изглед 137, 138, 145, 197, 210, 237, 254, 277, 594, 704, 705, 724, 735, 736, 738, 753, 832
 неговиот мир - резултат на верата во Бога 335, 336, 679, 756
 резултат на хармонијата со Бога 330
 неговото интересирање за своите ученици 138, 291, 327, 360, 379, 381, 394, 689, 695, 795, 830, 833, 834
 неговото предзнаење 78, 147, 157, 410, 490, 534, 577, 622, 623
 неговото сочувство 74, 87, 91, 144, 150, 151, 189, 193, 254, 274, 318, 319, 364, 479-483, 533, 743, 830
 поднесувал самотија и неразбирање 89, 92, 111, 326, 422, 425, 564, 565
 прикажан во жртвата 20-23, 57, 622, 632
 расправи 181, 253, 434, 498
 спореден - со змијата подигната во пустината 174, 175, 415, 485
 со скалата на Јакова 311
 со првосвештеникот 25
 со роднината кој го откупувал еврејскиот должник 327
 страдал затоа што му се подбивале и срамно постапувале со него 624, 700

Ц

- ЦАРИНИЦИТЕ** поотворени за вистината од фарисеите 275 (Види: Матеј и Захеј)
 собирачи на данок - нивниот карактер и нивната општествена положба 272

ЦАРСТВО на милоста и славата

Бојје, без надворешен сјај 506, 508, 509

на овој свет - сатаната му го понудил на Христа во вид каков што го сакале Евреите 130

на славата претставено со Христовото преобразување 421, 422

преткажано и објавено со пророштво 234

Христово - негов закон, служба на другите 549-551 (Види: Месија и Евреите)

ЦРКВАТА да ја открива Христовата слава 26, 680

нејзината одговорност кон заблудените членови 440, 441, 805, 806

суштински одлики на работниците во неа 805 (Види: Работниците за Христа)

Христос е нејзин темел и глава 414

ЦРПЕЊЕ НА ВОДА церемонија при празникот Сеници 448, 449

Ч

ЧЕЛНИК - 612

ЧУДАТА ХРИСТОВИ ветување за чуда во евангелскиот налог 821, 823, 825

вознесението 790, 830, 831 (Види: Христос голем Лекар)

воскресението на момчето од Наин 318

ги истерува сквернителите на Храмот 157, 158, 590, 591

ги кара фарисеите 243, 406

глувонемиот 404, 471

го открива минатото на Самарјанката 192

десетте лепрозни 347, 348

други чуда - претворање на водата во вино 144, 145, 148

жената болна од крвавење 343, 344

истерува ѓаволи од опседнат човек во Капернаум 255, 256

исцелува син на еден благородник 198, 199

ја открива силата што делува во природата 367

Лазар 535, 536

лепрозниот 262, 263

ловот на риби 245, 246, 810

луѓето од Гегеса 337, 338

наоѓање на пари за црковен данок 434

не ги правел заради себе 119, 120

не да го задоволи неверството и горделивоста 407

не се најголем доказ за Христовата мисија 261, 406, 799 (Види: Знак)

неговото воскресение 780, 785

немоќниот човек 201, 202

нивното влијание, врз Никодима 168

врз народот 163, 164, 208, 232, 270, 271, 318, 319, 338, 339, 377, 378

врз свештениците и рабините 164, 265, 266, 270, 271, 322, 537-540

оди по море и бродот пристигнува на брегот 381, 382

опседнатото момче 427-429

опседнатиот слеп и нем 321

побожниот живот - најдобар од сè 407

преобразението Христово 421
 силата на апостолите на дело 350, 360, 490
 слепиот питач 470, 824
 слугата на капетанот 315, 316
 смирува бура 334, 335
 со помош на ангелите 143
 сувата рака 286
 тештата на Петар и големото мноштво 259, 260
 ќерката на Јаира 342, 343
 ќерката на Сирофеничанката 399-402
 увото на слугата на првосвештеникот 696
 улогавецот 267-269, 271
 храна за пет илјади луѓе 365
 храна за четири илјади луѓе 404, 405
 Христос обвинет дека работи со сатанска сила 321, 322, 456

Ш

ШАТОРОТ ЗА СОСТАНОК И ХРАМОТ - подигнати според небесната слика - го претставуваат Христа, а и учениците 208, 209

ШПИОНИ го следат Христа 213, 265, 268, 284-286, 307, 395, 455, 601

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	5
1 „БОГ Е СО НАС“	8
2 ОДБРАН НАРОД	16
3 „КОГА СЕ ИСПОЛНИ ВРЕМЕТО“	20
4 „ДЕНЕСКА ВИ СЕ РОДИ СПАСИТЕЛОТ“	26
5 ПОСВЕТУВАЊЕ	31
6 „ЈА ВИДОВМЕ НЕГОВАТА СВЕЗДА“	38
7 КАКО ДЕТЕ	45
8 ПОСЕТА НА ЕРУСАЛИМ ЗА ВРЕМЕ НА ПРАЗНИКОТ ПАСХА	52
9 ДЕНОВИ НА БОРБА	60
10 ГЛАС ВО ПУСТИНА	67
11 ИСУС СЕ КРШТАВА	78
12 ИСКУШЕНИЕТО	83
13 ПОБЕДА	93
14 „НИЕ ГО НАЈДОВМЕ МЕСИЈА“	99
15 НА СВАДБЕНА СВЕЧЕНОСТ	110
16 ВО СВОЈОТ ХРАМ	119
17 НИКОДИМ	130
18 „ТОЈ ТРЕБА ДА РАСТЕ“	139
19 НА БУНАРОТ НА ЈАКОВА	143
20 „АКО НЕ ВИДИТЕ ЗНАЦИ И ЧУДА“	154
21 ВИТЕЗДА И СИНЕДРИОНОТ	158
22 ЗАТВОРАЊЕТО И СМРТТА НА ЈОВАНА	172
23 „СЕ ПРИБЛИЖИ ЦАРСТВОТО БОЖЈЕ“	184
24 „НЕ Е ЛИ ОВОЈ СИНОТ НА ДРВОДЕЛЕЦОТ?“	189
25 ПОВИК УПАТЕН КРАЈ БРЕГОТ НА ЕЗЕРОТО	197
26 ВО КАПЕРНАУМ	203

27	„АКО САКАШ, МОЖЕШ ДА МЕ ИСЧИСТИШ“	213
28	ЛЕВИЈ - МАТЕЈ	223
29	САБОТА	232
30	„И ПОСТАВИ ДВНАЕОСЕТМИНА“	240
31	БЕСЕДАТА НА ГОРАТА	248
32	РИМСКИОТ КАПЕТАН	264
33	КОИ СЕ МОИ БРАЌА?	269
34	ПОВИК	276
35	„СТИВНИ, МОЛКНИ!“	281
36	ДОПИР СО ВЕРА	290
37	ПРВИТЕ ЕВАНГЕЛИСТИ	295
38	„ДОЈДЕТЕ... И ПОЧИНЕТЕ СИ МАЛКУ“	305
39	„ДАЈТЕ ИМ ВИЕ ДА ЈАДАТ“	311
40	НОЌ НА ЕЗЕРОТО	319
41	ПРЕСВРТНИЦА ВО ГАЛИЛЕЈА	325
42	ЗА ПРЕДАНИЈАТА	337
43	УРНАТИ ОГРАДИ	342
44	ВИСТИНСКИ ЗНАК	347
45	ВО СЕНКАТА НА КРСТОТ	353
46	ИСУСОВОТО ПРЕОБРАЗЕНИЕ	362
47	ВО СЛУЖБА НА ДРУГИТЕ	367
48	КОЈ Е НАЈГОЛЕМ?	372
49	НА ПРАЗНИКОТ СЕНИЦИ	383
50	МЕЃУ СТАПИЦИ	390
51	„СВЕТЛИНА НА ЖИВОТОТ“	398
52	БОЖЕСТВЕН ПАСТИР	411
53	ПОСЛЕДНО ПАТУВАЊЕ ОД ГАЛИЛЕЈА	418
54	МИЛОСТИВИОТ САМАРЈАНЕЦ	428
55	ЦАРСТВОТО БОЖЈЕ НЕМА ДА ДОЈДЕ ВИДЛИВО	435
56	ИСУС ГИ БЛАГОСЛОВУВА ДЕЦАТА	440
57	„ЕДНО ТИ НЕДОСТИГА“	445
58	„ЛАЗАРЕ, ИЗЛЕЗИ НАДВОР!“	450
59	ЗАГОВОР НА СВЕШТЕНИЦИТЕ	462
60	ЗАКОН НА НОВОТО ЦАРСТВО	468
61	ЗАХЕЈ	473
62	ГОЗБА ВО ДОМОТ НА СИМОНА	478
63	„ИДЕ ТВОЈОТ ЦАР“	490
64	ОСУДЕН НАРОД	499

65	ПОВТОРНО ЧИСТЕЊЕ НА ХРАМОТ	506
66	СУДИР	518
67	ИСУС ГИ КОРИ ФАРИСЕИТЕ	527
68	ВО ПРЕДВОРЈЕТО НА ХРАМОТ	538
69	НА МАСЛИНСКАТА ГОРА	544
70	„НА ЕДЕН ОД ОВИЕ МОИ НАЈМАЛИ БРАЌА“	554
71	СЛУГА НА СЛУГИТЕ.....	560
72	„ЗА МОЈ СПОМЕН“	569
73	„ДА НЕ СЕ ВОЗНЕМИРУВА ВАШЕТО СРЦЕ!“	578
74	ГЕТСИМАНИЈА.....	596
75	ПРЕД АНА И КАЈАФА	606
76	ЈУДА	621
77	ВО СУДНИЦАТА НА ПИЛАТА.....	628
78	ГОЛГОТА.....	646
79	„СЕ СВРШИ!“	661
80	НА ГРОБОТ НА ЈОСИФА.....	668
81	„ГОСПОД СТАНА“	678
82	„ЗОШТО ПЛАЧЕШ?“	684
83	НА ПАТОТ КОН ЕМАУС	690
84	„МИР ВАМ“	695
85	УШТЕ ЕДНАШ КРАЈ МОРЕТО	701
86	„ОДЕТЕ И СИТЕ НАРОДИ СТОРЕТЕ ГИ МОИ УЧЕНИЦИ“	708
87	„КАЈ МОЈОТ ОТЕЦ И КАЈ ВАШИОТ ОТЕЦ“	720
	ПОПИС НА БИБЛИСКИТЕ СТИХОВИ	726
	ИНДЕКС	734